JO. AUGUSTI ERNESTI

CLAVIS CICERONIANA

SIVE

INDICES

RERUM ET VERBORUM

PHILOLOGICO-CRITICI

IN

OPERA CICERONIS

ACCEDUNT

GRAECA CICERONIS

NECESSARIIS OBSERVATIONIBUS

ILLUSTRATA.

EDITIO SEXTA

PRIORIBUS AUCTIOR ATQUE EMENDATIOR.

HALAE,

E LIBRARIIS ORPHANOTROPHEI.

cIↄIↄcccxxxi.

PRAEFATIO
EDITIONIS PRIMAE.

Quae nos caufae ad hos Indices conficiendos impulerint, quodque fimus in iis confilium fecuti, expofitum eft a nobis tum, cum univerfis Ciceronis operibus ante hoc biennium praefaremur. Nempe, cum his inprimis confultum hac Ciceronis editione vellemus, qui propter rei familiaris anguftias non poffunt iis Ciceronis editionibus uti, quae doctorum hominum curis illuftratae ac perpolitae prodierunt, eaque de caufa et carere Ciceronis libris plerisque coguntur, et ab iis legendis retinentur: ipfarum porro editionum illarum, ut quaeque eft praeftantior, ita minus eft eorum ufibus accommodata, qui non multum in hoc eruditionis genere profecerunt; propterea, quod fere plus doctiorum ufibus funt, quam reliquorum comparatae: illud relictis omnibus efficiendum nobis fumfimus, ut et verbis et rebus, quantum quidem indicum ratio pateretur, explicandis et illuftrandis, faciliorem tironibus Ciceronis lectionem efficeremus, et plures ad eam invitaremus, qui nunc et verborum et rerum ignoratione ea, cui mederi ipfi non poffunt, ab ea rejiciuntur. Equidem quo magis de ratione edendorum veterum auctorum illuftrandorumque cogito, hoc mihi magis videtur difficile, quae fit optima, definire. Quo tempore docti in hoc literarum genere homines, depulfa fcholaftica barbarie, incipiebant e tenebris eruere, et tineis blattisque eripere veterum auctorum reliquias, propter fummam omnium in hoc genere ignorantiam, confentaneum, uti erat, ita putabant, omnia explicare et illuftrare, in quibus haerere infcitia hominum poffet. Itaque magna pars animadverfionum in rebus levibus, in fingulis verbis occupabatur, multaque afferebantur ejusmodi, quae

nunc in vulgatis Lexicis reperiuntur, nec tironibus ſunt ignota. Poſtea, cum major in dies lux aſfulgere coepiſſet bonis literis, inprimisque his noſtris temporibus, cum ſumma ingenia in hoc genere illuſtrando elaborarunt, vulgaria multa, facilia, et tironibus nota ſunt, quae ſuperioribus illis renaſcentium literarum temporibus nova et obſcura jure putabantur. Itaque conſentaneum fuit, aliam illuſtrandorum auctorum rationem inire. Hinc exorti ſunt, qui hunc ſibi modum ſtatuerent, ut quae ſe aut primos obſervaſſe et vidiſſe exiſtimarent, aut quae ab aliis eſſent ſparſim explicata, aut non ſatis illuſtrata, ea tantum afferrent. Ac profecto, ſi quis, ut vere Burmannus judicat, omnia ab aliis centies dicta et repetita recoquere, et ad quemvis auctorem, ſua cura edendum, adlinere velit, ut noſtris temporibus quidam, in his Pitiſcus ad Suetonium, facere ſustinuerunt; non niſi obſcurae diligentiae et putida quadam variae eruditionis oſtentatione ſibi, fortaſſe etiam indoctis aut ſemidoctis, non autem eruditis placere poſſit. Sed haec ratio, conſentanea per ſe et probabilis, eruditisque ſatis accommodata, tamen non parum incommodi habet. Nam primum ea res nobis hanc neceſſitatem imponit, ut, quot ſunt unius auctoris a doctis hominibus editiones curatae, tot ſint habendae uni et coëmendae, ſi, quicquid ad eum illuſtrandum allatum ſit, ſcire velit: ut illud taceam, fieri in hac imbecillitate noſtra, et vitae humanae anguſtiis non poſſe, ut, quae in bonos auctores, aut de literis graecis latinisque ſcripta ſunt, unus omnia legere et meminiſſe queat, atque ita, quid nondum explicatum, dictum, illuſtratumve ſit, ſcire. Ex quo neceſſario conſequitur hoc, ut ſaepe repetantur ante dicta, etiam cum non putamus; quemadmodum in doctiſſimorum hominum commentariis animadverti factum eſſe, et facile poſſem probare. Et ad illud quidem incommodum melius fecerunt, qui, quae ſibi in aliquo auctore emendanda explicandaque reſtare credebant, non ad novam editionem contulerunt, ſed peculiaribus libellis prodiderunt, ut Lipſii, Schotti aliique fecere.

Sed

Sed illud eſt maximum in hac ratione incommodum, quod ea perpaucis conſulitur. Nam eorum, qui in hoc genere excellunt, et ſupra mediocritatem ſe attollunt, mira ſemper fuit et nunc quoque eſt paucitas. Et his tamen comparantur ejus generis editiones. Mihi autem hoc videtur eſſe doctorum hominum, ut etiam eorum imbecillitati proſpiciant, qui auctores veteres cognoſcere, et eruditionem ex iis haurire cupiunt, neque tamen ſine aliena ope, et interpretis auxilio, poſſunt ea, quae eruditioribus vulgata et facilia videntur, intelligere. His fortaſſe ſubvenire voluerunt hi, qui Variorum notas, aut excerptas, aut integras, ſuis adjunxerunt. Quorum alterum habet hoc commodi, quod ſic ſub conſpectum ſubjicitur, quicquid docti homines ad unum auctorem illuſtrandum emendandumque contulerunt: ſed ſimul etiam hoc incommodi, quod multa ne tironibus quidem ignota, multa ad intelligendum non neceſſaria, multa falſa, melius hodie perſpecta, et a poſterioribus interpretibus aut confutata jam, aut confutanda tamen, legenda ſunt, tantaque notarum moles congeritur, ut ipſe auctor tamquam cymba in Oceano natare videatur. Neque tamen altera ratio magis probanda eſt, propterea, quod delectus ille difficilis eſt, neque facile omnibus in hac ratione ſatisfieri poteſt. Quod ſi tantum Gronovii, Graevii, Burmanni, et his ſimiles hoc inſtituto uterentur, quorum eſt in hoc genere notio, qui diſcernere bona a malis, neceſſaria ab inutilibus poſſent, eſſet fortaſſe, ut iſta ratio magis illa ſuperiori poſſet probari. Nunc cum oppido pauci ſint ex ea claſſe, non eſt committendum, ut, hac licentia ſemel facta, male et inepte mutilandi laboris alieni conſuetudo invaleſcat, et orbis eruditus Schrevelianis, Knippingianisque ſimilium editionum copia inundetur, quibus parum profecto huic ſtudio conſultum foret. Optima ſine dubio ratio edendorum auctorum eſſet ea, cujus leges expoſitas nuper a Creverio, in praefatione Liviana, legimus. Earum ſumma haec eſt, ut primo critica ſubtilitas adhibeatur, totusque auctor e Codd. MSS. primisque editionibus

conſtituatur: a doctorum virorum ingeniis profectae emendationes, prout ratio tulerit, aut recipiantur in contextum, aut commemorentur: loci depoſiti, aut nondum conſtituti, indicentur: in explicando autem is modus ſervetur, ut obſcura e judicio intelligentum hominum, et in quibus viri in hoc genere docti aut editor ipſe haeſerunt, aut quorum e vulgatis Lexicis interpretatio hauriri non poteſt, ea explicentur et illuſtrentur. Sed cum hujus Livii Creveriani cenſuram in Actis Eruditorum nuper ageremus, ſatis, ut opinor, docuimus, facilius eſſe, ut in omni genere, ita in hoc, bonas leges ſcribere, quam ad uſum transferre, et ad eas in emendandis illuſtrandisque veterum libris ſe accommodare. Age vero ῥῆσιν illam, quia de genere univerſo eſt, huc transſcribamus: In hoc conſilio non eſt profecto, quod reprehendi poſſit: neque dubium eſt, quin omnes, qui ad auctores edendos accedunt, eo uti velint; modo recte uti eo omnes poſſint. Nam primo plerisque, etiam ſatis doctis, accidit, id quod ſibi accidiſſe ſaepe numero, ni fallimur, Caſaubonus fatebatur, ut, cum legeret librum, ſibi facillima viderentur, quae difficilia explicatu et obſcura eſſe intelligeret tum demum, cum aliis eorum ſenſus accurate perſpicueque explicandus eſſet. Hoc omnibus, paene dicam, accidit, qui auctores ediderunt, quos non aliquoties aliis ſunt interpretati, ut facile poſſemus multis exemplis demonſtrare, ſi locus pateretur. Omnino difficile eſt, quid ſit obſcurum, ubique poſſe definire; dubiumque nobis videtur, utrum indocto an docto obſcuriores libri veteres videantur. Quid enim? ὁ πάνυ Graevius plusne difficultatis in epiſtolis Ciceronianis explicandis vidit ante, quam in Gronovii diſciplinam venerat, an, poſtquam ad ejus auctoritatem ſe contulerat? Quid? libros ſacros, quinam facilius intelligere ſibi videntur? doctiores an indoctiores? Quod ergo huic rei dicemus eſſe remedium? Nobis mallemus dici. Sed, ſi, quid ſentiamus, dicendum ſit, mature defaecandum eſt ingenium, et dialectica mathematicisque diſciplinis ita ſubigendum, ut clara ab obſcuris discernere diſcat:

discat: ita consuescere debemus, ut, singulis verbis formulisque utrum jungamus ideas, nec ne, judicemus et judicare possimus. Constituendum etiam est, et definiendum, cui scribamus, quo profectu esse lectores nostros velimus, ut, quid iis obscurum esse possit, eo facilius intelligamus. *Haec ibi.* Age vero, si ita sis ingeniosus, acutus, doctus, exercitatusque, ut, cum constitueris, quam late patere editionis adornandae usum velis, consilio satisfacere possis ita, ut neque intra consilii tamquam metas consistas, neque positos ratione limites transilias; illud tamen restat, quomodo efficere possis, ut eandem rem in eodem auctore non, ut in docendo fieri adsolet, saepius necesse sit explicare. Hic vero fatemur, nobis nunc quoque placere eam rationem, quam in praefatione Ciceroni nostro praemissa nobis ostendimus placere, et Viris summis, Facciolato, in Ciceronis orationibus aliquot, Gesnero in rusticis edendis, aliisque nonnullis placuit, ut verborum et formularum interpretatio, quoniam ad Lexicon pertinet, in indices conjiciatur, quos, ubi opus est cuique, adire lector possit. Sed de hac ratione, quoniam eo loco satis dictum est, nunc iterum, aut plura dicere, quamquam habemus quaedam, tamen non attinet. Veniamus potius eo, quo nos jamdudum vocat et brevitatis studium, et temporis inopia. Illud modo, quoniam ad judicandum de opusculi ratione opus est, monemus, ut, quibus prodesse voluerimus, meminerint lectores nostri. Non eruditissimis, certe non solis, neque solis his, qui jam longe sunt in hoc studio versati, multumque profecerunt, ut et ipsi doctis annumerari possint, sed etiam, atque in primis, talibus, quales sunt, qui in gymnasii bene instituti classe prima, aut in Academiis, doctoribus, enarrantibus auctores veteres, operam dant, non plane illi quidem rudes, sed aliquantum provecti, neque tamen eruditi; verbo iis, quibus consulere voluisse Facciolatus videtur.

Quinque Indices haec Clavis Ciceroniana, quemadmodum ausi sumus appellare, complectitur, cum quatuor

tantum promiſerimus. Acceſſit enim Graecus, de quo dicere tum, neſcio quomodo, eramus obliti. Primum locum obtinet *Index Legum*, quarum a Cicerone facta eſt mentio, cui explicationem ipſius *legis* verbi et quarundam formularum, in quibus legis verbo utimur, praemiſimus. Ipſae autem leges collocatae illae quidem ſunt literarum ordine, ſed tamen illud quoque accommodatum memoriae tironum juvandae cenſuimus, ſi, quae leges ſub uno genere continentur, ut Frumentariae, Agrariae, Tabellariae, etc., uno loco ponerentur, aut ſaltem commemorarentur; quod etiam propterea fieri conſentaneum fuit, quod ſaepe haec legum genera apud Ciceronem, aliosque auctores, occurrunt. Ceterum eae tantum leges hic exhibentur, quarum nomen eſt in Ciceronis libris; neque plus promiſimus: quamquam facile intelligimus fore, qui earum etiam nomina commemorata vellent, quarum vis tantum et ſententia Ciceronis libris, non adjecto nomine, continetur. De ipſarum legum auctoribus, aetate, ubi quidem de ea conſtabat, ſententiaque, in primis ex Cicerone, ſed interdum etiam ex aliis, cum veteribus, tum recentioribus, auctoribus breviter disputavimus: in quo quaedam reperient harum rerum intelligentes, ab aliis, aut non dicta, aut non ſatis illuſtrata, tamquam de aetate legis Aciliae de repetundis, et alia.

Sequuntur *Geographicus*, nominibus tribuum Rom. ſubjectis, et *Hiſtoricus*, in quem omnia nomina propria conjecimus, non ſolum hominum, ſed ſectarum philoſophicarum, feſtorumque dierum. In his illuſtrandis primo ea commemoravimus, quae de iis in Cicerone memorabilia occurrunt; deinde alia, quae nobis neceſſaria videbantur, aut a nobis obſervata erant. Illud autem in primis operam dedimus, ut familias Romanas, tamquam Appiorum, Marcellorum, Scipionum, Pompejorum, Metellorum, etc., accurate, quantum poſſemus, digereremus, diverſos ejusdem nominis homines, adjecto aut pronomine, a Cicerone omiſſo, aut cognomine, aut parentum nominibus diſtingueremus, quo neglecto neque Cicero ſatis intelligi, neque

que hic Index ad hiſtoriam Romanam et ceteros auctores illuſtrandos prodeſſe poſſet. In quo nobis, ſi quid erratum eſt, aut in univerſo hoc genere aliquid aut perturbatum aut quacunque ratione peccatum, veniam dabunt aequi rerum harum aeſtimatores, aut amice monebunt, ut in poſterum, cum ipſorum monitis, tum noſtra retractatione emendatior hic Index et plenior fieri poſſit. Quam veniam hoc confidentius et rogamus et ſperamus nobis eos eſſe daturos, quod et ſua ſponte ſciunt et ex ipſius hujus Indicis plurimis locis intelligi poteſt, quantum et quoties in hoc genere propter difficultatem obſcuritatemque rerum a ſummis hominibus ſit peccatum. Ipſe Cicero, cui familiae Rom. melius, quam nobis, poterant eſſe et debebant cognitae, tamen ſaepe, ut ex epiſtolis ad Atticum conſtat, in iis haeſit, et ſibi neceſſitatem vidit impoſitam, peritos ejus rei homines conſulendi. Nomina Romanorum hominum apud Ciceronem ſaepe ita ponuntur, ut ex ipſis rebus, temporumque ratione demum, de quo capienda ſint, interdum conjectura valde obſcura et lubrica, ſit divinandum. In quo, quam facilis ſit error, nemo non videt. Itaque etiam nos, ſi cujus interpretis, aut alius, errorem in hoc genere commemoravimus, nulla acerbitate verborum uſi ſumus. Sed nobis etiam hanc ob cauſam venia debetur, quod in eas temporis anguſtias concluſi eramus ab librario, impatiente morae, cum hunc Indicem conficeremus, ut vix relegendi et retractandi tempus relinqueretur. Quod ſi liberum nobis temporis ſpatium fuiſſet conceſſum, multa fortaſſe accuratius ſcripſiſſemus, multa certe plenius, pluribusque obſervationibus, et ex eruditorum hominum libris collectis, et noſtris illuſtrata. Nam etſi multa huc pertinentia habebamus notata in liturariis noſtris, tamen nondum neque erant ſatis excuſſa, et ita quaſi matura, ut iis uti poſſemus, neque tempus excutiendi liberum concedebatur. Quaedam etiam aut omiſſa, aut errata, dum obiter percurrimus hunc indicem, ipſi obſervavimus, quae in Addendis commemorata ſunt et emendata.

Paullo plus diligentiae adhibuimus in *Latinitatis Indice.* Nam cum ita accideret, ut, exſcripto typis Hiſtorico, ceſſarent operae, plus etiam temporis ejus conficiendi dabatur. Elaboravit olim in latinitate Ciceroniana in Indicem colligenda Nizolius, cujus Theſaurus ſaepius eſt, nuper etiam in Italia, curam operis ſuſcipiente Facciolato, recuſus. Cujus operis de utilitate non eſt, ut hic multa dicamus. Verum hoc opus non tam ad intelligendum Ciceronem, quam ad latine ſcribendi facultatem comparatum ſcimus: in qua re magnam ejus utilitatem eſſe poſſe, idem Facciolatus in praefatione demonſtrat. Illud etiam, dum opus excutimus, et in hoc Indice noſtro concinnando comparamus, infinitis in locis obſervavimus, in nova hac editione corruptas lectiones veterum editionum, etſi doctorum hominum opera dudum ſublatas, tamen eſſe ſervatas, neque ad illud opus emendandum adhibita eſſe, quae poſt Nizolii tempora rectius intellecta ſunt et explicata. Multis verbis, multisque formulis alienae ab iis locis, quae laudantur, poteſtates tribuuntur, diverſi ſignificatus confunduntur, quaedam etiam, ad cognoſcendam omnem latinitatem Ciceronianam neceſſaria, praetermittuntur. Sed fortaſſe etiam nobis interdum accidit, non modo hoc, ſed etiam illud, ut leviora, neque de conſilio noſtro et inſtituto neceſſaria, admitteremus. Verum quis eſt, quin hic ſubinde incuria aliqua, quae nobis ſaepe obrepit nec opinantibus, peccet, aut qui omnibus ſatisfacere poſſit? Hoc poſſum vere dicere, cum Ciceronem ſaepe perlegiſſem, tamen hujus latini Indicis cauſa totum diligenter iterum excuſſiſſe, curamque adhibuiſſe, ne quid elaberetur, quod locum in Indice noſtro poſtulare poſſet. Sed nihilo minus facile, video, potuiſſe accidere, ut interdum aliquid mihi facillimum videretur, quod eſſet aliis obſcurum, interdum autem contra ejusmodi, ut tirones in eo haerere poſſe putarem, in quo nemo haereat. Idque adeo, dum excerpta loca digero, factum eſſe in notandis locis vidi. Mihi ita conſtitutum erat, ut mallem quaedam non adeo neceſſaria irrepere,

pere, quam necessaria excludi. Illud etiam, dum interpretor veteres auctores hominibus non sane adeo rudibus latinitatis, saepissime mihi usu venit, ut, quae facilia, et iis dudum cognita putaram, in iis haereant, neque satis distincte eorum vim explicare possint. Cujus rei qui nullum usum habent, facile iniquius de hoc genere judicant. In primis autem operam dedi, ut distinctas verborum notiones traderem, atque ita abducerem tirones ab illa puerili ratione, et nimis in scholis nostris pervagata, cum se putant intelligere auctorem, ubi verba latina totidem verbis Germanicis interpretari possunt. Hujusmodi sunt *auctoritas, humanitas, res publica, lex, cupiditas, monumentum*, et infinita alia. Invenient etiam in hoc Indice lectores nostri quasdam disputatiunculas, *) quibus superioribus interpretibus, aliisque, non recte, aut non satis intellecta et explicata, aut in vulgus non satis nota, aut nondum distincte satis tradita, illustrantur: multa etiam Critica, sed ea pleraque in defendenda vetere lectione occupata; quae eruditioribus non injucunda speramus fore. Vere Cel. Gesnerus in praefatione ad Scriptores Rusticos judicat, multas falsas interpretationes et emendationes non necessarias in auctoribus veteribus inde ortas esse, quod viri docti, qui eos attigerunt, non uno quasi tenore perlectis semel iterumque, ante omnia eorum orationi et sententiis ita adsuevissent, ut illos, tamquam amicos suos, et de sententiis et de verbis nossent. Idque adeo cum aliis interpretibus, tum Graevio accidit. Itaque ille interdum emendanda censet, quae saepius apud Ciceronem occurrunt: idem verbum alio loco tolli vult, aliis relinquit; alio loco verbum mutat, deinde ejusdem loci vetere et a se correcta lectione alio loco ad suam sententiam stabiliendam utitur. Cujus generis exempla passim docti viri reperient. **) Neque vero hoc eo dictum volo, ut de glo-

*) Vid. v. c. *ara*, *hercifcere*, *impluvium*, *consecratio*, *infcientia*, *Senatus auctoritas*, *imperium*, *jurisdictio*, etc. etc.

**) Vid. v. c. *educere*, *efficere*, *concoquere*, *honor*, *decedere*, etc.

gloria Graevii, summi hominis, et in hoc literarum genere inter principes numerandi, detractum quicquam velim; sed eo potius, ut primo fiant hujus criticae disciplinae studiosi in sollicitandis veterum auctorum locis cautiores, et in legendis ipsis auctoribus diligentiores, atque ita intelligant, quantae diligentiae sit haec critica ars, et quam temere faciant, qui, ut aliquid concoquere non possunt, aut non satis vel analogiae respondens, vel dialecticis praeceptiunculis suis conveniens putant, ita mutare sustinent: quae temeritas est, cum a multis, tum a Cel. Burmanno in primis, in praefatione aurea Phaedri reprehensa; cujus ego praefationis uti tamquam normam mihi semper propositam habui, ad quam, quicquid est hujus facultatis, dirigerem, ita lectionem omnibus his vehementer commendatam esse cupio, qui in hoc genere elaborare volunt. Sed etiam hanc ob causam istud hic commemoro, ut eo facilius et nos veniam peccatorum nostrorum consequamur a doctis hominibus, cum cogitent, eum etiam virum in his rebus lapsum esse interdum, qui praeceptore usus sit J. Fr. Gronovio, et quocum me nec ingenio audeam, nec aetate, quae vix juventutem excessit, comparare. Ceterum hunc Indicem ad Ciceronianam, atque ita optimam latinitatis et maxime necessariam partem cognoscendam percipiendamque, tironibus vel maxime commendo, ut eum non solum, ubi haerent, consulant, sed etiam, cum otium est ab ipsorum auctorum lectione, in qua sunt hic omnia, ipsum totum perlegant, et ita tamquam uno tenore Ciceronianam latinitatem percipiant. Ipsum autem Ciceronem si recte penitusque cognoscere velint, cujus totius cognoscendi, quae hic traduntur, parva tantum pars habenda; iis auctor sim, ut Lipsii illud consilium sequantur, qui Ciceronem biennium saltem ita legendum esse dicebat et relegendum, ut nullum diem de manibus ponatur.

Latinitatis Indicem excipiunt, et ultimum locum obtinent, *Graeca Ciceronis*: quorum Indicem Gronovianae editioni et Graevianae subjectum dum excutio, mirari satis

non

non potui, quare commiſerint excellentiſſimi viri, ut eum non recognoſcerent, ſed ita relinquerent, uti in ſuperioribus editionibus repererant. Nam etiam verba corrupta et e ſuis editionibus ſublata in eo reperiuntur, praetermiſſis iis, quae ſubſtituerant ipſi. Nos operam dedimus, ut, ſublatis his verbis, primo, ex quibus auctoribus, quorum verbis uſus eſt Cicero, ea petita ſint, indicaremus, et neceſſariis obſervationibus haec Graeca illuſtraremus.

Conſtitutum etiam erat, *Corradi Quaeſturam*, libellum omnibus, qui Ciceronem legere volunt, utilem lectu, quem J. Fr. Gronovius Clavem Ciceronis appellare ſolebat, et Graevius ſuae editioni ſubjicere decreverat, his Indicibus adjungere: et erat jam ante hunc annum paratum et correctum a nobis exemplum, librarioque traditum, quod ſequi operas volebamus; eaque de cauſa in Indice Hiſtorico nihil de ipſo Cicerone, nihil de Quinto Fratre, nihil de Terentia, aliisque, diximus, de quibus accurate expoſuit Corradus, ex quo de his cognoſci volebamus: ſed mutavit librarius, ut fit, conſilium. Dabimus tamen operam, ut ſeparatim et hic libellus, et Perizonii animadverſiones prodeant, *) ad quas ſaepe in Indice Hiſtorico provocavimus, et harum literarum ſtudioſis valde neceſſarias putamus. Ita vale, humaniſſime lector, ſtudiis noſtris fave, et ſi quid a nobis peccatum repereris, vel hoc nomine condona, quod in hoc opusculo conficiendo multae nobis, tum propter ipſius laboris difficultatem et taedium, tum propter alias cauſas, de quibus hic dicere non eſt neceſſe, moleſtiae devorandae fuerunt. Scripſi Lipſiae in ipſo mercatu vernali anni Chriſti cIↄIↄccxxxix.

*) Uterque libellus recuſus eſt, Corradenus Lipſiae a. 1745. 8., Perizonianus Altenburgi a. 1771.

PRAE-

PRAEFATIO
EDITIONIS SECUNDAE.

Quam nos ausi sumus spem concipere tum, cum primum hanc Clavem Ciceronianam edebamus, fore, ut opera nostra neque doctis hominibus improbaretur, nec studiosis literarum latinarum ad Ciceronis libros intelligendos, Ciceronianamque latinitatem accurate cognoscendam, inutilis reperiretur; ea adeo non fefellit, ut non modo non poenituerit nos laboris, quem, haud parum molestum, sumseramus, sed etiam fructum ejus satis magnum ceperimus. Quo libentius hoc fecimus, ut, cum altera editio libri pararetur, eum diligenter totum recognosceremus, et emendatiorem locupletioremque redderemus. Id locis propemodum innumerabilibus factum esse, vere nobis licet dicere. Et indigebat Historicus maxime Index plurima vel emendatione, vel accessione. Nam et major multo quam in ceteris, difficultas erat, in digerendis maxime, et vero etiam illustrandis personis Ciceronianis, quam in latinitate, vel colligenda, vel explicanda, et ad eum conficiendum longe brevius, quam pro difficultate rei, temporis spatium datum fuerat. Itaque ab illo statim tempore, quo primum e manibus dimissus est liber, coepimus, et in ipsis Ciceronis libris legendis interpretandisque, et in ceteris lectionibus nostris, sive Graecos historicos tractaremus, sive Latinos scriptores quoscunque, denique virorum doctorum Commentariis, ad aliquem talem scriptorem, aut omnino ad literas humaniores pertinentibus, cognoscendis, notaremus diligenter, si quid occurreret, quod prodesse aliquando Clavi nostrae posset. Has a nobis per tot annos congestas copias coepimus accurate recensere, cum ad recognoscendum opus vocabamur, ut eas vel ad emendandum, vel augen-

augendum conferremus. In quo tamen hic modus a nobis fervatus eft, ut maxime uteremur iis, quae confilium operis poftularet, quod totum ad intelligendum pertinere voluimus in his, quae nec vitio aliquo fcripturae, nec difficultate ex obfcuritate fententiarum, aut alia tali caufa, laborarent. Nam quae loca habent difficultatem hujusmodi, ea vero emendandi magis et interpretandi folertiam, quam Indicum talium diligentiam defiderant. Diu eft, cum agitare coepimus confilium edendarum in univerfos Ciceronis libros Obfervationum, quibus tales etiam difficultates, per veterum librorum, et qualiscunque doctrinae noftrae, praefidia, tollere tentaremus: nec ab eo confilio nunc alieni fumus. Sed alia ex aliis occupationum impedimenta nos ad hanc diem ab illo inftituto retardarunt, et, ut nunc eft, parva fpes ostenditur majoris otii, quam nobis fuperioribus annis contigit. Raro otium venit ad hos, qui eo ad utilitatem communem uti vel poffint, vel velint. Eft igitur in manu Dei eventus confilii noftri, nec quicquam audemus, quamquam cupientes, hoc tempore promittere. Voluntas quidem, et hac ratione, et quacunque alia, divinis humanisque literis operam navandi aliquam, non inutilem ftudiofis, etiam cum moleftia noftra, nunquam nobis deerit. Quid enim melius facere poffumus, atque etiam jucundius, quam faciliorem et munitiorem reddere juventuti, praefertim cupienti, aditum ad divinarum humanarumque literarum intelligentiam, hoc eft, ad fapientiam divinam et humanam? pro qua etiam vota facimus, ut in dies longius ac latius propagetur, et uberrimos pietatis in Deum, virtutisque omnis, publice privatimque profuturae, fructus edat. Scr. Lipfiae, Idibus Martiis, a. C. CIↃIↃCCLVII.

PRAE-

PRAEFATIO
EDITIONIS QUARTAE.

Etſi putabam, me, qui mihi diligentiae conſcius eſſem, qua in ſecunda hujus libri editione uſus eram, nihil reliquiſſe, quod in eo locum habere debeat: tamen, qui idem ſciebam, quam facile eſſet, aliquid in hoc genere laboris praetermittere, cum ad recenſionem operum Ciceronis accedebam, mihi legem ejus laboris etiam hanc dixi, ut diligenter attenderem, ſi quid eſſet in verbis et conſtructionibus, quod a vulgari ratione et nota omnibus recederet aliquo modo, ut, id an notatum eſſet in Clave, viderem, atque ſi id non eſſet, adderem. Hoc modo auctior factus eſt libellus latinitatis notitia. Sed ſimiliter in aliis generibus feci, ut, ſi quidem fieri poſſet, nihil in illo genere eſſet, quod deſiderari poſſet, atque ita hoc opus omni modo ad perfectionem adduceretur. Interdum vero etiam breviora effeci, quae ante ſcripſeram: atque omni modo accommodatius efficere volui hoc opuſculum ingeniis ac ſtudiis juvenum Ciceronis ſcripta legentium et tractantium, ut quam facillime intelligere ejus ſcripta et in iis legendis ſine moleſtia verſari poſſent. Quod ſi perfeci, non male me hoc labore de juventute literarum latinarum ſtudioſa meritum putabo. Scr. Kal. Sept. cIↃIↃCCLXXVI.

PRAE-

PRAEFATIO
EDITIONIS SEXTAE.

A. H. REIN Ph. Dr.
LECTURIS
S.

Non multis opus eſt verbis ad commendandam Vobis hanc novam Erneſtii Clavis Ciceronianae editionem. Inmutata enim reperietis omnia, quae ab ſummo Erneſtio profecta ſunt, addita modo perpauca, ſublata pleraque operarum menda. Indices autem Erneſtii quam egregii ſint omnique ſtudio digni eorum, qui non modo cum Tullio familiaritatem quandam contrahere, verum omnino accuratam ſermonis Romani legumque ac familiarum cognitionem acquirere cupiant, cum omnibus notiſſimum ſit, ne verbo quidem attingere mihi in animo eſt. Quid igitur in adornanda hac editione propoſitum fuerit, quidque aſſecutus eſſe mihi videar, paucis velim auſcultetis.

Paene omnibus editionis quintae exemplis a bibliopola jam divenditis, Auguſtus Jacobſius, qui tunc Orphanotropheo Halenſi unus praefuit Director, mecum egit de ratione, qua nova adornaretur editio, utque hujus rei curam ſuſciperem. Facta autem illius colloquii mentione, non poſſum quin grato animo ac pio Virum meminerim egregium, nec non praematuram, qua nobis ereptus eſt, mortem querar et accuſem. Fuit enim ſingulari et paene incredibili ingenii vigore, ubertate et acumine, doctrinaque tam varia, ut vix unum literarum genus reliquerit in-

intactum. Quae vero rariſſima magiſtrorum virtus eſt et ars juvenum animos ad optima quaeque ſtudia inflammandi, eam optime callebat. Gratiſſima igitur ſubit recordatio ſcholarum Ejus paedagogicarum, in quibus quantum effecerit tum inſtitutione ſua, tum exemplo, omnes mecum meminerint, quibus ſcholis illis intereſſe contigit. Sed ne longus ſim, ad illud revertar tempus, quo, maximis cruciatus doloribus ac longinquo confectus morbo, ſuam de conſilio in hac nova Clavis Erneſtianae editione ſequendo ſententiam propoſuit.

Conſenſimus autem uterque, omnia, quae ab auctore obſervata eſſent, intacta relinquenda, nec niſi paucos eosque evidentiſſimos ejus errores corrigendos, quae vero ſine nimia voluminis amplificatione addi poſſent, addenda. In Indice igitur Legum tum veterum, tum recentium ſcriptorum teſtimonia rem illuſtrantia ſuis locis inſerta invenietis. Praeter ſchedulas autem meas hac in re uſus ſum potiſſimum hisce libris: *Gaji Inſtitutionum* Commentarii IV e cod. reſcr. bibl. capit. Veronenſ. a *F. Bluhmio* iterum collato ſec. edidit *J. F. L. Goeſchen.* Berol. 1824. 8vo. *Hauboldii* Inſtitutionum Jur. Rom. priv. hiſt. dogmatic. Lineamenta adjectis legum XII tabb. nec non edicti praetorii atque aedilitii ſententiis etc. ed. *C. E. Otto.* Lipſ. 1826. 8vo. Fragmenta Legis Serviliae Repetundarum ex tabb. aereis primum conjunxit, reſtit. illuſtravit. *C. A. C. Klenze.* Berol. 1825. 4to.

In Indices Geographicum et Hiſtoricum multa, quae in prioribus edd. deſiderantur, nomina a me recepta ſunt, maximam quidem partem jam Nizolio et Schuetzio commemorata, nonnulla tamen ab hisce omiſſa et ex ipſo librorum Ciceronianorum fonte hauſta. Ubi ſcripturae diverſitas memoratu dignior viſa eſt, appoſui, addito variis in locis judicio meo aliorumque ſcriptorum teſtimonio. In Indice autem Latinitatis non eadem a me actum ratione, nullum ex aliorum Lexicis vocabulum illatum et praeter

locos

locos perpaucos obſervationibus nihil additum eſſe, neminem credo miraturum, cum etiam Erneſtium in his Indicibus prorſus diverſum conſilium ſecutum eſſe pateat. Namque in Indice Latinitatis nequaquam omnia vocabula, quae a Cicerone uſurpantur, enarrare aut explicare, ſed ſelectiores quasdam ſuas de vi et uſu quorundam vocabulorum obſervationes tradere voluit, quibus alienas immiſcere, niſi mutato Erneſtii conſilio toto, non decuit. At in Indicibus Geographico et Hiſtorico quae ipſi collecta erant nomina, enumeravit, addita plerumque obſervatione aliqua, interdum longiore, alias tamen allato tantummodo loco, unde nomen exſcripſerat. Cum autem Erneſtius in Praefatione editionis primae pag. VIII., qua de conſilio agit, quo hos Indices confecerit, ipſe profiteatur, ſe a librario, impatiente morae, in eas temporis anguſtias concluſum fuiſſe, ut vix relegendi et retractandi tempus relinqueretur, inaequalitas, qua in hac libri parte offendimur, ſatis excuſata eſt, eique, qui novae editionis adornandae curam ſuscipere voluerit, poteſtas facta, nomina, quae a prioribus abfuerunt, addendi. Hoc negotio quemadmodum perfunctus ſim, ſupra expoſui. Eadem vero, qua Erneſtio, temporis anguſtiarum excuſatione etiam mihi utendum eſt, utpote interdum, quae de ſchedis meis aut Nizolii et Schuetzii Lexicis exſcripſeram, ante prelo ſubjicere coacto, quam relegiſſem et recognoſſem. Quamvis nonnulla in utroque Indice, antea occulta et obſcura, noſtra autem aetate virorum doctorum opera ac ſtudio patefacta et illuſtrata, corrigenda eſſe novisque indigere commentationibus intellexiſſem, tamen hoc ſuscipere negotium nec erat propoſitum, nec per eas, quas ſupra attuli, cauſas licebat. His expoſitis reliquum eſt, ut indicem, quibus ad diſtinguenda additamenta uſus ſim ſignis. Uncis omnia incluſi. Quae vero mea ſunt, per [R.], quae Nizolii aut Schuetzii, in Indice Geographico per ( ), in Hiſtorico per [ ] a verbis Erneſtii ſejunxi.

Quam-

Quamquam jam ſupra profeſſus ſum, in inveſtigandis et corrigendis typothetarum erroribus, qui in priores editiones crebri irrepſerant, multum verſatam eſſe operam meam ac diligentiam, non tamen poſſum ſperare, ab omnibus iſtis peccatis, quorum nonnulla quaſi hereditaria per omnes priores editiones propagata ſunt, hos Indices plane eſſe liberatos. Quod enim in unoquoque libro accidere ſolet, ut certe aliquot errata vel accuratiſſimam fallant diligentiam, id in hoc libro, ubi numeri paene innumerabiles exſcripti extant, vix potuit evitari et excuſatione vix videtur indigere. Pauca, quae peccata et neſcio quo pacto omiſſa ſero animadverti, Vos, ut corrigatis ipſi et addatis, rogo.

Pag. 30. Sub *Lege Maria* lin. 4. pro *de Legg. IV.* ſcribas *de Legg. III.*

— 44. Addatur: [ACHERON, N. D. III. 17. fluvius apud inferos. p. Red. Sen. paene ex Acheronte excitati, i. q. ab inferis, Mil. 29. R.]

— 48. Add. [AREOPAGUS, v. *Ariopagus.* R.]

— 49. Add. poſt *Aspendum*: [ASPENDIUS, Verr. I. 20. R.]

— 50. Add. ſ. v. *Atinas*: [Atinas praefectura, Planc. 19. R.]

— 52. Add. ſ. v. *Capitolinus*: mons Capitolinus, ad Her. IV. 32.

— 55. Add. [CORSICA, N. D. III. 20. inſula maris Mediterranei. R.]

— 55. Add. ſ. v. *Creticus*: [cognomen M. Antonii, q. v. R.]

— 57. ſ. v. *Elea* l. 3. pro *IV.* ſcr. *Acad. IV.*

— 64. Add. [LATINA *via*, Cluent. 59. inter Appiam et Labicanam, a porta Latina ad Latinos ducebat. R.]

— 70. Add. ſ. v. *Parthi*: [*Parthicus*, Att. VIII. 11. res Parthicae. Fam. II. 10. bellum Parthicum. R.]

— 77. ſ. v. *Teanum Sidicinum* pro *ad Att. III.* ſcr. *ad Att. VIII.*

— 80. Add. ſ. v. *Volcae*: l. 7. [B. Gall. VI. 24. R.]

— 84. Add. ſ. v. *Acuſilas*: [Pro *Acuſilas* in Edd. Steph. et Lamb. ſcriptum eſt *Acuſilaus.* Ejus Fragmenta collecta Pherecydis Fragmentis addidit Sturzius, Gerae, ed. II. 1798. R.]

— 91. Add. [ANEARIUS, Cluent. 59. R.]

— 162. Add. [JUNIA, Att. XIV. 8. ſoror M. Bruti, uxor M. Lepidi. R.]

— 197. Adde ſ. v. *Pherecydes hiſtoricus*: [De utroque Pherecyde, Syrio et Athenienſi, commentatus eſt Sturzius in ed. ſua Pherecydis Fragmentorum. Gerae, ed. II. 1798. R.]

— 353. ſ. v. *Convenienter* l. 1. pro *Tuſc.* 9. ſcrib. Tuſc. V. 9.

Scrib. Halae Saxon. Menſe Novemb. cIↃIↃCCCXXX.

INDEX

INDEX LEGUM,

QUARUM
IN LIBRIS CICERONIS
NOMINATIM MENTIO FIT.

Lex proprie nihil aliud eſt, *niſi formula quaedam verborum*, a Graeco λέγειν. Nam quis credat, eſſe a *ligando*, aut, ut Cicero exiſtimat, de Leg. I. 6., [et Varro de L. L. V. 7. R.] a *legendo*? Eaque ſignificatio in multis loquendi formis permanſit. *Lex carminis* eſt formula, modus edicti, Liv. I. 26. Nam *carminis* verbum, quod ipſum pro formula verborum dicitur, v. c. pro Muren. c. 12., h. l. eſt ipſum regis edictum, *legis* adjectum verbum ſignificat formulam modumque verborum: ut in muſicis *lex carminis* eſt modus. Si *lex* eſſet h. l. edictum, *legis carmen* dicendum erat, non *lex carminis*. *Leges Manilianae venalium vendendorum* de Orat. I. 58. quid ſunt, niſi formulae a JCto conceptae, quibus uti in emendis vendendisque rebus liceret? *Lex pactionis*, vel *foederis*, vel *jurisjurandi* porro, quae dicitur, eſt formula verborum, quibus concepta pactio eſt, aut foedus, aut jusjurandum. *Lex cenſoria* in Verrinis L. I. c. 51. 55. nihil aliud eſt, niſi *formula locationis*, ex qua manceps ſ. redemtor aedis, extruere et tradere aedem debebat. vid. *Leges cenſoriae*: unde et *leges antiquarum aedium* ap. Plin. H. N. XXXVI. 23. antiquae locandarum aedium formulae. Ipſa deinde *Lex Verris* l. c. c. 55. init. erat formula, quae continebat modum conditionesque, quibus locari columnas volebat, unde *lex* pro *conditione* dicitur. Hoc cum non ſatis intelligeret Hotomannus, perperam ſcripſit ad Orat. de Prov. Conſ. c. 51.: *Lex apud JCtos ſaepe pro pactione uſurpatur*. *Lex mancipii* de Or. I. 39. eſt formula venditionis. Cum ergo *lex fertur* a magiſtratu ad populum, quae

et *rogatio* dicitur, non ſit, quod putant, qui interpretantur, *es wird ein Geſetz gegeben*: ſed formula proponitur populo, qua res aliqua juberi poſſit: quam cum approbat populus, *lex jubetur*, cum rejicitur, *antiquatur lex.* Hujusmodi formulam noſtri vocare poſſunt *einen Vorſchlag zu einem Geſetz oder einer Verordnung.* Nam populus rogatur, *velitne, jubeatne*, etc., aut, *ut velit jubeat.* Leges omnes, quae ad jus civile aut publicum pertinent, dici poſſunt *Vorſchläge zu Geſetzen*: in quibus autem de ſingulis rebus aut hominibus conſtituitur, tamquam *Lex de Cicerone revocando* ad Att. IV. 1., *Lex Manilia*, qua ſuaſit populo Manilius, ut Pompejum bello Mithridatico praeficeret; eae profecto non ſunt *Vorſchläge zu Geſetzen*, ſed *zu einer Anordnung, zu einem Befehle.* Nam edictum, quo reges noſtri v. c. Imperatorem belli conſtituunt, non appellatur *ein Geſetz.* Oratio ergo Ciceronis *pro lege Manilia* non eſt defenſio aut ſuaſio *des Geſetzes des Manilii*, uti vulgo interpretantur, ſed defenſio *des Vorſchlages, den Manilius gethan hat*, de Pompejo Imperatore conſtituendo. Contra *lex Domitia* eſt *ein Vorſchlag zu einem Geſetze*, quia eſt juris publici. Cum autem *legem ferre centuriatam curiatamque* dicunt Latini; nihil aliud dicunt, niſi, e formula ſolemni interrogare populum, quem velit magiſtratum creare? velitne alicui rei militaris adminiſtrationem committere, nec ne? velit (in lege curiata) adoptionis facultatem dare etc., in quibus nullo modo vocabulum noſtrum *ein Geſetz* locum habet. Jam quia, quae his legibus rogabantur, cum a populo juſſa eſſent, tenebant populum, propterea factum eſt, ut *lex* diceretur deinde, *quicquid tenet populum.* Et hoc eſt, quod nos dicimus *ein Geſetz.* Illud etiam attinet dicere, cum Imperatores Romani aut Reges de jure civili publicoque conſtituunt, non leges proprie dici, ſed *edicta, conſtitutiones*, ut e libris juris civilis, Codice Theodoſiano etc. intelligi poteſt; cum autem alicui concedunt aliquid muneris vel beneficii, eam *legem* appellari poſſe, v. c. pro vulgari: *ex privilegio Caeſ. Majeſtatis, aut Regis*, dicetur Latine: *ex lege Caeſarea, Regia*, aut, *quam dixit Caeſar vel Rex.* Nam quod, auctore Pomponio, ajunt *legem* eſſe patricii magiſtratus tantum, plebejorum, i. e. Tribunorum, *plebiſcita*, id uſus omnis antiquitatis refellit, quae de utrisque promiſcue legem dixit, [v. c. Cic. pro L. Manil. c. 24. cf. A. Gell. X. 20. R.] praeſertim poſteaquam ea, quae plebs juſſiſſet, (plebiſcita) omnes Quirites tenere coepere, [Q. Hortenſii Dictatoris lege, cf. A. Gell. XV. 27. R.] eandemque adeo vim habuere

buere cum legibus, quas magiſtratus patricius comitiis centuriatis pertuliſſet. Haec praefari placuit, quod intelleximus uſu, noſtris hominibus haec vulgo ſatis nota non eſſe, neque in lexicis vidimus ſatis diſtincte tradi. Sequitur deinceps ipſarum Legum commemoratio.

ACILIA lata a Manio Acilio Glabrione Tribuno plebis, ejus patre, qui in cauſa Verrina A. U. DCLXXXIII. quaeſitor fuit Act. I. in Verrem c. 17. et Coſ. A. U. DCLXXXVI. Fuit *de pecuniis repetundis*, qua licuit, ſemel dicta cauſa, condemnare reum, aut abſolvere, niſi ampliarent judices. in Verr. I. 9. Ceterum in hoc loco haeſit Hotomannus Obſ. I. 14., qui negat, *Aciliam* hic locum habere; in cujus rationibus refellendis longus eſt Graevius ὁ πάνυ ad l. c. Omnis Hotomanni disputatio hoc uno concidet, ſi probare poterimus doctis, falſum eſſe, quod vulgo omnes ſumunt, *Aciliam* eſſe poſteriorem *Servilia*: quae opinio negotium nobis in loco illo faceſſat neceſſe eſt. Nam paraphraſis Graeviana non tribuit ſententiam facilem et naturalem. Duas leges commemorat Cicero, *Aciliam* et *Serviliam*, cujus caput de comperendinatione in *Corneliam* translatum erat, quod acerbiora judicia efficeret; quod ſane non feciſſet, ſi acerbius eſſet, ſemel dicta cauſa, pronuntiare. Acerbitas autem legum, uti conſtare poterat Graevio, non ſolum poſita eſt in poenis, ſed etiam in forma judicii, qua arctius conſtringitur reus; quod ex multis legibus intelligi poteſt, in quibus ſola forma judicii mutata eſt et ſeverior conſtituta. Jam, pergit Cicero, *utram putas molliorem?* quod ita intelligatur neceſſe eſt, *Aciliamne putas an Serviliam molliorem?* Neque enim de alia dixerat. Ex quo illud quoque cogitur, ut pronomina, *illam, illa, hac*, ad has duas leges referantur. *Illa* ergo cum ad *Aciliam* pertineat, *hac* ad *Serviliam* referatur neceſſe eſt, non ad *Corneliam*, niſi, quatenus hoc caput commune habuit cum *Servilia*. Jam Cicero ſtatim poſt *utram* dicit: *opinor illam veterem*. Sed hanc veterem paulo poſt appellat *mitiorem*; quod qua formam judicii in Aciliam convenit. Item, ſumto hoc, *illam veterem* molliorem eſſe, ſubjungit: *Atqui ego tibi illam Aciliam reſtituo*, ut non ſit, quod conquerare. Manifeſtum eſt, *illam veterem*, et *illam Aciliam* eandem eſſe. Nam quod Graevius per *veterem* aliam ſuperiorem *Servilia* et *Acilia* intelligi putat, non vero ſimile eſt. Dicit enim *illam* veterem. Pronomen *illam* neceſſario ad aliquid, de quo jam dictum, pertinet. Sed de nulla alia dictum, niſi de *Acilia*, ad quam referri poſſit. Haec explicatio ex regulis Grammatices et naturali

turali verborum consecutione ita certa mihi videtur, ut nemo dubitare possit. Itaque vel ex hoc mihi videtur confici, *Aciliam* esse *Servilia* priorem. *Aciliae* legi nemo horum, quos consului de hac lege scriptores, annum certum tribuit. Unde igitur constat, *Servilia* posteriorem? Nec tempus, nec ratio repugnat, quo minus *Acilia* prior *Servilia* sit. Ipsa autem forma judicii, quae acerbior est in *Servilia*, vero simile etiam facit. Lex *Servilia* lata est A. U. DCLIII. vid. *Servilia lex.* Filius Acilii ejus, qui hanc legem tulit, Consul fuit A. U. DCLXXXVI. Tum temporis ad minimum quadraginta et tres annos natus erat. Inter hunc consulatum ergo et annum legis *Serviliae* interjecti sunt anni omnino XXXII. Quid impedit, *quo* minus Acilius pater ante hoc tempus Trib. pl. esset? Nam tribunitiam hanc legem esse, non dubitant, quod sciam. Quod Cicero Act. I. in Verr. c. 17. ex ea lege, dicit, severissimis judicibus usum populum, ipsamque legem *severissimam* appellat Asconius: fuit severa, quando severitatem *Calpurniae* et *Juniae* auxit. Sed quod hanc rationem addit Asconius, *ut qua ne comperendinari quidem liceret reum*: nonne potuit accidere Asconio, quod multis Grammaticis accidisse docti sciunt, atque etiam Asconio, (v. *Leges sacratae*,) ut in rationibus reddendis aliquando aberraret a vero? et aequumne est, propter hanc explicationem Asconii, vim facere legibus Grammatices in explicando loco Ciceroniano? quem locum, nisi tenebras offunderet locus Asconii, omnes ita interpretarentur, ut, semel causa dicta, pronuntiari posse, mitius sit comperendinatu, atque ut adeo ipsa *Acilia* mitior sit, quam *Servilia*; quando in omnibus aliis legibus comperendinatio majus reo periculum creat. Cicero, ut hoc etiam addam, non dicit: *ereptum esse lege Acilia comperendinatum*, ac necessario, primum causa dicta, pronuntiatum esse, non licuisse ampliare; sed primum causa dicta, *licuisse* pronuntiare. Quodsi post *Serviliam Acilia* lata esset, et severitatis causa comperendinatus ademtus reis, dicendum fuisset necessario, *oportebat* primum dicta causa pronuntiari. Ceterum juventutis causa illud monendum etiam est, quod in Lexico Fabri dicitur lex *Acilia* esse eadem, quae *Aquilia*, de qua apud Cic. de Off. III. 14., id falsum esse; neque *Acilii* iidem, qui *Aquilii*. [cf. Klenze Fragm. Legis Servil. Repet. Proleg. X. f. Berol. 1825. R.]

ACILIA CALPURNIA, vid. *Calpurnia Acilia.*

ACILIA DIDIA pro Sext. c. 64. Numquam cum Didio Acilius Consul fuit, sed Caecilius. Itaque docti viri ibi

ibi legendum recte cenfent: *Caecilia Didia.* Nam leges *Aelia*, *Junia*, *Licinia*, *Caecilia*, *Didia*, fuere de comitiis habendis et legum ferendarum modo. Itaque faepe apud Ciceronem junguntur. vid. v. c. ad Att. II. 9. et fic hoc loco junguntur *Caecilia*, *Didia*, *Licinia*, *Junia*.

AEBUTIA lata eft ab Aebutio, incertum quo, et quo tempore. cavit, ne quis fibimet ipfi aut collegis poteftatem aut curationem ferret. Ejus mentio in Agraria II. 8. [cf. Gajus IV. 30. R.]

AELIA ab auctore Q. Aelio Confule A. U. DLXXXVI. *de Comitiis*, ad Tribunorum feditiofas legum lationes coërcendas comparata. Pighius autem tribunitiam putat A. U. DXVI. latam: quod per locum orationis in Pifon. credi non poteft. Ea cautum eft, ut, quoties comitia effent, 1) *de coelo fervare liceret*; 2) *obnuntiare liceret*, *obnuntiationique cedere neceffe effet*; 3) *intercedere magiftratus pares et Tribuni poffent*: ut intelligitur ex Or. pro Sext. c. 15. et de Prov. Conf. c. 19. Ejus mentio porro pro Sext. c. 53. Red. in Sen. c. 5. Har. Refp. 27. Vat. 9. Pif. 4. ad Att. II. 9. Eam in Pifon. 4. centum annis ante Pifonis et Gabinii confulatum latam ait Cicero: quod etfi non ad litteram accipiendum, tamen non multo longius tempus interceffiffe clarum eft: idque convenit fatis cum anno, quem nos pofuimus. Nam locus ad Att. I. 16., ubi Lurco cum Lege Aelia iniffe magiftratum dicitur, haud dubie eft corruptus, de eoque alibi dicemus. Sed de primis duobus legis capitibus aliquid monendum. Primo, haec lex tantum ad comitia legibus ferendis pertinet. Nam in comitiis magiftratibus creandis non licet fervare de coelo, nifi quis ante ostenderit, fe fervaturum, ut e Philippica fecunda conftat. Deinde *fervare de coelo*, ut mea fert opinio, non ad omne aufpiciorum genus pertinet, fed ad unum certum. Jove fulgente non poffunt fieri comitia. Itaque *fervare de coelo*, eft *coelum contemplari, fi qua parte fulgur exiftat aut tonitru.* Cum Conful in aufpicio eft, v. c. nocte, quae eft ante diem, qua procedit, non dicitur *de coelo fervare*, fed *aufpicari*, neque de ullo aufpicii genere invenies, nifi de hoc uno, dici: *fervare de coelo.* Jam, quia, qui fervabat de coelo, ostendebat, fe velle impedire comitia, et quia, fi vellet, poterat, nuntiato five vero five ficto aufpicio: eo ipfo comitia tollebantur, quod quis, de coelo fe fervare, aut fervaturum, dicebat. Itaque nunquam fervatum de coelo, quin comitia tollerentur. Cic. in Vatin. c. 7. *Num quem poft urbem conditam fcis Tribunum pl. egiffe cum plebe, cum con-*

ſtaret ſervatum eſſe de coelo? Phil. II. 32. *quisquamne divinare poteſt, quid vitii in auſpiciis futurum ſit, niſi quis de coelo ſervare conſtituit?* Nam qui hoc conſtituit, eo animo facit, út impediat comitia, unde facilis divinatio. cf. p. Dom. 15. Haec confirmantur egregio loco Dionis Caſſ. L. XXXVIII. p. 66. extr. (ed. Reimar. p. 160. init.) de lege a Clodio lata, qua ſolutus eſt a lege Aelia. Porro *ſervare de coelo* eſt magiſtratuum, et, ſi magiſtratus jubeat, Augurum: unde male nonnulli primum caput legis Aeliae ſic concipiunt, *ut Augures de coelo ſervarent.* Itaque et Tribunus pl. Sextius de coelo ſervaſſe traditur. Sext. 36. Augures porro *nuntiare* vitium auſpiciorum poſſunt magiſtratui, ſed non *obnuntiare*, h. e. dicere *alio die*: hoc eſt magiſtratibus proprium. Phil. II. 32.

AELIA SENTIA. Topic. c. 2. jubet *aſſiduo vindicem aſſiduum eſſe*, h. e. locupletem locupleti, ex interpretatione Aelii. *Lex Aelia Sentia* de manumiſſionibus ſatis nota eſt JCtis; ſed ea eſt Conſulum A. U. DCCLV. adeoque poſt mortem Ciceronis, tempore Auguſti, lata. Porro, Conſules Aelium et Sentium quendam ſimul, ante Topica ſcripta, fuiſſe, aut Praetores, aut Tribb. pl., (nam et a duobus Tribb. pl. leges nominari, lex Carbonis et Silvani docet) non reperimus. Itaque cum a melioribus Codd. nomen hujus legis abſit, eaque lex, quae aſſiduo jubet aſſiduum vindicem eſſe, ſit e XII Tabb. petita, hoc legis nomen non poteſt eſſe a Cicerone. Corruptioni locum dedit nomen Aelii, quod ſtatim ſubjicitur. Nam quod Noriſius Cen. Piſ. Diſſ. III. 9. *Sentiam* eſſe putat a librario, *Aeliam* eſſe jus Aelianum; quod valde placebat Heineccio: id probari propterea non poteſt, quia lex commemorata eſt lex, quae proprie dicitur e XII Tabulis. J. Cannegieterus V. C. de Notis p. 316. tentat, *Lex apud Aelium Sextum.* Non placet.

AGRARIAE. *Flaminii*, *Sempronia*, *Thoria*, *Rulli*, *Flavii*, *Philippi*, *Plotia*, *Caeſaris Julia*, de quibus ſ. l. Legum agrariarum fragmenta vel leges collectas habemus in Goeſii ſcriptt. rei agrariae p. 329. ſq.

ANNALES ſunt, quibus conſtitutum eſt, quo anno cuique magiſtratus petere liceret: quo ſi quis creatur, v. c. Conſul, *anno ſuo* Conſul factus eſſe dicitur, vid. Agr. II. 2. Eas leges attulit ambitio, ut gradus eſſent petitionis. [Cic. Phil. V. c. 17. R.] Tulit primus accuratius *Villius*, Tribunus pl., A. Poſtumio Albino et Q. Fulvio Flacco Coſſ., qui inde *Annalis* dictus eſt, quod nomen familiae haeſit. Liv. L. XL. c. 44. et Manut. de Legg. c. 6. Nam etſi Livius l. c. primum ab eo

de

de ea re latum eſſe dicit: tamen idem, jam ante eum de tempore honorum petendorum leges fuiſſe, dubitare nos non ſinit XXV. 2. Sed anni ſingulorum non definiti erant, ut lege Villii, verum univerſe, quae aetas matura eſſet honoribus petendis. Vid. Sigonius et Pighius, inpr. Dukerus ad Liv. l. l. c. c. Anni autem conſtituti ſunt Villia lege, quaeſturae 31., aedilitati 37., praeturae 40., conſulatui 43. Nam his annis Cicero hos magiſtratus geſſit, qui, *ſuo* ſe quemque *anno* geſſiſſe, praedicat: [Cic. de Offic. II. 17. R.] nec audiendi, qui aut annum 27., ut Zamoſcius de Senat. p. m. 25., aut annum 25. ponunt, ut Dodwell. Prael. Camd. Dicuntur hae leges etiam *Annariae* apud Feſtum et Lamprid. in Commodo c. 2. *Annalem* tulit etiam M. Pinarius Rufca Trib. pl., vid. Cic. de Or. II. 65., ex qua nihil reſtat: nec aetas ejus ſatis certa.

de AMBITU. *Calpurnia*, *Caecilia*, *Fabia*, *Julia*, *Licinia*, *Tullia*, de quibus ſ. l.

ANTONIAE. Ep. XX. 14., ſi vera lectio, de iis legibus loquitur Cicero, de quibus multa dicuntur in Philippica prima et ſecunda, quas in conſulatu ſecundo per vim et contra auſpicia tulit; item quas e tabulis Caeſaris dicebat ſe proferre, quod convenerat in Senatu, quietis cauſa, acta Caeſaris rata habere. Nominatim memoratur *judiciaria*, quam in conſulatu cum Caeſare tulit, Phil. I. 5. VIII. 9.

APULEJA, *L. Saturnini*, Tribuni pl., *de Majeſtate*. Cic. de Orat. II. 25. 49. A. U. DCLI. lata, occaſione motuum, qui Romae exorti ſunt, cum Cimbri ſuperatis Alpibus Q. Catuli exercitum invaſiſſent, et equites Romani relictis praeſidiis Romam fugiſſent, qua re imminuta populi Rom. majeſtas videbatur. v. Pighius ad h. a.

APULEJA, ejusdem *L. Saturnini* Trib. pl. A. U. DCLIII. pro Corn. Balbo c. 21. Ea tulit *de coloniis in Siciliam, Achajam Macedoniamque deducendis*, ſimul detulit Mario, ut in ſingulas colonias ternos cives crearet; hoc conſilio, ut eo minus huic rogationi C. Marius Conſul reſiſteret. Sed ea lex perlata non eſt, ut e Cicerone l. c. intelligi poteſt. De ceteris legibus Apuleji popularibus, jam a Gracchis promulgatis, v. Flor. III. 16. Cic. de Leg. II. 6. Nieuport. Hiſt. Rom. VII. 8.

APULEJA FRUMENTARIA, vid. *Frumentariae*.

AQUILLIA (forte *C. Aquillii Galli* Trib. pl.) *de damno injuria dato*. Ea eſt, quam Cic. in Bruto c. 34. extr. appellat *de juſtitia*: pro quo quidam, non probante Grutero, legunt:

gunt: *injuria*, vel *injuſtitia*. Omnibus, de damno injuria dato, legibus, quae ante erant latae, derogavit, ut ait Ulpianus L. XVIII. ad edictum. Ejus reliquias a Cajo et Ulpiano ſervatas illuſtravere Balduinus, Noodt, et docti viri ad Cajum in Schultingii Jurispr. ante-Juſtin. p. m. 179. [cf. Gajus III. 210 ſſ. R.]

AQUILLIA *C. Aquillii Galli*, Ciceronis familiaris, *de dolo malo*, quem tum teneri putabat, cum aliud eſſet ſimulatum, aliud actum. Omnium malitiarum everriculum hanc legem appellat Cicero de N. D. III. 30. cf. de Off. III. 14. De hac lege eſt comm. J. Svareſii Mendozae in Theſ. Meermanni T. II., qui putat auctorem eſſe *M. Aquilium* Conſ. A. U. DCXXV. Sed hic Ciceroni familiaris eſſe non potuit.

ATINIA in Verr. L. I. c. 42. *de rebus furto ſurreptis non uſu capiendis*: cujus haec verba fuerunt, *quod ſurreptum erit, ejus aeterna auctoritas eſto.* v. Gell. XVII. 7. Verbum *ſurreptum* explicat Gothofredus ad XII Tabb. et *ſurreptum* latius eſſe *re furtiva*, cui jam in XII Tab. aeterna auctoritas tribuitur. Tulit Tribunus quidam *Atinius*. Ejus in Inſtitutionibus et Pandecte aliquoties fit mentio. Vid. Menardus ad Cicer. l. c. Quaeſtio fuit inter JCtos veteres, auctore Q. Scaevola, utrum ea lex in praeteritum etiam, an in futurum tantum valeret. vid. Gellius l. c. Balduinus Jurispr. Mucian. p. 281. 282. Menardus l. c. Cicero quidem diſerte, loco citato, eam his legibus annumerat, quae in poſterum ſtatuunt, ex iisque docere ſuscipit, non poſſe a Praetore edici in praeteritum.

AULI lex, ad Att. VI. 2., vid. *Gabinia*.

AURELIA eſt judiciaria *L. Aurelii Cottae*. Cum, a primis temporibus judiciorum, ea penes Senatum fuiſſent, C. Gracchus (v. *Sempronia lex*) tulit, ut propter avaritiam ſenatorum ad equites transferrentur. Hi ita ſevere judicabant, ut ipſo Cicerone teſte in Verr. Act. I. c. 13. numquam eques in judicium aut ſuſpicionem captae pecuniae propter rem judicandam vocatus ſit. Sed erant tamen iniquiores Senatui, et reos ſenatores nimis cupide condemnabant, in primis, ſi quem conſtabat, aut in Senatu, aut in magiſtratu provinciali, publicanis impudentibus non ſatis indulſiſſe. Itaque cum fruſtra lege *Livia* et *Plautia* latum eſſet, ut equitibus et ſenatoribus eſſent communia judicia; C. Sulla tandem reſtituit ſenatoribus judicia. Sed ne tum quidem, ut e Cicerone, in primisque Verrinis, intelligi poteſt, recte judi-

judicabant. Itaque, cum diu plebs de judiciis effet conquesta; et verendum effet, ne feditiofus Trib. aliquis inde seditionis movendae occafionem arriperet: legem judiciariam tulit Cotta, Praetor Pompejo et Craffo II. Coff., in qua hoc temperamento ufus eft, ut omnibus ordinibus fatisfaceret, quod nulli judicandi poteftas eriperetur. Itaque ex illa lege judicarunt *Senatores*, *Equites* et e plebe *Tribuni aerarii*. Nam quod Vellej. II. 32. duobus ordinibus judicia a Cotta data dicuntur, id fit, quia Tribunorum ordo non numeratur, ut fexta claffis cenfus Tulliani, v. Interpretes ad l. c. Unde et interdum fenatores tantum et equites memorantur, ut pro Fontejo c. 12. Ejus legis faepe mentio apud Ciceronem, v. c. Phil. I. 8. Agrar. I. 2. Corn. Fr. 31.

AURELIA lex commemoratur ad Q. Fr. I. 3. extr., quae videtur, quantum e contextu judicare licet, *de ambitu* fanxiffe: quod etiam videbatur Manutio ad l. c. Ea cujus Aurelii fuerit, nondum reperi.

AURELIAE, fratris *C. Aurelii Cottae*, vid. *C. Cottae leges.*

CAECILIA. *L. Caecilius* Trib. pleb. Confule Cicerone A. U. DCXC. tulit *de ambitu* legem, qua ejus poena imminueretur, et ea conftitueretur, quae ante proximam legem fuiffet. Nam cum frater ejus de ambitu reus factus condemnatusque effet, adeo aegre tulit eam poenae acerbitatem, quae fratri perferenda erat, ex lege recentiffima, Calpurnia, ut de ea lege mitiganda cogitaret. Itaque videbatur ea lege res judicatas refcindere velle. Sed, quantum e Cicerone colligere licet, non eft perlata, pro Sulla c. 22. 23.

CAECILIA DIDIA lata a *Q. Caecilio Metello* et *T. Didio Vivio* Coff. A. U. DCLV. utiliffima civitati Rom., unde inter remedia reip. refertur a Cic. ad Att. II. 9. Ejus duo capita apud Ciceronem invenio; alterum *de modo legum promulgandarum*. Phil. V. 3. *Tribuni pleb. tulerunt de Provinciis - - num etiam hanc legem populus Rom. accepit? quid? promulgata fuit? quid? nonne ante lata quam fcripta? nonne ante factum vidimus, quam futurum quisquam eft fufpicatus? Ubi lex Caecilia et Didia? ubi promulgatio, trinundinum?* alterum *de duabus rebus non una lege conjungendis*, quod dicebatur, *per faturam* ferre, pro Domo c. 20. *Quae eft quaefo alia vis, quae fententia legis Caeciliae et Didiae, nifi haec, ne populo neceffe fit in conjunctis rebus compluribus, aut id quod nolit accipere, aut id quod velit, repudiare?* Manutio autem de Legg. placet duas fuiffe leges, quod non abfurdum eft;

 fed

CAR-

CARBONIS *tabellaria*, vid. *Tabellariae leges.*

CASSIA, *de Senatu*: quae *populi judicia firmasse dicitur*, laudatur in Cornelianae I. fragm. p. 634. Est ejusdem *L. Cassii Longini* Trib. plebis, a quo tabellaria profecta est, C. Mario et C. Flacco Coss. lata, ut Asconius ad l. c. tradit, propter simultates cum Q. Caecilio, cui populus imperium, ob res male cum Cimbris gestas, abrogaverat. Nam ea lege sancitum est, ut, quem populus damnasset, cuive imperium abrogasset, is in Senatu non esset.

CASSIA *tabellaria*, v. *Tabellariae leges.*

CASSIA TERENTIA *frumentaria*, v. *Frumentariae.*

Q. CATULI *de vi*, vid. *Lutatia.*

CENSORIAE. in Verr. I. 55. sunt 1) formulae, quibus Censores veteres templa, aut alia opera publica, aedificanda locabant, ut ex iis a redemtoribus extruerentur et traderentur. Ex eo loco intelligi potest, istas formulas semper retentas fuisse, sed ita, ut e re ipsa quaedam Censoribus *corrigere* liceret, h. e. *addere*: *Corriguntur Leges censoriae. Quid enim? Video in multis veteribus legibus: Cn. Domitius, L. Metellus etc. addiderunt etc.* 2) De Provinc. Cons. c. 5. autem *Lex censoria* est formula, qua publicanis a Censoribus vectigalia locata sunt, quae et vectigalia ipsa, quae locabantur, et conditiones, quibus locabantur, continebat, ut et populo et redemtoribus prospiceretur. Hinc Cicero: *Si qui*, sc. publicanus, *publico frui non potuit per hostem, tegitur ipsa lege censoria.* cons. ad Q. Fr. I. 12. Verr. II. 7. Pro *lege censoria* est *locatio censoria* Verr. III. 6. Hoc sensu etiam in libris juris civ. occurrit, et fragmenta legis cujusdam censoriae sunt in Pandecte. vid. Bald. de Jurispr. Mucian. p. m. 114 seq. CENSORIAE leges sunt 3) constitutiones et edicta Censorum, *de aerario et vectigalibus pop. Rom.*, *de aedificiis publicis*, *de populi in tribus et centurias descriptione*, et similibus rebus. In his erat etiam constitutio, qua cautum erat, *ne carnifex in urbem ingrederetur*, cujus mentio pro Rabirio Perd. c. 5., ad quem locum vid. Turnebus. Hinc causae etiam ad Censores agi dicuntur, ex his scil. legibus. Varr. R. R. I. 7. extr. Ipsa etiam *Lex Clodia* de notis censoriis, docet causas quasdam apud eos actas esse.

CENTURIATA LEX Agr. II. 11. dicitur, quicquid in comitiis centuriatis ad populum fertur, etiam de magistratibus creandis, ut l. c.

CICERONIS LEGES, vid. *Tulliae.*

CIN-

quam legem ſuſtulit Scipio, Pompeji ſocer, ut patet e Dione Caſſ. XL. p. 147. vid. in Piſon. c. 4. et ibi Aſcon., orat. pro domo, de Har. Reſp., pro Sextio paſſim.

COCTIA eſt *L. Aurelii Cottae* judiciaria. ad Att. IV, 16. v. AURELIA. Neque vero erat, quare Malaſpinaeus dubitaret, a Cotta poſſe Coctiam fieri. Nam eodem modo a regulo Cottio Alpium pars dicitur *Alpes Cottianae* et *Coctianae* ap. Tac. Hiſt. IV. 68., add. Varias Lect. in Sueton. Ner. 18, Liv. XXIX. 38. Cic. Off. II. 17. Sed inuſitatum hoc, quod a cognomine legis nomen ducitur; quamquam etiam Aſconius legem *Serviliam* de repetundis vocat *Glauciam* ad Act. I. in Verr. et eſt Lex *Metella* ap. Plin. XXXV. 17., ubi tamen corrigunt *Metilia*. v. Harduin. ad l. c.

COELIA *tabellaria*, vid. *Tabellariae leges*.

CORNELIAE Leges. de his v. Pighius ad a. DCLXXII. Apud Ciceronem hae occurrunt:

CORNELIA *L. Cornelii Sullae de ſententia ferenda.* Ea cautum erat, ut, antequam iretur, cauſa cognita, in conſilium, Quaeſitor interrogaret reum, palam an per tabulas vellet ſententias ferri. Ex Cluentianae c. 20. intelligitur, eam legem valuiſſe adhuc tempore celebris illius judicii Juniani, paullo poſt autem, cum Cicero Cluentium defenderet, obſoletam fuiſſe, neque amplius obſervatam.

CORNELIA *judiciaria* ejusdem: qua judicia equitibus ademta et Senatui reſtituta ſunt. Aſcon. in Divinat.

CORNELIA pro Cluent. c. 56. ejusdem Sullae eſt *de veneficiis*, quae ante *Sempronia* fuit. Ea cautum eſt primo de ſicariis, deinde de veneficiis, de coitionibus, de falſo, etc., ut quaeſtiones capitales haberentur, et poena his conſtituta eſt et deportatio et bonorum proſcriptio. vid. Sigon. de Judiciis II. 31. p. m. 664.

CORNELIA *de proſcriptis*, ejusdem: qua inter alia cautum eſt, ne quis proſcriptum juvaret, vid. in Verr. L. I. c. 47., ut proſcriptorum bona venirent ad Kalend. Junias, et in Tabb. publicas ad aerarium pecunia redacta referretur: pro Roſc. Amer. c. 43. 44. Agr. III. 3. In eadem, ut opinor, lege fuit, ut iis, qui ſuas partes in bello ſecuti eſſent, honores ante tempus legitimum capere liceret. Acad. II. 1. Sed aliis placet, peculiarem legem *de magiſtratibus* fuiſſe: quod ipſum non abſurdum.

CORNELIA *teſtamentaria*, contra teſtamentorum ſubjectores et corruptores, in Verr. I. 42. Sed eadem item alia genera falſi complexa eſt, unde et *de falſo* laudatur. v.

Jul.

Jul. Pauli Recept. ſententiarum L. V. Tit. 25. et ibi viros doctos ap. Schulting. p. 513. ſq.

CORNELIA *nummaria*, qua cautum eſt, ne quis privatus nummos adulterinos faciat, inſuſo deteriori aere in nobilius, aut alio modo quocumque. in Verr. I. 42. Continebatur hoc falſi genus lege de falſo; ſed quod nil peſtilentius eſt Reip. quam adulterari nummos, lege peculiari de hoc crimine ſanciendum putavit Sulla. v. Gravinae O. J. p. 451. Huc pertinet etiam *edictum Marii Gratidiani*, Trib. pl., de quo videndus Plinius H. N. XXXIII. 9. extr.

CORNELIA *de repetundis* ſecuta eſt *Serviliam*, ex qua cum alia, tum hoc in ſuam transtulit Sulla, ut, ſi ex bonis rei condemnati non tantum redigeretur, quantum ei lis aeſtimata eſſet, perſequi ab iis liceret, ad quos ea pecunia, quam cepiſſet is, qui damnatus eſſet, perveniſſet. Ex quo legis capite accuſatus eſt, damnato Gabinio, L. Rabirius Poſtumus. vid. Or. pro Rab. Poſt. c. 4.

CORNELIA *de provinciis ordinandis.* Hujus legis capita apud Ciceronem haec reperio: Sumtus definiebat, quos liceret civitatibus provincialibus facere in legatis publice Romam mittendis, ut eos in Senatu laudarent, qui provinciae praefuiſſent. Ep. ad Div. III. 8. 10. Sanciebat, ut, qui provincias ex S. C. lege *Sempronia* haberent, imperium retinerent, quoad in urbem introiſſent. Quod ſine dubio non hanc vim habebat, ut ex lege hac imperium haberent, et rem militarem attingere poſſent Praetores, quod e curiata lege habebant; ſed ut, ſi per curiatam legem imperium haberent, id non tam diu haberent, quoad e provincia deceſſiſſent, ſed, quoad in urbem introiſſent. Ceterum quomodo in hac lege calumniatus ſit Appius, vid. ep. ad Div. I. 9. conf. Sigon. de A. J. P. III. 11. circa ſin. Ut triceſimo die, poſtquam in provinciam veniſſet ſucceſſor, de provincia Praetor decederet. ibid. III. 6.

CORNELIA *de civitate.* Ea lege Volaterranis jus civitatis Rom. ademtum eſt, ita tamen, ut nexa atque hereditates non tollerentur, h. e. ut et hereditates capere poſſent, et per nexum ſ. per aes et libram abalienare, quae vellent. Hanc legem negat Cicero valere poſſe, quia ſit contra jus Romanum, quo civitas nemini invito adimi poſſit. v. pr. Caecin. c. 33. ſq.

CORNELIA *de ſacerdotiis.* ap. Aſcon. in Div. v. *Lex Domitia.*

COR-

CORNELIA *majeſtatis*, in eos, qui majeſtatem pop. Rom. minuiſſent. Ea dicitur in Piſonem c. 21. vetare haec: educere e provincia exercitum, et bellum ſua ſponte gerere, in regnum injuſſu populi et Senatus accedere - - et pro Cluentio c. 21. Legiones ſollicitare; in Verrem L. I. c. 5. vivos dimittere hoſtes populi Rom. accepta pecunia. Ep. ad Div. III. 11. ne in quemvis impune declamare liceret. Quicumque amplitudinem dignitatemque populi Rom. laeſiſſe convinci poterat, is majeſtatis convictus putabatur, ut docet Auctor libr. ad Herenn. II. 12.

CORNELIA *tribunitia*, Verr. I. 60. multa petita eſt a Q. Opimio, - - quod, cum Tribunus plebis eſſet, interceſſit contra *legem Corneliam*. Hujus legis ſaepe fit apud veteres mentio. Caput ejus, ad quod hic locus pertinet, fuit de interceſſione tribunitia. Ex h. l. videatur colligi poſſe, Tribunis ademtam fuiſſe poteſtatem intercedendi, quam tamen unam relictam diſerte tradit Cicero de Leg. III. 9. Caeſar B. civ. I. 5. Eam difficultatem ſic tollere tentat Manutius, ut Opimium putet oppoſuiſſe ſe legi Corneliae, ut ea abrogata lex C. Aurelii Cottae de reſtituenda tribunitia poteſtate perferretur. Sed quis unquam legit ita dici, *intercedere contra legem aliquam*? Latinitas quidem haec verba non aliter accipi patitur, quam, *intercedere vetante lege*, *aliter*, *quam lex juſſerit*, *intercedere*. Res autem ſic ſe habet: Lex Cornelia ademerat Tribunis interceſſionem, non tamen omnino, ſed ut in cauſis quibusdam relinqueretur, aut iis finibus circumſcriptus eſſet ejus uſus, ut raro intercedere liceret. Locus Caeſaris videtur indicare, licuiſſe intercedere, ſi quis ſua ſponte intercederet. Reprehendit enim Senatum, qui talem Antonii interceſſionem ſuſtulerit: non cum appellatus eſſet. Nam ſi omnis dignitas ademta eſt, etiam haec ablata fuerit neceſſe eſt, ne appellari poſſent Tribuni: in quo maxima dignitas. Pighius ad a. 672. tradit, cautum lege Cornelia fuiſſe, ne appellantibus opem ferrent, niſi juraſſent, ſe aliter aequo jure uti non poſſe. Id unde hauſerit, neſcio: quod tamen eſt abſurdum. Illud certum eſt, culpam ab Opimio commiſſam eo, quod alieno loco interceſſerat.

Cn. CORNELII et L. GELLII, vid. *L. Gellii et Cn. Cornelii.*

CORNELIAE C. Cornelii, qui Trib. plebis A. U. DCLXXXVI. fuit, memorantur ab Aſconio Pediano in Argum. Orationis pro Cornel., quod fragmentis praemittitur

p.

p. 626. ſ. et in ipſis fragmentis. In iis legibus ferendis, quum multum turbarum ortum eſſet, interceſſio collegae neglecta, faſces Conſulis fracti, etc., majeſtatis reus factus eſt, Praetore Cicerone defendente. v. inpr. Dio Caſſ. XXXVI. p. 18. 19. In duabus, quae perlatae ſunt, fuit haec: *ut Praetores ex edictis ſuis perpetuis judicarent*, h. e. edicto annuo, niſi quis malit legere *perpetuo*, i. e. ſine varietate, quod valde probabile facit J. A. Bachius, V. Cel., in Hiſt. jur. p. 208. Sed Praetoribus videtur licuiſſe etiam ex tempore quaedam edicere, cujusmodi edictum commemoratur, ſed provinciale, Verr. III. 14. Saltem id ſibi videntur quidam arrogaſſe: cui generi perpetua opponuntur. Ejus legis quae vis fuerit, v. ap. Perizon. de Lege Vocon. p. 193.

CORNELIA *de libertinorum ſuffragiis*, in fragm. Or. in Cornelium, eſt, quae et *Manilia* dicitur, de qua v. infra. Eam accuſator Cornelii dixerat a Cornelio Trib. pl. cum Manilio datam eſſe.

C. COTTAE, fratris L. Aur. Cottae, leges memorantur in fragmentis Cornelianae I. p. 630. de iisque ipſe abrogandis ad Senatum retuliſſe dicitur. Eae quorſum pertinuerint, non conſtat. v. Aſcon. ad l. c., qui commemorat hanc, qua tulit, ut iis, qui Tribuni plebis fuiſſent, alios quoque magiſtratus capere liceret, quod L. Sullae lege nefas erat. Eam autem legem non contineri putat iis, de quibus abrogandis ad Senatum retulerit.

C. COTTAE ejusdem *de judiciis privatis* memoratur l. c. eamque abrogavit frater M. Cotta, anno poſtquam lata eſt.

CRASSI *de Civitate*, vid. *Licinia.*

CURIATA dicitur, quicquid in Comitiis curiatis ad populum fertur. Sed tempore Ciceronis, inductis tributis, cum obſoleviſſent curiata, (vid. Gron. Obſervat. IV. 1. Agr. II. 11.) per lictores in duabus cauſis habebantur, primo *de re militari*, deinde *de adoptione*. Nam, ut Cicero ait in Agraria II. 12., rem militarem continebant, neque cuiquam licebat, eam attingere ſine lege curiata. cf. Lex *Cornelia de prov. ord.* Hinc *lege curiata ornari* ibidem c. 10. eſt, comitiis curiatis accipere imperium, et poteſtatem rei militaris adminiſtrandae. De *adoptione* autem exemplum extat P. Clodii, qui comitiis curiatis a plebejo adoptatus eſt.

DIDIA et CAECILIA, vid. *Caecilia Didia.*

Lex de *DOLO malo*, vid. *Aquillia.*

DO-

DOMITIA *de ſacerdotiis*, ad Brut. ep. 5. Eam tulit A. U. DCXLIX., Conſulibus C. Mario et C. Fimbria, *Cn. Domitius Ahenobarbus*, Trib. pl. Ex ea lege ſacerdotes, h. e. Pontifices, Augures, Quindecimviri ſacr. ſac., qui ante a collegio quique ſuo cooptabantur, comitiis populi Rom. electi ſunt, ut ita ſacerdotia haec ab illo tempore beneficia pop. R. facta ſint. Nam qui jam ante, ut Pontifex M. Curio M. et alii, a populo creati fuerant, (Liv. XXV. 5. XXVII. 8.) ad eos lex haec non pertinebat, v. Gruch. de Com. II. 2. 3., quamquam et Pontifex M. Agrar. II. 7. ea lege creatus dicitur. Sed quod religio obſtare videbatur, quo minus populus hos ſacerdotes faceret, eamque ob cauſam eadem lex antiquata eſſet, cum eam Q. Maximo, fratre Scipionis, et L. Mancino Coſſ. tuliſſet C. Licinius Craſſus, de Amicit. c. 25.; hanc religionis calumniam ut vitaret Domitius, hoc legi adjecit, ut XVII tantum tribus forte ductae ſacerdotes crearent. v. Agr. II. 7., qui eſt locus de hac re claſſicus. Sublata eſt haec lex a Cornelio Sulla, *lege Cornelia de ſacerdotiis*, nobilitatis amore lata, a quo multae aliae ejus leges profectae ſunt. Sed haec quoque paullo poſt a Labieno Trib. pl. A. U. DCXCI. ſublata, et *Domitia* reſtituta eſt. E Phil. II. 2. autem patet, hoc temperamentum adhibitum eſſe, ut duo e collegio nominarent, populus ex his, qui nominati eſſent, legeret. Eam confirmavit C. Julius Caeſar, donec M. Antonius lege lata collegiis jus ſuum reſtituit, v. Guther. de Jur. Pont. I. 8. P. Manutius de Legibus et ad Epiſt. ad Brut. 5.

DUODECIM TABB. LEGES a Decemviris conſulari poteſtate ex *lege Terentia* latae ſunt A. U. CCCIII. et CCCIV., de qua re non eſt ut multa dicamus. vid. Liv. III. 31. ſq. [A. Gell. XX. 1. XVI. 10. R.] Pomponium de O. J. et ad hunc Cujacium, (ad calcem Obſervatt.) et Bynckershoekium in Opusculis: ut ceteros mittamus, qui juris Rom. hiſtoriam ſcripſere. Ipſarum Tabb. fragmenta e libris veteribus multi collegere, quos omnes vicit Jac. Gothofredus in praeſtantiſſimo libello de quattuor fontibus juris. [Haubold Inſtitutt. jur. Rom. hiſt. dogmaticar. T. II. (ed. Otto, Leipz. 1826.) Legum Duodecim Tabb. ſententiae quae ſuperſunt. R.] Has tabulas fontem omnis cum publici tum privati juris Romani recte appelles, iisque inſigne pretium Cicero ſtatuit. Eas, ſi quid ex iis definiri non poſſe videbatur, ſupplere poterant Praetores edictis, e quibus jus honorarium ortum eſt, uti appellatur v. c. in Inſtitut. Juſtin. L. II.

4. 10. Supplementa fecere etiam Tribb. plebis aliique magiſtratus legibus de jure civili ferendis. Cujusmodi ſunt Voconia, Furia, Falcidia, Aquillia, et omnes, quae juris privati ſunt.

EBUTIA, vid. *Aebutia.*

FABIA *de ſervis alienis retentis* ſ. *de plagiariis*, ut in veteribus juris libris citatur. Ejus haec vis fuit, ne quis aut ingenuum, aut libertinum, aut ſervum alienum, invitum ſecum haberet, aut invito, vel inſciente domino venderet, aut emeret ſciens. Ejus mentio apud Ciceronem pro C. Rabirio Perd. c. 3., ad quem locum vid. Turnebus. cf. Paullus Sent. Rec. V. 30. 6. Gravina Orig. Jur. p. 462.

FABIA *de numero ſectatorum*, pro Murena c. 34. *Sectatores* qui dicantur, vid. ap. Quintum Fr. de petitione conſulatus, ubi ab *Salutatoribus* et *Deductoribus* diſtinguuntur. Ei rei, quoniam ad ambitum pertinere videbatur, modum ſtatuere viſum eſt Fabio, hujus legis latori.

FLACCI *de Sullae actis*, vid. *Valeria.*

FLAMINII *de agro Gallico et Piceno*, Acad. II. 5. Aliquot annis ante ſecundum Punicum bellum, invito Senatu, a *C. Flaminio* Trib. pleb. lata; de agro Piceno et Gallico viritim dividendo. in Bruto c. 14. cf. de Invent. II. 17.; ad h. l. alludit Cato in Origg. ap. Varr. R. R. I. 2., ubi male in vulgg. nonnullis legitur: *jubente Caeſare.* Nam is ager diu ante Caeſarem hac lege diviſus eſt. *Gallicus* autem *ager* qui ſit, v. Ind. Geogr. Ceterum hanc legem initium et cauſam corruptae plebis fuiſſe docet Polybius, L. II. p. 152.

L. FLAVII *agraria*, ad Att. I. 18. 19., qui Tribunus pl. eam tulit Metello Celere et Afranio Coſſ. auctore Pompejo, ſed non pertulit. Nam de agris dividendis Pompeji militibus etc. ferebat, magnorumque motuum cauſa fuit. Videndus Dio Caſſius inprimis, XXXVII. p. 52.

FRUMENTARIAE ſunt, quibus largitio frumenti plebi ex aerario facienda propoſita et ſancita eſt. De iis vid. *Lipſium* Elect. I. 8., qui tamen non omnes leges frumentarias commemoravit; et Vincentii *Contareni* de frumentar. Rom. largitione librum, in quo Lipſiana examinantur: quibus addas licet collecta *Hortenſii* in ed. Ciceronis Olivetana p. 431. ſq. Eae autem hae ſunt:

SEMPRONIA *C. Gracchi* Trib. pl., qua ſancitum eſt, ut inopi plebi ſinguli modii venderentur a Senatu triente cum ſemiſſe, idque frumentum, plebi dividendum, ex aerario emeretur. Ejus ſaepe mentionem facit Cicero, v. c. pro

pro Sextio c. 48. Tuſc. Dispp. III. 20. Brut. c. 62., ubi M. Octavius Cn. F. eam populi frequentis ſuffragiis abrogaſſe dicitur, (qui locus Lipſium ſugiebat) de Off. II. 21. Eam inſtaurare conatum eſſe aliquem de Tribunis C. Marii A. U. DCXXXIV. collegis, colligo e Plutarcho in Mario, p. 407. ed. Sylb., qui dicit, C. Marium opinionem popularitatis, lege de ambitu lata concitatam, perdidiſſe, repugnando fortiter legi frumentariae, quae ferebatur. Ceterum tirones notent, in lege dici *ſemiſſes et trientes* pro dextantibus: quia dextantes numos non habebant, ut bene docet Gronov. de Sestert. IV. 12. Fruſtra Chapmannus ap. Pearcium ad Cic. Off. II. 21. corrigit ſemiſſe *aut* triente, interpretaturque viliſſimo pretio.

APULEJA *Saturnini*, ad Herenn. I. 12., quae non fuit, niſi inſtauratio aut confirmatio *Semproniae*, A. U. DCLIII. lata. Ei ſe oppoſuit Quaeſtor urbanus, Caepio, Senatumque docuit, aerarium tantam largitionem ferre non poſſe. Itaque perlata non eſt. Haec continetur legibus Apulejis, quae memorantur de Legibus II. 6.

LIVIA *M. Livii Druſi*, A. U. DCLXII. lata, quae continetur legibus *Liviis*, a Cicerone de Legg. II. 6. memoratis. conf. Aſcon. in Cornelianam, et Flor. III. 17. Haec lex ipſa *Sempronia* erat, quae jam aliquandiu intermiſſa erat. Non eſt perlata.

CASSIA TERENTIA, lata a duobus Coff. *C. Caſſio* et *M. Terentio* A. U. DCLXXX. conſenſu Senatus, qui aliter placari plebem, in Senatum nimis vehementer coortam, non poſſe intelligebat. Ea quini modii ſingulis in ſingulos menſes conſtituti videntur. vid. Sall. Hiſt. p. 974. ed. Cortii, niſi id ipſum e Sempronia repetitum eſt. Caput eius invenio hoc in Cicerone in Verr. III. 70., ut quotannis ex aerario pecuniae ſumma decerneretur SCto, qua frumentum in Sicilia, frumentaria pop. Rom. provincia, a Praetore emeretur, et quidem eodem omnibus annis pretio, nempe quaternis ſestertiis ſinguli tritici modii, duobus autem hordei. vid. Argument. L. III. in Verr. Ceterum, utrum ad Siciliam ſolam iſtud caput pertinuerit, an vero alias etiam provincias complexum ſit, de eo non convenit inter eruditos. Illud nobis videtur e Ciceronis loco laudato colligi poſſe; hoc contendit Contarenus l. c. Atque hoc caput, cum nonnullis aliis fortaſſe, de modo comportandi distribuendique frumenti, Semproniae additum eſt. Nam uti in ceteris rebus, de quibus aliquoties ad populum latum, tamquam de

ambitu, de repetundis, ſemper ſumma primae in eo genere legis ſervata eſt, nempe ut agi in hominem poſſet, ut poena eſſet crimini conſtituta, cetera autem de perſonis, de modo judicii, de genere poenae mutata ſunt: ſic in frumentariis legibus ſemper illud e Sempronia ſervatum eſt, ut ſemiſſibus et trientibus populo venderentur modii ſinguli, in ceteris autem rebus quaedam addita ſunt aut mutata. Id ex eo intelligi poteſt, quod a Clodio remiſſos eſſe populo trientes cum ſemiſſibus tradunt auctores rerum Rom. Ceterum ex dictis intelligitur, Semproniam legem ſaepe intermiſſam eſſe, repetitam autem vel rogationibus Tribunorum, auram popularem captantium, vel ab ipſis optimatibus auctoritate Senatus, cum intereſſet Senatui, ut ſe populo gratioſum redderet, eoque facilius Tribb. pl. ſeditioſas leges rogantibus reſiſtere poſſet. vid. Plutarch. in Catone et Civil. monitis. Atque de hac ipſa lege, aut certe de Clodia, ſermo eſt ap. Cic. ad Att. II. 19., ubi Caeſar minatus eſſe dicitur legi *Roſciae* et *frumentariae*, quod mortuo plauſu in theatro ab equitibus ac plebe acceptus erat, Curio autem filius ſummo, quod unus Caeſaris et Pompeji nimiam potentiam libere inſectaretur. Nam ſic ulciſci equites putabat, ſi honorem in XIV ſedendi adimeret, plebem autem, ſi frumentum, quod exiguo pretio e Sempronia lege a Terentio et Caſſio ac paullo ante a Senatu Catonis auctoritate in conſuetudinem et uſum revocata acciperent. Manutius ad eum locum non ſatis accuratus eſt.

CLODIA *P. Clodii* Trib. pl. A. U. DCXCV. Hac Semproniae legis beneficium auctum eſt. Tulit enim, ut gratis daretur frumentum, quod antea ſemiſſe ac triente dabatur. Dom. 10. Sext. 25. Aſcon. in Piſ. 4.

OCTAVIA *M. Octavii* Cn. F., qui legem frumentariam, incertum quando, tulit, ex qua modica largitio et illis temporibus neceſſaria fiebat, quod, ut Pighio videtur, majus pretium in modios ſingulos ſtatuebat. Cic. Off. II. 21. Ad eum pertinet locus Brut. 62., unde patet, aetate M. et L. Luculli floruiſſe.

L. PHILIPPI Tribuni A. U. DCXLIX. pernicioſa, ſed non perlata. l. c.

FRUMENTARIA *Siculorum*, quae et HIERONICA dicitur. vid. *Hieronica.*

FUFIA lex juris publici et reip. Rom. ſaluberrima fuit. Male in pleriſque vulgatis libris *Fuſia* dicitur. In Graeviana quoque hic varietas eſt, et interdum, v. c. in Vat.

Vat. 7. 9., *Fusia* errore operarum expressum est. Tulit eam Tribunus quidam *Fusius*. Est autem, ut *Aelia* et *Caecilia Didia*, de modo comitiorum et legum ferendarum (unde cum iis saepe apud Ciceronem conjungitur) et inter remedia furorum tribunitiorum refertur. in Sen. p. Red. c. 5. in Vat. c. 7. 9. Sancitum erat hac lege, *ne omnibus diebus fastis legem ferri liceret*, de Prov. Cons. c. 19. pro Sext. c. 15. Ejus etiam mentio ad Att. IV. 16. Har. R. 27. in Pison. 4.

FUFIA lex, lata a *Q. Fufio Caleno* (non *Fusio*, nam ap. Dionem dicitur *Φούφιος*) Tribuno pleb. M. Messala et M. Pisone Coss. A. U. DCXCII. Ei occasionem dedit Clodius. Qui, cum sacra Bonae Deae polluisset, et de ea re e SCto consularis rogatio facta esset, ex qua a Praetore in judicio Clodiano judices legerentur, amicusque Clodii Fusius videret, ea lege perlata, aegre servari posse Clodium; tulit ipse, ut judices sorte ducerentur, quod ita facilius putaret judices ejusmodi fore, qui se corrumpi finerent. Ejus legis defensor fuit Hortensius, quod a rogatione consulari solo genere judicium differret, putaretque, nullis illum judicibus absolvi et vel plumbeo gladio jugulari posse, ad Attic. I. 14. 16., in quo vehementer deceptus est.

FURIA s. FUSIA; nam idem nomen est, et *Furii* iidem et *Fusii* sunt appellati. v. Liv. III. 4. Quintil. I. 4. et Hotomann. ad Verr. I. 42., ubi male vulgo legunt *Furias Fusias*. [cf. Varro de L. L. VI. 3. init. Maffei. de origg. Etrusc. et Lat. c. 17. R.] Ea est *de testamentis*, unde *testamentaria* appellatur. Ex legibus Duodecim Tabularum licebat, legata facere de re sua, quot quis vellet. *Uti quisque legassit suae rei, ita jus esto.* Sed cum saepe tantum legaretur, ut aut non sufficeret res mortui, aut saltem absumeretur ita legatis, ut heredi nihil relinqueretur; noluerunt multi hereditates cernere. Quare, cum interfit reip., valere voluntates morientium, coeperunt quidam *de modo legatis constituendo* cogitare. Itaque tulit ad populum primus C. Furius, *ut non liceret plus, quam mille asses legati nomine capere, isque quadruplum solveret, qui plus cepisset.* Menardus ad Cic. l. c. Theophilus ad Instit. L. II. c. 22. Ejus legis mentio est ap. Cic. in Verr. I. c. 42. pro Balbo c. 8.

FURIA ATILIA est *L. Furii* et *Sext. Atilii* Tribb. pl. A. U. DCXVII. de Mancino hostibus dedendo, quibuscum injussu Senatus et populi pacem fecerat. Off. III, 30.

GABINIA est *A. Gabinii* Tribuni pl. ejus, qui postea Consul cum L. Pisone fuit, unde etiam *Auli* lex dicitur ad

 Atti-

Atticum VI. 2. Ea cautum eſt, *ne provincialibus liceret, Romae verſuram facere*, h. e. pecuniam ſoenori ſumere: *quodſi quis pecuniam provinciali dediſſet, ne ex ſyngrapha ejus rei cauſa facta jus redderetur a magiſtratibus provincialibus.* Hoc clariſſime apparet ex ep. ad Att. V. 21. (ubi v. not.) VI. 1. Nihilo minus in hac lege explicanda doctiſſimi viri, P. Manutius, Jac. Cujacius aliique errarunt. conf. Disſertatiunc. noſtr. de negotiatoribus.

GABINIA *tabellaria*, vid. *Leges tab.*

GABINIA alia eſt ejusdem Trib. pl. in Or. pro L. Manilia c. 19. Ibi conqueritur, non licere Pompejo per obtrectatores, A. Gabinium ſecum inter legatos educere in bellum, adeoque expertem eſſe gloriae ejus imperatoris atque exercitus, qui ejus conſilio, periculo ac lege conſtitutus ſit. Ex quo intelligi poteſt, Gabinium pertuliſſe legem *de Pompejo Piratico bello praeficiendo*, quod c. 17. diſerte dicit. Clarius de hac lege Plutarchus loquitur in Pompejo p. 631. ed. Wechel. *Ἔγραψε δὲ Γαβίνιος εἷς τῶν Πομπηΐου συνήθων νόμον, οὐ ναυαρχίαν, ἄντικρυς δὲ μοναρχίαν αὐτῷ διδόντα, καὶ δύναμιν ἐπὶ πάντας ἀνθρώπους ἀνυπεύθυνον. Ἐδίδου γὰρ ἄρχειν ὁ νόμος αὐτῷ τῆς ἐντὸς ἡρακλείων στηλῶν θαλάσσης, ἠπείρου δὲ σταδίους τετρακοσίους ἀπὸ θαλάσσης – – πρὸς δὲ τούτοις ἑλέσθαι πεντεκαίδεκα πρεσβευτὰς αὐτὸν ἐκ τῆς βουλῆς ἐπὶ τὰς κατὰ μέρος ἡγεμονίας, χρήματα δὲ λαμβάνειν ἐκ τῶν ταμείων καὶ παρὰ τῶν τελωνῶν, ὅσα βούλοιτο, καὶ ναῦς διακοσίας κύριον ὄντα πλήθους καὶ κατὰ λόγου στρατείας καὶ πληρωμάτων ἐρετικῶν.* Ei legi ſe Catulus, Roſcius, aliique, ſed fruſtra, opponebant, et tandem, invito Senatu, perferebatur. vid. inpr. Dio Caſſ. XXXVI. p. 10.

GABINIA alia ejusdem *A. Gabinii* eſt, legi *Pupiae* ſimilis, de qua ſuo loco. Ea ſancitum eſt, *ut menſe toto Februario quotidie*, h. e. omnibus diebus, quibus Senatus haberi poſſet, *Senatus legationibus daretur*, ad Qu. Fr. II. 12.

L. GELLII et Cn. CORNELII lex A. U. DCLXXXI. tempore belli Mithrid. de Senatus ſententia ſanxit, *ut cives Romani eſſent optimo jure, quos Cn. Pompejus Imperator de Conſilii bellici* (ut Cic. appellat in Vat. c. 15.) *ſententia ſigillatim civitate donarit.* Or. pro Balbo c. 8. 14.

GLAUCIA, v. *Servilia de repetundis.*

C. GRACCHI *frumentaria*, v. *Frumentariae.*

C. GRACCHI lex *de judicio capitis civis Rom.* v. *Semproniae leges.*

HE-

HELIA, quae a nonnullis e Cicerone laudatur, v. c. in Nizoliano lexico, eſt AELIA, de qua ſuo loco. *Heliam* gentem nullam Romae fuiſſe docet Perizonius de num. conſul. p. 35. in Triga Diſſ. p. 151.

HIERONICA ſaepe in Verrinis memoratur, v. c. II. 13. III. 7. 51. IV. 22. Lex fuit Siculorum, ex qua inter aratores (h. e. qui agros publicos pop. Rom. hac conditione ac lege tenerent, ut decimas quotannis darent pop. Rom.) et decumanos (h. e. publicanos, qui decumas redemerant) judicia fierent. Verr. II. 13. Eam dederat Hiero rex, pop. Rom. amicus, ſuis aratoribus et decumanis. Similis autem erat legibus locationum pactionumque cenſoriis. Nam ea conſtitutum erat, *quibus conditionibus aratores Siculi agros Regis obtinerent. Scripta ita diligenter eſt*, ait Cicero, Verr. III. 8., *ut eum ſcripſiſſe appareat, qui alia vectigalia non haberet, ita ſevere, ut tyrannum; qua lege Siculis tamen arare expediret. Nam ita diligenter conſtituta ſunt jura decumano, ut tamen ab invito aratore plus decuma non poſſit auferri.* Cum igitur Rupilius Praetor Siciliam in provinciae formam redigeret, eam de conſilii ſententia retinuit, et aratoribus agri Romanorum publici dedit, quod ejus aequitatem perſpexerat.

HIRTIA, lata juſſu Caeſaris a Praetore *A. Hirtio*, qua ſancitum eſt, ne quis Pompejanus, qui vivat, teneat dignitatem. Phil. XIII. 16.

HOSTILIANAE ACTIONES, v. Ind. Hiſtor.

JUDICIARIAE ſunt, quibus conſtituitur, penes quem ordinem judicia ſint, *Sempronia*, *Plotia*, *Cornelia*, *Aurelia*, *Pompeja*; de quibus ſuis locis. in Piſon. 39. vid. inprimis *Aurelia* lex. Sigon. de Antiqu. Jur. C. R. II. 18.

JULIAE LEGES. De Haruſp. reſp. c. 23. memorantur *leges Juliae* contra auſpicia latae. Eae ſunt, quas in conſulatu primo tulit. vid. Plut. in Caeſare p. 713. ed. Wechel.

AGRARIA JULIA, primo conſulatu, quem cum Bibulo geſſit, lata, qua *Campanum agrum et Stellatem XX millibus civium, quibus terni pluresve liberi eſſent, diviſit*; eique rei XXviros conſtituit ex iis, qui maximos honores geſſiſſent, unde etiam Ciceroni is honor, ſed fruſtra, oblatus eſt. Ep. ad Att. II. 2. 19. Ceterum conf. Fr. Fabric. in vita Ciceronis, de hoc XXviratu. Ei cum Bibulus obnuntiaret, quam poteſtatem lex *Aelia* dabat, armis foro expulſus eſt. Suet. in Caeſ. c. 20. De ea conf. ad Att. II. 16. 18. Ea lex ut valeret, hoc adjectum habebat caput, ut candidati ſe ipſi

 jure-

jurejurando exſecrarent, ſi, impetrato, quem peterent, magiſtratu, mentionem feciſſent de agro Campano aliter poſſidendo atque ex hac lege; unde Laterenſis eo anno tribunatum petere diſtitit. vid. pro Planc. c. 5. et ibi Manut. Haec lex etiam memoratur Phil. V. 19. Ejus fragm. vide apud Goeſium in Script. R. agr. p. 530. Ceterum multa ad hanc legem, et Ciceronis ad eam pertinentia loca, inprimis de XXviratu, illuſtranda, habet Mazochius de Amphith. Campano p. 14. ſqq. E veteribus inprimis legendus Dio Caſſ. XXXVIII. init.

JULIA *de provinciis ordinandis*, lata in primo conſulatu, qua repetita et aucta eſt *Cornelia*, de qua ſupra. Jubebat, duas rationes in provincia apud duas civitates deponere, easdemque totidem verbis ad aerarium referre, Ep. ad Div. V. 20. II. 17. ad Att. VI. 7.; ne praetoriae ultra annum, conſulares ultra biennium obtinerentur, Phil. I. 8. Quae autem lex *Julia* Phil. III. 15. commemoratur, ex qua Brutum, Plancum, aliosque provincias obtinere placebat Ciceroni, privilegium fuit, quo his provinciae iſtae datae ſunt contra legem *Semproniam*, quae SCto decerni Coſſ. et Praett. deſignatis provincias jubebat.

JULIA *de repetundis*, lata in primo conſulatu, poſt *Calpurniam*, *Aciliam*, *Serviliam*, *Corneliam*, acerrima et juſtiſſima. Sext. 64. in Piſ. c. 16. 21. pro Rab. P. c. 4. in Vatin. c. 12. *Auſus eſt Gabinius, mitto exire de provincia, educere exercitum*, (quod olim lege prohibitum non fuiſſe docent Dukker et Drakenb. ad Liv. XXVII. 43.) *bellum ſua ſponte gerere, in regnum injuſſu populi aut Senatus accedere, quae cum plurimae leges veteres, tum lex Cornelia majeſtatis, Julia de pecuniis repetundis planiſſime vetant*, etc. Lex *Cornelia* vetat, quatenus majeſtas pop. Rom. his rebus minuitur: *Julia*, quia talia fieri ſolent pecuniae acceptae cauſa. conf. Argum. Or. pro Rab. Poſth. De hac lege eſt etiam locus in Piſon. c. 21. Eadem lex eſt, quae ibi nominatur c. 37., et in univerſum ex hac oratione plurimum lucis capit, quod in ea objiciuntur Piſoni et Gabinio, quae contra hanc legem fecerant. Conſtitutum erat ea lege, quid et a quo accipere in provincia liceret, ad Att. V. 10. et 16. *Scito, non modo nos foenum, aut, quod lege Julia dari ſolet, non accipere, ſed ne ligna quidem, nec praeter quattuor lectos et tectum quemquam accipere quicquam*, etc. Jubebat etiam poſt *Serviliam* et *Corneliam*, ſi e bonis, de repetundis condemnati, non tantum redigeretur, quanti ei lis aeſtimata eſſet, reliquias ab iis perſequi, ad

quos

quos ea pecunia perveniſſet; ex quo legis capite Rabirius Poſth., condemnato e lege *Julia* Gabinio, accuſatus eſt. vid. c. 4. Ea autem oratione ostendit, hoc capite legis equites, ut tota lege, non teneri. Ceterum multa hujus legis capita ſuiſſe, intelligi poteſt e Coelii epiſt. 8., qua unum et centeſimum caput laudatur; quae epiſtola multum facit ad hujus legis rationem cognoſcendam. Huc pertinet etiam locus Flacc. c. 6. Ex iis legis capitibus multa ſervata ſunt in Pandecte L. XLVIII. tit. 11. v. de hac lege Lipſ. ad Tac. A. XIV. 28. et Interpp. Suetonii ad Caeſ. 43.

JULIA *de ſacerdotiis* lata, in qua lex *Domitia* repetita, et ei quaedam addita ſunt. Ex ea licebat etiam, abſentis rationem habere in creandis ſacerdotibus. ad Brut. ep. 5.

JULIA *ſumtuaria*, ad Att. XIII. 7., a Dictatore Caeſare lata. Quamquam enim P. Manutius ad Cic. ep. ad Diverſ. VII. 26. plane vocat in dubium hanc legem, atque etiam Gellius II. 24. Octaviano tribuit Juliam ſumtuariam: tamen ex l. c. ſatis apparet, ſuperiores ſumtuarias leges ab eo repetitas et ſeverius ſancitas fuiſſe. Nam propterea ex Hiſpania ſcripſit, ſe poſtea Romae manſurum, ne leges ſuae negligerentur, ut neglecta eſſet illa, quam de ſumtibus faciendis tuliſſet. Si ab alio lata ſumtuaria neglecta eſſet, ut placet Manutio, unde timet Caeſar, ne ſuae quoque contemnantur? Aliorum leges ſaepe neglectas ſcimus; (vid. v. c. *Frumentariae leges*) ſed non facile vivo latore, in primis eo, qui potens eſſet, et legem ſuam conſervatam vellet. Itaque Caeſar non putaſſet, hoc in his legibus auſurum quemquam, et propterea in Hiſpaniam abiit. Nunc cum aliter videt eveniſſe, et jam initium negligendarum legum ſuarum factum eſſe in *ſumtuaria*, Romae manere vult, ut praeſentia ſua absterreat homines a tali re audenda. Denique ſi alius legem neglectam dicere voluit, cur ſumtuariam potius nominat, quam quamcumque aliam? De hac lege Caeſaris intelligendus ſine dubio eſt etiam locus ad Div. IX. 15., nam ea epiſtola ſcripta eſt paullo ante, quam Caeſar in Hiſpaniam iret poſt bellum Africanum. Ceterum is neglectus legis eum moviſſe videtur, ut poſtea ſevere eam exerceret. vid. Sueton. Vit. Caeſ. c. 43. et ibi Torrent.

JULIA *de legationibus liberis. Liberae legationes* dicuntur, cum ſenatoribus, privatae rei cauſa, tamquam voti ſolvendi, hereditatis aut ſyngraphae perſequendae, extra Italiam abeuntibus, jus nomenque legati pop. Rom. SCto datur, ut eo majori cum dignitate, ſecuritate etc. ubique verſari poſ-

 ſint.

ſint. Harum tempus olim infinitum fuit. Namque hanc ipſam ob cauſam liberae dici videntur, quod exire et redire liceret, cum placeret. Sed quoniam multi nimis abutebantur legationis nomine ac jure, Cicero Conſul retulit ad Senatum de tollendis legationibus liberis Senatus Conſulto. In quo cum ei Tribunus plebis quidam interceſſiſſet, effecit tamen, ut annuum tempus eſſet, quod antea infinitum erat, de Legib. III. 8. Julius Caeſar poſtea de his legationibus tulit, *ut quinquennium tantum durarent.* ad Att. XV. 11. Ceterum de legationibus liberis, nulla neceſſitas mihi videtur eſſe ſtatuendi, peculiari lege ſancitum eſſe. Nam potuit legis de provinciis caput eſſe de legationibus liberis, quod eae in primis ad provincialium injuriam pertinebant.

JULIA *de publicanis tertia parte pecuniae debitae relevandis,* lata eſt in primo conſulatu, quam primus ſcivit Plancius. Cic. pro Plancio c. 14. Ea lege ſibi equeſtrem ordinem Caeſar adjunxit; cum Cato contra, publicanis nimis acerbus quod erat, a Senatu equites abalienaret.

JULIAE *judiciariae.* Phil. I. 8. His abrogavit Aureliam de judiciis cum tribus civitatis ordinibus communicandis, ſublatis e numero judicum Tribunis aerarii. Sueton. V. Caeſ. c. 41. deinde de judicibus legendis, eorum cenſu, aetate, ſanxit eadem lege.

JULIA *de vi et majeſtate.* Ea ſancitum eſt, ut de vi et majeſtate damnatis aqua et igni interdiceretur. Phil. l. c. Ea non eſt confundenda cum *Julia* altera de majeſtate, cujus fragmenta ſunt in libris juris civilis. Nam ea eſt Auguſti. De lege *de vi* vid. Jul. Paull. Sentent. Rec. V. 26. ap. Schulting. Jurisprudent. ante - Juſtin. p. 520. ſq.

JULIA *L. Julii Caeſaris*, qui Conſul fuit cum P. Rutilio Lupo, bello ſociali A. U. DCLXIII., *de civitate cum Sociis et Latinis communicanda*, pro Corn. Balb. c. 8. Cujus legis hoc caput erat, ut ad eos tantum populos hoc beneficium pertineret, qui fundi (ei legi ſc.) facti eſſent, h. e. ut liberum cuique civitati Sociorum Latinorumque eſſet, utrum vellent hoc beneficio uti, nec ne? Itaque etiam Heraclienſium et Neapolitanorum multi hoc beneficium repudiabant, h. e. ei legi fundi fieri nolebant. Nam, quemadmodum donatio nullam vim habet, niſi is, cui ſit, ei donationi fundus ſiat, ſ., uti loquuntur JCti, accipiat donationem. Sic nulla lex Romana, qua beneficium Sociis aliisque populis tribuitur, rata eſſe poteſt, et ex ea lege beneficio quisquam uti, niſi eam legem probaverit, h. e. profeſſus ſit, ſe beneficio legis uti velle.

Haec

Haec quamquam jam ab aliis, tamquam Graevio, dicta ſunt, tamen placuit, repetere, quod in hac formula, *fundi facti ſunt populi*, explicanda etiam nunc errare doctos viros inveni.

JUNIA *de peregrinis*, v. *Penni de peregrinis.*

JUNIA LICINIA, v. *Licinia Junia.*

LAETORIA (pro quo in multis vulgg. Ciceronis libris male eſt *Plectoria*, *Lectoria*, *Pletoria*, ſolenni librariorum aberratione, v. Drakenb. ad Liv. XXXIV, 45.) *contra circumſcriptiones adoleſcentum.* de Off. III. 15. vid. Manut. ad Cic. locis infra citatis, Salmaſium ad Capitolinum in Anton. p. 330. et Gruterum ibidem. Ea minorennitatis, ut vocant, anni deſiniti ſunt. Ea enim cautum eſt, *ne XXV annis minores ſtipulari poſſent*, auctore Sueton. L. IV. Rhetor. ap. Priſcian. et inter fragmenta Suetonii: unde *Quinavicennaria* Plauto dicitur in Pſeud. I. 3. 69. Hac lege rei privatae judicium, publicum factum eſt, ut Cic. ait de Nat. Deor. III. 39. Alia ejus capita collegit Heinecc. H. J. C. p. 84., in quo non videtur locum in Capitolini Marco inſpexiſſe. Nam V. Cl. dicit, ibi tradi, minoribus petentibus, cauſa cognita, datos curatores e lege hac. Capitolinus dicit: *Curatores datos ex ea propter laſciviam et dementiam*, Antonium autem ſtatuiſſe, *ut omnibus adultis curatores darentur, non redditis cauſis.* Sed dudum ante Heineccium ſparſa legis hujus capita collecta ſunt a Gothofredo ad *l. 2. Cod. Theodoſ. de donat.* Tulit *M. Laetorius Plaucianus* Trib. pl. A. U. CCCCXC. cf. doctos viros ad Caji Inſtit. I. 8. de Curationibus.

LICINIA MUCIA, lata a *L. Licinio Craſſo* Oratore et *Q. Mucio Scaevola* A. U. DCLVIII. *de civitate, ne quis ſit pro cive, qui non ſit civis.* de Or. II. 64. Offic. III. 11. pro Balbo 21. 24. pro Cornelio majeſtatis reo, ubi *lex de civibus regundis* dicitur, ad qu. l. v. Aſconius. Licebat autem ex ea lege his, ex quorum civitate erat, qui pro cive Rom. eſſe haberique volebat, eum repetere, quod et lege *Papia* licebat: quod intelligi poteſt e Brut. c. 16. Hanc legem cauſam praecipuam belli Italici fuiſſe, tradit Cicero de Off. III. 11., atque hac ſine dubio de cauſa pernicioſam appellat in Cornelianae I. fr. Ceterum de hac lege vid. in primis Balduini Jurispr. Muc. p. 100., ubi de toto hoc legis genere, quod eſt de civitate, agit.

LICINIA JUNIA, a *Licinio Murena* et *D. Junio Silano* Coſſ. A. U. DCXCI. lata. Lege *Caecilia Didia* ſancitum erat, ut lex ferenda per trinundinum promulgaretur. Hoc legis illius caput novis ſeverioribusque poenis ſanxit *Licinia*

Junia,

Junia, unde utraque lex ſaepe jungitur a Cicerone, Phil. V. 3. pro Sext. 64. ad Attic. IV. 16. II. 9. Vatin. c. 14.

LICINIA *Craſſi* Oratoris, ſimilis *Aebutiae*, qua cautum eſt, ne ei, qui de aliqua curatione ac poteſtate ferret, collegis, cognatis, affinibus eam poteſtatem curationemve mandare liceret. Agr. II. 8. pro Domo 20.

LICINIA *de ambitu*, et quidem *de ſodalitiis*, lata Cn. Pompejo et M. Craſſo Coſſ. A. U. DCXCVIII. vid. Argum. Or. pro Plancio. Nam ex ea lege accuſatus eſt a Laterenſe Plancius. Erat autem lex ſeveriſſima, et *editicios judices* concedebat, h. e. eos, quos accuſator ediđiſſet, cum in ceteris judiciis, qui praeerat judicio, ſortiretur judices, reus et accuſator, quos vellent, rejicerent, quod multo aequius videtur. Sed Senatus, cujus bona voluntate haec lex lata eſt, propterea in hac cauſa editicios judices edi volebat, quod exiſtimabat, ſi reo judices ab accuſatore ederentur, accuſatorem eos editurum ex iis tribubus, quas reus largitione devinctas haberet. Ita fore, ut iidem et teſtes et judices eſſent. Neque vero cuiquam melius de largitione facta conſtare poſſe, quam tribulibus. Itaque Cicero Laterenſem reprehendit, qui, cum Plancium ex hac lege accuſaret, non eas tribus edidiſſet, quas maxime clamaret corruptas eſſe, ſed longe alias: ex quo intelligatur, eum non tam legem de ſodalitiis, quam editicios judices ſecutum eſſe. vid. pro Plancio c. 15. 16. ſqq., ex quo loco, aut oratione, hujus legis ratio unice cognoſcenda eſt. De hac lege capit etiam P. Manutius locum Coelii ep. 2.

LIVIAE leges, quarum mentio ap. Cic. de Legg. II. 6. et in Cornelianae I. fragmentis, ſunt *Livii Druſi* Trib. plebis ſeditioſi A. U. DCLXII. non perlatae. Tulit autem *frumentariam*, de qua ſupra; *judiciariam*, qua judicia communia eſſent ſenatoribus et equitibus; item *agrariam* de coloniis deducendis per Italiam et Siciliam; et alias. Cicero autem loc. cit. dicit has leges et Apulejas Titiasque *uno Senatus verſiculo* ſublatas eſſe, h. e. permiſſa Coſſ. republica, hac formula: Videant Conſules, ne quid detrimenti capiat respublica. cf. l. c. c. 12.

LURCONIS lex *de ambitu* lata eſt ab *Aufidio Lurcone*, unde *Aufidia* dicitur, A. U. DCXCII. Piſone et Meſſala Coſſ., quae qualis fuerit, cognoſcitur ex Ep. ad Att. I. 1.

LUTATIA vel LUCTATIA, lata Q. *Lutatio Catulo* et M. Aemilio Coſſ. A. U. DCLXXV. *de vi*, acerbior *Plotia*, qua ſancitum eſt, ut etiam feſtis diebus ludisque, quibus

quibus judicia nulla erant, (vid. Act. I. in Verr. 10.) de vi quaeri poſſet. pro Coelio c. 1. (ubi Pighius ad a. DCLXIV. legi vult *retulit* pro *tulit*) et 29. Propterea autem adeo ſevere de vi ſancitum eſt, quod eo tempore arma in ipſa urbe verſabantur civilia, adeoque ſeveriſſimis legibus coërcenda vis erat. l. c.

MAENIA, lata a *Maenio* Trib. pl. A. U. CCCCLXVII., ut patres ante inita a populo ſuffragia fierent auctores ejus rei, quam populus juſſurus eſſet, neque adeo reprehendere comitia, h. e. irrita facere, poſſent. in Bruto c. 14. Ad hanc legem reſpicit Livius I. 17.: *Decreverant, ut, cum populus regem juſſiſſet, id ſic ratum eſſet, ſi Patres auctores fierent, hodieque in legibus magiſtratibusque rogandis uſurpatur idem jus, vi ademta. Priusquam populus ſuffragium ineat, in incertum comitiorum eventum patres auctores fiunt.* Ceterum lex Maenia confirmavit tantum et repetiit legem *Publiliam* in eandem ſententiam jam A. U. CCCCXIV. a Q. Publilio Philone Dictatore latam. Liv. VIII. 12. vid. Gronov. Obſ. I. 25., qui locum illum Ciceronis egregie illuſtrat.

Lex MAJESTATIS, Corn. Sullae, in Piſon. c. 21., v. *Cornelia de majeſtate*. Praeter eam de majeſtate laudantur apud Ciceronem *Apuleja*, *Varia*, *Julia*, de quibus ſuis locis.

MAMILIA *de regundis finibus agrorum*, h. e. fundorum; qua conſtitutum eſt, ut in finibus agrorum quinque pedes in latitudinem relinquerentur, ut Legg. XII Tabb. conſtitutum eſſet, et ſinguli arbitri regendis finibus darentur, cum e Legg. XII Tabb. tres eſſent, ſi de finibus orta controverſia eſſet. de Legg. I. 21. Hunc locum non vidit Cl. Heineccius H. J. C. R. p. 85. 86., ubi pluribus de hac lege (ex Goeſio) diſſerere inſtituit, quod a paucis intelligatur. Nihil igitur de arbitris. Ceterum de hac lege vid. Goeſius ad Script. agr. p. 339. et in not. p. 182. 191. etc. Primus fragmentum ejus protulit Lipſius Elect. I. 15. Lata eſt A. U. DCXLII.

MAMILIA in Bruto c. 33. 34. In edd. vulgg. eſt *Manilia*, quae nomina confunduntur ſaepiſſime in libris. Eſt rogatio ea, de qua Salluſt. B. Jug. c. 40.: *Inter ea C. Mamilius Limetanus Trib. pl. rogationem ad populum promulgat, uti quaereretur in eos, quorum conſilio Jugurtha Senati decreta neglexiſſet, quique ab eo in legationibus aut imperiis pecunias accepiſſent; qui elephantos, qui perfugas tradidiſſent, item qui de pace aut bello cum hoſtibus pactiones feciſſent.* Ibi optimi Codd. et plerique habent *Mamilius*; ſed nonnulli tamen *Ma-*

nillius

nillius et *Mullius*. Item apud Gellium VI. 11. [cf. Gronov. ad h. l. R.] *Mamilius* defendit etiam Pighius Annal. T. III. p. 123. vid. plur. ap. Cortium ad Salluft. l. c. De nominum illorum confufione vid. et Gruter. ad Cic. de Or. I. 58. Interpp. ad Liv. XXVII. 35. et mox in *Manilianis* legg.

MANILIA, a Trib. pl. C. Manilio lata et a Praetore Cicerone defenfa, qua *Pompejo Mithridat. belli reliquiae perfequendae traditae* funt. vid. Arg. Orat. pro Lege Manil. Orat. c. 29. Plutarchus in Pompejo p. 643. ed. Wechel.

MANILIA *de fuffragiorum confufione*, pro Mur. c. 23., a *C. Manilio* Trib. pl. A. U. DCXXCVII. lata. Haec eft eadem, quae in Corneliana dicitur *de libertinorum fuffragiis*. Ea enim lege, cujus ei auctorem Cornelium fuiffe dicebat accufator, fancitum eft, ut libertinis in omnibus tribubus fuffragium effet, ut Afconius in Milonianam prodidit. Ante enim libertini omnes in tribubus quattuor urbanis fuffragia ferebant, in quas cum reliqua fece conjecti erant a Cenfore Fabio, qui hoc falubri inftituto Maximi cognomen meruit.

MANILIANAE leges *venalium vendendorum*, in L. I. de Orat. c. 58., erant formulae, quibus uti poffent in rebus vendendis emendisque, qui fe decipi nollent: unde *Actiones* vocantur a Varrone R. R. II. 5. 11., unde et verbofiores fuiffe difcimus. Exemplum talis legis eft apud eundem II. 3. 5. Auctorem habebant *Manium Manilium*, JCtum eum, qui A. U. DCIII. Conful cum L. Marcio Cenforino fuit. De fcriptura, utrum *Manil.* an *Mamil.*, v. Victor. ad Varr. l. c., variant enim libri.

MARIA, lata a *C. Mario* Trib. pl. eo, qui poftea faepe Conful fuit, A. U. DCXXXIV., ambitum coërcet et libertatem fuffragii ferendi auget. Juffit enim, *ut pontes anguftiores fierent*, quos fuffragium ferentes transibant, de Legg. IV. 17., ne quis fcil. infpicere tabellam poffet, ne rogare de fuffragio, aut appellare ferentem. Ea lex, quia potentiae procerum oppofita erat, a Cotta et Metello Coff. oppugnata SCto eft, fed fruftra. vid. Plutarch. in Mario p. 407. ed. Wechel..

MEMMIA, quae ex Orat. pro S. Rofcio laudatur, rectius *Remmia* dicitur, de qua fuo loco.

MUCIA LICINIA, vid. *Licinia Mucia*.

MILITARES LEGES. Pro Flacco c. 32.: *Si juftas inimicitias putabas, cur, cum Trib. mil. Flaccus effet, in ejus legione miles fuifti, cum tibi per leges militares effugere liceret iniquitatem Tribuni?* Ap. Lipfium de re milit. XV. 15. de legibus militaribus agitur, fed de legibus furti tantum, nihil de

de ceteris, aut de ea, ad quam respexit Cicero. Ea autem haec fuit, ut, si quis forte in ejus Tribuni legionem miles allectus esset, quem sibi putaret inimicum, eamque rem plane facere posset, ut is, inquam, ex ea legione in aliam transire posset, ne iniquitati obnoxius esset.

NUMARIA, Cornelii Sullae, vid. *Cornelia numaria.*

OTHONIS lex, quae laudatur pro Murena c. 19., est *Roscia.*

PAPIA, lata a *C. Papio* Trib. pl. A. U. DCLXXXVIII. Cotta et Torquato Coss. v. Dio Cassius XXXVII. p. 33. Eam pluribus locis commemorat Cic., pro Archia c. 5. pro Balbo 23. ad Attic. IV. 14. Offic. III. 11. Sanxit, *ut peregrini urbe pellerentur, et Socii Latini nominis in suas civitates redigerentur.* Peregrini ea aetate qui dicti sint, docet Spanhem. in Orb. Rom. p. m. 363. Hi primo capite legis ex urbe exire jussi sunt, ne se pro civibus Rom. gererent, quod a multis fiebat, ut olim Gracchorum temporibus a Penno jam sancitum erat, teste Cic. de Off. III. 11., qui hanc crudelitatem valde improbat. Alterum caput fuit, ne Socii Latini Romae essent, ne urbes Sociorum Latin. vastae fierent, quod jam ante A. U. DLXXVI. lex *Claudia* consularis rogatu ipsorum Sociorum sanxerat, neve se pro civibus Romanis gererent, v. Liv. XLI. 8. 9., et paullo post L. Postumius Consul, ut servaretur, edixerat, ibid. XLII. 10. Itaque ex hac lege Mamertini M. Crassum quendam repetere susceperunt, a quo tamen incepto postea recessere. pro Balbo c. 23. In hujus legis tempore graviter errat Sigonius, qui eam latam esse paullo post Claudiam ait, de J. Prov. III. 1., eumque secutus Balduin. Jurispr. Muc. p. 101. aliique, cum plus centum annis inter utramque intersit. Itaque Cic. de Off. III. 11. a Penno, qui post legem Claudiam vixit, et legem suam A. U. DCXXVII. promulgavit, peregrinos exterminatos dicit *apud patres nostros, a Papio nuper.* Quidam vero duas leges putant latas a Papio, v. Manut. ad Agrar. I. 4.

PAPIRIA, *C. Papirii Carbonis*, qua tulit, *ut eundem Trib. pleb. toties creare liceret, quoties populus vellet.* Eam dissuasere P. Africanus, Laelius, alii. Nocte sequente ob hanc legem interfectus est. Cic. in Laelio c. 25. et aliis locis. cf. Epit. Liv. L. CIX.

PAPIRIA, lex tribunitia incertae aetatis, qua sancitum est, *ne quis aedes aut quamcumque rem, terram, aram, lignum, injussu populi consecraret.* Auctor fuit *Q. Papirius.* Cic. pro Domo c. 50.

PE-

PEDUCAEA *de incestu*, de Nat. Deor. III. 30., lata a *Sexto Peducaeo* Trib. pl. A. U. DCXL. Hanc legem frustra audet e legum numero eximere Bohierius ad l. c., cum Cicero diserte dicat, *rogationem de incestu*: quae verba interpretationem Viri summi plane respuunt. Nam actio Peducaei in Metellum, de qua hunc locum ex Ascon. in Milonianae c. 12. interpretatur, non fuit rogatio de incestu, sed rogatio potius, ut, quoniam Metellus male judicasset, extra ordinem judex Cassius constitueretur. Neque haec rogatio tantum indicat corruptionem humani ingenii, quam illa de incestu, ex qua intelligitur, etiam poenis esse homines a tantis sceleribus absterrendos.

M. JUNII PENNI Trib. pl. temporibus C. Gracchi A. U. DCXXVII., quam tulit *de peregrinis ex urbe ejiciendis*. Hanc legem intermissam instauravit Papius. v. lex *Papia*. de Off. III. 11.

PHILIPPI lex *agraria*, Off. II. 21. Est L. Marcii Philippi, qui legem talem tulit in tribunatu A. DCXLIX. similem Gracchanae. Sed cum ei resisterent optimates, facile vinci se et antiquari legem passus est.

PISONIS *de repetundis*, vid. *Calpurnia de repetundis*.

PLAUTIA vel PLOTIA *agraria*, tribunitia incertae aetatis, sed paullo ante Flavii rogationem lata, quae ei similis fuit, auctore Cicerone ad Att. I. 18.

PLOTIA *judiciaria*, cujus mentio pro *Cornelio maj. reo I.* Lata est a *M. Plautio Silvano*, Strabone et Catone Coss. A. U. DCLXIV. Ea lege judicia cum equitibus et senatoribus communicata sunt, quod Q. Servilius Caepio et L. Drusus frustra tentaverant. Nam tum e *Sempronia* lege equites soli judicabant. vid. Ascon. ad l. c.

PLOTIA, ejusdem Trib., *de vi armatis hominibus*, ut de ejus capite quaereretur, qui vim fecisset. Ejus saepe mentio apud Ciceronem, v. c. pro Mil. c. 13. ad Div. VIII. 8. ad Att. IV. vid. Sigon. de Jud. II. 33. Sed ibi graviter errat vir doctus, cum eam legem auctoritate Catuli latam dicit, adeoque duas leges confundit et pro una habet, quae apud Ciceronem saepe distinguuntur. Lex *Lutatia Catuli*, de qua supra, severior fuit *Plotia*, et sanxit praeterea, ut quibuscumque diebus, etiam festis, quibus nulla exercebantur judicia, de vi quaeri posset ex *Plotia* lege. Itaque non de *Plotia*, sed de *Lutatia* capiendus est Cicero pro Coelio ab init., cum legem esse dicit, quae quotidie quaeri jubeat de vi armatis hominibus. Ceterum quid sit *vis*, docet Cicero pro Caecina. Caelius

ep.

ep. 8. ſcribit, Sempronium Rufum tuliſſe accuſatori ſub Tuccio calumniam, eumque reum feciſſe lege *Plotia* de vi.

POMPEJA *judiciaria*, lata ab *Cn. Pompejo* in conſulatu ſecundo A. U. DCXCVIII., qua lege ſervatur quidem *Aurelia*, ſed hoc adjicitur, ut ampliſſimo ex cenſu, e centuriis, aliter quam ante, judices legerentur. vid. Aſcon. ad Piſonianae c. 39. Ejus mentio apud Cicer. in Piſon. l. c. Phil. I. 8. Ex his intelligitur, quomodo capienda ſint Plutarchi verba in Pompejo, p. 350. ed. Wech: *τὰς δίκας περιεῖδεν αὖθις εἰς τοὺς ἱππέας νόμῳ μεταφερομένας*. nempe ita: Non modo non adverſatus eſt rogationi *Aureliae*, qua equites in ſocietatem judiciorum vocantur; ſed deinde etiam eodem conſulatu confirmavit, lata lege in eandem ſententiam, ſed adjecto capite de cenſu.

POMPEJA *de vi*, eſt *Cn. Pompeji* in tertio conſulatu A. U. DCCI. lata, qua ſancitum eſt, *ut de caede in via Appia facta extra ordinem quaereretur.* Eam legem cognoſcas licet e Miloniana et Aſconii Argumento.

POMPEJA *de ambitu* ejusdem *Cn. Pompeji* tertium Conſulis, ad Att. X. 4., qua gravior poena et breviora judicia conſtituta ſunt. Nam ternae tantum horae ad dicendum datae ſunt, in Bruto c. 95., add. Att. XIII. 49., ubi eſt dierum praeſtitutorum mentio. v. ad locum illum P. Manutium.

PORCIA, *M. Porcii Catonis* Cenſorii, ut exiſtimat P. Manutius, qua cautum eſt, *ne quis civem Rom. vinciret, aut verberaret, aut necaret*, pro Rab. 4. Verr. V. 63. cf. Liv. X. 9. Sed ſi haec lex eſt eadem, quae *de provocatione* laudatur, quod mihi fit veriſimile, quando utrumque ad libertatem civium pertinet, non Catonis eſt ea lex, ſed *Porcii Leccae* Tribuni pl. A. U. DLVI., quod placet etiam Pighio ad h. a., Sigonio, et Ant. Auguſtino. An haec lex Imperatoribus jus in capita civium ademerit in bello, quaeri poteſt. Sed recte negant Sigonius et Dukerus ad Livii Epit. 57.

PUPIA, a *Pupio* quodam Trib. pleb. nomen habere videtur. Ejus haec capita apud Ciceronem reperio. Primum, *ne Senatus de ulla re toto menſe Januario habeatur, niſi aut perfectis aut rejectis legationibus*, ad Div. I. 4., cui poſt lege Gabinia adjectum eſt, ut ne Februario quidem, ut ſupra dictum; alterum, *ne Senatus diebus comitialibus habeatur*, ad Q. Fr. II. 12.

De RELIGIONE lex, quae ad Att. I. 16. memoratur, eſt *Fuſia.*

REMMIA (pro quo vulgg. edd. *Memmia* habent, quidam etiam *Remniam* dicunt, utrumque male, et repugnantibus Codd. melioribus, cum Ciceronianis, tum Digeſtorum, in quibus de hac lege eſt XLVIII. 16.) Quo auctore et quo anno lata ſit, non conſtat. Hoc ex Cic. pro S. Roſcio Amer. c. 19. intelligi poteſt, fuiſſe oppoſitam impudentiae calumniatorum, ne ſcil. liceret, quemvis vel innocentem impune accuſare, eique moleſtiam creare, ſine cauſa. Ex c. 20. autem colligitur, calumniatorum fronti literam fuiſſe inuſtam. Quae autem inuri ſolita ſit, de eo non ſatis certo conſtat. Nam etſi valde probabilis eſt eorum opinio, qui K inuſtam putant, quod ea prima litera eſt vocis *calumnia*, e veteri ſcribendi ratione, quae *kalumnia* ſcribebat, v. Voſſius Ariſtarch. I. 17.: tamen non eſt omni ex parte certa, ſed conjectura tantum nititur; quando nemo vett. eſt ejus rei auctor. [cf. Garaton. ad Cic. l. l. et Gierig. ad Plin. Panegyr. c. 35. De k litera in voce calumnia v. Forcellini Theſ. ſ. h. v. R.] Fruſtra ad Paullum provocat Voſſius. Nihil de litera dicit. Hoc poenae genus ſuſtulit deinde Conſtantinus M. vid. Menard. ad Cicer. l. c. [Quamquam e Plinii l. l. probabile ſit, jam ante eum intermiſſum fuiſſe. R.] Extat *Brencmanni* eruditus de hac lege libellus.

De REPETUNDIS leges, quibus tenentur magiſtratus et ſenatores, qui in provinciis, aut propter rem judicandam, contra leges, pecunias cepere: Cic. pro Cluent. c. 37. 54. ſunt *Calpurnia*, *Acilia*, *Junia*, *Servilia*, *Cornelia*, *Julia*, de quibus ſuis locis agitur. [cf. Klenze Fragmm. legis Servil. Repetund. Prolegom. p. X. ſſ. R.]

ROSCIA *theatralis*, lata a *L. Roſcio Othone* Trib. pl. A. U. DCLXXXVI. C. Calpurnio Piſone et Manio Acilio Glabrione Coſſ., fautore equeſtris ordinis. Ea ſancitum eſt, ne quis in quatuordecim gradibus orcheſtrae, in qua ſenatores ſedebant, proximis ſederet, niſi qui eques et equeſtri cenſu eſſet. Itaque ſi quis cenſum decoxiſſet eques, non licebat ei, inter equites ſedere. Cic. Phil. II. 18. Nam decoctoribus cujuscumque ordinis, ut ex eodem loco conſtat, certus locus aſſignatus in theatro erat, neque ſolum his, qui ſuo, ſed etiam qui fortunae vitio decoxiſſent. In Or. pro Muren. c. 19. bis dicitur lex haec equitibus dignitatem et voluptatem *reſtituiſſe*: quo verbo utitur etiam Vellejus II. 32. (ubi vid. Intt.). Ex quo colligere licet, equites jam antiquioribus temporibus ſeparatim a plebe ſediſſe: niſi quis velit *reſtituere* intelligere *praeſtare*, ut ſaepe eſt in legibus. v. Gloſſ.

No-

Nomic. Cod. Theod. in h. v. Ceterum quas turbas haec lex, Consule Cicerone, dederit, cum plebi in mentem venisset, sibi eam legem ignominiae esse, et quomodo eae a Cicerone oratione aliqua, quae intercidit, (ad Attic. II. 1.) compositae sint, v. ap. Plutarch. in Vit. Cicer. et Plin. VII. 30., ubi v. Harduin. Eam secuta est lex *Julia* de eadem re. Plin. XXXIII. 2.

RULLI lex agraria, v. *Servilia.*

RUPILIA lex apud Siculos dicebatur, quod *decretum* potius dicere more Romano debebant, ut facit Cicero Verr. II. 13. 16. ff. Nam Rupilia lex continebat jura, quae *P. Rupilius* Praetor victis Siculis de decem legatorum sententia, ut moris erat, dederat, cum Siciliam in provinciae formulam redigeret. Ejus saepe fit mentio Verrinarum secunda et tertia, quod Verres eam in jurisdictione et re frumentaria neglexerat.

De SACERDOTIIS, est lex a *C. Licinio Crasso* lata, sed non perlata. (vid. *Lex Domitia.*) de Amicit. c. 25.

LEGES SACRATAE hae dici putantur in primis, quae in monte sacro A. U. CCLX. secessione populi facta, latae sunt, unde ipsi illi monti nomen haesit. Liv. II. 33. Earum mentio apud Ciceronem saepe, in primis in iis orationibus, in quibus in Clodiam legem, contra se latam, invehitur, quod ea legibus sacratis vim attulerat. pro Sext. 30. pro Domo c. 17. de Off. III. 31. de Legg. II. 7. etc. Locus in primis illustris est in Cornelianae I. fragm. *Tanta igitur in illis* (nempe vett. Rom.) *virtus fuit, ut anno XVI. post reges exactos, propter nimiam dominationem potentium, secederent, leges sacratas sibi ipsi* restituerent, *duos Tribunos crearent, montem illum trans Anienem, qui* hodie *mons sacer nominatur, in quo armati consederant, aeternae memoriae causa* consecrarent. Ad q. l. male Asconius, in monte sacro primum *sacratas* latas, dicit, et verba Ciceronis sollicitat, ut ex sequentibus patebit. Leges autem sacratas apud Livium tres reperimus, s. legis sacratae in monte sacro latae tria capita potius; *sacratam* enim *legem* dicit, l. c., et *sacratae leges* per enallagen pro *sacrata* dici possunt, v. *Leges Titiae*: 1) *ut Tribuni quotannis quinque de plebe crearentur, qui auxilio plebi adversus Consules essent*; 2) *ut iidem Tribuni pl. sacrosancti essent*; 3) *ut soli plebeji Tribuni fierent.* Sigonius de J. C. R. I. 6. duas alias addit: 1) *ne de capite civis nisi centuriatis comitiis ageretur*; 2) *ne privilegia*, h. e. rogationes in homines singulos, *ferri liceret.* Et dicuntur sane sacratae leges apud Cic. pro Dom. et pro Sext. Sed capita illius legis sacratae fuisse, quae

in

in ſacro monte lata eſt, non videntur. Decepit virum doctiſſimum multosque alios, quod ſacratas leges a ſacro monte dici, et nullas praeterea alias putarunt. Mihi antiquiores hae duae leges videntur, et ſorte aut capita *legis Valeriae* de provocatione, aut tamen ab eodem ſigillatim latae, ac deinde in XII Tabb. tralatae. Nam lex de provocatione ipſa eſt ſacrata, ut e Liv. II. 8. intelligitur, et illud, de capite civis, diſerte ad legem de provocatione refertur a Dionyſio L. V. p. m. 334. Leges autem hae ſacratae dicuntur propterea, *quod caput ejus, qui contra fecit, conſecratur.* Haec enim eſt una e tribus vel duabus ſacrandarum ſanctionum formis, quae apud Ciceronem pro Balb. c. 14. et in Cornel. Fragm. commemorantur, de quibus vide interpretes et Schwarzii Disſert. de Deteſtatione Sacr. Nam hanc ipſam ob cauſam etiam Tribb. pl. ſacroſancti ſunt, quod ejus caput ſacrum eſt, qui eos violavit, ut e Rabiriana intelligi poteſt. cf. Budaeus ad Pandect. p. m. 334. Itaque etiam illa *Valeria Horatia* ap. Liv. III. 55. ſacrata lex eſt. Nam alias *ſacratas leges*, praeter eas quinque, quas Sigonius facit, in monte ſacro perlatas, fuiſſe, nemo negare poteſt, qui Livium attente legit. L. III. c. 32. concedunt patribus plebeji de Decemviris, modo *ne lex Icilia de Aventino aliaeque ſacratae leges abrogarentur.* Ex quo intelligitur, etiam *Iciliam* ſacratam fuiſſe. L. VII. c. 41.: *Lex quoque ſacrata militaris lata eſt, ne cujus militis ſcripti nomen, niſi ipſo volente, deleretur.* Memorat idem *legem ſacratam Volſcorum,* Hetruſcorum aliorumque populorum, qua milites legebantur. vid. L. IX. c. 39., unde *ſacrati milites*, ibid. c. 40. In eandem ſententiam Perizonius, in Animadverſionibus, de legibus ſacratis tradidit. Eſt locus c. 10. p. 418. Ceterum locus ille claſſicus et praecipuus ex Oratione pro Balbo et Corneliana fugiebat tum ſummum virum: item alter ille Livianus de ſacrata militari. Illud unum addam, *Legem Valeriam* eadem formula ſanciri, qua ſacrata tribunitia, ap. Dionyſ. L. VI. p. 410.

SCATINIA vel SCANTINIA, (mire enim in hoc nomine variant Codd. vid. Ferrar. ad Phil. III. 6.) lata a *Scatinio* Trib. pl. A. U. dubium quo, *in molles et effoeminatos, qui nefanda Venere uterentur*, h. e. aut ipſi muliebria paterentur, aut pueris vim facerent, quibus poenam decem millium numorum ſtatuebat; ex qua ſibi inimicos accuſationem minari ſcribit Coelius ep. 13. cf. Phil. III. 6. Ex eo loco intelligitur, legislatorem Aricinum fuiſſe. vid. plura ap. Gravin.

Origg. Jur. R. p. 433. ed. nov. inprimis Chriſtium V. Cel. de Lege Scatinia.

SEMPRONIAE LEGES laudantur Phil. I. 7., de quibus legendus Plutarch. in Gracchis.

TIB. GRACCHI *agraria Semprotia*, ne quis agri plus quam D jugera poſſideret, quod jam lege *Licinia* Stolonis cautum fuerat, ſed neglectum jam diu: et ut tres viri tributis comitiis crearentur, qui agros dividerent, quos divites praeter hunc modum poſſiderent. Lex perlata non eſt. vid. Plutarchum in Gracchis. De motibus agrariis inde a lege Licinia, in primis de *Sempronia*, vid. Appian. B. C. II. 2. 1. p. 604. ed. Toll. Vellej. II. 2. Epit. Liv. 58. et ibi Duk. Fragmenta ejus legis habet Goeſius, Scr. Agr. p. 349. Sigon. de A. J. I. II. 2. Ex ea lege et Coloniae deducendae erant. v. Agrar. II. 12. et ibi Manut.

C. GRACCHI *frumentaria*, v. in *Frum. LL.*

C. GRACCHI *de provinciis*. de ea vide Argument. Or. de Provinc. Conſ. ipſamque orationem. Laudatur pro Balbo c. 27. ad Div. I. 7. pro Domo c. 9. Ex ea provinciae magiſtratibus nondum creatis a Senatu decernebantur: idque praecipuum ejus caput fuit. De ea capio etiam illa verba Verr. III. 6.: *Vectigalibus cenſoria locatio conſtituta eſt, ut Aſiae lege Sempronia.* Hotomannus aliter.

C. GRACCHI *de libertate civium Rom.*, qua cautum eſt, ne de capite civis Romani injuſſu populi Rom. judicaretur. Idem jam *XII Tabb.* ſancitum erat, et *Valeria* ſ. *ſacrata lege*, in monte ſacro, ut Sigonio placere vidimus, pro Rab. c. 4. Verr. V. 63. Catil. I. 11. IV. 5.

C. GRACCHI, *ne quis judicio circumveniretur*, pro Cluentio c. 56. Ei ſucceſſit Cornelia *de falſo*, ut ex eodem loco intelligi poteſt, quem vide.

SEMPRONIA *C. Gracchi, judiciaria*, judicia a Senatu ad equites transtulit. v. *Lex Aurelia.* Appian. Bell. Civ. I. p. 618. edit. Toll.

SEMPRONIA lex *de provincia Aſia*, Verr. III. 6., per quam locatio vectigalium conſtituta eſt.

SERVILIA, *C. Servilii Glauciae* Praetoris, A. U. DCLIII., quo ipſo anno interfectus eſt. Alii annum XLVIII. ei tribuunt: ſed errant, quod eo anno in magiſtratu non fuit. *De repetundis* fuit, acerbior ſuperioribus. Sanxit, ut reus poſt primam actionem comperendinaretur, cum antea ex lege Acilia liceret, ſemel cauſa dicta, pronunciare, niſi ampliarent judices. Verr. I. 9. Saepe apud Ciceron. laudatur,

v. c. pr. Rab. P. 1. 4. Capita hujus legis e ſcriptoribus veteribus collegit Sigonius de Judiciis II. 27., ubi etiam extat inſigne fragmentum ex P. Bembi muſeo editum. An ſit prior *Acilia* poſteriorve, vide in *Acilia*. [cf. Klenze Fragmm. legis Servil. Repet. R.]

SERVILIA ejusdem *Glauciae*, *de civitate*, eodem anno A. U. DCLIII. lata, quod, ut mihi videtur, ſtatuerat, omni ratione equitum et plebis benevolentiam captare. Hujus quae vis fuerit, ex Or. pro Balbo c. 24. intelligi poteſt. Nempe, ſi quis e Sociis Latinis ſenatorem reum feciſſet, isque condemnatus eſſet, ei ut civitatis jus tribueretur, eumque inter cives locum is occuparet, quem condemnatus habuiſſet.

SERVILIA *Q. Servilii Caepionis*, *judiciaria*, quam ſuaſit populo Craſſus, Brut. 43. 86. Invent. I. 49. de Orat. II. 55. pro Cluent. 15., lata ab eo in conſulatu A. U. DCXLVII. Sanxit enim, ut judicia, quae XVII annis ante, lege *Sempronia*, a Senatu ad equites tranſlata eſſent, utrique ordini communia eſſent. Sed eam legem aut non perlatam, aut paullo poſt abrogatam fuiſſe, ex Sigonii ſententia, inde intelligitur, quod paullo poſt idem tulit M. Livius Druſus, et quidem incaſſum. vide *Leges Livias*. Sed certiori argumento decidi ea res poteſt. C. Servilius Glaucia dicitur ap. Cic. in Bruto, certo conſulatum, anno poſt praeturam, quod lege rogaverat Trib. pl. Saturninus, A. U. DCLIII. conſecuturus fuiſſe, niſi interſectus eſſet, quod equeſtrem ordinem beneficio legis obſtrinxiſſet. Qua autem alia potuit, niſi *judiciaria*? Nam altera, *de repetundis*, nihil ad commoda equitum, qui hoc genere legum non tenebantur. Itaque certiſſimum puto, Serviliam Caepionis, Servilia Glauciae abrogatam eſſe, et, quae communicata cum Senatu judicia erant, ea ſolis equitibus reſtituta eo ipſo anno, quo illam alteram *de repetundis* tulit, qui eſt decimus annus a *Servilia* Caepionis. Huc pertinet illud, quod in reliquiis Or. pro Scauro commemoratur, cauſam Caepionis e *Servilia* lege accuſati de repetundis, ad equites actam et judicatam eſſe. [cf. Klenze Fragmm. Leg. Servil. Rep. Prol. p. XV. R.]

SILVANI et CARBONIS, vid. *Carbonis* et *Silvani*.

SUMTUARIA *Julia*, vid. *leges Julias*.

TABELLARIAE quatuor ſunt; de quibus vid. Cic. de Legg. III. 16. in Laelio c. 16.

1) GABINIA, a Tribuno plebis *Q. Gabinio*, homine ignoto et ſordido, A. U. DCXIV. lata, *ut*, *in magiſtratibus creandis*, *non voce cives*, *ſed tabellis*, *uterentur*, ut libere ſuſ-

ſuffragia, ſine inimicitiarum metu, ferre poſſent; unde Cic. Agr. I. 2. tabellam *vindicem tacitae libertatis* vocat.

2) CASSIA, *L. Caſſii Longini* Trib. pl. A. U. DCXVI., (qui ſcopulus reorum in praetura dictus eſt, cujusque ob ſeveritatem judices ſeveri dicti ſunt Caſſiani,) *de populi judicio*, ut Cicero vocat de Legibus l. c. Ea lege ſancitum eſt, *ut tabellae etiam in judicio populi adhiberentur, praeterquam in judicio perduellionis.* conſ. pro Sextio c. 48. Sed in hac lege intelligenda mihi videntur multi docti homines non ſatis vim verborum percipere. Nam ita video fere accipere hanc legem, ut de his judiciis lata ſit, quae in comitiis populi fiant, quod dicatur *de populi judicio*; quod eſt falſum. Nam in his etiam judiciis tabellae adhibentur, quae *a ſelectis judicibus* exercentur, atque id ex *lege Caſſia* factum, atque ante voce pronuntiatum eſſe puto; quod etiam poſtea ſanxit *lex Cornelia*, de ſententia ferenda, ut liberum eſſet reo, poſtulare. pro Cluent. c. 20. Decepit doctos homines vox *populi*; neque intellexerunt, *populi judicia* dici, non ſolum ea, quae ab univerſo populo in comitiis aguntur, ſed omnia *publica*, h. e. in quibus *cauſae publicae*, aut *crimina publica*, quae vocantur, judicari ſolent, tamquam de repetundis, de ambitu, de vi, de majeſtate, etc. Haec autem judicia *populi judicia* appellantur, primo, quia olim ipſe populus exercuerat, cum poſtea, quaeſtionibus perpetuis A. U. DCIV., adeoque ante *legem Caſſiam*, conſtitui coeptis, omnia a ſelectis judicibus exercerentur, praeter unum *perduellionis judicium*, quod lege excipitur, et usque ad *legem Juliam de vi*, populi univerſi fuit, v. Hotom. ad Verr. I. 5. et Orat. pro Rabir. Perd.; deinde, quia juſſu, legibus populi, et loco populi, a judicibus adminiſtrabantur. Cic. Verr. V. 48.: *Quo confugient Socii? -- ad populum Romanum confugient? facilis eſt cauſa populi. Legem enim ſe Sociorum cauſa juſſiſſe et vos ei legi cuſtodes ac vindices praepoſuiſſe dicet.* Haec tenenda ſunt tironibus, cum legunt, quae Sigonius de Judiciis L. III. c. 1. 2. de *populi judicio* dixit. Neque enim ſatis diſtincte rem tradidit, et ea tempora, quibus omnes cauſae publicae ad populum agebantur, ſolaeque controverſiae privatae ad magiſtratum ſine conſilio judicum agebantur, ab his diſtinxit, quibus publicae cauſae omnes ad judices ſelectos, praeter unum perduellionis crimen, actae ſunt. Nam et peculatus et majeſtatis cauſae, quas populo proprias fuiſſe dicit, ad judices actae ſunt. vid. v. c. Act. I. in Verr. c. 13. Inprimis clarus locus eſt Verr. I. 42.: *Cornelia teſtamentaria, numaria, ceterae*

 com-

complures: in quibus non jus aliquod novum populo constituitur, sed sancitur, ut, quod semper malum facinus fuerit, ejus quaestio ad populum pertineat. Atqui hae causae ap. selectos judices actae.

3) PAPIRIA *C. Carbonis* Trib. pl. A. U. DCXXII. lata est, eaque sancitum, ut in legibus jubendis et antiquandis populus tabellis uteretur.

4) COELIA, A. U. DCXLVI. lata est, eaque cautum, ut, quod unum judicium lege *Cassia* exceptum esset, perduellionis, id quoque tabellas cum reliquis judiciis communes haberet. Causam hujus legis ferendae hanc habuisse dicitur apud Ciceronem, ut opprimeret C. Popilium inimicum. de Legg. III. 16.

TERENTIA *frumentaria*, vid. *Frumentariae.*

TESTAMENTARIAE, *Cornelia*, *Furia*, *Voconia*, de quibus v. suis locis.

THORIA, *agraria*, *Sp. Thorii* Trib. pl. A. U. DCXLVI., qua sancitum est, ne quis, qui agrum publicum in Italia a certo tempore possideret, vectigal penderet publicanis. in Brut. c. 36. Sp. Thorius agrum -- vectigali levavit. Appianus de Bello Civ. L. I. p. 623. de hac lege ita: *Βόριος* (leg. *Θόριος*) *δημαρχῶν εἰςηγήσατο νόμον, τὴν μὲν γῆν μηκέτι διανέμειν, ἀλλ' εἶναι τῶν ἐχόντων, καὶ φόρους ὑπὲρ αὐτῆς τῷ δήμῳ κατατίθεσθαι, καὶ τάδε τὰ χρήματα χωρεῖν εἰς διανομάς* -- sc. *τῷ δήμῳ*, etc. Cautum est etiam ea lege de pascuis nonnihil, ut colligere licet e Cic. de Or. II. 70. Ejus duo fragmenta insignia edidit Sigonius de Ant. J. I. L. II. c. 2.

TITIA, quae pro Muren. c. 8. laudatur, Pighio ad A. CCCCLXXXVIII. videtur esse *C. Titii* Trib. pl., qui illo anno legem tulit, de Quaestorum numero duplicando, et provinciis quaestoriis sortiendis, e SCto; qua opinione nihil se probabilius a quoquam dici vidisse, ait Graevius ad h. l.

TITIAE leges, quae de Legg. II. 6. dicuntur, sunt *Sexti Titii*, seditiosi Tribuni A. U. DCLIV. Tulit *agrariam* legem. v. Cic. de Or. II. 11. Titia, quae memoratur de Legg. II. 12., sine dubio est ejusdem. Nam eodem modo, ut c. 6., jungitur *Liviis*. Atque ex eo loco mihi fit verosimile, *Titias leges* per enallagen dici pro *Titia lege.*

TRIBUNITIA lex dicitur saepissime, quod omnes sciunt, quae a Tribuno lata est; sed illud neglexerunt omnes, quos vidi, animadvertere, *tribunitiam legem* dici etiam eam, quam Pompejus tulit *de Tribunis reficiendis potestate pristina*, quam iis Corn. Sulla ademerat. Act. I. in Verr. c. 16.: *Vident*

ad-

adhuc post legem tribunitiam (quam sc. Pompejus tulit) *unum senatorem vel tenuissimum esse damnatum.* Sic *judicium Junianum* significare potest non solum, quod exercuit, cui praesuit Junius, et sic est in Cluentiana; sed etiam quod fuit de Junio, in quo reus fuit Junius, ut saepe judicia apud Ciceronem a reis vocantur, v. c. judicium Verris, Cluentii.

TULLIA, a *M. Cicerone de ambitu* lata A. U. DCXC., memoratur in Vatin. 15. pro Sext. 64. pro Mur. c. 32. sq., ex quo loco accuratius cognoscere hanc legem licet. Nam ambitus genera ab Sulpitio objecta Murenae commemorantur et refelluntur. Poena etiam acerbior ea constituta esse dicitur, quae in Calpurnia fuit, nempe exilium, v. Muren. 41., idque decem annorum, ut tradit Dio Cass. XXXVII. p. 42. Morbi quoque excusationi poena constituta est etc. v. pro Mur. c. 23.

VALERIA, Agr. III. 2. pr. S. Rosc. 43. L. I. de Legg. etc., est *L. Valerii Flacci* Interregis A. U. DCLXXI, qua L. Cornelium Sullam Dictatorem creavit, tulitque, ut omnia, quae fecisset, rata essent, possetque impune, quem vellet, indicta causa intersicere.

VARIA lata est a *Q. Vario Hybrida* Trib. pl. A. U. DCLXII. *de majestate*; qua sancitum est, ut quaestio haberetur de iis, quorum opera consiliove Socii contra populum Rom. arma sumsissent. Nam eo anno Coss. L. Julio Caesare et P. Rutilio Lupo ortum est bellum in Italia, quod Sociale, Marsicum et Italicum appellatur. Hujus legis frequens mentio ap. Ciceron., v. c. pro Mil. c. 36. in Brut. c. 56. 88. Quaest. Tusc. II. 24. etc. Sed in loco postremo Bohierius, Vir summus, intelligi vult aliam legem Variam *de incestu*, quod Valerius M. III. 7. M. Antonium de incestu accusatum tradit, eumque locum huc retulere interpretes. Sed temporum ratio facile arguit hanc sententiam. Cicero dicit se *vidisse* Antonium pro se dicentem causam lege Varia. At accusatio de incestu facta est anno quaesturae provincialis, quam Pighius refert ad A. U. DCXL., quo Cicero natus nondum erat. Necesse igitur est, ut idem post etiam accusatus sit de majestate e lege Varia, cum Cicero jam forum attigisset.

VATINIA, *P. Vatinii* Trib. pl. A. U. DCXCIV. Consule Caesare lata, *de repetundis*; ut repetundarum judicio liceret, alterna consilia rejicere, unde ipsa *lex de alternis consiliis rejiciendis* dicitur, in Vatin. c. 11. *Consilia* sunt judices omnes, quos Praetor sortitus est; eos omnes ex hac lege semel rejicere licet reo, semel accusatori; cum antea nonnullos tantum rejicere liceret ex eodem consilio utrique, quorum

loca ſubſortitione Praetoris replebantur. *Alterna conſilia rejicere* ergo eſt idem ac *alterius rejicere conſilia*, ut Verr. II. 13. *cum alternae civitates rejectae eſſent*; pro alternis, ſemel ab accuſatore, ſemel ab reo.

VATINIA ejusdem Tribuni, qua Caeſari, cui jam lege *Sempronia* de provinciis Senatus Galliam ulteriorem attribuerat, etiam citerior cum Illyrico et tribus legionibus ſtipendiisque in quinquennium data eſt, in Vatin. c. 12. De hac lege etiam capiendus locus videtur c. 15., ubi reprehendit Cicero Vatinium, *quod ſua lege factus ſit legatus Caeſaris in Gallia.* Nam quod Manutius putat, legem ab eo latam, ut legati provinciales a populo crearentur, nullo idoneo teſtimonio demonſtrari poteſt.

VATINIA alia rogatio, ſed non perlata, memoratur in Vat. c. 9. ſq., qua latum eſt, ut quaeſtio haberetur de iis, quos L. Vettius, qui in Senatu confeſſus eſſet, ſe cum telo fuiſſe et Cn. Pompejum occidere voluiſſe, participes illius conſilii fuiſſe diceret.

De VI leges, *Plotia* et *Lutatia*.

VIARIA lata a *C. Curione*, Paullo et Marcello Coſſ. A. U. DCCIII., *de viis muniendis*, non disſimilis agrariae Rulli. Coelius ep. 6. Ad hanc ferendam legem quid Curionem impulerit, docet Appianus B. C. L. II. p. 732. ed. Toll. Nempe quod aere alieno oppreſſus pecuniam acceperat a Caeſare, ne ſibi in tribunatu adverſaretur. Hanc mercedem ne fruſtra accepiſſe et Pompejanis aliqua ratione adverſari videretur, quod facile intelligebat, eos huic legi repugnaturos eſſe: *Εἰςηγεῖτο βαρυτάτας ὁδῶν πολλῶν ἐπισκευάς τε καὶ κατασκευάς, καὶ αὐτὸν ἐπιστάτην αὐτῶν ἐπὶ πενταετὲς εἶναι*; quae verba ſimilitudinem ejus cum *Servilia agraria Rulli* ſatis demonſtrant. Sed fortaſſe etiam eadem ornamenta poteſtatis, eandem poteſtatem in provinciis dedit, quam *lex Servilia.* Ex ep. ad Att. VI. 1. etc. mihi videtur colligi poſſe, conſtitutum fuiſſe vectigal aerario ſolvendum, in vehicula, eſſeda, rhedas, lecticas, equos, etc., quibus in itineribus uterentur, ut ea pecunia in viis muniendis conſumeretur. Nam cum Vedius Ciceroni obvius factus eſſet cum duobus eſſedis et rheda, equis juncta, et lectica et familia magna; horum cauſa dicit Cicero, Vedio ſolvendum ex lege Curionis, ſi perferatur, ſeſtertia centena. Id vectigal ſimile fuiſſet ex parte ei, quod nos dicimus *Geleite*, quod in vias muniendas impenditur, hoc certe ſub titulo exigi ſolet. Quidam hanc

hanc legem male *Vivariam* aut *Vinariam* aut *Vineariam* appellant. v. Contarenus de Frum. Larg. c. 9. Lipf. Elect. I. 8.

VILLIA, v. *Annales*.

VOCONIA, lata a Q. *Voconio Saxa* Trib. pl. A. U. DLXXXIV. fuadente Catone. Eft *teftamentaria*, de mulierum hereditatibus: qua fancitum eft, ut, *qui poft A. Poftumium et Q. Fulvium Cenfores cenfus effet, ne heredem virginem, neve mulierem, faceret.* Cic. in Verr. I. 42. neve mulier legati nomine plus caperet, quam heres. ibid. 43. Eadem lex laudatur pro Balbo c. 8. de Fin. II. 17. de Senect. c. 5. *Cenfi* e Voconii mente fine dubio erant *cives*, quod nemini licebat, deferre ad Cenforem rem fuam, nifi qui civis Rom. effet. Sed in hoc verbo calumniabantur, qui rem fuam ad uxorem aut filiam transferre cuperent. Nam cum illis temporibus lex cenfus Serviana, de vendendis incenfis, non acerbe aut fevere fatis fervaretur, et multi cives Rom. incenfi effent, (caufas vid. ap. Perizon. libro mox memorando p. 129.) hi, qui feminam heredem faciebant, propterea fe lege Voconia teneri negabant, quod incenfi effent. Atque hac calumnia verbi *cenfus* eludebant legem, Praetoribus facilibus in re dura. Nam ex Verrinae l. c. intelligi poteft, Praetores ante Verrem omnes ex hac calumnia decreviffe, et hereditates hoc modo ad filias mulieresque transire potuiffe. Qui autem cenfi erant, adeoque legem eludere calumniando non poterant, heredem fiduciarium faciebant, h. e. qui hereditatem cerneret quidem, fed deinde filiae, aut cuicumque teftator voluiffet, redderet, fi honeftus effet. Nam fi quis perfidus negabat fe hereditatem filiae redditurum, cogi non poterat. v. de Fin. II. 17. De hac lege multi, in primis Balduinus, fed omnium optime Jac. Perizonius in Disf. de lege Voconia, qui primus hujus legis vim accurate perfpexit. [Cic. de Rep. III. 10. Zimmern üb. d. Lex Vocon. in deffen u. Neuft. röm. rechtl. Unterf. Bd. 1. p. 311 — 331. Savigny üb. d. Lex Vocon. in d. Abh. d. hift. phil. Claffe d. Akad. d. Wiff. zu Berl. a. d. J. 1818 — 19. Berl. 1821. p. 1 — 20. R.]

INDEX GEOGRAPHICUS.

A.

de *nidum Acherontiae* appellat Horatius, Od. III. 4. 14.

ACTIUM, urbs et promontorium Acarnaniae prope finum Ambracium, pugna inter Octavium et Anton. nobilitatum, Fam. XVI. 6.

ACTIUM CORCYRAE, ad Att. VII. 2. Locus f. portus infulae Corcyrae, cui infulae nomen adjicitur, ne cum Actio Acarnaniae confundatur.

ACULANUM, ad Att. XV. 2. putant effe idem cum *Acculano*, quod eft oppidum in Hirpinis. Sed Manutius negat, locum fanum effe, et conjicit *Herculanum*, quod non longe abeft a Pompejano: pro *Acculanum* dicitur et *Eclanum*, in Itinerar. Anton. ubi vid. Weffelingium. conf. Goefii Ind. in fcript. R. Agr.

ADRAMITENUS, p. Flacc. 13. fi vera lectio effet, effet ab Adramitis, parte Sabaeorum, in Arabia felici. vid. Bochart. G. S. P. I. L. II. c. 13. Sed non eft dubium, quin, auctoribus doctis viris, legendum fit:

ADRAMYTTENUS, ab Adramytteo f. Adramyttio, nobili Myfiae urbe in maritima ora.

ADRIANUM MARE, ad Att. X. 7. quod vulgo *Adriaticum* dicitur. Sic etiam dicitur in Pifonem, et apud Horatium.

ADRUMETUM, pro Flacc. 28. oppidum Africae propriae, Byzacenae provinciae caput. Sed non eft dubitandum, quin cum Graevio recipiendum fit e Camerarii, Urfini, Sylvii conjectura *Adramyttium*. Quid enim *Adrumetum* Africae ad Praetorem Afiae ejusque legatum? Ceterum in nomine *Adramytii* ita variant veteres libri, ut non mirum, fi hujusmodi error in Ciceronem irrepfit. v. Duker. ad Thucyd. V. 1. et Weffeling. ad Anton. Itin. p. 335.

AEDUI, populi in Gallia Lugdunenfi. [Scribuntur etiam *Haedui, Hedui, Edui*, ap. Strab. *Ἔδουοι*, ap. Ptol. *Αἴδουοι*. Fam. VII. 10. R.]

AEGAEUM MARE, inter Afiam et Europam; hinc Graeciam Macedoniamque, illinc Cariam et Ioniam, adluens, (Manil. 18. Legg. III. 16.)

AEGINA, infula in finu Saronico, inter infulas Graeciae minores, circa Peloponnefum, (Fam. IV. 5.)

AEGINETAE, de Offic. III. 11. incolae infulae *Aeginae*.

(AEGYPTUS in Africa feptentrionali verfus orientem fita. Her. III. 2. Att. II. 5. IX. 11. [in Pif. 21. in Rull. 16. R.] Unde)

(AEGYPTIUS, incola Aegypti, de N. D. I. 16. 36. III. 15. Tufcul. V. 27. Rex *Aegyptius*, in Pif. 21.)

AEMILIA, ad Div. X. Ep. 30. Via in Gallia Cispadana a Placentia ad Ariminum, ita dicta, quia ab Aemilio Lepido ftrata eft.

AENARIA, ad Att. X. 13. infula oppofita Campaniae, quae et *Pithecufa* dicitur. Bochart. G. S. P. II. L. I. c. 33. mavult *Enaria* fcribi ab *enaribus*, i. e. fimiis, quod et Salmafio placebat, reprehenfo a Voffio ad Melam, p. 519. qui a fodinis aerariis dictam putat. Plinius H. N. III. 6. a figlinis doliorum Pithecufam dictam putat.

AENUS, ex emend. Turnebi Adverf. XX. 28. pro Flacco 14. Thraciae urbs antiquiffima, Homer. Iliad. δ. 520. laudata, ad oftium orientale Hebri. Locis de hac urbe a Cellario G. A. T. I. p. 1061. allatis addendus hic Plinii H. N. XVII. 4. *Vites aduri - - Aenos fenfit admoto Hebro*. Pro *Aeno* ap. Ciceronem olim lectum *Aemo*, et inde *Haemo*, non eft mirum, cum facilis confufio fit. In Actis Concil. Conftantinop. II. Coll. 8. p. 240. fubfcribit Paullus epifcopus *Aemorum*, pro *Aeniorum*. v. Weffeling. ad Hierocl. p. 634. ubi plures de auctore urbis fcriptores laudantur.

AEOLIA, regio Afiae minoris maritima, quae a Lydia usque ad Hellespontum, atque Propontidem

AL-

ALBANUS *lacus*, de Div. I. 44.
ALBENSES, ad Herenn. II. 28. Varro de L. L. VII. p. m. 91. *Cum duae ſint Albae, ab una dicuntur Albani, ab altera Albenſes.* nempe ab ea, quae eſt ad lacum Fucinum.
ALENTINUS, vid. *Halentinus.*
ALETRIENSIS, pro Corn. Balb. 22. et
ALETRINAS, or. pro Cluent. 16. ab oppido Aletrio Latii in Hernicis.
ALEXANDRIA, Acad. IV. 4. eſt Aſiatica in Troade.
(ALEXANDRIA, Aegypti urbs, ad Her. III. 2. Verr. V. 56. Agr. I. 1. II. 16. 17. Att. II. 5. in Rull. 16. in Piſ. 21. Unde)
(ALEXANDRINUS Rex, (Ptolemaeus Auletes) Piſ. 21. *Alexandrini* Alexandriae cives l. l.)
ALGIDA', Or. 45. terra circa Algidum montem et urbem in Latio.
ALIFANUS ager, Agrar. II. 24. circa Alifas, oppidum Samnitium, inter Venafrum et Sabati confluentem, ſupra laevam Vulturni ripam.
ALIPHERA, ad Att. VI. 2. urbs maritima Achajae.
ALLIENSIS, ad Att. IX. 5. ab Allia fluvio, ad quem infelix cum Gallis pugna facta, de qua Liv. L. V. 38. unde *Allienſes dies* dicti infelices, nefaſti.
ALLOBROGES, populi Galliae Narbonenſis, quorum caput *Geneva.* [cf. Caeſ. B. G. I. 6. ſſ. R.] (III. Catil. et p. Fontejo ſaepe commemorantur.)
(ALPES, montes altiſſimi Galliam ab Italia disterminantes, de Prov. proc. 14. etc.)
ALSIUM, ad Att. VIII. 50. oppidum in ora Etruriae.
ALSIENSE, ep. 6. ad Div. lib. IX. praedium dictum ab Alſio.
ALYZIA, ad Div. XVI. 2. oppidum Acarnaniae, citra Leucadem a Patris Italiam verſus.
AMALTHEA, ad Att. I. 13. villa Attici in Epiro, cujus ſaepe mentio fit, Att. II. 20.
AMALTHEUM, ad Att. I. 15. gymnaſium in Amalthea fuiſſe videtur. vid. Ind. Graecum.
AMANUS, ad Div. II. ep. 10. Mons Ciliciae a Tauro procurrens, et ejus quaſi ramus, ab oriente Ciliciam claudit, et a Syria dirimit, (ad Div. XV. 4.) Unde
AMANIENSIS, ad Div. lib. II. ep. 10. incolae montis Amani in Cilicia.
AMANTIA, Phil. XI. 11. oppidum in ora Illyricana.
AMBRACIA, ad Brut. 5. urbs Theſprotiae in Epiro, ad ſinum Ambracium. Unde
AMBRACIOTA, Tuſc. Q. I. 34.
AMERIA, municipium in Umbria. Unde *Amerini*, (p. Roſc. Am. 6. 7.)
AMESTRATINUS, Verr. L. III. 39. V. 51. ab Amaſtra ſ. Ameſtrato oppido Siciliae, mare verſus, ad Haleſum fluvium.
AMISUS, p. Leg. Man. 8. oppidum nobile Ponti.
AMPHICTYONES, de Inv. II. 23. commune Graeciae concilium, cujus ſaepe mentio apud Demoſthenem. v. van Dalen Diſſ. de Concilio Amphictyonum.
AMPHILOCHIA, in Piſon. 40. ager circa Argos, Amphilochorum urbem in Acarnania.
AMPSANCTUS, de Div. I. 36. Lacus peſtilentis vaporis in Hirpinis. de quo vid. Virgil. Aen. VII. 565. ſqq. et ibi Interpretes.
ANAGNIA, dives urbs in Hernicis, (Att. XVI. 8.) Virgil. Aen. VII. 684. Unde
ANAGNINI, Philip. II. 41. Att. XVI. 11. et
ANAGNINUM, ad Att. XII. 1. praedium in agro Anagniae, (ad Q. Fr. II. 7. Att. XII. 1. XV. 20.)
ANCON, ad Att. VII. 11. eadem, quae vulgo *Ancona*, urbs maritima in Agro Piceno. Ancon autem eſt uſitatius veteribus. v. Oudendorp. ad Caeſ. B. C. I. 12. Hinc
ANCONITANUS, Or. pro Cluent. 14.

AN-

ARGI,

ARGI, urbs Argolidis, unde
ARGIUS, Tufc. Q. I. 47. *Argia Sacerdos.*
ARGIVUS, Brut. 13.
ARGOLICUS, de Fin. V. 18.
ARGILETUM, ad Att. XII. 32. mons urbis Romae, ubi Cicerones domum aut tabernas habuiffe videntur; unde *Argiletanus*, ad Att. I. 14.
ARGINUSAE, Off. I. 24. infulae tres prope Lesbum, ad quas Lacedaemoniorum dux Callicratidas ab Athenienfibus in bello Peloponnefiaco victus eft.
ARICIA, Agr. II. 35. oppidum Latii fub Albano monte. Unde
(ARICINUS, Phil. III. 6. uxor *Aricina*, municipium *Aricinum.*)
ARIMINUM, Verr. I. 14. Umbriae oppidum, trans Apenninum ad mare fitum. Unde
ARIMINENSES, in Verr. Lib. I. 12. Caecin. 35.
ARIOPAGUS, ad Att. V. 11. mons, ubi Mars judicatus erat; deinde judicium Athenienfium; unde *Ariopagitae*, de Div. I. 30.
[ARMENIA, de Div. II. 17. Afiae regio, cf. Plin. H. N. VI. 8. 9. R.]
ARMENII, populi Afiae, p. Murena 15.
ARNIENSIS, de Lege agrar. II. 29. tribus Rom. et regio Etruriae.
ARPI, ad Att. IX. 3. oppidum Apuliae.
ARPINUM, ad Att. II. 11. urbs Italiae et municipium, duobus civibus C. Mario et M. Cicerone nobilitatum, unde *Arpinates* dicuntur: et *Arpinas*, ad Att. I. 6. V. 1. IX. 6. de praedio.
ARRETIUM, ad Div. XVI. ep. 12. oppidum Etruriae, unde *Arretini* dicuntur. pro Caecina c. 33. pr. Mur. 24. etc. ad Att. I. 19.
[ARSINOË, in Pif. 37. Aetoliae urbs. R.]
ARTEMITANI, ad Att. I. 19. Sed legendum cum Graeviana *Arretini. Artemita* enim nulla fuit in Italia, quod conftet. v. Intt. ad Anton. Itiner.

ASCULUM, Brut. 46. oppidum in Agro Piceno, quod et *Afclum* dicitur, et ap. Hieroclem *Ἄσκλος.* unde p. Sull. 8. *Afculani.* Brut. 46.
(ASIA, provincia Rom., cujus fertilitas et copiae laudantur, p. Manil. 6. Unde)
(ASIATICUS, Brut. 13. oratores *Afiatici.* Manil. 22. 23. bellum *Afiaticum* f. Mithridaticum. Cognomen Scipionis, quem vide.)
ASPENDUM, in Verr. Lib. I. 20. urbs Pamphyliae.
ASSORINUS AGER, in Verr. Lib. III. 18. circa *Afforum*, Siciliae oppidum inter Agyrium et Ennam: Verr. IV. 44.
ASSYRIA, de Fin. II. 32. pars Afiae majoris, ultra Tigrin, unde *Affyrii* dicuntur, de Div. I. 1.
ASTURA, ad Div. VI. ep. 19. ad Att. XII. 40. flumen Latii, in quo infula ejusdem nominis, ubi Ciceronis villa.
ASTYPALENSIS, de N. D. III. 18. ab *Aftypalaea*, infula maris Cretici, unde rectius dicitur *Aftypalaeenfis* quam *Aftypalenfis*, et fic eft in Davifiana.
ATANDRIUS f. ANTANDRIUS, ad Q. Frat. I. 2. ab oppido Myfiae *Atandro* f. *Antandro*, ut Strabo appellat, et vulgo laudant; idque rectius videtur Cel. Weffelingio ad Hieroclem p. 661. qui *Ἄτανδρος* habet.
ATELLA, de Lege agrar. II. 31. oppidum Campaniae inter Capuam et Neapolim. Dicitur *Atellanum* municipium, ad Q. Fr. II. 14. et *Atellanius verfus*, de Div. II. 10. e fabula Atellana.
ATHAMANUM GENS, in Pifon. 40. populus Athamaniae, regionis Graeciae, de cujus fitu disputant, aliis ad Illyricum, aliis ad Theffaliam, aliis ad Aetoliam, ad Epirum denique aliis referentibus.
(ATHENAE, celeberrima totius Graeciae urbs, cujus laudes de Or. I. 4. Att. V. 10. Caecil. 12. Unde)
(ATHENIENSES, Flacc. 26.)
ATHOS, mons Macedoniae, a Xerxe perfoffus. de Fin. II. 54.

Itinerario Antonini p. 272. occurrit *Blandona*, sed nec loca conveniunt, nec illud ipsum nomen a suspicione corruptionis liberum est. In libris antiquis fere est *Blandenone* in ablativo, unde verum nomen videtur *Blandeno*.

(BLAUDENIUS, ab urbe Blauda, unde Zeuxis ortus, ad Q. Fr. I. 1.)

BOEOTIA, regio Graeciae, Euripo, Attica, Phocide et Locride cincta. Unde *Boeotius*, Div. II. 25.

BONONIA, urbs Galliae Cispadanae. (Unde *Bononiensis*, Brut. 46.)

BORIA vel BOREA, ad Attic. XVI. 4. urbs Africae, forte ad promontorium *Boreum* in Cyrenaica, ad Syrtim majorem: Plin. V, 4. sed nomen dubium est. Procopius περὶ τῶν κτισμάτων VI. 2. memorat urbem *Borium*, ultimam Pentapoleos versus occidentem, quae et memoratur in Itin. Anton. p. 66. ubi vid. Suritam et Cel. Wesseling.

BOSPORUS, Mur. 15. fretum, quod Propontidem et Pontum Euxinum committit: a quo dicuntur:

BOSPORANI, L. Man. 4. populi ad Bosporum Asiatici.

BOVIANUM, Cluent. 69. oppidum Samnitium.

BOVILLAE, ad Att. VI. 13. oppidum non procul a lacu Albano ad viam Appiam, ad quod Clodius a Milone interfectus est, quam caedem Cicero *pugnam Bovillam* vocat. Ap. Front. de Colon. p. 103. est etiam *Bovilla*.

BOVILLUS, adj. ad Att. V. 13.

BOVILLANA vicinitas, pro Planc. 9.

BOVILLANUS FUNDUS, ad Q. Fr. III. 1. 2. ab ignobili loco in Arpinati, non Bovillis illis, quae sunt ad Appiam.

(BRITANNIA, Anglia, Albion, regio nota, ad Q. Fr. II. 16. de N. D. II. 34. Unde *Britannicus*, de N. D. III. 10.)

BRUNDUSIUM, oppidum in Calabria, portu in primis nobili, e quo trajectus in Graeciam, ad Att. V. 5.

BRUTII, populi magnae Graeciae, p. Caecin. 19.

BULLIENSES, in Pison. 40. sine dubio a *Bullide*, Macedoniae (proprie Illyriae) urbe et Caesari de B. C. III. 40. memorata, unde F. Ursinus rescribebat: *Bullidenses*, ut habet idem Caesar l. c. c. 12. item Plinius major IV. 10. Phil. XI. 11. dicitur *Byllis*. ad Div. XIII. 42. *Bulliones*.

BUTHROTUM, oppidum Epiri, in quo Atticus domum habuit. De ejus urbis causa saepe est in epp. ad Att., quae cognoscitur optime ex epistola ad Plancum, ad Att. XVI. 16.

BUTHROTUM, ad Att. IV. 8. adjective. [*Buthrotius*, adj. ad Att. XIV. 10. 11. R.]

BYLLIS, Philip. XI. 11. oppidum in ora maritima Macedoniae, s. Illyriae, quod et *Bullis* dicitur: unde in libris *Bullienses* s. *Bullidenses* et *Byllidenses*. vid. Var. Lect. ad Caes. de B. C. III. 12. 40. et viros doctos ad Liv. XXXVI. 7. inpr. Drakenb. ad XLIV. 30.

(BYZANTIUM, urbs Thraciae ad Bosporum Thracium, p. Domo 20. ad Q. Fr. II. 9. Unde *Byzantinus* adj. l. l. et *Byzantius*, de Prov. cons. 3. urbs *Byzantiorum*.)

C.

CAESENA, ad Div. XVI. 27. oppidum in Gallia Cispadana Senonum.

CAICUS, Flacc. 29. amnis Mysiae.

CAJETA, ad Att. I. 3. portus celeber Italiae, ad mare inferum, prope Formias, ubi erat Ciceronis Formianum. Casaubono h. l. et ep. 4. videbatur *Cajeta* pro Ciceronis Formiano dici. Nihil opus, si locum inspexeris. Exposita dicit signa in portu Cajetano, seque missurum, qui pro vectura solveret et auferret signa.

CALACTA, in Verr. lib. III. 43. oppidum Siciliae post Halesam, unde *Calactini*, Verr. III. 43.

dia inter Flaminiam et Aureliam. Nomen habet a *Caſſio*, incertum, quo.

CASSINAS fundus, Philipp. II. 40. M. Varronis, de quo vid. de R. R. III. 5. pro *Caſinum*, unde *Caſinas* et *Caſſinas* fit. Quamquam et *Caſſium* pro *Caſinum* invenitur ap. Frontin. I. c. p. 134. pro quo tamen forte legendum *Caſſinum*.

(CASSIOPE, oppidum et portus Epiri, ad Fam. XVI. 9.)

CASTULONENSIS ſaltus, ad Div. X. ep. 38. in Hiſpania Tarraconenſi prope urbem *Caſtulonem* ad ripas Baetis ſitam.

(CATADUPA, Somn. Scip. 5. loca, ubi Nilus magno cum ſonitu ſe praecipitat.)

CATINA, in Verr. II. 75. urbs Siciliae, unde *Catinenſes*, Verr. III. 43. de ea v. Dorvillii Sicula c. 13.

CAUCASUS, Tuſc. II. 10. mons Aſiae, Iberiam et Albaniam a ſeptentrione claudens.

CAUDICINI, de Offic. III. 30. oppidum Samnii, a quo *furcae Caudinae*, *pax Caudina* dicuntur: item *Caudinum proelium*, Cato 12.

(CAUDIUM, oppidum Samnii, de Off. III. 30.)

CAUNII, ad Q. Fr. I. 1. 11. cives *Cauni*, de Div. II. 40. urbis Cariae maritimae: ubi et eſt *Cauneus*. *Ficus Cauneae* in magno pretio in Italia erant, vid. l. c. ſunt enim Caricae optimae. Fruſtra Gron. ad h. l. malebat *Cauniae*, item Duk. et Drakenborch. ad Liv. XXXIII. 20. nam utrumque rectum eſt, ut *Alexandria* et *Alexandrea*: et e *Cauneus* (*Cauneas*) melius intelligitur omen (*cave ne eas*) quam e *Caunius*. De urbe *Cauno* dignus eſt qui conferatur Cel. Weſſeling. ad Hieroclis Synecdemum p. 685.

CELTIBERI, Tuſc. II. 27. populi Hiſpaniae Tarraconenſis, a

CELTIBERIA, Phil. XI. 5. regione Hiſpaniae Tarraconenſis.

CENTURIPAE, Verr. IV. 29. oppidum Siciliae XII m. p. ab Aetna, ut eſt in Itiner. Anton. p. 93. Sed ibi eſt *Centuripa*, quod Weſſelingio neutrum pl. videtur. Recte. (v. Dorvillii Sicula p. 167. qui in jugis Aetnaeis ponit: hodie *Centolibi*.) Nam ſic Strabo L. VI. pag. 417. ed. Almel. *Κεντόριπα κεῖνται*, et ſic ſaepius. Hinc

CENTURIPINUS, in Verr. II. 58. III. 45.

CEOS, ad Att. V. 12. inſula celebris e Cycladibus; dicitur et *Cea*; patria Simonidis. (Unde *Ceus*, incola inſulae, de Div. I. 57.)

CEPHALEDUM, in Verr. II. 52. oppidum Siciliae: de nominis varia ſcriptura et terminatione vid. Interp. ad Strab. L. VI. l. c. et Weſſeling. ad Ant. It. p. 92. Hinc *Cephaleditani*, in Verr. II. 52. (*Cephaleditana* civitas, Verr. III. 43.)

CERAMICUS, ad Att. I. 10. locus celeber Athenis duplex, alter in urbe, alter extra urbem, cujus ſaepiſſime apud Graecos mentio. De utroque docte ſcripſit Meurſius in libello de *Ceramico gemino*, qui extat Theſ. Gronoviani T. IV.

CHALCEDONIUS, a *Chalcedone*, urbe Bithyniae, de Or. III. 32.

CHALCIDICUS EURIPUS, de Nat. D. III. 10. fretum inter Euboeam et Graeciam continentem, quod nomen habet a *Chalcide*, Euboeae urbe, ſepties die ac nocte reciprocans de vulgari fama. Plin. II. 97. Mela II. 7. ad q. l. vid. Voſſium p. 510. 511. inpr. Liv. XXVIII. 6. qui illius freti naturam breviter, ſed accurate deſcribit.

(CHALDAEI, Babylonii, aſtrologi, de Div. I. 1. II. 41. Unde)

(CHALDAICUS, adj. de Div. II. 42.)

CHAONIA, ad Att. VI. 3. regio Epiri.

(CHARYBDIS, locus in mari Siculo periculoſus navigantibus, translate uſurpari ſolet pro voragine. Verr. L. V. 56.)

COL-

COLCHIS, regio ad litus orientale Ponti Euxini notiſſima, cujus populi *Colchi*, ad Att. IX. 10.
COLLATIA, Agrar. II. 35. oppidum Latii non procul ab urbe Roma.
(COLLINA, porta urbis Romae, de Leg. II. 23.)
COLOPHON, urbs Ioniae celebris, p. L. Manil. 12. unde *Colophonii*, ad Div. XIII. 69. de Div. I. 3.
COMENSIS, ad Att. V. 11. a *Como* ſ. *Novocomo*, colonia Transpadana Galliae Ciſalpinae.
(COMITIUM, erat Romae locus, in quo habebantur comitia. Verr. III. 4.)
COMMAGENE, ad Div. III. 10. pars Syriae, Amano monti et Euphrati interjecta: unde *Commagenus*, ad Att. II. 12.
COMMORIS, ad Div. XV. ep. 4. vicus vel caſtellum Ciliciae in Amano monte.
CONSENTINI, de Fin. B. I. 3. cives oppidi *Conſentiae* in mediterranea Brutiorum.
(COOS, *Cous* ſ. *Cos*, inſula, ad Att. IX. 9. Unde)
(COUS, (adj.) in Verr. IV. 60. ab inſula *Co*; inter Aſiaticas ſita ad oram occidentalem, in qua urbs eodem nomine, de Div. I. 13. Venus *Coa*.)
CORCYRA, inſula nota Graeca a parte occidentali, cujus populi *Corcyraei*, ad Fam. XVI. 9.
CORDUBA, urbs in Hiſpania ulteriori ſ. Baetica, Verr. IV. 25.
CORFINIUM, ad Att. VIII. 3. etc. municipium in Pelignis, cum bello Italico, tum civili Caeſaris nobilitatum. v. Caeſ. de B. C. L. I. unde *Corfinienſis*, ad Att. VIII. 5.
CORINTHUS, urbs Achajae, ad Iſthmum; a Mummio deleta et a Jul. Caeſare inſtaurata: a qua dicuntur *Corinthia vaſa*, Roſc. Amer. 46. Tuſc. II. 14. et *Corinthium aes*, ad Att. II. 1. etc. factitium, e variis metallis artificioſe miſtum et ante Corinthum a Mummio deletam notum. v. Dukerus ad Flor. II. 16. Bochartus Hieroz. II. 6. 16. Forte poſt eam dirutam primum Romae innotuit, cum in praeda Corinthia ſigna et vaſa ex hujusmodi aere facta Romam perlata eſſent. (*Corinthius* ager, Agr. I. 2.)
CORIOLANUS, ad Att. IX. 10. a *Coriolis*, urbe Latii ad viam Appiam.
CORYCUS, ad Div. XII. 13. oppidum Ciliciae.
COSANUM, ad Att. IX. 6. 9. ager urbis *Coſae* in Etruria.
(COSSUTIANAE *tabernae*, locus ignobilis et obſcurus, ad Fam. XVI. 27.)
CRABRA AQUA, Agrar. III. 3. aquae ductus ex agro Tuſculano ad urbem deductus: unde et Tuſculana dicitur Balb. 20. ſed poſt Tuſculanis aqua Crabra relicta ſub Auguſto. v. de ea Frontin. de Aquaeduct. n. 9. Nuper de ea disputatum eſt in quaeſtione de ſitu Tuſculanae villae Ciceronis.
CRANNON, de Or. II. 6. urbs Theſſaliae: melior ſcriptura eſt *Cranon*, ut docet Drakenb. ad Liv. XXXVI. 10. qui et h. l. ſic ſcribi tradit in Cod. Trajectino.
CRATER, ad Att. II. 8. fuit ſinus inter Miſenum et Minervae promontorium amoeniſſimus, de quo v. Strabo L. V.: in eo et Bajae.
CRETA, inſula Graeca inter Aegaeum et Cyrenaicum mare, (p. Flacco 13. Unde)
(CRETENSIS, i. q. *Cres*, p. Flacco 3. de N. D. III. 21.)
(CRETICUS, cognomen Metelli, quod Cretam devicerat, ad Att. I. 19. pro Flacco 13.)
CRETES, Tuſc. II. 14. incolae Cretae. (Epimenides *Cres*, de Div. I. 18.)
CRODUNUM, pro Fontej. 5. pro quo alii *Crodinum* legunt: locus fuit obſcurus in provincia Gallia, forte non procul Toloſa.
CROMMIU-ACRA, ad Div. XII. ep. 13. promontorium Cypri, Κρομμύου ἄκρα Gr. contra Anemurium, promontorium Ciliciae. v. Victor. ad h. l.

D.

II. 72. v. Harduin. ad Plin. XXXIII. 11. *Deliacus Gallinarius*, Acad. II. c. 26. cf. c. 18. v. Taylor ad Marmor Sandvicenſe p. 57.

DENSELETAE, in Piſon. 34. Thraciae populi; etiam *Denteletae* dicuntur.

DERTHONA, ad Div. XI. ep. 10. urbs Liguriae, inter Genuam et Placentiam ſita, colonia Romanorum.

DIANIUM, in Verr. Lib. I. 34. V. 36. oppidum in Hiſpania Baetica maritima, dictum a Diana, praecipue ibi culta.

DIONYSIPOLITAE, ad Q. Fr. I. 2. 2. pro quo Urſinus: *Dionyſopolitae*, a *Dionyſopoli*, Phrygiae urbe, quae ad Ciceronis provinciam Ciliciam pertinuit, de qua loquitur Cicero.

DODONA, urbs Epiri, in cujus querceto templum Jovis et oraculum, quod dicitur *Dodonaeum*, de Div. I. 1.

DOLOPES, populi Epiri, in Piſ. 37. 40.

DOMITIA VIA, pro Font. 4. in Gallia provincia, quam nomen tuliſſe putat Hotomannus a Cn. Domitio, qui Pro - Coſ. cum Gallis et Allobrogibus bellum geſſit.

DORES, populi Graeciae, in Aetolia, a Doro, filio Hellenis, qui terram illam primus occupavit, pro Flacc. 27.

DORYLENSES, pro Flacc. 17. incolae oppidi *Dorylaei*, quod erat in Phrygia.

DREPANITANUS, in Verr. II. 57. a *Drepano*, Siciliae oppido et promontorio.

(DURIENSE proelium, cf. *Turienſe*.)

DYMAEI, ad Att. XVI. 1. a *Dyma*, urbe Achajae, in quam Pompejus bello piratico magnum numerum piratarum locaverat, ut, quoniam ea urbs mediterranea eſſet, a rapinis maritimis abstraherentur.

DYRRHACHIUM, celebris urbs in Illyrico, ad mare, unde in Italiam trajectus erat, in Piſ. 38. (Inde *Dyrrhachinus*, de Prov. conſ. 3.)

E.

ECBATANA, L. Manil. 4. *Mediae* caput, quod Tigranes, Rex Armeniae, tenebat. Armenii enim Medis aliquot provincias eripuerant, atque cum his etiam Ecbatana, totius Mediae caput. v. Graev. ad h. l. Multa de hac urbe lectu digna habet Bochart. Geogr. S. P. I. L. III. 14. ubi inter alia docet, nomen habere a diverſicoloribus pinnis ſeptem murorum, quibus cincta fuit.

EDISSA, in Verr. lib. V. 34. urbs Siciliae cum portu, cujus nemo praeter Ciceronem mentionem fecit. Sed Cluverius ex conjectura legit, Graevius autem e Codd. Mſſ. Franc. et Reg. reſtituit *Odyſſeae*, quae urbs fuit ad promontorium Odyſſeum poſt Pachynum in auſtrali latere. Sed Bochartus Geogr. S. P. II. L. I. c. 29. oſtendit, *Ediſſam* eſſe Phoenicum coloniam, idque nomen a Graecis mutatum in *Odyſſeam*, non intelligentibus vim nominis, quod locum myrtis frequentem ſignificat, et putantibus, ab Ulyſſe dictam, qui prope eam Hecubae cenotaphium erexit.

EDUI, v. *Aedui*.

EGGYNA, ſc. civitas, in Verr. III. 43. male pro *Engyna*, quod vide. cf. Cluver. Sic. Antiq. II. 11.

(ELEA, urbs magnae Graeciae, de N. D. III. 33. Unde *Eleates*, Tuſc. II. 22. et *Eleatici* philoſophi, IV. 42.)

ELEUSIS, ſ. ELEUSIN, de Nat. Deor. I. 42. ad Att. VI. 1. oppidum Atticae Megaram verſus, ad dextram ripam Cephiſi, celeberrimum *initiis* ſ. *myſteriis*, Nat. D. I. 42. Libri quidam ſcripti et edd. habent *Eleuſinam*, ut aliis veterum ſcriptorum locis: ſed eam terminationem Ciceronis aevo jam uſitatam fuiſſe, meri-

ſius et Cel. Dukerus. Defendit contra J. Gron. ap. Tacit. A. IV. 43. ubi eadem ſcriptura. Et ſunt alia quoque nomina diverſae ſcripturae, ut *Arabs* et *Arabus*. Virg. Aen. VII. 605. Ovid. Her. XV. 76. ubi v. Intt.

ERYMANTHIA bellua, Tuſc. II. 8. ab *Erymantho*, monte Arcadiae: *Erymanthius* aper, Tuſc. IV. 22. Verr. IV. 43.

ERYTHRAE, Verr. I. 19. oppidum Ioniae. (Unde *Erythraeus*, de Div. I. 18. Sibylla *Erythraea*.)

ESERNIA, ſ. *Aeſernia*, ad Attic. VIII. 11. oppidum Samnitium ad laevam Vulturni.

ESQUILIAE, de Nat. Deor. III. 25. mons, in quo Romae pars poſita, a quo dicebatur *Esquilina porta*, Cluent. 13. item in Piſon. 23. etc.

(ETRURIA et *Hetruria*, regio Italiae mediae, de Div. II. 4. Unde)

(ETRUSCUS et *Hetruſcus*, de Div. II. 12. haruſpices *Etruſci*, ad Div. VI. 6. diſciplina *Etruſca*.)

EUPHRATES, fluvius Aſiae, terminus imperii Rom., ultra quem Parthi habitabant, ad Div. VIII. 10.

EURIPUS, pro Mur. 15. dicitur in genere pro freto longiori et tenuiori, quale Euboicum eſt, Taurominitanum in Sicilia, etc.: de *Euboico* v. *Chalcidicus Euripus*.

(EUROPA, e tribus mundi partibus una, ſed minima, de N. D. III. 10.)

EUROTAS, ad Att. XV. 9. fluvius Laconiae prope Spartam, nobilis certaminibus et exercitationibus, quae a Spartanis ad eum habebantur; v. Tuſc. V. 34. ubi memoratur: *curſus ab Eurota*. Ad fluvii ripam ſedebant ſpectatores: hinc proverbii vim habere dicunt, *ad Eurotam ſedere*, ut ſit, aliorum miſerias et labores otioſum ſpectare. Sed *Eurotam* Brutus appellabat rivum, qui villam Lanuvinam rigabat. Itaque *ad Eurotam ſedere* eſt in villa otioſum verſari.

EUXINUS PONTUS, mare inter Europam et Aſiam, ſupra Propontidem, Orat. I. 38.

F.

FABRATERIA, ad Div. IX. 24. oppidum Volſcorum ad amnem Trerum, hodie *Falvatera*.

FALERNUS ager, ad radices montis Maſſici in Campania, vino nobilis. (Brut. 83. vinum *Falernum*, Agr. II. 25. ager *Falernus*.) v. *Gaurus mons*.

FALERNUM, Phil. XIII. 5. praedium in agro Falerno, p. Cluent. 62.

FALISCUS, ſc. ager, Agr. II. 25. circa *Falerios*, Etruriae oppidum, cujus incolae *Faliſci*. de eo v. Heinſ. ad Ovid. Am. III. 13. init.

FERENTANI, Cluent. 69. incolae oppidi *Ferentii* in Apulia, vicini Venuſiae. Sic vulgo. Sed Graevius bene cenſet legendum *Frentani*, qui ſunt vicini Marucinis, quibuscum l. c. junguntur. Nam, non modo nullum eſt *Ferentium* aut *Ferentum* in Apulia, quod vulgo putant, ſed ne *Ferentani* quidem, ut mea fert opinio, ulli ſunt. Apud Horat. Carm. III. 4. pro *Ferenti* legendum e Mſſ. et Edd. quibusdam cum Cuningamio *Forenti*: et *Ferentani* Apuliae, apud Livium, depravati ſunt, ut vidit J. Fr. Gronovius, legendumque *Forentani* e Mſſ. IX. 15. et alio loco *Forentum* pro *Ferentum* ib. c. 20. ut etiam Dukero et Drakenb. placet. *Ferentini* ſunt in Latio et Etruria. Aliter tamen ſtatuit Cellar. G. A. T. I. p. 714.

FESULAE, Catil. III. 6. II. 9. oppidum olim Etruriae ad Apennini radices prope Florentiam. Sulla coloniam ibi conſtituit. Unde

FESULANI, Mur. 24.

FIBRENUS, Leg. II. 1. fluvius, qui per Arpinatem Ciceronis fundum ferebatur.

FI-

admisti fuerunt, unde et *Gallo-Graeci* dicuntur, de Harusp. 13.

(GALLIA, Europae terra inter Hispaniam et Germaniam, p. Fontej. 1. 8. de Prov. conf. 7. duae *Galliae*. Unde)

(GALLI, p. Fontej. 1. p. Flacc. 26. *Gallorum* gentes.)

GALLICANUS saltus, Or. pro Quinct. 25. ager, in Cat. II. 12.

GALLICUS ager, Brut. 14. Varr. I. de R. R. c. 2.: *Ager Gallicus Romanus vocatur, qui viritim cis Ariminum datus est, ultra agrum Picenum.* Sic autem dictus est ager iste, quod inde expulsi sunt Galli Senones. Atque sic capiendum vocabulum, ubi Gallicus Picenusque junguntur, ut sit Catil. II. aliquoties. Itaque ap. Caes. B. C. I. 29. ubi *Gallia Picenumque* junguntur, eodem modo intelligendum Galliae nomen. Dicitur etiam *Gallia quaestoria*, de qua v. ad Sueton. Claud. 24.

GALLINARIA Sylva, ad Div. IX. 23. in Campania inter ostia Vulturni et Literni juxta littus.

(GANGES, Indiae fluvius, Somn. Scip.)

GARGETTIUS, ad Div. XV. 16. a Gargetto δήμῳ s. pago Atheniensi.

GAURUS mons, Agrar. II. 14. in Campania, vino nobilis. Montes continui sunt, quorum occidentalis pars *Gaurus*, orientalis *Massicus*, septentrionalis *Falernus* dicitur: v. Flor. I. 16. et ibi Intt. *Gaurani saltus* memorantur ap. Flor. II. 6. 28. ad q. l. v. Graevium.

GEDUSANUS ager, Agrar. II. 19. memoratur inter loca a P. Servilio Isaurico sub imperium Rom. redacta. Graevio corrupta vox videtur.

GELENSES, Verr. IV. 33. III. 43. ab oppido *Gela* Siciliae, juxta fluvium, qui *Gelas* dicitur.

GERMALUS, ad Att. IV. 3. mons et pars urbis Romae.

(GERMANI, *Germaniae* incolae, ad Att. XIV. 9. p. Balbo 14.)

GETAE, ad Attic. IX. 10. populi Thraciae, Dacis vicinae.

(GNIDIUS, vid. *Cnidius.*)

(GNOSIUS, vid. *Cnosius.*)

GORTYNIUS, Phil. III. 5. a Gortyna, Cretae urbe.

GRAECIA, p. Flacc. 26. dupliciter dicitur: 1) latius, duas provincias Macedoniam et Achajam complexa; 2) angustius, de parte ea, quae inter Isthmum Peloponnesi et Thessaliam interjacet, quae Graecia proprie dicitur.

GRAECIA MAGNA, pars inferioris Italiae, coloniis Graecorum occupata. De ejus terminis et nominis ratione vid. Cellar. G. A. T. I. p. 512. [de Or. III. 34. vetus Italiae *Graecia*, quae quondam magna vocitata est. R.]

(GRAECI, *Graeciae* incolae, quorum tria genera, Iones, (Athenienses) Aeoles et Dores, p. Flacc. 27.)

GRAECOSTASIS, ad Qu. Fr. II. 1. locus Romae in foro ante curiam, ubi legati exterorum populorum et regum consistere solebant et exspectare, donec responsa acciperent a Senatu. v. Varro de L. L. IV. 32. Coelius Rhodigin. X. 5. aliique laudati Cortio ad Sall. Catil. c. 40.

(GRAJUS, i. q. *Graecus*, de N. D. II. 36. III. 21.)

GYARUS, ad Att. V. 12. asperrima insula in Aegaeo.

GYTHEUM, de Off. III. 4. navale Spartanorum.

H.

(HADRIANUM mare, i. q. *Adriaticum*, in Pis. 38.)

(HAEDUI, vid. *Aedui.*)

HALENTINUS, in Verr. III. 43. pro quo est in Graeviana *Alentinus*; quod sic esse in numis, ostendere viri docti. Est autem ab *Alento* vel *Aluntio*, oppido maritimo inter Lilybaeum et Pelorum, Verr. IV. 23. Sed idem tamen Graevius IV. 23. reliquit *Haluntinus*: cujusmodi negligentiae exempla plura sunt in

Grae-

unde *Hyblaeae apes*; et *minor*, quae et *Hera* dicitur. De qua Cicero loquatur, non ſatis capio. Forte de magna. Nam minorem ipſe *Heram* appellat ad Att. II. 1. et minorem *Megaridem* in Verr. V. 25. v. Dorvill. Sicul. p. 172.

HYDRUS, *untis*, ad Att. XV. 21. XVI. 5. urbs Calabriae cum portu, unde trajectus breviſſimus in Graeciam: dicitur etiam *Hydruntum*.

HYMETTUS, de Fin. B. II. 34. mons Atticae, melle et marmore nobilis.

HYPANIS, Tuſc. Qu. I. 39. fluvius in regione ad Boſporum Cimmerium.

HYPERBOREI, de N. D. III. 23. populi Sauromatiae maxime boreales.

HYRCANIA, regio in Aſia majori, ad mare Hyrcanum ſ. Caſpium, Tuſcul. I. 45.

I.

JANICULUM, Agr. II. 5. 27. mons, in quo Romae pars poſita.

JAPIDES, pro Balbo 14. ſunt populi *Japidiae* in ora Italiae maritima, cum ex Illyride in Italiam venitur.

ICONIUM, caput Lycaoniae, ad Fam. III. 5.

IDAEUS, de Leg. II. 9. de Haruſp. 11. ab *Ida*, notiſſimo monte Phrygiae.

(JETINI, vid. *Letini.*)

IGUVIUM, ad Att. VII. 13. oppidum Umbriae ad viam Flaminiam; hodie *Eugubium*, *Gubio.* v. Manut. ad hunc locum. Oudend. ad Caeſ. B. C. I. 12. (Unde *Iguvinates*, p. Balb. 10.)

(ILIUM, i. q. Troja, Troadis caput, de Div. 1, 14. Unde *Ilias*, nomen carminis Homerici de bello Trojano et Ilii excidio, p. Arch. 10.)

ILLYRICUM, Man. 12. regio mari Adriatico adjacens, Italiae oppoſita. (Unde *Illyricus*, p. L. Manil. 12. mare *Illyricum* et *Illyrius* de Off. II. 11.)

IMACHARENSIS, in Verr. III. 42. ab *Imachara* ſ. *Machara*, ut Mſ. Huydecoperianus habet, Siciliae oppido, Herbitam verſus.

INALPINI, ad Div. XI. 4. populi, qui in Alpibus habitant.

(INDIA, extrema Aſiae regio, Tuſc. V. 27. Unde *Indi*, incolae, de Div. I. 23. II. 46.)

INDUS, de Nat. Deor. II. 52. fluvius in India.

INSUBRES, pro Balb. 14. populi Galliae Ciſpadanae.

(INSULA, Syracuſarum pars, Verr. IV. 52.)

INTEMELIUM, ad Div. VIII. 14. urbs citra Alpes, Plin. III. 5.

INTERAMNAE, ſ. INTERAMNA, quod eſt ap. Frontinum, urbs Umbriae, (Phil. II. 41. Unde *Interamna*, incola, p. Mil. 17.) [All. ſcrib. *Interamnis.* R.]

IONIA, regio Aſiae minoris. (Unde *Iones*, incolae, p. Flacc. 27.)

IONIUM MARE, de Orat. III. 19. eſt mare Adriaticum: vocat enim *ſuperum*, et opponit *infero.* Alias ſic dicitur mare omne inter Italiam, Siciliam et Graeciam.

IRPINUS fundus, Agr. III. 2. *Hirpinus.*

ISARA, ad Div. X. 15. flumen Galliae Transalpinae.

ISAURI, ad Div. XV. 2. populi Iſauriae.

ISAURICUS, ad Att. V. 21. ab *Iſauria*, quae eſt regio interjecta Piſidiae, Pamphyliae, Ciliciae et Lycaoniae.

ISSUS, ad Att. V. 20. urbs Ciliciae ad Pinarum amnem et ſinum Iſſicum, qui ab ipſa urbe nomen tulit.

ITALIA, Agr. II. 25. anguſtius dicitur et antiquius de Latio. (Unde *Itali*, de Har. 9. et *Italicus*, Off. II. 21.)

ITHACA, inſula Ulyſſis ad Leucadiam peninſulam in mari Ionio ſita. de Off. III. 26.

ITHYREI, et ITURAEI, Phil. XIII. 8. ſunt populi Syriae, artis

LAURENTUM, oppidum Latii, de Orat. II. 6.
LEBADIA, de Divin. I. 33. urbs Boeotiae; ad quam fanum et antrum Trophonii.
LEMNUS, infula Graeca in mari Aegaeo. Unde *Lemnium faxum*, de Fin. B. II. 29. furtum *Lemn.* Tufc. II. 10.
LEMONIA, tribus, p. Planc. 16.
LEOCORION, de Nat. D. III. 19. templum Athenis. v. Suidas in *Λεωκόριον*, in primis Aelian. V. H. XII. 28.
LEONATICUM, de Nat. Deor. III. 19. videtur a Cicerone factum vocabulum, ut *Λεώκοριον* exprimeret; pro quo Leopardus et Lambinus *Leo natarum*, conjiciebant, probante nuper Bohierio.
LEONTINI, in Verr. II. 66. urbs Siciliae in ora maris Siculi inter Catanam et Syracufas; dicitur et *Leontium*, a qua dicitur:
(LEONTINUS, incola urbis, de Or. III. 32. et)
LEONTINUS CAMPUS, Philipp. II. 17. publicus populi Romani, mire fertilis, qui propterea aeque ac Campanus a Cicerone inter patrimonia reip. Rom. refertur: qui et *Leontinus ager*, de Div. I. 3. Verr. III. 44.
LEPREON et LEPREOS, ad Att. VI. 2. urbem maritimam Arcadiae effe cenfuit Dicaearchus in libris de defcenfu in Trophonii antrum. Sed eft urbs maritima Achajae. Arcadia eft mediterranea: pro *Arcadiae* legendum fufpicarer *Achajae*, nifi Paufanias quoque L. I. c. 5. referret, nonnullos *Lepreon* ad Arcadiam referre, cum fit Elidis. Achaja et Elis confines funt, itaque facile eadem urbs ab aliis ad Achajam, ab aliis ad Elidem referri potuit: cujus confufionis multa exempla extant.
LEPTIS, in Verr. V. 59. Duplex Leptis eft, altera *magna*, prope Syrtim majorem, altera *minor*, prope Adrumetum. De qua l. c. fermo fit, conjectura colligendum. Civis Rom. dicitur Lepti negotiatus effe. Fuit ergo ea Leptis in provincia Rom. Atqui Leptis eft inter Adrumetum et Tisdram, qui funt conventus Rom. ap. Hirtium de bello Africano. Ideoque in hanc mihi convenire videtur. Memoratur eadem Leptis minor ap. Hirt. l. c. c. 7. et libera civitas appellatur. Sed in ea licebat negotiari.
(LERNA, palus Argiva, in qua hydra fuit, Tufc. II. 9.)
(LESBOS, infula in mari Aegaeo juxta Afiae minoris oram, ad Att. IX. 9.)
LESBIACI, Tufc. Qu. I. 31. incolae infulae Lesbi.
LETINI, in Verr. III. 43. Nulli funt, quod conftet, in Sicilia *Letini*. Itaque docti conjecere legendum *Ietini*, [quod recepit Orellius fine ulla adnotatione. R.] conf. Harduin. ad Plin. III. 8. Legi etiam poffet *Netini*, qui ipfi Ciceroni in Verrinis memorantur.
LEUCADIA, Tufc. Qu. IV. 34. peninfula Acarnaniae.
LEUCAS, Tufc. Qu. IV. 18. promontorium peninfulae Leucadiae; fed v. *Leucata*.
LEUCAS, ad Div. XVI. ep. 1. oppidum ejusdem peninfulae.
LEUCATA, ad Att. V. 9. celebre Leucadiae promontorium, unde amoribus irretiti fe praecipitare folebant in mare, ut amore liberarentur. conf. Tufc. IV. 18. et ibi Davifium, qui oftendit, non effe legendum *Leucade*, fed *Leucata*.
LEUCOPETRA TARENTINORUM, ad Att. XVI. 6. ignota eft Geographis. *Leucopetra* autem *Rheginorum* e Ciceronis Phil. I. 3. et Att. XVI. 7. nota, unde Cluverius in Ital. Vet. pro *Tarentinorum* legebat *Rheginorum*. Alii aliter hunc locum tentarunt.
LEUCTRA, Tufc. Qu. I. 46. (de Off. I. 18.) oppidum Boeotiae, ad quam celebrem victoriam a Spar-

M.

Graeciam inde ab Illyride ad Graeciam proprie sic dictam continens. (Inde *Macedones*, incolae, de Off. II. 7. et *Macedonicus*, ad Div. XII. 23.)

MACHARENSIS, in Verr. III. 18. a *Machara*. vid. *Imachara*.

(MAEANDER, fluvius Phrygiae valde flexuosus, Ovid. Metam. VIII. 162. a cujus flexibus *Maeandri* dicuntur vafra consilia et diverticula, in Pis. 22.)

MAECIA, ad Att. IV. 15. tribus pop. Rom. al. *Metia*.

(MAENIA columna, in foro Romano, p. Sext. 58.)

MAEOTIS, palus seu lacus in Sarmatia ultra Isthmum Tauricum, Tusc. V. 17.

MALEAE, Div. IV. 12. promontorium Laconicae.

MAMERTINI, in Verr. II. 5. p. Balb. 23. populi Siciliae, Messanae incolae, quae *civitas Mamertina* l. c. vocatur. Mamertini olim Campaniae populi fuere, sed Messanam deinde occuparunt.

MANTINEA, de Fin. B. II. 30. urbs Arcadiae.

[MARATHENUS, Menelaus, Brut. 26. a *Marathe*, insula in mari Ionio apud Corcyram sita, cf. Plin. H. N. IV. 12. in. R.]

MARATHON, de Off. I. 18. urbs Atticae prope mare Euboicum, ad quam nobilem victoriam Miltiade duce Athenienses consecuti sunt. (Unde *Marathonia* pugna, ad Att. IX. 10.)

MARATHONIUS TAURUS, Tusc. Qu. IV. 22. a Theseo comprehensus. v. Plut. in Theséo, Ovid. Met. VII. 433.

(MARIANA quercus, de Leg. I. 1. in Arpinati.)

MARSI, p. Domo 44. populi Latii, a quibus Italicum s. Sociale bellum *Marsicum* de Div. I. 44. dicitur, quod ejus praecipui auctores fuere, apud eosque bellum ortum est.

MARTIUS CAMPUS, locus patens prope Tiberim, in quo comitia populi Romani centuriata habebantur. Marti consecratus est a Bruto, ne Tarquinio, cujus agri fuerant, reddi posset, ad Att. XII. 8.

MARUCINI, Cluent. 69. populi Campaniae ad mare Adrianum, Ferentanis et Pelignis confines.

MASSICUS, vino nobilis mons Campaniae. v. *Gaurus*. Agr. II. 25.

MASSILIA, p. Fontej. 1. p. Flacc. 26. urbs nobilis in Gallia Narbonensi, hodie *Marseille*. quamquam Vossius ad Melam p. 477. docet, Massiliam veterem non sitam fuisse, ubi hodierna est, sed longe ab ea ad promontorium, ubi et nunc ejus rudera sint, et saepe numi effodiantur. (Unde *Massilienses*, incolae, p. Balbo 22.)

MAURITANIA, pars Africae maritima, in Vatin. 5.

MAURI, ad Div. X. 30. incolae Mauritaniae.

MEDI, populi Asiae majoris, ultra Tigridem. de Off. II. 12.

(MEDIOLANENSIS, Pis. 26.) [ad *Mediolanum*, urbem Galliae Cisalpinae, pertinens, cf. Liv. V. 34. R.]

MEGARA, urbs Megaridis, Atticae confinis, atque adeo ejus, ex veterum nonnullorum sententia, pars. (Unde *Megareus*, Acad. IV. 42. et)

MEGARICI, Acad. IV. 42. philosophi ex Euclidis schola.

MEGARICA SIGNA, ad Att. I. 8. id est, Megaris e lapide, qui ibi nascitur, elaborata. Statuae Megaricae valde celebres. vid. Corrad. ad h. l. et Junium.

MEGARIS, in Verr. V. 25. urbs Siciliae prope Syracusas ad mare, quae et *Hybla minor* dicitur. Liv. XXIV. 35. et alibi *Megara* vocat in plurali. Sed feminino genere etiam Plinius dixit H. N. IV. 7. (Unde *Megarensis*, Verr. V. 7.)

MELITA, insula maris Siculi, quae hodie *Malta* dicitur, Verr. IV. 46. (Unde *Melitensis vestis*, Verr. II. 72. e gossypio facta. v. Cluver. Sicil. Ant. p. 436.)

(MELIUS, de N. D. I. 1. a *Melo*, maris Aegaei insula.)

MYSORUM GENS, Or. pro Flacco 3. ad Q. Fr. I. 1.
(MYSII, ad Q. Fr. I. 1.)

N.

NAR, ad Att. IV. 15. fluvius Lucaniae prope lacum Velinum.
NARBO, ad Att. XII. 37. caput Galliae Narbonenſis. (Unde *Narbonenſes*, pro Fontej. 11.)
NARONA, ad Div. V. ep. 9. 10. oppidum Dalmatiae. In Graev. Cod. erat *Narbona*, et hoc Scaliger ad Euſebium Plinio Itinerariis reſtituere volebat, quod etiam vulgatas Ptolemaei edd. obſidet. Sed rectum eſt *Narona*, quod etiam H. Surita Ptolemaeo reſtituit ad Itin. Ant. p. 338. ed. noviſſ. ad q. l. vid. etiam Weſſelingium. In MSS. confundi haec verba docet Burm. ad Sueton. Tib. c. 4.
(NAUPACTUS, urbs Aetoliae ad ſinum Corinthiacum, in Piſ. 37.)
NEAPOLIS, Campaniae oppidum, (ad Att. XIV. 10. Unde *Neapolitani*, p. Balb. 24. et)
NEAPOLITANUM Pompeji, ad Att. VII. 2.
NEAPOLIS, Verr. IV. 53. pars Syracuſarum noviſſima.
NEMAEUS leo, Tuſc. Qu. IV. 22. a Nemea, loco in Argolide, de Fato 4.
NEMORENSIS, ad Att. VI. 1. intellige *ager*. Lucus erat in agro Aricino Dianae ſacer; ei adjacentem agrum, Nemorenſem dicebant.
NEMUS, ad Att. XV. 4. lucus Dianae ſacer in agro Aricino. Unde *Nemorenſis*.
NERVII, ad Q. Fr. III. 8. populus Galliae, e Caeſare notus. [Caeſ. B. G. II. 15. R.]
NESIS, ad Att. XVI. 1. inſula Campaniae objecta, in qua Lucullus filius villam habebat.
NETUM, in Verr. IV. 26. oppidum Siciliae. Unde
NETINI ſ. NETINENSES, in Verr. V. 51. II. 64.
NICAEA, ad Att. XIV. 1. urbs Liguriae prope mare: hodie *Nizza*.
NICAEENSES, ad Div. XIII. ep. 61. incolae *Nicaeae* in Bithynia.
NILUS, fluvius Aegypti, de N. D. II. 52.
NOLA, Brutus 3. urbs in Campania, unde *Nolani*, de Off. I. 10. et *Nolanus ager*, item *Nolanum*, praedium prope Nolam, ad Att. XIII. 8.
NORENSIS, Fragm. Or. XVII. pro M. Aem. Scauro, p. 10. a *Nora*, oppido Sardiniae.
NOVAE, de Orat. II. 66. ſc. tabernae argentariorum in foro Rom. exornatae ſcutis Cimbrorum, ut *Veteres* Samnitium. Livius IX. 40.
NOVOCOMENSES, ad Div. XIII. 35. incolae oppidi Novi Comi in Inſubria ad lacum Larinum.
NUCERIA, Agrar. II. 31. eſt oppidum Campaniae, quod Itin. Ant. XVI m. p. a Nola abeſſe dicit. Ceterum plures eſſe Nucerias ad l. c. obſervat Surita.
NUMANTIA, Phil. IV. 5. urbs Hiſpaniae Tarraconenſis nobilis: unde *Numantinum foedus*, de Fin. B. II. 17. (*Numantini*, de Off. III. 30.)
(NUMIDICUS, ad Att. I. 16. ad Numidiam, Africae regionem, pertinens, cognomen Q. Metelli, q. v.)
(NURSINUS, de Fin. II. 18. a *Nurſia*, Sabinorum urbe.)
NYSAEI, ad Div. XIII. ep. 64. incolae oppidi *Nyſae* in Maeonia Lydia.

O.

(OCEANUS, quo circumfuſa eſt terra, Somn. Scip.)
OCRICULANA villa, pro Milon. 24. ad *Ocriculum*, oppidum in Umbria cis Apenninum.
OETA, mons inter Theſſaliam et Macedoniam: unde *Oetaeus*, de N. D. III. 16.
OLBIA, ad Qu. Fr. II. 7. urbs Sardiniae. Unde *Olbienſis*, ad Qu. Fr. II. 3. ſc. epiſtola, i. e. Olbiae ſcripta. Nam de ea ibi ſer-

P.

PELION NEMUS, ad Heren. III. 22. in monte Pelio in Thessalia.
PELIUS MONS, de Fato 15.
PELLA, ad Att. III. 8. caput Macedoniae, unde reges Macedoniae, Philippus et Alexander, *Pellaei* dicti. Philippum Demosthenes de Corona contemtus causa appellat ἐν Πέλλῃ τραφέντα, et cum contemtu de ea urbe loquitur. de qua re vid. Wesseling. ad Ant. Itin. p. 319.
PELOPONNESUS, magna peninsula, reliquae Graeciae Isthmo Corinthio adhaerens, (ad Att. X. 12. Unde *Peloponnesiae* civitates, ad Att. VI. 2. *Peloponnesiacum* bellum, de Off. I. 24.)
(PELORIS, Verr. V. 3. Siciliae regio juxta *Pelorum*.)
PELORUM, promontorium ad Siciliae fretum, Verr. V. 34.
PENTELICUS, ad Att. I. 8. Hermes Pentelicus, est statua ejus generis, quod *Hermas* vocabant, facta e marmore, quod praestantissimum e monte Atticae Pentelico, auctore Pausania L. I. 19. 32. VII. 23. 25. 26. excidebatur, inventore *Byzê Naxio*. Pentelici marmoris mentio est etiam ap. Strabonem L. IX. p. 619. ed. Almelov. et apud Plutarchum in Valerio Publicola p. 103. ed. Wechel.
PERGA, urbs Pamphyliae, (Verr. I. 20. IV. 32. pr. Flacco 29.)
PERGAMUS, Agr. II. 15. urbs Mysiae majoris celeberrima, unde *Pergamenus*; (p. Flacc. 29. de Div. II. 47.)
PERRHAEBIA, in Pison. 40. pars Thessaliae; alii tamen ad Macedoniam, item ad Aetoliam referunt.
(PERSAE, Asiae populus, p. Dom. 47. Brut. 10.)
PERSICE, ad Att. XV. 9. porticus celeberrima Lacedaemone fuit, quae hoc nomine appellabatur, quod e manubiis Persarum aedificata erat. Vitruv. I. 2. Ad hanc alludens Brutus in villa Lanuvina porticum Persicen appellabat. v. *Eurotus*.
PESSINUS, de Harusp. 13. urbs Gallo-Graeciae s. Galatiae, unde *Pessinuntius*, p. Sext. 26.
PETRINI, in Verr. III. 39. Petrae, oppidi in Sicilia, cives.
PETRINUM, ad Div. VI. 19. praedium a vico Petrino, qui fuit in agro Sinuessano.
PHAEACES, Br. 18. populi Corcyrae mollissimi; quorum mollitiem jam Homerus in Odyssea celebravit.
PHALEREUS, de Leg. II. 25. est cognomen Demetrii rhetoris, a pago Attico, in quo natus erat.
(PHALERICUM, de Fin. V. 2. locus maritimus apud Athenas.)
(PHARSALIA, sive urbs Pharsalus, sive regio finitima, Phil. XIV. 8.)
PHARSALICUS, a *Pharsalo*, Thessaliae urbe, Phil. XIV. 8.
PHASELIS, urbs ultima Lyciae, ad fines Pamphyliae, Verr. IV. 10.
PHASELITAE, Agrar. II. 18. incolae urbis Phaselidos.
PHENEATAE, de Nat. D. III. 22. a *Pheneo*, oppido Arcadiae.
PHERAE, de Divin. I. 25. urbs Thessaliae; unde *Pheraei*, de Invent. II. 49. de Off. II. 17.
(PHERIONES, ad Att. XIV. 14. ignoti.)
PHILOMELUM s. PHILOMELIUM, ad Att. V. 20. ad Div. III. 8. in Verr. III. 83. urbs Phrygiae majoris. Unde *Philomelienses*, in Verr. III. 83.
PHINTIA, in Verr. III. 83. oppidum Siciliae.
PHLIUS, ad Att. VI. 2. urbs Achajae, unde *Phliasii* et *Phliuntii*. Sed illud tamen usitatius. Tusc. V. 3.
PHOCII, in Pison. 40. populi *Phocidis*.
PHOENICE, Acad. IV. 20. pars Syriae: etsi interdum ab ea distinguitur, propter nobilitatem et magnitudinem. Phil. XI. 14. Cellarius aliique negant Latinum esse: *Phoenicia* Cl. Schwarz adduxit contra locum Varronis de L. L. IV. 6. Sed etiam de Fin. IV. 20. editiones quaedam habent

Cimmerium interjectum, quasi vestibulum Ponti Euxini. Fragm.

PRYTANEUM, locus Athenis, ubi bene meriti de rep. publice alebantur, de Or. I. 54.

PTOLEMAEUM, de Fin. V. 1. gymnasium Athenis.

PTOLEMAIS, ad Div. I. ep. 7. oppidum Aegypti Alexandriae propinquum.

PUNICANUS pro PUNICUS, pro Mur. 36. *Punicana triclinia*, humilia et vilis materiae. v. Scalig. ad Varr. R. R. III. 7. ubi tamen *fenestras Punicanas* non recte interpretari videtur. Plin. XXXIII. 11. *Punicana* commemorat, sed ita, ut in iis species magis quam materia spectata videatur.

(PUNICUS, Brut. 19.)

PUPINIA, Agr. II. 35. ager Romae propinquus versus Etruriam, ap. Varr. R. R. I. 9. 5. Colum. I. 4. 2. Livio *Pupiniensis*; a quo tribus *Pupinia* nomen habet.

PUTEOLI, locus celeberrimus in veteri historia in Campania, hodie *Pozzuolo*; unde dicuntur *Puteolani*, Phil. II. 41. et *Puteolanum*, ad Div. V. 15. praedium in agro Puteolano.

PYRAMUS, fluvius Ciliciae, ad Div. III. 11.

PYRGENSIS, de Or. II. 71. a *Pyrgo*, Tusciae urbe.

PYRIPHLEGETON, de Nat. D. III. 17. fluvius igne ardens apud inferos.

(PYTHIUM oraculum, Delphis erat, de Div. I. 1.)

Q.

QUIRINA, ad Div. VIII. 8. tribus urbanae nomen.

R.

RAVENNA, colonia et portus ad mare Adriaticum in Gallia Cispadana, ad Div. VIII. 1.

REATINA PRAEFECTURA, de Nat. Deor. II. 2. ab *Reate*, oppido Sabinorum, amoenissima urbe. *Reatini* saepe memorantur a Cicerone, ad Att. IV. 15. (*Reatinus* ager, Agr. II. 25.)

RECENTORICUS, SICILIENSIS AGER, de lege Agr. passim, v. c. I. 4. II. 21. fuit publicus populi Rom.

REGILLUS LACUS, de Nat. Deor. II. 2. lacus in Latio.

REGIUM vel RHEGIUM, ad Att. XVI. 6. Verr. II. 22. 23. urbs et promontorium in ora maritima Brutiorum, unde trajectus in Graeciam; unde *Rhegini*, (Verr. IV. 60. p. Arch. 5.)

(REMORA, de Div. I. 47.)

(RHAMNUSIUS, Brut. 12. ad Rhamnuntem, Atticae pagum, pertinens.)

RHEGIUM LEPIDI, ad Diverf. XII. 5. XI. 9. urbs Galliae Cispadanae in via Aemilia; nomen tulit ab Aemilio Lepido, qui cum C. Flaminio Consul fuit: ab ea dicuntur *Regienses*, ad Div. XIII. 7. cf. Plin. III. 15.

RHENUS, fluvius Germaniae, in Pis. 33.

RHODANUS, fluvius Galliae Transalpinae, ad Div. X. 9.

RHODUS, insula Asiatica in mediterraneo mari, celeberrima studiis eloquentiae, philosophiae et rei navalis; in qua et urbs cognominis, (ad Att. IX. 9. Unde *Rhodius*, Tusc. I. 46.)

RHOSIACUS, ad Att. VI. 1. a *Rhoso*, urbe Ciliciae, in sinu Issico, celebri vasis fictilibus; unde Atticus, *vasa Rhosiaca* ut sibi mitteret, Ciceronem rogarat.

(ROMA, Agr. II. 35. in Catil. IV. 6. Unde).

(ROMANUS, Tusc. IV. 1.)

ROMILIA, Agr. II. 29. tribus populi Romani.

ROSIA vel ROSEA, ad Att. IV. 15. sunt campi fertilissimi agri Reatini, forte illi ipsi, qui in hac ipsa epistola τέμπη Reatinorum vocantur. v. Varr. R. R. I. 7. 10. et ibi Interpp. Heinsius et Burmann. ad Virg. Aen. VII. 712.

SE-

SEBUSIANI, Quinct. 25. populi Galliae Lugdunensis, Aeduis et Allobrogibus interjecti, ut intelligitur ex loco Cicer. et Caes. B. G. VII. 64. Aliis dicuntur *Segusiani*, item *Secusiani*. Hotomannus ad Caesarem probat *Segusiani*; ad Ciceronem: *Sebusiani*. Oudendorp. V. C. ad Caes. B. G. I. 10. praefert *Segusiani*, cum interim fateatur, plerosque MSS. et vett. edd. habere *Sebusiani*. Ap. Ciceronem nil variant, nisi quod Dresd. habet *Sebaginnos*.

SEGESTA, oppidum Siciliae, de quo vid. Verr. IV. 33. unde *Segestani*, Verr. V. 33. et *Segestenses*, III. 34.

SEJANUM, ad Div. VII. ep. 1. nomen praedii, quod ab obscuro aliquo oppidulo nomen habet, in agro Etrusco.

SELEUCEA PIERIA, ad Att. XI. 20. urbs Syriae ad Euphraten, de qua vide Polyb. V. 59. et Cellar. G. A. III. 12. 26. seqq.

SELEUCIA, ad Div. VIII. 14. regia Parthorum.

(SELEUCIANA provincia, ad Att. IV. 18. Alii Syriam, alii Ciliciam intelligunt, in utraque enim est urbs *Seleucia*.)

SEMURIUM, Phil. VI. 6. ager a Larentia pop. Romano legatus. v. Macrob. Saturn. Lib. I. c. 10.

SENENSES, Brut. 18. a *Sena*, Etruriae oppido. *Senense* proelium.

(SENIAE balneae, publicae fuerunt Romae, p. Cael. 25.)

SEPLASIA, in Pison. 7. 11. locus Capuae, ubi unguenta vendebantur. cf. Agrar. II. 34.

SEPTEM AQUAE, ad Att. IV. 15. Lacus agri Reatini.

SEPYRA, ad Div. XV. ep. 4. vicus Ciliciae, in ea Amani parte, sub cujus radicibus Arae Alexandri erant.

(SERGIA, tribus pop. Rom. in Vatin. 15.)

SERIPHUS, de Nat. D. I. 31. insula in mari Aegaeo, inter Cycladas; unde *Seriphius*, de Sen. 3.

SERVILIUS LACUS, S. Rosc. 32. Romae fuit.

SETINUS AGER, Agrar. II. 25. in Latio, frugum et vini fertilissimus, ab *Setia*, oppido non ignobili.

(SICILIA, insula maris mediterranei, Agr. I. 2. in Verrinis ubivis. Unde)

SICILIENSIS, de Nat. Deor. III. 10. Agr. I. 4. et

(SICULI, Brut. 12. Verr. IV. 52.)

SICYON, ad Att. I. 13. una de septem civitatibus veteribus Graeciae in Peloponneso prope Isthmum. Celebrantur *calcei Sicyonii* apud veteres, vid. de Or. I. 54. et *olivae Sicyoniae* apud Virgilium in Georgicis. (*Sicyonii*, incolae, ad Att. 1. 20.)

SIDA, ad Div. lib. III. 6. urbs Pamphyliae.

SIDICINUS, ad Att. VI. 1. a *Sidicino*, colonia agri Campani.

(SIDON, urbs Phoenices celeberrima, ad Att. IX. 9. Unde *Sidonius*, de Or. III. 50.)

SIGEUM, promontorium, oppidum et portus Troadis, ad Div. V. 12.

SILA SILVA, Br. 22. picariis celebris silva in Brutiis, prope Mamertinam urbem. v. Fabric. et Heins. ad Virgil. Aen. XII. 715. Fabricius ait, se primum illum Ciceronis locum e MSS. restituisse. (cf. Turneb. Adv. XI. 1. 26.)

SILVA SCANTIA, v. *Scantia silva*.

SINOPE, urbs Ponti, Agr. II. 20.

SINUESSA, ad Att. IX. 15. oppidum et colonia Latii in finibus Campaniae trans Lirim amnem.

SINUESSANUM diversorium, ad Att. XIV. 8. ad Div. XII. 20.

SIPONTUM, urbs Apuliae. Graecis *Sipus*, ad Att. VI. 2. (Unde *Sipontinus*, Agr. II. 27.)

SIPYLUS, mons Lydiae, ad quem Magnesia altera, ad Q. Fr. II. 11.

SISAPO, Phil. II. 19. urbs Hispaniae, cujus verus situs non satis certus est. Ad eam miniaria metalla, quae societates publicano-

T.

TARSUS, caput Ciliciae, (ad Att. V. 21. Unde *Tarſenſes*, ad Att. V. 21.)

TARTESSIUS, ad Att. VII. 4. a *Tarteſſo*, quae eſt urbs Baeticae Hiſpaniae ad ipſa Baetis oſtia, alio nomine *Carteja*, ut vulgo Geographi tradunt. Sed Valeſius ad Exc. Peireſc. p. 72. docet, *Cartejam* eſſe *Calpen*: Tarteſſus quae fuerit, non liquere. (cf. de Senect. 19.)

TAURI PYLAE, ad Att. V. 20. anguſtiae, per quas iter patet ex Cappadocia in Ciliciam, Curt. III. 2.

TAUROMINIUM, vel TAUROMENIUM, ad Att. XVI. 11. quae eſt melior et certior ſcriptura, urbs Siciliae, unde *Taurominitanus*, in Verr. II. 66. it. III. 6. etc. de qua legendus Diod. Sic. XVI. p. 411.

TAURUS, mons Aſiam pene totam mediam percurrens, ad Att. V. 21.

TAYGETUS, mons Graeciae, a mari per totam Laconicam procurrens, ad usque Arcadiam, ad Div. I. 50.

TEANUM SIDICINUM, ad Att. III. 11. diverſum a *Teano Apulo*, pro Cluent. 69. De *Sidicino* capiendus eſt locus Phil. XII. 11. quod non procul abeſt a *Calibus*, it. Agr. II. 35.

TEGEATAE, de Divin. I. 18. incolae urbis Tegeae in Arcadia.

TELMESSES, de Divin. I. 42. cives *Telmeſſi*. Gr. *Τελμισσεῖς*. a *Telmeſſo*, de Divin. I. 11. urbe Cariae. Drakenborch. ad Livium XXXVII. 16. *Telmiſſus* ſcribendum cenſet.

TEMENITES Apollo, Verr. IV. 53. a *Temeno*, loco prope Syracuſas, cujus incolae *Temenitae*. v. Interpretes ad Sueton. Tiber. 74. et Dorvill. It. Sic. p. 188. ſq.

TEMNUS, pro Flacc. 18. oppidum Aeoliae.

TEMSA, Verr. V. 16. oppidum primum Brutiorum. Scribitur etiam *Temeſa* et *Tempſa*. Unde *Temſanum incommodum*, in Verr. V. 15. direptio Temſae a fugitivis. *Aes Temeſaeum*, v. Intt. ad Ovid. Metamorph. XV. init.

TENE, ad Att. VI. 2. pro quo alii, probante Graevio, legunt *Tenea*, eſt vicus maritimus Achajae, inter Corinthum et Mycenen. *Tenea*, Mela, Strabo. Plinius *Atene*, manifeſte pro *Tenea*.

TENEDICA SECURIS, ad Qu. Fr. II. 11. proverbio dicitur in iis rebus, quae praeciduntur et plane celeriterque auferuntur. Originem proverbii vide in Adag. Eraſm. p. m. 1451. ſq. In nummis Tenediorum eſt Securis: de quibus extat libellus. v. Index Lat. in *Securis*.

TENEDUS, Verr. I. 19. inſula Aſiatica ad oram occidentalem Trojano agro oppoſita; unde *Tenedii*, Verr. I. 19.: in qua urbs ejusdem nominis. Nat. D. III. 15. [Pugna navalis apud *Tenedum* commemoratur p. Arch. 9. R.]

TERENTINA, ad Div. VIII. 8. tribus ruſticanae nomen, p. Planc. 16.

TERINAEUS, Qu. Tuſc. I. 48. a *Terina*, urbe in Brutiis, a quo *ſinus Terinaeus* dictus eſt. Gr. *Τέρεινα*.

TERRACINA, vid. *Tarracina*.

THASUS, inſula Graeca ad Thraciae oram, in Piſ. 36.

THEANUM, v. *Teanum*.

THEBAE, de Div. I. 34. urbs Boeotiae. (Unde *Thebanus*, de Or. III. 34.)

THERMAE, Verr. II. 35. oppidum Siciliae; unde *Thermitanus*, ibid. 43. etc.

THERMOPYLAE, anguſtus tranſitus per praeruptos montes, ſilvis impervios, ex Theſſalia in Boeotiam et Locridem, de Off. I. 18.

THESPIAE, Verr. IV. 2. urbs Boeotiae ſub Helicone ad ſinum Griſſeum, Muſis ſacra, quae inde

TREBULANUS AGER, Agrar. II. 25. circa *Trebulas Sabinorum*.

TRES TABERNAE, ad Att. I. 13. locus in via Appia, cujus in descriptione itineris Paullini mentio fit; ad quem diverti viatores et cibo vinoque se reficere poterant.

TRIOCALINUM, Verrin. V. 4. a *Triocalis*, oppido Siciliae mediterraneae inter Himeram fluvium et Crimiffum.

TRITIA, ad Att. VI. 2. urbs maritima Achajae.

TROEZENE, urbs Argolidis, de Off. III. 11.

TROGINI, de Divin. II. 37. *Troginorum* tetrarchia dicitur Dejotaro a Caefare erepta. Sed nemo veterum *Troginos* memorat: unde J. Gronovius *Trocmorum* conjiciebat. v. Cellar. G. A. III. 4. Davies ad h. l.

TROGLODYTAE, de Divinat. II. 44. populi Africae varii, in fpeluncis habitare foliti. Errant enim, qui unum certum populum hoc nomine dici putant.

TROJA, urbs Troadis in Afia minori. (Verr. IV. 33. Unde *Trojanus*, Phil. II. 22. et *Troicus*, Brut. 10.)

TROJANUM, Att. IX. 13. villa in agro Laurentino, dicta ab urbe Troja in eodem agro.

TROMENTINA, ad Att. IV. 16. tribus populi Rom. rufticana, a campo *Tromento*. Feftus.

TROPHONIANUS, ad Att. VI. 2. *Trophoniana narratio* eft de eo, qui in antrum *Trophonii* defcendit, quod in Boeotia fuit.

TRUENTINUM CASTRUM, ad Att. VIII. 12. in agro Piceno, oppidum ad oftium fluvii *Truenti*, unde nomen accepit.

[TURIENSE proelium, p. Balb. 2. ad *Turium* f. *Turiam*, Hifpaniae fluvium, cf. Plin. H. N. III. 2. commiffum. Vulgata fcriptura eft *Duriense*. R.]

TUSCI, iidem qui Etrufci, (ad Att. VIII. 12. Unde *Tufcum* mare, de Or. III. 19.)

TUSCULANUM, praedium Ciceronis in agro Tufculano, faepe memoratur, ad Att. I. 1. *Tufculum*, de Div. II. 45. eft urbs Latii. *Tufculanum* Caefaris, de Orat. II. 3. *Tufculanum* Craffi, ad Att. IV. 16. *Tufculanum*, ad Att. I. 14. praedium Q. Fratris. (*Tufculanum* Gabinii, in Pif. 21. etc. *Tufculani*, p. Balb. 13. *Tufculana* uxor, Phil. III. 6.)

(TUSCULANENSES dies, in Tufculano literar. ftudiis transacti, ad Div. IX. 6.)

TYBA, ad Div. XV. 1. trans Euphraten, five vicus, five urbs fuerit, ignotum eft.

TYCHA, Verr. IV. 53. pars Syracufarum.

TYNDARITANI, ad Att. XV. 2. a *Tyndari* f. *Tyndaride*, urbe Siciliae ad Heliconem amnem. (*Tyndaritana* civitas, Verr. III. 43.)

TYRRHENA GENS, eft Etrufca, quod Etruria etiam *Tyrrhenia* dicta eft, de Div. I. 12.

TYRUS, urbs Phoenices prima, (de N. D. III. 16. ad Att. IX. 9. Unde *Tyrius*, p. Flacc. 29.)

V.

(VACCAEI, populus Hifpaniae Tarraconenfis, p. Planc. 34.)

VADA, ad Div. XI. ep. 10. funt vada Sabatia, Sabata f. Sabatorum. *Sabata* erat oppidum maritimum, in ora Genuenfi, praecipuum, non longe Savona diftans, cui adjacent campi paluftres, qui Vada dicuntur, et vada Sabatiorum feu Sabatia. Cluver. Ital. Ant. I. 8.

(VADA VOLATERRANA, p. Quint. 6, vid. *Volaterrae*.)

VALENTINI, Verr. V. 16. a *Valentia*, oppido Brutiorum, quod et *Vibon* et *Vibo Valentia* dicitur: municipium fuit illis temporibus. v. *Vibo*.

(VALERIA tabula, in foro Romano, vel argentaria, vel auctionaria, in Vatin. 9. ad Div. XIV. 2.)

VAR-

VULCHALON, Font. 5. locus ignotus in provincia Gallia Transalpina.

U.

ULUBRAE, ad Div. VII. 18. oppidulum Latii in agro Pomtino. Unde *Ulubranus populus*, ibid. 12.

UMBRIA, regio Italiae ad mare ſuperum, Etruriae ex adverſum ſita, (de Div. I. 42.)

(URBINAS, Phil. XII. 8. ex *Urbino*, Umbriae municipio.)

UTICA, urbs et conventus in Africa propria, ſ. in Zeugitana ejus parte; a qua Cato Uticenſis dictus eſt. (*Uticenſes*, incolae, p. Balb. 22.)

X.

XENIAE BALNEAE, Coel. 29. pro quo alii *Seniae*, pars Bajarum.

Z.

ZEUGMA, ad Q. Fr. II. 12. oppidum ſ. potius tractus plurium oppidorum in Coeleſyria ad Euphratem, nomen habens a ponte, quo Euphrates ibi jungitur.

ZOSTER, ad Att. V. 12. promontorium Atticae et portus cum oppido.

TRIBUS ROM. XXXV.

Aem. vel *Aemi.* Aemilia. Cicero.
Ani. Anienſis. Cicero: qui ultimam facit Agr. II. 29.
Arn. vel *Arnien.* Arnienſis. Cicero.
Cla. Claudia.
Clu. vel *Cluſt.* Cluſtumina, ſ. Cruſtumina. Cicero.
Col. Collina.
Cor. Cornelia.
Esq. vel *Exq.* Esquilina.
Fab. Fabia.
Fal. Falerina.
Gal. Galeria.
Hor. vel *Horat.* Horatia.
Lem. Lemonia. Cicero.
Maec. Maecia. Cicero.
Men. Menenia. Cicero.
Ouf. Oufentina.
Pal. vel *Palat.* Palatina. Cicero.
Pap. vel *Papir.* Papiria.
Pob. Poblilia. *Pop.* Poplilia, ſ. Popillia. *Pub. Publ.* et *Publil.* Publilia. item *Pup. Pupl.* et *Puplil.* Puplilia.
Pol. Pollia.
Pom. vel *Pomp.* Pomptina, Pontina. Cicero.
Pup. Pupinia. Cicero.
Qui. vel *Quir.* Quirina. Cicero.
Rom. Romilia. Cicero.
Sab. Sabatina.
Sca. vel *Scap.* vel *Scapt.* Scaptia. Cicero.
Ser. vel *Serg.* Sergia.
Stel. Stellatina.
Sub. Suburana. Cicero, qui eam primam facit.
Ter. Terentina. Cicero.
Tro. vel *Tromen.* Tromentina.
Vejen. Vejentina. Cicero.
Vel. Velina. Cicero.
Vet. Veturia.
Vol. vel *Volt.* vel *Voltin.* Voltinia. Cicero.

INDEX HISTORICUS.

A.

refellit Duker. ad Liv. XXXII. 7. De familia Aeliorum v. Reinef. Ep. ad Hofm. et Rup. ep. 48. et Rupert. ad Pompon. Enchir. III. 4.

AELIUS, pro Sext. 48. Ligur. (Pifonis focer.) v. *Ligur.*

L. AELIUS, ad Her. IV. 12. ei Lucilius libros Satyrarum infcripfit, *verfus h. l. prolatus eft e libro primo, neque affertur a Doufa. Brut.* 46. Caepionem defend• contra T. Betucium, etc. orationes fcripfit tantum, non egit. Brut. 56. eques Rom. eruditus Graecis literis et Latinis, Stoicus, antiquitatis et fcriptorum veterum literate peritus, M. Varronis praeceptor, etiam a Cicerone adolefcente perftudiofe auditus. Orator non fuit, fed fcripfit tantum orationes aliis. Acad. I. 2. de antiquitate Romana fcripfit. de Leg. II. 23. fcripfit in XII Tabulas. *Cognomine dictus duplici,* Stilo *et* Praeconinus. *De eo v. Sueton. de Grammat. c.* 3. *v. de eo Carrion. Lect. ant. I.* 8. *et collecta Harduino in Ind. Autorum ad Plin. H. N.*

L. AELIUS, Pif. 27. etc. etc. *Lamia* cognomine, *quem* Pifo et Gabinius Confules urbe exire jufferunt, *infignis amicus et defenfor Ciceronis, eques Rom. qui cum ceteris equitibus clivum Capitolinum obfederat, cum de Catilinariis deliberaret Senatus. Saepiffime nomine Lamiae Ciceroni commemoratur.*

M. AELIUS, Att. XV. 26.

P. AELIUS, Cluent. 59. teftamento Cluentium heredem facit. *Larinas videtur fuiffe. Alium ab hoc effe P. Aelium, Sexti Aelii fratrem, ex temporis ratione intelligitur.*

Q. AELIUS, Br. 28. Paetus, qui cum M. Penno Conful fuit. (A. U. DLXXXVII.)

S. AELIUS Catus, Brut. 20. Diverf. VII. 22. JCtus et eloquens, de Orat. I. 45. propter juris civilis fcientiam appellatur. de Orat. I. 56. commentarios fcripfit de jure civili. Or. III. 33. omnibus civibus confilii fui copiam fecit. Top. 3. quomodo *locuples* explicet. de Leg. II. 23. XII Tabulas interpretatus eft, vocem *Leffus* non intellexit, et veftimenti genus fufpicatus eft.

AEMILIA, Div. II. 37. filia Aemilii Paulli.

AEMILIANUS Scipio, Phil. XIII. 2. *Lucii Aemilii Paulli filius a P. Africani Majoris fil. adoptatus. vid. Scipio.*

AEMILIUS Alba. in Verr. III. 62. fcurra, Verris familiaris.

L. AEMILIUS, Phil. XIII. 4. vid. *L. Paullus.*

M. AEMILIUS Avianus, Div. XIII. 21. negotiator.

M. AEMILIUS Lepidus Porcina, Br. 25. orator bonus, orationes reliquit.

M. AEMILIUS (Lepidus), vid. *Lepidus.*

M. AEMILIUS (Scaurus), vid. *Scaurus.*

AESCHINES *Milefius*, Brut. 95. Afiaticus orator, aequalis Ciceronis, quo genere orationis ufus fit. *Memoratur etiam Straboni L. XIV. et Senecae Contr. I. 8. quos locos jam vidit Menag. ad Laërt. II.* 64.

AESCHINES Socraticus, de Inv. I. 31. inductionis rhetoricae exemplum ab eo petitum.

AESCHINES, Or. II. 23. orator, de Or. III. 56. Athenis cedit Rhodum, laudat Demofthenem. *Ejus oratio contra Ctefiphontem faepe commemoratur apud Ciceronem.*

AESCHINES, Or. I. 11. Academicus cum Carneade Clitomacho Academiam obtinuit. *Neapolitanus fuit, Melanthii Rhodii difcipulus, Laërt. II.* 64.

AESCHRIO, in Verr. II. 14. Syracufanus.

AESCHYLUS, Acad. I. 3. Tufc. II. 10. *aliisque pluribus locis.* Poëta et Pythagoricus.

nis *nomine, item in Laelio et paucis aliis locis, quod res facile indicabit.*

AGAMEDES, Tufc. I. 47. cum Trophonio *fratre* templum Delphicum aedificat. Ejus votum.

AGAMEMNON, *Homericus ille, faepe commemoratur,* [ad Her. I. 10.]

AGAMEMNON, *nomen fervi eft in Epift. ad Atticum.*

AGATHINUS, in Verr. II. 36. Thermitanus.

AGATHOCLES, In Verr. IV. 55. *Notiffimus Siciliae Rex, de quo vid. Polyb. lib. X. p.* 918. *inprimisque Diodor. Sicul. qui L.* 19. 20. *Agathoclis late commemorat.*

AGATHOCLES, de Div. I. 24. ejus Hiftoria commemoratur. *Agathocles hiftorici duo funt, Babylonius, qui et Cyzicenus dicitur, quod de Cyzico fcripfit; et Samius, qui de Rep. Peffinuntiorum fcripfit. Sed hunc locum de Babylonio accipiendum putat Voff. de Hift. Gr. L. III. p.* 158. *T. IV. Opp. Utrum ea Hiftoria, quam Cic. affert, ex libris de Cyzicenorum rebus, an vero ex alio fumta fit, non dixerim. Quatuordecim hoc nomine viros ex antiquitate collegit Fabric. Bibl. Gr. III.* 11. p. 273. *quibus adde decimum quintum Agathoclem, ArchontemAthenienfemOlymp. CV. eo ipfo tempore, quo Delphici Apollinis fanum diripere aggreffi funt Phocenfes. vid. Paufan. X.* 2.

AGESILAUS, ad Diverf. V. 12. Spartiates, neque pictam, neque fictam imaginem fuam extare voluit. Offic. II. 5. fine adjumentis hominum magnas res efficere potuit.

AGIS, Off. II. 23. rex Lacedaemoniorum, *diverfus ab eo, qui vixit tempore Lyfandri, quo duce Athenienfes ad flumen Aegos victi funt.*

AGLAOPHON, de Orat. III. 7. pictor excellens. *Duo Aglaophontes pictores funt, pater et filius; de quibus veterum locos congeffit Junius Catal. artific.*

L. AGRIUS, Flacc. 13. eques Rom.

AGONIS, in Caecil. 17. Lilybaetana mulier, Veneris liberta.

T. AGUSIUS, ad Div. XIII. 70. Ciceronis comes in exilio.

AHALA, *cognomen Serviliorum,* v. c. Phil. II. 11. *ubi eft fermo de* C. Servilio Ahala, *qui Melium interfecit. Quod in eodem capite ait:* Quid duos Servilios, Cafcas an Ahalas dicam etc. *id ita intellige: Servilios, facinore hoc promeritos, ut Ahalae potius quam Cafcae dicerentur: ut recte Manut. et Weffeling. V. C. obff. II.* 16. *ubi et docet, Ciceronis aetate nullos* Ahalas *fuiffe.*

[AJAX *Telamonius,* Telamonis filius, propter Achillis arma Ulyffi, non fibi a judicibus addicta, in furorem actus, ad Her. I. 11. 17. II. 19. de Inv. I. 49. Verr. IV. 60.]

[AJAX *Oileus,* Oilei filius, Locrus, cum Caffandram in templo Minervae vitiaffet, a Minerva in mari occifus eft, de Or. II. 66. cf. Virg. Aen. I. 41. R.]

AJUS LOQUENS, de Div. II. 32. nomen Dei, ara ejus.

ALA ex AXILLA, cognomen Servilii, Or. 45, ubi tamen Lamb. correxit *Hala* pro *Ahala.*

ALABANDUS, Nat. D. III. 15. conditor Alabandi et Deus urbis.

ALABARCHES, ad Att. II. 17. *eft Pompejus, qui jactabat fe vectigalia pop. Rom. valde auxiffe. Quam autem accommodatum fit hoc nomen, ex eo intelligi poteft, quod Plinius tradit, quia olim vectigalia in folis pafcuis fuerint, propterea fervatum effe a Cenforibus, ut omnia vectigalia reipubl. pafcuorum nomine in tabulis, et in pactionibus Cenfores complecterentur. Vectigal enim e pafcuis* fcriptura *dicitur, et Alabarches, ut docet Cujacius,*

 qui

mnium, Tufc. III. 32. flens Socratem rogat, ut fibi virtutem tradat.

ALCIDAMUS, Tufc. I. 48. rhetor antiquus et nobilis, fcripfit laudationem mortis. *Bentlejus corrigit* Alcidamas: *quod recte probat Buherius, fic refcribendum exiftimans etiam ap. Quintil. III.* 1. *adde Urfin. et Davif. ad Cic. l. c.*

ALCMAEON, Tufc. III. 5. furiofus fit. *Is, qui parricidium fecit, ut eft in fabulis.*

ALCMAEON, Acad. II, 17. Crotoniates. N. D. I. 11. Pythagoricus, fideribus et animo divinitatem tribuit. *De eo et fcriptis ejus vid. Menag. ad Laërt. VIII.* 83.

ALEDIUS f. ALLEDIUS, Att. XII. 4. 24. 27. amicus Caefaris et Attici. *Alii putant, Caefarem, Tunftall. Ep. ad Middlet. p.* 160., *Balbum majorem tecto nomine dici, ut ex* Arredio, *h. e. qui non διαῤῥήδην loquitur, balbutiendo fit* Alledius, *ut pro Hirro Hillus. Sed nomen hoc occurrit etiam alibi. Lipf. ad Tacit. A. I.* 10. *legi vult* Atedius, *et putat effe eum, cujus ibi mentio: cui opinioni favet J. Fr. Gronov.:* et fic habet ed. Rom. et P. Manutius edidit.

L. ALENUS, de Nat. D. III. 30. tabulas publicas transfcribit, chirographum fex primorum imitatus.

ALEO, de Nat. D. III. 21. filius Atrei.

ALEXANDER, ad Her. IV. 30. qui et *Paris* dicitur, raptor Helenae.

ALEXANDER, [Rex Macedoniae,] ad Div. V. 12. ab Apelle tantum pingi et a Lyfippo fingi vult. de Div. I. 23. ei Calanus mortem propinquam praedixit. de Div. II. 66. ejus fomnium. Tufc. IV. 39. Clitum interficit. [Verr. IV. 60.]

ALEXANDER PHERAEUS, de Inv. II. 49. in Theffalia tyrannidem occupat, de Off. II. 7. infidias uxoris, Thebes, quomodo caverit. de Inv. II. 49. ab ea interficitur, *fcil. adjuvantibus fratribus. Rem totam commemorat Diodor. Sic. L. XV. p.* 517. *ed. Rhodom. Vixit circa Olymp. CV.*

ALEXANDER, Agr. II. 16. Rex Aegypti. *Ptolemaei Alexandri filius, qui ejectus regno, Tyri mortuus eft: dicebatur Romanos feciffe heredes regni.*

ALEXANDER, Att. II. 20. 22. poeta Graecus, geographus et aftrologus, negligens homo et non bonus poeta, fed tamen non inutilis et indoctus. *Eft Alexander Ephefius, cognomine Lychnus, quem Strabo aliique tradunt Cofmographiam verfibus fcripfiffe. v. Graev. ad h. l. Alexander Polyhiftor fcripfit quoque Geographica multa, v. Harduin. in Ind. Nomin. Pliniano, fed in profa.*

[ALEXANDER, Ciceronis libertus et tabellarius, ad Att. XIII. 2.]

ALEXION, Att. VII. 2. Medicus Ciceronis, Att. XIII. 25. moritur, ibid. XV. 1. 2.

ALEXIS, Att. V. 20. etc. fervus Attico jucundus.

ALEXINUS, Acad. IV. 24. *Philofophus Megaricus de Schola Eubulidae, de quo Laërt. II.* 109. 110. *et ibi Menag. Zenoni Stoico inprimis adverfarius erat, quem multis fophifmatibus vexabat. Ex l. c. Cic. intelligi poteft, eum contra fenfus difputaffe, quorum certitudinem Zeno defendebat.*

C. ALFIUS, Vat. 16. in petitione praeturae repulfam fert, Planc. 17. Praetor, Quaefitor in caufa Cn. Plancii. Vat. 16. laudatur a Caefare. *Nomen ejus eft etiam* ad Qu. Fr. III. 1. §. 7. et ep. 3.

ALLIENUS, in Caecil. 15. homo a fubfelliis, rabula.

A. ALLIENUS, Phil. XII. 12. legatus C. Trebonii a Dolabella interfecti, ad Diverf. XII. 11. et 12. *Lathyri nepos. v. Valens de num. Lagid. p.* 131. legatus Dola-

dicit. de Nat. D. I. 10. nativos et mortales Deos facit.

ANAXIMENES, [Milesius] Acad. II. 57. ex aëre omnia fieri. de N. D. I. 10. aëra Deum facit, eum gigni, immensum et semper in motu esse.

ANCARIUS, Cluent. 59. pastor.

[C. ANCHARIUS Rufus e municipio Fulginate. Varen. Fragm.]

Qu. ANCHARIUS, Q. F. Sext. 53. Trib. pl. Caesare et Bibulo Consulibus, quo usus Bibulus in impedienda C. Caesaris agraria lege. in Pison. 38. ad Divers. XIII. 40. Macedoniae Proconsul post Pisonem ex praetura.

ANCHIALUS, ad Div. XIII. 45. servus L. Egnatii, equitis Rom.

ANDRICUS, ad Div. XVI. 14. servus Ciceronis, qui et *Menander* dicebatur.

ANDROMACHA, Att. IV. 15. de Div. I. 13. Ennii fabula.

ANDROMEDA, Nat. D. II. 43. sidus.

ANDROMENES, Att. XIII. 24.

ANDRON, Verr. III. 45. Aetnensis Senator.

ANDRON, ad Div. XIII. 67. Artemonis filius, Laodicensis.

C. ANDRONICUS, Puteolanus. Att. V. 15. familiaris Ciceronis.

ANEMO, Nat. D. III. 20. (*pro quo Davisius: Almo*) Deus Romanorum: proprie fluvius prope Romam.

ANICATUS, Att. II. 20. amicus Attici.

L. ANICIUS, Brut. 83. a quo *Anicianum vinum*, *Aniciana nota*. Consul fuit a. U. DXCIII.

C. ANICIUS, ad Div. VII. 26. XII. 21. Senator legatione libera in Africam legatur.

ANNALIS, ad Div. XIII. 8. cognomen Villiorum, unde? v. in *Lex annalis*.

ANNEJUS Brocchus, Verr. III. 40. Senator Panormitanus.

C. ANNEJUS, ad Div. XII. 26.

M. ANNEJUS, ad Div. XIII. 55. XV. 4. legatus Ciceronis in Cilicia.

ANNIA, in Verr. I. 43.

[ANNIA, in Verr. I. 58. infans pupilla.]

[ANNIANUS, ad Att. XV. 13.]

ANNICERII, philosophi. Offic. III. 33. *Cyrenaici philosophi ab Aristippo profecti. Nomen habent ab Anniceride, discipulo Hegesiae, qui est Aristippi discipulus.*

ANNIUS Saturninus, Att. V. 1.

C. ANNIUS Bellienus, Font. 4. legatus Marci Fonteji, Praetoris Galliae.

L. ANNIUS, Verr. I. 41. propinquus P. Annii Aselli, et heres secundus.

M. ANNIUS Appius, Balb. 20. Camertinus, a C. Mario civitate donatus.

M. ANNIUS, Verr. I. 5. civis Romanus.

M. ANNIUS, Verr. V. 29. homo splendidissimus, eques Rom. qui testimonium contra Verrem dixit.

M. ANNIUS, Att. V. 4. legatus Ciceronis.

P. ANNIUS Asellus, Verr. I. 41. civis Rom. Sacerdote Praetore urbano mortuus.

T. ANNIUS Luscus, Brut. 20. Q. Fulvii Nobilioris collega *in consulatu a. DC. adversarius Ti. Gracchi agrarium ferenti. Epit. Liv. LVIII. ubi v. Drakenb.*

[T. ANNIUS, amicus Ciceronis, p. Cluent. 28. *Hunc* Sylvius *conjicit eum fuisse, a quo Milo adoptatus sit.*]

T. ANNIUS, ad Quirit. post redit. 6. Milo, Trib. pl. eo anno, quo Cicero revocatus est. *vid. plura in* Milo.

T. ANNIUS Cimber, Phil. XI. 6. Lysidici Graeci hominis filius, Antonianus. Phil. XIII. 12. praetorius, de beneficio Caesaris.

T. ANNIUS Velina, Brut. 48. in concionibus tolerabilis orator.

ANTAEUS, Att. XIII. 44.

ANTEROS, de Nat. D. III. 23. filius Veneris ex Marte.

ANTEROS, Att. IX. 14. XI. 1. servus vel libertus Attici.

ANTHERUS, ad Div. XVI. 21. servus.

AN-

civilis peritus, L. Craſſi magiſter. Orat. II. 12. L. Craſſi Oratoris familiaris, ſcripſit belli Punici II. hiſtoriam, diſertius quam ſuperiores; etſi non plane probetur. Legg. I. 2. hiſtoricus Latinus, Fannio aequalis, accuratius ſcripſit ſuperioribus, tamen ſine nitore. *De compendio ejus a M. Bruto facto v. in M. Brutus. De eo vid. Voſſium de Hiſt. Lat. I. 8.*

ANTIPATER CYRENAICUS, Tuſc. V. 37. caecus fuit. *De eo vid. Laërt. II. 86.*

ANTIPATER DERBETES, ad Div. XIII. 73. familiaris Cicer.

ANTIPATER SIDONIUS, Or. III. 50. de Fato 2. poëta, qui poterat verſus hexametros aliosque variis modis fundere ex tempore. *Hujus Antipatri epigrammata ſunt quaedam in Anthologia, quae ſuggeret Index Auctorum Anthol. ſubjectus.*

ANTIPATER, Offic. II. 24. Tyrius, Stoicus, *Ciceronis temporibus floruit, et paullo ante mortuus eſt, quam filius M. Ciceronis Athenas veniſſet. Ex eodem loco intelligi poteſt, cum de officiis ſcripſiſſe. Dicitur enim reprehendiſſe Panaetium, quod in utilitatum praeceptis quaedam omiſerit.*

ANTIPATER TARSENSIS, Acad. IV. 6. reprehenditur, quod contra Academicos (in primis Carneadem) disputet. de Divin. I. 3. duo libros edidit de Divinatione. de Divin. I. 20. II. 15. ſtatuit, ad hoſtiam deligendam ducem eſſe vim quandam ſentientem atque divinam, quae toto confuſa mundo ſit. Offic. III. 12. Diogenis Babylonii diſcipulus, quaedam magiſtri reprehendit. *Hi tres Antipatri ſaepe a doctiſſimis hominibus permiſcentur, v. c. Stanlejo p. 655. qui nimis hic brevis eſt, Graev. ad Offic. II. 24. etc. Accuratius diſtinxere Fabric. B. G. III. 15. Jonſius I. 13.*

ANTIPATER, Offic. II. 14. Rex Macedoniae. Ejus ad Caſſandrum filium epiſtola. *Dicitur Rex, quia poteſtate regia uſus eſt poſt Alexandri M. mortem, Rege Philippo Aridaeo. Caſſander demum diadema ſumſit.*

ANTIPHON, Att. IV. 15. ſervus, hiſtrio.

ANTIPHON, Orat. II. 59. nomen comicum.

ANTIPHON RHAMNUSIUS, Brut. 12. Socratis aequalis, ſophiſta, locos communes ſcripſit: optime capitis cauſam oravit. *Ab hoc boni rhetores dicti* Rhamnuſii. *Hic eſt, qui a Socrate ap. Platonem in Menexeno et Xenoph. Memor. Socr. I. 6. perſtringitur. De eo eruditam Diatribam ſcripſit Petr. Spanius* Lugd. B. 1765. 4. Ejus extant orationes.

ANTIPHON, de Divin. I. 20. II. 70. conjector quidam ſomniorum. de Divin. I. 51. ejus artificioſa ſomniorum, oraculorum et vaticinationum interpretatio. *Athenienſis fuit, ὀνειροκρίτης, qui et libros de Interpretatione ſomniorum ſcripſit, qui in Onirocriticis Artemidori II. 14. et ab aliis memorantur.* v. Fabric. B. G. II. 26. *ubi Antiphontes plures commemorantur.*

ANTISTHENES, Nat. D. I. 13. ejus liber, qui *Phyſicus* dicebatur. Naturalem unum Deum facit. Att. II. 38. ejus dialogus laudatur. homo acutus magis, quam eruditus. Orat. III. 17. patientiam et duritiem maxime in Socraticis adamarat, ab eoque Cynici et Stoici orti ſunt.

ANTISTIUS, Roſc. 32. accuſator, bello civili Sullano caeſus.

C. ANTISTIUS, Verr. III. 71. eques Rom. magiſter publicanorum in Sicilia.

L. ANTISTIUS, Balb. 12. Orator. P. ſcribendum putat Abramius.

M. ANTISTIUS, Or. II. 71. Pyrgenſis. equum ei ademit Lepidus Cenſor.

P.

qui in expeditione Cretenſi, a qua Creticus eſt appellatus, periit.

M. ANTONIUS, [IIIvir] *M. Antonii Cretici F., Oratoris N.* Phil. II. 2. Q. Fadii libertini filiam ducit. Cum C. Curione fil. libidinem exercet. ad Div. III. 6. praefectus evocatorum in Cilicia. Phil. II. 20. in quaeſtura ſine SCto, ſorte, lege, egeſtate coactus, ad Caeſarem in provinciam proficiſcitur. In tribunatu C. Marcello et L. Lentulo Coſſ. SCto contra Caeſarem intercedit, et ad Caeſarem fugit. *conf. Caeſ. B. Civ. I.* 1. Mil. 15. P. Clodium interficere conatur. Att. VII. 8. ejus Tribuni pl. concio in Pompejum. ad Div. VIII. 14. Augur fit. Phil. II. 14. a C. Trebonio ſevocatur, dum Caeſar interficitur. Phil. I. 1. ſtatim poſt caedem Caeſaris Optimatibus favet, et dictaturam in perpetuum tollit. ibid. 2. Amatium Pſeudo-Marium interficit in conſulatu. ad Div. XII. 3. Caeſari ſtatuam ponit in roſtris, et inſcribit: PARENTI OPTIME MERITO, (hanc deinde Dolabella evertit). Att. X. 13. ejus leones (*add. Plin. VIII.* 16.). Att. X. 10. Phil. II. 24. 25. Cytheridem ſecum lectica aperta portat. ad Div. X. 30. et 11. ad Mutinam vincitur, quod praelium deſcribitur Phil. V. 9. Mutinam obſidet, etc.

M. ANTONIUS, diverſus a IIIviro eſt, Phil. III. 10.

ANTRO, ad Att. XV. 17.

AOEDE, Nat. D. III. 21. Muſa, ex primis quatuor, natis Jove altero.

APELLA, ad Div. X. ep. 17.

APELLA, ad Div. VII. ep. 25. libertus M. Fabii Galli.

APELLA Chius, Att. XII. 19. columnarum artifex. *Hunc Apellam non commemoravit Junius: ſed habet alium Apellam ſtatuarium e Plin. XXXIV.* 8.

APELLES, Brut. 18. pictor. ad Div. I. ep. 9. Venerem imperfectam reliquit. de Off. III. 2. nemo eam abſolvere ſe poſſe confiſus eſt. ad Div. V. 12. apud Alexandrum gratioſus, qui ab eo ſolo ſe pingi voluit.

APENAS, ad Att. IV. 7. ſervus.

APHILIA, Brut. 48. aptior concionibus orator, quam judiciis. *Ed. Mediol. habet* Aphila, unde poſt factum *Oſella.* Guilielmius malebat *Oſilius.* v. et Corradus ad h. l. ſed fruſtra laboratur in hoc nomine a viris doctis.

[APIS, ſanctus Aegyptiorum bos, de N. D. I. 29.]

APOLLO, Nat. D. III. 23. Arcades Nomionem appellant. ib. 16. cum Hercule de tripode certat. ib. 23. cum Jove de Creta. Acad. IV. 28. crinitus. Tuſc. IV. 34. ſanctus. Verr. IV. 53. Temenites. [Pythius, de Or. I. 45. Deli ſanum religioſiſſimum, ubi Apollo natus dicitur, Verr. I. 17.]

APOLLINIS operta, de Div. II. 55.

APOLLINARES ludi, Phil. I. 15. II. 13. Att. II. 19. *De eorum origine tirones legant Liv. XXIV.* 12. *ubi auctores de his ludis laudat Dukerus. Actos eſſe IV. Id. Jul., e Cicerone, Macrobio et Dione demonſtrat Noriſius in Cenotaph. Piſ. p.* 137. 138.

APOLLODORUS Pyragrus, Verr. III. 31. Agyrinenſis.

APOLLODORUS, Nat. D. III. 33. Tyrannus Caſſandreae. *De eo lege Aelian. V. H. XIV.* 41. *XV.* 15.

APOLLODORUS, Att. XII. 23. ad ejus Chronica reſpicitur. *Ea ſunt Apollodori Athenienſis, cujus nobis Bibliotheca ſola e ſcriptis pluribus reliqua eſt. De eo et ejus ſcriptis v. Fabric. B. G. III.* 27. de Chronicis *autem, quae jambis conſcripta erant, et accurate temporis rationem deſignabant; unde Romani iis libenter utebantur, et Laërtius in definiendis aetatibus philoſophorum crebro uſus eſt; vide etiam*

cuſatur a P. Lentulo, principe Senatus. Orat. II. 45. cum defendit Antonius orator. Tuſc. V. 5. crudeli morte periit. *Eſt enim a Mithridate, auro liquefacto in os infuſo, necatus. Ceterum hunc Aquillium alterius M'. Aquillii, qui a P. Lentulo accuſatus eſt, filium putat Manutius ad Div. in Caecil. c.* 21. Mihi non liquet.

AQUINIUS, Tuſc. V. 22. malus poëta, *qui etiam a Catullo notatur, ep.* 14.

ARATUS, Nat. D. II. 41. ejus carmina a Cicerone admodum adoleſcentulo convertuntur. de Or. I. 16. Acad. IV. 20.

ARATUS, Sicyonius, Offic. II. 23. laudatur. Patriam a tyranno oppreſſum liberat. *Eſt auctor foederis Achaici, cujus vitam luculenter ſcripſit Plutarchus: add. Polyb. L. II.*

ARBUSCULA, ad Att. IV. 18. mima, *de qua eſt apud Horat.*

ARCESILAS, de Or. III. 18. Polemonis diſcipulus. Fin. V. 31. podagrae dolores fortiter fert. Acad. I. 13. negat quicquam ſciri poſſe, illud ipſum quod Socrates reliquerat. cum Zenone certat. Acad. IV. 24. Zenonis et Arceſilae diſputatio in quo verſatur.

ARCHAGATHUS, Haluntinus, in Verr. IV. 22.

[ARCHAGATHUS, Haleſinus, hoſpes Ciceronis, ad Div. XIII. 32.] [Erneſt. hoc cognomen eſſe putat M. Clodii. q. v. R.]

ARCHE, Nat. D. III. 21. Muſa ex primis quatuor, natis Jove altero.

ARCHELAUS, Div. II. 42. ſummus aſtrologus tempore Panaetii.

ARCHELAUS, Tuſc. V. 4. Anaxagorae diſcipulus, *idemque Socratis praeceptor.*

ARCHELAUS, Tuſc. V. 12. Perdiccae filius, fortunatiſſimus putatus. *De hoc Macedoniae Rege v. Buherius ad h. l. et Spanhem. de V. et P. N. T. I. p.* 376.

ARCHELAUS, Rab. P. 8. Comanorum ſacerdos. *Gener Ptolemaei, regis Aegypti, qui Alexandriam, Ptolemaeo Aulete pulſo, occuparat: de cujus genere et fatis v. Strabo XII. p.* 334. *add. Noriſ. Cenotaph. Piſ. p.* 225. *Eſt autem filius Archelai ducis Mithridatici contra Sullam in Graecia, ut ille docet.*

ARCHIAS, *Aulus Licinius, Poëta,* Arch. 1. ſqq. Antiochenus, civitate donatus a Craſſo, Ciceronem ad ſtudia cohortatur et in iis juvat. ibid. 3. ejus fama, amicitiae, inſignis facultas poëtica, libri, ad Att. I. 16. Lucii Luculli Mithridatico bello geſtas res ſcribit. Suſpicatur Cicero res Metelli Numidici ſcripturum. Div. I. 36. ejus verſiculi quidam Latine converſi. *Epigrammata quaedam hominis reſtant in Anthol. Gr.* [De quib. vid. Ilgenii animadverſiones hiſt. et crit. in Cic. Or. pro Arch. P.]

ARCHIDEMUS, Acad. IV. 48. Dialecticus, Stoicus. *Tarſenſis fuit. De eo vid. Laërt. VII.* 40. 68. 84. 88. *Auctores, qui de eo egerunt, multos laudat Fabric. B. G. L. III. c.* 10.

ARCHIDEMUS, Flacc. 22. Trallianus.

ARCHILOCHUS, Tuſc. I. 1. regnante Romulo vixit. ad Att. XVI. 11. Ab eo Archilochium edictum Bibuli, Attic. II. 21. i. e. *acerbum.*

ARCHIMEDES, Orat. III. 23. Tuſc. I. 25. Nat. D. II. 34. ejus ſphaera. *de qua vid. etiam Sext. Empir. adv. Math. L. IX. p.* 577. *et ibi Fabricium τὸν πάνυ.* Fin. V. 19. patriam captam prae ſtudio non ſenſit. Verr. IV. 58. Marcellus ejus mortem moleſte fert. Tuſc. IV. 23. ejus ſepulcrum a Cicerone Quaeſtore repertum.

ARCHONIDES, Verr. III. 56. [l. *Archonidas,*] Verr. IV. 26. Elorinus.

utrum

utrum ipſius an filii? Nat. D. I. 13. ſcripſit libros de philoſophia, *quorum hic tertius laudatur.* In ſententia de Deo inconſtans. de Off. III. 8. honeſtatem omnibus rebus praefert. de Inv. I. 5. plurimum Oratoriae profuit. de Orat. III. 35. eloquentiam profeſſus eſt, quod videret Iſocratem in eo genere frequentari. ad Div. I. 9. ejus ratio oratoria omnis libris de Oratore Ciceronianis continetur. ibid. Ariſtotelius mos eſt, "*cum ſcribimus in ſermone ac dialogo.* ad Att. II. 1. Ariſtotelia pigmenta, h. e. *ornamenta orationis ex Ariſtotelis praeceptis.* Or. II. 39. liber ejus, in quo artes dicendi omnium ſuperiorum narravit. cf. Inv. II.

ARISTOTELES, A. Licinius, Melitenſis, ad Div. XIII. 52. hoſpes Ciceronis.

ARISTOXENUS, Fin. V. 19. muſicus. Att. VIII. 4. Or. III. 33. Tuſc. I. 10. quid de anima ſenſerit. ibid. 18. ſententia de anima reprehenditur. Ariſtotelis diſcipulus.

ARISTUS, Academicus, Att. V. 10. Acad. I. 3. frater Antiochi, *ejus, qui auctor eſt quintae Academiae, de quo ſupra: quocum conjungitur* Tuſc. V. 8. *Sic enim ibi legendum, non* Ariſto: *ut docuere ad illum locum Daviſius et Buherius.* M. Bruti magiſter. *Plutarchus in Brut. init. adeo φίλον et συμβιώτην vocat.* Brut. 97. Academiae heres, hoſpes et familiaris Ciceronis.

ARISTUS, in Verr. 12. Panormitanus.

ARQUUS, ſ. ARCUS, *Arqui.* Nat. D. III. 19. Thaumantis filius.

C. ARRIUS, ad Att. II. 14. 15. etc. amicus Ciceronis et vicinus ejus in Formiano. ad Q. Fr. I. 3. ſummam amicitiam cum Cicerone ſimulans, eum inſidioſe tractat. *Sed fortaſſe etiam hoc alterum ad Q. Arrium fil. referri poteſt, quem ipſum Vat. 12. familiarem ſuum appellat.*

Q. ARRIUS, Br. 69. grata populo verborum copia fuit, qua, infimo loco natus, pecuniam et honores conſecutus eſt. etc. Verr. II. 15. et IV. 20. Praetor Siciliae deſignatus, *non ſucceſſit Verri, quod exorto bello ſervili miſſus eſt contra Crixum et Spartacum: quorum illum profligavit, ab hoc victus eſt. Liv. Epit. XCVI.*

Q. ARRIUS, ad Att. II. 5. deſtituitur in petitione conſulatus a Caeſare, quem ipſe ante juverat. Vat. 12. epulum dedit in honorem patris, *Caeſare et Bibulo Coſſ. Is eſt etiam, quem amicum ſuum vocat, p. Milon. c. 17. Videtur autem eſſe filius Q. Arrii Praetoris Siciliae deſignati, et hoc epulum dediſſe eam ipſam ob cauſam, ut populi auram captaret, conſulatum petiturus. Magnificum hoc epulum fuiſſe vel Horatii locus indicat, Satyr. II. 3.*

ARSACES, ad Div. VIII. 14. Rex Parthorum; quocum Cicero bellum geſſit in Cilicia. *Eſt* Orodes, *Phrautis III. fil. ut alio loco a Cicer. vocatur.* [Vid. *Orodes.*]

ARSINOA, Nat. D. III. 22. Arſippi uxor.

ARSIPPUS, Nat. D. III. 22. Arſinoae vir, Aeſculapii cujusdam pater.

ARTAVASDES, [ſ. *Artuasdes.*] Att. V. 20. Rex Armeniorum. V. 21. ejus filia nubit Dejotaro filio. ad Div. XV. 2.

ARTAXERXES, Att. X. 8. Xerxis filius, ad quem Themiſtocles confugit.

ARTEMIDORUS Aetnenſis, Verr. III. 44.

ARTEMIDORUS Cornelius, Verr. III. 49. medicus Verris.

ARTEMIDORUS Pergaeus, Verr. III. 21. quo adjutore Verres Dianae Pergaeae templum expilavit.

ARTEMIDORUS, Verr. I. 31., *qui ſit neſcio, et videtur ibi locum non*

L.

L. ATEJUS, L. F. Arrienſis Capito, ad Div. VIII. 8. videtur idem eſſe ad Q. Fr. II. 10.

[ATELLA, vid. *Safinius Atella.*]

ATHAMAS, Har. Reſp. 18. furioſus poſt matricidium factus. Tuſc. III. 6. furioſus.

ATHAMAS, Piſ. 36. ſaltator, L. Piſonis in Macedonia comes.

ATHAMAS, Attic. XII. 10. ſervus.

ATHENAEUS, ad Div. XV. 4. apud Ariobarzanen gratioſus.

ATHENAGORAS, Cymaeus, Flacc. 7.

ATHENAIS, ad Div. XV. 4. nomen foeminae, uxoris, aut matris Ariobarzanis.

ATHENIO, Verr. III. 54. Haruſp. Reſp. 12. dux fugitivorum et Siculorum, qui cum fugitivis ſe conjunxerant. Hinc Attic. II. 12. Athenio *dicitur* Sex. Clodius, *quia fuit dux ſervorum Romae tumultuantium, ut Athenio fugitivorum: itemque Siculus, ut Athenio.*

ATHENODORUS Calvus, Att. XVI. 11. 14.

ATHENODORUS, *Tarſenſis*, Sandonis filius, ad Div. III. ep. 7. *Philoſophus, (Caeſaris Octavii praeceptor). Videtur* de nobilitate *ſcripſiſſe. De eo Sueton. Claud. 4. Fabric. in Catal. Stoic. B. G. L. III. c.* 15. *De eo extant conjectanea Cl. Harkenrothi in Obſ. Miſcell. Nov. Vol. I. p.* 49.

ATHERIANUM jus, ad Div. IX. ep. 18. *ab Atherio quodam vel Haterio JCto, vel Aterio potius.* Aterium *et* Haterium *promiſcue eſſe in libris, docuit Cl. Torren. ad Valer. M. I.* 7. 8. *Jus Aterianum non eſſe cibum, inde patet, quod, ſi cibus eſſet, ambiguitatis luſus et jocus tolleretur. Neque tamen de lege Ateria cum Cortio capiendum; ſed de illius temporis JCto. Aterios autem equites Rom. eo tempore fuiſſe, ex loco Valerii colligi poteſt.*

ATIDIUS, Verr. III. 32. C. Verris Praefectus.

C. ATINIUS Labeo, pro Dom. 47. a Q. Metello Cenſore e Senatu ejicitur, et poſtea ejus, Metelli Macedonici, bona conſecrat in tribunatu. (*Plin. Hiſt. Nat. VII.* 47.) Idem Cn. Lentulo Cenſori facit.

[ATLAS, Tuſc. V. 3. Japeti et Clymenes filius, coelum ſuſtinere dictus.]

L. ATRATINUS, Coel. 1. filius L. Atratini ejus, qui a M. Coelio de ambitu accuſatus erat; accuſat Coelium de ambitu. Patrem defenderat Cicero.

ATTAE, Sext. 51. *quidam per Enallagen dici putant pro* Atta, *qui fuerit poëta Latinus. Sed cum Abramio Graevius interpretatur: Senes philoſophos Graeculos. quos vide.*

ATTALUS, *Rex Pergamenus*, Sext. 27. ei Aſia Antiocho M. adempta condonatur. Dejot. 7. in P. Africanum liberalis fuit: *ubi tamen aut Cicero lapſus eſt,* Attalum *pro* Antiocho *ponens, aut* Antiochus (*M.*) *reponendus. v. Urſinus ad l. c. et Drakenb. ad Liv. epit. LVII. De* Attalorum *Stemmate v. Rupert. ad Beſold. c.* 12. *Spanhem. de Uſu et Pr. N. Diſſ. VIII. p.* 511.

ATTALICA, in Verr. IV. 12. *in peripetaſmata auro intertexta, ab Attalo rege inventa et uſurpata.*

ATTALUS *Iphemeneus*, ad Q. Fr. I. 2. 4. homo Graecus de Quinti provincia.

ATTALUS *Netinus*, Verr. IV. 26.

ATTELLIUS, ad Att. V. 19. debitor Ciceronis, ſi lectio ſana eſt. v. not.

[ATTICA, T. Pomponii Attici filia, Att. V. 19. VII. 2. quae etiam *Atticula* et *Caecilia* nominatur. v. h. vv.]

ATTICULA, ad Attic. IV. 5. filia Attici; *quae et* Caecilia *dicitur.*

ATTICUS, [*T. Pomponius*, Ciceronis familiariſſimus, ad quem XVI Ciceronis epiſtolarum libri exſtant, cujusque vitam Nepos in Vitt. Excellentium Imperatt.

 ſcripſit.

[AU-

[AUFIDIANUM *nomen*, ad Div. XVI. 19. debitum Aufidii.]

AUFIUS, Att. VI. 1. amicus Ciceronis. *Corradus conjicit* Alfius.

AVIANUS, Acad. IV. 25. Puteolanus, amicus Ciceronis.

C. AVIANUS *Hammonius*, ad Div. XIII. 21. M. Aemilii Aviani libertus, *idem est, qui ep.* 2. C. Avianus Evander *dicitur.* ad Div. VII. 23. statuarius. *v. de eo et vera nominis scriptura, Cannegieter* Diss. *de aetate et stilo Aviani c.* 8. *qui scripturam* Avianius *vitiosam docet.*

C. AVIANIUS, vel AVIANUS Flaccus, ad Div. XIII. 35. 79.

C. AVIANUS Philoxenus, ad Div. XIII. 35. 37. Siculus [et quidem Calactinus], a Caesare in Novocomenses relatus, Ciceronis beneficio. *Nomen assumsit* Flacci Aviani, *quod eo familiarissime usus erat, cum Tullii nomen assumere debuisset ob beneficium.*

[*M. Aemilius* AVIANUS, ad Div. XIII. 21. negotiator, qui domum habuit Sicyone.]

AVIDIUS, Leg. II. 3. dicitur a Pompejo et Cicerone defensus esse. *pro quo Davis cum Manutio et Lamb.* Balbus.

AVILIUS *Larinas*, Cluent. 13.

AVITUS, Or. 29. *est Cluentius, pro quo est Oratio.* [v. *Cluentius.*]

AVIUS, vel AULUS, Att. XII. 5. *forte est* argentarius, Att. XIII. 4.

M. AULANUS, s. AULIANUS, Sext. 4. Tribunus militum C. Antonii, Catilinarius, a P. Sextio Capua expellitur.

AULETES, Postum. 10. *est cognomen* Ptolemaei, *qui regno pulsus est.*

[AULUS, Pisonis argentarii familiaris, ad Att. XII. 5. Idem esse videtur, qui ad Att. XIII. 4. *Avius* dicitur.]

AULUS, Att. VI. 2. *est* Gabinius. *vid. Auli Lex.*

AULI filius, Att. I. 20. Afranius, Att. I. 16. *est idem L.* Afranius.

AURATA, Or. I. 39. *est* Orata: *de quo infra. Cur hic scribatur* Aurata, *lepidam rationem affert Chapmannus in notis Pearcianis ad Offic. III.* 16.

[AURELIA, mulier ob impudentiam famosa videtur fuisse, ad Div. IX. 22.]

AURELIANUS, Att. IV. 16.

AURELIUS, Att. IV. 9. ab Hirtio Germanis praepositus.

AURELIUS, ad Diverf. XVI. 24. ad Att. creditor Ciceronis. [Fortasse idem est, qui ad Att. XVI. 15. procurator negotiorum est. R.]

C. AURELIUS [*Cotta*], Verr. I. 50. Consul a. U. DCLXXVIII. cum L. Octavio.

[Cn. AURELIUS *Orestes*, v. *Orestes.*]

L. et C. AURELII, L. filii, *Orestae*, orationes reliquerunt, [Brut. 25.].

M. AURELIUS SCAURUS, Brut. 35. Latine dixit, (*Consul* a. U. DCLVI.) in Q. Caecil. 19. Quaestor L. Flacci, Flaccum ei accusare non permittitur, Verr. I. 33. Ephesi prohibitus est, servum e templo Dianae abducere.

L. AURIFEX, Orat. II. 60. eques Romanus.

A. AURIUS, Cluent. 8. Larinas.

M. AURIUS, *Melinus*, Cluent. 5. Larinas. duxit Cluentiam.

Num. AURIUS, ibid. 8. Larinas.

AUTOBULUS, Pis. 36. saltator, L. Pisonis in Macedonia comes.

[AUTOMEDON, Achillis auriga. Sic nominatur p. Rosc. Am. 35. jocose ob celeritatem cursus Mallius Glaucia, c. 7.]

P. AUTRONIUS, Brut. 68. orator sola voce probabilis. Sull. 1. Consul designatus cum P. Sulla de ambitu condemnatur, Att. III. 2. 7. exultat. *postea conjuravit cum Catilina.*

AXIANUS, ad Att. XV. 29.

AXILLA, Or. 45. *cognomen Serviliorum.* Vester *Axilla* Ala factus est.

BATTARA, ad Div. VII. 9. *pro quo alii:* Vacerra; *videtur familiaris Trebatii fuisse.*

BATTONIUS, Att. VI. 8. amicus Attici et Ciceronis.

M. BEBRIUS, Cluent. 16. Senator Rom.

BELLEROPHON, Tusc. III. 26. [Sisyphi filius].

C. Annius BELLIENUS, Font. c. 4. *Hunc non diversum a* C. Billieno (*v. infr.*) *putat Tristanus Comm. T. I. p.* 90. *quod mihi temporum ratio permittere non videtur. Nec verum est, eum habuisse duarum gentium nomina per adoptionem.* Bellienus *est cognomen. Nec denique* Betilienus *reponendum pro* Bellienus, *etsi in numo occurrit, et Senecae reddendum videtur. Nimis saepe hoc nomen in libris occurrit.*

L. BELLIENUS, Phil. II. 36. Pompejanus, cujus domus post caedem Caesaris incensa est et deflagravit.

BELLIENUS, ad Diverf. VIII. 15. verna Demetrii. Cum praesidio est Intemelii. A quo forte non diversus est alter ad Div. XVI. 22. homo pessimus, flagitiosus. *Quidam:* Bilienus: *quod idem nomen est.*

BELUS, Nat. D. III. 16. Indorum Hercules.

L. BESTIA *e Calpurniis,* Brut. 34. bonus Tribunus plebis, Popilium a C. Graccho expulsum sua rogatione restituit, post consulatum oppressus est lege Mamilia. Or. II. 70. a C. Memmio accusatur. Bestia *est cognomen* Calpurniae familiae.

BESTIA, Phil. XIII. 12. Coel. 12. accusatur de ambitu, in petitione praeturae. defenditur a Cicerone. Qu. Fr. II. 3. Phil. XII. 8. et Phil. XI. 5. consulatum in Bruti locum petit.

T. BETUCIUS, *Barrus Asculanus,* Brut. 46. aliquot orationibus Asculi habitis, et una Romae contra Caepionem, nobilis, cui Caepionis ore respondit Aelius.

BIAS, Parad. I. Priene patria. de Amic. 16. e septem Sapientibus.

M. BIBULUS, Att. I. 17. Caesaris amicitiam quaerit, aedilitate et praetura omissam, ut consulatum eo facilius consequatur. Har. Resp. 22. Caesare collega in consulatu leges ferente semper servat de coelo. Dom. 15. servat de coelo, cum Caesar de adoptando Clodio legem curiatam fert. Vatin. 9. Vatinius Trib. pl. Consulem in vincula ducit, reliquis Tribunis mitti jubentibus. Att. II. 19. ejus edictis, quae domo abditus (*vim Caesarianorum timens*) dat, irascitur Pompejus, quod iis laceratur. In Caesarem acerba edicta dat, quae inde *Archilochia* dicuntur, populo vehementer grata. Dom. 26. censet, ut Pontifices de domo Ciceronis statuant. ad Div. XV. 1. Proconsul Syriae. XII. 19. quam diu Parthi in provincia ejus sunt, Antiochiae se tenet, urbe munita. VIII. 6. contra Parthos male pugnat. II. 17. Ciceroni Proconsuli Ciliciae invidet. Brut. 77. scriptitavit accurate. Bello civili periit. [De filio Bibuli fit mentio, ad Div. II. 17.]

BILIENUS, ad Div. XVI. 2. *idem qui* Bellienus, *ubi v.*

C. BILIENUS, Brut. 47. aequalis N. Bruti JCti, laudatur. *v. ibid.*

A. BINNIUS, Cluent. 59. Copo de via Latina.

BION, Tusc. III. 26. ejus apophthegmata.

BITHYNICUS, ad Div. VI. 16. *Caesarianus e gente Pompeja, fil. Q. Pompeji Bithynici, A. N. a Bithynia dictus, devicta a patre. Post mortem Caesaris Siciliae Praetor fuit.*

BITON, Tusc. I. 47. pietas in matrem, mors placida. Cleobis frater. [cf. Herodot. I. 31.]

BLANDENIUS ZEUXIS, ad Q. Fr. I. 2. 2.

BLESAMIUS, Dejot. 12. Gallo-Graecus, Dejotari legatus.

BLOSSII, Agr. II. 34. nobiles Campani bello Punico II.

D. JUNIUS BRUTUS, M. filius, *collega* Africani min.. *in consulatu DCXVI.* [Erravit hic Ernestius; nam *D. Jun. Brutus* collega fuit *P. Scipionis Nasicae Serapionis* a. U. DCXV. vid. *P. Scipio Nasica.* R.] Brut. 28. Graece doctus. de Leg. III. 9. a Trib. Curiatio in vincula conjicitur. pro Balbo 17. in Hispania ulteriori feliciter pugnat et de Gallaecis triumphat. Arch. 9. Attii versibus monumenti sua inscripsit. Ejusdem etiam mentio sit in Bruto 22. *Ap. Vellejum II.* 5. *dicitur* Aulus*: v. interpretes et Sigon. ad a. U. DCXV.*

D. BRUTUS, Brut. 47. pro Rabir. 7. Att. XII. 22. Graece et Latine doctus. *Consul fuit cum Mamerco Aemilio Lepido Liviano.*

D. BRUTUS, Verr. I. 35. Phil. III. 1. provinciam Galliam a Caesare ipsi datam eripere audet Antonius. Ejus edictum cap. 4. ad Divers. X. 10. exercitum alit suo sumtu. ibid. 11. obsidione liberatur. ibid. XI. 1. postulat, ut sibi et M. Bruto, et Cassio cum publico praesidio liceat Romae esse, ut tuti sint, idem liberam legationem postulat et reliquis suis. ibid. 21. in Decemviris est, creatis, ut ab Antonio rationem gesti consulatus repeterent.

M. BRUTUS, *pater,* ad Div. VII. 22. Brut. 47. JCtus. Brut. 62. juris publici et privati peritus, a forensi eloquentia absuit. Or. II. 32. libri de jure laudantur. pro Cluent. 51. initia librorum de jure civili. Fin. I. 4. negat partum ancillae in fructu habendum. etc. *De eo consulere licet auctores Historiae juris Rom.*

M. BRUTUS, *filius,* Or. II. 54. filius ejus, qui libros de Jure civili scripsit, Cn. Plancium accusavit, defensore Crasso, qui, cum ab eo lacessitus esset, in illa accusatione egregie eum ultus est. cf. Cluent. 51. Brut. 34. accusationem factitavit, nullos magistratus petivit, dedecus familiae vocatur. Cluent. 51. orator vehemens, bona paterna effudit. Font. 13. accusat Scaurum. Off. II. 14. juris civilis peritus, propter multas accusationes *accusator* cognominatus est. *Hunc quidam patrem τυραννοκτόνου faciunt. Male. Non ita de eo ad filium scripsisset in Bruto* 34.

M. BRUTUS, Quinct. 20. Tribun. pl. a. U. DCLXX. *Scipione et Norbano Consulibus, Hotomanno et Manutio videtur esse M. Bruti, qui Caesarem interfecit, pater, a Cn. Pompejo bello Sullano necatus.* Agr. II. 33. Trib. pl. qui coloniam Capuam ferre voluit. *Alium M. Brutum, ad quem hoc referam, non reperio: neque tamen pro certo affirmare ausim, ad M. Bruti, percussoris Caesaris, patrem pertinere deducendae coloniae consilium. Ceterum consentit cum eo, quod Cicero dicit, mirari se, cur Rullus ejus Bruti exitum non perhorrescat. Idem mecum sentire postea vidi Mazochium de Amphitheatro Camp. p.* 9. *qui inprimis de hoc Bruto videndus. Sed quod eum negat Tribunum pleb. fuisse, quod Turnebus ad l. c. sine auctore dixerat, quia non probabile, Brutos, qui genus suum a L. Bruto patricio duci vellent, Tribunos fieri voluisse, quo eam rem refutassent ipsi, id nihili est, ut patet e loco Ciceronis pro Quintio.*

M. BRUTUS, [Caesaris percussor, M. Bruti et Serviliae filius,] Phil. I. 3. ejus et Cassii Praetorum edictum post caedem Caesaris. cap. 4. urbe cedit. Phil. II. 12. interfecto Caesare pugionem extollit, et Ciceronem nominatim exclamavit. Phil. II. 14. ei provincia datur post caedem Caesaris et Quaestores. ad Div. III. 4. gener Cn. Pompeji M. VI. 6. a Caesare Galliae praeficitur. XII. 15. XIII. 10. Att. XII. 5. epitomen Fannianam scripsit, i. e. historiae a Fannio scriptae. XIII. 8.

Scipio, qui contra Caesarem in Africa bellum gessit.

Q. CAECILIUS BASSUS, Att. II. 9. Quaestor Caesare et Bibulo Coss. ad Diverf. XI. 1. cum sperabat Brutus firmiorem fore, nuntio de morte Caesaris allato. Phil. XI. 13. exercitum in Asia privatus habet. ad Div. XII. 11. et 12. in Syria legionem habuit, quae ad C. Cassium venit, invito Basso. ad Div. XII. 18. Dejot. 8. 9. *ubi male vulgo* Cattius [*Coelius* R.] *est. De turbis ab eo in Syria motis vid. Joseph. XIV.* 11.

Q. CAECILIUS, Att. I. 1. 12. foenerator, avunculus Attici.

Q. CAECILIUS, Q. fil. Pomponianus Atticus. Att. III. 20. *est T. Pomponius Atticus, qui ab avunculo Q. Caecilio testamento adoptatus erat, quod ei Cicero gratulatur.*

Q. CAECILIUS, Div. in Caecil. 2. cognomine *Niger, Siculus, Verris Quaestor, qui accusationem Verris petebat, in quem est Divinatio. vid. Argum. Asconii.*

T. CAECILIUS, *Eutychides*, Att. IV. 15. libertus Attici, *qui praenomen habet Attici ante adoptionem, et nomen ejus post adoptionem.*

A. CAECINA, ad Div. X. 25. cujus est epistola libr. VI. ibid. XIII. 66. negotiatus est in Asia. VI. 5-8. exul, quod contra Caesarem scripserat. librum Ciceroni mittit. it. ep. 9. in Sicilia exul. *De Etrusca disciplina librum scripsit, qui laudatur ap. Plinium. v. Harduin. in Ind. Auct. ad quem alludit Cicero in epistola, ea, quam ad eum scripsit, VI.* 6. *De hoc Caecina v. Demsterum Etrur. Regal. I.* 2. 59. *ubi et alios Caecinas colligit, docetque nunc quoque hanc familiam Volaterris florere. cf. Fr. Marianum de Etruria Metropoli c.* 15. 16. *et Gorium Inscr. Etr. T. III. p.* 159. *ubi inscr. antiquae Volaterranae Caecinarum sunt.*

A. CAECINA, Caecin. 1. (*Licinius*) Volaterranus, *pro quo est Oratio. Hunc eundem cum superiori putat Demsterus l. c. et Passeratius not. ad Or. pro Caecin. c.* 1. *nec ipse abnuerim.*

CAECINA, Att. XVI. 5. Volaterranus: *diversus ab utroque superiori.*

CAECIUS, Att. IX. 11. 13. *qui sit, nemo tradidit.*

C. CAELIUS, Att. IX. 11. ab Appio cum mandatis ad Ciceronem mittitur. [In edit. Jensoniana *Caelius*, apud Ernestium *Caecius*. R.]

M. CAELIUS, vid. *M. Coelius*.

[CAELUS, v. *Coelum*.]

M. CAEPARIUS, Catil. III. 6. socius Catilinae, *apud Sallustium* Qu. *dicitur*, *Cat.* 46.

C. et L. CAEPASII, fratres. Brut. 69. ignoti homines, oppidano et incondito genere dicendi, Quaestores facti sunt.

CN. CAEPIO, Att. XII. 20. Serviliae Claudii pater, vivo patre naufragio perierit, an mortuo? de Fin. II. 16. ei decernitur quaestio in Tubulum.

CAEPIONES duo, CN. et QU. Brut. 25. Font. 7. eorum testimonium in Q. Pompejum rejicitur. *De praenomine vide Valer. VIII.* 5. *de testibus, ubi in nonnullis edd.* Cajus.

[*Cn. Servilius* CAEPIO, Brut. 20. Q. Martii Philippi in consulatu collega a. U. DLXXXIV.]

Q. *Servilius* CAEPIO, Brut. 43. collega C. Laelii in consulatu (a. DCXIII.). *Is, qui in Lusitania bellum gerens Viriatum per insidias interfecit. Ejus filius videtur, qui sequitur.*

Q. *Servilius* CAEPIO, Tusc. V. 5. *vid. Davis.* ad Her. I. 14. fusus a Cimbris, causam dixit, decem annis post reus factus a Cn. Junio Norbano. Balb. 11. damnatus de repetundis post praeturam Galliae ex consulatu (*quem cum Atilio Serrano gessit*). Smyrnae vixit. ad Her. I. 12. Quaestor urbanus (a. DCLIV.), cum Apu-

L.

L. CAESAR, Planc. 21. aedilitiam repulſam tulit. Cat. IV. 6. ſororis virum P. Lentulum ſocerum Catilinae interficiendum cenſet. Muren. 34. (et Att. I. 2.) Conſul cum C. Figulo (a. DCLXXXIX.) SCtum facit ſimile legi Fabiae de numero ſectatorum. ad Div. IX. 14. aegrotat Neapoli. Hujus ſororis filius M. Antonius fuit. ad Div. X. 28. optime ſentit, ſed in Antonium non acriter dicit, quia ejus avunculus eſt. Phil. VI. 5. agrorum aſſignationem Antonianam ſententia ſua diſſolvit, et juvante Cicerone VII-Virûm acta ſuſtulit. Sull. 19.

L. CAESAR, L. f. (*Caeſ. B. C. I.* 8.) Att. VII. 13. mandata abſurdiſſima a Caeſare habet, non homo, ſed ſcopae ſolutae, *de quibus pluribus epp.* ad Div. IX. 7. *Eſt idem Proquaeſtor Africae, cui, Catone interfecto, Caeſar vitam conceſſit. v. Caeſar l. c. et Hirt. B. Afr. c.* 89.

SEX. CAESAR, Haruſp. 6. Flamen Quirinalis.

CAESENNIA, Caecin. 4. Tarquinienſis, [uxor M. Fulcinii].

P. CAESENNIUS, ibid. 4. Tarquinienſis.

C. CAESETIUS, Lig. 11. eques Rom. Ligarii advocatus. Phil. XIII. 15. Trib. pl. a Caeſare ab rep. remotus. Phil. III. 10. provinciam ſibi ab Antonio datam recuſavit. *add. Vell. II.* 68. *ubi v. interpretes; quorum nullus locis Ciceronis uſus eſt.*

P. CAESETIUS, Verr. V. 25. legatus Verris.

L. CAESIUS, Q. Fr. I. 14. de cohorte praetoria Q. Ciceronis in Aſia. *add. II.* 2. forte idem eſt III. 1.

M. CAESIUS, Verr. I. 10. Praetor cum C. Annio Sacerdote.

M. CAESIUS, ad Div. XIII. 11. Aedilis Arpini.

P. CAESIUS, Balb. 22. eques Romanus, a Cn. Pompejo patre civitate donatus. ad Div. XIII. 51.

SEX. CAESIUS, Flacc. 26. eques Romanus.

CAESONINUS *Calventius*, Red. in Sen. 6. *eſt L. Piſo, is, qui cum A. Gabinio Conſul fuit. v. in L. Piſo. Caeſoninus cognomen Piſonum fuit, ante quam Frugi dicerentur. add.* Prov. Conſ. 4. Piſ. 6. *ubi Mſſ. et edd. plures habent* Caeſonius: *analogia quidem ſic videtur poſtulare.*

M. CAESONIUS, Act. I. in Verr. 10. Aedilis cum Cicerone. *add.* Att. I. 1. XII. 11.

C. CAESTIUS, Flacc. 13. eques Rom. Att. V. 13.

L. CAESTIUS, Br. 34. accuſator de plebe; tempore Jugurthini belli. [? R.]

L. CAESULENUS, Br. 34. accuſator [de plebe, pro quo alii *Caeſidenus.* R.]

CALAMIS, Br. 18. ſtatuarius, dura quidem ſigna fecit, ſed tamen molliora ſignis Canachi. *vid. Plinium Hiſtor. Natural. XXXIV.* 19. *Quintilian. XII.* 10. *Pauſan. p.* 9. 134. 53. 447. 443. 479. ed. Kuhn. *et laudatos Harduino ad l. c.*

CALANUS, Tuſc. II. 21. Indus, ſua voluntate vivus comburitur. Div. I. 13. Alexandro propinquam mortem vaticinatur.

CALATINUS, Agrar. II. 24. *eſt M. Attilius Calatinus, de quo in* Attilius.

CALCHAS, Or. 22. vates Graecorum in obſidione Trojana. Nat. D. II. 3. Augur. Div. I. 33. ex paſſerum numero belli Trojani annos auguratus eſt.

CALDUS, Inv. II. 9. cognomen, quod temerarii et callidi conſilii hominibus tribuitur.

CALDUS, Att. VI. 4. *cognomen* C. Coelii Quaeſtoris.

M. CALENIUS, Att. VIII. 12. Pompejanus.

CALENUS, Phil. X. 1. (*Fufius*) Brutos non probat, ſed Antonium, et propterea a Cicerone reprehenditur. Att. I. 14. Trib. pl. P. Clodio favet. vid. *Lex Fufia* et in *Q. Fufius.*

M CAMURCIUS, Coel. 30. de crimine, nescio quo, in Vettium commisso, condemnatus.

CANA, Att. XIII. 41. *Graev.* Kana, *filia Gellii Cani, quam Q. fil. collocarè cogitabant, si ei placeret.*

CANACHUS, Brut. 18. statuarius. ejus signa rigidiora sunt, quam ut imitentur veritatem. *Plin. H. N. XXXIV.* 8. *Sicyonius fuit. Ejus opera quaedam commemorat etiam Pausan. p.* 134. 472. 483. 570. 730. *etc. ed. Kuhn.*

CANEPHORAE, [s. *Canephoroe,*] Verr. IV. 3. dicebantur virgines Athenis, quae in sacris Cereris canistra ferebant in capitibus. *Statuae hanc figuram referentes h. l.* Canephorae *dicuntur. De Canephoris v. Spanh. ad Callim. H. in Cererem.*

CANIDIUS, ad Div. X. 21. Legatus Lepidi IIIviri, aut Trib. aut simile quid.

CANIDIUS, *s. potius, ut putant,* Calidius, ad Div. VIII. 9. disertus. Canidius *etiam quidam de Lepidi exercitu memoratur ad Div. X.* 21. *qui Legati aut Tribuni munere functus videtur, quo usus et Lepidus ad milites incitandos, ut pacem flagitarent.*

C. CANINIUS, *Gallus*, ad Div. II. 8. a Cicerone defenditur. VII. 1. amicus M. Varronis et Ciceronis. IX. 2. IX. 6. I. 2. Trib. pl. Marcellino et Philippo Coss. ibid. tempus Caninianum. *ubi v. Manut.*

T. CANINIUS, *Rebilus.* Att. XII. 37. Legatus Caesaris in Gallia. ad Div. VII. 30. Consul prid. Kal. Jan. *anno ante mortem Caesaris.*

[CANINIUS *Sallustius*, Proquaestor Syriae, ad hunc scripta est ep. 17. L. II. ad Div.]

CANINIUS *Satrius*, Att. I. 1.

C. CANIUS, Off. III. 14. eques Romanus facetus et literatus. Syracusas otiandi causa se contulit. de Or. II. 69. *ubi vulgg. habent* Cannius.

CANULEJUS, Att. X. 5.

L. CANULEJUS, in Verr. II. 70. in portu Syracusano publicanus.

M. CANULEJUS, Br. 92.

CANUS s. *Kanus*, Att. XIII. 31. *est* Q. Gellius Canus. v. Tunstallus p. 162.

P. CANUTIUS, Br. 56. homo disertus. subjecisse dicitur P. Sulpitio mortuo orationes. Cluent. 18. Scamandrum accusat. ib. 10. accusator Oppianici.

Ti. CANUTIUS, (Trib. pl.) ad Div. XII. 3. Ciceronem producit. ibid. 23. Phil. III. 9. *v. Periz. A. H. c.* 2.

CAPHO, Phil. X. 10. XI. 5. veteranus. VIII. 3. de grege Antonii nebulo, Centurio.

C. CAPITO, Att. XIII. Caesarianus. ad Div. VIII. 8. XIII. 29. *cognomen familiae Atejae.* v. *Atejus.*

L. CAPITO, Q. Fr. III. 1. 5. cum C. Memmio Trib. pl. Gabinium postulat.

CAPIUS, ad Div. VII. 24. histrio. *Sed legendum puto* Catius, *e vestigiis MSS. qui habent* Citius: *nisi id est pro* Cipius, ut habet Festus in *non omnibus dormio, ut placet Ant. Augustino, quod esset familia Cipia, sed non est necesse, nomen id esse familiae,* cum ille sit histrio.

CAPRIUS, Nat. D. III. 23. pater Dionysi, seu Bacchi cujusdam.

CARBO, ad Div. IX. 21. *cognomen familiae* Papiriae *plebejae. De hac familia epistola illa classica est. De Carbonibus egregia congessit Vaillantus de Num. Fam. R. sed v. inpr. Periz. A. H. c.* 3.

C. CARBO, *Arvina.* ad Div. IX. 21. a L. Damasippo Praetore occisus est. Unus e Carbonibus bonus civis fuit. *Pighius ad a. DCLXIX. putat esse filium Caji, qui a Crasso accusatus est.*

CN. seu C. CARBO et ejus frater, scurra, ad Div. IX. 21. homines improbi.

SP. CARVILIUS, de Or. II. 61. *familia Carvilia plebeja, sed equestris tamen.*

CASCA, *cognomen Serviliorum,* Phil. II. 11. fuit inter percussores Caesaris. Att. XIII. 44. librum scripsit. XVI. 15. ejus tribunatus. v. *Servilius.*

CASCELLIUS, Balb. 20. praediator aetate Auguris Q. Scaevolae. *vid. Valer. Max. VI. 2. 12. et VIII. 12. 1. Hoc nomen vindicant contra eos, qui* Caesellius *legi volunt, ut Pighius Ann. ad a.* 633. *cujus opinionem videtur probare Graevius ad Cic. Balb.* 20. *Harduin. ad Plin. VIII.* 61. *ubi praeceptor ejus Volcatius traditur; Rupert. ad Pompon. Enchirid. III.* 11. *ubi de* A. Cascellio *JCto agit, cujus et Horatius mentionem fecit. Ceterum huic familiae hereditarium quodammodo Jurisprud. studium fuit.*

M. CASCELLIUS, Q. Fr. I. 2. 2. negotiator in provincia Q. Ciceronis.

CASSANDER, Div. II. 42. summus astrologus tempore Panaetii.

CASSANDRA, Or. II. 66. etc. Priami filia.

C. CASSINIUS SCOLA, Mil. 17. Interamnas, familiaris P. Clodii.

CASSIUS BARBA, v. *Barba.*

C. CASSIUS *Longinus,* Dom. 50. Censor. *Hujus C. Cassii Longini censura incidit in annum DXCIX. Nam praecedit mentio Censoris Q. Marcii, qui decem annis ante, DXXCIX. Censor fuit. Alius Cassius Censor fuit a. U. DCXXVII.*

C. CASSIUS, Planc. 21. in petitione tribunatus repulsam tulit, *Consul cum Cn. Domitio Ahenobarbo,* a. U. DCLVII.

C. CASSIUS, *Varus, qui Consul fuit cum M. Terentio Varrone Lucullo, non L. Gellio, ut Manutius ad Or. pro Rabir. Perd. cap. 7. tradit, nam Gellius anno post Consul fuit.* L. Manil. 23. Legi Maniliae favet. Cluent. 49. Verr. I. 23. in Verr. III. 41. Consul a. U. DCLXXX. primo anno praeturae Siculae Verris. *Forte hic est pater trium Cassiorum C. L. et Q. qui diserte non traditur.*

C. CASSIUS, *frater Q. Cassii,* Att. V. 21. *ad quem sunt epistolae Ciceronis L. XII. et ipsius duae ibid.* 11. 12. *is, qui Caesarem interfecit.* ad Div. VI. 6. Legatus Caesaris. VII. 33. declamat apud Ciceronem. VIII. 10. Quaestor M. Crassi *contra Parthos pugnantis* Crasso interfecto reliquias exercitus collegit. XV. 14. Proquaestor M. Crassi. XV. 16. Epicureus fit. *Nam Cicero Epicureos appellat ejus novos amicos.* XV. 19. Ciceronem, Epicureum Catium propter malum dicendi genus ridentem, ulciscitur acri epistola. Att. VII. 21. Trib. pl. initio belli Civilis Caesariani Capuam venit ad Consules, qui ex urbe fugerant, ut Romam redirent, et pecuniam de sanctiori aerario auferrent.

L. CASSIUS, Planc. 24. adolescens, subscriptor Laterensis, contra Plancium, familiaris Ciceronis. Phil. II. 14. ei provincia datur post caedem Caesaris et Quaestores. *Frater C. Cassii, qui Caesarem interfecit.* Phil. III. 9. ei Tribuno pl. mortem denunciat M. Antonius, si in Senatum venisset.

L. CASSIUS *Ravilla,* Verr. I. 55. Censor, *pater ejus, qui legem tabellariam tulit: Consul a. U. DCXXVI. cum L. Cinna.*

L. CASSIUS, ad Her. IV. 34. auctor legis tabellariae et severissimus in judiciis exercendis, S. Rosc. 30. *unde ab eo judices Cassiani dicti sunt.* Brut. 25. 27. legem tabellariam tulit Lepido et Mancino Coss. Sext. 48. legem tabellariam fert. de Leg. III. 16. legem tabellariam fert, auram popularem captans.

L. CASSIUS, Clu. 38. Senator, et judex in causa Oppianici.

Brut. 28. mediocris orator. Brut. 34. Lege Mamilia poſt conſulatum *(quem geſſit anno U. DCXXXIX.)* oppreſſus eſt.

C. CATO, ad Div. I. 2. Tribunus plebis Marcellino et Philippo Coſſ. it. ep. 4. 5. legem fert de imperio Lentulo Spintheri in Cilicia abrogando. ad Q. Fr. I. 2. 5. Gabinium de ambitu accuſare voluit, in quo prope occiſus eſt. ad Att. IV. 15. et 16. Lege Junia et Licinia abſolvitur. Fufia etiam reus, cum Milone et Cicerone in gratiam redit, Pompejo iterum Conſule.

L. CATO, pro Rabir. 7. pro Font. 15. *Conſul fuit cum Cn. Pompejo Strabone DCLXIV. tempore belli Socialis; in quo periit. de quo vid. App. B. C. L. I. p.* 641.

M. CATO, *is, qui ſapiens et Cenſorius dictus eſt.* Planc. 8. Tuſculanus. Mur. 8. homo novus, et deinde Conſul et Cenſor. Cato 4. Praetor. ibid. 10. Tribunus mil. in bello cum Antiocho M. affuit proelio ad Thermopylas: *idem tradunt Plutarch., Appianus, Frontin., Aurelius Vict. v. Sigon. et Drakenb. ad Liv. XXXVI. 17. Liv. autem Legatum facit, l. c. ubi v. Duk.* Mur. 14. cum Scipione profectus in bellum contra Antiochum. *Memoriae lapſu* Scipionem *pro* Glabrione *poni, (niſi librariorum peccatum eſt) monet Weſſel. V. Cel. Obſ. II.* 26. in Caecil. 20. Conſul in Hiſpania fuit. Acad. IV. 2. Graecas litteras ſenex diſcit. Or. I. 37. III. 33. orator et JCtus. Orat. II. 32. libri ejus de jure laudantur. Off. I. 29. apophthegmata collegit. Or. I. 55. ejus Origines. dixit in Qu. Sergium Galbam. Brut. 15. 16. 17. ejus orationibus antiquiores non extitere, laudantur. Off. I. 23. Carthaginem delendam ſuadet, in quo et mortui valuit auctoritas. ad Div. IV. 6. filium ſummo ingenio et virtute amiſit. Brut. 20. exceſſit, annos 85 natus. *Liv. XXXIX.* 40. *nonagenario majorem facit, alios auctores ſecutus. v. ibi Drakenb. laudatur plurimis locis ejus nomen*, ut Inv. I. 4. Div. I. 15. II. 24. Off. I. 11. II. 25. etc. *Tirones legant locum Livii cit.*

M. CATO, *M. fil.* de Off. I. 11. 23. in exercitu Pompilii in Liguria tiro militat. Macedonico bello interfuit. vid. Plutarch. in Aemilio Paullo. ad Div. IV. 6. patre vivo obiit. laudatur.

M. CATO, *M. F. M. N.* de Off. III. 16. [Pater Catonis Uticenſis.]

M. CATO, *M. F. M. N. M. PRON.* [Uticenſis]. Mur. 2. accuſat L. Murenam. Dom. 8. bello Cyprio praeficitur lege Clodia, ut de rep. ablegaretur. Att. I. 14. vehementer contra P. Clodium de religione reum agit. *confer.* ep. 13. ad Div. I. 9. Ciceroni invidet. VIII. 11. honorifice locutus de Cicerone, ſupplicationem non decernit. Att. X. 16. Siciliam tenere non poteſt, in quam miſſus fuerat, cum tenere potuiſſet. de Div. I. 31. homo doctus, perterretur vaticinio cujusdam Rhodii remigis. Off. I. 31. in Africa Caeſari ſe tradidit. de Div. I. 14. quaedam eum fefellerunt. Fin. III. 2. legendi aviditas. Off. I. 31. ad incredibilem a natura factus eſt ſeveritatem. Paradox. I. *coll.* Mur. 29. perfectus Stoicus, ea ſentit, quae non probantur in vulgus. Or. 10. Div. II. 1. de ejus laudibus ſcribit Cicero. Att. XII. 41. Caeſaris liber contra Catonem.

[CATO, puer, Catonis Uticenſis filius pupillus, ad Att. XIII. 6.]

Q. *Lutatius* CATULUS, N. D. I. 28. amat Roſcium puerum, municipem ſuum. ejus in Roſcium epigramma.

Q. CATULUS, Q. F. Font. 15. Legatus in bello Civili. Scientia magna rei militaris. Mur. 17. vincitur in petitione conſulatus a Cn. Manlio. Tuſc. V. 19. paene alter Laelius. cum eo Marius col-

Romae fuit et habitus est. Belli Punici II. tempore vixit, P. Tuditani collega in consulatu etc.

P. CETHEGUS, Praetor (a. U. DCLXXIX.) Br. 48. remp. cognorat et tenebat. in Senatu consularium auctoritatem assequebatur; in publicis causis parum valebat, in privatis veterator. Parad. 5. ei homini non probatissimo homines amplissimi serviunt, munera mittunt, etc. provinciarum ejus auctoritate consequendarum causa. *Respicit inprimis ad L. Lucullum. v. Plutarch. in Lucullo, p. 495. ed. Wechel. De eodem Cethego capio locum pro Cluent. c.* 31.

CHAEREA, pro Q. Roscio *saepe, est* C. Fannius Chaerea.

CHAERESTRATUS, S. Rosc. 16. nomen comicum.

CHAERIPPUS, vid. *Cherippus.*

CHAERON, Att. VI. 2. Graecus, qui inducitur in Dicaearchi libro, *v. in* Dicaearchus.

CHARES, Her. IV. 6. *Lyndo oriundus, statuarius, Lysippi discipulus, qui celebrem illum Solis colossum Rhodium, qui inter septem miracula numerabatur, fecit. Plin. XXXIV.* 8. *Junius in Catalogo Pictorum etc.*

CHARIDEMUS, Verrin. 1. 20. Chius.

CHARISIUS, Brut. 83. orator Atticus, multas orationes aliis scripsit, Lysiam volebat imitari.

CHARMIDAS, vel CHARMADAS, Acad. IV. 6. Carneadis auditor; eloquens, *vulgo: Carneades, confer* de Orat. I. 18. 20. *et ibi Pearcium. add. Vales. Emend. I.* 29. *et ibi Pet. Burmannum V. C.* Orat. 16. e Carneadis judicio eadem eodem modo docuit semper. Orat. II. 88. Tusc. I. 24. divina memoria fuit.

[CHARON, per tria Inferni flumina mortuorum animas cymba transvehere dictus, num Deus sit? N. D. III. 17. R.]

CHARONDAS, Leg. I. 22. legislator Catanensium et aliorum Siculorum.

CHELIDON, Verr. I. 40. etc. meretrix Verris.

CHELYS, de N. D. II. 44. sidus.

CHERIPPUS, ad Div. XII. 22. it. 30. cum Cornificio in Africa fuit. Att. IV. 7. V. 4. Qu. Fr. I. 1. 4. de cohorte praetoria Q. Ciceronis in Asia fuit.

CHILIUS, Att. I. 9. 12. poëta; *si tamen lectio vera est.*

CHILO, Q. Fr. I. 2. *vid. etiam:* Cilo. item III. 1. architectus.

[CHLORUS, vid. *Sex. Pompejus Chlorus.*]

CHRESTUS, ad Div. II. 8. homo obscurus.

CHRITILIUS, Brut. 74. a C. Rusio accusatur.

CHRYSES, Orat. 46. Apollinis sacerdos ap. Homer. Iliad. *α'*.

CHRYSIPPUS, Orat. I. 12. Solensis Cilix, acutissimus, sed in dicendo exilis et jejunus. Acad. II. 23. Stoicus. de Fat. 7. discipulus Cleanthis, a quo dissentit. ad Div. IX. 4. ejus de possibilibus sententia. Acad. II. 24. contra sensus disputat, sed ea etiam dissolvit. 27. armat Carneadem. 29. quomodo Soritae occurrendum putarit. in eo ridetur a Carneade. Fin. I. 11. ejus sedentis statua porrecta manu in Ceramico quid significet? III. 20. omnia hominum causa esse nata dixit. Tusc. I. 45. in omni memoria curiosus. Nat. D. I. 34. a Zenone Epicureo Chesippus dicitur. II. 64. porcis animam pro sale esse dicit. de Div. I. 19. collegit innumerabilia oracula, nec ullum sine locuplete auctore, aut teste. II. 15. statuit ad hostiam deligendam ducem esse vim quandam sentientem atque divinam, quae toto confusa mundo sit. Fat. 4. ejus laquei. ibid. 10. omnes nervos contendit, ut persuadeat, omne ἀξίωμα aut verum esse aut falsum. Off. III. 10. ejus scite dictum. N. D. I. 15. ejus libri duo de natura Deorum, quales sint de Diis sententiae. Div. I. 3. totam de divinatione duobus libris explicavit sententiam; uno

CLAUDIA GENS, *patricia est Appiorum et Pulchrorum. De Claudia familia videatur Suetonius in Tiberio c.* 1. *de ea vid. Spanhem. de V. et P. N. T. II. p.* 48.

CLAUDIA, Coel. 14. Harusp. 13. Appii Caeci progenies, pudicitiam probat. *Filiam non fuisse, sed neptem, docet e temporum ratione Abramius ad Or. pr. Coelio* 14. *Vestalem non fuisse, ut nonnulli tradidere vel existimavere, docet Dukerus ad Liv. XXIX.* 14. *dicitur* Quinta, *non praenomine, sed cognomine, ut aliae* Tertiae, Secundae *etc.*

CLAUDIA, Coel. 14. Vestalis, patrem Appium Claudium triumphantem de Salassis amplexa, a Trib. pl. inimico de curru detrahi non finit. *Fratrem vocat Sueton. Tib.* 2. *ubi vid. Intt.*

CLAUDIA, f. CLODIA, ad Div. V. 2. uxor Q. Metelli Celeris, Appii Claudii et P. Clodii soror. *De ejus foeda libidine et sceleribus* v. *in primis Coelianam.* [cf. de ea ad Att. II. 1. 9.]

App. CLAUDIUS, *Decemvir*, Fin. II. 20. *cognomine Crassinus. v. Pighius ad a.* 302.

App. CLAUDIUS Caecus, *(ante caecitatem* Crassus*)* abavus *P. Clodii.* Coel. 14. Tusc. V. 38. in caecitate nulli muneri publico aut privato deest. conf. Cato 6. foedus cum Pyrrho faciendum dissuadet. bis Consul. Censor ante primum consulatum: *in qua censura sibi* via Appia *strata et* aqua Appia *in urbem ducta maximam Senatus invidiam conflavit. v. Diod. S. XX. p.* 773. 774. Brut. 14. Interrex comitia habens, de plebe Consules non accipit. *v. infr. in* M'. Curius.

App. CLAUDIUS, Brut. 28. volubilis et fervidus orator. *Ex temporis ratione colligere licet, sermonem esse de eo, qui de Salassis triumphavit.*

App. CLAUDIUS major, de Or. II. 60. et 70. dicax. *dicitur* major, *quia fratrem eodem nomine habuit minorem, P. Clodii patrem. Filius est* C. Claudii.

App. CLAUDIUS, *minor, P. Clodii pater, filius C. Claudii.* vid. pro Planc. 21. de Harusp. R. 12. cum ludos fecit, servos de cavea exire jussit. *Hunc, aut certe fratrem, puto esse eum, qui Praetor fuit, eo anno, quo Lex Plautia Papiria data est, Arch.* 5. Consul fuit *cum P. Servilio Isaurico*, Planc. 21.

App. CLAUDIUS PULCHER, App. F. C. N. P. *Clodii frater, is, ad quem sunt Cic. epistolae.* Div. II. 35. Ciceronis collega in auguratu: *ad quem etiam librum scripsit de jure augurali*, [f. libr. auguralem,] *ut ex epistolarum* libro III. 4. 11. constat. Att. IV. 16. post consulatum, *quem cum L. Domitio gessit,* in Ciliciam sine lege curiata cogitat. Quomodo se in provincia gesserit, et de simultate, quam cum Cicerone successore exercuit, *legendae epistolae Ciceronis ad Diversos, et ad Atticum ex Cilicia scriptae libro III.* ad Div. VIII. 6. accusatus a Dolabella spem triumphi abjicit. pro eo Pompejus laborat. Brut. 64. defenditur ab Hortensio. ad Div. VIII. 6. absolvitur. 12. 14. ejus censura, qualis fuerit. de Div. I. 16. notat C. Atejum. *vid. in C. Atejus.* Att. II. 22. Pompejo promittit, P. Clodium nihil periculi Ciceroni creaturum. VIII. 1. inconstans. *quod scilicet mox Pompejo, mox Caesari favebat. Nam hunc locum de eo capiendum esse, ex eo intelligitur, quod L. Domitio jungitur, ut Phil. XIII.* 9. ad Div. III. 4. ejus filia nubit Cn. Pompeji filio. Brut. 77. socer Bruti, orator, antiquitatis, juris auguralis et publici peritissimus, bello civili interiit. Div. I. 58. fortibus, hariolationibus et psychomantia utitur. Tusc. I. 6. necromantiae studiosus. etc. ad Div. V. 10. ei Vatinius in auguratu suc-

CLEOMBROTUS, de Off. I. 24. Lacedaemoniorum dux, invidiam timens, cum Epaminonda temere conflixit.

CLEOMBROTUS, *Ambraciota*, Tusc. I. 34. in mare se abjecit lecto Platonis Phaedone. *De quo est epigramma Callimachi elegans.*

CLEOMENES, Verr. III. 14. Syracusanus.

CLEON, Brut. 7. Atheniensis, civis turbulentus, sed eloquens, *de quo videndus Diodor. S. XII. p.* 108. *miris modis perstringitur ab Aristophane in Equitibus.*

CLEOPHANTUS, Cluent. 16. medicus.

CLINIAS, *Cretensis*, Leg. I. 5. qui inducitur apud Platonem in dialogo de legibus.

CLISTHENES, Nat. D. II. 16. Atheniensis, dotes filiarum deponit in templo Junonis Samiae.

CLISTHENES, Brut. 7. orator Atheniensis: *qui post Solonem et Pisistratum floruit, paullo ante Themistoclem.*

CLITARCHUS, Leg. I. 2. historicus Graecus, non optimus. Brut. 11. ad Div. II. 11. non magnae fidei est, Alexandri comes, de morte Themistoclis quid tradiderit.

CLITOMACHUS, *Poenus*, Acad. IV. 6. Or. I. 11. Carneadis auditor et successor in Academia. Acad. IV. 31. ejus liber ad C. Lucullum poëtam, item ad L. Censorinum. Acad. II. 31. quatuor libros scripsit de sustinendis assensionibus. Tusc. III. 22. consolatio ejus scripta ad Carthaginienses eversa Carthagine. Nomen ejus occurrit etiam Acad. IV. 4. Or. 16.

CLITUS, Tusc. IV. 37. Dux Alexandri, ab eo interficitur.

CLODIA GENS, Dom. 44. eadem, quae Claudia.

CLODIA, Att. XII. 22. Decimi Bruti, (qui Consul fuit cum M. Aemilio Mamerco,) mater.

CLODIA, Att. IX. 6. et 9. socrus L. Metelli, Trib. pl.

[CLODIA, soror Clodii, v. *Claudia.*]

[CLODIA, cujus fundum quendam Cicero emere cogitat, mulier copiosa, ad Att. XII. 42. 43. 44. 47. XIII. 26.]

CLODIANUS, Att. I. 19. *est Cn. Corn. Lentulus Consul a. U. DCLXXXI. cum L. Gellio Poplicola. Sigon. in Fastis Rom.*

CLODIUS, Leg. I. 2. historicus Latinus, languidus et inscitus. *cognomen habuit* Licini. *v. Periz. An. II. p.* 349. *Ejus mentio fit etiam ap. Livium, ut XXIX.* 22.

CLODIUS foenerator, Att. XII. 30. *qui est* Hermogenes Clodius. v. in *Hermog.*

CLODIUS Patavinus, Att. XII. 44.

CLODIUS Philetaerus, ad Div. XIV. 4. libertus.

A. CLODIUS, Verr. IV. 17. Drepanitanus, ante civitatis jus Apollonius, Niconis filius.

C. CLODIUS, Att. III. 17. frater P. Clodii: ejus filius Milonem accusavit et Qu. Fratrem accusare voluit.

C. CLODIUS PHILO, ad Div. XIII. 32. Halesinus, civis Romanus.

L. CLODIUS, Cluent. 14. Anconitanus pharmacopola, circumforaneus.

L. CLODIUS, ad Div. III. 4. Praefectus fabrum Ciceroni, v. *notata ad L. Claudium.*

M. CLODIUS Archagathus, ad Div. XIII. 32. Halesinus, civis Romanus.

P. CLODIUS, Div. II. 8. Consul cum L. Junio. vid. *P. Claudius, Appii Caeci filius.*

P. CLODIUS, [Pulcher,] Ap. f. C. n. *De hujus hominis moribus, sceleribus, tribunatu, legibus, morte agitur in Orationibus post red. in Sen. pro Dom. de Har. resp. pro Sext. in Vatin. pro Milone etc.* Domi Caesaris deprehenditur veste muliebri, Att. I. 12. contra jus adoptatur, Dom.

ap. Murator. Her. II. 13. Mur. 8. Or. I. 25. in Verr. V. 70. homo novus ad consulatum pervenit (a. U. DCLIX.). *cf.* Petit. Cons. 3. *et ibi Palerm.* Planc. 21. in quaesturae petitione repulsam tulit. Brut. 44. mediocris orator. *Estne hic, qui, ut Sullae tyrannidem impediret, bellum in Italia excitavit? ad quem respicit Cicero Att. X.* 12. 14. 15. 16. *ubi v. Corrad.*

C. COELIUS; ad Div. VIII. 8. Trib. pl. *M. Marcello et Sulpicio Coss. ut ex ea Epistola intelligitur. Eum diversum esse a C. Coelio, Quaestore Ciceronis, res ipsa docet. Nam Trib. pl. fuit eo ipso anno, quo alter ille quaestura functus est.*

C. COELIUS *Caldus*, *L. F. C. N.* Att. VI. 5. 6. 2. ad Div. II. 15. Quaestor Ciceronis, ab eo praeficitur provinciae, cum ex ea decederet. Att. VI. 6. ejus vitia. *Ad eum est Epistola ultima L. II. ad Div.*

L. COELIUS *Antipater*, Or. II. 12. Or. 69. Att. XIII. 8. Div. I. 24. historicus. *vid. in* Antipater.

L. COELIUS, Caecin. 9. testis in Caecinam.

M. COELIUS RUFUS. *Hic est ille Coelius, pro quo est Oratio. Ex ea libido hominis et lascivia apparet, quae etiam ex eo intelligitur, quod ipse commemorat, sibi aedili des. accusationem ex lege Scatinia parari. Ejus sunt Epistolae Libri VIII. De ejus vita, moribus et fatis accurate dixit P. Manutius in praef. ad Comment. in Epistolas Coelianas.* In tribunatu favit Miloni et Ciceronis auctoritati paruit, Mil. 33. Att. VII. 1. Brut. 79. C. Antonium de majestate accusavit et L. Atratinum de ambitu, Coel. 31. unde ab ejus fil. L. Atratino postea de vi accusatus est, defendente Cicerone, Coel. 1.

M. COELIUS VICINIANUS, ad Div. VIII. alii: *Vinicianus.* Aedilitatem cum Coelio Rufo frustra petit, quod olim de Dictatore promulgasset.

M. COELIUS, Verrin. IV. 17. eques Rom. qui Lilybaei habitabat.

M. COELIUS, Flacc. 4. eques Rom.

P. COELIUS, Verr. I. 50. Praetor cum C. Verre.

Q. COELIUS LATINIENSIS, Manil. 19. Trib. pl. et anno post Legatus. [Pro *Latiniens.* all. *Laterensis.*]

Q. COELIUS, Phil. XIII. 2. et 12. collusor Antonii.

SEX. COELIUS, Q. Fr. II. 6. *Sed nomen corruptum esse videtur, sive:* Sex. Clodius *legendum cum P. Manutio et Lambino, sive:* Sex. Cloelius *cum Grutero.*

T. COELIUS, Balb. 23. Senator a Cossinio accusatus et damnatus.

COELUM, N. D. II. 24. Saturni pater ab eo exsectus. [v. *Caelus.*]

COLLATINUS, Off. III. 10. fuit in regibus expellendis Bruti socius. Ei collega Brutus imperium abrogavit.

[COMMAGENUS *Rex*, ad Div. XV. 4. 1. est Antiochus, cui a Pompejo Commagene, Syriae pars, tradita. R.]

P. et L. COMINII, Cluent. 36. equites Romani diserti.

P. COMINIUS *Spoletinus*, Brut. 78. eques Rom. accusavit C. Cornelium Cicerone defendente. pro C. Corn. I.

SEXT. COMINIUS, Verr. IV. 10. eques Rom.

[CONCORDIA, Dea, cujus aedes ad Capitolii adscensum, Cat. III. 9.]

CONNUS, ad Div. IX. 22. fidicen, quo magistro usus est Socrates.

C. CONSIDIUS, Lig. 1. Praetor Africae proximo anno ante ortum bellum Civile.

L. CONSIDIUS, Agrar. II. 34. Duumvir Capuae.

M. CONSIDIUS *Nonianus*, Att. VIII. 11. Propraetor. ad Div.

[CN. CORNELIUS *Lentulus*, Cof. cum L. Mummio a. U. DCVII. ad Att. XIII. 33.]

CN. CORNELIUS, ad Div. VII. 9. amicus Trebatii, homo obfcurus.

L. CORNELIUS, Balb. 17. 25. eft *Balbus*. v. *Balbus major*.

L. CORNELIUS, *Chryfogonus*, pro S. Rofc. 2. libertus L. Sullae gratiofiffimus. v. Chryfogonus.

M. CORNELIUS, *Cethegus*, Brut. 15. Marci filius, vid. *M. Cethegus*.

M. CORNELIUS, Att. I. 13.

P. CORNELIUS *Rufinus*, Or. II. 66. avarus, fed fortis. ad confulatum *(fecundum)* pervenit opera C. Fabricii, *anno U. CCCLXXVI.*

P. CORNELIUS, ad Div. XIII. 6. videtur publicanus effe, focietatis Africanae.

P. CORNELIUS, ad Div. XIII. 14. civis Rom. in Gallia Cisalpina negotiator.

C. CORNELIUS, ad Div. XIII. 36. *dictus eft Demetrius Megas Siculus, quod ei P. Cornelius Dolabella civitatem rogatu Ciceronis a Caefare impetraverat.*

P. CORNELIUS, ad Div. VIII. 8. Trib. pl. M. Marcello et Ser. Sulpicio Coff.

P. CORNELIUS, Brut. 22. *eft Scipio Africanus minor.*

Q. CORNELIUS, ad Div. VII. 17. JCtus. VII. 8. ab eo didicit jus Trebatius.

Q. CORNELIUS, ad Div. V. 6. affinis P. Sextii.

Q. CORNELIUS, Har. Refp. 6. Pontifex minor.

[CORNIADES, (ex conj. Davifii pro *Carneades*, quod eft ap. Ernefti.) de Fin. V. 31. Epicuri familiaris. cf. Plut. Vol. X. p. 481. ed. Reisk.]

CORNICINUS, (feu CORNICEN,) ad Att. IV. 2. *eft cognomen Cn. Oppii.*

CORNIFICIUS, Verrin. I. 57. fcriba Verris Praet. urb.

Q. CORNIFICIUS, Act. I. in Verr. 10. judex juftiffimus. Att. I. 13. primus in Senatu mentionem de violatis a Clodio facris fecit. ib. 1. competitor Ciceronis in confulatu. ad Div. XII. 17. Ciceronis collega in auguratu. *Vir doctus hic fuit, ad quem funt Ciceronis quaedam Epiftolae, [L. XII. 17 - 30.] Propraetor Africae, vivo adhuc Caefare.*

C. CORNUTUS, Att. I. 14. Pfeudo-Cato. *h. e. imitator Catonis.* Trib. pl. *M. Pifone et Meffala Coff.* in Sen. poft Red. 9. Praetor P. Lentulo Spinthere Cof.

M. CORNUTUS, Font. 15. Legatus bello Sociali.

M. CORNUTUS, Phil. XIV. 14. ad Div. X. 12. Praetor urbanus Hirtio et Panfa Coff.

CORUMBUS, Balbi fervus. Att. XIV. 3.

TI. CORUNCANIUS, Planc. 8. Sull. 7. Tufculanus. Dom. 53. Nat. D. III. 2. Pontifex Max. *primus e plebe.* Or. III. 33. omnibus civibus confilii fui copiam fecit. Brut. 14. ex Pontificum commentariis longe plurimum ingenio valuiffe videtur. *add.* Cato 9. Lael. 11. Or. II. 16. *Hunc fuiffe nepotem Tufculani illius, e Faftis Capitol. apparere ait Pighius ad a. 396.*

CORYPHE, Nat. D. III. 23. Oceani filia, Minervae Coriae e Jove mater.

C. COSCONIUS, Sull. 14. Praetor Confule Cicerone. Vat. 5. Proconful Hifpaniae ulterioris, poft praeturam. Habuit Vatinium Legatum. Att. II. 19. Viginti-Vir agris dividundis lege Caefaris; in cujus mortui locum invitatur Cicero.

C. COSCONIUS CALIDIANUS, Cluent. 35. orator clamofus. Brut. 69. nullo acumine, fed grata populo verborum copia.

M. COSSETIUS, Verr. III. 27. eques Rom. qui in Sicilia verfabatur.

L.

luisse videtur. v. Tunstalli Epistola ad Middleton. p. 187. 188.

CRASSICIUS, Phil. XIII. 2.

L. LICINIUS CRASSUS, ad Her. IV. 2. 3. Or. I. 7. Rab. 7. orator. Inv. II. 37. Pis. 26. triumphi e Gallia nimis cupidus. Or. III. 12. socrus ejus Laelia. Or. II. 1. putabatur non praeter puerilis aetatis modum doctus. Br. 37. sq. qualis orator. Verr. III. 1. eum poenituit, C. Carbonem in judicium vocasse. Font. 7. ejus testimonium in M. Marcellum nil valet. Dom. 19. de pluribus rebus simul ferre ausus est contra legem Didiam et Caeciliam. ad Div. IX. 21. accusat C. Carbonem eum, qui Africano vim attulisse existimatus est. Off. I. 30. in eo multus lepos erat. I. 37. uberior ejus oratio nec minus faceta. II. 13. 14. maximam sibi peperit gloriam ex illa accusatione Carbonis. II. 18. orationem scripsit, in qua est de redimendis captivis et de locupletandis tenuioribus. III. 11. legem tulit, ne esset pro cive, qui civis non sit. Or. I. 55. jus civile didicerat. II. 55. M. Brutum ulciscitur. 56. oratio contra Cethegum in censura dicta laudatur. III. 1. ejus mors. ibid. contentio ejus cum Domitio in censura: item cum Philippo. Offic. II. 16. magnificentissima aedilitate cum Q. Mucio functus est. *Hunc Mucium in omnibus honorum gradibus collegam habuit praeter censuram, auctore Cicerone in Bruto* [c. 43.].

L. CRASSUS, Br. 58. P. Nasicae et Liciniae, C. Laelii neptis, filius, a L. Crasso, avo materno, testamento adoptatus. *Cf. Plin. XXXIV.* 5.

L. *Papirius* CRASSUS, ad Div. IX. 21. vide in *Papirius.*

M. CRASSUS, Or. I. 36. Praetor *a. U. DCXLVIII.* Fin. V. 30. ἀγέλαστος, quia semel in vita risit, auctore Lucilio. *Plin. H. N. VII.* 19. *nunquam risisse, ait. Cic. Clav.*

M. [*Licinius*] CRASSUS, *P. fil. M.* ἀγελάστου *nepos. Triumvir.* [bis Cos. cum Cn. Pompejo Mag.] ad Div. I. 1. Brut. 64. 65. seq. qualis orator. Verr. V. 2. contra fugitivos in Italia mittitur: impediit, ne fugitivi Messanam transire possent. Balb. 7. Balbum defendit. Muren. 23. L. Murenam defendit. Har. Resp. 6. Pontifex. Phil. II. 3. cum eo multae Ciceronis contentiones fuere. Att. I. 14. laudat in Senatu Ciceronis consulatum. 17. impellit publicanos Asianos, ut locationem induci postularent. IV. 13. nulla dignitate paludatus abit in Syriam. Tusc. V. 39. surdaster fuit. Div. I. 16. quid ei acciderit dirarum obnunciatione neglecta. II. 9. trans Euphratem cum ignominia et dedecore perit. ibid. 40. omen, quod ei Brundisii oblatum est. Off. I. 30. Sullae deservit, ut quod velit consequatur. ibid. 8. eam demum pecuniam magnam judicat, cujus fructibus exercitus ali possit.

M. CRASSUS, Balb. 23. cum Mamertini ex lege Papia repetere instituunt; *quia ex Mamertino aut civis factus erat Rom. aut se pro cive gerebat.*

P. CRASSUS, Brut. 19. cum Africano maj. Consul fuit. *nempe a. U. DXLVIII. idem Pontifex Max. cognomine* Dives *dictus. v. Liv. XXX.* 1. *ubi ejus insigne elogium.*

P. CRASSUS, *Mucianus Dives.* Brut. 26. orator valde probatus, *adoptatus a P. Crasso Divite,* P. Mucii filius *naturalis*, et P. Scaevolae frater, domi jus civile cognoverat. Or. I. 37. ejus de eloquentia et juris studio conjungendo sententia. ib. 57. JCtus. *cf. I.* 13. *Rupert. ad Enchir. Pompon. III.* 6. *Periz. Animadvers. c.* 9. *etc.* Phil. XI. 8. Pontifex M. multam dicit collegae Consuli L. Valerio Flacco Flamini Martiali, si a sacris discessisset, *(a. U. DCXXII.) quod nolebat, cum ad bellum cum*

 Ari-

CROESUS, Fin. II. 27. III. 14. IV. 12. Div. I. 19. 53. II. 56. ejus filius, quum esset infans, loquitur.

Q. CROTO, Rabir. perd. 11. ejus servus Scaeva occidit Saturninum.

CTESIPHON, Or. III. 56. Atheniensis, pro quo extat Demosthenis Oratio.

CULEO, Att. III. 15. VIII. 12. familiarissimus Pompeji, ut Theophanes.

CULEO, ad Div. X. 34. Trib. Mil. in exercitu Lepidi, qui ab Antonio ad eum transierat, cum ante a Lepido contra ejus voluntatem ad Antonium isset, *add. inf.* Q. Terentius Culeo.

[CULLEO, ad Q. Fr. II. 2. ejus auctio.]

CULLEOLUS, [ad eum sunt Epp. 41. 42. L. XIII. ad Div.] *Illyrici ante Caesarem Praetor fuisse videtur.*

CULLEOLUS, Att. VI. 3. *homo vilis h. l. significari videtur.*

CUPIDO, Nat. D. III. 23. Cupidines plures. [Ejus signa: Verr. II. 47. IV. 2. 3. 4. 6.]

[C. CUPIENNIUS, ad eum sunt Cic. literae commendaticiae in Ep. 16. L. XVI. ad Att.]

L. CURFIDIUS, Att. XIII. 44. hoc nomen ex Ligariana tollitur, monitu Attici.

[CURIA, ad Her. IV. 21. ignota, fortasse nomen exempli causa adhibitum est.]

CURIATII, Inv. II. 26. tres fratres, *de quibus Liv. L. I. 24. seqq.*

C. CURIATIUS, Leg. III. 9. Trib. pl. V annis ante Ti. Gracchi tribunatum primum, Consules, *P. Nasicam et D. Brutum*, in vincula conjecit.

C. CURIO, avus, [de Or. II. 23.] Brut. 32. ejus orationes. *Consulatum non adeptus est. Praetor fuit, A. U. DCXXXII.*

C. *Scribonius* CURIO, *Pater.* Brut. 16. *Consul fuit cum Cn. Octavio a. U. DCLXXVII.* Rab. 7. in caede Saturnini est cum Consulibus. Manil. 23. legi Maniliae favet. ad Div. I. 4. vir Consularis. Pison. 19. de Dardanis triumphat e Macedonia rediens. Or. II. 23. Cossos fratres defendit contra M. Antonium Oratorem. Att. I. 14. P. Clodium in Senatu juvare frustra studet. Har. Resp. 6. Pontifex. ad Div. VIII. 11. negat, se permissurum, ut Ciceroni supplicatio decernatur. Vat. 10. laudatur, ei insidiatur Vatinius. Or. 32. Brut. 60. memoria destituitur subito. Off. II. 17. dicebat se omnia, quae haberentur amplissima, sine ullo munere adeptum esse. ad Div. II. 2. moritur Calvino et Messala Coss. Act. I. in Verr. 7. Corn. I. Brut. 49. 60. in libris etiam, quae dixit, obliviscitur.

C. CURIO, C. fil. *ad quem sunt Epistolae Libri II. ad Div.* ad Div. VIII. 4. tribunatum petit. ejus facilitatem homines metuunt. Eum Caesar valde contemnit. ibid. 8. se parat contra Caesarem. ib. 6. in tribunatu nihil agit. De intercalando obtinet, fit popularis, et pro Caesare loquitur, legem Viariam et Alimentariam fert. II. 13. Caesarem defendere incipit, quod ante suspicatus est Cicero. VIII. 11. negat, se permissurum, ut Caesar de provincia decedat, Pompejum id cupientem male accipit, et ejus II. consulatum exagitat. *v. de his narrantem Dionem, XL. p.* 148. *sq.* ad Div. VIII. 10. Trib. pl. de agro Campano ante Caesaris adventum e Gallia dividendo ex ejus lege laborat, ne Caesar dividere possit. Att. I. 14. filiola M. Antonii dicitur. Phil. II. 2. scortum M. Antonii Trium-Viri. Br. 81. naturam habuit admirabilem ad dicendum; plane eruditus. Temeritate in bello Civili periit. ad Div. VIII. 2. ejus theatrum. *De quo vid. Plin. H. N. XXXVI.* 15.

CURIUS, de Inv. I. 43. orator quidam, e cujus oratione pro

funt, nominibus ac verbis flagitiofa ducunt. ib. 41. eorum ratio eft rejicienda. [de Or. III. 17.]

CYPSELUS, Tufc. V. 37. Corinthi Tyrannus, Demarati Tarquinii patris temporibus. *add.* Fat. 7.

CYRENAICI, Tufc. III. 12. eorum de origine doloris fententia refellitur. Acad. IV. 7. in folo tactu doloris et voluptatis judicium veri effe dicunt. ibid. 46. nihil putant effe judicii praeter permotiones intimas. *add.* 24.

CYRSILUS, Off. III. 11. fuadens, ut Athenienfes in urbe manerent, et Xerxem reciperent, lapidibus obruitur.

CYRUS major, de Div. I. 23. ejus fomnium: quamdiu regnarit et vixerit. Q. Fr. I. 8. Xenophon de eo non ad fidem hiftoriae fcripfit. *v. etiam* Brut. 29. Leg. II. 22. etc.

CYRUS minor, Div. I. 25. cum eo militia perfungitur Xenophon. ibid. 23. ejus fomnium.

CYRUS, Att. II. 3. [Q. Fr. II. 2.] architectus. Mil. 17. moritur. *Ab eo dicuntur* Cyrea Att. IV. 10.

CYTHERIS, Att. 10. Philipp. II. 22. eam Antonius lectica aperta fecum portat. ad Div. IX. 26. v. in *Volumnia.*

[CYTHERIUS, Antonius, Cytheridis amator, ad Att. XV. 22.]

D.

[DAEDALUS, artificis exemplum, Brut. 18.]

DAMASIPPUS, *cognomen Liciniorum*, ad Div. VII. 23. ftatuas amat, *de quo eft apud Horatium Serm. II.* 3. Att. XII. 29. 33. ab eo hortos emere vult Cicero.

L. DAMASIPPUS, ad Div. IX. 21. Praetor, qui C. Carbonem occidit. *v. Vellej.* II. 26.

DAMIO, Tettius. Att. IV. 3.

DAMO, Off. III. 10. Tufc. V. verae amicitiae fpecimen. Pythagoreus. Or. III. 3. muficus.

DAMOCLES, Tufc. Qu. V. 20. affentator Dionyfii.

DANAUS, Parad. 6. ejus quinquaginta filiae.

DAPHITAS, de Fat. 3. ei fatum fuit, ex equo cadere, atque ita perire. *Fuit Telmiffenfis, Sophifta acerbus et mordax etiam in Attalum Pergamenum. Verficulos in eum habet Strabo L. XIV. p.* 958. *ed. Almel. unde eum de faxo, cui equi nomen, praecipitare juffit. Rem narrant Suid. in* Δαφίδης, *Valer. M. I.* 8. *fed paullo difcrepat a ceteris Strabo, qui et* Grammaticum *vocat et in crucem actum dicit in* Thorace, *loco quodam, juffumque ab oraculo, ut fibi a* thorace *caveret. Utrum* Daphitas *an* Daphidas *fcribendum, v. Torren. ad Valer. l. c.*

DARDANUS, Acad. IV. 22. Stoicus, tempore Antiochi Academici.

DARDANUS, ad Div. X. 25. libertus Furnii.

DARIUS *Codomannus*, Tufc. V. 32. in fuga aquam turbidam fuaviter bibit.

[DECIANUS, Flacc. 21. 29.]

C. DECIANUS, Rabir. 9. condemnatus eft, quod in concione de morte Saturnini queftus eft. *vid. Valer. VIII.* 1.

DECIDIUS Saxa, Phil. XIII. 12. *v. in* Saxa.

DECIMUS, Att. VI. 16.

DECIMUS, Att. IV. 3. defignator. Dom. 19. focius et affecla P. Clodii et fuafor legum illius. [Pro Domo 19. eft ap. Erneft. Verburg. et Lamb. *Decumus.* R.]

DECIUS, Pif. 11. Campanus.

DECIUS, ad Div. V. 6. librarius P. Sextii Quaeftoris.

CN. DECIUS *Samnis*, Clu. 59. profcriptus a Sulla.

P. DECIUS, Qu. fil. Div. I. 24. Fin. II. 19. primus e Deciis Conful fuit, et primus e Deciis fe devovit. [Her. IV. 44.]

P. DECIUS, P. F. *item, ut pater, fe devovit. Utriusque devotionis faepe fit mentio apud Ciceronem,* N. D. III. 2. Sext. 21. Po-

Or. II. 46. de Divin. I. 37. negat, fine furore quemquam poëtam magnum effe poffe. Or. 20. ejus dictio, cur nonnullis poëma videatur. Acad. I. 2. ejus phyfica recepit Epicurus. ad Div. XV. 16. ante Epicurum φαντασίας εἴδωλα dixit. Acad. I. 13. confitetur ignorantiam, ut Socrates. Acad. IV. 17. innumerabiles mundos ftatuit, et quidem multos abfolute pares; item homines; quae fententia cap. 18. a politioribus phyficis refellitur. Acad. IV. 37. de pleno et inani omnia gigni. de Fin. I. 6. fententia ejus de fole et atomis. N. D. I. 12. imagines Deos facit, et naturam eas fundentem et intelligentiam noftram. Incertus in toto loco eft. vid. c. 43. ibid. 24. atomi reprehenduntur. de Div. I. 3. II. 13. praefenfionem rerum futurarum comprobat, in quo non infcite nugatur. de Fat. 10. auctor atomorum ftatuit, neceffitate omnia fieri.

DEMOCRITUS, *Gymnafiarcha*, Verr. IV. 42. Tyndaritanus.

DEMOCRITUS, Att. VI. 1. fervus Attici.

DEMOCRITUS, *Sicyonius.* ad Div. XIII. 78. hofpes Ciceronis et familiaris.

DEMONICUS, homo obfcurus, ad Att. XV. 3.

DEMOSTHENES, Or. 4. Platonis frequens auditor. 26. minus facetus. Tufc. III. 26. ab Aefchine reprehenditur, quod nimis filiam luxerit. V. 36. mulierculae laudibus capitur. Div. II. 46. Rho dicere cum nequiret, exercitatione effecit, ut planiffime diceret. II. 57. Pythiam dixit φιλιππίζειν. etc. etc. [cf. Or. I. 13. 19. III. 19. 56. Brut. 9. 31. 38. Orat. 17. 18. 38. 39.]

DEMOSTRATUS, ad Div. XIII. 32. libertus Cn. Octavii Nafonis.

DESIPPUS vel DEXIPPUS, ad Div. XIV. 3. fervus Ciceronis.

DEXIO, Tyndaritanus, Verr. V. 42.

DEXIUS, ad Div. VII. 23.

L. DIADEMATUS, ad Quir. p. red. 3. *Qu. Metelli Macedonici filius. v. in Metellis.*

DIAGONDAS, *Thebanus.* Leg. II. 15. omnia facra nocturna fuftulit.

DIAGORAS, *Melius*, Nat. D. I. 1. et 23. Deos tollit ideoque Atheus dicitur. [III. 37.]

DIANA, Nat. D. III. 23. Dianae plures. [Inv. II. 31. Verr. I. 33. III. 21.]

DICAEARCHUS, *Peripateticus, Ariftotelis difcipulus*, Att. II. 2. ejus libros diligenter legit et admiratur Cicero. Πελληναίων liber Dicaearchi de populis Pellanaeis. item Κορινθίων et Ἀθηναίων. *Libros Geographicos in multis reprehendit Polybius, auctore Strabone Geogr. II. p. 107. qui et ipfe ei non femper fidendum monet, inprimis in occidentalibus et feptentrionalibus Europae partibus.* Att. II. 16. vitam practicam theoreticae anteponit. ad Att. VI. 2. ejus tabulae Geographicae laudantur. fcripfit περὶ τῆς εἰς Τρωφονίου καταβάσεως, in quo Chaeron quidam inducitur, narrans, quae in Trophonio viderit. *Utrum liber fingularis fuerit, an pars libri majoris, quem Ἀναγραφὴν Ἑλλάδος infcripfit, difputant: hoc tamen probabilius videtur Hemfterhufio V. Cel. ad Lucian. T. I. 339. quod mihi non eft probabile, quia e loco Ciceronis patet, in dialogo fcriptum fuiffe illum libellum, quod Ἀναγραφῇ Graeciae non convenire videtur.* Att. XIII. 31. 32. libri περὶ ψυχῆς et καταβάσεως et τριπολιτικὸς et epiftola ad Ariftoxenum. Acad. IV. 39. Tufc. I. 10. tres libros de animo fcripfit, in quibus animum nihil effe difputatur. Tufc. I. 31. tres libros fcripfit contra immortalitatem animi, qui Lesbiaci dicuntur, quod Mitylenis fermo habetur. Div. I. 3. et 50. cetera divinationis genera fuftulit, probat fomnia et vaticinia per furorem. II. 51. ejus magnus

refpondere non potuiffet. Plin. H. N. VII. 53.

DIODORUS, Or. I. 11. Peripateticus. Fin. V. 5. Critolai auditor. Acad. IV. 42. Fin. II. 6. honeftatem cum vacuitate doloris fummum bonum facit. Acad. IV. 24.

[Q. *Lutatius*] DIODORUS, *Melitenfis*, Verr. IV. 17.

[DIODORUS *Timarchides*, Syracufanus Senator, Verr. IV. 62.]

DIODOTUS, ad Q. Fr. I. 2. 4. libertus Luculli.

DIODOTUS, *Stoicus*, Brut. 90. ad Div. XIII. 16. praeceptor Ciceronis in dialecticis, domi Ciceronis mortuus eft. *conf.* Att. II. 20. Acad. IV. 36. Antiochea contemnit. Tufc. V. 39. caecus factus, non modo literis utitur, fed etiam geometriam docet. fidibus utitur Pythagoreorum more. ad Div. IX. 4. Diodori περὶ δυνατῶν opinionem non concoquebat.

DIOGENES, Apolloniates. Nat. D. I. 12. aëra Deum facit. *De eo Laërt. IX.* 57. *Patria fuit Apollonia Cretae, ut e Stephano de Urb. ad eum locum docet Menagius. Vixit Anaxagorae temporibus. Phyficus dictus eft, et eloquentia non minus quam philofophia valuit.*

DIOGENES, *Cynicus*. Tufc. I. 43. inhumatum fe projici jubet. *Memoratur etiam* Tufc. III. 23. V. 32. Mur. 36. Nat. D. III. 34. etc.

DIOGENES, *Babylonius*, *Stoicus*. Acad. IV. 30. Carneadis in dialectica praeceptor. Fin. II. 8. eum Laelius audivit. III. 10. ejus definitio *boni* probatur. Tufc. III. 3. Senect. 7. Romam legatus mittitur. Nat. D. I. 15. ejus liber *de Minerva*, in quo partum Jovis ad phyfiologiam traducit. Div. I. 3. Chryfippi auditor, unum librum edidit *de Divinatione*. II. 43. praedictionem eam concedit, qualis quisque natura et ad quam quisque rem maxime aptus futurus fit. [cf. de Or. II. 38.]

DIOGENES, *Graecus*, ad Div. II. 12. it. VIII. 8. M. Coelii Rufi amicus.

DIOGENES, Cluent. 16. fervi nomen.

DIOGNOTUS, Venerius, Verr. III. 38. qui decumas Tiffenfium a Verre emerat.

DIONA, Nat. D. III. 23. mater Veneris.

DIONYSIARCHUS, Verr. IV. 22. proagorus Catinenfis.

DIONYSIA, Q. Rofc. 8. faltatrix, *vid. Gell. I.* 5.

DIONYSIUS, Nat. D. III. 21. filius Jovis et Proferpinae. vid. *Anaces*.

DIONYSIUS, *Syracufanorum Tyrannus*. Div. II. 20. ejus mater, cum praegnans eum alvo contineret, fomniavit, fe peperiffe Satyrifcum, etc. Verr. V. 55. ejus lautumiae. ad Div. IX. 18. dicitur ludum Corinthi aperuiffe. Nat. D. III. 34. facrilegus. Div. I. 33. II. 31. oftentum equi ejus. Off. II. 7. Tufc. V. 20. ejus tyrannis, uxores, crudelitas, miferia.

DIONYSIUS, Heracleotes. Acad. IV. 22. Zenonis *Cittici* difcipulus. Fin. V. 31. propter oculorum dolorem a Stoicis defcifcit, *et fit Epicureus f. Cyrenaicus, unde μεταθέμενος dictus eft.*

DIONYSIUS, *Stoicus*, Tufc. II. 10. Ciceronis aequalis, verfus orationi nullo dilectu admifcebat. Dionyfium Stoicum *laudat Laërt. VI.* 43.

DIONYSIUS, *Magnes*, Brut. 91. rhetor temporibus Ciceronis, qui cum eo in Afia adolefcens multum fuit.

DIONYSIUS, ad Diverf. V. 10. fervus Ciceronis, anagnoftes. ad Div. XIII. 77. qui bibliothecam Ciceronis tractavit, fugit. Att. IX. 12. Ciceronem bello Civili deferit, quamvis valde apud eum honoratus fuerat.

cufforibus, Catonem Uticenfem avunculum habuit. Phil. X. 6. ei fe exercitus, qui ad Dolabellam in Syriam ducebatur, in Macedonia tradit. ad Div. VIII. 14. Cn. Saturninum reum fecit. *v. Manut. Ad eum eft Epift.* 22. L. VI. ad Div. *De eo v. Sueton. Ner. c.* 3.

L. DOMITIUS, Verr. V. 3. Praetor Siciliae in animadvertendo durus. *Eft is, qui cum C. Coelio Caldo Conful fuit a. DCLIX. frater Cn. Domitii Cenforis cum Craffo majore.*

L. DOMITIUS Aenobarbus, *Cn. f. Cn. n. Cn. pron. is, qui Conful fuit cum Appio Claudio Pulchro a. DCXCIX.* Att. I. 1. Ciceronem in petitione confulatus juvat. Mil. 8. quaefitor in caufa Milonis. ad Div. VIII. 14. repulfam in petitione auguratus aegre fert. XVI. 12. ei ulterior Gallia decernitur a Senatu, ut Caefari fuccedat. Att. VIII. 1. et 8. Corfinii fe tradit Caefari. ftultus *dicitur.* Vatin. 10. laudatur. Brut. 77. Latine multaque cum libertate, fed fine arte dicebat; bello Civili interiit, *v. Caefar B. C. III.* 99. *memoratur etiam feqq. locis:* ad Div. VI. 21. VIII. 1. VIII. 8. VIII. 12. etc.

DOMITIUS, Appulus. Phil. XI. 6. Septemvir Antonianus. ad Div. VIII. 15. hofpes Caefaris Intemelii.

DORIS, Locrenfis. Tufc. V. 20. uxor Dionyfii Tyranni.

DOROTHEUS, Verr. II. 36. Thermitanus.

DORYLAUS, Dejot. 15. legatus Dejotari ad Caefarem.

[DORYPHORI ftatua, Or. 2.]

DOTERIO, Att. I. 6. hiftrio.

DRACO, Or. I. 44. primus Athenienfium legislator.

DRUIDAE, Div. I. 41. vates et augures in Gallia, *de quibus confulant tirones Caefar. B. Gall. V.* 13. 14.

C. Livius DRUSUS, Brut. 28. ejus filii duo C. et M. *Pronepos eft Drufi, qui primus cognomen hoc ab interfecto Draufo Gallorum duce tulit: ad quem Popma refert locum ad Att. VII. 2. Sed Pighius ad a.* 637. *refert ad M. Drufum C. f. qui Her. II.* 12. *Praetor dicitur: de quo, totaque familia v. Sueton. in Tiber.* 3.

C. DRUSUS, C. Fil. Brut. 28. qualis orator fuerit. Tufc. V. 38. JCtus, qui etiam, cum caecus factus effet, de Jure diligenter refpondit, et a multis confultus eft. *Hunc Drufum vulgo in veterum JCtorum commemoratione praetermittunt, etiam Pomponius.*

M. DRUSUS, C. fil. Brut. 28. Tribunus C. Gracchum iterum Trib. pl. fregit. *Nam ita legendum effe,* non fecit, *viri docti ad unum omnes cenfent, et res poftulat. Hic eft ille Drufus, qui hanc ipfam ob rem, quod Senatus caufam contra Gracchum egit,* Patronus Senatus *appellatus eft. Sueton. l. c. Ad hunc Drufum referunt etiam illud* de Offic. I. 30. in M. Drufo adolefcente magna fuit feveritas. *Sed mihi ad ejus filium referendum videtur. Ipfa verba Ciceronis id docent. Primo ponuntur* L. Craffus et L. Philippus, *quo Confule dein Tribunus M. Drufus fil. fuit: deinde* C. Caefar, L. f. *Iisdem temporibus dicitur multa feveritas fuiffe in M. Scauro et in* M. Drufo adolefcente. *Pater autem illis temporibus* adolefcens *non fuit. Item M. Drufus filius et M. Scaurus, ut hic, junguntur Dom.* 19. ad Herenn. II. 13. Praetor urbanus judicium reddidit, quod cum herede mandati ageretur. *Hunc M. Drufum Pighius refert ad a. U. DCXXXVII. hoc argumento, ut opinor, quod tribus annis poft Conful factus eft, quo ille faepe in digerendis Praetorum annis ufus eft. Si recte: eft ille ipfe Patronus Senatus. Nam tri-*

E.

L. Egilius: *fed Drakenborch. putat legendum Aemilius: quem vid.*

CN. EGNATIUS, Cluent. 48. Senator. Filium Cn. Egnatium exheredat, quod in judicio Juniano pecunias cepiffet.

EGNATIUS MAXIMUS, ad Att. XIII. 34.

EGNATIUS, Sidicinus. ad Att. VI. 1. debitor Ciceronis.

L. EGNATIUS, Att. X. 15. foenerator. VII. 18. IV. 12. *hic forte idem cum feq.*

L. EGNATIUS RUFUS, ad Div. XIII. 43. etc. eques Romanus, negotiator. *Viri docti, quantum ex obfervationibus ad h. l. et alibi intelligo, hos omnes pro eodem habent. Ego ad minimum tres diftinctos homines puto: unum* Sidicinum, *qui debebat Ciceroni, nomen, neque optimum neque peffimum, quod in illum* Rufum *non convenit, hominem divitem et in provinciis negotia magna habentem; alterum, qui* Rufi; *tertium, qui* Maximi *cognomen habeat. Nam utrumque cognomen ejusdem effe non putem.*

L. EGNATULEJUS, Phil. III. 3. Quaeftor legionem Martiam ab Antonio avertit ad Octavium Caefarem.

EGRITOMARUS, in Caecil. 21. Gallus, Cn. Domitii hofpes, etc.

[ELEATICI philofophi, Acad. II. 42.]

[ELECTRA, Agamemnonis et Clytaemneftrae filia, Sophoclis tragoedia, de Fin. I. 2.]

ELESIODOLUS, Font. 5. *videtur de cohorte M. Fonteji fuiffe. Nomen Romanum non videtur.*

ELISIUS, Terinaeus, Tufc. I. 48. filium nimis lugens, in pfychomantia quid refponfi acceperit, e Crantoris confolatione.

EMPEDOCLES, Or. I. 50. Agrigentinus, phyficus dictus. egregium poëma fecit. Nat. D. I. 12. elementa Deos facit. Acad. II. 13. confitetur ignorantiam, ut Socrates. *Pythagorae difcipulus, de cujus fcriptis vid. praeter alios Fabric. B. G. II. 12.* [et *Sturz: Emped. Carminum reliquiae, Lipf.* 1805.]

EMPIRICI, Acad. II. 39. *Genus medicorum, quod opponitur λογικοῖς ἰατροῖς ap. Sextum Emp. adv. Logic. §.* 156. 191. *Nihil anatomiae, nihil femioticae tribuit, omnia in ufu et experimentis ponit. vid. Celfus L. I. praef. ubi primum Serapionem fe Empiricum profeffum effe dicit.*

EMPLATORIUS, ad Div. I. 8. *nomen hominis obfcuri; non videtur Romanum effe.*

ENDYMION, Fin. V. 20. ejus fomnus. Tufc. I. 38.

ENGONASIS, N. D. II. 42. fidus.

M. ENNIUS, Att. XV. 26. *fed fufpectum eft Corrado hoc nomen.*

Q. ENNIUS, ad Her. II. 32. [Brut. 19.] Rudius e Calabria, poëta, fuo tempore praeftans, Scipionique Africano propterea dilectus. v. p. Archia 9. Fulvium contra Aetolos bellum gerentem comitatus eft. Acad. IV. 27. fomniat fe effe Homerum. Acad. IV. 16. ejus Epicharmus. de Divin. I. 13. ejus Andromacha. etc. [De morte Ennii cf. Brut. 20. Fragmm. ejus veterumque de eo teftimonia colleg. *Bothius*: Poët. Scen. Lat. T. V. p. 23-28. R.]

EPAMINONDAS, [Thebanus,] ad Div. V. 12. apud Mantineam moritur. [cf. Tufc. I. 49. V. 17.]

EPHORUS, Or. II. 13. 23. Brut. 56. Or. 51. 57. Cumaeus, Ifocratis difcipulus, hiftoriam fcripfit. *De eo vid. Voff. de Hift. Gr. I. 7.* [*Fragmm. coll. Marx, Carlsr.* 1815. R.] *Cave confundas cum* Ephoro Cumano, *item hiftorico, fed recentiori.*

EPICHARMUS, Tufc. I. 8. Siculus, poëta acutus. ad Att. I. 19. *Siculus dicitur, quia vix trimeftris e patria in Siciliam venit. Eft enim in infula Conatus. Pythagoricus fuit et fimul comi-*

insigni eruditione vir. Vixit Alexandriae, tempore Ptolemaei Evergetae. Ejus Geographica in magno pretio apud Romanos fuisse, etiam ex Caesare colligas, qui eum potissimum e Graecis nominat, ubi de silva Hercynia agit. de B. G. VI. 24. *Censuram totius operis Geographici agit Strabo L. I. et II. ubi inprimis monet, eum occidentales et septentrionales Europae partes parum cognitas habuisse. Melius de eo judicat L. XVII. vid. Casaub. ad Strab. pag.* 15.

[EREBUS, Deus, N. D. III. 17.]

ERECHTHEUS, vel ERICHTHEUS, Sext. 21. Rex Athenis, cujus filiae vitam pro patriae salute contemsere. Fin. V. 22. N. D. III. 19. quapropter Deae sunt Athenis habitae, ibique delubrum habent.

ERETRICI, vel ERETRIACI, Or. III. 17. Acad. IV. 42. *genus philosophorum Socraticorum a Menedemo Eretriaco ortum, qui e Schola Eliaca fuit.*

[ERIGONE, Icarii filia, Q. Ciceronis fabula, ad Q. Fr. III. 1. 9.]

ERIPHYLA, vel ERIPHYLE, Verr. IV. 18. Amphiarai uxor, *de cujus monili fabula nota est.* Inv. I. 50. auro vitam viri vendidit.

EROS, Att. X. 15. *Philotimi servus aut libertus.* ad Div. XII. 26. Eros Turius *quidam nominatur.* Q. Rosc. 11. *est nomen comoedi, e disciplina Roscii.* [Att. VI. 1. XV. 15. 20. Attici libertus vel procurator.]

C. ERUCIUS, S. Rosc. 13. accusator.

C. ESERNUS, Coel. 30. qui cum M. Camurtio est condemnatus propter facinus quoddam in Vettium commissum.

ETEOCLES, de Offic. III. 21. Oedipi Regis Thebanorum filius, et Polynices frater, quorum nota est fabula.

EVANDER, *v.* Avianus.

EVANDRUS, Acad. IV. 6. Lacydis auditor, Egesini doctor. *Academicus, et quidem de media Academia.*

EUBULEUS, N. D. III. 21. filius Jovis et Proserpinae. vid. in *Anaces.*

EUBULIDA, Verr. V. 42. Herbitensis.

EUBULIDES *Grosphus*, Verr. III. 23. Centuripinus.

EUCHADIA, Pis. 36. nomen foeminae Macedonicae.

EUCLIDES, Acad. IV. 42. discipulus Socratis, *a quo Megarici et Dialectici orti sunt*, solum bonum dicit, quod esset unum et simile et idem semper.

EUCLIDES, de Or. III. 33. Geometra Alexandrinus, *Ptolemaei Lagidae temporibus: nobilis Elementis geometr.*

EUDEMUS, Div. I. 25. Cyprius, familiaris Aristotelis, *qui in defuncti honorem Dialogum scripsit Εὔδημος ἢ περὶ ψυχῆς, cujus mentio est ap. Plutarchum et alios, quorum locos notat Jonsius de script. H. P. I.* 15. 3.

EUDOXUS, Div. II. 42. Platonis auditor, in astrologia facile princeps, contemnit Chaldaeorum praedictiones.

EVEMERUS, de Nat. D. I. 42. expressus ab Ennio. v. *Columnam ad fragm. Ennii p.* 312. *ed. Wetst. Historiam Deorum composuit ex inscriptionibus, quae in templis habebantur aliisque locis, inprimis Panchajae Indiae, fictitia tamen haud dubie. Nam quae Diodorus S. V. p.* 318. *de ea habet, ex Evemero sumta sunt, ut bene monet Wesselingius V. Cel. De ea re notus est locus Lactant. I.* 11. Atheus *dictus est, quod, ut refert Plutarch. de Isid. et Osirid. p.* 360., *Deorum, qui putabantur, nomina ad veteres imperatores, reges, navarchos retulit. Locos veterum multos de eo attulere Davisius et Buherius ad Cic. l. c. Familiaris fuit*

F.

M.

M. FABIUS GALLUS, ad Div. VII. 24. Epicureus, librum scripsit de M. Catone. Att. VIII. 12. ad Div. II. 14. VII. 23.

M. et Qu. FABII, ad Div. XIII. 59. XV. 14. fratres. ibid. IX. 25.

FABIUS Luscus, Att. IV. 8. *videtur*, philosophus Epicureus fuisse: *nam et acutus dicitur a Cicerone.*

Numerius FABIUS PICTOR, *C. Pictoris f.* Div. I. 21. Graecos Annales scripsit. *Hunc Consulem exhibent Fasti Capit. a.* 487. *ad quem a. v. Pigh. add. Voss. l. c. qui filium ejus, C. nepotem, mavult intelligi ap. Ciceronem, sed sine argumento. De praenomine* Num. *in denariis antiquis v. Spanhem. de V. et Pr. N. T. II. p.* 26. *quem Ciceronis locus fugiebat. add. Duk. ad Liv. XXXVII.* 47. *bene disputantem adversus Spanhem. de loco Liviano.*

Q. FABIUS, Agrar. II. 33. Consul (quartum) cum Fulvio, quibus Coss. Capua capta est, *i. e. a. DXLIV. v. infra* Q. Maximus.

Q. FABIUS PICTOR, *C. f. C. n.* historicus, Annalium scriptor, Or. II. 12. Div. I. 26. *Vixisse tempore belli Pun. II. e Livio clarum est XXI. v. Voss. l. c. Ejus fidem in rebus Rom. nos adversus Polybium peculiari libello defendimus.*

Q. FABIUS, *Allobrogicus, (v. Plin. XXXIII.* 11.*)* Or. II. 66. Act. I. in Verr. 7. ejus fornix. Fornix Fabianus *saepe commemoratur, extructus a Q. Fabio Maximo Censore, qui Consul cum L. Opimio a. U. DCXXXII. Allobroges vicit*, (v. Plin. VII. 50.) *e quorum manubiis fornix extructus est. vid. Ascon. ad l. c. Ejus reliquiae adhuc visuntur. v. Graevius ad Flor. III. 2. Sigonius ad ann. DCXXXII. disputat, hunc Fabium non esse* Aemilianum, *quod plerisque persuasum est. Sed Vellej. II.* 10. *diserte appellat* Paulli nepotem. *Plin. XXXIII.* 11. fratrem Africani min. *vocat: quod esse non potest, si est Paulli nepos. Velleji auctoritas Fastis firmatur. Cic. Clav.*

Q. FABIUS Virgilianus, ad Div. III. 3. 4. Legatus Appii Pulchri in Cilicia. Att. VIII. 11. Pompejanus.

Q. FABIUS LABEO, *Cunctatoris nepos.* Brut. 21. juris et antiquitatis peritus. *Consul a. U. DLXX. cum Marco Marcello.* Off. I. 10. arbiter Nolanis et Neapolitanis de finibus a Senatu datus est.

Q. FABIUS Saguntinus, Balb. 22. a Metello Pio civitate donatur.

SER. FABIUS PICTOR, Brut. 21. juris et antiquitatis peritus. *De hoc vid. Voss. Hist. Lat. I.* 3. *qui refellit Corradum, qui pro* Servio *malebat* Servilianus. *Bene. Nam* Servilianus *genus duxit non a* Pictore, *sed a* Gurgite.

C. FABRICIUS, Br. 14. ad Pyrrhum Legatus missus de recuperandis captivis. Balb. 22. Consul Pyrrhi tempore cum Heracleensibus foedus facit. Off. I. 13. perfugam, qui Regi venenum se daturum promiserat, Pyrrho dedit. 4. justus nominatur. Tusc. III. 23. paupertatis tolerans. Leg. II. 23. in urbe sepultus est, quod in XII Tabulis prohibetur. *add.* Orat. II. 66. III. 15. Planc. 25.

C. et L. FABRICII, Cluent. 16. Aletrinates, Oppianici familiares.

Q. FABRICIUS, Sext. 35. Trib. pl. primus VIII. Kal. Febr. P. Lentulo Spinthere Cos. rogationem fert de Cicerone revocando. cf. in Sen. post Red. 8.

[FADIA, Phil. XIII. 10. uxor Antonii.]

FADIUS, ad Div. X. 32. miles quidam Pompejanus, a Balbo minore crudeliter tractatus.

[L. FADIUS, ad Att. XV. 15. Aedilis Arpini.]

Q. FADIUS, Phil. II. 2. libertinus, cujus filiam duxit M. Antonius

C. *Marcius* FIGULUS, ad Att. I. 2. Conful cum L. Caefare *a. DCLXXXIX.* de Leg. II. 25. fepulcrum ejus fumtuofiffimum.

P. *Nigidius* FIGULUS. *v. in* Nigidius.

C. *Flavius* FIMBRIA, Brut. 45. accufatus a M. Gratidio de repetundis. Font. 7. Scauri teftimonium in eum nil valuit. Or. II. 22. qualis orator fuerit. Br. 24. bonus auctor in Senatu, tolerabilis patronus, nec rudis in jure civili. Planc. 21. in petitione tribunatus pl. repulfam tulit. Rabir. 7. cum C. Mario Cof. fuit *a. DCXLIX. adde* Off. III. 19. *vid. collecta Corrado ad Brut.* 34.

C. *Flavius* FIMBRIA, Brut. 66. M. Craffi inimicus. qualis orator. S. Rofc. 12. homo infanus, Q. Scaevolam in funere Marii vulnerari curat. *add. Corrad. l. c.*

L. FIMBRIA, Verr. V. 70. multis inimicitiis et laboribus ad honores pervenit. *Sed eft vitium in praenomine, corrigendumque C. ut jam monuit Manutius. Eft Confularis ille Fimbria: jungitur enim Mario: nec ullus* L. Fimbria *honoratus in libris antiquis occurrit.*

FIRMANI, fratres, Att. IV. 7. vide *L. Gavius.*

FIRMIDIUS, Sext. 52. Clodianarum operarum dux.

C. FLACCUS, *e Valeriis.* Quint. 7. Imperator et Praetor Galliae Scipione et Norbano Coff. *h. e. a. U. DCLXX.*

C. FLACCUS, L. fil. ad Div. III. 4. *fuit de cohorte Appii in Cilicia, certe fummus ejus amicus et familiaris. Itaque Ep.* 11. *dicitur curaffe, ut teftes mercenarii in Appium a fuis civitatibus notarentur.*

C. et M. FLACCUS Aviani, fratres, ad Div. XIII. 32. 78.

L. FLACCUS, *e Valeriis.* Phil. XI. 8. Conful *(DCXXII.)* cum P. Licinio *Muciano,* Flamen Martialis. *Itaque in ejus numis Mars et apex cernuntur.* Ei Licinius multam dixit, fi a facris difcederet ad bellum cum Ariftonico in Afia gerendum. Populus multam remifit; fed Pontifici Licinio parere juffit. *Etiam* Div. I. 46. *commemoratur* Flamen Martialis L. Flaccus. *fed is a collega Muciani diverfus fit neceffe eft, quod ex eo fe audiffe dicit Quintus frater, quae commemorat. De hoc Flacco accipio locum* in Caecil. 19. *ubi* Quaeftori ejus M. Scauro accufatio ejus *non conceffu* effe *dicitur. Ad eum locum nil interpretes, praeter unum Menardum, qui de L. Flacco, pro quo eft Oratio, accepiffe videtur, quod eft abfurdum, quando Divinatio in Caecilium longe ante fcripta eft, quam hic Flaccus in Gallia fuit. M. Scaurus eft pater, qui a. U. DCXXX. Aedilis fuit poft quaefturam, et L. Flacci aut ex praetura aut ex confulatu Quaeftor fuit.*

L. FLACCUS, *e Valeriis.* Brut. 62. Conful cum C. Mario *VI. Cof.* Planc. 36. Saturninum opprimit cum collega Mario *a. U. DCLIII. quarto anno poft Cenfor cum M. Antonio Oratore. v. Valer. M. II.* 9. 5. Att. III. 7. in bello Mariano arma capere noluit. Flacc. 25. ei Confuli tota Afia portas claudit, cum Mithridatem reciperent; *nempe cum fuffectus a Cinna Mario mortuo a. U. DCLXVII. et in Afiam miffus effet, ubi periit, auctore Appiano de B. C. L. I. pag.* 664. *add. Vell. II.* 23. 24. *Hunc a Fimbria Confulem, non Confularem, ut Vellej. tradit, interfectum, contendit Contarenus Var. Lect.* 7.

L. FLACCUS, *e Valeriis.* Agr. III. 2. Interrex *(a. U. DCLXXI.)* legem tulit, ut rata effent, quae L. Sulla feciffet. v. *Valeria lex. Eadem rogatione, juffu Sullae facta, etiam Dictator perpetuus factus eft Sulla. v. Ap-*

K 2 *pian.*

veniant, videndum, ſi qua ratione ex hiſtoria erui poſſit. Mihi nil certi ſuccurrit. Hoc ex multis locis Ciceronis diſco, Flavios nonnullos ei conjunctiſſimos fuiſſe. Si conjecturae locus, optime videntur in C. Flavium *convenire, Bruti et Attici amiciſſimum, totiusque cauſae optimatium. v. Nepos in Attic.* 8. *Plutarch. in Brut. extr. ubi, quam graviter ejus interitum tulerit Brutus, commemoratur.*

C. FLAVIUS Puſio, Cluent. 56. eques Romanus, qui M. Druſo Trib. pl. reſtitit, equites legibus ſuis, de quaeſtionibus habendis in eos, qui ob rem judicandam pecuniam cepiſſent, in periculum vocanti.

CN. FLAVIUS, *Cn. an M. fil.? vid. Graev.* Cn. *eſt ap. Plin. H. N. XXXIII.* 1. *qui inprimis videndus. Vocatur ibi etiam* Annii filius, *uti ap. Gell. VI.* 9. *Liv. IX. ult. vocat* Cnei fil. *v. inpr. Drakenb. ad Liv. l. c. qui et praenomen Cn. praefert. ad Att. VI.* 1. ſcriba, Aedilis Appii (ſc. Caeci), qui faſtos publicavit, et actiones primum compoſuit atque edidit, v. Or. I. 41. Muren. 11. Att. VI. 1. *ab eo* Jus Flavianum *dictum eſt. Ea re meruit, ut usque ad aedilitatem proveheretur ſtudio populi. v. Liv. IX. ult.*

L. FLAVIUS, eques Romanus, Verr. I. 5. V. 7. 59. Idem eſt, qui commendatur cum C. fratre Acilio Siciliae Procoſ. ad Div. XIII. 31. *An ex his eſt foenerator ille Att. XII.* 17.?

L. FLAVIUS, Att. I. 18. 19. Trib. pl. *Metello et Afranio Coſſ.* rogationem agrariam fert, ſed non perfert. *v. Dio XXXVII.* 52. Q. Fr. I. 2. §. 2. Praetor deſignatus *Caeſare et Bibulo Coſſ.* Att. X. 1. ei a Caeſare legio et Sicilia deſtinatur.

Q. FLAVIUS, Tarquinienſis. Q. Roſc. 11.

FLORA, Mater. Verr. V. 14. ejus ludi Romae.

FLORIUS, Cluent. 59. Larinas.

FONS, [Dea,] Leg. II. 22. Fontis ara prope Romam. [N. D. III. 20.]

FONTEJA GENS, Dom. 44. *plebeja*, in quam adoptatus eſt Clodius.

FONTEJA, Font. 17. ſoror M. Fonteji, virgo Veſtalis.

C. FONTEJUS, pro Font. 4. Legatus M. Fonteji.

M. FONTEJUS, Att. IV. 15. Font. 1. ſqq. Praetor Galliae per triennium e praetura, *pro quo eſt tota Oratio. Filius ejus, qui Servilii Legatus Aſculi interiit. vid. Appian. B. C. L. I. p.* 633.

P. FONTEJUS, Dom. 13. et 29. homo plebejus, qui P. Clodium adoptavit.

M. FONTINUS, Att. I. 6. *pro quo Graevius* Fontejus.

FORTUNA, Div. II. 41. ejus templum Praeneſte. ejus oraculum. Leg. II. 11. eſt vel hujusce diei, vel reſpiciens, vel fors, vel primigenia. [N. D. III. 25.]

FRANGONES, Att. 14. 10. *nomen* militis veterani *in plurali. Olim in libris nonnullis erat* Francones, *et de populo quodam capiebatur, v. c. Rhenano Rer. Germ. L. II. p. m.* 186. *ſq. qui e Cod. Laurishemenſis veſtigiis corrigebat* Vangiones.

FUFFANUS, Att. VII. 15. Praetor Siciliae, *pro quo alii volunt:* Furſanus, vel Furſanius. *v. not.*

C. FUFICIUS, Verr. II. 12.

L. FUFIDIUS, Br. 29. mediocris patronus.

Q. FUFIDIUS, Piſon. 35. eques Rom. negotiator in Macedonia L. Piſone Proconſule. *Ejus forte filius eſt* Q. Fufidius, Q. F. ad Div. XIII. 11.

A. FUFIUS, ad Div. XIII. 2. Ciceronis intimus, homo eruditus.

L. FUFIUS, Brut. 49. 62. Offic. II. 14. qualis orator. Manium Aquilium accuſat. cf. Or. III. 13. II. 22. *Sed his locis plerisque eſt* Fuſius. *Recte autem*

Div. VI. 8. *commemoratur* T. Furfanus Poftumus, *Praetor Siciliae poft bellum Civile Caefarianum, nefcio an idem.* Furfanus *quidem aut idem effe quod* Furfanius, *aut hoc illi fubftituendum effe non dubito. Sic* Fidiculanus *et* Fidiculanius *invenitur. Eft tamen alterum ufitatius.* v. Fuffanus.

FURINA, Nat. D. III. 18. lucus ejus. Q. Fr. III. 1. templum. *Ap. Victorem in reg. XIV. ponitur templum et lucus Furinarum cum infula. Eft etiam apud Gruter. Infcript. CCCXXXIII.* 1. *ara* Forinarum *pro* Furinarum, *ad q. l. v. notulam in Graev. ed. adjectam. Urfinus etiam apud Ciceronem malit* Forinae *legi.*

A. FURIUS, poëta, Brut. 35. familiaris Q. Catuli patris, qui ei librum infcripfit de confulatu et de rebus geftis fuis. *Abfurde hic a Pruftio laudatur Macrob. VI.* 1. *ubi de Furio quodam fermo, qui diu poft Virgilium vixit.*

C. FURIUS, Balb. 8. legem de teftamentis tulit, de qua vid. *Lex Furia f. Fufia.*

L. FURIUS, Philus. Off. III. 30. rogationem fert cum S. Attilio de foedere Numantino et C. Mancino. Brut. 28. perbene Latine locutus eft et literatius quam ceteri. Or. II. 37. eruditiffimos homines in Graecia palam femper fecum habuit. *Idem* eft, qui memoratur Arch. 7. Att. II. 19. Amic. 4. *Conful fuit Sext. Attilio Serrano a. DCXVII.* Att. XII. 5. *dicitur* P. Furius. *Et hoc praenomine etiam laudat Caffiodorus. v. Sigon. ad h. a.*

M. FURIUS Camillus, Dom. 31. in exilium mittitur; *is, qui poftea Dictator Gallos vicit, ab urbe deleta venientes, et tunc folus primusque hoc nomen obtinuit, ut ostendit contra Sigonium Periz. Animadv. Hift. c.* 1. *Valens citat etiam* M. Furium Camillum *ex Ep. ad Div. VII.* 5. *fed in melioribus edd. eft* M. Orfius.

Num. FURIUS, Or. III. 21. eques Rom. cantandi artis peritus.

P. FURIUS, Att. XII. 5. v. *L. Furius.*

P. FURIUS, Rabir. Perd. 9. a C. Deciano accufatur et condemnatur, homo turpiffimus. *Tribunus pl. factus eft ex libertino, de quo v. Appian. de B. C. L. I. p.* 629. *Ceterum in hac hiftoria videntur inter fe pugnare Cicero et Valerius M. VIII.* 1. *Nam Cicero damnatum dicit, Valerius a Deciano non damnatum, fcil. antequam condemnari poffet, a plebe difcerptus eft, ut proprie quidem non damnatus fit judicum fententiis, fed poenam tamen dederit, tamquam damnatus. vid. Pighius ad a. DCLIV.*

P. FURIUS, Cat. III. 6. focius Catilinae, e colonia Fefulana, quo Catilina ufus eft in follicitandis Allobrogum legatis.

Q. FURIUS, f. Fufius, Phil. II. 16. eques Rom. hereditate a M. Antonio everfus.

FURIUS, Balb. 20. praediator, cui tantum tribuit Q. Scaevola, ut, cum de jure praediatorio confuleretur, ad hunc amicos fuos rejiceret. *Ejus nullam fere mentionem faciunt hiftoriae Juris fcriptores, cum tamen Cafcellio hic jungatur.*

FURIUS, Verr. V. 43. Heraclienfis navarchus.

C. FURNIUS, ad Div. X. 1. amicus Ciceronis. VIII. 11. de Ciceronis fupplicatione laborat. Att. V. 18. ad Div. VIII. 10. Trib. pl. L. Paulli cupiditati provinciae occurrere fe velle minatur. X. 25. ejus praepropera feftinatio ad praeturam, *antequam fc. Aedilis fuiffet,* reprehenditur. X. 6. 8. Legatus Planci. etc.

C. et M. FUSIUS, Flacc. 20. equites Romani.

L. FUSIUS, orator. v. in *L. Fufius.*

GA-

GAMALA, Att. XII. 23. [Incerta est nominis scriptura in MSS.]

GAMELEON, *mensis Graeci nomen.* Fin. II. 31.

GAVIANUS *Evandrus*, ad Div. XIII. 2. statuarius, libertus M. Aemilii. [v. *Avianus Evand.* — *Gavianus* videtur corrupt. ex *C. Avian.* R.]

L. GAVIUS *Firmanus*, Att. VI. 1. negotiator, ei praefecturam rogatu Bruti Cicero detulit. ibid. 3. contumeliosus est in Ciceronem. P. Clodii canis. *Fratrem habuisse colligo, quod Att. IV.* 8. *appellatur* Firmanus, *et Att. IV.* 7. *commemorantur* Firmani fratres.

P. GAVIUS *Cosanus*, Verr. V. 61.

T. GAVIUS Caepio, Att. V. 20. locuples et splendidus homo. *Alii praenomen faciunt* Sext. *quod probat Perizon. Anim. II. cap.* 1.

GAVIUS Olelus, Sext. 33. *Hoc nomen varie tentarunt viri docti. Maxime autem probatur doctis viris, v. c. Graevio, conjectura Perizonii, qui legebat:* Gavius Caepio. *v. Animadv. Hist. c.* 1. *p.* 30.

L. GELLIUS, Brut. 27. contubernalis C. Carbonis in consulatu. ibid. 47. qualis orator fuerit. *L. Crassi et M. Antonii temporibus floruit.*

L. GELLIUS, Balb. 8. legem de civitate tulit ex Senatus consulto. *v. Ind. Legg.* Cluent. 42. Censor cum Cn. Lentulo *tempore judicii Cluentiani, biennio post consulatum, quem cum Cn. Lentulo gessit a. DCLXXXI.* ad Quir. p. Redit. 7. a Cicerone remp. conservatam in concione dixit. Pison. 3. Ciceroni civicam deberi dicit. *Ejus mentio fit etiam* Verr. I. 48. in Verr. II. 38. *forte etiam* ad Div. X. 17. Leg. I. 20. ex praetura Athenas veniens, pacem inter philosophos facere suscipit et propterea ridetur. *Hujus frater fuit*

GELLIUS, Har. Resp. 27. Att. IV. 3. Clodianus. Sext. 51. Vatin. 2. homo seditiosus et popularis.

GELLII, Cn. et Sext. Div. I. 26. Leg. I. 2. historici Latini languidi et insciti, *de quibus vid. Vossium de Histor. Lat. I.* 8. *alii de una Cn. capiunt. Fabric. in B. Lat. Indic. citat* L. Gellium *e Cic. de Legg.*

GELO, N. D. III. 34. tyrannus Syracusanus.

GEMINUS, Tusc. I. 37. cognomen Serviliorum.

L. GENUCILIUS *Curvus*, ad Div. XIII. 53. in Hellesponto negotiator.

C. GETA, pro Cluent. 42. e Senatu ejectus a L. Metello et Cn. Domitio Censs. Censor ipse post factus est.

[GIGANTES, N. D. II. 28. Sen. 2. Diis bellum intulerunt.]

[GNATHO, parasitus apud Terentium, de Amic. 25. Unde *Gnathones.*]

M'. GLABRIO, *ex Aciliis, filius auctoris legis Aciliae.* Brut. 68. avum habuit Scaevolam: tardus ingenio. Act. I. in Verr. 2. Praetor et Quaesitor in causa C. Verris. Manil. 9. partem exercitus a Murena accipit. Harusp. Resp. 6. Pontifex. *De praenomine Glabrionum v. H. Reland. praefat. ad P. Relandi Fastos Cons.**** 2.

GLAUCE, Nat. D. III. 23. uxor Upis.

C. GLAUCIA, *e Serviliis*, de Or. III. 41. II. 61. et 65. Harusp. Resp. 34. Marium alio tempore laudat, alio vituperat. Rab. 7. Praetor seditiosus Coss. Mario et L. Valerio. Catil. III. 6. Praetor interficitur. Verr. I. 9. legem de repetundis tulit, *de qua v. Ind. Legg.*

GLAUCIPPUS, Agrar. I. 6. exceptus lege Papia, qua peregrini ejiciebantur.

P. GLOBULUS, Flacc. 32. 34. Praetor Asiae: *e gente Servilia.*

multis docet Perizon. Animadv. Hist. c. 3. p. 98. seqq. Legg. III. 16. homo turbulentus. Or. II. 65. ab Aculeone accusatur, defenditur ab L. Aelio Lamia. Off. III. 20. in praetura edictum de re numaria cum ceteris Praetoribus et Trib. pl. commune solus proponit callide, et ea re gratiosissimus fit. *De hac re add. Senec. de Ira III. 18. et Plin. XXXIII. 9. extr.* Petit. Cons. 3. a Catilina crudeliter interficitur: *quo respexit Lucan. II. 175. v. Intt. et quidem jussu Sullae. Senec. l. c.*

M. GRATIDIUS, *Arpinas.* Legg. III. 16. fert legem tabellariam Arpini, cui resistit Ciceronis avus. Hujus soror fuit M. Ciceronis Oratoris avia. Brut. 45. M. Antonii Or. familiaris et Praefectus in Cilicia, ibi interfectus est. Accusavit C. Fimbriam. M. Marii Gratidiani pater *naturalis.* Doctus Graecis literis, factus ad dicendum.

M. GRATIDIUS, Flacc. 21. ad Q. Fr. I. 1. §. 3. Legatus Q. fratris in Asia. *Eum Quintus dicitur ut fratrem amasse, et ipse fraterno in Cicerones animo fuisse. Eum puto aut hujus superioris* Gratidii *filium*, Gratidiani *fratrem, aut, quando temporum ratio non plane consentit, nepotem. Memoratur etiam* Gratidius, Trib. pl. *Lentulo Spinthere et Metello Coss.* ad Q. Fr. I. 4. *sed quando nusquam inter ejus anni Tribunos a Cicerone* Gratidius *nominatur, Manutius* Fabricius *legi volebat, probante Lambino; Gruterus autem* Fadii *cognomen putat esse, qui eo loco proxime antecedit* Gratidium.

GRATIUS, Arch. 4. accusator Archiae. *Olim legebatur* Gracchus, *quem P. Manutius putabat esse* Numerium Quintium Gracchum, *qui Lentulo Spinthere Consule Tribunus pl. fuit.*

T. GUTTA, Cluent. 26. Senator Rom. homo sordidus. c. 36. reus de ambitu. c. 45. notatur a Censoribus propter judicium Junianum, in quo pecuniam cepisse putabatur.

GUTTA, Q. Fr. III. 8. *ei multum tribuit Pompejus, cumque in petendo consulatu contra Milonem juvit.*

GYGES, Offic. III. 9. ejus annulus.

H.

HADRIANUS, *C. Fabius.* Verr. I. 27. V. 36. Praetor Africae, impune Uticae in praetorio vivus ab Uticensibus combustus, quod de principum nece conspirasset cum servis.

HAGESARETUS, *Larissaeus.* ad Div. XIII. 25. hospes Ciceronis.

M. HALIENUS Pelignus, Tusc. IV. 22. ab Africano minori scuto protectus morti eripitur. *Davisius e Codd. et Lapidibus reposuit:* M. Allienus.

HALIENUS, ad Q. Fr. I. 1. §. 3. Legatus Q. Ciceronis. *Sed hic quoque Ursinus* Allienus *malebat: alii:* Alienus. Allieni *etiam supra commemorati sunt.*

HALIMETUS, Att. IV. 12. *si vera est lectio.*

HAMILCAR, Carthaginiensis, Divin. I. 24. ejus somnium, in obsidione Syracusarum: a Syracusanis vivus capitur in eruptione aliqua.

HAMILCAR, Off. III. 20. pater Hannibalis. Eo imperatore capitur Regulus.

[HAMMON, s. *Ammon*, de Div. I. 1. 43. de ejus oraculo v. Ind. Geogr. s. h. v.]

HANNIBAL, Phil. V. 10. in obsidione Saguntini Legati Rom. ad eum venerunt L. Valerius Flaccus et Q. Baebius Tampilus. Div. I. 24. columnam auream in fano Junonis Laciniae conatus tollere monetur a Junone, ne faceret: neque id negligit. ibid. ejus somnium, quo jubetur Italiae bellum inferre. Off. I. 13. Romam mittit de captivis permutandis.

I.

HERACLEO, Verr. V. 36. archipirata, qui Praetore Verre Siciliam vexavit.
HERACLIDES, *Temnites*. Flacc. 18.
HERACLIDES, *Ponticus*. Tusc. V. 3. Div. I. 23. vir in primis doctus, auditor et discipulus Platonis. Nat. D. I. 13. fabulis libros refersit, modo mundum, modo stellas, modo terram et coelum Deum facit. Leg. III. 6. de republica scripsit.
HERACLIUS, *Centuripinus*. Verr. II. 27.
HERACLIUS, *Syracusanus*. Verr. II. 5. 14. 22.
HERACLIUS, Verr. III. 37. *Tissensis*.
[HERACLIUS, Amestratinorum legatus, Verr. III. 39.]
[HERACLIUS, Segestanus, Verr. II. 43.]
HERACLITUS, *Ephesius*. Tusc. V. 36. physicus. Acad. IV. 37. statuit, ex igni omnia gigni. de Fin. II. 5. σκοτεινὸς dictus est. de N. D. III. 14. eum non omnes interpretantur uno modo. de Div. II. 64. valde obscurus, et quidem, de Nat. D. I. 26. consulto.
HERACLITUS, *Tyrius*. Acad. IV. 4. auditor Clitomachi et Philonis, laudatur.
HERCULES, N. D. III. 16. sex Hercules inveniuntur. Off. I. 32. Prodicius: *dicitur fabula Herculis colloquentis cum Virtute et Voluptate, auctore Prodico.* ad Div. V. 12. Xenophontius: *eadem est fabula, quam ex Prodico sumsit Xenophon. Memorab. Socr. II.* 1. pro Dom. 52. sacra docuit.
C. HERENNIUS, Act. I. in Verr. 13. peculatus damnatus.
C. HERENNIUS, Sexti fil. ad Att. I. 18. Trib. pl. Metello et Afranio Coss. fert de traducendo ad plebem Clodio.
L. HERENNIUS, Verr. V. 59. argentarius Leptitanus. Verr. I. 5. negotiator Africanus a Verre securi percussus.
L. HERENNIUS, pro Coel. 11. disertus, accusat M. Coelium de vi cum Atratino.
M. HERENNIUS, Brut. 45. Muren. 17. mediocris orator, in consulatus petitione L. Philippum vicit. *Consul a. DCLX.*
[HERENNIUS Gallus, histrio, ad Div. X. 32.]
HERENNIUS, *ad quem sunt libri IV rhetorici: incertum est, quis sit: vid. Fabric. B. L. Vol. I. p.* 97. 98.
HERILLUS, de Or. III. 17. Carthaginiensis, a quo dicuntur Herillii. Acad. IV. 42. Fin. V. 25. Zenonis Stoici auditor, in scientia summum bonum ponit. Orat. l. c. Herillii *dicuntur* Socratici.
HERMACHUS, Acad. IV. 30. [exempli causa videtur nomen adhibitum.]
HERMACHUS, [Orell. et Schuetz. *Hermarchus*. R.] Fin. II. 30. Epicureus, ad eum epistolas Epicurus scripsit. *Mitylenaeus, testamento Epicuri heres. Laërt. X.* 21.
HERMACHUS, *Chius*, de Harusp. Resp. 16. [Orell. et Schuetz. *Hermarchus*. R.]
HERMACREON, Inv. I. 30. portitoris nomen, qui portoria Rhodiorum redemit.
[HERMAE *Pentelici* statuae, v. Ind. Geogr. s. v. *Pentelicus*.]
HERMAGORAS, Inv. I. 6. et 51. Brut. 76. rhetor celeberrimus: praecepta scripsit expedita ad inveniendum, sed tenuia ad ornandum. Inv. I. 11. constitutionis translativae auctor est. *De eo vid. Interp. ad Quintil. III.* 1. *Nam cum secutus est. Diversus est ab* Hermagora Temnite, *qui* Carion *dictus est, et Romae Augusti temporibus vixit, cujus libros commemorat Suidas in* Ἑρμαγόρας. *Pompejus decedens ex Asia, finito bello Mithridatico, Rhodi contra eum disputavit* περὶ τῆς καθ᾽ ὅλου ζητήσεως, *quam disputationem descripsit Posidonius.*

Plut-

toris et M. Ciceronis pueri. Brut. 95. argutus et ſententioſus. cf. Or. 69.

HIERONYMUS, *Rhodius*. Or. 57. Peripateticus: in Iſocratis libris multos verſus invenit. Acad. IV. 42. vacuitatem doloris ſummum bonum eſſe dicit. cf. Fin. II. 3. et 6.

HILARUS, Att. XII. 37. XIII. 19. eſt ſervus et librarius, deinde libertus Ciceronis. Att. I. 12. fugit ad C. Antonium in Macedoniam. *Alius* Hilarus eſt ad Div. XIII. 32. libertus Cn. Otacilii Naſonis, et Att. XVI. 4. libertus Libonis.

HIPPARCHUS, Att. II. 6. ſcripſit contra Geographica Eratoſthenis. *Nicenus fuit, aſtrologia celeber, circa Olymp. CLX. Ejus librum contra Eratoſthenem commemorat Strabo L. I. p.* 14. *L. II. p.* 133. *cum Eratoſtheni iniquiorem putat. L. II. p.* 149. *autem diſerte dicit, cum non tam Geographica ſcripſiſſe, quam Eratoſthenis Geographica reprehendiſſe.*

HIPPIAS, *Eleus*. Or. III. 32. Sophiſta celeber Socratis temporibus. *vid. Platon. Hippiam.* Gloriatus eſt, nil eſſe in ulla arte cum liberali, tum illiberali, quod ipſe neſciret. conf. Brut. 8. 85.

HIPPIAS, *Piſiſtrati filius*. Att. IX. 19. arma contra patriam fert, in pugna Marathonia cadit.

HIPPIAS, *Philoxeni filius*. ad Div. XIII. 37. Calactinus.

HIPPIAS, Phil. II. 25. mimus. *Plutarch. in Antonio.*

Q. HIPPIUS, ad Div. XIII. 76. vide *C. Valgius Hippianus.*

[HIPPOCENTAURUS, i. q. *Centaurus*, fabuloſa figura ex equo et homine compoſita, Tuſc. I. 37. N. D. II. 2.]

HIPPOCRATES, *Cous*. Or. III. 33. *Eſt medicus ille celeberrimus.*

HIPPODAMIA, Tuſc. III. 12. [Pelopis uxor.]

[HIPPODAMUS, ad Q. Fr. III. 1.]

HIPPOLYTUS, *Theſei filius*. Heren. IV. 34. Tuſc. IV. 11. odium ejus in mulieres. Off. I. 10. ab equis Neptuni diſcerptus eſt.

HIPPONAX, Nat. D. III. 38. *Jambographus, qui jambis mordacibus Anthermum et Bubalum ad reſtim redegit, a quo in* Orat. 57. pes Hipponacteus, et ad Div. VII. 27. praeconium Hipponacteum *dicitur.*

HIRRUS, ad Div. VIII. 8. *cognomen Lucceiorum.*

C. HIRRUS, Att. VIII. 11. Pompejanus, quem Caeſar *Ulcillam* dixit. ad Div. II. 10. a M. Coelio in petitione aedilitatis vincitur. ad Div. VIII. 9. contra Caeſarem ſententias dicit poſt repulſam, et totus mutatur. ad Div. VIII. 2. *adde in* Lucceius.

A. HIRTIUS, ad Div. VII. 33. declamat apud Ciceronem. Phil. XII. 4. Phil. I. 15. ejus Conſulis deſign. recuperata valetudine populus gaudet. Phil. VII. 4. Ciceronis collega, ſc. *in auguratu*. Phil. VII. 4. ad bellum contra Antonium proficiſcitur. ad Div. X. 33. Antonium vincit, ſed in oppugnatione caſtrorum perit.

HISMENIAS, Verr. IV. 42. Tyndaritanus nobilis.

HISPO, vel HIPSO, ad Div. XIV. 1. Centurio fuiſſe videtur, miſſus a Coſſ. vel Tribuno pl. Clodio, ut Ciceronem exulem perſequeretur.

HOMERUS, Arch. 8. de ejus patria quae urbes contenderint. Or. III. 34. ejus libros ſic, ut nunc habemus, confuſos antea diſpoſuit Piſiſtratus. Fin. V. 18. ejus fabula de Sirenibus explicatur. Tuſc. V. 39. caecus fuiſſe dicitur. I. 16. ejus *νεκυία*. V. 3. Lycurgi aequalis. I. 1. ante Romam vixit. de Sen. 15. multis ſeculis ante Heſiodum. Div. II. 10. ſententia de fato. [Ante Homerum poëtae fuerunt; Brut. 18. cf.

natum venire, et utrum civis fit, nec ne. *add. in* Mancinus.

HYADES, N. D. II. 43. fidus.

HYDRA, [Tufc. II. 9. fabulofa Cerberi genitrix;] N. D. II. 44. fidus.

[HYMNIS, Caecilii fabula, de Fin. II. 7.]

HYPERBOLUS, Athenienfis, Brut. 62. improbus et feditiofiffimus: Comicis notatus. *vid. Ariftoph. Equit. v.* 1301.

HYPERIDES, Or. I. 13. Or. 26. fatis in orationibus facetus. Or. III. 7. Or. 31. ejus acumen. etc.

HYPERION, N. D. III. 21. fol.

HYPSAEUS, Orat. I. 36. abfurde defendit aliquem ignoratione juris civilis. *Filius videtur ejus, qui a. DCXXVIII. Conful fuit.*

P. Plautius HYPSAEUS, Flacc. 9. ad Div. I. 1. Pompeji M. Quaeftor in bello Mithridatico et poftea Milonis competitor in confulatu. ad Att. III. 8.

I. J.

JACCHUS, Verr. IV. 60. e marmore, apud Athenienfes in primis colebatur.

JALYSUS, Verr. IV. 60. Herculis filius, N. D. III. 21. Solis nepos, *a quo Jalyfus urbs apud Rhodios.* Or. 2. Att. II. 21. pictura Rhodi, auctore Protogene, *de qua v. Gell. Noct. Att. XV. ult. Plin. XXXV.* 10. *add. Martini Var. L IV.* 20.

JAMBLICHUS, ad Div. XV. 1. Sampficerami filius, Phylarchus Arabum, amicus Romanorum. Phylarchi *funt reguli f. dynaftae. Vid. quem Graevius jam laudavit, Strab. XVI. p.* 1092. *et ibi Cafaub.*

JAMIDAE, Div. I. 41. harufpices in Peloponnefo.

[JANUS, Deus, N. D. II. 27.]

JASON, Pheraeus, [tyrannus Pherarum in Theffalia prudentiffimus, Xenoph. Hellen. VI. 1. Valer. Max. IX. 10. ult. R.] Nat. D. III. 28. cafu fanatur. Off. I. 30. *De eo v. Diodor. S. XV. p.* 373.

IBYCUS, Rheginus. Tufc. IV. 33. ejus fcripta: amoribus deditiffimus. *Ejus etiam Strabo bis mentionem facit L. I. p.* 102. *L. VI. p.* 417. *Fuit Simonide antiquior, ex cujus libris pauca fragmenta apud veteres reftant. Vide quos laudat Fabric. B. G. II.* 15.

ICADIUS, Fat. 3. praedo, qui faxo, quod ex fpelunca in ejus crura inciderat, periit.

M. ICCIUS, Phil. III. 10. Siciliam fortitus eft, fortiente M. Antonio Confule.

IDYJA, Nat. D. III. 19. Aeetae uxor, Medeae mater.

ILIONA, Acad. IV. 27. *filia Priami.*

[INDEX HERCULES, Div. I. 25.]

INDUTIOMARUS, Font. 8. Gallus, Trevirorum dux, quo auctore Galli Fontejum accufarunt, *poftea a C. Caefare victus et interfectus.*

INO, Tufc. I. 12. Cadmi filia, Graecis *Leucothea*, Latinis *Matuta* dicitur. [N. D. III. 15. 19.]

IPHIGENIA, ad Herenn. III. 21. Tufc. I. 48. etc. Agamemnonis filia, immolatur pro civibus.

ISIACI, Div. I. 58. conjectores, Ifidis facerdotes.

ISIDORUS, Verr. III. 34. mimus. Att. XI. 4. *autem eft*, libertus quidam.

ISOCRATES, Or. II. 2. eloquentiae pater. Brut. 12. negat, effe artem dicendi, aliis orationes fcribit. Inv. II. 2. ejus ars rhetorica quae fuerit, ignoratur. ad Div. I. 9. tota ejus ratio libris Ciceronis de Oratore continetur. Or. 13. laudatur a Platone in Phaedro.

JUBA, Agr. II. 22. Hiempfalis filius, *Mauritaniae Regis*, Capillatus.

JUBELLIUS Taurea, Pif. 11.

JUBELLII, Agr. II. 34. nobiles Campani bello Punico fecundo.

JUGURTHA, Manil. 20. bellum cum eo Mario committitur.

C. JULIUS, L. F. Br. 48. orator non vehemens, fed feftiviffimus.

 Ora-

P.

P. JUNIUS, Verr. I. 50. frater M. Junii; *de quo ibidem. Praenomen P. omnes libri praeferunt. Sed tamen Dukerus ad Liv. XXXIV. 1. dubitat, an fit potius D., quod P. praenomen alienum videatur a familia Junia.*

Q. JUNIUS, Verr. I. 7. Senator.

T. JUNIUS, L. F. Tribunitius. Br. 48. accufavit de ambitu P. Sextium Praetorem defignatum et vicit: laudatur.

JUNIUS, ad Div. VII. 23. familiaris quidam Avianii ftatuarii. *Alius Junius eft* Att. XII. 14.

JUNO, N. D. I. 29. Argiva, Romana, Lanuvina, diverfa figura, *ad quem locum confer nummum gentis Prociliae ap. Urfinum et Morellium, qui plane confentit cum defcriptione Ciceroniana.* de Div. I. 24. Lacinia, columnam in ejus fano vult tollere Hannibal: *quod fanum erat ad promontorium Lacinium. vid. Gronov. ad Liv. XXIV.* 3. Verr. I. 19. Samia. Mur. 41. Sofpita, *Lanuvii.* [Lucina, N. D. II. 27.]

JUPITER, N. D. [I. 29.] III. 21. tres Joves numerantur. Fin. III. 20. Salutaris, Hofpitalis. ad Div. VII. 12. Lapideus. c. 58. ejus tria in orbe ligna celebrabantur. ad Div. IX. 16. Minianus, *quia quotannis minio pingendus locabatur.* [Olympius, N. D. III. 35.] Verr. IV. 53. ejus templum Syracufis. Div. II. 41. puer lactens cum Junone Fortunae in gremio fedens, mammam appetens, caftiffime colitur a matribus. Ejus templum Praenefte. de Div. I. 35. Stator. Ejus fignum. in Pif. 35. Urius, i. e. *auctor bonorum ventorum: cum Latini* Imperatorem *vocarunt.* Verr. IV. 57. *nulla Graeci verbi ratione habita. vid. Graev. ad Verr. l. c. v. et loca veterum de templo Bofporano* Jovis Urii *ap. Taylorum praef. ad Disf. in Legem decemviralem.* Div. I. 10. Summanus, *v. in* Summanus. [Jupiter Capitolinus et Ammon, N. D. I. 29. Dodonaeus, de Div. I. 34. Optimus, Maximus, N. D. III. 36. Jovis ftella, *Φαέθων* dicta, N. D. II. 20.]

JUVENTAS, [N. D. I. 40.] Brut. 18. Dea. Att. I. 18. ejus facra anniverfaria.

JUVENTIA, Planc. 7. familia Confularis ex municipio Tufculano.

JUVENTIUS, Planc. 24. primus de plebe Aedilis Curulis factus eft.

M. JUVENTIUS *Pedo*, Cluent. 38. Senator juftiffimus.

T. JUVENTIUS, Br. 48. lentus in dicendo, fed callidus et magna juris civilis fcientia.

K.

KANA et KANUS, v. *Cana* et *Canus.*

L.

LABEO, ad Q. Fr. I. 1. §. 14. de cohorte Praetoris Q. Ciceronis in Afia.

L. LABEO, Heren. IV. 27.

D. LABERIUS, ad Div. VII. 11. XII. 18. mimus, poëta clarus et mordax. *Eques Rom. a C. Caefare juffus in theatrum prodire, de quo v. Macrob. Saturn. II. 7. ubi fragmentum ejus infigne. Apud eundem aliquot ejus dicteria.*

M. LABERIUS, ad Div. XIII. 8.

Q. LABIENUS, Rabir. Perd. 7. T. patruus; cum Saturnino Capitolium occupat.

T. Attius LABIENUS, Rabir. Perd. 2. Trib. pl. Cicerone Confule C. Rabirio perduellionis crimen intendit, quod Saturninum interfeciffet. Att. VII. 11. ad Div. XVI. 12. discedit a Caefare, *cujus Legatus fuerat*, et ad Pompejanos transit: *v. inpr. Diodor. Sic. XLI. p.* 154. Att. VIII. 2. propterea parum dignitatis habet. Div. I. 32. e pugna Pharfalica fugit. Att. VII. 7. dives, *qui etiam urbem condidit.*

et

et in clivo Capitolino steterat. ad Div. XI. 16. 17. praeturam petit Antonio et Dolabella Coss. *quam et sequente anno gessit: unde* Praetorius *dicitur Plinio VII.* 52. *et Valer. M. I.* 8.

[LAMIAE, conductores domus Q. fratris in Carinis, Q. Fr. II. 3.]

LAOMEDON, Tusc. I. 26. Ganymedis pater.

[LAR familiaris, deus domesticus pro domo ipsa, Verr. III. 11. 54. *Lares*, p. Quint. 27. eorum aedes, N. D. III. 25.]

LARGIUS, Or. II. 59. *e Scriboniis, idem nomen, quod Largus.*

LARGUS, ad Div. VI. 8.

LARTES, *seu potius* Lar vel Lars Tolumnius. Phil. IX. 9. Rex Vejentium, qui quatuor Rom. Legatos Fidenis interemit. *Fuit autem hoc praenomen dignitatis, et Regibus omnibus commune.*

LARTIDIUS, Att. VII. 1. *nomen, quo utitur ad Milonem reprehendendum.*

M. LATERENSIS, *e Juvenciis.* Att. II. 17. tribunatum non petit, ne juret in Caesaris legem agrariam. v. *Lex Julia agraria.* Planc. 1. studiosus Ciceronis. Plancium de ambitu accusat, quod ipse in ea petitione repulsam tulerat. ad Div. VIII. 8. Praetor Marcello et Paullo Coss. ignorantissimus juris civilis. Att. XII. 17. Augur. ad Div. X. 21. Legatus M. Lepidi: *qui se ipse interfecit, cum Lepidus Antonium clam se in castra recepisset.* ad Div. X. 23. fides ejus et animus in remp. Vatin. 11. ei insidias Vatinius facit: laudatur.

[LATIAR, ad Q. Fr. II. 4. i. q. feriae Latinae, Macrob. Sat. I. 16.]

LATINUS, ad Div. XII. 30. *Legatus C. Calvisii in Africa, qui cum duobus aliis, absente Calvisio, provinciam obtinebat.*

[LATONA, Apollinis et Dianae mater, N. D. III. 23. Asteriae soror, III. 16. 18.]

[LEAENA, meretrix Attica, Fragmentt.]

M. LECCA, *e Porciis,* Catil. I. 4. socius Catilinae.

[LEDA, N. D. III. 21.]

LEJUS, ad Att. V. 20. *sed v. notas.*

C. et M. LENII, s. LAENII, *nam iidem sunt,* fratres. ad Div. XIII. 63. Planc. 41. Sext. 63. Ciceronem expulsum Brundisii in hortos suos recipiunt, contemtis Clodii minis. ad Att. V. 20. 21. *Hic est* M. Lenius, *qui primus* ὀρνιθοτροφεῖον *invenit Brundisii. v. Varro R. R. III.* 5. 8. *ubi male Ursinus e Plinio X.* 50. *corrigi vult* Laelius, *cum ibi potius* Laenius *sit reponendum.*

LENTIDIUS, Dom. 33. Sext. 37. *plebejus e Clodianis operis.*

LENTO, Caesenius, Phil. XII. 9. Antonianus VIIvir.

Cn. *Cornelius* LENTULUS, *Clodianus*, Verr. II. 38. Consul cum L. Gellio *a. DCLXXXI.* Verr. V. 7. Cluent. 42. Censor cum L. Gellio. Flacc. 19. Temnitarum patronus. Dom. 47. bona ejus a C. Atinio Labeone Trib. pl. consecrantur. Br. 64 66. qualis orator. *Ejus nomen est etiam* pr. L. Man. 23. Vatin. 11. *cum vulgo legeretur:* Cn. Lentulum et Q. Claudium, *viri docti e MSS. reposuerunt:* Cn. Lentulum Clodianum, *Ursinus, Gruterus, Fr. Fabricius, alii: quis autem sit ille* Lentulus Clodianus, *tacent. De hoc nostro quidem Lentulo capi non potest, qui diu ante Consul fuerat, quam C. Antonius accusaretur. In altera autem lectione omnia expedita sunt. Nam* Cn. Lentulus *erit* Marcellinus, *qui eo anno Praetor potest fuisse, de quo sermo, cum biennio post Consul fuerit.*

Cn. LENTULUS, *Marcellinus. Patrem* Claudium Marcellum *plebejum habuit.* ad Div. XV. 10. *Ascon. in Divinat. c.* 4. *Debebat se appellare* Claudianum, *sed maluit* Marcellinum. *Ma-*

 nut.

Fuisse

Fuisse autem P. Lentuli, principis Senatus, nepotem, Ciceroni credimus, Catil. III. 5. Itaque et hic, ut saepe, errat Asconius ad Div. in Caecil. c. 21. ubi filium illius Lentuli facit. Hunc etiam puto esse eum, qui Quaestor urbanus cum L. Triario fuit, Scipione et Norbano Coss. ut opinor, Verr. I. 14. Nam inter eum annum et consulatum ejus interjecti sunt anni XII.

P. LENTULUS *Marcellinus*, filius M. Marcelli, patris Aesernini, Brut. 35.

P. LENTULUS Spinther, *ita dictus ab histrione quodam, propter similitudinem.* Off. II. 16. Consule Cicerone Aedilis, splendore vincit omnes. ad Quir. p. Red. 5. ad Senatum de Cicerone revocando refert. *De ejus opera in Cicerone revocando in hac Oratione, et ea in Senat. p. R. aliisque saepe commemoratur.* ad Div. XIII. 48. Ciliciae Proconsul legem Ciliciae constituit. ad Div. I. 1. sqq. Ptolemaeum reducere cupit in regnum. ad Div. XII. 14. in fuga Pharsalica a Rhodiis non recipitur. VI. 21. in bello Civili perit. Brut. 77. parum natura valuit, sed disciplina.

P. LENTULUS Spinther, fil. ad Div. I. 7. laudatur. VII. 26. Augur. Sext. 69. Augur fit eodem anno, quo togam virilem accepit: quomodo, docet Manutius ad Div. VII. 26. XII. 14. 15. *quae sunt ipsius epistolae; ex quibus intelligitur, eum Proquaestorem Trebonii in Asia fuisse*, post ejus mortem se Propraetorem appellat, praeturam Asiae a Senatu petit, et de rebus gestis suis exponit. *In eadem epistola significat, se participem caedis Caesarianae fuisse.* ad Att. XII. 52. divortium facit cum Metella. *Adoptatum esse a Manlio Torquato, e Dione XXXVIII. p. 99. docet Manutius ad Ep. ad Div. I. 7. extr.*

LENTULUS, de Har. Resp. 17. orator gravis et disertus: P. Clodium accusat de religionibus violatis. *Qui sit intelligendus, nescio. Freinshemius Suppl. Liv. CIII. 30. P. Lentulum Spintherem Trib. pl. vocat: quod recte Crevierius refellit ex eo, quod Spintheres patricii, Tribuni plebis esse non potuere. Tribunum pl. accusatorem fuisse, diserte tradit Plutarch. in Caesare: sed nomen non addit, igitur Lentulus aliquis eo anno Tribunus fuerit, necesse est, quod non vidit Pighius.*

LENTULUS puer, Att. XII. 28. 30. *Tunstallus ep. ad Middleton. 184. putat, esse filium Tulliae ex ultimo marito P. Lentulo, quem ei tribuit Ascon. ad Or. in Pison. init. Plutarchus dicit, eam mortuam παρὰ λέντλῳ: quod Tunstallus de marito intelligit, non de domo. Mortua enim est in Tusculano patris.*

LEON, Verr. V. 6. Megarensis.

LEON, Tusc. V. 3. Phliasiorum princeps, tempore Pythagorae. Hujus cum eo de philosophia sermo.

LEONIDAS, *is, qui pro patria occubuit ad Thermopylas.* Tusc. I. 42. 49. Fin. II. 19. 30.

LEONIDAS, Verr. V. 5. Lilybaetanus.

LEONIDES, ad Div. XV. 21. princeps Atheniensium *tempore Ciceronis.* Att. XV. 16. 18. XVI. 16. de Cicerone fil. ad patrem scribit, eumque mediocriter laudat.

LEONTIUM, Nat. D. I. 33. meretricula Epicurea, contra Theophrastum scripsit eleganter.

M. Aemilius LEPIDUS, Or. II. 71. Provinc. 9. Censor *a. DLXXIV.* cum M. Fulvio *collega* statim redit in gratiam. Bis Consul et Pontifex M. *Hic est, qui princeps Senatus passim dicitur*, v. c. Rabir. Perd. 7. *Hic est etiam,*

 qui

LI-

LICINIA, ad Div. VII. 23. Caſſii ſoror, *ſed non germana.*

LICINI AATRIA, [vid. *Ind. Geograph.*]

LICINIAE, Brut. 58. neptes C. Laelii e filia L. Licinio Craſſo collocata, Dom. 53. Brut. 43. [Non autem *C. Laelii*, ſed *Laeliae*, (quae vid.) e filia *Mucia*, *L. Licin. Craſſo* collocata neptes fuerunt. Una earum, P. Scipionis Naſicae uxor, filium habuit L. Craſſum, (ſub cujus nom. idem, qui hic error eſt) L. Craſſi avi materni teſtamento adoptatum, Brut. 58. — At quae Dom. 53. *Licinia Caji* filia virgoque Veſtalis appellatur, quamque eſſe eandem credo, quae Brut. 43. *Licinia* virgo a Craſſo defenſa dicitur, cum hisce *Liciniis*, *L. Licinii Craſſi* filiabus, non eſt commiſcenda. R.]

[LICINIANA DOMUS, ad lucum Piſonis, Q. Fr. II. 3.]

LICINIUS, Or. III. 60. ſervus literatus C. Gracchi, poſt cliens Q. Catuli.

LICINIUS, Mil. 24. popa.

LICINIUS, Phil. II. 23. de alea condemnatus a M. Antonio in tribunatu reſtituitur.

LICINIUS, Q. Fr. II. 1. libertus quidam aut negotiator, in provincia Aſia. *Videtur eſſe idem, qui I. 2. §. 2. memoratur.*

LICINIUS, Q. Fr. I. 2. §. 4. Aeſopi hiſtrionis ſervus.

LICINIUS Macer, *v.* Macer.

C. LICINIUS Calvus, Brut. 81. ejus dictio et ingenium. ad Div. VII. 24. Tigellium acri carmine perſtrinxit. ad Div. XV. 21. amicus Ciceronis; *cum ante inimicus fuiſſet, propterea quod patrem ejus Licinium Macrum Praetor de repetundis damnaverat. vid. Valer. M. IX. 12. 7. Ejus mentio etiam* de Fin. I. 2. v. *Calvus Orator*.

A. LICINIUS, Archias. v. in *Archias.*

A. LICINIUS Ariſtoteles, Melitenſis, ad Div. XIII. 52.

C. LICINIUS Nerva, Brut. 34. in tribunatu et tota vita improbus. *Corradus ad h. l. putat, eundem eſſe, qui ap. Varr. R. R. II. 4. ſed is praenomen* A. *habet. Apud Livium XLV. 45. eſt C. Licinius Nerva Praetor: ſed ab hoc diverſum eſſe Ciceronianum, temporis ratio docet, quae ſatis indicat, Gracchorum temporibus fuiſſe. Tribunatum ejus a. DCXXXII. alligat Pighius, argumento incerto.*

C. LICINIUS, Sacerdos. Cluent. 48. in equitum cenſu a P. Africano contumelia afficitur.

L. LICINIUS, Verr. II. 49. *Craſſus, Q. Mucii collega in conſulatu.*

P. LICINIUS Varus, Or. II. 61.

P. LICINIUS, Coel. 25. *Manutio alius videtur a P. Licinio Craſſo, M. fil.*

LIGARII, fratres, ad Div. VI. 13. *Q. T. et tertius, cujus cognomen ignoro.* Quintus exulat, ſed ſpem reditus habet. [Scriptae ad eum Epp. ad Div. VI. 13. et 14.] *De eo v. Argum. Orationis pr. Ligario et ipſam Orationem.* Titus Quaeſtor urbanus fuit, *Lentulo et Philippo Coſſ.* Ligar. 12. cf. Att. XIII. 44.

LIGUR ſ. LIGUS, eſt *cognomen* Aeliorum, Cluent. 26. *Apud Ciceronem occurrunt:*

L. LIGUR, Verr. I. 48. Att. VII. 18. etc. *frater M. Octavii Liguris*, et SEXT. LIGUR, Trib. pl. qui *(anno Clodiano)* ſibi Liguris cognomen ſumſerat, ut ex Aelia familia videretur. Dom. 19. Sext. 32. LIGUS, pater, Att. XII. 23. *utrum ſit de fratribus illis duobus, an alius, neſcio.*

[LIGURINUS μῶμος, Att. V. 20. v. not.]

A. LIGURIUS, ad Div. XVI. 18. Caeſaris familiaris. Att. XI. 9. Q. Fr. III. 7.

LINDUS, Nat. D. III. 21. conditor Lindi *in Rhodo inſula.*

L.

L. LUCILIUS Balbus, Brut. 42. doctus, Ser. Sulpicii praeceptor. *Corradus fratrem putat Quinti, et patrem L. ad Div. III. 4.*

L. LUCILIUS, ad Div. III. 4. *videtur inter Appii Pulchri comites in Cilicia fuisse.*

Q. LUCILIUS Balbus, Nat. D. I. 7. Stoicus, Graecis par. *Itaque etiam L. II. inducitur e Stoicorum disciplina explicans locum de Natura Deorum.*

Sext. LUCILIUS, ad Att. V. 20. T. Gavii Caepionis fil. Trib. mil. in exercitu Bibuli.

LUCILIUS, ad Div. XII. 13. classi Dolabellae Praefectus in Asia post Caesaris mortem. *Sed quia Appianus* L. Figulum *hunc Praefectum fuisse dicit, corruptum locum viri docti suspicantur. Manutius e Codd. legi volebat:* Lucius. *Praenomina enim interdum pro nominibus aut cognominibus ponuntur. Victorius suspicatur, ei Lucilio cognomen Figuli fuisse.*

[LUCIUS, Att. I. 5. est L. Cicero, M. Ciceronis frater patruelis.]

LUCRETIA, Lucretii Tricipitini filia, Leg. II. 4. de Fin. II. 20.

M. LUCRETIUS, Verr. I. 7. Senator.

[Q. LUCRETIUS Ofella, Brut. 48. Ern. scripf. *Aphilia*, Schuetz. et Orell. *Ofella.* cf. Corrad. qui probat *Ofella*, eundemque hunc esse putat, qui in Liv. Epit. 88. et 89. commemoratur. v. *Aphilia.*]

Q. LUCRETIUS Vispillo, Brut. 48. juris peritus.

Q. LUCRETIUS, Att. IV. 16. accusat Drusum. VII. 24. 25. familiaris Cassii. VIII. 4. Sulmonem fugit.

T. LUCRETIUS Carus, Q. Fr. II. 11. ejus poëmata laudantur.

CN. LUCULLUS, Att. XV. 1. familiaris Ciceronis, matrem effert: in funere adest Cicero.

L. LUCULLUS, Quint. 16. juris peritus. *Quis fuerit, nescio. Probabilis est conjectura P. Manutii corrigentis:* L. Lucilius: *de quo supra. Nisi tamen est is, qui* in Tog. Cand. accusator Catilinae *commemoratur: quem Asconius* paratum eruditumque *vocat. Sed Crevierius V. C. ad Freinsh. Suppl. Liv. CII. 19. corrigit* Luccejus: *et intelligit eum, ad quem est pulcra illa Ciceronis epistola. Nam 1) accusator ille fuit eruditus, 2) paullo post frustra consulatum petiit: quae bene conveniunt Luccejo. 3) Asconius paullo post commemorat Lucceji Orationem in Catilinam. Itaque valde probo Crevierii correctionem.*

L. LUCULLUS, Tog. Cand. accusator Catilinae. *Asconius vocat* paratum eruditumque.

L. LUCULLUS, *e Liciniis plebejis.* Brut. 21. A. *Postumii* Albini collega *in consulatu a. DCII.* Acad. IV. 45. L. Luculli avus.

L. LUCULLUS, L. F. L. N. Off. II. 16. Acad. IV. 1. ulciscendi causa accusavit *Servilium Augurem, qui patrem de peculatu reum fecerat, Plut. p.* 491. *De ejus laudibus et rebus gestis lege in primis Acad. IV.* 1. *sqq.* ibid. Antiochum philosophum Quaestor secum habuit et Imperator. Off. II. 16. magnifica aedilitate cum fratre functus est. Cluent. 49. ex SCto ferendam legem, si qui essent, quorum opera factum esset, ut judicium Junianum corrumperetur, non tulit. Sext. 27. L. Manil. 8. Muren. 15. res in Asia gestae *post consulatum a. DCLXXIX.* Brut. 62. a forensi eloquentia alienus. Fin. III. 2. bibliotheca, *quam filio reliquit.* Leg. III. 13. quomodo magnificentiam villae defenderit. Att. I. 19. historiam Graece scripsit. Dictum Luculli de hoc libro. *Intelligendus liber de bello Marsico, Graece scriptus, cujus mentio ap. Plut. in Lucull. Inepte Ursinus de Lucullo avo s. potius de ejus collega Albino intelligit. Nam Cicero, Lucullum, quod ibi est, Attico*

tra Leocratem Oratio. Cicero eum appellat accuſatorem.

LYSANDER, de Off. I. 30. Lacedaemonius verſutiſſimus et patientiſſimus. I. 22. Lacedaemoniorum imperium dilatat. Div. I. 42. leges Lacedaemoniorum mutare prohibetur ab Apolline Delphico. I. 34. in ejus ſtatuae capite Delphis ſubito corona extitit ex aſperis herbis.

LYSANDER, Off. II. 23. propter injuſtitiam urbe pulſus eſt. *Ephorus fuit, diverſus a ſuperiore, prope* 150 *annis poſt illum vixit: de quo vid. Plutarch. in Agide.*

LYSANIAS, Flacc. 18. Temnites.

LYSIADES, Antonianus, Phil. VIII. 9. *ubi tamen Muretus malebat legi* Lyſides.

LYSIADES, Athenienſis. Phil. V. 5. Phaedri philoſophi filius.

LYSIAS, orator Athenienſis. Brut. 16. Athenis natus et mortuus eſt. Timaeus Syracuſiis vindicat. Plurimas orationes veras reliquit. Orat. I. 54. Socrati orationem ſcriptam dedit, qua uteretur ad judices. Brut. 12. primus profeſſus eſt, eſſe artem dicendi. Or. 26. ſatis in orationibus facetus. cf. de Or. II. 22. Brut. 7. 9.

LYSIAS, Fin. V. Stratonis diſcipulus. *Quia nullus Stratonis diſcipulus hoc nomine notus eſt, Viri docti legunt* Lyco, *de quo ſupra.*

LYSIAS, Phil. VIII. 9. *unus de grege M. Antonii IIIviri. Muretus pro* Lyſiade *legebat* Lyſide. *Ea nomina inter ſe confundi, docent viri docti ad Nepot. Epam.* 2.

LYSIDICUS, Phil. XI. 6.

LYSIMACHUS, Tuſc. I. 43. V. 40. Rex *(Thraciae, ante Dux Alexandri)*, Theodoro Cyrenaeo philoſopho fruſtra crucem minatur. v. *Theodorus Cyrenaeus. Buherius ad h. l. reprehendit Aldobrandinum, qui ad Laërt. II.* 102. *Regem Macedoniae vocat. Malc. Nam et Macedoniam ſibi vindicavit.*

LYSIPPUS, *Sicyonius, ſtatuarius nobiliſſimus.* Brut. 86. Doryphorum Polycleti ſibi magiſtrum fuiſſe dicebat. *Ad h. l. confer Plin. H. N. XXXIV.* 8. ad Div. V. 12. Alexandro unice probatur. Or. III. 7. Herenn. IV. 6. etc.

LYSIS, *Tarentinus*, Or. III. 34. de Off. I. 44. Pythagoreus, Epaminondae praeceptor. v. *Nepos in Epam.* 2. *et ibi Intt.*

LYSONES, pater et filius, Lilybaetani, ad Div. XIII. 32. [*Lyſo*, Lilybaetanus dives, commemoratur Verr. IV. 26.]

LYSO, Patrenſis, ad Div. XIII. 19. hoſpes Ciceronis.

M.

C. MACER, *e Liciniis.* Brut. 67. pro Rab. 2. qualis orator fuerit. *Calvi Oratoris pater, C. Rabirii inimicus.* Att. I. 4. de repetundis condemnatur, Praetore Cicerone. vid. *C. Licinius Calvus. Verbum* condemnatur *quomodo hic intelligendum, diſces ex Valer. Max. IX.* 12. 7. Leg. I. 2. hiſtoricus Latinus, arguta loquacitate, ſed non ex Graeco fonte ducta; *de quo loco, et ipſo in primis Macro, v. Voſſ. H. Lat. I.* 10.

MACRO, Att. IV. 12.

MACULA, *Pompejus*, ad Div. VI. 19. Ciceroni diverſorium in Falerno ſuo offert.

MADARA, Att. IV. 2. *eſt Matius a calvitie ſic dictus. add. in* Calvena.

MAEANDRIUS, Flacc. 22. Trallianus.

C. MAECENAS, Cluent. 56. eques Romanus.

SP. MAECIUS *Tarpa*, ad Div. VII. 1. *judex et cenſor fabularum. Ejus mentio ap. Horat. Serm. I.* 10. *et Art. Poët. v.* 387. *De familiae Maeciae claritate ſub Caeſaribus v. Perizon. de num. Conſul. p.* 277.

MAENIA Columna, Sext. 58. etc. *nomen habet a Maenio, qui, cum*

C.

C. MANILIUS, Leg. Manil. 24. auctor legis Maniliae. Corn. I. auctor legis de libertinorum suffragiis: *de quibus vid. Ind. Legg. Laudatur etiam* C. Manilius, M. Acbutii gener, Flacc. 37. *forte idem.*

M'. MANILIUS, ad Div. VII. 8. et 22. Caecin. 24. Orat. I. 49. JCtus. Brut. 27. Acad. IV. 32. Conful cum L. Cenforino, *a. DCIV.* Brut. 28. prudens in dicendo. Or. III. 23. omnibus civibus confilii fui fecit copiam. Brut. 16. *v. Buherius ad Somn. Scip. init. Hic eft, de quo Plin. VII. 9. ubi v. Harduin. qui recte praenomen dat* Manius, *non* M. *ut alii, (vid. Viros doctos ad Liv. Epit. XLIX.) etiam Zofimus II. 4. qui et* Mallium *vocat. De varietate librorum in nomine* Manilii *notavimus in Lege Manilia.*

Q. MANILIUS, pro Cluent. 13. Triumvir Larinas.

T. MANILIUS, Q. Rofc. 14. Senator.

C. MANLIUS, Catil. I. 3. *pro quo Lipfius, Manutius et alii:* Mallius. *fic enim Graeci: Dio, Plutarchus, Appianus. Ita habent etiam quidam Codd. Salluftii. v. Cortium ad Sall. Catil.* 24. focius Catilinae. v. *Acidinus.*

Cn. MANLIUS, Mur. 17. Planc. 5. homo ignobilis, vincit Q. Catulum in petitione. Or. II. 28. defenditur a M. Antonio, *cum eum, victum a Cimbris cum Caepione, Sulpicius accufaffet. v. Vell. II. 12. Drakenb. ad Liv. Ep. LXVII. nos ad Tac. Germ.* 38.

L. MANLIUS, A. fil. Off. III. 31. poft dictaturam accufatus a M. Pomponio Trib. pl. per filium liberatur.

L. MANLIUS *Acidinus*, Or. II. 64. vid. *Acidinus.*

L. MANLIUS Sofis, ad Div. XIII. 30. Catinenfis, civis Rom. factus.

M. MANLIUS, Dom. 38. [Phil. II. 34.] ejus domus evertitur et duobus lucis conveftitur. Phil. I. 13. propter ejus fcelus gens Manlia neminem e familia fua Marcum nominari voluit.

Q. MANLIUS, Act. I. in Verr. 10. Tribunus pl. *a. DCLXXXIV.*

Q. MANLIUS CHILO, Catilin. III. 6. focius Catilinae, follicitat Allobroges. *Salluftius appellat* M. Annium, *fed Ciceronis lectio verior propter cognomen, quod eft* Manliorum, *non* Anniorum. *P. Manutius. Ceterum in pluribus nominibus discrepat a Cicerone Salluftius. vid. Caeparius. Cortius ad Salluft. Cat.* 46. 3.

T. MANLIUS, L. F. A. N. Off. III. 31. patrem a Pomponio Tr. pl. accufatum liberat: Gallum e provocatione vincit: Torquatus primus dictus: in tertio confulatu Latinos ad Veferim vincit: feverus eft in filium.

T. MANLIUS, ad Div. XIII. 22. Att. I. 16. negotiator Thefpiis.

T. MANLIUS, Verr. II. 50. Praetor Siciliae. Agrigentum ex oppidis Siculorum ducit coloniam. [Pigh. ad a. 546. noftro loco fcribi vult *C. Mamilius* pro *T. Manl.* R.]

T. MANLIUS, Verr. II. 8. civis Romanus.

[MARCELLI omnes, qui etc. Verr. II. 49.]

MARCELLINI, *de his vid. in* Lentulis.

C. Claudius MARCELLUS, *M. fil. M. nep. M. pronepos. Afcon. ad Verr. II. 3. five, ut placet Weffel. Obf. II. 1. abnepos: pater ejus Caji, qui cum L. Paullo Conful fuit.* in Caecil. 4. Verr. II. 3. III. 91. praefuit Siciliae. ad Div. XV. 8. Div. II. 35. Ciceronis collega *in auguratu.*

C. MARCELLUS, C. F. ad Div. XV. 8. Brut. 64. ad Div. VIII. 4. et 7. L. Paulli collega in confulatu. *De his duobus intellige locum* pro Sulla 6.

C. MARCELLUS, *Aeferninus*, Verr. IV. 42. M. Marcelli filius.

C.

L. MARCIUS, Balb. 15. primi pili Centurio, qui cum Gaditanis foedus populi Romani fecit, extinctis in Hifpania Cn. et P. Scipionibus, unde Marcianum foedus. c. 17. *De eo vid. Liv. XXV.* 37.

L. MARCIUS, Lig. 11. eques Rom. Q. Ligarii advocatus.

Q. MARCIUS *Rex.* Pifon. 4. L. Metelli collega in confulatu, *a. DCLXXXV.* Dom. 50. Cenfor. *adde in* Rex.

Q. MARCIUS *Philippus*, Brut. 20. Conful cum Cn. Servilio; *a. DLXXXIV.*

Q. MARCIUS *Crifpus*, Pif. 23. Legatus L. Pifonis in Macedonia. Phil. XI. 12. Proconful Afiae, jubetur C. Caffio provinciam et exercitum tradere.

MARIANA QUERCUS, Leg. I. 1. [*v. Ind. Geogr.*]

MARIO, ad Div. XVI. 1. fervus Ciceronis.

MARIUS CALVENTUS, f. *Calventius.* Q. Fr. III. 1. 4. *P. Manutius de Pifone intelligit. Alii conjiciunt:* Calvenus Matius. *v. in Matius: fed non video, quare Matius contra Ciceronem fcripferit.*

MARIUS, de Leg. I. 1. de Div. I. 47. *carmen et tragoedia M. Ciceronis.*

MARIUS, Sext. Rofc. 32. accufator bello Civili Sullano interfectus.

MARIUS, de Leg. III. 16. vid. *Gratidius.*

C. MARIUS, Balb. 20. Africani (min.) difcipulus ac miles, *fc. ad Numantiam.* Planc. 21. bis aedilitiam repulfam tulit. Font. 15. Legatus Rutilii bello Sociali. *Appian. L. I. B. C.* 635. Tufc. V. 19. cum collega Catulo Cimbrici victoriam belli communicat, Civili bello autem eum interfici jubet. Tufc. II. 15. varices fecari foluto fibi vult, unde poftea et alii. c. 22. Brut. 45. hoftis a Senatu judicatur. Pif. 19. a Minturnenfibus fervatur. Quir. p. Red. 8. ejus exilium et magnitudo animi exilio confervata. ibid. 3. ab exilio revocatur. Leg. II. 22. ejus reliquias apud Anienem fitas disfipavit Sulla. etc. [Fuit fepties Conful, a. U. 646. 649. 650. 651. 652. 653. 667.]

C. MARIUS, *C. feptics Confulis F.* Agr. III. 2. poft C. Marium et Cn. Papirium Coff. *np. a. DCLXXI. Utrum naturalis an adoptivus filius fuerit, incertum eft. Hoc placet Sigonio ad h. a.* cf. *Vellej. II.* 26.

C. MARIUS, C. F. C. N. Att. XII. 49. rogat Ciceronem, ut fe defendat, *fcilicet ab his, qui ei dubiam a* Mario *originem faciebant. Fuit enim equarius, nomine* Erophilus, *qui fe C. Marii nepotem effe dicebat; propterea a Caefare ex Italia pulfus, poft ejus caedem autem interfectus, quod de Senatu interficiendo cogitarat. Att. XIV.* 6. 8.

M. MARIUS, Verr. V. 16. homo difertus et nobilis apud Valentinos.

M. MARIUS, *ad quem funt Epiftolae IV primae Libri VII. ad Div. Corrad. putat effe* M. Marium Gratidium, *Q. Fratris in Afia Legatum, quod effe falfum vidit Manut. Nam* Marii *et* Gratidii *funt diverfarum familiarum, et ille Legatus Quinti* Gratidius *fuit, non* Marius. *Manut. putat effe* M. Marium Gratidianum, *propinquum Ciceronis. Sed eum Catilina interfecerat in Sullana victoria ad Catuli fepulcrum, v. de Petit. Conful. c. 3. hae epiftolae autem multo poft funt fcriptae. Videtur mihi effe is, qui ad Div. L. II. 17. putatur fucceffor Bibuli an Salluftii? in Syria futurus. Ex eo autem, quod praedia fua in Campania habuit, colligo, non effe ex Mariis Arpinatibus, fed ex Sidicinis aut Valentinis, inter quos nobiles Marios fuiffe conftat.*

MENOCRITUS, ad Div. I. 9. Graecus, Lentuli Spintheris libertus.

MENOECEUS, Tusc. I. 48. oraculo edito mortuus est pro patria. *Creontis filius, ap. Eurip. in Phoenissis.*

MENON, Tusc. I. 24. liber Platonis.

MENOPHILUS, ad Att. IV. 7. servus Attici, quo Cicero usus est in instruenda bibliotheca.

[MENTOR, cui simulata apud Homerum Minerva, Att. IX. 8.]

MENTOR, Verr. IV. 18. sculptor et caelator, cujus *Thericlea vasa* laudantur. *v. Graev. ad h. l. inprimis Plin. XXXIII.* 12.

MENULA, *Anagninus*, Dom. 30.

MERCURIUS, N. D. III. 22. Mercurii plures. [de Div. I. 23. *Mercurii* stella, apud Graecos *Στίλβων*, N. D. II. 20.]

MERULA, *v. in* Corneliis.

L. MESCINIUS *Rufus*, ad Div. V. 19. 20. XIII. 26. 28. XVI. 4. 9. Att. VI. 3. Quaestor Ciceronis.

M. *Valerius* MESSALA, [Cos. a. U. 692.] Brut. 70. qualis orator. Sull. 14. Praetor. Harusp. Resp. 6. Pontifex. Att. I. 13. vehementer severe contra Clodium agit. ib. 14. valde laudatur. ad Div. VIII. 4. absolutus de ambitu, paullo post condemnatur. De eo intelligendus est locus pro S. Roscio 51. [Ab hoc diversus creditur Schuetzio:]

[M. *Valerius* MESSALA, C. F. Cos. a. U. 700. Q. Fr. III. 8. 12. Att. IV. 15. Div. VIII. 4.]

M. MESSALA *Niger*, Sull. 6.

MESSALA, ad Brut. 15. juvenis, eximie laudatur. *Est is, qui sub Augusto inclaruit: de quo v. Broukh. ad Tibull. I.* 3.

MESSIDIUS, Qu. Fr. III. 1. §. 2.

P. MESSIENUS, ad Div. XIII. 51. eques Rom.

C. MESSIUS, Att. VIII. 11. familiaris Pompeji. Sen. p. Redit. 8. Trib. pl. P. Lentulo Spinthere Cos. legem tulit de Ciceronis salute. Att. IV. 1. legem scribit, qua Pompejo classem, exercitum, pecuniam et majus imperium in provinciis dedit, ac ipsi Praetores et Proconsules habebant. ib. 15. Legatus Caesaris, e legatione revocatus et accusatus, a Cicerone defenditur. *v. Pighii Ann. ad a.* 696.

METELLA, Att. XI. 23. *Bosio et Corrado videtur pellex Dolabellae et Aesopi.*

[METELLA, Att. XIII. 7. cum qua divortium fecit Lentulus Spinther.]

METELLINA, Att. I. 13. *est Oratio Ciceronis contra Q. Metellum Nepotem.*

METELLI, *cognomen* Caeciliorum. *De Stemmate Metellorum vid. Burm. ad Vell. II.* 3.

A. METELLUS, Flacc. 40. *Ita Gruterus e Codd. Pall. dedit, cum ante in vulgg. esset* Q. *Et manifestum est ex contextu, sermonem esse de* Metello Cretico. *Ejus autem praenomen* Q. *est, non* A.

C. METELLUS, Q. *Macedonici quartus fil. Caprarius.* Quirit. p. R. 3. in Senat. 15. Censorius. *Fuit Censor cum Numidico a. DCLI.* pro Q. Metello Numidico exule intercedit. Or. II. 66. ei tarditatem ingenii objicit Scipio.

[L. METELLUS, bis Cos. a. U. 502. et 505. Sen. 9.]

L. METELLUS Calvus, *Macedonici frater.* Font. 7. ejus testimonium in Q. Pompejum nil valet. *Consul fuit a. U. DCXI.*

L. METELLUS Diadematus, *Maced. fil.* Sen. p. Red. 15. ad Quir. 3. pro Numidico intercedit. *Consul fuit cum Q. Scaevola Q. F. a. U. DCXXXVI.* Diadematus *dictus est a diademate, quo caput obligare solebat, ulceris alicujus tegendi causa: Gr. διαδούμενος. Plin. XXXIV.* 8. *et* Diadematum *et* Diadumenum *appellat. Ceterum caveant tirones, ne audiant eos, qui hunc* Diadematum *cum* Dalmatico *confundunt*

 et

Q. METELLUS, *Q. Numidici filius, Pius.* Or. II. 40. Quir. p. R. 3. in Sen. p. R. 15. patris exilium pie luxit, et pro eo populum deprecatus est; *unde et Pii nomen tulit.* Balb. 2. 17. contra Sertorium bellum gerit. Sull. 25. a C. Cethego vulneratur. Planc. 28. gratus animus in Q. Calidium.

Q. METELLUS Scipio, de Har. Resp. 6. Pontifex. De eo cape ad Div. XII. 2. *Est Metelli Pii filius adoptivus.*

Q. METELLUS *Creticus, Calvi abnepos.* Act. I. in Verr. 9. Consul cum Hortensio, *a. U. DCLXXIV.* Flacc. 13. Cretam vincit. *v. Dio Cass. XXXVI. p.* 8. *Sallust. B. C.* 29. Att. I. 19. Legatus mittitur ad Galliae civitates, ne se cum Helvetiis jungant.

Q. METELLUS Celer, *Nep. fil. Balear. nep.* Brut. 89. non ille quidem orator, sed tamen non infans, Trib. pl. collegis C. Curione, Q. Vario, C. Carbone, etc. auditus a Cicerone juvene.

Q. METELLUS Celer, *Celeris fil. major. v. Ascon. ad Cornel. I. et Manut. ad Or. pro Domo. c.* 47. *ubi tamen turbat in hujus Metelli stemmate: ad Or. pro Sext.* 62. Catil. I. 8. II. 3. Sul. 23. Praetor Cicerone Consule, delectum habet contra Catilinam. Pis. 4. Consul designatus, *cum L. Afranio*, privatus auctoritate sua ludos Compitalitios fieri prohibet, et rem obtinet. Att. I. 17. Consul designatus resistit publicanis, Asiaticam locationem induci postulantibus. ad Div. V. 1. cum Cicerone expostulat de fratre Nepote Tribuno ab ipso in Senatu oppugnato. Galliam provinciam obtinet *ex praetura.* Att. VI. 3. ad Div. VIII. 8. accusat M. Servilium. Coel. 14. Clodiam uxorem habet. c. 24. ejus mors, venenum accepisse indicat. laudatur. Brut. 70. qualis orator.

Q. METELLUS Nepos, *Celeris min. fr.* ad Div. V. 1. 2. Trib. pl. *Silano et Murena Coss.* in Senatu oppugnatur a Cicerone, quem ante ipse oppugnaverat: *de quo vid. Dio Cass. XXXVII. p.* 48. 49. Br. 78. qualis in dicendo fuerit. *Fuit Consul cum Lentulo Spinthere.* Sen. p. R. 7. inimicitias cum Cicerone deponit, neque intercedit Lentulo, atque etiam de Cicerone refert et fert. Dom. 47. ejus avus *esse dicitur* Macedonicus, *qui tamen est abavus.*

Q. METELLUS Nepos, *Balearici F. v. Ascon. ad Cornel. I.* Rab. Perd. 7. Att. II. 6. legem Caeciliam Didiam fert. *Consul cum T. Didio a. U. DCLV.* Quir. p. R. 3. Sen. p. R. 15. *De cognomine v. Manut. ad Corn. I.*

METO, Att. XII. 3. et 51. *fuit debitor Ciceronis, quod ex altero loco* Ep. 51. *satis clare apparet, sed quia istud tardum nomen erat, ludit in nomine, et diem solutionis* annum Metonis *appellat. Dicebatur enim* annus Metonis *per proverbium pro longo tempore: proprie autem* annus Metonis *est cyclus undeviginti annorum, qui Metonem astronomum auctorem habebat. v. Diodor. Sic. XII. p.* 94. *add. Manut. Quaes. per Epist. I.* 6.

METRA, ad Div. XV. 4. homo apud Ariobarzanem gratiosus.

METRILIUS PHILEMO, Div. VII. 18. *libertinus videtur, pro quo Manutius conjiciebat* M. Aemilius, *cujus mentio est apud Asconium in Milonianam. Rutgersius autem Var. Lect. III.* 2. *mavult* Metilius.

METRODORUS *Scepsius*, Or. I. 11. Carneadis auditor. Orat. II. 88. Tusc. I. 24. divina fuit memoria, *de qua add. Plin. VII.* 27. *ad quem locum v. Harduin. Emend.* 80. *ubi et de aetate ejus. Idem Plin. XXXV.* 11. *excellentem pictorem*

MOE-

MOERAGENES, Att. V. 15. VI. 1. Aſianus, quocum Attico controverſia fuit de ſervo.

MOLO, Rhodius, Br. 90. Att. II. 1. etc. *eſt* Apollonius Molo, *de quo ſupra.*

MONETA, Nat. D. III. 18. Dea, *Juno.* Div. I. 45. quare Juno ſic appellatur. Att. VIII. 7.

MOPSUS, Nat. D. II. 3. Div. I. 40. Argivorum augur.

MOTHO, ad Div. XVI. 10. *Manutius malebat:* Matho ſ. M. Otho.

MUCIA, Verr. II. 21. *feſtus dies in Aſia inſtitutus in honorem Q. Mucii, qui Aſiam aequiſſimo imperio rexerat.*

MUCIA, ad Div. V. 2. Att. VI. 12. Cn. Pompeji uxor, qui cum ea divortium fecit. Nepotis et Celeris Metellorum ſoror. *Quare ita dicatur, disputat Manut. ad Ep. 2. ad Div. L. V.*

MUCIAE, Brut. 58. Laeliae, C. F. filiae, [Laeliae majoris ex Q. Mucio Scaevola Augure, R.] C. Laelii neptes.

P. MUCIUS *Scaevola*, P. F. Q. N. P. PRON. Herenn. I. 13. Or. II. 7. 12. Fin. II. 16. Trib. pl. Conſule Caepione fert, ut de Tubulo quaeratur. Att. XII. 5. quibus Coſſ. Tribunus fuerit. Praetor fuit P. Furio et Sext. Atilio Coſſ. Dom. 53. Pontifex M. Brut. 28. acutus et copioſus orator. Verr. IV. 49. L. Calpurnii collega *in conſulatu a. U. DCXX.* Dom. 34. ſegnior in republ. gerenda putatur. Naſicae factum SCto probat. cf. Planc. 36. Or. I. 49. 50. optime pila et duodecim ſcriptis luſit. *Laudatur praeterea* Off. II. 13. Att. XII. 4. Nat. D. III. 2. Dom. 53. Topic. 4. 8. ad Div. VII. 10. 22. etc. *Hic eſt is, qui, ut Pomponius ait, primus jus civile fundavit, qui primus hanc ſcientiam in familiam Muciam intulit. Duos fratres habuit item JCtos*, P. Craſſum Mucianum, Or. I. 37. Brut. 26. et Q. Augurem: *ſed hunc tantum patruelem: quod tenendum eſt legentibus notam Graevii ad de Offic. II. 13. Hujus P. fil. Q. Aſiae Proconſul etiam JCtus fuit. De eorum jurisprudentia et opinionibus extat Balduini libellus de juris prud. Muciana. Vide de iis etiam Pompon. Orig. jur. §. 39. 41. et ibi Rup.*

P. MUCIUS, *P. F. Q. N. P. Pron.* Brut. 26. frater P. Craſſi: ejus libri. *Eſt* P. Craſſus Mucianus, *de quo ſupra, frater P. Mucii naturalis, vid.* Brut. 26.

Q. MUCIUS, Sext. 21. ſolus in caſtra Porſenae venit, eumque interficere conatur.

Q. MUCIUS, *Q. F. Q. N. P. Pron.* Brut. 26. Augur, de repet. contra T. Albucium dixit. Amicit. 1. gener Laelii: ad eum ſenem deducitur Cicero puer, qui nunquam ab ejus latere diſceſſit. *Conſul fuit ann. DCXXXVI.* Balb. 19. de jure praediatorio non reſpondet. Phil. VIII. 10. bello Marſico valde ſenex et infirmus, tamen quotidie, ſimulatque luceret, conveniri poterat, et primus in curia erat. [Juris peritiſſimus idemque percomis, Brut. 58.]

Q. MUCIUS, *P. F. P. N.* etc. Offic. I. 31. in jure civili excelluit. II. 16. omnium moderatiſſimus, cum L. Craſſo aedilitate functus eſt, *et reliquis magiſtratibus praeter tribunatum et cenſuram.* Verr. II. 10. Africam juſtiſſime rexit, ſed, Att. V. 17. ſolos quinque menſes. v. *Mucia.* ad Div. I. 9. Planc. 13. publicanos inimicos habet, quod eos in provincia coërcuerat. in Caecil. 17. pro Praetore juſtiſſimo nomen ejus dicitur. Amic. 1. Pontifex M. [unus noſtrae civitatis et ingenio et juſtitia praeſtantiſſimus.] Or. I. 3. juris peritorum eloquentiſſimus et eloquentium juris peritiſſimus. cf. Brut. 39. Offic. III. 11. 15. in conſulatu *cum Craſſo, a. DCLVIII.* legem Muciam Liciniam tulit. v.

 Ind.

MYRTILUS, Nat. D. III. 38. ejus mors vindicatur. *Oenomai auriga a Pelope interfectus, v. Hygin. fab.* 84.

MYRTILUS, Att. XV. 13. XVI. 11. servi nomen.

N.

NAEVIUS *Turpio*, Verr. II. 8. quadruplator, civis Rom. de conventu Mamertino. cf. V. 41.

SER. NAEVIUS, Brut. 60. a Sicinio defenditur.

SEXT. NAEVIUS, Quint. 1. etc. praeco, cui cum P. Quintio controversia: gratiosus apud Sullanos, ad quos a Marianis defecerat.

NAEVIUS, Orat. II. 63. poëta comicus, *quem saepe citat Cicero.* Brut. 15. de tempore mortis ambigitur. [Vett. de Naevio testimonia ejusque fragmm. coll. Bothius, Poët. Scen. Lat. Vol. V. p. 79 — 97. R.]

NANNEJUS, Att. I. 16. proscriptus a Sulla.

NANNII, Pet. Cons. 2. *Manut. ad Ep.* 16. *L. I. ad Att. legit:* Nanneji.

C. NASENNIUS, municeps Suessanus, ad Brut. 8.

NASICA, *vide in* Scipio. *item in Porciis.*

L. NASIDIUS, Att. XI. 17. Pompejanus. *v. et in* Visidius.

CN. *Otacilius* NASO, ad Div. XIII. 52. eques Romanus.

L. *Octavius* NASO, Q. Fr. I. 2. §. 3. negotiator in Asia *fuisse videtur.*

P. NASO, Phil. III. 10. provinciam a M. Antonio assignatam recusavit. Att. XII. 17.

Q. NASO, Cluent. 53. Praetor, qui causae Cluentii praefuit. Flacc. 21. Praetor Asiae. *Hos duos Nasones P. et Q. praetermisit Heinsius in Catalogo Nasonum, ad Ovid. Epist.* 1.

NATTA, *e Pinariis*, Div. I. 12. it. II. 20. ejus simulacrum ex aere.

L. NATTA, Mur. 35. laudatur. Idem postea Pontifex, quo praeeunte domum Ciceronis consecravit Clodius. Dom. *de eo intellige* Att. IV. 8. *Ad hunc refert Ursinus numos, in quibus Nattae cognomen, de Famil. R. p.* 207.

NAVIUS, *Attius*, v. Attius.

NAUCRATES, *Erythraeus Naucratites*, Orat. II. 23. it. III. 44. Isocratis discipulus, historicus. *Hic est, qui cum Theopompo et Theodecte interfuit agoni de laudibus Mausoli dicendis ab Artemisia instituto. vid. Usser. ad a.* 3652.

NAUSIPHANES, *Tejus*, Democriteus, N. D. I. 26. Epicuri magister, ab eo contemnitur. *Pyrrhonis auditorem vocat Sext. Empir. adv. Math. init. Laertius Democriti prooem. Sect.* 15. *v. Fabric. ad Sextum l. c. cf. Menag. ad Laert. X.* 8.

[SP. NAUTIUS, v. *Sp. Antius.*]

[NEARCHUS, Tarentinus, hospes Catonis, de Sen. 12.]

NEOCLES, Pamphili Platonici pater, N. D. I. 26. [Male hic locus ab Ernest. intellectus est: nec enim *Pamphili*, sed *Epicuri* pater *Neocles* est; cf. Diog. Laërt. X. 1. et Menag. ad h. l. Strabo XIV. R.]

NEOPTOLEMUS, cognomen *Pyrrhi, Achillis filii.* Or. II. 37. Tusc. II. 1. philosophari ait sibi necesse esse, sed paucis.

[NEPOS, ad Att. XIII. 14.]

NEPTUNUS, Off. I. 10. Thesei precibus commotus Hippolyto equos immisit. N. D. I. 23. Neptuni filius *dicitur de homine immani, saevo, latrone. vide Davis. ad h. l.*

[Cn. NERIUS, Q. Fr. III. 3. Schuetz. (? R.)]

CN. NERO, Verr. I. 19. Praetor Asiae.

TIB. *Claudius* NERO, *Liviae ante Augustum maritus.* ad Div. XIII. 64. Att. VI. 6. petit

M.

O.

Marcello et Servio Sulpicio Coff.

M. OCTAVIUS, Phil. XI. 2. Marfus quidam, quo Dolabella Legato ufus eft in Syria vexanda.

P. OCTAVIUS Balbus, Cluent. 38. Senator juris peritiffimus. *Vereor, ne in praenomine vitium fit,* P. *pro* L. *vid.* L. Octavius.

OCTAVIUS Mamilius, Att. IX. 10. a Tarquinio expulfo contra Romam excitatur: *de quo vid. Livius II.* 18. *fqq.*

OEDIPUS, Fat. 13. etc. *Laji filius.*

OENEUS, Tufc. Qu. II. 8. *Deïanirae pater.*

OENOMAUS, ad Div. IX. 16. Tufc. III. 12. *fabula Accii.*

A. OFFILIUS, ad Div. VII. 21. ad Att. XIII. 37. JCtus, *cujus etiam Ulpianus mentionem facit Digeft. LV.* 1. *De eo vid. Dodwellus in Append. Prael. Camden. p.* 780.

OFILLIUS, ad Div. XVI. 24. *creditor Ciceronis. Forte idem cum praecedente.*

OILEUS, Tufc. III. 29. *Ajacis pater.*

OLYMPIAS, Div. I. 23. peperit Alexandrum ea nocte, qua Dianae Ephefiae templum conflagravit. Magorum de ea re refponfum. [N. D. II. 27. Div. II. 66.]

ONASUS, Segeftanus. Verr. V. 45.

OPAS, N. D. III. 22. *pro quo recte Davies:* Phthas, Vulcanus Aegyptiorum nomine, Nilo natus, cuftos Aegypti. *v. Jablonsky Pantheon Aegypt. L. I. c.* 2. *p.* 45.

OPHIUCHUS, Nat. D. II. 42. fidus.

L. OPIMIUS, *Q. F.* Inv. II. 34. eo Praetore de conjuratione fufpectis Fregellanis caufam apud eum dixit princeps eorum Numitorius Pullus, qui, cum feditionem prodidiffet, ab Opimio Fregellae oppugnatae, in deditionem acceptae et dirutae funt. cf. Agrar. II. extr. *et Vellej. II.* 6. Catil. I. 1. ei refp. permittitur in feditione C. Gracchi, Br. 34. a populo abfolutus de caede Gracchi: a Gracchanis judicibus fublatus eft, cum contra ftudium populi ftetiffet. conf. Planc. 28. Or. II. 25. C. Graccho interfecto, cum confulatum, *quem a. DCXXXIII. geffit,* depofuiffet, reus factus eft ad populum a P. Decio Tribuno pleb. defendit C. Carbo Conful. Brut. 83. ab eo vinum Opimianum dicitur. Sext 67. fepulcrum ejus in litore Dyrrhachii.

Q. OPIMIUS, Orat. II. 68. Conful *a. DXCIX.*

Q. OPIMIUS, *L. F. Q. N.* Verr. I. 60. Senator, accufatus eft apud C. Verrem Praetorem, quod in tribunatu interceffiffet contra legem Corneliam. *Hic Opimius is eft, qui Trib. fuit L. Octavio et C. Cotta Coff. a. DCLXXIX.*

OPIMIUS, *Vejentinâ, Tromentinâ, Antius.* Att. IV. 16. judex. *v. Graev.*

Sp. OPIUS, *five, ut alii volunt,* P. OPIUS. Phil. III. 10. provinciam fibi ab Antonio datam recufavit. *v. not.*

OPPIA, ad Div. XIII. 28. M. Mindii uxor.

OPPIANICUS, Cluent. 4. *etc. eft* Statii Albii *cognomen.*

OPPII, Att. VII. 13. VIII. 7. X. 4. foeneratores.

CN. OPPIUS, Quir. p. Redit. 5. generum Sex. Atilium Serranum Tribun. pl. P. Lentuli relationi de Cicerone revocando intercedentem ab interceffione revocat. cf. Att. IV. 2.

L. OPPIUS, M. F. Flacc. 13. eques Romanus. ad Div. XIII. 43. negotiator Philomelii.

M. OPPIUS, M. F. *Terentinâ.* ad Div. VIII. 8.

P. OPPIUS, Fr. Or. pro P. Oppio. *Fuit Quaeftor M. Cottae, qui cum L. Lucullo Conful fuit, Bithyniam obtinuit, et bellum adverfus Mithridatem male geffit. v. Patricius ad Fr. Or. pro Oppio.*

OP-

P.

PA-

PACILIANA domus, Att. I. 14.

PACONIUS, Q. Fr. I. 1. §. 6. homo obſcurus, qui de Q. Cicerone Propraetore queſtus erat.

PACORES, *vel* PACORUS, ad Div. XV. 1. Att. V. 18. Orodis, Regis Parthorum, filius. ad Div. XV. 3. cum eo nupta Regis Armeniorum filia. *v.* Orodes. *Hic eſt, qui poſt a Ventidio victus a. DCCXV. periit. Dio Caſſ. XLIX. p.* 464.

M. PACUVIUS, ad Herenn. II. 23. *Poëta tragicus, floruit poſt Ennium, cujus nepos fuit. de Amic.* 7. *Laelii amicus et hoſpes.* [cf. Brut. 64. 74. de Or. III. 7. Vett. de eo teſtim. ejusque fragmm. coll. Bothius, Poët. Scen. Lat. Vol. V. p. 98 — 155. R.]

PAEAN, Verr. IV. 57. nomen Apollinis. Orat. I. 59. hymni genus in Apollinem. Verr. IV. 57. ejus ſignum in templo Aeſculapii.

SEXT. PAEDUCEUS, vide *Peduceus.*

PAEONIUS, Q. Fr. III. 3. rhetor valde exercitatus et bonus, quo uſi ſunt Cicerones filii.

PAETUS, ad Div. IX. 16. *cognomen familiae Papiriae,* Cluent. 26. *et* Aeliorum. ad Att. II. 1. Ciceroni libros a fratre relictos donat.

PAETUS, Phil. XIII. 15. Graeculus, a Caeſare civitate donatus. *In vulgatis edd. eſt:* Petrus.

PALAEMON, Nat. D. III. 15. filius Leucotheae: *Deus marinus.*

PALAMEDES, ad Herenn. II. 19. Top. 20.

M. Lollius PALICANUS, Verr. II. 41. Tribun. pl. *Cn. Lentulo et L. Gellio Coſſ.* Att. I. 1. et 18. Brut. 62. concionibus turbulentis aptiſſimus. *De cognomine v. Burman. ad Quintil. IV.* 2. *Numum gentis* Lolliae, *in quo* Palicani *cognomen, dedit Pelerin. Epiſt. p.* 218. *qui apud Morellium in numis ejus gentis non eſt.*

PALLA, Coel. 10. nomen hominis, cui M. Coelius bona eripuiſſe dicebatur.

PALLAS, *antis*, N. D. III. 23. pater Minervae cujusdam, a filia interfectus.

PAMMENES, Brut. 97. longe eloquentiſſimus Graeciae, quo M. Brutus uſus eſt. Or. 29. Demoſthenis ſtudioſiſſimus. *Mentio* Pammenis *quoque fit* ad Att. V. 20. VI. 2. *neſcio, an ejusdem.*

PAMPHILUS, *Lilybaetanus,* Verr. IV. 14.

PAMPHILUS, N. D. I. 26. Platonis auditor, quem Epicurus Sami audivit, et tamen magnifice contemnit.

PAMPHILUS, Orat. III. 21. rhetor Graecus. *Hujus τέχνην laudant etiam Ariſtot. Rhet. II. Quintil. III.* 6. *add. Ind. Lat. in* Inſula.

PAMPHILUS, Att. VII. 2. ſervus Attici.

PANAETIUS, *Rhodius, Stoicus.* Or. I. 11. Off. I. 26. Scipionis Africani majoris praeceptor: et Brut. 30. Rutilii. Brut. 26. C. Fannii. Or. I. 11. Mneſarchi. Off. II. 2. laudat Africani abſtinentiam. Att. IX. 12. apud eum honoratus eſt. Div. I. 3. et 7. item II. 42. Poſidonii doctor, diſcipulus Antipatri, a Stoicis degeneravit in ſententia de divinatione; riſit enim avium cantum et aſtrologorum praedicta. Off. II. 14. ei placet, nonnunquam veroſimile, etiam ſi minus ſit verum, defendere. Tuſc. I. 32. animum mortalem ſtatuit. Nat. D. II. 46. dubitat, an mundus ſit igni interiturus. Offic. I. 2. III. 2. de officiis accuratiſſime disputavit, in quo tamen aliquid reprehenditur. Offic. I. 43. praetermiſit locum de duobus honeſtis, utrum honeſtius. Off. II. 10. cum de opinione populari locutus eſt, uſus eſt verbis popularibus et uſitatis. de Off. II. 5. negat, ducem belli aut principem domi magnas res et ſalu-

PA-

[PHAE-

[PHAEDO, Socraticus, N. D. I. 33.]
PHAEDRUS, Or. I. 7. Div. I. 37. etc. Platonis Dialogus; *qui a Phaedro dicitur, quem vehementer Plato amavit, Laërt. III. 29.*
PHAEDRUS, ad Div. XIII. 1. Epicureus, moriens obtestatur Patronem, ne aedes Epicuri alienari sinat. M. Ciceroni puero, ut philosophus, post, Philone cognito, ut vir bonus et suavis probatur. Carus est Attico. Att. XIII. 37. ejus libri quidam. cf. Fin. V. 1. N. D. I. 33. Phil. V. 5. ejus filius Lysiades.
[PHAETHON, Solis filius, N. D. III. 31.]
PHAETHON, Att. III. 8. ad Q. Fr. I. 4. nomen servi.
PHALARGUS, Verr. V. 40. Centuripinus.
PHALARIS, Offic. III. 6. tyrannus. Div. I. 23. matris somnium. Verr. IV. 33. Pis. 18. etc. ejus taurus: *(a Timaeo inter fabulas relatus; male: ut docet Diodor. Sic. XIII. p. 211.)* Offic. II. 7. Agrigentini in eum impetum faciunt.
PHALEREUS, Divin. II. 46. v. *Demetrius Phalereus.*
PHAMEA, ad Div. VII. 24. libertus, *Tigellii avus.* Att. IX. 9. moritur. ad Div. IX. 16. Att. XIII. 49.
PHANIA, ad Div. III. 1. II. 13. libertus Appii Pulchri.
PHARNACES, Dejot. 5. contra eum pugnat cum Caesare Dejotarus. cf. Att. XI. 20. 22. ad Div. XV. 15. *de bello hoc Caesaris cum Pharnace v. Hirtius de Bell. Alex. 34. seqq. Est Mithridatis filius.*
PHARNACES, Att. XIII. 30. 44. servus librarius.
PHEMIUS, Att. V. 20. 21. sq. VI. 1. musicus, cornicen. *Ejus etiam mentio apud Ovidium Amor. III. 7. 61.*
[PHERAEUS, ad Div. IX. 22.]
PHERECRATES, Phthiota, Tusc. I. 10. inducitur in Dicaearchi libro de animo.

PHERECYDES, Tusc. I. 16. *Syrius, non Syrus, ut est in edd. plerisque.* Div. I. 50. Pythagorae magister, hausta de puteo aqua, terrae motum praedicit. Tusc. I. 16. primus dixit, animos esse sempiternos. Vixit regnante Ciceronis gentili Servio Tullio. *Hic est physicus Pherecydes, is, qui primus theologus est appellatus.*
PHERECYDES, Or. II. 12. historicus antiquior Herodoto; *quem cave cum physico et theologo confundas: Historicus, Atheniensis fuit, Darii Hystaspidae temporibus. De utriusque aetate et scriptis accurate disputat Voss. de Hist. Gr. IV. 4. de physico inprimis Menagius ad Laërt. I. 116. seqq.*
PHIDIAS, Or. II. 17. Tusc. I. 15. Or. 71. etc. signum Minervae fecit, in cujus clypeum inclusit similem speciem sui, quod nomen inscribere non liceret.
PHIDIPPUS, Dejot. 6. medicus Dejotari.
PHIDITIA, Tusc. V. 34. convivia Lacedaemoniorum, *de quibus v. Suidam in Lycurgo. Veterum loca de iis vide apud Meurs. Misc. Lacon. I. 9. 10. Probabile est, verum nomen esse* Philitia, *v. Buherius ad Tusc. l. c.*
PHILADELPHUS, Att. I. 11. *nomen servi Attici.*
PHILADELPHUS, *Annius,* Phil. XIII. 12. Praetorius, beneficio Caesaris.
PHILARCHUS, Verr. IV. 12. Centuripinus. V. 34. Haluntinus.
PHILARGYRUS, ad Div. VI. 1. libertus A. Torquati. Att. IX. 15. qui sit, non satis constat.
PHILEROS, nomen servi, pro Corn. I. ad Div. IX. 15.
PHILINUS, Verr. III. 34. Herbitensis.
PHILIPPUS, *Alexandri pater,* Offic. II. 14. 15. ejus epistola ad filium, ut oratione multitudinem sibi conciliet, non largitionibus. I. 26. filium superat faci-

auditorem habuit. ad Div. XIII. 1. ei valde probatur. Acad. IV. 4. ejus libri duo. I. 4. contra eum ſcribit Antiochus. Tuſc. II. 10. verſibus loco utitur. ibid. 3. alio tempore philoſophiam, alio rhetoricam docebat. Acad. I. 4. magiſter Antiochi. Tuſc. V. 37. peregrinatur.

PHILO, *Architectus*, Or. I. 14. Athenienſibus armamentarium fecit, *cujus mentio frequens antiquis. Loca veterum collecta vid. ap. Junium de Pictura in Catal. Artif.*

PHILO, ad Div. II. 12. VIII. 8. libertus M. Coelii Rufi.

L. PHILO, *e Veturiis.* in Caecil. 19. Quaeſtor C. Servilii. Ei negata eſt accuſandi Servilii poteſtas.

PHILOCTETES, ad Her. IV. 30. Tuſc. II. 7. *Paeantis filius, cui Hercules moriens ſagittas tradidit, etc. Memoria lapſum Ciceronem, pro Paeante poſuiſſe Paeantis filium, putabat Victorius Var. Lect. II. 15. ſed defenditur a Ciofano ad Ovid. Metam. IX. 229. ubi eadem dicuntur de Paeantis filio.*

PHILODAMUS, Verr. II. 44. Opuntius.

PHILODAMUS, Verr. I. 25. Lampſacenorum princeps, a Verre vexatus et tandem occiſus.

PHILODEMUS, Fin. II. 35. Epicureus, *quem nonnulli* Philodamum *vocant, minus recte. v. Menag. ad Laërt. X. 3. Ad eum pertinet locus Horatii* Sat. I. 2. 101, *item intelligendus eſt in* Piſ. 28. *v. Turneb. Adv. XXI.* 15.

PHILODORUS, Flacc. 22. Trallianus.

PHILOGENES, Att. V. 13. VI. 4. ſervus aut libertus Attici.

PHILOGONUS, Q. Fr. I. 3. libertus Q. Ciceronis.

PHILOLAUS, Or. III. 34. Crotoniata, Pythagoreus, Archytae diſcipulus.

PHILOTES, Alabandenſis, ad Div. XIII. 56.

PHILOTIMUS, Att. II. 4. VI. 10. ad Div. III. 9. etc. libertus Ciceronis.

PHILOXENUS, Att. IV. 6. poëta Syracuſanus, qui in lautumias conjectus eſt, quod Dionyſii verſus improbaſſet: educto e carcere, cum alii ejus verſus praelecti eſſent, ſponte in carcerem reverſus eſt potius, quam eos laudaret.

[PHILOXENUS, Calactinus, Hippiae pater, ad Div. XIII. 37.]

[PHILOXENUS, ad Q. Fr. III. 1.]

[PHILOXENUS, ad Att. VII. 2.]

[PHILOXENUS, ad Att. XIII. 8.]

PHILUS, Att. IV. 16. cognomen L. Fulvii. Amic. 4. 7. 19. laudatur.

[PHIMES, cognomen Dioclis Panormitani, Verr. III. 40.]

PHINTIAS, Offic. III. 10. Pythagoreus.

[PHOENISSAE, Euripidis fabula, Off. III. 21.]

PHOENIX, Orat. III. 15. comes Achillis, diſertus.

PHORMIO, Or. II. 18. Peripateticus, qui Epheſi vixit, ab Hannibale auditur et ridetur. c. 19. Phormiones *dicuntur, qui de re praecipiunt et diſſerunt, quam non intelligunt.*

[PHORMIO Terentianus confidentis hominis exemplum, Caecin. 10.]

PHORONIS, Nat. D. III. 22. Valentis uxor, Mercurii cujusdam mater.

PICTOR, Or. II. 12. v. *Fabius Pictor.*

PIERIDES et PIERIAE, Nat. D. III. 21. Muſae ex Antiopa et Piero.

PIERIUS, ſ. PIERUS, ibid. pater Pieridum novem ex Antiopa.

PIETAS, Div. I. 43. ejus aedes Romae.

PILIA, Att. IV. 4. etc. uxor Attici.

M. PILIUS, Att. XIII. 31. ad Div. VIII. 8. neceſſarius Attici.

Q. PILIUS, Att. IV. 17. neceſſarius Attici.

de summo bono et natura Deorum. De eodem intellige locum Phil. II. 25. *Cos. fuit a. CDXCII.*

[M. PISO, Ciceronis necessarius et vir egregius, Phil. III. 10.]

PITARATUS, Fat. 9. Archon Atheniensis, sub quo Epicurus mortuus est. [All. *Pytharatus*, all. *Pitharatus*. R.]

PITTACUS, Sapiens, Or. III. 15. Leg. II. 26.

PITUANIUS, Att. IV. 15. homo pereruditus, et Graecis literis deditus, familiaris Attici.

L. PLAETORIUS, Cluent. 60. Senator.

M. PLAETORIUS, *M. F. Cestianus*, Font. 5. M. Fontejum accusat. Cluent. 45. Aedilis curulis cum C. Flaminio. ibid. 53. Praetor cum Cicerone. *De hoc forte capiendum* Plaetorianum incendium *(h. e. damnatio)* ad Att. V. 20. quo etiam Sejus ambustus est, *propterea, quod de residuis in judicium vocatus esset. Ex quo colligo, de repetundis damnatum esse Plaetorium; quod in hunc optime convenit, qui post praeturam potuit provinciam obtinuisse. Numi hujus Plaetorii Aedilitii obvii sunt. v. Valens in Famil. Plaetoria.*

PLAGIOSIPPUS, Herenn. IV. 31. *Variantes Lectiones in hoc nomine docent, quam in eo haeserint librarii. Interpretes quidem L. Philippum Oratorem significari putant hoc nomine.*

C. Atejus PLAGULEJUS, ad Att. X. 8. Dom. 33. plebejus homo, e Clodianis operis.

Cn. PLANCIUS, Att. I. 12. Tribunus militum in Macedonia, C. Antonio eam obtinente. Sen. p. Red. 14. Quaestor Macedoniae, provincialia ornamenta deponit, et Ciceronem tuetur. Planc. 1. reus fit de ambitu a competitore aedilitatis Laterense. *vid. Argum. Orat.* ad Div. IV. 14. exsuli spem reditus facit Cicero. Planc. 8. familia Plancia ex Atinati municipio fuit.

Cn. PLANCUS, Or. II. 54. a L. Crasso defenditur. Cluent. 51. accusat M. Brutus: *sed in Cluentiana est* L. Plancius. Apud Quintilianum vero VI. 3. Cn. Plancus, *non C. quod Hotomannus in editione, nescio qua, reperit.* Plancus et Plancius *permutari docebunt Var. Lect. Graev. ad Phil. VI. 4. De praenominibus idem intelliges ex sequentibus.*

Cn. PLANCUS, *e Munatiis*, *L. F.* ad Div. X. 6. laudatur. ibid. 11. 17. eo utitur L. Plancus interprete ad Lepidum, de republ. defendenda, etc. *Ad hunc scriptas putat Pighius ad a. DCCX. quo Cn. Plancus Praetor fuit, duas Epistolas, quae sunt Att. XVI. 16. quod inscribuntur* Praetori designato. *Recte. Nam* L. Plancus *jam vivo Caesare* designatus Consul *erat. Hae autem Epistolae sunt post mortem Caesaris, ut ex ipsis intelligitur: sed in vulgatis inscribuntur* L. Planco.

L. PLANCUS, *L. F.* ad Div. VIII. 1. a Caesare donatur magna pecunia. Phil. III. 15. Praetor Galliae Transalpinae ex lege Julia, Consul designatus. ad Div. X. 1. Consul designatus cum D. Bruto. ibid. 15. L. Antonium persequitur. ibid. 18. ad Lepidum se confert rogatu Laterensis. ibid. 11. Lepidi inimicus: omnia ei obsequia promittit, si remp. respicere vellet. *De hoc Planco ejusque dubia fide et inconstantia, cognosci potest ex mutuis ejus et Ciceronis Epistolis L. X. ad Div. Nescio, quomodo acciderit, ut in vulgatis Epistolae L. X. inscriberentur* Cn. Planco. *Consul deinde fuit cum M. Lepido a. DCCXI. De ejus rebus agit Schoepflinus V. C. Alsat. illustr. II. 1. 54.*

L. PLANCUS, Phil. XI. 6. *vid.* T. Plancus.

C.

C. PLOTIUS, Fin. II. 18. Nursinus, eques Romanus.
L. PLOTIUS, Arch. 9. poëta C. Mario jucundus.
[PLUTON, v. Ind. Graec. *Plutonium*, v. Ind. Geogr. R.]
POLA, *Servius*, ad Div. VIII. 12. accusator.
POLEAS, Verr. IV. 42. Tyndaritanus.
POLEMARCHUS, Verr. III. 23. Murgentinus.
POLEMO, Acad. I. 10. Academiae veteris philosophus, in disciplina Platonica nil mutat. Or. III. 18. Xenocratis auditor, nil ab Aristotele dissensit. Acad. IV. 42. ejus scripta. de Fin. V. 6. summum bonum putat, secundum naturam vivere.
POLEMOCRATES, Flacc. 30. Apollonidiensis.
POLES, Flacc. 18. Temnites.
POLES, Leg. II. 13. Augur. *Sed Davisiana habet Polyidus.* Polles *quidam commemoratur apud Suidam in Πόλλης.* Polyidus *apud Homerum Iliad.* ν. 148. *et de Div. I.* 40.
POLLA, ad Div. XI. 7. *est Valeria Paulla, D. Bruti uxor.*
POLLEX, ad Div. XV. 6. Att. VIII. 5. XI. 4. *servus Ciceronis. Sed Graevius legit* Pollux. v. not.
[NAEVIUS POLLIO, Fragmm.]
POLLIO, ad Div. I. 6. IX. 25. XI. 9. etc. *cognomen Asinii, de quo supra.* [cf. Phil. XIII. 2.]
POLLUX, [N. D. III. 18.] Div. I. 43. ejus aedes Tusculi. ibid. 34. ejus stella aurea Delphis posita.
POLYAENUS, Fin. I. 5. Acad. IV. 33. geometra insignis, Epicuri familiaris, Epicuro assensus est, totam geometriam falsam esse.
POLYBIUS, ad Div. V. 12. Numanticum bellum scripsit. cf. Offic. III. 32. Att. XIII. 30.
POLYCHARMUS, Att. V. 11. Praetor Atheniensium.
POLYCLETUS, Verr. IV. 3. nobilis statuarius. Or. II. 16. Herculem finxit. Brut. 86. ejus Doryphorus. Tusc. I. 2. pictor et statuarius. *v. Davies etc.*
POLYCRATES, *Samius*, Fin. V. 30. nihil adversi expertus est, nisi quod annulum amisit.
POLYDORUS, Or. III. 58. Priami ex Hecuba minimus filius, *de cujus fatis Virgil. Aen. III.* 49. *et Ovid. Met. XIII. init.*
POLYGNOTUS, Brut. 18. pictor, *Thasius, vixit circa Olymp. XC. Plin. XXXV.* 8. *v. Junius in Catal. Pict. etc. in superciliis pingendis excelluit. Lucian. Imagg. T. II. p.* 6.
POLYIDUS, Div. I. 40. Corinthius, augur, filio mortem praedicit. *Homer. Iliad.* ν. 148.
POLYPHEMUS, Tusc. V. 39. Cyclops Siculus.
POMPEJA, ad Div. V. 11. P. Vatinii uxor.
POMPEJI, Percennii, Verr. IV. 11. Mamertini, civitate donati.
POMPEJUS Phrygio, Or. II. 70. homo dives, cujus heres Scaurus fuit.
POMPEJUS Vindullus, Att. VI. 1. *videtur Pompeji M. libertus esse.*
A. POMPEJUS, *Bithynicus*, v. *Bithynicus.*
Cn. POMPEJUS Basiliscus, Verr. IV. 11. Mamertinus, a Cn. Pompejo civitate donatus.
Cn. POMPEJUS Philo, Verr. IV. 22. Tyndaritanus.
Cn. POMPEJUS Theodorus, Verr. II. 42. Siculus.
Cn. POMPEJUS *Strabo*, *(de cognominis causa v. Plin. H. N. VII.* 12.*) Sext. fil.* in Caecil. 19. T. Albucium, cujus Quaestor fuerat in Sardinia, accusare vult, sed ei non permittitur. Verr. III. 16. Praetor Siciliae. Font. 15. Balb. 22. bellum Sociale gerit, *in consulatu a. DCLXIV. et triumphat.* Phil. XII. 11. in ejus exercitu tiro fuit Cicero. Brut. 47. mediocris orator. Cornel. I. homo Diis nobilitatique invisus, *vid. Plutarch. in Pompejo init.* causam lege Varia dixit.

Cn.

[A.

[A. POMPEJUS, *Bithynicus*, Q. F. ad Div. VI. 16. 17. Dio Caff. XLVIII.] [cf. Liv. Epit. CXXIII. R.]

Q. POMPEJUS *Nepos*, A. F. Brut. 25. Muren. 7. Verr. V. 70. homo novus, fummos honores confecutus eft. Fin. II. 17. Off. III. 30. inficiatur Numantinum foedus, *quod injuffu Senatus populique fecerat anno DCXIII. poft confulatum anno ante geftum.* Brut. 76. Cenfor *cum Metello Macedonico.* Font. 7. a Caepionibus accufatus abfolvitur. Amic. 21. ab eo capitali odio, C. Laelii caufa, disfidet P. Scipio Afr. *quod, cum promififfet Scipioni, fe C. Laelii petitionem confulatus adjuturum, semetipfum Confulem fecerat, ut commemorat Plutarch. in Apophth. p.* 200. *ex quo etiam intelligitur, hunc Pompejum tibicinis filium fuiffe. Add. de eo Vellej. II.* 1.

Q. POMPEJUS, *Q. F. A. N. Rufus.* Or. I. 37. Praetor urbanus *a. DCLXIII.* familiaris Craffi et Antonii. Agr. I. 15. Conful cum L. Sulla, *anno DCLXV.* Amic. 1. capitali odio a P. Sulpicio Trib. pl. *ejusdem anni* disfidet, *(a cujus emiffariis etiam filius ejus interfectus eft, v. Vellej. II.* 19.) cum ante amiciffimi fuiffent. Brut. 56. orationibus Aelii utitur.

Q. POMPEJUS Rufus, *hujus Quinti, Q. F. A. Nepotis, nepos ex L. Sullae filia, ejus Q. Pompeji fil. quem a Sulpicii emiffariis interfectum diximus.* Sull. 19. Att. IV. 16. Q. Fr. III. 2. Meffalam Tribunus pleb. *a. DCC. et DCCI.* reum de ambitu facit. ad Div. VIII. 1. inimicus Ciceronis, *qui in caufa Milonis diem dicere Ciceroni voluit, v. Argum. Milon. Pediani:* unde fama orta eft, Ciceronem itinere *in Ciliciam* ab eo *exule* interfectum effe. *Quod comitiis Conf. perpetuo obnuntiaret, in carcerem conjectum commemorat Dio Caffius Lib. XL. p.* 141. *Anno poft tribunatum de vi condemnatus eft cum T. Planco.* ad Div. VIII. 1. Baulis exulat, in fumma paupertate, *qua eum M. Coelius idem, qui ante accufaverat, liberat, cogendo matrem Corneliam, ut praedia fidei fuae commiffa redderet. Valer. M. IV.* 2. *hoc dicit Coelius:* usque eo embaeneticam facit, ut ego miferer ejus efuriei, *v. Perizon. de L. Vocon. p.* 141.

Q. POMPEJUS, *Sext. F.* ad Div. XIII. 49. Curio commendatur.

SEXT. POMPEJUS, *S. F. Cn. Strabonis Fr.* Brut. 47. fummus JCtus, geometra et Stoicus. cf. Or. I. 15. III. 21. Offic. I. 6. Phil. XII. 11.

S. POMPEJUS, *Cn. Magni fil.* Att. XII. 37. fugit in Hifpaniam citeriorem. ad Div. XI. 1. nuncio de Caefaris morte firmior futurus putatur. Phil. XIII. 6. Maffiliae verfatur, ac Mutinam ire cum exercitu timet, propter veteranorum odium. Phil. V. 15. a M. Lepido civitati reftituitur.

SEXT. POMPEJUS Chlorus, Verr. II. 8. civis Rom. de conventu Mamertino.

POMPILIUS, Offic. I. 11. Imperator, in cujus exercitu tiro fuit Catonis Cenforii filius. *Sed alii hic legunt:* Popilius, *quam lectionem recepit Graevius, et capiunt aut de* C. Popilio Laenate, *qui Conful fuit belli Maced. II. anno primo, aut de* M. Popilio, *qui Liguriam biennio ante bellum Maced. II. obtinuit, et ibi bene res geffit. Manutius pater autem legebat:* Paullus Aemilius, *quod probat fil. Aldus. v. Chapman. ad h. l. in ed. Pearcii.*

POMPILII, Petit. Conf. 3. amici Catilinae.

POMPONIA, Att. I. 5. foror Attici. [ib. V. 1. etc.]

Cn. POMPONIUS, Brut. 49. 57. 62. Or. III. 13. qualis orator fuerit.

auctoritate et oratione ſedat. Unde Laenas dictus ſit?

P. POPILLIUS, *C. F. P. N.* Verr. IV. 50. [Attic. XIII. 32.] P. Rupilii collega in conſulatu, *a. DCXXI. v. Vellej. II.* 7. Cluent. 35. Dom. 31. a C. Graccho lege lata in exilium mittitur. Quir. p. Red. 3. Sen. p. R. 15. Brut. 34. reſtituitur rogatione L. Beſtiae Trib. pl. Brut. 25. non indiſertus. *Hunc putarunt Viri docti quidam intelligi pro Balbo c.* 11. *ibique pro* C. Laenas *eſſe legendum* P. Laenas, *ut habet Manutius; inprimis cum de C. Popillii exilio nil ipſis conſtaret. Neque abſurda eſt iſta conjectura. Nam* P. *et* C. *in Popilliis, atque eodem hoc confundi, ex Cluent.* 35. *intelligitur, ubi olim* C. *legebatur pro* P. *Neque tamen* C. *rejecerim. Poteſt enim intelligi de eo, qui a Coelio oppreſſus eſt, et ſine dubio exulavit. vid.* C. Popillius C. F.

P. POPILLIUS, Cluent. 36. reus de ambitu, damnatur.

PORCIA, Att. XV. 11. *M. Catonis ſoror, Domitii Ahenobarbi uxor.* ibid. XIII. 37. 48. ejus laudatio.

PORCINA, Herenn. IV. 5. orator: *eſt C. Aemilius Porcina.*

PORCIUS, Font. 5. de cohorte M. Fonteji, aut portitor.

L. PORCIUS *Licinus*, Brut. 15. Conſul cum P. Claudio, *ann. DLXIX.* Licinus *ſcribendum eſſe, non* Licinius, *recte monent Viri docti ad Liv. XXXIX.* 32.

L. PORCIUS Naſica, Or. II. 64. ejus facetum reſponſum Catoni Cenſori datum.

PORSENA, Sext. 21. eum interficere conatur Q. Mucius.

PORTUNUS, Nat. D. II. 26. *Deus, a portu dictus.*

POSIDES *Matro*, Solentinus. Verr. II. 42.

POSIDONIUS, Offic. III. 2. Panaetii diſcipulus. Att. II. 1. Commentariis Ciceronis Graecis de conſulatu ſuo abſterretur a ſcribendo de eodem. Tuſc. II. 24. dolores fortiter fert. Nat. D. I. 42. liber V. de Natura Deorum. Div. I. 3. quinque libros de Divinatione edidit. *ibid.* II. 21. prognoſticorum cauſas perſequitur. *ibid.* II. 15. ſtatuit, homines ad hoſtias deduci vi quadam ſentiente et divina per totum mundum fuſa. *ibid.* I. 30. II. 15. morientes divinare putat. Nat. D. II. 34. ejus ſphaera. *ibid.* I. 3. inſtituit Ciceronem. Att. II. 1. Rhodi vivit. Fat. 3. ejus ſententia de fato reprehenditur.

POSSIDORUS, Verr. III. 42. legatus Thermitanorum.

POSTUMIA, ad Div. IV. 2. Att. V. 20. 21. Servii Sulpicii uxor.

POSTUMIUS, ad Div. VI. 12. Caeſaris familiariſſimus. Att. V. 21. XV. 2. procurator ludorum Octavii, *ſed ibi* Poſtumus *dicitur.*

POSTUMIUS Cominius, Balb. 23. Conſul cum Sp. Caſſio *a. CCLX.*

P. POSTUMIUS, Fin. II. 22. homo voluptuoſiſſimus. *Daviſius recepit ex emendatione Scaligeri* C. Hirrius Poſtumius.

A. POSTUMIUS, Nat. D. II. 2. Dictator in bello cum Tuſculanis, *a. CCLVII. quo anno et Conſul cum T. Virginio fuit.*

A. POSTUMIUS *Albinus*, Verr. I. 41. Cenſor cum Q. Fulvio *a. DLXXIX.*

[A. POSTUMIUS *Albinus*, A. F. A. N. Coſ. a. U. 602. cum L. Lucullo, Att. XIII. 32.]

C. POSTUMIUS, Div. I. 33. Haruſpex.

Cn. POSTUMIUS, Verr. I. 39. civis Rom. qui Verris pecunias extraordinarias tractavit. *vid. Curtius.*

Cn. POSTUMIUS, Muren. 27. ſubſcriptor Sulpicii contra Murenam, praeturam petit Cicerone Conſule.

M. POSTUMIUS, Verr. II. 18. Quaeſtor Verris.

P. POSTUMIUS Tubertus, Leg. II. 23. *v. Tubertus.*

P.

[PSEUDODAMASIPPUS, Fam. VII. 23.]

[PSEUDOLUS, fabula Plauti, Sen. 14.]

PSEUDOPHILIPPUS, Agr. II. 33. *quocum bellum Macedonic. III. gestum est.*

PTOLEMAEUS, *Lagi fil.* Div. II. 66. Dux Alexandri, venenato telo ictus, cum ex doloribus moreretur, radicula Alexandro somno oblata servatur. [Fin. V. 19.]

PTOLEMAEUS, Offic. II. 23. Alexandrinus hospes Arati Sicyonii. *Est Rex Philadelphus.*

PTOLEMAEUS, Dom. 7. Rex Cypri, Regis Alexandrini, frater *minor*, lege Clodia per Catonem regno ejicitur. Flacc. 13. Sext. 25.

PTOLEMAEUS, Tuscul. V. 34. laudat cibarium panem. *Rex Aegypti, nescio qui.*

PTOLEMAEUS *Auletes*, Rab. Post. 2. regno pellitur: pecunias sumit à Rabirio Postumio. ad Div. I. 1. seqq. ab Alexandrinis regno pulsus, a Senatu R. restitutionem in regnum petit. Cui id negotii detur, magna controversia fuit: cf. *Dio Alexandrinus.* Q. Fr. II. 10. ejus lectica Aniciana.

Q. PUBLICENUS, Q. Fr. I. 2. 4. Ei statua decernitur in Asia. Dignus honore illo. Sed videtur scriptura vitiosa esse: nam hoc nomen Latinum non est, saltem non gentis nobilis.

PUBLICIUS, Div. I. 50. vates.

PUBLICIUS, Catil. II. 2. focius Catilinae.

C. PUBLICIUS, Or. II. 67. ejus dictum de P. Mummio.

Cn. PUBLICIUS Menander, Balb. 11. Graecus, libertinus, qui cum Legatis Romanis in Graeciam missus est, lege lata ita civitatem habuit, ut civis esset, si domum redisset, et inde Romam revertisset.

L. PUBLICIUS, Quint. 6. venalitiarius, s. mango.

Q. PUBLICIUS, Clu. 15. Praetor.

PUBLILIA, Att. XII. 32. Ciceronis post Terentiam uxor.

PUBLILIUS, Att. XII. 7. socer Ciceronis, et Publiliae pater, vel frater.

PUBLIUS *Syrus*, ad Div. XII. 18. mimus. Att. XIV. 2.

PUBLIUS, ad Div. XVI. 22. *quidam de Clodio intelligunt, sed rectius Corradus, de creditore Ciceronis, in quo jocus est; sed* Att. II. 7. *est* Clodius.

PULCHELLUS, Att. II. 1. etc. Clodius.

PULLUS Numitorius, Fin. V. 22. Fregellas prodidit.

Cn. PUPIUS, ad Div. XIII. 9. in operis societatis Bithynicae.

M. PUPIUS, Dom. 13. adoptat Pisonem.

PYLADES, Fin. II. 24. amicus Orestae, *a quo* c. 26. Pyladea amicitia.

PYRRHO, Fin. II. 11. 13. Offic. I. 2. de summo bono sententia. Tusc. II. 6. sententia de dolore. Fin. IV. 16. virtus. *Ab eo dicti* Pyrrhonii, Or. III. 17.

PYRRHUS, Div. II. 56. Aeacides. ad Div. IX. 25. ejus libri de re militari. Muren. 14. de eo triumphat M'. Curius. Offic. II. 7. ad eum Macedones universi se contulerunt, Demetrio relicto. ad Div. V. 12. bellum Pyrrhi scripsit Timaeus. Parad. 6. Fabricio pecuniam frustra offert. Amic. 8. ab eo propter probitatem non alieni sunt Rom. animi. Sen. 6. a foedere cum Pyrrho abstrahit Romanos Appius Caecus.

PYTHAGORAS, Tusc. I. 16. Pherecydis discipulus. Or. II. 33. Tusc. IV. 1. junior est Numa Pompilio. Fin. V. 29. Tusc. IV. 19. 25. Aegyptum peragravit, et magos Persarum adiit. Acad. IV. 37. ex numeris et mathematicorum initiis omnia esse putat. Nat. D. I. 11. Deum esse animum per mundum permeantem ejusque particulas animos nostros. *ibid.* III. 11. ad harmoniam canere mundum statuit. Divin. I. 3. magnam auctoritatem tribuit divi-

QUI-

QUIRINALIA, ad Q. Fr. II. 3. 13. *Solemnia in honorem Romuli. v. Ovid. Fast. II.* 513.

QUIRINUS, Offic. III. 10. Romulus. Att. XII. 45. XIII. 28. Quirino σύνναος Caesar.

R.

RABIRIUS, Acad. I. 1. malus auctor philosophiae Latinus. *Ab hoc sine dubio diversus est praestans poëta* C. Rabirius, *qui etiam Ovidio laudatur:* magni Rabirius oris. *v. Vossius Hist. Lat. I. 21. et alius, fortasse medicus, ap. Plin. H. N. XXVIII.* 7.

C. RABIRIUS, Rabir. Perd. 2. Saturninum Trib. pl. interfecisse dicit Labienus, et propterea accusat. Pison. 2. a Cicerone defenditur. Att. I. 6. domum Neapoli habet, vendit.

C. RABIRIUS, Postum. 1. eques Rom. filius C. Curtii *naturalis, Rabirius per adoptionem. Accusatus de residuis, damnato Gabinio, a Cicerone defenditur.*

L. RABIUS, Verr. I. 34. *Marianus, transfugit ad Mithridatem: ab eo cum L. Magio mittitur ad Sertorium: prodito deinde Mithridate, ad Romanos rediit, et Romae et Myndi habitavit. Asconius habet* Phanius*: unde* Fannius *edidit P. Manutius. alii* Fabius. *Appian. Bell. Mithrid. p.* 364. *ed. Toll. Δύο Λούκιοι, Μάνιός τε (non Mummius, ut Hotomannus profert ad Cic. l. c.) καὶ Φάνιος Μιθριδάτην ἔπειθον συμμαχῆσαι τῷ Σερτωρίῳ* etc.

RABOCENTUS, Pison. 31. Bessicae gentis princeps, a L. Pisone securi percussus est.

L. RABONIUS, Verr. I. 50. aedis Castoris sarta tecta tuetur. etc.

L. RACILIUS, Verr. II. 12. ad Div. I. 7. Tribunus plebis Marcellino et Philippo Coss. cf. ad Q. Fr. II. 1.

RARIUS, vel RANIUS, Att. XII. 21. *forsan libertus aut servus Bruti.* Ranii *nomen occurrit in Lapide apud Gruterum.*

REBILUS, vide *T. Caninius Rebilus.*

REGILLUS, *cognomen Aemiliorum.* Att. XII. 24. filius Lepidi, qui cum Q. Catulo Consul fuit, *a. DCLXXV.*

REGINUS, Att. X. 13. mari *infero* Praefectus, a partibus Pompejanorum est. *Corrado videtur esse* L. Minutius Basilus, *quem hoc muneris habuisse Orosius tradit L. VI. c.* 15.

L. REGULUS, ad Div. XIII. 60. *e Livineis: (unde ejus libertus Trypho* L. Livinejus *dicitur,)* familiarissimus Ciceronis.

M. REGULUS, Off. I. 13. Punico bello primo captus a Poenis de commutandis captivis Romam mittitur. Pison. 19. ejus supplicium. Att. III. 17. et cf. *M. Atilius.*

REMUS, Div. I. 47. auspicium capit. II. 20. cum fratre Romulo et altrice bellua vi fulminis ictus concidit.

REMORA, Divin. I. 47. dubitant Romulus et Remus, urbem ab se conditam Romam, an Remoram appellent.

Q. REX, ad Div. XIII. 51. *e familia Marcia, qui* in causa Pompeji fuerat. *Videtur magistratus in Sicilia fuisse, quia ei Melitensis homo commendatur. Sed* Orat. II. 28. *est* Consul *a. U. DCXXXVI.* quem defendit Antonius. [Hunc autem diversum ab illo producit Schuetz. Itemque novum alium affert, *Marcium Regem*, cujus mentio fit, ad Att. I. 16. R.]

[RHADAMANTHUS, judex inferorum, Tusc. I. 5.]

RHINTON, Att. I. 20. poëta comicus Tarentinus; ex eo versus Graecus: *v. interpretes.*

RHODO, ad Div. II. 18. amicus Q. Thermi.

ROMULUS, Divin. II. 20. cum fratre Remo et altrice bellua vi fulminis ictus concidit. *ibid.* I. 17. II. 38. ejus lituus. *ibid.* I. 2.

M.

M. RUSCA, Or. II. 65. *e Pinariis*, Trib. pl. *(a. U. DCXXII.)* tulit legem annalem.

RUSCIO, Mil. 22. servus.

C. RUSIUS, Brut. 74. accusator vetus, Sisennam ridiculum facit.

C. RUSTICELLUS, *Bononiensis*, Brut. 46. exercitatus in dicendo et natura volubilis.

RUTILIA, Att. XII. 20. C. Cottae mater, Publii Rutilii soror.

C. RUTILIUS Rufus, Brut. 40. familiaris Scaevolae. in Caecil. 21. subscriptor P. Lentuli principis Senatus in accusatione M'. Aquillii.

L. RUTILIUS, Lael. 20. eum Consulem efficere Scipio non potest, cum fratrem Publium fecisset. *nisi vero legendum* Rupilius. *vid. P. Rutilius.* [cf. Tusc. IV. 17.]

L. RUTILIUS, Cluent. 65.

M. RUTILIUS, ad Div. XIII. 8. a Caesare praefectus agro in Gallia Cisalpina dividendo.

P. RUTILIUS *Lupus*, Font. 15. L. Julii collega in consulatu *a. DCLXIII.* bellum Sociale gerit, in quo perit.

P. RUTILIUS Rufus, M. F. Brut. 29. orator, de jure respondet: orationes scripsit, et de jure. Panaetii auditor, prope perfectus in Stoicis: repulsam in consulatu fert: pro se ipse dixit a Scauro accusatus. Or. II. 69. a Scauro competitore ambitus accusatus, a quo victus in petitione erat, eundem ipse accusat. Offic. II. 13. adolescens innocens, juris peritus habitus est, quia frequentabat P. Mucium. Planc. 21. in petitione tribunatus pl. repulsam tulit. Or. I. 40. Tribunus pl. eo anno, quo foedus Mancinus cum Numantinis fecit. [Hic locus a Schuetzio ad alium *P. Rutilium*, M. F. P. N. transfertur. R.] Rabir. Perd. 7. contra Saturninum stat. Offic. III. 2. Panaetium de praetermissis non reprehensum dicit, propter eorum, quae perfecisset, praestantiam. Fin. I. 3. libros edidit. Att. IV. 16. inductus a Cicerone in libris de Republica. Or. I. 53. Brut. 29. damnatur, quia nimis tenuiter se defendi voluit et a se aliisque defensus est. Balb. 13. damnatur ab equitibus, quod in Asia Quaestor provinciales a publicanorum injuriis defenderat. Smyrnae in exilio vixit. cf. Nat. D. III. 32. et Tacit. Ann. IV. 43. Font. 13. injuste damnatus est. Rabir. Post. 10. crudelitatem Mithridatis effugit, mutato habitu Romano et Graeco assumto. *Laudatur* l. c. Pison. 39. Scaur. Fr. 2. *Si vera est lectio*, Tusc. IV. 17. *ubi dicitur* P. Rutilius leviter aegrotans mortuus esse ob fratris repulsam; *de hoc accipiendum esse puto. Nam* Lael. 20. *L. Rutilius Publ. frater repulsam tulisse dicitur. Alium autem P. Rutilium ei fratrem fuisse, qui, quod Publius petens cum Scauro repulsam tulisset, mortuus sit, ut videtur Damisio, vix mihi persuadeam. Sed Manutius legit* P. Rupilius. *Etiam Lael. l. c.* Rupilius *pro* Rutilius *legunt Viri docti. v. Pighius ad a. DCV. DCXXI. qui et hic et alibi hunc locum semper ita profert, tamquam* Rupilius *legatur.* P. Rupilium *Africani amicitia ad consulatum pervenisse, cum tenui loco natus esset, de eo convenit. Ea ipsa res facit probabile, ibi legendum* Rupilius. *Nam* Rutilium *Africani Scipionis opera consulatum consecutum, nemo demonstrare poterit. Itaque mihi valde fit verosimile, et in Tusculanis et in Laelio* Rupilios *esse reponendos, idque placet etiam Buherio ad Tusc. l. c. et pluribus defendit Drakenb. ad Liv. Epit. LIX.*

P. RUTILIUS, Caecin. 10. testis in Caecinam; homo nullius fidei.

SA-

SAMIARIUS, Phil. XI. 2. exul, a quo interfectus est C. Trebonius, jussu Dolabellae.

SAMPSICERAMUS, Att. II. 14. 16. 17. 23. *est* Pompejus. *Ceterum est nomen Emesenorum reguli. Strabo L. XVI. p.* 1092. *ed. Amel.*

SANDO, ad Div. III. 7. pater Athenodori *Stoici.*

Q. SANGA, Pison. 31. Senator, *de Fabia gente.*

SANNIO, ad Herenn. IV. 50. nomen servi.

SAPALA, Petit. Cons. 3. amicus Catilinae, praeco.

SAPPHO, Verr. IV. 57. ejus statua in Prytaneo Syracusano.

SARA, v. *Siregius.*

SARDANAPALUS, Fin. II. 32. Tusc. V. 35. epigramma in sepulcro ejus ridet Aristoteles. *De eo Rege erudita est disputatio Buherii ad fin. notarum in Tusc.*

SARPEDON, Div. II. 10. filius Jovis.

SASERNA, Phil. XIII. 13. amicus Antonii. Att. XV. 2. cum Matio et Postumio ludos procurat, ab Octavio institutos, *in honorem Caesaris.*

SASSIA, Cluent. 5. mater Cluentii.

SATRIUS, ad Brut. 6. Legatus C. Trebonii.

SATRIUS *Caninius*, Att. I. 1. *Casaubonus putat esse equitem Roman. cujus in libello de claris Grammaticis Suetonius mentionem facit. Cicero eum appellat* fratrem P. Varii. *Corruptum locum putant cum alii, tum Langius ad Cic. de Offic. III.* 18.

M. SATRIUS, de Offic. III. 18. M. Minucii Basili sororis filius, et heres.

P. SATURIUS, Qu. Rosc. 1. patronus Chaereae, qui pro eo contra Q. Roscium Comoedum dixit. Cluent. 38.

SATURNALIA, Cat. III. 4. Att. V. 20. XIII. 52. *solemnia in memoriam aureae aetatis celebrata a. d. XIV. Kal. Jan. Saturnalia secunda et tertia, cape de die secundo et tertio Saturnaliorum. vid. Gronov. ad Liv. XXX.* 36.

CN. SATURNINUS, Planc. 8. et 12. laudatur: ejus pater primus ex Atinati municipio Aedilis et Praetor factus est. ad Div. VIII. 14. accusatur a Cn. Domitio. XII. 26. heres Q. Turii.

L. SATURNINUS, de Har. Resp. 20. Sext. 17. Quaestor Ostiensis, in annonae caritate a procuratione rei frumentariae amovetur et propterea popularis fit. Catil. IV. 2. C. Memmium interficit. Sext. 47. a Q. Metello Censore notatur. Dom. 31. Q. Metellum lege ex urbe ejicit. Rabir. Perd. 3. 6. ejus caedes, *de qua tota Oratio legenda. c.* 11. a servo interficitur. Har. Resp. ad Her. I. 12. it. IV. 22. *etc. etc.*

SATURNUS, Nat. D. III. 24. etymologia. II. 20. 46. stella. III. 17. ad occidentem maxime cultus est. III. 24. vincitur a Jove filio.

SATYRI, Nat. D. III. 17.

SATYRISCUS, Div. I. 20.

SATYRUS, ad Att. XII. 22. Attici servus.

C. SAUFEJUS, Rabir. Perd. 7. cum Saturnino Capitolium armatus occupat.

L. SAUFEJUS, Att. I. 3. it. IV. 6. amicus Attici, Epicureus. II. 8. in studiis laboriosus. cf. XIV. 18. XV. 4. XVI. 3.

SAXA, *Decidius.* Phil. X. 10. it. XI. 5. e Celtiberia, a Caesare civitate donatus et deinde Tribun. plebis factus. Phil. VIII. 3. de grege Antonii, nebulo, Centurio, etc. *add.* XIII. 13.

SCAEVA, Att. XIII. 23. Caesarianus, *Cassius Scaeva. Alii de* Trebatio *intelligunt. J. F. Gronovius ne sanum quidem locum putabat: emendare tentat Tunstallus Epist. ad Middletonum pag.* 65. *v. not. ad h. l.*

SCAEVA, Rabir. Perd. 11. servus Q. Crotonis, Saturninum interficit et propterea libertate donatur.

et MStis, posteriores recepe-runt Lucius *et interpretantur de Asiatico nep. vid. Manutius ad hunc locum. Certe alium, qui bello Civili proscriptus sit, nescimus. v. infr. in L. Scipio Asiat. L. F.*

CN. SCIPIO, *Calvus, L. F.* Planc. 24. et 25. Off. I, 18. *is, qui cum fratre* Publio *in Hispania cum Poenis bellum gessit, pater P. Scipionis Nasicae, qui vir optimus judicatus est, de quo infra.* Balb. 15. in Hispania occiditur cum fratre. cf. Tusc. I, 37. 46. Nat. D. III. 32.

L. SCIPIO *Asiaticus*, P. F. L. N. Mur. 14. de Antiocho triumphat, *unde* Asiaticus *dictus est; de quo triumpho vid. Plin. XXXIII.* 11. Provinc. Conf. 8. ei auxilio est Tib. Gracchus pater Trib. pl. cum in carcerem duceretur. Brut. 47. non imperite dixit. Phil. XI. 7. collega C. Laelii Sapientis in consulatu, ad quem cum Senatus deferret provinciam Asiam, quae Scipioni obvenerat, frater major P. Africanus eam ignominiam deprecatur, et se Legatum ei fore pollicitus, provinciam ei conservat. Rabir. Post. 10. ejus statua in Capitolio cum chlamyde et crepidis.

L. SCIPIO, Asiaticus, *L. F. ejus, ut opinor, cujus quaestura est ap. Liv. XLV.* 44. *L. N.* Rabir. Perd. 7. Verr. I. 14. collega C. Norbani in consulatu *a. U. DCLXX.* ad Herenn. III. 2. legibus solvitur propter bellum Italicum, ut ante annum suum Consul fieri posset. Att. IX. 15. a Sulla proscriptus. *v. in* C. Scipio. [Brut. 47. a Schuetzio ad hunc, ab Ern. ad antecedentem refertur. R.]

M. SCIPIO, Brut. 20. ejus, qui sacra accepit, *h. e. P. Nasicae,* filius, eloquens habitus est. [In verbis illis, e quibus hoc nomen ab Ern. receptum est, maxima obtinet scripturae atque conjecturarum discrepantia. Videntur autem, verbis *M. alium* cum Orellio aliisque ejectis, reliqua ad *P. Nasicam Corculum* pertinere. R.]

M. SCIPIO, *Maluginensis*, Or. II. 64. dictum de L. Manlio Acidino Consule. *Esse videtur* M. Scipio, *qui inter Praetores nominatur apud Liv. XLI.* 14. *et* 27. M. Cornelius Maluginensis *dicitur. Sic placet Sigonio de Nomin. c. 5. disputanti contra Robortellum, qui ap. Ciceronem* Caepio *legi volebat. Aliquid tamen dubitationis remanet Dukero ad Liv. l. c.*

P. SCIPIO, L. F. Off. I. 18. pro Planc. 25. laudatur propter res in bello fortiter gestas. pro Balbo 15. occiditur in Hispania cum fratre Cneo, *de quo supra.* Phil. XI. 7. pater L. Asiatici et P. Scipionis [Africani] maj. *De* Lucio *v. supra: de* Africano *et ejus posteris v.* P. Africanus.

P. SCIPIO, CN. F. L. N. Har. Resp. 13. optimus de toto populo Rom. judicatus, sacra Matris Deûm manu sua accipit. *v. Liv. XXIX.* 14. *XXXV*, 10. *et tamen bis repulsam tulit. Plin. VII.* 34. Or. III. 33. omnibus civibus sui copiam fecit. Pontifex Max. *Consul fuit a. U. DLXII. collega M'. Acilii Glabrionis, v. Liv. XXXV.* 24. *et jurisprudentia celeber; de quo vid. Rupertum ad Pompon. III.* 3.

P. SCIPIO, P. F. CN. N. Nasica, Corculum, *hoc est sapiens*; vid. Tusc. I. 9. Brut. 20. et 58. bis Consul, *nempe a. U. DXCI. cum C. Figulo, et a. U. DXCVIII. cum C. Marcello:* et Censor fuit *a. U. DXCIV.* N. D. II. 4. C. Figuli collega a Ti. Graccho *patre* vitiose creatus, abdicat se magistratu. cf. Div. II. 35.

P. SCIPIO NASICA, P. F. P. N. CN. PRON. Planc. 21. aedilitiam repulsam fert. Brut. 22. cum D. Bruto Consul fuit, *a. U. DCXV.* Leg. III. 9. a Tribuno pl. Curiatio in vincula conjicitur. Planc. 14. Consul a Granio prae-

duo

duo fuere, Antiochus Afiaticus, *et* Seleucus Cybiofactes, *de quibus fuo loco videndum. Eorum mentio in Verrinis IV. 27. add. Joseph. Ant. XIII. 29.*

SELEUCUS, ad Div. VI. 18. fervus Q. Leptae.

SELICIA, Att. XV. 12. *forte filia ejus, qui fequitur.* [Schuetz. vult cum Urfino ex cod. ant. fcribere *Servilia.* R.]

Q. SELICIUS, ad Div. IX. 16. *a quo* Selleiana villa. ad Att. I. 12. foenerator. ad Div. I. 5. amicus Lentuli Spintheris, quocum Cicero confilia de caufa Lentuli contulit.

C. et P. SELII, Acad. IV. 4. familiares L. Luculli, docti homines, qui Philonem Romae audierant.

SELIUS, ad Div. VII. 32. malus orator.

SEMELE, Tufc. I. 12. Nat. D. II. 24. mater Bacchi.

SEMIRAMIS, Prov. Conf. 4. *ita* A. Gabinium *Syriae Procof. appellat, ut mollitiem ejus notet.*

Ti. et C. SEMPRONII, Or. I. 9. etc. *funt* fratres Gracchi; *de quibus v. in* Gracchis.

A. SEMPRONIUS, *Mufca quaefturae*, Or. II. 60. candidatus a Vargula male accipitur.

C. SEMPRONIUS Rufus, ad Div. VIII. 8. calumniam fert: amicus Ciceronis: *cujus faepe mentio,* v. c. Att. VI. 2. ad Div. XII. 22. 25. *vide etiam* Rufio.

L. SEMPRONIUS Atratinus, ad Div. IX. 21. Conful et Cenfor fuit cum L. Papirio Mugillano *a. U. CCCXII.*

M. SEMPRONIUS, Or. II. 60. A. frater.

C. SENTIUS, *Saturninus*, Verr. III. 93. Pifon. 34. Praetor Macedoniae *a. DCLXXI.* a Denfeleto defenditur: permagnam e cibariis pecuniam, propter caritatem frumenti, deportat: homo innocentia fingulari.

[SEPTENTRIONES, fidus, Acad. II. 20. venti, Attic. IX. 6.]

SEPTIMIA, ad Div. IX. 10. Att. XVI. 11. *videtur uxor Sicae fuiffe.*

C. SEPTIMIUS, Att. II. 24. fcriba Bibuli Confulis.

C. SEPTIMIUS, Sen. p. Red. 9. Praetor P. Lentulo Spinthere Confule. Att. XII. 13. 14. Augur. *Pighius* Scaevolae *cognomen de conjectura dedit. Mihi videtur idem effe cum eo, qui* ad Div. VIII. 8. *in SCto M. Marcelli inter eos nominatur, qui fcribendo affuerunt:* C. Septimius T. F. Quirina.

[L. SEPTIMIUS, Fragm. Or. Varen.]

P. SEPTIMIUS Scaevola. Act. I. in Verr. 13. Cluent. 41. Senator, de repetundis accufatur, propter judicium Junianum, Hortenfio Praetore. *Ab hoc diverfum putem* P. SEPTIMIUM teftem in L. Flaccum, Flacc. 4.

Q. SEPTITIUS, Verr. III. 4. eques Rom. arator in Sicilia.

SEPTUMULEJUS, Anagninus, Or. II. 67. interfecit C. Gracchum, et pro ejus capite aurum accepit. Poftea praefecturam in Afia a Scaevola petiit.

SEPRULLA, Att. I. 12. *Si fana lectio, nomen eft fervulae, quae P. Clodium emifit ex aedibus Caefaris. Sed Graev. ostendit, effe legendum:* Servulae.

SERAPIO, Att. VI. 1. *eft* Scipio Nafica, *de quo ante.*

SERAPIO, Att. X. 17. *fervus Attici.*

SERAPIO, Att. II. 4. libros ejus non intelligit Cicero. ibid. 6. Eratofthenem valde reprehendit. *Fuit Antiochenus, qui Geographica fcripfit. Commemoratur etiam a Plinio in Elencho fcriptorum L. IV.*

SERAPIS, Div. II. 59. Nat. D. III. 19. etc. Deus Aegyptiorum.

C. SERENUS, Planc. 5. praefertur Q. Catulo. *Graev.* Seranus, *quod jam P. Manutio placuerat. Nam* C. Serranus *a. DCXLVI. proxime Conful ante Catulum et Cn. Manlium, cujus proxime*

C.

C. SERVILIUS, Verr. V. 54. negotiator Panormitanus.

Cn. SERVILIUS *Caepio*, *Cn. F. Cn. N.* Brut. 20. *is, qui Conful fuit a. DLXXXIV. cum Q. Philippo,* quibus Confulibus Ennius mortuus eft. *v. Pighius ad h. a.*

Cn. SERVILIUS *Caepio*, Verr. I. 55. Cenfor, *a. DCXXVIII. ante cum Q. Pompejo Conful a. DCXII. Eft fuperioris filius. Nam in Faftis dicitur Cn. F. Cn. N. Fratrem vix putem: tot anni funt inter utriusque confulatum interjecti.*

L. SERVILIUS, Verrin. III. 71. eques Rom. Magifter publicanorum in Sicilia, Praetore Verre.

L. SERVILIUS Poftumus, ad Div. XII. 26.

M. SERVILIUS Ahala, Dom. 32. *v. C. Servilius Ahala.*

M. SERVILIUS, Or. II. 65. diffuafit legem annalem Rufcae, *quae a. DCXXII. lata eft.*

M. SERVILIUS *Geminus*, Att. VI. 3. a Metello Celere de repetundis accufatur. conf. ad Div. VIII. 8. *Fuit Tribunus pleb. a. DCXCIII.*

M. SERVILIUS, ad Div. XII. 6. Tribunus pl. *Hirtio et Panfa Coff.* producit Ciceronem in concionem, *quo tempore Philippicam XI. dixit.* Phil. IV. 6. cum collegis de republ. refert ad Senatum.

P. SERVILIUS Rullus, Agr. II. 20. *v. Rullus.*

P. SERVILIUS *Vatia*, *Ifauricus*, *C. F. M. N.* Manil. 23. legi Maniliae favet. Agrar. II. 19. agri ab ipfo imperio Rom. adjecti. Verr. I. 21. Olympum vi cepit. Red. in Sen. 10. Q. Metellum Confulem Ciceroni placat. ad Div. I. 1. negat Ptolemaeum reftituendum effe. *Conful fuit cum Appio Pulchro.*

P. SERVILIUS, *P. Ifaurici F. qui Conful cum C. Caefare fuit.* Att. IV. 15. Praetor Pompejo II. Confule. ad Div. XIII. 66. Afiam obtinet. ibid. 69. Ciceronis collega in auguratu. ibid. X. 12. Ciceroni adverfatur in caufa Antoniana. ad Div. XII. 2. metu Antonii, in quem invectus erat, non audet, in Senatum venire. etc. Att. II. 1. Catonis imitator. *laudatur* etiam Att. XI. 5. I. 19. etc.

P. SERVILIUS Cafca, Phil. II. 11. XIII. 15. Att. XVI. 15. unus de percufforibus Caefaris, *qui ei primum vulnus inflixit. Trib. pl. a. DCCX. v. Plutarch, in Caefare p.* 739. *Sed* Cic. Phil. II. 11. duos Cafcas *caedi interfuiffe dicit. Plutarchus etiam l. c. fratrem hujus* Cafcae *commemorat. Is eft* C. Servilius Cafca, *quem Appianus commemorat, nifi quidem ibi* P. *legendum, de B. Civ. II. p.* 813. *Mirum enim, fi* C. *potius quam hunc* P. *nominaffet, qui inter principes fuit. Ibidem etiam male* Servilius Galba, *pro* Servius Galba, *uti recte citant viri docti. Sed hoc obiter. cf. Viros doctos ad Sueton. Caefar. cap.* 82.

Q. SERVILIOS Caepiones, *v. in Caepionibus.*

SERVIUS Galba, *v. Galba.*

SERVIUS Sulpicius, *v. Sulpicius.*

SERVIUS, ad Div. VIII 4. defignatus Tribunus pl. de ambitu accufatus condemnatur: ejus locum petit Curio.

SERVIUS Pola, ad Div. VIII. 12. accufator.

SERVIUS Tullius, Div. I. 53. ei dormienti caput ardet. Brut. 10. aequalis Pififtrati.

SERVIUS Claudius, Att. I. 20. ejus libros Ciceroni donat L. Papirius Paetus, ad Div. IX. 16. frater, *fc. patruelis aut confobrinus,* Papirii Paeti, homo doctus, qui facile diceret, qui verfus Plauti effet, qui non. *Grammaticus ergo fuit, cujus etiam ap. Sueton. de claris Grammat. Gell. XIII.* 21. *Plin. XXIII.* 4 *mentio fit. Ex Ep. ad Att. l. c. colligere licet, eum Afranio et Metello Coff. mortuum effe.*

SE-

VIII. 15. quia cum imperio est, potest cum Pompejo in Graeciam transire. ibid. XI. 7. Caesar permittit, ut iisdem, quibus ante, Lictoribus uteretur, etsi SCtum improbaret, quo ipse aliique post fugam Tribb. pl. imperium acceperant. ad Div. V. 20. pecuniam, quam Mescinius Rufus in fano deposuerat, aufert; *ex quo intelligitur, cum Ciliciam obtinuisse. v. Graev. ad Ep. 7. L. VIII. ad Att. Praetor fuit a. DCC.*

T. SEXTIUS Gallus, Mil. 31. ante sacrarium Bonae Deae, quod in fundo ejus fuit, primam plagam accepit P. Clodius.

SEXTIUS, Att. XIII. 2. parochus publicus, h. e. *qui publico nomine excepit* Ariarathen, Ariobarzanis filium, Romam venientem. *Quaestor circa tempus, quo haec Epistola scripta est, fuit L. Sextius, qui M. Bruti post Proquaestor in Macedonia, et a. DCCXXX. Consul fuit, forte P. filius, de quo supra.*

SIBYLLA, Div. I. 18. Erythraea. II. 54. ejus versus. Verr. IV. 49. libri Sibyllini. etc. [Sibyllina fata, Catil. III. 4.]

SICA, ad Div. XIV. 4. 15. Att. VIII. 12. XII. 26. 30. etc. familiaris Ciceronis. *In ejus praedio deversatus est Cicero, abiens in exilium, Att. III. 2. add. Plutarch. in Cicer. p. 877. ubi* Vibius Siculus *vocatur: si tamen de eadem re utrobique sermo est. Ejus uxor videtur fuisse* Septimia. Att. XVI. 11.

C. SICINIUS, Brut. 76. Q. Pompeji, qui Censor fuit, ex filia nepos: Quaestorius mortuus est: probabilis orator.

Cn. SICINIUS, Brut. 60. homo ridiculus, malus orator. Seditiosus Trib. pl. fuit, *a. DCLXXVII. Cum omnes magistratus vexaret, M. Crassum tamen non attigit, quia metuebat. Plutarch. in Crasso p.* 547.

SICINIUS, Att. V. 4. *Nescio qui.* Sicinius *in Crasso Plutarchi, quem Corradus hic commemorat, est* Cn. Sicinius, *de quo ante: sed is in tribunatu interfectus est. Manutius putat, peritum fuisse conscribendorum edictorum provincialium.*

[SICURRA, servus Felicis cujusdam, ad Q. Fr. III. 9.]

SILANIO, Verr. IV. 57. statuarius nobilis, *de quo Plin. XXXIV. 8. qui αὐτοδίδακτον fuisse tradit.*

D. SILANUS, *e Juniis.* Fin. I. 7. adoptat T. Manlii Torquati filium, et pecuniarum captarum convictum in conspectum venire vetat.

D. SILANUS, *M. F.* Off. II. 16. magnifice aedilitate functus est. Pison. 24. Catil. IV. 4. Flacc. 13. etc. Consul cum Murena. Brut. 68. vitricus M. Bruti. Acuminis et orationis satis habuit.

D. SILANUS, in Caecil. 21. a Cn. Domitio accusatur. *Sed* Marcus *legendum esse, viri docti viderunt, et ex seqq. patebit.*

M. SILANUS, Brut. 35. Q. Metelli Numidici collega, *a. U. DCXLV.* de republica sic satis bene dicebat. Verr. II. 47. Cornel. 1. Fr. a Cn. Domitio Trib. pl. vexatur, cum Consularis esset, accusaturque propter Egritomari injuriam.

M. SILANUS, ad Div. X. 34. Tribunus militum in exercitu Lepidi IIIviri, qui ab Antonio ad eum transierat, cum ante a Lepido contra ejus voluntatem ad Antonium isset.

SILENUS, Tusc. I. 48. *Comes Bacchi*, docet Midam, quid sit optimum homini.

SILENUS, Divin. I. 24. ejus Historia Graeca. *Calatianus, historicus Graecus, incertae aetatis, cujus et Livius XXVI.* 49. *et multi alii mentionem fecere, quorum loca vid. ap. Voss. de Hist. Gr. L. III. p.* 189.

A. SILIUS, Att. XII. 24 - 31. etc.

P. SILIUS, ad Div. VII. 21. IX. 16. XIII. 62. 63. Propraetor *Bithy-*

Tusc. I. 43. ejus de sepultura sententia. Tusc. V. 37. se mundanum appellat. Nat. D. I. 34. a Zenone scurra Atticus vocatur. Off. I. 30. *εἴρων*. Top. 10. inductione plurimum usus est.

SOCRATICI, Div. I. 3. manent in antiquorum philosophorum sententia de divinatione. Off. I. 37. sermone usi sunt leni minimeque pertinaci, et cui immistus fuit lepos.

[SOL, N. D. III. 21. complures Soles a quibus nati sint? ib. 19. Solis liberi. ib. 31. Sol Phaëthontis pater. ib. 20. apud Graecos Apollon.]

SOLON, Off. I. 30. versutus et callidus. Att. X. 1. ejus lex: ne quis in seditione sit neutrius partis. de Divin. I. 49. orientem tyrannidem multo ante prospexit. Sex. Rosc. 25. cur nullam legem in parricidas statuerit. Off. I. 22. Areopagitas constituit. Leg. II. 23. 25. 26. ejus lex de sepulturis.

SOPATER, Verr. II. 28. Haliciensis.

SOPATER, Verr. IV. 39. Tyndaritanus.

SOPHOCLES, Verr. III. 38. Agrigentinus, homo disertus et doctus.

SOPHOCLES, Off. I. 40. a Pericle collega in praetura reprehenditur, quod pulchrum puerum admiraretur. Div. I. 25. poëta divinus: in somnis vidit Herculem dicentem: quis pateram suam auream surripuisset. Ex Or. 1. *intelligi potest, Ciceronem Sophoclem pro principe Tragicorum habuisse.*

SOPOLIS, Att. IV. 16. pictor celeber tempore Ciceronis. *Hujus etiam mentio apud Plin. XXXV. 11. Sed ibi vulgo* Sopylus *dicitur: et sic laudat Junius in Catalogo p. 21. etc.*

[SOSIA, nomen comicum servi, ad Her. IV. 50. R.]

SOSIPPUS, Verr. II. 9. Agyrinensis, frater Epicratis.

SOSITENUS, Verr. III. 87. Entellinus.

SOSITHEUS, Att. I. 12. servus anagnostes Ciceronis.

C. SOSIUS, Att. VIII. 6. Praetor *Lentulo et C. Marcello Coss.* Fuit Quaestor M'. Lepidi.

Q. SOSIUS, Nat. D. III. 30. eques Roman. ex agro Piceno, tabularium incendit.

SOSTRATUS, Verr. III. 23. Centuripinus.

SOSUS, Acad. IV. 4. liber Antiochi contra Philonem.

SOTERICUS MARCIUS, Balb. 25. Tiburtinus. Sotericum *malum artificem laudat Seneca ap. Gell. XII. 2.*

SPARTACUS, Har. Resp. 12. etc. *Dux fugitivorum, qui bellum Servile commovit.*

SPHAERUS, Tusc. IV. 24. Stoicus; ejus definitiones laudantur, et ab ipso Cicerone adhibentur. *Bosporanus, Zenonis Cittiei discipulus non ultimus. De eo v. Laërt. VII. 177. Torrent. ad Suet. Aug.* 89.

SPEUSIPPUS, Acad. I. 4. Platonis ex sorore nepos. Academicae philosophiae quasi heres relinquitur a Platone. Or. III. 18. nil ab Aristotele dissensit. Nat. D. I. 3. Deum esse vim animalem, omnia regentem, statuit.

SPINO, N. D. III. 20. Deus Romanorum: proprie fluvius prope Romam.

SPINTHARUS, Att. XIII. 25. servus aut libertus Ciceronis.

[SPINTHER, ad Att. XII. 52. etc. est *P. Lentulus Spinther*, q. v.]

SPONGIA, Att. I. 16. judex in judicio Clodiano de religione: *nomen fictum.*

SPURINNA, ad Div. IX. 24. Divin. I. 52. Haruspex.

C. STALENUS, Cluent. 27. *pro quo et alii:* Stajenus. Senator, judex in judicio Juniano, apud quem pecunia deposita est, qua Oppianicus judices corrumpere voluerat, Cluent. 24. Brut. 68. se ipse adoptavit, *et* de Staleno

Streniae, et locum vitioſum appellat.]

C. SUBERNIUS, Calenus, ad Div. IX. 13.

L. SUETIUS, Verr. I. 5.

SUFENAS, Att. IV. 15. *cognomen* Nonii, *de quo vid. in* Setenas.

Num. SUFFUCIUS, Divin. II. 41. honeſtus homo et nobilis: ejus ſomnium.

D. SULLA, ad Div. XV. 17. *Alii* P. Sulla. *Pighius ad a. DCCII. putat legendum eſſe* D. Silanus. *Sed quando IX.* 10. *iisdem paene verbis* de P. Sulla *res eadem narratur*, *non dubito*, *quin* P. Sulla *legendum ſit*, et poſt ep. 19. *Caſſius* Sullam *in hac re dicit.*

L. SULLA, *e Corneliis*, Fontej. 15. Legatus L. Caeſaris bello Sociali. Div. I. 33. Hiſtoria ejus. *Scripſit Commentarios rerum ſuarum*, *v. Plutarch. in Sulla.* Off. I. 30. cuivis deſervit, ut impetret, quae vult. Cat. III. 10. P. Sulpicium et C. Marium ejicit. Leg. II. 22. in C. Marii cineres ſaevit: primus e Corneliis cremari voluit. Leg. III. 9. ejus lex tribunitia; *qua nihil Tribunis praeter nomen relictum eſt.* Off. II. 8. ejus victoria noxia Rom. imperio, quod diſciplinam perdidit. Phil. IX. 6. ei primo ſtatua equeſtris inaurata poſita eſt. Dom. 30. Volaterranis civitatem adimere non potuit, etſi juſſerit. Div. II. 30. ei immolanti ſerpens apparuit. Q. Frat. I. 1. §. 11. Rhodiis inſulas quasdam attribuit. etc. *De Legibus Sullae v. Ind. Legg.*

P. SULLA, *pro quo eſt Oratio*, L. Sullae propinquus. Conſul deſignatus cum Antonio, de ambitu condemnatur, et poſt a L. Torquato de conjuratione accuſatus, a Cicerone defenditur et abſolvitur. Off. II. 8. L. Sullae in proſcriptionibus adminiſter. Q. F. III. 3. accuſat Gabinium de majeſtate. Att. IV. 16. Gabinium de ambitu poſtulat. ad Div. IX. 11. ejus mors. [Schuetz. duos *P. Sullas*, L. Sullae propinquos, fuiſſe credit. v. *D. Sulla.* R.]

Ser. SULLA, Sull. 2. P. frater, Senator, Catilinae ſocius.

SULPICII, eorum nobilitas qualis, Muren. 7.

C. SULPICIUS OLYMPUS, Verr. I. 48. civis Romanus.

C. SULPICIUS *Gallus*, de Or. I. 53. Brut. 20. Graecis litteris et eruditus et eloquens. *Conſul fuit a. U. DLXXXVII. cum M. Marcello. v. Liv. XLV.* 44. Off. I. 6. de Sen. 16. aſtrologiae ſtudioſus et peritus. *Liv. XLIV.* 3. *et ibi Interpr. add. Plin. H. N. II.* 12. *et quos ibi laudat Harduinus: cf. Pighius ad a. c. et inprimis ad a. DLXXVI.*

C. SULPICIUS, Catilin. III. 3. Praetor Cicerone Conſule.

P. SULPICIUS RUFUS, Har. Reſp. 19. Trib. pl. *a. U. DCLXV.* ibid. 20. C. Julio conſulatum contra leges petenti longius reſiſtens, fit popularis. Off. II. 14. hujus eloquentiam accuſatio illuſtravit C. Norbani. Catil. III. 10. a L. Sulla ejicitur. Br. 55. ſeq. qualis orator? nullas orationes reliquit; quae extant, P. Canutius poſt mortem ſcripſiſſe fertur. Or. III. 3. mors ejus. conf. ad Her. I. 15. IV. 2. Orat. I. 7. *Add. Vellej. II.* 18. 19. ad Heren. II. 28. ejus leges de exſulibus.

P. SULPICIUS, Act. I. in Verr. 10. Trib. pleb. *a. U. DCLXXXIV.* [cf. Manut. ad Ep. 14. L. XVI. ad Att.]

[P. SULPICIUS, Caeſaris Legatus in Gallia, et Africani belli tempore Illyrico Praefectus; ad eum eſt Ep. 77. L. XIII. ad Div.]

Q. SULPICIUS *Gallus*, Or. I. 53. filius C. Sulpicii Galli.

SER. SULPICIUS, Br. 16. Conſul anno decimo poſt exactos Reges: *unde gens Sulpicia*, *de qua v. Cic. Muren.* 7.

scriptura est Thalna, *ut est in Fast. Capitol.*

TAMISIUS Mustela, Phil. II. 4. XII. 6. v. *Mustela.*

TANTALUS, Fin. I. 15. Tusc. IV. 16. I. 15. etc. [Posteri ejus *Tantalidae*, N. D. III. 38.]

TANUSIUS, Petit. Cons. 2. in bello Sullano interfectus. *Palermus conjiciebat legendum* Tantasius: *quod Asconius inter eos, quos in proscriptione Sullana interfecerat Catilina*, L. Tantasium *quemdam commemorat.*

TARASO, *v. Tharaso.*

TARCONDIMOTUS, ad Div. XV. 1. *Regulus in quadam Ciliciae parte, quem Cicero* fidelissimum socium populi Rom. amicissimumque trans Taurum *appellat.* Tarcondimotus, *autem scribendum esse*, non Tarcondomotus, *confirmat numus, nuper a Masseo editus in Antiquitat. Aquitanicis.* Sic et Mf. noster.

TARQUINIUS Priscus, Legg. I. 1. ei ab aquila apex imponitur. Tusc. V. 37. Demarati filius. Sull. 7. Rex peregrinus.

L. TARQUINIUS Superbus, Div. I. 22. somnium portendens exsilium. Leg. II. 4. eo Rege, nulla erat lex Romae de stupris. Tusc. III. 12. Cumis senio confectus est.

[SEXT. TARQUINIUS, vim Lucretiae affert, Leg. II. 4.]

L. TARQUITIUS, Att. VI. 8. *Popma putat esse eum, cujus ap. Plinium in Catal. Auctor. L. II. libri de disciplina Etrusca commemorantur.*

L. TARUTIUS Firmanus, Div. II. 47. familiaris Ciceronum, homo in primis Chaldaicis rationibus eruditus, repetit natalem Romae a Parilibus, quibus a Romulo condita dicitur. Romam conditam dicit, cum in jugo luna esset, et ejus fata praedicit.

T. TATIUS, Her. IV. 12. *Rex Sabinorum, qui ob raptas Sabinas bellum cum Romulo gessit, etc.*

TAURISCUS, Or. III. 59. actor: ejus dictum laudatur.

M. TAURUS, Q. Fr. III. 1. 2. *De hoc nihil mihi praeter hoc constat, quod fundum habuit confinem fundo Q. Ciceronis.*

TAURUS, ad Div. XII. 25. *est is, quem a. U. DCCXVI. Consulem suffectum fuisse putant*, L. Statilius. *Videtur Legatus Calvisii Sabini fuisse, qui ex sortitione Antonii Africam petebat, cum jam Cornificius ex SCto obtineret.* cf. Minotaurus. *Cum autem provinciam Calvisius tum non obtinere posset, ejus Legatus tamen Taurus fuit ann. U. CCCXV.*

TEBASSUS, Att. XIV. 10. nomen veterani Caesariani.

TELAMO, Tusc. III. 18. patria pulsus est. Or. II. 46. Nat. D. III. 32.

TELEPHUS, Flacc. 29. Rex Mysiae, viam ostendit Agamemnoni.

[TELLUS, Dea, N. D. III. 20. ej. aedes, ad Q. Fr. III. 1. etc.]

TELXIOPE, N. D. III. 21. Musa ex primis quatuor, natis Jove altero.

[TEMENITES, cognomen Apollinis, Verr. IV. 53. cf. Interpp. ad Suet. Tib. 74.]

TENES, N. D. III. 15. conditor Tenedi, et Deus urbis. conf. Verr. I. 19.

TERENTIA, *Ciceronis uxor, ad quam sunt Epistolae Libri XIV. de qua vide Corradum in Quaestura.*

TERENTIUS Vespa, Or. II. 62.

TERENTIUS, *Poëta*, Lael. 24. familiaris Laelii. etc.

[TERENTIUS, servus Attici fugitivus, ad Att. VI. 1.]

A. TERENTIUS, Caecin. 9. testis in Caecinam. *Eundem esse puto, qui ad Div. XVI. 12. A. Varro dicitur, quem a. DCXCI. Quaestorem fuisse reperio.*

L. TERENTIUS, Att. XI. 17. *Ex Africa, tempore belli Civilis, clam emittitur per Nasidium Pompejanum.*

M. TERENTIUS, Verr. I. 23. Consul cum Cassio: legis frumentariae auctor. *Est* M. Lucullus,

arte

arte in primis oratoria, itemque Isocratis. v. Laërt. V. 24. et ibi Menag. Valer. M. VIII. 14. 3. et Suidas in h. v. Tusc. I. 24. ejus insignis memoria. *Quintil. Inst. Or. XI. 2. etc.*

THEODORUS, Byzantius, Brut. 12. sophista Socratis temporibus, in arte subtilis, in orationibus jejunus. Scripsit aliis orationes. Orat. 12. a Socrate in Platonis Phaedro appellatur λογοδαίδαλος. v. *Quintil. III. 1. Apud Laërtium II.* 104. *civilibus orationibus clarus dicitur. Ceterum hoc nomen restituendum est Ciceroni Orat. c.* 13. *pro* Thucydides.

THEODORUS, Cyrenaicus, Nat. D. I. 1. Deos tollit, *unde* Atheus *dictus, et cum Athenis tum Cyrenis ejectus est. v. Laërt. II.* 86. 101. *sq.* Tusc. I. 43. mortem crudelem contemnit, quam ei Rex Lysimachus minatur propter libertatem linguae. *Ad eum missus erat a Ptolemaeo, Lagi filio, apud quem diu moratus est. Laërt. l. c.* 102. *Ab eo dicuntur* Theodorii. *Cave confundas cum* Theodoro Cyrenaico, *geometra, quo Plato praeceptore usus est, cujus mentionem etiam Xenophon facit in Memorabil.*

THEODORUS, Verr. IV. 51. Ennensis Senator.

THEODOSIUS, Har. Resp. 16. Chius.

THEOMNASTUS, Verr. II. 21. Syracusanus. Theoractus dicitur contumeliae causa.

THEOPHANES, Mitylenaeus, *sed et* Lesbius *dicitur*, Arch. 10. Att. II. 5. res Pompeji scripsit versibus. Ab eo civitate donatus est. *Unde posteri ejus Pompejorum nomine Romae fuere. v. Ryckius ad Tac. A. VI.* 8. Balb. 25. Att. VII. 7. Balbum Gaditanum adoptat. ibid. II. 5. familiarissimus Pompejo, particeps consiliorum ejus. ibid. V. 1. plurimum apud Pompejum valet. cf. ib. II. 12. 17. etc. *item Plutarch. in Pompejo. Manutius in Argum. Or. pro Balb. libertum Pompeji facit, refutatus a Fabretto ad Inscr. ant. p.* 478. *vid. Burm. ad Vellej. II.* 18.

THEOPHILUS, ad Div. IV. 9. 10. libertus M. Marcelli.

THEOPHRASTUS, *Aristotelis auditor.* Or. 19. unde nomen habebat. Att. II. 16. vitam theoreticam practicae anteponit. Nat. D. I. 13. inconstans est in sententia de Diis. Acad. I. 10. negat, in virtute sola esse beate vivere, *propterea reprehenditur* Tusc. V. 9. Inv. I. 35. syllogismum oratorium quinquepartitum facit. Brut. 46. ab anicula hospes vocatur. ibid. 9. praeceptor Demetrii Phalerei. ibid. 81. Tusc. V. 9. elegans et suavis. ibid. 37. peregrinatus est. ibid. III. 28. moriens naturam accusat. Att. II. 3. liber ejus περὶ φιλοτιμίας: *pro quo Tunstallus Ep. ad Middleton. p.* 141. *facit* περὶ πολιτείας: *qualem scriptum ab eo testis Laërtius V.* 45. *eoque tum opus erat Ciceroni de republica scribenti. Vulgatum est e conjectura Victorii.* Tusc. V. 9. Fin. V. 5. de vita beata. Off. II. 16. de divitiis. Tusc. III. 10. Callisthenes. *h. e. de luctu, quo luget mortem Callisthenis, amici sui, etc.* Nat. D. I. 33. Leontium meretricula Epicurea contra eum scripsit.

THEOPOMPUS, Leg. III. 7. Lacedaemonius, qui Ephoros instituit.

THEOPOMPUS, Orat. II. 13. Chius, Isocratis discipulus, scripsit Historiam *libris XII initio facto, ubi Thucydides desiit, complexus annos* 17. v. *Diodor. Sic. XIV. p.* 305. Off. II. 11. Leg. I. 1. fabulosus est. Att. XII. 40. liber vel epistola ad Alexandrum M. ibid. XII. 6. Theopompinum genus, *est mordax scribendi genus, quo usus est Theopompus: eo se dicit*

 Cicero

confert, *Caesare interfecto. Manut. malebat* Titius: *ut esset* L. Titius Strabo, *de quo ad Div. XIII.* 14. C. Tidium Strabonem *inter provinciales Praetores refert Pighius a. DCC.*

M. TIGELLIUS, Hermogenes, ad Div. VII. 24. a Licinio Calvo acriter perstringitur. Att. XIII. 49. 51. *De hoc homine, Sardo, libertino, est ap. Horat. Serm. I.* 2.

TIGRANES, Manil. 2. Rex Armeniae, gener Mithridatis. Sext. 27. a L. Lucullo vincitur. Cn. Pompejus in suis castris supplici insigne regium restituit et regnare eum jubet.

TIGRANES, *filius superioris.* Att. III. 8. P. Clodius, qui eum captivum e custodia surripuit et dimisit, non punitur. *In custodiam conjecerat et Romam perduxerat Cn. Pompejus: Dio XXXVI. p.* 27. *De hoc facinore Clodii v. eundem XXXVIII. p.* 78.

L. TILLIUS Cimber, Phil. II. 11. de percussoribus Caesaris: *cum ante acerrimus partium Caesarianarum propugnatôr fuisset. Senec. de Ira III.* 30. ad Div. XII. 13. classem in Bithynia comparat, *paullo post mortem Caesaris. Eam provinciam a Caesare adhuc vivo acceperat, in eamque, interfecto Caesare, clam abiit. Vulgo appellabatur olim:* Tullius; *quod praefert Oudendorp. V. C. ad Caesar. B. C. III.* 42. *De eo vid. praeter Manut. et Graev. ad l. c. Periz. Anim. Hist. p.* 431. *sq.*

TIMAEUS, Or. II. 14. Tauromenites, regnante Agathocle vixit, eruditissimus et eloquentissimus historicus. N. D. II. 27. rationem concinne reddit, quare Dianae Ephesiae templum deflagraverit. *Quod Ciceroni hic concinnum videtur, id Longinus frigidum et puerile judicat.* ad Div. V. 12. Pyrrhi bellum scripsit: Timoleontis res gestas prodidit. *Ejus acerbitatem in alios historicos et errores notat Diodorus Sic. XIII. p.* 211.

TIMAEUS, Fin. V. 29. Locrensis, Pythagoreus, Platoni aequalis.

[TIMAEUS, liber Platonis, Tusc. I. 25. de Fin. II. 5.]

TIMAGORAS, Acad. IV. 25. Epicureus, negat, sibi umquam duas flammulas esse ex lucerna visas, cum oculum torsisset.

TIMANTES, Brut. 18. pictor. *Cythnius, auctore Quintiliano, II.* 13. *Sicyonius autem, auctore Eustathio ad Iliad. ω.* 163. De eo etiam capiendus Cicero *in Orat.* 22. *ad q. l. vid. Quintil. l. c. et alios ap. Junium in Catal. Pict. Leopard. Emend. XX.* 19.

TIMARCHIDES, Verr. II. 28. etc. libertus et accensus C. Verris: *de cujus sceleribus multa in Verrinis.*

TIMOCLES, Pison. 36. saltator, L. Pisonis in Macedonia comes.

TIMOCRATES, Nat. D. I. 33. Metrodori Epicurei frater, quia, nescio quid, ab Epicuro dissentit, totis voluminibus ab eo conciditur. *ibid.* 40. a fratre reprehenditur, quod dubitet, vitam beatam ventre metiri, *scil. in libris, quos contra eum scripsit. Laërt. X.* 23. *Eundem tamen Epicurus inter heredes suos scripsit. v.* de Fin. II. 31. *Lampsacenus an Atheniensis fuerit, aeque, ut de fratre disputatur ap. Jonsium I.* 20. 3. *et Menag. ad Laërt. X.* 22.

TIMOLEON, ad Div. V. 12. ejus res gestae proditae sunt a Timaeo.

TIMON, Tusc. IV. 11. Amic. 23. Atheniensis, fugit congressus hominum.

TIMOTHEUS, Tusc. V. 31. Atheniensis imperator coenas Academicorum laudat. Or. III. 34. Cononis filius, Isocratem praeceptorem habuit. Offic. I. 32. belli gloria patre non inferior.

TIMOTHEUS, Milesius, Leg. II. 15. cum plures quam septem ner-

nervos in fidibus haberet, Lacedaemonii eos demi juſſerunt. *Rem paullo aliter narrat Athenaeus L. XIV. c. 9. ex Artemone περὶ διονυσιακοῦ ἐπιστήματος. cf. Leopard. Emend. VIII. 14. ubi decretum Lacedaemoniorum in hunc Timotheum emendatur et explicatur.*

T. TINCAS, Placentinus. Brut. 46. homo dicax et facetus.

TIRESIAS, Tuſc. V. 39. Div. I. 40. II. 2. Augur clarus et praeſtans, ſed oculis captus.

TIRO, ad Div. VII. 29. ſervus, deinde libertus Ciceroni et filio et fratri cariſſimus. *Ad eum ſunt Epiſtolae L. XVI. ex quibus de ſumma hominis gratia ſatis cognoſci poteſt.*

TIRO, Phil. II. 4. V. 6. *eſt* Numiſius Tiro, de ſicariis Antonii Triumviri.

TISAMENUS, Att. XII. 10. ſervus.

TISIAS, Or. I. 18. Inv. 2. Siculus, primus Rhetoricam ſcripſit. Brut. 12. qua occaſione et quo tempore ſcripſerit.

TITHONUS, Senect. 1. *Laomedontis filius, Aurorae maritus, de quo nota eſt fabula.*

TITINIA, Cottae, Brut. 60. pro ea contra Ser. Naevium dicit M. Cicero.

Cn. TITINIUS, Cluent. 56. eques Romanus.

Q. TITINIUS, Verr. I. 49. eques R. frater germanus C. Fannii: *i. e. ex eadem matre. v. Weſſeling. V. C. Obſ. I. 13.* Att. V. 21. commendat Ciceroni L. Tullium, ut Legatum ſumat. Att. IX. 6. filius eſt cum Caeſare. *Hunc Titinium foenus exercuiſſe, intelliges ex* Ep. 4. L. II. ad Att. et VII. 18.

TITINII, *a Catilina in proſcriptione Sullana interfecti commemorantur* Pet. Conſ. 2.

TITIUS, Dom. 9. Har. Reſp. 27. Sext. 52. e ducibus operarum Clodianarum.

C. TITIUS, Brut. 45. eques Rom. qui primus eo pervenit, quo pervenire poteſt Latinus orator ſine Graecis literis. Orationes fuerunt acutae, facetae item tragoediae, ſed parum tragice ſcriptae. Vixit L. Craſſi temporibus.

C. TITIUS, L. F. Rufus, ad Div. XIII. 58. Praetor urbanus *Paullo et Marcello Coſſ.* ib. XII. 15. Legatus Dolabellae in Aſia.

L. TITIUS, Verr. IV. 26. civis Rom. in Sicilia habitans.

L. TITIUS Strabo, ad Div. XIII. 14. eques Rom. *Hunc Manutius putabat eundem eſſe, qui* XII. 6. Tidius *appellatur: v. C. Tidius. Sed quoniam is ſive Tidius ſive Titius in magiſtratu fuit, ante quam haec Epiſtola ſcribebatur, ut ibi diximus, idem cum hoc Titio eſſe non poteſt, propterea quod hunc Cicero* equitem Rom. *appellat. Non autem puto moris fuiſſe, qui eſſent ex equeſtri ordine, eos, cum magiſtratibus uſi eſſent, ſimpliciter* equites *appellare.*

P. TITIUS, ad Div. X. 12. Tribunus pl. *(a. DCCX.)* intercedit SCto in Ciceronis ſententiam facto, rogatu Servilii. *De eodem eſt Ep. 21. Hunc etiam Corradus putat eſſe eum, ad quem Epiſtola 16. L. V. ſcripta ſit. Ex Epiſtola intelligitur, illum Titium bene de rep. ſenſiſſe, et Pompejanis partibus faviſſe: quod neſcio, an in P. hunc conveniat, qui in toto tribunatu Ciceroni, aliisque hujus ſectae adverſatus eſt, P. Caſcae collegae tribunatum abrogavit, et legem per vim tulit, de Triumviris reip. conſtituendae in quinquennium creandis, etc. v. Pighius ad ann. DCCX. Ceterum hic eſt* Titius, *qui* Appium minorem reum fecit de vi, ad Div. VIII. 8. *nam vocatur* emiſſarius Servilii.

Sext. TITIUS, Or. II. 11. Tribunus pl. ſeditioſus, *a. U. DLIV.*

An-

Antonio Oratore et Albino Consule, a quo leges Titiae dicuntur: multa contra remp. fecit, ei resistit Antonius. Idem in eum testimonium dixit, cum postea reus factus esset. Brut. 62. loquax et acutus, sed mollis in gestu. Ab eo saltationis genus molle nomen *Titius* accepit. Or. II. 66. se Cassandram dicit, quod vera diceret, nec fidem inveniret. Rab. Perd. 9. condemnatus est, quod Saturnini imaginem domi suae haberet. *Nescio, an hic sit, qui* Or. II. 62. III. 23. nimis studiose pila lusisse, et signa sacra noctu fregisse *dicitur. Non dubitat Corradus ad Brut. p.* 341.

T. TITIUS, T. F. ad Div. XIII. 75. Legatus Pompejo rei frumentariae Praefecto. *Hic est fortasse, ad quem Epistola* 16. *L. V. perscripta est. cf.* P. Titius.

TITIUS, ad Div. VII. 12. Epicureus, *si sana lectio est. Sed alii, ut Manutius, malunt,* Titius, *h. e. Atticus: alii, quod Graevius recepit*, Sejus.

TITURIUS, Font. 5. *Videtur de cohorte M. Fonteji fuisse, aut portitor Tolosanus.*

M. TITURNIUS Rufus, ad Div. XIII. 39. unus ex Titurnia familia reliquus est.

TLEPOLEMUS, Verr. III. 28. Graecus, pictor, de cohorte Verris IV. 13. Cibyrata *dicitur per jocum, quia Verri tamquam venator vasorum fuit.*

TONGILIUS, Catilin. II. 2. de conjuratis Catilinariis fuit, et Catilinae scortum.

TORANIUS, ad Div. VI. 20. Pompejanus, exsul. *Praetorius fuit, quem postea filius C. Toranius, Triumvirûm partes secutus, Triumviris prodidit, a quibus interfectus est. v. Valer. M. IX.* 11. *Hunc esse, qui Quaestor P. Vatinii Glabri in bello Servili dicitur fuisse in fragmento monumenti antiqui, putat Bimardus Diss. I. in Thes. Inscript. Muratorii p.* 4. 5. *ceterum in illa Inscriptione est* Thoranius.

A. TORQUATUS, *e Manliis,* Planc. 11. Africae Praetor *(ann. DCLXXVI.)* mirifice laudatur. Ejus frater patruelis est T. Torquatus, T. F. *de quo infra.*

A. TORQUATUS, *L. F. L. N.* Fin. II. 22. amicus Ciceronis summus. Att. V. 1. vir optimus. ad Div. VI. 1. Athenis exulat, quod contra Caesarem steterat. *Praetor fuit a. U. DCCI.*

A. TORQUATUS, Leg. II. 22. *De quo sermo sit, ex re non satis certo judicari potest. Forte is est, qui Censor a. DVI. et deinde bis Consul fuit.*

L. TORQUATUS, L. F. Catil. III. 8. Agr. II. 17. etc. Consul cum Cotta, *a. U. DCLXXXIX.* Pison. 31. pro Cicerone apud L. Pisonem intercedit: *ibid.* 19. Macedoniam Cicerone referente obtinet, et Imperator a Senatu appellatur. ad Brut. 68. elegans in dicendo, prudens, etc.

L. TORQUATUS, L. F. L. N. Sull. 2. accusat adolescentulus P. Sullam de ambitu, et ita facit, ut pater Consul fiat. Att. IV. 16. de accusatione Gabinii cum P. Sulla contendit. VII. 12. negat, Pompejum extra Italiam sequendum. IX. 8. sequitur cum fratre Pompejum extra Italiam. Fin. I. 5. Epicureus. *Itaque inducitur eo libro disputans cum Cicerone et Triario de finibus.* Brut. 76. non tam rhetor, quam πολιτικός, in eo literae interiores et reconditae, divina memoria. *Praetor fuit a. DCCIV.*

T. TORQUATUS, L. F. Tusc. IV. 22. qui primus Torquatus dictus est. *v. Liv. VII.* 10. v. *Manlius.*

T. TORQUATUS, Fin. I. 7. collega Cn. Octavii *in consulatu a. DLXXXVIII.* ejus filius, a D. Silano adoptatus, cum in praetura Macedoniae pecunias cepisse diceretur, pater, re cognita, eum vetuit in conspectum venire. *Male editur* L. Torquatus. *Nam Fasti habent* T. *ut Epit. Livii LIV.*

T.

bello Civili classi Praefectus. Caes. B. C. III. 5. ad Div. VIII. 7. ejus soror Paulla Valeria divortium facit et D. Bruto nubit. *Manutius ad h. l. male appellat* P. Triarium. *Nam loci Ciceroniani, quos profert, ostendunt, eum de Cajo loqui voluisse. Nisi forte ista fuit P. soror, et locos illos male de eo accepit.*

L. TRIARIUS, Verr. I. 14. Quaestor urbanus, *a. DCLXXII.*

P. TRIARIUS, L. F. Att. IV. 16. 17. ad Q. Fr. III. 2. accusat M. Scaurum, *defendit Cicero.* v. Ascon. Arg. Or. pr. M. Scauro.

TRICIPITINUS, *e Lucretiis,* Leg. II. 4. *Lucretiae pater.*

TRIETERIDES, Nat. D. III. 23. sacra Bacchi e Niso et Thyone nati.

TRIPTOLEMUS, Her. IV. 6. Tusc. I. 41. Verr. IV. 49. *notus ille auctor et inventor agriculturae in Graecia, de quo est in fabulis.*

TRITANNUS, Fin. I. 3. Centurio viribus insignis, *de quo v. Plin. H. N. VII. 20. Solin.* c. 4.

TRITO, Nat. D. I. 28. II. 35. Deus marinus.

TRITOPATREUS, N. D. III. 21. Jovis et Proserpinae filius.

TROAS, ad Q. Fr. III. 6. Tragoedia Q. Ciceronis.

TROILUS, Tusc. I. 39. *Priami filius ab Achille interfectus.*

TROPHONIUS, Nat. D. III. 22. Valentis et Phoronidis filius, idem cum Mercurio ex his genito. de Div. I. 34. prope Lebadiam ei sacra fiunt; *ubi sc. notum illud antrum Trophonii fuit.* [cf. Att. VI. 2. de Trophoniana Chaeronis narratione.] *Alius ab hoc est:*

TROPHONIUS, Tusc. I. 47. aedificavit templum Delphicum: ejus votum.

[TRUCULENTUS, Comoedia Plauti, Sen. 14.]

TRYPHO, Att. III. 8. ad Div. XIII. 61. *est nomen servile.*

L. TUBERO, *ex Aeliis.* Ligar. 7. cum Cicerone una domi eruditus, post affinis, in omni vita familiaris, etc. Planc. 41. ad Q. Fr. I. 1. §. 3. Legatus Q. Ciceronis in Asia: scripsit Historiam. Lig. 8. sortitus belli Civilis initio ex SCto Africam provinciam, quam Considius obtinuerat, cum eam a Varo jam occupatam invenisset, ad Cn. Pompejum in Macedoniam se contulit. *Restitutus est post a Caesare cum filio Quinto, de quo mox.*

P. TUBERO, *Q. F. P. N.* Or. II. 84. Africanum avunculum laudavit, scripto C. Laelii.

Q. TUBERO, *Q. F. P. N.* Muren. 36. Stoicus. Africani sororis filius, ejus perversam sapientiam in funere Africani aegre fert populus, proptereaque praetura excidit. Brut. 31. in triumviratu judicavit contra avunculum Africanum: ejus orationes in Gracchum. *Ex h. l. colligit Pighius, eum Tr. pl. a. DCXX. fuisse.* cf. de Or. III. 21. ad Att. IV. 16. *De patre utriusque, L. Paulli genero, v. Plinium H. N. XXXIII. 11. Val. M. IV. 4.*

Q. TUBERO, L. F. Ligar. 1. sq. accusat Ligarium de vi. *In bello Civili Pompejum cum patre secutus est, post a Caesare restitutus. Cum in causa Ligariana non vicisset, ad jus Civile se contulit.*

P. TUBERTUS, *e Postumiis,* Leg. II. 23. primo Valerii Poplicolae, et deinde Menenii collega fuit. In urbe sepultus est, ejusque posteri hoc jus tenuerunt.

L. TUBULUS, *ex Hostiliis,* Fin. II. 16. Praetor, et *quidem, ut est* Att. XII. 5. L. Metello et Q. Maximo Coss. *h. e. a. U. DCXI.* pecunias capit ob res judicandas, et decreta de ea re quaestione fugit. cf. ibid. IV. 28. V. 22. Nat. D. III. 30. I. 23. Fr. Or. p. Scaur. etc. *Perizon. Triga Diss. p. 152. extr. credit esse nepotem*

cero tribuit. Turius *apud veteres non unus occurrit.* Q. Turius *ap. ipſum Ciceronem, alius* Turius *apud Horat. Sat. II.* 1. 49. *ubi vid. Schol. et Bentlejum.* L. Turius *a M. Catone contra Cn. Gellium defenſus commemoratur apud Gellium Noct. Att. XIV.* 2. *ut Lapides taceam. Nam apud Donium IV.* 93. *eſt* L. Turius L. F. *etc.*

Q. TURIUS, ad Div. XII. 26. negotiator Africanus.

TURIUS Eros, ad Div. XII. 25. libertus Q. Turii.

TURPILIA, ad Div. VII. 21.

TURPIO, Att. VI. 1. ſutorius.

D. TURRANIUS, Att. I. 6. homo χρηστομαθής, cum Q. Cicerone in praediis Arpinatibus eſt. VI. 9. cum Cicerone in Cilicia aliquandiu fuit. *Eundem hominem eſſe, res ipſa ſuſpicari facit, etſi priori loco ſit* Turranius, *altero* Turannius. *Nam haec nomina eadem ſunt, ut et* Turanius. *Eadem varietas etiam in Lapidibus deprehenditur. Forte eſt ille ipſe, qui commemoratur ap. Plin. H. N. III.* 1. *IX.* 8. *v. Harduin. Ind. Auctor.*

M'. TURRANIUS, Phil. XIII. 10. provinciam ſibi ab Antonio datam recuſat.

L. TURSETIUS, Phil. II. 16. ei teſtamentum M. Antonius ſubjicit.

TURULIUS, ad Div. XII. 13. Quaeſtor Tillii Cimbri in Bithynia.

TUSCENIUS, ad Q. Fr. I. 1. §. 6. et 2. §. 2. homo obſcurus, qui de Q. Cicerone queſtus erat.

TUTIA, Att. XVI. 2. *nomen feminae, neſcio cujus. Nam Tutia Veſtalis, de qua eſt ap. Valer. VIII.* 1. *quae in libris fere eſt* Tuccia, *huc non pertinet, quod temporis ratio facile indicat. Ceterum valde arridet Corradi conjectura, qui* Julia *legendum ſuſpicabatur, eamque intelligebat, de qua eſt L. XV. ult.* Tutiam *familiam autem fuiſſe, facile concedam. v. Drakenb. ad Liv. Epit. XX.*

TUTOR, Or. II. 64. nomen mimi veteris, oppido ridiculi.

TYMPANIS, N. D. III. 35. Tympanidis rogus. *Locus ſine dubio corruptus, in quo fruſtra adhuc viri docti deſudarunt. vid. Daviſius et Buherius ad h. l.*

TYNDAREUS, Fat. 15. Clytaemneſtrae pater.

TYNDARIDAE, Nat. D. II. 2. Perſen victum nunciant. *ibid.* III. 5. eos Lacedaemone ſepultos tradit Homerus, etc.

TYRANNIO, Att. II. 6. XII. 2. etc. *grammaticus et geographus, qui Ciceronis temporibus vixit. Acrem in reprehendendo fuiſſe, ex Ep.* 6. *Lib. II. intelligitur. ibid.* IV. 4. 8. reliquias bibliothecae Ciceronianae diſponit et collocat. XII. 6. *argumenta ſcriptorum Tyrannionis, vocat* tenues θεωρίας. ad Q. Fr. II. 4. docet Cicerones pueros.

TYRUS, Nat. D. III. 23. mater Veneris Syriae. [*Tyrus* patris et *Syria* matris nomen fuiſſe, probabile eſt.]

U. V.

M. VACCUS, *e Vitruviis.* Dom. 38. ejus domus everſae area *Vacci prata* dicta, *quod Privernatium et Fundanorum dux contra Romanos fuiſſet, a. U. CCCCXXIV. v. Liv. VIII.* 19. 20.

VACERRA, ad Div. VII. 8. JCtus tempore Ciceronis. *Cogitabam aliquando, per jocum ita dici* Valerium JCtum.

VALENS, N. D. III. 22. Mercurii cujusdam e Phoronide pater.

A. VALENTIUS, Verr. III. 37. interpres C. Verris in Sicilia.

VALERIA tabula, Vatin. 9. ab ea dicuntur Tribuni plebis, Vatinii collegae, juſſiſſe mitti Bibulum, quem Vatinius in vincula duci juſſerat. ad Div. XIV. 2. ad eam exulis

C.

C. VALGIUS *Hippianus*, ad Div. XIII. 76. *idem eſt, qui* Q. Hippius *in eadem Epiſtola appellatur.* C. Valgius *dictus eſt a patre, qui eum adoptavit.* C. Valgium *quendam, qui de uſu herbarum ad Auguſtum ſcripſit, commemorat Plin. XXV.* 2.

VALGIUS, Agrar. III. 1. P. Rulli ſocer, qui multos agros tempore Sullano occuparat.

C. Cn. et L. VARENI, Fr. Or. pro Vareno: *qui defenſus eſt a Cicerone, reus inter ſicarios, quod Cajum occidiſſet, Cneum vulneraſſet.*

VARGULA, Or. II. 60. dicax homo; C. Julii Caeſaris ejus, qui in libris his inducitur, amicus.

C. VARGUNTEJUS, Sull. 2. Senator, ſocius Catilinae, qui Ciceronem in lectulo interficere voluit.

P. VARINUS, Flacc. 19. Praetor Aſiae, *a. U. DCLXXX. Appian. Civil. B. I. p.* 205. *appellat* Varinium Glabrum, *quod cognomen ei abjudicat Sigonius ad a. DCLXXX. aſſerit Bimardus ex antiqui monumenti fragmento, in quo hiſtoria belli Servilis deſcripta fuit ap. Murator. Theſ. nov. Inſcr. T. I. p.* 4.

M. VARISIDIUS, ad Div. X. 7. et 12. eques Romanus.

L. VARIUS *Cotylas*, Phil. XIII. 12. columen amicorum Antonii. Phil. VIII. 10. et 11. Legatus Antonii ad Senatum.

P. VARIUS, Att. I. 1. *videtur foenerator fuiſſe.*

Q. VARIUS *Hybrida, Sucronenſis*, Sext. 47. ſeditioſus: ei reſtitit M. Scaurus. Orat. I. 25. homo vaſtus et foedus, ſed eloquentia magnam gratiam conſecutus. Brut. 49. 62. bonus orator. Brut. 89. ſua lege damnatus eſt, *de qua vide Ind. Legum.* N. D. III. 33. Druſum ferro et Metellum veneno ſuſtulit, ſummo cruciatu ipſe periit. M. Scaur. Fr. M. Scaurum principem in proditionis crimen vocat lege ſua, ſed fruſtra. conf. *Valer. Max. III.* 7. *quem reprehendit Weſſelingius V. C. Obſ. I.* 11.

Q. VARIUS, Verr. II. 48. teſtis in Verrem. *An hic eſt, qui inter judices Milonianos fuit?* Mil. 27.

A. VARRO *Murena, e Terentiis*, ad Div. XVI. 12. amantiſſimus Ciceronis. *Idem occurrit* ad Div. XIII. 22. *poſtea Conſul fuit a. U. DCCXXX.*

C. VARRO, *e Terentiis*, Brut. 19. qui in clade Cannenſi cum Paullo collega cecidit, *an. U. DXXXVII. v. de eo Liv. XXII.* 25. *ſq.*

C. VARRO, *e Viſelliis*, Prov. Conſ. 17. conſobrinus Ciceronis. Verr. I. 28. Tribunus militum in Aſia, Praetore C. Nerone; *cf. C. Viſellius Varro.*

M. VARRO, *e Terentiis*, Brut. 56. L. Aemilium praeceptorem habuit. ad Div. XIII. 10. Quaeſtor M. Bruti Praetoris Galliae Cisalpinae; [Schuetz. aliique Interpp. priores hunc locum ad alium quendam Varronem referri jubent; itemque locum proxime ſequentem. R.] ibid. XI. 10. ejus theſauri; *vid. Corrad. et Manut. ad h. l.* Att. XIII. 18. 16. et 18. cupit aliquid a Cicerone ſibi inſcribi, πολυγραφώτατος. ad Div. IX. 13. Legatus Pompeji in Hiſpania ulteriori. Div. I. 31. doctus homo, perterretur vaticinio cujusdam Rhodii remigis. Phil. II. 41. ejus villam occupat M. Antonius. etc. *De eo v. Plin. H. N. VII.* 30.

P. VARUS, *Attius*, Lig. 1. Africae Praetor, Africam initio belli Civilis privatus occupat, cum Italia profugiſſet. *vid. Caeſar de bello Civ. I.* 31. *Hic eſt* P. Attius, Att. VII. 13.

SEXT. VARUS, ad Div. X. 32. Hiſpaniae Proconſul. *Incertum eſt, qui ſit; quando Sext. Quintilium Varum Hiſpaniae Proconſulem fuiſſe nemo prodidit. vid. Manut. ad h. l.*

nus. Att. XII. 3. ejus libris aegre caret Cicero. *Hunc Vennonium ab omnibus his alium esse, et Cicerone longe antiquiorem, mihi satis certo videor ex loco de Leg. I. 2. colligere: ponit enim primo* Annales Pontificum, *deinde* Fabium. Catonem, Pisonem, Fannium, Vennonium, Antipatrum. *Post, succeffere huic, inquit*, Gellii, Clodius, Asellio, etc.

P. VENTIDIUS *Bassus*, Phil. XII. 9. ei amicus Cicero fuit, antequam se cum inimicis reipublicae conjungeret. ad Div. X. 24. 33. post praelium Mutinense se cum tribus legionibus conjungit. XI. 18. se cum Antonio conjungit ad Vada Sabatia. X. 18. Mulio *dicitur*: ejus castra despicit Cicero. Phil. XIII. 2. Antonii amicus. *Idem pluribus aliis locis memoratur. Nescio, utrum ad locum ex Epistolis ad Div. respiciat Plin. H. N. VII. 42. ubi Ciceronem auctorem esse dicit, hunc Ventidium* mulionem castrensem, suffarraneum *fuisse, an vero ad alium ex Oratione, aut libro deperdito. De ejus natalibus, miraque fortuna vid. praeter Plin. l. c. Gellium Noct. Att. XV. 4. De ejus rebus gestis in Asia v. Dionem Cass. XLVIII. XLIX.*

VENULEJA, Att. XII. 24. Crassi.

VENULEJUS, Verr. III. 42. de Verris cohorte.

VENULEJUS, ad Div. XII. 30. *Legatus Calvisii, qui cum aliis quibusdam Africam absente Calvisio administrare audebat, obtinente e SCto provinciam Cornificio. Ei Lictores, ut ceteris, ademerat Cornificius, quod probat Cicero. Quaestorem provincialem fuisse a. DCCII. reperio, eodem anno, quo et Latinus et Horatius, ejusdem Calvisii Legati, Quaestores fuere.*

VENUS, Div. I. 13. Or. 2. etc. Coa, Apellis. [Verr. IV. 60. marmorea apud Cnidios.] Nat. D. III. 23. plures Veneres. Nat. D. II. 23. Lubentina. in Caecil. 17. etc. Erycina. *Ab hac dicuntur* VENERII, ibid. *h. e. servi Veneris Erycinae s. fani ejus in Erycino monte.* [Verr. III. 44.]

VERATIUS, *cognomen* Fulvii, Flacc. 20. *ubi tamen liber MS. habet* Neratius. [Sic etiam Agr. II. 25. *Neratianae* est in nonnullis Codd. pro *Veratianae.* R.]

[C. VERRES, pater, Verr. II. 39.]

C. VERRES, C. F. Verr. I. 12. Quaestor Cn. Carbonis, in Gallia, eum deserit, et pecuniam publicam avertit. *ibid.* 17. sq. Cn. Dolabellae Legatus in Cilicia, et, Quaestore Malleolo mortuo, Proquaestor. Furta et scelera in legatione perpetrata. *ibid.* 36. sq. Malleoli pecuniam avertit, nec pupillo restituit. *ibid.* 38. contra Cn. Dolabellam a M. Scauro accusatum testimonium dicit, eumque prodit. *ibid.* 40. sq. Praetor urbanus *a. U. DCLXXIX.* praeturae flagitia. *ibid.* 49. in praetura ex SCto de sartis tectis judicat. *De triennio praeturae Siculae discendum e L. III. IV. V. De artibus, quibus clabi, adjutore Hortensio, judicio et accusatori voluit*, v. Act. Verr. I. 6. 7. sq. *De tota causa lege Argumenta Verrinarum. Ab hoc dicta* Verrea. Verr, II. 25. etc. ipsius jussu, sublatis Marcelleis, in Sicilia instituta. *De exitu ejus est ap. Plinium H. N. XXXIV. 2.*

Q. VERRES, Act. Verr. I. 8. e tribu Romil. C. Verris propinquus.

VERRIUS, ad Div. IX. 20. 26. amicus Paeti et Ciceronis. ibid. XII. 14. amicus Lentuli Spintheris fil. *Manut. ad IX. 20. putat esse Verrium Flaccum illum, juris Pontificii peritum, cujus libertus fuit Verrius Flaccus Grammaticus.* T. Verrius Flaccus,

Vi-

Vicin. *et* Vinic. *v. Interpr. ad Sueton. Aug.* 65.

[VICTOR, Att. XIV. 14. obſcurus.]

VICTORIA, Div. I. 43. Capuae ſudat. [N. D. II. 23. *Victoriolae*, III. 34.]

[VICTORIATI, v. *Ind. Lat.*]

VIDIUS, creditor Niciae, ad Div. IX. 10.

M. VIGELLIUS, Or. III. 21. a Panaetio Stoicam philoſophiam didicit.

L. VILLIUS, L. F. Pomtina, Annalis, ad Div. VIII. 8. Senator; *unde* Annales *Villii dicti. v. Ind. Legg. Leges annales.*

S. VILLIUS, ad Div. II. 6. Milonis familiaris. [v. *Q. Sextilius.* R.]

[VINDULLUS, Pompeji libertus, Att. VI. 1.]

L. VINICIUS, *v. Vicinius.*

VINIUS, ad Att. II. 2. [All. ſcribunt: *de vino*, et antea *de oleo*, pro *de Lollio.*]

S. VIRBIUS, Cluent. 8. Larinas.

VIRGILIANUS, v. *Q. Fabius.*

C. VIRGILIUS, Planc. 40. Praetor, Q. Ciceronis collega. Siciliae Praetor eo anno, quo Cicero exulavit: noluit eum, quamvis amicum, Clodii minis territus, recipere. ad Q. Fr. I. 2. §. 2. in magna exiſtimatione eſt. ad Div. II. 9. propinquus Curionis. Att. XII. 51. XIII. 26.

C. VIRGILIUS, Prov. Conſ. 4. *v. C. Virginius.*

M. VIRGILIUS, Brut. 48. frater T. Aufidii, Trib. pl. L. Sullae Imperatori diem dixit, *ſc. in tribunatu a. U. DCLXVI. ut eum a profectione ad bellum Mithridaticum abstraheret. Sed Sulla, neglecto Virgilio, abiit, ut eſt ap. Plutarch. in Sulla p.* 458. *ubi male* Verginius *dicitur. In ipſo Cicerone* Virginius *et* Virgilius *permutantur.*

C. VIRGINIUS, Prov. Conſ. 4. Legatus, impedit Piſonem Calventium, ne Byzantio omnia ſigna auferat. *Sed Codd. habent* Virgilius, *quod recepit Graevius. Quis autem ille Virgilius ſit, neſcio. Nam Praetor ille Siciliae an ſit, dubito, quod vix Romam rediiſſe potuit, cum Piſo in provinciam abiret, ſiquidem rediit, et non eo quoque anno Siciliam obtinuit.* C. Virginium *autem reperio Tribunum plebis anno DCXC.*

A. VIRGINIUS, Lael. 27. ejus adoleſcentis familiaritate delectatur Laelius, ut P. Rutilii. *Fuit ergo P. Rutilii aequalis. Ceterum hanc lectionem e MSS. revocavit Langius: qui valde hic variant, et de lectione vehementer docti viri disſentiunt. vid. Gulielm. et Grut. ad h. l. item Pigh. Annal. DCXXXIV. Mihi omnem dubitationem de h. l. tollere videtur, quod ita, ut hic, junguntur ap. Pomponium de Orig. Jur.* §. 40. P. Rutilius Rufus, *et* Paullus, *quod eſt vitioſum pro* Aulus Virginius, *ut eorundem praeceptorum in jure civili, inprimisque P. Mucii, diſcipuli. cf. C. Langius ad loc. cit. et Rupert. ad Pompon. Lib. III. c.* 6.

L. VIRGINIUS, Fin. II. 20. filiam ſuam interficit, ne Appii Decemviri libidini dedatur. *Rem narrat Liv. III.* 44. *ſeqq.*

VIRGINIUS, Att. XII. 5. argentarius.

VIRIATUS, Offic. II. 11. Luſitanus, propter praedae aequabilem partitionem magnas opes habuit, quibus exercitus Imperatoresque ceſſerunt. Brut. 21. Viriati bellum cum Romanis.

VISCELLINUS, Lael. 11. *eſt* Sp. Caſſius, *qui poſt tertium conſulatum appetiti regni crimine damnatus et de Saxo Tarpejo dejectus eſt. v. in* Caſſius. *De ſcriptura vocis nil certi dici poteſt, quando et Latini et Graecorum hiſtoricorum libri mire variant:* Viſcelinus, Vulſe-

INDEX

INDEX

ARTIFICUM, GRAMMATICORUM, HISTORICORUM, GEOGRAPHORUM, POETARUM, MEDICORUM, JURECONSULTORUM, RHETORUM, ORATORUM, MATHEMATICORUM, PHILOSOPHORUM, QUORUM NOMINA IN CICERONIS LIBRIS OCCURRUNT.

ARTIFICES.

GRAMMATICI.

HISTORICI GRAECI.

Thucydides.
Timaeus.
Xenophon.

HISTORICI LATINI.

L. Aelius.
L. Antipater.
L. Atius. [?]
Atticus.
M. Brutus.
Q. Catulus pater.
Clodius.
L. Coelius, *eſt* Antipater.
Q. Fabius Pictor.
C. Fannius.
Cn. et Sext. Gellii.
L. Luccejus.
C. Macer.
L. Piſo.
Procilius.
C. Salluſtius Criſpus.
L. Siſenna.
L. Sulla.
Vennonius.

GEOGRAPHI.

Alexander.
Dicaearchus.
Eratoſthenes.
Hipparchus.
Serapio.
Tyrannio.

POETAE GRAECI.

[Aeſchylus.]
Alcaeus.
Alexander.
Anacreon.
Antimachus.
Antipater Sidonius.
Aratus.
Archias.
Archilochus.
Ariſtophanes.
Callimachus.
Daphitas.
Epicharmus.
Euemerus.
Euphorion.
Eupolis.
Euripides.
Heſiodus.
Hipponax.
Homerus.
Ibycus.
Menander.
Nicander.
Orpheus.
Rhinton.
Simonides.
[Sophocles.]
Steſichorus.
Theophanes.

POETAE LATINI.

L. Accius.
L. Afranius.
Aſinius Pollio.
Attilius.
Caecilius.
C. Calvus. *v. Licinius.*
Corn. Gallus, *ad Div. X.* 32.
Ennius.
A. Furius.
D. Laberius.
L. Livius Andronicus.
C. Lucilius.
T. Lucretius Carus.
Naevius.
M. Pacuvius.
Plautus.
L. Plotius.
P. Syrus.
P. Terentius.
C. Titius.
Trabea.

MEDICI.

Alexion.
Artemidorus.
Aſclapo.
Aſclepiades.
Hippocrates.
Nico.
Philippus.
A. Rupilius.

RHETORES.

Aeſchylus Cnidius.
Alcidamus.
Antipho Rhamnuſius.
Apollonius Alabandenſis.
Apollonius Molo.
Aſpaſia.
Corax.
Demetrius Phalereus.
Demetrius Syrus.
Dionyſius Magnès.
Diophanes Mitylenaeus.
Hermagoras.
Hermetes.
Iſocrates.
Menecles Alabandenſis.

Mene-

ORATORES ET SOPHISTAE.

JCTI.

MATHEMATICI.

INDEX PHILOSOPHORUM
IN SECTAS REDACTORUM.

TAB. I.

PHERECYDES Physicus
Praeceptor
Thaletis *et* Pythagorae

THALES
a quo
IONICI
|
SOCRATES

PYTHAGORAS
Tab. II.

ANTISTHENES
a quo
CYNICI
|
STOICI
Zeno

EUCLIDES
a quo
MEGARICI

PLATO
a quo
α) ACADEMIA

PHAEDO
a quo
ELIACI
|
ERETRIACI

ARISTIPPUS
a quo
CYRENAICI
|
ANNICERII
|
HEGESIACI
|
THEODORII

ACADEMIA:

1. VETUS
Speusippus
Xenocrates
Polemo
Crates
Crantor

2. MEDIA
Arcesilas
Lacydes
Evander
Egesinus

3. NOVA
Carneades
Clitomachus

4. QUARTA
Philo

5. QUINTA
Antiochus

β) LYCEUM s. PERIPATETICI
Aristoteles.

TAB. II.

TAB. II.

PYTHAGORAS

a quo

ITALICI

1.	2.	3.	4.
PYTHAGOREI	**HERACLITEI**	**ELEATICI**	**SCEPTICI**
	Heraclitus	Xenophanes	Pyrrho
		DEMOCRITICI	
		Democritus	
		EPICUREI	
		Epicurus	

INDEX LATINITATIS.

A.

A, AB. pro *quoad* eleganter *adjectivis* jungitur. ad Div. X. 15. *ab* equitatu firmus. ib. 8. *ab* omni re sumus paratiores. Brut. 16. *ab* omni laude felicior. Att. VIII. 14. tempus mutum *a* literis. Rosc. A. 30. *ab* innocentia clementissimus. *item *verbis*. ad Div. I. 4. *a* vi praestare nihil possum; vi excepta, etc. Rosc. C. *a* Fannio se judicio absolvit. *Rosc. Am. 29. *a* quibus occidebantur? i. e. *quorum jussu, qui sicarios immittebant.* *Rabir. Post. 10. impunitas *a* judicio et sermone. *Verr. II. 28. malle pecuniam accipere *a* salute. h. e. *ob salutem, ut legit Graevius, ab ea parte, quae salutem petit.* *pro *apud*. Mil. 35. res honori fuit *a* suis civibus. *pro *ex*. ad Div. XI. 10. *a* certo sensu e vero judicare. *Att. XVI. 7. Antonii edictum legi *a* Bruto, *communicante Bruto mecum, acceptum a Bruto.* *Att. V. 21. dare *ab* alio. ibid. solvere *ab* alio, i. e. *per alium, attributione.* ib. XII. 25. repraesentabimus *a* Faberio. * *Est etiam ubi significat, pro quo, cujus caussa aliquid fiat.* Rosc. Am. 36. ut ea dedita opera *a* nobis facere videamini. *Lectio Facciolati: a vobis, i. e. vestra sponte, huc non quadrat.* Simile est Her. II. 27. quod multi *ab reo* faciunt, i. e. rei defendendi causa. *Att. V. 3. tertio *abs te* die: de literis ab eo missis, tertio die postquam miserat, acceptis.

ABACUS. *mensa, in qua exponuntur in conviviis cum ad usum, tum ad magnificentiam vasa argentea, etc. hinc:* Verr. IV. 16. *abaci* vasa. ibid. cum aliquot *abacorum* faceret vasa aurea. *De abaco multis agit Salmas. ad Jus Att. et Rom. c. 23. sola potoria vasa attribuens abaco eaque paria plumbo revincta, et in loculis abaci velut defossa. Cicero Parad.* matulam *in abaco commemorat, et in Verr. quarta alia etiam vasa in abaco reperiuntur.* Scyphorum paria *pariter Cicero habet.* Loculi *illi sunt e Sidonio. An sint antiquiores, vix dicam.*

ABDICARE, *sine* se. N. D. II. 4. ut consules *abdicarent*.

ABDICO, *are. verbum augurale.* Div. I. 17. cum tres partes aves *abdixissent*.

ABDO. Arch. 6. qui ita se literis *abdidere. de his, qui nullam partem reipubl. capessunt, et vitam in otio literarum consumunt.*

ABDUCO, *ere.* pro *distinguere*. Div. II. 5. animadverti ab iis rebus, quae sensibus aut artificiis perciperentur, *abducere* divinationem. **abduci* dicuntur servi, uxores, milites, cum aut vi aut pretio facimus, ut deserant eos, quibuscum sunt. Quint. 6. *abducere* servulum. Dejot. 1. servum *abduxit* a Legatorum pedibus. Verr. III. 34. tertia vi *abducta* a Rhodio tibicine. Phil. X. 4. qui *abducit* ab illo exercitum. Verr. V. 13. a foro *abduci*. v. not.

ABEO. Caecin. 7. *abiturum* eum non esse. *interfectum iri.* *Verr.

III. 64. ne res ab eo *abiret*: *de auctionibus, in quibus abire res ab eo dicitur, qui a plus licitantibus vincitur, ut pervenire ad ipſum res non poſſit.*

ABHORREO, pro *diſcrepo*. ad Div. I. 9. a communibus praeceptis *adhorret* liber. * Or. I. 18. *abhorreat* a ſenſibus noſtris oratio: *de diſputatione philoſophi Stoici, quam non concoquebat.* * *abeſſe, vel potius liberari, vel liberum eſſe.* Coel. 4. *abhorrere* a ſuſpicione. * *minus idoneum eſſe.* noſtra aetas (i. e. *ſenilis*) a caſtris *abhorret*, Att. XIV. 19.

ABJECTUS. *de iis, qui in magno metu ſunt, perculſi terrore.* Catil. III. 5. recitatis literis debilitatus et *abjectus*. ib. IV. 2. *abjecta* metu filia. * *de his, qui ita fracti ſunt, ut metuendi non ſint. Sic* Catil. II. 1. *Catilina* abjectus *dicitur*. IV. 10. *abjecta* multitudo inimicorum. * Comicorum ſenarii ſunt *abjecti*, i. e. *negligentius et cum magna licentia compoſiti.* Or. 55.

ABJICIO. Or. 59. ponendus eſt ambitus, non *abjiciendus*. ponitur, *cum eſt numeroſus*, abjicitur, *cum non eſt, ſed ut quodque verbum primum in buccam venit, ita pronunciatur.* Simile illud Or. III. 26. *abjicere* verſum, de actore verſum negligenter pronunciante. *Att. XVI. 5. ea judices illum *abjeciſſe*. i. e. *depoſuiſſe, de vitiis.* *Att. III. 19. vitam *abjicere*, i. e. *interficere ſe.* * *reprimere, refellere.* ad Div. X. 12. quanta contentione interceſſorem *abjecerim. add. in Frango.* * *extenuare, minuere*, opp. augere. Or. III. 26. ad extenuandum atque *abjiciendum*.

ABJUDICO. Act. I. in Verr. 5. nulla res ab eo *abjudicaretur*. i. e. *judicio auferretur.* * Or. II. 24. ubi plus mali quam boni reperio, id totum *abjudico* atque ejicio, *ſc. ex oratione mea.*

ABLUO. Tuſc. IV. 28. perturbatio animi placatione *abluatur*.

ABNUO. *nego.* Leg. I. 14. *abnuit*, a ſe commiſſum eſſe facinus,

ABRADO. Caecin. 7. poſteaquam videt, nil ſe *abradere* ab Caecina poſſe. i. e. *precibus aliiſque artibus nil pecuniae auferre poſſe.*

ABRIPIO. Verr. V. 12. etiamſi natura a parentis ſimilitudine *abriperet*.

ABRUPTIO. Att. XI. 3. *de divortio.*

ABROGO, are. *dicuntur magiſtratus Rom. cum agunt cum populo et ferunt ad populum, ut, quod ante juſſerat, rogatus lege, tollat.* Q. Fr. II. 3. Cato legem promulgavit de *abrogando* Lentuli *imperio*. hinc illud: *abrogare* fidem alicui: h. e. *habendam non putare et ſimilia.*

ABSCISSIO, *figura rhetorica*, qua, cum coepimus aliquid dicere, praecidimus. Herenn. IV. 54.

ABSOLVO. Verr. II. 8. *abſolvit* eum Veneri, ſibi condemnat. i. e. *decernit, hereditatem Veneri non eſſe commiſſam, ſed cogit tamen ſibi dare, ne condemnet.* * Roſc. C. 12. a Fannio judicio ſe *abſolvat*. i. e. *curet, ne poſſit in judicium vocari, propterea, quod cum eo non deciderit.*

ABSOLUTIO. Inv. I. 22. *quid ſit?* ibid. 30. ut ad inventionem argumenti *abſolutio* etiam argumentandi adjungeretur.

ABSOLUTUS. Inv. 11. *abſoluta* conſtitutio eſt, quae ipſa in ſe continet juris et injuriae quaeſtionem. Or. III. 49. *abſoluta* converſio, *plena periodus omnibus partibus*, etc. Part. Or. 27. cauſa *abſoluta*, *eſt conficiens ſine alterius adjumento.* * Planc. 31. *abſolutae* ſunt preces tuae. i. e. *nil amplius valent. Sed Graev. cum Manutio malebat:* obſoletae.

ABSOLUTE. Or. 51. *abſolute* concludere orationem. i. e. *quam numeroſiſſime finire.* Fin. III. 7. *abſolute vivere*, i. e. *beatiſſime.*

ABSORBEO. Sext. 6. tribunatus *abſorbet* orationem meam. *non ſinit, me de ceteris rebus loqui.* Brut. 81. *abſorbuit* eum aeſtus gloriae. i. e. *transverſum egit, ad conſilia prava et violenta impulit.*

AB-

ABSUM. Sull. 5. *abesse* alicui, i. e. *non defendere* causam ejus. *Somn. Scip. 11. absens *est*, *non petens magistratum.* Nam Africanus, de quo *ibi sermo*, *interfuit Comitiis istis*, *sed non petiit. vid. Pigh. ad a. DCXIX. et Drakenb. ad Liv. IV.* 42. 1. *X.* 22. 9. *Or. 68. tantum *abest*, *ne* enervetur oratio, *ut etc.*

ABSURDUS. Div. I. 9. *absurdus* sonus, *de ranis.* Or. II. 20. *de oratore malo.*

ABUNDANTER. Or. III. 14. II. 35. *abundanter* dicere. i. e. *copiose.* Top. 10. aliis disputationibus *abundantius* occurrunt, aliis *angustius.*

ABUSUS. Top. 4. usus, non *abusus*, legatus est, *quo res consumitur*, *ut vinum, oleum.*

ABUTI. *in bonam partem.* Verr. V. 43. *extr.* libertate, quam sociis dedistis, abusus est.

AC. ad Div. XV. 11. *post* cum, *pro* tum. * *sequente vocali*, *aut alia litera durius sonante.* Mil. 12. ac instrumentum. *sed Burm. in MS. Leidensi reperit* atque. *vid. ad Suet. Caes.* 26. Nat. D. III. 33. ac Apollodorus: *sed meliores edd.* at. Verr. III. 5. ac criminum. ad Div. XII. 7. ac gloriae.

ACCEDO. Or. I. 9. ad rempublicam *accedere.* i. e. *magistratus petere.* *Hinc* Verr. I. 12. ad magistratus remque publ. *accedere. fit autem prima accessio ad rempubl. petitione quaesturae. Ubi autem sermo est de Graecis, significat*, *vel ducem belli primum fieri*, *vel initium facere apud populum de rep. dicendi.* vid. *Respublica.* **dicitur etiam de febrili paroxysmo.* Att. VII. 2. *accedere* alteram leviorem, intell. *febrim. v. Cuper. Obs. II.* 15. * Verr. III. 40. *accedere* ad vectigalia, *dicuntur, qui ea redimere volunt, quod faciunt publicani. v. Gron. ad Sen. Ep.* 101. *cui simile est illud* Phil. II. 26. *accedere* ad scelus sectionis. * Verr. III. 28. *accedere* ad conditiones ejus et pactiones. *ea conditione pacisci*, *qua ipse voluit*, *quamvis valde iniqua.* * Verr. II. 38. *accedere* ad causam, *suscipere, de actore.* * accedere *in* regnum, Pis. 22. * *sequente* ut. Or. II. 48. ad Div. X. 21. Cato 16.

ACCENSUS. Verr. I. 28. etc. *publicus minister magistratuum, similis Viatori: de quo genere vid. Salmas. Mil. Rom. c.* 14. 15. *Fabrett. Inscr. c.* 6. *p.* 433.

ACCESSIO. Rabir. Post. 11. *accessio* decumae, *pro compendio.* *Verr. II. 53. accessiones *dicuntur, cum quis tamquam interpres et internuncius crebro ad homines accedit*, h. l. *pretii postulandi causa*, *et de pretio cum iis agendi.* *Acad. IV. 35. *accessio* definitionis, *est determinatio*, *ut recentiores vocant*, *quae adjicitur*, *ut absoluta sit definitio.* cf. Fin. II. 13. *Verr. III. 52. *accessiones* nummorum. mox dicuntur *corollaria nummorum.*

ACCESSUS. ad Div. IX. 14. *accessus* ad causam, *est ratio*, *qua in oratione sensim aggredimur agere id*, *cujus causa suscepta erat oratio.*

ACCENDO, *pro augeo*, *acuo.* Or. I. 25. praeclare enim se res habeat, si haec *accendi* aut commoveri possint: *de ingenio et memoria*, *quae dari arte non possunt*, *sed acui et augeri.*

ACCIDO. Prov. Cons. 14. res *accisae*: i. e. *tenues*, *imminutae calamitatibus.*

ACCIDO. Verr. IV. 1. ad animum oculosque *accidit.* cf. ad Att. III. 20. Vatin. 2. honorificum ad aures *accidit.* cf. Sext. 50. Verr. IV. 60. mirum quendam dolorem *accidere* iis. Sic Verr. I. 2. perniciem accidere, ut vult Ruhnkenius V. C. ad Rutil. de Fig. p. 3. bene, ut opinor. Mil. 22. 86. si quid ipsi *accidat*, i. e. *si condemnetur*, *per εὐφημίαν.* Att. I. 14. *accidere* alicui ad pedes. *in Caecil. 1. tempus *accidisset.*

ACCIO, ire. Fin. V. 31. nisi ea voluptatem *acciret*, i. e. *afferret*, *efficeret.*

dicia. ib. 20. *acres* canes; *qui omnes allatrant.*

ACERBE. Verr. II. 19. *acerbe* diripere bona. h. e. *ita ut nihil relinquatur.* Tusc. I. 39. ab hoc *acerbius* exegit natura, quod dederat. Phil. I. 4. *acerbe* cogebar in Senatum: i. e. *vi, minis.* Att. XI. 1. *acerbissime* affictor de rebus domesticis.

ACERBITAS. ad Q. Fr. I. 1. §. 13. *acerbitas* naturae, *de iracundia.* * *nimia severitas.* de Sen. 18. severitatem probo - *acerbitatem* nullo modo. * *odium.* Off. I. 25. dissensio sine *acerbitate.* Verr. IV. 30. nomen odio et *acerbitati* est. * *miseria, calamitas.* ad Div. II. 16. *acerbitas* haec omnibus impendere videtur. ibid. *acerbitatem* a rep. privatis incommodis redimere. Planc. 42. *acerbitates* meae, *de exilio.* * *crudelitas.* Verr. I. 27. in tanta vi atque *acerbitate* versari. Arch. 12. *de judicibus, qui innocentem et indignum condemnant.* Phil. XII. 11. cujus *acerbitas* morum immanitasque naturae.

ACERBUS. *eleganter de eo, qui in exigendo labore, usura, mercede, aut alia quacunque re nimis durus est, nihil, neque de tempore, neque de re remittit.* Att. VI. 1. *acerbissimi* foeneratores. Balb. 5. *acerbissima* diligentia, v. in *Acerbe.* * *crudelis.* Verr. V. 58. mors *acerba.* Cluent. 13. *acerba* natura. Prov. Cons. 14. res *acerbae.* i. e. *nondum plane compositae et pacatae.*

ACERRA. Leg. II. 24. *est thuribulum.*

ACERVALIS. Div. II. 4. *soriten interpretatur* acervalem.

ACERVATIM. Or. 25. *acervatim* multa frequentare, *sc. in eadem complexione verborum: est generis dicendi ampli et magnifici.*

ACIPENSER. Fin. II. 8. etc. *genus piscis, quod in deliciis Rom. erat, magnoque pretio vendebatur. De eo multa Intl. Horat. II. 2. 47. Salmas. ad Solin. p. 940. add. Plin. IX. 17.*

ACQUIESCO. *gaudeo, delector.* Mil. 37. qui morte ejus *acquiescunt.* Lael. 27. senes adolescentum caritate acquiescunt.

ACQUIRERE. Catil. II. 8. de possessione detrahere, *acquirere* ad fidem.

ACRATOPHORUM. Fin. III. 4. *genus vasis vinarii, cujus mentio etiam ap. Varr. R. R. 85. v. Pollux VI.* 6.

ACREDULA. Divin. I. 8. est ulula, *ut ostendit Salmas. ad Solin. p. m.* 972. B. *Alii ranam putant.*

ACRICULUS. Tusc. III. 17. *acriculus* senex Zeno, *qui facile irascebatur.*

ACRIMONIA. Act. I. 17. in Verr. *acrimonia* patris ad resistendum.

ACRITER. Att. X. 16. *acerrime* adservare consilium. *diligentissime tegere.*

ACROAMATA. *Sunt homines, qui cantu, dictis exhilarant convivas, etc. Iis corollaria data in conviviis patet ex Verr. IV. 22. Mentio eorum* Sext. 54. *ubi v. Manut.* Arch. 9. *cf. Suet. Aug. 74. ubi v. Excursum nostrum.*

ACROASIS. Att. XV. 17. literae sic εὐπινῶς scriptae, ut eas vel in *acroasi* audeam legere. h. e. in coetu hominum doctorum: *ubi nihil dici debet, nisi quod elegans et elaboratum sit.*

ACTAE *commemorantur inter instrumenta voluptatis, propter earum amoenitatem.* Coel. 15. Att. XIV. 8. in *actis* esse, i. e. *praediis maritimis, s. in territoriis in litore amoeno positis, ut Verris in litore Siciliae.*

ACTIO. *Magistratuum actiones sunt, aut leges, ad populum latae, aut SCta, quae iis referentibus ad Senatum facta sunt: Hoc sensu commemorantur actiones tribunitiae, consulares,* etc. v. c. ad Div. I. 9. Dom. 9. 13. *Senatorum autem actiones sunt sententiae in Senatu dictae, in quas SCta facta sunt, aut quibus impugnare*

reddere. Or. III. 30. *acuere* linguam. ib. I. 20. intelligendi prudentiam *acuere.* cf. ibid. 25. **cautiorem reddere, monendo etc.* Rosc. A. 38. illum *acuere*, hos fallere. * *intendere ingenii, prudentiae nervos.* Att. II. 7. *acueram* me ad excogitandam etc.

ACUTE. ad Div. XV. 21. *acute* movebatur. i. e. *insigni ingenio erat, crebris et acutis sententiis abundabat.* Or. I. 21. *acute* dicere, *refertur ad sententias, et est philosophorum; subtiliter*, etc.

ACUTUS. Or. I. 25. *acutus* ad excogitandum: i. e. *solers, celer, subtilis.*

ACUTULUS. Nat. D. III. 7. Zenonis *acutulae* conclusiones, i. e. *contortae, exiles*, etc. *quae cum audiuntur, nihil contra dici posse videtur, ceterum animum non movent.* v. Tusc. V. 5.

AD. *eleganter post adjectiva.* v. c. Nat. D. II. 62. *ad* rationem sollertiamque praestantior. Dom. 32. illustrius *ad* laudem. Catil. I. 5. quod est lenius *ad* severitatem. ad Div. III. 11. viri insignis *ad* laudem. Leg. II. 14. *ad veritatem* admirabile. v. not. ad N. D. I. 1. Catil. III. 4. annus fatalis *ad* interitum. *item post substantiva;* Tusc. III. 5. mentis *ad* omnia capacitas. * *in comparatione.* Leg. I. 2. nihil *ad* Coelium etc. * *in.* ad Div. XI. 18. *ad* omnia templa supplicatio. Verr. I. 1. adesse *ad* judicium. * *apud.* Att. X. 4. fuit *ad* me diu. * *erga.* Rosc. A. 40. *ad* alienos tectum esse. * ad Div. X. 8. certans *ad* officia. i. e. *officiis.* * Att. XVI. 6. *ad* diem solvere. *die constituta.* * Qu. Fr. II. 13. *ad* numerum judices habere, i. e. *numerum justum judicum.* * Lael. 5. non fuisse sapientes *ad* eorum normam. * Quint. 4. quid iis *ad* denarium solveretur. i. e. *denariis, si nummi peregrini cum denariis compararentur. De re vid. Gron. Pec. Vet. III.* 10. * *contra.* ad Div. IV. 16. animus obduruit *ad* dolorem novum. * *quantum ad.* Cluent. 70. nihil ad similitudinem hominis praeter formam reservavit. * *circiter.* Cluent. 40. annos *ad* quinquaginta natus. *v. Gronov. de Pec. Vet. I.* 7. * Fat. 2. ponere, *ad* quod te audiam, i. e. *de quo.* * HS ↀↀ *ad libellam* sibi deberi. *neque plus neque minus, quam* ↀↀ, *ut ne libella desit ne superet.*

ADAEQUO. Qu. Fr. II. 6. Senatorum urna copiose absolvit, equitum *adaequavit*: i. e. *pares absolventium et condemnantium sententias habuit.*

ADDICERE. *in auctionibus et emtionibus, est ei tradere rem, qui ceteros licitatores vicit.* Verr. I. 55. Rabir. Post. 17. *addici* numo sestertio velit. *Ceterum* numo addicere *vulgo de his venditionibus dicebant, quae instar donationis essent, ut ostendit Salmas. de Usur. c.* 13. *p.* 366. * *de debitoribus, qui, cum solvere non possunt, creditori traduntur.* Sext. 17. *de creditore, cum debitor pecunia consequitur, ut ei solvere ne cogatur.* Pison. 35. *hinc* Quinct. 30. cupiditati *addicere* aliquem, *est condemnare, pro lubidine petitoris aut accusatoris.* Sen. p. Red. 7. *addicere* fortunas civis optime meriti, *sc. libidini Clodii, potestati ejus permittere, ut ea sunt in potestate nostra, quae a nobis emta sunt, aut potius, ut est debitor judicio nobis addictus: de quo genere addictorum v. Salmas. Mod. usur. c.* 18.

ADDICTUS. Rosc. Com. 14. *addictus* erat *tibi*, h. e. *condemnatus, ut tibi solveret pecuniam, quam petieras.* Flacc. 20. cum judicatum non faceret, *addictus* Hermippo et ab hoc ductus est. ad Div. VII. 24. *addictus* Hipponacteo praeconio, h. e. *infamiae addictus traditusque est, Calvo quasi praecone, coque ejusmodi, qualis Hipponax fuit, qui Anthermum et Bupalum versibus suis infamiae tradidit.* Verr. II. 32. pretio *addictam* habere fidem, i. e. *corruptum esse.* Phil. II. 21. vendita atque *addicta* sententia.

de iis ſuſpicari, qui praedam habent. * in Caecil. 4. Marcellorum nomini tota provincia *adjuncta eſt: in eorum patrocinio eſt.*

ADJUNCTIO. *conditio, exceptio.* Inv. II. 57. quasdam eſſe cum *adjunctione* neceſſitudines, quasdam ſimplices et abſolutas. etc. * *oratoria quaedam exornatio.* Heren. IV. 27.

ADJUNCTOR Galliae, ad Att. VIII. 3.

ADJUNCTUS. Cluent. 10. quae *adjunctiora* huic cauſae ſunt.

ADJUNCTUM. *vox dialectica, de qua vid.* Top. 11.

ADMINISTER victus. pro *miniſter.* Roſc. A. 28.

ADMINISTRARE pro *miniſtrare.* Verr. V. 4.

ADMINISTRATOR. Tuſc. V. 22. *edd. vett. pro miniſter.*

ADMIRABILIS. *in partem deteriorem.* Phil. III. 7. *admirabilis* impudentia. * Admirabilia. Fin. IV. 27. *παράδοξα Stoica.*

ADMIRARI. *in partem deteriorem.* Off. II. 16. quia has pecuniarum eſſuſiones non *admiremur.* Fin. I. 2. hoc primum eſt, *in quo admirer.* cf. N. D. II. 48. Mur. 19. quid *admirer de* multitudine.

ADMISCERI. N. D. II. 10. aër multo calore *admiſtus eſt. add. Admixtus.*

ADMISSARIUS. *intell. equus.* Piſ. 28. *Piſo* admiſſarius *dicitur propter libidines.* v. *Budaeus ad Pand. p. m.* 293.

ADMISSUM. *ſubſt. peccatum, facinus.* Partit. Or. 35.

ADMIXTUS. Tuſc. I. 29. nihil eſt in animis *admixtum. opponitur* ſimplici. v. in *Simplex.*

ADMODUM. *plane.* Brut. 55. literarum *admodum* nil ſciebat. * Leg. III. 11. ſcis, frater, ſolere in hujusmodi ſermone, ut transiri alio poſſit, ADMODUM dici. *verbum aſſentientis. Nam addit Quintus:* Non equidem aſſentiar. * Phil. V. 17. majores noſtri, veteres illi *admodum* antiqui.

ADMOVEO. Brut. 54. *admovere* orationem ſenſibus. i. e. *facere, ut vim ſentiant auditores.*

ADMURMURATIO. *in irriſione.* Verr. IV. 12. V. 16.

ADOLESCENS. *de homine* 40 *annorum*, in Caecil. 9. M. Caecilium fratrem tuum, lectiſſimum atque ornatiſſimum *adoleſcentem. Erat autem Praetor deſignatus.* Phil. II. 46. *ſe* adoleſcentem *vocat, loquens de conſulatu ſuo.* Catil. I. 8. Senatorem Sextium in Senatu *adoleſcentem* dedit.

ADOPTARE. Brut. 19. qui hunc minorem Scipionem *a* Paullo *adoptavit.*

ADOPTATUS. ad Div. XVI. 21. adventus *adoptatiſſimus. Sic edere coepit Victorius; ſed vid. notam noſtram ad h. l.*

ADPROMITTO. Roſc. A. 9. cum ita futurum T. Roſcius *adpromitteret.* i. e. *promitteret inſuper, quae Chryſogonus promitteret, futura; unde ap. JCtos* adpromiſſores, *de quibus v. Salmaſ. de Mod. uſur. p.* 709.

ADREPO. Verr. III. 68. *adrepere* ad amicitiam. *paullatim ſe inſinuare in amicitiam. etc.*

ADSCENSUS. Planc. 25. multis in virtute *adſcenſus.*

ADSCISCO. Dom. 36. *adſciſcere* laudem, ſapientiam.

ADSCRIBO. de Leg. I. 6. me quoque *adſcribe* fratris ſententiae. Rabir. P. 1. *adſcribat* ad ſuum judicium meam ſententiam. Phil. II. 32. *adſcribere* perfidiae alicujus ſuam voluntatem.

ADSCRIPTIO. Caecin. 33. *ſignificat id, quod adſcriptum eſt, ut exceptio.*

ADSCRIPTICIUS. N. D. III. 15. novi et *adſcripticii* cives.

ADSCRIPTOR. Sen. p. Red. 4. *adſcriptor* in me reſtituendo. i. e. *qui auctori reſtitutionis meae aſſenſus eſt.* Agr. II. 9. *adſcriptores* legis, *ſunt approbatores e collegio tribunitio, qui una cum Rullo ferendam ſtatuerant.*

ADSPERGO. ad Div. VI. 6. leviter *adſperſus.* i. e. *perſtrictus.*

ADUMBRATUS. *falſus, fictus.* Sull. 18. *adumbratum* indicium. Fin. V. 24. *adumbrata* opinio. * *adumbrata dicuntur, quae ſpeciem alicujus rei habent, neque tamen ſunt. Ducta metaphora ex pictoria et ſtatuaria.* Tuſc. III. 2. *adumbrata* imago gloriae. Coel. 5. non expreſſa ſigna, ſed *adumbrata* virtutum. Verr. III. 33. *adumbratus* vir Pippae, ſc. *quia Verri uxorem ſuam permittebat.* N. D. I. 27. *adumbrati* Dii *dicuntur Dii Epicurei, quia non corpus habent, ſed quaſi corpus.* * *inchoatus.* Leg. I. 22. *adumbratae* intelligentiae *dicuntur, notitiae innatae,* προλήψεις.

ADVOCARE. eſt in ſenſu forenſi 1) *rogare amicos, ut nobiscum deliberent de re aliqua, in primis de lite, quo ſenſu* advocati Quint. 12. *dicuntur.* 2) *rogare aliquem, ut in conſilio nobis adſit: de judice.* Sic Quinct. 1. quos tibi, Aquilli, *advocaſti.* 3) *amicus actoris aut rei dicitur* advocare, *cum convocat, quibuscum de cauſa deliberet, ut juvare partes amici poſſit.* Cluent. 19. Oppianicus in judicio Scamandri aderat frequens, *advocabat,* omni ſtudio gratiaque pugnabat.

ADVOCATIO. *coetus advocatorum.* Quinct. 14. Roſc. C. 5. Verr. I. 49. Caecin. 15. Sull. 29. etc. * *Certum temporis ſpatium, quo opus eſt, ut advocare poſſimus, eine Friſt.* ad Div. VII. 11. *advocationes* binas poſtulare.

ADVOCATUS. *dicitur amicus, quem vocamus ad nos, ut cum conſulamus de controverſiis noſtris, quique honoris cauſa in judicio in ſubſelliis noſtris ſedet, aut nobiscum in rem praeſentem venit.* vid. Off. I. 10. Quinct. 8. Or. II. 47. * Philipp. I. 7. armatos homines, quos in Senatum induxerat, Antonius Conſul *advocatos* vocat: vellem adeſſet ſine *advocatis.*

ADVOLARE. *cum accuſ.* ad Att. I. 14. *advolat* roſtra Cato.

ADURERE. *pro comburere.* Tuſc. V. 27.

ADUSTUS. Att. V. 20. *aduſtus* incendio Plaetoriano dicitur, *qui in alterius judicio notam aliquam abstulit, tamquam, qui judicio de repetundis ex hoc capite legis accuſatur:* AD QUOS EA PECUNIA PERVENERIT. *niſi legem cum* ambuſtus.

AEDILIS. *magiſtratus municipalis.* ad Div. XIII. 11. hoc anno *Aedilem* filium meum fieri volui — is enim eſt magiſtratus in noſtro municipio.

AEDILITIUS. Brut. 28. *dicitur, qui Aedilis fuit.* ad Qu. Fr. I. 1. §. 9. vectigal *Aedilitiorum,* ic. *ludorum; pecunia, quae in provinciis* ad ludos *pro Aedilibus exigebatur.* *vid. in* Vectigal.

AEGER. *pro aegrotus.* ad Att. VI. 1. *extr.* N. D. II. 12. *aegri* et corpore et animo.

AEGRIMONIA. Att. XII. 38. *aegritudo.*

AEMULUS. Verr. V. 31. *pro rivali, adultero.*

AEQUABILIS. *quieandem ubique rationem tenet, ſemper eſt idem.* Tuſc. II. 27. * Jus *aequabile,* in quo omnes ejusdem conditionis ſunt, nihil gratiae, divitiis, etc. tribuitur. Inv. I. 11. 53.

AEQUABILITAS. *jus aequum.* Or. I. 42. II. 52. * Or. II. 58. cum *aequabilitate* facere. i. e. *aequabilem ſe hominibus praeſtare.*

AEQUALITAS. Lael. 5. *eſt ea virtus, quae et civilitas dicitur, cum aequo jure cum omnibus vivimus, omnes nobis aequales putamus, nihil nobis praecipuum petimus.*

AEQUALITER. Orat. 58. *aequaliter* ingredi et conſtanter, *dicitur oratio numeroſa, quae non mox fluens et lenis, mox hiulca et aſpera eſt.*

AEQUARE. ſortes aequare. v. *in Sortes.*

AEQUE cum. Fin. IV. 24. 27.

AEQUI-

AEQUILIBRITAS. *est Epicureorum ἰσονομία*, N. D. I. 39. *vid. Ind. Gr. in* Ἰσονομία.

AEQUIPARARE. *pro aequare*. Tusc. V. 17. nemo est, qui factis me *aequiparare* possit. *Sic et Livius dixit XXXVII.* 55.

AEQUUS. Verr. II. 15. *aequo* jure disceptare, h. e. *ut judex nihil adversarii gratia faciat.*

AER. *pro homine, quocum consuetudo nulla esse potest*, Att. I. 18. Metellus non homo, sed littus, *aër*, solitudo. * Acad. I. 7. *aër*, utamur enim pro Latino, et ignis.

AERARIUS. Quinct. 4. ratio *aeraria*, h. e. *ratio pecuniae diversae in Gallia et Romae.* * Cluent. 43. in *aerarios* referri, h. e. *in ultimam classem, cui adscripti suffragio carebant, et tantum aera tributi loco pendebant. Erat autem haec nota censoria, quam plebii quidem in primis, sed interdum tamen etiam Senatoribus et equitibus Senatu et ordine equestri motis, inurebant, ut ostendit Gronov. de Pecun. Vet. lib. IV.* 1. *p.* 263. Or. II. 66. ex *aerariis* eximere. * *aerarii* Tribuni. v. *Tribunus*, et *Aeratus.*

AERARIUM. Att. VII. 21. *aerarium* sanctius, *erat, ex quo sumtus ordinarii non petebantur, sed ad summum reip. tempus reservabatur.* v. *Manut. ad Att. VII.* 15. *cf. Liv. XXVII.* 10.

AERATUS, *pecuniosus.* Att. I. 16. Tribuni non tam *aerati*, quam ut appellantur aerarii, i. e. *non tam erant ii, qui esse debebant, h. e. qui pecuniam habebant, sed pauperrimi, et in aerarios referendi, adeoque faciles ad corrumpendum.* * *ex aere factus.* Verr. IV. 36. lecti *aerati*, i. e. *aeratis pedibus.* v. *Manut. ad h. l.*

AES. Att. II. 1. *aes* circumforaneum, *quod circa forum apud argentarios foenori datur.* Verr. V. 13. dirui *aere*, i. e. *solvendo non esse: banquerouttiren: sed est elegans jocus in hac formula. Nam* aere diruti, *proprie dicuntur, milites, quibus ignominiae causa stipendium non datur, aut pars stipendii adimitur. v. Sigon. ad Liv. XL.* 42. *Bud. ad Pand. p. m.* 130. *quia igitur* castra aleatoris *dixerat, eleganter eum, qui alea eversus erat bonis*, aere dirutum *dicit.* Phil. XI. 6. exire *aere* alieno. Att. VI. 1. prae *aere* vendere. * Verr. V. 13. *aera* vetera *eleganter dicuntur crimina vetera, quorum poena nondum persoluta est.*

AESTIMABILE. *quod aestimatione aliqua dignum est. v. in Aestimatio.* Fin. III. 6.

AESTIMATIO. Verr. III. 92. remissior *aestimatio frumenti. Aestimatio fr. dicitur, cum Praetores, Legati, Quaestores pro frumento, quod in eorum cellam imperatur,* (v. *Cella, Cibaria*) *pecuniam accipiunt ab aratoribus, et quidem tantam, ut ipsis utilius sit, pecuniam accepisse, aratoribus, dedisse.* * *aestimatio* poenae Or. I. 54. *est, cum accusator (more Atheniensi) in ipsa accusatione, quam poenam reus meruerit, aestimat. vid. Xenophon, Mem. Socr. I.* 1. * *Haec autem:* ad Div. V. 20. accipere *aestimationem*, XIII. 8. accipere in *aestimationem, capienda sunt de ratione, qua Julius Caesar aes alienum, quo laborabat civitas, dissolvi jussit: cujus haec vis erat, ut debitores darent creditoribus in solutum praedia, sed non eo pretio, quo tum erant, post bellum Civile, sed eo, quo ante bellum fuerant: unde* aestimatio *pro* jactura *est* ad Div. IX. 16. *et* aestimationes *pro* praediis *pecuniae loco acceptis.* ad Div. IX. 18. *aestimationes* tuas vendere non potes. cf. Att. XII. 25. v. *Caes. de Bell. Civ. III.* 1. * aestimationem *Cicero interpretatur Stoicorum ἀξίαν; cum dicerent, solam quidem virtutem esse bonum, sed esse tamen praeterea res dignas* aestimatione *aliqua, h. e. ut praeponerentur aliis,*

aliis, ne sumerentur, tamquam valetudinem rectam, divitias, honores, etc. Fin. III. 10. 6. Acad. I. 10. Fin. III. 18.

AESTIMO. Fin. III. 3. magno *aestimanda.* Fin. IV. 23. nonnihilo *aestimandum* sit. * *aestimare* frumentum. Pis. 35. Verr. I. 38. etc. v. *Aestimatio.*

AETAS. *pro adolescentia.* Off. II. 13. tua tamen *aetas* incidit in id bellum. *Sic interpretatur Broukh. ad Prop. I. 6. 21.*

AFFECTIO. Rosc. Am. 48. quod *affectet* iter, videbis, i. e. *qua ratione uti velit.*

AFFECTIO. Fat. 4. astrorum *affectio.* Div. II. 47. coeli *affectio est, quam vulgo* constellationem *vocamus.* * Top. 18. *affectio* quaedam ad res aliquas, *in comparandis rebus cernitur, et est hujusmodi;* principum commoda majora quam reliquorum; quae jucundiora, quae pluribus probata, etc. * Inv. I. 25. *affectio* est, animi, aut corporis ex tempore, aliqua de causa commutatio, ut laetitia, cupiditas, morbus, etc. Fin. III. 20. *affectio* animi, *dicitur de naturali illa ratione humani animi, qua bene aliis consulendum, suos amandos putat, solitudinem fugit, etc.*

AFFECTUS, ûs. Tusc. V. 16. qualis cujusque animi *affectus* esset: *habitus, adfectio, status.*

AFFECTUS. Div. II. 47. quomodo *affecto* coelo, etc. i. e. *qua constellatione.* v. *Affectio.* * *affectum dicitur de eo, quod coeptum est et jam ex parte profligatum.* Prov. Cons. 8. affectum *bellum, et paene* confectum. * *dicitur etiam quicquid afflictum, debilitatum est. etc.* Or. I. 45. Verr. IV. 43. aetas *affecta.* Or. III. 18. *affectus* senectute. Verr. III. 18. *affecta* Sicilia. ad Div. V. 13. ita *affectum,* ut deletum extinctumque fateare. ibid. 20. nunc sic *affecti* sunt, etc. * de *animi perturbationibus.* Att. XII. 32. graviter *affectus.* * *tractatus.* Verr. IV. 67. ut abs te *affecta* est, ita in te animatam videmus. * *significat statum rei quemcunque.* Fin. I. 11. manus tua sic *affecta, de manu extensa.* Tusc. III. 9. manus recte *affecta.* Part. Or. 23. quidam animi habitus sic *affecti* et constituti. * Top. 2. res, quae quodammodo *affectae* sunt ad id, de quo quaeritur. i. e. *ad eam referuntur aliqua ratione, ei junctae, ut conjugata, genus, simile, differens, contrarium, adjunctum, antecedens, etc.* cf. c. 3. * *in bonam partem pro praeditus.* Verr. III. 24. magno animo *adfecti.*

AFFERO. Phil. II. 7. vim *afferebam* Senatui. v. *Vis.* Quinct. 27. manus *allatas* esse. v. *Manus.* Tusc. III. 31. hic mihi *afferunt* mediocritates. * *defero.* ad Div. VII. 17. quae ad te ultro *attulerim.*

AFFICIO. *tracto, habeo.* Off. I. 23. corpus ita *afficiendum* est, ut obedire consilio rationique possit. * Tusc. II. 7. dolorem iis verbis *afficias,* quibus Epicurus voluptatem. i. e. *appelles.* * *de perturbatione.* Rosc. A. 24. sua quemque amentia *afficit,* h. e. *ad furorem redigit.* Off. II. 10. admiratione *afficiuntur* ii, qui anteire ceteros virtute putantur. * pro *aegrotare.* Phil. IX. 1. ita *affectus* erat, i. e. *aegrotabat.*

AFFIGO. Tusc. III. 28. huic generi malorum non *affigitur* ea opinio. *Sed in Davisiana est* affingitur, *ut est* c. 33.

AFFINGO. Tusc. III. 33. qui nihil opinione *affingit*: *addit, auget.*

AFFIRMATE. *jurejurando.* Offic. III. 29. quod *affirmate* promiseris.

AFFIRMATIO religiosa. Offic. III. 29.

AFFLO. Att. XVI. 5. rumoris nescio quid *afflaverat.* i. e. *ortum erat.*

AFFLATUS furoris. Or. II. 46. est ἐνθουσιασμός. * Nat. D. II. 66.

66. *afflatus* Deorum, *dicitur de cura D.*

AFFLICTO. *male me habeo, ut ſit in nimio luctu.* Tuſc. III. 32. cum ſe Alcibiades *afflictaret.* ibid. 27. *afflictari* lamentarique coepiſſe. * Har. Reſp. 19. *afflictatur* resp.

AFFLICTOR. Piſ. 27. *verbum novatum a Cicerone ad rotunditatem et concinnitatem orationis.*

AFFLICTUS. Quinct. 30. ab *afflicta* amicitia transfugere ad florentem. i. e. *cum homine afflicto.*

AFFLIGERE. *idem, quod afflictare.* Divin. II. 2. nec *afflixi* me. *Sext. 41. cauſam ſuſceptam *affligere.* i. e. *praevaricari.* *Brut. 12. *affligere* rem vituperando. *opponitur, augere rem laudando.*

AFFLUO. Fin. I. 12. praeteritas voluptates *affluere* patiatur. *int. ad animum, recordetur.* Q. Fr. III. 3. nihil ex iſtis locis non modo literarum, ſed ne rumoris quidem *affluxit.*

AFFLUENS. Or. 24. *de mediocri genere dicendi.*

AGGREGO. ad Div. I. 9. voluntatem ſuam ad alicujus dignitatem *aggregare, h. e. ſuſcipere defenſionem dignitatis alicujus.*

AGILITAS naturae. Att. I. 17.

AGITO. Att. I. 19. agraria lex vehementer *agitatur,* auctore Pompejo. *h. e. a legislatore vehementer et crebro agitur ad populum, ut lex accipiatur.* * *vexare, reprehendere, etc. accuſando, dicteriis, etc.* Or. II. 58. 59. Balb. 25. * agitari *etiam dicuntur, de quibus crebro deliberatur, ut* de Offic. I. 24. rebus *agitatis.* i. e. *exploratis, deliberatione facta.* Cluent. 32. *agitata* res. *ſc. in judiciis.* * Quinct. 2. jactata et *agitata* aequitas. i. e. *omni ratione impedierunt, quo minus, quod aequum erat, obtineretur.* * Verr. III. 1. *agitari* ſcelerum poenis, i. e. *perturbari ita, ut furor conſequitur.*

AGMEN. Or. I. 34. orationem in *medium agmen* deducere et domeſtica exercitatione. i. e. *in judicio cauſas dicere.*

AGNASCOR. Or. I. 57. *agnaſcendo* teſtamenta rumpi. *ſi quis poſt teſtamentum natus eſſet, ad quem, ſi nullum teſtamentum eſſet, hereditas perveniret, neque teſtamento eſt exceptus: quod valet etiam de adoptionibus. v. de variis agnaſcendi modis Cajum Inſtit. II. 3. et ibi Intt. in Schulting. Jurispr. antejuſt. p.* 100. *ſeqq.*

AGNATIO. Leg. I. 7. *agnationibus* familiarum diſtinguuntur ſtatus. h. e. *ſerie generis, per perſonas generis virilis, diſtinguuntur familiae patriciae et plebejae.*

AGNITIO. *pro cognitio.* Nat. D. I. 1.

AGNOSCO crimen. Rab. P. 6. *fateor, verum eſſe.* N. D. II. 38. *pro cognoſco, accurate intelligo.*

AGO. *dicitur de iis rebus, de quibus actio magiſtratuum, Senatorum, accuſatorum et petitorum.* v. *Actio.* Manil. 1. Or. I. 20. in Caecil. 5. lege *agere.* i. e. *ex lege, permittente lege accuſare vel petere.* Or. I. 38. *agere* in hereditatem. i. e. *petere h.* Quint. 9. ex ſponſione *agere, ſc. cauſam.* Or. I. 48. *etiam* JCtus *dicitur* agere, *cum actiones ſuppeditat,* ſi locus ſanus eſt. Mur. 17. *agere* cum populo tanquam ex ſyngrapha. v. *Syngrapha.* Act. I. in Verr. 12. *agere* de rep. cum populo. Lael. 25. in forum verſus *agere* cum populo. i. e. *converſo ore verſus forum, ubi plebs eſt, cum ſolerent magiſtratus honoris cauſa convertere os ad Senatum et Comitium.* v. *Intt. ad h. l.* ad Div. I. 9. quae ego *agebam, ſc. in Senatu.* * Brut. 92. *agens* orator *dicitur, cujus vehemens eſt actio, paene ut hiſtrionum, ut res non narrari, ſed agi videatur.* * Arch. 7. haec ſtudia (humanitatis) adoleſcentiam *agunt.* i. e. *ſubigunt, acuunt ingenium adoleſcentum, quod et* alere *dicitur; unde eodem ſenſu*

legi-

legitur in edd. nonnullis alunt. *Vid. de hac significatione Muret. Var. L. XII.* 15. *Sic est etiam* agitare *ap. Quintil. I.* 10. In geometria fatentur esse partem utilem teneris aetatibus. *agitari* namque animos, et acui ingenia, et celeritatem percipiendi inde venire, etc. * *Notandae sunt etiam hae formulae:* ad Div. III. 6. *agere forum.* v. *Forum.* Verr. IV. 6. *agere* spumas in ore. Att. XIV. 9. *agere* rimas. ibid. XIII. 52. *ἐμετικὴν agere.* v. *Ind. Gr.* Tusc. III, 21. *actum* habebo, quod egeris. Verr. I. 3. *agunt* praecipitem poenae civium Rom. i. e. *conscientia scelerum in cives Rom. poenas ab eo exigit, cum ita furiosum efficit, ut ad insana consilia ruat.* * *agere* animam, ad Div. VIII. 13. *morti propinquum esse: de qua forma dicendi* vid. *Gron. ad Sen. Controv.* 11. * *agere* bellum, Balbi 20. *v. not.*

AGRARII. Catil. IV. 2. Gracchus *agrarios* concitare studuit. i. e. *eos, qui agros legibus agrariis consequi cupiebant. De* agrariis *Legibus* v. *Ind. LL.*

AGRESTIS. *qui non commovetur his rebus, quibus animus humanus commoveri solet.* Arch. 8. *agrestis* animus. * Or. I. 25. *agrestis* motus corporis, *reprehenditur in oratore.* * Or. II. 3. *agrestes* libri, i. e. *jejuni, exiles, non elegantes, de libris rhetoricis.* * Orat. 3. *agrestiores* Musae, *dicuntur jurisprudentia et ceterae artes, quae non comprehenduntur humanitatis nomine, nec elegantiae quicquam aut suavitatis habent.*

AGRICOLA. Dejot. 9. *de Rege Dejotaro, qui multos agros habebat, e quibus fructus percipiebat.*

AGRIPETAE. Att. XV. ult. *sunt* agrarii: *de quibus supra.*

AJO. Att. VI. 1. IV. 4. *ain'* tu? h. e. *estne, ut dicis? vere ita sentis?* Lig. 7. ita quidem ajebat: *ita multis verbis et gravibus cum eo loquebatur.*

ALA. Off. II. 13. cum te alteri *alae* praefecisset. v. *Alarii.*

ALARII. ad Div. II. 17. *sunt alae equitum ex Italia et provinciis collectae, quae singulis legionibus addebantur, loco 30 turmarum, quae olim ex ordine equestri addebantur. De variis alae discriminibus pro ratione temporis vid. quem hic laudat Graevius, Schelium ad Hyginum p.* 66.

ALBATUS. Vat. 13. *veste alba indutus, hoc est, qui, ut Livius ait, addidit cretam in vestem, quod et ii, qui honores petebant, faciebant, et qui epulis sollemnibus intererant, etc.*

ALBUM. *tabula alba, in qua edicta et alia hujusmodi proponebantur.* Or. II. 12. *item omnes libelli, tituli proponendi in publico. Salmas. Mod. usur. p.* 678.

ALEA. *de re incerta et a casu pendente.* Div. II. 15. non perspicitis, *aleam* quandam inesse hostiis deligendis. i. e. *fortuitum esse, quibus extis hostia deligatur. Eadem formula usus est Ovidius, A. A. I.* 366.

ALERE. *potentem reddere.* ad Att. VIII. 8. Pompejus *aluerat* Caesarem.

ALIAS. *interdum.* Cato 15. *alias* - plerumque.

ALIENATIO. Or. 42. *alienatio* sacrorum, cf. Leg. III. 20. *cum nos sacris liberamus, ut aut intereant, aut ad alios transferantur.*

ALIENUS. Acad. I. 11. quae essent *aliena* firmae assensionis. Fin. V. 11. *alienum* dignitatis. Dom. 27. *opponitur* propinquo. ad Div. VIII. 12. *alienissimus* mihi. Or. 24. verba *aliena* opponuntur *propriis.*

ALIQUANDO. *jam.* ad Att. I. 4. *nisi legendum* tandem, *ut* Corrado placebat.

ALIQUANTO. *multo, longe.* Verr. I. 54. iste, qui *aliquanto* plus cogitasset... *Quanto? Decisio facta*

facta erat CCM HS. Verres autem post accepit DLXM. ad Div. IX. 26. *extr.* epulamur non modo contra legem - - sed etiam intra legem, et quidem *aliquanto. Et sic semper et* aliquanto *et* aliquantum *dicitur. v. notam nostram ad Sueton. Caes.* 87. *Sic et* aliquantum *pro* multum. Tusc. V. 6.

ALIQUIS. Tusc. III. 18. si vero etiam *aliquid. per εὐφημίαν, de re Venerea. Similis εὐφημία est in his:* si *quid* ei acciderit; *et:* si *quid* acciderit, *de morte, clade bellica.* **pro alius quis.* Off. I. 7. aut ira, aut *aliqua* perturbatione incitatus. *cf.* Or. II. 42. *et ibi Pearc.* **Reperitur etiam* aliqui *pro* aliquis. *vid.* v. c. Acad. IV. 26. annularius *aliqui.*

ALIQUISPIAM, pro *alius quispiam.* Tusc. III. 9. *v. not.*

ALITER. Tusc. III. 30. *aliter* ferunt *atque ut* aliis auctores fuerunt. *sequente* et. ad Att. X. 11. XI. 23.

ALIUS. Att. XVI. 14. *aliud ex alio* scribere; *ut quodque in mentem venit.* Phil. II. 33. *alio die. formula, qua utebantur qui Comitia obnunciatione dirimebant.* Or. 22. eadem res *alio atque alio* verbo elata. * *diversus, abhorrens.* ad Div. II. 2. nec quicquam *aliud a* libertate communi; *ubi tamen nonnulli libri omittunt* a. **pro altero, secundo.* ad Quir. p. Red. 5. *et ibi Graev.* * *aliae in gen.* Div. II. 13. *aliae* pecudis. ad Div. VIII. 1. *aliud* sentire *et* loqui, pro *et aliud.* *Sic et alibi Cicero dixit.* ad Att. XII. 40. *aliud - - aliud,* pro *partim - - partim.*

ALLEGO. Rosc. Am. 9. *allegat* iis homines nobiles. *submittit ad eos, qui cum iis agant.* Not.: *Publice* legantur *homines, qui inde* legati *dicuntur; privatim* allegantur, *unde* allegati.

ALLEGATIO. Verr. I. 16. quibus *allegationibus* illam sibi legationem expugnavit.

ALLEGATUS. Qu. Fr. II. 3. Nerius index edidit ad *allegatos,* etc. *Manut. interpretatur, praeter eos, quos jam ediderat, nominaverat: quo fere sensu* Plin. Pan. 70. hoc Senatui *allegandum* putavi. i. e. *significandum. Sed dubito, an aurei seculi sit ista notio verbi. Et Nerius unum Sestium ediderat, non plures. F. Junius rectius* allegatos *esse dicit eos, quos vulgo* deputatos *vocant, quibus mandatum sit, adire indicem, et indicia audire. scil.* ad allegatos *dictum est, ut* ad judices. v. in *Ad. Sic est etiam* Cluent. 13. *vid. inpr. Gron. ad Liv. XXXVI.* 11.

ALLEVO. *minuo.* Inv. I. 42. * Att. VII. 1. *allevaturum* corpus, sc. *a febri.*

ALLIDO. Qu. Fr. II. 6. Servius *allisus* est, ceteri conciduntur. i. e. *in periculum venit, quod evasit, ceteri condemnantur.* vid. *Gron. ad Senec. Nat. Qu. II.* 44.

ALLIGO. *dicitur de omnibus rebus, de quibus* obligare *dicitur.* Cluent. 56. Rabir. P. 7. lege *alligari.* Cluent. 55. Rabir. P. 6. quaestione nova *alligari.* Rosc. Com. 12. stipulatione *alligare.* Tusc. II. 17. vulnus *alligare.* Div. I. 54. oculus *alligatus: quem locum et formam loquendi vindicat Gronov. ad Liv. VII.* 24. cf. *ad Sen. Ep.* 94. Flacc. 17. *alligare* se scelere. Planc. 33. beneficio *alligari.* v. *Obligare.* * Leg. II. 20. sacris *alligari, dicuntur, qui sacra hereditate aut quacunque ratione accipiunt.* * Or. III. 44. *alligare* verba certa lege versus. * Fin. II. 24. ne sine fructu *alligatus sis,* sc. *amico.* * Cluent. 64. *alligatum* nuptiis haberet in potestate. * Att. VIII. 16. *alligari* atque impediri re aliqua. *ibid.* II. 18. virtus *alligata.*

ALLUDO. Nat. D. II. 39. mare terram appetens litoribus *alludit.* v. *Gesnerus ad Columell. IV.* 20. 2. Orat. I. 56. *alludere* varie, *dicitur, qui aliquem variis rationibus aggreditur, ut aut de sententia*

tentia deducat, aut in suam sententiam adducat.

ALSUS. *frigidus.* Qu. Fr. III. 1. nil ἀποδυτηρίῳ *alsius.* cf. Att. IV. 8.

ALTER. *in numerando interdum* primum, *interdum* secundum *significat.* ad Div. XII. 25. *altero* vicesimo die. *Mangt. Graev. Cortius, interpretantur secundo.* v. *Duker. ad Liv. Epit. XLIX. init.* Off. I. 17. *alteri* alae *est uni. vid. not.* * *pro* alteruter, Acad. II. 43.

ALTERCATIO. *disputatio, quae interrogando et respondendo constat, in Senatu aut judicio.* Gloss. Philox. ἀμοιβαῖος λόγος. *Particulam hujusmodi altercationis vid.* Att. I. 16. Clodium fregi in Senatu *altercatione* ejusmodi. cf. IV. 13. ad Div. I. 2. Brut. 44. * *disputatio quaecumque.* Nat. D. I. 6. oritur mihi magna de re *altercatio* cum Vellejo.

ALTERCOR. *de alternis actorum interrogationibus et responsionibus in judiciis.* Brut. 43. Crassus *altercando* invenit parem neminem. v. *Budaeus ad Pandect. p. m.* 48.

ALTERNUS. Vat. 11. *alterna* consilia rejicere. v. *Ind. LL. Lex Vatinia.* Verr. II. 13. *alternae* civitates. Planc. 15. *alterni* judices. ibid. Arch. 10. *alterni* versus. i. e. *generis elegiaci. v. Gronov. in Stat. c.* 8.

ALTITUDO. Rabir. P. 16. mentis luminibus officit *altitudo* fortunae et gloriae. * Off. I. 25. facilitas et *altitudo* animi, quae dicitur. *Est eadem, quae* βαθύτης. *v. Ind. Gr.* ad Tacit. A. III. 44. Mil. 8. mens *alta*, i. e. *quae res humanas contemnit.* * Fin. II. 16. ut *altior* interdum fieres. *dicitur de his, quibus ipsa magnitudo rerum, quas dicunt, videtur animi magnitudinem afferre, ita, ut, qui audiat, sentire possit.*

ALTUS. *Servius ad Virgil. Aen. VIII.* 395. *profert e primo* ad Brut. si Pompejus non *ex alto peteret*, i. e. *multis caussis e superiori vita repetitis, ut Cicero in petendo facere solet. vid. Pierium ad Virg. l. c.*

ALVEUS. *de solio balneari.* Herenn. IV. 10. cf. Coel. 28.

AMANDARE. *avertere.* Nat. D. II. 56. *amandavit* a sensibus.

AMANDATIO. *relegatio.* Rosc. A. 15.

AMARUS. *morosus.* Att. XIV. 21. *amariorem* me senectus facit, stomachor ad omnia. ad Att. XVI. 13. via *amara. sed Graev. habet:* inepta.

AMATOR noster, *pro* amico, ad Att. I. 20.

AMBIGUUM. Or. II. 24. quae sit caussa *ambigui*: *ejus rei, de qua controversia est.*

AMBITIO. *petitio honorum honesta*, Or. I. 1. ad Div. VII. 1. Att. I. 1. *ambitio* nostra nititur etc. * *pro ambitu.* Sull. 1. * *ambitio dicitur de omnibus rebus, quae aut gratiae colligendae caussa facimus, aut ut nos gratiosos esse ostendamus apud hos, a quibus petimus aliquid.* Verr. II. 55. 40. ad Div. V. 20. tuae *ambitioni* reservata esse. *h. e. tibi relicta, ut gratiam inire ab aliis possis, quibus hoc beneficii tribuas.* Brut. 69. *ambitioni* labi. sc. *in laude, cum laudamus indignos, ut gratiam ineamus.* ad Div. XIII. 5. *ambitione* mea, i. e. *precibus meis, quibus utor, ut impetratis rebus, gratiosus videar.* Cluent. 26. *ambitio* judicum, etc. *Vid. de hac vi verbi Gron. ad Liv. XLV.* 36. * Off. I. 30. in Scipione *ambitio* major, vita tristior. *est* σεμνότης *quaedam et gravitas in cultu et habitu.*

AMBITIOSE. *fieri dicuntur, quae gratiae caussa fiunt.* ad Div. XIII. 69. Att. XV. 1. ut concionem *non ambitiose* corrigerem, h. e. *non leviter, tacens vitia, ut gratiam a te inirem.* * *quia quae gratiae caussa facimus, solemus studiosius facere:* ambitiose *dicitur etiam pro* studiose. ad Div. III. 7. *ambitiosius* facere soleo,

pliciorum. *Rofc. Com. 12. quod ego argumentum pluribus verbis *amplecterer*, fi non alia certiora et clariora teftimonia in caufa haberem.

AMPLEXARI. *laudare, probare.* Fin. II. 9. voluptatem *amplexari* faepe vehementius. Acad. I. 9. fpecies, quas mirifice Plato erat *amplexatus.* **defendere.* Mur. 38. *amplexari* otium.

AMPLIARE. Verr. I. 9. *eft verbum forenfe, quod fignificat, judices non decernere, fed pronunciaffe* amplius. vid. *Amplius.* *unde* ampliatio. *Formula ampliandi erat:* Non liquet.

AMPLIFICARE rem. de Or. III. 26. *eft rem dicendo aut majorem aut deteriorem facere pro confilio oratoris.* hinc:

AMPLIFICATIO. Partit. 15. eft gravior quaedam affirmatio, quae motu animorum conciliat in dicendo fidem.

AMPLITUDO animi. Tufc. II. 26. *hominum *amplitudo, de qua faepe Cicero, oritur ex potentia, aut majeftate, aut copiis.* v. de Inv. II. 55.

AMPLIUS. Verr. I. 29. pronunciare *amplius.* fc. *rem effe cognofcendam et deliberandam.* cf. Brut. 22. v. *Ampliare.*

AN. *fequente* non ne *redundat,* Arch. 12.

ANAGNOSTES. *fervus, qui inter coenandum aliquid legit.* Att. I. 12. ad Div. V. 9.

ANAPAESTUS. Or. 56. Ariftophaneus, *genus verfuum, dictum, quod eo ufus eft inprimis Ariftophanes.* *Or. 56. *anapaefta.* Tufc. III. 24. illud *anapaeftum* Regis. i. e. *carmen anapaefticum. Defendunt contra Lambinum Davifius ad h. l. et Hemfterhuf. ad Lucian. Prometh. T. I. p. 32.*

ANATOCISMUS. *ufurae ufurarum.* Att. V. 21. *anatocifmus* anniverfarius, *cum folvuntur ufurae ufurarum, fed earum tantum, quae fingulis annis folutae funt pro forte, non pro ufuris. Tamquam fi quis accipiat mille florenorum ufuram pro forte, anniverfarius anatocifmus eft, cum poftero anno, adjectis mille florenis ad caput, capiuntur 50 floreni amplius,* 1050, *tertio* 1100, *quarto* 1150, *etc. nulla autem ufura folvitur anno tertio pro illis* 50 *florenis, qui ad caput pro ufuris ufurarum acceſſerant.* Hinc VI. 3. centefimis, renovato in fingulos annos foenore contentus non fuit. item Ep. 1. centefimae renovatae quotannis.

ANCEPS. *Or. III. 36. viae *ancipites, funt rationes Academicorum in utramque partem de re disputandi.* de Nat. D. I. 37. *ancipites* beftiae, *funt geminam naturam habentes.*

ANDABATA. ad Div. VII. 10. quem ne *Andabatam* quidem defraudare poteramus. *Eft genus gladiatorum, quod ex equis, galea frontem oculosque tectum pugnabat, de quo genere vid. Lipf. Saturn. Serm. II.* 12.

ANGULUS. Nat. D. II. 18. nihil *angulis* incifum.

ANGUSTE. *tenuiter, exiliter, Dialecticorum more.* Part. 40. *anguste* disferere, ut Dialectici, qui appellantur. Brut. 84. *anguste* dicere. Nat. D. II. 8. *anguste* concludere, *de fubtilibus et brevibus ratiunculis Stoicorum.* Mur. 13. nihil eft tam *angufte* fcriptum. *de formulis JCtorum.* *Tufc. V. 31. habere fe *anguftius,* i. e. *pluribus difficultatibus urgeri.*

ANGUSTIA. Brut. 47. nifi in eas *anguftias* petitionis incidiffet, *quae fc. fuere temporibus Marianis, cum pauci ad confulatum pervenire poffent, quod Marius ei femper imminebat, etc.* *Nat. D. II. 8. *anguftia* conclufionis non facile fe tutatur. i. e. *fubtilitas, brevitas.* v. *Anguste.* *Pif. 11. *anguftiae* pectoris, *tribuuntur homini humili, abjecto, tamquam invido, avaro, etc.*

ANGUSTUS. *periculofus, mifer.* ad Div. X. 16. in rebus tam fubitis atque *anguftis.* **humilis, abjectus.* Fin. I. 18. homines minuti

ANNULUS. *signum equestris dignitatis est aureus annulus, unde* Verr. III. 76. *annulum* invenit. i. e. *eques factus est.*

ANNUMERO. Rosc. Am. 32. ego in grege *annumeror. Male hanc formam reprehendit Heinf. ad Ovid. Her.* 16. 328. *recte defendit Burmannus.*

ANNUO. *nutu significare, velle nos aliquid, quod alias est* innuo. Quint. 5. simul ac *annuisset*, numeraturum se dicebat. *v. not. ad h. l.*

ANNUS. Verr. III. 93. *annus* est in vilitate. Agr. II. 1. Mil. 9. *annus* suus. *est is, quo cuique per leges annales petere magistratum aliquem licet. v. Leges annales in Ind. LL.* Nat. D. II. 20. *annus* magnus; *qui dicatur. v. ibid.* de Leg. II. 12. *anni* compositor. * *ad annum est anno destinato ac definito.* ad Att. V. 2. quem *ad annum* Trib. pl. videbam fore.

ANNUUS. ad Att. XII. 3. *annua* die solvere. *v. Dies. et Gronov. Obs. I.* 16.

ANQUIRO. Off. I. 3. Lael. 21. 23. et *ibi Intt.* * Off. II. 13. *in* eum *anquiritur. Sed Pearcius e Victor. et MSS. reposuit* inquiritur; *Davisiusque negabat, dici posse* anquirere in aliquem. *Si* anquirere *est ubique quaerere, aptum est verbum h. l.*

ANSA. Lael. 16. *ansas* dare alicui ad reprehendendum; *occasionem, materiem,* etc. Sext. 10. sermonis *ansas* dare, i. e. *in sermones hominum sua culpa incurrere.* * Caec. 6. *ansam* retinere omnium controversiarum. i. e. *facultatem omnium tractandarum et iis se immiscendi.*

ANTEAQUAM. ad Div. III. 6. te, *anteaquam* successum esset, decessurum fuisse. *Hic est unus locus, in quo bonae edd. hanc lectionem habent omnes: in ceteris locis, e quibus vulgo laudatur, fere habent aut* ante quam, *aut* ante cum. *Sed ibi quoque MS. ap. Graev. habet* antequam; *quod praefert Duker. ad Liv. XXXV.* 25.

ANTECEDENS. Top. 12. locus ex *antecedentibus, est conclusio e causis, quae sc. effectum antecedunt.* Fat. 5. 11. *causae antecedentes*, i. e. *quae vi sua efficiunt rem necessario.* cf. c. 15.

ANTECEPTUS. Nat. D. I. 16. *antecepta* animo rei informatio; *est πρόληψις Epicurea, notitia insita.*

ANTECESSIO. Top. 13. *pro causa. Sic* Offic. I. 4. *antecessiones* rerum videre, *est causas intelligere.*

ANTEFERRE. ad Div. V. 16. consilio aliquid *anteferre*, i. e. *praecipere, ante quam veniat, dolorem v. c. minuere, ante quam tempus, dies, eum leniat; nam sic quasi antefertur dies.*

ANTEQUAM devenire, *pro* deveniatur, Quinct. 17.

ANTESTARI. Mil. 25. te tamen, Magne, *antestaretur*; h. e. *testem innocentiae suae citaret. E foro petitum verbum. vid. de vi propria locum Horat. Serm. I.* 9. 79. *Salmas. ad Jus A. et R. c.* 30.

ANTICIPATIO Deorum. Nat. D. I. 16. *est πρόληψις Epicurea, notitia insita de Diis.*

ANTICIPO. Att. VIII. 14. *anticipare* molestiam alicujus.

ANTIQUARE legem. Leg. III. 17. Off. II. 21. i. e. *non recipere, rejicere. Verbum inde natum, quod in tabella scriptum erat: A. P.* i. e. *antiqua probo.*

ANTIQUITAS. *de moribus similibus iis, qui apud antiquos erant, de candore, fide, etc.* Rab. P. 10. Sext. 3. gravissimae *antiquitatis* vir. item Partit. 9.

ANTIQUUS. Rosc. Am. *antiqui* homines. i. e. *simplices, qui ex suo ingenio alios judicant, et quoniam ipsi honesti sunt, alios etiam tales putant.* Quint. 22. *antiqui* officii homo. *v. Antiquitas.* * Verr. IV. 47. *antiquum* opus. Act. I. Verr. 5. artificium *antiquum. de statuis et vasis, in quo genere antiqui praestabant artifices eorum temporum.* * ad Div.

ne *appellentur* quidem; i. e. *objurgentur.* * *rogare, hortari,* etc. ad Div. XII. 28. Senatus pro tua dignitate *appellaretur,* h. e. *Senatum hortarer, ut decerneret, quod esset dignitatis tuae augendae.*

APPELLATIO. *provocatio ad Trib. pl. auxilii causa.* Vatin. 14. * *titulus.* Att. V. 20. *appellatio* inanis, *de titulo Imperatoris sine re: pro quo alias* nomen. *Sic est tamen etiam ap. Suet. Caes.* 77.

APPELLATOR. *qui provocat.* Verr. IV. 65.

APPENDERE. Opt. g. d. 5. non annumerare lectori putavi oportere, sed tamquam *appendere.*

APPENDICULA causae, Rabir. Post. 4. *dicitur actio in aliquem ex capite legis de repetundis: ad quem ea pecunia pervenerit; qualis est Rabiriana. Nam cum ex bonis Gabinii non tantum coactum esset, quanti ei lis aestimata erat, agebatur in Rabirium, quasi ad eum pars pecuniae pervenisset, quam Gabinius a Ptolemaeo acceperat.*

APPLICARE. *conjungere.* Fin. II. 12. ut ad honestatem *applicetur* voluptas. *sc. in sententia de summo bono.* * *de discentibus, qui magistrum deligunt.* Brut. 91. *applicavi* me ad Molonem. * Or. I. 39. se ad aliquem quasi patronum *applicare.* v. *Applicatio.*

APPLICATIO. *conjunctio.* Lael. 8. (9.) *applicatio* animi, cum quodam sensu amandi. *de amicitia.* * Or. I. 39. *applicationis* jus. *Peregrini vel inquilini, Athenis lege, Romae consuetudine, sibi deligebant aliquem, quem sibi adoptarent patronum* (προστάτην), *ad quem ita se, ut clientes Romani, habebant. Jus* applicationis *igitur est, quod habet patronus in eum hominem, qui se ad eum applicuit, in ejus bona, hereditatem, etc. an possit v. c. ei heres esse, si intestato mortuus sit, nec ne, etc. Sed de hoc alio loco fortasse plura dicemus.*

APPONERE. *subornare.* Verr. I. 10. calumniatores e sinu suo *apposuit.* ib. IV. 9. etc.

APPOSITE ad persuasionem, Inv. I. 5. *apte.*

APPOSITUS. *idoneus.* Verr. I. 11. * Inv. II. 54. vitium non contrarium, sed *appositum* et propinquum. v. et ad Att. VIII. 7. extr.

APPRIMO. Fin. III. 9. *pro* apprime. *Sed Davisius et Walkerus malebant:* a primo. *recte. Est autem, quod paullo post dixit:* in prima susceptione. *Sic est ibid.* IV. 13. V. 15. *cf. Gronov. ad Senec. de Vit. beat. c.* 7.

APPROBARE. *confirmare argumentis.* Inv. I. 34. *ductum a conductoribus operum publicorum, qui dicuntur* approbare opus suum, *cum est ex lege censoria factum, ut ostendit Gron. ad Sen. N. Q. II.* 16. *approbari* in sensu Academico est probabile videri. Acad. IV. 32. *approbari* visus.

APPROBATIO assumtionis. Inv. I. 34. i. e. *confirmatio.*

APPULSUS. *accessus.* Nat. D. I. 10. *appulsus* solis. * *motus.* Div. I. 30. Deorum *appulsu* somniare. *de somniis a Deo objectis.*

APTE. Or. 68. sententia *apte* exposita atque absolute. *de numero eo, qui cernitur in vincienda oratione.* v. *Aptus.*

APTUS: aptum *dicitur, quodcunque ex alio pendet.* Tusc. V. 25. causae aliae ex aliis *aptae* et nexae. Acad. IV. 14. ex qua re una vita omnis *apta* sit. Caecin. 18. non ex verbis *aptum* pendet jus. Tusc. V. 12. ex se ipso ei *apta* sunt omnia; *de eo, cujus animi tranquillitas non pendet a rebus externis, sed ab internis perpetuisque bonis.* Offic. III. 29. *apta* pinnis, *pro: cui pinnae aptae sunt.* πτερόεσσα. *Sic Virgil. Aen. XI.* 242. caelum stellis fulgentibus *aptum. add. IV.* 482. *Sic saepe etiam Lucretius.* * *apta dicuntur etiam, quae recte inter se juncta sunt.* Or. 52. *apta* oratio, *est numerosa, in qua ita apta omnia in-*

philol. c. 8. *de monumento fepulcri* eft Phil. XIV. 13. *v. not.* * *Sidus quoddam.* Nat. D. II. 44.

ARARE. *dicuntur, qui agros habent, quibus colendis vitam fustinent et rem quaerunt.* Verr. III. 5. *etc.*

ARATOR. *qui arat.* Verr. I. 37. II. 13. 64. III. 20. etc. *Sunt autem aratores non folum provinciales, fed etiam cives Rom. qui agros publicos colunt, et pro iis decumas folvunt, ut e Verrinis clare patet.* Verr. III. 20. *aratores* diripere. ibid. 27. fummi *aratores, qui magnas arationes habent.*

ARATIONES. *dicuntur agri, quos quisque arat.* Verr. III. 53. defertae *arationes.* Phil. II. 39. *arationes* grandi foenore et fructuofae.

ARBITER. *eft, in fenfu forenfi, qui aut honoris caufa deligitur ab his, qui controverfiam habent, aut a Praetore datur, ut, non quemadmodum judex e certa formula, quae definiat, quid et quomodo fit judicandum, a qua ei discedere non licet, fed ex fide bona, ex aequo et bono, controverfiam dirimat.* vid. *de discrimine* arbitri *et* judicis, arbitrii *et* judicii, pr. Rofc. Com. 4. 5. Off. III. 16. Top. 10. *arbitrum* adigere aliquem. i. e. *agere, cogere ad arbitrum.* Caecin. 7. *arbiter* familiae hercifcundae, i. e. *rei, hereditatis inter coheredes dividendae. Hinc metaphorice eleganter Chryfippus* Fat. 17. *arbiter* honorarius *inter duas fectas dicitur.* * *Sed eft tamen interdum pro* judice, *ut* arbitrium *pro* judicio. *Nam* Rofc. Am. 39. arbiter *dicitur* judex mandati, *quia etiam in judicio mandati additur:* ex fide bona. * *teftis.* Flacc. 36. quis eft decifionis *arbiter*? *qui interfuit, eamque factam effe, et quomodo facta fit, teftari poteft? hinc* Verr. V. 31. ab *arbitris* remotus locus. cf. *Cortius ad Salluft. Catil.* 20. 1.

ARBITRATUS. Qu. Fr. II. 4. *arbitratu fuo* aliquem concidere: *pro lubitu.*

ARBITRIUM. *eft judicium ex aequo et bono, ex bona fide.* vid. *Arbiter.* Rofc. Com. 4. judicium eft pecuniae certae, *arbitrium* incertae. *Vid. locum ipfum. Haec* arbitria *dicuntur* honoraria, Rofc. C. 8. *quia arbitris honoris caufa defertur arbitrium. Sed eft tamen etiam interdum pro* judicio. *Nam* Quint. 3. *arbitrium* pro focio, *eft judicium focietatis. Vocatur autem propterea* arbitrium, *quia fimile eft arbitrii. Nam Praetor in formula, in quam judicium dat, addit: ex fide bona. Judicium autem effe, ex eo patet, quod Praetor certam formulam dat, quod in arbitriis non fit.* * *arbitrium* rei uxoriae, Off. III. 15. Top. 17. *eft de dote, poft divortium,* v: *Dies annua, bima, trima.* * Dom. 13. Pifon. 9. *arbitria* funeris. *Sic lege etiam* Sen. poft Red. 7. *non* arbitraria. *v. Gron. ad Liv. XI.* 9. *qui docet,* arbitrium *effe pecuniam, quam focii, h. e. publicani, folvunt pro redimendo jure monopolii, quod vocant: ad quem h. l. provocat Graevius. Sed quomodo ad arbritria funeris haec fignificatio transferenda fit, non ostendit. Hotomannus interpretatur pecuniam vefpillonibus datam, aliisque funus juvantibus.* Arbritria *funt omnes impenfae, quae in funus fiunt. Ita cepit etiam Gutherius de Jur. Pont. II.* 9. *Hinc dicuntur his locis de praeda, quam cepere ex Ciceronis et patriae interitu.*

ARBOR infelix. C. Rabir. 4. *eft crux. cf. Liv. I.* 26. *Ceterum quae arbores infelices a Rom. dictae fint, docet locus notus ap. Macrob. III.* 20.

ARCA. Qu. Fr. II. 12. *arcae* noftrae fiducia. i. e. *pecuniae.* * Mil. 22. fervi in *arcas* conjiciuntur, ne quis cum iis colloqui poffit.

ARCERE. *continere, coërcere:* Har. Refp. 3. *arceri* otii finibus.

cinni paene nimis et elaborati; cum v. c. paria paribus respondent, qualia sunt in nobili illa ῥήσει in Rosciana. hinc * argutum *dicitur, quod nimium est in re ceterum bona, ineptum.* ad Div. VIII. 1. *arguta* sedulitas. Or. III. 59. *arguta* manus, *quae scenicorum more verba adjuvat.* v. *Argutiae. et Gell. N. A. I.* 5. Or. II. 4. *argutissime* disputare, i. e. *Dialecticorum more, subtilissime.*

ARIDUS. Rosc. A. 27. victus *aridus, et rusticorum, qui raro cibum sumunt, post quem manus lavandae sint; unde ipsa vita rustica* arida *dicitur* Quint. 30. *cf. Burman. ad Quintil. Inst. Or. II.* 3. *p.* 134. *qui* vulgarem cibum *interpretatur.* * Or. II. 38. *aridum* genus orationis, *est subtile, jejunum, sine ornamentis et suavitate, quale est Dialecticorum et reliquorum, qui artis praecepta tradunt. Sic Seneca saepe rhetores et declamatores* aridos *vocat, eodem sensu. v. Gron. ad Sen. Contr.* 34.

ARIES. *est machina bellica, qua muri percutiuntur et rumpuntur.* Offic. I. 11. quamvis murum *aries* percusserit. *v. Lips. Poliorcet. III.* 1. *hinc transfertur ad argumenta, et cetera, quibus contra aliquem utimur.* * Top. 17. ex quo *aries* ille subjicitur in vestris actionibus. *Gesnerus V. Cel. ad Varron. R. R. p.* 329. *putat ductam metaphoram e re rustica, ubi arietes capreolos fulciunt: cui etiam verbum subjiciendi favet, ut de ea interpretatione dubitari non possit.*

ARISTOLOCHIA. Div. I. 10. *est herba, quae ex eo nomen invenit, quod parturientes juvet, ut tradit Dioscorides III.* 4. *cf. Salmas. ad Solin. p.* 504. *Contra serpentum morsus valere, ut tradit Cic. l. c. alii etiam ex veteribus docuerunt, quos laudat ad h. l. Davies.*

ARMAMENTA. in Arateis: omnia caute *armamenta* locans tuto labere sub undas. *instrumenta navium et alia. v. Graev. ad Flor. IV.* 3. 76.

ARMAMENTARIUM. *est navale, et locus, ubi armamenta, arma reponuntur.* C. Rabir. 7. ex *armamentariis* pop. R. arma dantur. Or. I. 14. Philo architectus, qui Atheniensibus *armamentarium* fecit. etc.

ARMARIUM. *est scrinium, loculus, in quo vestes, vasa, aurum, libri, pecuniae reponuntur.* Verr. IV. 12. Cluent. 46. etc.

ARMATURA levis. Phil. X. 6. etc. *est velitum, quorum arma erant gladius, hastae, et parma: ceterorum militum est* gravis armatura. *Lips. de Re mil. III.* 1. Div. II. 10. Sed haec nobis fuerit, tamquam *levis armaturae*, prima orationis excursio; nunc cominus agamus, etc. *quo loco levis armatura pro ipsis velitibus ponitur.*

ARMILLAE. *ornamenta militaria.* de Rep. IV. ap. Priscian. *Armillae*, quae brachialia vocantur. *v. Graev. ad Flor. I.* 1. 12. *ubi docet, eas proprie* viriolas *dictas, et Gron. ad Gell. II.* 11.

ARRIDEO. Opt. g. d. 4. Cum adhibiti derideantur. Nam *si arrideantur*, esset id ipsum Atticorum: *probentur.*

ARRIPIO. *disco, probo.* Rosc. C. 11. quod ipse celeriter *arripuit*, id cum tarde percipi videt. Mur. 30. haec *(Stoicorum placita)* Cato *arripuit.* Nat. D. I. 27. *arripere* rem nullo modo probabilem. Cato 18. non cani, non rugae repente auctoritatem *arripere* possunt. ad Div. XI. 10. *arripere* omne genus, etc. *de cogendis militibus.* * *accusare.* Planc. 23.

ARROGANTER. ad Div. XI. 13. *arroganter* sustinent, *int. hostem.* i. e. *animose et cum contemtu hostis.*

ARS. Or. II. 11. ad *artem* revocare: *quod quomodo fiat, ibidem docetur.* * Artes *saepe in libris rhetorum sunt libri de arte dicendi. Sic* de Inv. I. 6. *artes* antiquae, et alibi.

ARTI-

autem ap. Cic. assectae *semper vilioris generis;* assectatores, *de quibus statim, non item. Sed dicitur tamen ap. Nep. Att. 7. Legatus*, Praetoris *assecla.*

ASSECTARI. *dicuntur, qui aliquem honoris et gratiae causa in comitia, curiam, forum, domumque deducunt, Sic* Or. I. 56. *dicitur* Ser. Galba Consularis P. Crassum aedilitatem petentem *assectatus* esse, quod Crassi filiam C. filio suo despondisset.

ASSECTATOR. *qui assectatur.* Verr. II. 11. Africani vetus *assectator.* Balb. 27. cum ducibus ipsis, non cum comitatu *assectatoribusque* confligant. Petit. Cons. 9. assidua *assectatorum* copia. *h. l. distinguuntur clare a salutatoribus et deductoribus: quamquam et horum* assectatio *dicitur, ibid. Eos autem distribuit in voluntarios, et eos, qui id debent.*

ASSECTATIO. *opera assectandi.* Muren. 34. tenues homines habent hanc in nostris petitionibus operam atque *assectationem. Ex quo loco colligas,* assectationem *de tenuibus hominibus, clientibus dici tantum,* qui *et soli apud Ciceronem* assectatores *dicuntur.* Sed *ut generale est* assectari, *neque de tenuibus solum,* sed *principibus etiam dicitur* (v. *Assectari*); *sic* assectatio *etiam utrique generi communis est. Testis locus classicus* de Petit. Consul. 9. *Et quoniam* assectationis *mentio facta est, id quoque curandum est, ut quotidiana cujusque generis, et ordinis et aetatis utare, etc.* Hujus autem rei tres partes sunt: *una* salutatorum, *altera* deductorum, *tertia* assectatorum, etc. *Quorsum autem hae assectationes pertinuerint, ibidem docetur his verbis:* Nam ex ea ipsa copia conjectura fieri poterit, quantum sis in ipso campo virium et facultatis habiturus.

ASSENTIOR. ad Div. I. 9. *assentiri* temporibus, *pro inservire.* **assensa.* Acad. IV. 31. i. e. *pro certis habita et perceptis.* *ad Div. IV. 4. *id* tibi nullo modo *assentior.*

ASSEQUI. *passive* est Verr. II. 73. *nisi vitiosa est lectio.*

ASSERERE. Flacc. 17. Cum in causa liberali, eum, qui *asserebatur*, cognatum suum esse diceret. Asserere *in foro dicitur et is, qui eum, quem quis sibi, tamquam suum servum, vindicat, liberum esse testatur, et ab eo, qui vindicat, defendit; et, qui in servitutem vindicat. Utriusque est* assertio *et* vindiciae, *utriusque* asserere *et* vindicare, *uterque* assertor: *sed alter* in servitutem, *alter* in libertatem: *quod patet e Livio III. 44. sq. qui locus est classicus. h. l. est ejus, qui vindicat in libertatem.* * *in Lexico Nizoliano ex* Offic. III. 13. *assertur*, ut illi *asserunt: sed non est neque in bonis codd. neque edd. cf. Borrich. Vindic. p.* 17.

ASSERTIO. Acad. I. 12. *assertione* approbare. *Sed Davisius recte reposuit* assensione.

ASSERVIO. Tusc. II. 24. toto corpore contentioni vocis *asservire.* i. e. *cum voce una totum corpus contendere.*

ASSEVERO. Verrin. II. 10. utrum *asseveratur* in hoc, an tentatur? h. e. *utrum serio ista dicuntur, an tantum periculi faciendi causa, si forte hujusmodi defensionem probare possit?*

ASSESSIO. ad Div. XI. 27. oblitumne me putas, quae tua fuerit *assessio*, oratio, confirmatio.

ASSIDUUS. *locuples*, Top. 2. *e XII Tabb. assiduo* vindicem *assiduum* esse, id est, locupletem locupleti. *quia sc. sit ab* aere dando, *ut ait Quintil. X. 5. cf. Gell. VIII. 8. XVI. 10. Sed haec notio verbi postea obsolevit. Ciceronianae notiones hae sunt:* 1) *qui perpetuo in loco aliquo versatur.* Rosc. Am. 6. *assiduus* in praediis esset. ibid. 29. *assidui* erant Romae. ibid. 16. qui liberos suos *assiduos* agricolas esse volunt. h. e. *semper in agris esse, et in praediis; neque enim de iis sermo est, qui rustico opere, aran-*

neque quicquam mihi *assumsi*, nec hodie *assumo*. * *in syllogismo est* assumere, *cum majori propositioni, quam vocant, subjicimus minorem.* Divin. II. 53. Sed cum bis sumsit, quod voluit *(haec est* propositio major, *quae Ciceroni simpliciter* propositio *dicitur)* id tamen *assumit*, quod concedi non potest. ibid. *Assumit* autem Cratippus hoc modo: Sunt autem Dii etc. * *in rhetoricis* assumere, *est extrinsecus petere argumenta, non ex ipsa causa.* Top. 2. alii loci in eo ipso, de quo agitur, haerent, alii *assumuntur* extrinsecus. cf. Or. 35.

ASSUMTIO. Fin. III. 5. *assumtione* digna *sunt* προηγμένα. *Inv. I. 34. assumtio, *est minor propositio syllogismi.*

ASSUMTIVUS. Inv. I. 11. *assumtiva* constitutio, *quid sit? vid. ibid.*

ASSUS, *a, um.* ad Div. IX. 20. usque ad *assum* vitulinum opera producitur. * Att. XII. 6. pro isto *asso sole*, quo tu abusus es in pratulo nostro, a te nitidum solem unctumque repetemus, i. e. *pro eo, quo usus es sine unctione. vid. Buchner ad hunc l. et Casaub. ad Pers. p.* 346. *s. ut placet Manutio, pro insolatione sine coena, etiam cum coena lauta et uncta.* * Qu. Fr. III. 1. in balneariis *assa* in alterum apodyterii angulum promovi. h. e. *sudatoria, ut Seneca appellat,* s. *sudationem, ubi sudabatur tantum, sine lotione. Vid. Salmas. ad Carinum c.* 17. *p.* 810. *b. Figuram ejus ex antiquo monumento exhibet J. A. Fabricius ad Sextum Emp. p.* 30. *Casaubon. ad Theophr.* περὶ ἀναισχυντ. *p. m.* 144. *distinguit* assam cellam *a* sudatoria, *et in nonnullis balneis quatuor cellas fuisse ait, in quibus praeter sudatoriam assa fuerit, quod ex h. l. et ex Dial. Adriani cum Epicteto confirmat. In loco Ciceronis quidem non diserte a sudatoria cella distinguitur assa. Quomodo autem assa cella a sudatoria discreparet, vellem demonstrasset Casaubonus.*

ASTRA. Att. II. 25. tollere laudes ad *astra*. ibid. 21. decidere ex *astris*. i. e. *amittere laudem.*

AT. *servit objectionibus.* Verr. II. 6. *At* enim istum soli Siculi persequuntur, etc. Fin. II. 24. *At* enim sequor utilitatem, etc. *et infinitis locis aliis.* * *saltem.* Verr. III. 85. si non ponam, *at* aliquam rationem afferre etc.

ATER. Att. II. 41. albus *aterve* fuerit, ignorans.

ATOMUS. *femin. g. Corpusculum minutum et individuum, quo in explicanda origine mundi utebatur Democritus et post eum Epicurus.* Fin. I. 17. Nat. D. I. 20. etc.

ATQUE. *inservit initiis et transitionibus.* Or. I. 22. *Atque*, inquit Sulpicius, hoc primum a te quaerimus. Legg. III. 9. *Atque* ut Flaminium, et ea, quae prisca sunt, relinquam. Catil. III. 6. *Atque* illud, quod primum faciendum fuit, factum atque transactum est. cf. Or. I. 4. *init.* ad Div. XI. 28. etc. * *cum* adeo *in correctionibus adhibetur, inprimis cum intendi sententiam volumus, ut sit, sive potius.* Att. I. 14. ego princeps *atque adeo* secundus fui. Rosc. Am. 10. hoc consilio, *atque adeo* hac amentia impulsi, etc. ibid. 35. Si prodierit, *atque adeo*, cum prodierit. * *statim, confestim.* Legg. II. 4. Si in jus vocat, *atque* eat. *Nam sic legendum, videre viri docti. De hac vi particulae vid. Gron. ad Liv. XXVI.* 39. *Duker. et Drak. ad XXVII.* 21. *et alios Davisio ad h. l. citatos.*

ATQUI. ad Div. VI. 6. *atqui* utebar familiarissime Caesare. ad Att. VII. 7. *atqui* certe ille agere debuit. Nat. D. II. 7. *atqui* nihil melius est mundo. Verr. II. 59. Quid vero? modum statuarum haberi nullum placet? *atqui* habeatur necesse est.

ATRAMENTUM. Nat. D. II. 50. *succus sepiae.* ad Div. IX. 21. *atra-*

Vulgo praedicatum. v. Inv. I. 26. * *in re pecuniaria dicitur, quam hodie vulgo* assignationem *vocant, cum non ipsi solvimus ex arca, sed ab alio, qui nobis aut debet, aut pro nobis solvere paratus est, amicitiae ergo.* ad Div. XVI. 24. Att. XVI. 3. in *attributione* mihi ignota nomina. h. e. *homines, a quibus mihi solvere vult, ignoti sunt mihi.* Attic. XVI. 1. *est de solutione pecuniae, quae attributa est a creditore.*

ATTRIBUTUS. Verr. I. 13. pecunia *attributa*, h. e. *quae nobis solvitur ab alio, data assignatione, quam hodie vocant.* Verr. III. 70. societates, unde erat *attributa* pecunia. Att. XIII. 22. *attributos* quod appelles, valde probo. *Attributi sunt ii, a quibus attributa est pecunia, a quibus debitor solvit.*

AVARITIA. Fin. IV. 27. *avaritiae, in plur.* Verr. II. 54. *avaritia* hians et imminens.

AUCTOR. *Hujus vocabuli multiplex est et varius apud Ciceronem usus. Quas nos quidem observavimus diversas significationes, hae sunt:*

1) *is, a quo fama orta est, et qui dicere potest, unde habeat, quae dicit.* ad Div. XII. 4. Rumor erat -- *auctor* erat nemo. *Unde* auctor *etiam pro nuncio est.* vid. *Gron. ad Liv. V.* 1. *Heins. et Burm. ad Ovid. A. II.* 6. 34.

2) *praeceptor.* Off. II. 2. quamquam in antiquissima philosophia, Cratippo *auctore*, versaris.

3) *qui exemplum rei faciendae dedit: qui rem facere suadet aut praecipit exemplo.* Academ. IV. 3. nec literarum Graecarum nec philosophiae jam ullum *auctorem* requiro, *sc. cum Africanum et Catonem habeam, qui didicerunt.* Off. III. 7. num locupletiores quaeris *auctores*? Verr. III. 38. Cur non, hoc *auctore*, etiam Romae servi ad vectigalia accedunt. Verr. V. 26. Unum *auctorem* facti tui profer. Fin. IV. 16. Cato omnium virtutum *auctor*. i. e. *exemplar.*

4) *qui rem facere suadet, aut jubet; aut permittit.* Div. I. 15. aves *auctores*, *sc. rerum suscipiendarum aut omittendarum.* cf. Attic. I. 19. et Dom. 29.

5) a) auctor legis *dicitur, qui primum legem scivit,* Dom. 30. b) *legis suasor, adjutor, laudator,* Agr. II. 5. Leg. III. 16. *cf. Gron. ad Liv. II.* 56. c) *qui legem ferri jubet, quod erat Senatus; unde* Senatores *auctores* legum *dicuntur*, Verr. V. 67.

6) *auctores* in Senatu, Brut. 34. *aut* consilii publici. Or. I. 49. *sunt principes Senatores, h. e. Consulares, et qui habent jus sententiae priori dicendae, adeoque rei alicujus auctores fieri possunt. item, qui multum valent in Senatu, ut* Or. III. 17. *item, qui alicujus rei in Senatu auctores sunt decernendae.* Att. III. 18. *in quorum sententiam fit SCtum,* ad Fam. XV. 4. Regem Ariobarzanem, te *auctore*, commendatum habeam. h. e. *e SCto in tuam sententiam facto. cf. Gronov. ad Liv. XXIV.* 43.

7) *fide dignus.* Leg. II. 6. *auctor* haud deterior Theophrastus Timaeo.

8) *testis.* Flacc. 17. gravis *auctor* injuriae publicae.

9) *qui alicujus injurias defendit et accusando vindicat; quia sc. est auctor judicibus rei puniendi.* Flacc. 22. *auctorem* querelarum et doloris sui habent. *item:*

10) *defensor quicunque, qui alicujus rem causamque gerit.* Flacc. 15. *auctor* suae civitatis. *Gronov. de Pec. Vet. IV.* 3. *p.* 374. *Sic* Sext. 66. *optimatium defensores et principes dicuntur, auctores* et conservatores civitatis. i. e. *defensores.* Planc. 13. *auctor* societatum multarum *fuisse dicitur, qui publicanorum defensor fuit, multaque pro iis gessit cum fide.* cf. Cluent. 24. Verr. V. 67. judices *dicuntur* auctores legum, judiciorum et juris.

11) *eſt venditor, qui ſuum eſſe ſpondet, quod vendit, et ejus vendendi ſe poteſtatem habere: adeoque, actione tenetur de evictione, unde auctoritas, vid. Auctoritas; aut periculum judicii praeſtat, ut in mancipio.* Caecin. 10. *auctor* fundi. *cf. Gronov. ad Senec. Conſ. ad Marc.* 10. *Hinc ductum eſſe illud videtur* Muren. 2. Quod ſi in iis rebus repetendis quae mancipii ſunt, is periculum judicii praeſtare debet, qui ſe nexu obligavit. profecto etiam rectius in judicio Conſulis deſignati is potiſſimum Conſul, qui Conſulem declaravit, *auctor* beneficii populi Rom. eſſe debet. *Ceterum venditor eſt* auctor primus; *qui autem ſpondet pro eo, rem eſſe ejus, vendendique poteſtatem eum habere,* auctor ſecundus. *v. Salmaſ. Mod. uſur. p.* 728. 733. 694. Verr. V. 22. quod a *malo auctore* emiſſent, diutius ſe obtinere non poſſe: *qui evictionem praeſtare non poſſet. Ab hoc verbo* auctio *videtur* venditionis *vim accipere, non ab augendo pretio in licitando, ut vulgo ſtatuunt.*

12) *tutor.* Caecin. 25. dos, quam mulier, nullo *auctore*, dixiſſet: *non adhibito tutore, qui in rebus mulierum auctor eſt.*

13) Cluent. 5. *auctores* nuptiarum; *ſunt parentes, cognati, tutores, qui nuptias aut confecerunt, aut probarunt, aut tabulas nuptiales obſignarunt.*

14) Dom. 14. *auctor* comitiorum centuriatorum et curiatorum; *eſt, qui habet comitia, iisque praeeſt.*

15) Verr. V. 67. *Senatores dicuntur* auctores judiciorum et juris, *quia judicia haberi volunt, ea adminiſtrant, et ſuum cuique jus reddi volunt.*

16) *Senatus quo ſenſu* auctor *ſit*, Patres auctores *fiant*, v. in *Auctoritus Senatus.*

17) Or. I. 45. auctor *dicitur de ingenio. vid. Jenſ. Lect. Lucian. I.* 8.

AUCTORITAS. *tribuitur ei, qui, quocunque ſenſu, auctor* 1) *eſt, nunciando, jubendo, ſuadendo, inveniendo, docendo, vendendo, teſtando, defendendo, rogando, exemplum praeeundo, etc.; aut* 2) *eſſe poteſt; aut* 3) *eſſe poſſe putatur. Eſt ergo*

1) auctoritas *ejus, qui primus quid invenit et fecit.* Inv. I. 28.

2) *ſententia judicum; non ſolum quia auctores ſunt condemnationis vel abſolutionis, ſed etiam, quia eo ipſo auctores ſunt alicujus rei omittendae, vel licentiae, ejus faciendae impune.* Verr. III. 94. providete, ne *auctoritate* veſtra, *(ſententiis veſtris abſoluto Verre)* avaritiae viam pateſaciatis illuſtrem atque latam.

3) *eſt defenſoris et accuſatoris.* Sull. 1. quantum ille *(accuſator)* de mea *auctoritate* deripuiſſet. Verr. III. 5. expectate *auctoritatem* accuſationis meae. i. e. *dum ego vobis accuſando fiam auctor Verris condemnandi.*

4) *eſt confirmantis aliquid, ſed ita, ut differat ab ea, quae eſt teſtimonium dicentis.* ad Quir. p. R. 7. audiſtis non ſolum *auctoritatem, (ſc. dicentis a me remp. ſervatam)* ſed etiam teſtimonium.

5) *exemplum.* Sext. 6. reipubl. capeſſendae *auctoritatem* praeſcribere. *ſc. commemorando ejus tribunatu.* Tuſc. II. 22. valuit *auctoritas* etc. Leg. I. 13. in diſſerendo aliorum *auctoritati* parere. h. e. *ea methodo uti, qua alii uſi ſunt.* Verr. III. 93. Antonii facto atque *auctoritate* defendito. V. 32. *auctoritas* majorum. i. e. *quae majores fecere, ut nobis exemplum praeirent.* N. D. III. 38. *auctoritatem* dare. i. e. *exemplum.* Lael. 21. utrumque egit graviter, *auctoritate* et offenſione animi non acerba; h. e. *ut non daret exemplum amicitiae acerbe ruptae.* Roſc. Am. 6. *auctoritate* cauſam nobilitatis defendit; *ſcil. apud municipes ſuos, quod exemplo ſuo ſuaderet, nobilitatis partes ſequi.* Verr. III. 19. *auctoritatem* ſuperiorum

Prae-

Praetorum repudiare. ibid. 6. etiam exemplum et *auctoritas* junguntur.

6) *consilium*. Att. X. 1. *auctoritas* ejus mihi vivit, h. e. *etiam mortui consilium sequor*. Off. III. 30. eorum *auctoritate* pax facta. cf. Cato 6. Off. III. 27. I. 23. ad Div. VI. 6. Verr. I. 42.

7) *est philosophorum, quorum sententias libenter amplectuntur homines*. Acad. IV. 22. inconstantia levatur *auctoritas; quod eos non facile auctores sequimur, qui inconstantes sunt in sententiis.* Off. I. 1. summa doctoris *auctoritas* et urbis; *quia eruditissimus est, adeoque bonus auctor philosophiae, et in urbe inventa est philosophia.* Div. I. 39. nemo philosophus aliter sensit, in quo esset *auctoritas*. Off. III. 29. maxima *auctoritate* philosophi. Acad. IV. 3. ad unius se *auctoritatem* conferre.

8) *opinio insignis de alicujus virtute, doctrina, etc.* Verr. III. 90. *auctoritas* eorum est tanta, ut etiam delicti suspicionem tegere possit. Manil. 15. Imperatoris *auctoritas*. Verr. I. 2. judiciorum *auctoritas* constituta. Brut. 67. *auctoritate* eget, *de eo, cujus nullum nomen in patronis causarum erat, cum diligentissimus esset*. Leg. I. 5. nunc ab uno magna *auctoritate* et scientia sustinetur. Cato 18. non cani, non rugae repente *auctoritatem* afferre possunt.

9) *quaecunque res, cujus aliquis auctor est*. Acad. I. 9. *auctoritas*, veteris disciplinae, (*sc. Academicae*) h. e. *disciplina, cujus veteres Academici auctores fuere.*

10) *auctoritate alicujus utimur, cum eum auctorem, approbatorem, consentientem nobis, dicimus.* Div. I. 43. leges suas *auctoritate* Apollinis confirmavit. Acad. IV. 5. in eorum *auctoritate* delitesceret. Div. I. 1. ut ab ultimis *auctoritatem* repetam. Tusc. V. 12. hujus sententiae gravitas a Platonis *auctoritate* repetatur: *inde, quod auctorem habet Platonem.* Lael. 1. sermo positus in veterum hominum *auctoritate*. i. e. *qui a veteribus habitus dicitur.*

11) *narrantis et testimonium dicentis fides, item, rebus narratis, etc. facta fides.* Off. II. 9. Att. V. 21. Flacc. 22. *auctoritatem* esse in eo testimonio, etc. Div. II. 54. *auctoritatem* nullam debemus rebus commenticiis adjungere. ibid. 17. 22. quid haruspicina *auctoritatis* habeat. ibid. 59. somniorum *auctoritas*. Lael. 25. cum ad vanitatem accessit *auctoritas*. h. e. *si is assentatur, qui auctor esse posse, qui fide dignus videtur.*

12) *approbatio*. Tusc. IV. 34. amori *auctoritatem* tribuere. cf. Phil. III. 2. Div. I. 3.

13) *sententia, cujus se quis auctorem profitetur, judicium de re aliqua.* Cluent. 50. errat, si quis in orationibus nostris *auctoritates nostras* se consignatas habere arbitratur. Manil. 22. *auctoritatem* suam defendere. ibid. 20. Catuli *auctoritas* et sententia. Nat. D. III. 3. mihi hoc persuasum est, *auctoritate* majorum. i. e. *quia majorum sententia fuit.* cf. Lael. 4.

14) *quicquid facimus, quo auctores alicujus rei faciendae, credendae, fieri possumus.* Cluent. 42. *auctoritas* censoria, *dicuntur notae Censorum, quibus auctores fiunt, aliquem criminis cujusdam reum esse.* Nat. D. III. 38. utrum poëtae Stoicos depravarint, an Stoici poëtis dederint *auctoritatem*. i. e. *amorem probando, fecerint, ut poëtae tam multa de amore, etc.* ad Qu. Fr. I. 3. spero, si quid mea spes *auctoritatis* habet.

15) *ejus est* auctoritas, *qui primus legem scivit.* Dom. 31. sc. *quia reliquis est auctor legis sciscendae, et primi suffragium plerumque tota praerogativa, ut praerogativae ceterae centuriae sequuntur. v. Praerogativa.*

16) *voluntas jubentis, rogantis, hortantis, docentis, suadentis.* Or. I. 23. ibid. 1. Verr. I. 40. *auctoritas* patris. cf. Caecin. 18. verba servire hominum consiliis et

T 2 *aucto-*

auctoritatibus. pro quo poſt *voluntas* dicitur *in fin. cap.*

17) Off. I. 26. amicis major quam ante tribuenda *auctoritas.* h. e. *plus eorum conſilio, quam ante utendum. Eſt ergo iſta* auctoritas, *cum quis dignus judicatur, qui conſulatur, cui pareatur.*

18) *literae, tabulae, teſtimonia et quicquid prodeſt ad faciendam fidem. Sic* Verr. III. 62. *auctoritate* civitatum, *ſunt literae publicae e tabulariis, et teſtimonia per Legatos.* ibid. 71. *auctoritates* ſocietatum, *ſunt tabulae earum, et literae, quae erant tamquam auctores, teſtes, furtorum Verris.* Act. I. in Verr. c. 3. teſtimoniis jungitur *auctoritas.*

19) auctoritas *tribuitur etiam locis. Sic* Manil. 1. *de ſuggeſtu pro roſtris, e quo magiſtratus cum populo agebant: auctoritatem* hujus loci nondum attingere potui; *quia ſc. ex eo loco populo fiebant auctores legum jubendarum, antiquandarum, etc. Similiter* Off. I. 1. *auctoritas* urbis Athenienſis.

20) auctoritas eſt *etiam eorum, quorum conſiliis, juſſis, voluntati libenter obedimus.* Cato 17. non ſolum in ſententia, ſed etiam in nutu reſidebat *auctoritas.* Leg. III. 15. *auctoritatem* optimatium legem tabellariam abstuliſſe; *quod hac perlata licebat, in ſuffragiis ſuam voluntatem ſequi, non optimatium.* ibid. 17. reliqua voluntas *auctoritati* traditur aut gratiae.

21) *genus venditionis, cum venditor eſt auctor (v. auctor n. 11.) et actione tenetur de evictione.* Muren. 7. multae domus ſunt - - jure optimo, jure privato, jure hereditario, jure *auctoritatis*, jure mancipii, jure nexi. *v. Salmaſ. de Uſuris p. 207. ſq. Hinc eleganter transfertur, ut:*

22) *auctoritas ſit eorum omnium, qui aliquid ſe feciſſe, aut fieri juſſiſſe, ſuaſiſſe profitentur.* Sull. 11. defugere *auctoritatem* conſulatus ſui. i. e. *nolle fateri, ſe auctorem eſſe eorum, quae in conſulatu facta ſint.* cf. *Terent. Eunuch. Act. II.* 4. 105.

23) *jus rei ſuae vindicandae.* ſ. *ipſa actio pro rei ſuae evictione et vindicatione, cui locum facit illa altera auctoritas n.* 21. Caecin. 19. *auctoritatem* fundi et uſum lex jubet eſſe biennium. cf. Top. 4. Off. I. 12. ejus rei aeterna *auctoritas.* i. e. *ſemper vindicari, evinci poteſt, nunquam uſu capi. v. inprimis Salmaſ. de Uſuris c.* 8. *pag.* 210. *ſq.*

24) *eſt et Imperatoris, quod milites ea faciunt, quorum auctor eſt, quae jubet.* Phil. III. 3. legio *auctoritatem* Caeſaris perſecuta eſt. ad Div. X. 28. ſi legiones ſe ad Caeſaris *auctoritatem* contuliſſent.

25) *nomina eorum, qui alicujus rei auctores ſunt.* Sull. 13. *auctoritates* principum conjurationis colligebat. h. e. *qui eſſent principes conjurationis, quod, ſi eſſent magnis nominibus homines, facilius eſſent auctores Allobrogibus futuri, etc.* Nat. D. III. 4. *auctoritates* contemnis, ratione pugnas. Or. III. 2. *auctoritates* praeſcriptae. *Sunt nomina eorum, qui ſcribendo affuerunt SCto, et quorum nomina SCto praeponuntur. an dicendum ſit* perſcriptae praeſcriptaeve? *vid. Praeſcribo.*

26) *poteſtas jubendi, ſtatuendi, etc. atque adeo licentia.* Verr. II. 49. habet *auctoritatem* legum dandarum a Senatu. V. 58. tantum ſibi *auctoritatis* ſuscepit. *ſc. ut juberet homines interfici.* Phil. VIII. 8. *auctoritatem* reip. ſecum attulerat: *eam poteſtatem habebat, quam ipſa reſpublica, ut ipſa adeſſe et cum Antiocho agere videretur.* Nat. D. III. 35. oratio haec videtur *auctoritatem* afferre peccandi.

27) *quaecunque et in quocunque genere vis.* Leg. II. 7. antiqua verba plus *auctoritatis* habent. ad Div. VI. 6. conſtitui apud te augurii *auctoritatem.* h. e. *tuae praedictiones augurii vim habebunt.*

bunt. Div. I. 18. *auctoritatem* vetuſtatis habet, i. e. *valet, quia vetus eſt.* ad Div. IX. 9. preces meae apud eum non minus *auctoritatis* habent. Off. III. 30. utilitatis ſpecies ab honeſtatis *auctoritate* ſuperata eſt. h. e. *honeſtas plus valuit.* ad Div. I. 7. *auctoritatem* habet officii noſtra propugnatio potius, quam ſententiae.

28) auctoritas *eſt hominum honoratorum et potentium, quatenus veremur, ipſos laedere, iis, negare aliquid, etc.* Verr. I. 48. Ligur *(Senator)* non dubitat, quin aequitate cauſae et *auctoritate* ſua commovere hominem poſſet - - ad extremum petere coepit, ne usque adeo ſuam *auctoritatem* contemneret gratiamque deſpiceret.

29) *ſpecies et oſtentatio magnae eruditionis et ſapientiae etc. aſſumta*, Div. II. 67. de atomis Democriteis: nec cognovi quemquam *(praeter Democritum)*, qui, majore *auctoritate*, nihil diceret.

30) *ſolatium.* ad Div. VI. 6. animum tuum hominis amiciſſimi - - *auctoritate* confirmandum puto.

31) *Augurum auctoritas.* Leg. II. 12. maximum jus eſt Augurum, cum *auctoritate* conjunctum. ibid. nihil ſine Augurum *auctoritate* poſſe cuiquam probari. *Sc. Augures ſunt auctores rerum gerendarum et omittendarum. Hinc auguria et auſpicia ipſa dicuntur* de Har. Reſp. 14. rerum gerendarum *auctoritates. Huc pertinet* religionum *auctoritas, qua respublica regi dicitur*, Div. I. 40.

32) *ipſum decretum, et quod decretum eſt.* Leg. II. 19. haec jura Pontificum *auctoritate* conſecuta ſunt. ibid. 21. maneret Pontificalis *auctoritas.*

33) Senatus auctoritas. *quamquam in genere eſt voluntas Senatus et quicquid Senatus decrevit*, approbavit; *tamen non una ejus eſt interpretatio. Itaque diſtincte de ea agemus.*

a) Leg. III. 12. poteſtas in populo, *auctoritas* in Senatu ſit. *Cum Romulus Senatum inſtituiſſet, ejus auctoritas omnis, in hoc uno cernebatur, ut conſultus a Rege, quid de quaque re videretur, diceret. Eo tempore igitur* auctoritas Senatus *nihil erat, niſi* conſilium Senatus. Liv. I. 9. tum ex *conſilio Patrum* Romulus Legatos circa vicinas gentes miſit. *Romulo mortuo, cum plebs novum Regem creare cogitaret, idque Patres impediri non poſſe viderent, ipſi Regis creandi auctores fuere. Atque hic acceſſio aliqua auctoritatis Patrum facta eſt, quae in hoc cernebatur, quod primo comitia Regis creandi haberentur* auctoribus Patribus, h. e. jubentibus ſ. permittentibus, *et quod in iis populus juſſerat, non valeret, niſi* Patribus auctoribus, h. e. *probantibus. v. Liv. I. 17. His terminis circumſcripta manſit auctoritas Senatus, donec exacti Reges eſſent, et iis ſucceſſiſſent Conſules annui. Quamquam enim Conſulibus nihil deminutum erat ex poteſtate regia, auctore Livio II. 1. tamen, quoniam ſumma poteſtas a Bruto ad populum traducta, et cum eo agi coeptum erat, ſi quid fieri extra ordinem Conſul vellet, ex eoque alterum genus comitiorum exſtiterat, nempe legibus ferendis, ea auctoritas Senatus, quae in comitiis creandis, Regibus, et poſtea Conſulibus fuerat, ad comitia legibus ferendis traducta eſt. Liv. II. 2. extr.* Brutus ex SCto ad populum tulit, ut omnes Tarquiniae gentis exſules eſſent. *Acceſſit illud ex nova reipublicae deſcriptione*, ut Senatus auctoritate uterentur magiſtratus, et *(tantum)* quaſi miniſtri graviſſimi conſilii eſſent, Cic. Sext. 65. *ut adeo non ſolum ad comitia auctoritas Senatus pertineret, ſed ad omnia, quae vel a populo, vel a Conſulibus agerentur. Ita celeriter ad ἀκμὴν Senatus auctoritas pervenit. Et id quidem, quod ultimum acceſſit auctoritati Senatus, manſit perpetuo: quae autem ad comitia pertinebat, ea ita ſenſim*

 immi-

audio, *est repudio*, quod dictum est. cf. Verr. III. 34. *Fat. 3. ponere *ad quod te audiam*; sc. dicentem. *Or. II. 7. quod se *in eum audisse*, dixisset. i. e. *reprehensum esse*.

AUDITIO. *rumor*. Planc. 23. *auditiones* fictae. ad Div. VIII. 1. tenuissimam *auditionem* de ea re accepi. *Verr. I. 46. *auditione* expetere coepit feminam, i. e. *cum tantum audisset, eam formosam esse*.

AUDITOR. Dom. 24. ille ne *auditor* quidem suae gloriae, ego etiam spectator meae laudis esse potuissem.

AVELLO. Tusc. IV. 11. aegrotatio *avelli* non potest.

AVERRERE pecuniam a sociis. Verr. III. 75. 96. *eripere*. Sed lectio dubia est.

AVERSOR. Verr. V. 58. *aversor* pecuniae publicae.

AVERSUS. Or. II. 63. adversus et *aversus* impudicus es. Tusc. IV. 15. *aversus* a ratione. *repugnans rationi*.

AVERTERE. *furari, in rem suam convertere*. Verr. III. 19. *avertere* pecuniam domum. conf. II. 58. I. 4. III. 69. *Att. XVI. 7. qui me a tanta infamia *avertit*. i. e. *prohibuit*. *ad Div. XII. 6. omen *avertant* Dii. *formula, qua utebantur, cum aliquid accidisset, aut dictum esset, quod mali ominis esset. Quare? v. ap. Casaub. ad Theophr.* περὶ δεισιδαιμ. *p. m.* 212.

AUFERRE. *accipere*. Rosc. 4. qui unquam ad arbitrum, quantum petit, tantum *abstulit*. * Quint. 5. paucos dies *aufert* a Scapulis. i. e. *impetrat paucorum dierum dilationem. v. Passerat. ad h. l. et Graev. ad VI. ad Div.* 12. * ad Div. II. 7. ne te *auferant* aliorum consilia. ad Div. VIII. 17. bona mens iracundia et amore *ablata*. *sc. auferri dicuntur, qui affectibus aut quacunque ratione transversi rapiuntur, neque rationem audiunt, atque ita male agunt. v. Gron. ad Liv. XXXV.* 12. *Dukerum ad Flor. II.* 6. *Burm. ad Ovid. Her.* 6. 31.

AUGEO. Offic. II. 6. *augere* hominem. i. e. *ejus commodis inservire*. *est *etiam oratoris, cum amplificat*. Or. I. 21. *v. Amplificatio*. * Off. II. 20. neque verbis *auget* munus suum.

AUGUR. *interpres omnis auguriorum*. ad Div. VI. 6. quare cum, ut *augures* et astrologi solent, etc. * *Sacerdotum genus Romae, cui interpretatio auguriorum erat publice mandata*. ad Div. VI. 6. ego *Augur* publicus. ibid. III. 10. *Augurem* olim Romae cooptari non licebat, etc. *vid. inprimis* Legg. II. 8.

AUGURALIS. Brut. 77. jus *augurale*. ad Div. III. 11. libri *augurales*, i. e. *de jure augurali, quos Appius scripserat*. Divin. I. 33. *augurales* libri Etruscorum. ad Div. III. 11. *auguralis coena: quam dabant novi Augures. Varr. R. R. III.* 6.

AUGURARE. *augurio explorare voluntatem Deorum*. Legg. II. 8. salutem *augurant*.

AUGURATIO. *auspicium, divinatio*. Div. II. 30. quae tandem ista *auguratio* est ex passeribus.

AUGURATUS, *a, um, consecratus: de locis, quae ceteris cerimoniis consecrantur, cujusmodi loca omnia* templa *vocantur*. v. *Templum*. Vatin. 10. in illo *augurato* templo ac loco. i. e. *pro rostris*.

AUGURATUS. *sacerdotium Augurum*. Vatin. 9. ne diutius loquar de *auguratu* tuo. Div. I. 17. lituus insigne *auguratus*. **scientia Augurum*. ibid. scientia *auguratus*.

AUGURIUM. *ipsa actio auspicandi: hinc: augurium* agere, capere, etc. Div. I. 17. Offic. III. 16. etc. Div. I. 47. salutis *augurium* (οἰώνισμα ὑγιείας) *Dio Cassius L. XXXVII. p.* 40. *explicat quid sit*: τοῦτο δὲ μαντείας τις τρόπος ἐστὶ πίστιν τινὰ ἔχων, εἰ ἐπιτρέπει

XVI. tit. de Judaeis, I. 14. 17. *etc. Addictum tandem fisco Caesaris.*

AUSCULTARE. Div. I. 57. magis audiendum, quam *auscultandum* censeo. *In verbo* auscultandi *inest vis obediendi, credendi, etc.*

AUSPEX. Cluent. 5. *auspices* nuptiarum. Divin. I. 16. nuptiarum *auspices*, -- qui, omissa re, nomen tantum tenent. *cf. Plaut. Casin. Pr.* 86. *Liv. XLII.* 12. *Suet. Claud.* 26. *Valer. M. II.* 1. *et ibi Interpr. petebant auspicia, ut nuptiae auctoritatem haberent. v. plura ap. Juretum ad Symmach. IV.* 14. * Att. II. 7. *auspices* legis curiatae; *de Pompejo, qui in auspicio fuit, dum lex curiata a Caesare ferretur.*

AUSPICATO. *auspiciis captis antea.* Div. I. 1. Romulus *auspicato* urbem condidit.

AUSPICATUS. *inauguratus, sacer.* Rabir. Post. 8. qui in Campo Martio, -- *auspicato* in loco.

AUSPICIUM. Div. II. 38. aves *auspicium* ratum fecere. ibid. I. 16. ementitum *auspicium.* II. 36. Augures praecipiunt, ne *juge auspicium* obveniat, ut jumenta jubeant disjungere. *Juge auspicium, est, cum junctum jumentum stercus fecit. Festus.* Div. II. 36. ProC. et Propraetores *auspicia* non habent. i. e. *jus auspicii capiendi. Totus locus legendus, ad cognitionem auspiciorum.*

AUSPICARI. *auspicium agere, capere.* Div. II. 36. Praetores -- nec tripudio *auspicantur. vid. Duker. ad Flor. I.* 1. 6.

AUSTERUS. Or. III. 26. suavitas *austera* et solida, *(opponitur* dulci et decoctae) *qualis fuit vini Falerni, habens delectationem virilem: nam feminae dulcia amant.*

AUTHEPSA. Rosc. Am. 46. *est vas in superiori parte continens rem coquendam, in inferiori foculum cum igne; qualia hodie etiam adhibentur ad potiones aquae calidae conficiendas. Lamprid. in Elagab.* 18. argenteas authepsas *commemorat: ubi vid. Salmas. Voss. ad Catull. p.* 318. *refertur h. l. inter vasa Corinthia et Deliaca.*

AUXILIARIUS. ad Div. X. 32. militem non modo legionarium, sed ne *auxiliarium* quidem. Prov. Cons. 7. *tamen occurrit* cohors *auxiliaria. Est autem cohors legionis pars.*

AXILLA. Or. 45. quomodo enim vester *Axilla* Ala factus est, nisi fuga literae vastioris.

B.

BACCA. *de omni fructu arboreo.* Leg. I. 8. fruges et *baccae.* Divin. I. 51. *baccae arborum.* Nat. D. II. 51. idque semen inclusum est in intima parte earum *baccarum*, quae ex quaque stirpe funduntur.

BACCHARI. Catil. I. 9. quanta in voluptate *bacchabere.*

BACILLUM. *insigne magistratuum in municipiis, loco fascium.* Agrar. II. 34. lictores non cum *bacillis*, sed cum fascibus anteibant. *ad quem locum v. Turnebum.*

BAJAE. *proprie quae sint, dictum in Ind. Geogr. Sed ab illis Campanis omnia balnea calentia* bajae *vocatae, item lacus hortorum delicati et suavi frigore. Sic dicuntur* Coel. 15. 16. 20. *v. Scalig. ad Tibull. III.* 5. 3.

BALBUTIO. *de iis, qui satis clare, quae sentiunt, dicere nolunt.* Tusc. V. 26. desinant *balbutire* Academici, aperteque et clara voce audeant dicere. *Sic et videtur dici* Acad. IV. 45. **male ineptequc dissero.* Div. I. 1. Epicurus *balbutiens* de natura Deorum.

BALNEARIA. *balneae.* Q. Fr. III. 1. Att. XIII. 29.

BARBARIA. Or. I. 26. haec *barbaria* forensis dat locum vel vitiosissimis oratoribus. h. e. *turbae forensis inscitia.*

BARBATULUS. Att. I. 14. juvenes *barbatuli* concursabant. *sc. qui nondum tondentur, qui lanugi-*

 nugi-

BENEFICIUM. *eleganter dicitur de homine, qui a provinciali magistratu commendatur et laudatur, ut aut eo facilius honores in republica a populo Rom. consequatur, aut in judiciorum periculis sublevetur. Ea autem commendatio apud aerarium deponitur.* Arch. 5. *in beneficiis* ad aerarium deferri. cf. ad Div. V. 20. Balb. 21. *vid. Gron. de Sestert. III.* 17. *Lael. 25. ad populi *beneficium* sacerdotia transferebantur. **commendatio ipsa.* ad Div. XIII. 35. *ubi vid. not.*

BES. *octo unciae.* ad Att. IV. 15. Foenus ex triente factum erat *bessibus. Foenus bessibus est, cum singulis mensibus pro centum assibus, foenoris loco, solvuntur duae tertiae assis, adeoque annis singulis octo asses pro centenis.*

BESTIARIUS. *genus gladiatorum, qui cum bestiis componuntur. Eorum mentio* Sext. 64. Qu. Fr. II. 6.

BETA. *genus oleris, cujus folia speciem Graecae literae referunt.* ad Div. VII. 26. *a beta* et malva deceptus sum.

BIBLIOTHECE. ad Div. XIII. 77. qui *bibliothecen* multorum nummorum tractavit.

BIBO. Verr. I. 26. ut Graeco more *biberetur. Est autem* Graecus mos, *cum merum cyathis libant, salutantes primo deos, deinde amicos suos nominatim. Nam toties merum bibunt, quoties et Deos et caros sibi nominatim vocant. Asconius.*

BIMARITUS. *duarum mulierum vir.* Planc. 12. *bimaritum* appellas, ut verba etiam fingas, non solum crimina.

BIMUS. ad Div. III. 8. Hortensium roges, ut de sententia *bima* discedat, h. e. *qua censuit, mihi in alterum annum esse provinciam prorogandam.* ad Div. X. 24. legio *bima*, h. e. *quae duos annos meruit.*

BLANDITIAE. flagitiosae *Apronii* Verr. III. 26. *mihi videntur in eo consistere, quod ei pro scorto fuit. Nam blanditiae feminis maxime et meretricibus conveniunt.*

BONITAS. *fides.* Off. III. 19. cum alicujus fidem *bonitatemque* laudamus. cf. Nat. D. III. 3. *ubi opponitur* fraudi. **virtus.* Lael. 8. 9. *aliquoties promiscue dicuntur* virtus *et* bonitas. c. 9. virtus et bonitas *pro synonymis junguntur.*

BONUM. Fin. IV. 26. *bonum*, ex quo appellatum sit, nescio. Mil. 12. *dictum Cassianum:* Cui bono fuerit. Rosc. Am. 5. accusant, quibus *bono* fuit, i. e. *profuit.*

BONUS. Sext. 66. bona fama *bonorum*, i. e. *optimatium, de quibus capiendum semper, cum de republica loquens* bonos viros *nominat. In rebus privatis* vir bonus *est, qui fidem servat. *proprie autem* vir bonus *est locuples, qui habet in bonis: cujusmodi homines solent fidem servare, reipublicae bene cupere, ut est* Att. IX. 12. VII. 4. *ubi libertinum vocat* virum plane bonum. *de quo vid. Cort. ad Sallust. Catil.* 33. *Gron. Obs. IV.* 9. Or. II. 54. *bona* dicta, *sunt facetiae, joci acuti, sales.* *Verr. I. 56. *bonum* suo cuique facito. *Erat in lege Verris, quam redemtori operis publici praescripserat, et hanc vim habebat, ut singula genera materiae bona essent.* *Mur. 7. *bono* genere natum esse. i. e. *amplo et honesto.* *ad Div. IX. 16. *bonam* copiam jurare. v. *Ejurare.*

BOS. ad Att. V. 15. *bovi* impositae clitellae. v. *Clitellae.*

BRACCATUS. Pis. 23. *braccatae* cognationis dedecus. *Cognatio* braccata *est cum hominibus e natione braccata Gallorum.*

BRACCHIUM. Att. II. 1. molli *bracchio* objurgare aliquem. h. e. *leviter.*

BUCCA. Pis. 11. fluentes et cerussatae *buccae.* v. *Fluens et Cerussatus.*

BUCCINATOR. ad Div. XVI. 21. quod polliceris, te fore *buccinatorem* existimationis meae.

BU-

CALAMISTRUM. *instrumentum ferreum, quo capilli crispantur urendo, unde* calamistrati: *hinc traducitur ad nimia orationis ornamenta.* v. c. Brut. 75. orationem *calamistris* inurere.

CALAMITAS. *tempestas frugibus perniciosa.* Verr. III. 98. *calamitas* fructuum. *Hinc ad perniciosos homines transfertur, qui civitates compilant, hominesque re familiari evertunt. Sic Verres II. 37. calamitas Siculorum dicitur.* **jactura*. Lael. 21. *calamitas* in amittendis amicitiis.

CALAMITOSUS. Agr. II. 29. vectigal *calamitosum.*

CALANTICA. *tegmen capitis, quo mulieres utebantur, cujus usum propterea Clodio objicit Cicero* in Clod. ap. Nonium.

CALCEUS. Nat. D. I. 29. calcei *repandi.* v. *Repandus.*

CALCULUS. Fin. II. 19. voluptatum *calculis* subductis. Lael. 16. ad *calculos* vocare. * *de ludo duodecim scriptorum:* Fragment. Hortens. ut *calculum* reducas, si te dati poenitet.

CALEFACIO, CALFACIO. *vexo, agito, molestiam creo, negotium facio.* Qu. Fr. III. 2. eodem die Gabinium ad populum luculenter *calefecerat* Memmius. ad Div. VIII. 6. Si vos Parthi nihil *calfaciunt*, nos hic frigore frigescimus. *ibid.* XVI. 18. *calface* hominem.

CALEO. *vexor.* ad Div. VIII. 6. nunc *calet.* *calere *dicuntur, quae studiose aguntur, jactantur.* Philipp. V. 4. *calebant* nundinae. Planc. 23. crimen *caluit*, re recenti. i. e. *sermonibus vehementer jactatum est. Simili ratione etiam homines dicuntur* calere, *ut* Brut. 66. *calere* in agendo. Att. XV. 6. an ego, cum omnes *caleant*, ignaviter aliquid faciam? * Verr. I. 26. postquam satis *calere* res visa est. h. e. *postquam visi sunt convivae satis vino calere, animisque esse commoti.*

CALIDUS. Off. I. 23. *calida* consilia. *temeraria et periculosa.*

CALIGA. *genus calcei militare.* Att. II. 3. *de Pompejo:* mihi ejus - - *caligae* non placebant.

CALIGO. Fin. 15. per *caliginem* cernitur. i. e. *obscurius.* **status reip. perturbatus.* Sen. p. Red. 3. *caligo* anni illius, *de tempore Clodiano.* v. *Tenebrae.*

CALLERE. *callum ducere, obdurescere.* ad Div. IV. 5. in illis rebus exercitatus animus *jam callere* debet.

CALLES. Sext. 5. Italiae *calles* atque pastorum stabula. *Sunt viae pecorum ex aestivis pastionibus in hibernas commeantium et contra. v. Ursin. ad Varr. R. R. II. 2. 10. Unde* silvae callesque *junguntur. v. Interpr. ad Sueton. Caes.* 19. Cluent. 59. sunt *colles pastorum*, ubi leg. videtur *calles.*

CALLIDE. *intelligenter, solerter.* Or. I. 20. *callide* dicere. i. e. *subtiliter.* Or. 28. *callide* et argute dicere. Caecin. 5. nihil *callide* agi posse.

CALLIDUS. Nat. D. III. 10. *Callidos* voco, quorum tamquam manus opere, sic animus usu concalluit. **solers, intelligens.* Nat. D. II. 57. natura nihil est *callidius.* **de oratore* est *subtilis et acutus,* v. c. Or. 7.

CALLUM. Tusc. II. 15. labor quasi *callum* obducit dolori. *ibid.* III. 22. diuturna cogitatio animis *callum* vetustatis obduxerat.

CALUMNIA. *lis, quam alicui sine causa intendimus, ut ei molestiam, et periculum creemus.* Mil. 27. *calumnia* litium fundos alienos petebat. Q. Fr. I. 1. acerrima ministra Praetorum avaritiae *calumnia.* Verr. II. 27. a quo HS. centena millia per *calumniam* malitiamque petita sunt. Caecin. 7. *calumniam* obtrivit et contudit. h. e. *terrorem litis improbae.* * *hinc ductae etiam eae formulae, in quibus calumnia significat actionem, judicium calumniae, aut simile quid, cujus objectum est calumnia.* Cluent. 59. *calumniam* non effugiet. i. e. *calumniae damnabitur.* ad Div. VIII. 8. *calu-*

CANCELLI. Verr. III. 59. *cancellos* alicui circumdare, *dicimur, cum cavemus, ne quis pro libidine male facere possit, ducta dicendi ratione a bestiis, quibus cancelli circumdantur, ne effugere, aut nocere cuiquam possint.* * Sext. 58. *cancelli* fori. *septa. vid. Salmas. ad Hist. Aug. T. II. p.* 80.

CANDIDATORIUS. Att. I. 1.

CANEPHORAE. Verr. IV. 3. *statuae referentes speciem virginum sacerdotum Cereris, quae in solemnibus Cereris bina canistra ferebant, et inde Canephorae dicebantur. vid. Spanhem. ad Callimach. Hymn. in Cerer.*

CANESCO. Or. 2. cum oratio jam *canesceret*, haberetque suam quandam maturitatem et quasi senectutem.

CANIS. *assecla.* Att. VII. 3. Clodii *canis.* * *de homine, qui ad investigandas et odorandas res adhibetur.* Verr. I. 48. multa *canibus* suis opus esse, quos circa se haberet, etc.

CANO. Verr. I. 20. Agr. II. 26. intus *canere. proverbium in eos, qui omnia ad suam utilitatem referunt: ducta dicendi ratio a statua quadam, citharistae speciem exhibente, qui intus caneret, hoc est, non dextra manu uteretur, et ab exteriori parte chordas plectro perćuteret, sed sinistra tantum ab interiori parte chordas carperet, atque ita totam cantionem perficeret. vid. Ascon. ad Verr. I. 20. et Voss. ad Catull. p.* 144. *ubi explicatio loci Ciceroniani affertur ex ineditis Vulcatii Gallicani expositionibus in Verrinas.*

CANTHARIS. *genus insecti venenati et mortiferi.* ad Div. IX. 21. C. Carbo, accusante L. Crasso, *cantharidas* sumsisse dicitur. Tusc. V. 40. mortem minitanti, magnum vero, dixit, effecisti, si *cantharidis* vim habuisti.

CANTHERIUS. Nat. D. III. 5. ad Div. IX. 22.

CANTICUM. ad Div. IX. 22. nosti *canticum.* *Est locus e Comoedia aut Tragoedia. vid. Interpretes ad h. l. et in Cantor.*

CANTILENA. *de notissimis et crebro usurpatis obsoletisque dictis, versibus, praeceptis,* etc. Or. I. 23. *cantilena* e scholis; *de vulgatis rhetorum praeceptis.* Att. I. 16. ut crebro mihi insusurret Epicharmus *cantilenam* illam suam, Νῆφε, etc. * *de re, quae fama et sermonibus hominum jactatur, fama.* ad Div. XI. 20. crede mihi, totam istam *cantilenam* ex hoc pendere, ut quam plurimum lucri faciant.

CANTIO. *incantatio.* Brut. 60. idque veneficiis et *cantionibus* Titinniae factum esse dicebat.

CANTOR. *histrio.* Sext. 55. *cantorum* convicia. Tusc. III. 19. *cantores* Euphorionis. *quo loco etiam interpretantur laudatores. vid. Salmas. ad Hist. Aug. T. II. p.* 433. 842. * *hinc ducta ea ratio, cum* cantorem alicujus rei *dicunt, qui eam saepe multumque, ut actores Fabulas, decantat.* Or. I. 55. Legulejus quidam, praeco actionum, *cantor* formularum, auceps syllabarum.

CANTUS. Orat. 18. Est etiam in dicendo quidam *cantus* obscurior. Or. I. 60. *cantus* remissiores, *de pronunciatione histrionis scenici.*

CAPAX. Orat. 29. ipse Demosthenes - - non semper implet aures meas: ita sunt avidae et *capaces.* h. e. *quibus dicendo inprimisque amplificando satisfieri non facile potest.*

CAPEDO et CAPEDUNCULA. *vasculum ex eo genere, quo in sacris utebantur.* Parad. 1. Nat. D. III. 17.

CAPESSERE. *capere.* Nat. D. II. 47. *capessere* pastum. * *invenire.* Div. I. 20. quaerere te, neque corde posse *capessere. e Poëta.* * *capessere* rempublicam; *est cum accedere ad rempubl. v. Accedere, tum negotium quodcunque publicum suscipere et administrare.* Att. I. 17. Sext. 6. auctoritas

ca-

occurrunt, h. e. *Servii consilium non mihi satisfacit. Atque omnia adeo consilia in hac causa hujusmodi sunt, ut rem non expediant, nullius consilii exitum invenimus, ut ep. antec. dixerat. Nam quamcunque sententiam, quodcunque consilium capias, semper magna dubitatio relinquitur, semper multae rationes occurrunt, quibus consilium delectum impugnari potest, semper periculi aliquid subest. Haec est illius loci sententia; quam nec Manutius cepit, nec qui hunc locum in Lexico Fabr. interpretatus est; quorum uterque de Servio accipit; quasi ei, tamquam JCto, omnes captiones in mentem veniant. Ceterum mentionem JCti Ciceroni captionum verbum in memoriam redegisse facile concedo. nam JCti cavent clientibus, ne ab adversariis capiantur.* v. *in Capio et Captiuncula.* * *ut* fraus *est pro* damno, *sic* captio: *si vera lectio, de quo dubitant quidam, qui malunt* cautio. Att. V. 4. etsi paene praeterii, chartam tibi deesse, mea *captio* est; siquidem ejus inopia minus multa ad me scribis. *Facile apparet, sensum hunc esse: mihi fraudi, damno est, quod tibi charta deest, quando ea res eo valet, ut breves literas accipiam.* Captos *dici, qui damnum accipiunt, jacturam faciunt, certum est; neque solum fraude aliorum hominum, sed quacunque ratione. Sic* mente, membris, oculis capti *dicuntur, qui earum rerum jacturam fecere. Et est* captio *sic ap. Plautum et alios, ut dudum Lexicographi docuerunt. Sic* captiosus *pro* damnosus. *Sed v. not.*

CAPTIOSUS. *ad decipiendum accommodatus, paratus.* Acad. IV. 5. *captiosa* interrogatio. Fin. I. 7. qua via *captiosa* (sophismata) solvantur, etc. Rosc. Com. 29. o! *captiosam* societatem! * *periculosus, damnosus.* Caecin. 14. est *captiosum* omnibus, rem ullam constitui ejusmodi. Brut. 52. quam *captiosum* est populo!

CAPTIUNCULA. *periculum.* Att. XV. 7. Servius pacificator videtur obiisse legationem, et omnes *captiunculas* pertimescere. *Timidum fuisse Servium in bello Civili, patet e X. 14. 15. Videtur autem verbum sumtum e jure. JCti cum cavent clientibus, omni captionis, periculique generi occurrere student. Hinc pericula, quae timebat et cavere cupiebat Servius, captiunculae eleganter dicuntur.* v. *Captio.*

CAPTO. *allicio.* Inv. II. 52. res nos emolumento *captat.* * *quaero, aucupor, expecto.* Inv. I. 31. inductio est oratio, quae rebus non dubiis *captat* assensionem ejus, qui etc. ad Div. X. 23. Lepidus desperato adventu meo, quem non mediocriter *captabat.* * *decipere.* Acad. IV. 29. quid enim ad illum, qui te *captare* vult, utrum tacentem irretiat, an loquentem?

CAPUT. *decretum philosophi.* Acad. IV. 101. Ita nobis tacentibus ex uno Epicuri *capite*, altero vestro, perceptio et comprehensio tollitur. * *summa.* Verrin. III. 35. de *capite* aliquid demere. ibid. I. 11. aliquot nominibus de *capite*, quantum commodum fuerit, *frumenti* detraxit. * *quod est in quaque re principium et summum, plurimumve valet.* Tusc. V. 34. se jure illo nigro, quod *caput* coenae erat, delectatum. Or. I. 35. *caput* est, - - quamplurimum scribere. ibid. II. 82. ad consilium dandum *caput* est. * *auctor rei.* Flacc. 18. *caput* est Graecorum concitandorum Heraclides ille Temnites. Planc. 23. si quid sine *capite* manabit, et cujus auctor non exstet. * *Sed inprimis haec significatio et obvia et notanda est, cum caput dicitur pro hominis statu, libertatis et civitatis jure, atque adeo vita.* Topic. 4. Si ea mulier testamentum fecit, quae se *capite* numquam diminuit, h. e. *numquam alicui nupsit, adeoque non transiit in aliam familiam, amissa pristina: quae est diminutio capitis minima.* v. *Diminutio.*

CAS-

CASSUS. *inanis.* Tuſc. V. 41. *caſſum* quiddam et inani vocis ſono decoratum.

CASTELLANUS. Brut. 73. triumphus *caſtellanus.* i. e. *de castellis.*

CASTELLUM. Div. II. 16. urbem philoſophiae proditis, dum *caſtella* defenditis.

CASTIGATUS. Tuſc. II. 21. videsne, ut obmutuerit, non ſedatus corporis, ſed *caſtigatus* animi dolor.

CASTIMONIA corporis. Leg. II. 10. *puritas a ſordibus, a Venere, etc.*

CASTUS. Phil. XIII. 4. *caſta* res familiaris a cruore civili. Tuſc. I. 3. qui ſe integros *caſtosque* ſervaſſent, *ſc. a vitiis humanis.* Har. Reſponſ. 13. *caſtiſſimi* ludi, i. e. *ſanctiſſimi.* Rabir. Perd. 4. *caſta* concio, ſanctus campus. Leg. II. 18. ebur-haud ſatis *caſtum* donum Deo. Roſc. Com. 7. perjurum *caſtus* fraudaſſe dicitur.

CASUS. Flacc. 1. acerbiſſimus reipublicae *caſus, de conjuratione Catilinae: dicitur enim de quavis magna calamitate. ibid.* 13. *caſus* eſt in capiendo. ad Div. X. 3. in quo *caſu* interpellatus et adhuc vivit et dicitur victurus; *de vi ſibi ipſi allata a Laterenſe. ibid.* 18. haec res magnum *caſum* habet, *valde pendet a fortuna. ibid.* 8. Cum in eum *caſum* me fortuna dediſſet, ut aut etc. *da ich in die Umſtände gekommen bin.*

CATADUPA. *cataractae.* Somn. Sc. 5. ficut ubi Nilus ad illa, quae *Catadupae* nominantur, praecipitat ex altiſſimis montibus, ea gens, quae illum locum accolit, propter magnitudinem ſonitus, ſenſu audiendi caret.

CATAMITUS. *cinaedus, ſcortum masculum.* Phil. II. 31.

CATAPLUS. Rab. Poſt. 14. *claſſis, inprimis et h. etiam loco ea, quae Alexandriam commeabat. vid. inpr. Salmaſ. de Mod. uſur. p.* 357.

CAVEA. *locus, ubi ſpectatores ludorum ſedent.* Cato 14. magis delectatur, qui in prima *cavea*, quam qui in ultima ſpectat. cf. Leg. II. 15. etc.

CAVEO. *de Jureconſultis dicitur, cum litigantibus aut aliquid contrahentibus, ſive verbis, ſive ſcripto, ostendunt, quomodo lis inſtruenda, resque contrahenda ſit, ne cauſa cadant, aut decipiantur.* Mur. 9. *caves*, ne tui conſultores decipiantur. *ibid.* Servius hic nobiscum urbanam militiam reſpondendi, ſcribendi, *cavendi* ſecutus eſt. ad Div. III. 1. *de Valerio JCto:* melius ei *cavere* volo, quam ipſe aliis ſolet. cf. Caecin. 27. Or. I. 48. **hinc cavere dicuntur etiam,* 1) *qui ſibi ſatisdari jubent in re aliqua.* Brut. 5. niſi prius a te *cavero*, amplius eo nomine neminem petiturum. cf. Verr. II. 23. Verr. III. 54. praedibus et praediis populo *cautum* eſt. 2) *qui aliquid excipiunt in formula pactionis, aut conditionem aliquam paciſcuntur.* Verr. I. 11. viderunt in cautione, cum ita *caverent*, ſi poſt Kal. Jan. in conſilium iretur. 3) *qui alicui quacunque in re proſpiciunt.* Cluent. 59. cum HS. XXX ſcripta eſſent, pro HS. CCC neque ei ſatis *cautum* videretur; voluit, eum aliquid acceptum referre liberalitati. Leg. II. 21. *v. Caute. *prohibere lege, edicto.* Verr. I. 43. cur hoc, cum in eodem genere ſit, non *caves?*

CAVERNAE navigii. Or. III. 46. *ſunt latera cava. v. Serv. ad Virg. Aen. II.* 19. *ſed vulgo l. c. eſt* carinas.

CAVILLATIO. Or. II. 54. *genus facetiarum in toto ſermone fuſum. Gr.* εἰρωνεία, *quali Socrates uſus eſt, quod non fuit in ſingulis verbis aut dictis.*

CAVILLOR. *jocor.* Nat. D. III. 34. atque in eo etiam *cavillatus eſt.* Att. II. 1. jam familiariter cum ipſo *cavillor* etiam et jocor. **jocoſe perſtringo.* Qu. Fr. II. 12. ejus praetextam riſu ſuum *cavillatus.*

CAUPONOR. ex Ennio Off. I. 12. non *cauponantes* bellum, h. e. *lucri causa gerentes.*

CAUSA. *res, de qua in judicio agitur, controversia forensis, quaestio finita, Gr.* ὑπόθεσις *s. ut Cicero definit:* res, quae habet in se controversiam, in dicendo positam, cum interpositione personarum certarum. Inv. I. 6. cf. Or. II. 19. *Hinc, ubi* res *et* causa *junguntur, P. Manutius,* rem *de toto negotio in se considerato,* causam *de momentis temporum personarumque accedentibus recte capiebat. v. ad Ep. 1. L. I. ad Div. p. 11. ed. Graev. hinc et, quid sit causam componere, scribere, v. c.* Att. XV. 24. *intelligi potest. Quod quamquam verum est, tamen est, ubi aliter Cicero.* Tusc. I. 48. *causam* rebus a Diis immortalibus judicatam. *Nam eo loco* causa *est quaestio infinita: sitne mors malum nec ne?* res, *quibus ea causa judicata est, sunt exempla hominum, quibus a Deo in beneficii loco mors concessa. Ceterum, quoniam in foro nulla potest esse controversia, sine interpositione personarum, propterea* causa *de quacunque controversia forensi dicitur.* Causae *forenses autem sunt vel* publicae, in Caecil. I. Or. III. 20.; *vel* privatae, Inv. I. 3. Publicae *sunt, quae non ad privatum hominem, sed ad universam rempublicam ejusque statum pertinent, quod scelera, de quibus agitur, ei aut directe nocent, ut peculatus, majestas, captae pecuniae, etc. aut exemplo et periculo publicae securitatis, ut parricidium, etc. unde populus earum judicium lege lata ad se pertinere judicavit, ut aut a se judicaretur, aut, quaestionibus perpetuis constitutis, a Praetoribus, quibus eae obtigissent; vid. Lex tabellaria Cassia.* Privatae *autem dicuntur, in quibus privatorum commodum agitur, ut de testamentis et hereditatibus, possessionibus, etc. Ab his causarum generibus judicia etiam vel publica vel privata dicuntur, de quo suo loco. Neque vero solum de forensibus controversiis* causa *dicitur, sed de negotiis quibuscunque, inprimis in quibus personae certae interponuntur, ut* Manil. 2. *causa* quae sit videtis. ad Div. VI. 10. *causa* ea est. etc. *Causa* inferior et superior Brut. 8. *est, quae vincitur, et quae vincit. Notanda porro tironibus haec:* Quint. 10. *Causae* dictio, *quae et de reo, et de patrono ejus, h. l. de patrono dicitur, nam uterque* causam *dicit.* v. Rosc. Am. 5. *ubi est de reo, et sic pluribus locis.* Or. II. 25. 30. quod *causam* facit, *dicitur caput causae, in quo tota causa versatur, s. ut aliis locis dicit, quod rem causamque continet.* Mil. 22. *quod in causa quaerendum est,* i. e. *in re et circumstantiis. Huc pertinet illud* ad Div. I. 1. *In causa* haec sunt: i. e. *status causae et negotii* hic est. **Quia in causa eorum, quorum est, utilitas atque adeo interdum salus posita est,* causa *dicitur etiam, in quocunque alicujus utilitas versatur: das Interesse.* Or. I. 34. *causa* imperii. Manil. 2. *causam* reip. ad me detulerunt, *ad q. l. vid. Graevius.* Legg. III. 4. Senator populi *causam* teneto. *Nat. D. I. 1. *Causam*, id est, principium philosophiae esse inscientiam. v. *Inscientia.* **partes etiam dicuntur* causa, *propterea, quod suas quaeque pars causas habet et affert, quare aliquid faciat, petat, etc.* Marcell. 1. in eadem *causa* esse, etc. **conditio.* Off. I. 31. alius in eadem *causa* non debet. cf. III. 28. Agr. III. 2. soluta sunt in meliore *causa*, quam obligata. **quod quis petit, contendit; quod, quicquid petitur, aut contenditur, certis de causis petitur et contenditur.* Ligar. 11. *causas* apud te rogantium gratiosiores esse quam vultus. *du sähest mehr auf die Sachen, als auf die Personen.* **de ratione justa et aequa, quare ali-*

aliquid ſit, cauſa idonea. Verr. I. 8. cum *cauſa* accedere ad accuſandum. Att. VII. 3. *cauſam* illa cauſa non habet. **pro eo, quod certa et idonea de cauſa ſit.* Quint. 15. omnes *cauſae* et neceſſitudines veteres intercedebant; h. e. *omnes cauſae ſuppetebant, propter quas amici eſſe alteri debemus et ſolemus: alibi dixit,* cum eo mihi ſunt omnia. *v. de hac phraſi Broukh. ad Tib. III. 3. ult.* **praetextus.* Dom. 5. in bona fortunasque locupletium per *cauſam* inopum - - repentinos impetus comparares. **excuſatio.* Att. XI. 7. tuas *cauſas* noleo. ad Div. XVI. 19. accipio *cauſam.* Verr. I. omen magis patribus, quam *cauſa* placuit. ibid. II. o! *cauſam* ſingularem! o defenſionem miſeram! ad Div. VIII. 8. *de militibus - cauſaeque* cognoſcantur, ſc. *propter quas mitti volunt. v. Gron. Sest. IV. 3. p. 273. ſq.* **abl. cauſa* praepoſita genitivo eſt. Or. I. 57.

CAUSIDICUS. Or. 9. qui Lyſiam ſequuntur, *cauſidicum* quendam ſequuntur. h. e. *qui nihil niſi cauſas in foro agat. Quo loco ſane honeſte dicitur, ſed tamen cum contemtu quodam.* A patrono cauſarum *alias diſtinguitur. v. Burm. ad Ovid. Am. I. 13. 21.*

CAUSULA. Opt. gen. dic. 3. Lyſias parvarum rerum *cauſulas* ſcripſit.

CAUTIO. *formula JCti, quo cavetur alicui. v. Cavere.* Or. 41. In juris ſcientia eſt perſecutionum *cautionumque* praeceptio. ad Div. VII. 18. *cautiones* veſtrae. **Hinc eſt etiam formula pactionis in genere, quod ea is ſibi cavet, qui pactionem facit.* Verr. I. 11. nam ita in *cautione* eſſe viderunt, cum ita caveretur, etc. *literarum obligatio, qua nobis a debitore cavemus.* Dom. 50. *cautiones* fiebant pecuniarum. ad Div. VII. 18. *cautio* chirographi. *v. Salmaſ. Mod. uſur. p.* 405. 422. **omnis res, qua nobis in quacunque re cavemus, ne quid fiat, quod factum nolimus.* Sext. 7. hunc Pompejus omnis *cautionis* foedere exſecratione devinxerat, nil contra me eſſe facturum. *Off. I. 14. habet res multas *cautiones.* h. e. *in ea re multa cavenda et providenda ſunt.* **declinatio rei prudenter inſtituta.* Tuſc. IV. 6. a malis natura declinamus: quae declinatio, ſi ratione fit, *cautio* appellatur. ad Div. XI. 21. quae *cautionem* non habent, de iis non laboro: *quae provideri et caveri non poſſunt.* *Flacc. 13. defendi facilis eſt *cautio*, non ſolum latibulis occultorum locorum, etc. *Att. V. 4. mea *cautio* haec eſt. *v. not.*

CAUTE. Leg. II. 21. Quid huc acceſſit e jure civili? Partitionis caput, ſcriptum *caute*, ut centum nummi deducerentur, *ſc. quia his verbis cavetur heredi a ſacris: unde paullo poſt in eadem re pergit:* quod ſi hoc, qui teſtamentum faciebat, *cavere* noluiſſet.

CAUTOR. *qui alicui cavet.* Sext. 7. *cautor* alieni periculi. *In altero loco, quem hic laudat Nizolius, non eſt in optimis edd.* cautor, *ſed* cantor. *v. Cantor. ſic et Plautus dixit Epid. III. 2.*

CAUTUS. Muren. 11. *Cauti* Juriconſulti. *ſc. quia aliis cavent. v. Cavere.* **tutus, minime periculoſus.* Caecin. 4. quo mulieri pecunia eſſet *cautior.* h. e. *ei magis de pecunia caveretur, tutiorque fieret.* Roſc. Am. 20. in *cautiorem* partem peccaret. **prudens.* Qu. Fr. I. 4. *cautum* conſilium.

CEDO. Mil. 23. *Cedere* legibus, *eſt, ſuſtinere aequo animo poenam legibus conſtitutam.* Sull. 25. *cedere* reipublicae, *eſt, aliquid ferre reipubl. cauſa.* Ligar. 7. *cedere* auctoritati, *eſt, parere conſilio.* ad Div. I. 1. Hortenſii ſententia *cedit* religioni de exercitu, h. e. *Hortenſius cenſet, non eſſe exercitum in Aegyptum mittendum, quod libris Sibyllinis ita videatur.* Mil. 1. *cedere* tempori, *eſt, ea non facere, quae tempus fieri non ſinit, aut quibus propter temporis rationem profici nil poteſt.* Sull. 16. *Cedo* amicitiae, *eſt,* igno-

sententiam dicunt in Senatu. ad Div. XI. 20. si tibi videtur, agros eorum militum - - his dandos *censeas* ab utrisque nobis. * censere *est etiam in censum deferre apud Censorem.* Flacc. 32. in qua tribu praedia *censuisti? ibid.* si aliena *censendo* sua facere posset. Act. I. in Verr. 18. *censendi* caussa. Flacc. 32. Sintne ista praedia censui *censendo?* h. e. *an possint a nobis in censum deferri. In censum autem deferri possunt possessiones, quae sunt mancipi et juris civilis.* v. Cic. l. c. *cf. Festus in Censui censendo: hinc, qui et nomen et rem apud Censorem defert,* censeri *dicitur.* v. c. Att. I. 15. Flacc. 32. * *cum acc.* censeri aliquid: ut l. c. mancipia, servos, etc. aliena censeri, etc.

CENSOR. *magistratus Rom. major, de quo cognoscas licet e L. III. de Legg. c. 3. Cluent.* 46. *Dom.* 51. *etc.* Fin. II. 10. quae jam oratio non a philosopho aliquo, sed a *Censore* opprimenda est. * *Fuere etiam* Censores *in aliis oppidis, etiam provincialibus, qui censum agunt, ut ex eo tributum conferri possit et exigi: quorum mentio in Verrinis II.* 53.

CENSORIUS. Agrar. I. 2. *censoriae* tabulae, *sunt libri, in quos nomina resque civium et notae referuntur.* Qu. Fr. I. 1. lex *censoria. v. Ind. LL. de* censoria notione, notis censoriis, subscriptionibus *v. suis locis.* Or. II. 90. *censorium* opus *est dignum nota censoria. Sic est etiam ap. Gell. IV.* 12. *et Plin. H. N. XVIII.* 3. censorium probrum. *pro nota censoria autem ap. Columell. XII. praef. et Sueton. Caes.* 41. *ubi vid. Casaub.*

CENSUS. *Censoris actio censendi.* Sext. 47. *censu* prohibere, *dicitur Censor, cum aliquem, quia civem esse non putat, bona sua in censum deferre non sinit.* Cluent. 48. cum in equitum *censu* Sacerdos prodiisset: *cum equites censerentur.* * *tabulae censoriae.* Arch. 5. *census* nostri. Coel. 32. *censum* pop. R. *incendit. v. Gronov. Sest. IV.* 1. *hinc etiam bona* in censum deferri *dicuntur.* * *pro re familiari dici, notissimum est.*

CENSUS, *a, um. civis Rom.* Verr. I. 41. neque *census* esset. *v. Ind. LL. in Lege Voconia. Nam ea significatio hujus verbi, cum is* census *dicitur* κατ' ἐξοχήν, *qui centum millia aeris habet. v. Gron. Sest. III.* 16. *ut* Classicus, *qui in prima classe censetur, cum etiam ceteri censi sint et classici, huc non pertinet, ut docuit Perizon. de Lege Voconia.*

CENTESIMAE. *(int. partes sortis), usurae sunt, cum singuli asses in mensem solvuntur pro centenis, unde fiunt duodeni in annum. Gronov. de Centes. et Unciis usur. p.* 431. 631. 632. *inpr. de Sestert. III.* 13. Verr. III. 70. *centesimis* binis foenerari. i. e. *acceptis duobus assibus pro centenis in singulos menses: unde facile intelligi potest, quae sint ternae et quaternae centesimae.* Attic. VI. 1. 2. ibid. 1. dico me *centesimas* ducturum. ibid. V. 21. *centesimae* perpetuo foenore ducuntur. *rechnen, passiren lassen, de Praetore provinciali, apud quem quis syngraphas persequitur.* ibid. VI. 2. *centesimae* perpetuae sunt, *cum adjiciuntur quotannis sorti, sine anatocismo. Interpretatur ipse Cicero ibid.* Scaptius *centesimis,* renovato NB. in singulos annos foenore, contentus non esset. *Iis opponuntur ibidem, centesimae renovatae* NB. *quotannis:* Sed *centesimis* ductis ex proxima quidem syngrapha, nec perpetuis, sed *renovatis quotannis. vid. Gronov. Mantiss. Pec. Vet. p.* 414. * Centesimae, *de quibus dictum, sunt vectigal privatum: ab his differt* centesima, *quae est vectigal publicum.* ad Brut. ep. 18. Obdurescunt quotidie magis boni viri ad vocem tributi: quod ex *centesima* collatum, impudenti censu locupletum, in duarum legionum praemiis omne consumitur. *Haec* centesima

teſima *ſolvitur ex rebus venalibus et aerario militari inſertur. vid. Lipſ. Magnit. Rom. II. 4. Gronov. Sest. III.* 13.

CENTUMVIRI. Caecin. 24. *ſunt aſſeſſores judicii centumviralis, de quo ſtatim.* Ad Centumviros, *eſt in judicio centumvirali.*

CENTUMVIRALIS. Caecin. 18. *centumvirale* judicium, *dicebatur a numero judicum rotunde enunciato. Nam judices erant omnino centum et quinque: cum ex ſingulis tribubus terni deligerentur. v. Feſtus in Centumviralia judicia. Ad ejus judicii notionem pertinebant cauſae plurimae, quas enumerat Cic. de Or. I.* 38. *ſed inprimis hereditariae. De eo judicio extat elegans libellus Sibrandi Tetardi Siccamae, recuſus Halae an.* 1725. *quem vid. inpr. I.* 6. *II.* 5. *et* 8. *quo capite de iis cauſis ad Centumviros actis exponit diſtinctius, quarum ap. Ciceronem eſt mentio, aliosque auctores latinos. Hinc intelliges, quae ſint* cauſae *centumvirales* de Or. I. 38.

CENTURIAE. *dicuntur partes populi aut exercitus. Nam cum populus a Servio in claſſes ſex deſcriptus eſſet, cuique claſſi etiam certus numerus centuriarum attributus eſt. Neque centum praeciſe homines continet: nam ultima claſſis, in qua aliquot millia fuiſſe certum eſt, una centuria continetur. Sed centuria eſt cujusque numeri aut multitudinis nomen, ut decuria;* Brut. 67. *Centuriae* paucae ad conſulatum defuere. etc. *v. Comitia centuriata.* ad Div. XI. 16. cum equitum *centurias* tenes, in queis regnas, mitte ad Lupum noſtrum, ut is nobis eas *centurias* conficiat. *Erant duodeviginti equitum centuriae, eaeque ad claſſem primam pertinebant.* Centurias equitum tenet, in iisque regnat, *qui eſt apud eos gratioſus, in magnaque auctoritate conſtitutus, ut facile ejus ſuffragationem ſequantur.* Conficere *autem* centurias alicui, *eſt, facere, ut eum renuncient.* * Agrar. II. 13. *in comitatu et inſtrumento magiſtratus provincialis commemorantur* tabernacula, *centuriae*, ſupellex. *Turnebus emendabat:* tentoriis. *Graevius ſuſpicabatur, intelligi* centurias fabrûm, *neque tamen multum huic interpretationi tribuebat. Non liquet.* * Campanos in *centurias* deſcribit. v. *Centuriare.*

CENTURIARE. *eſt, in centurias deſcribere, ad centurias redigere homines, ſcil. ut militent.* Att. XVI. 9. *Centuriat* Capuae, dinumerat: jam jamque video bellum. *Liv. XXII.* 38. *de peditibus dicit, de equitibus* decuriare. ad Quir. p. Red. 5. cum *centuriari* homines vidiſſem, *etc. de Clodio, qui homines plebejos, ſervos convocabat, in ordines deſcribebat, ut pugnarent contra Ciceronem, ſi reſiſtere legi et Romae manere vellet.*

CENTURIATUS, *a, um. comitia centuriata ſunt e Servii Tullii inſtituto, in quibus aut leges a magiſtratibus majoribus feruntur, aut magiſtratus majores, exceptis Aedilibus curulibus, creantur. Dicuntur ita, quia populus per centurias ſuffragia fert ex ordine claſſium, deinde poſt praerogativam, de qua ſuo loco, in claſſibus ex ordine a Servio inſtituto, unde* jure vocatae *dicuntur. Cur in centuriatis etiam tribuum mentio, infra, in Tributa Comitia, docebitur.*

CENTURIATUS. *locus Centurionis.* Piſ. 36. *centuriatus* palam venditos.

CERA. *pro tabula, cera inducta, cerata.* Verr. I. 36. extrema *cera* nomen infimum in flagitioſa litura fecit. *vid. inpr. Salmaſ. de Mod. uſ. p.* 463. 465. *ſq.*

CERARIUM. Verr. III. 77. *pecunia, quae pro cera datur:* ex omni pecunia, quam aratoribus ſolvere debuiſti, certis nominibus deductiones fieri ſolebant: primum - - deinde, pro neſcio quo *cerario.*

CERNO. *judico, agnofco.* Off. I. 20. magnus animus duabus rebus *cernitur.* Tufc. V. 8. quae genere, non numero *cernerentur.* * *refertur ad caufam, propter quam aliquid facimus.* Leg. I. 18. ubi eft gratus, fi non eum ipfum *cernunt* grati, cui referunt gratiam. * *pugnare, contendere.* ad Div. VIII. 14. quamdiu civiliter *cernitur,* h. e. *contenditur, non armis, fed iis modis, quibus cives inter fe contendere decet, lege, judicio, etc.* Off. I. 12. vitam *cernamus* utrique, i. e. *pugnemus de vita. v. Perizon. ad Sanct. Minerv. p.* 771. * Cernere hereditatem, *eft proprie, deliberare de hereditate, utrum eam velimus adire, nec ne: deinde fignificat id, quod hanc deliberationem fere fequitur, nempe, adire hereditatem. v. Perizon. l. c. cf. quae contra Kufterum de hac formula disputat, ibid. p.* 780. *b.* - 795. *et infra in Cretio.* ad Div. IX. 14. Sinas me hanc quafi falfam *hereditatem* alienae gloriae *cernere,* h. e. *adire.* Att. XI. 2. eoque ipfo die ex teftamento *crevi hereditatem,* etc. * Leg. II. 9. quibus Diis *creverint,* procuranto: *de Harufpicibus, cum refpondent, quibus Divis piaculum debeatur.*

CERTARE. Catil. II. 8. *certare* fructibus cum ufuris, *dicuntur, qui volunt ufuras fortis acceptae folvere reditibus praediorum, atque id aut difficillime aut plane non efficiunt.*

CERTUS. ad Div. I. 7. *certi* homines, *quibus fides haberi, epiftola recte committi poteft.* Rofc. Am. 16. *certum* patrem *dicuntur habere, quorum matres caftae pudicaeque fuere. Sic de* Inv. I. 2. *certos* liberos, *pater dicitur habere, cum caftam uxorem habet.* Quint. 3. *certus* pater familias, *eft diligens, attentus, rerum fuarum curiofus: nam ftatim fubjicit:* una in re paullo minus confideratus. ut Verr. III. 75. *certae* rationes, *opponuntur perturbatis, fine ordine fcriptis, interpofitis adeoque fide indignis.* Rofc. Am. 19. *Certus* accufator, *fide dignus, qui ita accufat, iis teftibus, argumentis, ut fides ei haberi poffit, adeoque fui muneris bene gerens. Nam propterea fide dignus eft, probatusque, quia eum intelligentem accufationis inftruendae, exercitatum, et munere fuo recte fungentem fcimus. Non hic reprehendendus erat a Graevio Hotomannus. Ceterum vid. Graev. ad pr. Quint.* 3. *ad Div. IX.* 19. * Caecin. 4. *certum* jus non obtinere, h. e. *caufam juftiffimam.* * Rofc. A. 16. *certum crimen.* * *opponitur infinito.* Or. II. 10. *certum* genus quaeftionis. Rofc. Com. 4. *certa* pecunia, *cujus fumma et magnitudo definita eft.* * *fortis, confirmato animo.* Att. X. 11. et quo ille *certiorem* me vult effe: *ubi Popma fubftituebat* fortiorem. *v. Gron. in Stat. p.* 415. *Duker. ad Liv. X.* 36.

CERVICULA. Verr. III. 19. *Cerviculam* jactare, *geftus erat, quo Hortenfius folebat uti, cum aliquid in oratione tractabat, in quo fibi placebat, cui confidebat plurimum. v. in Cervix.*

CERVIX. Orat. 18. in Hortenfio reprehenditur mollitia *cervicum,* h. e. *jactatio cervicis, (v. Cervicula) quae effet mollium effeminatorumque hominum. Sic* everfas cervices *objicit Clitiphoni Syrus ap. Terent. Heaut. II.* 2. 131. *homini molli et effeminato.* Verr. III. 59. qui erunt tantis *cervicibus,* h. e. *tanta audacia et impudentia.*

CERULA. Att. XV. 14. miniata *cerula* tua pluribus locis notandae funt. *ibid.* XVI. 11. miniatulae *cerulae. Scilicet veteres folebant ceram affigere locis librorum, de quibus quaerere amplius volebant, aut quos reprehenderent, quod* fignare cera *dicitur ap. Vitruv. IX.* 3. *v. Salmaf. de Mod. ufur. p.* 446. *et ad Solin. p.* 775.

CERUSSATUS. *fuco oblitus.* Pif. 11. *ceruffatae* buccae.

CESSIO. Leg. I. 3. *ceffio* libera et otiofa, *eft, cum quis abit e patria*

Romae, necessitatis causa, usus est veste graeca. Hae dubitationes et difficultates inde natae sunt, quod sibi substituta consuetudine sunt verba, res similes, ratione usus, non easdem significantes; cum plebs non intelligat, verba linguarum, in hoc praesertim genere, sibi non satis respondere. ad Herenn. IV. 47. *Citharoedo tribuitur* chlamys purpurea, coloribus variis intexta, et palla inaurata.

CHORAGIUM. *est apparatus scenicus, atque adeo quicquid sumtus sit in ludis scenicis, quod qui faciunt choragi dicuntur. vid. nos ad Xenoph. Memor. III. 4. Casaub. ad Sueton. Aug. c. 70. ut alios mittamus. Hinc* ad Herenn. IV. 48. *eleganter:* aut aliquod fragile falsae *choragium* gloriae comparetur, h. e. *instrumentum falsae gloriae, omnia ea, quibus falsa gloria comparatur.*

CHOREUS. *trochaeus.* Or. 63.

CIBARIA. *quibus alimur.* Rosc. Am. 20. *Cibaria (int. anserum)* locantur. * cibaria *dicuntur frumentum, quod magistratibus provincialibus eorumque Legatis, Quaestoribus, etc. a provincialibus dabatur, quod et* frumentum in cellam *dicitur. v. Cella.* Verrin. III. 93. uberiora facta sunt *cibaria* caritate. Att. VI. 3. *Cibaria* praefecti. cf. ad Div. V. 20. *Graeci* cibaria *interpretantur σιτομέτριον,* demensum *Terentio dicitur, vid. Salmas. Mod. usur. c. 4. p. 163.*

CIBARIUS panis. Tusc. V. 35. *est panis nigrior et vilior, qui servis dari solebat, ut ex Isidoro Origg. XX. 2. patet, quem et laudavit Davisius. Nonius autem c. 11. etiam suis temporibus* cibarium *neutro genere de hoc pane dictum tradit, quod olim de omni pane dicebatur. Eadem est adjectivi ratio, quod tamen citius quam substantivum de viliori pane dictum ex hoc Ciceronis loco intelligitur.*

CIBUS. Nat. D. II. 55. animalis *cibus, de aëre.* Fin. V. 19. animi cultus erat ei quasi quidam humanitatis *cibus. Elegans genus dicendi imitatus est Ovid. Rem. am.* 131. causa cibusque mali. *Metam. VI.* 480. cibus furoris.

CIEO. Or. I. 56. erctum *cieri,* i. e. *distribui: sed de ercto s.* hercto cito *infra in* Erctum *dicemus. Ceterum ex hoc loco concidit tota Salmasii disputatio ad Solinum de voce* citum, *in illo:* herctum citum. p. 891. *Ex graeco κίω,* i. e. *πορεύω, ad ambulandum provoco, putat esse* ciere, *et hinc* citare, citus, *pro* celer. *Sed in hoc* citus *primam esse brevem. Ab alia origine esse* citus *pro* divisus. *Nam in ea primam esse longam: quod etiam videbatur Stephano et Burmanno ad Virg. Aen. VIII.* 642. *ubi Donatus* citae *interpretatus est,* divisae. *Esse autem a graeco verbo σχίω, pro quo et σχίζω, ut πρίω, πρίζω. Pro σχίω esse et χίω, ut σφαιρίζω et φαιρίζω. hinc* cio, *unde* herctum citum, *patrimonium divisum,* etc. *Haec quidam tamquam oracula secuti sunt. Ex loco nostro falsum esse apparet,* citum *in* erctum citum *esse a* cio: *est enim* erctum cieri, *non* ciri. *Veteres dicebant* cieo *et* cio, *ab illo* citus *brevi prima; ab hoc* citus *prima longa, sed eadem vi. Sic in compositis, ut poëtae docent latini,* excĭtus *et* excītus, *ab* excieo, *illud, hoc ab* excio. *Utrumque est* commotus, excitatus, provocatus. Erctum ciere *autem non est proprie* dividere, *sed cum* erctum, h. e. *ut infra demonstrabitur,* bona, *quae aedibus v. c. paternis continebantur et tamquam arcebantur, movetur loco suo et dividitur, adeoque in alias aedes transit.*

CINCINNUS. Or. III. 25. in *cincinnis* oratoris aut poëtae offendi, *de ornamentis nimiis et affectatis.*

CIN-

CIRCUMRODERE. Att. IV. 5. dudum *circumrodo*, quod devorandum eſt.

CIRCUMSCRIBERE. *complecti paucis.* Sext. 45. Sed genus univerſum brevi *circumſcribi* et definiri poteſt. * *coërcere.* Mil. 33. Senatus, credo, Praetorem eum *circumſcripſiſſet.* - - an Conſules in Praetore coercendo fortes fuiſſent? *cf. Graev.* ad Attic. VII. 9. * *decipere.* Roſc. Com. 8. dic nunc, te ab Roſcio *circumſcriptum* eſſe.

CIRCUMSCRIPTE. Orat. 66. *circumſcripte* et numeroſe dicere. h. e. *per periodos: nam opponitur τῷ inciſe et membratim dicere.* * N. D. II. 59. Singulas res definimus, *circumſcripteque* complectimur. v. *Circumſcribere et Circumſcriptus.*

CIRCUMSCRIPTIO. *fraus.* Offic. III. 15. *circumſcriptio* adoleſcentum. Flacc. 30. emtiones falſas, praediorum proſcriptiones cum mulierculis, aperta *circumſcriptione* feciſti. * *circulus circa aliquem factus.* Phil. VIII. 8. niſi prius reſpondiſſet, quid facturus eſſet, quam ex iſta *circumſcriptione* excederet. * *ambitus.* Tuſc. I. 20. cum totam terram intueri licebit, ejusque cum ſitum, formam, *circumſcriptionem*, tum etc. Brut. 8. ipſa natura *circumſcriptione* quadam verborum comprehendit concluditque ſententiam. * *de periodo* eſt etiam Partit. 6.

CIRCUMSCRIPTUS. *brevis.* Or. I. 22. *circumſcripta* explicatio: *eſt definitio.* v. *Circumſcripte.* * *e medio ſublatus.* Verr. I. 16. omni tempore Sullano ex accuſatione *circumſcripto.* Fin. III. 9. *circumſcriptis* igitur ſententiis, quas poſui. *Sic Graeci utuntur verbo περιγράφειν, de quo v. Weſſeling. V. C. ad Diodor. pag.* 51. *unde haud dubie Latini ſumſere.* * *qui coercetur.* Phil. II. 22. *circumſcriptus* a Senatu Antonius. v. *Circumſcribere.*

CIRCUMSPECTARE. *de providis et timidis, qui ſaepe circumſpiciunt omnia.* Tuſc. I. 30. *circumſpectans* noſtra vehitur oratio.

CIRCUMSPICERE. *quaerere.* Verr. III. 90. non *circumſpiciam*, non quaeram foris, *ſc. exempla*, cum habeas judices, etc. * *de his, qui neſcii, quid agant, tamquam auxilii quaerendi cauſa, ſaepe circumſpiciunt.* Roſc. Com. 14. *Circumſpicit*, aeſtuat, negat nos etc. * *de iis, qui ſe nimis amant, ſibi nimis placent.* Roſc. Com. 2. usque eone te diligis et magnifice *circumſpicis? Ita ſe circumſpiciebat Καxία apud Xenoph. Memor. Socr. II.* 1.

CIRCUMVECTIO. Att. II. 16. portorium *circumvectionis.*

CIRCUMVENIO. *decipio.* ad Div. V. 1. nunc video illum *circumventum*, me deſertum. Roſc. Com. 9. quem per arbitrum *circumvenire* non poſſes, etc.

CIRCUS. *eſt aedificium publicum in oblongam et ab altera parte rotundam formam ab altera rectam extructum, in quo ludi equeſtres, qui inde Circenſes dicuntur, habebantur. Medius Circus diremtus erat* ſpina, *ad cujus extremitates, ubi flectebant aurigae curſum*, metae *collocatae erant. Ab ea parte, a qua curſus initium fiebat, olim linea recta albo deſcribebatur, intra quam ante ſignum datum equi cohiberentur, poſtea carceres perpetui extructi.* Circi *mentio ſaepe apud Ciceronem, ut* Mur. 34. 35. etc. *Circos Romanos narrat et exhibet Donat. Rom. Vet. et Nov. III.* 14. *cf. de Circis inprimis Salmaſ. ad Solin. p.* 635. *ſeqq. diſputantem: ut alios taceam.*

CISIUM. *genus vehiculi celerrimi et quidem biroti.* Roſc. Am. 7. *Ciſiis* Ameriam pervolavit. cf. Phil. II. 31. *De hoc genere vide, quae collegit Scheff. de Re vehic. L. II. c.* 18.

CISTA et CISTELLA. ad Herenn. I. 12. *ea, quae alias* ſitella: *ubi v. Pro* ciſtella *quidam libri* Ciſtula *habent. Codd. Lambin.* ſitel-

dixeris, quam *πολιτικόν ibid.* neque aptiorem *cito* aliquem dixerim.

CIVILIS. *Jus civile* 1) *opponitur* naturali, *adeoque et privatum et publicum jus complectitur.* Sext. 42. nondum neque naturali, neque *civili jure* descripto. 2) *opponitur juri publico.* Verr. I. 42. Cornelia testamentaria, numaria, ceterae complures, in quibus non jus novum aliquod populo constituitur, sed sancitur, ut, quod semper malum facinus fuerit, ejus quaestio ad populum pertineat ex certo tempore. De *jure* vero *civili*, si quis novi quid constituit, etc. *Nam in hoc loco manifeste a jure civili removentur causae publicae et quaestiones. Ex quo intelligitur, sensu Ciceroniano ne criminalia quidem, quae hodie vocantur, ad jus civile pertinere. Est enim civile jus nullum aliud, nisi privatum. Itaque lege de re aliqua, quae ad civile jus pertinebat ante, lata, ut ejus quaestio in posterum ad populum pertineret, ea juris publici esse incipiebat. Ceterum etsi Justinianus de jure privato se in Institutis dicturum profitetur L. I. tit.* 1. *tamen ex L. IV. tit. penult. intelligi potest, cum causas publicas et judicia publica ad jus privatum retulisse, itaque de iis etiam in Pandectis agitur L. XLIX. Sed adjiciamus alium locum e Cicerone. Caecin.* 2. simul illud futurum arbitrati sunt, ut in hac causa non de improbitate Sext. Aebutii, sed de *jure civili* judicium fieri videretur. Improbitas *h. l. est vis, quam Aebutius Caecinae ejusque advocatis fecerat. Ea erat causa publica, in judicio publico, ex lege de Vi armatis hominibus, disceptanda, adeoque juris publici:* Judicium *autem* de jure civili, *est de possessione, quod est privatum. Ceterum ipsa definitio juris civilis Ciceroniana in Topicis c. 2. totum hoc, quod diximus, confirmat. Jus civile* est aequitas constituta iis, qui ejusdem civitatis sunt, ad res suas obtinendas. *Partes ejus ibidem narrantur.* c. 5. * *de decreto Praetoris, item de* sententiis JCtorum *in usu fori, cum opponitur* legibus, ut Off. III. 16. 17. *de responsis JCtorum solis est* Caecin. 24. * Divin. in Caecil. 5. Nam civibus cum sunt ereptae pecuniae, *civili* fere *actione*, et privato jure repetuntur. Civilis actio est, *qua utitur civis non modo contra civem, sed quemcunque, a quo ei injuria facta est: ea autem est juris privati, non in omnibus causis, sed in pecuniariis ceterisque privatis. Sic* Orat. I. 11. *civiles* controversiae, *sunt forenses, in causis privatis.* * Or. III. 16. cum a *re civili* et a negotiis animi quodam judicio abhorrérent. h. e. *cum neque rempublicam capessere neque in foro versari vellent.* ibid. 31. *civilis* scientia. ibid. I. 14. rerum *civilium* cognitio, *est ea scientia, qua opus est ei, qui rempublicam capessere et in judiciis versari cupit. Unde* Invent. I. 5. *civilis* ratio, *est ars, cujus in civitate magnus est usus. item* Orat. 9. oratio *civilis*, *quae aut in Senatu, aut in concione, aut in judiciis habetur ad cives, et de rebus civilibus, in qua negat obscuras abditasque sententias locum habere, reprehenditque Thucydidem, qui iis conciones referserit.* * Milon. 13. quid enim odisset Clodium Milo, praeter hoc *odium civile*, quo omnes improbos odimus. Odium civile *est, quale impune erga cives exercere licet, remotum a vi et armis. Sic* vis civilis *est, qua uti possunt cives in possessionibus, cui opponitur* vis vera. *v. Argumentum Or. pro Caecina et in Vis.* *Planc. 10. Minturnenses coloni, quod C. Marium ex *civili errore*, atque ex impiis manibus eripuerunt, etc. h. e. *cum cives fugeret in bello Civili.* * Civilis *eleganter dicitur, qui aequo jure omnes cives secum esse patitur, neminem contemnit, nihil sibi praecipui arrogat, verbo, ita in omni-*

proverbium in eos, qui, quae a magiſtro audierunt, tenent, ſed neque recte intelligunt, neque eo recte uti poſſunt. Nam claudus in pilae ludo nil poteſt niſi pilam ſibi traditam retinere, non ea ex regulis ludi uti, propterea quod currere celeriter non poteſt.

CLAVICULA. Nat. D. II. 47. *claviculis* apprehendunt adminicula vites.

CLAUSTRUM. Muren. 8. cum ego tanto intervallo *clauſtra* nobilitatis refregiſſem.

CLAUSULA. Or. III. 46. *clauſulas* atque interpuncta verborum animae interclufio atque anguſtiae ſpiritus attulerunt. * *exitus Fabulae.* Coel. 27. Mimi eſt jam exitus, non Fabulae: in quo cum *clauſula* non invenitur, fugit aliquis e manibus, etc.

CLAVUS. Tuſc. IV. 35. *clavo clavum* ejicere. * Verr. V. 21. Et ut hoc beneficium, quemadmodum diceret, trabali *clavo* figeret, etc. * ad Att. V. 13. clavum movere. *ubi vid.*

CLEPERE. *furari.* Tuſc. II. 10. eum doctus Prometheus *clepſiſſe* dolo.

CLEPSYDRA. *menſura temporis aquea.* Or. III. 34. at hunc non clamator aliquis *ad clepſydram* latrare docuerat. *v. Almeloveen. ad Quintil. XII.* 6. *et quos ibi laudat.* Tuſc. II. extr. *de disputante dicitur* ad clepſydram.

CLITELLAE. Att. V. 15. *clitellae* bovi ſunt impoſitae. *proverbium in eos, quibus aliquid negotii datur, cui adminiſtrando idonei non ſunt. Clitellae enim aſinis imponuntur, non bubus.*

CLUDO. *laudatur e* Nat. D. II. 39. *ſed ibi in Gron. eſt* eludit, *in Daviſ.* alludit; *neque* cludit *aptum eſt huic loco.*

CLYPEUS. Or. 71. *clypeum* disſolvere, *dicitur in eos, qui res junctas et copulatas disſolvendo corrumpunt.*

COACERVARE. Agrar. II. 25. *coacervare* agros.

COACESCO. Catil. 18. non omnis aetas vetuſtate *coaceſcit.*

COACTOR. *dicitur, qui in auctionibus pecunias cogit, quae ab emtoribus ſolvendae ſunt, et eſt fere argentarius.* Cluent. 64. *noſtri: Caſſirer. v. Salmaſ. de Uſuris c. 17. p. 497. et Graev. ad h. l. Sed et dicitur de omnibus, qui in quocunque negotio cogendae pecuniae miniſtri ſunt. v. Manut. ad h. l. Sic* Rabir. Poſt. 11. utrum acceſſionem decumae, ut noſtri facere *coactores* ſolent, *ſunt miniſtri publicanorum, qui decumas exigunt.*

COACTUS. Caecin. 11. 12. *coacti* homines et armati. *eſt verbum interdicti.* c. 13. 21. *et ſignificat coactos ad vim faciendam.*

COAEDIFICARE. Att. XIII. 33. campum Martium *coaedificari.* Partit. or. 10. locus *coaedificatus* opponitur *vaſto.*

COAEQUARE. Verr. III. 41. omnia ad libidinem ſuam *coaequare*: h. e. *ſummos et infimos, ſacra et profana eodem modo pro libidine tractare, nulli parcere, etc.*

COAEVUS. *laudant e* Vatin. 13. *Sed meliores Codd. et edd. habent* coquos, *quod eſt rectum.* Coaevus *non eſt uſitata bono ſcriptori vox.*

COAGMENTARE. Phil. VII. 7. *coagmentare* verba, eſt *apte collocare et vincire. Unde* Or. III. 43. *coagmentatus* concurſus verborum, *opponitur* hiulco. * *e partibus diverſis compoſitus.* Tuſc. I. 29. nihil eſt in animis *coagmentatum*: h. e. *liberi ſunt animi a concretione, nihil eſt in iis mixtum, ut aliis locis dicit.*

COAUCTIO. Verr. III. 82. Crimen eſt ex *coauctione* annonae atque aeſtimationis. *Non crimini datur Verri aeſtimaſſe frumentum, et pro frumento pecuniam accepiſſe, ſed nimis magnam pecuniam accepiſſe, ſed nimis magnam pecuniam pro frumento coëgiſſe.*

COCTUS. Att. XIII. 52. bene *coctus* et conditus ſermo.

Verba haec sunt: Mimus quidam Accium poëtam nominatim compellavit (h. e. *perstrinxit: v. Compellare*) in *scena, pro quo est, ut dixi, in Codd. plerisque* coenaculo.

COENUM. *convicii genus.* Sext. 11. Dom. 18. Att. II. 21. Pompejus oblitus *coeno.*

COEO. ad Div. V. 19. Phil. II. 10. *coire* societatem. Sen. p. R. 7. cum hoc tu *coire*, sc. *societatem de re mala.* cf. Cluent. 54. Si quis *coisset*, sc. *ob rem malam.*

COEPI. *instituo, decerno.* Verr. II. 38. *coepit* vendere, et vendidisset, etc.

COERATOR. Leg. III. 4. *pro* curator *antique. Male laudat Nizolius* coerarius; *quae vox nihili est. Ibidem est* coerare *pro* curare.

COERCEO. *complector, contineo.* Nat. D. II. 22. omnia complexu suo *coërcet* et continet.

COETUS. *de conventu judicum, vulgo* sessionem *dicunt.* Herenn. IV. 36. si primo *coetu* condemnassetis.

COGERE, *seq. ut.* Verr. III. 16. *cogitur, ut* decernat. **exigere.* Att. I. 12. *cogere* pecunias. *de Fin. III. 2. dum Senatus *cogèretur.* Phil. I. 5. acerbe in Senatum *cogebar*, sc. *minis, pignoribus captis*, etc. *Or. II. 29. Cogi *dicuntur, quos commovendis πάθεσιν orator adducit, quo vult.* *Nat. D. III. 13. *cogi* potest, h. e. *effici, concludi.* *Or. II. 33. Se jus civile, quod nunc diffusum et dissipatum esset, in certa genera *coacturum.* **de periodo* eleganter Or. 68. ne infinite feratur, sed - - numero *coacta* debet insistere (oratio).

COGITARE. Att. X. 10. contra alicujus rationes *cogitare. ibid.* XIV. 14. Si amabiliter in me *cogitare* vis. Agr. II. 24. *cogitare* cum animis potestis.

COGITATIO. *spes.* Dejot. 3. venerunt non sine aliqua spe et *cogitatione.* *Tusc. IV. 11. *cogitatione* inter se differunt, *re* quidem copulata sunt, *pro quo barbari philosophi, idea, abstractione, praecisione, non autem extra mentem.* *Rosc. Am. 24. malae *cogitationes, böses Gewissen.* **Commentatio oratoris.* Or. I. 33. 34. in quotidianis *cogitationibus. MSS. et Edd. Vett.* concitationibus: *unde Manutius fecit* commentationibus, *Pearcius* exercitationibus: *sed praeter rem.* Cogitationes *et* concitationes *saepe confunduntur a librariis: vid. v. c. Gruter. et J. Gronov. ad Auct. ad Her. III.* 16. Cogitationes *autem quare non pro* commentationibus *dici possint, non video, cum* cogitare *et* meditari *pro exercitatione uti dicatur.* c. 61. meditando perfecit Demosthenes, etc. h. e. *exercitatione. Sic meditatio belli est praeparatio ad bellum. Eodem fere sensu cogitatio est apud Vitruvium. Haec ex prolusione de libris Cic. de Oratore a.* 1736. *edita, in qua obiter Pearcianas quasdam conjecturas rejecimus. Livius XXXV.* 28. *clare* cogitationes *vocat exercitationes Philopoemenis in comparando usu militaris rei, quoad animo peraguntur.*

COGNATIO. Div. II. 14. 15. naturae *cognatio, est συμπάθεια Philosophorum. v. Ind. Gr. Συμπάθεια.* *ibid. 69. qua naturali *cognatione* thesaurus cum somniis jungitur. **conjunctio, cum unum implicatum est alteri, ut sine eo consistere satis non possit.* Arch. 1. studia humanitatis quadam *cognatione* inter se continentur. *Div. I. 30. Deorum *cognatione* teneri. **elegans illud est* Sull. 20. numquam sibi *cognationem* cum praediis esse existimavit suis: h. e. *numquam ita amavit praedia sua, ut ea nollet vendere, si res postularet. Melius haec intelliges ex* Catil. II. 8.

COGNATUS. Or. III. 51. *Cognatum* mentibus nostris, est *res natura menti humanae ita conveniens, ut ea moveatur, inter quam* *adeo*

adeo et mentem nostram est quaedam συμπάθεια.

COGNITIO. ad Capitonem L. XVI. ad Att. Ep. 16. Consulibus *cognitionem* dedit. h. e. *cognitionis genus illud, quod juri ordinario*, h. e. *quaestioni, opponitur, quae fit ex legibus per certos magistratus. Nam* cognitio *fit extra ordinem ab eo, qui extra ordinem constitutus est, ut rem cognoscat, ut docent Salmas. de Mod. usur. c. III. p.* 111. *sqq. et Graev. in Animadv. ad Sigon. de Judic. II.* 4. *Caeterum, cum* cognoscere *etiam dicatur de ordinario jure, quod nemo in dubium vocare potest, aut vocavit, non video, quare non et* cognitio *proprie sit communis ordinariis et extraordinariis causis, et abusu demum sit, et per ellipsin quandam, ad extraordinarias traducta. Sic Suet. Claud.* 12. *cognitionibus* magistratuum tamquam consiliarius interfuit. *cf. Tib.* 33. *item apud ipsum Cic.* Brut. 22. cum dies *cognitionis* esset, *pro die judicii et ejus quidem ordinarii.* Verr. II. 25. *de judicio de falso:* ne qua ipsius *cognitio*, absente illo, de existimatione ejus constitueretur. *Sic et* cognoscere *interdum simpliciter de causa extraordinaria dicitur, ut* Verr. II. 13. *se cogniturum*, etc. *De rebus extraordinariis accipe etiam* Agr. II. 22. *cognitionem* agrorum, h. e. *de agris:* et ibid. 21. *cognitionem* Decemvirûm. * *notio.* Leg. II. 19. quod positum est in una *cognitione*, id in infinita dispartiuntur. * *notitia.* Nat. D. I. 17. innatae *cognitiones* Deorum.

COGNITOR. 1) est, *qui nobis testis est, esse nos eos, quos dicimus esse, et confirmat, nos sibi cognitos esse.* Verr. I. 5. civem romanum, qui *cognitores* honestos daret, sublatum esse in crucem. Verr. V. 65. *cognitorem* locupletem dare. ibid. non semper cum *cognitoribus* esse possunt. *Jam* 2) *quia hujusmodi homines sunt ei, cujus cognitores sunt, auctores et defensores, cognitores etiam dicuntur auctores et defensores. Sic* Cat. IV. 5. auctor et *cognitor* sententiae, *dicitur, qui se ejus sententiae profitetur auctorem.* in Caecil. 4. *cognitorem* juris sui. Harusp. Resp. 21. cum in me *cognitorem* illarum rerum omnium, illa flamma illorum temporum conjiciebatur. Res illae *sunt, ut ex contextu patet, auctoritas Senatus, consensio bonorum, status Italiae: harum rerum et auctor et defensor Cicero fuerat in consulatu.* in Caecil. 4. me *cognitorem* juris sui, etc. *Hinc* 3) *inprimis* cognitor *dicitur, qui praesentis causam in controversia civili agit, quemadmodum absentis* procurator. ibid. II. 43. *cognitorem* adscribit Sthenio. i. e. *adscribit in litteris publ., quis cognitor Sthenii fuerit, quis ejus causam egerit.* Caecin. 5. *cognitor* viduarum. Rosc. Com. 11. me *cognitorem* dedisti. *Vide de hoc verbo accuratissime disputantem J. Fr. Gronov. de Sest. IV.* 3. 4. Verr. III. 34. *Aeschrio et Docimus mariti Pippae et Tertiae, quibuscum rem Verres habebat, bona cum maritorum pace, qui uxorum nomine conduxerant decumas quarundam civitatum*, cognitores *uxorum dicuntur.* Veniunt Herbitam duo Praetoris aemuli non molesti, muliercularum teterrimarum improbissimi *cognitores:* incipiunt postulare, poscere, minari. *Apertum est*, cognitores *dici, quia uxorum res agebant, earumque nomine decumas exigebant, adeoque cognitorem dici etiam, cujus opera in rebus nostris quibuscunque utimur. Eodem modo* ibid. 60. *Apronius* cognitor Verris *dicitur, quia, quas decumas redemerat, Verri redemerat, et ejus nomine exigebat.*

COGNITUS. Brut. 25. homo per se *cognitus, opponitur* nobili, *qui propter majores nobiles notum nomen habet: homo novus.*

COGNO-

COGNOMINATUS. Part. 18. *cognominata* verba. *Sed Brutus corrigit* coagmentata.

COGNOSCERE. ad Div. I. 9. fidem *cognovi* hominum non ita magna mercede; *idem quod* spectare, *ut cognitus idem est, qui* spectatus. v. *Spect.* * Verr. I. 5. cum eum Syracusis amplius centum cives rom. *cognoscerent*, h. e. *dicerent, se scire, qui sit, eumque esse, quem se dicat.* cf. V. 59. v. *Cognitor*, n. 1. * Or. II. 41. *cognoscere* artem, *pro agnoscere, sentire, artem esse adhibitam.* * ad Her. IV. 18. qui privatus intolerabili superbia fuerit, eum commodum et *sui cognoscentem* videre in potestate quis speret?

COHAERENTIA. Nat. D. II. 62. ad mundi *cohaerentiam* pertinent, sc. *quod sine iis mundus consistere non potest.*

COHAERERE. *consistere.* Tusc. V. 28. virtutes sine beata vita *cohaerere* non possunt, nec sine virtute vita beata. Har. Resp. 27. si undique fulciamus, *cohaerebunt.* * Tuscul. III. 25. fulciendi sunt, qui ruunt, nec possunt *cohaerere* propter magnitudinem aegritudinis. *Saepe sic* cohaerere *est* ap. Cic. *pro eo est* junctum esse N. D. II. 28. * Leg. I. 8. alia, quibus *cohaerent* homines: *partes, quibus constant.* * Caecin. 18. sermo familiaris et quotidianus non *cohaerebit*. Coel. 7. vix *cohaerebat* oratio. h. e. *vix sibi constabat.* * Or. III. 43. *cohaerens* oratio, *quae oritur e compositione apta verborum: opponitur hiulcae.*

COHIBERE. ad Div. IV. 5. Vis ne tu te *cohibere*? i. e. *moderari animi commotionem, v. c. dolorem, impetum.* conf. Marc. 2. Tusc. IV. 18. Phil. III. 2. Tusc. III. 25. **complecti.* N. D. II. 13. omnes naturas *cohibet* et continet. * *avertere.* Verr. IV. 45. oculos ab aliqua re *cohibere.* * *sustinere.* N. D. I. 1. *cohibere* assensionem. Coel. 5. ad *cohibendum* brachium toga, i. e. *tegendum, occultandum.*

COHIBITIO. *interdictio, ex* Verr. III. 14. *laudatur e vett. edd. in Nizoliano Lexico: sed recentiores edd. habent* prohibitio.

COHORRERE. Orat. III. 2. *medicis dicuntur, qui frigore febrili infestantur: nam* horror *quoque sic dicitur, et in genere, cum frigus nos invadit, quod per totum corpus diditur, ut sit in terroribus magnis et subitis. v. Duker. ad Florum II.* 6. 14.

COHORS. Qu. Fr. I. 1. Verr. II. 4. ad Att. VII. 2. *cohors* Praetoris, sc. *provincialis, sunt comites ejus, Praefecti, Scribae, Medici, Accensi, Haruspices, Praecones.* l. c. 10. *In re militari autem* cohors praetoria *aliam vim habet, ut* Cat. II. 11. *est enim cohors, quae ad custodiam corporis Praetori s. Imperatori attributa est.*

COHORTARI. Att. XII. 31. *pro* confirmare vacillantem et labentem. *v. Graev. ad h. l.*

COITIO. Qu. Fr. II. 15. *coitio* Memmii. ibid. III. 1. in candidatorum consularium *coitione. Haec est illa* coitio, *propter quam de ambitu condemnatus exulavit Memmius. ad Div. XIII.* 1. *Est enim* coitio, *cum homines congregantur rei malae perficiendae, tamquam tribuum corrumpendarum, causa.* cf. Harusp. R. 26. et Att. II. 18. est *coitio* candidatorum. *Sed locus est dubius.*

COLEI. ad Div. IX. 22. *testiculi. Nam sic est ap. Petron.* 44. *ubi vid. Scheff.* Colei *autem erat et nomen familiae Lanuvinae: unde* Colei Lanuvini *honeste dicebantur, turpiter autem* Cliternini; *nam ibi nulla familia Coleorum, ut iis memoratis ad aliud potius obscoenum vocabulum alludi videretur, ut ad* κλειτορίδα, *aut simile.*

COLERE. Att. XIII. 30. a *te colendus* est. Istae autem κολακεῖαι non longum absunt a scelere. ad Div. VI. 12. amor *cultus* a te diligentissime. * Leg. II. 16. *de* ritibus

Fin.

Fin. V. 1. *de Attico:* Ita *se* Athenis *collocavit*, ut sit paene unus ex Atticis. Phil. II. 39. *collocatos* in agro Campano mimos. * *collocare* pecuniam *dicuntur*, *qui agros aut metalla emunt*, *aut foenori dant. vid. v. c.* Manil. 7. Off. II. 12. Caecin. 4. *nostri*, *sein Geld anlegen. Unde eleganter Cicero saepe hac dicendi forma utitur*, beneficium collocare. Phil. III. 2. *collocare* patrimonium in salute reipubl. i. e. *impendere in salutem reipubl.*, *quae pecunia non perit. Hinc ductum etiam illud* Verr. V. 14. aedilitas recte *collocata.* * *pro eo*, *apud nos dicimus*, *einquartieren. Unde variae formae ducuntur.* Verr. I. 24. comites ejus item apud ceteros hospites *collocantur.* Tusc. V. 1. totos se in optimo vitae statu *collocarent.* Coel. 20. se in meretricia vita *collocavit.* Off. I. 44. *collocare* se totum in cognitione et scientia.

COLLOCUPLETARE. Her. II. 18. *sed ibi variant libri quidam scr. et edd. Sed est etiam c.* 29.

COLLYBUS. Att. II. 6. in *collybo* est detrimenti satis. Verr. III. 78. deductiones fieri solebant primum pro spectatione et *collybo*, (h. e. *permutatione pecuniae l'agio)* - - nam *collybus* esse qui potest, cum omnes utantur eodem genere numorum.

COLOR. *ornamenta orationis.* Qu. Fr. II. 15. pingam *coloribus* tuis, penicillo meo. Or. III. 25. ornatur oratio genere primum et quasi *colore* quodam et succo suo. Sic ibid. 52. *color* orationis *oriri dicitur e tribus generibus*, *sublimi*, *medio*, *et tenui.* * Brut. 44. veritatis *color.* ibid. 46. urbanitatis *color.*

COLORATUS. Br. 48. oratio urbanitate *colorata.*

COLUMNA. Sext. 8. adhaerescere ad *columnam.* Columna Menia *in foro fuit*, *ad quam Triumviri capitales de furibus et servis supplicia sumebant*, *uti Asconius tradit*, *ad Divin. in Caecil.* 16. *adde*, *et de debitoribus*, *qui satisfacere non possent*, *qui sunt furibus simillimi. Nam h. l. quidem de obaerato sermonem esse*, *nullum est dubium. cf. inprimis* Cluent. 30. *ubi de Q. Manilio IIIviro capitali:* Ex petulanti atque improbo scurra, in discordiis civitatis, ad eam *columnam*, ad quam multorum conviciis deductus fuerat, cum suffragiis populi pervenit. *v. ibi Manut.* Adhaerescere ad columnam *igitur est*, *propter aes alienum ad columnam Meniam deduci*, *nec solvere debitum posse: allegoria ducta ab his*, *qui in columnis maritimis adhaerescunt*, *h. e. ad eas illisi naufragium faciunt.*

COLUMNARIUM. Att. XIII. 6. *columnarium* vide, ne nullum debeamus: quamquam mihi videor audisse a Camillo commutatam esse legem. *Est autem vectigal*, *quod solvitur pro columnis singulis*, *institutum*, *ut videtur*, *lege sumtuaria Caesaris*, *quod nimii sumtus in columnis fierent. vid. Burman. de vectig. R. p.* 205.

COLUMNARIUS. ad Divers. VIII. 9. Nolo te putare, Favonium a *columnariis* praeteritum esse. Optimus quisque eum non fecit. *Apparet*, *fuisse de plebe homines*, *nullius pretii*, *iique aut propterea columnarii dicti*, *quod ibi rei essent*, *(vid. Columna) ut videtur Manutio ad h. l. aliisque*, *aut*, *quod potius crediderim*, *quia circa eam columnam otii fallendi causa versarentur*, *similes subrostranis et subbasilicanis*, *quos et ipsos inde dictos scimus*, *quod pro rostris et ad basilicas esse solerent. Comprehenduntur* turba forensi, plebe urbana, *de qua saepe Cicero.*

COMEDERE. Att. VI. 1. numos alicujus *comedere.* ad Div. IX. 20. ne tua bona *comedim*, *antique pro* comedam: *de qua forma v. Heins. ad Virg. Aen. XII.* 801. Bona sua comedere, etiam ad Div. XI. 21. *occurrit.*

COMIS. Fin. II. 25. *comis* in amicitiis tuendis. *Ceterum qui*

 comis

tempus. Phil. XI. 6. quorum alter *commentatus* est mimos, alter egit tragoediam. ad Div. VII. 1. te ipsum, qui id jam multos annos *commentaris*, docebo profecto, quid sit, humaniter vivere. Br. 90. declamitantem *commentari*. Tusc. III. 13. futuras mecum *commentabar* miserias. Phil. III. 14. multos menses de libertate pop. Rom. *commentati* atque meditati. Div. I. 41. commentari *dicuntur magi Persarum, cum conveniunt et inter se, de rebus suis colloquuntur et deliberant.* Or. III. 23. *de magistro Samnitium gladiatorum dicitur* commentari. **particip.* commentatus, *passive* Brut. 88. sua *commentata* et scripta.

COMMENTARIOLUS. Fin. IV. 4. ne necesse sit, iisdem de rebus semper quasi dictata decantare, neque a *commentariolis* suis discedere. h. e. *a libellis, in quos praecepta de philosophia memoriae causa congessimus.*

COMMENTARIUS. Rabir. Perd. 5. *Commentarii* Regum, *sunt libri, in quibus leges, etc. Regum scriptae sunt, ut illa constitutio de judicando perduelle. Sed* Commentarii *in genere sunt libri, in quibus memoriae causa res perscribimus quascunque, unde de tabulis acceptorum et expensorum, de tabulis censoriis, libris Pontificum saepe dicitur.*

COMMENTATIO. *pro meditatione et exercitatione,* v. *Commentari.* Tusc. II. 18. Or. I. 33. Tusc. I. 30. *extr. commentatio* mortis. ibid. III. 16. *commentatio* parendi.

COMMEO. Nat. D. I. 11. animum esse per naturam rerum omnem intentum et *commeantem.*

COMMERCIUM. Verr. III. 40. *commercium* in eo agro Panormitanis non est: *pro potestate emendi agros.* cf. II. 49.

COMMETIRI. Inv. I. 26. *commetiri* cum tempore, h. e. *comparare.*

COMMINUI. Att. IV. 3. re familiari *comminui.* *Off. II. 11. quem C. Laelius Praetor fregit et *comminuit.* **notabilis est etiam haec forma,* ad Div. XIII. 12. non ut aliquid *de* commendatione illa *comminuam.*

COMMISCEO. Nat. D. II. 51. *commiscendorum* corporum libido.

COMMISSIO. Att. XVI. 5. *commissione* Graecorum frequentiam non fuisse: *sunt ludi graeci, certamina Graecorum, in quibus graeci homines, aut certe habitu graeco committuntur. Itaque pergit Cicero:* quod quidem me minime fefellit. Scis enim, quid ego *de graecis ludis* existimem. conf. *ibid.* XIII. 25.

COMMISSURA. Nat. D. II. 55. *commissurae* ossium, etc.

COMMITTERE. Fin. III. 2. ludis *commissis*: i. e. *coeptis.* **Simpliciter pro* scelus committere. Rosc. Am. 20. cum verisimile erit, aliquem *commisisse.* *Cluent. 37. *committere* multam, *pro facere, quo multa dignus sis, etc. Hinc saepe dicitur pro eo, quod nos dicimus: es versehen. ut* Verr. I. 43. nemo *committeret.* Rosc. Am. 5. *committitur* judicium inter sicarios, *pro habetur. ducto tropo a pugna, quae* committi *dicitur.* **Sich wohin wagen.* Rosc. A. 23. *committere* se in conclave. Verr. II. 4. *committere* se in conspectum populi. Sext. 54. se theatro populoque Rom. *commiserit.* **Elegans est etiam haec ratio.* Verr. I. 32. *committere* incommoda sua legibus et judiciis. h. e. *non ipsum vindicare, sed judicio persequi injurias suas.* **Est etiam pro perdere, cum committimus, ut aliquid pereat.* Verr. I. 10. II. 14. hereditas *commissa, eine Erbschaft, die verfallen ist. Sic* Flacc. 21. *commissa* fiducia. *ein verfallenes Pfand,* hypothecae *commissae, ut est* ad Div. XIII. 56. *hinc ducitur elegans ratio* pro Dom. 57. devotio convicta et *commissa*; *cum accidit id, quod voto suscepto a Diis consequi voluimus.*

COMMODARE. Verr. IV. 42. nomen suum alicui ad translationem

etiam ſua ſponte de te *communicare* ſolet: *ad me referre, deliberare.* Acad. IV. 1. itaque privabo illum potius debito teſtimonio, quam id cum mea laude *communicem.* Or. I. 15. *communicare* cum aliquo, *pro conſulere aliquem.* Roſc. Am. 40. 49. *res et ratio cum aliquo* communicari *dicitur, quem ſocium in commodis aut negotiis ſumimus.* ad Div. XV. 21. inimicitias mecum *communicaſti.* i. e. *inimicos meos pro tuis habuiſti.*

COMMUNIS. *vulgaris. quoad quae omnibus communia ſunt, vulgaria habentur, et adeo contemnuntur.* ad Div. I. 9. abhorrent a praeceptis *communibus.* ibid. VII. 1. *communes* mimos ſpectarent ſemiſomni. * Or. 33. *commune* judicium, *de judicio populi.* Dom. 18. *communia* tempora, *quae ad univerſam rempublicam pertinent.* Balb. 5. *communis* imperii fines, i. e. *noſtri, Rom.* Sext. 1. *communis* libertas. ibid. 6. *communem* ſalutem reficere. Planc. 14. *communis* ille ſenſus in aliis fortaſſe latuit. h. e. *alii fortaſſe diſſimularunt dolorem, qui ad omnes pertinebat.* Or. III. 29. quid in *communi* mente quaſi impreſſum ſit, *eſt notio confuſa, quam omnes habent, et quam evolvit philoſophus.* Piſ. 38. *communis* ſalutatio. h. e. *qua in omnes utimur, etiam ignotos.* Or. II. 77. *commune* exordium, *quod multis orationibus praemitti poteſt, et eſt in vitio.* ibid. 17. *communes* literae, *ſunt artes liberales, quibus omnes operam dare ſolent.* Orat. III. 27. locus *communis dicitur a rhetoribus, qui rem omnem ad genus refert, adeoque ad omnes formas pertinet. at* Verr. II. 46. *eſt locus publicus, ut forum, theatrum, porticus,* etc. Phil. II. 4. homo vitae *communis* ignarus, *ein Menſch, der nicht zu leben weiſs, ut nos dicimus, qui neſcit, quae omnibus, etiam inimicis, officia tribuenda ſint, et vulgo tribuantur.* Or. I. 49. verſatus in cauſis forenſibus atque *communibus. Tironum cauſa monendum eſt,* communia *dici, quae ad plures pertinent, adeoque* communia *dici poſſe etiam, quae* vulgaria *alias dicuntur, ut ſupra notamus. Quid enim ſunt communia praecepta, a quibus Ciceronis de Oratore libri abhorrent, niſi vulgaria, quae in vulgaribus rhetoricis libellis occurrunt? Eſt tamen etiam aliquid inter* vulgaria *et* communia *discriminis.* Vulgaria *dicimus, quae communia ſunt omnibus, ſed ita, ut hoc ipſo verbo contemtum eorum ſignificemus.* Communia *autem et ipſa ad plures, atque adeo ad omnes pertinent, ſed ſine contemtu. Sic dicimus* communem ſenſum, communem rationem, communia praecepta, communia mala, vitium commune, *ſed ſimpliciter reſpicimus ad id, quod ad plures aut ad omnes pertinet.* * Communia omnia *habent ſignificationem amicitiae.* ad Div. V. 21. nam tecum mihi eſſe *communia omnia,* ita quae opto contingant, ut vehementer velim: *ita locum bene conſtituit Graevius. Sed ſenſus eſt: tibi amiciſſimus et familiariſſimus eſſe cupio.* * Verr. II. 46. 63. *Commune* Siciliae, i. e. *univerſam Siciliam.* Verr. I. 33. *Commune* Milyadum. *Vid. de hac forma Heinſ. ad Ovid. Met. XII. 7.*

COMMUNIO. Mil. 36. bona, fortunas meas ac liberorum meorum in *communionem* tuorum temporum contuli: *tecum communicavi.*

COMMUNITAS. Fin. III. 20. *communitas* naturalis. ib. *communitas* civilis. ib. V. 14. prima *communitas* naturae. Off. I. 7. vitae *communitas.* ibid. 16. *communitas* et ſocietas humana. * Top. 6. res disjuncta a *communitate,* i. e. *a genere ad ſpeciem traducta, aut, in definitione, adjectis propriis ad communia.*

COMMUTABILIS. Inv. I. 18. *commutabile* exordium.

COMMUTARE. *cum abl. ſine praepoſ.* Agr. I. 5. poſſeſſionis invidiam *pecunia commutent. ubi v. Turnebus. add. Drakenb. ad Liv. XLII.*

habere, aut certe molestiae, ut aeque cara esse ac propinqua videantur. *Fontej. 1. Socii gallicorum bellorum *pericula populo R.* coriis remisque *compensarunt.*

COMPERENDINARE. Act. I. Verr. 11. *est jubere, reum iterum adesse, ut causa secunda vice agatur, et quidem in diem perendinum, ut tradit Asconius. cf. Comperendinatus.*

COMPERENDINATIO et COMPERENDINATUS. Verr. I. 9. Brut. 22. unum, quasi *comperendinatus*, medium diem fuisse.

COMPERIRE. Att. I. 14. Clodius - - me tantum *comperisse* omnia, criminabatur. *Cicero in causa Catilinaria crebro dixerat,* comperi omnia. *Ea res locum dedit dicteriis in Ciceronem, cum eum omnia comperisse risus causa dicerent. v. Casaub. ad h. l.*

COMPETITRIX. Mur. 19. habui scenam *competitricem. Eleganter. Antonius scenam argentatam in ludis dederat, collega Ciceronis in aedilitate: hinc metuebat Cicero, ne scena illa plus apud populum in petitione valeret, quam ipse, et scena petere consulatum pro Antonio videbatur.*

COMPILARE. Mur. 11. sapientiam *ab* ipsis *compilavit.*

COMPINGI. *coërceri, includi.* Or. I. 11. in judicium et conciunculas tamquam in pistrinum aliquod detrudi et *compingi.* Attic. VIII. 1. Apuliam amiserat culpa sua, in Picenum se *compegerat.*

COMPITALIA. Att. II. 3.

COMPITALITIUS dies. Att. VII. 7. ludi *compitalitii*, Pison. 4. *solemnia, quae in compitis agebantur.*

COMPLECTI. ad Div. II. 6. Si *complecti* hominem volueris. ibid. 8. da te homini: *complectetur,* mihi crede. cf. ibid. 13. *dicitur de his, qui aliquem in amicos recipiunt, et liberaliter, beneficeque tractant. Hinc* Lael. 15. fortuna quos *complexa* est. *item* Phil. V. 16. causam eam *complexus* est, *pro ad eas partes accessit.* **in agricultura et re hortensi* complecti terram *dicitur eleganter de plantis, quae convalescunt, adhaerescunt, comprehendunt, bekleiben: hinc ductum videtur hoc* Tusc. II. 4. cum philosophia *complexa* est naturam. *sequitur* insedit. **pro* concludere *in syllogismo est* Invent. I. 40. *quemadmodum ipsa conclusio dicitur* complexio. *ubi vid.* *Tusc. I. 22. Deum cogitatione *complecti* non possumus, *wir können uns Gott nicht vorstellen.* *ad Div. VI. 6. literis *complecti, de re aliqua scribere, de poëtis et historicis.* *Att. II. 6. Sic *complexus* sum otium, ut ab eo divelli non possim. *sic delector, sic frui cupio otio.* **consequi.* ad Div. X. 12. eam facultatem habes maximam, quam cum *complexus* es, tene. **adjungere.* Pis. 31. *complecteris* amplissimos viros ad tuum scelus. **passive est* Tusc. V. 14. in eo genere, quo vita beata *complectitur. ubi vid. Davis. Sic* Rosc. Am. 13. quo uno scelere omnia scelera *complexa esse* videantur.

COMPLEMENTUM. Or. 69. *complementa* numerorum, *sunt verba inania, quae inserciuntur periodis, ut eo numerosior cadat oratio, ut Asiatici facere solebant.*

COMPLERE. *pro absolvere,* ut Graeci πληρῶσαι, Inv. II. 56. *extr.*

COMPLETUS. *plenus.* Verr. V. 57. *completus* mercatorum carcer.

COMPLEXIO. ad Herenn. IV. 14. *est genus figurae, dictum inde, quod duo genera exornandi complectitur, ut ibi ostenditur.* ibid. *est de contractione duarum literarum in unam.* *Inv. I. 34. *ponitur pro* conclusione syllogismi, *quae inde complexio dicitur, quia propositionis et assumtionis conceptus non communes complectitur.* **genus argumenti, quod* dilemma *dicunt alio nomine.* Inv. I. 29. *complexio* est, in qua utrum concesseris, reprehenditur ad hunc modum: si improbus est, cur uteris, sin probus, cur accusas. *Or.

duxerat, cum eo verbo nemo ante in tali re uſus eſſet. * Fin. V. 9. una *comprehenſione* omnia complecti. * Brut. 8. *comprehenſio* verborum, *eſt periodus.* cf. Or. 67. Brut. 44. * Nat. D. II. 59. *comprehenſio* rerum conſequentium cum primis, *eſt, cum intelligimus, quid ex quoque ſequatur.*

COMPRESSE. *tenuiter, breviter.* Fin. II. 6. quod latius loquerentur rhetores, dialectici autem *compreſſius.*

COMPRESSIO. Brut. 7. crebris ſententiis, *compreſſione* rerum breves et ob eam ipſam cauſam interdum ſubobſcuri.

COMPRIMERE. *occultare, celare.* Dom. 8. Verr. II. 77. Att. V. 21. *comprimere* frumentum. ibid. X. 4. delicta alicujus *comprimere.* * *ad ſilentium redigere.* Fin. II. 17. qui animi conſcientiam non curet, quam ſcilicet *comprimere* nihil eſt negotii. * *coërcere, domare, reprimere.* Phil. II. 9. impetum oppilatis ſcalis *comprimere.* Nat. D. II. 59. *comprimere* geſtientem. Fat. 5. naturam ita eſſe edomitam atque *compreſſam* doctrina.

COMPROBARE. Nat. D. II. 3. numen Deorum *comprobare*: h. e. *credere, deos eſſe.*

COMPROMISSUM. *eſt, cum utraque litigantium pars promittit, ſe arbitri ſumti ſententia ſtaturam, ni fecerit, certam pecuniam, ut in ſponſione, amiſſuram.* v. *Compromittere.* Roſc. Com. 4. quid ita de hac pecunia - - de tuarum tabularum fide *compromiſſum* feceris, arbitrum ſumſeris, etc. Verr. II. 27. judicium de *compromiſſo.* Verr. II. 27. poenis, *compromiſſisque* interpoſitis HS. CCC extorquenda curavit: quodque judicium ſecundum Heraclium de *compromiſſis* factum erat, etc. *Sed quoniam illud genus compromiſſi inde dicitur, ut ex notatione intelligitur, quod uterque promittit et inter eos de re convenit, compromiſſum in genere dicitur omne id, de quo inter duas partes convenit. Sic* ad Div. XII. 30. Sed a magiſtris (auctionis) cum contenderem de proferendo die, probaverunt mihi, ſeſe, quo minus id facerent, et *compromiſſo* et jurejurando impediri.

COMPROMITTERE. *dicuntur, inter quos de re quacumque convenit, quique aliquid de communi ſententia ſtatuunt ſe facturos, interpoſita arbitraria poena.* Qu. Fr. II. 15. tribunicii candidati *compromiſerunt*, HS. quingenis in ſingulos apud M. Catonem depoſitis, petere ejus arbitratu, ut qui contra feciſſet, ab eo condemnaretur.

COMPUNGERE. Or. II. 38. *compungere* ſe ſuis acuminibus: *de dialecticis, in primis Stoicis, dicitur, qui disſolvere inexplicabilia a ſe reperta ipſi non poſſunt. Sed de ſtigmate notatis* Off. II. 7. *compunctus* notis Threiciis.

CONARI. *pro poſſe, conari cum effectu, ſive pro actione ipſa.* in Caecil. 14. *de Hortenſio:* numquam ullo artificio me pervertet, numquam ingenio me ſuo labefactare atque infirmare *conabitur. Sic* Verr. II. 14. leviore illo artificio aggredi *conatur*, *pro* aggreditur. * *in animum inducere, decernere.* ad Div. V. 4. qua inductus ad te ſcribere *ſum conatus.*

CONCALLEO. Nat. D. III. 10. *concalluit* manus opere.

CONCEDO. *permitto.* Agr. I. 1. agros *concedere. v. et Conceſſio.* * *cedo.* ad Div. IV. 3. *concedo* nemini, qui majorem ex pernicie reip. moleſtiam traxerit. Att. XIV. 18. neque ei quidquam *in* deſperatione *concedo.* Verr. II. 44. ut vix Apronio *de* familiaritate *concedere* videatur. Roſc. Am. 40. *de* arte *concedere. Huc pertinet locus* Catil. I. 9. *ubi Graevius habet* cedĕre, *maleque negat*, concedere *ſic dici.* * *condonare.* Verr. I. 49. quid eſt aliud, peccata *concedere* omnibus? cf. Or. III. 51. Roſc. Am. 1. neque temere dicto *concedi* poteſt. ad Div. V. 6. non putat, ſe ſuſtinere poſſe cauſas multorum, ſi tibi,

CONCINNE distributus, Or. II. 19. *est e dialecticorum praeceptis.*

CONCINNITAS. Or. 25. illam autem *concinnitatem*, quae verborum collocationem illuminat his luminibus, quae Graeci σχήματα appellant, etc.

CONCINNITUDO. Inv. I. 18. *eadem, quae* concinnitas.

CONCINNUS. Or. 19. ſententias *concinnas* magis exquirunt, quam probabiles philoſophi. h. e. *quae magis propter acumen placeant, quam veritatem.*

CONCIO. Att. IV. 2. *concionem* alicui dare, *dicuntur magiſtratus, cum privatum hominem, cui ex roſtris cum populo agendi poteſtas non eſt, in concionem producunt, eique dicendi poteſtatem faciunt.* **oratio ad populum.* ad Div. X. 33. epiſtola *concionibus ſimilis. ibid.* II. 12. ita tumultuoſae *conciones* afferebantur. *Or. II. 48. funebris *concio*, ſc. *in qua laudatio habetur.*

CONCIONALIS. Qu. Fr. II. 5. Senatus clamor prope *concionalis.* Att. I. 16. *concionalis* hirudo aerarii, miſera ac jejuna plebecula.

CONCIONARI. Tuſc. I. 49. velut e loco ſuperiori *concionandum*: *de re, quae graviter dicenda eſt.* *Sext. 55. *de hiſtrionibus dicitur, quia clara voce agunt, ut ii, qui pro roſtris concionantur.*

CONCIONARIUS populus. Qu. Fr. II. 3.

CONCIONATOR. Catil. IV. 5. *homo turbulentus, populum concitans concionibus.*

CONCIPERE. Qu. Fr. II. 15. negat enim Trebatius, in tanta multitudine eorum, qui una eſſent, quemquam fuiſſe, qui vadimonium *concipere* poſſet. h. e. *formulam dare, qua vadimonium promittitur, quod eſt proprium JCtorum.* **excogitare.* Har. Reſp. 26. *conceptum* eſt juſtitium et meditatum. *Graev. e Franc. malebat* concoctum. *Sed v. Concoquere. hinc pro conſequente ponitur*, h. e. *pro ipſo facto.* Tuſcul. I. 30. qui fraudes *conceperint.* **concipi pro oriri.* Nat. Deor. III. 36. *conceptus* a ſe ipſo dolor, *opponitur immiſſo divinitus.* **contrahere.* Act. I. in Verr. 16. *concepta* huic ordini turpitudo.

CONCISIO. Partit. 6. *eſt oratio per inciſa, caeſim facta vel fuſa.* cf. Or. 67.

CONCISUS. Or. II. 14. disputationes anguſtae et *conciſae.* Or. 18. *conciſus* minutis numeris, i. e. *utens membris brevibus, etſi numeroſis et venuſtis, ſine periodis.*

CONCITATIO. Tuſc. V. 15. 16. *concitationes* animi: πάθη.

CONCITUS ad rixam. Caecin. 5. i. e. *litigioſus, rixoſus.*

CONCLAMARE. Phil. VI. 1. cum vos *(de populo)* univerſi una mente atque voce iterum a me conſervatam eſſe remp. *conclamaſtis.* Flacc. 7. quod Mithridates - - ſe velle dixit, id ſutores et zonarii *conclamarunt.*

CONCLUDERE. Div. I. 32. rationem *concludere.* Or. 51. abſolute *concluderetur* oratio. v. *Abſolute. vid. et* ad Div. XII. 16. *et ibi not.* *Acad. IV. 26. quatuor ſunt capita, quae *concludant*, nihil eſſe, quod percipi poſſit.

CONCLUSE. Or. 53. *concluſe* apteque dicere: *de numeroſa oratione in clauſulis periodorum.*

CONCLUSIO. Or. II. 8. *concluſio* verborum, *eſt periodus, in qua verba numeroſe collocata ſunt.* cf. ibid. III. 44. Or. 50. *concluſio* ſententiarum *eſt, cum ſententiae apta periodo comprehenduntur.* Inv. I. 29. ſimplex *concluſio*, *quid ſit?*

CONCLUSIUNCULA. Acad. IV. 24. *concluſiunculae* fallaces. Tuſc. II. 18. *concluſiunculae* contortae et minutae.

CONCLUSUS. Or. 5. *concluſa* oratio, *eſt ſtructa, numeroſa.* Or. I. 42. *concluſa* artibus *dicuntur, quae ad formam artis redacta ſunt.* Verr. II. 82. facinus crudelitate perfectum et *concluſum.*

proferam: *ubi Hotomannus malebat* concurſationes. *v. Concurrere.*

CONCURSUS. *tumultus, Auflauf.* Sull. 5. lapidatio atque *concurſus.* Catil. I. 1. *concurſus* bonorum. *Hinc et illud* Acad. IV. 22. ſuſtinere non potuit *concurſum* omnium philoſophorum, ſc. *contra disputantium.* * *ſtructura.* Orat. III. 43. *concurſus* verborum hiulcus. * Dejot. 10. *concurſus* facere, *de eo, quo conſpecto homines concurrere ſolent.* * *multitudo.* ad Div. VII. 33. *concurſus* occupationum. Fin. IV. 34. *concurſus* honeſtiſſimorum ſtudiorum.

CONDECENTIA. Or. III. 52. *Pearcius autem e Codd. MSS. reſtituit* decentia: *quod illud nullam auctoritatem idoneam habet.*

CONDEMNARE. Verr. V. 69. omnium mortalium ſententiis *condemnavi,* i. e. *feci, ut condemnaretur, de accuſatore: ut alii quoque dixere. Plin. XXXIV. 2. Verres, quem Cicero damnaverat. Livius VII.* 16. *extr. etc. ibid.* II. 8. fili *condemnat,* Veneri abſolvit. h. e. *abſolvit quidem, ne quid Veneri dare cogatur, ſed tamen cogit, ſibi dare, ut abſolvatur.* Caecin. 31. *condemnari* ſponſionis. * Cluent. 22. nullo praejudicio facto ex ipſa cauſa *condemnare.*

CONDERE. Verr. V. 29. *condere* in carcerem. * *condere* alicujus laudes. Att. I. 16. i. e. *celebrare. v. Burm. ad Albinov.* 343.

CONDICERE. ad Div. I. 9. *denunciare alicui, nos ad coenam venturos. Noſtri: Sich zu Gaſte bitten. v. Hotom. ad Roſc. Com.* 9.

CONDIMENTUM. Qu. Fr. I. 1. §. 7. multis *condimentis* humanitatis mitigare.

CONDITUS. *repoſitus ad uſus futuros.* Verr. II. 2. id non apud eos naſci, ſed domi *conditum* putaremus. Mur. 24. ut ei jam domi *conditus* conſulatus putaretur: *et ſic ſaepe.* Nat. D. II. 60. *condita* vetuſtati.

CONDITOR. Sen. p. R. 6. *conditor* convivii.

CONDITUS. *ſuavis.* Brut. 48. nemo ſuavitate *conditior.* ibid. 29. niſi id, quod dicitur, ſit voce, vultu geſtuque *conditius.*

CONDITIO. *ſtatus hominis.* Off. I. 13. infima *conditio* eſt ſervorum. * *voluntas alterius; arbitrium, quod nobis praeſcribitur,* etc. Verr. III. 62. venire ad *conditiones* alicujus, *pro facere, quod quis vult.* Quinct. 6. perduceret eum ad ſuas *conditiones.* Att. IX. 15. utar *conditione* Caeſaris, *qua ſc. mihi veniam dare vult. ibid.* VIII. 15. *accedere* ad conditionem: i. e. *accipere. ibid.* VII. 13. tempus *conditionum* amiſſum eſt. * *pactio, transactio.* Act. I. in Verr. 6. manſit in *conditione.* ad Div. VI. 2. armis conditione poſitis. Off. I. 7. ſunt privata nulla natura, ſed aut veteri occupatione, aut lege, pactione, *conditione,* ſorte. cf. Quinct. 22. * *jus.* Quinct. 28. *conditione* pari uti. Verr. I. 54. *conditione* optima *eſſe dicuntur in redimendo, qui praecipuum aliquod jus habent redimendi, ut ad ipſos potius, quam ad alios res redimenda perveniat, ein Vorrecht, jus* προτιμήσεως. Agr. III. 2. optima *conditione* praedia: *pro quo dicitur ſaepiſſime* optimo jure. * *Sed* Verr. II. 59. optima *conditione* locare, *eſt quam minimo pretio.* Q. Fr. II. 2. bona *conditio, de emtione.* Att. XII. 3. Vecteni *conditio* ſemiſſe: *verſura a Vecteno ſub uſuris ſemiſſibus.* * *natura rei.* Marcell. 4. a quo *conditio* visque victoriae devicta eſt. ibid. 2. quae naturam et *conditionem,* ut vinci poſſent, habebant. * *largitio.* Qu. Fr. I. 1. nullius pecuniae *conditione* ab integritate deduci. Manil. 23. quibus *conditionibus,* quibus jacturis homines in provincias proficiſcantur. *Ita ſcilicet capio: nam* conditio *ponitur pro eo, quod eſt in conditione. J. Fr. Gronovius autem de Seſt. IV. 4. extr. pactiones, cautionibus et ſyngraphis factas, interpretatur: ſed addit: promiſſa pecunia*

CON-

CONFERRE. *de discente.* Lael. 1. me ad Pontificem Scaevolam *contuli.* * Planc. 14. *conferantur* multa in eum. *ibid.* aliorum dicta in me *conferuntur*: h. e. *mihi tribuuntur, tamquam a me profecta.* Verr. III. 12. *conferre* capita, *est clanculum deliberantium.* * Or. III. 61. *conferre* caussam in tempus, h. e. *in caussa dicenda se accommodare ad temporis rationes.* * Verr. V. 30. supplicia - - ad tuum, non ad populi Romani tempus *conferes?* h. e. *sumes tibi supplicia, cum tibi placuerit, non cum utilitas reip. postulat.* * Planc. 19. non possum magis *pedem conferre,* ut ajunt, aut propius accedere. * Lig. 1. orationem ad misericordiam *conferre, est abstinere a defensione, et uti deprecatione, loco defensionis.* * *convertere.* Sull. 14. Vos me ab omnibus cogitationibus ad salutem reipubl. *contulistis. Sed Graevius legendum censebat ex Pal.* 9. convertistis, *praeter necessitatem. Nam* conferre *Ciceroni dici pro* convertere, *cum illud docet, quod antea proposuimus ex* Ligar. 1. orationem ad misericordiam conferre: *in quo commode* conferre *per* convertere *explices: sed etiam haec:* Marcell. 6. Dii spem salutis ad clementiam victoris et sapientiam *contulerunt.* Phil. XII. 3. *conferre* se in salutem reipubl. Off. III. 20. ex homine se *conferet* in beluam. *ut Ovid. Met. XII.* 145. corpus Deus aequoris altam *contulit* in volucrem. * ad Att. XIII. 12. rem ad me *esse collatam, pro delatam, nempe ad arbitrium meum, ut de ea constituam.* * Att. XIII. 19. Academica cum Catulo, Lucullo, Hortensio *contuleram.* * *deliberare.* ad Att. XVI. 3. coram hoc *conferemus,* atque de hoc deliberabimus.

CONFERTUS. Tusc. III. 19. liber *confertus* voluptatibus: h. e. *in quo de nulla re, nisi de voluptatibus, agitur, s. in quo multa de voluptate disputatio est.*

CONFESSUS. *passive.* Verr. III. 56. res *confessa.*

CONFICIENS. Flacc. 14. civitas *conficientissima* literarum: *diligenter referens omnia in literas.*

CONFICIO. *facio.* Verr. IV. 45. *conficere* sacra. * *efficio.* Partit. 26. caussa *conficiens.* Inv. I. 55. mitem *conficere.* * *interficio.* Mil. 14. sica illius me paene *confecit.* * *absumo.* Sext. 51. ornamenta equestris ordinis *confecit.* * *comparare, cogere.* Flacc. 9. *conficiendae* pecuniae ratio. * Quinct. 15. praeconis vox praedicat, et pretium *conficit, definit.* * Att. XIII. 17. *conficiamus* hortos: i. e. *negotium de hortis.*

CONFIDENS. in malam partem dicitur consuetudine, fidens in bonam. Tusc. III. 7.

CONFIERI. ad Div. IV. 5. per quos consolatio *confieri* debet. *v. Graev. et Oudendorp. ad Sueton. Caes.* 20. *Heins. ad Virgil. Aen. IV.* 116.

CONFIGO. Har. Resp. 5. ducentis *confixus* SCtis: *in quem SCta facta sunt.* cf. Phil. XII. 7. * Phil. VII. 2. cogitationes in reipubl. salute *configere, pro defigere. v. et Confixum.*

CONFIRMARE. Quinct. 11. cum te ipse *confirmasses*: h. e. *cum, quantumvis obstrepente pudore, aliisque dubitationibus, tamen statuisses, fortis esse, et appellare hominem de pecunia.* * *animum addere. ibid.* 25. tum mihi Roscius - - *confirmandi* mei caussa dixit. Fin. V. 32. iste locus tibi est *confirmandus.*

CONFIRMATUS. *certus, vel valde probabilis ac credibilis.* Inv. II. 11. quod eo *confirmatius* erit.

CONFIRMATIO. *institutio.* Arch. 7. cum ad naturam eximiam atque illustrem accesserit ratio quaedam *confirmatioque* doctrinae: *pro quo cum aliis, uti Graevio, edidimus* conformatio doctrinae. *v. not.* Fin. V. 15. juventa vitae via est *confirmatioque* omnium officiorum: *sed et hic praetulerim, quod alii malunt,* conformatio.

CONFIRMATOR. *qui confirmavit promiſitque aliquid.* Cluent. 26. ſequeſter et *confirmator* pecuniae.

CONFISIO. Tuſc. IV. 37. *confiſio* animi.

CONFITERI. Leg. II. 12. *confitendarum* religionum facultas.

CONFIXUM facere. Or. II. 62. e Lucilio: *eſt genus cibi e conciſis carnis fruſtulis: Fricaſſé.*

CONFLAGRARE. Verr. I. 15. invidia *conflagraſſes.*

CONFLARE. Verr. II. 29. *conflare* in ſe crimen. Ligar. 12. conſenſus conſpirans et paene *conflatus.* Sext. 30. *conflare* pecuniam: *quod merito ſuſpectum Lambino et Graevio.*

CONFLICTARI. Verr. III. 28. iniquiſſimis verbis, iniquiſſimis recuperatoribus, *conflictari* malebant. *den Proceſs führen.* * Leg. I. 11. eadem ſuperſtitione *conflictantur, ſc. tamquam morbo aliquo animi. Nam de morbis gravibus eleganter* conflictari *dicitur.* ad Div. VI. 13. *a* quibus *ſe* diu moleſtiis *conflictatum* putat.

CONFLICTIO. *comparatio.* Partit. 16. 29.

CONFLIGO. *comparo.* Inv. II. 3. factum adverſarii cum ſcripto *confligere.*

CONFLUO. Inv. I. 4. *confluit* ad eos laus. Tuſc. II. 2. ſi ad haec ſtudia plures *confluxerint.*

CONFORMATIO. Orat. 39. *conformatio* ſententiae, *pro figura: qua verbo Cicero non utitur: et dicit latius, quam nos in libellis rhetoricis, ſc. ut Graeci σχήματα: quod intelligi poteſt e Rutilii Lupi libello* de Figuris. cf. Brut. 37. * Top. 5. *conformatio* inſignita, *eſt* notio. Nat. D. I. 38. talem *conformationem* animi ceteri philoſophi motum inanem dicunt, i. e. *ſpeciem, viſum.* * Arch. 7. *conformatio* doctrinae. v. *Confirmatio.*

CONFORMARE. Arch. 1. vox hujus praeceptis *conformata.* ib. 6. excellentium virorum cogitatione mentem animumque *conformabam.* Mur. 29. nonnulla in re *conformare* et leviter emendare poſſum.

CONFRINGERE. Verr. 5. *confringere* conſilia ſenatoria, *pro vi, i. e. pecunia aut aliis injuſtis artibus facere, ut abſolvare: pro quo et* perrumpere *dicitur.* Milon. 14. qui eam praeturam poſſet *confringere*: h. e. *impedire, quo minus Praetor poteſtate ſua abuteretur.*

CONFUNDERE. Or. II. 79. *confundere* in totam orationem: h. e. *per totam orationem, non uno certo loco adhibere.* Off. I. 27. totum eſt cum virtute *confuſum, conjunctum, ab ea re non differt.* Sext. 2. *confuſa* atque univerſa defenſio, *eſt, cum omnes ſimul defendimus, non ſingulos ſigillatim.* Partit. 30. Haec, quae primam contentionem habent ex arguendo et reſiſtendo, lata et *confuſa* ſunt. Rationum et firmamentorum contentio adducit in anguſtum diſceptationem.

CONFUSIO. Mur. 23. ſuffragiorum *confuſio, eſſe videtur, cum non ex cenſu ſuffragia feruntur, et centuriae numerantur, a prima claſſe facto initio, ut fieri ex inſtituto Servii ſolebat; ſed ſuffragia omnium claſſium et centuriarum numerantur, ut primo cujusque civis ſuffragium eandem vim habeat, deinde neſciatur, quis quemque ſuffragio ſuo Conſulem aut Praetorem crearit. Id ut fieret, ambitus tollendi cauſa, poſtularat Servius Sulpicius: et hanc Cicero appellat* aequationem gratiae, dignitatis, ſuffragiorum. *Apud Liv. XXVI. 18. viri docti fruſtra torquent ſe in explicando confuſo ſuffragio: Drakenborchius autem auctoribus Codd. ſuſtulit.*

CONFUTARE. Tuſc. V. 31. dolores *confutare*: i. e. *reſiſtere dolori, eumque ſupprimere; eleganter profecto. Nam* confutare *proprie eſt aquam ebullientem ſupprimere, ne exundet.*

CONGIARIUM. Att. X. 7. *vulgo dona, quae inter populum urbanum distribuuntur: res a frumentariis largitionibus ortum traxit: de quibus vid. Spanh. de Usu et Pr. num. T. II. p.* 529. *qui recte monet, h. l.* congiarium *dici de eo, quod postea* donativum *dictum est: quia militibus illud congiarium datum.* ad Div. VIII. 1. *congiario* donatus a Caesare. *ubi v. not.*

CONGLACIO. ad Div. VIII. 6. Curioni tribunatus *conglaciat. nil tribunatu agit.*

CONGLOBATUS. *frequens et densus.* Partit. 16. maxime valent definitiones *conglobatae* et consequentium frequentatio.

CONGLUTINARE. *componere, conjungere.* Or. I. 42. dissoluta et divulsa *conglutinare, dicitur de eo, qui aliquid in artis formam redigit.* Phil. III. 11. totus est ex audacia, petulantia, etc. *conglutinatus.* Att. VII. 8. amicitias *conglutinare.*

CONGLUTINATIO. Or. 23. *conglutinatio* verborum: *de structura et collocatione.*

CONGRESSUS. Coel. 8. *congressu* et constituto de injuriis experiri, *est id, quod Cicero* Quint. 11. intra parietes experiri *vocat, et opponit* summo juri: non, si quid in controversiam veniret, aut intra parietes aut summo jure experiretur. *ad quem l. v. Hotomannus: qui docet, moris fuisse, ut ante, quam in jus irent, viderent, si privatim, ascitis amicis et disceptatoribus domesticis, res componi posset.*

CONGRUENTER. *apte ad rem et caussam.* Or. III. 10. *congruenter* dicere.

CONJECTIO. Div. II. 63. *conjectio* somniorum, i. e. *interpretatio.*

CONJECTOR. Div. II. 65. *interpres somniorum, portentorum, etc.*

CONJECTURA. Muren. 4. *conjecturam* de tuo ipsius studio *ceperis.* Div. II. 26. *Conjectura* omnis in multas ac diversas, aut etiam contrarias partes *diducitur.*

CONJECTUS oculorum. Planc. 8.

CONJICIO. Or. III. 50. *conjicere* se in versum mente ac voluntate, *de eo, qui versus facere cogitat.* *Catil. I. 6. petitio ita *conjecta*, ut vitari non posse videretur. v. *Petitio.* Sext. 18. oratio improbe *conjecta* in clarissimos viros. *Mil. 19. *conjicere* se in noctem. *Dom. 25. *conjecerit* Pompejum domum, h. e. *metu coëgerit Pompejum, domi manere.* *Her. II. 13. *conjicere* caussam. i. e. *breviter et summatim exponere.* v. *Gell. XVII. 3. et ibi Gronov.* *Inv. II. 32. navis *conjecta* est in portum. sc. *tempestate.*

CONJUGATA. *quae dicantur?* Top. 3.

CONJUGATIO. συζυγία. Topic. 9. *quid sit?*

CONJUNCTIO. Fat. 6. *conjunctio* ex repugnantibus, *est genus enunciationis.* sc. *in qua est antecedens et consequens.* conf. c. 8. *init.* *Divin. II. 14. 15. naturae *conjunctio*, *est* συμπάθεια. **coitus.* Off. I. 4. *Conjunctionis* appetitus.

CONJUNGERE. Manil. 9. bellum *conjungere, dicuntur, qui foedus ineunt belli gerendi caussa.* Quir. p. R. 7. caussam meam cum communi salute *conjunxit.* i. e. *dixit, salutem communem a mea pendere.* Or. 44. *conjungere* vocales, i. e. *pronunciando alteram elidere.* Pis. 9. quem ego cum Deorum laude *conjungo*, i. e. *Diis similem puto.* *Vat. 10. *conjunctus* cum rep. i. e. *laborans pro rep.* *Cluent. 44. *conjunctum* cum re judicium: i. e. *verum.* *Verr. IV. 65. *conjunctis* sententiis decernere: *pro quo Graevius habet* cunctis. *Verr. IV. 37. *conjuncta* cognatio, i. e. *propinqua.*

CONJURATIO. Catil. IV. 3. *haberi conjurationem* a civibus, numquam putavi.

CONNECTERE. Or. 71. *connectere* dissipata, *est numeris vincire.*

narium Senatus fuit, Senatui adscripti sunt.

CONSECRARE. Agr. I. 2. *consecravit* Karthaginem, i. e. *usum soli, quo Karthago stetisset, hominibus ademit, sacrum fecit, ne arari, inaedificarique posset.* *Leg. II. 2. patria, in qua omnia nostra ponere et quasi *consecrare* debemus. *Tusc. III. 1. ars Deorum inventioni *consecrata*, i. e. *tributa, adscripta.*

CONSECRATIO. Balb. 14. *consecratio* capitis: *genus legis sacrandae, cum scilicet caput ejus sacrum pronunciatur, qui contra legem fecerit.* vid. Ind. Legg. v. *Leges sacratae.* *Dom. 48. an *consecratio* nullum habet jus; dedicatio est religiosa? *Ad hunc locum disputat Graevius de discrimine inter* consecrationem *et* dedicationem: *quae tota disputatio hanc summam habet, ut* consecrationem locorum, arearum, agrorum *esse dicat,* dedicationem *autem* templorum, ararum, simulacrorum. *Sic a Clodio dicit* consecratam *esse* aream Ciceronianae domus, dedicatum autem simulacrum Libertatis in area. *In hanc rem etiam multa disputat Guther. Jur. Pont. III. 13. IV. 22.; sed, ut omnia, parum accurate, quemadmodum ex his, quae dicam, apparebit. Locus classicus de consecratione et dedicatione est* pro Domo a c. 45. - 56. *ex quo haec notanda sunt.* c. 46. si quis - - *domum* ejus per Pontifices *dedicarit* - - *aedes* Caepionis essent *dedicatae* - - et *aram* et *simulacrum, templum dedicare.* c. 47. si *bona* civis cujuspiam *consecrarit.* c. 49. an tu haec ita perturbas, ut quicunque velit, *quod velit,* quomodo velit, possit *dedicare.* Video enim esse legem veterem, tribunitiam, quae vetat, injussu plebis *aedes, terram, aram consecrare. Vides, quod ante* dedicare *dicebatur, id statim* consecrare *dici; de iisdem rebus utrumque, aliter ac Graevio visum est.* c. 52. ades - - dum *dedico domum* Ciceronis, ut mihi praeeatis, postemque teneatis. c. 55. *aram consecrare. In dedicatione, ait Graevius, postis tenebatur. Etiamne, cum ara, simulacrum dedicatur? Jam aedes Ciceronis consecratae erant, non potest negari: diserte enim traditur; et hic postis tenebatur.* v. c. 52. *Dedicatio fiebat populi jussu; sed et consecratio.* c. 49. Plin. Hist. Nat. VII. 35. Sulpicia - - quae simulacrum Veneris *dedicaret.* Valer. Max. VIII. 15. 12. Ut Veneris Verticordiae simulacrum *consecraretur. Sed non opus in re manifesta pluribus exemplis. Sed quoniam Graevium decepisse videtur locus a nobis primo loco propositus, in quo consecratio et dedicatio distingui videntur, age eum explicabimus. Sensus autem ejus hic est: an consecratio aedium, bonorum, nullum habet jus, si injussu populi facta est, dedicatio autem s. consecratio simulacri libertatis tantam religionem affert, tantaque religione obligat aream? Scilicet Cicero non distinguit consecrationem a dedicatione in genere, sed absurdum esse dicit ejusdem rei, h. e. consecrationis s. dedicationis diversam vim statui pro diversis rebus, cum in hac cerimonia non res, in qua adhibeatur, sed ipsa consecrandi dedicandique cerimonia et sanctitas spectetur. De consecratione et dedicatione multa disputat Mazochius de Amphith. Camp. p. 79. seqq.*

CONSECTARI. Caecin. 19. *consectari* verba, *est nimis urgere literam, neque rem potius et rationem spectare; quod est calumniatorum et rabularum.* * *vexare.* ad Div. VIII. 12. per hanc speciem simultatis eum *consectarer.* cf. ad Att. II. 18.

CONSECTARIUM. *consectaria sunt breves et acutae conclusiones:* Fin. III. 8. *consectaria* Stoicorum brevia et acuta. *ibid.* IV. 18. Nunc venio ad illa tua brevia, quae *consectaria* esse dicebas.

CON-

CONSESSUS. Flacc. 17. *conſeſſu* veſtro (ſc. judicum) i. e. *cum vos in judicio conſideretis.* Sext. 50. gladiatorum *conſeſſus.* c. 54. gladiatorii *conſeſſus*, *ſunt ludi gladiatorii.*

CONSIDEO. Muren. 8. *conſedit* nomen in quaeſtura. *deſiit celebrari poſt quaeſturam.*

CONSIDERARE. *de* re aliqua. ad Div. XIV. 14. Off. III. 4.

CONSIDERATUS. Font. 9. verbum *conſideratiſſimam.* Acad. IV. 19. *conſiderata* judicia.

CONSIDO. Orat. III. 5. ibi magna expectatione audiendi *conſiditur.*

CONSIGNATUS. Tuſc. I. 24. inſitae et quaſi *conſignatae* in animis notiones.

CONSILIUM. Quinct. 16. *extr. conſilium* capere, *cum infinitivo pro gerundio:* te *conſilium cepiſſe*, hominis fortunas funditus *evertere.* * Conſilium *et* Concilium *differunt ita:* Concilium *dicitur de conventu hominum, qui audiendi cauſa conveniunt*, conſilium *de eo, in quo deliberandi cauſa. v. Gronouius ad Liv. XLIV. 2. Hinc* Quinct. 15. in *conſilio* adſunt. *ib.* 10. in *conſilio* eſſe. cf. in Caecil. 4. Verr. II. 29. * *de judicibus, aſſeſſoribus ejus, qui judicio ſive privato ſive publico praeeſt. Hinc* Praetor cum conſilio, Imperator cum conſilio decem Legatorum, etc. Or. I. 26. *conſilium* dimittere. Rabir. Perd. 2. etc. *conſilium* publicum, *de Senatu: ſed* Roſc. Am. 52. *de judicio dicitur.* * *deliberatio.* Verr. I. 9. Cluent. 30. mittere in *conſilium*, *dicitur, cum is, qui praeeſt judicio, perorata cauſa jubet, judices ſententiam ferre. Id fiebat olim poſt deliberationem communem, cujus veſtigium reperies* Verr. III. 12. *cujus poteſtas cum fieret a Praetore, in conſilium mitti judices dicebantur. Ipſi autem judices dicuntur* ire in *conſilium.* Catil. I. 1. publici *conſilii* particeps *dicitur, qui intereſt deliberationibus Senatus.* Verr. I. 11. Cluent. 20. * *publicum conſilium eſt etiam decretum Senatus:* Verr. II. 5. nulla alia civitas publico *conſilio* laudat. * *callidum inventum.* Nat. D. III. 6. *conſilium* imperatorium. *Gr.* στρατήγημα. * *prudentia, ea facultas animi, cui prudentia ineſt.* Muren. 12. mulieres propter infirmitatem *conſilii.*

CONSISTERE. Tuſc. II. 16. ſanguis *conſiſtit.* * *deſinere.* Or. I. 1. ambitio *conſiſtit.* * Tuſc. I. 23. omnis natura *conſiſtat* oportet. ad Div. VII. 26. διάῤῥοια *coepit conſiſtere.* * *de iis, qui ſibi obvii facti colloquuntur.* Act. I. in Verr. 7. cum hoc *conſiſtit*, hunc amplexatur, jubet, ſine cura eſſe. * *immorari.* Verr. I. 33. in uno nomine *conſiſtam.* Partit. 35. *conſiſtet* in ſingulis. * Roſc. Am. 52. non modo nulla culpa, ſed ne *ſuſpicio* quaedam potuit *conſiſtere.* Cluent. 29. ſimilis in aliis nonnullis *ſuſpicio conſiſtebat.* * non conſiſtere *dicuntur, qui ita ſunt perturbati, ut, quod velint, facere non poſſint.* Verr. I. 3. *conſiſtere* animum non ſinunt. Phil. II. 28. *conſiſtere* mente non poſſe. Dom. 54. ut neque mens neque lingua *conſiſteret.* Cluent. 39. non poſſe *conſiſtere* in dicendo, *ſc. quia acclamationibus impeditur. Contrarium eſt in his:* Or. 9. qui in forenſibus cauſis praeclare poſſit *conſiſtere:* i. e. *bene eas agere.* Quinct. 24. diffidebam, me animo ſatis certo et confirmato in hac cauſa poſſe *conſiſtere. Sumtum e re gladiatoria docet Burmann. ad Quintil. Decl.* 6, 9. * *dicitur et pro tutum eſſe.* Quinct. 30. miſerum atque infelicem tandem poſſe *conſiſtere.* * *verbum in re talaria.* Div. II. 21. Venerium caſu jaci poſſe, quatuor talis jactis: quadringentis centum Venerios non poſſe *conſiſtere. vid. Venerius.* * Partit. 29. conſiſtere *dicitur orator, cum conſtituit, quomodo cauſam tractare velit, utrum negare factum, an defendere, unde et* ſtatus *dicitur.*

HS. viginti millia *conftitui* me curaturum. *Vide plura ex Cicerone exempla collecta a Gronov. Obf. I.* 1 *p.* 14. 15.

CONSTITUTUS. *comparatus.* Tufc. II. 4. ita animo *conftitutus.* * conftitutum *dicitur, quicquid jam eo pervenit et reductum eft, quo debuit, ut, quale fit, cognofci poffit.* Rofc. Am. 6. *conftituta* victoria. Or. II. 16. res *conftituta* et definita. Rofc. Com. 11. lite conteftata, judicio damni injuria (dati) *conftituto.* * Verr. III. 61. *conftitutum* crimen ex periculi tui tempore: i. e. *fictum et compofitum.* * conftituta *dicuntur, quae in bonum ftatum pervenere.* vid. *Conftituere.* Rabir. Poft. 1. bene *conftitutae* opes. Sext. 45. bene de rebus domefticis *conftituti. ib.* 65. bene natura *conftituti* viri, *funt naturali honefti amore imbuti.* Lael. 13. animi bene *conftituti* eft, laetari bonis rebus, dolere contrariis. Off. II. 11. respublica *conftituta.* Tufc. II. 6. corpus bene *conftitutum.* Att. XI. 3. *rebus conftitutis*: i. e, *bello civili finito, et rebus ad meliorem ftatum reductis.* * conftituta *dicuntur, de quibus inter duos pluresve convenit.* ad Div. VII. 4. fi quid *conftitutum* habes cum podagra, fac in alium diem differas. Coel. 25. *conftitutum* factum cum fervis. *v. not.* Caecin. 12. ad *conftitutum, int. diem.* ad Att. XII. 1. ad *conftitutum, int. locum.* Coel. 8. congreffu et *conftituto* coepiffe de tantis injuriis experiri. v. *Congreffus. Sic* Top. 12. locus, *conftitutum*, convivium. *De hac fignificatione vid. plura ap. Gronov. Obf. I.* 1. *p.* 14. *fq.*

CONSTRATUS. Verr. V. 34. navis *conftrata.* v. *Apertus.*

CONSTRUERE. Agr. I. 5. pecuniam *conftruere* et coacervare.

CONSULTOR. Mur. 10. JCti eft, cavere, ne *confultores* fui capiantur.

CONSULERE. Verr. I. 42. qui confulebantur, *funt JCti, ut in Or. pro Murena.* * *cum praepof.* de. Sull. 22. *de* falute fuorum *confulat.* i. e. *f. faluti.*

CONSULTATIO. in rhetoricis eft quaeftio infinita, locus communis, quae et *θέσις* dicitur, Partit. 4. 18. 20.

CONSUMO. Fin. V. 19. Ariftoxeni ingenium *confumtum* in muficis. Att. XVI. 2. manus fuas in plaudendo *confumere.*

CONSUMTOR. N. D. II. 15. *confumtor* omnium, *de igne.*

CONTAGIO. *contactus.* Nat. D. II. 55. *contagione pulmonum* calefcit fpiritus, * *influxus, vis cujusque rei in alteram.* Div. I. 30. cum animus fomno fevocatus eft a *contagione* corporis. *ibid.* II. 44. qui poteit *contagio* ex infinito paene intervallo ad terram pertinere. Tufc. I. 30. quibus fuiffe minima cum corporibus *contagio.* Fat. 3. 4. *contagio* naturae. *opponitur cafui fortuito, et fato abfoluto caufis et caeco.* * *vitium, quod contactu in alios transfunditur, f. communicatio vitii.* Off. II. 23. *contagiones* malorum. Cluent. 6. 8. *contagionem* adfpectus fugere. * *conjunctio, focietas.* Verr. V. 71. ad quos confcientiae *contagio* pertinebit. Sull. 2. *contagio* fceleris quaedam, i. e. *focietas et communio.*

CONTEMNENDUS. Verr. III. 27. Siculi non *contemnendi funt fortes, honefti.*

CONTEMNERE. *eleganter* contemnere aliquid *dicuntur, qui fatis ab eo fe tutos putant, neque metuunt ullo modo.* Mil. 16. qui ita judicia poenamque *contemferat,* ut eum nihil delectaret, quod aut per naturam fas effet, aut per leges liceret. Catil. II. 3. exercitum - - *contemno. Eodem modo Virgil. Georg. II.* 360. *arborem dicit* contemnere ventos, *cum ita adoleverit, ut fatis robufta fit ad refiftendum vento*; [cf. Virg. Aen. III. 77. R.] *fic interpretatur etiam Bentlejus illud Horatii in Epod.* 4. in quatuordecim fedilibus inprimis magnus

21. tu tamen commode feceris, si reliquos *(int. libros) continueris.* * ad Div. VII. 19. exercitatione consequere : in qua te nos *continebimus.* Brut. 97. *contine te* in tuis perennibus studiis. * Contineri *denique dicuntur, quae firma sunt, non rumpuntur.* Nat. D. II. 57. *de membranis oculorum:* deinde firmas, ut *continerentur.*

CONTINGERE. *de re mala.* Off. II. 14. ad Div. XI. 16. a Gabinio Cons. relegatus est, quod ante id tempus civi r. *contigit* nemini. cf. Catil. I. 7. Tusc. V. 6. *Nam alias dicitur de re laeta et bona.*

CONTINUARE. Agr. III. 4. *continuare* agros, *est, cum multi fundi coëmuntur, ut per longum spatium nullus alienus nostris interjectus sit. Continuari* verba *dicuntur, cum verba phrasi junguntur, vel periodi struuntur.* Or. III. 37.

CONTINUATIO. Or. III. 13. *continuatio* verborum, *est periodus.* Nat. D. I. 20. *continuatio* caussarum, *qui hodie nexus dicitur.* Div. II. 29. *continuatio* naturae, est συμπάθεια. Nat. D. I. 4. est enim admirabilis *continuatio* seriesque rerum, ut alia ex alia nexa et omnes inter se aptae colligataeque videantur.

CONTINUO. Rosc. Am. 33. non *continuo*, si me in gregem sicariorum contuli, sum sicarius. cf. Or. II. 48.

CONTORQUERE. *dicitur proprie de eo motu hastae, aut cujuscunque jaculi, quo ei majorem vim atque impetum addimus, ut rotatione gladio. Atque is motus eaque agitatio fit, pro ratione jaculorum, aut manu, aut machina aliqua; quae hinc tormentum dicitur. Exempla crebra sunt apud poëtas. Hinc fit, ut, quicquid celerius movetur et fertur, quicquid vehementius propter brevitatem aut celeritatem pronunciationis ferit, quae acutiores sunt brevioresque conclusiones, quibus paene resisti, quamvis falsis, tamen non potest, id omne* contorqueri, contortum *dicatur. Exempla ex praecipuis generibus haec sunto:* Nat. D. I. 10. *globus dicitur* magna celeritate *contorqueri.* Or. II. 17. qui (sc. homo vel animus) tamquam machinatione aliqua, tum ad severitatem, tum ad remissionem animi, tum ad tristitiam etc. est *contorquendus.* Orat. 70. extr. Demosthenis non tam vibrarent fulmina illa, nisi numeris *contorta* ferrentur. Tusc. III. 26. *de Aeschine Demosthenem accusante:* quas sententias colligit? quae verba *contorquet*? ut licere quidvis rhetori intelligas. Div. II. 51. videsne igitur, quae dubia sint, ea sumi pro certis atque concessis? deinde *contorquent* et ita concludunt: Non igitur etc. cf. *Contortus, Contorte.*

CONTORTE. ad Her. I. 9. Invent. I. 20. *inter praecepta narrandi est:* ne quid perturbate, ne quid *contorte* dicatur: h. e. *obscure. Sic* Or. I. 59. res *contortae* et difficiles. *Est autem de eo genere obscuritatis, quod ex nimia brevitate oritur, quod oratio nimis brevis, citius quam intelligi potest, praetervehitur.* Tusc. III. 10. *commemoratis brevibus et aptis inter se conclusionibus Stoicorum:* haec concluduntur *contortius* a Stoicis.

CONTORTIO dexterae. Her. IV. 19. est *vis et nisus jaculandi.* Fat. 8. *Contortiones* orationis, *de conclusionibus difficilioribus et fallacibus Chrysippi.*

CONTORTULUS. Tusc. II. 18. *contortulae* conclusiones.

CONTORTUS. Or. I. 59. res *contortae* et difficiles. Tusc. V. 27. *contortae* conclusiones. Acad. IV. 24. *contorta* et aculeata sophismata. *cf. in Contorquere, et Contorte.*

CONTRA. Agr. II. 33. petere *contra, dicitur de competitoribus.* Muren. 4. si turpe putas, te advocato, illum ipsum, quem *contra* veneris, caussa cadere: h. e. *quem in judicio aliquo oppugnaveris.*

veris. v. Manut. ad h. l. Cluent. 48. ſi quis *contra* dicere vellet: i. e. *accuſare.*

CONTRACTIO. *brevitas.* Att. V. 4. meam in eo parſimoniam *contractio* paginae indicat. Partit. 6. *contractione* orationis fit obſcurum. **contractio cum de animo dicitur, eſt πάθος triſte, aut ejus effectus.* Tuſc. IV. 31. eodem vitio eſt effuſio animi in laetitia, quo in dolore *contractio. ibid.* I. 37. quod in hoc ineſt omnis animi *contractio*, ex metu mortis.

CONTRACTIUNCULA. Tuſc. III. 34. aegritudo ſublata erit maerens: morſus tamen et *contractiuncula* quaedam animi relinquentur.

CONTRACTUS. *parvus, infirmus, diminutus.* Coel. 31. quae ſtudia in his jam aetatibus noſtris *contractiora* eſſe debent. ad Div. VII. 31. propter res tuas ita *contractas*, ut nec caput nec pedes. **brevis.* Brut. 31. *contractior* oratio. **ſusceptus, initus, de negotiis, inprimis pecuniariis.* Att. VII. 7. quid ſit optimum, male *contractis* rebus, plane video. Sull. 20. ratione magna (ſc. pecuniaria) *contracta* cum Mauritaniae Rege. Off. I. 5. rerum *contractarum* fides. Rabir. Poſt. 9. hoc ſemel ſuscepto atque *contracto.* *Leg. II. 22. quaeque in porca *contracta* jura ſint. *Porca contracta eſſe dicitur, cum aliquid committitur, quod porca immolanda expiandum eſt, quae* praecidanea *dicitur. Daviſius laudat Gell. IV.* 6. *ad q. l. v. Intt. Nam* contrahi *dicuntur, quae nobis culpa noſtra et peccato accidunt et perpetienda ſunt.* v. et ad Div. X. 18. non *ſuis contractis*, i. e. *peccatis.*

CONTRAHERE. *de iis, qui ſocietatem in negotio aliquo pecuniario ineunt.* Quintian. 11. qui cum *contraxiſſet* (ſc. ſocietatem). Tuſc. V. 36. qui nihil cum populo *contrahunt*, i. e. *nihil agunt, non petunt, ſc. honores.* *Quint. 2. res quemadmodum geſta et *contracta* ſit, videte. *v. in Contractus n.* 3. *Contrahi verba *dicuntur, cum in pronunciando ultima vocalis literâ alterius verbi eliditur, propterea, quod ſequens verbum a vocali incipit.* Or. 45. **continere, opponitur τῷ* diſſipare. Lael. 7. quae in rerum natura, totoque mundo conſtarent, ea *contrahere* amicitiam, diſſipare discordiam. **diminuere, frangere.* Div. II. 58. *contrahi* autem animum Zeno, et quaſi labi putat atque concidere, et id ipſum eſſe dormire. Qu. Fr. I. 1. te rogo, ne *contrahas* aut demittas animum. Offic. I. 29. appetitus *contrahendos* ſedandosque.

CONTRARIE. Or. I. 31. *contrarie* ſcriptum, *eſt, in quo repugnantia ſunt. at* Part. 31. *eſt aliud de eadem re ſcriptum.* Or. II. 65. verba relata *contrarie: eſt genus ridiculi, cum ei, qui nos laceſſit, eodem modo reſpondetur: exemplum vid. l. c.*

CONTRARIUS. Inv. I. 28. Contrarium, *quid ſit?* Tuſc. II. 3. in *contrarias partes* diſſerere, *eſt in utramque partem.* Part. 31. *contraria* ſcripta vid. *in Contrarie.*

CONTRECTARE. Tuſc. III. 15. mente *contrectare* voluptates. Orat. III. 6. oppreſſi ſumus opinionibus - - leviter eruditorum hominum, qui, quae *complecti* tota nequeunt, haec facilius divulſa et quaſi discerpta *contrectant.*

CONTRIBUERE. Att. XIV. 39. urbem ad eam rem pecuniam dare, *contribuere*, ſolvere jubeant.

CONTRITUS. Or. I. 31. praecepta communia et *contrita.* cf. ad Att. XII. 27.

CONTUBERNALIS. Ligar. 7. domi una eruditi, *contubernales* militiae, *ſunt, qui ſimul ſtipendia faciunt, et in caſtris in eodem tentorio ſub eodem decano degunt. v. Veget. II.* 13. Planc. 11. Fuit in Creta poſtea *contubernalis* Saturnini propinqui ſui, miles hujus Q. Metelli. cf. Sull. 13. *Imperatorum autem contubernales, ſunt adoleſcentes nobiles, qui in cohorte praetoria militant, ut, quoniam ea eſt circa Imperatorem,*

ſub

ſub ejus oculis ſint, cum eo eſſe, ab eo erudiri in re militari poſſint, ejus conſiliis interſint. Coel. 30. cum autem paullum roboris acceſſiſſet aetati, in Africam profectus eſt, Q. Pompejo Proconſuli *contubernalis.* **Ab his duobus generibus aliae dicendi rationes ductae. Sic* Brut. 27. L. Gellius Carbonis *contubernalis* in conſulatu, *dicitur, quia eum ſectatus eſt in conſulatu, more adoleſcentum, qui ſe ad inſignem aliquem virum applicabant, ut ab eo diſcerent, ejus conſiliis de re publica intereſſent.* cf. Sull. 12. Att. XIII. 28. *contubernalis* Quirini *dicitur Caeſar, quem* XII. 45. *σύνναον ejus vocat, (v. Ind. Gr. in Σύνναος) cui, ut Romulo, divini honores tribuebantur.* Flacc. 17. *contubernales* Laelii, *vocat, quos paullo poſt* hoſpites *dicit.* etc.

CONTUBERNIUM. Planc. 11. ut *contubernii* neceſſitudo, et adoleſcentuli pudor poſtulabat. *v. Contubernalis n. 2. et Intt. ad Sueton. Caeſ. 2. Veſpaſ. 3.* * *de vita impudica maris et feminae extra conjugium.* Verr. V. 40. ubi illud *contubernium* muliebris militiae in illo delicatiſſimo litore.

CONTUMACIA. Tuſc. I. 30. *contumacia* libera, *de Socrate.*

CONTUMELIA. *convicium.* Sull. 7. *contumeliam* jacere. **ſtuprum.* Haruſp. R. 20. *contumelias* piratarum paſſus eſt.

CONTUNDO. *vi frango.* Att. XII. 44. *contudi* animum et fortaſſe vici.

CONTURBARE. *decoquere, aes alienum contrahere.* Planc. 28. fac me multis debere, et in his Plancio. Utrum igitur me *conturbare* oportet *(int. rationes).* Q. Fr. II. 12. nihil eſſe, quod poſthac arcae noſtrae fiducia *conturbaret.* cf. ad Att. IV. 7.

CONTURBATUS. Tuſc. III. 7. *conturbatus* oculus: i. e. *morbo affectus.*

CONTURBATIO. Top. 12. titubatio, et ſi quae alia ſigna *conturbationis* et conſcientiae.

CONVECTOR. Att. X. 17. navi ejus et ipſo *convectore* me uſurum puto.

CONVELLERE. *refutare.* Or. II. 51. ne *convellere* adoriamur ea, quae non poſſint commoveri. * *eripere.* Att. V. 20. ut, quod tuo meoque beneficio puer habet, ne qua ratione *convellatur.*

CONVENIENS. *amicus, concors.* Off. I. 17. bene *convenientes* propinqui. cf. Roſc. Am. 34. item *conſentiens.* Dom. II. 4. *conveniens* et conjuncta conſtantia.

CONVENIENTIA naturae. N. D. III. 11. *eſt συμπάθεια.* cf. Div. II. 15. 60. *Fin. III. 6. quod *ὁμολογίαν* Stoici, nos appellemus *convenientiam,* ſi placet. * *conſenſus, conſtantia.* Nat. D. II. 21. hanc in ſtellis conſtantiam, hanc tantam tam variis curſibus in omni aeternitate *convenientiam* temporum. Lael. 27. in amicitia eſt *convenientia* rerum, in ea ſtabilitas, in ea conſtantia.

CONVENIENTER. Tuſc. 9. *convenienter* dicere aliquid; *de philoſophis eſt, cum, quod dicunt, non repugnat aliis placitis ipſorum. v. Conſtanter.*

CONVENIRE. *in aliquem convenire dicitur, quod ad eum pertinet, in eum cadit, ei aptum eſt.* Roſc. Am. 23. ſuſpicio *convenit in* aliquem. Sull. 7. contumelia *ad* maximam partem civium *convenit.* Fin. III. 14. ſi cothurni laus eſſet, *ad* pedem apte *convenire. conſtare, conſentire.* Tuſc. V. 12. quam ſibi *conveniat.* v. *Convenienter.* Fin. III. 22. poſterius priori non *convenit.* * *res convenit, cum componitur pacificatione, etc.* Att. IX. 6. dumque rem *conventuram* putamus. Phil. XIII. 1. *ſi conveniſſet, ſc. pax inter Sullam et Scipionem.* Leg. I. 20. ſi nollent aetatem in litibus conterere, poſſe rem *convenire.* v. *Gron. Sestert. p.* 312. *in manum convenire

nec ferre possunt, et nobis tamquam injucunditatem exprobrant. Orat. 48. aliquando, idque sero, *convicto aurium* cum extorta mihi veritas esset, usum loquendi populo concessi, scientiam mihi reservavi. * *querela, vehementior.* Div. XVI. 26. verberavi te *cogitationis* tacito duntaxat *convicio.* ibid. XII. 25.

CONVICTUS. *victus, oppressus.* Fin. III. 2. voluptatem concessuram arbitror, *convictam* superiore libro, dignitati. Flacc. 17. reprehensus, *convictus* fractusque. *ibid.* 32. bona *convicta.* v. *not.* Leg. I. 13. fracta et *convicta* secta. Catil. II. 6. *convictus* conscientia. Cluent. 2. causa prope *convicta* atque damnata est. * Dom. 57. *convicta* et commissa est devotio, *dicitur, ut illud alterum:* damnari voti: Quir. p. R. 1. ejus devotionis me esse *convictum, etc.* * Sull. 30. *convinci in* re aliqua. *Sic et Tacit. A. XV.* 44.

CONVINCERE. *pro vincere.* Phil. II. 4. *convincere* aliquem chirographo. Verr. III. 72. *convincere* adversarium. * *refutare.* Tusc. I. 6. quid est negotium pictorum, portenta *convincere*? cf. *Convictus.* * convinci *dicuntur, quorum crimina ita manifesta sunt testibus, etc. facta, ut negari non possint.* Lael. 17. maleficii *convinci.* * *docere, docendo vincere et obtinere.* Parad. 3. extr. ratio et veritas ipsa *convincit.* Nat. D. III. 17. sed ut, Stoicos nihil de Diis explicare, *convinceret.*

CONVINCTUS. *exhibetur in libris quibusdam.* Cluent. 5. libido non solum dedecore, sed etiam scelere *convincta. Sed probandum est, quod alii libri habent,* convicta, *aut potius* conjuncta.

CONVOCARE. *de vocantibus numero pluribus.* Agr. III. *extr. ut et* conscribere *dicitur.*

COOPTATIO. *de lectione in Senatum occurrit,* Leg. III. 22.

COPIA. *pro copiis* aliquoties Pompejus in Ep. ad Att. VIII. 12.

COPULARE. Orat. 45. libenter *copulando* verba jungebant, ut sodes, pro, si audes. * Fin. II. 14. cum praesentibus futura *copulare.* * Verr. II. 69. *copulati* in jus pervenimus: i. e. *una.*

COPULATUS. Off. I. 17. nihil amabilius, nihil *copulatius est: sensu activo. Sed quidam Codd. habent* copulantius, *quod Pearcius recepit.*

CÓR. Tusc. I. 8. Aliis *cor* ipsum animus videtur; ex quo excordes, vecordes, et concordes dicuntur.

CORAM. Verr. II. 41. 42. *coram* deferre aliquem: h. e. *eum, qui domi est, nec peregrinatur.*

CORBITA. Att. XVI. 6. *navis oneraria, ut ipse statim post appellat. Nomen habet a corbe, quam in malo summo solebant interdum suspendere loco signi, ut auctor est Festus. Hujus generis etiam mentio apud Lucilium et Plautum. v. Scheff. de Re nav. p.* 178.

CORDAX. Orat. 57. Aristoteles autem trochaeum, qui est eodem spatio quo choreus, *cordacem* appellat, quia contractio et brevitas dignitatem non habeat. Trochaeus *h. l. ut apud Quinctilianum passim est idem pes, qui* tribrachys *dicitur. Hunc igitur pedem, ut molliorem,* κορδακικώτερον *appellavit Aristoteles: unde Meursius in Orchestra, in* κόρδαξ, *volebat hic et ap. Quintil. IX.* 4. *legi* cordacicum: *de quo vid. Viros doctos ad Quintil. l. c. Ceterum de* cordace, *saltatione molliore, lasciva, et comica, in qua celerrima corporis pedumque agitatio dominatur, v. Meurs. l. c.*

CORNIX. Mur. 11. Flacc. 20. *cornicum* oculos configere. *est, acutum et callidum decipere.*

COROLLARIUM. *est proprie idem, quod* corolla. Corollae *autem fiebant non solum e floribus et frondibus, sed etiam e laminis tenuibus aeneis, quae auro argentoque inducebantur, quod genus*

 pas-

COR-

CORRIPERE. *furari.* ad Div. XII. 15. *corripere* vectigalia. *ibid.* quicquid ex pecunia *correptum est.* in Caecil. 2. ut apertus in pecuniis *corripiendis* fuit.

CORRUMPO. *ad partes meas traduco, ut contra jus faciat.* Verr. III. 68. Apronius ipsum Metellum non pretio, non convivio, non muliere, non sermone incauto atque improbo posset *corrumpere.*

CORS. f. *chors*, pro *cohors: septum in villis, quo pecudes coërcentur. Nostri: ein Hof.* Orat. II. 65. villam in Tiburte habes, *cortem* in Palatio. v. *de hoc verbo Salmas. ad Solin. p.* 220.

CORYMBUS. *est modus componendi capilli, quo feminae utebantur, cum capilli e fronte in verticem colligerentur, et ibi nodo constringerentur, dictus a corymbis, i. e. uvis hederae, propter similitudinem, unde et βότρυς dicitur. Vid. inpr. Salmas. ad Solin. p.* 534. 536. Att. XIV. 8. *est Corymbus Servius Balbi, qui ab hoc genere colligendi capilli nomen accepit.*

CRASSUS. Flacc. 29. agri *crassi.* i. e. *pingues, fertiles.*

CRATERA. Verr. IV. 58. Nat. D. II. 44.

CREATOR. *conditor, auctor.* Balb. 13. *creator* hujus urbis Romulus.

CREDO. ad Div. I. 7. qui ei *credidissent,* sc. *pecunias.* * *Sunt qui putent, a poëtis tantum dici:* crede mihi: *in prosa semper dici:* mihi crede. *Id esse falsum, ex his locis intelligitur:* ad Div. VIII. 7. XII. 12. Att. V. 10. VI. 6. VIII. 14. XIV. 15. etc.

CREPIDO. *ora litoralis, portus, etc.* Verr. V. 37. piraticus myoparo ad omnes urbis *crepidines* (in portu Syracusano) accessit. *Pro ripa quidem dixit Liv. XXVII.* 18. *Sed hic videntur inprimis intelligi loca in portubus interioribus, ad quae naves appelluht. Curt. IV.* 5. tum applicant navigia *crepidini* portus. *Vid. Scheff. R. N. p.* 213. * Orat. 67. omnia tamquam *crepidine* sustinentur, *de periodo, qua sententiae plures junguntur, ne dissolvantur: nam periodo opponitur soluta oratio: ducta metaphora a crepidine, cui tamquam fundamento innititur aedificium, ne collabatur.*

CREPUNDIA. *παίγνια, quae pueris dantur, ut iis ludendo se oblectent; tamquam monilia, torques, annuli, crepitacula, et similia. Ex iis solebant aut expositi aut rapti a praedonibus, etc. infantes agnosci: unde γνωρίσματα.* Brut. 9. nunc quoniam totum me, non naevo, aut *crepundiis,* sed corpore omni videris velle cognoscere. *Vid. Salmas. ad Vopisc. Aurelian. c.* 4. *T. II. p.* 421.

CRESCERE. *de numero rerum.* Sext. 32. mihi absenti *crevisse* inimicos. *Arch. 6. ex his studiis haec quoque *crescit* oratio. *Haec est lectio vulgata: sed emendatiores habent:* censetur; *probat tamen vulgatam Gesnerus in Chrestom. Cic. p.* 248. * *De hominibus dicitur, qui famam nominis gloriamque consequuntur, aut gratiosi apud populum fiunt, eoque sibi viam ad honores muniunt.* Rosc. Amer. 30. accusarem alios potius, ex quibus possum *crescere.* Cluent. 28. ut ex invidia senatoria posset *crescere.* Verr. V, 77. *extr.* de multis mihi crescere licebit. *add. Burm. ad Ovid. Her.* 15. 117.

CRETA. *terra Asiatica, (quae et Cimolia dicitur, Plin. XXXV.* 16. 17. *ab insula maris Cretici,) quae aqua molliri potest, et tenax est, qua ad literas obsignandas utebantur.* Flacc. 16. haec quae est a nobis prolata laudatio, obsignata erat *creta* illa Asiatica, qua utuntur omnes in publicis privatisque literis. Cretula *est etiam* in Verr. IV, 26.

CRETATUS. Att. II. 8. Pompeji fasciae *cretatae* non placebant. *Nam* fasciae albae, *majoris splendoris causa addita creta, ut in albis*

tamquam crudi cibi coacescunt in eo: intemperantia edendi. ad Div. IX. 18. *cruditate* satius est hic, quam istic fame. *ibid.* XV. 17. D. Sulla mortuus *cruditate.*

CRUDUS. *qui cruditate laborat.* Fin. I. 8. asoti, qui in mensam vomant, *crudique* postridie se rursus ingurgitent. Orat. I. 27. noluit hodie agere Roscius, aut *crudior* fuit. * *immaturus, de fructibus arborum.* Cato 19. quasi poma ex arboribus, *cruda* si sint, etc. *cf. Salmas. ad Solin. p.* 252.

CRUSTA. Verr. IV. 23. Omnia (vasa caelata) deferuntur. Cibyratae fratres vocantur: pauca improbant: quae probarant, iis *crustae* aut emblemata detrahuntur. *Sunt autem* crustae *ornamenta vasorum argenteorum, tamquam simulacra, eoque extrinsecus alligata, sed diversa ab emblematis. Nam* emblemata *sunt sigilla statuis similia, h. e. quae totam ex omni parte rem exprimunt,* crustae *autem unum tantum latus ostendunt, neque adeo eminent magnopere: Gr. πρόστυπα vocant, ut emblemata, περιφανῆ. v. haec latius disputantem Salmas. ad Solin. p.* 736. *Hinc* vasa potoria crustata *ap. Festum in* Tabernae crustariae *et* Crustarius *artifex apud Plin. XXXIII.* 12. Crustae *dicuntur semper de eo, quo res aliqua inducitur et tamquam loricatur, sine ulla eminentia. Notae sunt* crustae *in operibus tessellatis et musivis, quae non eminent, sed in calce totae latent, ac unum tantum latus exhibent. Ap. Plin. XXXVI.* 6. *Mamurra primus Romae dicitur* parietes *domus suae* crusta marmoris operuisse. *Ipsum* tectorium, *quo parietes operiuntur,* crusta parietis, *dicitur. In lignea supellectili, tamquam mensis, arcis, etc. Germani vocant: eingelegte Arbeit.*

CUBILE. *locus, ubi ferae cubare, dormire solent.* Verr. II. 77. non jam vestigia, sed ipsa *cubilia* videre possint.

CULTUS. *victui aut habitui junctus, significat vestitum, interdum etiam supellectilem omnem apparatumque, et vivendi rationem externam.* ad Div. IX. 8. dabimus sermonem iis, qui nesciunt, nobis, quocunque in loco sumus, eundem *cultum*, eundem victum esse. Off. I. 39. eadem mediocritas ad omnem usum *cultumque* vitae transferenda est. Or. I. 8. homines a fera agrestique vita ad hunc humanum *cultum* civilemque traducere. etc. *cf. Burmann. ad Sueton. Caes.* 45. *p.* 103. *sq.* * *institutio et educatio universa, vitae ratio.* Partit. 26. est genus hominum ad honestatem natum, malo *cultu* corruptum, i. e. *educatione mala, etc.* * *labor agricolarum.* Agr. II. 25. in quo agricolarum *cultus* non elaboret. *add.* Leg. I. 1.

CUM. Brut. 1. *cum quo* certare erat gloriosius. *Sic et Ovid. Met. X.* 635. * ad Div. XV. 11. facturusque sim *cum* studiose, *ac* (pro *tum*) libenter. *Sic et* Att. VII. 13. Att. VI. 1. *cum eo*, i. e. *hac cum exceptione vel conditione.*

CUMMAXIME. *dicunt esse* nunc, hoc ipso tempore. *v. Graev. ad Suet. Domit.* 10. *ad Cic. Off. II.* 7. *Duker. ad Flor. II.* 16. *ut alios taceam. Nec negaverim, in multis locis ita commode explicari posse. Neque tamen concedo,* cum maxime *proprie* nunc *significare. Sed* 1) *est forma elliptica pro* ut cum maxime. *v. c.* Offic. II. 7. nec vero hujus tyranni solum, quem armis oppressa pertulit civitas, quae paret *cum maxime* mortuo, etc. *non absurde explices:* quae paret nunc mortuo*: sed proprie est, quae paret mortuo ita, ut quo tempore maxime servire putabatur, nempe ut vivo.* Har. Resp. 15. quae fiunt *cum maxime*: i. e. quam frequentissime, ita, ut nunquam magis facta sint. *Et ita est etiam in reliquis exemplis, quae proferri solent. Itaque* 2) *interdum illud* ut *additur.* Q. Fr. II. 8. domus celebratur *ut cum maxime. Si* ut *omisisset, quod potuisset* sa-

sed et de aliis, ut testibus, etc. qui non judicant, dicitur hoc fere sensu cupiditas. Flacc. 26. hisce utitur laudatoribus Flaccus, his innocentiae testibus, ut Graecorum *cupiditati (qui, sc. in Flaccum, odio ducti, graviter pro testimonio dixerant)* Graecorum auxilio resistamus. *Sic, de studio rei opprimendi:* Quint. 21. qui summis opibus S. Naevium defendunt: si id est defendere, *cupiditati* alterius obtemperare, quo is facilius, quem velit, iniquo judicio possit opprimere. * *tribuitur etiam emtoribus et conductoribus, qui nimia spe lucri nimis care emunt vel conducunt.* Att. I. 17. Asiani, qui de Censoribus conduxerant, questi sunt in Senatu, se, *cupiditate* prolapsos, nimium magno conduxisse. * *de re denique, cujus cupiditate flagramus.* Qu. Fr. I. 1. ex impurissimis faucibus inhonestissimam *cupiditatem* eripuisti.

CUPIDE. ad Div. XVI. 9. interea, qui *cupide* profecti sunt, multi naufragia fecerunt. Vatin. 17. *cupidissime* falsum testimonium dicere.

CUPIDUS. *partium studiosus.* Cluent. 24. *cupidus* auctor, cf. Caecin. 3. Fontej. 6.

CUPIO. Q. Fr. I. 2. §. 3. ego Fundaniae non *cupio*, i. e. *faveo.*

CURA. *pro curatio, ut morbi.* ad Div. V. 16. *cura* doloris. *vid. not.*

CURARE. *pro solvendam pecuniam curare, item solvere.* ad Div. XVI. 9. me, cui jussisset, *curaturum.* ibid. V. 20. erat nobis *curata* pecunia Valerii mancipis nomine. cf. Att. I. 6. V. 21. Q. Fr. II. 4. Quint. 4. *ubi vid. Passerat.* etc. *similis ellipsis est in hoc:* Att. XV. 1. 3. signa, quae nobis *curasti*, sc. *emenda.* * Fin. IV. 19. ut ridere non *curet.* ad Div. I. 9. neque sane redire *curaret.* * *edere.* Or. III. 61. *curemus nos.*

CURIA. 1) *pars tricesima civitatis Rom. in quas partes Romulus eam descripserat.* Dom. 29. Si id 30 *curiae* jussissent, num id jussum esset ratum. 2) *Curia quaeque antiquitus habuit eadem, ubi sacra curiae faceret Flamen curiae, Curio dictus, et ubi curiales convenirent de rebus communibus acturi. Certe Varr. L. L. V. 6. curias olim dictas esse tradit, ubi sacerdotes res divinas curarent, quae et* templa *dici potuerunt, quia inauguratae erant, unde et pro* templo *dicitur. vid. inpr. Sigon. Ant. Jur. Civ. R. II. 3. p. m. 52. et Lips. ad Tacit. A. XII. 24.* Divin. I. 17. lituus cum situs esset in *curia Saliorum.* Curia Saliorum *profecto nil est aliud nisi aedes, in qua convenirent Salii, cum sacra facturi, tum aliis de rebus suis.* 3) *est locus consilii publici, ubi Senatus conveniebat, sive nomine ducto ab illo curiarum genere, de quo ante dictum est, sive, quod non essent ab iis diversae, sed quemadmodum in templa quaecumque Deorum, sic in aedes publicas curiae cujuscunque convocari Senatus posset, quamquam illud verius. Nam Varro diserte duo genera curiarum facit, unum, in quo res divinae, alterum, in quo humanae a Senatu agerentur. Certe Romae non una curia Senatoria fuit, ut in nostris urbibus.* Div. II. 9. *Curia* Pompeja *memoratur: sed ea post Caesaris mortem obstructa est, teste Sueton. in Caes. 88. et tamen postea saepe fit curiae mentio, et praeterea* Hostilia *aliaeque memorantur. In urbibus autem municipalibus et Graecis unus certus locus fuit, quae* curia *dicebatur, Gr. βουλευτήριον, auctore ipso Cicerone in Verrinis. Sed κατ' ἐξοχήν tamen curia dicitur ea, quae erat in foro, a Tullo Hostilio ad comitium extructa: de hac Cicero* Flacc. 24. speculatur atque obsidet rostra vindex temeritatis, et moderatrix officii, *Curia. Hinc tropice etiam ponitur pro ipso* Senatu, *auctore Cic.* Or. III. 42. * Or. I. 7. tantam in Crasso humanitatem fuisse, ut, cum

CUR-

CURSUS. Att. V. 8. *curſum* exſpectabam. i. e. *ventum ſecundum, quo navigare poſſem.* Att. III. 8. ille tibi non ignotus *curſus* animi et induſtriae meae. Off. I. 32. implicari aliquo certo genere *curſuque* vivendi. Sext. 21. vita brevis eſt, gloriae *curſus* ſempiternus, etc. ad Div. III. 11. *curſus* bonorum conſiliorum. Fin. I. 11. virtutum *curſus* ad voluptatem. ad Div. X. 3. *curſus* ad gloriam. Brut. 81. *curſum* ſuum transcurrere. *Hae loquendi rationes ducuntur a ſtadio, in quo proprie curſus eſt. Sed dicitur etiam* curſus *de navigatione, ut ad Div. XII. 25. unde crebra illa ap. Ciceronem formula:* curſum tenere. Orat. 1. teneat *curſum*, quem poteſt. Phil. VIII. 4. quem enim *curſum* induſtria mea *tenere* potuiſſet, ſine forenſibus cauſis, ſine judiciis, ſine legibus. Quir. p. Red. 1. ſecundus vitae *curſus*. *Planc. 7. *curſu* ad honorem venire: i. e. *meritis, nobilitate, rectis artibus: opponitur* obrepere. *Or. II. 10. *curſus* orationis, *dicitur de oratione perpetua.*

CURULIS. Verr. V. 14. ſella *curulis. Fuit ante Regum, poſt magiſtratuum majorum, puta, Conſulum, Cenſorum, Praetorum, et Aedilium curulium: in qua, cum in publico eſſent, conſiderent. Ejus forma quae fuerit, e numis conſpici poteſt, e quibus de ea docte disſerit Spanhem. de Uſ. et Pr. num. Disſ. X. adde Caſaub. et Burm. ad Sueton. Aug. 44. Ab hujus ſellae uſu dicti ſunt* Aediles curules, *ut diſtinguerentur a plebejis, et* Har. Reſp. 13. *curulis* aedilitas.

CUSTODIRE. Att. XV. 13. orationem tibi miſi: ejus *cuſtodiendae* et proferendae arbitrium tuum ſit. Or. II. 10. *cuſtodire* literis, *eſt memoriae prodere.*

CUSTOS. Sen. p. Red. 11. cuſtodes in comitiis *item* tabellarum *dicuntur amici, qui a candidatis, aut iis, quorum intereſt, urnis et diribitoribus tabellarum apponebantur, ne fraus intercedere poſſet, aut ſua ſponte eam curam ſuſcipiebant, ut patet e Piſoniana, c. 15. add. Viros doct. ad Varr. R. R. III. 5. extr. et Gruch. Com. I. 3. 4.*

CYBEA. Verr. V. 17. etc. *ex quo loco apparet, onerariam navem fuiſſe, ad deportandas merces accommodatam, propter latitudinem, qua paene ad κίβον formam accedebat, ita dicta. Sic Hotom. Graeci opponunt longioribus, vocantque στρογγύλην. Forte eſt pro* Cymbea, *ut κίβας apud Heſych. ubi v. Albertum.*

CYNOCEPHALUS. Att. VI. 1. erat *cynocephalus* in eſſedo. *De Cynocephalis fabuloſa ſunt ap. Plin. H. N. VI. 30. Verum eſt, ſimiarum genus fuiſſe, quod ita appellaretur. v. Salmaſ. ad Solin. p. 267.*

D.

DACTYLICUS. Or. 57. *dactylicus* numerus hexametrorum magniloquentiae eſt accommodatior. *Dactylicus numerus non modo e pedibus dactylicis oritur, ſed etiam ex reliquis, qui eodem tempore continentur, ut anapaeſto, ſpondeo. Sic eſt ap. Longin. S. 38. ῥυθμὸς δακτυλικός, ubi vid. Intt. et conf. Clark. ad Homer. Iliad. T. I. p. 68.*

DAEMON. de Univ. 11. Dii, quos Graeci *δαίμονας* appellant, noſtri, ut opinor, Lares; ſi modo hoc recte converſum videri poteſt.

DAMNATIO ambitus. Cluent. 36.

DAMNATORIUM judicium. Verr. III. 21.

DAMNUM. *ſumtus, jactura rei familiaris, atque adeo aes alienum.* Verr. I. 12. *damna*, quae res patris ejus pertulit, praetereantur. ibid. V. 13. *damna*, quae aetatis fructu disſoluta et compenſata ſunt. Phil. II. 27. *damna* aleatoria. * *genus coërcitionis, et poenae levio-*

discedere *dicitur.* ibid. 1. quod tibi *decedens* pollicitus fum. h. e. *discedens a te, cum te abeuntem in provinciam profequerer. ubi v. Manut.* *ad Div. XIII. 56. *decedere* de hypothecis, *eſt, hypothecas creditori tradere, ut eas non hypothecarum, ſed dominii jure habeat.* * Att. VII. 2. quartana *deceſſit.* *decedere *dicuntur nobis obvii, qui honoris cauſa de via declinant, ne nobis id facere opus ſit.* Cato 18.

DECEMPRIMI. *dicuntur decem ſeniores et principes Senatores in municipiis aliisque civitatibus liberis, qui magiſtratus proxime ſequuntur.* Roſc. Am. 9. *ubi v. Graev.* Verr. II. 67. magiſtratus et *decemprimi: Livius XXIX.* 15. decem principes *appellat: add. Noriſ. ad Cenotaph. Piſ. Diſſ. I. c.* 3.

DECEMVIRI. 1) *Decemviri ſtlitibus (antique, pro, litibus) judicandis, ſunt judices cauſarum privatarum, creati non multo poſt praeturam peregrinam, auctore Pomponio in Origg. Juris: de quibus vid. Siccama de Judic. Centumvir. c. 9. et 10. Sigonius de Judiciis et Intt. Pomponii.* Dom. 29. ſi *Decemviri* ſacramentum injuſtum judicaſſent. Caecin. 33. cum Arretinae mulieris libertatem defenderem, et Cotta *Decemviris* religionem injeciſſet, non poſſe ſacramentum noſtrum juſtum judicari. Orat. 46. *Decemvirorum* litibus (*ſ. ſtlitibus, ut Muretus in MS. invenit*) judicandis, dico nunquam. 2) *magiſtratus extraordinarius legum ſcribendarum cauſa ſine interceſſione creatus. a. U. CCCIII. Liv. III.* 33. Agr. II. 9. noſtri *Decemviri*, qui XII Tabulas ſcripſerunt, etc. 3) *De Decemviris Rullianis v.* Agr. II. 7. ſqq.

DECENTIA. Nat. D. II. 58. venuſtatem, ordinem, et ut ita dicam *decentiam*, oculi judicant.

DECERNO. Quint. 8. 20. Praetor *decernit: cum ex edicto jus dicit, v. c. poſſeſſionem, aut interdictum dat, addicit, etc.* *decernere *porro dicuntur Senatores in ſententiis dicendis, quod dicunt, quid a Senatu decerni velint.* Mil. 6. ego ipſe *decrevi.* ad Div. I. 1. Craſſus tres legiones *decernit. add. Gronov. ad Liv. XXVII.* 20. * Q. Fr. II. 12. *decernendum* nihil cenſeo: i. e. *rem rejiciendam puto.* **puto.* ad Div. II. 6. in quo poſita omnia mea eſſe *decrevi.* Att. III. 15. quod in me ipſo ſatis conſilii eſſe *decreras.* Quint. 2. Uno judicio de fortunis omnibus *decernit.* ad Att. X. 10. ſuo capite *decernere.*

DECESSIO. Rabir. Poſt. 11. utrum acceſſionem pecuniae an *deceſſionem* de ſumma fecerit, ib. *deceſſionem* mille talentûm eſſe factam. Tuſc. I. 46. *deceſſio* bonorum, *opponitur* cumulo; *h. e. acceſſioni.* **abitus de provincia cum magiſtratuum, tum privatorum.* Qu. Fr. I. 1. ſpem maturae *deceſſionis* afferre. ad Div. IV. 10. *de Marcello privato:* ſubvereor, ne te delectet tarda *deceſſio.* Att. VII. 3. in ipſa *deceſſione* ſignificavit, ſperaſſe ſe aliquid.

DECESSUS. *abitus de provincia.* ad Div. VIII. 10. quod ad deceſſum tuum attinet. Phil. II. 38. Creta poſt M. Bruti *deceſſum* potuit liberari.

DECIDERE. Verr. IV. 45. *decidere* in fraudem. i. e. *facinus patrare.*

DECIDERE. *paciſci, transigere.* Quint. 4. per te *decidit* P. Quintius, quod diſſolveret. cf. Roſc. Amer. 39. Roſc. Com. 11. Verr. II. 32. etc. *Gron. Obſ. II.* 6.

DECIPERE. Roſc. Am. 40. inducere, *decipere,* deſtituere. *Haec tria ita differunt:* inducere *eſt fallere conſilio dando et ad rem aliquam faciendam impellendo;* deſtituere, *deſerendo eum, qui, quia promiſeras aut debebas, a te aliquid auxilii expectabat;* decipere *denique, ſub utilitatis ſpecie nocendo.* ad Div. V. 16. ea impendere reipublicae, quae qui reliquerit, nullo modo mihi quidem

ex instituto vetere tres fuerunt, tot sc. in quot partes Senatores judicantes descripti erant; quibus quartam adjecit Augustus, Sueton. c. 33. ubi vid. Casaub. quintam Cajus, auctore eodem Sueton. c. 16. Sextam, quamquam rogatus, tamen addere noluit Galba. Sueton. c. 14. Verr. I. 61. II. 32. Cluent. 37. *Vid. de his decuriis Plin. XXXIII.* 1. 2. ** De judicibus* decuria *etiam est, sed alio sensu*, Verr. III. 11. Quid tandem postulat arator? nihil nisi ex edicto judicium in octuplum. quid Apronius? non recusat. quid Praetor? jubet recuperatores rejicere. *Decurias* scribamus. *(sc. arator dicit)* Quas *decurias*? *(respondet Verres)* de cohorte mea rejicies. *Hic* decuria *non est, ut Romae, quod videbatur Hotomanno, numerus civium Rom. de conventu provinciali, quorum est, causas judicare, sed indiculus judicum delectorum ad causam aliquam cognoscendam et judicandam. Arator non postulat, ut sibi copia fiat decuriae judicum, sed ut decuria judicum scribatur et deligatur. * In decurias etiam distributus erat ordo scribarum, reliquorumque ministrorum, qui magistratibus apparebant: unde* Verrin. III. 79. ad eos me scribas voca, si placet: noli hos colligere, qui -- *decuriam* emerunt. *v. inprimis Vales. ad Ammian. XXVIII.* 6. *et alios, quos laudant viri docti ad Sueton. Claud.* 1.

DECURIARE. *in decurias conscribere, quod faciebant, qui, tribuum largitione corrumpendarum causa, coitiones faciebant, unde de sodalitiis rei.* Planc. 18. doce, *decuriasse* Plancium, conscripsisse populum. *ibid.* 19. tu doce, Plancium sequestrem fuisse, largitum esse, conscripsisse, tribules *decuriavisse*. *Erat autem Plancius reus de sodalitiis. Sic Clodius seditionis causa dicitur homines de populi fece decuriasse.* Sext. 15. cum vicatim homines conscriberentur, *decuriarentur*. Phil. VII. 6. non rursus improbos *decuriabit*? non sollicitabit agros? *Plane sic etiam est* centuriare: *de quo supra.*

DECURIATIO. Planc. 18. *decuriatio* tribulium. v. *Decuriare.*

DECURIO. *Senator municipalis aut colonicus.* Rosc. Am. 9. 39. Sext. 4. ad Div. VI. 18. etc.

DECURRERE. Caecin. 23. ad istam hortationem *decurrunt*. i. e. *confugiunt, veniunt tandem.* Quint. 15. ad haec extrema et inimicissima jura tam cupide *decurrebas*. *Ducta ratio de stadio et circo. Sic est* Tusc. I. 8. Nunc video calcem; ad quem cum sit *decursum*, etc. *Hinc etiam ad navigationem, ut ipsum* cursus *verbum, (v. in Cursus) traducitur.* ad Div. XVI. 4. cum Mescinio Quaestore te bellissime *decursurum* puto.

DECURSIO. ad Div. XI. 10. *decursionibus* vastare loca. *sunt incursiones, quae de montibus fiunt. Male aliquis corrigebat* excursionibus*: quae sunt Graecis καταδρομαί, ἔφοδοι: at* decursiones *sunt, quae fiunt ἐξ ἐπιτειχίσματος.* vid. *Thuc. I.* 142. *et ibi Schol.*

DECURSUS. *a, um.* Quint. 31. aetas acta *et decursa.* Cato 23. *curso* spatio. ad Div. VIII. 13. haec aetate sunt *decursa*: *de vitiis, quae per aetatis ipsius rationem deponi solent.* Or. I. 32. *decursa* abs te de arte: i. e. *explicata breviter.*

DECURSUS. *ûs.* Or. I. 1. *decursus* honorum *est, cum omnibus perfuncti sumus.* ad Div. III. 2. *decursus.*

DEDERE. *de reo.* Rosc. Am. 3. libidini alterius *dedere* aliquem, *est, condemnare, quia alteri placet. ibid.* 22. quem *dedi* putabas. cf. Quint. 18. extr. *eodem modo, quo* condonare et addicere *dicitur, de quibus supra.* * Planc. 30. in qua oratione ego me ei *dedebam*, cui nil magnopere deberem; h. e. *ei me obstrictum profitebar, ejusque me totum fore pollicebar. v. Graev. ad h. l.* * *ibid.* 37. qui vitam

tit. Conf. 9. jam *deductorum* officium quo majus eft quam falutatorum, etc.

DEDUCTUS, *a, um.* Leg. II. 20. fi in teftamento *deducta*, fcripta non fit. *v. Partitio.*

DEFATIGATUS. Dom. 44. licitatores *defatigati.*

DEFECTUS, *ûs.* Nat. D. II. 19. *defectibus* in initia recurrit luna.

DEFECTUS, *a, um.* Sext. 46. ille eis, a quibus audiebatur, quotidie aliquid *defecti* afferebat. *Sed v. not.* * Att. XIII. 23. *edd. quaedam habent* defecti libri, *quod explicant* perfecti. *Sed ea lectio eft abfurda.* Defectus *pro* perfecto *dici non poteft. cf. Defictus.*

DEFENDERE. *propulfare.* Rofc. Am. 1. omnes injuriam novo fcelere conflatam putant oportere *defendi.* Mur. 2. *defendere* pericula civium. * *tenere, tueri, confervare.* Quint. 13. ne locum fuum, quem adhuc honeftiffime *defendit,* obtineat. Prov. Conf. 9. officium *defendere.* * Verr. III. 90. id aliorum fe feciffe exemplo *defendat*: i. e. *contendat, defenfionis loco dicat.* * *velle aliquid, et, e republica effe, dicere, idque ut fiat, oratione aliisque modis pugnare.* Rofc. Am. 47. me - - pofteaquam id, quod maxime volui, fieri non potuit, ut componeretur; id maxime *defendiffe*, ut ii vincerent, qui vicerunt. * Defendere *non folum effe cum praepofitione* a, *fed etiam* contra, *docent duo loci,* Or. I. 39. ad Div. XI. 27.

DEFENSOR. *propulfator.* Muren. 2. *defenfor* periculi.

DEFENSIO. Coel. 4. eft brevis *defenfio ad* omnem iftam orationem.

DEFENSTRIX. *e Ciceronis Timaeo laudat Prifcianus p.* 245.

DEFERRE. *proprie eft ad locum quemcunque portare.* Verr. IV. 57. ita factus animo et corpore, ut multo appofitior ad *deferenda,* quam ad auferenda figna effe videatur. Fr. Corn. I. fitellam ipfam *deferre.* Att. XIII. 2. Balbo epiftolas *deferri* jubebis. etc. * *hinc pro* narrare. Fin. II. 17. ad amicos rem ita *deferret.* Verr. I. 25. is ad eum rem iftam *defert.* * *etiam clientes dicuntur* caufam deferre *ad patronos, quod alio modo* docere *dicitur.* Orat. III. 13. * defert *etiam* rem, *qui deliberandi caufa ad alios de re aliqua refert.* Verr. II. 71. itaque decumanos convocat; rem *defert.* ftatuunt illi atque decernunt, *etc.* * defertur *etiam* res, *auxilii petendi caufa.* ad Div. V. 8. ut intelligeres, nihil neque te fcripfiffe, neque quemquam tuorum fruftra ad me *detuliffe.* * *accufator* nomen defert, *fc. ad Praetorem, ejus, quem accufare fufcepit, ut illud inter reos fcribat, quod eft* recipere nomen. Rofc. Am. 3. non nihil tamen in *deferendo nomine* fecuti. *Sed non folum hominis nomen* defertur, *verum etiam* criminis nomen; *propterea, quod non folum nomen rei edendum apud Praetorem eft, quem accufare aliquis conftituit, fed etiam crimen, cujus eum accufaturus eft.* Verr. II. 28. inimici Sopatri ad Verrem, cum is Sacerdoti fucceffiffet, ejusdem *rei nomen deferunt,* fc. *capitalis.* * deferunt *etiam calumniatores.* Agrar. III. 1. quae apud vos de me *deferunt*; *unde* delatores *dicuntur.* * *dicitur et pro* ultro offerre, conferre. Verr. V. 70. dormientibus beneficia *deferre.* ad Div. VI. 22. voluntatem fuam ad aliquem *deferre.* cf. Phil. II. 20. Rabir. Poft. 17. totum te ad me cum tuis copiis *detulifti.* * *dare, committere.* Att. VI. 1. praefecturam *deferre* alicui. ad Div. XIII. 55. *deferre* alicui legationem. Att. XIII. 12. tibi praeconium *deferam.* * *eleganter eft pro commendare aut reipublicae, aut magiftratui provinciali aliquem, ut ad honores eum provehat.* Att. V. 7. ait Pompejus, trinos fe Praefectos *delaturum. ibid.* 11. Praefectos, quos voles, *deferto.* etc. *hoc genus deferendi commodum habet; commendati enim Praefecti fiunt: in altero, cum ad aerarium deferuntur*

tur in beneficiis, honos tantum est. v. Beneficium, et Gronov. Sestert. III. 17. *p.* 253. *Locis ibi laudatis adde hunc* Balb. 28. Caesar Balbum in praetura, in consulatu Praefectum fabrûm *detulit.* **eadem ellipsis τοῦ* ad aerarium *est in hac forma:* rationes deferre *pro* referre. ad Div. V. 20. quamquam justis de caussis rationes *deferre* properarim. *nam apud aerarium deponebantur rationes provinciales. Sic* Phil. V. 5. *deferre* nomina judicum ad aerarium, h. e. *deponere.* **Sic* SCta deferri *dicuntur, pro* referri. *Nam quod* ad Div. XII. 29. *est:* falsa Senatus consulta tum *deferebantur*, *pro* eo Ep. 1. *est:* Senatus consulta falsa *referuntur: int. ad aerarium; ibi enim SCta servabantur.* *Dom. 5. malum *delatum*, opponitur *nativo.*

DEFERVESCO. Coel. 18. cum cupiditates *defervissent.* ad Div. IX. 2. dum *defervescit* haec gratulatio. *Orat. 30. quantis illa clamoribus diximus de supplicio parricidarum? quae nequaquam satis *deferbuisse* post aliquanto sentire coepimus. h. e. *in eo loco nos nimis indulsisse ingenio et studio juvenili eloquentiae ingeniique demonstrandi, adeoque redundantiam ei loco inesse juvenilem et lasciviam.*

DEFICIO. ad Quirit. p. R. 1. ut quod odium in omnes bonos conceptum jamdiu continebant, id in me uno potius, quam in universa civitate *deficeret*, i. e. *desineret, in me ita se exsereret, ut simul consumeretur.* Har. Resp. 19. ne patres principesque auxilio diminuti *deficiantur.* Defici *et participium* defectus, *sic simpliciter dici; docuerunt Davisius ad Caesar. B. C. III.* 4. *et Oudendorpius ibidem et ad Lucan. II.* 560. *V.* 333. etc. * *deserere.* Verr. III. 46. Leontina civitas me *defecit.* Verr. I. 31. latera et vox *me deficiunt.*

DEFICTUS. *hoc est in edd. quibusdam ad* Att. XIII. 23. libri ad Varronem non morabuntur. Sunt enim *defecti*, ut vidisti: tantum librariorum menda tolluntur. *Sed v. notam nostram ad h. l.*

DEFIGO. Leg. II. 8. *extr.* quaeque Augur injusta, nefasta, vitiosa, dira *defixerit*, irrita infectaque sunto. Defigi *incantationibus et veneficiis dicuntur homines, cum iis vis coëundi cum femina aufertur, ut dudum docuere viri docti. vid. Graev. ad C. Rabir.* 10. *Hinc Augures quoque dicuntur aliquid defigere, quia defigendo potestatem agendi auferunt. Pertinet huc locus Senec. Benef. VI.* 35. *caput dira imprecatione* defigis. *Malebat tamen Lipsius Ep. Qu. IV.* 11. dixerit, *Davisius*, edixerit; *praeter rem, ut mihi quidem videtur.* defixerit *defendit Salmas. ad Solin. pag.* 766. *ubi plura de hoc verbo. add. Heins. ad Ovid. Heroid.* 6. 91. *Amor. III.* 7, 29. **pro* refigere ad Div. VII. 29. quo facilius - - te ad ver videre, et nostra *defigere* deportareque tuto possimus. *Sed quidam Viri docti hoc ipsum* refigere *pro* defigere *reponi volunt.* *Flacc. 1. spem reliquorum in vestra potestate - - *defixam* putetis. Dom. 39. doloris mei *defixum* judicium ad memoriam.

DEFINIRE. *finire.* Or. 19. similiter extrema *definiunt.* cf. Verr. IV. 52. * *deligere et destinare.* Phil. VIII. 3. aedes sibi optimas, hortos, Tusculana, Albana *definiunt.* * *comprehendere, complecti.* Off. III. 29. nam pirata non est perduellium numero *definitus*, sed communis hostis omnium. *Verr. III. 91. cur hinc praecipua lex injuriae *definitur*? i. e. *constituitur.* *Or. III. 3. oratio eis *definietur* viris: h. e. *ii tantum inducentur.* *Nat. D. II. 40. cursus ordinatos *definiunt.* *Div. II. 7. ex omni aeternitate *definita* sunt fataliter.

DEFINITE. *in specie, nominatim.* Or. II. 27. de genere universo, vel *definite* de singulis hominibus, etc. Balb. 14. Lex Gellia et Cornelia, quae *definite* potestatem

tem Pompejo civitatem donandi dederat.

DEFINITIO. temporum atque hominum Div. II. 54. *est adjunctio circumstantiarum, quas vocant vulgo, temporis atque hominis, quam et* determinationem *appellant.* * Off. III. 15. definitio Aquilliana doli mali, *est illa quidem dialectica*: cum aliud est simulatum, aliud actum. *Sed* definitiones *Aquillianae* etiam dicuntur juridice, *determinationes casuum, in quibus inesset dolus malus.* * Cluent. 2. *definitio* judiciorum aequorum retineatur, quae nobis a majoribus tradita est. i. e. *praescriptio.*

DEFINITUS. Top. 21. quaestionum genus *definitum*: *opponitur* infinito; *alias dicitur* finitum. *Sic et in* Or. *et* Partit. *occurrit.*

DEFLAGRATUS. Tusc. III. 19. *deflagrata* fana. Catil. IV. 4. *deflagratum* imperium.

DEFLECTERE. Caecin. 18. rem ad verba *deflectere*: i. e. *rem aestimare et judicare e verbo.* Mur. 22. *deflectere se* de curriculo.

DEFLUO. ad Div. IX. 20. ubi salutatio *defluxit*: i. e. *abiit.* Sext. 32. ex novem Tribunis unus *defluxit*: *mutavit sententiam, a meisque partibus decessit.* * Lael. 16. *defluere* in terram *dicuntur, quae pereunt.* * Tusc. I. 25. a necessariis artificiis ad elegantiora *defluximus*. i. e. *pervenimus.* * Marcell. 8. omnia, quae dilapsa *defluxerunt. Codd. MSS. quidam* diffluxerunt, *quod melius puto: partem propter praecedens* dilapsa; *partem quia sequitur* vincienda sunt; *etiam, si concedamus Cortio ad Sall. Jug.* 1. defluere *dici pro perire.*

DEFORMO. Coel. 2. quae accusatores hujus *deformandi* causa dixerunt: *ut eum deformem et turpem esse ostenderent.* cf. Har. R. 14. * Caecin. 5. quem supra *deformavi*; h. e. *descripsi.* cf. Har. R. c. 26. *v. Graev.*

DEFRINGERE. Orat. III. 28. surculum *defringere*: h. e. *mutuari aliquid ex alia disciplina.*

DEFUNGOR. *eleganter dicitur de eo, qui levi aliqua jactura aut malo liberatur majori, aut levi labore perficit, ut majore molestia carere possit.* ad Div. VIII. 1. hoc mendacio, *sc. de morte tua*, si qua pericula impenderent, ut *defungeremur*, optavi. *dass wir damit loskommen möchten. ibid.* X. 24. neque ego pro maximis beneficiis tuis tam vili munere *defungar*, orationis. cf. Verr. III. 16. * *dicitur tamen et in bonam partem, et de rebus bonis, ut* perfungi. Verr. V. 68. *defungi* honoribus.

DEFUSUS. Fin. II. 8. vinum *defusum* e pleno sit: *e Lucilio.* Vinum defusum *est, quod e dolio in amphoras conjectum est: a quo differt,* diffusum, *cum vinum e majori vase in plura minora transfunditur. v. Lambin. ad Horat. Epist. 1. 5. 4. Tale vinum bibebant honestiores et delicatiores*: de dolio *vinum tenues: unde a Cicerone objicitur Antonio. v.* Dolium.

DEGENERARE a Zenone Tusc. II. 25. *deficere ab ejus placitis, cum sis Stoicus.*

DEGUSTARE. Att. IV. 8. tu velim e Fabio odorere, et istum convivam tuum *degustes*: i. e. *expiscere, tentes.*

DEJECTUS. Verr. III. 51. aratores *dejecti*, *coacti agros suos deserere propter damna. Sed v. not.*

DEJICIO. *detraho, demo.* Tusc. I. 8. vide, quantum mali de humana conditione *dejeceris.* II. 5. quantum de doloris terrore *dejeceris.* Verr. V. 49. si metum hunc Siciliae *dejecero.* * Phil. IX. 4. *dejicere* aliquem de sententia. * dejici *eleganter dicuntur, qui spem alicujus commodi, honoris consequendi amittunt atque repulsam ferunt.* ad Div. VIII. 4. *de petitore aedilitatis*: nam M. Coelium promulgatio de Dictatore subito *dejecit*, *dejectumque* magno clamore insecuta est. Muren. 36. Quintus Tubero praetura *dejectus est.* Act. I. in Verr. 8. si me aedilitate *dejecis-*

cis-

honesto. Milon. 10. *delicatus* comitatus ancillarum puerorumque. *v. Burm. ad Petron. c.* 63. * *mollis, effeminatus, de hominibus et rebus, libidini luxuive deditus.* Brut. 53. adolescens *delicatus.* Nat. D. I. 37. Epicurus, „quasi pueri *delicati*, nil cessatione melius existimat. Muren. 9. Asia *delicata.* ibid. 35. juventus *(hominis) delicata.* Orat. II. 64. cum haberet filium *delicatiorem.* Fin. V. 5. ratio *delicatior* molliorque, quam virtutis vis gravitasque postulat *de eorum sententia, qui in felicitatis et summi boni parte non solam virtutem, sed etiam voluptatem aut hujusmodi quid ponunt.* Off. I. 40. *delicatum* aliquem sermonem inferre; i. e. *de pulchris hominibus, de amore, de re amatoria, qualis ille Sophoclis erat, cum diceret Pericli, obvio puero formoso: O puerum pulchrum!* Att. II. 14. *delicatum* convivium, *quod ἀσελγὲς vocat Ep.* 12. Or. III. 25. quanto molliores sunt et *delicatiores* in cantu flexiones et falsae voculae, quam certae et severae. * *concinnus, elegans.* Pison. 29. *delicatissimi* versus. * *placidus, otiosus.* Tusc. II. 11. vita umbratilis et *delicata.* * *suavis, jucundus.* Verr. V. 40. *delicatissimum* litus. * delicatus *est etiam homo intelligens deliciarum, (vid. Deliciae) et iis abundans.* Verr. IV. 57. populus potius haberet, quam elegantissimus et eruditissimus Verres? nimirum contra dici nihil potest. Nostrum enim unusquisque, qui tam beati, quam iste est, non sumus, tam *delicati* esse non possumus, etc. Verres haec habeat domi? etc. * *E* Parad. I. 2. *laudantur* delicatae paterae, *tamquam genus deliciarum in supellectili: et ita est in quibusdam libris, neque absurde. Nam* delicatum *est in his rebus usitatum Latinis, quas et delicias vocant: et* delicata *dicuntur omnia, quae ad magnificentiam et ostentationem pertinent. v. Cuper. Obs. I.* 3. *Sed altera lectio*, „ silicatae, *est ex melioribus et antiquioribus Codd. et ipsum quoque usitatum est in hoc genere.*

DELICIAE. *elegantissima et pulcherrima supellectilis genera, ut aurum argentumque caelatum, vestes stragulae, tabulae pictae, et similia.* Verr. IV. 23. Sic Haluntini, excussis *deliciis* (h. e. crustis et emblematis) cum argento puro domum reverterunt. * *magnificentia et ostentatio, quae pretiosa supellectili quaeritur.* Parad. I. 3. num ullam cogitationem habuisse videntur - - aut argenti ad avaritiam, aut amoenitatum ad delectationem, aut supellectilis *ad delicias*, aut epularum ad voluptates. * *studium hujus elegantiae et magnificentiae.* Verr. IV. 57. etiamne hujus operarii studia et *delicias* perferetis? * *amores et elegantiae hominum amoribus deditorum.* Coel. 19. *init.* amores autem et *deliciae* hae, quae vocantur, etc. * *ipsi homines utriusque generis, qui amantur.* Dom. 24. cum alter se Catilinae *delicias* fuisse diceret. * *in oratione* deliciae *sunt concinnae sententiae, arguti, certi et circumscripti ambitus verborum.* Orat. 12. longissime tamen ipsi a talibus *deliciis* vel potius ineptiis abfuerunt.

DELIGERE. *ejicere.* Vatin. 14. subsellia dissiparit, urnas *delegerit, etc. ubi vid. Graev.* Caecin. 27. si ingressum modo *delegeris. Sic enim ibi e MS. Erf. reposuit Graevius, cum ante esset:* dejeceris. *Sed v. not. nostram.*

DELINITOR. Brut. 70. judex, cujus *delinitor* debet esse orator.

DELIQUESCO. Tusc. IV. 17. alacritate futili gestiens *deliquescit*: i. e. *mollem se praebet.*

DELITESCO. Balb. 2. in mendacio *delitescere.* Acad. IV. 5. in eorum auctoritate *delitesceret.*

DELITUS. Verr. I. 55. *delitum* tectorium. In Fragm. Epp. *sunt etiam* cerae et literae *delitae.*

DELUMBO. Or. 6. *delumbare* sententias *dicitur, qui minutis numeris*

DENIQUE. *ut paucis me expediam.* Verr. II. 51. negant id Syracusani per religiones sacrorum ullo modo fieri posse: fas *denique* negant esse. *vid. de hac vi verbi Graev. ad Sueton. Aug.* 23. *Duker. ad Flor. I.* 16. *etc.* * *Sed quod Graevius sic esse putat etiam* ad Div. X. 10. *in his verbis:* is enim *denique* mihi honos videri solet, qui etc. *In eo errat. Nam in his* denique *est* demum. *Sic in* Sall.: ea *demum* vera voluptas est. Denique *pro* demum *passim obvium.* ad Div. IX. 14. tantum accessit, ut mihi nunc *denique* amare videar, antea dilexisse. cf. ad Att. VIII. 8. *v. Vallae Eleg. L. L. VIII.* 8.

DENOTARE. *significare.* Manil. 3. quod in una significatione literarum cives Rom. necandos trucidandosque *denotavit.*

DENOTATUS. *cognitus et perspectus; quod, quae notamus, ea facile agnoscimus et reperimus.* Acad. IV. 18. sapientem, cum ei res similes occurrant, quas non habeat *denotatas*, retenturum assensum.

DENSUS. ad Att. VII. 1. ubi sunt illae *densae dextrae.*

DENTATUS. ad Q. Fr. II. 14. charta *dentata* res agetur. h. e. *dente polita et laevigata. Plin. H. N. XIII.* 12. scabritia chartae laevigatur dente conchave.

DENUDARE bonis, i. e. *privare*, ad Div. XII. 15.

DENUNCIARE. *dicuntur, qui aliquem jubent esse paratum ad rem aliquam, quae interdum diserte adjicitur, interdum omittitur, et e vicinia verborum supplenda est.* Verr. I. 19. II. 27. Rosc. Am. 38. *denunciare* alicui testimonium. *Sed simpliciter* denunciare, *eodem sensu*, Flacc. 15. Verr. II. 4. *ubi vid. Graev.* Dom. 44. Cum Tribunus, vel *denunciare*, vel cogere potueris, *int. Pontificibus, ut convenirent.* Caecin. 32. Caecinae *denunciabas*, *int. controversiam.* ad Div. XI. 2. *denunciat* veteranis, *sc. ut conveniant, eos convocat.* conf. V. 11. * *hinc dicitur etiam pro* minari. Att. XV. 20. genus illud interitus quasi *denunciatum* nobis ab Antonio. Agr. II. 5. oculis *denunciare* omnibus vim tribunitiam. conf. Att. II. 21. 23. etc. * *mandare.* Or. III. 36. plus attulisti, quam tibi esset tributum a nobis ac *denunciatum.* ad Div. XIII. 77. si quid tibi opus sit, ne dubitent, mihi jure suo *denunciare.* * *polliceri, quid facturi simus.* Att. XIII. 12. Jam Varro mihi *denunciaverat* magnam sane et gravem προσφώνησιν. * *profiteri, ostendere.* Or. I. 22. *denunciare* se paratum. Planc. 22. *denunciasti*, quid de summa reipubl. sentires. * *etiam de interpretationibus Haruspicum dicitur.* Div. II. 13. tum hereditates, tum damna *denunciant.* Rosc. Comoed. 9. venisti domum ultro Roscii: satisfecisti, quod temere commisisses, *in judicium* ut *denunciaret*, rogasti, ut ignosceret, te affuturum negasti, etc. Denunciares *legendum vidit recte Hotomannus, et contextus docet.* Denuncio in judicium, *si lectio sana est, significat*, jubeo, in judicio adesse, ad judicem venire: *itaque subjicit:* negasti te affuturum.

DENUNCIATIO. Sull. 18. Catilinae *denunciatione* venisti; *ab eo jussus venire.* * Or. II. 19. prima *denunciatio*, *dicitur*, *cum in exordio auditorem attentum esse jubemus.* * *comminatio.* ad Div. XI. 20. *denunciatione* periculi terrere. * *professio, promissio. ibid.* X. 8. praematura *denunciatio* boni civis imparati, quam periculosa esse, ex casu collegae videbam.

DEPACISCI. Verr. III. 24. *extr.* ad ejus conditiones *depactus est.*

DEPASCI. *minui.* Leg. I. 21. *depasci* veterem Academiae possessionem non sinemus. Or. II. 23. stilo *depascere* luxuriem orationis.

DEPELLERE. Tusc. III. 32. ut sibi turpitudinem *depelleret*: h. e. *se a turp. liberaret.* Sext. 19. interfectus esset is, qui hac una medicina potuit a communi peste reip. *de-*

nes, *ne* deripere *et* diripere *confundant*, *quod a Nizolio factum eſt. Sic aliud eſt* deſtringere, *aliud* diſtringere. etc. deripere *eſt de loco aliquid rapere*, diripere *in diverſas partes rapere: v. Drakenb. ad Sil. X.* 318. *et quos ibi laudat.*

DERIVARE. Tuſc. V. 23. in ſuam domum nil *derivare*: h. e. *avertere.*

DERODERE. *pro corrodere.* Divin. I. 44. *v. tamen not.*

DEROGARE. *eſt nova rogatione aliquid de ſuperiore lege demere, ei vim adimere: dicitur autem ordinarie* derogare legi *vel* de lege, *quod nemo ignorat. Sed eſt etiam ſic:* lex derogatur. Cornel. I. Fr. ſaepe SCta fiunt, ut nuper de ipſa lege Calpurnia, *quae derogaretur. Sic habet etiam Ulpianus:* Lex rogatur - - abrogatur - - derogatur; *quem locum vid. in Fabro. Eſt ſic etiam metaphorice.* Quint. 23. *fides* multis locis cognita, ne perfidia Naevii *derogetur*, laborant.

DEROGATIO. ad Herenn. II. 10. *de lege.*

DERUO. Att. XVI. 11. de laudibus alicujus cumulum *deruere.*

DESCENDERE. *dicuntur Romani honeſtiores, cum in forum, curiam, campum eunt, quod ii ſolebant in montibus habitare, qui ſalubrius habitabantur, ea loca autem in vallibus, inter montes, erant: item in univerſum, cum in publicum prodeunt.* Phil. VIII. 2. Conſul ſe cum praeſidio *deſcenſurum* dixit. Roſc. A. 46. *deſcendere* de Palatio et aedibus ſuis. Phil. II. 6. hodie non *deſcendit* Antonius. Or. II. 66. *deſcendere* in forum. Offic. III. 20. *deſcendere* in roſtra: *quamquam ibi Gronoviana habet:* eſcendere, *quod magis placet. Sed quoniam Romae uſitatum erat, dicere* deſcendere in forum; *propterea etiam de aliis urbibus dicitur, ubi ſimilis ratio non ſubeſt.* Verr. II. 38. poſtridie mane deſcendit Verres, *ſc. in forum Thermitanum.* * *hinc etiam ducta haec:* Coel. 1. *deſcendere* ad accuſationem. Muren. 28. *deſcendere* ad accuſandum. cf. ad Div. VIII. 8. * deſcendere aliquo *dicuntur etiam, qui ſtatuunt, ea facere, quae inviti faciunt, ad extrema veniunt, ad quae demum venitur, cum leniora non ſufficiunt aut valent.* Verr. I. 38. quo ego vellem *deſcenſuros*, h. e. *graviſſima ſe facturos.* ad Div. X. 33. *deſcendere* ad extrema. Att. IX. 18. ad omnia *deſcendere*, *eſt omni vi et acerbitate uti.* ad Div. VIII. 8. alteram ad conditionem *deſcendere* vult Caeſar. * Verr. II. 72. placet mihi iſta defenſio: *deſcendo. ich laſſe mich darauf ein.*

DESCISCO. Fin. III. 18. *deſciſcere* a vita, i. e. *ſeipſum interficere.* Tuſc. III. 2. *deſciſcere* a natura. Acad. IV. 15. cum captioſas interrogationes diſſolvere non poſſunt, *deſciſcunt* a veritate.

DESCRIBERE. *dividere, distribuere in partes.* Agr. II. 29. in jugera dena *deſcribat.* Phil. XIII. 5. *deſcribit* illud ſepties millies ita. Cluent. 32. non Archimedes potuit melius *deſcribere.* ad Div. XVI. 11. Italiae regiones *deſcriptae* ſunt, quam quisque partem tueretur. cf. Verr. I. 14. etc. *Graev. ad Caton.* 17. *Att. I.* 2. Leg. III. 19. populus *deſcriptus* ordinibus, cenſu, etc. *add. Burm. ad Suet. Tib.* 30. * *Dialectici dicuntur* deſcribere, *cum formas et genera rerum conſtituunt: item in partitione. Sic* Rab. Poſt. 15. deſcripta, *opponuntur* univerſis. Or. II. 33. *deſcripta* generatim; *pro quo mox:* in certa genera coacta. *ibid.* ut quae ſint in jure, vel apte *deſcribere*, vel ornate illuſtrare poſſit. *ibid.* 71. in multa genera *deſcribere.* * *ab hac dividendi ſignificatione multae formulae dicendi ducuntur, quas ita poſſis interpretari, ut nulla diviſionis mentio fiat; ſed ſemper ad diviſionem aliquam reſpicitur. Sic* Verr. V. 25. *deſcribere* civitatibus ſummas pecuniarum. ad Div. XII. 1. pecuniae maximae *deſcribuntur.* ad Q. Fr. I. 1. vectigal *deſcribere. In qui-*

cetera hujusmodi, servavit nova Italorum editio Nizoliani Thesauri. * Planc. 20. vocatae tribus, latum suffragium, *descriptae* tribus, renunciatae. *Nihil hic interpretes. E Cod. Erf. notat Graevius* diribitae. *Sed ea lectio nihili est.* Diribitio *enim refertur ad tabellarum distributionem: quid autem* diribitio *post suffragia lata? Cogitabam aliquando* diremtae: *ex quo fieri potuit* diribitae: *sed* descriptae *etiam explicari potest. Nempe post lata suffragia et diremta, punctis notabantur in tabulis, unde* punctum *pro* suffragio. *v. Punctum. Id dici commode posse putem* tribus describere. Describere *dici pro* in tabulas referre, *docet Schulting. ad Calpurn. Declam. subjectam Quinctilianeis p.* 794. * Dom. 5. cum decuriatos ac *descriptos* haberes exercitus perditorum: *in quo descriptus idem est, quod decuriatus; nam* describuntur *milites, cum decuriantur aut centuriantur, sc. in decurias et centurias: pro* describere, *hoc sensu, dicitur etiam* conscribere, Planc. 8. nam cum decuriantur, *conscribuntur*; *sc. in decurias.* v. *Conscribere.*

DESERERE. Att. III. 19. non *deseram* preces fratris, nec ceterorum promissa, nec spem uxoris, nec obsecrationem filiae, nec fideles literas tuas. Tusc. I. 46. tardius *deseret* fama Curtium.

DESERVIRE. *in bonam et malam partem dicitur.* Verr. III. 98. si vobis *deserviunt* suo labore. Sull. 9. si vigiliae meae *deserviunt* amicis. Partit. 20. *deservire* rebus sacris. i. e. *studiosum esse religionis.* Offic. I. 30. cuivis *deserviant*, dum, quod velint, consequantur. ad Div. XII. 2. *deservire* latroni. etc.

DESIDERABILE. *opponitur ei, quo facile careas.*

DESIDERE. *verbum proprium de labe terrae.* Div. I. 35. 43. *Utitur eodem verbo de hac re Livius XXXII. 9. ubi v. Drakenb.*

DESIDIOSUS. Or. III. 23. *desidiosa oblectatio tribuitur iis, qui toti sunt in literis, nec rempublicam curant.*

DESIGNARE. Nat. D. I. 13. Aristoteles quodam loco mundum *designat* Deum. *ibid.* 11. Anaxagoras omnium rerum descriptionem et modum mentis infinitae vi ac ratione *designari* et confici voluit.

DESIGNATIO. *dispositio, collocatio.* Att. IV. 4. offendes *designatione* Tyrannionis mirificam librorum meorum bibliothecam.

DESIGNATOR. Att. IV. 3. post has ruinas desertus a suis vix jam Decimum *designatorem*, vix Gallium retinet. Designator *est curator et arbiter ordinis et loci in ludis et spectaculis, h. e. qui unicuique suum locum designant, quod genus hominum nos Marschälle appellamus; item in certaminibus, qui leges et praemia dant agonistis. De his v. Budaeum, Lipsium, Fabrum, quos laudat Graev. ad h. l. et hinc Lexicon Fabri.*

DESIGNATUS. *de magistratibus recens creatis locus classicus est* Muren. 1. Consul *designatus* a populo suffragiis, declaratus autem vel renunciatus ab alio Consule voce. *hinc eleganter* Cluent. 11. *designatus* reip. civis, *de infante concepto matris utero, sed nondum nato.* * *expressus, significatus.* Or. I. 23. verbis *designata.* * *constitutus, descriptus.* Nat. Deor. III. 35. resp. ratione et disciplina *designata.* Divin. I. 38. neque Dii ignorant, quae ab ipsis constituta et *designata* sunt.

DESINO. ad Div. VII. 1. libenter mehercule artem *desinerem. Sic et alii locuti. v. Heins. ad Ovid. Art. Am. II.* 726. *Torrent. ad Suet. Tib.* 37. Acad. IV. 25. *desine*, quaeso, communibus locis: domi ista nascuntur.

DESPERARE. Cluent. 25. *desperare* saluti. Sen. p. R. 14. *desperare* suis fortunis. Pis. 34. cum oppido *desperassent.* Mur. 21. sibi ipsi *desperare.* ad Q. Fr. I. 2. sive instituimur, sive *desperamur.* ad Div. XII. 14. quam valde *nos* et *remp.*

euniaria, cum alicui promittimus pecuniam, deinde negamus daturos. v. Destitutus. Cluent. 26. queritur, se ab Oppianico *destitutum esse.* Rosc. Am. 40. Roscius socios induxit, decepit, *destituit.* cf. Phil. II. 38.

DESTITUTIO. *in re pecuniaria est, cum aliquis pecuniam, quam pollicitus est se daturum, non dat.* Quint. 5. hac *destitutione* perculsus, etc. *cf.* c. 16. *et* Cluent. 26.

DESTITUTUS. *desertus.* Caecin. 32. nudus in causa *destitutus*que. Verr. II. 30. solus *destitutus: at* V. 42. nudus paene est *destitutus, significat, ei discissas et laceratas esse vestes a Lictoribus, ut virgis caederetur.* * *deceptus ab eo, qui promisit aliquid, pecuniam, etc.* Off. I. 10. cui promissum sit, si se *destitutum* queratur. Quint. 16. multis vadimoniis desertis, saepe illusi ac *destituti.* Q. Fr. I. 3. amicorum consilio, promissis, praeceptis *destitutus. Ceterum id dicitur duobus modis: nam una ratio ducitur ab eo sensu, cum pro* desertus *dicitur, ut in illo,* promissis destitutus; *altera inde, quod qui desertus est, expositus est injuriis fortunae, inimicorum, ut in hoc:* consilio et praeceptis destitutus. **pro* constitutus, *sed in partem deteriorem,* ut Sull. 32. in hac fortuna misera *destitutus.*

DESTRINGO. *detraho, traho ex aliquo loco.* Off. III. 31. confestim gladium *destrinxit.* in Tog. Cand. conantur in rempubl. sicas *destringere. Vulgo legunt* distringere, *in utroque loco; sed hodie nemo dubitat in his literis paullo versatior, in hac formula, et omnibus, in quibus detrahendi vis exprimenda est,* destringere *rectum esse, non* distringere. *Confundi verba, quae ab his syllabis incipiunt, jam in* despicere *dictum est. De hoc verbo inprimis vid. praeter Gronov. ad Liv. XXVII. 13. Duker. ad Flor. II. 2. Drakenborch. ad Sil. XVII.* 164. *et quos ibi laudat.* Destricti *gladii sunt* Catil. III. 1. Sext. 35.

DESUEFACTUS a concionibus, Cluent. 40.

DESULTORIUS. *intell. equus, a* desultore, *quod erat genus equitum, qui in circo equos plures capitibus junctos agitabant ita, ut in medio cursu ex uno in alterum se trajicere possent.* Muren. 27. qui mihi videtur praetorius Candidatus in consularem, quasi *desultorius* in quadrigarum curriculum, incurrere. *Graevius laudat Sueton. Caes. 39. et ibi Torrent. cf. Salmas. ad Vopisc. Carin.* c. 19. *p.* 845. *sq.*

DESUM. Phil. II. 29. cur ei bello propter timiditatem *defuisti.* Q. Fr. II. 5. huic convivio Q. frater *defuit.* Att. IV. 10. non vereor, ne mihi sermo *desit abs te*, quo magnopere delector. Or. III. 16. nec *in* Antonio *deesset* hic ornatus, etc. Q. Fr. II. 4. se illi non *defuturum* affirmavit: h. e. *se cum accusaturum, per ironiam venustam.*

DETERGERE. Att. XIV. 10. sed primo anno LXXX *detersimus*: i. e. *cepimus ex tota summa octoginta sestertia.*

DETERMINO. Orat. III. 44. quod dicit, spiritu non arte *determinat*: i. e. *orationem in pronunciando non eo loco incidit, ubi ipsa sententia desinit, sed ubi spiritus, adeoque saepe alieno loco.* Div. I. 12. omnia fixa tuus glomerans *determinat* annus: h. e. *haec omnia rata facit extremus annus tuus.*

DETERRERE. *dissuadere, dehortari.* Att. XI. 8. neque te *deterreo,* quo minus id disputes, scribasque ad me quam saepissime. *Et sic aliis locis. v. etiam Broukhus. ad Tib. I.* 3. 13.

DETERMINATIO. *finis.* Inv. I. 52. Nat. D. II. 40.

DETESTARI. *deprecari, a se aut ab alio remotum cupere, deprecando, negando, aut alia ratione.* Catil. I. 11. ut prope justam patriae querimoniam a me *detester* ac deprecer. Att. IX. 10. cum

cum tu ad me quaedam γενικώτερον scripsisses, et ego mihi a te quaedam significari putassem, ut Italia cederem; *detestaris* hoc diligenter: i. e. *remotam a te hanc opinionem vis, negas, te id significasse: * hinc in malis auspiciis et ominibus dicitur, cum ea dicimus, quibus mala impendentia averti posse credunt superstitiosi homines: de quo vid. Casaub. ad Theophr.* c. 16. Vatin. 16. si vitant te, fugiunt, audire te nolunt: cum viderunt, tamquam auspicium malum *detestantur*: *unde illud dicitur in Pison.* 40. omnes memoriam consulatus tui, facta, mores, faciem denique ac vocem a republica *detestantur*: *sc. tamquam malum auspicium et omen. * Ceterum quoniam illa detestatio auspicii et ominis fit avertendi mali causa, propterea dicitur pro avertere, adeoque etiam de Diis ipsis, cum sit proprie hominum.* Phil. IV. 4. O! dii immortales, avertite et *detestamini* quaeso hoc omen.

DETESTATIO. *expiatio, deprecatio.* Dom. 55. cum pro *detestatione* tot scelerum, unam aram nefarie consecrarat.

DETRAHO. Tusc. IV. 11. haec *detrahenda* opinio est: *eximenda ex animo.* Prov. Cons. 1. qui ex provinciis *detrahendi sint.* 8. *detrahebant* illum ex Gallia: h. e. *censebant, ei successorem vel invito dandum: dicitur in malam partem.* Planc. 4. est haec conditio hujus principis populi -- posse suffragiis vel dare, vel *detrahere*, quod velit cuique.

DETORQUERE. particulam, Tusc. V. 20.

DETRUDO. *differo.* Att. IV. 17. comitia in adventum alicujus *detrudere. cf.* Q. Fr. II. 13. ** ablego, amando.* Or. I. 28. qui non potest -- hunc ad id, quod facere possit, *detrudendum* puto. ** verbum praetorium in interdicto, cui postea substitutum* dejicere. Caecin. 17. poterisne dicere, *dejectum* esse eum, qui tactus non erit? Quid? *detrusum* dices? nam hoc verbo antea Praetores in hoc interdicto uti solebant -- neminem *statu detrusum*, qui non adhibita vi manu demotus et actus praeceps intelligatur.

DEVENIRE. *pro venire quo.* Verr. V. 48. *v. not.*

DEVERSARI. Verr. I. 25. Rubrium -- parum laute *deversari* dicit: *er logire zu schlecht.*

DEVERSOR. *qui in caupona aut alio quo loco deversatur.* Inv. II. 4. caupo cum quibusdam *deversoribus* illum, qui ante exierat, consequitur.

DEVERTERE. Verr. I. 6. ad hospites meos ac necessarios *deverti* potius. *Sic utrumque verbum e MSS. scribitur. Male vulgo* diversari, diverti, *ut* diversorium *pro* deversorium, *v. Heinsius ad Ovid. Amor. II.* 6. 9. *et praeterea quos laudat Burm. ad Petron.* 10. *Scil.* deverti *est aliquo se convertere, in quo tamen etiam respicitur ad locum, unde veneris: sed* diverti *dicitur de duobus, qui diversam viam instituunt, unde ipsum* diversum *est, et illud* diversi abiere, divortium, *etc.*

DEVINCIO. *de periodis.* Brut. 37. verba comprehensione *devincire.* Or. 25. nec acervatim multa frequentans una complexione *devinciet. v. Vincire. * Eleganter hoc verbum dictum est in hoc:* Fat. 9. qui introducunt causarum seriem sempiternam, ii mentem hominis, voluntate libera spoliatam, necessitate fati *devinciunt.* ** retinere in audiendo, attentum reddere.* Brut. 80. duo summe tenuit, ut et rem illustraret disserendo, et animos eorum, qui audirent, *devinciret* voluptate. ** in potestatem suam redigere, ut nocere nobis non possit.* Pison. 13. *de Pompejo*, qui omnes omnium gentium partes tribus triumphis *devinxerat*, is se in publico statuit tuto esse non posse. ** Ceterum eae formae dicendi frequentes sunt, cum* devincire *eo sensu dicitur, quo* obligare, obstringere, *ut* ad

ad Div. XIII. 7. summo beneficio tibi tuisque in perpetuum *devinxeris*: *de qua metaphora dicemus aliquid in Obligare. Huc etiam illud refer* Dom. 51. si sedem ipsam ac templum publici consilii religione Concordiae *devinxisset. item* Coel. 22. jurejurando *devincta* auctoritas.

DEVINCTUS. Brut. 12. nec in impeditis ac Regum dominatione *devinctis* nasci cupiditas dicendi solet. Prov. Cons. 5. nationes nondum legibus, et jure certo, nec satis firma pace *devinctae*. Planc. 15. largitione *devinctas* tribus habere. *ibid.* 18. suffragia largitione *devincta*. ad Div. XV. 4. extr. studiis dediti ac *devincti*.

DEVIUS. Lael. 25. animus flexibilis et *devius* assentatoris: i. e. *inconstans, qui saepe tamquam aberrat a via, aliter alio tempore agit.* Phil. V. 13. homo in omnibus consiliis praeceps et *devius*. Fragm. Acad. III. si liceret - - vitam *deviam* secutis corrigere errorem poenitendo.

DEVOCARE. Prov. Cons. 12. *devocare* aliquem de provincia. Manil. 14. ab instituto cursu ad praedam aliquam *devocavit*. Tusc. V. 4. Socrates primus philosophiam *devocavit* de coelo: h. e. *desiit, de rebus coelestibus, astris, etc. philosophari.*

DEVOLARE. Quint. 30. ab afflicta amicitia transfugere, et ad florentem aliam *devolare*.

DEVOLVERE. Att. IX. 10. deliberationem accuratius *devolvere*. Phil. VII. 4. *devoluti* estis ad spem inanem pacis.

DEVORARE. *cupide legere, audire; item de rebus omnibus, quae nobis valde placent, etc.* Att. VII. 3. *devorare* libros. Sext. 10. verbum ipsum voluptatis omnibus modis animi et corporis *devorabat*; *ubi vid. Abramius.* **perferre res graves et molestas. item, facere aliquid, quamquam molestum.* Phil. VI. 5. *devorare* molestiam. Brut. 67. *devorare* stultitias et ineptias hominum. Att. IV. 5. dudum circumrodo, quod *devorandum* est. **decoquo.* ad Div. XI. 21. hanc ipsam rem recentem novam *devoravit*. **praecipere animo, de iis rebus, quas certe speramus nos consecuturos.* Dom. 23. *devorare* aliquid spe et avaritia. Verr. 1. 51. qui jam spe et opinione illam praedam *devorasset*. *Brut. 82. ejus oratio nimia religione attenuata, doctis et attente audientibus erat illustris; a multitudine autem et foro, cui nata est eloquentia, *devorabatur*: h. e. *audiebatur quidem, sed ita, ut nihil voluptatis afferret, et a paene invitis, neque intelligebatur adeo, aut sentiebatur ejus vis: quemadmodum qui cibos insuaves necessario comedunt, non comminutos et gustatos deglutiunt. De hoc genere dicendi Cicero aliis locis dicit:* abhorret a populari ratione.

DEVOTARE. *devovere.* Parad. I. 3. quae vis filium (Decii) *devotavit.* *Sic MSS. et edd. veteres. v. Gruter. ad Plaut. Casin. II.* 6. 36.

DEVOTIO. Nat. D. III. 6. tu autem etiam Deciorum *devotionibus* Deos placatos esse censes. Dom. 57. hanc ego *devotionem* capitis mei convictam esse et comissam putabo. *v. mox Devovere.*

DEVOVERE. *proprie idem est, quod* vovere. *vid. v. c.* Off. III. 25. *deinde est certis ritibus se morti, s. Telluri et Diis manibus, consecrare, pro salute reipubl. et pernicie ejus aliqua et calamitate avertenda: de quo est locus classicus ap. Liv. VIII.* 9. 10. Fin. II. 19. cum se Decius *devoveret*: *unde illi etiam* caput suum devovere *dicuntur, qui se aut periculis maximis intrepide pro patria objiciunt, ut faciunt, qui se devoverunt:* Quir. p. Red. 1. cum me fortunasque meas pro vestra incolumitate, otio, concordia *devovi*: *aut votum faciunt, in quo caput suum, tamquam hostiam, Diis offerunt, cujus exemplum egregium est* pr. Dom. c. 57. *ducitur hinc*

nare. Or. III. 3. adolescentes, qui Crasso se *dicarant*, i. e. *se applicarant*, *ejus partes sequebantur*, *etc.*

DICHOREUS. *duplex choreus.* Orat. 63.

DICERE. *pro affirmare*, *opponitur negare.* Rab. Post. 12. quibus non creditur *negantibus*, *iisdem credatur dicentibus.* Verr. III. 8. legem *dicere*, *de Censore*, *qui conditiones redemtoribus proponit*, *quibus pactio fit.* * *constituere*, *definire.* Verr. I. 57. diem *dicit* operi faciundo. Flacc. 34. extr. doti Valeria omnem pecuniam suam *dixerat.* * *est etiam proprium verbum in creando Dictatore.* Att. IX. 18. volet Caesar, ut Praetor Dictatorem *dicat.* * Inv. II. 22. *dicere* ab auctoritate JCtorum, et *contra* auctoritatem.

DICIS causa. Verr. IV. 24. at tamen, ut possit se emisse dicere, Archagatho imperat, ut aliquid illis numulorum, *dicis causa*, daret: h. e. *in speciem*, *zum Schein*, *ut imago saltem emtionis esset. Hanc formulam etiam Ciceroni restituere viri docti.* Muren. 12. sed anne tu *dicis causa* vindicaveris, *de vindiciis imaginariis*, h. e. *de vi civili illa et imaginaria. Hanc formulam primus recte explicavit Laelius Taurellus de militiis ex casu*, *in Thesauro Ottonis T. IV. p.* 1635. *et post Ant. August. Emendat. II.* 2. *ibid. p.* 1472. *cf. Victor. Var. Lect. IV.* 23. *et in Lex. Fabri de hac formula dicta.*

DICROTUM. *navis biremis.* h. e. *quae duos remorum ordines habet.* Att. V. 11. XVI. 4. *v. Scheff. de Re nav. II.* 2. *p.* 100. *Foemininum genus est apud Hirtium B. A.* 47. *quod defendit contra Schefferum Oudendorpius.*

DICTATOR. *magistratus municipalis nomen in municipio Lanuvino.* Mil. 10.

DICTATA. *sunt theses*, *praecepta*, *decreta*, *quae a magistris artis alicujus discipulis scribenda traduntur*, *ut ab iis ediscantur. Cic. Clav. Et quoniam hujusmodi dictata non adeo solent aut debent esse acuta et subtilia*, *in iis acquiescere*, *iis uti*, *in contemtu habetur.* Q. Fr. III. 1. meam in illum orationem omnes pueri tamquam *dictata* edíscunt. Tusc. II. 11. versus admiscet, quasi *dictata*, nullo dilectu, nulla elegantia. - Nat. D. I. 26. ista enim a vobis tamquam *dictata* redduntur. Fin. II. 29. *extr.* si longus, levis, si gravis, brevis. Haec sunt *dictata. ibid.* IV. 4. *de Peripateticis disserendi artis peritis:* quae quidem res efficit, ne sit necesse, de iisdem rebus semper quasi *dictata* decantare: nec unquam a commentariolis suis discedere.

DICTIO. *oratio*, *declamatio.* Or. I. 15. *dictione* explicare. Inv. I. 5. *dictione* persuadere. Or. I. 33. *dictiones* subitae. Tusc. II. 3. *dictioni* operam dare. * Or. I. 6. dictiones, *sunt genera dicendi.* * *oraculum.* Herenn. II. 26. *e poëta. v. Cuper. Obs. III.* 7.

DICTUM. *dicterium*, *facete dictum*, Orat. II. 54. *ubi etiam ex Ennio laudatur:* bonum dictum, *un bon mot.* * Brut. 18. *e Livio Andr. dicti* studiosus: i. e. *eloquentiae.*

DIDERE. *divulgare*, *dissipare.* Coel. 16. *e Caecilio. Dide* ac dissice, per me licebit. Si egebis, etc. *Vocabulum antiquioribus poëtis*, *inprimis Lucretio*, *usitatissimum*, *in quo corrumpendo frequentes fuere librarii. v. Drakenb. ad Sil. Ital. I.* 186. *et quos ibi laudat.*

DIDUCERE. Or. III. 6. oratio est *diducta* rivis, non fontibus: h. e. *etsi in diversis rebus versatur oratio*, *et diversis locis adhibetur*, *tamen per se eadem est eloquentia. ibid.* 44. vastius *diducere* verba: *id fit*, *cum ultima et prima duarum vocum litera non coëunt tamquam in unum verbum; v. c. magna ubertas*, *magno utique.* * Inv. II. 36. animus *diductus* varietate rerum et dissimilitudine distractus.

DIES. *dicitur saepe et variis modis de die certo et constituto*,

 ut

in otio vivunt. Brut. 79. diffluentia *opponuntur his, quae* numeris adſtricta *ſunt, non numeroſa alias* ſoluta. *Sic* Or. 70. *diffluens* et ſolutum.

DIFFUNDO. Div. I. 36. Dii vim ſuam longe lateque *diffundunt.* Lael. 13. virtus ex bonis amici quaſi *diffunditur*, et incommodis contrahitur: h. e. *laetitiam percipit.*

DIFFUSUS. *diffuſum dicitur, quod non eſt ad formam artis redactum*, Or. I. 42. haec ignota quondam omnibus et late *diffuſa* videbantur. adhibita igitur eſt ars quaedam, etc. ibid. II. 33. jus civile, quod nunc *diffuſum* et diſſipatum eſt, in certa genera coacturum, et ad artem facile redacturum. * Partit. 7. prima adverſariorum contentio *diffuſam* quaeſtionem habet, ut in conjectura: ceperitne pecuniam Decius - - - haec *lata*, ut dixi, et *confuſa* ſunt. rationum et firmamentorum contentio adducit in anguſtum diſputationem, etc.

DIGAMMA. Att. IX. 9. tuum *digamma* videram. digamma *eſt proprie litera* F, *ea autem quia eſt prima in* Foenoris *verbo, propterea ludens Cicero digamma de foenore dixiſſe putatur; quod mihi verbo* videram *non convenire videtur: quidam autem malunt corrigere* diagramma, *et intelligunt tabulas acceptorum et expenſorum.*

DIGERERE. *in partes totum aut in formas genus distribuere.* Or. II. 19. ut eos item quatuor, quinque ſexve vel etiam ſeptem, (quoniam aliter ab aliis *digeruntur*) in quas eſt omnis ab his oratio distributa. * *ordinare, conſtituere.* Rabir. Poſt. 9. *digeſſerat* optime remp. *Graev. tamen legit:* geſſerat.

DIGESTIO. Or. III. 53. *in figuris rhetoricis commemoratur, et eſt* μερισμός. Phil. V. 7. ipſe interea ſeptem et decem dies, (ut *digeſtio* potius quam declamatio videretur,) de me in Tiburtino Scipionis declamavit, ſitim quaerens. *Si haec parentheſis eſſet a Cicerone*, digeſtio *eſſet* concoctio, *quam declamatio afferre, et cruditatem minuere putabatur. Sed recte eſt a Graevio auctoritate doctiſſimorum hominum ejecta.*

DIGITUS. Verr. III, 11. *digito* liceri. Verr. I. 54. tollit *digitum*: i. e. *licetur.* Att. VII. 3. *digitum* nuſquam, *ſc. diſcedere.* Caecin. 25. qua *digitum* proferat, non habet: h. e. *nihil agere, nihil moliri poteſt.*

DIGNITAS, *definiente ipſo Cicerone*, Invent. II. 55. eſt alicujus honeſta auctoritas, quae cultu, honore et verecundia digna eſt. *Sed haec definitio non omnibus locis convenit. Et quoniam ſaepe in hoc verbo interpretando tironibus aqua haeret, alias afferemus, quarum ope facile ubique hujus verbi vis intelligi et erui poſſit.* 1) *dignitas eſt conditio, qua quis dignus eſt aliqua re, tamquam magiſtratu, honore, verecundia, etc. beneficio: quae definitio fere convenit cum Ciceroniana.* Muren. 8. non eundem ordinem eſſe *dignitatis* et renunciationis. *ibid.* 9. *dignitate* contendere; h. e. *quis altero ſit conſulatu dignior. ibid.* 11. ſumma *dignitas* eſſet in iis, etc. *digniſſimi ſunt conſulatu. ibid.* 13. *dignitas* conſularis in iſta ſcientia non fuit: h. e. *nemo propter illam ſcientiam dignus conſulatu judicatus eſt.* ad Div. XI. 17. Lamia petit praeturam: omnes intelligent, nec *dignitatem* ei deeſſe, nec gratiam. Verr. II. 69. an quorum auctoritate ſtatuas tuas cohoneſtare conatus es, eorum ego *dignitate* accuſationem meam comprobare non potero? h. e. *Si ſtatuas tibi honorificas potuiſti efficere, quod Siculos auctores earum ponendarum dixiſti fuiſſe, ego etiam mihi honeſtum eſſe probabo, te accuſare, ſi dixero, Siculos eſſe dignos, quibus hoc officii tribuatur a me. Jam quoniam ii, qui digni ſunt, quibus hujusmodi res tribuantur, in quadam amplitudine, ſplendore et auctoritate*

quidam habent: delapsa; *sed* dilapsa *recte defendit Graevius. Sed* Phil. XIII. 5. sunt alii plures, sed memoria mea *dilabuntur: legendum:* delabuntur. Dilabi *enim non est* defluere, *sed* diffluere; *quod etiam in reliquis locis scribendis tenendum.* * Herenn. II. 25. maxima peccata impune *dilabentur.*

DILATARE. Paradox. 1. Cato nullum sequitur florem orationis, neque *dilatat* argumentum: i. e. *amplificat, auget ornando.* Brut. 47. *dilatare* literas, *est vitium pronunciationis.*

DILIGENS. *parcus, rei familiaris conservandae et augendae studiosus.* Verr. I. 45. qui in re adventicia et hereditaria tam *diligens* et attentus esset. ibid. 9. eris *diligens*, ne. i. e. *cavebis.* Coel. 31. *diligentissimus* omnis officii.

DILIGENTIA. *providentia.* Agr. II. 27. est operae pretium, *diligentiam* majorum recordari. Mil. 24. laudabam *diligentiam* Cn. Pompeji. **studium augendae et servandae rei familiaris.* Agr. II. 30. vobis nulla gleba de paternis et avitis possessionibus relinquetur; ac tantum intererit inter vestram et privatorum *diligentiam*, etc. * Off. I. 39. commoditatis *diligentia.* * Inv. I. 11. Negotialis constitutio est, in qua, quid juris ex civili more et aequitate sit, consideratur; cui *diligentiae* praeesse apud nos JCti existimantur. * Industria *et* diligentia *quomodo differant, intelligi potest ex* Verr. I. 6. quo in negotio *industriam* meam celeritas reditionis, *diligentiam* multitudo literarum et testium declaravit. *Nempe* diligentia *est, quae Graecis ἀκρίβεια, cura, providentia;* industria *est alacritas et studium in labore suscipiendo, urgendo et perferendo.*

DILIGENTISSIME. *in commendando, intercedendo, deprecando est, cum cura et cum delectu verborum et sententiarum, ex quibus, quantum aliquid velimus, intelligi potest. v. c.* ad Div. XIII. 10. *diligentissime* scribere. **cum singulari dilectu.* Verr. II. 53. ille enim est magistratus, qui *diligentissime* mandatur a populo.

DILIGERE. *idem est proprie quod deligere.* Fin. III. 5. animal ipsum sibi commendari ad se conservandum, - - et ad ea, quae sunt conservantia sui status *diligenda. Hinc* diligere aliquem *est, propter virtutes ejus a nobis cognitas magni facere: cum* amare *contra sit, suavi illo sensu moveri amoris, qui non tam ex virtutibus alterius atque a certo judicio proficiscitur, quam a sensu; unde interdum distinguuntur* diligere *et* amare, *v. c.* ad Div. IX. 14. ibid. I. 9. eum perpetuo quodam judicio *diligebam*, etc.

DILORICARE. Or. II. 28. *diloricare* tunicam: i. e. *retegere. nam* loricare *etiam est pro* tegere. *Sic parietes dicuntur* loricari tectorio.

DILUERE. *minuere.* Tusc. III. 16. *diluere* molestias. * *refellere,* Rosc. Am. 15. res leves infirmem ac *diluam.*

DIMINUTIO. Prov. Cons. 15. multari Imperatorem *diminutione provinciae*, contumeliosum est. Mil. 36. si qua *diminutio capitis* futura est; h. e. *si damnatus in exilium ibit.*

DIMINUTUS. Top. 6. qui capite non sunt *diminuti; quamquam ibi etiam legitur* deminuti, *et sic est in nostra. v. Caput.*

DIMISSUS. Acad. IV. 4. philosophia, quae nunc prope *dimissa* revocatur.

DIMITTERE. Verrin. V. 58. *dimittere* injuriam impunitam. ad Div. IX. 12. coelum et terram *vim* suam, si tibi conveniat, *dimittere.* Phil. XIII. 11. si aliquid de summa gravitate Pompejus, multum de cupiditate Caesar *dimisisset.* Planc. 39. libertatem meam neque *dimisi* unquam, neque *dimittam.* Attic. XVI. 13. nondum legere poteramus: nam et *lumina dimiseramus*, nec satis lucebat.

DINUMERARE. *numerare.* Verr. V. 45. se pecuniam Timarchidi *dinumerasse.* * *distribuere.* Att. XVI. 9. Octavius Capuae centurias *dinumerat*; jam jamque video bellum.

DINUMERATIO. *in rhetoricis quid sit?* Or. III. 54.

DIOECESIS. Att. V. 15. ad Div. III. 8. v. Ind. Graec. *Διοίκησις.*

DIOECETES. *dispensator, muneris genus apud Reges Alexandrinos.* Rabir. Post. 8. *dioecetes regius. Ejus mentio etiam ap. Polyb. Exc. de Vit. et Virt. p.* 1442. *adde Vales. Emend. II.* 20. *et ibi Burm. V. C.*

DIPLOMA. ad Div. VI. 12. Att. X. 17. Pis. 37. *ita dicebant literas publicas, quae profecturis dabantur, ut in oppidis, per quae iter esset, magistratus operam darent, ut celeriter equos, et quae ad iter sunt necessaria, reperirent. Nomen ductum est a duplici tabellarum forma. vid. Casaubon. ad Sueton. Aug. c.* 51. *qui docet, non solum de literis itineris causa datis dici diplomata, sed etiam alia diplomatum genera esse. In Cicerone tamen semper de illo genere dicitur diploma. cf. Budaeus ad Pand. p. m.* 322. 323. *add. Maffeius in Histor. diplom. p.* 17.

DIRA, DIRAE. Divin. I. 16. etenim *dira,* sicut cetera auspicia -- non causas afferunt. *Davis.* dirae. *ibid. dirarum* obnunciatio, *int. imprecationum. Appianus* diras *interpretatus est ἀρὰς δεινὰς καὶ φρικώδεις. Sed diligenter de hoc verbo agitur in Lexico Fabri. Quod autem Davisius in altero loco pro* dira, *reponit* dirae, *non adeo necessarium puto.* Dira *sunt, quae quis alicui obnunciat. In* dirarum *obnunciatione quoque commodius intelligi puto* rerum, *quam* imprecationum*; res enim, auspicia, etc. obnunciantur, non preces. Tacitus tamen A. XV.* 30. diras preces *dixit. Intelligi etiam in* dira *potest, omina s. auspicia: sunt enim, ut diserte Cicero tradit, in auspiciis* dirae. Tibull. I. 3. 17. *inter impedimenta itineris habet* omina dira.

DIRECTO. *opponitur circuitioni et anfractui.* Div. II. 61. quid opus est circuitione et anfractu, ut sit utendum somniorum interpretibus potius, quam *directo*? Partit. 13. alterum ad fidem *directo* spectat, alterum se inflectit ad motum. Nat. D. I. 25. *directo* deorsum ferri. Acad. IV. 20. *directius* gubernant.

DIRECTUS. Coel. 16. *directus* senex. *Graevius retinuit vulgatam* decrepitus*: alteram lectionem tuentur Lambinus, Gruterus, etc. sed non eodem modo interpretantur: Gulielmius interpretabatur* senex. *Hotomannus sic ad h. l. Lambinus ex antiquis libris reponit:* directo, *opinor pro* severo*; (h. e. qui omnia recte, sapientia, moderate fieri vult) cujus locutionis exempla requiro. Haec Hotomannus. Age dabimus:* Coel. 18. sit adolescentia liberior: non omnia voluptatibus denegentur: non semper superet illa vera et *directa* ratio. *Quid est* vera et directa ratio, *nisi severa illa et tristis vivendi ratio, quam antea descripserat* c. 17. *qua Fabricii, Camilli, Curii usi sunt, quam philosophi praescribunt; quam ibid.* severitatem *appellat, et paullo post* *directum* iter ad laudem? Rosc. Com. 4. Quid est in judicio? *directum,* asperum, simplex, etc. Quid est in arbitrio? mite, moderatum. * Top. 4. paries *directus, est, qui ad angulos rectos attingit eum, ad quem ductus est.*

DIREPTUS. *ûs.* Tusc. I. 29. Est enim interitus quasi discessus et secretio ac *direptus* earum partium, etc. *Sed Codd. et edd. quaedam habent* diremtus*: quod praefero. Nam etiam* dirimere *pro* dividere *dicitur, non* diripere. *Et librariis solitum fuit,* direptus *scribere pro* diremtus. *vid. Gesner. ad Varr. R. R. III.* 5. *extr. et Drakenb. ad Liv. XXIV.* 49.

DI-

DIRIBERE. *distribuere.* Fr. Corn. 1. dum tabellae *diribentur*, dum ſitula defertur. Piſ. 40. an ego expectem, dum de te LXXV tabellae *diribeantur*, de quo jam pridem omnes mortales judicaverunt. *Uterque locus mirifice facit ad convellendam Abramii ſententiam, qui ad h. l. et ad Piſon. c.* 15. *disputabat contra Gruchium*, diribere *eſſe* ſecernere ſuffragia, *quae a judicibus aut populo, ſc. per tabellas, lata ſint. Nam in primo, tabellae diriberi dicuntur ante, quam ſitula delata dicatur, in quam tabellae mittantur: in altero, quod ante dicitur*, tabellae diribentur, *ſc. judicibus ſententiae ferendae cauſa, ut nos cum Gruchio interpretamur, id ſtatim dicitur* judicare. *In loco* Piſ. 40. *MSS. habent* diripiantur. *v. Graev. ad h. l. et Intt. ad Varron. R. R. III.* 5.

DIRIBITIO. *distributio.* Planc. 6. *ſic eſt in Graeviana et aliis; ſed Gronoviana habet:* direptio, *pro* diremtio. *v. Direptus.*

DIRIBITOR. *distributor, genus operarum comitialium et judicialium, quae tabellas distribuebant.* Sen. p. Red. 11. Piſ. 15. *ubi quidam:* distributores. *v. Gruch. de Comit. I.* 3. *et Intt. ad Varr. l. c.*

DIRIGERE. Fin. II. 22. voluptate omnia *dirigentes*: h. e. *ad voluptatem referentes, in voluptate ſummum ponentes bonum.* Div. I. 14. divinatio *ad veritatem* ſaepiſſime *dirigit*: *opponitur* fallere. Or. I. 28. *dirigere* laudem oratoriam ad ſimilitudinem hiſtrionis, etc. * *eſt etiam in re augurali uſus hujus verbi, pro definire, determinare.* Div. I. 17. Romulus lituo *direxit* regiones.

DIRIMERE. Leg. I. 20. haec controverſia omnia *dirimit*: i. e. *facit diſcidium, ut inter eos convenire non poſſit.* ad Div. III. 10. cum eo conjunctionem *diremiſſem.* * Div. I. 39. pulmo inciſus *dirimit tempus*, et profert diem: h. e. *facit, ut res ſuſcepta eo die peragi non poſſit, ſed in alium diem differenda ſit, tamquam comitia, etc. cum obnunciatur, etc. v. Gronov. ad Liv. I.* 36.

DIRIPERE. *compilare bona alterius. In quo animadvertant tirones, tum demum dici, cum a pluribus ſit iſta compilatio, tamquam in expugnationibus urbium, aut cum res ad plures pervenit: cum autem unus compilat, aut auſert, aut pro detrahere et auferre ſimpliciter dicitur*, deripere *dicendum eſſe, non* diripere. *Hujus rei ignoratio fecit, ut librarii haec duo verba ſaepe confunderent, eaque in plerisque auctorum editionibus adhuc regnat confuſio: quae, hac regula pervulgata, ſenſim in auctoribus edendis et in dicendo ſcribendoque vitari poterit. v. Graev. ad Or. pr. Sull. c.* 1. *ad Verr. II.* 7. *ut Heinſium ad Ovidium, et Drakenborchium ad Silium taceam, jam in Lexico Fabri laudatos.* Verr. III. 20. paterere aratores indigniſſimis injuriis vexari ac *diripi*, ſc. *a redemtoribus decumarum. Contra, cum* Verr. II. 17. *dicitur in Gronoviana:* argenti veſtisque ſtragulae quod eſſet, eſſe *direptum*; *cum id factum ſit a ſolo Verre, aut certe omnia iſta ad Verrem pervenerint, recte Graevius repoſuit:* dereptum. *Sic* ad Q. Fr. I. 2. *direptum* te *iri* a tuis, dum is abeſſet: *h. e. tuos male adminiſtraturos eſſe rem tuam, teque compilaturos. Neque vero haerere debent tirones, ubi etiam de ſingulis dici videtur, cum re vera de pluribus dicatur, tamquam cum Imperatores et magiſtratus provinciales dicuntur ſocios*, provincias, civitates diripuiſſe: *tamquam* ad Div. VIII. 10. quae *diripuiſſes* ipſe, ut viderentur ab hoſte vaſtata. in Tog. Cand. Antonius *diripuit* ſocios. * *cum dat. perſonae.* Quint. 20. ei ornamenta *diripis*, *ſed lectio vitioſa videtur. v. not.*

DIRITAS. *malum, calamitas,* Tuſc. III. 14. ſi qua invecta *diritas*

40. si quis requirit, cur Romae non sim: quia *discessus* est. *Viri docti interpretantur de tempore, quo Senatores discedere solebant, quod Senatus nullus haberetur. Sed Graevius e Balliolensi malebat:* discessimus, *quod dubitaret, verbum hoc nudum de tempore dici posse.* * Tusc. I. 29. est enim interitus, quasi *discessus* et secretio et direptio earum partium. Sen. p. R. 10. *discessus* de patria. * Quir. p. R. 3. in *discessu* civium: *ubi tamen alii* dissensu. * *discessus* coeli. *v. Coelum.*

DISCIDIUM. *distractio rerum et sejunctio: disjunctio hominum non solum animis, sed etiam corporibus.* Att. XV. 29. constitutum est *discidium*; *de divortio. Sic ibid.* XI. 23. melius quidem in pessimis nihil fuit *discidio. Sed* Dom. 36. *discidium* conjugis *dicitur de sejunctione, quae eo tempore fuit, cum Cicero maritus in exilio esset.* Acad. I. 12. docere, quod et qua de causa *discidium* factum sit; ut videamus, satisne justa sit ista defectio. *Saepe in libris confunduntur* discidium et dissidium. *De horum verborum discrimine et permutatione vid. fuse et accurate disputantem J. Fr. Gronov. ad Liv. XXV.* 18. *a quo repetiere eandem observationem Graevius ad Ciceronem passim et alii. Nempe in* dissidio *est tantum dissensio: in* discidio *autem sejunctio. Hac regula de discrimine* discidii *et* dissidii *decerni etiam potest de lectione vera* Or. III. 16. hinc *discidium* illud extitit, quasi linguae atque cordis, - - ut alii nos sapere, alii dicere docerent: *ubi olim legebatur* dissidium *: male profecto. Non enim* dissidere lingua et cor *dicuntur, sed* disjungi, *h. e. philosophia et eloquentia pro duabus diversis et sejunctis artibus haberi. Sed et* discidium *pro* dissidio *interdum temere repositum est. v. ad* Sull. 21. *et* Lael. 21. *in his:* ne qua eorum *dissidia* fiant, *a Graevio, ut bene monet Drakenb. ad Liv. XXV.* 18.

DISCINGI. ad Qu. Fr. II. 13. Caesar, mihi crede, in sinu est: neque ego *discingor*: h. e. *neque desinam eum in sinu gestare. Nam qui discinguntur, iis, quae in sinu habent, excidunt. Sic interpretatur etiam Manutius. Ceterum mihi videtur esse jocus ex ambiguo, in verbo* discingi. *Nempe* discincti *dicuntur homines negligentes, rerum suarum parum curiosi, securi: unde* discincti nepotes, *qualis Nomentanus apud Horatium.* Laxo sinu *ferre nuces apud eund. Serm. II.* 3. 172. *pro signo futurae negligentiae habetur, et hominis Nomentano similis futuri. Itaque sensum hunc putem esse: Canto eundem, quem tu Caesarem, neque uno Pompejo nitor, sed illum quoque amo, verum ita, ut nunquam me aut rempubl. ab eo satis tutam putem, aut nobis non ab eo cavendum existimem.*

DISCIPLINA. Div. II. 3. eadem in literis ratio est, reliquisque rebus, quarum est *disciplina*: h. e. *quae doceri solent.* * *secta philosophorum.* Nat. D. I. 7. tres trium *disciplinarum* principes convenistis. * Sext. 6. Hortensii oratio digna esset, uti et *reip. capessendae* auctoritatem *disciplinamque* praescriberet. * disciplina civitatis *aut* reipubl., *legibus et moribus publice privatimque receptis continetur.* Orat. I. 1. *et* 34. Brut. 10. Verr. III. 69. * *Sic* disciplina navalis Rhodiorum, Manil. 18. *item ut* disciplina militaris, *continetur institutis et legibus militaribus, et navalibus, de acie instruenda, castris ponendis, militum moribus, vita, laboribus, exercitationibusque, etc.* * *doctrina.* Verr. IV. 58. *de Archimede:* summo ingenio et *disciplina.*

DISCLUSUS. Tusc. I. 33. aegritudines, irae, libidinesque - - quas is, contra quem haec dicuntur, semotas a mente et *disclusas* putat.

DISCO. *simpliciter, pro literis operam do.* Or. II. 1. Antonius autem hoc probabiliorem populo ora-

DI-

DISPICIO. *non significat, quemadmodum quidam interpretantur,* videre; *sed* intendere aciem oculorum ad videndum. *Itaque ubi sic dicitur, ut pro* videre *simpliciter dictum videatur, semper quaedam contentio intelligenda est, qua efficitur, ut videre possimus aut videamus; unde et pro* considerare diligenter *dicitur, ut exempla subjecta docebunt. Sic de catulis dicitur, cum primum oculos aperiunt, et videre conantur. v. Despicere.* Fin. II. 30. Epaminondas - - cum vicisset Lacedaemonios, simulque gravi vulnere se exanimari videret; ut primum *dispexit*, quaesivit, salvusne esset clipeus. Tusc. I. 19. *de hominibus in tenebris densissimis:* tamen acie mentis *dispicere* cupiebant. Fin. V. 15. *de infantibus:* cum autem *dispicere* coeperimus, et sentire, quid simus. * *cogitando videndoque animadvertere et reperire.* Att. II. 20. si *dispicere* quid coepero. ibid. XI. 16. si quid *dispiceres.* Q. Fr. I. 3. quid sperem, non *dispicio.* Div. II. 39. verum *dispicere* non possunt. Sull. 15. nec possum tantum meo ingenio dare, ut tot res, tantas - - mea sponte *dispexerim.* * *considerare.* Att. VI. 8. nunc velim *dispicias* res Romanas: videas, quid nobis de triumpho cogitandum putes. * Sen. p. Red. 3. postquam ex superioris anni caligine et tenebris lucem in republ. Kal. Jan. *dispicere* coepistis. *Graevius reposuit:* respicere. *v. not.*

DISPLICERE. *sibi dicuntur, qui sunt aegri animo.* Phil. I. 5. cum de via languerem, et mihimet *displicerem.* Att. II. 18. *displiceo* mihi, nec sine summo dolore scribo. *ibid.* 21. ut ille tum humilis, ut demissus erat? ut ipse etiam sibi, non iis solum, qui aderant, *displicebat.*

DISPOLIARE. Verr. IV. 20. ut una cum ceteris Siculis *dispoliaretur. Quidam libri habent* despol. *quae varietas etiam est ap. Liv. XLV.* 36. *sed illud verum: et sic etiam* Verr. III. 21. *corrigendum est.*

DISPOSITE. *ordine certo, redactis omnibus ad suum locum.* Verr. IV. 40. non possum *disposite* istum accusare.

DISPOSITIO. *quid sit?* Inv. I. 7. Herenn. I. 2.

DISPOSITUS. Or. III. 25. in ornatu *disposita* insignia et lumina. Muren. 14. nunc de studiis ad honorem *dispositis* disputo: h. e. *de iis, quae sunt, honorum consequendorum praesidia. Nam* praesidia disponi *dicuntur: atque hinc ducta est dicendi ratio.* Petit. Consul. 5. extr. fac, ut plane iis omnibus, quos devinctos tenes, *descriptum ac dispositum* suum cuique munus sit.

DISPUTARE. Tusc. I. 4. *ad* id *(sc. quod propositum erat) disputare.*

DISPUTATIO. *est explicatio rei subtilis, ut philosophorum.* Or. III. 55. *at c.* 54. *est genus figurae oratoriae. Sed lectio est vitiosa, saltem incerta.*

DISQUISITIO. *judicium.* Sull. 28. in magnis *disquisitionibus*, repentinisque periculis vitam unius cujusque esse testem. *plura colligit Budaeus ad Pand. p. m.* 50.

DISRUMPI. *dicuntur, qui aliorum bonis nimis dolent.* Dom. 27. Vatin. 7. ad Att. IV. 15. 16. VII. 12.

DISSENTANEUS. Part. 2. consentanea aut *dissentanea.*

DISSERERE. *de actore causae.* Agr. II. 15. an cum idem *disseret* et judicabit, impelli non poterit, ut falsum judicet? * *demonstrare.* Fin. IV. 1. an parum *disserui.*

DISSICO. *ere.* Coel. 16. dide ac *dissice, (int. bona)* per me licebit, *e Caeciliano. Vid. de hoc verbo Puteani disputationem ap. Abramium ad h. l. qui cum aliis multis, quos laudat Drakenborchius ad Silium IX.* 536. *dictum putat antique pro* dissecare. *Sed magis probo Gronovii ad Senec. Phoeniss.* 343. *Heinsiique ad Ovidium Met. XII.* 108. *etc. sententiam,* qui

i. e. *fiat per membra et fine periodis.*

DISSOLUTUS. *nimis negligens, opponitur fevero et jufto.* Catil. I. 2. *disfolutus* in reip. periculis. Verr. V. 3. maluiffe Domitium crudelem in animadvertendo, quam in praetermittendo *disfolutum* videri. ibid. III. 57. judicium *disfolutum* ac perditum. * *opponitur* numerofo: Orat. 57. Poëma nimis eft vinctum, ut de induftria factum appareat: alterum (*fermo vulgi*) nimis *disfolutum*, ut pervagatum ac vulgare videatur. * *item* apto. Off. I. 35. nec hiftrionibus concedendum, ut iis haec apta fint, nobis *disfoluta.* * *in re familiari opponitur attento.* Quint. 11. quis tam *disfolutus* in re familiari fuiffet, quis tam negligens? *ibid.* 12. quis tam perditus ac profufus nepos fic *disfolutus* fuiffet? * disfolutum *etiam dicitur, quod non eft ad artis formam redactum.* Or. I. 42. adhibita eft ars, - - quae rem *disfolutam* divulfamque conglutinaret. etc.

DISSUERE. Off. I. 33. amicitias, quae minus delectent et minus probentur, magis decere cenfent fapientes paullatim *disfuere*, quam repente praecidere.

DISTANTIA. *diverfitas.* Lael. 20. morum ftudiorumque *diftantia.*

DISTINCTE. Tufc. II. 3. *diftincte* fcribere: h. e. *ambigua diftinguendo.*

DISTINCTIO. *ornatus.* Or. II. 90. *diftinctio* oratoris.

DISTINCTUS. Flacc. 12. provincia portubus *diftincta.* Or. III. 25. diftinctum, *opponitur ei, quod eft fufum aequabiliter per omnem orationem.*

DISTINERI. bello, Phil. XI. 2. *Sed ibi variant libri: veterrimi habent* detineri, *quod rectius eft; at* Phil. XII. 12. pax distineri *recte dicitur: ut apud Livium II.* 15. *ubi defendit Drakenb. Nempe pax coit, convenit, ergo distinetur*, cum impeditur.

DISTINGUERE. *ornare.* Partit. 13. argumentationem dilucide *diftinguere.*

DISTRACTIO. *opponitur* conjunctioni, amicitiae. Offic. III. 6. cum tyrannis fumma *distractio* eft.

DISTRACTUS. *contrarius.* Tufc. V. 15. concitationes *distractae.*

DISTRAHERE. Or. 45. *distrahere* voces, *eft pronunciandi ratio, oppofita ei, quam elifionem vocant, et qua contrahi voces dicit Cicero:* * *finire.* Caecin. 2. *distrahere* controverfias. * distrahi *dicitur, qui, in quam partem decernat, non videt.* Acad. IV. 44. *distrahor*: tum hoc mihi probabilius, tum illud videtur. * Phil. II. 10. quid ego illum ab eo *distrahere* conarer, *fc. ut ne fit ei amicus.*

DISTRIBUO. *pro defcribo in fenfu imperandi.* Verr. III. 70. *fi lectio fana eft.*

DISTRIBUTE. *adhibita generum in formas distributione.* Tufc. II. 3. *distribute* fcribere. Inv. II. 59. distributius *tractare.*

DISTRIBUTIO. Heren. III. 2. *genus vocis contentae.*

DISTRIBUTOR. Pif. 15. distributores *tabellarum*, *alias* diribitores. *v. not.*

DISTRICTUS. Q. Fr. II. 16. a caufis *diftrictum* effe. ad Div. II. 25. *diftrictus* mihi videris effe, quod et bonus civis es, et bonus amicus es: h. e. *nefcis, quorfum te vertas, utrum ad Pompejum, quod eft boni civis, an ad Caefarem, quod es ei amicus.* * diftrictus *confundi cum* deftrictus *fupra demonftratum eft.*

DITHYRAMBICI. Opt. gen. dic. 1. *Eft genus poëtarum, a* dithyrambis *dictum, h. e. carminibus, proprie in Bacchum, deinde omnibus, in quibus eadem fublimitas et audacia eft, atque in iis folebat, quae in Bacchum erant.*

DITHYRAMBUS. *genus* pedis. Or. III. 48.

DITIO. *de Diis.* Leg. II. 7. ea, quae gerantur, Deorum geri vi, *ditione*, ac numine. * *de eo, cui alter*

Platonem non semel haec definitio reperitur. ap. Xenoph. Mem. Socr. I. 1. 12. ἀνθρώπινα *et* δαιμόνια *sic dicuntur, ut illa doctrinam de moribus, haec de natura, significent, cf. §. 16. Neque vero in hoc multum difficultatis est. * Sed* res divinae et humanae *etiam aliis modis dicuntur, atque id ipsum Socratico more, quem qui non intelligunt, in hac ratione dicendi interdum haerent. Apud eundem Xenophontem l. c. §. 15.* ἀνθρώπεια *dicuntur de quibuscunque artibus, quae in rebus ad vitam humanam pertinentibus versantur, nempe artibus opificum. ibid. §. 19. Dii dicuntur hominibus significare* περὶ τῶν ἀνθρωπείων πάντων; *in quo* res humanae *sunt, quae hominibus accidunt. ibid. I. 3. 4.* ἀνθρώπινα *opponuntur* τῇ τῶν θεῶν ξυμβουλίᾳ, *adeoque sunt* consilia humana. *Atque haec ratio Graecorum etiam in linguam latinam invecta est ab his, qui graecas literas didicerant, ut multae aliae. Sic cum* magnitudo animi *dicitur cerni* in rerum humanarum *contemtu, omnia ea significantur, quae sunt hominum, ut divitiae, honores, genus, etc. aut iis accidere possunt, quia sunt homines, ut morbus, periculum, paupertas, etc. Sic* amicitia Lael. 6. est omnium *divinarum humanarumque rerum* consensio cum benivolentia et caritate; *quod quale sit, explicat ipse c. 17. init.* his igitur finibus utendum arbitror, ut cum emendati mores amicorum sint, tum sit inter eos *omnium rerum, consiliorum, voluntatum* sine ulla exceptione communitas. * *Porro* divina et humana *saepe dicuntur absolute, pro eo, quod est.* Rosc. Am. 23. divina et humana jura. *Ex quibus intelligitur, latine nescire, qui illam juris definitionem Justinianeam aut non intelligunt, in qua* res divinas et humanas, *pro* jure divino et humano s. legibus divinis et humanis, *h. e.* naturalibus et positivis, *ut hodie loquuntur, dici, manifestum est, vel ex eo, quod ei duae formae* jus naturae et civile *subjiciuntur, aut reprehendunt adeo, cum latinius definiri non possit. Sed hoc aliis etiam definitionibus accidit, ut non intelligantur latini sermonis inscitia, et propterea reprehendantur. vid. Vinculum. Ea autem ratio de legibus aut etiam officiis loquendi a Socraticis profecta est.* Plato de Legg. L. V. p. 842. *ed. Francof.* ἐπιτηδευμάτων - - - λέλεκται σχεδὸν ὅσα ΘΕΙΑ ἐστι. τὰ δ' ἈΝΘΡΩΠΙΝΑ νῦν ἡμῖν οὐκ εἴρηται; *ubi* divina officia *dicuntur ea, quae pertinent ad* res divinas, *hoc est, ut ipse ait,* in quibus si peccaveris, Deum ultorem habeas, humana *autem, quibus objectae sunt* res humanae. p. 840. ἔστι δὴ φύσει ἀνθρώπειον μάλιστα ἡδοναὶ καὶ λῦπαι καὶ ἐπιθυμίαι, etc. p. 842. *Sic* ap. Liv. XXIX. 18. *extr.* et illa omni *divino humanoque* liberetur *scelere.* conf. III. 19. *ubi frustra haerebat Drakenb. Sed vereor ne modum excedam in hac disputatione. Itaque plura addere exempla non audeo.*

DIVISIO. *de re obscoena est* ad Div. IX. 22. *unde in hoc verbo ludit Plautus in Aulularia.*

DIVISOR. *dicitur, cui mandata est in coloniarum deductione et ex lege agraria agrorum inter colonos distributio.* Phil. XI. 6. primum duos collegas Antoniorum et Dolabellam Nuculam et Lentonem, Italiae *divisores* lege ea, quam per vim latam Senatus judicavit. *ibid.* V. 7. tantum quisque habebat possessor, quantum reliquerat *divisor* Antonius. * divisores *sunt etiam inter operas campestres in comitiis.* Har. Resp. 20. *divisores omnium tribuum* domi ipse suae crudelissima morte mactaret. Fr. Cornel. 1. nisi poena accessisset in *divisores.* Muren. 26. de *divisorum* indiciis, et de deprehensis pecuniis - - respondebo. Petit. Consl. 14. si *divisores* aliqua ra-

leniorem fieri. * *ſtudium ſuum conferre ad aliquid, dicitur* dare ſe ad aliquid, *ſuscipere aliquid.* in Caecil. 2. qui me ad defendendos homines ab ineunte adoleſcentia *dediſſem.* Or. III. 16. eloquentia, varietate, copia, quam ſe cumque in partem *dediſſet*, omnium fuit facile princeps. * *tribuere.* Sull. 15. non poſſum tantum ingenio meo *dare*, ut etc. * *in deleganda pecunia, et ſolvenda non ex arca, ſed per attributionem, etiam* dare *dicitur.* Flacc. 15. quantum ſibi ablatum dicit homo impudentiſſimus, tantum nunquam eſt auſus, ut haberet, optare. *Ab* A. Sextilio dicit *ſe dediſſe* et *a* ſuis fratribus. Potuit Sextilius dare. Sic Roſc. A. 27. *unde* aut quantum *dediſti.* * fabulam dare *eſt* docere, *de auctoribus fabularum.* Brut. 18. Livius minor fuit aliquanto is, qui primus *fabulam dedit*, quam ii, qui multas *docuerunt, etc.* cf. Cluent. 31. * *dicere.* Acad. I. 3. ſed *da* mihi nunc. *Sic Virg.* da, *Tityre*, nobis. * *docere.* Att. XII. 5. *dabis* igitur tribunatum, et, ſi poteris, Tubulus quo crimine, etc. * Nat. D. III. 26. ita *dat ſe res*: h. e. *ita accidit, ita procedit. v. Gron. ad Liv. XXVIII.* 5. * dare ſe *etiam eleganter dicuntur, quibus facile aliquid perſuademus, quod ſua ſponte in eas partes inclinant.* Or. II. 44. ſi *ſe dant* judices, et ſua ſponte, quo impellimus, inclinant. * *Conſtructionis cauſa haec affero:* Inv. I. 14. praecepta *dare* in *ratione. Cod. Gronov. habebat:* in rationem; *et ſic eſt* c. 10. Agr. II. 7. ut id, quoad liceret, *ad populi partes daret*: *pro ad populi beneficium transferret, ut alio loco dicit.* Brut. 88. Q. Scaevola *ſe* nemini *ad docendum dabat.*

DATUM. *munus, donum.* Cluent. 24. tantum donis, *datis*, muneribusque perfecerat: *nam ſic diſtinguendum cum Graevio, quem vide ad h. l.* Datum *pro* dono *eſt etiam apud Plaut. Pſeud. I. 3. 71. Ovid. Met. VI.* 463. *Ceterum hujusmodi verba*, munus, donum, *jungi ſolere, quamquam ſynonyma ſint, docet Salmaſ. ad Lamprid. Severum, c. 26. T. II. p.* 923. *conf. Gronov. Obſ. IV. p.* 230. *Tirones adeant Livium XXII,* 10. *ubi fruſtra tentatur id genus a viris doctis. Sed apud eundem XXXVI.* 2. dona data *dicuntur ita, ut* data *ſit participium.*

DOCERE. ſabulam docere, *dicitur ſcriptor, cum eam edit ſpectandam.* Brut. 18. Livius minor fuit aliquanto is, qui primus fabulam dedit, quam ii, qui multas *docuerunt.* Tuſc. IV. 29. Cum Oreſtem *fabulam* Euripides *doceret*, primos tres verſus revocaſſe dicitur Socrates. *add.* Mur. 3. * Cauſam docere *dicitur de cliente, cum eam defert ad patronum.* Cluent. 69. *v. Gron. de Seſt. IV.* 3. *p.* 272.

DOCHMIUS. Orat. 64. *dochmius* autem e quinque ſyllabis, brevi, duabus longis, brevi, longa, ut eſt hoc: amicos tenes. *Sic edidi pro vulg.* Dochimus. *v. not.*

DOCILIS. *cum praepoſ.* ad Tuſc. II. 6.

DOCTRINA. *dicitur tum de inſtitutione, tum de eo, quod ex inſtitutione diſcitur. Prioris ſignificationis haec exempla ſunto:* Or. II. 54. *doctrina* tradere. *ibid.* 25. *doctrinam* redolet. Sext. 56. mihi ſumſi hoc loco *doctrinam* quandam juventuti, qui eſſent optimates. Leg. I. 22. a lege vivendi *doctrina* ducitur. etc. *alterius haec:* Or. III. 31. *doctrina* puerilis; *h. e. artes, quibus pueri erudiuntur.* Balb. 1. ſtudia *doctrinae, de philoſophia.* Or. III. 32. liberales *doctrinae.* * *methodus docendi.* Or. II. 19. *doctrina* eorum eſt perridicula, *i. e. modus, quo de eloquentia praecipiunt.*

DOCUMENTUM. *exemplar.* Dom. 48. ſcelerum flagitiorumque *documentum.*

DOGMA. *decretum doctrinae, quod in principiis ſit, et ab omnibus*

populares et feditiofi, qui in concionibus dominantur, easque, quo volunt, impellere poffunt. Vatin. 13. cum ipfe *dominus epuli* Q. Arrius albatus effet: h. e. *qui epulum praebebat. De editore muneris eft* ad Att. II. 19. Orat. II. 17. *dominus* rei, *judex dicitur.*

DONARE. *pro* condonare. ad Div. V. 4. *ubi v. Graev.*

DORMITARE. Orat. II. 33. fapientia *dormitans*: h. e. *quae nihil laboris affert, otiofa, de jurisprudentia.*

DOS. Or. I. 55. cujus artem cum indotatam atque incomtam videres, *verborum* eam *dote* locupletafti, etc.

DRACHMA. *numus graecus, qui refpondet Romanorum denario.* ad Div. II. 17. etc. *vid. Gron. Sest. II. 6. p.* 91.

DUA. *pro* duo *ex Accio laudatur* Or. 46.

DUBITARE. *ignorare.* ad Div. X. 8. *non dubito*, quid praefentiant. Att. X. 1. *non dubito,* quid nobis agendum putes. * *confiderare.* Rofc. Am. 31. reftat, ut hoc *dubitemus*, uter potius S. Rofcium occiderit. *Sic faepe eft in libris de officiis.* Verr. II. 22. caufa nihil habebat, quod *dubitari* poffet. *Sull. 2. non *dubitaffe,* quin defenderet, *pro* defendere.

DUCERE. *dicitur abfolute, pro, in carcerem, five domefticum, five publicum, ducere.* Agr. II. 37. ne mihi in carcere habitandum fit, fi Trib. pl. *duci* juffiffet. Flacc. 19. 21. quem judicatum *duxit* Hermippus: h. e. *cum judicatum effet, cum folvere oporteret, neque poffet, ab Hermippo abductus eft domum in carcerem, quod genus hominum apud Livium* nexi *dicuntur. vid. Addictus. Sic* Verr. II. 12. fi non accipit, quod te debere dicis, accufes: fi petet, *ducas.* C. Fuficium *duci* juffit petitorem, etc. *ibid.* 26. quisquis erat eductus Senator Syracufanus ab Heraclio, *duci* jubebat. Itaque permulti *ducti* funt. * *in rationibus pecuniariis* ducere *eft de fumma, quae efficitur fingulis nominibus colligendis.* Verrin. III. 49. quoniam XC millia medimnûm *duximus*, etc. Att. VI. 2. ut foenus quaternis centefimis *ducant. v. Gron. Obf. II.* 10. *p.* 284. *Hinc ad alia transfertur: cujusmodi eft hoc:* Quint. 16. officii et exiftimationis *rationem ducere, pro habere.* conf. Verr. I. 48. * Tufc. II. 18. oratio tua ad credendum *ducit.* *Inv. II. 2. ad vitia quoque ejus accedere, cujus aliquo bene praecepto *duceremur*: h. e. *cujus praeceptum aliquod nobis probaretur.* Orat. 9. quis porro unquam Graecorum rhetorum a Thucydide quidquam *duxit*: i. e. *repetiit, quod exempli caufa commemoraret.* *ad Div. X. 32. Balbus Quaeftor -- *duxit fe* a Gadibus: i. e. *abiit clanculum.* * Div. I. 18. oracula, quae aequatis fortibus *ducuntur. np. fors proprie* ducitur, *cum ex urna manu tollitur.* * *diem ducere* Att. V. 21. *pro confumere. vid. ibi Graev.*

DUCTOR. *Imperator.* Tufc. I. 37. *ductores* noftri.

DUELLUM. Leg. II. 8. res *duelli*: *antique pro* bellum, etc.

DULCICULUS. Tufc. III. 19. *dulcicula* potio.

DULCIS. Or. III. 26. *dulcis* fuavitas, *de ea, quae eft feminis grata, e faccharo et aliis condimentis.* * *indulgentes etiam dicuntur* dulces. Lael. 24. extr. amici *dulces*, *qui in omnibus obfequuntur nobis ftudiisque noftris, nec verum unquam nobis dicunt.*

DULCITUDO. Or. III. 25.

DUMETUM. *de fpinofis et jejunis disputationibus, diftinctionibus, etc. philofophorum.* Acad. IV. 35. orationem in *Stoicorum dumeta* compellitis. cf. Nat. D. I. 24.

DUPLEX. *miftum, concretum.* Tufc. I. 29. nihil eft in animis *duplex*, etc.

DUPONDIUS. *numus duarum libellarum: h. e. duorum affium. Nam finguli affes olim, cum gravi aere uterentur Rom. valebant libram*

bram f. pondo. Quint. 16. si tuus *dupondius* ageretur.

DURITAS. *opponitur comitati et hilaritati in sermone et consuetudine.* Orat. 16. *duritas* et severitas, et quasi moestitia *orationis.* Cato 18. quanta in altero *duritas,* in altero *comitas!*

DURITIA. Orat. 17. *duritiam* in sermone Socratico adamarat; h. e. *placuerant ipsi inprimis Socratis disputationes de dolore aliisque hujus generis malis perferendis.*

DURUS. Dom. 6. *durior* annona, *pro carior.* Arch. 9. *durior* ad haec studia videbatur; h. e. *non is esse videbatur, qui ex his studiis poëticis voluptatem percipere, atque adeo iis pretium statuere posset.* Brut. 18. signa *dura,* opponuntur *mollibus*: h. e. *politius elegantiusque elaboratis. Notus est versiculus Virgilianus:* Excudent alii *spirantia mollius aera*: h. e. *quae ita elaborata sunt, ut quamproxime ad viventis animantis speciem accedant.*

DUUMVIRI. Rabir. Perd. 4. Or. 46. *sunt ii, qui ex instituto Tulli Hostilii perduellionis judicandi causa constituebantur. vid. Liv. I.* 26.

E.

EA. *adv. pro propterea.* ad Div. XIII. 26. Mescinius *ea* mihi necessitudine conjunctus est, *quod* mihi Quaestor fuit.

EBULLIRE. *jactare aliquid sermone.* Tusc. III. 18. si virtutes *ebullire* volent et sapientias, nihil aliud dicent. Fin. V. 27. dixerit hoc Epicurus, semper beatum esse sapientem; quod quidem solet *ebullire* nonnunquam. *Davisius laudat Turneb. Adv. XXV.* 14.

ECCE. *cum simpliciter, tum adjuncto* tibi, *dicitur de re improvisa et subita. vid. v. c.* Att. VII. 19. XIII. 16. XV. 4. Cluent. 28. Prov. Cons. 18. Verr. V. 33. Or. II. 23. etc. *adjuncto* repente *est* Verr. V. 34.

ECDICUS. ad Div. XIII. 56. *Ecdici* Mylasii. Ecdicus *idem est qui* Syndicus, h. e. *qui civitatem defendit, cognitor civitatis, ut Cicero pro Flacco ait, (v. in Cognitor,) inprimis autem civitatis pecunias curat et persequitur. Glossae veteres:* ἔκδικος, cognitor. *v. Gronov. de Sest. IV.* 3. *p.* 277. *quem jam laudavit Graevius. Justiniani Novell.* 15. *inscribitur Gr.* περὶ τῶν ἐκδίκων, de defensoribus civitatis. *Titulos e Cod. Justin. et Theodos. laudant Viri docti ad Plin. Ep. X.* 111.

ECLOGARIUS. Att. XVI. 2. *est genus servorum, quo in studiis utebantur, dicti* ἀπὸ τῶν ἐκλογῶν, *h. e. a locis insignibus, quos e libris excerpebant, aut notabant: sive, ut J. Fr. Gronovio placebat, qui distinguebant libros et interpungebant, et nomina interloquentium in dialogis rubrica picta interponebant, ut eo facilius intelligi libri possent.*

ECQUAE. *pro* ecqua. Sext. 30. *ecquae* vox. Att. VIII. 12. *ecquae* persona.

ECULEUS. *machina, qua in quaestionibus utebantur, ad verum extorquendum: de qua est Magii doctus libellus. Nomen traxit a similitudine equi.* Mil. 22. Dejot. 1. extr.

EDICERE. *dicitur frequenter de magistratibus, cum aliquid aut scripto publice proposito, aut voce jubent aut constituunt, pronunciant, in eo genere, in quo potestatem habent.* Q. Fr. I. 1. §.21. Praetorem *edicere,* ne fiat aliquid etc. Att. XII. 7. Antonius *edixit,* ita ut me et Laelium exciperet. Vat. 14. *edixeritne* Praetor, - - ut adesses die tricesima. ad Div. XI. 6. cum Trib. pl. *edixissent,* adesset Senatus a. d. XIII. Kal. Jan. Verr. I. 54. *edicere* diem. ibid. nondum proscripta neque *edicta* die. * *hinc dicitur pro* constituere, *et publice proponere.* Verr. III. 7. *Censores dicuntur* legem, *sc. vectigalium locandorum,* edicere: *h. e. publice* pro-

proponere, ut cognoſci conditiones locationis poſſint. Offic. III. 20. Marius a ſubſelliis in roſtra recta, idque, quod communiter compoſitum erat, ſolus *edixit.* * *eſt etiam interdum pro ſimplici* dicere, pronunciare, proferre, narrare. Or. 39. nullus fere a Demoſthene locus ſine conformatione ſententiae *edicitur.* Lael. 16. ſi prius *edixero,* quid maxime Scipio ſit ſolitus reprehendere. Phil. I. 5. nihi pro amicitia, (ſc. ad Conſulem Antonium) qui hoc *ediceret. Sed melius profecto eſt, quod poſt Muretum et Faërnum aliosque e Cod. Vatic. repoſuit Graevius:* ei diceret. Leg. II. 10. ut ego, uti rogas, poſſim *edicere.* Ain' tandem, Attice? non es *edicturus* aliter. *Turnebus, Lambinus, Daviſius repoſuere:* dicere, dicturus; *quod etiam placebat Sigon. ad Liv. VI.* 38. *ad haec verba:* et, uti rogas, primae tribus *dicerent. Mihi autem ſecus videtur. Ratio, qua Daviſius utitur, quod* edicere *non ſit privatorum, ſed magiſtratuum, nihili eſt.* Edicere *eſt* pronunciare, *quod de ſuffragiis et ſententiis judicum dicitur. Vid. Gronov. et Drakenb. ad Liv. XXX.* 5. *init. Cort. Sall. Catil.* 48.

EDISCERE. *cognoſcere.* Div. I. 47. malunt enim diſſerere, nihil eſſe in auſpiciis, quam, quid ſit, *ediſcere.*

EDITICIUS. Planc. 15. *editicii* judices. cf. Muren. 23. *ſunt, qui ab accuſatore eduntur, non, a Praetore ducuntur ſorte: quod in qua cauſa factum ſit, ex ll. cc. cognoſces. v. Edere.*

EDITIO. Planc. 15. *editio* judicum. *v. Edere.*

EDITUS judex. Planc. 17. *ubi libri quidam* editicius. *v. Edere.*

EDERE. Sext. 27. ſcelus *edidit* in me. Leg. I. 13. ruinas *edere, pro, facere, ut ruinae fiant.* Fin. V. 1. vitam *ediderat:* i. e. *mortuus erat.* Brut. 5. quare, ſi tibi commodum eſt, *ede* illa, quae coeperas, Bruto et mihi. * *in rebus forenſibus multipliciter dicitur.* Planc. 15. tribus *edere, dicitur accuſator, cum ex lege de ſodalitiis, quas tribus judices eſſe velit, apud Praetorem profitetur: unde* judices editicii. Quint. 21. *judicium* id, quod *edat,* accipere: i. e. *quodcunque genus actionis intendant, ſe paratum eſſe, deſcendere cum eo in certamen, id dicitur* edere judicium, *quia apud Praetorem pronunciat, quod genus actionis intendere, et quod judicium ſibi dari velit petitor. ibid.* 20. judicium acciperet, in ea ipſa *verba,* quae Naevius *edebat.* Verr. III. 29. quantum *edidiſſet* ſibi deberi: *h. e. profeſſus eſſet. Sic* teſtes *edi dicuntur ſaepiſſime, cum accuſator eorum nomina profitetur apud Praetorem.* Indices *etiam dicuntur* edere, ad Q. Fr. II. 3. Nerius index *edidit* ad allegatos: *hat ausgeſagt.* Dom. 6. operis *ediderat, (dixerat)* meum nomen. Verr. II. 42. poſtulata *edere, dicuntur provinciales, cum ea ad Conſules deferunt; item:* in poſtulatis *edere* aliquid. Quint. 24. ſocium in his bonis tibi *edidiſti* Quintium: i. e. *profeſſus es.* * *de oraculis etiam dicitur.* Off. II. 22. Pythius Apollo oraculo *edidit.*

EDUCATOR. Planc. 33. quis eſt noſtrum liberaliter educatus, cui non *educatores,* cui non magiſtri atque doctores? *Videntur Gesnero* V. C. paedagogi. *Sic eſt ap. Tac. A. XIV.* 3. *Sed quia ſequitur* alitus, *intell.* altores et parentes. N. D. II. 34.

EDUCERE. *pro* educare, Or. II. 28. * *emittere aquam.* Div. I. 44. *educere* lacum. * educi *dicuntur homines, qui cum magiſtratibus eorum rogatu aut juſſu in provincias proficiſcuntur; quemadmodum contra* deduci, *qui e provincia jubentur cum aliquo Romam venire.* Piſon. 34. ſed ei medico, quem tecum *eduxeras,* imperaſti. * *eſt etiam in ſortitionibus* educere. Verr. II. 17. *educit* ex urna tres. cf. Agr. II. 8. * Verr. II. 26. Metellus Heraclium reſtitui juſ-

est: Cum libris res anni cujusque mandasset, duobus exemplis librum annalem proponebat, alterum publice in albo, ut Praetor edictum, alterum domi. Efferri *simpliciter dicitur pro* efferri domo. *v. Viros doctos ad Suet. Claud.* 49. *et quos ibi laudant.* * *afferre, dicere.* Or. III. 11. non solum videndum est, ut verba *efferamus* ea, quae nemo jure reprehendat. N. D. I. 25. hoc persaepe facitis, ut, cum aliquid non verosimile dicatis, et effugere reprehensionem velitis, *efferatis* aliquid, quod omnino ne fieri quidem possit: *ubi Davisius reposuit:* afferatis.

EFFICACITAS. Tusc. IV. 13. corporis nervi, vires et *efficacitas.* Petit. Cons. 3. tantum habet in libidine artis et *efficacitatis*, ut prope in parentum gremiis praetextatos liberos constuprarit.

EFFICAX. *rebus gerendis aptus.* ad Div. VIII. 10. nosti Marcellum, et quam parum *efficax* sit.

EFFICERE. *de agris eleganter dicitur, ut efferre.* Verr. III. 63. agri vero Leontini, qui plurimum *efficit. ibid.* 86. quid aratio sustinere, quid pati, quid *efficere* possit. *ibid.* 47. ager *efficit (sc. quod seritur)* cum octavo. *Sed ibi Graevius malebat cum Manutio* reficit; *cujus emendationis necessitas nulla est. ibid.* 56. tantum decumanum professum esse ex edicto sibi deberi, quantum ille bonis suis omnibus *efficere* non posset. *Similia his, quamquam in alia re, haec:* Verr. III. 33. Liciti sunt usque eo, *(sc. in decumarum auctione)* quoad se *efficere* posse arbitrabantur: *so lange sie das Gebotene wieder herauszubringen gedachten.* * Att. VI. 1. ea tributa vix, in foenus Pompeji quod satis sit, *efficiunt. ibid.* nec id satis *efficitur* in usuram menstruam. * *de disputantibus.* Tusc. III. 28. hoc student *efficere.* Partit. 1. Cato minutis interrogatiunculis, quasi punctis, quod proposuit, *efficit.* * *facere.* Phil. XIV. 3. quae L. Antonius in Parmensium uxoribus *effecerit.* Brut. 78. itaque tantos processus *efficiebat.* cum a *pro impetrare.* Att. X. 10. quod *a* Curione *effeceram.*

EFFINGERE. Sext. 35. *effingi* sanguinem spongiis e foro. *Alia exempla vid. ap. Cujac. Obs. XIII.* 13. *Ceterum de hoc verbo vid. Heins. ad Ovid. Heroid.* 20. 135.

EFFLIGERE. *perdere.* Att. IX. 19. filium misit ad *effligendum* Cn. Pompejum. *v. Graev. ad h. l. Hoc verbum non est ap. Nizolium.*

EFFLUERE. *exire in vulgus.* Dom. 46. multa ex vestra disciplina *effluunt*, et ad aures nostras permanant. * *defluere.* Div. I. 43. quondam lactis imber *effluit. Davisius legit* defluxit, *quod est usitatius: neque tamen alterum rejecerim. Nam et* effundi imber *dicitur; legi etiam* effluere *de veste, nescio ubi.* ibid. 29. abundat atque *effluit, edd. vett. omnes.* * *abundare.* Or. 13. *effluens* dicendi genus. *Nizolius ex* Div. I. 29. *laudat:* abundat et *effluit: sed emendatiores edd. habent* affluit. * Brut. 61. mens *effluit*; h. e. *memoria eum destituit: cui simile est illud* ad Div. VI. 19. tanta est intimorum multitudo, ut ex his aliquis potius *effluat*, quam novo sit aditus.

EFFLORESCERE. Orat. II. 7. exordium debet *efflorescere* ex causa: i. e. *duci, nasci.*

EFFUGERE. Leg. II. 3. *eleganter dicitur debitor, a quo per oblivionem non exigitur pecunia, quique ita eam lucratur.*

EFFUGIUM. Nat. D. II. 47. alias habere *effugia* pennarum.

EFFUNDERE. *de terra et agris, ut* efferre. Or. 15. segetes foecundae et uberes non solum fruges, verum herbas etiam *effundunt.* Brut. 9. *effundit* haec aetas hanc copiam oratorum. * *de prodigis.* Agrar. I. 5. *effundamus* aerarium. * *dimittere.* ad Div. I. 9. *effundere* odium. * *perdere.* ad Div. II. 16. *effundere* gratiam collectam. * *de dicentibus ea, quae ante reticuerant, aut reticere debebant.*

ELAMENTABILIS. Tusc. II. 23. sin erit ille gemitus *elamentabilis*, si imbecillus, *etc. ita Gruterus et sequaces: alii melius* lamentabilis.

ELATIO. *pro augmento, incremento.* Top. 18. comparatio partium, nec *elationem*, nec submissionem habet, i. e. *nec augendae rei, nec minuendae prodest.* * *sublimitas.* Brut. 17. *elatio* et altitudo orationis. * *de vehementi affectu, ut efferre, de quo supra.* Fin. III. 10. gestientis animi *elatio* voluptaria. * *magnitudo animi.* Offic. I. 19. *elatio* animi.

ELATUS. *excelsus, magnus.* Off. I. 18. animus *elatus.* * *commotus.* Div. I. 24. *elatus* cupiditate respexit. Sext. 64. *elatus* exspectatione. *ibid. elatus* studio.

ELECTISSIMUS. Catil. IV. 6. *electissima* femina.

ELECTOR. Heren. IV. 4. *electores* boni, *qui scite judicare et optima deligere possunt.*

ELEGANS. *dicitur quicunque est in aliquo genere inprimis intelligens, praecipue tamen in iis, quae ad magnificentiam cultus pertinent.* Inv. I. 35. a rhetoribus iis, qui *elegantissimi* atque artificiosissimi putati sunt. Brut. 62. minime dignos *elegantis* conventus auribus. ad Div. VII. 23. homo in omni judicio *elegantissimus.* ad Div. IX. 19. aures *elegantes.* Verr. IV. 57. populus potius haberet (*signa etc.*) quam *elegantissimus* Verres. * elegantia *opponuntur* popularibus, minus acutis et subtilibus. Fin. IV. 10. mihi placet, agi subtilius, et pressius: quae enim adhuc protulisti, popularia sunt; ego autem a te *elegantiora* desidero. Tusc. IV. 3. illius verae *elegantisque* philosophiae, quae ducta a Socrate in Peripateticis permansit, et idem alio modo dicentibus Stoicis, *etc. opponitur philosophiae Epicuri, in qua res* parum subtiliter *dicuntur, ut paullo post dicit, quia contemnebant* elegantiam disserendi. Fin. II. 9. * Fin. III. 2. artes ingenuae et *elegantes, opponuntur* illiberalibus opificum, *adeoque etiam philosophiam et mathesin continent, subtiles quippe et acutas.* * elegans *dicitur porro de servis, pueris delicatis, et variis artibus eruditis.* Rosc. Amer. 41. *elegantissimae* familiae puerorum. * elegans *dicitur etiam, qui medium tenet inter parcum et magnificum, mundus.* Or. 25. cf. *Elegantia.*

ELEGANTER. *scite, intelligenter, cum delectu, provide, prudenter, accurate.* Inv. II. 3. sin autem temere aliquid alicujus praeteriisse, aut non satis *eleganter* secuti videbimur. Verr. III. 60. quid potuit *elegantius* facere Praetor cupidus existimationis bonae, qui ab se omnem suspicionem propulsaret? etc. ad Div. III. 8. quid a me fieri potuit *elegantius* aut justius, quam ut sumtus egentissimarum civitatum minuerem, sine ulla imminutione dignitatis tuae? ad Brut. 12. optime novit omnia, et *elegantissime* expedire et ad te deferre potest. i. e. *accuratissime. vid. Sciopp. ap. Graev. ad h. l.*

ELEGANTIA. *subtilitas et acumen dialecticorum et philosophorum.* Fin. II. 9. in hac divisione *elegantiam* desidero. *ibid. elegantia* disserendi. ad Div. IV. 4. *de Sulpicio:* facile cedo tuorum scriptorum subtilitati et *elegantiae.* Fin. III. 2. agricultura, quae abhorret ab omni politiore *elegantia,* tamen eas res, in quibus versatur, novis notavit verbis. Or. I. 2. *elegantia* doctrinae, *est philosophia cum ceteris artibus, in quibus subtilitas et acumen est; quae ab artibus illiberalibus absunt:* tu autem eloquentiam ab *elegantia doctrinae* segregandam putas. *Jam quia* elegantia *in artibus est* subtilitas, *facile intelligitur,* elegantiam in dicendo, Brut. 20. Or. I. 11. *non esse ornatum illum oratorium et magnificum, sed quae et ipsa subtilitas dicitur in scribendo, h. e. tenue illud, et, in ipsa tenuitate et negligentia, suis Veneribus gratum dicendi genus, quo Caesar, Terentius, Nepos. et*

tenue elimatae *sunt subtiles ratiunculae Academicorum, quibus visis non esse assentiendum; eaque fallere, docet.*

ELOCARE. *verpachten.* Verr. III. 22. rem ad se pertinere negabat: fundum esse *elocatum* dicebat.

ELOCATUS. Flacc. 28. quod ista gens victa, quod *elocata,* quod servata. *Si sanus est locus, sensus est, vectigalem et tributariam esse factam, sc. a Pompejo: atque hoc dicit* elocatam *esse gentem, quod vectigalia solebant publicanis locari. Ita intelligit Scaliger ad Euseb. p.* 153. Servata, *quod Manutius non concoquebat, Graevius interpretatur, nostra (non Dei sui) bonitate et misericordia servata, cum exscindi facile a nobis potuisset. Quid? si ita interpretemur: in potestate nostra servata est, nec se liberare potuit. Ita melior certe erit gradatio: nisi forte eos sequi lubet, qui* serva facta *legendum censent, quod sequitur Scaliger loc. cit.*

ELOGIUM. *titulus, inscriptio.* Tusc. I. 14. quid ipsa sepulchrorum monumenta, quid *elogia* significant? Fin. II. 35. *elogia* monumentorum. *cf.* in Pison. 29. *extr. v. Casaub. ad Sueton. Jul.* 47. *Calig.* 24. *Salmas. Mod. usur. p.* 670. 675. *sq. hinc vero ducta ea significatio, qua* elogium *pro* laude *ponitur. Nam tituli monumentorum continebant honorum rerumque gestarum nomina.* Cato 17. etc. * *caput, excerptum,* ῥῆσις. Cluent. 48. *elogium* de testamento recitasti Cn. Egnatii, idcirco se exheredasse filium, etc. *Sed quia in eo capite causa afferebatur, quare exheredaretur, uti in titulis et elogiis reorum et ad supplicium ducendorum causae carceris et poenae; propterea elogium in re testamentaria pro causa dicitur exheredationis aut legati, etc. Quintil. Decl. II.* 15. quod ideo putetis ullum adjectum ad exheredationem juvenis *elogium*, quia de scelere constet. *laudat ibi Burmannus Comment. ad Petron. c.* 53.

ELOQUI. Off. III. 15. si ad *eloquendum* venerit, non plus quam semel *eloquetur*: *de venditoribus rerum promercalium, cum pretium rei dicunt.*

ELUDERE. *vexare.* Verr. III. 40. *eludere* aratores. Milon. 12. *eludere* remp. in suis furoribus cogitatis. * Pis. 33. quod quidem tu *eludebas.* i. e. *irritum faciebas et non serio agi ostendebas.*

ELUERE. *sensim tollere.* Lael. 21. *eluere* amicitias remissione usus. Disfuere *dixerat* Off. I. 33.

ELUGERE. ad Div. IX. 20. *eluxi* rempublicam: *luctum e rei publicae malis consumsi, deposuique.*

ELUVIES. pro Dom. 20. labes atque *eluvies* civitatis.

EMANARE. Or. I. 42. formae e generibus *emanant.*

EMANCIPARE. *parentes dicuntur liberos, cum eos e patria potestate emittunt, ut, aut sui juris sint, aut ab alio adoptentur, in cujus patria potestate sint.* Dom. 14. adoptatum *emancipari* statim, ne sit ejus filius, qui adoptarit. Fin. I. 7. filium in adoptionem D. Silano *emancipaverat.* * *hinc* emancipari alicui *eleganter dicitur, quod est alteri in potestatem traditum, addictum, nostraque voluntate obnoxium.* Cato 11. si senectus nemini *emancipata* est. Phil. II. 21. tum iste venditum atque *emancipatum* tribunatum consiliis vestris opposuit. *Utroque tamen in loco libri quidam habent* mancipatum. *v. et infra in Mancipatus. vid. Gronov. ad Senec. Ep.* 45.

EMBAENETICA. ad Divers. VIII. 1. ego, qui scirem, Q. Pompejum Baulis *embaeneticam* facere, et usque eo, ut ego misererer ejus esurici, etc. *De hoc verbo quae disputentur vid. ap. Graev. ad h. l. neque enim, ea huc transferre, nostri est instituti. Addamus hoc unum, Vossium ad Catull. p.* 84. le-

decumis, quod suo nomine decumas Verri redemerant, Verr. III. 40. V. 41. *superioris significationis exempla sunt* ad Div. VII. 2. VIII. 8.

EMISSARIUM. *in re rustica est foramen in lacu, per quod aqua emittitur et educitur, sublato scil. ligno, quod ei oppositum est.* ad Div. XVI. 18. sestertia ducenta dabat, nullo horto, nullo *emissario*, nulla maceria, nulla casa. *v. Graev. ad h. l. Adjiciamus locum e Plin. H. N. XXXIII.* 4. emissaria *in piscina quina pedum quadratorum ternum fere linquuntur, et repleto stagno* excussis obturamentis *erumpit torrens, etc.*

EMISSIO. Tusc. II. 24. tormenta eo graviores *emissiones* habent *(int. telorum)*, quo sunt adducta atque contenta vehementius.

EMITTERE. Div. II. 19. nubium conflictu ardor expressus se *emisit*. * *tela* emitti *dicuntur tormentis. v. Emissio. hinc* Or. II. 53. *argumenta* emitti *dicuntur, cum proponuntur. ibid.* 54. facetum dictum *emissum* haeret. Coel. 12. *emittere* aculeos in hominem. * dimittere, *absolvere reum nocentem, ducta metaphora a bestiis, quae e caveis emittuntur.* Sext. 64. *emitti* ex judicio gratia. Harusp. Resp. 18. te judices *emiserunt*. *ubi Graevius praeter rem legit* dimiserunt. *Sic* c. 21. *Clodius dicitur* emissus *ancillarum beneficio, sc. e domo Caesaris, ne caperetur.*

ENATARE. *difficultatem superare.* Tusc. V. 31. reliqui se videntur habere angustius: *enatant* tamen.

ENDO. *antique pro* in. Leg. II. 8. *endo* coelo, etc. *vid. Salmas. Mod. usur. p.* 819.

ENERVATUS. *de philosophis, qui non omnia virtuti tribuunt, sed voluptati etiam aliquid, etc.* Or. I. 52. quis hoc philosophus -- tam *enervatus*, tam omnia ad voluptatem corporis doloremque referens probare possit? Tusc. II. 6. *enervata* muliebrisque sententia.

ENIM. *in objectionibus.* Verr. I. 9. causam *enim*, inquit, cognosci oportet. *Interdum adjicitur* at. Verr. I. 55. *At enim* si pupillo redimi non licebat.

ENITERE. Tusc. II. 4. fruges etiam etsi in segetem deteriorem sunt datae, ipsae tamen sua natura *enitent*: h. e. *surgunt, progerminant.* Inv. I. 3. *enituisse* studia: h. e. *nitorem accepisse.*

ENITI. *pro parere, gignere, tropice.* ad Att. VIII. 25. *ubi sermo est de libro:* si unquam quidquam *enitar ἔργον.*

ENODARE. *explicare.* Nat. D. II. 24. *enodare* nomina, sc. *etymologiis exquirendis.*

ENODATE. *accurate, subtiliter.* Fin. V. 9. haec igitur nobis explicanda sunt: sed si *enodatius*, vos ignoscetis: hujus enim aetati -- servire debemus.

ENODATIO. Nat. D. III. 24. *enodatio* nominum. *vid. Enodare.* Top. 7. notio est cognitio *enodationis* indigens.

ENTHYMEMA. Top. 13. *quid sit?* v. Ind. Gr.

ENUCLEARE. *subtiliter acuteque explicare, ut dialectici solent.* Part. 17. nec quicquam in amplificatione nimis *enucleandum* est. Tusc. V. 8. haec *enucleare* non necesse est.

ENUCLEATE. *subtiliter, dialectice, tenuiter.* Tusc. IV. 4. *enucleate* disputant Stoici. Brut. 9. nihil subtiliter, nihil presse, nihil *enucleate* potest, quo fieri aliquid possit limatius in Demosthene. *ibid.* 30. Sed Q. Mucius *enucleate* quidem et polite, ut solebat, nequaquam autem ea vi atque copia, quam genus illud judicii et magnitudo causae postulabat. Or. 9. putant enim, qui horride inculteque dicat, modo id eleganter *enucleate*que faciat, eum solum Attice dicere. Fin. IV. 3. qui grandia ornate vellent, *enucleate* minora dicere. *ibid.* V. 29. pauca neque ea ipsa *enucleate* ab hoc, de virtute, dicta.

ENU-

Catil. 51. 15. *Ceterum in his ipsis locis, in quibus aliter est* equidem, *quam cum prima persona, cautio adhibenda est, ne decipi nos patiamur. Nam* primo vulgaris interpunctio interdum facit, ut id verbum referamus, quo non debebat, ut ad Div. XIII. 1. *equidem* si, quod ipse sentiam, quaeris: nec cur ille tantopere contendat video, nec cur tu repugnes: *ubi ex hac interpunctione* equidem *refertur ad* quaeris, *cum pertineat ad* video. *Deinde librarii et editores veterum librorum inscitia saepissime in hoc verbo erravere. In Nizolio etiam Facciolatiano omnia exempla, in quibus* equidem *est cum tertia, aliter sunt in emendatis edd. Quid, si de ceteris iisque paucis locis idem pronunciandum? ut aut pro* quidem *vitiose scriptum sit, aut pro* et quidem.

EQUITATUS. *de ordine equestri* ad Att. II. 1. *Sed v. not.*

EQUUS, *equites.* ad Div. X. 30. *equum* immisi. *ibid.* IX. 7. *equis* viris. cf. Off. III. 33. Phil. VIII. 7. *ubi vid. Ferrar. Gronov. ad Liv. XXI. 27. et Burm. ad Virg. Aen. VIII. 3. Haec formula deinde hanc vim nacta est, ut, omni contentione rem agi, significaret.* * Sen. p. R. 11. *equis insignibus* et curru aurato reportari: h. e. *triumphalibus.* * Lael. 17. quo utamur, quasi *equis tentatis*, sic amicitiis, aliqua parte periclitatis moribus amicorum. equum tentare *est periculum facere, an sessorem patiatur, et sit itineribus faciendis idoneus; ne, si viam ante ingrediamur, aliqua parte jam profligata, sero intelligamus, idoneum equum non esse.* * Brut. 51. si auditor omnino, tamquam *equus, non facit*, agitandi finis faciendus est. equus non facit, *ut ex ipso loco intelligitur, qui loco moveri non potest, neque calcaribus subditis, neque flagellis adhibitis, adeoque itineri faciendo minus idoneus.*

ERECTUS. *de auditore attento,* Brut. 54. idem si praeteriens adspexerit *erectos*, intuentes judices - - aut oratione quasi suspensos teneri. * *est etiam habitus hominis sibi confidentis.* Or. I. 40. *erectum* et celsum, alacri et promto ore ac vultu, huc atque illuc intuentem, etc.

EREPTUS. *extortus, expressus.* Verr. I. 30. quod pronunciatum est, non per Neronem judicatum, sed per Dolabellam *ereptum* existimabatur. *Nam Dolabella precibus effecerat, ut Nero invitus condemnaret Philodamum.*

ERGASTULUM. *est carcer rusticus, in quo mancipia opus faciunt, pistrinum, etc.* Cluent. 8. M. Aurius in Q. Sergii manus incidit et apud eum fuit in *ergastulo.* (*quem locum illustrabit Sueton. in Aug.* 32. *Tib.* 8. *cf. Salmas. ad Spartian. c.* 18. *T. I. p.* 172.) ad Div. XI. 10. et 13. *ergastula* solvere: *quod est dimittere servos ex ergastulis, aut potius abducere, et milites facere.*

ERGO. *eleganter post longiorem parenthesin.* ad Div. XV. 10. quum ita accidit - - quum *ergo* ita accidit.

ERIGERE. Leg. I. 9. hominem *erexit* Deus. * *recreare.* Brut. 3. *erexit* se populus Rom. Sext. 31. causa *erigere oculos* et vivere videtur. ad Att. VIII. 12. *erigere* remp. **resistere.* ad Q. Fr. I. 1. §. 1. ne te obrui negotii magnitudine sinas, sed contra *erigas* atque resistas. * erigere se *dicuntur auditores, cum attentiores fiunt, admirantur aliquid in oratione,* Rosc. Am. 22. *Coel. 12. nec quos *aculeos* habet severitas gravitasque vestra, cum eos accusator *erexerit in rem*, in vitia, in mores, in tempora, emittere in hominem et in reum. ad Att. III. 15. *erigere* in aliquem, *est impetum in eum facere. Sed vid. not.*

ERIPERE. *de reo noxio, cum artibus ipsius aut amicorum, eloquentia patroni, potentia advocatorum, largitione efficitur, ut* ab-

eorum *evanuit*: h. e. *nullum amplius sectatorem habet.*

EVELLERE. Dom. 13. radicitus *evellere* omnes actiones tuas: h. e. *irritas facere.*

EVENIRE. *cum* in: ad Div. II. 10. ne idem *eveniat in* meas literas. Att. VII. 2. bene *eveniat*, dicit Carneades; spurce. *Est enim formula, qua praefabatur, tamquam boni ominis causa, coiturn habiturus cum femina.* Inv. I. 10. solet usu *evenire. ubi v. Oudend.*

EVENTUS. *de re, quae est in facto: cum sit id, quod fieri poterat.* Rab. Perd. 5. non solum *eventus*, sed etiam conditio.

EVERRICULUM. *proprie est instrumentum everrendi, ut rete, quo pisces everruntur, v. c. apud Varr. R. R. III.* 17. 7. *deinde tropice, id, quo quid penitus tollitur.* Nat. D. III. 30. *everriculum* malitiarum omnium, judicium de dolo malo. Verr. IV. 24. quod unquam hujusmodi *everriculum* in provincia ulla fuit.

EVERSIO. Fin. V. 10. quae vitae sunt *eversio.*

EVERSUS. ad Div. V. 21. fortuna funditus *eversa.*

EVERTERE. Catil. I. 7. quaestiones *evertere*: i. e. *perfringere, vi se eripere quaestioni.*

EVICTUS. Verr. I. 6. qui tam nefariis criminibus, tam multis testibus *evictus*, ora judicum adspicere auderet. *Graevius sic interpretatur:* evictus *est, qui pudore aut ratione incitatur ad aliquid agendum, atque exemplis confirmat, ita dici* evictus. *Sed haec vis est ab hoc loco aliena. Num enim criminibus et testibus quis incitari potest, ut audeat adspicere judices? Absterreant haec eum potius necesse est.* Evictus *est pro* convictus, plane victus. *Nam* evictus *hanc vim habet, atque adeo plus est quam* victus, *ut docuit Broukhus. ad Propert. IV.* 7. 2.

EVIGILARE. *excogitare vigilando.* Att. IX. 12. consilia *evigilata* cogitationibus.

EVISCERATUS. *cujus viscera discerpuntur, eximuntur.* Tuscul. II. 9. *evisceratum* corpus. conf. I. 44.

EVITARE. Tuscul. I. 35. haec omnia vidi inflammari, Priamo vi vitam *evitari*: h. e. *eripi. e Poëta vetere. v. Buher. ad h. l.*

EVOCARE. *dicitur ita, ut* elicere. Or. II. 8. memoriam *evocare.* Att. X. 8. ne meam ipse συμπάθειαν jam *evocem.* * evocare *dicitur* aliquem *magistratus provincialis, Senatus, cum eum jubet aliunde ad se venire.* Verr. I. 10. 33. Att. II. 24. V. 21. etc.

EVOCATUS. *commotus.* Dejot. 14. *evocata* oratione misericordia. Fin. II. 31. probitas mercedibus *evocata.* * *peregrinus jussus adesse.* Dejot. 5. venit *evocatus*, ut is, qui Senatui parere didicisset. * evocati *sunt milites, qui stipendia legitima fecere, sed precibus, promissis commoti castra alicujus sequuntur.* ad Div. III. 6. praefectus *evocatorum.*

EVOLARE. Or. I. 35. *evolavit* oratio: h. e. *celeriter praeteriit, ut vix quae dicta sint, percipi potuerint. ibid.* II. 78. totum repente *evolare*: h. e. *omnes suas vires celeriter ostendere.* Verr. I. 5. *evolare* ex severitate: h. e. *absolvi quamvis noxium. Sic* Prov. Cons. 6. poenam *evolarunt.* * Att. IX. 10. profecto *evolare* cupio. ib. X. 10. carris hinc istis invitissimis, *evolabo*, i. e. *celerrime abire.* * *de honoribus.* Or. 2. illos dolent *evolasse*: *opp. relictos esse. Sic est* altius *evolare*, ad Div. I. 7.

EVOLVERE. *explicare, exponere.* Or. III. 55. sol jam praecipitans me quoque haec praecipitem paene *evolvere* coëgit. *v. Heins. et Drak. ad Sil. VII.* 435. Off. III. 19. si quis voluerit animi sui complicatam notionem *evolvere*: h. e. *efficere, ut ea distincta et perspicua fiat.* cf. Att. IX. 12. Topic. 2. definitio, quae quasi involutum *evolvit* id, de quo quaeritur. * *reperire.* Coel. 23. cujus cri-

infignis. Tufc. IV. 1. incredibilis curfus ad omnem *excellentiam* factus eft.

EXCELLERE. Flacc. 6. auctoritas ejus *excellit* in ifta provincia, *major eft in ifta provincia, vel maxima.* in Pif. 38. quae *excellunt,* i. e. *praecipua funt, etiam in partem deteriorem.*

EXCEPTIO praetoria, Inv. II. 19. *v. Praetorius.* cf. Heren. I. 12.

EXCERPERE. *eximere.* Or. II. 11. *excerpere de* numero, etc.

EXCETRA. *hydra.* Tufc. II. 8. haec dextra Lernam, mactata *excetra*, placavit. *Habet etiam Livius XXIX.* 11.

EXCIDERE. Or. I. 21. *excidit* libellus. *ibid.* 2. quae inchoata ac rudia *exciderunt.* ad Att. III. 12. oratio *excidit*: h. e. *praeter voluntatem noftram in vulgus exiit.*

EXCIPERE. *pro* accipere. Att. I. 14. laudem *excipere. v. Burm. ad Quintil. Decl.* 330. ad Att. III. 23. cum nuncios *excepero. Non disfimile eft illud* ad Div. I. 9. illuftri gratia aliquid excipere. * Or. II. 8. *excipere* voluntates hominum, *eft, adducere, quorfum velis: fumtum e re venatoria.*

EXCITARE. *teftem in judicium ad dicendum teftimonium vocare.* Rabir. Poft. 12. in judicio Gabinii tertio quoque verbo *excitabantur.* negabant Gabinio pecuniam datam. *hinc etiam de aliis, quos teftimonii aut exempli caufa adducimus.* Tufc. V. 23. *excitabo* homunculum a pulvere et radio. * *dicitur etiam de aedificiis.* Sext. 2. quibus initiis et fundamentis - - hae laudes *excitatae* fint. * Or. II. 21. facilius in vitibus revocantur ea, quae fe nimium profuderunt, quam fi nihil valet materies, nova farmenta cultura *excitantur.*

EXCITATUS. Or. II. 41. his locis in mente et cogitatione defixis, et in omni re ad dicendum pofita *excitatis*: h. e. *in memoriam revocatis et ad ufum.* * Rabir. Poft. 15. magnis praemiis *excitata.* * ad Div. II. 16. fortuna *excitata opponitur* jacenti.

EXCLUDERE. *rejicere.* Har. R. 21. quod frater Metellus Pompejo fententiam dicenti *excluferat,* acerrimeque una voce ac mente reftiterat: id - - ita perturbatum, itaque permutatum eft, ut, quod frater Conful, ne fieret, obftiterat: quod affinis et fodalis - - *excluferat*: id is Conful efficeret, etc. * Att. XII. 40. de hortis hoc videtur effici poffe - - ut praeconi fubjiciantur: id nifi fit, *excludemur*: fin ad tabulam venimus, vincemus facultates Othonis noftra cupiditate.

EXCUDERE. *elaborare.* Att. XV. 27. tibi de gloria *excudam* aliquid ἡρακλείδιον.

EXCURRERE. Or. 51. orationem non claudicare, nec infiftere, fed cum fententia pariter *excurrere*: *dicitur de oratione vincta et numerofa, cum, verbi caufa, enunciationes plures ita fibi implicantur, et inter fubjectum et praedicatum primarium mediae interjiciuntur, ut in fubjecto incipiat, in praedicato definat periodus.* * *de profectibus.* Brut. 78. ftudio autem neminem nec induftria majore cognovi - - itaque tantos proceffus faciebat, ut evolare, non *excurrere* videretur.

EXCURSIO. *de oratore, cum paullulum de loco, in quo confiitit, procedit.* Or. 18. *excurfio* moderata, eaque rara.

EXCUSARE morbum, Phil. IX. 4. i. e. *morbo uti ad excufandum.*

EXCUTERE. *videre, fi quis quid absconditum fecum habeat, quod fere fit excutienda toga: fcrutari.* ad Div. X. 31. tabellarii ubique *excutiuntur.* Rofc. Am. 34. *excutio* te, fi quid ferri habuifti. cf. Agr. II. 11. 23. *hinc ducitur illud:* Off. III. 20. explica et *excute* intelligentiam tuam, ut videas, quae fit in ea fpecies et forma et notio viri boni. ad Q. Fr. I. 1. §. 2. neque fane placet, fcrutari te omnes fordes, *excutere* unumquemque. * *eripere, auferre.* Tufcul. I. 4. *excutere* opinionem radicitus. Har. R. 18. *excuffus* et exhauftus,

primo quia vulgatum idoneum sensum habet, ut dixi; deinde quia nullam non possumus, *non est aptum τῷ* eximere diem, *legendumque esset* ullam non possumus, *quod Oliveto placet, vel* non *delendum, ut placet P. Manutio. add. in Eximo.*

EXIGO. *in re pecuniaria est, creditorum, et quibuscunque pecunia debetur.* Flacc. 34. *exigendi* causa legationem liberam sumere. Fin. II. 22. ex rebus voluptatem, quasi mercedem *exigit.* * exigere *dicuntur etiam, qui curatores alicujus rei sunt, cum aut jubent, fieri aliquid, aut, factum a redemtoribus iisve, qui debebant, perspiciunt probandi causa aut reprehendendi.* Verr. I. 59. *exegisti* vim thensarum et pompae. ibid. 40. 50. *exigere* sarta tecta. *inde hoc ducitur:* Verr. III. 46. *exigere* diligentiae pensum. **agere.* ad Div. X. 24. de his rebus, ut *exigeret* cum eo, Furnio mandavi.

EXIGUE. Att. XI. 16. epistola *exigue* scripta: h. e. *quae parum spei affert.* Lael. 16. nimis *exigue* ac tenuiter ad calculos revocare amicitiam; ut par sit ratio acceptorum et expensorum. * *breviter.* Or. III. 36. celeriter *exigue*que dicere.

EXILIS. *jejunus, nimis tenuis, de oratione.* Or. I. 18. spinosa et *exilis* oratio. *ibid.* II. 38. genus sermonis affert non liquidum -- sed *exile*, etc. ibid. 77. nullum exordium mihi occurrit, nisi aut *exile*, aut nugatorium, aut vulgare, aut commune. * *de animalibus est macer, tenuis.* Div. II. 13. aliae pecudis jecur nitidum et plenum, aliae horridum et *exile.*

EXILITAS. *nimia tenuitas in dicendo, opponitur ubertati in dicendo et copiae.* Or. I. 12.

EXILITER. *ita dicitur de oratione, ut exilis.* Or. I. 11. *exiliter* disputare. Brut. 84. *exiliter* dicere est Atticorum. * *de pronunciatione.* Or. III. 11. examinata *exiliter* exeunt verba: h. e. *sine vi, ut vix intelligi possint.*

EXIMERE. *diem eximere, est impedire, ut quis quid eo die agere possit: quasi tollere diem, ut est* de Legg. III. 18. *et eripere alicui.* Qu. Fr. II. 1. diem dicendo *eximere: id fiebat in Senatu, cum in sententia dicenda data opera multum temporis consumebant, et aliena quoque dicebant, ut sol occideret ante, quam SCtum fieri posset: quod SCtum fieri non poterat post solis occasum. ibid.* II. 6. si *sibi* cum populo agendi *dies essent exemti. ibid. dies* comitiales *eximere. pro* eximere *est* Leg. III. 18. diem tollere. * Verr. IV. 19. *eximere* de reis.

EXIRE. *de libris absolutis* ad Att. XIII. 13. libri *exierunt*, sc. *de manibus*, i. e. *confecti sunt et absoluti.*

EXISTERE. *in conspectum venire, apparere.* Verr. I. 15. malum non *existit.* Div. I. 35. submersus equus non *extitit.*

EXISTIMARE. *judicare, et quidem in deteriorem partem: reprehendere.* Agr. II. 2. tantummodo, si quis ea potestate temere est usus, *existimamus.* * Act. I. in Verr. c. 5. in hostium numero *existimavi.*

EXISTIMATIO. *judicium.* Rosc. Am. 19. extr. ita tamen te quaestus cupidum esse oportebat, ut horum *existimationem (int. judicum)* et legem Remmiam putares aliquid valere oportere. Cluent. 29. *opponitur* potestas existimationi. *v. Gron. ad Liv. IV.* 41. *XXXIV.* 2. *paullo minus tamen quam judicium est* pro Coelio c. 2. *ubi vide.*

EXISTIMATOR. *judex.* Brut. 93. tantum detraxit, quantum non quivis unus e populo, sed *existimator* doctus et intelligens posset cognoscere. cf. c. 54. Orat. 31. *existimator* alicujus artificii, non magister, etc.

EXITUS. *in fabulis est ultima pars, in qua omnes nodi, quos vocant artis magistri, solvuntur, et res ad finem aliquem insperatum et inexpectatum perducitur: quam Catastrophen vocant. v.*

et expensorum scribebantur. cf. Verr. I. 57.

EXPERIENTIA. Rab. Post. c. 16. *experientia* patrimonii amplificandi - - *quae est in eo, cum quis periculum facit, augendae rei familiaris.*

EXPERIRI. *saepe dicitur in controversiis juris forensibus.* Rosc. Com. 9. *experiri* judicio. Quint. 11. *experiri* summo jure. *ibid.* 16. *experiundi* potestas non est. Caec. 12. *experiundi* juris gratia. *cf.* c. 7. Coel. 8. *experiri* de injuriis.

EXPETERE. *pro* petere, *de nisu adversus aliquid.* Nat. D. II. 45. medium locum terrae *expetens, nitens versus medium.* Dejot. 11. vitam *expetere* alicujus, i. e. *eripere velle.*

EXPIARE. Pis. 35. tua scelera dii *in* nostros milites *expiarunt.* * Prov. Cons. 1. *expiare* suas cupiditates, *pro satisfacere cupiditatibus suis.* * expiare *dicitur de portentis, cum sacrificiis aut alia ratione eventum avertere studemus.* Div. II. 63. quae Dii significent, quemadmodum ea procurentur atque *expientur.* * *de hominibus.* Pis. 7. manes mortuorum *expiare.*

EXPINGERE. *pictura exprimere.* Tusc. V. 39. qui motus hominum, qui ferarum non ita ab Homero *expictus est*, etc.

EXPLANATIO. *interpretatio.* Har. R. 9. explanationes portentorum. *ibid.* 6. religionis *explanatio, pro* expiatio, *quod Graevius probat, pro* explanatio*: sed id jam in mentem venerat Sigon. ad Liv. XXV.* 12. *hunc certe sensum ibi* explanatio *habet, si est a Cicerone: quod huic verbo vix convenit.*

EXPLANATUS. Acad. I. 5. *explanata* vocum expressio. *De pronunciatione verbi dicitur, cum ejusmodi est, ut omnes syllabae, et literae facile intelligantur. Sic Plin. Pan.* 47. *de jurante:* expressit *explanavit*que verba.

EXPLERE. *satiare.* Sull. 32. *expletum* esse miseriis alicujus. Or. 13. 50. sententias *explere*, *est justae mensurae periodo complecti.*

EXPLETUS. *perfectus.* Fin. II. 15. *expleta* forma honestatis. *ibid.* III. 9. *expletum* omnibus suis partibus.

EXPLICARE. *conficere.* Att. XIV. 23. *explicare* mandata. *ibid.* VIII. 3. *explicare* rem. *ibid.* XII. 29. de hortis, quaeso, *explica.* cf. V. 12. * *quid faciendum statuendumve sit docere, aut invenire.* Att. VIII. 11. cogitando nihil *explicatur.* *ibid.* XIII. 18. plane hoc mihi *explices* velim: h. e. *mihi sententiam dicas.* *ibid.* XVI. 8. hoc *explica*: i. e. *quid faciendum sit, doce.* ad Div. VII. 3. quo tempore me vidisti ita conturbatum, ut non *explicarem*, quid esset optimum factu. * ad Div. IX. 25. totam *Κύρου παιδείαν*, quam contriveram legendo, in hoc imperio *explicavi*: h. e. *in usum converti, adhibui.* * *exitum reperire.* ad Div. XIV. 12. metuo, ne id consilii ceperimus, quod *explicare* non facile possimus. * *in re pecuniaria dicitur ut* expedire, *de quo ante.* Att. XIII. 29. Faberius nobis nomen illud *explicat*: i. e. *solvit debitum.* cf. ibid. V. 1. 4. 5. * *dissolvere.* Div. II. 17. quas captiones nunquam *explicetis.* * *exsolvere.* Verr. V. 58. *explicare* se ex laqueis vi et ratione. * *interpretari ex alia lingua in aliam.* Orat. I. 34. ut summorum oratorum graecas orationes *explicarem.* * *proferre.* Agr. II. 5. *explicare* longam orationem. * *eruere, investigare.* Verr. IV. 61. ubi cum equitibus Rom. illos Verrutios, de quibus ante dixi, *explicabam.*

EXPLICATIO. *perspicuitas.* Brut. 38. mira in disserendo *explicatio.* * Phil. VII. 1. quarum rerum etsi facilis *explicatio*: h. e. *de quibus etsi facile sententia dicitur, quid faciendum sit.*

EXPLICATUS. *certus.* ad Div. VI. 1. habet *explicatam* rationem salutis suae. Att. XV. 20. solutio *explicata.*

EXSPOLIARE. *ita spoliare, ut nihil supersit.* Dejot. 9. qui sese *exspoliare* maluerit, quam tibi non pecuniam subministrare. *v. Graev. ad Att. X.* 4.

EXSTRUERE. *de epulis magnificis et copiosis.* Tusc. V. 21. mensae *exstruebantur* epulis. * Fin. V. 24. *exstrue* animo altitudinem excellentiamque virtutum.

EXSULTARE. *de vehemente commotione animi.* Tusc. IV. 6. animus *exsultat* inaniter et effuse. Sext. 44. furor *exsultans.* * *equi etiam ferociores dicuntur* exsultare: *unde ad alia, tanquam ad orationem transfertur.* Or. III. 9. *exsultare* verborum audacia. Or. 8. *exsultare* audacius. Fin. I. 16. laus, in qua maxime celerorum *exsultat* oratio.

EXSUPERANTIA. *excellens magnitudo, ὑπερβολή.* Tusc. V. 36. omnem *exsuperantiam* virtutes oderunt.

EXSURGERE. *recreari, ad meliorem fortunam redire.* ad Div. XII. 10. *exsurget* respublica.

EXTA. Div. II. 12. *extorum* pars inimici, pars familiaris. *ibid.* 15. *extorum* minae. *vid. etiam in Argutus.*

EXTABESCERE. *aboleri, interire.* Nat. D. II. 2. opiniones fictas et vanas diuturnitate *extabuisse.*

EXTARE. *patere, notum et perspicuum esse.* Phil. IX. 3. *extare, quod judicium Senatus fuerit.*

EXTENDERE. *augere.* Dom. 58. *copiam extendere. cf. Gronov. Obs. III.* 1. *p.* 435. *Burm. ad Quintil. Decl. II. p.* 205.

EXTENUARE. *diminuere, depellere.* Tusc. IV. 17. error *extenuatur* die. * *comminuere.* Nat. D. II. 54. cibus *extenuatur* dentibus.

EXTERERE. Nat. D. II. 54. alvum calorem multum habere *exterendo* cibo: h. e. *digerendo, concoquendo.*

EXTERNUS. Acad. IV. 2. *externa* Luculli, *sunt virtutes, quae in omnium oculis versantur, ut fortitudo, liberalitas, etc. opponuntur* interiora, *h. e. quae amicis et familiaribus tantum nota sunt.*

EXTERSUS. *exinanitus.* Verr. II. 21. fanum, quod non eversum atque *extersum* relinqueret.

EXTINGUERE. Mil. 2. *extinguere* salutem alicujus. ibid. 27. memoriam tabulis impressam *extinguere.*

EXTISPEX. *aruspex.* Div. I. 16.

EXTOLLERE. ad Div. VI. 12. ad aequitatem animi se *extollere.* Dom. 45. perculsum manibus suis *extollere.*

EXTRA. Inv. I. 35. Att. VI. 1. *extra quam si: formula exceptionis.*

EXTRAHERE. *eruere, eradicare.* Tusc. IV. 38. *extrahere* errorem, quasi radicem malorum, stirpitus. cf. Fin. II. 9. * *producere.* ad Div. I. 4. *extracta* res est calumniis.

EXTRANEUS. Inv. I. 22. ornamenta *extranea*: h. e. *non ex ipsa re ducta, sed aliunde adscita et assumta.*

EXTRAORDINARIUS. Rosc. Com. 1. Verr. I. 39. II. 70. *extraordinariae* pecuniae, *sunt, quas, quia injustis et turpibus modis conciliatae sunt, non audebant in tabulas acceptorum referre, ne ex iis convinci possent.* * ad Div. VIII. 8. reus *extraordinarius, est, de quo quaestio extra ordinem habenda est, h. e. relictis ceterorum criminum quaestionibus: nam quaestiones eo fere ordine habebantur, quo erant crimina delata, nisi lege cautum esset, ut ejus criminis, quod delatum esset, ceteris omnibus praeverteretur.* * Verr. V. 14. *extraordinariae* cupiditates, *opponuntur* naturae ac necessitati. * Att. V. 9. munus *extraordinarium. ib.* V. 4. *extraordinarii* honores *sunt, qui non perpetui sunt in republica, sed aut urgente aliqua necessitate, aut alia de causa gravi, per SCta aut leges conferuntur, aut qui alicui per legem aliquam tribuuntur, cum*

tem habitura videatur. *ib.* II. 8. Mur. 5. vera *facultas* maledicendi. Rosc. Am. 33. age, nunc ceteras *facultates* consideremus.

FACTIO. *jus faciendi.* Top. 11. ad Div. VII. 21. *factionem* testamenti non habere. * *partes, etiam in bono sensu.* Q. Fr. IV. 1.

FACTUS. *elaboratus arte.* Verr. IV. 20. argentum *bene factum.* Brut. 8. quodammodo oratio *facta.*

FALCARIUS. Sull. 18. Catil. I. 4. inter falcarios. *locus Romae fuit, in quo Lecca domum habebat. Simile est* inter lignarios *ap. Liv. XXXV.* 42. *quod recte de loco capit Crevierius V. C. intelligens opifices lignarios: malim negotiatores intelligere.*

FALLERE. Sext. 50. nisi me *fallit*, sc. *res aliqua. Sic et* ad Div. III. 2.

FAMES. Tusc. II. 1. *opponitur copiae, in dicendo.*

FAMILIA. *servi.* ad Div. XIV. 4. *familia* liberata. cf. ibid. I. 3. Brut. 22. etc. *hinc* Cluent. 15. *familia* Martia, h. e. *servi Martis, qui Martiales dicuntur, similes Veneriis in Sicilia.* * *gladiatores, quia et ipsi servi.* Sull. 19. comparare *familiam. item:* praeesse *familiae.* conf. Sext. 60. * *res familiaris.* Caecin. 7. familia *herciscunda. (v. Hercisco.) Veteres jungebant* familiam et pecuniam, *ut docet Salmas. ad Solin. p.* 892. *conf. Burm. ad Sueton. Ner.* 5. *Sed post, quia domini eadem in ceteras res suas, quae in servos, potestas, familia de omni re familiari dicta est. Ulpian. l.* 195. §. 1. *de Verb. signif.* * *dicitur etiam de secta philosophorum.* Orat. I. 10. Div. II. 1. Peripateticorum *familia*, etc. *unde illud fluxit etiam de Trebatio: familiam* ducit in jure civili. ad Div. VII. et sententia *dicitur* familiam ducere, *quae maxime valet et auctoritatem habet.*

FAMILIARIS. Quint. 27. manus allatas esse ante Lares *familiares,* h. e. *in atrio. v. Lares.* * *in extis quid sit* pars familiaris, fissum familiare, *v. Fissum.* *Ad quem modum etiam Liv. XXVI.* 6. *familiare* ostentum, *Plin. II.* 52. *familiare* fulmen, *dixere.* Sull. 26. 28. *familiaris* dignitas, *i. e. quae est a familiaribus.* Rab. Perd. 8. funus *familiare.*

FAMOSUS. *de feminis impudicis et malae famae.* Orat. II. 68. extr. Fr. de Rep. 4. si qua erat *famosa*, ei cognati osculum non ferebant. *vid. Heins. ad Ovid. Heroid.* 9. 78.

FANATICUS. *nimis superstitiosus.* Div. II. 57. philosophi superstitiosi et paene *fanatici*, *de Stoicis, qui nimis oraculis, et omni divinationi tribuebant.* Dom. 40. homo *fanaticus.*

FANUM. Nat. D. III. 18. Eumenidum *fanum. v. ibi not.*

FASCES. Brut. 6. cum tibi aetas nostra jam cederet, *fascesque* summitteret.

FASCIA. *de cruralibus virorum.* Att. II. 3. etenim mihi ejus caligae, ut *fasciae cretatae*, non placebant. *de Pompejo, quem notis propterea versiculis risit Varro: Fasciola qui crura tegit, digito caput uno Scalpit, quid credas hunc sibi velle virum?* Fr. in Clod. cum vincirentur pedes *fasciis. Sunt autem hominum molliorum. v. Fasciola.* * *Sunt etiam aegrotorum.* Brut. 60. Cn. Octavius devinctus erat *fasciis*, - - propter dolorem artuum.

FASCIOLAE. Har. Resp. 21. *Clodio inter alia muliebria ornamenta, quibus utebatur, objiciuntur* purpureae fasciolae. *Apud Sueton. Calig.* 17. purpurae ac conchylii fasciae *distribuuntur*, *sed feminis et pueris. vid. Salmas. ad Lamprid. Alex. Sev. c.* 40.

FASTI. *Kalendarium, in quo inter alia, qui dies fasti, aut nefasti sint, consignatum est.* Muren. 11. posset agi lege nec ne, pauci quondam sciebant; *fastos* enim vulgo non habebant. * *annales.* Pis. 13. hos Consules, non dicam

animi

Fe-

Felicatae, *item*, filicatae, *dicuntur a filice herba, quae caelata in lancibus erat. cf.* Parad. 1. *quamquam ibi quidam habent* delicatam. *v. Delicatus. v. Graev. ad l. c. Salmaſ. ad Solin. p.* 737.

FERALIA. Att. VIII. 14. *feſtus dies, quo Manibus ſacra ſiunt, ante d. VIII. Kal. Maj. ut ipſe Cicero docet IX.* 1. *v. Ovid. Faſt. II.* 569. *qui tamen diem Feraliorum facit XI. Kal. Mart.*

FERIRE. Fat. 17. medium *ferire* voluit, h. e. *extrema vitare.*

FEROX. *inſolens*, ad Div. IV. 5. *ubi* impotenti *jungitur. Sic dixere Tacit. A. I.* 3. *Suet. Aug.* 63.

FERRE. ad Div. V. 20. *ferre* rationes, *pro referre.* * Verr. II. 31. ſententiam *ferre, h. l. dicitur de Senatore, cum proprie dicatur de judicibus, poſt legem tabellariam, quod antea* pronunciare *dicebatur. Defendebat eam lectionem Graevius, contra eos, qui negabant, de Senatoribus dici* ſententiam ferre. *Non obſervarat vir doctus alium locum, nempe* ad Div. XI. 21. cum ego ſenſiſſem, de iis, qui exercitus haberent, *ſententiam ferri* oportere, iidem illi, qui ſolent, reclamarunt. *item* Balb. 15. *dicitur de populo ſuffragia ferente.* * Planc. 19. *ferre* tribum, *dicitur, qui tribus ſuffragiis creatur.* * Att. XV. 29. ait hic, ſibi Juliam *ferre, int. conditionem, velle Juliam ſibi nubere.* * Cluent. 64. *ferre* in quaeſtionem ſervum, *eſt, permittere, ut torqueatur, vel offerre.* * ferri *dicuntur navigantes.* Orat. 23. jam quidem, quocumque *feremur*, vela danda ſunt. *Sed inprimis, qui prae nimia animi commotione et cupiditate neſciunt, quid agant, deque furentibus.* Quint. 11. fervet *ferturque* avaritia. Cluent. 70. caecam crudelitate et ſaevitia *ferri* videtis. cf. Verrin. V. 46. etc. *add. Burm. ad Ovid. Her.* 15. 140. * Or. 40. rem ſupra *ferre*; quam fieri poteſt, *de hyperbole.* * *referre in tabulas.* ad Div. VIII. 4. ei expenſam *tulit* legionem. * Phil. IX. 4. aures *ferant* cohortationem, i. e. *non ſentiunt, non moventur ea, non paremus cohortationi.* * ad Div. VIII. 10. calumniam *ferre, dicitur de eo, qui calumnia accuſaſſe convincitur. Alii fruſtra aliter interpretantur. vid. Gron. ad h. l.* * Att. VII. *ult.* quod multo rectius videtur, id mihi *fraudem tulit, pro attulit.* vid. *Interpr. ad Liv. XXIV.* 38. * *Notanda eſt etiam haec conſtructio,* Verr. IV. 30. graviter *ferre* interverſo dono regali. *Videtur eſſe imitatio graecae formae: βαρέως φέρειν ἐπί τινι.* ad Att. XIV. 13. apertiſſime *ferre* laetitiam.

FERVENTER. ad Div. VIII. 8. de damnatione *ferventer loqui* coeptum eſt. ibid. 7. *ferventiſſime* concerpitur.

FERVERE. ad Div. X. 23. dedi operam, ut - - non miles ullus, non eques - - ab illis *ferventibus latronibus* interciperetur. h. e. *furioſis.*

FERVOR. Tuſc. IV. 10. *fervor* animi. *de perturbatione.* * Prov. Conſ. 12. *fervor* maris *eſt de mari infeſto a piratis.*

FESTIVITAS. Inv. I. 19. *quae virtus orationis ſit?* Or. II. 54. perpetua *feſtivitas, dicitur de cavillatione, de qua ibid.* Or. 52. his *feſtivitatibus* inſolentius abutitur.

FIBRA. Div. I. 10. *fibra* in extis. Fibrae *ſunt ipſa exta, jecur, cor, pulmo, v. Senec. Oedip. p.* 357. *etc. et ibi Viri docti: proprie autem extorum extremitates,* λόβοι.

FICTOR. Dom. 54. *eſt genus miniſtrorum in ſacris, piſtor dulciarius. Varro L. L.* fictores *dicti a fingendis libis. v. Caſaub. ad Sueton. Aug.* 5. *Guther. Jur. Pont. II.* 14. *p.* 233. Fictoris *mentio etiam in inſcriptione ap. Murator. pag.* 368. 2. Nat. D. I. 29. *ſunt* pictores *fictoreſque, ubi ſunt plaſtae, qui e cera, aere fundunt ſimulacra.*

FI-

FI-

FINIRE. *regere, moderari.* Fin. III. 9. et 20. cupiditates *finire.* * Att. VIII. 3. *finienti* provinciis Galliis Kal. Mart. restitit: i. e. *cum censeret, Caesarem e Gallia decedere debere Kal. Martiis.* * *definire, praefinire.* ad Div. XV. 9. tempus, quod mihi et lege et SCto *finisti.*

FINIS. *formula:* quem ad finem, *non significat apud Ciceronem,* zu was Ende, *sed* quamdiu. Catil. I. 1. *quem ad finem* sese effrenata tua jactabit audacia. conf. Verr. V. 29. IX. 26. Nat. D. II. 51. * *pro eo tamen, quod in aliqua re spectatur,* finis *dicitur.* Invent. I. 5. officium ejus facultatis videtur esse, dicere apposite ad persuasionem: *finis,* persuadere dictione. * Offic. I. 39. domus *finis* est usus. *In quo tenendum,* finem *dici absolute,* consilium *quoad spectatur ab homine.* * *dicitur etiam ut* exitus; *de quo supra.* ad Div. IV. 9. qui *finis* istius consilii est. * finis *dicitur etiam, quod est in quaque re summum.* Fin. I. 17. *finis* bonorum et malorum, *est summum bonum et summum malum.* Planc. 25. *finis honorum* populi, *est consulatus.* Tusc. II. 1. *finis* sperandi, *est summum, quod quis sperare potest, aut sperat.* * *est etiam summa alicujus rei.* Or. II. 34. hujus quidem loci hic est *finis.* * Leg. I. 21. Mur. 9. *regere* fines, est *constituere, decernere de finibus, de quibus controversia orta est, quod faciunt arbitri finium regundorum. v. Lex Mamilia.*

FINITIMUS. *similis, conjunctus.* Or. I. 16. *finitimus* oratori poëta. N. D. II. 39. *finitimus* mari aër. Brut. 42. vicinitas *finitima. nempe vicinus latius patet, quam finitimus.*

FINITOR. *agrimensor, qui agros in colonis deducendis metitur et definit.* Agr. II. 13. *finitorem* mittant: ratum sit, quod *finitor* uni illi, a quo missus erit, renunciaverit. cf. c. 17. 20. v. *Goesii Antiqu. agr. c. 4. inprimis p. 31.*

FINITUS. *certus.* Nat. D. II. 35. motus *finiti.* * *moderatus.* Fin. I. 19. cupiditates *finitae.* * *definitus.* Tusc. III. 25. mors est omnibus *finita.* * *numerose cadens.* Or. 51. *finita* pronunciare.

FIO. Tusc. III. 5. ita *fit, pro:* ex quo sequitur: *ex arithmeticis ducta ratio dicendi.* * Agr. II. 27. quid *fiet* pecunià. *Graev.* pecuniae, *utrumque rectum est. Sic,* quid facias homini, *et* homine. *v. Facio.* * ad Div. VII. 18. nihil *fieri,* frigere te: h. e. *nihil quaestus te facere, nihil te accipere: e Plauto, Curcul. V. 2. 5.* postquam nihil fit. *Huc pertinent* res a populo *factae* quaesitaeque Verr. III. 35.

FIRME. Fin. III. 9. assensus suos *firme* sustinere: h. e. *cavere, ne elabatur nobis assensus, rebusque incertis tamquam certis assentiamur.*

FIRMUS. Att. I. 1. *firmus* candidatus: h. e. *qui, propter gratiam suam et amicorum, magnam spem habet consulatus consequendi.* in Caecil. 9. Verr. II. 1. accusator *firmus:* h. e. *fortis, minime timidus.*

FISCINA. *est utensile rusticum, cujus etiam apud Catonem et Columellam mentio. v. Lexic. rustic. Gesneri in h. v.* Flacc. 17. *fiscina* ficorum.

FISCUS. *de pecunia, quia in fiscis reponebatur.* in Caecil. 8. 9. *fisci* Sicilienses. cf. Verr. III. 79. * ad Q. Fr. III. 14. de *fisco. Manutius intelligit de aerario.*

FISSUM. Div. II. 13. *fissum* familiare et vitale. *ibid.* I. 10. *fissum* in extis. Nat. D. III. 6. *fissum* jecoris. Div. II. 12. quod *fissum* periculum, quod commodum aliquod ostenderet. *Fuit autem* fissum *linea imaginaria, exta bipartito dividens, ut altera pars ad hostes, altera ad sacrificantem ejusque amicos, domum, pertineret: unde* familiare fissum, pars familiaris extorum *dicitur. v. Turneb. Adv. IV. 18. Delrius ad Senec. Oedip. p. 363. sq. ubi, quod* fissum *Ciceroni, Senecae* limes *dicitur. Illa linea autem ducitur ab ea, quam Grae-*

Graeci πύλην vocant, ubi lobi jecoris finduntur: quod eſt proprie fiſſum. *vid. Salmaſ. ad Solin. pag.* 91. *a.*

FISTULA. *canalis plumbeus vel ligneus ad aquam deducendam aliquo.* Rab. Perd. 11. *fiſtulas* praecidi imperarat. * *exploſio.* Att. I. 3. et ludis et gladiatoribus maximas ἐπισημασίας ſine *paſtoritia fiſtula* auferebamus. *v. Salmaſ. l. c. p.* 156.

FISTULATOR. Or. III. 61. ſed *fiſtulatorem* domi relinquetis, etc. fiſtulator *eſt ſervus, qui fiſtula ſubjicit domino dicenti ſonum, quo incipiat, et ſenſim adſcendentem a nimia contentione revocat. Hujusmodi ſervo Gracchum uſum refert Cicero l. c.*

FIXUS. *certus, perpetuus.* Tuſc. V. 14. bonum *fixum.* Cluent. 45. non ita *fixum* eſſe deberet, ut convelli non liceret. Rabir. Poſt. 9. hoc maneat et *fixum* ſit. ad Div. XIV. 4. ſi haec mala *fixa* ſunt. * Sext. 5. *fixa* veſtigia, *opponuntur leviter preſſis.*

FLABELLUM. Flacc. 23. cujus lingua, quaſi *flabello* ſeditionis, concio eſt ventilata.

FLACCUS. *qui aures habet magnas et languidas.* Nat. D. I. 29.

FLACCERE. Q. Fr. II. 15. Meſſala *flaccet*: *ſcil. in petitione: i. e. parum ſpei habet.*

FLACCESCERE. Brut. 24. *flacceſcit* oratio.

FLAGITARE. *exigere.* Dom. 20. *flagitare* ciſtophorum.

FLAGRANTIA. Coel. 20. *flagrantia* oculorum. *ſignum libidinis.*

FLAGRARE. Verr. II. 73. *flagrabat* domus ſtudio et cupiditate hominum. i. e. *plena erat hominibus, in quibus eſſet ſtudium et cupiditas,* etc. *Sic etiam poetis* fervere *dicuntur loca, in quae homines ſtudioſe frequentesque coëunt. vid. Burmann. ad Valer. Fl. I.* 121. Flacc. 28. multitudo *flagrans* in concionibus: i. e. *ſeditiones movens.* Verr. IV. 32. convivia, quae domeſticis ſtupris flagitiisque *flagrant.*

FLAMEN. *genus ſacerdotum. Erant Romae Flamines tres, Dialis, Martialis et Quirinalis; additus deinde quartus, Julius. Tres ſuperiores erant in collegio Pontificum. vid.* Dom. 14. Phil. II. 43. *Mil. 10. Flaminem *prodere*: i. e. *creare*: *eſt enim hoc proprium in ea re verbum.*

FLAMINIUM. *ſacerdotium Flaminis.* Phil. XIII. 19. *flaminium* Caeſaris.

FLECTERE. *mutare.* Sull. 28. natura ſubito *flecti* non poteſt. Coel. 6. huc et illuc torquere et *flectere* ſuam naturam. *Div. II. 45. in *flectendis* promontoriis; *de nautis, dum flectunt circa promontoria curſum.*

FLETUS. Tuſc. II. 23. *in XII Tabb. quid ſit? quamquam Bentlejus et Buherius malebant,* leſſus.

FLEXIBILIS. *varius, inconſtans.* Lael. 25. *flexibilis* aſſentatoris animus. *Or. III. 45. *flexibilis* oratio *dicitur, quia collocatio verborum modis multis variari poteſt.*

FLEXIO. *circuitus.* Piſ. 22. deverticula *flexiones*que quaerere. Or. III. 25. *flexiones* in cantu *ſunt, quae Gr.* καμπαὶ *ap. Ariſtophanem in Nubibus dicuntur v.* 966. *ubi v. Schol. et Kuſterum: modi fracti et varie criſpati voce, quibus mollis et ſuavis cantus efficitur: Ovid. A. II.* 4. 25. *dulce canit, flectitque facillime vocem: de muliere. Quamquam etiam Demoſtheni Aeſchines* vocis flexiones *objiciebat, tanquam molles et gravitatem oratoris non decentes,* Or. 18. *Broukh. ad Tibull. I.* 8. 37. *de cantu ſimpliciter capit: quod non placet.*

FLEXUS. Coel. 31. aetatis *flexus, eſt virilis aetatis initium. Metaphora ducta eſt a Circo, in quo flexus eſt, cum currus, ubi alteram partem Circi exegerunt, circa ſpinam et metas flectuntur.*

Sed

Sed Or. I. 1. *est de virili aetate ad senectutem vergente.*

FLEXUS. *adj.* Or. III. 57. sonus *flexus*, est *tristi voce loquentis*, *ut* inflexus c. 46.

FLOS. Brut. 87. pigmentorum *flos*, *est*, *qui alias* splendor, *Gr.* *τόνος dicitur.* Balb. 6. ipsum *florem* dignitatis infringere. Or. III. 4. *flos* vitae, est gloria, in qua quis vivus est.

FLUCTUARE. Or. 58. *fluctuans* oratio, *est non numerosa et structa.*

FLUCTUS. Flacc. 24. *fluctus* concionum.

FLUENTER. Att. 14. *fluenter* lippire.

FLUERE. *spectare*, *devenire.* Att. IV. 16. res *fluit* ad interregnum. *ibid.* IX. 10. illius rationes quorsum *fluant.* * *succedere.* Off. I. 26. res *fluunt* ad voluntatem. * *divulgari.* Tusc. IV. 1. Pythagorae doctrina cum longe lateque *flueret.* * Tusc. II. 22. *fluere* mollitia. * *interire.* Marc. 8. omnia, quae dilapsa jam *fluxerunt.* cf. Orat. 3. *Gron. ad Liv. XXVII.* 17. * *abire*, *fugere.* Fin. II. 33. *fluit* corporis voluptas: *quam lectionem contra Davisium defendit Burmannus ad Virg. G. III.* 67. * Or. 58. de Or. III. 49. oratio *fluens*, *opponitur vinctae periodis et numerosae. Contra* fluens aequabiliter oratio *ibid. est laevis ubique oratio*, *in qua nihil asperum*, *hiulcum*, *etc.* * Or. II. 6. Gallus distortus, ejecta lingua, buccis *fluentibus*: h. e. *ut alii loquuntur*, labentibus, *propter vim morbi*, *aut senectutem*, *aut corpus male quacunque de causa constitutum. v. Gronov. ad Senec. Hippol. v.* 364. *et Intt. ad Suet. Aug.* 99. Sed Pison. 11. Sen. p. Red. 6. *fluentes* buccae Gabinii, *sunt cerussa et reliquo fuco interpolatae et correctae*, *quae calore et sudore fluunt*, *ut similes sint*, *quemadmodum Petronius c.* 23. *ait*, *parieti laboranti nimbo.*

FLUXIO. *illuvio*, *diluvium.* Div. I. 49. *fluxiones* aquarum. *Cic. Clav.*

FOCUS. *de formula:* pro aris et focis, *v. Ara.* Rosc. Am. 8. *foci* patrii.

FOCULUS. Dom. 47. *est arae genus parvum et portatile*, *quod in consecrationibus adhibetur. Ejus figurae extant in numis et aliis monumentis*, *v. v. c. Guther. J. P. II.* 14.

FODICO. Tusc. III. 16. *fodicantibus* iis rebus, quas malas opinamur.

FOENEUS. Fr. Corn. 1. homines *foenei. v. Asconius ad h. l. Scil. in spectaculis tauri solebant irritari foeneis imaginibus aut pilis: unde foenei dicuntur*, *qui nomen et speciem rei tantum habent*, *non vim. vid. Salmas. ad Spartian. Pescenn. c.* 12. *Occurrit et in Cod. Theod. et junguntur* foenei defectique. *vid. Gothofr. Gloss. Cod. Theod.*

FOENERATOR. Off. I. 42. *foeneratorum* quaestus in odia incurrunt. ad Div. V. 6. *erant autem Romae* foeneratores *homines divites cujuscunque ordinis*, *qui pecunias sub usuris collocatas haberent: Capitalisten. Renteniers.*

FOENERARI. *sub usuris dare pecuniam.* Verr. II. 70. *pecunias* ejus - - suo nomine *foenerabatur.* Lael. 9. beneficium *foenerari. Itaque* pecunia *proprie* foeneratur: *sed* homines *etiam dicunt* foenerari. Parad. 6. dimissiones libertorum ad *foenerandas* et diripiendas *provincias.*

FOENUS. *pro ipsa sorte dicitur.* ad Att. VI. 1. *v. not. foenus* perpetuum, ad Att. V. 21. *v. in Perpetuus.*

FOETUS. *de frugibus agrorum.* Orat. II. 30. quo meliores ager *foetus* possit et grandiores edere. *item*, *baccis arborum.* Div. I. 9. * *actus edendorum fructuum.* Leg. I. 8. quae frugibus et baccis terrae *foetu* profunduntur. * *proventus*, *γενέθλη.* Brut. 49. nec ulla aetate uberior oratorum *foetus* fuit.

FONS. Q. Fr. III. 1. ipsi *fontes* jam sitiunt.

praescriptionem judices debent judicium suum dirigere, et, quid cognoscendum judicandumque sit, ex ea intelligere. 2) *JCtorum, quibus vel agitur in aliquem; unde* formula *pro* actione, Rosc. Com. 8. sunt jura, sunt *formulae. Ex quo* formula injuriarum *ap. Sueton. Vitell.* 7. formula cadere, *et similia: vel quibus testamenta, sponsiones, stipulationes, et reliqui hujusmodi actus juris fiunt, quibus cavetur alicui. v. Cautio. etc. suntque verborum certae conceptiones et formae; unde etiam nomen duxerunt.* Mur. 13. *formulae* vestrae atque actiones, etc. * *Formulae* Aquillii de dolo malo, Off. III. 13. *sunt definitiones doli mali, quibus distincte expressum erat, quibus in rebus dolus malus teneretur.*

FORNIX. *praeter vulgarem significationem, significat arcum triumphalem, aut honoris causa etiam non triumphanti constitutum; quod genus crebro in numis, tamquam Germanici, occurrit.* Act. I. in Verr. 7. fornix Fabianus. Verr. II. 63. hujus *fornix* in foro Syracusis est, in quo nudus filius stat, ipse autem ex equo nudatam ab se provinciam prospicit; *quem locum egregie illustrant numi, qui fornices exhibent statuis impositis ornatos.*

FORTASSE. *pro* fere. Brut. 68. biennio *fortasse* major. Or. 56. triginta *fortasse* versus. *Sic Graeci dicunt εἰ τύχοι, unde id expressum et ductum est.*

FORTE. Or. III. 12. et aliquem, *si forte*, motum.

FORTICULUS. Tusc. II. 19. *forticulum* se praebet.

FORTIS. *de accusatore*, in Caecil. 7. si accusandi voluntas ad viros *fortes* et spectatos translata sit. *De defensore, advocato.* Quint. 2. habet adversarium verbo S. Naevium, revera hujus aetatis homines disertissimos, *fortissimos*, ornatissimos. *v. Graev. ad h. l. Denique de judice.* Act. I. in Verr. 17. Verrin. I. 1. *In his omnibus* fortis *est, qui neque metu, neque periculo, neque ulla alia re deterretur ab eo, quod est officii sui: qui libere dicit, quae sentit, etc. Eodem modo* Catil. III. 6. *fortissimae* sententiae *dicuntur.* *Fortes *sunt etiam, qui labores, dolores ferunt, voluptates repudiant, etc.* Att. XV. 11. Cassius *fortibus* sane oculis matrem spectare. Fr. Hortens. in dolore podagrae nihilo *fortior*, etc. * *vehemens, gravis, acer.* Or. I. 54. orationem disertam sibi et oratoriam videri; *fortem* et virilem non videri. *opponitur* leni et summissae, *ibid.* II. 43. Phil. XII. 3. acerrimam et *fortissimam* libertatis recuperandae cupiditatem imminutam et debilitatam. Or. III. 9. genus dicendi Antonii *forte*, vehemens, commotum, etc.

FORTISSIME. Quint. 8. injuriam facere *fortissime* perseverat.

FORTITUDO. *quid sit?* Tuscul. V. 14.

FORTUITU. Phil. X. 2. *Graevius tamen habet:* fortuito. *Sed* cf. Off. I. 29. *et adde Burm. et Oudendorp. V. C. ad Suet. Tib.* 39.

FORTUNAE. *pro fortuna.* Verr. IV. 37. ejusmodi esse *fortunas mortui.*

FORUM. Or. I. 36. ego istos non modo oratoris nomine, sed ne *foro* quidem dignos putarim; *de patronis causarum parum idoneis.* * ad Div. XIII. 10. in *forum* venire. *ibid.* V. 8. *forum* attingere *de iis dicitur, qui puram togam, h. e. virilem, in foro acceperunt a Praetore, atque deinde in judiciis versari et causas agere possunt.* * *Quia in foro tabernae argentariorum sunt, ibique pecuniae perscriptionibus, transscriptionibusque, etc. tractantur, propterea saepe in re pecuniaria* fori *mentio.* Manil. 7. ratio pecuniarum, quae in *foro* versatur. Flacc. 29. in *foro* versari, *dicuntur negotiatores.* Agr. I. 3. fidem de *foro* sustulistis, *ubi vid. Lauredanum.* Rabir. Post. 15. Postumum non haberemus in *foro*: *er wäre banqueroul: de quo et* foro cedere *dicitur.*

Div. VIII. 6. Curionem valde *frigere*. * *inprimis* frigere *dicuntur oratores, musici, actores, qui non placent audientibus.* Brut. 50. tibicen Antigenidas dixit, discipulo sane *frigenti* ad populum: mihi cane et Musis. * *contemni.* Phil. VI. 5. *friget* patronus Antonius: *sc. quia nemo ejus beneficiis uti vult.*

FRIGESCERE. ad Div. VIII. 6. nos hic frigore *frigescimus*: h. e. *nihil agitur hic.*

FRIGIDE. *remisse, lente.* ad Div. VIII. 10. quae cupiunt, ita *frigide* agunt, ut nolle existimentur.

FRIGIDUS. *jejunus, puerilis: de eo, qui acumina sublimitatemve sectatur, neque assequitur, sed ridetur.* Brut. 67. acumen saepe stomachosum, nonnunquam *frigidum*, interdum etiam facetum. Or. 26. vitabit ridicula quaesita, nec ex tempore ficta, sed domo allata: quae plerumque sunt *frigida*. Or. II. 63. in ambiguo, quae sint *frigidiora*, vitemus. Verr. I. 46. alii etiam *frigidiores*, sed quia stomachabantur, ridiculi videbantur esse. * *ita ut frigere, dicitur de eo, qui non probatur, cui res non succedit.* ad Div. VIII. 9. in defensione sua fuit disertissimus, in accusatione satis *frigidus*. Q. Fr. III. 4. accusator *frigidissimus*. * *tardus.* Brut. 48. lentus in dicendo et paene *frigidus*. * ad Div. X. 16. *frigidae* et inconstantes literae Lepidi: h. e. *ex quibus dubiae fidei esse hominem intelligebatur, in neutram partem satis luculenter et fortiter scriptae.*

FRIGUS. *otium a rebus publicis, cum nihil agitur in republ., nihil proficitur.* ad Div. VIII. 6. nos hic *frigore* frigescimus. Q. Fr. II. 12. tantum fuit *frigus* in Senatu, ut populi convicio Appius coactus sit, nos dimittere. *ibid. extr.* reliqua singulorum dierum scribemus ad te, -- quamquam ejusmodi *frigus* impendebat, etc.

FRONS. Rabir. Post. 2. verissima *frons, opponitur* ei, quae mentitur, *ut ait* ad Quint. Fr. I, 1. §. 11. Att. I. 1. puto te risisse, aut ingemuisse, ut *frontem* ferias. ad Div. IX. 10. adeone mihi excussam severitatem putas, ut ne in foro quidem reliquiae pristinae *frontis* appareant. Att. V. 10. haec fero *fronte* et vultu bellissime, sed angor intimis sensibus. 14. Pompejus fremit, -- sed utrum *fronte* an mente, dubitatur. Planc. 6. si populo grata est tabella (comitialis), quae *frontes* aperit hominum, mentes tegit.

FRONTONES. *homines magna fronte.* Nat. D. I. 29.

FRUCTUS. *reditus praediorum et agrorum.* Catil. II. 8. Certare cum usuris *fructibus* praediorum. *conf.* Flacc. 37. Q. Fr. I. 1. Verr. III. 87. *fructu* suo, i. e. *reditibus ex agris et eorum cultura.* * *voluptas, suavitas.* Agr. II. 2. animi mei *fructum* etc. Har. R. 1. capere *fructum*. Divin. II: 9. omnem *fructum* superioris vitae perdidisset.

FRUGALITAS. Tusc. III. 8. *quid sit, et quam late pateat?* Dejot. 9. *frugalitatem*, id est, modestiam et temperantiam, virtutem maximam judico.

FRUGI. Tuscul. III. 8. *homo frugi, qui dicatur? ibid.* IV. 16. homo *frugi* omnia recte facit.

FRUGES industriae. Coel. 31. *qui usitatius* fructus *dicuntur.*

FRUMENTARIUS. *int. mercator.* Offic. III. 13.

FRUMENTUM. *de frumento decumano, aestimato, emto, in cellam, v. Argum. Or. III. in Verrem.* Pis. 35. frumentum *honorarium, est frumentum in cellam.*

FRUOR. Tusc. III. 16. frui officio, *pro* fungi. *Sed Davisius reposuit:* fungi. *Vulgatum defendunt Wopkens Lect. Tull. I. 14. et Buherius ad h. l.* * Brut. 97. te tua virtute *frui* cupimus: h. e. *digna virtutis praemia capere.*

FUCATUS. *corruptus rebus adscititiis et alienis.* Muren. 12. *de jurisprudentia:* iisdem ineptiis *fucata* sunt omnia.

FUCOSUS. Rab. Post. 14. fallaces et *fucosae* merces; *quae sc.*

Sic Nat. D. II. 56. tractus toto corpore *fusus* esse *dicitur*.

G.

GALLICAE. Phil. II. 30. *sunt calcei, quae imas tantum plantas tegunt, ut crepidae et soleae, v. Graev. ad h. l.*

GALLINARIUS. *qui gallinas curat.* Acad. IV. 26. quoniam *gallinarium* invenisti Deliacum, qui ova cognosceret. *Ap. Varr. R. R. III. 9. 7. est* gallinarius curator.

GAUDIUM. *v. Laetitia.*

GEMINUS. *similis.* Partit. 7. memoria est *gemina* literaturae.

GENEALOGI. Nat. D. III. 7. Dii, qui a *genealogis* antiquis nominantur. Genealogi *dicuntur, qui Deorum generationes scripserunt, ut Hesiodus et alii. Sed vid. not.*

GENERATIM. *secundum genera rerum, hominum.* Verr. II. 55. ista *generatim* homines habent, ut aratores, ut mercatores, etc. *ibid.* 69. universa provincia, *generatimque* singulis ejus partibus. Or. I. 4. *generatim* componere, h. e. *rebus ad certa genera revocatis.*

GENERALITER. Inv. I. 26. tempus *generaliter* definire difficile est.

GENERATUS. *factus et elaboratus.* Div. I. 12. species *generata* Nattae.

GENIALIS. Cluent. 5. lectus *genialis*: i. e. *nuptialis. v. Lips. Elect. I.* 16.

GENICULATUS. Cato 15. culmus *geniculatus*: h. e. *qui nodos habet.* Genicula *enim sunt nodi caulium et culmorum, ut ad h. l. docuit Graevius, et e rusticis notum est.*

GENO. *pro* gigno. Or. II. 32. *genitur.*

GENS. *quid Romae fuerit, intelligitur ex hoc loco:* Or. I. 39. cum Marcelli ab liberti filio *stirpe*, Claudii patricii ejusdem nominis hereditatem *gente* ad se rediisse dicerent: nonne in ea causa fuit oratoribus de toto *stirpis* ac *gentilitatis* jure dicendum. *Scilicet,* gens *est communis diversis stirpibus s. familiis. Sic gens Claudia comprehendit diversas familias patricias et plebejas, Appios, Marcellos, etc.* Stirps *autem s.* familia *est pars gentis. Ceterum* gens *et* familia *saepe permutantur. cf. Gentilis. Sigon. ad Liv. IV.* 1. * ad Div. IX. 21. patricii minorum *gentium*: h. e. *earum, quas Tarquinius Priscus in Senatum legit:* majores *autem gentes sunt, quae a Romulo lectae sunt. Liv. I.* 35. *Hinc ad alia transfertur loquendi ratio, ut minorum gentium dicantur* inferiores. Acad. IV. 41. Cleanthes quasi *minorum gentium* Stoicus. Tuscul. I. 13. Dii *minorum gentium.*

GENTILIS. Top. 6. *gentiles* sunt, qui eodem inter se sunt nomine, ab ingenuis oriundi, quorum majorum nemo servitutem servivit, qui capite non sunt deminuti. *Sic* Brut. 28. M. Pennus Bruti gentilis *dicitur, quia uterque e Juniis.* Tusc. I. 16. *Ciceronis* gentilis *dicitur* Servius Tullius, *ob commune Tullii nomen.*

GENTILITAS. Or. I. 39. *vid. Gens, et Sigon. J. A. C. R. I.* 7.

GENUINUS. Nat. D. II. 54. dentes intimi, qui *genuini* vocantur.

GENUS. *pro* genu *in Arateis* 399. dextrum *genus.* cf. 403. 45. 46. In v. 45. quae *genus* ad Nixi *etc. Vossius intelligebat genitivum, de Anal. c. 17. p.* 759.

GERMANUS. *verus.* Brut. 86. *germana* ironia. Leg. II. 1. *germana* patria. Att. IV. 5. asinus *germanus.* Or. II. 38. *germani* artis magistri. * *germani* fratres. Verr. I. 49. *sunt eadem matre nati, non* etiam *patre, ut pulcre ostendit Wesselingius V. C. Obs. I.* 13.

GERMANITAS. Harusp. R. 20. *germanitatis* stupra, i. e. *cum germana sorore.*

GERO. ad Div. IV. 5. *gerere* aetatem. *ubi v. Graev. et Burm. ad Ovid. Met. II.* 497. * Inv. II. 9. prae se *gerere.* alias *ferre.*

GRAM-

GRAMMATICA. Orat. I. 42. *quid ſit, quae objecta habeat?*

GRAMMATICI. Div. I. 18. *grammatici*, interpretes poëtarum.

GRASSATOR. Fat. 15. *genus latronum, quod in urbe vicos obſidebat, et obvios injuriae opportunos verberabat, ſpoliabat, et morte territabat; de quo Torrent. et Caſaub. ad Sueton. Aug. 32. Budaeus ad Pand. p. 342.*

GRATIA. Att. V. 20. erat noſtrum nomen in *gratia*. Manil. 24. aliquam *bonam gratiam* ſibi quaerere. Muren. 20. provincia Murenae multas *bonas gratias* attulit. *ubi vid. Graev.* Sull. 16. *gratiam* referre, *pro, ulciſci. v. Graev. it. ad* Or. ad Quir. p. Red. 9. ad Div. I. 1. *gratiam* noſtram extinguit hominum ſuſpicio, h. e. *nihil efficere, quamquam gratioſus apud homines, poſſum, quia ſuſpicantur, etc.* Verr. III. 82. in beneficii *gratiae*que loco ponere. * *Elegans eſt haec forma:* ponere aliquem in gratia *vel* gratiam, *ut* Att. V. 3. 11. VI. 1. *etc. quae ſignificat, efficere aliquem apud alterum gratioſum, commemorando ejus in ipſum amore, ſtudio, etc. v. Gronov. ad Liv. XLIV.* 14. * *eſſe* cum aliquo in *gratia*, ad Div. I. 9.

GRATUITUS. Q. Fr. II. 15. Comitia *gratuita*, i. e. *in quibus nulla largitio verſata eſt.*

GRATULATIO. *jungitur laetitiae.* Verr. IV. 34. ſumma cum *gratulatione* civium et laetitia reponitur ſtatua. Flacc. 39. quanta laetitia - - - quanta *gratulatio.* * Muren. 41. in ſua *gratulatione*, i. e. *cum Conſul deſignatus eſſet.* * *dies feſtus, quo Diis gratiae aguntur pro re laeta.* ad Div. XI. 18. hac tam recenti *gratulatione*, *quam* Diis ad omnia templa *fecimus.* * Catil. IV. 10. *gratulatio* reip. conſervatae. ad Div. V. 7. quarum rerum *gratulatio.*

GRATULATOR. Fin. II. 33. *Sed v. not.*

GRATUS. ad Div. III. 8. *grati* in te bene merito.

GRAVIDATUS. Nat. D. II. 33. *gravidata* ſeminibus terra.

GRAVIS. *qui oratione gravi, magnifica utitur.* Or. III. 45. *graves* ſimus. * Sen. p. R. 6. *graves* oculi, *ſunt eorum, qui nondum edormivere crapulam.* * *magnam vim habens.* ad Div. XIII. 29. quod per ſe eſt *grave.* ibid. X. 12. literae *graves.* * *quem homines verentur.* Agr. II. 17. *grave* eſt nomen imperii. * *magnanimus.* Arch. 7. excellenti animo et virtute homines - - moderati et *graves.* * Verr. II. 6. graves civitates, *ſunt illuſtres, et propterea magnam auctoritatem ac fidem obtinentes. Sic de civitate Romana eſt* Vatin. 13. * *paſſive.* Agr. II. 26. ſuccumbenti jam, oppreſſo, Sullanis oneribus *gravi.* * *ſonus humillimus: il baſſo: opponitur acutiſſimo.* Or. III. 61. I. 59.

GRAVITAS. Att. XI. 22. *gravitas* coeli, *eſt peſtilentia aëris.* * Fin. IV. 12. *gravitas* membrorum, *eſt debilitas et dolor; ubi vid. Daviſ. Similiter dixit in* Tuſc. III. 1. *gravitas* et dolor corporis: *ubi fruſtra Bentlejus malebat* pravitas, *ut bene judicat Schultens ad Proverb. Salom. c.* 25. *Porro* Acad. II. 17. eſt gravitas ſenſus, i. e. *hebetudo, imbecillitas.* Or. III. 11. *gravitas* linguae, *eſt ſonus vocis paullo agreſtior et ruſticanus. Pearcius praeter rem legi vult* pravitas. *Nam* pravitas *latius patet* gravitate. Gravitas *in deteriorem partem de multis rebus dicitur, ut vidimus. Aliud eſt* gravitas orationis, *quae ſemper in laude eſt, aliud* gravitas linguae. *Sic* gravitas vultus *in laude,* gravitas oris *eſt vitium animae.* * *ſeveritas.* in Caecil. 3. *gravitas* judiciorum. * *magnificentia, dignitas.* ad Div. X. 12. *gravitas* ſententiarum, etc. * *magnitudo.* Agr. II. 32. *gravitatem* imperii ac nomen ſuſtinet. * *conſtantia, aequabilitas in vivendo.* Offic. I. 21. *Or. I. 13. *gravitas* ſermonis *opponitur* tenuitati. Or. 31. cum orator *gravitatis* locis utitur.

H.

haberem Dolabellam, i. e. *cum apud me esset.*

HABILIS. Orat. I. 54. calcei *habiles.*

HABITARE. Mur. 9. *habitare* in foro. Or. I. 62. *habitare* in subselliis. *Utrumque de iis, qui crebro caussas agunt. At* Or. II. 38. qui *habitarunt* in hac una arte tractanda, *sunt, qui ei se totos dediderant. ibid.* 72. *habitare* in re, *dicitur etiam orator, cum loco alicui immoratur augendi causa.* Planc. 27. *habitare* in oculis populi: h. e. *semper in urbe, in foro, in concionibus esse, assiduitatem Cicero vocat.*

HABITUS. Or. III. 52. *habitus* orationis, *dicitur de triplici illo genere dicendi.* Arch. 7. naturae ipsius *habitu* prope divino: i. e. *indole.* Brut. 91. *habitus* corporis, *est species et figura. v. Burm. ad Sueton. Caes.* 44. Div. II. 23. *habitu* extorum et colore declarari futura.

HACTENUS. *in tantum, catenus.* Nat. D. I. 10. nunc *hactenus* admiror eorum tarditatem. Div. I. 8. qui *hactenus* aliquid egit, ut etc.

HAERERE. *versari diligenter, perpetuo in re aliqua.* Or. I. 38. *oratores dicuntur* haerere in jure. Att. XIII. 4. *haerere* in libris. Or. 40. *haerere* in eadem sententia, *de oratore, cum rem auget.* Verr. V. 64. hic teneo, hic *haereo*, hoc sum contentus. Phil. XIII. 3. *haerebunt* in oculis nostris. ad Div. VI. 5. non posse te diu *haerere* in tam acerba injuria. * haerere *dicuntur faces injectae aedibus, etc. cum non sine noxa decidunt, sed incendunt; unde haec ducuntur:* Rosc. Com. 6. *haeret* peccatum huic homini. Or. II. 54. facetum dictum emissum *haerere* debet. Catil. I. 6. quod dedecus non *haeret* infamiae tuae. *Graevius cum Grutero malebat*, inhaeret famae tuae. *De* famae tuae *non intercesserim;* inhaeret *non opus videtur.* * Mil. 21. *haesit* in iis poenis, quas etc. i. e. *incidit, velut piscis in rete, subiit*, etc.

HAESITARE. *rudem esse.* Or. I. 10. *haesitare* in majorum institutis.

HALLUCINARI. *effundere temere aliquid, non admodum accurate loqui.* Q. Fr. II. 11. epistolae debent interdum *hallucinari.* Nat. D. I. 26. ista a vobis tamquam dictata redduntur, *quae* Epicurus oscitans *hallucinatus* est.

HARA. *stabulum porcorum.* Pis. 16. Epicure, ex *hara* producte.

HASTA. Verrin. IV. 56. *hastae* gramineae. *v. Gramineus.* * *auctio publica, quia hasta signum auctionis publicae: quamquam est, qui etiam in privatis hastam positam putet. v. Dukerus ad Flor. p.* 346. Phil. VIII. 3. *hasta* Caesaris. conf. Off. II. 8. ad Div. XV. 17. *hasta* refrixit. * *argumenta oratoris.* Top. 17. JCti patronis ad eorum prudentiam confugientibus *hastas* ministrant. * Mur. 21. *hastam* abjicere. *De hasta* amentata *vid. Amentatus.*

HASTATUS. *est genus militum, quod in acie prima constituebatur, ut in media principes, in ultima Triarii.* Div. I. 35. signifer primi *hastati*: h. e. *primae centuriae hastatorum. vid. Lipsius Mil. R. II.* 8.

HAUD. *teneant tirones vim formulae:* haud scio an; *quae, cum dubitationem habere videatur, tamen simpliciter affirmat.* Fin. V. 3. Aristoteles, quem, excepto Platone, *haud scio an* recte dixerim principem philosophorum. ad Q. Fr. I. 1. §. 10. ut tibi tanti honores haberentur, quanti *haud scio an* nemini, etc. *Illustrarunt hoc dicendi genus multi laudati Duker. ad Florum III.* 12. *et Drakenb. ad Liv. XXXVII.* 54.

HAVEO. *aveo.* Att. V. 20. *haveo* scire.

HAURIO. *percipio, fero.* Coel. 24. hunc *hausi* dolorem. Dom. 1. *haurire* me unum pro omnibus calamitatem indignissimam. conf. Tusc. I. 35. *extr.* quantas et quam incre-

incredibiles *hauſi* calamitates. *Sic explicat bene etiam Burmannus ad Virgilii illud* haurire ſupplicia *Aen. IV.* 385. *Sic idem Virgilius:* quae bella *exhauſta* canebat, i. e. *fortiter ad finem tolerata, ibid. init.*

HAUSTUS. *locus, ubi aqua hauritur.* Caecin. 26. aquae ductus, *hauſtus*, iter, actus.

HEBDOMAS. ad Div. XVI. 9. *ad Tironem aegrotum:* ſymphoniam Lyſonis vellem vitaſſes, ne in quartam *hebdomada* incideres. Hebdomas *eſt ſpatium ſeptem dierum, quo ſpatio morbi in deterius aut melius mutari ſolent: ſeptimi enim dies ſunt critici e diſciplina medicorum.*

HEBES. *opponitur* acuminato, Fragm. Acad. II. cur lunae naſcentis alia *hebetiora*, alia acutiora videantur cornua. * *opponitur* ſubtili. Fin. II. 10. rhetorica forenſis, cum populariter loquatur, eſt interdum paullo *hebetior.*

HEDRYCHIUS. Tuſc. III. 19. *hedrychum* incendamus. *Daviſius repoſuit* hedychrum, *ex conjectura P. Victorii. Nam* hedrychus *nihili vox eſt, illa altera autem graeca. Illud autem ſcrupuli hic reſtabat, quod auctore Dioſcoride I. 61.* hedychrus *eſt unguentum; de quo verbum* incendamus *dici non poteſt. Hunc ſcrupulum ſublaturus Daviſius, ex auctoritate MSS. primo* demus *et* incendamus *permutat; deinde pro* incendamus, *conjicit legendum:* intendamus: *i. e. porrigamus. Ejus ſententiae ſubſcribit Buherius ad h. l.*

HELUARI. Dom. 47. *heluari* reip. ſanguinem. Fin. III. 2. quaſi *heluari* libris.

HELUO. Sext. 11. *heluo* patriae, *heluo* patrimonii.

HELUELLAE. *minutae herbae,* ad Div. VII. 26.

HEMICYCLIUM. *ſolium, ſella major patris, v. c. familias.* Lael. 1. Augur domi in *hemicyclio* ſedens. *Solium ita vocatur a figura ſemicirculari. Sidon. Apoll. Ep. II. 2.* ſolii hemicyclium. *vid. Gronov. ad Sueton. de Grammat. c.* 17.

HERCISCERE. Or. I. 56. qui, quibus verbis *herciſci* oporteat, neſcit, idem *herciſcundae familiae* cauſam agere non poteſt. Caecin. 7. Aebutius nomine heredis arbitrum *familiae herciſcundae* poſtulavit: h. e. *ad diviſionem provocavit, ut hodie loquuntur.* Herciſci *eſt* dividi. *Et hoc ſenſu jam Ciceronis tempore dictum eſſe* herciſci, *uſitatamque eam vocem fuiſſe, loci allati, et alii, qui ſunt apud auctores, dubitare nos non ſinunt. Non male igitur Tribonianus, et ex vetere uſu in Dig. X. 2. titulum fecit de familia herciſcunda, quicquid ſit de corruptione verbi. Nam Tribonianus ejus auctor non fuit, nec haec vox Latinis priſcis ignota, ut Salmaſio ad Solinum placet p.* 891. *ſq. Ceterum credo et Salmaſio et Ger. J. Voſſio in Etymol. in* Erciſco, *quos ſequuntur Burmann. ad Petron. c.* 141. *et Sueton. Ner.* 5. *et Pitiſcus, qui ad verbum exſcripſit Salmaſiana: credo iis, inquam, et ratio notationis docet,* erciſcere *eſſe per corruptionem, aut potius contractionem duarum vocum in unam, pro* erctum ciſcere *ſ.* ciere. *Eſt enim profecto a graeco* ἕρκος *ortum, aut latino* erceo, *pro* arceo, *a quo dividendi vis duci non poteſt. Veteres, quorum divitiae in pecoribus erant, ut notum eſt, aulam habebant ante aedes, h. e. ſpatium ſepto circumdatum, quod ſeptum* ἕρκος *appellabant, unde* ἐνερκής *apud Homerum. v. Ind. Euſtath. in* Ἕρκος, *etc. Jupiter* ἑρκαῖος, *etc. Hinc non mirum, ſi* herctum, *quod eſt proprie locus clauſus, (unde Graecis* ἑρκτός, *item* εἱρκτός, *carcer,) pro* patrimonio, *auctore Donato apud Servium ad Virgilium Aen. VIII.* 642. *et pro* hereditate *dictum eſt. Cum ad diviſionem provocarent heredes,* herctum ciendum *erat, h. e. movendum loco ſuo, non, ut Salmaſio, Voſſio, Burmanno placet,* di-

dividendum: v. Ciere: hinc herctum ciere *pro dividere dictum. Similiter* movere *est pro accipere:* a Caecilio numum *movere* non possum. *vid. in Movere. Ut numus accipi non potest, aut dari, nisi moveatur: sic herctum non potest dividi, nisi moveatur seu cieatur. Viri docti, quos dixi, conjiciunt, veteres JCtos dixisse:* familiam, herctum ciscere, *ac pro eo dictum deinde:* familiam herciscere.

HERCTUM. *v. Hercisco, et Citus.*

HERE. *pro* heri. Att. X. 13. *in ed. Rom. ubi v. Malasp. ibid.* XV. 1. conf. *Quintil. I. 7. Vossii Etymol. in Heri.*

HERES. Verr. I. 43. *s. heres secundum* filiam institutus, *ut, sc. ea demum sine heredibus mortua, heres sit bonorum, qui dicitur* heres secundus. Cluent. 11. Top. 4. Verr. I. 43. ad Div. XIII. 61.

HEREDITAS. Flacc. 34. *hereditas* lege ab eo *venit.* cf. Verr. I. 10. etc. *unde hereditate accepta pecunia* adventitia *dicitur.*

HERMATHENAE. Att. I. 8. *Statuae ex Mercurio et Minerva.*

HERMERACLAE. Att. I. 10. *Statuae e Mercurio et Hercule.*

HEROUS. Orat. III. 47. pes *herous, qui in heroico carmine adhibetur, anapaestus, dactylus, spondeus.*

HIARE. Verr. II. 54. *hians* avaritia. * *elisionem vocalis literae negligere.* Or. 45. poëtae, qui, ut versus facerent, saepe *hiabant*, ut Naevius.

HIATUS. *neglecta elisio.* Or. 23. habet ille tamquam *hiatus* concursu vocalium molle quiddam.

HIBERNUS. Att. IV. *ult. hibernam legionem* eligendi optio delata. Legio hiberna *est, quae in hibernis est. Eadem forma usus est Sueton. in Cajo, c. 8. ubi vid. Gronov.*

HIC. *praesens, qui est nunc, hoc tempore.* Or. I. 1. *hi mores.* Verr. II. 3. ad illam veterem disciplinam, non ad *hanc*, quae nunc increbuit. *ibid.* III. 90. *haec* licentia. Q. Fr. I. 1. praesertim cum *hi* mores ad ambitionem incubuerint. * *pro* ille: Rosc. Com. 2. quid est, quod negligenter scribamus *adversaria*? quid est, quod diligenter conficiamus *tabulas*? quia *haec* sunt menstrua, *illae* sunt aeternae: etc. *v. Gronov. Obs. III. 16. Sanct. Minerv. II. 9. et ibi Perizon.*

HIR. Fin. II. 8. *vola manus, qua utuntur interdum, qui furtim vinum gustant, cum siphon aut aliud instrumentum non est ad manum, ut vidit Scaliger.*

HIRUDO. *sanguisuga.* Att. I. 13. plebs *hirudo* aerarii. *Forma loquendi ducta est e Plauti Epidic. II. 2. 4.*

HISTORIA. ad Att. II. 8. *historia* dignum, i. e. *cognitu dignum*, sic Graeci *ἱστορίαν* dicunt.

HISTORICUS. Muren. 7. homines literati et *historici.* Or. 36. *historicus* sermo, *quotidiano distinguitur.*

HIULCUS. Or. III. 43. *hiulcus* concursus verborum. *ibid.* 44. voces *hiulcae. v. Hiatus.*

HOMO. *pro bonis hominis.* Rosc. Am. 8. *hominis* studiosissimi nobilitatis manceps sit Chrysogonus: i. e. *bonorum ejus manceps, sector, sit. Sic homines* vendi, venales pendere *dicuntur, pro bonis eorum.* * Tusc. III. 32. cum *nihil hominis* esse. Q. Fr. II. 11. virum te putabo, *hominem* non putabo. Or. II. 10. nox te expolivit, *hominem*que reddidit. * homines *de urbe et vita urbana dicuntur.* Offic. III. 31. filium *ab hominibus* relegasset, et ruri habitare jussisset. *cf. Horat. Sat. II. 6. 92.* * *cum subst. ut* homo histrio, Or. II. 46. * ad Att. IV. 15. si vis *homo* esse: i. e. *humanitatem sequi, et ostendere, te sensus humanos habere.*

HOMULUS. *homuncio.* Pis. 25. hic *homulus* ex argilla et luto fictus Epicureus.

HONESTAS. *decus, laus.* Mur. 40. ceterae ante partae *honeſtates.* **de hominibus, ut decus.* Sext. 51. in qua omnes *honeſtates* conſentiunt. **magnificentia, ſublimitas.* Or. III. 31. rerum copia verborum copiam gignit, et ſi eſt *honeſtas* in rebus, exiſtit ex rei natura quidam ſplendor in verbis. **bona fama, opp. infamiae.* Roſc. Am. 39. damnatus per arbitrum, et rem reſtitueret, et *honeſtatem* omnem amitteret.

HONESTE. *pulchre.* Q. Fr. III. 1. id tectum *honeſte* vergit in tectum inferioris porticus.

HONESTUS. *ſplendidus.* Brut. 81. *quis ſit? ac quomodo differat ab* honoratus? *ubi v.* Verr. II. 28. *honeſtus* eques. *Unde* honeſtiſſimi homines *vocantur publicani.* Manil. 7. *Quint. 13. *honeſtius* judicium, *quod famae ejus, cui intenditur, non tantum periculum affert.* *honeſtiſſimo *adv.* ad Att. IX. 7.

HONOR. *in plurali de magiſtratibus dicitur.* v. ad Div. X. 9. 10. etc. *de magiſtratu autem in ſingulari. Sic* Sull. 1. 18. honor *de conſulatu.* cf. Mur. 14. Inv. I. 54. etc. Flacc. 1. *honoris* potius L. Flacci adjutorem futurum. *Ibi, quia Faërni Codd. habuerunt* honorum, *Graevius* honorum *malebat, quod eſt uſitatius de magiſtratibus. Sed de conſulatu ſermo eſt, non de pluribus magiſtratibus: ergo ſingulari opus. Nunquam vidi, cum honores dicerentur de uno magiſtratu.* **praemium, donum, et quicquid honoris cauſa datur, aut datum honori eſt. Sic de hereditate* Quint. 4. ut ad quem maximus moeror morte ſua perveniret, ad eum maximus etiam *honos*, etc. Roſc. Am. 37. nonne ſatis fuit, his gratias agi? denique ut perliberaliter ageretur, *honoris* aliquid haberi? cur tria praedia tantae pecuniae ſtatim Capitoni dantur? *ibid.* 47. quod viris fortibus *honos* habitus eſt; laudo. ad Div. XVI. 9. ut medico *honos* haberetur. *Sic Graeci* τιμᾶν *pro praemio afficere, item* ἐπαινέσαι. *Fin. II. 10. *honos* profundus.

HONORARIUS. *arbitri epitheton, quod honoris cauſa ad aliquem arbitrium defertur.* Tuſc. 41. quorum controverſias ſolebat, tamquam *honorarius arbiter*, judicare Carneades. Roſc. Com. 5. *honoraria* opera amici *(ſc. arbitri).* **honorarium eſt, quod non debemus, ſed noſtra ſponte facimus, libere, honoris cauſa.* Opt. g. d. 1. docere debitum eſt, delectare *honorarium*, permovere neceſſarium. *Sic* Piſ. 35. *honorarium* frumentum. *v. Frumentum.*

HONORATUS. *qui magiſtratus gerit aut geſſit.* Brut. 81. qui honorem ſententiis et ſuffragiis adeptus eſt, - - is mihi honeſtus et *honoratus* videtur. ſc. honeſtus *refertur ad ſententias in Senatu;* honoratus *ad ſuffragia populi.* Off. I. 39. hominis *honorati* et principis domus. Or. 9. Thucydides fuit *honoratus* et nobilis. Cato 17. ſenectus *honorata.*

HORA. *de clepſydra judiciaria eſt* Brut. c. 54. *de horologio eſt* N. D. II. 38.

HORNOTINUS. *hujus anni.* Verr. III. 18. frumentum *hornotinum.*

HORRIDE. *dure, aſpere.* Quint. 18. *horride* vivere. **ſine ornamentis, minus elaborate.* Or. 9. *horride* dicere. *ibid.* 25. *de oratore in genere tenui:* iisdem ornamentis utetur *horridius*, i. e. *ſimplicius, minus elaborate et polite.*

HORRIDUS. *aſper, durus.* Quint. 18. vita *horrida* et arida. **minus elegans, politus.* Orat. 11. *horrida* pictura, *quae non habet colores laetos et nitidos.* Or. 5. *horrida* oratio, *de tenui.* **incultus.* Verr. III. 18. *horridus* campus. *Div. II. 13. jecur *horridum* et exile, *opponitur* nitido. Iisdem modis dicitur *horridulus*, Att. II. 1. Or. 45.

HOR-

HORROR. *frigus febrile.* Att. XII. 6. fine *horrore* eft. *v. Duker. ad Flor. p.* 300.

HORTOR. Att. VII. 14. *pacem* quidem *hortari* non defino: *ubi tamen quidam libri habent* ad pacem. *v. Graev.* Fragm. Cornel. I. *legem* dedit, an tulit, an rogavit, an *hortatus* eft. *De hac forma egit Gronov. ad Statium et ad Tacit. A. XI.* 3.

HOSTIA. Agr. II. 34. *hoftiae* majores. Leg. II. 21. *hoftia* maxima parentare.

HOSTIS. Off. I. 12. *qui olim dictus? fcil. peregrinus.*

HUMANE. *moderate.* Tufc. II. 27. *humane* ferre aliquid. ad Div. VIII. 10. de provinciis non *humane* loquitur. * *hilare, feftive.* Tufc. III. 27. aliquid fecit *humanius*, aut dixit hilarius. ad Div. XVI. 21. Cratippus fublata feveritate philofophiae *humaniffime* nobifcum jocatur. *Broukhufius fic dictum putabat, ac fi fcripfiffet:* faepius *humane (h. e. verbis communibus et vulgaribus)* quam *philofophice. v. Burm. ad Petron.* 100. *male.* humane *opponitur* feveritati, *quae folet effe philofophorum.*

HUMANITAS. *varie dicitur apud Ciceronem. Primum pro natura ipfa humana.* Rofc. Am. 22. magna eft vis *humanitatis.* Orat. I. 22. Omnem vim *humanitatis* tenere, caufasque eas, quibus mentes aut incitantur, aut reflectuntur. * *hinc* humanitas *dicitur de omnibus rebus, quae hominibus funt attributae natura, de ingenio, de propenfionibus, fenfibus, et omnibus, quae in homines, qua homines funt, cadunt. Itaque* 1) *dicitur de defiderio et amore noftrorum.* Att. IV. 15. *humanitatem* tuam amoremque in tuos reditus celeritas declarabit. 2) *de ftudio valetudinis.* ad Div. XVI. 11. fac, quod *humanitatis* tuae eft, ut nullam aliam rem cures, nifi ut valeas. 3) *de fenfu doloris, laetitiae, etc. in rebus laetis et triftibus.* Rofc. A. 53. fenfum *humanitatis* amittimus. Lael. 13. *humanitas* ex animo extirpata. Tufc. IV. 14. habet *humanitatis* fpeciem mifericordia, metus. Or. 40. *humanitatis* mollitudo. Att. XIII. 2. *humanitatem* omnem exuere. Rofc. A. 16. natura tibi dedit, ut *humanitatis* non parum haberes. 4) *de ftudio exhilarandi fe, ubi in otio fis, aut locus patitur.* Or. I. 8. quid in otio tam *humanitatis* proprium, quam facetus fermo? * *Porro, quia* 1) *literarum folus homo capax eft,* 2) *humanam naturam, h. e. ingenium, mentem, animum, moresque literae expoliunt, ut tamquam magis homines fimus, et eo latius a brutis fejungamur, unde* Fin. V. 19. *animi cultus* humanitatis cibus *appellatur.* 3) *homo natura ducitur fciendi cupiditate, cumque adeo* 4) *vel maxime decent, propterea ftudia literarum appellantur nomine humanitatis.* Or. I. 16. omnes *humanitatis* partes. *ibid.* 9. omne genus *humanitatis. ibid.* II. 27. politior *humanitas. ibid.* 10. inops *humanitatis.* cf. Muren. 9. Arch. 1. *ubi v. Pafferat. ibid.* 2. etc. Or. I. 61. Q. Fr. I. 1. *Studiis humanitatis autem contineri omnes artes liberales, vel inprimis Philofophiam, item Mathefin; cum loci, quos hic pofuimus, demonftrant, tum a nobis demonftratum eft in prolufione:* De finibus humaniorum ftudiorum regundis, *a.* 1738. *edita.* * *Sed quemadmodum homini proprium eft fcire, ita etiam ei quaedam officia propria funt, quae adeo praeftare aliis debet, et quia ipfe homo eft, et quia hi, quibus ea praeftat, homines funt, adeoque naturae quodam vinculo cum eo juncti. In quo obfervandum eft, Latinos tres habere gradus in iis rebus, quas aliis debemus, ut funt tres gradus conjunctionis inter homines. Primus gradus eft ipfius naturalis conjunctionis, quae omnes homines amplectitur: huic eft proprium vocabulum* humanitatis. *Alter gradus eft ejus conjunctionis arbitra-*

trariae, quae est inter cives, socios, verbo, aequales: huic respondet officium. *Tertius gradus est inter magistratus et cives, parentes et liberos, conjuges, fratres, benefactores et eos, qui beneficia accepere, etc.: huic proprium est* pietatis *vocabulum. Itaque saepe haec verba ut diversa junguntur; sed permutantur tamen etiam interdum:* pietatis *et* officii *verba interdum uno* necessitudinis *continentur*, v. c. ad Div. X. 34. *humanitatis* et necessitudinis caussa eorum salutis rationem habuimus. *ibid.* XI. 28. ab officio aut ab *humanitate* desciscere. cf. Verr. II. 47. Off. III. 10. omisit et pietatem et *humanitatem, (de fratricida). Itaque humanitas significat multa, ut facilitatem, aequitatem animi in ferendis malis, misericordiam, aequitatem erga alios, mansuetudinem, placabilitatem, etc.* ad Div. XI. 22. ut vel *humanitatis* tuae vel mea causa eum conservatum velis. Q. Fr. I. 1. *humanitatis* est, aliorum consulere commodis. Att. XV. 1. *humanitas* edictorum. XV. 16. *humanitatis* tuae est ignoscere. Off. III. 6. in figura hominis feritas et immanitas belluae a communi tamquam *humanitate* corporis segreganda est. Arch. 11. humanitas *opponitur* acerbitati. Catil. IV. 6. *humanitas* et misericordia. Quint. 16. *humanitas* communis. Or. II. 56. *humanitatis* est responsio. Verrin. II. 40. *humanitatis* rationem habere. ad Div. V. 21. tibi cum summam *humanitatem*, tum etiam literas profuisse, *sc. ut ferres injurias.* ad Div. XI. 27. *humanitas* tua, qui amicum etiam mortuum diligis. Lael. 2. nec fuisse id *(sc. moderate ferre mortem amici) humanitatis* tuae. Mil. 13. crudelius punitus est, quam erat *humanitatis* meae postulare. Cato 1. *humanitatem (aequitatem in rebus humanis ferendis)* et prudentiam Athenis deportasse. Off. III. 23. utilitate potius dirigi officium, quam *humanitate.* Phil. II. 4. *humanitatis* expers, *qui literas sibi ab amico scriptas, rupta amicitia, profert.* * *cultus humanus, vitae ratio homine digna.* Sext. 42. vita *humanitate* perpolita. Or. III. 15. ut puerorum mentes ad *humanitatem* et virtutem fingerentur. Div. II. 38. barbari *humanitatis* expertes. * *Quia denique homini proprium est ridere, laetari rebus laetis, jocari; Or. I. 8. propterea* humanitas *est etiam pro urbanitate, lepore.* Att. I. 13. sal *humanitatis* sparsae. ad Div. XI. 27. lepos, *humanitas,* literae. Rosc. A. 41. literis eorum et urbanitate ducitur, - - horum literas adamarit, aut *humanitatem.* Verr. III. 4. at sermone, at literis, at *humanitate* ejus delectamini. Or. II. 67. Socratem in hac ironia dissimulantiaque longe lepore e[t] *humanitate* omnibus praestitisse.

HUMANITER. *aequo animo ut homo debet ea, quae scit homini accidere posse et solere.* Att. I. 2. ferre *humaniter.* * *hilare.* a[d] Div. VII. 1. neque nos lepore tuo neque tu meo frui posses propte[r] molestissimas occupationes meas quibus si me relaxaro, - - doceb[o] profecto, quid sit humaniter vive[re]. *v. Humane.*

HUMANUS. *homo.* Att. XIII. 21. possum falli, ut *humanus. Plura exempla suppeditabat Gronov ad Liv. IIX. 9. Heins. ad Silium VII. 5. Huc refer illud* Verr. II. 69. nullum est aliud genus *humanum* in provincia. * *ab homin[e] expectandus, hominibus usitatu[s] et naturalis.* Verr. III. 97. *humana* et usitata ratio. Tusc. III. [...] *humanum* id quidem, non enim e silice nati sumus. Or. 62. orati[o] composita aufert *humanum* sensu[m] actoris. h. e. *facit, ut non poss[it] cum animi commotione, quae ho[minibus] solemnis est in his rebu[s] dicere.* * *doctus.* Or. II. 1. *huma[]nissimus* homo. * *homine dignu[s]* Or. I. 8. *humanus* cultus. Arch. [...] animi adversio *humanissima.* Aca[d.] IV. 41. *humanissima* complet[ur] animus voluptate. * *aequus, m[...]*

d

deratus. ad Div. X. 24. moderatiſſimi atque *humaniſſimi* ſenſus fuit. * *urbanus*, *lepidus*. Fin. II. 31. homo bellus et *humanus*. * *acutus*, *ſive etiam curioſus*, *quia hominibus hoc innatum eſt*, *ut velint ſcire*, *inprimis ea*, *quae occultantur*. Verr. V. 28. Syracuſani homines, periti et *humani*, qui non modo ea, quae perſpicua eſſent, videre, verum etiam occulta ſuſpicari poſſent; habebant rationem quotidie piratarum, qui ſecuri ferirentur, quam multos eſſe oporteret, conjiciebant. * *humana et res humanae dicuntur*, *quae hominibus propria ſunt*, *iis accidere poſſunt*, *divitiae*, *honores*, *morbi*, *pericula*, *paupertas*, *mors*, etc. Offic. I. 4. *humanarum rerum* contemtio. Leg. II. 17. quae fateor *humana* eſſe. Lael. 5. amicitiam omnibus *rebus humanis* anteponatis. cf. Fin. II. 41. V. 25. ad Div. V. 12. VI. 1. Att. XV. 20. Tuſc. III. 24. etc. Or. I. 18. res humanae *dicuntur virtus et vitium*. Fin. II. 12. ſcientia *rerum* divinarum et *humanarum*. *v. Divinus*. * Or. 34. humana *dicuntur de jure civili et hiſtoria*. * *humanum jus*. *v. Jus*.

HUMATUS. Leg. II. 22. et quod communiter nunc in omnibus ſepultis eſt, ut *humati* dicantur, id proprium tum erat in iis, quos humus injecta contegeret. *Hunc locum miror neminem vidiſſe ex viris doctis*, *qui in Nepotem ſcripſere*, *qui Eumen*. 13. *extr*. humare *dixit pro* ſepelire, cremare.

HUMILIS. *ſupplex*. Inv. I. 56. humilis oratio. * *inferior*, *deterior*. Inv. I. 4. *humilior* multis rebus eſt homo beſtiis.

HUMILITAS. *de homine inopi*, *neque gratia neque pecunia potente*. Quint. 1. nihil eſt quod *humilitatem* cujusquam gravitas et virtus judicis conſoletur. * *opponitur magno animo*, *cum aliis ſupplicamus*, *et indigna nobis facimus*. Inv. I. 56. nam ſaepe virtus et magnificentia - - plus proficit, quam *humilitas* et obſecratio. Or. I. 53. haec Rutilius valde vituperabat, et huic *humilitati* dicebat vel exſilium fuiſſe, vel mortem anteponendam.

HYDRAULUS. Tuſc. III. 18. *hydrauli* ut audiat voces potius, quam Platonis. Hydraulus *fuit inſtrumentum muſicum*, *ſimile huic noſtro*, *quod inflatum ſpiritu ſonos edit*. *Nam quod in hoc noſtro ſpiritus*, *id in illo aqua efficiebat*. *De eo eſt egregia diſputatiuncula in Chreſtomathia Pliniana Gesneri p*. 404. *ſq*. *cf*. *Burm*. *ad Petron*. *c*. 36. *E veteribus lege Vitruvium X*. 13. *Claudian*. *de Conſul*. *Mallii Theod*. *v*. 434. *ſeqq*. *Anthol*. *I*. 16. etc. *Ceterum neſcio*, *quomodo in animum induxerit Buherius*, *credere*, hydraulam *tantum de inſtrumento dici*, *non* hydraulum: *cum* hydraulus *paſſim occurrat*, *v*. *c*. *Plin*. *H*. *N*. *IX*. 8. hydraula *tantum apud Vitruv*. *X*. 10. *quem locum tamen Salmaſius ad Solinum p*. 416. *poſt alios vitioſum judicat*. μόναυλος, μόναυλον, μοναύλιον, *de inſtrumento dicitur*: *terminatio a et es in hujusmodi verbis non eſt inſtrumenti*, *ſed inflantis*, *ut in* pythaules, pythaula, choraules, choraula, etc. *Et ſic* hydraulas *dixit Capella*: *item Sueton*. *Ner*. 54. *ubi tamen eſt varia lectio* hydraulus. *v*. *Savaronem ad Sidon*. *Ep*. *I*. 2. *p*. 19. *ubi de hoc inſtrumento agit*. *Ceterum*, *quia Victorius reperit in quibusdam Codd*. hydrauleos, *et in aliis graece ſcriptum fuit hoc verbum*, *ut docet Buherius*; *non intercedam*, *quo minus* hydraulis *verbum Ciceronianum putetur*, *quando etiam Graeci* ὕδραυλις *habent*.

HYPODIDASCALUS. *magiſter ſecundarius*. ad Div. IX. 18.

HYPOMNEMA. ad Div. XIV. 21. multum temporis mihi eripitur in exſcribendis *hypomnematis*: h. e. *praeceptis et dictatis magiſtrorum*.

aliter

aliter puto, nempe, ut ad Div. II. 15. in qua tu te non magnopere *jactas*: h. e. *nihil magnopere agis, quiescis.* * *Est adeo pro* placere. Brut. 66. non ita diu *jactare* se potuit. etc. * *Est etiam actionis vitium, quod scil. proprium est fere iis, qui se venditant, aut sibi in aliqua orationis parte nimis placent.* Brut. 60. nisi se suo more *jactavisset*, hodie te istic muscae comedissent. Verr. III. 19. *jactabis* cerviculam; *de Hortensio.* * *commovere se.* Tusc. II. 19. his tu praesentibus gemere, et *te jactare* non audebis. * Tusc. IV. 10. *jactantibus* se opinionibus inconstanter et turbide. * Jactari *dicuntur, qui aut in turba aliqua ab uno loco in alium truduntur, ut consistere non possint;* Planc. 7. *jactor* in turba, Verr. I. 26. *jactatur* domi suae: *aut a maritima tempestate deprehensi sunt;* Rosc. A. 26. *jactantur* fluctibus. *hinc est, quacunque ratione vexari.* Planc. 23. inique se a tuis *jactatum.* Quint. 2. *jactata* et agitata aequitas. in Caecil. 14. te vero quam sit omni ratione *jactaturus.* Planc. 4. nostrum est, qui in hac tempestate populi *jactemur* ac fluctibus. Att. XI. 16. si recipior ab his - - sin *jactor.* * Offic. III. 20. *jactabatur* numus sic, ut nemo posset scire, quid haberet: h. e. *pretium ejus varium erat, modo majus, modo minus.* * *agitare aliquid, saepe commemorare.* Cluent. 47. *jactare* rem in concione. * *de sermonibus disseminatis.* Catil. IV. 7. *jactantur* voces. * *saepe, multum in re aliqua versari.* Or. I. 38. *jactare* se in caussis centumviralibus. * *minari, denunciare sermonibus.* ad Div. VIII. 6. Legem viariam alimentariamque *jactavit.* Sext. 23. terrorem suum falso *jactare.* Quint. 14. minae *jactentur.*

JACTATIO. *vitium animi ex arrogantia et fastu.* Tusc. IV. 9. *jactatio* est voluptas gestiens et se efferens insolentius. * jactatio *est etiam studium captandae gratiae, venditandi se alicui.* Har. R. 20. hic primus aditus ad popularem *jactationem.* Cluent. 35. Prov. C. 16. *jactatio* popularis. Or. 3. *jactationem* habuit in populo eloquentia. * *de nave in tempestate.* Muren. 2. e magna *jactatione* terram videre. *v. Jactare.*

JACTATUS. Verr. III. 6. te jam Praetore *jactatum (sc. sermonibus)* crimen. Cluent. 32. *jactata* res *(int. in concione).* Quint. 2. agitata et *jactata* aequitas. Or. I. 16. *jactatus* in opere gladiatorio. Mur. 12. vulgata atque in manibus *jactata. v. Jactare.*

JACTURA. *pecunia, inprimis magna, largitione, mercede, aut alia ratione consumta.* Coel. 16. nulli sumtus, nulla *jactura,* nulla versura. Att. VI. 1. exhausta sumtibus et *jacturis* provincia. Manil. 23. quibus *jacturis* homines in provincias proficiscantur. Cluent. 8. ipsum Aurium, non magna *jactura* facta tollendum interficiendumque curavit. cf. Mil. 27. Fin. II. 24. *Gron. de Sest. p.* 284. * Att. XVI. 2. cum tanta *a* nobis *facta sit jactura* juris. ad Div. IV. 5. *in* unius mulierculae animula *jactura facta est.*

JAM. *in transitionibus dicitur pro* deinde; *sed est interdum statim in principio.* ad Div. IV. 5. V. 2. *Jam* illud etc. Manil. 11. *jam* vero virtuti Cn. Pompeji quae par inveniri potest oratio. * *pleonastice cum* nunc. Att. I. 6. Hermae tui - - *jam* nunc admodum me delectant. * *distinguitur etiam a* nunc, *et est* paullo minus, *i. e.* mox. Or. 63. *jam* videbimus: *nunc* - - dicendum est.

JANI. transitiones perviae Nat. D. II. 27. *de quibus vid. Interpr. ad Sueton. Aug.* 31. * *Est etiam vicus Jani nomine dictus.* Off. II. 25. boni viri, qui ad *Janum medium* sedent: *qui sunt foeneratores. v. Manut.*

JANUA. *dicitur de foribus profanis.* Nat. D. II. 27.

ICERE. Pison. 12. foedus, quod *iceras.* Balb. 16. *icisse* foedus.

ILLIDERE. Har. R. 25. *illisa* serpens morietur.

ILLIGARE. *exprimere.* Orat. III. 44. *illigare* sententiam verbis. * *immiscere, adhibere.* Or. 27. in quo omnes *illigantur* lepores. Acad. IV. 2. qui sermonibus ejusmodi nolint personas tam graves *illigari.* * *de vasis caelatis est hoc verbum* Verr. IV. 42. *illigare* sigilla poculis. *Sic de gemmis Graeci: λίθοι ἐνδεδεμένοι χρυσίῳ.* * *obligare.* Phil. XIII. 4. multis pignoribus M. Lepidum resp. *illigatum* tenet. *Imitatus est Tacitus A. XII. 25.* * *constringere.* Or. II. 14. *illigatus* liber angustis disputationibus. * *Elegans est et hoc:* Tuscul. I. 25. motus stellarum in sphaeram *illigavit.*

ILLIM. *pro* illinc. Att. VII. 13. *ubi lege P. Victorium.*

ILLIQUEFACTUS. Tusc. IV. 9. quae sunt omnes ad perfundendum animum tamquam *illiquefactae* voluptates.

ILLUDERE. *contemnere.* Or. II. 3. quod merito *illudi possit.*

ILLUSIO. *εἰρωνεία, urbanitas.* Or. III. 53.

ILLUMINARE. *ornare.* Orat. III. 31. *illuminare* verba, *sc. tropis.* ibid. 6. *illuminare* orationem. Brut. 37. *illuminare* sententias, *sc. figuris.*

ILLUMINATE dicere, Or. III. 14. i. e. *ornate.*

ILLUMINATUS. Brut. 58. *extr.* O! generosam stirpem, et tamquam in unam arborem plura genera, sic in istam domum multorum insitam atque *illuminatam* sapientiam.

ILLUSTRARE. *aperire.* Catil. I. 3. si *illustrantur*, si erumpunt omnia. *cf.* III. 1. * *ornare.* Div. II. 1. locus, qui totam philosophiam maxime *illustrat.* * *explicare.* Or. II. 33. ut, quae sint in jure, vel apte describere vel ornate *illustrare* possit. Orat. I. 23. generibus *illustrata.* Acad. I. 2. *illustrare* philosophiam latinis literis. * ad Div. II. 6. nullam gratiam esse tantam, quam non vel capere animus in accipiendo, vel in remunerando cumulandoque *illustrare* possit: i. e. *illustrem reddere et celebrem.*

ILLUSTRIS. ad Div. I. 9. tibi multo notior atque *illustrior* meus in te animus esset.

ILLUSTRIUS. *adverb.* ad Div. I. 10.

IM. *antique, pro eum.* Leg. II. 24. *im* cum illo sepelire etc.

IMAGO. *opponitur rei ipsi, ut nomen.* Rab. Post. 15. umbra et *imago* equitis R. * *de echo.* Tusc. III. 2. *imago* vocis. * *εἴδωλα Epicuri. (v. Ind. Gr.)* Div. II. 67. Nat. D. I. 12. Fin. I. 6. * Verr. V. 14. *jus imaginis* ad memoriam posteritatemque prodendae. *Hoc jus dabat aedilitas curulis, et ceteri magistratus majores. Itaque imagines sunt signa nobilitatis. Nobiles enim sunt, quorum majores magistratus majores gessere. vid. Nobilis.* Agr. II. 1. *imagines* familiae suae. Planc. 7. qui *imaginibus* ducuntur. Sext. 8. *imaginis* ornandae causa: imago ornatur *titulis magistratuum, triumphorum,* etc. *v. Plin. XXXV. 1. Lips. Elect. II. 29. Sigon. Ant. J. C. II. 20. Budaeus ad Pand. p. m. 52. sq.*

IMBECILLITAS. Nat. D. I. 44. *extr.* omnis in *imbecillitate* est gratia et caritas: h. e. *in natura imperfecta, signum est naturae imperfectae, ut est humana.* * Tuscul. II. 6. imbecillitas *tribuitur philosophis, qui dolorem inter mala retulere.*

IMBERBUS. Dom. 14. *Graev.* imberbis. *utrumque usitatum.*

IMBIBERE. *constituere secum, decernere.* Quint. 6. quod si facere nolit, atque *imbiberit*, ejusmodi rationibus eum ad suas conditiones perducere.

IMBUERE. Lig. 10. studiis *se imbuerat.*

IMBUTUS. *qui alicujus rei initium fecit: quasi initiatus alicui rei, vitio, etc.* Phil. III. 2. *imbutus* hac crudelitate.

IMMANITAS. Fin. IV. 9. *immanitas* ista verborum.

summum imperium, *cum rei militaris potestatem non habuerit. Nam ibid.* §. 7. *Asiae administrationem totam jurisdictione maxime sustineri dicit; et* §. 1. *nullum ei bellum gerendum dicit. Alterum genus est* militare, *quod habent ii, quibus potestas belli gerendi data est. Hoc imperium, qui habent, dicuntur esse* cum imperio, ad Div. I. 1. *Hujusmodi est* Verr. III. 91. infinitum *imperium* Antonii, *et imperium* Lentuli ad Div. I. 7. *etc. Hinc fit, ut interdum* imperia *et* magistratus *opponantur. De discrimine formularum* in imperio, *et* cum imperio, *v. Sigon. A. J. Pr. III.* 14. *Neque tamen id est perpetuum, ut jam vidit Gruchius, qui omnes magistratus provinciales* cum imperio *esse defendebat. Nam ad Q. Fr. I.* 1. § 10. *de Quinto:* quoniam in istis urbibus *cum* summo *imperio* et potestate versaris. *Sic etiam reperias* in imperio, *pro* cum imperio, Att. XIV. 15. *vid. Burm. ad Suet. Caes.* 25. *ubi tamen dicitur cum respectu ad provinciam. Locus clarus est* Act. I. in Verr. 13. *ubi Consul Romae dicitur esse* cum summo imperio *et potestate.* In imperio *tamen hactenus differt a* cum imperio, *ut in eo sit respectus ad honorem, sitque pro magistratu. Apud Suetonium* in imperio *non semel sic occurrit. De utroque genere imperii lege Sigon. Ant. J. Prov. L. II.* 5. 6. *III.* 5. 7. *sq. Manut. ad Cic. Ep. ad Div. I.* 1. * Verr. I. 23. *in nonnullis edd. tamquam Aldina sic legitur:* legationis nomine *cum imperio et securibus* mercator signorum tabularumque missus est *(et memoratur Verris Legati Lictor, c.* 28. *extr. et* 31.*). Graevius ad Prov. Cons.* 3. *oblitus in sua editione haec verba non esse, ibi improprie vocem* imperii *accipi dicit, pro potestate quadam extraordinaria, quam ipsi Dolabella dederat, ut tanta ejus esset ubique, quanta ipsius Praetoris auctoritas. Mihi videtur illud* cum imperio ac securibus *ex IV.* 5. *repetitum esse, ubi de Verre:* o praeclaram defensionem! *mercatorem cum imperio ac securibus* in provinciam misimus. *nisi forte Cicero invidiose et accusatorie rem augere voluit.*

IMPETRATIO. Att. XI. 22. *impetrationes* nostras nihil valere.

IMPETRARE. Div. I. 2. magna vis videtur esse in *impetrandis* consulendisque rebus. *Est verbum augurale, idemque significat, quod* impetrire, *de quo mox.* Impetrare *habent etiam Codd. Plin. H. N. II.* 52.

IMPETRIRE. Div. I. 16. avibus magnae res *impetriri* solebant. *ibid.* II. 15. qui evenit, ut qui *impetrire* velit, convenientem hostiam rebus suis ducat. *Est autem* impetrire, *auspiciis, extis, etc. consulere Deos, an, quod in manibus habemus, felicem successum sit habiturum nec ne: unde, quod aves admittunt, exta felicia suadent, id* impetritum *dicitur. v. Manut. ad Div. I.* 16. *et Hotomann. Obs. IV.* 3. *VI.* 11. *quem jam laudavit Davisius. E loco Ciceronis autem posteriori patet, falsum esse, quod Scaliger ad Festum putabat,* impetrire *dici tantum de auspiciis, de extis autem* litare. *Saepius tamen de auspiciis occurrit, ut Plaut. Asinar. II.* 1. 11. *Plin. H. N. II.* 53. *add. Harduin. ad Plin. XXVIII. f.* 3. *Hoc verbum non est in Nizolio.*

IMPETUS. Dejot. 2. *impetus* dicendi, *pro contentione et vi in dicendo.* **poëtae veteres hoc verbo in periphrasi utuntur. Accius* Div. I. 22. nocturno *impetu*, *pro noctu.* Tusc. II. 8. biformato *impetu* centaurus, *pro biformatus, bicorpor. Est tamen etiam in prosa.* N. D. II. 38. *impetum coeli* moveri vertique, *pro, coelum. Saepe ita est apud Lucretium. v. Ind. Gifanii in h. v.*

IMPIUS. Phil. 6. *extr. impii* cives, *(e lectione Graev.) sunt, qui patriae exitio sunt.*

IM-

IMPRESSUS. ad Div. V. 20. veſtigiis *impreſſa.* Or. II. 4. 5. motus *impreſſus* eſt in ipſo oratore.

IMPRIMERE. Tuſc. I. 25. *imprimi* quaſi ceram animum putamus. Phil. V. 6. *imprimère* reip. dedecus.

IMPROBARE vitam. Inv. II. 10. *improbam, ſceleratam demonſtrare.*

IMPROBATIO. ibid. *eſt verbum rhetoricum eodem ſenſu, quo* improbare.

*IMPROBITAS. *iniquitas.* Quint. 27. *improbitatem* et gratiam cum inopia et veritate contendere. **vis, quae eſt contra leges.* Caecin. 2. *improbitas* Aebutii. **petulantia.* Div. II. 32. *improbitas* ſimiae.

IMPROBUS. *qui contra leges facit.* Verr. I. 42. teſtamentum *improbum.* Roſc. Com. 16. improbi *ſunt iniqui, petulantes, maledici.*

IMPUDENS. Verr. I. 54. *impudens* pecunia: i. e. *valde magna, quam poſtulare valde impudens eſt.*

IMPULSIO. Inv. II. 5. *impulſio* eſt, quae ſine cogitatione per quandam affectionem animi facere aliquid hortatur, ut amor, iracundia, etc.

IMPUNITUS. Or. I. 52. omnium rerum *impunitam* libertatem tenere: h. e. *pleniſſimam, non imminutam.* Planc. 12. *impunitum* mendacium *eſt nimis grave et impudens.*

IMPUNITAS. Rabir. Poſt. 10. *impunitas a* judicio et ſermone. Brut. 91. *impunitas* juvenilis et licentia dicendi, *dicitur de redundantia illa in ſcribendo, quae in Cicerone diſplicebat Moloni.*

IMPURE. *illiberaliter.* Att. IX. 12. a quo *impuriſſime* haec noſtra fortuna deſpecta eſt.

IN. *cum acc. pro abl.* Arch. 5. lituram *in nomen* A. Licinii videtis. Roſc. C. 17. *in judicium* habere. Quint. 5. *et ibi Paſſeratius.* Verr. I. 16. Quint. 30. Dom. 29. in Caecil. 20. ad Div. XII. 15. etc. **pro* de. Off. I. 9. *in* philoſophos dictum. *ibid.* 39. quod *in* multis licet dicere. Or. II. 61. quod *in* ſervo bono dici ſolet. **in* Piraea *an rectum ſit?* Att. VII. 3. *Fin. I. 20. potare *in* roſa: h. e. *roſeis coronis ornatum. Gron. ad Sen. Vit. beat. c.* 11. *conf. de hujusmodi periphraſi Lex. Fabri.*

INAEQUABILIS varietas. Partit. O. 4.

INAESTIMABILE. ἀποπροηγμένον. Fin. III. 6.

INANIS. *in oratione et de periodo opponitur* pleno. Brut. 8. **puſillus, humilis.* ad Div. II. 17. animus ipſa malevolentia jejunus atque *inanis.* *Fin. I. 13. 16. cupiditates *inanes.*

INAPPARATIO. Herenn. II. 4. *opponitur apparationi, i. e. praeparationi.*

INAUDIRE. *leviter audire rem quae occultatur.* Att. XV. 26.

INAUDITUS. Balb. 18. res multo ante *inaudita*, i. e. *per famam cognita.*

INCALLIDUS. Inv. I. 3. oratores non *incallidi. v. Callidus.*

INCEDERE. ad Div. VIII. 9. pudeat te, auſum illum umquam eſſe *incedere* tamquam tuum competitorem. *ibid.* II. 9. repente *inceſſi* omnibus laetitiis. **accedere.* Inv. II. 14. facilius animus ad inventionem *incedet. v. Gron. ad Tac. A. I.* 35.

INCENDERE. Verr. I. 33. *incendere* aliquem, i. e. *vivum comburere.* **iratum facere.* ad Div. I. 9. ab eo in me eſt *incenſus.* **illuſtrare.* Nat. D. I. 31. *incenſa* luna radiis ſolis.

INCENDIUM. *judicium capitis.* Att. V. 20. *incendio* Plaetoriano aduſtus eſt. **peſtis.* Dom. 50. *tribunatus Clodii dicitur incendium* civitatis.

INCENSUS. *qui bona ſua in cenſum non detulit.* Caecin. 34. populus cum *incenſum* vendit.

INCERTUS. Verr. V. 52. *incerta* et lubrica aetas adoleſcentis.

INCIDERE. Inv. I. 8. atque harum aliquam in omne cauſae genus *inci-*

miscere. Or. 69. *inculcare* inania verba, quasi complementa numerorum. Or. 15. *extr.* de firmissimis alia prima ponet, alia postrema. *inculcabit*que leviora: h. e. *passim firmis immiscebit.* * Or. II. 5. qui se auribus nostris *in*. *ulcant*: h. e. *qui nobis ad satietatem usque disputant.*

INCULCATUS. Att. XVI. 3. *σύνταγμα* retractatius, crebris locis *inculcatum* et refectum: h. e. *cui passim aliquid additum est, ut sit in retractandis scriptis.* ad Brut. Ep. 16. tradita atque *inculcata* libertas.

INCULTUS. *de pictura.* Or. 11.

INCUMBERE. Or. II. 79. oratio *incumbit* inclinato: h. e. *cum impellit, ut plane nobiscum sentiat, faciat, quae volumus, cum jam sponte non esset a sensu et voluntate nostra alienus. vid. Impellere.* Or. III. 14. quocumque *incubuerit*, h. e. *in quamcunque partem commovere auditorem voluerit.* * ad Q. Fr. I. 1. praesertim cum hi mores ad ambitionem *incubuerint. Eadem constructio, sed in alia re, et alio sensu, est* pro Mur. 26. magna est comitiis consularibus repentina voluntatum inclinatio, praesertim cum *incubuit ad* virum bonum. *etc.* * Att. V. 13. in Caesaris cupiditates *incubui*, te auctore: h. e. *eas juvi.* * Q. Fr. III. 8. se perfecturum, ut *in illo* Caesar *incumbat.*

INCURRERE. *incidere, et multis quidem modis.* Att. VII. 7. tua *λῆψις*, in quem diem *incurrat*, nescio. Off. I. 9. in alterum genus injustitiae *incurrunt.* conf. Planc. 38. Leg. I. 3. *incurret* etiam *(inscribendo)* in annum suum. Or. II. 42. *incurrere* in aliquid casu. * Att. V. 4. modo ne illa exceptio in aliquem *incurrat* bene de nobis meritum: i. e. *offendat, obsit.* * Agr. II. 30. privati agri, qui in publicum *incurrebant.*

INCURSARE. Att. XII. 4. *incursabit* in te dolor meus, non jure ille quidem, etc. h. e. *tibi molestiam creabit.*

INCURSIO seditionis. Cluent. 37. i. e. *impetus, vis.*

INCURVISCERE. Tusc. I. 28. Or. III. 38. *est haec scriptura a Lambino. Codd. MSS. et edd. vett. habent* incurvescere: *quod unice probat Buherius ad Tusc. l. c.*

INDEX. *ad Mur.* 24. *Graevius quaerit, qui sint* indices, *idque se negat scire. Verba sunt:* Catilinam vallatum *indicibus* atque sicariis. *Sic sunt etiam* Sull. 24. Lentuli societates cum *indicibus. Verum nec hic nec illic locum huic verbo putat, sed* latronibus, *aut simili generi. Lambinus conjiciebat:* audacibus, *quia* c. 38. ferrum *et* audacia *junguntur. Sed praeter haec etiam alia loca animadverti, ubi hoc verbum sic est, ut in his, v. c.* Sext. 44. septus armatis *indicibus.* *Salva igitur res est.* Indicis *verbum Ciceronis temporibus convicium et nomen hominis perditi fuit, et nocentis, ut, imprimis sub Imperatoribus, nomen* delatoris *et* cognitoris. *vid. Gron. Sest. IV. 3. scil. quemadmodum quidam delatoribus et cognitoribus, quadruplatoribus utebantur, ut aliis litium calumniis molestiam crearent, sic homines seditiosi conducebant egentes et impudentes perditosque, ut per eos bonos cives vexarent, cum eos in concionibus producerent, ut ab se interrogati conficta crimina et invidiosa proferrent, quibus populum in eos concitarent, aut in Senatu, ut hujusmodi res ederent; vid. Vatin.* 10. 11. *Flacc.* 38. *Sext.* 63. *ad Q. Fr. II. 3. Sueton. Caes. 17. 20.: simile quid accidit in verbo* divisor, *de quo supra.* * *titulus.* Att. IV. 15. parantur orationibus *indices* gloriosi.

INDICIUM. *quod indices edi derunt.* Sull. 13. lege *indicium.* * *praemium indicii.* Vatin. 11. Rosc. Am. 37. *indicii* partem capere. * *delatio nominis, partes accusatoris.* in Caecil. 11. si tibi *indicium* postulas dari.

IN-

etc. cf. Verr. V. 29. Mur. 25. Acad. IV. 6.

INDUSTRIA. *quomodo a diligentia differat, v. in Diligentia.* * *in primis dicitur apud Ciceronem de studio agendarum, in foro controversiarum, et labore, qui in eo sumitur.* Sext. 65. Mur. 7. 10. * Verr. III. 4. odistis has nostras *industrias.*

INDUSTRIE. *compar.* Dom. 11. *industrius* ac saepius scribere.

INENODABILIS. Fat. 9. res duae *inenodabiles.*

INEPTE. *alieno tempore, praeter rem.* ad Div. VI. 7. ne ea res mihi *inepte* noceret.

INEPTIAE. *res minutae, non dignae alicujus persona.* Or. III. 49. ut *ineptiarum* crimen effugiam. * *de desiderio patriae nimio est* ad Div. VII. 6. * *affectatio, argutatio.* Brut. 63. actio *ineptiis* claudicat.

INEPTUS. Or. II. 4. *qui sit?*

INERTIA. *in plurali est* Partit. 10.

INEXPIABILIS. Tusc. I. 22. *inexpiabili* religione sancire, i. e. *quae violari non possit aut debeat, propter gravitatem poenae.*

INEXPLICABILIS. Pison. 33. si Caesar se mihi implacabilem *inexplicabilem*que praeberet. *Mss. et edd. vett.* inexpiabilem. *v. Not.* * Acad. IV. 29. inexplicabilia, *sunt sophismata veterum, quae negabant dissolvi posse, ut sorites, mentiens, etc.*

INIRE. Agr. II. 25. *inietur* ratio. *v. Graev. ad h. l.*

INFANS. *opp. eloquenti.* Brut. 23. Inv. I. 3. * *vanus, inanis.* Att. X. 18. Hortensiana omni fuere *infantia.*

INFANTIA. *opp. eloquentiae.* Or. III. 51. Att. IV. 6.

INFELIX. Rab. Perd. 4. *infelix* arbor. *vid. Arbor.* * *perniciosus.* Phil. II. 26. si quis sit reip. *infelix.*

INFERCIO. Or. 69. *inferciens* verba, quasi rimas expleat.

INFERIOR. Att. II. 24. ex *inferiori* loco dicere, *de actore causae forensis, respectu Praetoris.* * Font. 11. supplices *inferiores*que.

INFERRE. Caecin. 6. inferro se, *de eo, qui se sponte, nemine postulante, offert in negotiis alterius gerendis, voluntarius amicus, ut paullo post dicit. Alii male corrigunt* ingerere, *vel* inserere: *ut bene judicat Hemsterhusius V. Cel. ad Lucian. I. p.* 850. Sull. 19. quibus regionibus se *inferebat.* Balb. 10. se in periculum capitis *inferre.* * Or. II. 53. misericordiam *inferre, de oratore, cum incipit movere misericordiam.* * Manil. 22. *inferre* alicui causam belli.

INFESTUS. Att. IX. 16. XVI. 1. *infestum* habere mare.

INFICIO. *imbuo, erudio.* Fin. III. 2. *infici* iis artibus. Att. I. 13. vereor, ne hoc, quod *infectum est*, serpat longius. *Sive hoc* infectum *de macula capias, sive cum Gronovio interpreteris,* peste, tabe contactum, *improprie dicitur. Nam macula* inficit, *non* inficitur; *nec quod tabe infectum est, sed tabes, pestis serpit.*

INFINITE. Or. 36. paene *infinite.* in perorando. i. e. non per intervalla, sed continenter et per totam perorationem.

INFINITIO. Fin. I. 6.

INFINITUS. Or. I. 31. *infinitae* rei quaestio: h. e. *sejunctae a circumstantiis personarum et temporum, quae uno verbo* causa *dicitur.* v. Or. II. 15. * infinitum *dicitur etiam, quod nullos temporis locorumque terminos certos habet: ut* Verr. III. 91. et illud *infinitum* Antonii *imperium* senserat Sicilia. *v. Ind. Hist. in M. Antonius Creticus. Sic, quamquam paullo aliter*, Agr. II. 18. infinita *potestas. add. Gronov. ad Liv. III. 9.* * *Compar.* infinitior *est* Top. 8.

INFIRMATIO. Agr. II. 4. *infirmatio* rerum judicatarum.

INFIRME. ad Div. XV. 1. *infirme* animatus.

INFIRMITAS. Rosc. A. 4. *infirmitas* animi, *de timore.* ad Div.

INFUSCARE. *corrumpere.* Brut. 47. quos non barbaria domeſtica *infuſcaverat*, recte loquebantur.

INGENIUM. Fin. V. 13. *quid ſignificet?* * Roſc. A. 22. nec *ingenio* accuſatoris res judicatur: h. e. *non ex oratione ejus, qua crimen auxit, et omnibus coloribus veri infecit.*

INGENUITAS. *eſt eorum, qui liberis parentibus nati ſunt, quorumque nemo juſtam ſervitutem ſervivit.* Verr. I. 58. *ingenuitatis* ſignum. *v. Bulla.*

INGRATE. Dejot. 11.

INGRAVESCERE. *debilitari.* Cato 11. corpora defatigatione et exercitatione *ingraveſcunt.* * *augeri.* ad Div. IV. 4. ſtudium hoc (*ſc. philoſophiae*) *ingraveſcit.*

INGREDI. *aggredi, incipere.* Senect. 14. illum lux, aliquid deſcribere *ingreſſum*, oppreſſit. Acad. IV. 6. quod nos facere *ingredimur.* cf. Top. init. *add. Burman. ad Virgil. G. II.* 175.

INGURGITARE. Piſon. 18. *ingurgitare* ſe in flagitia.

INHAERERE. Div. II. 46. lingua *inhaeret*, ut loqui non poſſit. * Fin. I. 20. virtutes quemadmodum ſemper voluptatibus *inhaerent*, *ſc. ex mente Epicuri.*

INHALARE. Piſ. 8. popinam *inhalare* alicui.

INHIBERE. *pro cohibere, impedire.* Verr. V. 63. *de remigibus quid ſit?* v. Attic. XIII. 21. *ex quo loco docet Pearcius*, Or. I. 33. *extr. pro* inhibuerunt *eſſe legendum* ſustinuerunt. *De re ipſa v. Gronov. Obſ. IV.* 26. * *adhibere, uti.* Phil. XIII. 18. eadem *inhiberet* ſupplicia nobis. *Sic dixit etiam Plaut. Bacchid. III. 3.; ſaepe Livius, vid. Gron. ad eum III.* 59. *XXXVI.* 23.

INHIBITIO remigum. *quid ſit?* ad Att. XIII. 21.

INHONORATI. Tuſc. III. 24. *nullis honoribus uſi.*

INHUMANITAS. Or. I. 22. *eſt negantis, quae rogatur, cum facere poſſit.* Mur. 4. *dicitur de eo, qui defenſionem rei deponit, opp. officioſus.* Cato 3. *de eo, qui res humanas aequo animo non fert.* Mur. 36. *eſt ejus, qui facit abhorrentia a vitae humanae cultu et elegantia, - - jungitur enim* ſordibus. Verr. V. 44. *opponitur manſuetudini, etc.* * *de eo, qui conſuetudines vitae communis non ſervat.* Phil. II. 4. in quo te convinco *inhumanitatis.*

INHUMANE. Off. III. 6. *inhumane* facere, contraque legem naturae.

INHUMANUS. Off. III. 11. *inhumanum* eſt, uſu urbis prohibere peregrinos. Lael. 14. non *inhumana* eſt virtus, *ſc. quia populis univerſis conſulit.* * *ruſticus.* Off. I. 36. agreſtis et *inhumana* negligentia. * *ſordidus, qui utilitatem honeſto praefert.* Lael. 13. * *ſtupidus, indoctus.* Or. 51. aures *inhumanae.* Sen. p. R. 6. *inhumanum* negotium. * *ſaevus.* Verr. III. 2. * Verr. I. 42. teſtamentum *inhumanum.* * *inurbanus.* Quint. 3. neque *inhumanus* praeco eſt exiſtimatus. * Off. I. 40. inhumanus *dicitur, qui in convivio meditatur attentius, quod alienum eſt ab homine, in convivio non hilarem eſſe, loqui, etc.*

INIBI. Phil. XIV. 2. *inibi* ſum: i. e. *hoc ipſum cogito*, etc. *v. Ferrar. ad h. l.*

INJICERE. *mentionem facere, dicere, edere.* Att. XVI. 5. Bruto cum ſaepe *injeciſſem*, de ὁμονοίᾳ, non perinde atque ego putaram, arripere viſus eſt. cf. Quint. 21. Dom. 6. imperitis *injecerat* nomen meum. * Nat. D. I. 20. in quam ſe animus *injiciens* ac intendens etc. *Hinc defendi poteſt lectio* Tuſc. IV. 6. in quam *injecta* eſt inflammata libido: *ubi Daviſ. ed. ſec. correxit* inlecta. * ad Diverſ. VII. 16. nunc in hibernis *injectus* eſſe videris, itaque te commovere non curas. *Simile eſt* Dom. 24. *extr.* ſe in medios hoſtes *injeciſſe*, *pro conjeciſſe.* * Verr. V. 9. niſi exiſtimatis, hominem ſine aliqua cauſa *injectum* eſſe ad tam incredibile

cri-

principium philoſophiae eſſe inſcientiam, prudenterque Academicos a rebus incertis aſſenſionem cohibuiſſe. *Hujus loci quot ſint explicationes atque emendationes, difficile eſt enumerare. Olivetus, novem doctorum hominum ſententiis commemoratis, ipſe ita verba, de quorum ſenſu quaeritur, interpretatur: que la philoſophie doit porter ſur des principes evidemment connus; approbante Buherio. vid. Entretiens de Ciceron ſur la nature des Dieux T. I. p.* 341. 437. *Sed non erat, quare ſic ſe verum verborum ſenſum vidiſſe exiſtimaret. Nam ſi quis Academicae diſciplinae rationem conſideret, quae nihil certi eſſe ac percepti contendit, et hanc interpretationem cum ſequentibus comparet, facile intelligat profecto, longe aliam his verbis vim eſſe ſubjiciendam! Vidit hoc vir doctiſſimus, qui in Miſcell. Obſervatt. Vol. III. T. II. p.* 154. *quamquam interpretationem Oliveti viderat, tamen novam ſententiam propoſuit. Socrates, ait, a quo Academici profecti ſunt, in cujus auctoritate certe libenter deliteſcebant, is igitur dicere ſolebat, ſe unum hoc ſcire, quod nihil ſciat. Ideoque inter Academicos receptum eſſe potuit (cur non potius, fuit?) hoc placitum:* ἀρχὴν τῆς φιλοσοφίας εἶναι τὴν τῆς ἀγνοίας γνῶσιν. *Haec omnia recte. Quid ergo? Cenſeo legendum:* inſcientiae ſcientiam. *Qua ſenſum, non male, ſed emendatione nil opus. Abbas Morellius in Elémens de la Critique p.* 68. *corrigit* ſolertiam. *male. Alius vir doctus eodem loco commemorat conjecturam docti hominis, neſcio cujus, e Bernardi Novis Reip. Litter. qui legebat:* Principium philoſophiae eſſe Scepſin: *ſed ſibi, etſi ſe nondum expediat, tamen placere maxime ostendit Baelii conjecturam, qui reponi volebat:* principium philoſophiae non eſſe ſcientiam. *Viderunt viri doctiſſimi veram loci ſententiam, ſed praeter rem medicas ei admoverunt manus. Scilicet* inſcientiae *verbum duplicem vim habet apud Ciceronem: vulgarem alteram, quae neminem fugit; alteram vero remotam ab uſu plebis, eamque in nullo Lexico, quod ſciam, commemoratam. Ea eſt* Acad. I. 12. Si quid ita erat comprehenſum, ut convelli ratione non poſſet, *ſcientiam*: ſin aliter, *inſcientiam* nominabat Zeno: ex qua exiſteret opinio, quae eſſet imbecilla et cum falſo incognitoque communis. *Hanc* inſcientiam *defendebant Academici, qui nihil ſtatuebant eſſe perceptum, h. e. ita comprehenſum, ut convelli ratione non poſſet*, Acad. I. 6. *Itaque hanc ſummam legem et principium totius philoſophiae putabant, nihil certo ſciri, nihil percipi poſſe: contra quos coorti Stoici ſcientiam menti humanae et perceptionem comprehenſionemque aſſerebant. Quare cum Cicero, id quod inter omnes conſtat, Academicam rationem ſequeretur, vel illam philoſophorum de natura Deorum disſenſionem confirmare* inſcientiam Academicam *exiſtimabat, et Academicos propterea prudenter, cum omnia incerta ſint, aſſenſionem ubique cohibendam putare. Haec ex proluſione a.* 1737. *edita, qua varios locos in libris de Nat. D. emendavimus et illuſtravimus.*

INSCRIBERE. *tribuere.* Tuſc. V. 26. *inſcribere* ſibi nomen philoſophi.

INSECTARI. *inſtare, urgere.* Font. 1. *inſector* ultro, atque inſto accuſatori; *inſector*, inquam, et flagito teſtes. *Sic et* Planc. 19.

INSEPULTUS. *non ſepultus:* Phil. I. 2. qui illam *inſepultam* ſepulturam effecerant: h. e. *qui Caeſarem ſepelierant, qui ſepeliendus non erat, ut, opinione hominum, et jure, idem ſit, ac ſi ſepultus non eſſet. Contra pro* ſepultus *eſt* Phil. XIV. 12. veſtra virtus nec oblivione eorum, qui nunc ſunt, nec reticentia poſterorum *inſepulta*

eſſe

IN-

INSTIMULATOR seditionum, Dom. 5.

INSTITUERE. Mur. 9. *instituere* actionem, *idem est, quod* informare, *de quo supra.* cf. Phil. IX. 5. * *constituere, inducere. ibid.* 28. miseram conditionem *instituet* periculis hominum.

INSTITUTIO. Tuscul. I. 25. progressiones *institutiones*que stellarum. *Hanc vocem nullum idoneum sensum habere, viderunt viri docti. Quidam legunt* institiones, *quod receptum est in Davisianam secundam. Id habet commodam interpretationem. Nam planetae, de quibus sermo, interdum* insistere, *h. e. stare, videntur: unde* stationes planetarum *dicuntur, et ipsi planetae* stationales, *ap. Plin. II.* 15. 16. *Buherius autem legendum censet* insecutiones, *et pro* progressiones, praegressiones, *nixus loco* Nat. D. II. 20. tum antecedunt, tum subsequuntur. *Sed ibi haec verba referuntur ad solem, quem planetae modo antecedunt, modo sequuntur: hic autem de eorum cursu simpliciter et per se loquitur Cicero. Ibidem autem hae stellae dicuntur interdum ad quoddam tempus* insistere. * N. D. II. 13. in omni *institutione* rerum: h. e. *in omnibus rebus, quas natura instituit, fecit.* * Att. I. 17. conservare rationem *institutionem*que nostram. i. e. *consilium agendae rei ab initio susceptum, der erste Plan.*

INSTRUCTOR convivii, Sen. p. R. 6.

INSTRUCTUS. Or. 5. *instructa* oratio, *est apte composita, structa, numerosa.*

INSTRUCTUS, *ûs.* Or. III. 6. eodem *instructu* et ornatu comitata oratio.

INSTRUERE. Off. II. 7. ita *se instruunt*, ut metuantur: i. e. *hoc agunt. pro* instruere *dicitur etiam hoc sensu* comparare se.

INSTRUMENTUM. * *materia, facultas.* Rabir. Post. 1. *instrumentum* bonitati quaerere. Catil. II. 5. *instrumenta* virtutis, *sunt bona naturalia, quibus ad virtutem facilius pervenitur.* ad Brut. 15. *instrumenta* regia, *sunt honores, imperia, quibus abutuntur homines ad dominationem parandam.*

INSULA. *de domo, a nulla parte aliis aedibus juncta, sive potius, de aedibus pluribus junctis unius domini, et ab omni parte liberis.* Coel. 7. *insulam* esse venalem. Off. III. 16. Claudius proscripsit *insulam.* cf. Fin. II. 26. *v. Graev. et Manut. ad Coel.* 7.

INSULSITAS. Att. V. 11. *insulsitatem* rei ferre. *ibid.* XIII. 29. *insulsitas* villae.

INTEGER. ad Div. V. 20. *coll.* Or. III. 4. res est in *integro*; *ita dicitur, ut* causa *integra*, ad Div. I. 5. * *inviolabilis vel inviolatus.* Rosc. A. 38. jus *integrum.* * ad Div. X. 8. ad societatem *integerrimorum* periculorum accedere. * Or. II. 45. *integrae* sententiae: h. e. *nullo fuco corruptae.* * Div. I. 29. integri *opponuntur repletis jam cibo et potu: sic,* integra fames, ad Div. IX. 20.

INTELLIGENTIA. *notio.* Top. 5. *intelligentia* impressa. cf. Leg. I. 9. 10. * *captus.* Leg. I. 16. Orat. I. 58. Or. 33. *intelligentia* popularis, *opponitur subtiliori, quae ex arte petitur: hinc* intelligentia *simpliciter* Verr. IV. 21. *tribuitur ei, qui de re aliqua bene judicat, tanquam de tabulis, vasis caelatis, etc. eodem modo dicitur etiam.* [cf. de Inv. II. 53. R.]

INTELLIGERE. Verr. IV. 14. 2. *cf. Burm. ad Sueton. de Grammat. c.* 10. * Inv. I. 39. *intelligitur* ex se; *de axiomatis, quae hodie vocantur.*

INTEMPERANS. Tusc. II. 17. est *intemperans* militaris in forti viro gloria.

INTENDERE. *de eo, quod quis instituit facere in quocunque genere.* Or. I. 20. 31. quod *intenderemus*, confirmare. *v. Intentio.* Quint. 29. quem, quomodo nunc in-

Att. VI. 1. *intercessisse* se pro iis magnam pecuniam. *ubi v. Manut.* cf. I. 16. Phil. II. 18. *Salmas. Mod. usur. p.* 726. *De Tribunis quid sit* intercedere, *notum est.*

INTERCESSIO. *sponsio in re pecuniaria.* Parad. 6. 2. *intercessiones* pecuniarum. * *opera ejus, qui se in aliqua re interponit, mediator sit.* Att. I. 4. mea *intercessio* et est, et fuit parata.

INTERCESSOR. *qui se interponit, mediator, ut hodie dicunt.* Rosc. A. 38. isto hortatore, auctore, *intercessore*, Legati ad Sullam non adierunt. **sponsor.* ad Div. VII. 27. utinam semper Tribunus esses! *intercessorem* non quaereres. *Ludit in ambiguitate verbi, quod et sponsorem significat, et Tribunum intercedentem alicui rei, h. e. vetantem.*

INTERCLUDOR. dolore, quo minus etc. Att. VIII. 8. i. e. *impedior.*

INTERCOLUMNIUM. *spatium columnis interjectum.* Verr. I. 19. ad Q. Fr. III. 1. *adi Gothofred. ad Cod. Theod. l.* 45. *de operib. publ. (L. XV. tit.* 1.)

INTERDICERE. *verbum praetorium. vid. Interdictum.* Caecin. 8. 13. * *obiter dicere.* Herenn. II. 11.

INTERDICTUM. *decretum Praetoris, certis formulis conceptum, quo aliquid jubet vel vetat: inprimis in controversiis de possessionibus, cum eum, qui ex aliquo loco dejectus est, restitui jubet, donec res judicio plana facta sit. v. Justiniani Inst. IV.* 10. *et ibi Hotomann.* Caecin. 8. possessio per *interdictum* repetita. *ibid.* 14. hujus rei *interdictum* majoribus in mentem non venisse. *ibid.* 31. *interdictum* quotidianum. ad Div. VII. *penult. interdictis* defendere possessionem. Or. I. 10. *interdicto* tecum contenderent. * Dom. 26. *interdictum* sceleris. i. e. *scelestum, de lege, qua Ciceroni aqua et igni interdictum erat.* * Pis. 21. *interdicta* Deorum: *sunt prodigia, et similia, ut responsa sacerdotum. v. Not.*

INTERDUCTUS. *signum interpunctionis.* Or. 68. *interductus* librarii.

INTERFATIO. *interpellatio.* Sext. 37.

INTERFICERE. in Oecon. ap. Non. herbas arescere et *interfici. Sic et Virgil. G. IV.* 330. *dixit.*

INTERIMERE. *tollere.* Mur. 12. *interimere* sacra.

INTERIOR. *remotior, et paene ultimus.* Manil. 22. gentes *interiores, sc. Asiae, remotiores ab ora maritima, adeoque etiam Roma.* ad Q. Fr. III. 1. *interiore* epistola: h. e. *paene ultima: ad q. l. Manut. Et ratio, atque aliae formulae ostendunt,* interius *esse, quod a conspectu longe remotum est. Sic fere* Acad. IV. 2. interiora Luculli *sunt ea ejus bona, quae non omnibus nota sunt, nec in oculis omnium versantur, ut studia literarum: hinc* interiora *dicuntur* subtiliora. Nat. D. III. 16. *interiores* et reconditae literae. ad Div. VII. 33. *interiores* literae. conf. III. 10. Div. II. 16. haec in promtu sunt, *interiora* videamus. *cf. Intimus.* * ad Q. Fr. I. 1. *Octavius, qui Macedoniam regebat, dicitur Ciceronis, Asiae Praetoris,* vicinus interior. * *arctior, conjunctior.* Off. III. 17. *interior* societas. *ib.* I. 17. *interius* est, esse ejusdem civitatis. * *brevior.* N. D. II. 41. *cursu interiore* brevi convertitur orbe. Acad. IV. 20. cursu *interiore.* * *medius.* Or. III. 61. contentionis extremum, quod tamen *interius* est, quam acutissimus clamor, - - est item contra quiddam in remissione gravissimum.

INTERITIO aratorum facta nulla est, Verr. III. 54.

INTERMISSIO. Partit. Or. 6. *opponitur* circumscriptioni, i. e. *periodo, estque oratio per membra, non inter se nexa modo periodico.*

INTERIUS. Or. III. 49. *interius* insistere. *v. Insistere.*

INTERMORTUUS. Mil. 5. *intermortuae* conciones, *interpretan-*

ſaepe

saepe usus est hoc verbo Tacitus, ut A. XIV. 46. itemque Sallust. Catil. 18. *ubi Cortius et h. l. Ciceronis affert, sed male* interrogare *explicat quaerere de aliquo, et de judicio: pejus laudat locum Livii VIII.* 32. *ubi longe alia ratio.*

INTERROGATIO. *est actoris, cum testem, sive suum, sive adversarii interrogat: cujusmodi est oratio in Vatinium. vid. Argum. Orat. in Vat.* ad Div. I. 9. tota vero *interrogatio* mea nihil habuit, nisi reprehensionem tribunatus ejus. *Ex interrogatione hac Vatinii intelligitur, etiam objecta esse testibus interrogando, quibus fides eorum infirmari posset. conf. de hoc genere Casaub. ad Sueton. Aug. c.* 33. *Gruter. ad Tacit. A. VI.* 47. *Acad. I. 2. nihil apta *interrogatione* concludunt, *de dialecticis, ubi vel est argumentatio per interrogationem, vel vitium scripturae.*

INTERSPIRATIO. Or. III. 51. *interspirationes* aequales, *sunt aequales partes periodorum, atque adeo periodi, quae uno spiritu pronunciantur, ut adeo aequalibus intervallis respiretur.* cf. c. 44.

INTERSUM. Acad. IV. 26. quod *ab eo* nihil *intersit. ibid.* 9. negant, ea quicquam *interesse a* falsis, i. e. *differre.* *Rosc. Am. 14. *in* convivio *interfuit.*

INTERTRIMENTUM. Verr. I. 50. *est damnum, quod ad duos pertinet, ut detrimentum ad unum. Ascon.*

INTERVALLUM. Or. III. 46. sine *intervallis* loquacitas: h. e. *sine interpunctis et interspirationibus.*

INTERVENTOR. *interpellator.* Fat. 1. vacuus ab *interventoribus* dies.

INTERVERTERE. *avertere, intercipere.* Dom. 43. *interversa* aedilitas. Verr. IV. 30. *interversum* donum.

INTERVISERE. *invisere.* ad Div. VII. 1.

INTIME. Qu. Fr. I. 2. *intime* commendavi: i. e. *accuratissime. Sic* interior custodia *Liv. XXIII.* 19.

INTIMUS. *accuratissimus, subtilissimus.* Or. I. 21. disputatio *intima.* Cluent. 21. artificium *intimum.* *Dom. 34. non quo mihi P. Scipionis vis *intima*, privati hominis, displiceret. *Dixit etiam Tacitus A. XV.* 2. *extr.* vires *intimae:* i. e. *summae, omnes.*

INTOLERANTIA. *passive.* Cluent. 40. *jungitur* cum superbia. Agr. II. 13. *active:* intolerantia regum.

INTORQUERE. Tusc. IV. 36. alternis versibus *intorquentur* inter fratres contumeliae.

INTRACTATUS. *indomitus.* Lael. 19. *intractatus* equus.

INTRARE. Flacc. 10. *intrabo* etiam magis, *sc. in caussam, accuratius agam.*

INTRUDERE se, Caecin. 5. *idem est, quod* inferre se, *de quo supra.*

INTUERI. *sequi, imitari.* Sext. 45. quod *intueri* debeant. Or. II. 21. *intueri* aliquem. * *imperterriti animi signum, intueri id, quod periculum minatur.* Sext. 9. tempestatem *intueri. v. Interpr. ad illud Horatii:* qui rectis oculis monstra natantia vidit.

INTUS. Verr. I. 20. *intus* canere; *de citharoedo Aspendio, est sinistra manu tractare fides. v. Canere.* Agr. II. 26. *proverbialiter est, suis commodis studere.*

INVADERE. *cum praepos.* in. Off. II. 21. hoc malum *in* remp. *invasit. cum dat.* ad Div. XVI. 10. furor *invaserat* improbis. *ubi v. Victorius.*

INVALITUDO. Att. VII. 2.

INVEHERE. Tusc. IV. 17. quemcunque casum fortuna *invexit.* *Phil. III. 13. cum ille in me *invehens*, *ab* invehi. *Sic et est* N. D. I. 28.

INVENIRE. *parare.* Manil. 14. unde tam incredibilem cursum *inventum* putatis. Vatin. 9. *inventis* auspiciis, i. e. inductis.

dem se obtulerint: ad Div. I. 1. Or. 52.

IRREPERE. *insinuare se artibus alicui.* Or. 28. *irrepere* in sensus hominum. Har. R. 25. in opinionem gratiae *irrepere.* * *de heredipetis.* Off. III. 19. ut possit nomen ejus in testamentum *irrepere.*

IRRETIRE. Tusc. V. 21. iis erratis se *irretierat*, ut etc. Vatin. 1. loquacitatem interrogationibus *irretitam* retardare. Har. R. 4. *irretitus* est odio honorum.

IRRIDERE. ad Div. XI. 26. qui etiam *in* philosophum *irriseris.*

IRROGARE. *est populum lege rogare, ut aliquid jubeat, quod ad alterius incommodum pertinet.* Dom. 22. multam *irrogare. vid. Multa.* Sext. 30. *irrogare* privilegium. *v. Privilegium. Hinc*

IRROGATIO. Rabir. Perd. 3. *irrogatio* multae.

IRRUMPERE. Lig. 5. *irrumpes in* fletum nostrum; h. e. *impedies, interpellabis.*

IS. *reciproce.* Or. I. 54. se se meruisse, ut - - decoraretur, et *ei* victus publice praeberetur. * *dat.* eo, *pro* ei. Verr. IV. 4. quod *eo* loco praeerat. *Nisi* praeerat *absolute accipere, et* in eo loco *intelligere malis.*

ISTIC. Fin. V. 26. *istic* sum: i. e. *hoc ago, cogito facere.*

ITA. *in confirmando, et jurando.* Catil. IV. 6. *ita* mihi salva rep. perfrui liceat, *ut* ego etc. cf. Verr. V. 14. **Elegans et varius porro est hujus particulae usus, ut, hac causa allata.* Verr. I. 46. *ita* intercessit, quod etc. ad Div. XIII. 56. is *ita* sibi persuadet; *sequente acc. cum inf. ubi aut redundat, aut pro* hoc *ponitur. Sic et est* Ep. 23. 25. VI. 2. Lig. 1. Sull. 7. si *ita* sunt, *redundat.* Verr. I. 46. *ita* me audite: i. e. *eo animo.* Mil. 10. *ita* profectus est: i. e. *eo tempore.*

ITAQUE. *post longiorem parenthesin, ut* Fin. I. 6. deinde homo acutus, cum - - attingere; *itaque. ubi plura v. ap. Davisium.*

ITER. Leg. I. 13. *iter* hujus sermonis vides. Att. IV. 2. *iter* amoris nostri et officii. ad Div. XI. 13. *itinera* multo majora fugiens, quam ego sequens. *Graeviana addit:* fecit.

ITERARE. Att. XV. 13. tibi *itero* dicere. Tusc. II. 19. Att. XIV. 14. *itera dum* eadem ista mihi. *ubi vid. Gronov.*

ITERATUS. Or. II. 30. ager non semel aratus, sed novatus et *iteratus. vid. Salmas. ad Solin. p.* 509. *ss.*

JUBEO. *de populo proprie dicitur, cum legem accipit.* ad Brut. 4. Senatus censuit, populus R. *jussit.* * *de Praetore jus dicente, cum decernit, et quidem, ut Hotomanno placet, cum ita decernit, ut recusare liceat, cum contra* decernere *dicatur, ubi non licet, recusare.* Quint. 8. quin ita satisdare *juberetur. ibid. jubet* P. Quintum sponsionem facere: recusabant, qui aderant tum Quintio. *Hotomanni sententiam ille ipse locus refellit; nam statim subjicit Cicero:* Dolabella aut satisdare aut sponsionem *jubet* facere, et recusantes nostros advocatos acerrime submoveri. * *an* jubere *casum accusativum vel dativum regat apud aureae aetatis scriptores, disputatur. v. Lexic. Fabr. et adde Interpretes ad Caes. B. C. III.* 98. *Burm. ad Ovid. Met. VIII.* 752. *Gronov. Duker. et Drakenborch. ad Liv. XXVII.* 24. *In loco Ciceronis* Att. IX. 13. *init.* quamquam hae *mihi* literae Dolabellae *jubent*, ad pristinas cogitationes reverti, *Corradus intelligebat* scriptae, *ut ad* literas *referatur. Malim,* mihi *pleonastice additum dicere, ut in illo:* vide *mihi* hominem, *et similibus: quae ratio etiam in nostra lingua obtinet, in familiari in primis sermone. Sed cum infinitivo activo poni, intellecto post* jubeo *accusativo personae, patet e loco supra allato e Quintiana. add. Burm. ad Virgil. Aen. II.* 3.

judicia restituta sunt. Quint. 28. Verr. III. 28. *judicium* pati, *ita dicitur, ut accipere judicium. v. Accipere.* Verr. I. 53. *judicium* habere, *de reo: sed* Verr. II. 29. *de petitore et reo dicitur.* Leg. II. 17. *judicia* perrumpere. *v. Perrumpere.* Sen. p. R. 8. *tollere* judicia, *de Clodio, qui corruperat.* Arch. 11. *judicium* exercere, *de eo, qui praeest judicio.* ad Div. V. 18. *judicium* potentiae alicujus condonare, h. e. *ita pronunciare, ut potenti alicui placet, contra jus.* Brut. 1. fecerat *judicium* dignitatis meae. Flacc. 37. cum non deducendo *judicium* feceris, plus falsam epistolam habituram ponderis. *Sed Graevius e Franc.* 1. *malebat:* indicium, *quod rectius puto.* Mur. 2. periculum *judicii* praestare, *dicuntur ii, qui in eo, quod vendunt, evictionem praestant. vid. Auctoritas, n.* 21. 1. Verr. I. 53. etenim id *judicium* me uno defendente *vicit. Graevio non displicebat lectio Franciani:* in judicio: *sed recepta tenenda; genus enim hoc loquendi Ciceroni non inusitatum in aliis rebus. Sic* Caecin. 31. *vincere* sponsionem *est in Graeviana, quod probo.* *judicium *dicitur etiam pro judicibus.* Verr. II. 18. *judicium* sortiri: *quod a Graecis sumtum, qui dicunt κληροῦν δικαστήριον.*

JUGATIO. Cato 15. capitum *jugatio* in vitibus. *Varro R. R. I.* 8. *Columella IV.*17. *sq. Modus jugationis exprimitur a Pontedera ad init. L. III. Columellae, tab. I. f.* 12. *ed. Gesner.*

JUGATUS. Tusc. III. 18. omnes virtutes inter se nexae et *jugatae sunt. Proprie de vitibus dicitur. v. Jugatio.*

JUGIS. Div. II. 36. ne *juge auspicium* fiat, jubent jumenta disjungere. *Est* juge auspicium, *cum jumentum junctum stercus facit. Servius ad Virg. Aen. III.* 537. *Davies.*

JUGUM. Verr. III. 11. in singulis *jugis* arant. Jugum *est, quod juncti boves uno die exarare possunt. Varro R. R. I.* 10. *et ibi Intt.* **par.* Phil. XI. 2. *de Antonio et Dolabella:* hoc *jugum* impiorum nefarium: *ubi vid. Ferrar.*

JUMENTUM. *equus.* ad Div. XI. 13. eram sine equitibus, sine *jumentis.* Attic. XII. 32. *jumentis* Athenis nil opus, *vid. Cuper. ad Petron.* 117. *ubi Petronius ipse caballum interpretatur: sic est etiam ap. Sueton. Ner.* 5.

JUNCTUS. Or. III. 43. oratio *juncta: opponitur* hiulcae, *atque adeo oritur ex collocatione apta verborum.* Or. c. 36. verba *juncta opponuntur simplicibus.*

JURARE. Att. XII. 13. perpetuum morbum *jurare.* Rosc. C. 1. essene quemquam tanta audacia praeditum, ut quod injuratus in codicem referre noluit, *(sc. quia falsum erat)* id *jurare* in *litem* non dubitet: h. e. *id sibi deberi, jurejurando confirmet, litis obtinendae causa.* **jurare* Jovem lapidem, ad Div. VII. 12. *est per fictile simulacrum Jovis in Capitolio, ut ostendit Rycquius de Capitolio c.* 18. *p.* 229. *De ipso ritu sic jurandi v. Gell. I.* 21. *et alios, quos Rycquius laudat l. c.*

JURIDICIALIS. *Inv. I. 11. *Verbum hoc molestum esse dicit* Top. 24.

JURISCONSULTUS. Orat. I. 48. *extr. quid sit?*

JURISDICTIO. *quid fuerit, non convenit satis inter JCtos, de eaque multa parum accurate dicuntur. Est Ger. Noodtii libellus de Iurisdictione et Imperio, in quo multa parum vere et accurate dicta sunt, de quibus hic dicere non est necesse. Hic nobis sumemus tantum breviter demonstrandum,* jurisdictionem Ciceronis temporibus versatam esse in solis causis privatis, iisque ita propriam fuisse, ut publicis quaestionem. *Nam* 1) *jurisdictio omnis posita est in* edicto *et* ex edicto decretis. *Usus illorum trium ver-*

verborum, do, dico, addico, omnis in decretis conſumtus eſt; quod ex primo et ſecunda Verrina, quae ſunt ſedes propriae hujus argumenti, ſole clarius eſt. Verr. II. 48. an dubitabit quisquam, quin is *venalem* in Sicilia *jurisdictionem* habuerit, qui Romae totum *edictum* atque omnia *decreta vendiderat?* quin is ab Siculis ob *decreta* interponenda pecuniam acceperit, qui M. Octavium Ligurem ob *jus dicundum* popoſcerit. *Vides tamquam res easdem permutari* jurisdictionem *et* decreta cum edicto. Verr. I. 40. *extr.* ita me de praeturae criminibus auditote, ut ex utroque genere et *juris dicundi et* ſartorum etc. *Locus de jurisdictione Verris eſt* c. 41-48: *totus autem eſt in exprobranda edicto iniquo, et decretis injuſtis. ibid.* 46. quae libido iſtius in *jure dicundo*, quae varietas *decretorum* fuerit. *cf.* ad Q. Fr. I. 1. §. 7. 2) *Romae uni Praetori urbano tribuitur, et peregrino, quorum magiſtratus in ſolis cauſis privatis verſabatur, (niſi ſi forte SCto, aut alia cauſa eis etiam quaeſtio quaedam tributa fuit, ut Verri. v. Verr. I. 60.) et quaeſtionibus diſerte opponitur.* Verr. I. 47. *Verres objicit de liberto, cui hereditatem ademerat in praetura urbana:* Proſcriptum juvit, lex eſt, poena eſt. *Cicero reſpondet:* Quid id ad eum, qui jus dicit? *Nempe iſta res eſt quaeſtionis, eſt cauſa publica, quae jurisdictioni non ſubeſt. Itaque* jus dicere, *et* jurisdictio *non ſemel ponitur pro ipſa* praetura urbana. Verr. V. 14. cum tibi ſorte obtigiſſet, ut *jus diceres.* Muren. 20. in ipſa praetura nihil ne exiſtimas inter tuam et iſtius ſortem interfuiſſe? Murenae ſors ea fuit, quam omnes neceſſarii tui tibi optabamus, *juris dicundi (fuit autem Murena Praetor urbanus)*: qua in ſorte ſapiens Praetor, qualis hic fuit, offenſionem vitat, aequabilitate *decernendi*, benevolentiam adjungit lenitate audiendi: quid tua ſors? triſtis, atrox: *quaeſtio* peculatus. cf. Flacc. 8. *Ex quo efficitur, ut Praetores, qui publica judicia exercent, jurisdictionem nullam habeant; ſed potius imperium, verum civile et quaſi togatum, v. Imperium. Hinc intellige locum e Taciti Agric.* 6. idem praeturae tenor et ſilentium, neque enim *jurisdictio* obvenerat: *quem locum male, neſcio quis, interpretatus eſt in Lexico Fabri, quaſi habuerit quidem jurisdictionem, propter praeturam, ſed eam non exercuerit. Silentium erat in praetura, quia non habebat urbanam aut peregrinam, quae negotioſa erat, ſed quaeſtionem, cujus exercendae rarae occaſiones. Et quoniam in provinciis Praetor aut Proconſul ex cauſis privatis et publicis praeerat, propterea is et jurisdictionem habebat, qua cauſas privatas, et imperium, qua publicas. Quod Verrina ſecunda inſcribitur* de jurisdictione Siciliensi, *in qua tamen etiam agitur de judiciis publicis, primo pertinere poteſt tantum ad partem aliquam ejus libri, ut inſcriptio L. I. et V. deinde hae inſcriptiones non ſunt a Cicerone, ſed forte Aſconio, cujus aetate jurisdictionis notio variata erat, et ita dicebatur, ut etiam publicarum cauſarum cognitionem complecteretur. Sic eſt jam apud Sueton. Jul. 40. et pluribus aliis locis.* Flacc. 40. Aſiaticae *jurisdictioni (quam male a Flacco adminiſtratam dicunt)* urbana *jurisdictio* reſpondebit. conf. c. 8. *Flaccus autem Praetor urbanus fuerat. De jurisdictione Praetorum urbana v. Sigon. I. A. C. R. I. 20. de jurisdictione provinciali eundem de A. J. prov. II. 5. Haec diſputatiuncula de jurisdictione antiqua probata eſt a viris doctis, nominatim Gesnero, V. Cel. in Theſauro. De jurisdictione ſub Caeſaribus egimus ad Suetonii Caeſarem in Excurſibus.*

JUS. *Significat omnia ea, ex quibus, quid juſtum ſit, quid fa-*

faciendum, quid omittendum, intelligitur, tamquam leges, edicta Praetorum, consuetudo, etc. Verr. I. 41. *Hujus juris plura genera sunt. Apud Ciceronem haec observavi:*

1) Civile. *(v. Civilis.) sed aliter sumitur* jus civile Flacc. 32. quaero, sintne ista praemia censui censendo? habeant *jus civile? nempe ita, ut significet conditionem, qua gaudent praedia, quae in censum deferri possunt.*

2) Divinum *est* a) *naturale.* Sext. 42. tum domicilia conjuncta, quas urbes dicimus, invento et *divino* et humano jure, moenibus sepserunt. *antea dixerat* naturale *et civile.* Har. R. 16. jus Legatorum cum hominum praesidio munitum sit, tum etiam *divino* jure esse vallatum. b) *pontificium.* Har. R. 7. *extr.* domum publico omni praecipuo, et humano et *divino* jure munitam. *Liberata erat Ciceronis domus a Pontificibus, adeoque* divino *jure, deinde a populo, lege, (c. 6.) adeoque* humano *jure. Sed utrumque hoc jus publicum est.*

3) Gentium *est naturale.* Off. III. 5. neque hoc solum natura, id est *jure gentium*, sed etiam legibus populorum, quibus in singulis civitatibus resp. continetur. cf. *ibid.* c. 17. *Rab. Post. 15. cum omnia bella *jure gentium* conquiescant. *v. Not.*

4) Humanum, *cum opponitur* divino, *est modo positivum, quod vocant, omne, cum publicum, tum privatum; modo ea pars tantum, quae in rebus profanis versatur. v. Divinus.*

5) Pontificium. Dom. 13. *est de rebus sacris, in quibus Pontifices cognitionem habent. vid. Guther. Jur. Pont. I. 2.*

6) Praediatorium. Balb. 20. *v. Praediatorius.*

7) Praetorium *dicit* a) *edicta Praetorum.* Off. I. 10. quae quidem pleraque *jure praetorio* liberantur, nonnulla legibus. Verr. I. 44. posteaquam *jus praetorium* constitutum est, semper hoc jure usi sumus. b) *totam jurisdictionem praetoriam.* Verr. II. 12. ejusdem modi totum *jus praetorium* fuit per triennium in Sicilia, Verre Praetore. Phil. II. 2. quam injuriam iste intercessoris beneficio obtinuit, non *jure praetorio.*

8) Privatum. *est* civile a) *stricte sic dictum, de quo v. Civilis.* in Caecil. 5. civibus cum sunt ereptae pecuniae, civili fere actione et *privato jure* repetuntur. b) *deinde conditio, quae ex jure civili illo oritur.* Har. R. 7. domus est *jure privato, sc. quam tenemus hereditate, auctoritate, mancipio, nexu.*

9) Publicum a) *opponitur* privato, *et cum sacrum s. Pontificum, tum profanum jus complectitur. v. Divinus.* Dom. 53. sed ut revertar ad *jus publicum* dedicandi. *unde* b) domus *jure publico, dicitur* Har. R. 7. *quia et a populo lege centuriata, et decreto Pontificum liberata erat.* c) *est vero etiam pro jure commun.* Div. I. 5. *quod ad omnes cives pertinet, adeoque etiam pro civili illo, quod alias privatum dicitur.* Dom. 18. nego, potuisse *jure publico*, legibus iis, quibus haec civitas utitur, etc. *ibid.* versor in medio *jure publico. ibid.* 49. nec de *jure* pontificio, sed de *publico* disputo. ad Div. IV. 14. si de *jure publico* armis disceptabitur. *v. Graev. ad pr. Dom.* 13. *Caecin.* 26. *sic est apud Sueton. Aug.* 10. *Tib.* 50.

10) Quiritium. Verr. II. 12. *est jus civile, quod proprium est iis civibus, qui jus civitatis habent jure optimo; de quo mox.*

11) Urbanum. Act. I. in Verr. 1. praedo juris *urbani*: *est civile privatum, ex quo jus dicit Praetor urbanus.*

*JUS *est etiam, quod legibus, edictis, consuetudini, h. e. superiori illi juri consentaneum est, quod nobis ex eo debetur, etc. Sic est in his: jus* dicere, Verr. I. 40. Quint. 26. etc. *jus* suum obtinere, Verr. I. 26. *jus* suum amit-

cuntur, *Plin. XXXV.* 12. *Graeci vocant πύελον.*

LABES. *ruina.* Div. I. 43. *labes agri* Privernatis. Dom. 1. *labes* ac flamma reip. Flacc. 10. *labes* innocentiae.

LABI. *de rebus interituris.* Or. III. 1. cetera nasci, occidere, fluere, *labi.* * *in deterius mutari.* Leg. II. 15. mores *lapsi* ad mollitiem. * *degredi.* Leg. I. 20. Div. II. 27. *labor* longius. * Acad. IV. 45. *labor* eo, ut assentiar. i. e. *inclinor.*

LABOR. Tusc. II. 15. *quid sit?* * Cluent. 53. *labor* legitimus, *est ejus, qui accusatur ex legibus.*

LABORARE. Nat. D. II. 60. nullo in motu *laborat*; *de eo, cui facilis est omnis motus,*

LABORATUS. *pro* elaboratus, Coel. 22.

LABORIOSUS. *de homine multis doloribus affecto.* Fin. II. 28. extr. * *multis laboribus obrutus et vexatus, miser.* Coel. 1. [p. Mil. 2. R.]. Phil. XI. 4. *distinguitur* laboriosus *et* miser, *sed secundum philosophos.*

LABRUM. ad Div. XIV. 20. *vas balneare, in quo fit lavatio.*

LACERARE. Quint. 15. *lacerare* reliquias vitae: h. e. *auctione vendere.*

LACERATUS. Verr. III. 70. *lacerata* pecunia, *cujus pars aversa est.*

LACERNA. *vestis crassior, qua a frigore et pluviis se in itineribus muniebant.* Phil. II. 30. *De hac veste multis agit Ferrar. R. V. P. II. L. I. c.* 1. 6. *sq. Ruben. I.* 6. *Salmas. ad Script. Hist. Aug. pluribus locis.*

LACERTI. *in oratione* vim *significant, quae a tenuitate et subtilitate abest, oratorum propria.* Brut. 16. quos, valetudo modo bona sit, tenuitas ipsa delectat: quamquam in Lysia sunt saepe etiam *lacerti*, sic, ut nihil fieri possit valentius. * ad Div. IV. 7. *lacerti* et vires.

LACINIA. Or. III. 28. *lacinia* obtinere aliquid: h. e. *vix.*

LACUNA. *jactura largitione aut fraude facta.* Verr. II. 25. *lacunam* rei familiaris explere. Att. XII. 6. vide, ne qua *lacuna* sit in auro.

LACUNAR. Tusc. V. 21. *est tectum templi, aut triclinii, magnifice caelatum aut pictum, sed e tabulis ligneis. v. Salmas. ad Vopisc. Aurelium,* 46. *T. II. p.* 547. 548. *Dicitur a lacubus parvis, in ligneo tecto arte caelatis. vid. Servius ad Aen. I.* 726. Laquear *videtur idem dici, a marginibus lacuum eminentibus, et varie tractis, pro formarum varietate, quas lacus habent, modo rotundi, modo quadrati, modo rhombiformes s. scutulati.* Lucem affert *Josephi locus A. VIII.* 3. 2. *ubi tabulae tecti dicuntur fuisse ἐξεσμέναι εἰς φατνώματα καὶ προσκόλλησιν χρυσοῦ. quae est descriptio lacunaris, s. tecti laqueati: in qua φατνώματα sunt illi, quos dixi, lacus. De his tectis est erudita nota Valesii ad Eusebii Vitam Constant. M. III.* 32. *quam compilavit Harduinus ad Plinium, XXXV.* 11.

LACUS. Brut. 83. quasi de musto ac *lacu* fervidam orationem fugientem. Lacus, *ut ex ipso loco patet, est dolium, in quod mustum mittitur, donec deferbuerit, et in testas defundi possit. Ap. Virgilium tamen Georg. II. init. est vas torculari suppositum, in quod mustum defluit.* Vinum de dolio et lacu, *est mustum, vinum recens; et* oratio de lacu *est ea, quae novitates verborum consectatur.*

LAENA. Brut. 14. M. Popillius cum Consul esset, eodemque tempore sacrificium publicum cum *laena* faceret, quod erat Flamen Carmentalis. Laena *est duplex amictus, (quo purpureo utebantur Flamines) injectus super togam, similis chlamydi. v. Ferrar. R. V. P. I. L. I. c.* 13. *P. II. L. I. c.* 9. *Ruben. II.* 14.

LAE-

est, qui fraudationis causa *latuisse* dicat?

LATERNARIUS. *qui laternam praefert.* Pison. 9. *Graevius autem legit* lanternarius: *quem vide.*

LATINITAS. Att. XIV. 12. *est jus Latii, quod ex foedere cum Latinis ortum est, et est jure civitatis deterius, jure Italiae autem melius. Ex eo jure poterant Latini primo, in comitiis Rom. legum ferendarum causa, si vocati essent a magistratu Romano, suffragium ferre, deinde cives Rom. fieri, si in civitatibus suis magistratibus functi essent, atque ita civitate Rom. accepta honores Romae petere. v. Sigon. Ant. I. Lat. I. 4. et Spanh. Orb. Rom. L. I. c. 8. Hotomann. ad Orat. pro Rab. Perd.* 5.

LATIO. Dom. 20. in ipsa *latione*, sc. legis.

LATITARE. *in foro est idem, quod* latere. Quint. 23. ego experiri non potui? *latitavit*; procuratorem nullum reliquit. *conf.* c. 17. 19.

LATITUDO verborum, Or. II. 22. *est vasta et rustica pronunciatio, sine gratia.*

LATRARE. *de rabulis, malis oratoribus:* Or. III. 34. *latrare* ad clepsydram. Brut. 15. *latrant* jam quidam oratores, non loquuntur.

LATUS. *eris; in oratore sunt pulmones, nostro more loquendi: Nempe vires sic dicuntur eae, quarum defectus in latere sentitur, ut a currentibus, cantantibus, dicentibus, potantibus, Venerem exercentibus: in quibus generibus omnibus latera pro viribus dicuntur. De potantibus est* Phil. II. 25. Or. I. 60. nunquam *lateribus* aut clamore contenderent. Or. I. 25. *latera*, vires. *Sed hic Pearcius mallet, quod in MS. Joan. reperit, reponere:* laterum vires: *in* Catone *vero* c. 9. *pro* laterum etiam et virium, *legi* laterum etiam virium, *ut exemplar unum vetustum habet, et ipsi Graevio placet. Frustra.* Cic. Clav. *Nam paullo ante est etiam:* lateribus et lacertis. ad Div. IV. 7. lacerti et vires. *Sic jungitur etiam* Verr. IV. 30. quae vox? quae *latera*? quae *vires* hujus unius criminis querimoniam possint sustinere? *Sic et Ovidius junxit A. A. II.* 673. latus et vires *operamque adferte puellis.* *Vatin. 5. per tuum *latus* saucietur.

LATUS. *adj. ornatus, copiosus.* Orat. 27. *latae* disputationes; *ubi male Gulielmus* laetae. *Sic* ad Div. VI. 7. scribendi genus non modo liberum, sed etiam incitatum atque *latum*: *ubi tamen Graevius bene reposuit:* elatum. *Acad. IV. 12. pauca dicemus. Non, quo non *latus* locus sit, etc. * *ibid.* 20. rationes sequor *latiore* specie, non ad tenue elimatas: *h. e. populariores, minus subtiles.* * *in pronunciando idem est vitium, quod et* vastum *dicitur.* Orat. III. 12. *lata* Cottae. *Partit. 30. haec, quae primam contentionem habent ex arguendo et resistendo, *lata*, ut dixi, et confusa sunt: rationum et firmamentorum contentio adducit in angustum disputationem.

LAUDABILE. *cum praepos.* ab. Herenn. III. 4.

LAUDATIO. *genus testimonii publici, quod magistratibus provincialibus a civitatibus per Legatos Romae tribuitur, cum rei de repetundis facti sunt.* Font. 2. *item ab aliis, in aliis judiciis.* ad Div. I. 9. *In Verrinis harum laudationum creberrima mentio, et e* V. 25. *patet, numerum laudatorum legitimum denarium fuisse.*

LAUREATUS. Att. VIII. 10. lictores *laureati, dicuntur, qui fasces laureatos praeferunt Imperatori victori.*

LAUREOLA. *triumphus.* ad Div. II. 10. negotium, quod esset ad *laureolam (sc. parandam, merendam)* satis.

LAUS. *pro rebus laude dignis.* Mil. 30. praemia *laudis.* ad Div. II. 6. quarum *laudum* gloriam adamaris.

lenitudo. Sed Graevius legit rectius lentitudo: *de qua mox.*

LENOCINIUM. Nat. D. II. 58. lenocinia *corporum, sunt res, quibus corpus suaviter afficitur.*

LENOCINARI. *servire nimis, obsequi.* Caecil. 15. *de accusatore:* tibi *(adversario) lenocinabitur.*

LENTE. Or. II. 45. *lente* ferre: *nimis patienter.* **subtiliter more philosophorum.* Parad. 13. haec cum *lentius* disputantur, videri possunt obscuriora.

LENTITUDO. *nimia lenitas et patientia.* Tuscul. IV. 19. ad Q. Fr. I. 1. *Dicitur fere in malam partem, quia est signum stuporis. v. Burm. ad Ovid. Trist. II. 514. Drakenb. ad Liv. XXII. 14. Graev. ad Verr. IV. 61. De verbo* lentus, *et ejus varia vi agit Voss. ad Catull. p. 213. sq.*

LENTUS. *stupidus.* Att. I. 18. ni hic est illo *lentius*: *de eo, qui non movebatur contumeliis.*

LESSUS. Leg. II. 23. *quid sit?*

LEVARE. *minuere.* Acad. IV. 22. *levatur* auctoritas.

LEVIS. Rosc. C. 5. cui *levissima* pecunia semper fuit: h. e. *non magni habita, contemta.* **jactabundus.* ad Div. V. 1.

LEVITAS. Brut. 17. *levitas* in populari ratione. in Caecil. 3. *levitas* judiciorum: h. e. *injustitia.* Nat. D. III. 29. *levitates* comicae: i. e. *amatoriae, quarum exempla sunt in comoediis.* Fin. I. 18. amatoriae levitates. Tuscul. IV. 31. eadem *levitate* est cupiditas in appetendo, qua laetitia in fruendo. *Notent tirones,* levitatem *tribui omnibus vehementibus et inanibus cupiditatibus, et perturbationibus animi, propterea, quod in his nulla est constantia, nulla gravitas; unde etiam* leves *dicuntur, qui iis dediti sunt. Et quemadmodum* gravitas *dicitur de omni virtute, in qua est constantia et aequabilitas agendi: sic* levitas *de omni vitio, quod in vitio nulla fere est constantia. Haec observatio ad intelligendum plurimum proderit.*

LEVITER. Sull. 10. leviter dicere: h. e. *ut ante dixerat,* suppressa voce. *Male quidam corrigunt* leniter: *quod quidam Codices etiam Ovidio adscribunt in simili loco Heroid. III. 80. pro* leviter. *Sed ibi metrum repugnat et τὸ* leviter *vindicat. v. ibi Burmannum.*

LEX. *De hoc verbo dictum est sub initium Indicis legum. Hic adjecimus, quae ibi commemorata non sunt.* Rabir. Perd. 5. *leges censoriae.* Verr. I. 55. *lex censoria. vid. Ind. Legg. in Censoriae leges. ibid. lex* opere faciundo. *De hac forma loquendi v. Gron. Sest. I. 6. Est autem ipsa lex censoria, sive locatio operis faciundi a Censore proposita. Formulam hujusmodi legis attulit Hotomann. ad h. l.: eadem est apud Gruter. Thes. Inscript. T. I. p. CCVII.* Partit. 31. *lex* praedii, *est formula venditi praedii, ex qua judicatur, quid emtori tradatur, quibusque conditionibus:* **hinc lex dicitur pro conditione.* Tusc. III. 16. *lex* vitae, *est conditio, qua nati sumus, ut alibi dicit.* Har. R. 7. *lege* optima. Agr. II. 11. si optima *lege* a populo essent creati. *De formula:* lege optima, *v. Conditio.* *Offic. III. 5. naturae ratio, quae *est lex divina et humana. Scilicet lex naturae est etiam lex divina, (v. Jus divinum,) leges humanae autem, quae ad societatis utilitatem pertinent, non differunt a lege naturae, sed ex ea sunt repetitae, et cum natura consentiunt; quod nisi est, iniquae sunt et injustae.* *Verr. III. 7. *leges* edicere, *dicitur de Censoribus, cum locationum formulas proponunt. ibid.* 20. *legem* dicere *de eadem locatione dicitur, quatenus scilicet ea conditiones redemtoribus praescribuntur.* Agr. II. 19. *leges* dare provinciae, *dicitur de eo, qui habet summam potestatem constituendi jubendique, differtque ab illo, quod dicitur,* legem ferre. *Nam hoc est magistratus urbani, qui legem populo*

 ju-

aut largitione aut officiis inserviendi, quod est liberaliter educatorum proprium. Offic. I. 14. f. **pro εὐηθείᾳ, qua omnes aeque bonos, ac nos sumus, judicamus, facilitate.* ad Q. Fr. I. 1. §. 4. a quibus, rudis cum esses, videtur decipi posse *liberalitas* tua: nam ut quisque est optimus, ita difficillime alios improbos suspicatur.

LIBERARE. *a vectigalibus immune facere.* Agr. II. 21. *liberare* publica. *(publici agri vectigales sunt: liberati ergo fiunt privati.)* Verr. II. 31. *liberet* Byzantios. *Att. XVI. 6. Buthrotios cum Caesar *liberavisset, sc. ne agri eorum ex lege agraria dividerentur.* *Har. R. 8. *liberare* domum: *int. a religione.* *Off. I. 10. pleraque promissa jure praetorio *liberantur*, quaedam etiam legibus: *sc. ne ea servare cogare.* **in libertatem vindicare.* Caecil. 17. *liberare* se a Venere. *v. Liberta.* **emittere.* Tusc. I. 22. divinus animus *liberatus* a corpore. Nat. D. II. 3. pulli *liberati* cavea. *ad Div. III. 7. ad facultatem aedificandi *liberare* aliquem: *int. ab interdicto.* **absolvi.* Mil. 18. *liberatur* non profectus esse: *innocens est in eo, quod dicitur profectus esse. Sed vid. Not.* **de praedibus, opponitur τῷ* obligare. ad Div. V. 20. Volusii *liberandi* meum fuit consilium. **in auspiciis est.* Leg. II. 8. templa *liberata* et effata habento. Liberata templa *sunt, quae liberum ab omni parte prospectum habent. Nam Augures, cum locum aliquem auspiciis consecrant, quod est* effari, *jus habent amovendi ea, quae liberum prospectum impediunt. v.* Offic. III. 16.

LIBERATIO. *opponitur damnationi.* *libidinosissimae *liberationes.* Pif. 36.

LIBERTA Veneris, Caecil. 17. *quae se a Venere liberavit: h. e. quae pecunia redemit onus a majoribus acceptum, sumtus certis Veneris sacris suppeditandi, quod qui sustinebant, servi Veneris, Venerii, dicebantur. vid. Graev. ad h. l.*

LIBERTAS. *fortitudo in sententiis dicendis, in agendis rebus, quae aliis displicent.* Planc. 38. tamenne tu *libertatem* requires meam? *ibid.* 39. *libertatem* dimittere. *vid. Liber.* **potestas libera faciendi, quod velis, quod placet.* ad Div. I. 5. *libertas* in rep. capessenda. *Caecin. 12. imminuta *libertas, est injuria.* **Tirones notent, cum libertas conditionem et statum significat, duplicem ejus vim esse. Nam primo, id, quod notissimum est, opponitur servituti, et est libertinorum atque ingenuorum: deinde, quando de civis Rom. libertate sermo est, eo uno verbo continentur omnia jura, quae cives Romani habent, suffragiorum ferendorum, honorum omnium petendorum, provocandi et quicquid jus civile universum et leges tribunitiae et consulares sanxerunt, pro populi commodis, tamquam Valeriae, Porcia, Publilia, Horatia, tabellariae, etc. Sic* pro Caecin. 33. cum Arretinae mulieris *libertatem* defenderem, etc. Decemviri sacramentum nostrum justum judicaverunt. *Hoc statim sic interpretatur*: ut omnes, qui in eadem caussa sunt, *(qua scil. illa mulier,)* et lege agant, et suum jus persequantur, et omnes jure civili utantur, etc. *Ex quo intelligitur, in hoc loco* libertatem *poni pro* jure Quiritium. *Apud Livium in illis disputationibus de communicando cum plebe consulatu et similibus, Tribuni semper se pugnare dicunt pro* aequa libertate: *quod profecto nullam aliam vim habet, nisi hanc, ut omnes ordines iisdem commodis reip. eodem jure utantur. Et XLV.* 15. civitas *et* libertas eripi *dicitur eodem sensu. Nam qui civitatem amittit, non desinit liber esse, sed amittit jus Quiritium. conf. Noodt Observ. II. 21. et Sigon. Ant. J. C. R. I. 6.*

LIBERTINI. Orat. I. 9. Rosc. A. 7. Sext. 45. etc. *sunt homines e ser-*

quoque *innuit, esse jocum ex ambiguo, et alludi ad id, quod putabatur naturam Clodiae ligurrire.)* quod factum non est, ut sit factum, ferri ad populum - - potest? *Male vulgo in hoc loco interpretantur*, appetis. *Sic etiam in hoc* ad Div. XI. 21. cum quidam de collegis nostris agrariam curationem *ligurrirent*, disturbavi rem, totamque vobis reservavi; *Manutius interpretatur* appeterent. *Non absurde: sed plenus sensus hic est: Cum mentionem curationis agrariae in Senatu facerent, ut, quibus mandanda esset, decernerentur, (in qua potuit eorum quoque cupiditas aut spes intercedere et apparere) ego impedivi, quo minus de ea re ante quicquam decerneretur, quam vos redissetis.*

LIGURRITIO. *pars aegrotationis animi.* Tusc. IV. 11.

LIMARE. *proprie est lima superflua abradere, ut politior res sit: hinc est pro* detrahere. ad Div. III. 8. de liberalitate tua *limavit* aliquid posterior annus. Or. III. 9. tantum alteri affinxit, de altero *limavit.* * *de oratore, qui tenue et exile dicendi genus consectatur.* Opt. g. d. 3. se ad minuta genera causarum *limavit*; *et de philosopho, qui rem subtiliter, remoto omni ornatu oratorio, edisserit*, Off. II. 10. alia est illa, cum veritas ipsa *limatur* in disputatione, subtilius. * *acuere, elaborare, perficere.* Or. I. 25. neque haec ita dico, ut ars aliquid *limare* non possit. Brut. 67. acumen arte *limare.*

LIMATUS. *subtilis, tenuis.* Or. I. 34. *limatus* oratione atque subtilis. Fin. III. 12. *limata* tenuitas. * *politus, elegans, accuratus.* Brut. 24. qui genus *limatius* dicendi consectantur. ad Div. VII. 33. *limatulum* judicium. Nat. D. II. 29. urbanitate nostrorum hominum *limatus.*

LINEA. *de perpendiculo.* Fin. I. 6. solida corpora ferri suo deorsum pondere ad *lineam.*

LINEAMENTUM. *delineatio operis, adumbratio.* Brut. 87. intelliges nihil Catonis *lineamentis*, nisi eorum pigmentorum, quae inventa nondum erant, florem et colorem defuisse. Lineamenta Catonis *sunt ejus libri, qui res nudas, sine ornatu tradebant, sed recte tamen subtiliterque, adeoque similes vel picturae lineari, qualis olim fuit, vel delineationi pictoris, ex qua, qualis pictura futura sit, intelligi potest, et quae est fundamentum bonae picturae.* * *Paullo aliter est hoc verbum* Or. 55. quasi quandam palaestram et extrema *lineamenta* orationi attulit. *Id quale sit, docebit locus hic Plinii XXXV. 10. quem tironum causa adscripsimus:* Parrhasius primus Symmetriam picturae dedit, primus argutias vultus, elegantiam capilli, venustatem oris, confessione artificum *in lineis extremis* palmam adeptus. Haec est in pictura summa subtilitas. Corpora enim pingere, et media rerum, est quidem magni operis, sed in quo multi gloriam tulerint: extrema corporum facere, et desinentis picturae modum includere, rarum in successu artis invenitur, etc. *Igitur* extrema orationis lineamenta *sunt perfectio et venustas summa orationis.*

LINGUA. Or. III. 30. *linguam procudere, est exercere dictionem declamando.*

LINERE. ad Q. Fr. II. 11. Lucretii poëmata *lita* sunt multis luminibus ingenii.

LINTER. Brut. 60. loqui ex *lintre*: i. e. *obscure, ut intelligi non possis.*

LINTRICULUS. Att. X. 10. ego vero *lintriculo*, si navis non erit, eripiam me, etc.

LIQUEFACIO. Tuscul. V. 6. quos nullae futiles laetitiae languidis *liquefaciunt* voluptatibus.

LIQUESCERE. Tusc. II. 22. *liquescere* mollitia.

LIQUIDO. *cum fiducia quadam, certo, sine haesitatione ac dubitatione.* Verr. III. 59. *liquido* ne-

melius, quam quod non *literatum* est. * *intelligens linguae alicujus, ut bene loqui ac scribere possit.* Offic. I. 37. eos exquisito judicio uti putares literarum: quamquam erant *literati*: sed et alii: hi autem optime lingua latina uti putabantur. *Sic in* Brut. 28. literate loqui. *v. Literate. Male illum locum interpretatus est Graevius.*

LITO. *parento, hostiis placo.* Flacc. 38. *litemus* Lentulo. * litare *dicuntur, qui in hostiis bona exta inveniunt.* Div. II. 15. proxima hostia *litatur* saepe pulcherrime. *cf.* c. 16. *v. Gronov. ad Liv. VIII. 9. sed maxime Schwarz. ad Plin. Pan. p.* 226.

LITURA. Verr. I. 36. nomen in *litura* fecit. *ib.* II. 42. nomen est in *litura*, h. e. *ubi illud nomen est, aliud ante fuit, quod deletum esse apparet.*

LITUS. Top. 7. solebat Aquillius - - cum de *litoribus* ageretur, - - quid esset *litus* ita definire: qua fluctus eluderet. *Atqui Celsus in Digest. de Verb. Signif.* 96. *litus est, quo maximus fluctus a mari pervenit: idque M. Tullius, cum arbiter esset, primus constituit. Videndum, utrum in hoc Celsi loco* Aquillius *corrigendum sit, quod res postulat, an Celsus locum Ciceronis non accurate vel inspexerit, vel tenuerit, et memoriter laudans aberraverit.*

LITUUS. Div. I. 17. *unde dicatur lituus Augurum?* Att. XI. 12. *lituum* profectionis meae fuisse: h. e. *auctorem: nam lituo aeque ac tuba in bello signum datur.*

LOCARE. *usum alicujus rei aut fructum alteri certa mercede concedere.* Caecin. 6. *locare* fundum. Rosc. Com. 10. *locare* se *dicitur, qui operam suam certa mercede alteri pollicetur.* * *consistere.* Offic. III. 17. prudentia est *locata* in delectu honorum. * locant *etiam, qui redemtori aliquid addicunt. v. Redemtor.* Verr. I. 54. 56. Att. XV. 17. *hinc etiam* locatio *sic dicitur, v. c.* Att. IV. 3. * Att. VI. 1. civitas in ejus fide *locata.*

LOCUPLES. *de testibus, cognitoribus, etc. dicitur.* Part. 33. Flacc. 17. etc. *Passeratius ad Quint.* 11. locupletem *dici putat a* loco, *quem quis honestum obtinet in civitate: sic* cognitoris *ejus, qui se aliquem nosse profitetur, epitheton est* honestus. *Sed vero similior est eorum sententia, qui a* loco, *pro* agro, fundo *dictum putant.* * Herenn. II. 33. 47. *copiae locupletes.*

LOCUS. *caput philosophiae, aut cujuscunque artis, materia.* Div. II. 1. perpurgatus est *locus* de finibus bon. et mal. a nobis quinque libris. *ibid.* quintus eum *locum* complexus est. *Simile est* Att. I. 16. *locus* ille a me est inductus. i. e. *de eo argumento late dicere coepi.* * *sunt etiam* loci rhetorum, *qui sunt fontes argumentorum.* Or. I. 31. in Topicis *passim: item in arte memoriae.* Or. II. 87. * loci *autem* communes *sunt, cum de re universa tractatur, cum oratio revocatur ad genus.* Or. III. 27. *v. Communis.* * *status, in re gladiatoria et militari, ut gradus.* Catil. II. 1. *loco* ille motus est, cum ex urbe est depulsus. * *dignitas.* ad Div. XIV. 18. isto *loco* femina. *cf.* Verr. I. 48. * *ordo, classis in civitate.* Quint. 13. *locus*, quem honestissime obtinuit. *v. Passeratius ad h. l.* * *fundus.* Agrar. III. 2. *ita interpretatur Turnebus, quem vide.* * *res.* in Caecil. 15. cui *loco* consulite ac providete. * *genus, pars.* Offic. I. 6. *loci*, in quos honesti naturam divisimus. *ibid.* 15. alter *locus* cautionis. Catil. IV. 10. est uno *loco* melior conditio externae victoriae quam domesticae. * *locum relinquere et dare, non eodem modo dicitur.* Verr. V. 50. fortunae alicujus veniam et *locum dare, est ignoscere, concedere.* Cluent. 42. *locum* defensioni non *relinquere, est de judice, qui pecunia corruptus inutilem defensionem reddit.* ad Div. I. 1. *locum* non *relinquit* pre-

Ma-

Marium *lumen* esse. Sen. p. R. 4. hoc *lumen* consulatus sui fore putavit. Fin. II. 22. hoc vestrum *lumen* est. Acad. IV. 33. sed illa duo *lumina vestra*, quae maxime caussam continent. Nat. D. I. 28. Naevus Alcaeo *lumen* videbatur. * *praesidium, tutela.* Sull. 11. Roma *lumen* gentium. * *fenestrae, prospectus.* Dom. 44. obstruere *luminibus*; *unde et metaphorae, tamquam* Rabir. Post. 16. mentis *luminibus* officit altitudo fortunae et gloriae. Brut. 17. Catonis *luminibus* obstruxit haec posteriorum altius exaggerata oratio. * Brut. 75. videtur tamquam tabulas bene pictas collocare in *bono lumine.* * *quomodo differat a* luce, *patere videtur e* Fin. III. 14. ut obscuratur et offunditur *luce* solis *lumen* lucernae: *de quo agit Burm. ad Virgil. Aen. II.* 682. *et Oudendorp. V. C. ad Sueton. Caes.* 31. *Sed id discrimen non servatur. v. in Lux.*

LUMINARE. Att. XV. 26. *est fenestra, ut* lumen.

LUMINOSUS. *insignis.* Or. 36. tum sunt maxime *luminosae* et quasi actuosae partes duae.

LUSTRATIO. Tusc. V. 27. silvestres cursus *lustrationes*que.

LUSTRUM. *tempus quinque annorum, sub cujus finem a Censoribus Census habetur, et postea publicae preces et sacrificia suovetaurilia fiunt, quod dicitur* lustrum condere. Or. I. 41. qui domini voluntate census sit, continuone, an, ubi *lustrum conditum sit*, liber sit. *ibid.* II. 66. is, qui te ex aerariis exemit, *lustrum condidit*, et taurum immolavit. *v. Liv. I.* 44. *et ibi Gronov.*

LUX. *pro lumine.* Coel. 28. *lux* longe alia est *solis* et *lychnorum*; *nam lychnorum proprie lumen est. v. in Lumen, et quos ibi laudavimus.* Nat. D. I. 5. sententiae *lucem* autoris desiderant. Ligar. 2. *lux* liberalitatis et sapientiae tuae mihi oboritur. Tusc. II. 26. benefacta in *luce* se collocari volunt. Sen. p. R. 3. *lucem* in republ. dispicere coepistis. Phil. X. 6. *lux* venisse quaedam et spes reipubl. videbatur. * Luce *dicitur pro interdiu:* Offic. III. 24. *alia exempla collegit Drakenb. ad Liv. XXXVIII.* 36.

LYCHNUCHUS. Q. Fr. III. 7. hanc scripsi ante lucem, ad *lychnuchum* ligneolum, qui mihi erat perjucundus, quod eum te, ajebant, cum esses Sami, curasse faciendum. *Lectionem hanc contra Smithum et Licetum defendit, et ipsum locum illustrat Spanhem. de Usu et Pr. num. T. I. p.* 170.

LYMPHATUS. Div. I. 16. Gr. νυμφόληπτος. *Ita dicebantur, qui nympham aquaticam viderant, et aquam timebant; unde deinde de perterritis, et enthusiasmo aliquo furentibus, ut h. l. dicitur. v. Cuper. Obs. III.* 12. *Heinsius et Drakenb. ad Silium I.* 459.

M.

MACHAEROPHORUS. ad Q. Fr. II. 10. *qui sit, non satis certum puto.*

MACHINAE. *artes, doli.* Dom. 11. desinant iisdem *machinis* sperare me posse labefactari. *cf.* Nat. D. III. 29. * Petit. Cons. 2. amicam de *machinis* emit. *Salmas. ad Solin. pag.* 851. *interpretatur de catasta, in qua inclusi venales prostiterint servi, quod* οἴκημα κατάγειον *Plutarchus dicat, Livius interpretetur* machinam. *Sic etiam Casaub. ad Persii Sat. VI. p. m.* 514. *De his Martialis:* quos arcanae servant tabulata catastae. *De catasta multos laudat Broukhus. ad Tibull. II.* 6.

MACHINARI. *excogitare.* Or. III. 44. quod *machinati* sunt ad voluptatem. Nat. D. II. 51. quod perpetuitatis caussa *machinata* est natura.

MACHINATOR. *inventor rei malae.* Rosc. A. 45.

MACROCOLON. Att. XIII. 25. XVI. 3. *est membrana longior et major. vid. c Salmasio ad Vopisci Fir-*

nimis vili, Verr. III. 98. *male vendere.* **parce, tenuiter. ibid. male* percepti fructus. **in foro variis in formulis est.* Caecin. 28. *male* facere sponsionem, *est causa cadere, in qua sponsionem fecisti.* Quint. 14. *male* agere, *est actionem alicui intendere, quam obtinere non possis, ut formula cadas, quemadmodum dicitur. v. Intcrp. ad h. l. sed c.* 16. 27. *est fraudare, decipere velle.*

MALITIA. Nat. D. III. 30. *quid sit?* **callida juris interpretatio, quae et calumnia dicitur.* Caecin. 1. *malitia* jam est usitatum. ad Div. IX. 7. calumniatus sum, indicabo *malitiam* meam. **sollertia et perspicacitas in dolis hominum videndis: nam qui ipsi dolos nectere possint, ii etiam fraudes verentur, et ubi fiant, vident.* Att. XV. 26. nisi tua *malitia* affuisset. Fin. III. 11. quas Graeci κακίας appellant, vitia malo, quam *malitias* nominare.

MALITIOSUS. *callidus.* Off. I. 10. *malitiosa* juris interpretatio. Off. III. 18. mihi etiam verae hereditates non honestae videntur, si sint *malitiosis* officiorum blanditiis quaesitae, non veritate, sed simulatione.

MALITIOSE. *per calumniam.* Caecin. 7. novae litis genus tam *malitiose* intenderet.

MALLE. *cum* potius: Balb. 7. Att. XIII. 22.

MALLEOLUS. *in vitibus est palmes novus, cum parte ligni durioris ab utraque parte recisus, ut malleoli figuram habeat.* Cato 15. *add. Colum. III.* 6. 3. **In re militari sunt manipuli spartei, pice inducti, quibus sagitta inserta, (unde malleoli figura) ut projiciantur in hostilia munimenta, opera, tecta, etc. incendii excitandi causa. Pechkränze.* Catil. I. 13. Mil. 24. *v. Lips. Poliorc. V.* 5. *et quos praeter hunc laudat Drakenb. ad Liv. XXXVIII.* 6.

MALUM. *v. Orbiculatus.*

MANCEPS. *redemtor, conductor. Sic publicani dicuntur* mancipes, *quia publica vectigalia redimunt*, Dom. 10. *item alii redemtores decumarum*, in Caecil. 10. *porro redemtor aedificii alicujus aut operis publici*, Verr. I. 54. *item, qui praedam emit*, Dom. 18. *item is, qui et* sector *dicitur*, Rosc. A. 8. *manceps* hominis studiosissimi nobilitatis: h. e. *bonorum ejus. denique is, qui pecuniam emit, et eam alio loco ei, a quo accepit, aut eodem genere, aut in alio nummorum solvendam curat*, ad Div. V. 20. erat enim nobis curata pecunia Valerii *mancipis* nomine: h. e. *Valerius redemerat pecuniam sine periculo nostro nobis, quo loco volebamus solvendam.*

MANCIPATUS. *venditus, mancipio datus, addictus.* Cato 11. si senectus sui juris est, si nemini *mancipata.*

MANCIPI. *est pro* mancipii, *ut dudum videre viri docti: itaque, quae de hac voce dicenda, ad mancipii vocem retulimus.*

MANCIPIUM. Top. 26. *mancipio* dare. cf. ad Att. XIII. 5. h. e. *ex lege venditionis jure mancipii, de quo mox.* *res mancipi *sunt, quae venduntur per aes et libram, praesentibus quinque testibus; quo ritu venditor obligatur ad evictionem praestandam; isque mos adhuc duravit Plinii maj. temporibus, ut patet ex H. N. XXXIII.* 3. *Locus disertissimus de tota re est ap. Plaut. Curcul. IV.* 2. 8. *sq. Sed Ciceroniana videamus.* Mur. 2. si in iis rebus repetendis, quae *mancipi* sunt, is judicii periculum praestare debet, qui se nexu obligavit. *Unde* jus mancipi s. mancipii, Har. R. 7. Flacc. 32. Caecin. 26. *quod est earum rerum, quae mancipio et nexu, h. e. ritu commemorato, nobis traditae sunt. Ceterum notandum est, Ciceronem, cum jungat plerumque* mancipium et nexum, *tamquam eandem vim habentia, tamen* Har. R. c. 7. *ea di-*

machinae. Pis. 24. provincia ista tibi *manupretium* fuit, non eversae per te, sed perditae civitatis. *v. Drakenb. ad Liv. XXXVI. 7. Ap. Plinium, ut XXXIII.* 11. *est* manipretium.

MANUS. *labor manuum.* Verr. III. 11. *manu* quaerere, *de oratoribus.* * *proboscis elephanti.* Nat. D. II. 47. *manus* data elephantis. * ad Div. XI. 13. quae in *manibus* sunt, *dicitur de praesenti rerum statu.* Sext. 32. res jam *manibus* tenetur: h. e. *paene confecta est.* ad Div. I. 19. sic in *manibus* habebant, sic osculabantur. *ib.* VIII. 1. *manus* ad os apponere, *signum silentii servandi.* Flacc. 6. *porrigere* manum: *modus Graecorum suffragii ferendi.* ad Div. VII. 5. *tollere* manus: *admirantis gestus.* Att. III. 15. vulneribus suis *manus* afferre: h. e. *dolorem instaurare, augere.* ad Div. X. 23. Vocontii *sub manu* ut essent: h. e. *parati, si quid vellem, ad manum. De hac formula, quae non eandem ubique vim habet, v. Intt. ad Sueton. Aug.* 49. *inprimis Burmannum: quamquam in illo loco Suetonii, quem hic laudarunt Graevius et Cortius, aliam, atque hic, vim habet: et Gronovium ad Senec. Ep.* 94. * Topic. 4. mulier viro in *manum* convenit: *id fit per coëmtionem; de qua supra.* * *ibid.* 9. aqua *manu* nocens. i. e. *propter structuram aedificii, per quam pluvialis aqua fit noxia vicino. v. Boëthius.*

MASTRUCATUS. Prov. Consul. 7. *mastrucati* latrunculi: *dicti a* mastruca, *qua montani Sardi utebantur. Viri docti ad h. l. laudarunt Turneb. Adversf. XX.* 9.

MASTRUCA. Fr. pro Scauro, vestis villosa, *quae e musmonibus, genere arietum, s. musmonum villosis pellibus fiebat, unde ibid.* pelliti *dicuntur mastrucati illi Sardi. v. J. G. Bergeri Eclogarium Corsicum, Diss. II. p.* 38. *Aelian. H. An. XVI.* 34. *hieme calefecisse, aestate refrigerasse tradit.*

MATELLIO. *matula.* Parad. V. 2. *matellionem* Corinthium cupidissime tractare. *Sic ap. Plin. XXXIV.* 2. trullei; *et ap. Martial. IX.* 97. trulla Corinthia *pro matula, ut recte interpretatur Harduinus. Non ergo mirandum, si in Digestis, in mundo muliebri matula ponitur.*

MATERIA. *quod objectum vocant philosophi barbari.* Inv. I. 5. *materia* artis. Div. II. 4. divinationi aliqua *materia* danda est, in qua versari possit. * *eleganter etiam dicitur, de dotibus naturalibus, quas sc. tamquam materiam disciplina elaborat.* Verr. III. 68. *materies* Catonis. Inv. I. 2. quae *materia* esset in animis humanis. *v. Burm. ad Ovid. Her. IV.* 86. *ubi bene laudantur loca Livii I.* 39. 46.

MATERIA aequitatis. Caecin. 28. *est locus communis de aequitate potius quam scripto sequenda.*

MATERIATUS. Off. III. 13. aedes male *materiatae.*

MATERIS. *telum gallicum.* ad Herenn. IV. 32. nec tam facile ex Italia *materis* transalpina depulsa est.

MATRIMUS. *cui mater superstes.* Har. R. 11. *matrimus puer.*

MAXIME. *cum superlativo.* Att. XII. 28. *maxime* liberalissimâ. *Sic Liv. XLI.* 23. maxime gravissimus: *improbante tamen Gronovio. v. Drakenb. ad l. c. et ad XL.* 21. *Est et forma etiam ap. Gellium XIII.* 15. *v. et* Verr. II. 66.

MEDICAMENTUM. Or. 23. *medicamenta* fucati candoris et ruboris.

MEDICUS. *intell. digitus.* Herenn. III. 20.

MEDIDIES. Or. 47. *quare non dicatur, sed meridies?*

MEDIETAS. Univ. 7. vix audeo dicere *medietates,* quas Graeci μεσότητας appellant.

MEDIMNUM. *mensura sex modiorum.* Verr. III. 45. 47. 49. etc.

MEDITATIO. *exercitatio.* Tusc. II. 17. Div. II. 16. * *disquisitio.* Clu-

Cluent. 31. cauſa in *meditatione* verſatur. **pro praeparatione* Phil. IX. 1. *eſt.*

MEDITARI. *de exercitatione, praeparatione.* Orat. I. 32. 61. Catil. I. 10. ad hujus vitae ſtudium *meditati* illi ſunt labores. *paſſive.* *ad Div. II. 2. *ad* haec *meditere. Virgilius ſolet dicere* in, *ut Aen. X.* 455. meditari in proelia. *ibid.* V. 2. omnem conatum tribunatus ſui in meam perniciem parare ac *meditari.*

MEDIUS. Off. III. 3. *media* officia *quae ſint?* *Acad. Q. I. 10. *media*, quae ſunt interjecta, inter ea, quae ſunt ſecundum naturam, et quae ſunt naturae contraria. **qui eſt neutrius partis.* Att. X. 12. etc. *Phil. II. 13. nego quidquam eſſe *medium*: *pro quo noſtri: tertium non datur.*

MEDULLA. Brut. 15. Suadae *medulla*. *Phil. I. 5. *medullis* populi Rom. ac viſceribus haerebant.

MELICUS. Opt. g. d. 1. *eſt genus poëtarum, dictum a carminibus, quae μέλη vocabantur. Cujus generis fuit Simonides.*

MEMBRANULA. Att. IV. 4. *v. Index Graec. in Σύλλαβος.*

MEMBRATIM. Or. 63. inciſe et *membratim*: h. e. *per κῶλα, ſine periodis.*

MEMBRUM. *κῶλον,* Orat. 62. 66. *quid ſit?*

MEMINI. *cum perfecto.* Or. II. 47. aſcendiſſe *meminiſſem. cf.* ad Div. XIII. 72.

MEMORIA. *tabulae, literae, quibus rei memoria conſervatur.* Arch. 4. literarum *memoriam* flagitare. Cluent. 23. extat *memoria*, ſunt tabulae publicae. * memoria publica, *eſt rerum publicarum, publice, in Senatu, concione, bello geſtarum.* Or. II. 12. Leg. III. 20. *Or. I. 2. ac mihi repetenda eſt veteris cujusdam *memoriae*, non ſane ſatis explicata recordatio. *In quo videtur* memoria *dici, pro re olim geſta, disputatione vetere.* Brut. 69. *in memoriam* notam et prope aequalem *incurro.* *Phil. II. 43. et tu in Caeſaris *memoria* diligens. *int. conſervanda, honoranda.* *Herenn. III. 16. *memoriae* duae.

MENA. Fin. II. 28. *piſcis non adeo delicatus, nec pretioſus.*

MENDICUS. *adj.* Or. III. 24. inſtrumentum forenſe *(i. e. materia dicendi)* exiguum et *mendicum* eſt.

MENDOSUS. *qui mendum facit.* Verr. II. 77. ſervus *mendoſus* eſt.

MENS. *cogitatio tacita.* Catil. I. 12. his ego reip. vocibus et reliquorum *mentibus* reſpondebo.

MENSAE. ad Div. XVI. 21. *menſa* ſecunda: h. e. *bellaria, poma, pira, etc.* Fin. II. 28. Syracuſanae *menſae.* Tuſc. V. 35. *menſae* Italicae, Syracuſiae: h. e. *lautae, deliciis refertae.* Att. V. 1. discubuimus omnes praeter illam; cui tamen Quintius *de menſa* miſit. **Eſt et menſariorum, de quibus mox.* Flacc. 17. ſi Praetor dedit, a Quaeſtore numeravit; Quaeſtor a *menſa publica*: *menſa* aut ex vectigali, aut ex tributo. Piſon. 36. ſtipendium militibus per omnes annos a civitatibus, *menſis* palam propoſitis, numeratum. *vid. Menſarius. *denique Deorum in templis.* Har. R. 27. Nat. D. III. 34.

MENSARIUS. Flacc. 19. *eſt magiſtratus civitatis Graecae Aſiaticae:* quatuor *menſarii*, qui apud illos a populo creantur. *Videntur curam habuiſſe pecuniae publicae hanc, ut per eos Quaeſtor publicam pecuniam acciperet, et, quibus opus eſſet, Senatusque vellet, ſolveret. Nam paullo poſt ait:* ſi Praetor *(ſc. Temenitarum)* dedit, a Quaeſtore numeravit; Quaeſtor a menſa publica: menſa aut ex vectigali aut ex tributo. *De menſariis multa disputat Salmaſ. de Uſuris* c. 17.

MENSIO. *dimenſio.* Orat. 53. *menſio* vocum.

MENTIO. Legg. III. 6. *mentionem* facere *de* aliquo. Verr. II. 38. Conſules *mentionem faciunt* in Senatu: h. e. *ad Senatum referunt.* **mentio eſt in partibus doli.* He-

Herenn. III. 2. * *commemoratio:* Verr. V. 64. *mentione* et usurpatione civitatis. **in sensu forensi, mentionem facere* hereditatis. *sc. ap. Praetorem petendo.*

MERACIUS sumere. Nat. D. III. 31.

MERCARI. Att. IX. 5. haec officia *mercanda* vita puto.

MERCEDULA praediorum, Att. XIII. 11. *est vectigal locationis. v. Merces.*

MERCENARIUS. Verr. I. 43. *mercenarium* prooemium.

MERCES. *reditus ex locatione.* Verr. III. 50. *merces* ex fundo. Att. XV. 17. *merces* insularum. * *incommodum.* ad Div. I. 9. non ita magna *mercede.*

MERCURIALES. ad Q. Fr. II. 5. *collegium mercatorum, de quo Liv. II.* 21. 27.

MERERE. *stipendia facere.* Balb. 20. si tot Consulibus *meruisset.* * *elegans est haec ratio:* Verr. III. 60. *quid* arbitraris Rheginos *merere velle,* ut etc. h. e. *qua mercede induci posse, ut etc.* cf. Fin. II. 22. Phil. I. 14. *notat autem in hac forma proprie, acquirere, tamquam mercedem ac praemium. v. praeter Interpp. ad Verr. l. c. inpr. Gronov. Obs. ad Script. eccl. c.* 7. *p.* 76. *et quos laudat Burmann. ad Virgil. Aen. IV.* 349.

MERIDIATIO. *somnus meridianus.* Div. II. 68. lucubrationes detraxi, et *meridiationes* addidi, quibus uti antea non solebam.

MERITARE. Verrin. III. 50. fundus, qui HS. dena *meritasset:* h. e. *ex quo tantum redisset: sed Graevius aliter legit.*

MERITORIUS. Phil. II. 41. pueri ingenui cum *meritoriis* versabantur. Meritorii *sunt scorta masculina.*

MERITUM. *in partem deteriorem.* ad Div. V. 9. non meo *merito,* i. e. *culpa mea.*

MERULA. Fin. V. 15. *avis cantrix, quam nostri vocant eine Amsel.*

MESSIS. Parad. VI. 2. qui caedes municipiorum, qui illam Sullani temporis *messem* recordetur.

META. *est conus, quaecunque res lata basi acutoque fastigio.* Div. II. 6. umbra terrae, quae est *meta* noctis. *Hinc in Circo metae sunt columellae positae in flexu Circi ad spinam, quas studiose vitabant aurigae, ut ex Horatio notum est: hinc illud ductum est* Coel. 31. haesit ad *metas* fama adolescentis.

METATOR. Phil. XI. 5. castrorum antea *metator,* nunc, ut sperat, urbis. cf. XIV. 4.

MICARE. *dicitur de motu celeri et tremulo venarum.* Nat. D. II. 9. *micare* non desinunt arteriae et venae. Div. I. 47. anguis semianimis et varia graviter cervice *micans.* * *par impar ludere.* Offic. III. 19. dignus, quicum in tenebris *mices.* cf. Div. II. 41. *v. Gronov. Obs. III.* 13. *p.* 546. *sq.* * *Inde est sortiri.* Off III. 23. quasi sorte aut *micando* victus.

MIGRARE. Verr. II. 36. *minus est quam* emigrare; *sc. initium facere movendae supellectilis.*

MILES. *pro pedite, est* ad Div. X. 10. *ubi v. Graev. et ad Justin. XIII.* 3. *Gronov. ad Liv. XXVI.* 19. *XXVIII.* 1.

MILLE. *cum singulari.* Mil. 20. *mille* hominum valentium versabatur, etc. *v. Perizon. ad Sanctii Minerv. p.* 611.

MIMA. Phil. II. 24. XIII. 11. Verr. III. 36. *v. Mimus.*

MIMULA. Phil. II. 25.

MIMUS. *histrionis genus, quod actiones, dicta moresque hominum, sive in scena, sive etiam extra eam festive, risus commovendi causa, imitatur. v. Ethologus.* Verr. III. 36. * poëma scenicum, *idque vel serium vel ridiculum.* Rabir. Post. 12. *mimorum* argumenta. Coel. 27. *mimi* exitus, non fabulae; *qui locus inprimis videndus.* Phil. II. 27. persona de *mimo.*

MINA. *continet centum drachmas s. denarios.* Acad. IV. 30. etc.

minari in concione. *Sic Livius saepe hoc verbo usus est: exempla congessit Gronov. ad XXXIV. 29.* * Fin. I. 1. quod semel *missum* coërceri reprimique non potest: *proprie de equis e carceribus emissis.* * *pro immittere.* Mil. 28. ut in eos potius se mitteret.

MOBILIS. *periturus, instabilis.* Dom. 58. caduca semper et *mobilia* haec esse duxi. N. D. II. 11. *mobilissimus.*

MOBILITER. Div. II. 63.

MODERARI. *parcere.* Flacc. 35. *moderatus* est religioni suae in testimonio dicendo.

MODERATIO. *regimen, potestas.* Act. I. in Verr. 7. extr. omnia in unius potestate ac *moderatione* vertentur.

MODERATOR. Partit. 3. rei sententiaeque *moderator*, *de disceptatore.*

MODERATUS. Or. II. 8. qui cantus *moderatae* orationis pronunciatione dulcior.

MODESTE. *modice.* Att. IX. 19. ea cum *modeste* fiunt, tamen ipsa per se molesta sunt. *v. Modicus.* * *opponitur τῷ hostiliter.* ad Div. XIV. 14. si ille *modeste* Romam venturus est, recte in praesentia domi esse potestis.

MODESTIA. Off. I. 40. *quid sit? Est duplex, et ea, quae Graecis εὐταξία, et quae εὐκαιρία dicitur. v. Graev. ad h. l.* * *temperantia.* Tusc. III. 8.

MODESTUS. Sen. p. R. 2. *modesti* Consules, *dicuntur, qui verentur, contra leges facere.* * *irae potens.* Verr. I. 47. o! *modestum* ordinem, qui te vivum istinc abire passus est. * *opponitur seditioso.* Agr. II. 31. plebs *modestissima.* * Lael. 13. *opponitur* flagitioso: *h. e. libidinoso.* * *lenis.* Att. X. 5. *modestior* non ero.

MODICE. *leniter.* Cato 1. etsi te id *modice* et sapienter et *ferre* et laturum esse certo scio. * *moderate, h. e. suo ac justo modo.* Or. I. 29. *iis, quae habent, modice ac scienter utantur.*

MODICUS. Leg. III. 18. *modica*, id est, modesta atque sedata. Fin. II. 19. Graecis hoc *modicum* est. h. e. *Graeci in hoc genere parum exemplorum proferre possunt.*

MODIFICATUS. Part. 5. *verba* ab oratore *modificata* et inflexa quodammodo; qualia sunt ea, quae transferuntur, etc. Or. III. 48. *membra (int. orationis) modificata* esse debebunt: h. e. *numerosa, apte cadentia.*

MODIUS. Att. VI. 1. sic illa jam habent, *pleno modio*, verborum honorem, invitationem crebram.

MODO. *Pro* non modo non, *dici* non modo, *cum sequitur* ne quidem, *notum est: v.* ad Div. IX. 17. *et Manut. ad Div. I. 9. sed est etiam ante* verum etiam: Att. II. 1. *non modo* excitatum, *sed etiam* plane perterritum. *Duo alia exempla ex L. II. III. Offic. dedit Muret. V. L. X. 7. v. Non. Etiam omittitur ante* sed etiam, *ut* Tusc. V. 6. *ubi addidit Davis. ed. sec. Notabilis est etiam transpositio hujus formae.* Att. XIV. 19. cui facile persuasi, id, quod rogaret, *ne* licere *quidem, non modo non* lubere. * *non modo,* sequente *verum, pro non dicam, - - sed, ut* Act. I. in Verr. 3. si *non modo* in causa, *sed* aliquo honesto praesidio. * non modo *in fine pro* nedum. Phil. II. 41. *non modo* esse illorum cliens. *item* ad Div. I. 9. nullum meum minimum dicitur, *non modo* factum intercessit. * *de tempore interdum multos annos significat, ut* Off. II. 21. *modo* hoc malum in hanc remp. invasit. *Nam si a Jugurthino bello rationem ducas, sunt septuaginta amplius anni. v. in Nuper.*

MODUS. Quint. 7. *modo* et ratione omnia fecisse. h. e. *recte et ordine, via et ratione.* * Q. Fr. II. 6. *bono modo* desidero, *est quodammodo. v. Manut. ad h. l.* * *in musicis sunt etiam modi.* Or. III. 26. *modos* facere. Tusc. I. 44. pressi et flebiles *modi.* * ad Div. IV. 7.

 sed

MO-

MONEDULA. Flacc. 31. non plus aurum tibi, quam *monedulae* committebant.

MONITOR. *in judiciis eſt patroni, cui ſubjicit, ſi quid praetermittit, aut non recordatur.* in Caecil. 16. video, non te, ſed hunc librum, quem *monitor* tuus tenet, eſſe reſponſurum. **nomenclator.* Mur. 36. cives per *monitorem* appellare.

MONOGRAMMUS. *adumbratus, delineatus.* Nat. D. II. 23. *monogrammi* Dii Epicuri. *Sic appellantur, quia non habent verum corpus, ſed quaſi corpus, adeoque ſimiles ſunt delineatis a pictore corporibus, non expreſſis.*

MONSTRUM. Div. I. 42. *unde dicatur?*

MONS. Piſ. 21. ad hunc *montem* Tuſculanum extruendum: *de villa nimis magna.*

MONTANI. Dom. 28. *commemorantur inter genera plebis urbanae ita, ut a paganis diſtingui videantur:* pagani aut montani. *Graevius negat, ſe, qui ſint, ſcire. Mihi autem videntur iidem eſſe, qui* pagani. *Nam hi in montibus habitabant. v. Pagus.*

MONTIVAGUS curſus, Tuſc. V. 27.

MONUMENTUM. *dicitur templum, ſtatua, via, et quodcunque publicum aedificium, quo alicujus memoria conſervatur, quia aut in honorem ejus, aut ab eo exſtructum eſt.* Agr. I. 4. pecunia non conſumta in *monumento, ſc. ab Imperatore, qui propterea manubias accepit.* Verrin. I. 4. *monumenta* Africani, *ſunt ſtatuae, quas Siculis, Carthagine capta, reddiderat, quibusque ideo nomen ejus erat inſcriptum.* Planc. 32. Div. I. 28. *monumentum* Marii, *eſt templum ab eo exſtructum e manubiis Cimbricis.* Mil. 7. in majorum ſuorum *monumentis*: *de via Appia.* Dom. 20. Clodium meam domum *monumentum* feciſſe: *quia in ea ſignum libertatis dedicarat.* ad Div. I. 9. monumentum *Cicero vocat aedes ſuas, publico ſumtu inſtauratas. Hinc deinde ſimpliciter, et ſine relatione ad aliquem hominem, cujus monumentum ſit, pro templo ponitur.* Arch. 11. templorum ac *monumentorum* aditus. Verr. I. 50. in celeberrimo *monumento.* **ſepulcrum.* Roſc. Am. 50. **literae publicae.* Dom. 28. ſcribae nobiscum in rationibus publicis *monumentis*que verſantur. **ſic dicuntur etiam* Commentarii Pontificum Dom. 55.

MORA Spartiatarum, Tuſc. II. 16. *λόχος, cohors militum, de quorum numero non ſatis certo conſtat, cum alii quingentos, alii plures tradant. v. ad h. l. Gronov. Obſ. III. 6.*

MORATOR. in Caecil. 15. *eſt cauſidicus imperitus, qui adhibetur tantum ad faciendam moram, dum reperiatur alius melior patronus, aut jam repertus ſe ad dicendam comparet. v. Aſcon. ad h. l. Savaro ad Sidon. Ep. V. 7.*

MORATUS. Div. I. 31. poëma tenerum, *moratum* atque molle: *in quo mores hominum eleganter expreſſi ſunt.*

MORBOSUS. Tuſc. IV. 24. *morboſos* iracundos ſolos nominaverunt. *Sed Daviſius legit:* moroſos, *recte probantibus Bentlejo et Buherio.*

MORDERE. *moleſtia afficere.* Att. XIII. 12. me epiſtolae *momorderunt. ib.* VI. 2. qui ſcribis, *morderi* te interdum, quod non ſimul ſis. *ad Div. XI. 23. *mordere* frenum: *proverbialiter dicitur de iis, qui indignantur conditionem ſuam, neque tamen ea ſe liberare poſſunt.*

MORDICUS. *morſu.* Q. Fr. II. 14. auriculam fortaſſe *mordicus* abstuliſſet.

MORIOR. Coel. 31. ſermo *moritur.*

MORTUUS plauſus, Att. II. 19. *tenuis, parvus.*

MOROSITAS. Off. I. 25. *vid. Moroſus.*

MULTARE. Verr. II. 8. heredem Veneri esse *multatum*: h. e. *hereditatem Veneri esse commissam.* Rabir. Post. 1. consilia ejus esse *multata* a fortuna: h. e. *non successisse. conf. Multa. Sic* bona multare. *Liv. X.* 23.

MULTUM. *cum compar.* Or. III. 24. non *multum* majus.

MUNDANUS. Tuscul. V. 37. *mundi incola.*

MUNERARE. *donare.* Dejot. 6. quibus te Rex *munerare* constituerat. Munerari *deponent. est* Att. VII. 2.

MUNICEPS. *civis municipii.* Cluent. 16. *qui et* municipalis *dicitur* Att. VIII. 21. etc.

MUNICIPIUM. Caecin. 4. *genus oppidorum Italiae, quod jure civitatis Rom. donatum erat, sed ita, ut legibus suis uteretur et suis magistratibus. v. Turneb. ad Agr. I.* 5. *et Sigon. Ant. Jur. Ital. II.* 6. *sq.*

MUNIO. Or. I. 59. ante condemnentur ii, quorum caussas receperimus, quam toties, quoties praescribitur, paeanem aut *munionem* citarimus. Munio *quid sit, ignorare se fatentur omnes. Turnebus correxit:* minuritionem, *idque probatur in Lexico Fabri: quod mihi secus videtur. Nam quomodocunque Cicero scripserit, pedis certe alicujus nomen posuerit necesse est, ut paeanis verbum ostendit. In Ms. fuit* munychionem*: de quo v. Vict. ad h. l. Mihi non displicebat conjectura Ill. Bunavii, Domini in Kreypau, doctae nobilitatis praecipui ornamenti, qui legendum censebat:* monogenem. *Is pes est ex tribus longis et una brevi syllaba, notiori nomine epitritus quartus, contrarius paeoni, qui est ex tribus brevibus et una longa, atque adeo aptus huic loco. Hujus pedis mentio est apud Hephaestionem de metris p.* 11. *quem librum Vir ill. latine conversum docto commentario illustraverat. Gesnerus autem ad Quintil. XI.* 3. 22. *quid si pro hoc monstro legamus:* etiam ionem, *vel* ionium. *Sed illud etiam languet et inculcatum esset a Cicerone.*

MUNITIO. Or. II. 79. aditus ad caussam et *munitio*, *int. viae. a forma*: munire viam.

MUNITIOR. *tutior.* Att. II. 18. illa legatio *munitior* est.

MUNUS. *hoc verbum proprie ludos et spectacula gladiatoria significat, quae magistratus aliique populo praebent. Hinc* ad Div. II. 3. declarare *munera*: h. e. *polliceri populo.* Sull. 19. praebere *munus.* cf. Act. I. Verr. 12. Dom. 43. ad Div. XI. 16. etc. *In quibus locis omnibus, ut et aliis Ciceronis, est de gladiatoriis ludis. Et sic fere ceteri scriptores, ut Suetonius, qui numquam aliter: v. c. Caes.* 10. *add. Servium ad Virgil. Aen. III.* 66. *Ovidius tamen Fast. V.* 190. *habet* Circi munus: *sed ut poëta. Hinc etiam ductum illud* Act. I. Verr. 12. aedilitatis munus: *de beneficio, quo in aedilitate populum affecit. Inde eleganter* mundus *vocatur* munus Dei Tusc. I. 29. *quo tamen loco vir doctus ad Ovid. A. A. I.* 69. *non male capit de aedificio publico, spectaculis aut oblectationi destinato, quo alluditur* Nat. Deor. II. 35.

MURIA. Fin. V. 14. *est salsus ille liquor, in quo salsamenta servantur.*

MUSTACEUM. *genus placentae, quod quale fuerit, Cato de Re rustica exposuit. v. Lex. Fabr. ab hoc proverbium* Att. V. 20. laureolam in *mustaceo* quaerere.

MUSCOSUS. Q. Fr. III. 1. ἀποδυτηρίῳ nihil alsius, nihil *muscosius*: *non quia muscum habebat, sed quia aeque, ac muscus in humidis locis, delectabat. Manutius.*

MUTABILITAS. Tusc. IV. 34. inconstantia *mutabilitas*que mentis.

MUTARI. *de cibo confecto in alvo.* Nat. D. II. 55. *sic Graeci dicunt cibum* μεταβάλλεσθαι.

formulae alterius ſermone, narratione, dicto vel dolentis, vel gaudentis. * narro tibi, *eſt formula, qua utuntur in re nova, inexſpectata, mira, etc.* ad Div. XI. 24. *narro tibi*: antea ſubiraſcebar brevitati tuarum literarum. nunc mihi loquax eſſe videor. Att. IX. 12. narro *tibi*: haec loca venuſta ſunt. *ibid.* II. 7. *narro tibi*: plane relegatus mihi videor, cum in Formiano ſum. *ibid.* XV. 21. *narro tibi*: Quintius exultat laetitia. *ibid. narra mihi*: Reges Armenii patricios ſalutare non ſolent. *add.* Att. XIII. 51. *ubi ed. Rom. habet* Narrabo tibi. * ad Div. II. 10. quo in loco ſaepe, ut ex te audivi, Clitarchus tibi *narravit*, Darium ab Alexandro eſſe ſuperatum: *pro, in Clitarcho legiſti. Sic eſt, etiam* in Bruto 43. ita tacitus tribunatus, ut, niſi in eo magiſtratu cenaviſſet, apud praeconem Granium, idque nobis *narraviſſet* Lucilius, etc.

NARTHECIUM. *myrothecium, capſula, in qua unguenta, medicamenta ſervantur.* Fin. II. 7. medicamenta illa tamquam de *narthecio* promant.

NARUS. *gnarus.* Or. 47. noti erant, et navi et *nari*: quibus cum *in* praeponi oporteret, dulcius viſum eſt, ignoti, ignavi, ignari dicere.

NASSA. Att. XV. 20. ex hac *naſſa* exire conſtitui, non ad fugam, ſed ad ſpem mortis melioris.

NASTURTIUM. Fin. II. 28. Tuſc. V. 34. Perſas Xenophon negat quidquam ad panem adhibere, praeter *naſturtium.*

NATALIS. Att. III. 20. dies *natalis* reditus mei.

NATALITIUS. Div. II. 42. *natalitia* praedicta, *ſunt, quae ſiunt ex hora natali. ibid.* 43. ſidera *natalitia.*

NATARE. *de inconſtantia.* Nat. D. III. 24. in quo tu mihi magis *natare* viſus es, quam ipſe Neptunus.

NATIO. *genus hominum.* Mur. 33. tota *natio* candidatorum. Sext. 44. quaeſiſti, quae eſſet noſtra *natio* optimatium. *ib.* 45. eſto igitur, ut hi ſint, (quam tu *nationem* appellaſti,) qui integri ſunt et ſani, etc. *ibid.* 63. habes igitur, quod ex me quaeſiſti, qui eſſent optimates: non eſt *natio*, ut dixiſti, quod ego verbum agnovi; eſt enim illius etc. *Ex duobus poſtremis locis patet*, nationis *verbum in contemtum dici.* * *de populo, ad quem quis originem refert.* ad Div. XV. 20. Oratorem Sabino tuo commendavi. *Natio* me hominis impulit, ut ei recte putarem: *ſc. quia eſt ex Sabinis, quod genus Italorum ſimplex, honeſtum eſt, minimeque fraudulentum.*

NATIVUS. *ortus, natus.* Nat. D. I. 10. Anaximandri opinio eſt, *nativos* eſſe Deos, longis intervallis orientes occidentesque. * nativum *opponitur aliunde allato: inſitum, innatum.* Dom. 5. medicina, quae et hoc *nativum* malum, et hoc delatum ſanare poſſet. Har. Reſp. 9. denique ipſo hujus gentis ac terrae domeſtico *nativo*que ſenſu. Nat. D. II. 39. belluarum, partim ad ſaxa *nativis* teſtis adhaerentium. *Sic Salmaſius ad Tertullianum de Pallio p.* 214. *demonſtrat*, nativum colorem *eſſe eum, quem quaeque res natura et ſua ſponte habebat.* * Partit. 5. ſimplicia verba partim *nativa*, partim reperta. *Nativa*, quae ſignificata ſunt ſenſu, etc.

NATURA. *indoles hominis.* Cael. 6. *natura* varia multiplexque. * *res ipſa, cujus eſt certa natura. Sic* Verr. I. 15. non poteſt *ea natura*, quae tantum facinus commiſerit, hoc uno ſcelere eſſe contenta; i. e. *homo ea natura.* Nat. D. II. 57. his *naturis* relatus ſonus amplificatur: *pro, rebus hac natura.* * *Eſt etiam in periphraſi.* Nat. D. II. 54. *natura* alvi, *pro* alvus. * *pudenda muliebria.* Div. II. 70. matrona viſa eſt, obſignatam habere *naturam.* cf. N. D. III. 22. *ubi eſt*, obſcenius excitata *natura.* * *ordo rerum naturalis.* Sext. 21. vita reſervata *naturae.* * ad Div.

Div. VI. 10. Caesar mihi quotidie delabi ad aequitatem et ad rerum *naturam* videtur: h. e. *videtur sensim oblivisci injuriae, et mitior fieri, ut fert natura humana.* Leg. I. 12. jus in *natura* positum esse. cf. Or. 1. Rab. Perd. 8. haec tria in *natura rerum* fuisse. *v. Not.*

NATURABILE. Tusc. III. 6. *hanc vocem, quam alii in* naturale *mutant, Bentlejus et Davisius* natura fere, *defendit auctoritate Codd. Mss. Buherius ad h. l.*

NAVARCHI. Verr. V. 24. III. 80. etc. *qui singulis navibus praesunt.*

NAVARE. ad Div. IX. 2. si minus in curia atque in foro, at in literis et libris *navare rempublicam.* ad Div. II. 10. ut istic quoque nostram in te benevolentiam *navare* possimus. Or. II. 7. mihi videor *navasse operam*, qui huc venerim; h. e. *bene collocasse.*

NAUFRAGUS. *bonis eversus.* Catil. I. 12. Sull. 14.

NAUFRAGIUM. *reliquiae e naufragio.* Sext. 6. *naufragium* reip. colligere.

NAVICULARIA. Verr. V. 18. *naviculariam* facere, *est rem nauticam exercere, navicularium esse.* Navicularii *autem quaestum quaerunt, navibus suis homines et merces alienas pro certa mercede trajiciendo, non, ut Graevio ad h. l. videbatur, navibus aedificandis et vendendis. v. Navicularius.*

NAVICULARIUS. *dominus navis, qui hominibus mercibusque trajiciendis lucrum quaerit.* ad Div. XVI. 9. solent nautae quaestus sui causa festinare. Cautus sis, mi Tiro. - - Si poteris, cum Mescinio; si minus, cum honesto aliquo homine, cujus auctoritate *navicularius* moveatur. cf. Verr. II. 55. Att. IX. 3.

NAVICULATOR. *idem, qui navicularius.* Manil. 5. *sed Graeviana habet* navicularius.

NAVIS. ad Div. II. 5. in eadem es *navi*: h. e. *in eodem periculo.*

NE. Mil. 24. Planc. 22. *ne* aliquid. *ad Div. X. 14. XI. 12. Att. XVI. 9. *ne quae, pro* ne qua. **fac, finge non esse.* Tusc. II. 5. *ne* sit sane summum malum dolor, malum certe est. **pro ne quidem, est* Fin. I. 16. *in ed. Victoriana, et aliis antiquioribus: ubi tamen habent pleraeque plene* ne quidem. *similiter* Parad. III. 1. *certe* ne bono melius quidquam inveniri potest: *habet Ms. Leid. ubi vulgo* quidem *additur. v. Davisius ad Fin. I.* 16. *et Burm. ad Sueton. Aug.* 35. *et qui ibi laudantur.* **pro nedum.* Verr. IV. 23. ad Div. IX. ult. **interrogativum pro* nonne. Off. III. 17. *suntne* igitur insidiae, tendere plagas, etc. *Sed totus ille locus vix incorruptus, sed est sic* Verr. II. 46. *aliquoties:* estne, *pro* nonne est: *et* pro Domo, *ni fallor, animadverti, et apud Livium, III.* 67. satisne *etc.*

NECESSARIE. Inv. I. 29. aut probabiliter ostendens, aut *necessarie* demonstrans.

NECESSARIUS. *naturalis.* Mil. 6. mors *necessaria. v. Necessitas.* **conjunctus cum aliquo sanguine, affinitate, collegio aut quacunque alia ratione. v. Necessitudo. Sic* in Caecil. 2. *Siculi dicuntur Ciceronis* necessarii, *quia apud eos Quaestor fuerat, et cum iis amice vixerat.* Verr. III. 17. *necessarii* Siciliae *sunt patroni, Marcelli, Pompejus, etc.* ad Div. II. 2. *necessarii* nostri e municipiis, *sunt clientes.* ad Brut. Ep. 6. noli pati, a tuis *necessariis* injuriam fieri *necessario* meo. Necessarii *sunt Dyrrhachini, qui erant in fide Bruti.* * ad Div. VI. 12. *necessariae* rogationes *sunt, quae, propter necessitudinem aliquam, pro necessario fiunt.* * Phil. VII. 2. tempus *necessarium*: h. e. *quo necessario subveniendum reip.*

NECESSE. *de eo, quod natura fit.* ad Quir. p. R. 2. id, quod *necesse* erat, parvus sum procreatus.

NECESSITAS. *de natura, ordine naturae, quod, quae natura fiunt,*

ſiunt, neceſſario ſiunt. Catil. IV. 4. mors aut *neceſſitas naturae*, aut laborum miſeriarumque finis eſt. Sext. 21. ut vita, quae *neceſſitati* deberetur, patriae potius donata, quam *naturae* ſervata videretur. Inv. I. 34. quadam *neceſſitate* ſemper eodem modo fiunt. Or. 50. *neceſſitate* ipſa, *pro ſua ſponte, natura ſua. Gron. Obſ. II. 2.* * *vis divina, fatum.* Ligar. 6. humana conſilia *neceſſitate* divina eſſe ſuperata. * *conjunctio ſanguinis, amoris, officii.* Roſc. Am. 24. magnam *neceſſitatem* poſſidet paternus maternusque ſanguis. Sull. 1. ſi noſtram *neceſſitatem* familiaritatemque violaſſet. * *de rebus ad vitam conſervandam neceſſariis.* Verr. V. 14. ipſi naturae ac *neceſſitati* negare. Off. I. 35. *neceſſitati* quam occultiſſime parent, *de excretione urinae, fecium, etc.* *Acad. IV. 36. perſuadendi *neceſſitas*: *de demonſtratione.*

NECESSITUDO. *natura, opponitur caſui.* Har. R. 9. ordo rerum ac *neceſſitudo.* * *omnis conjunctio, ſanguinis, affinitatis, conjugii, collegii, amicitiae, etc. quae a cauſa aliqua oritur, quae nobis neceſſitatem amoris benevolentiaeque affert.* Q. Fr. I. 1. ſumma *neceſſitudine* nos attingunt publicani. cf. Manil. 2. *ſc. quia Cicerones erant equeſtri genere, equites autem publicani.* in Caecil. 2. *neceſſitudo* cum Siculis, *apud quos Quaeſtor fuerat, inter quos hoſpites multos et amicos habebat. ibid.* 18. *neceſſitudo* inter Praetorem et Quaeſtorem. Planc. 11. *neceſſitudo* contubernii. Rabir. Perd. 1. cum omnibus civibus mihi *neceſſitudinis* cauſam eſſe duxi. ad Div. I. 3. propter noſtram *neceſſitudinem (ſc. inter Ciceronem et Lentulum, qui eum reſtituerat in patriam)* vehementer confidit his literis, etc. *ib.* IX. 13. municipio Caleno, quocum mihi magna *neceſſitudo* eſt: *quia ejus erat patronus.* ad Div. V. 2. *neceſſitudo* Pompeji, *pro* cum Pompejo. * *cauſa conjunctionis, amoris.* ad Diverſ. XIII. 12. cum eo mihi omnes *neceſſitudines* ſunt.

NECTERE. Fin. III. 22. quid non ſic aliud ex alio *nectitur*, ut non, ſi ullam literam moveris, labent omnia? Leg. I. 20. videtisne, quanta ſeries rerum ſit, atque ut ex alio alia *nectantur*? Topic. 15. ex hoc genere cauſarum fatum a Stoicis *nectitur*.

NECTUS. Leg. III. 10. per Ti. Gracchum non ſolum *nectus*, ſed etiam ſublatus interceſſor erat. *Sed in voce hac corruptum eſſe Ciceronem, cum doctis viris ad h. l. credo.*

NEDUM. *pro* non modo. Att. IX. 8. Ep. Balbi: *Nedum* hominum humilium, ut nos ſumus, *ſed etiam* ampliſſimorum virorum conſilia ex eventu, non ex voluntate, a plerisque probari ſolent. *ibid.* X. 16. tu quoniam quartana cares, et *nedum* morbum removiſti, *ſed etiam* gravedinem, etc.

NEGANS. Top. 11. ſunt enim valde contraria illa, quae appellantur *negantia.* Ea ἀποφατικὰ Graeci, contraria ajentibus, ſic: ſi hoc eſt, illud non eſt.

NEGANTIA. Top. 14. deinde addunt conjunctionum *negantiam*, ſic: non et hoc et illud eſt: hoc autem, non igitur illud.

NEGITARE. Acad. IV. 2. *e Codd. edidit Daviſius.*

NEGLIGENTIA. Or. 23. *negligentia* diligens.

NEGLIGERE. *eleganter de iis, qui nocentem abſolvunt, non puniunt.* Verr. III. 94. *negligere* pecuniam captam. * negligens *de effuſo, largo.* ad Div. III. 8. non potui in illo ſumtu non neceſſario *negligens* eſſe. *Sic intelligit Graevius, quem vid. ad h. l. nec abſurde: nam* diligens *pro parco dicitur. Sed tamen non neceſſario ſic accipi puto.*

NEGOTIALIS. Inv. I. 11. conſtitutio *negotialis*, *quid ſit?*

NEGOTIARI. Q. Fr. I. 1. Verr. I. 27. II. 3. *quid ſit, vide in Negotiator.*

NEGOTIATOR. *De negotiatoribus egimus peculiari quadam disſertatiuncula, quam hic in compendium mittemus.* Negotiatores *primo non ſunt aratores, publicani, aut pecuarii, quod Hotomanno videbatur ad Verr. I. 77. Fontej.* 1. *et Torrentio ad Sueton. Aug.* 42. *nec omnes ii, qui in provinciis ſedem fortunarum ſuarum conſtituerant, cum cives Romani tum ſocii, qui agros habebant, quorum fructus per procuratores ſuos vendebant, h. e. aratores, quae eſt Graevii ſententia ad Verr. II.* 77. *aliisque locis, cujusmodi negotiatorem putat fuiſſe Trebonium, ad Div. I.* 3. *quem deinde ſecutus eſt Vir doctus in Lexico Fabri. Nam Verr. II.* 3. *Flacc.* 16. *Manil.* 7. *diſtinguuntur* publicani *a* negotiatoribus, *item* Att. II. 16. malo *negotiatoribus* ſatisfacere, quam *publicanis: item ab aratoribus, et pecuariis*, Verr. II. 3. ut *arare*, ut *paſcere*, ut *negotiari* libeat. *ibid.* 62. quantum ab *aratoribus*, quantum a *negotiatoribus*, qui Syracuſis negotiantur. Fontej. 1. unum e toto genere *negotiatorum, colonorum, publicanorum, aratorum, pecuariorum* numero teſtem producant. *Aratores etiam non ſunt ſemper cives Rom. ſed etiam provinciales.* Verr. III. 8. *cum negotiatores ſint ſoli cives Romani. Neque vero ſunt* mercatores, *ut nonnullis placet. Nam ab his quoque diſtinguuntur.* Vat. 8. Verr. II. 3. *duo genera civium facit in provincia: alterum eorum*, quos mercibus ſuppeditandis cum quaeſtu compendioque dimittat, *qui adeo* commeent, *quod eſt proprium de mercatoribus verbum; alterum horum*, quos retineat, ut paſcere, ut negotiari libeat, ut denique ſedes ac domicilium collocare. Planc. 26. *negotiatoribus* comis, *mercatoribus* juſtus. *Mercatura temporibus liberae reipublicae non ſatis digna honeſto cive Rom. putabatur, ne dum equite, ſed a fece plebis, libertinis, exercebatur. v. Cic. Off. I.* 42. *et ibi Graev. Non ergo Caſaubonus tempora ſatis diſtinxit, cum ad Sueton. Aug.* 42. *ſcriberet:* Negotiantes eſſe, quicunque aliquam negotiationem exercerent, cujusmodi erant centonaria, ſagaria, lignaria, carbonaria et ſimiles. *Nam qui hoc genus mercaturae exercebant, Ciceronis temporibus nondum negotiatores dicebantur. Sermo ibi eſt de frumentationibus publicis, de quibus Lipſius Elect. I.* 8.: *quas Auguſtus tollere volebat, ſed deinde ita rem temperabat, ut non minorem rationem aratorum et negotiatorum, quam populi duceret. In qua re locum iſta mercaturae genera non habent. Sermo autem eſt de negotiatoribus frumentariis, de quibus mox. Qui ergo fuerunt negotiatores? Id nunc, quam breviſſime poterimus, docebimus. Duae Romae erant honeſtae rei quaerendae rationes, quarum altera foenerando, altera fructibus praediorum percipiendis et vendendis continebatur. Ab illa* foeneratores, *ab hac* ruſtici Rom. *dicebantur. Equitibus propria erat vectigalium publ. redemtio, unde publicani dicti: de quibus generibus ſuis locis dictum eſt. Sed cum tanta eſſet hominum in omni ordine copia, ut non poſſent omnes Romae foenerari pecunias, aut in Italia praedia habere, aut publica redimere, magna equitum plebejorumque pars pecunias ſuas in provinciis occupabat. Itaque regione aliqua victa et in provinciae formam redacta, conferebant equites et plebeji, qui volebant, patrimonium ſuum in eam provinciam, et aut arabant, aut paſcebant, aut negotiabantur. Negotiationis autem haec praecipua ratio erat,* ut pecunias mutuas darent provincialibus ac foenus exercerent; *quae ratio eo fructuoſior erat, quod nulla lege in provinciis foenoris magnitudo definiebatur. Itaque ibi ſaepe binis, ternis, quaternis cen-*

centesimis pecunia collocata reperitur, ut Verr. III. 70. Att. VI. 1. 2. nisi forte Praetor impudentiam negotiatorum coërcebat, ut Cicero fecit l. c. et ejus frater, ad Q. Fr. I. 1. et Cato Censorius ap. Liv. XXXII. 27. Hinc et forum negotiatorium *commemoratur, quo cedere negotiatores dicuntur, cum bonis evertuntur. Jam haec testimoniis Ciceronianis confirmabimus.* Flacc. 29. negotiaris in libera civitate: quousque negotiabere? annos jam triginta versaris in foro, sed tamen in Pergameno. Verr. III. 60. negotiatores sibi turpe putant, id forum ejurare, ubi negotientur. ad Q. Fr. I. 1. negotiatores *dicuntur ita* negotiari, ut locupletes sint: *et addit:* consulatus beneficio se incolumes habere fortunas arbitrantur: *quod quale sit, intelligitur ex Ep.* ad Div. V. 6. nec putant, ei numos deesse, qui foeneratores ex obsidione exemerit: *h. e. qui in consulatu tabularum novarum periculum averterit, cum fides Romae et in provinciis laboraret. cf. inprimis* Off. II. 24. et Manil. 7. Sext. 43. *Pisoni, qui Macedoniam lege Clodia obtinuerat, objicit:* cum bona *creditorum*, civium Rom. cum debitoribus Graecis divisisse. *Hi* creditores *sunt* negotiatores. *Fontejo objectum erat, quod eo Praetore oppressa esset aere alieno Gallia. Id ut falsum convinceret Cicero, quaerit, a quibus versurae tantarum pecuniarum factae sint:* A Gallis? nihil minus: a quibus igitur? a civibus Rom. qui in Gallia negotiantur, etc. Verr. I. 27. *qui* negotiari *dicuntur, paullo post* creditores togati *vocantur. Sed nihil est ad hanc rem insignius Epistolis quatuor* ad Attic. V. 21. VI. 1. 2. 3. *in quibus multa de M. Scaptio et Matinio; qui primum, ubi ab iis Romae Salaminii publice voluisse versuram facere dicuntur, appellantur* foeneratores: *post, cum in provincia esse, et ibi foenus exercere dicuntur, et a Salaminiis pecuniam repetere,* negotiatores. (Foeneratores *tamen etiam in provincia dixit Livius XXXII. 27.) Nam cum Scaptius praefecturam a Cicerone peteret,* negabat, se negotiatori, qui in provincia sua negotiaretur, praefecturam daturum. *Consulatur etiam locus egregius Livii XXXIII. 29. de militibus in provincia negotiantibus. Alterum genus negotiationis veteris erat,* ab aratoribus, cum civibus R. tum provincialibus, item integris civitatibus frumentum emere, et Romam vehendo lucrum quaerere. Flacc. 36. *de Flacidio quodam agitur, quem* mater in provinciam Asiam miserat cum pecunia: *quorsum?* ut negotiaretur: *quid igitur fecit?* Fructus Trallianorum Praetore Globulo emerat. *Hujusmodi* negotiatores *sunt bis ap. Caesar. Bell. Gall. L. VII. 3. 42. quamquam ex his locis non satis intelligi potest, quales fuerint, tamen Dionys. Vossius* frumentarios *putat. Sed, qui c. 38. memorantur cives Rom. quos interfecit Litavicus, frumento eorum direpto, tales profecto fuere. Tales et illi, de quibus Hirt. Bell. Afr. 36. Ceterum* negotiatores *veteres libera republ. et initio Augustei imperii fuisse,* qui pecuniis in provincia foenori locandis, et frumentis coëmendis, iisque Romam, aut quorsum quaestus juberet, vehendis, quaestum facerent, *vidit etiam, et is quidem unus, quem scio, Cel. Burmannus ad Petron. c. 101. sed tamen non satis neque a mercatoribus sejunxit, neque vocabuli hujus tamquam tempora distinxit. Nam sub Caesaribus, cum* negotii *verbum esset et negotiationi et mercaturae commune, et utraque magnam similitudinem haberet, negotiatores dicti sunt, hinc* negotiatores olearii, carbonarii, lignarii, sagarii, etc. *quorum cum alibi, tum in Inscriptionibus veteribus ap. Gruterum, Gudium, Donium crebra mentio.*

NE-

oratore adhibetur, in arguendo, refellendo; quae et asperitas judicialis dicitur, cum philosophis contra mollities tribuatur. Orat. III. 21. *nervi* forenses. Orat. 19. oratio philosophica neque aculeos neque *nervos* forenses habet. *Or. III. 27. inhaerentes loci in *nervis* caussarum, *sunt, qui ex ipsa causa petuntur, quos ipsa causae ratio suppeditat.*

NESCIO. *formula* nescio quid, *fere in contemtum dicitur de re parva, contemtibili: quod iis non satis attendimus, aut consulto obliviscimur.* Nat. D. I. 33. quia *nescio quid* in philosophia dissentiret. Rosc. A. 39. non paullum *nescio quid,* sed etc. Att. XV. 4. *nescio quid* literarum. *ibid.* XVI. 5. rumoris *nescio quid* afflavit. *ibid.* XIII. 28. *nescio quid* e quercu exsculpseram, quod videretur simile simulacri. *Sed est tamen etiam de re excellenti et ejusmodi, ut ejus magnitudinem et praestantiam mens nostra vix videatur assequi posse.* Arch. 7. tum illud *nescio quid* praeclarum ac singulare solere existere. *Sic et Ovidius dixit A. III.* 4. 28. nescio quid, quod te ceperit, esse putant. **Etiam* nescio quis *de hominibus obscuris et indignis memoria.* Q. Fr. I. 1. §. 16. Paconii *nescio cujus* etc. *Nescio an, *dicitur ut* haud scio an: *de quo v. Haud.*

NEUTER. Acad. I. 10. neutra *Stoicis quae dicantur?*

NEXUS. *est ritus vendendi per aes et libram, praesentibus quinque testibus, quo venditor obligatur ad evictionem praestandam.* Muren. 2. in iis rebus repetendis quae mancipi sunt, is judicii periculum *(evictionem)* praestare debet, qui se *nexu* obligavit. Top. 5. traditio *nexu.* Parad. 5. mancipia, quae sunt dominorum facta *nexu.* ad Div. VII. 30. cujus proprium te esse scribis mancipio et *nexu. Distinguitur tamen a* mancipio *Har. R.* 7. *de quo vid. in Mancipium.*

NEXUS. *adj. pendens ex alio, junctus.* Tusc. III. 8. omnes virtutes inter se *nexae* sunt. Div. I. 55. cum caussa causae *nexa* rem ex se gignit. Fat. 16. ea non esse *nexa* caussis aeternis, et a fati necessitate esse libera. **de collocatione verborum.* Orat. 41. res collocatae, et quasi structae, et *nexae* verbis. *vid. Vincire,*

NEXUM. Or. III. 40. *nexum,* quod per libram agitur. Har. R. 7. multae sunt domus jure mancipi, jure *nexi. v. Mancipium.* Caecin. 26. Sulla ita tulit de civitate, ut non sustulerit horum *nexa*: i. e. *ut emtiones et venditiones per aes et libram, quae sunt juris Quiritium, vim suam retinerent, quam ex jure Quiritium habent.*

NIHIL. in Caecil. 14. *nihil* est in prolusione: h. e. *nihil valet.* Sext. 53. eum *nihil* putaret, i. e. *nihili, ut correxit Hotom.*

NILUS. *genus aquaeductus, qui et euripus vocatur, de quo supra.* Leg. II. 1. ductus aquarum, quos isti *nilos* et euripos vocant. cf. Q. Fr. III. 1. *vid. Salmas. ad Solin. p.* 638. *sq.*

NIMBUS. *calamitas, malum,* Att. XV. 10. hunc *nimbum* cito transiisse laetor.

NIMIRUM. *sine dubio.* Muren. 15. omnibus Regibus hunc *nimirum* antepones - - quae non modo summa bona, sed *nimirum* vel sola audebo dicere. ** tum vero utique.* Off. II. 20. sed si res in contentionem venit, *nimirum* Themistocles est auctor adhibendus.

NISI. Rosc. Am. 35. nescio: *nisi* hoc video: i. e. *praeterquam quod: nempe omittitur* quod. *Hotomannus interpretatur* sed: *quo sensu saepe est apud veteres* nisi; *ut ipse ostendit, et alii ostenderunt.* ad Div. XIII. 1. *vid. quos laudat Drakenb. ad Liv. XXIV.* 20. ** nisi si.* ad Divers. V. 9. *nisi si* in Dalmatiam aufugerit. *Hanc rationem illustrat Heins. ad Ovid. Her. IV.* 111.

NITEDULA. Sext. 33. ut illa ex vepreculis extracta *nitedula* remp.

nobilium nomen notum est. Planc. 7. *nominibus* ducuntur. ad Div. III. 7. ista vestra *nomina* nunquam sum admiratus. * Cluent. 32. res *suo nomine* in judicium nunquam est vocata: h. e. *nullius quaestionis proprium crimen fuit, ut ait ibid.* 35. * *species, praetextus, titulus.* ad Div. I. 4. *nomen* fictae religionis. Caecin. 25. honesto ac probabili *nomine.* * *cum* nomen *saepe opponatur* rei, *ut* Att. V. 15. cum exercitum noster amicus habeat tantum, me *nomen* habere duarum legionum exilium: h. e. *non veras, sine viribus: ubi vid. Graev.; est tamen etiam de re.* Planc. 12. jacis adulteria, quae nemo non modo *nomine*, sed ne suspicione quidem possit agnoscere. * nomen *de reo etiam dicitur, ut satis notum est.* Inv. II. 19. cum venefici *nomen* esset delatum, et extra ordinem esset *acceptum.* * *quia in tabulis acceptorum nomina hominum, quibus aut debemus, aut qui nobis debent, item rerum, pro quibus, et pecuniae, quam: propterea nomen de re pecuniaria et quidem variis modis dicitur. Nomen ergo primo est* debitum, *et quidem active et passive.* Top. 3. quae in *nominibus* sunt, *opponuntur pecuniae paratae.* Planc. 28. *nomen*, quod urget, dissolvere. *item* solvere, Att. VI. 2. Quint. 4. quibus *nominibus* pecuniam curari oportere. Att. XIII. 29. *nomen* explicat. XVI. 6. *nomen* expedi. 2) *debitor.* Att. V. 21. nam aut *bono nomine* centesimis contentus erat, aut non bono, quaternas centesimas sperabat. 3) *capita in tabulis scripta: Posten.* Verr. I. 36. in codicis extrema cera *nomen* infimum in flagitiosa litura fecit. Quint. 11. *nominibus* certis grandem pecuniam debet. cf. ad Div. V. 20. *nomen* erat sestertiis XXX. Rosc. C. 1. non refert parva *nomina* in codices. *Atque hinc translatum est ad alia similia.* Verr. II. 42. *ubi sermo est de codice Verris, in quem relata erant acta in jurisdictione Siciliensi,* nomen *dicitur, pro summa causae, ibi perscripta, s. elogio, et, ut mox c.* 43. *ipse vocat, periculo. v. Elogium n.* 2. *et Periculum n.* 3. Videtisne totum hoc *nomen*, ubi facit coram delatum Sthenium, esse in litura: *mox:* qui defendere non potest, se non (in) ipsius Sthenii *nomine* literas publicas corrupisse: *pro quo mox:* in Sthenii periculo. *Teneant etiam tirones hanc formulam:* ad Div. VII. 23. accepi Aviani literas, in quibus hoc erat liberalissimum, *nomina* se *facturum*, qua ego vellem die. *In quo apparet,* nomina facere *esse creditoris, cum non accipit pecuniam, sed summam in tabulis scribit, certa die exigendam. vid. Salmas. Usur.* 6. *Sed de debitore, qui non praesente pecunia emit, videtur esse Offic. III.* 14.: emit homo cupidus et locuples tanti, quanti Pythius voluit, et emit instructos: *nomina facit*, negotium conficit. *et sic interpretatus est Fr. Fabricius; neque, si ita scripsit Cicero, aliter fieri potest. Quod cum videret J. Fr. Gronovius, legendum censebat:* Pythius nomina facit: *probante Graevio. Neque aliter expedire nos possumus, si ratam habeamus illam opinionem, quae nomina facere tantum creditorem censet. Fateor tamen, mihi non ita absurdam videri Fabricii interpretationem, et ex analogia, et vi verborum,* nomina facere *etiam de debitore dici posse. Quid enim est* nomina facere, *cum de creditore dicitur, nisi in suis, forte etiam in aliorum tabulis scribere nomen debitoris, et nomen pecuniae in expensis? Quid? nonne etiam debitor scribit nomen creditoris, et nomen summae, in suis, et, si opus est, etiam aliorum tabulis, et quidem in acceptis. Cur ergo non ipse quoque possit dicere:* nomina facere? *Nam* nomina facere *nihil est proprie, quam nomina scribere, ponere. Sic* Att. XIII. 14. placeatne tibi, mitti ad

ad Varronem, quod ſcripſimus? etſi etiam ad te aliquid pertinet. nam ſcito, te ei dialogo adjunctum eſſe tertium. opinor igitur conſideremus: etſi *nomina* jam *facta* ſunt: ſed vel induci vel mutari poſſunt. *Ceterum uſum, ut in multis aliis, ad unam partem flexiſſe hanc formam, et ſaepius uſitatiusque de creditore dictam, haud negaverim. vid. Vas.*

NOMENCLATOR. *ſervus, qui domino, inprimis candidato, nomina obviorum ſuggerit, ut nomine ſuo quemque appellare poſſit, quod erat blandius; unde aliquando lege ambitus prohibitum, ut eſt apud Livium.* Att. IV. 1. Mur. 36. *hinc*

NOMENCLATIO. *cum aliquem nomine ſuo appellamus honoris, blandiendi cauſa.* Petition. Conſ. 11. altera pars petitionis, quae in populari ratione verſatur. Ea deſiderat *nomenclationem*, blanditiam, etc.

NOMINATIO. *genus ſuffragationis, Vorſchlag.* Att. XIII. 12. paternus auguratus locus, in quem ego eum mea *nominatione* cooptabo. ad Brut. 7. eam *nominationem* a te petimus.

NOMINARE. *ſuffragari, commendare, vorſchlagen.* ad Brut. 7. digniorem *nominare* non potes quam Bibulum. Phil. II. 2. *nominare* Augurem. * *nomen tribuere.* Fin. III. 1. ex omnibus philoſophis Stoici plurima *nominaverunt*: *ſed hodie eſt* novaverunt.

NON. *omittitur in* non modo non, *cum ſequitur* ne quidem, Agr. II. 20. ad Quir. 4. *et cum ſequitur* ſed etiam, Catil. I. 3. *ſed de hoc ſatis dictum eſt in Lex. Fabri. vid. tamen Cortium ad Plin. Ep. VIII. 7. Male autem huc trahitur locus* Milon. 4. *ut vidit Olivetus. add. in Modo.*

NORMA. *in Geometricis dicitur regula angulorum, proprie quidem rectorum, qui inde normales dicuntur, Quintil. XI. 3. ſed deinde etiam reliquorum, quatenus applicata norma, acuti an obtuſi ſint, intelligitur: et hinc tolerari poteſt definitio Philandri ad Vitruv. IX. 2. item in Lexic. Fabri, ubi omnium angulorum menſura dicitur.* Fr. Acad. II. ſi id crederemus, non egeremus perpendiculis, non *normis*, *(ſic legendum)* non regulis. *conf. Budaeus ad Pandect. p. m.* 174.

NOSCERE. *agnoſcere, probare.* Att. XI. 7. quod te excuſas: ego vero cauſas tuas *noſco.* cf. Legg. I. 3. * *diſcere, percipere.* Fr. Ep. philoſophiae quidem praecepta *noſcenda*, vivendum autem civiliter. Nat. D. I. 2. omnes philoſophiae partes tum *noſcuntur*, cum totae quaeſtiones ſcribendo explicantur.

NOTA. Or. III. 44. librariorum *notae*, *ſunt ſigna interpunctionum.* * nota *eſt* *στίγμα* *inuſtum ſervo fugitivo.* Off. II. 7. barbarus compunctus *notis* Threiciis. *vid. Hug. Orig. ſcrib. c.* 19. *hinc nota pro ignominia. Sic, quae ignominia cenſoria dicitur, ea et nota appellatur.* Cluent. 46. *nota* cenſoriae ſeveritatis: *in qua Oratione c. 42. eſt locus inſignis, de vi notarum cenſoriarum, quae fuere: movere e Senatu, equum adimere, tribu movere, et aerarium facere: deinde ad omne genus ignominiae transfertur, dicitur tamen nota etiam cum verbo* inurere *in bonam partem.* Planc. 12. ſigna probitatis, domeſticis inuſta *notis* veritatis. * *dicitur etiam de vino.* Brut. 83. ſi quis Falerno vino delectetur, ſed eo - - nec ita vetere, ut Opimium aut Anicium Conſulem quaerat. atqui eae *notae* ſunt optimae. *Sed de his notis abunde interpretes Horatii.* * Muren. 11. *extr.* irati jureconſulti, quod ſunt veriti, ne ſine ſua opera lege poſſet agi, *notas* quasdam compoſuerunt, ut omnibus in rebus ipſi intereſſent. Notas *alii interpretantur* ſiglas, *cum pro ſingulis verbis literae ſingulae ponuntur; alii formulas actionum,* *ut*

ut Camerarius, alii obſcura verba, ut Manutius, alii ſigna, quibus verbum unum aut plura exprimebantur, cujusmodi ſunt adjecta Corpori Inſcript. Gruteriano, ut Graevius: quam ſententiam probarem et ipſe, ſi res et locus Ciceronis pateretur. Primo nulla eſt neceſſitas dicendi, notas fuiſſe ſigna ejusmodi, qualia ſunt illa, quae dixi. Nam per notas ſcribere, ut ex Sueton. Aug. 88. *Caeſ.* 55. *conſtat, etiam dicitur, cum integra quidem verba literis ſcribuntur, ſed ita, ut literae non ſuam ordinariam vim habeant, ſed v. c. litera d pro a, e pro b ponatur, etc. Ergo omnis ratio ſcribendi occultior eſt per notas. Cujac. Obſ. XII.* 40. *diſtinguit quidem notas a ſiglis; et eſt certum, non omnes notas eſſe ſiglas; neque tamen propterea ſiglae non ſunt notae: itaque et ipſe locum Ciceronis de ſiglis interpretatur ad Pompon. Orig. Jur. §.* 7. *Illas autem notas, de quibus Cujacius in Obſerv. vix putem tam vetuſtas, ut de his aut ſimilibus Cicero intelligi poſſit. Seneca quidem Ep.* 90. *viliſſimorum mancipiorum inventa vocat. v. Nouv. Traité Diplomatique T. III. p.* 564. *conf. Troz. ad Hugon. p.* 175. *qui p.* 181. *locum Ciceronis de formulis explicat, et hanc interpretationem Graevio tribuit, quod eſt a vero alienum. Deinde Cicero hic manifeſte de formulis actionum loquitur. Nam exempla notarum compoſitarum, quae ſubjiciuntur, ſunt formulae actionum. Porro* componere *de formulis dici poteſt, non de ſignis obſcuris, et ſiglis: et paullo poſt dicit,* Praetori quoque *carmen compoſitum* eſt. *Neque in toto reliquo loco quicquam de occultis ſignis dicitur. Illud tantum dicitur, quam diu occultae hae formulae fuerint, petitas eſſe ab iis, qui tenerent, donec vulgatae ſint, (nempe ab Aelio). Pompon. Origg. Jur. l. c. Neque quisquam veterum, quod ſciam, de talibus ſignis formularum memoriae prodidit. Quorſum autem opus ſcribere formulas illas per notas? Ne a ſervo iterum aut ſcriba publicarentur? ſufficiebat, cavere, ne in talis hominis manus venirent, qui iis vulgandis gratiam popularem captare vellet, et poſſet. Ne ii autem publicarent, qui eas tenerent, ut Aelius fecit, ne per notas quidem cavere poterant. Itaque mihi totum hoc de notis formularum commentitium videtur;* notasque *componere nihil aliud ſignificare, quam formulas obſcuras et contortas actionum componere. Referri huc poſſit locus Ovidii Her. XX.* 210. *de malo Acontii jacto ad Cydippen, in quo ſcriptum erat jusjurandum:* malum verba ferens *doctis* inſidioſa *notis. Jam ſcio,* notas *apud Ovidium eſſe literas ſcriptas, unde* notare *dixit pro ſcribere. Heroid. I. init. Sed* doctae notae *h. l. ſunt formula jurisjurandi vafre excogitata, qua ſui juris faceret Cydippen. Unde in eadem Epiſtola* [*v.* 30.] *Acontius ſe appellat* juris vafrum conſulto Amore: *et jusjurandum vocat* nodum: *quod verbum Horatius de formulis JCtorum in cavendo uſurpat. Interpretationem noſtram notarum probavere Menkenius in Obſ. L. L. et Gesnerus in Theſ. L. L. aliique.*

NOTARE. *de nominibus rerum.* Fin. III. 2. nominibus res *notavit* novis. Tuſc. III. 5. melius haec verbis *notata* latinis, quam graecis. * *ita inſignire, ut agnoſci, et ab aliis discerni poſſit.* ad Div. VII. 32. ita *notata* me reliquiſſe genera dictorum meorum, ut cognoſci ſua ſponte poſſent. Or. II. 67. neque tam acri memoria fere quisquam eſt, ut, non diſpoſitis *notatis*que rebus, ordinem verborum aut ſententiarum complectatur. cf. II. 26. *hinc pro agnoſcere, obſervare, animadvertere.* ad Div. IX. 16. tritas aures habere *notandis* generibus poëtarum. Div. I. 49. *notata* obſervatione diuturna.

 cf.

NOVUS. res novae *significant aliquam insignem perturbationem et commutationem status reipubl. ratione magistratuum, judiciorum, legum, veteribus vel sublatis, vel novis, et iis quidem perniciosis, latis.* Verr. I. 7. Catil. I. 1. ad Div. XI. 21. etc. * novi homines, Agr. II. 2. etc. *qui primi e familia sua ad magistratus pervenere.* * Orat. II. 66. sub *Novis: intell. tabernis argentariis: fuit pars fori Romani, cujus passim mentio apud veteres. v. P. Fabr. ad Acad. IV. 22. et Drakenb. ad Liv. XXVI. 27. XLIV.* 17. * Novissimus *apud Ciceronem reperiri, male negat Gellius X.* 21. *a multis jam notatus. v. J. Gronov. ad l. c.*

NOX. *de nocte. vid. De.* * nox reip. Brut. 96. Har. R. 6. *de perturbato reip. statu. cf. Tenebrae.*

NUBECULA. Pis. 9. *nubecula* frontis *est severitas.*

NUBERE. *cum praepos. cum.* ad Divers. XV. 3. *quocum nupta* esset.

NUDUS. *simplex, sine ornamentis.* Brut. 75. *de Caesaris Commentariis: nudi* sunt, recti et venusti. * *sine exercitu.* ad Div. X. 11. si *nudus* huc se Antonius conferet. * *inops.* Att. I. 5. *nudi* equites. *v. Interp. ad Suet. Caes.* 41.

NUGAE. *contemtus causa etiam de hominibus dicuntur.* Att. VI. 3. *nugarum* aliquid relinquere. *ibid.* amicos habet meras *nugas.* Orat. II. 51. tragoedias agere in *nugis.* * *de ancillis et delicatis pueris.* Milon. 21.

NULLUS. *pro* non. Att. XI. 24. Philotimus non modo *nullus* venit, sed ne per literas quidem, etc. *ib.* XIV. 3. Corumbus Balbi adhuc *nullus*: *sc. venit.* Tusc. I. 38. mortui *nulli* sunt. Div. I. 37. * Rosc. Com. 16. *nulli* consilii. Muren. 12. *nullo* usui. [*Haec utriusque loci scriptura ab Ernesto in textu repudiata, in adnott. dijudicatur. Pro* nulli *legitur* nullius, *et* in illo *pro* nullo usui. R.]

NUMERARE. Verr. III. 73. *ex* quibus *numeranda* est civitas. Phil. VII. 1. quos *a se* primum *numerare* possunt: *h. e. in quibus numerandis a se incipere possunt. Pro* enumerare *est* N. D. III. 32. *nisi vitiosa lectio est.*

NUMERATO. *ex arca, praesente pecunia.* Att. XII. 25.

NUMERUS. Q. Fr. II. 13. *ad numerum* judices habere: *i. e. justum eorum numerum.* * *rhythmus.* Or. 64. paeon, quod plures habeat syllabas quam tres, *numerus* a quibusdam, *non pes* habetur. *Numerus et pes (ῥυθμός et μέτρον) quomodo differant, v. Quintil. IX. 4. Nempe rhythmi spatio temporum constant, pedes etiam ordine; v. c. pes dactylus semper habet primam longam, numerus autem etiam tertiam. Itaque omnis pes est numerus, non autem omnis numerus etiam pes: quod tenendum est propterea, quia interdum numeri manifeste pro pedibus dicuntur.* Or. 57. *dactylicus numerus* hexametrorum magniloquentiae est accommodatus. *Atqui in hexametris non licet, anapaestum pro dactylo ponere, qui tamen est rhythmus dactylicus.* Or. III. 44. *numerus* adstrictus; *est, qui proxime ad poëticum accedit:* solutus, *qui longius recedit.* * *certus et concinnus corporis gestus et motus in histrionibus, saltatoribus, palaestritis, etc. quia, sc. ut illi numeri poëtici, certis numeris exprimuntur, cum intervallis temporum contineantur: dividitur autem in ἄρσιν et θέσιν.* Parad. 5. histrio si paullo se moveat extra *numerum*, exsibilatur. Leg. I. 4. *numeri* in cantu. * *hinc duci putant illas formulas:* omnibus numeris absolutum esse, omnes numeros habere: *quod mihi secus videtur. Nam manifestum est, numeros dici interdum pro partibus, et earum numero, qui requiritur, ut perfecta res sit.* Fin. IV. 20. pauciores quasi *numeros* officii praeterirent. Div. I. 13. omnes habet in se *numeros* veritatis. Verr. II. 69. quod genus ho-

Tusc.

Tusc. I. 40. venenum ut sitiens, *obduxit. Sic etiam accipit in aliis locis, (certe metaphora hinc ducta) Victorius Var. Lect. XV. 7. cf. Interpr. ad Petron. c. 42.*

OBDUCTIO. Rabir. Perd. 5. *obductio* capitis. *Plerique ex emendatione Mureti malunt* obnuptio. *Sed lectionem omnium Codd. defendit Gruterus. Neque video, quare* obductio *improbetur, cum* obducere *sit operire,* obductus, *opertus, ut omnes sciunt.*

OBDURARE. *durare, perferre.* Att. XII. 3. quare *obduretur* hoc triduum. * *obdurescere.* Fin. III. 11. quis contra studia naturae tam vehementer *obduravit.*

OBFUNDERE. *v. Offundere.*

OBJICERE. Leg. II. 19. erroris *objiciendi* causa. Caecin. 25. errorem *objicere* judici. *In quibus fere idem est quod* injicere: *quod similiter dicitur. Simile et hoc* Tusc. II. 4. *objicitur* metus animo. *Itemque* visa, species objici *hominibus dicuntur in Academicis saepe.* * Arch. 6. *objecissem* me *in* tantas dimicationes. Cluent. 41. nego, rem esse ullam *in* quemquam *objectam,* quae Fidiculano objecta non sit. * *cum praepos.* de. ad Div. XI. 3. *de* morte Caesaris *objiceres.* * Mur. 38. sperant, *sibi* Silanum *objici* posse, i. e. *in suam potestatem venturum, ut eum tollere possint.* cf. c. 40. Mil. 14. *ductum est ab iis, qui cum feris bestiis pugnare coguntur.* * ad Div. VI. 4. *ad* omnes casus *objectus*, i. e. *obnoxius, expositus.*

OBIRATIO. *ira.* Att. VI. 3. abiit iratus. hujus nebulonis *obiratione* si Brutus moveri potest, etc.

OBLIDERE. *comprimere arcte, elidere.* Fr. Scaur. gulam digitis *oblidere. vid. de hoc verbo Heins. ad Ovid. Met. XIV.* 208.

OBLIGARE. *proprie esse constat vincire, devincire, ut* Tusc. II. 6. *de vulnere;* a medico *obligari. Sed metaphorice* obligari *dicuntur in universum omnes, quibus quacunque causa et quocunque modo necessitas est imposita alicujus rei faciendae, praestandae, ferendae, patiendae. Causa et ratio, quae necessitatem imponit, qua tamquam obligamur et alligamur, (v. Alligare) dicitur hinc vinculum. (v. Vinculum.) Hinc* 1) obligari scelere *dicuntur,* Dom. 8. *et* legum poenis obligari, Fin. I. 14. *qui in necessitatem incidunt poenae ferendae, qui in poenas incidunt sceleribus aut suis aut alienis.* 2) obligantur, *qui jurejurando sibi necessitatem alicujus rei faciendae imponunt.* Off. I. 11. Verr. II. 72. Balb. 15. 3) *item promissis, foedere.* Balb. l. c. populus se *obligavit* foedere. Phil. V. 18. audeo *obligare* fidem meam. 4) *item spondendo pro aliquo, cavendo praediis, quae et ipsa* obligari *dicuntur.* Agr. III. 2. ad Div. V. 20. ad Brut. 18. Caecin. 3. 5) *porro qui mancipio et nexu sibi imposuerunt necessitatem periculi judiciorum (evictionis) praestandi.* Muren. 1. Topic. 10. 6) *qui, beneficiis acceptis, necesse habent, aliis gratiam referre, occasione data, unde et in aere alterius esse, ei debere dicuntur.* ad Div. VIII. 12. VI. 11. X. 8. XI. 16. etc. 7) *res, quae Deo alicui consecratae sunt,* Dom. 40. *unde contra, quae profana e sacris fiunt,* liberari *dicuntur. (v. Liberare.)* 8) *est etiam pro* impediri. Act. I. Verr. 9. quod eos intelligere videbam, me hoc judicio districtum *et obligatum* futurum. cf. ad Att. VIII. 16.

OBLIGATIO. *Ciceroni et bonis auctoribus semper active dicitur; nunquam, ut hodie JCtis et philosophis, passive.* ad Brut. 18. gravior est ac difficilior animi ac sententiae pro altero, quam pecuniae *obligatio*: i. e. *promissio.*

OBLINERE. *inquinare.* Brut. 13. ut se eloquentia externis *oblineret* moribus.

OBLITUS. *corruptus, foedatus.* Verr. III. 4. *oblita* sunt omnia stultitia atque inhumanitate. Phil. XIV. 3. *oblita* vita libidine.

 ibid.

obsecrationes. add. Liv. XXXI. 9. Sueton. Claud. 22. vid. Guther. Jur. Pontif. IV. 14.

OBSEQUIUM. *indulgentia, studium, alicui gratificando et in omnibus se ad ejus sensum, studia, accommodando, placendi.* Att. VI. 6. *obsequio* et comitate adolescentis valde audio mulieres delectari. Coel. 6. tueri *obsequio* amicitiam. Lael. 24. *obsequium* - - quod peccatis indulgens praecipitem amicum ferri sinit. *et sic semper est apud Ciceronem et bonos auctores, non pro obedientia.*

OBSERVANTIA. *quid sit? v.* Invent. II. 22. Att. XIII. 11. ne magnum onus *observantiae* Bruto nostro imponerem: h. e. *ne, cum me visere et salutare vellet, longius iter haberet.* Planc. 18. ut *observantia*, ut suffragatio tolleretur. *v. Observare.*

OBSERVARE. *curiose spectare, aucupari, captare, etiam in deteriorem partem et insidiarum causa.* ad Div. XI. 16. ut tempus *observaret* epistolae reddendae. cf. Rosc. A. 8. Verr. III. 1. vitavi, *observari* pluribus oculis. *cf. Observatio.* * *custodire.* Tusc. II. 8. draco *observans* arborem. *v. Davies ad h. l.* * observare *dicitur de officiis salutandi, deducendi, (Gloss. παρατηρεῖ, observat, sectatur,) etc. et hinc in genere pro* colere. Muren. 34. si interdum ad forum deducimur, - - diligenter *observari* videmur. Att. XIII. 49. si *observare* est servire. *Inprimis autem eleganter dicitur de iis, qui candidatos sectantur, petitionem eorum sua suffragatione juvant.* Phil. II. 20. *observatus* a me in petitione quaesturae. *Hinc recte explicat Manutius illud* ad Divers. VII. 27. ego te in consulatu *observaram.* * ad Div. XIII. 27. *observare* commendationes alicujus: h. e. *complecti eum, qui commendatus est.* * Tusc. V. 41. tantam praestantiam in bonis animi esse dicunt, ut ab his corporis externa *observent.* *Bentlejus emendabat:* corporis et externa obscurentur: *probat Buherius ad h. l.*

OBSERVATIO. Muren. 24. *observationes*, testificationes, seductiones testium - - animadvertebant. *Nempe Sulpicius et ejus amici diligenter observabant Murenam, et amicos, si quam largitionem facerent.* * Or. I. 20. eloquentiam esse *observationem*, non artem. Div. II. 71. diuturna *observatio* notandis rebus fecit artem. cf. I. 49. Off. II. 25.

OBSERVITARE. *pro observare.* Div. I. 45. *Sed v. Not.*

OBSES. *pignus, quodcunque signum certum voluntatis, etc.* Cluent. 30. damnationem dederat *obsidem*, etc. in Caecil. 22. *obsides* a nobis habet populus. cf. Catil. II. 2. Coel. 32. *obsides* periculi. *ubi v. Not.*

OBSESSUS. Rosc. A. 11. *obsessa* domus: h. e. *ab aliis occupata, ut ingredi non possis.* * Vatin. 7. *obsessus* tribunatus: h. e. *quo non licet facere, quae velis.*

OBSIDERE. *replere, occupare.* Nat. D. I. 23. corporibus omnis *obsidetur* locus. * *speculari curiose.* Flacc. 24. *obsidet* rostra curia. Catil. I. 10. *obsidere* stuprum. Act. I. Verr. 2. qui meum tempus *obsident*: *sc. ut mihi insidiis eripiant.* * *eleganter orator dicitur auditorem* obsidere et tenere, Orat. 62. *cum eum jam sibi faventem reddidit et in suam sententiam impulit et adduxit.*

OBSIDIO. *periculum, quod ab altero nobis struitur et rebus nostris.* ad Div. V. 6. qui foeneratores ex *obsidione* exemerit: h. e. *liberavit a periculo pecuniae perdendae, quod a Catilinariis, et qui tabulas novas fieri volebant, struebatur.* (cf. Rabir. Perd. 10.) *Ductum videtur e Plauti Asinar. II. 2. 14.*

OBSIGNARE. *signare, subsignare.* Quint. 21. *obsignare* tabellas. Pis. 28. etc. *de testimonio obsignato* ad Att. II. 12. *init. v. inpr. Salmas. Mod. usur. c. 11.* * Div.

jurandum adigendo, quo juret, obteſtans, h. e. teſtes faciens Deos, ſe velle legem Servare: unde leges ſacratae. vid. Schwarz. Disſ. de Deteſtatione Sacrorum §. 15. * Dom. 48. quid ergo tua illa tum *obteſtatio tibicinis? Fuit pars cerimoniae in dedicationibus. Cum interpretes nihil ad h. l. dicant, Cl. Schwarzius l. c.* §. 16. *putat, obteſtationem eſſe eandem, quae et deteſtatio dicatur, h. e. denunciationem teſtibus praeſentibus factam. Qualis autem illa* tibicinis obteſtatio *ſ. denunciatio fuerit, non addit. Mihi videtur facta iisdem propemodum verbis, quibus obteſtationem et denunciationem Pontifici, pullario, factam eſſe conſtat:* ades mihi: ſ. poſtulo, ut adſis mihi, etc. Dom. 52. Div. II. 34. etc.

OBTINERE. *oratores et philoſophi obtinent, quod approbant aliis, cum vincunt, eſſe verum aliquid: etiam defendunt.* Verr. III. 71. *obtinere*, quod dicimus. cf. Catil. IV. 6. Tuſc. I. 12. ſi minus id *obtinebis*. Fin. II. 33. illud ipſum, qui *obtineri* poteſt. Acad. IV. 6. definitionem *obtinemus. De defendendi ſignificatione adde dicta Gronovio ad Tacit. H. II.* 84. * *tueri, retinere.* Verrin. III. 35. *obtinemus* res geſtas Sullae. Orat. III. 60. vocem *obtinere*: *ubi praeter rem Pearcius legi vult:* retinere. *Sic* obtinere provinciam *dicitur, qui conſequitur, habet, retinet, ut ex Epiſtolis ad Cornificium patet.* ad Div. XIII. 29. *obtinere* hereditatem. cf. IV. 14. teſtamentum *obtinetur, cum ratum eſt, valet.* * Sull. 6. ſuavitatem filii *obtinet.* Offic. II. 12. *obtinet* numerum jure caeſorum. * Fin. II. 22. opibus magnis, quicquid feceris, *obtinere*: h. e. *efficere, ut impune feceris, recteque adeo factum videatur.*

OBTINGERE. *pro accidere.* Catil. IV. 1. *de re triſti*, ſi quid *obtigerit.*

OBTRUDERE. Verr. IV. 36. qui non *obtruſit* monumenta aliqua ex parte, ſed penitus ſuſtulit atque delevit. *praecedit* alieno nomine ornare*: cui reſpondet* obtrudere. *Gesnerus in Theſ. L. L. corrigit* obruit *vel* obſtruxit. *Non placet ſatis: hoc tamen melius.*

OBTUNDERE. *levare, minuere, comprimere.* Tuſc. III. 16. nihil eſt, quod tam *obtundat* elevetque aegritudinem.

OBTUSE. *ſtulte: opponitur acute.* Nat. D. I. 25. quo quid dici poteſt *obtuſius*?

OBVIAM. Att. IV. 16. huic *obviam* Cato etc. *adverſantur. int.* eunt.

OBVOLUTUS. Div. I. 31. fax *obvoluta* ſanguine atque incendio. *e Poeta.*

OCCASIO. ad Div. X. 4. ne noſtra mala ſuam *occaſionem* putent.

OCCASUS. *mors.* Acad. I. 2. poſt L. Aelii noſtri *occaſum* ne a Latinis quidem.

OCCATIO. Cato 15. *unde dicatur?*

OCCIDERE. Tuſc. I. 45. occidit *vita.* Nat. D. I. 5. ſententiae *occidunt.*

OCCENTARE. Fr. de Republ. 4. p. 35. ſi quis *occentaſſet*, ſive carmen condidiſſet, quod injuriam faceret. *eſt fragmentum Legg. XII Tabb. v. Feſtus in h. v. quamquam in noſtra editione l. c. eſt* actitaviſſet.

OCCULTUS. *aſtutus.* ad Div. III. 10. ſi me autem *occultum* libet fingere.

OCCUPARE. *eleganter dicitur de pecunia, quae aut ſub uſuris collocatur, aut pro qua metallifodinae, agri, etc. emuntur, ut aliquid lucri et reditus habeamus.* Flacc. 21. pecuniam adoleſcentulo grandi foenore *occupaſti.* Verr. I. 36. *occupare* pecuniam *apud* etc. Manil. 2. equites Rom. - - quorum magnae res aguntur, in veſtris vectigalibus exercendis *occupatae. vid. Manut. ad haec loca.* * Att. X. 6. ſum *occupatus de* Q. Fratre: h. e. *eo mihi negotium faceſſente.* * Att. XIII. 2. Sextius eum *occupavit*,

dicebat. * Cluent. 50. judiciorum *offensiones, dicuntur corruptiones judicum, quibus judicia in odium populi veniunt.* * Tuscul. IV. 11. *offensio* aegrotationi contraria *quid sit?*

OFFENSIUNCULA. *repulsa.* Planc. 21.

OFFENSUS. *odiosus.* Catil. I. 7. si me meis civibus *offensum* viderem. cf. Cluent. 18. Inv. I. 49. *offensum* est, *quod audientium animos laesit.* cf. Att. II. 19. nihil est tam *offensum*, quam etc. * Verr. II. 47. existimatio *offensa*: i. e. *mala.* * Verr. II. 76. statim suspicione *offensi*, ad ea ipsa nomina oculos animumque transtulimus. *Eodem modo dicitur, ut ap. Ter. in Andr.* percuti: *percussit* illico animum.

OFFERRE. *apparere, cerni, ostendere.* Div. I. 36. Dii ipsi se nobis non *offerunt.* Rosc. A. 31. os *offerre.* * *obviam ire.* ad Div. VI. 20. advenientibus se *offerre.* * *objicere.* Sext. 1. *offerre* salutem in discrimen. Off. I. 24. *offerre* se periculis. * Sext. 6. si qui fecerunt aliquid aliquando, atque iidem nunc tacent, et quiescunt: nos quoque simus obliti: si qui se *offerunt* insolenter et insectantur, etc. *Graevius malebat e Codd. MSS.* efferunt. *Sed paullo post idem est verbum:* neque quemquam offendet oratio mea, nisi qui se ita *obtulerit*: ut in eum non invasisse, sed irruisse videamur. * *resistere.* ad Brut. 15. statim me Antonii sceleri *obtuli.* *Rosc. A. 13. qui mortem *obtulerit* parenti.

OFFICERE. *est proprie, liberum prospectum impedire, obstare.* Off. III. 16. quorum altitudo *officeret* auspiciis. cf. Or. I. 39. Tusc. V. 32. *hinc eleganter est, commoda alicujus impedire, laudem alicujus majori laude imminuere: item nocere in genere.* Rabir. Post. 16. nec mentis luminibus *officit* altitudo fortunae. Brut. 17. horum concisis sententiis *officit* Theopompus elatione atque altitudine orationis suae. Rosc. A. 38. ac meis commodis obstas et *officis.*

OFFICINA. *quomodo differat a taberna, vid. Manut. ad Ep. ad Div. VIII. 6. Illud autem elegans est:* Leg. I. 13. philosophi, qui quasi *officinas* instruxerunt sapientiae.

OFFICIUM. Her. II. 17. *opponitur* maleficio. *ibid.* 1. *officia* artis. * *an hoc verbum satis exprimat Graecorum καθῆκον?* v. Att. XVI. 14. * *opera.* commendatoris *officium.* Herenn. II. 10. *honos, qui ex more alicui, salutando, occurrendo, deducendo, sectando, etc. habetur.* Muren. 33. frequentiam in isto *officio (np. obviam eundi)* gratuitam - - non defuisse. *ibid.* 34. noli igitur eripere hunc inferiori generi hominum *officii* fructum: h. e. *voluptatem, quam ex hoc officio praestando capiunt. Ab hoc genere officii interdum dicitur*

OFFICIOSUS. *ibid.* illa *officiosissima*, quae neminem patitur non honeste in urbem introire, candidatorum natio. * dolor *officiosus* Tusc. III. 28. *quem officii ratio postulat.* Mil. 5. *officiosi* labores.

OFFUNDERE. *obruere, obscurare.* Fin. III. 14. *offunditur* luce solis lumen lucernae. * Marcell. 4. omnium Marcellorum memoria pectus meum *offudit. Videtur esse converse dictum pro: omnium M. memoria pectori offusa est, vid. Graev. aut,* offudit *dictum est pro* confudit, *quod est, tristitia affecit, implevit, ut ap. Liv. XLV. 42. vel perturbavit, ut ap. Sueton. Caes. 7. De verbo ipso adde Heins. ad Valer. Flacc. IV.* 482.

OLERE. Rosc. C. 7. supercilia *olere* malitiam et clamitare calliditatem videntur. Nat. D. I. 26. Epicurus nihil *olet* ex Academia, nihil ex Lyceo.

OLEUM. Att. II. 17. opera et *oleum* nostrae philologiae periret. * *exercitatio umbratilis.* Or. I. 18. nitidum quoddam genus est ver-

cf. c. 1. Verr. I. 1. 5) *advocatis in judicio.* Quint. 2. fummae *opes.* 6) *potentia fingulorum hominum, quae ponitur in multitudine amicorum, clientum, gratia, etc. (grofser Anhang) qua poffis efficere, quae velis, etiam invitis civibus.* Off. I. 19. ut *opes* quam maximas confequantur. ad Div. IV. 9. *opes* et dignitatem tenerem. cf. c. 21. Cluent. 24. Lael. 6. Off. II. 11. Brut. 81. *reipublicae potentia, in divitiis, exercitibus, fociis pofita.* Sext. 1. pro tantis *opibus* reipubl.

OPIME. ad Herenn. IV. 4. *pro* optime veftitus citharoedus, *Clar. Chriftius legendum cenfebat* opime: *h. e. magnifice. Et ita* opime *eft, v. c. ap. Plaut. Bacchid. III. 1. 6. Sic dicuntur etiam* fpolia opima: *permutanturque in libris* opime *et* optime. *v. Drakenb. ad Liv. XXI. 43. Itaque valde haec emendatio arridet. Neque tamen recepta lectio abfurda.*

OPIMUS. *minus fuavis aut elegans.* Or. 43. *eisdem* erat verius: nec tamen eisdem *opimius,* iisdem male fonabat. *ibid.* 8. *opimum* genus orationis. * *eft tamen etiam in laude.* Brut. 78. ornamenta non fatis *opima.*

OPINABILIS. *incertus.* Acad. I. 8. Tufc. III. 31.

OPINARI. *rei incertae affentiri.* Acad. IV. 20. nihil *opinari.*

OPINATIO. Tufc. IV. 7. *opinatio* eft imbecilla affenfio. conf. Acad. I. 11. IV. 34.

OPINATOR. *qui rebus, quamvis incertis, tamen affentitur, ut certis: ut faciunt Academici.* Acad. IV. 20. ego fum magnus *opinator.*

OPINATUS. Tufc. III. 11. *opinatum* bonum, *opponitur* vero *et* certo.

OPINIOSUS. *opinator.* Acad. IV. 47. Antipater et Archidemus *opiniofiffimi* homines.

OPPIDANUS. Brut. 69. multa opera ignoti homines et repentini quaeftores facti funt *oppidano* quodam et incondito genere dicendi. i. e. *quo in oppidis minoribus folent uti: noftri: kleinftädtifch.*

OPPIGNERARE. *pignori dare.* Sext. 51. libelli etiam pro vino faepe *oppignerabantur.*

OPPONERE. * *excufationis, aut alia qua fimili de caufa afferre.* Att. I. 1. illud fuum regnum judiciale *oppofuit.* * *commemorare in contrariam partem.* Sext. 19. eos *opponi* auctores. ad Div. VIII. 1. manus ad os *opponere, eft fignum filentii fervandi.* * *Cum praepofitione ad.* Mur. 40. *ad* omne periculum atque *ad* omnem invidiam folus *opponitur.* Verr. III. 57. *ad* pactiones faciendas non fuam vim, - - fed tuum nomen *opponerent.*

OPPORTUNITAS. Inv. I. 2. *opportunitates* in animis rerum maximarum: *de dotibus animi.*

OPPRESSIO. *fervitus.* Att. II. 18. hac tamen in *oppreffione* fermo - - liberior eft, quam fuit. cf. Offic. III. 21.

OPPRESSUS. *in fermone eft obfcurus, non fatis clare pronunciatus, ut intelligi poffit.* Offic. I. 37. literae neque *oppreffae,* neque expreffae, ne aut putidum fit, aut obfcurum. * *non liber.* Pifon. 13. mens *oppreffa* praemio. *ibid.* 17. confcientia fcelerum *oppreffus,* nihil aufus eft ad Senatum fcribere. * *coërcitus, frenatus.* Flacc. 16. audacia comprehenfa et *oppreffa* tenetur. * *furto ablatus et retentus.* Verr. II. 19. quicquid caelati argenti, Corinthiorum vaforum, - - hoc nemo dubitabat, quin ex illa domo capta et *oppreffa,* etc. * *de moribundo eft* Coel. 24. mens *oppreffa.* * *fubito ruptus.* Lael. 21. ut amicitia potius exftincta quam *oppreffa* videretur *(np. ficut incendium ruina).* Caecin. 16. jus civile *oppreffum, eft, cum potentia, gratia, pecunia efficitur, ut contra jus agatur.*

OPPRIMERE, *coërcere, reprimere.* Fin. II. 10. quae jam oratio non a philofopho, fed a Cenfore *opprimenda* eft. * Verr. I. 9. *opprimi* reus *dicitur, qui indicta caufa,*

ORBI-

ORBICULATUS. ad Div. VIII. 15. ut milites *malis orbiculatis* pasti esse videantur: h. e. *optimis et delicatissimis. Rotunda enim mala, ova, etc. optima putantur, unde* mala orbiculata *h. l. per jocum pro lautissimis cibis dicuntur. v. Gesneri Lex. Rustic. in h. v. Apud Celsum II.* 24. orbiculata poma *in cibis bonis ponuntur.*

ORBIS. Div. II. 44. *orbes* finientes: *der Horizont.* Or. III. 51, *orbis* verborum, *est periodus, ut ex ejus definitione Ciceroniana patet, qua dicitur* orbi inclusa procurrere oratio; *quod quid sit, intelliges ex iis, quae de vinciendis sententiis dixi, in Vincire.* *Att. II. 9. minore sonitu, quam putaram, hic *orbis reipubl.* est conversus. cf. *ib.* 21. *Pis. 10. ne tum quidem, cum *saltatorium* versaret *orbem*, fortunae rotam pertimescebat.

ORDINARE. Or. II. 10. *ordinare* litem, *est instituere causam, et, quomodo agenda sit, constituere.*

ORDINATE. Herenn. IV. 5. *ubi tamen Graevius e MS. reponi vult* ordine. *v. Not.*

ORDINATIM. *pro* deinceps, καθεξῆς, ad Div. IV. 5.

ORDIRI. Marcell. 11. unde *orsa* est, in eo terminetur oratio. *Graevius passive accipit, et provocat ad Voss. Anal. III.* 6. *sed nihil opus. Commode* orsa est *interpretari possumus* incepit.

ORDO. *omne hominum in civitate genus. Sic de libertinis dicitur* Verr. I. 47. *de scribis ibid.* III. 79. *de publicanis* ad Div. XIII. 9. etc. *Hinc ordines, i. e. genera honorum, ut Senatorum, equitum, etc. In militia* ordines *sunt tricesimae* partes *legionum, in quarum quaque duae centuriae a decimo hastato usque ad primum pilum: unde* Pis. 36. *ordines* assignare, et Phil. I. 8. *ordines* duxerunt: *de Centurionibus. v. Lips. Mil. R. II.* 8. * *subsellia theatri.* Phil. II. 18. sedisti in XIV *ordinibus: quod est insigne equitum.* *Rosc. A. 48. recte atque *ordine* facere; *est formula antiqua pro: ex legibus, laudabiliter, sapienter.* *extra ordinem, *est aliter ac legibus est constitutum, contra leges. v. Extraordinarius.* Cluent. 31. qui se ab reo pecuniam, cum judex esset, clam atque *extra ordinem* accepisse confessus esset. ad Div. VI. 5. spes, quam *extra ordinem* habemus, *est major, quam de ceteris.*

ORIRI. Planc. 27. Phil. VI. 6. homo a se *ortus*: i. e. *novus.*

ORNAMENTUM. Sext. 51. *ornamenta* equestris ordinis, *appellat* censum, *divitias.*

ORNARE. *honores, supplicationes, etc. decernere.* Dejot. 1. quem ante *ornare* cuncto cum Senatu solebam: h. e. *decernere nomen regis, amici, item laudare.* ad Div. I. 1. quod Pompejum *ornasti*: h. e. *ei praefecturam annonae decrevisti.* *magistratus *autem provinciales et ipsae provinciae ornantur*, Q. Fr. II. 3. Att. III. 24. IV. 18. *cum iis decernuntur necessariae militum copiae, stipendia, Legati, etc. vid. Sigon. Ant. Jur. Prov. II.* 11. *ad Div. XII. 10. exercitus *ornatur, praemiis decernendis.* *lege curiata *ornari*, Agr. II. 10. *quid sit? v. Ind. LL.*

ORNATUS, *a, um.* Att. III. 24. provinciae *ornatae. v. Ornare.* * *instructus rebus omnibus necessariis.* Quint. 31. *ornatissimus* fundus. cf. Verr. I. 34. in Caecil. 15. Caecin. 21.

OS. *oris. impudentia.* ad Div. V. 10. non si Appii *os* haberem. Acad. I. 1. *os* Academiae. *Sic et est intelligendum* Or. II. 7. nisi accessit *os.* *Arch. 9. *os* belli ac fauces: h. e. *bellicum periculum et quidem ultimum. Videtur dictum imitatione Homeri, qui dixit* στόμα πολέμοιο, *Il.* κ'. 8. *ubi tamen durius dicitur, quam apud Ciceronem. Non enim additur* eripere, *ut h. l. sed* τεύχειν. *add.* ὑ, 359.

P.

PA-

PAGANUS. Dom. 28. in hac urbe nulli *pagani*, aut *montani*, qui non etc. *hujus loci interpretatio repetenda eſt e Dionyſ. Hal. L. IV. p. 220. ed. Sylb. qui tradit, Servium Tullium in locis montanis et natura adeo munitis feciſſe ruſticis perſugia, et pagos graeco vocabulo dixiſſe. Hinc illi homines, qui in plebe R. erant, quoniam in tribubus urbanis cenſebantur*, pagani *dicti; qui non differunt a* montanis, *quos hic Cicero commemorat; quod facile ex loco Dionyſii intelligitur.* Pagos *commemorat Q. Cicero Petit. Conſ.* 22. Pagorum *mentio ap. Livium XXV.* 5. *De iis v. Bimardum Diſſ. I. c.* 4. *apud Murator. Inſcript. T. I. pag.* 19. *Sed originem paganorum repetit a Numa, auctoritate ejusdem Dionyſii I. p.* 135. *II. p.* 135.

PALA. Off. III. 9. *pala* annuli. *Plato, unde ille locus ductus eſt,* σφενδόνη. *unde Plinius XXXVII.* 8. fundam *vocat: ubi de pala vid.*

PALAESTRA. *exercitatio umbratilis, ſchola.* Or. I. 18. nitidum quoddam genus eſt verborum, - - ſed *palaeſtrae* magis et olei, quam hujus civilis turbae ac fori. * *artificium.* Att. V. 3. utemur ea *palaeſtra,* quam a te didicimus. *v. Palaeſtricus.*

PALAESTRICE. Opt. g. o. 3. ſani et ſicci habeantur, ſed ita, ut *palaeſtrice* ſpatiari in xyſto iis liceat, non ab Olympiis coronam petant: h. e. *ut ſcholae apti ſint, non foro, curiae.*

PALAESTRICUS. Off. I. 36. *palaeſtrici* motus ſaepe ſunt odioſiores: *ſc. quia nimis ſunt artificiales, h. e. adſtricti certis temporum intervallis. v. Numerus.*

PALAM. *abundat* Verr. V. 26. *palam* ante oculos omnium. *Similiter Livius XXV.* 18. palam, duobus exercitibus audientibus.

PALATUM. Nat. D. II. 18. *palatum* coeli, ut dixit Ennius. *nempe propter ſimilitudinem, quam habet cum palato, ut ait Iſidorus Origg. XI.* 1. *vid. inpr. Davies ad h. l. male hunc locum interpretatus eſt neſcio quis in Lexico Fabri.* Palatus *laudatur e Fin. II.* 8. *ſed e Codd. Pariſ. duobus* palatum *reſtituit Daviſius. Quidam MSS. etiam habent* palatum coeli; *quod Ennius dixiſſe non poteſt: quia res nova erat, ſic dicere tempore Auguſti. vid. Ovid. Met. I.* 176.

PALILIA. *feriae in honorem Deae ruſticae, quae Pales vocatur, celebratae XIII. Kal. Maj. in quas incidit natalis Romae: dicuntur etiam* Parilia: *et ſic expreſſit editio Gruteriana, quam noſtra ſecuta eſt,* Div. II. 47. *cf. Ovid. Faſt. IV.* 721. *ſqq. et ibi Heinſ.*

PALIMPSESTUS. ad Div. IV. 47. *charta pergamena, in qua deleta ſunt et eraſa, quae antea ſcripta erant.*

PALLA. Phil. III. 6. Herenn. VII. 18. *eſt pallii genus, (non tunica, ut viſum eſt Rubenio Re Veſt. I.* 20. *contra disputante Ferrar. Anal. de R. V. c.* 25. *cf. Rei Veſt. III.* 18.*) quo utebantur citharoedi, tragoedi, matronae. In quo tamen illud animadvertendum eſt, quod recte monuit Cl. Chriſtius in Proluſ. Acad. de Imaginibus Muſarum, p.* 5. *ut palla citharoedorum, tragoedorum, Dearum etiam quarundam diſtinguatur a palla Romanarum et pallio Graecarum. Nam ex imaginibus apparet, eas induendi ratione differre; cum illa inducrentur ut peplo, hac amicirentur tantum: add. Broukh. ad Tibull. IV.* 6. 13.

PALLIATUS. *opponitur togato: h. e. Graecus Romano,* Rabir. Poſt. 9. *nam pallium eſt habitus Graecorum.* * Q. Fr. III. 1. illi *palliati* topiariam facere videntur. *Manutius interpretatur de ſtatuis inter columnas, habitu graeco.*

PALMA. *palmarum radices pro victu.* Verr. V. 33. 38. * *caedes.*

 Roſc.

caede, qua etiam religio pietatis, aut aliorum officiorum violatur.

PARS. *in scena est persona, quam quis suscepit agendam.* in Caecil. 15. actores secundarum et tertiarum *partium*: *unde deinde ad alia transfertur.* Flacc. 27. servus primarum *partium.* * *pars* virilis Verr. III. 4. *v. Virilis.* * *genus, species.* Orat. I. 6. *pars* dicendi. Topic. 7. formas qui idem putat esse, quod *partes*, confundit artem, etc. *et tamen saepe sic usus ipse est*, v. c. Invent. I. 28. Partit. 37. ad Div. V. 34.

PARTICEPS. *cum duobus genitivis.* Verr. I. 15. Consulis *particeps* omnium rerum fueris.

PARTIM. *cum praeposit.* ex. Leg. II. 17. *partim ex illis* jacent. cf. Agr. III. 14. *v. Gronov. Obs. III. 2.* * *cum genitivo.* Offic. II. 21. *partim* eorum. Or. II. 40. Partit. 24. Prov. Conf. 10. *quo modo et alii dixere. v. Gronov. Obs. III. 2.* * *interdum semel tantum poni, ex illo ipso loco* (Legg. II. 17.) *patet, ubi jungitur* quidam. *Sic est etiam* Offic. I. 45. quaedam ita foeda, *partim* ita flagitiosa. *Etiam* alius *jungi, jam in Lexico Fabri demonstratum est.*

PARTIRI. Or. III. 6. *partitae* expressaeque sententiae, i. e. *distinctae.*

PARTITE. Or. 28.

PARTITIO. Legg. II. 20. 21. *Est genus legati, quo legatarius tantum capit, quantum heres, si unus est, aut omnes simul, si plures sunt; ita nempe, ut heres quisque dimidium ejus partis ei det, quam ex hereditate cepit. v. Gronov. Sest. IV. 7.*

PARTITOR. in Vatin. 5. *habent edd. pr. v. Not.*

PARTUS. *de mare.* Tusc. II. 8. Deianira Oenei *partu* edita. *Sic Graeci τίκτειν etiam de patre; v. Davies ad h. l. et Virum Doct. in Miscellan. Obs. quae cura Cel. Dorvillii prodierunt. Vol. I. p.* 409. * *foetus.* Or. II. 40. ferae *partus* suos diligunt. Tusc. V. 27. pro *partu* suo propugnant.

PARTURIO. *metaphorice de re matura, mox eruptura in lucem.* Muren. 39. periculum conceptum resp. *parturit.* Phil. II. extr. utinam reipublicae dolor pariat, quod jam diu *parturit.* * *laborare.* Lael. 13. securitate frui animus non potest, si tamquam *parturit* unus pro pluribus.

PASCERE. *in re augurali* aves pascuntur, Div. II. 34. *cum avide offam pultis devorant, ut tripudium fiat.* * pascere *dicitur de iis, qui rem pecuariam exercent.* Verr. II. 3. qui arent, qui *pascant*, etc. Offic. II. 25. bene *pascere.* * pasci *pro vivere ex re aliqua.* Off. II. 11. qui scelere et maleficio *pascuntur.*

PASCUA. Agr. I. utrum hanc silvam in relictis possessionibus, an in *Censorum pascuis* invenisti? h. e. *quae a Censoribus locantur. v. Scriptura.*

PASSER. Fin. II. 23. quae *passeribus* nota est omnibus.

PATEFACERE. *exquisite dicitur* ad Div. VI. 10. iis totum *me patefeci*: i. e. *iis omnia mea obtuli, omnia mea patere Trebiano dixi.*

PATEFACTUS. *inventus.* Div. I. 39. nec, ante philosophiam *patefactam*, - - hac de re communis vita dubitavit.

PATELLA. *Diis propria, in qua iis cibi ponuntur.* Fin. II. 7. ita non religiosi, ut edant de *patella. v. Torrent. ad Sueton. Vitell.* 13. Verr. IV. 21. *patella* grandis, cum sigillis et simulacris Deorum.

PATER. Pis. 33. etc. *Patres* Conscripti. *unde Senatus sic dicatur, v. Liv. II.* 1. * in Caecil. 22. *patres* majoresque nostros non poenitebat. *Ex quo loco discant tirones, in prosa* patres *proprie dici, non de majoribus, ut vulgo putant. Exempla Menkenii in Obs. L. L. omnia sunt aliena. Poëtae modo ita dicunt.* * Patres

gali conductis, pascuis, quae sunt in saltibus publicis. Nam aliae sunt villaticae pastiones, quae ad agriculturam referuntur, nec faciunt pecuarios, ut tradit Varr. R. R. III. 1. Verr. II. 6. Fontej. 1. Dejot. 9. *Rex Dejotarus* pecuarius *dicitur. Sunt etiam, qui publicanos pecuarios dictos arbitrantur, qui vectigal redemerant, quod de pascuis publicis daretur; sed loci Ciceroniani et Liviani XXXIII.* 42. *(ubi etiam Drakenb. cum Burmann. de Vectigal. P. R. p.* 140. *de publicanis intelligit,) XXXV.* 10. *non sunt de publicanis: quid ii enim ad Aedilium curam pertinent?*

PECULATOR. *qui peculatus reus est.* Offic. III. 18. *Est autem* peculatus Rosc. A. 29. *crimen, quo tenetur, qui aerarium defraudavit.*

PECULIARIS. *proprius.* Q. Fr. II. 10. hoc mihi fuit *peculiare.*

PECULIATUS. *dives, nummatus.* ad Div. X. 32. plane *peculiatus* discessit.

PECULIUM. *pecunia, quam servus domini permissu colligit.* Verr. I. 36. *peculia* servorum. Parad. 5. qui cupiditate *peculii* nullam conditionem recusant durissimae servitutis.

PEDARIUS. *de Senatoribus, qui non dicendae sententiae jus habent, sed tantum assentiuntur discessione, quia nondum magistratu aliquo functi sunt.* Att. I. 16. 17. *v. Gell. III.* 18. *nam is est locus classicus.*

PEDESTER. *pro terrester est* Cato 5. *pedestres* navalesque pugnae. *Sic saepe Nepos et alii. v. Gronov. et Drakenborch. ad Liv. XXXVII.* 53.

PEGMATA. *loculi lignei, quibus libri reponuntur.* Att. IV. 8.

PEJERARE. *quid sit?* v. Off. III. 29.

PEJUS. *substantive, aut intellectu* negotii; *per graecismum.* Tusc. II. 13. turpitudo *pejus* est, quam dolor. [*cf. Vechneri Hellenol. p.* 247. *ed. Heusing.* R.]

PELLECTIO. *lectio.* Att. I. 13.

PELLERE. *dicuntur res externae, cum agunt in sensuum instrumenta, et quidem in utramque partem, suaviter et cum molestia.* Orat. 53. quod cum animos hominum *auresque pepulisset*, ut intelligi posset, quod casus effudisset, excidisse jucunde. * *deinde* pellere *nos, aut mentem, dicuntur species rerum externarum, cum animo concipiuntur.* Acad. IV. 10. visa nos *pellerent. ibid.* IV. 20. visa mentem sensumve *pepulerunt.* * *denique quae animum suaviter aut moleste afficiunt.* Fin. II. 10. nec illum habet ictum, quo *pellat* animum hic status nihil dolendi. Div. I. 36. ut *pellantur* animi vehementius, saepe etiam cura et timore. Coel. 15. candor hujus te et proceritas, vultus oculique *pepulerunt. Sic habet Graevius pro vulgato* perpulerunt: *nam cum* pepulerunt *ignorantia librariorum saepe permutatum est* perpulerunt *et* perculerunt. *v. Graev. ad h. l. et Gronov. ad Liv. III.* 30. *Sic* ad Div. IV. 13. nulla insignis me privatim *pepulit* injuria: h. e. *attigit; aliae edd. habent* perculit. * Brut. 87. longi sermonis initium *pepulisti*: *quod eleganter dictum arbitror pro* movisti, commovisti: *quibus verbis in hac re utuntur veteres. Sed cum hanc elegantiam non caperent quidam,* depulisti, *aut* detulisti *ex eo fecerunt.*

PELLICERE. *dicitur de artibus magicis, quibus v. c. seges ex agro vicini in nostrum deducitur, nam de hoc est apud Plin. Hist. nat. Hinc eleganter ad alia transfertur.* Orat. I. 57. judicum sententias lepore *et* sale *pellicere*, etc.

PELLIS. *quia pellibus sternuntur tentoria in castris, propterea pro ipsis tentoriis ponuntur.* Acad. IV. 11. ut non multum Imperatori *sub* ipsis *pellibus* otii relinquatur.

PELLITUS. Fr. Or. pr. Scaur. M. Aemilius sordidissime genti, ac prope dicam *pellitus* testibus con-

PERCIPERE. N. D. II. 59. per arteriam vox a mente principium ducens *percipitur* et funditur. *Sed Davisius legendum censet* projicitur: *Buherius* praecipitatur. *Mihi autem nihil mutandum videtur. Nempe vox per arteriam venit in os, ore percipitur, h. e. colligitur, excipitur: quo sensu* percipere *dici constat. Inde ore funditur et emittitur.* * *philosophis* percipere, *v. c.* Acad. IV. 25. *dicitur de iis rebus, quas certo scimus, quibusque sine errandi periculo assentimur. v. Argumentum Acad. IV.*

PERCITUS. *gravius commotus.* Mil. 23. animus iratus et *percitus.*

PERCURSUS. *de rebus saepe cogitatis, quas adeo in promtu semper habemus.* Or. II. 32. quaestiones omnes animo *percursas* ac prope decantatas habere.

PERCURSIO. Tusc. IV. 13. animi multarum rerum brevi tempore *percurso.*

PERCUSSIO. *est in musicis, et deinde in poëticis, et numeris oratoriis, qui et* ictus *dicitur; quia tibicen pede ferit terram. Sic in Senario tibicen, qui rhythmum et tempus moderatur, ter pede ferit terram; unde tres in eo ictus s. percussiones dicuntur esse. In iis autem syllabis, in quibus tibicen solum ferit pede, vox ab actore acuitur et tollitur: hinc Graece* ἄρσις *dicitur percussio, et syllaba dicitur esse in* ἄρσει, *cum ceterae sint in* θέσει. *v. Bentlej. de Metris Terentian. init.* Orat. III. 47. sed sunt insignes eorum numerorum *percussiones. ibid.* 48. *percussio* intervallorum. Or. 58. non sunt in oratione tamquam tibicini *percussionum* modi.

PERCUSSUS. Dejot. 6. suspicione sum *percussus. cf. Percutere.* * *territus.* ad Div. IX. 25. repente *percussus* est atrocissimis literis.

PERCUTERE. *de mente dicitur, ut* movere. Tusc. V. 11. quod animum probabilitate *percussit,* id verum puto. Mil. 29. quonam modo vos vivus afficeret, qui mortuus inani cogitatione *percussit*: i. e. *terruit.* **decipere.* Flacc. 20. hic cornici oculum, ut dicitur: nam Hermippum - - *percussit. v. Gruter. ad h. l.* Att. V. 2. strategemate hominem *percussit.*

PERDITOR. *est verbum factum a Cicerone, ut* afflictor, partitor, *etc.*

PERDUCERE. Verr. II. 28. *perducere* aliquem ad suas conditiones. Att. V. 21. Scaptius rogat, ut eos ad talenta CC *perducam.* * *meretrices dicuntur* perduci. Verr. V. 12. huc Tertia illa *perducta* est. *unde, qui feminas stupri causa perducunt,*

PERDUCTORES *dicuntur.* Verr. I. 12. *ubi v. Graev.*

PERDUELLIO. *est proprie parricidium, h. e. ut est ap. Plutarchum in Numa, caedes hominis liberi, quam quis sciens fecit. Parricidii reus fuit Horatius ap. Liv. I.* 26. *sed* perduellionis reus *dicitur. In quo male reprehendit Livium Sigonius Ant. Jur. C. R. II.* 18. *quasi* parricidii *dicere debuisset, cum vel ex eo intelligatur, istud perduellionis crimen fuisse, quod ex eo judicio Horatii* Duumviri perduellionis *sint, qui non solum in parricidiis, sed etiam in caede Tribuni pl. et similibus criminibus judicabant, ut ex Or. pro Rabir. Perd. patet. Vere itaque Turnebus,* perduellionem *olim omnem caedem dictam, existimavit. Postea* perduellionis crimen *illud dictum est, quo quis libertatem populi Romani violavit, tamquam affectato regno, Tribuno plebis pulsato aut interfecto, cive Romano indicta causa virgis caeso, aut percusso, aut alio supplicio servili affecto.* Rabir. Perd. 3. perduellionis judicium; *quod exercebatur, cum T. Labienus accusaret Rabirium, quod Saturninum Trib. pl. interfecisset: ubi v. Intt.* cf. Verr. I. 5. *Formam hujus judicii pete e Livio l. c. cf. Turnebi Ar-*

c. 15. *et Bosium ad Nepot. Epamin.* 8. *Gothofred. ad Cod. Theod. tit. de sententiis e periculo recitandis; ut alios taceamus, qui passim copiose laudantur.* * Verr. II. 43. *videtur dici pro elogio, n.* 2. te in *Sthenii periculo* inimici ejus nomine abusum esse. *Nempe adscribendo cognitorem Claudium. Nam supra de eodem dixerat*, in Sthenii nomine, c. 42. *quod est, in capite de Stheniana causa, (sumto verbo e tabulis acceptorum et expensorum) sive in elogio Sthenii.* Nomine *dicere h. l. noluit, quod mox idem verbum occurrit.*

PERILLUSTRIS. Att. V. 20. ibi morati biduum *perillustres* fuimus: h. e. *magnam laudem re bene gerenda consecuti sumus, rem optime gessimus.*

PERIMERE. *tollere: item impedire aliquid, ne fiat.* Planc. 42. si vis aliqua major reditum *peremisset.* Tusc. I. 38. sensu *peremto.* Har. R. 11. *peremti* sunt ludi. Sext. 22. mors mea caussam publicam *peremisset.* Off. III. 7.

PERIPETASMA. *vestis stragula.* Verr. IV. 12. Attalica *peripetasmata. v. Ind. Hist.*

PERISTROMA. *idem.* Phil. II. 27.

PERISTYLIUM. Dom. 44. porticus cum conclavibus pavimentata trecentum pedum, amplissimum *peristylium. Est autem* peristylium *locus, qui a columnis undique ambientibus nomen habet. v. Intt. ad Sueton. Aug.* 82. [*Scribitur etiam* peristylum, *velut ab Ernesto.* R.]

PERJURARE, *it.* PERJURIUM. *quid sit?* v. Offic. III. 29. Perjurare *autem est vera lectio illius loci, quam asserunt Lambinus, Fabricius, etc. Vulgo autem olim legebatur*: pejerare, *sub qua voce etiam locum habet Nizolius. Et quoniam idem est* pejerare, *quod* perjurare, *ut tirones etiam illam vocem recte intelligerent, etiam ibi hunc locum laudavimus. Ceterum* perjurare *et* pejerare *dici arbitror de falso jurejurando, ut graecum ἐπιορκεῖν: quod est proprie, saepe et multum jurare; qui autem hoc faciunt, iidem facile falso jurant.*

PERJURISSIMUS leno, Rosc. Com. 7.

PERLABI. *venire post longum, sc. cursum.* Tusc. I. 12. *perlapsus* ad nos et usque ad Oceanum Hercules.

PERLITUS. *inquinatus.* Rosc. A. 52. *perlitus* sanguinis crudelitate, *de eo, qui caedem fecit.*

PERMANARE. Or. II. 77. ut ad eorum mentes movendas *permanare* possint. Tusc. II. 18. conclusiunculae ad sensum non *permanantes*: h. e. *quae non persuadent, etiamsi nil contra dici possit.*

PERMISCERE. Or. 9. ab Aristophane poëta - - Graeciam *permiscere* dictus est Pericles. *Gr.* κυκᾶν.

PERMITTERE. Verrin. I. 32. *permittere* dolori suo incommoda: h. e. *ipsum ulcisci injurias sibi illatas. Contra* Sext. 33. *permittere* inimicitias patribus et reipubl. *est non ulcisci, Senatus et reipubl. causa. v. Concedere, Condonare.* * *tradere in potestatem.* Agr. II. 15. regna Decemvirorum ditioni - - *permissa* esse dico. Catil. I. 2. *permissa* est *resp.* Consulibus. *id fiebat SCto: videant Coss. ne quid etc. quo liberam potestatem accipiebant, reipubl. etiam non consulto Senatu, quibus videretur rationibus, defendendae.*

PERMOTIO animi, Part. 11. *cum aliqua re impellitur ad agendum.*

PERMUTARE pecuniam, ad Div. II. 17. Att. XI. 22. 24. XV. 15. quod *permutavi* cum. *v. Not.* XII. 24. etc. *permutatio* publica pecuniae ad Div. III. 5. *est collybus, de quo supra.* Pis. 21. *videtur esse versura.*

PERNICIES. Rosc. A. 45. quorum nihil *pernicii* causa consilio divino factum putamus. *De hoc geni-*

neglecta barbarorum inſcitia, te *perſequar.* * *per ſingulas partes enarrare, accurate et plene narrare, explicare.* ad Div. V. 13. nullum membrum reip. reperies, quod non fractum debilitatumve ſit. quae *perſequerer.* **ſimile eſt illud* Tuſc. II. *extr.* fibras ſtirpium *perſequi.* i. e. *accurate omnia evellere, nihil praetermittere, nihil relinquere. vid. Burm. ad Virg. G. II.* 407. * *exſequi.* Att. VI. 1. mandatorum mihi libellum dedit, - - omnia ſum diligentiſſime *perſecutus.* VIII. 11. *in Ep. Cic. ad Pomp.* ut quodcumque tu conſilium praecepiſſes, id nobis *perſequendum* putaremus. *Sed hoc etiam ad primam referri ſignificationem poteſt.* cf. Q. Fr. II. 13. * *ulciſci.* Acad. IV. 1. inimicitias paternas *perſequi.* * *eſt etiam verbum juris, quod ſignificat actionem in aliquem, eſtque petitoris, inprimis in re pecuniaria: exigere pecuniam.* Rabir. Poſt. 4. *perſequi* ab aliquo pecuniam. Legg. III. 8. ſyngraphas ſuas *perſequi.* Verr. III. 13. bona ſua repetere ac *perſequi* lite ac judicio. * *Hinc ductum illud genus arbitror, cum* perſequi poenas *dicitur, qui ſumit poenas ab aliquo, ulciſcendi cauſa.* ad Div. I. 9. poenas *a* ſeditioſo *perſequi.* Caecin. 11. poenas *alicujus perſequi.* *Herenn. II. 19. *perſequentiſſimus* injuriarum.

PERSOLVERE. *ſolvere.* Att. VII. 3. ſi hoc mihi *ζήτημα perſolveris*, magna me moleſtia liberaris. * *ſatisfacere, non modo ſolvenda pecunia, ſed etiam reſpondendo, officio praeſtando, etc.* Att. XIV. 20. *perſolvi* primae epiſtolae: venio ad ſecundam. Quir. p. R. 9. *perſolvere* officium. conf. Verr. V. 69. *Flacc. 20. perſolvere ab aliquo *dicitur ut* ſolvere ab aliquo.

PERSONA. *πρόσωπον, facies ficta hiſtrionis.* Or. II. 46. cum ex *perſona* mihi ardere oculi hiſtrionis viderentur. *Sed de hac et ceteris hujus verbi ſignificationibus diſtincte et accurate, etiam ex Cicerone, agitur in Lexico Fabri, ad quod tirones remittimus. Nos monebimus:* 1) *perſonam dici non ſolum de hominibus, ſed etiam aliis rebus, et in his formulis abstractum pro concreto poni.* Muren. 3. *perſonam* gravitatis ſeveritatisque non appetivi. Attic. XV. 1. foeda eſt *perſona* ipſius ſenectutis. Verr. II. 17. *perſona* calumniae imponatur. 2) *perſonam per periphraſin quandam dici de hominibus, ſed cum reſpectu ad eorum conditionem, officium, mores, etc.* Cluent. 29. hujus *Staleni perſona* ab nulla turpi ſuſpicione abhorrebat. 3) Arch. 2. in *ejusmodi perſona*, quae - - minime in judiciis periculisque tractata eſt. *Manutius refert ad Archiam, qui in foro verſatus non fuerit. Sed rectius Paſſeratius refert ad Ciceronem Patronum, propter verbum* tractare. *Nam hiſtriones dicuntur proprie* perſonas tractare. *v. Tractare.*

PERSONATUS. *facie ficta indutus.* Orat. III. 59. *perſonatus* Roſcius. **ſimulator et disſimulator.* Att. XV. 1. quid eſt autem, cur ego *perſonatus* ambulem?

PERSONARE. *valde clamare, clara voce dicere.* Coel. 20. non loquuntur ſolum, ſed etiam *perſonant.* Planc. 35. furialis illa vox, - - ſecum et illos et Conſules facere, *perſonabat.*

PERSPICERE. *diligenter conſiderare et examinare probandi aut improbandi cauſa; beſichtigen, beſehen.* Mil. 20. *perſpicere* villam. Q. Fr. III. 1. *perſpicere* viam. ad Div. IX. 15. domum cum fabris *perſpicere.* Phil. II. 38. quaerere et *perſpicere* conditionem; *quamquam h. l. Graevius malebat:* proſpecta.

PERSTRINGERE. *leviter percurrendo contingere.* Phil. II. 19. celeriter curſum *perſtringere.* Agr. II. 25. terram aratro *perſtringere.* * *hinc metaphorice* Sull. 16. nemo me tenuiſſima ſuſpicione *perſtrinxit.*

atque iniquiſſime tractari. ad Div. VII. 31. de judiciis non laboro: *trahantur* per me *pedibus* omnes *rei.* Att. IV. 16. per me iſta *pedibus trahantur. v. Victor. Var. Lect. XXI.* 24. *qui ex Homero hoc proverbium repetit.* * Vatin. 5. *pedibus* iter facere, *eſt terra proficiſci, et opponitur τῷ navigare.* *Att. II. 1. noli de uno *pede* ſororis queri: licet etiam *alterum tollas. In quo eſt alluſio ad formulam:* pedem utrumque, pedes tollere; *quod obſcoene dicitur. v. Manut. ad h. l. Lambin. ad Plaut. Caſ. II.* 8. 24. *ad Div. VII. 31. res ita contractae, ut neque caput neque *pedes, int.* appareant: *e Plauto, qui aliquoties plene dixit.*

PESTILENTIA. Agr. II. 27. in Salapinorum *peſtilentiae* finibus. *pro, peſtilentibus f.*

PETASATUS. ad Div. XV. 17. *itineri paratus: quod in itineribus petaſo utebantur, ad ſolem arcendum, ut e Sueton. Aug.* 82. *intelligi poteſt.*

PETERE. *de ictibus gladiatorum et athletarum.* Quint. 7. caput *petere.* Or. 68. ut athletas, nec multo ſecus gladiatores videmus nihil nec vitando facere caute, nec *petendo* vehementer, *etc.* **ad ſe ſuasque partes allicere.* ad Div. XIV. 1. qui ab his me amari putabam, qui invidebant, eos non ſequebar, qui *petebant.* * *eſt etiam actoris in cauſa privata.* Flacc. 34. poſſeſſionem *petere*: *int. a Praetore, qui* dat poſſeſſionem. Roſc. C. 12. amplius ſe a nemine *petiturum.* cf. Verr. III. 11. etc. *itaque is, in quem actio ſuſcipitur*, unde petitur, *dici ſolet* Or. I. 37. ad Div. VII. 1. *ubi v. Graev.* * Att. III. 8. ille fortaſſe alium *curſum petivit*: i. e. *alia via, alio profectus eſt. Hanc formam dicendi illuſtrant Gronov. et Drakenb. ad Liv. XLIV.* 2.

PETESSERE. *petere.* Tuſc. II. 26. qui laudem hanc *peteſſunt.* Div. I. 11. terrasque *peteſſit.*

PETITIO. *ictus.* Catil. I. 6. *petitiones* corpore effugere. *unde ad oratores traducitur, et eorum artificia, quibus adverſariis nocere ſtudent.* Or. III. 54. orationis ipſius, tamquam armorum, eſt vel ad uſum comminatio et quaſi *petitio.* in Caecil. 14. novi omnes hominis *petitiones* rationesque dicendi. * *actio in aliquem, item poſtulatio a Praetore, ut jus noſtrum nobis concedat, tamquam hereditatis poſſeſſionem, etc.* Brut. 5. cujus *petitio* ſit. Roſc. C. 18. *petitionem* integram reliquit. Inv. I. 8. petitioni *opponitur* recuſatio, *quae eſt ejus, unde petitur.*

PETITOR. *actor, qui litem intendit, in cauſa privata: cui opponitur is, unde petitur. v. Petere.* Or. I. 37. Quint. 13. Roſc. C. 14. Verr. III. 11.

PHALERAE. *ornamenta equorum, (vel equitum. v. Drakenb. ad Silium XV.* 255.). Verr. IV. 12. *phalerae* pulcherrime factae. *Quo in loco fuerint phalerae, non conſentire video doctos viros. Scheff. de Re Vehic. I.* 16. *p.* 212. *in fronte ponit, auctore Etymologo graeco, in Φάλαρα, ubi vocat προμετωπιδίους ἀσπιδίσκους, τὴν κόσμησιν τὴν κατὰ τὸ μέτωπον τῶν ἵππων. Ita videntur dici a φάλοις, qui ſunt ἀσπιδίσκοι κατὰ τὸ μέτωπον τῆς περικεφαλαίας. v. Schol. ad Homeri Iliad. ε.* 743. *Heinſius ad Ovid. Met. VIII.* 33. *ponit in tergo: quod recte repudiat Burmannus, ad eum locum, putatque, fuiſſe in pectore. Quomodo ibi fuerint, utrum fixi tanquam clypeoli, an penſiles, non addit. Locus Plinii XXXVII.*12. *ſuadet credere, penſiles fuiſſe. Vulgo argenteas fuiſſe, dubitari non poteſt; v. Livius XXII.* 52. *aureas ſubinde per luxuriam factas, patet e Sueton. Aug.* 35.

PHASELUS. Att. I. 10. XV. 17. *eſt navicula longior et ſimul anguſtior, cum prora longe et obli-*

que

PINNA. *genus conchae.* v. Nat. D. II. 48. * *in piscibus pinnae sunt, instrumenta natandi, loco pedum datae, ut ait Plinius; ut in avibus sunt instrumenta volatus: unde proverbialiter* Att. IV. 2. *pinnas* alicui incidere: *ubi tamen Graeviana habet* pennas.

PINNOTERES. *squilla.* v. Fin. III. 19. Nat. D. II. 48.

PISCINARIUS. *qui piscinis murenarum, aliorumque pretiosorum piscium, delectatur; qualis L. Lucullus fuit.* Att. I. 16. 17.

PISTRINUM. *carcer privatus, et ergastulum.* Q. Fr. I. 2. §. 4. in publicam custodiam, vel in *pistrinum.*

PIUS. ad Div. X. 24. *piae* propinquitates. Balb. 16. *pia* et aeterna pax. Phil. XIII. 19. *piissimus, non latinum esse dicit Cicero.*

PLACARE. Tusc. II. 8. haec dextra *Lernam*, mactata excetra, *placavit*: i. e. *tutam reddidit. Sed videtur legendum*, pacavit. Placari *quidem mare dicitur, sed aliam ob causam, nempe quia tempestates irae maris dicuntur: cum autem a praedonibus liberatur*, pacari *dicitur mare, non* placari. *Similis locus est Virgilii Aen. VI.* 803. *de Hercule:* Erymanthi *placarit* nemora: *ubi recte e MSS.* pacarit *reposuit Heinsius: quem vid. Has voces permutari notum est; vid. Drakenb. ad Silium II.* 483.

PLACATUS. Tusc. VI. 17. sibi ipse *placatus*: *de homine tranquilli animi.* Quir, p. R. 1. si mihi *placata* omnia fuissent: h. e. *si nil adversi mihi accidisset.*

PLANE. *sine tropo.* Phil. VII. 6. qui *plane* et latine loquuntur.

PLANGUNCULA. *pupa, simulacrum cereum, ex graeco πλαγγών.* Att. VI. 1. inventae sunt quinque *plangunculae* matronarum. *v. Bosius ad h. l. qui hanc vocem Ciceroni restituit, probante Lambino, Junio, etc. cum ante esset sine sensu* langunculae, *quod servavit Graevius. Reperit etiam in Cod. Bessarionis Manutius. cf. Spanhem. ad Callim. p.* 711.

PLANUS. *impostor.* Cluent. 26. *Hanc vocem Viri docti restituerunt etiam Capitolin. in Anton. Phil. c.* 13. *Est etiam bis ap. Plin. XXXV.* 10.

PLATALEA. *avis.* v. N. D. II. 49.

PLAUSIBILIS. *valde placens populo.* Tusc. III. 21. quoniam haec *plausibilia* non sunt, in sinu gaudeamus.

PLAUSUS. Div. II. 26. galli cantu *plausuque* alas premunt. * *gratia, laus.* Cluent. 47. ex tota ista subscriptione rumorem quendam et *plausum* popularem esse quaesitum.

PLENUS. *dives.* ad Div. VII. 9. serius potius ad nos, dum *plenior.* * *abundans etiam in malam partem.* Prov. Cons. 8. quis *plenior inimicorum* fuit Mario? * *magnus, copiosus.* Rosc. A. 2. in alienam pecuniam, tam *plenam* atque praeclaram, invaseris. *Ceterum male huc traxit Graevius* plenum convivium *e Suetonio. vid. Burman. ad Suet. Caes.* 49. *plenum *dicitur corpus carnosum et succulentum; opponiturque macilento. v. Salmas. ad Solin. p.* 203. *unde transfertur ad orationem, et opponitur jejuno, exsangui, tenui.* Off. I. 1. orationem latinam efficies *pleniorem.* Or. III. 14. de horridis rebus nitida, de jejunis *plena*, de pervulgatis nova quaedam est oratio tua. *ibid.* 52. si habitum orationis et quasi colorem aliquem requiritis, est et *plena* quaedam, sed tamen teres. etc. * *in voce* plenum *est laus, si adjecta est suavitas.* Orat. I. 29. neminem voce *pleniorem* aut suaviorem mihi videor audisse. *Sed etiam in vitio, cum abest suavitas, et significat* vastum. Or. III. 12. cujus tu illa lata nonnunquam imitaris, ut E *plenissimum* dicas. * *de verbis, opponitur contractioni aut alii diminutioni.* Or. 47. sic loqui, *nosse, judicasse* vetant, *novisse* jubent et *judicavisse.* quasi ne-

candide *ponere* inimicitias. * *afferre, commemorare, dicere in disputatione et oratione.* Coel. 7. *posuistis* enim, - - conjurationis hunc participem fuisse. Verr. II. 38. tantum verbo *posuit.* cf. Fin. II. 26. Legg. II. 3. Quir. p. R. 7. Planc. 29. *huc refer illud:* ad Div. IX. 15. *ponor* ad scribendum. * pecunia *etiam dicitur* poni, *cum foenori datur.* Verr. III. 70. cum *posita* esset pecunia *apud* eas societates, unde erat attributa, binis centesimis foeneratus est; *unde deinde metaphorice sumtus, beneficium, tempus, poni dicitur.* * ponere quaestionem *dicitur, qui jubet, de re aliqua dicere, cujusmodi quaestiones hinc θέσεις appellantur.* ad Div. IX. 26. Tusc. I. 47. Or. I. 22. 33. II. 1. *etc.* Or. II. 41. res *posita* ad dicendum. * *apponere, subornare, item constituere.* ad Div. VIII. 12. *ponere* alicui accusatorem. Sull. 23. judicem *ponere.* * *tamquam concessum et verum sumere.* Div. I. 52. hoc autem *posito* atque concesso. Caecin. 11. est haec res *posita*, quae ab adversario non negatur. *Sic et dictum videtur* Brut. 45. *si lectio sana est.* * Att. V. 3. *ponere* aliquem in gratiam apud aliquem. *vid. Gratia.* * *ibid.* XI. 22. ut multos dies *in* oppidum *ponat. Manutius interpretatur: dies consumat in itinere ad oppidum.* * *ibid.* XII. 51. hoc metuere, alterum *in metu* non *ponere*: h. e. *non timendum putare.*

PONTIFICES. *sunt communes sacerdotes omnium Deorum.* vid. Legg. II. 8. divisque aliis sacerdotes, omnibus *Pontifices*, singulis Flamines sunto. *Inter Pontifices autem princeps fuit*, Pontifex Maximus: *reliqui distinguuntur in* majores *et* minores. Majores *patricios*, minores, *quorum mentio* Har. R. 6. *plebejos statuit Guther. Jur. Pontif. I.* 17. 22. *Livius contra XXII.* 57. *scribas Pontificum suis temporibus Pontifices minores dictos ait, quem sequi debemus. Sed Gutherii, Panvinii et Ruperti errores de Pontificibus minoribus refellit Noris. ad Cenotaph. Pis. Diss. I. c.* 5. *ubi totum Ciceronis* (Harusp. R. 6.) *de Collegio Pontiff. locum difficilem planissime explicat. Dukerus autem ad Livium l. c. consentiens Norisio in eo, quod Pontifices minores putat non pertinuisse ad Collegium Pontificum, quod proprie dicitur, credit, olim unum tantum talem scribam fuisse, nixus loco eodem Livii, post auctum numerum. van Dalen autem plane repudiandus est, qui Dissert. ad Marm. ant. pag.* 198. *Pontificem minorem putat Regem sacrorum fuisse: cum et ap. Ciceronem l. c. et Macrob. Saturnal. I.* 15. *clare distinguantur.*

POPA. *caupo.* Mil. 24. *ubi v. Abram.*

POPULARIS. *qui est ex eodem populo*, δημότης. Legg. I. 23. non *popularis* alicujus definiti loci, sed civis totius mundi. Att. X. 1. Solon, *popularis* tuus. * *a populo tributus, ortus.* Dom. 18. honor *popularis.* Phil. XI. 7. imperium *populare* semper ventosum est. Legg. II. 4. lex *popularis.* * *populo usitatus, ad ejus captum accommodatus.* Off. II. 10. *popularibus* verbis utendum et usitatis. Orat. II. 38. *popularis* trutina. * *popularis porro est idem, qui civilis, bono sensu, dicitur.* Fin. V. 23. homo habet innatum quiddam civile et *populare*, quod Graeci πολιτικόν vocant. * *studiosus populi, ejusque gratiam captans, etiam cum detrimento reipubl. et contra honestatem, de quo est locus classicus* Sext. 45. *quem tirones legant.* Off. I. 25. alii *populares*, alii studiosi optimi cujusque, *etc. Sed paullo honestius* Agr. II. 1. *popularem* Consulem *se futurum pollicetur; nempe vere, non* ficte et fallaciter popularem, *ut est* Dom. 29. * *hinc* ratio *popularis*, ad Div. I. 2. Sext. 35. Domit. 33. Petit. Cons. 11. *de*

PORTUOSUS. ad Div. VI. 20. navigatio *portuosa*: h. e. *in qua multi portus patent.* Orat. III. 19. mare *portuosum, est portubus frequens.*

PORTUS. Caecin. 34. *portus* supplicii, *vocatur exsilium, quod in exsilium damnati eunt, ut supplicium fugiant.*

POSCERE. *provocare.* Verr. I. 26. *poscere* majoribus poculis. *v. Ascon.* Rosc. Amer. 5. quos populus *poscit*: *int. ad supplicium: ductum e ludis gladiatoriis, in quibus populus interdum flagitare gladiatores notos ab editore ludorum solebat: v. Sueton. Aug.* 44. *haec gladiatorum paria* postulaticia *dicuntur a Seneca Ep.* 7. *et opponuntur* ordinariis. *Verbum* postulare *saepe sic dicitur. vid. v. c. Suet. Calig.* 30.

POSSE. *bene valere.* Tusc. II. 19. *possunt* oculi, *potest* caput, latera, pulmones, *possunt* omnia.

POSSESSIO. *de agris, praediis.* Att. VI. 1. iter feci per ejus *possessionem.*

POSSESSOR. Agr. I. 5. invidiae aut pestilentiae *possessores*: h. e. *agrorum pestilentium, et invidiam possessoribus afferentium.*

POSSIDERE. *vindicare sibi ut suum.* Herenn. I. 11. *v. Not. ad* Tacit. Agric. 18. *item occupare,* Verr. III. 68. Agr. I. 2.

POST. Verrin. I. 7. *post* hunc statum reipubl. h. e. *a quo tempore hic est status reip.*

POSTERITAS. *de tempore futuro.* Catil. I. 9. in praesens tempus - - in *posteritatem.*

POSTMERIDIANUS. Or. 47. *pomeridianas* quadrigas, quam *postmeridianas* libentius dixerim. *Apud veteres saepe fit mentio* matutinorum *et* meridianorum; *qui sunt gladiatores dicti a tempore, quo edebantur. Illi dicuntur etiam* bestiarii *ap. Sueton. Claud.* 34. *ad quem locum v. Torrent. et Lips. Saturn. II.* 15. *qui de utroque genere erudite agunt. Dabantur autem* meridiani, *ut, quemadmodum Seneca l. c. ait, oculi a crudeli spectaculo matutinorum reficerentur. Atque eandem ob caussam post gladiatores, tempore pomeridiano, dabantur interdum Circenses ludi, quorum sunt quadrigae. Itaque Augustin. Confess. L. VIII. Circenses diserte appellat* spectaculum pomeridianum; *quem locum debeo Torrentio, qui eum l. c. attulit: hinc Ciceronis* quadrigas pomeridianas *intellige.*

POSTERIOR. *improbior.* Prov. Consf. 4. sic fortuna cum improbitate certavit, ut nemo posset, utrum *posterior*, an infelicior esset, judicare. *Viri docti laudant ad h. l. Turneb. Advers. XX.* 9. Pis. 27. nihil scitote esse luxuriosius, nihil libidinosius, nihil *posterius*, nihil nequius. *Sic* Rosc. A. 47. *postremi* homines.

POSTLIMINIUM. *ἐπάνοδος, reversio, reditus.* Topic. 8. quae a nobis alienata sunt, cum ad hostem pervenerint, et ex suo tamquam limine exierint, cum redierint ad idem limen, *postliminio* dicuntur redire. *Sed totus ille locus, et ibi Boëthius legendus. cf.* Or. I. 40. Balb. 11. *postliminio* fieri potest civitatis mutatio. *ibid.* 12. civi Romano licet esse Gaditanum, sive exsilio, sive *postliminio*, etc. h. e. *si redierit Gades, ubi ante civis fuerat, quam civis Romanus factus erat, et ejus civitatis jus recipit, civitate Rom. accepta amissum. ubi v. Graev. et Salm. ad J. Att. c.* 26. *quem Graev. laudat. Intt. ad Caji J. I.* 6. 2. *Menag. Am. J. C.* 39.

POSTULARE. *saepe dicitur sensu forensi, in quo proprie est, in caussis privatis, Praetorem rogare, ut liceat, actionem alicui intendere: in caussis publicis autem, ut liceat, nomen deferre; unde per metonymiam antecedentis pro consequente, pro accusare dicitur. Exempla haec sunto, et quidem posterioris generis: nam prioris nullum animadverti.* Q. Fr. III. 1. Gabinium tres factiones *postulant.* ad Div. VIII. 12. Appium ca-

PO-

POTIOR. Fin. I. 4. *potiora* ad legendum. h. e. *in delectu praeferenda.*

POTIRI. Tusc. I, 37. si gentem aliquam *urbem* nostram *potituram* putem. Rosc. Am. 25. Atheniensium respubl. dum ea rerum *potita est*: h. e. *et sui juris fuit, et in sua potestate alias graecas civitates habuit.*

POTIUS. *cum comparativo,* Pis. 14. quaevis fuga *potius optatior. item cum* malle, Ligar. 2.

POTULENS. Nat. D. II. 56. qua esculentis et *potulentibus* iter pateret. *Ita dedere ex optimis Codd. MSS. Viri docti. Sed Davisius tamen* poculentis *legit, quem vide.*

PRAEBERE. Dejot. 12. assiduitatem alicui *praebere.*

PRAEBITOR. Off. II. 15. *est idem qui* Parochus; *ubi vid. ein Lieferant. Nisi quod* praebitor *etiam esse potest, qui sine redemtione, quacunque de causa alteri praebet necessaria, sive de jure, sive sua sponte: quamquam etiam* parochus *sic dici potest. Verbum* praebere *saepe sic apud Latinos occurrit.*

PRAECELLENTISSIMUS. Verr. IV. 44.

PRAECENTIO. *est tibicinum, qui in ludis canebant tibiis, item, cum sacrificaretur.* Har. R. 10.

PRAECEPS. Pis. 28. lubricum genus orationis adolescenti saepe *praeceps*, i. e. *in quo facile peccat.*

PRAECEPTIO. Gr. πρόληψις. Partit. 36. *est notio inchoata in animo.*

PRAECERTATIO. *aemulatio.* Herenn. IV. 30.

PRAECIDERE. *recusare, negare.* Att. X. 16. quod quia plane *praeciderat. ibid.* VIII. 4. plane, sine ulla exceptione *praecidit.* * Cato 16. brevi *praecidam*: h. e. *paucis dicam, paucis rem expediam.* *Att. IX. 6. *praecidere* naves. i. e. *rostra defringere, ne usum militarem habeant. v. Schefferus de Re nav. p.* 125.

PRAECIPERE. Att. VIII. 11. quodcunque tu consilium *praecepisses. v. Not. *ante capere, praevertere cogitatione, factis, etc.* Off. I. 23. *praecipere* cogitatione futura. cf. ad Div. IV. 16.

PRAECIPITANS. *praeceps.* Rabir. Post. 1. *praecipitantes* impellere. Sull. 31. *praecipitans* respubl.

PRAECIPITATUS. ad Div. XI. 23. aetate *praecipitata*: h. e. *summa.*

PRAECIPUUM. προηγμένον. Fin. III. 16.

PRAECISE. *nulla exceptione addita, absolute.* Att. VIII. 4. *praecise* negare. **omisso verbo aliquo, brevitatis causa.* Nat. D. II. 29. existimas, ab his *providentiam* fingi, quasi quandam Deam, -- sed id *praecise* dicitur. *v. locum.*

PRAECISIO. Or. III. 53. *est figura* ἀποσιώπησις.

PRAECONIUM. *vitae genus, quod est praeconum.* ad Div. VI. 18. qui *praeconium* facerent. **praeconis proclamatio.* Rabir. Post. 17. o! meum miserum acerbumque *praeconium*! ad Div. VII. 24. addictus Hipponacteo *praeconio. Sed h. l. est metaphorice. v. Addictus.* Att. XIII. 12. Ligariana praeclare vendidisti *(laudando vendibilia fecisti).* Posthac, quicquid scripsero, tibi *praeconium* deferam: h. e. *te venditorem, laudatorem constituam.*

PRAECONIUS. Quint. 31. quaestus *praeconius*: *qui fit praeconio faciendo.*

PRAECULTUS. *praeparatus.* Partit. 13. quidam perfecti habitus, ad virtutem quasi *praeculti.*

PRAECURSIO. *praegressio, praeparatio.* Top. 15. *praecursionem* adhibent ad efficiendum.

PRAECURSOR. Verr. V. 41. hunc *praecursorem* habebat et emissarium.

PRAEDIATOR. *interprete Salmas. Mod. usur. c.* 16. *est, qui praedia publico obligata et vendenda emit, adeoque, ut Gronovius de Centes. et Unciis p.* 516.

Rabir. Perd. 8. omnis *praefectura*, regio, vicinitas vestra. cf. N. D. II. 2. *v. de praefecturis Sigon. Ant. Jur. Ital. II.* 10. *sq.* * *munus Praefecti, in exercitu. (v. Praefectus.)* Att. VI. 1. *praefecturas* sumere. *ibid.* dare et deferre *praefecturam. ib.* V. 21. petere *praefecturam.*

PRAEFECTUS. in Caecil. 17. *Praefectus* Antonii. Balb. 28. *Praefectus* fabrûm. Praefectorum *genera quatuor fuere. Nam fuere* Praefecti alarum, *qui equestribus turmis praeerant,* Praefecti evocatorum, Praefecti fabrûm, *et* civitatum *denique, h. e. qui a magistratu provinciali in eas civitates mitterentur, in quibus ipse assidue esse non posset, ut jus dicerent. De singulis vid. accurate disputantem Manut. ad Cic. Ep. ad Div. II.* 17. *Sed hi Praefecti omnes militares, aut in provinciis fuere: quibus adde eum, qui a Praetore Rom. in Italia in praefecturam mittitur. v. Praefectura.* *Praefectus morum, ad Div. IX. 15. *est Censor: qui et moribus civium praeesse dicitur.* Cluent. 43.

PRAEFERRE. *ostendere.* Rosc. A. 31. *praefers* avaritiam: *pro* prae te fers, *ut nonnulli legi volunt.*

PRAEFICERE. *cum in.* Sext. 18. *extr. in* exercitu *praefecerat. v. et Praeesse.*

PRAEFINIO. *praecipio, praescribo.* Verr. V. 68.

PRAEFRACTUS. *de oratore, est durus, asper, minus suavis et laevis.* Or. 13.

PRAEFULCIRE. Att. V. 13. *praefulci* atque praemuni.

PRAEGNAS. *antique pro praegnans.* Att. I. 10. *v. Intt.*

PRAEJUDICARE. Legg. III. 20. de iis Censores *praejudicent. v. Praejudicium: unde* Cluent. 2. ne quid huc *praejudicati* afferatis.

PRAEJUDICIUM. in Caecil. 4. non *praejudicium,* sed plane *judicium* jam factum putatur. * Inv. II. 20. *praejudicium* capitis. i. e. *quod ad crimen capitale pertineat, unde reus fiat capitis.*

PRAEMIUM. *pro dono simpliciter.* Tusc. V. 7. refertus *praemiis* donisque fortunae.

PRAEMOLESTIA. Tusc. IV. 30. metum *praemolestiam* appellabant.

PRAEMUNITIO. Orat. II. 75. in homines caros, judicibusque jucundos, sine ulla *praemunitione* orationis invehi. *Nempe* praemunitio *est, cum antea quaedam dicimus, quibus efficitur, ut reliquam orationem minus aegre ferant judices. Exempla hujusmodi praemunitionum sunt in Or. pr. Murena, Flacco, Ligario, Marcello.*

PRAEMUNIRE. Legg. I. 12. quae *praemuniuntur* omnia reliquo sermoni disputationique nostrae, quo facilius, jus in natura positum esse, intelligi possit: h. e. *quibus via et aditus munitur atque paratur, etc.*

PRAENOTIO. *notio insita.* N. D. I. 17. *v. Notio.*

PRAEPES avis, Div. I. 47. *quae volatu auspicium facit.*

PRAEPOSITUS. Fat. 18. *et alibi: praepositae* causae. i. e. *quae adsunt: nisi legendum* propositae.

PRAEPOSITUM. προηγμένον. Fin. III. 16. Acad. I. 10.

PRAEPOSITIO. *de eadem re. ibid.*

PRAEPOSTERUS. Or. III. 13. *praepostera* tempora, *sc. verborum, cum imperfectum, et plusquamperfectum, aut alia permutantur.*

PRAEPOTENS. Or. I. 43. sive quem ista *praepotens* et gloriosa philosophia delectat.

PRAERIPERE. *ante capere, antevertere.* Att. X. 25. *non praeripiam,* sed expectabo consilium.

PRAEROGATIVUS. Planc. 20. *praerogativa* centuria. Sen. p. R. 7. *praerogativae* custos. Div. II. 35. referre *praerogativam, dicitur rogator centuriae, cum suffragia Consuli renunciat.* Q. Fr.

 II.

non

non Confulibus, fed *etc. Gruteriana habet*, fedentibus, *quam fecuta eft Graeviana: fed aliae habent:* praefidentibus, *quod eft etiam in Cod. Erfurt. quam lectionem probo. Eft enim hoc verbum folenne in hac re, quo faepe ufus eft Suetonius, v. c. Aug.* 26. 35. *De judicibus in fubfelliis fuis fedentibus, idem verbum eft* Mil. 37. **tueri.* Phil. V. 13. *Gallia dicitur* imperio Rom. *praefidere* et femper *praefediffe. v. locum.*

PRAESIDIA. *milites aliquo loco defendendi caufa pofiti, ut in caftris, oppidis, pontibus, portis, faltubus. Formula:* in praefidiis alicujus effe, *ut* Ligar. 9. 10. ad Div. XIII. 19. *eft, effe apud exercitum alicujus, in caftris, etc. Gr.* συμπολεμεῖν. *add. Duker. ad Livium, cui frequens eft haec forma dicendi, XXXVIII.* 11.

PRAESTANTIA. *cum genitivo,* Off. I. 28. cum magna excellentia et *praeftantia* animantium reliquarum: h. e. *ut longe praeftet cetera animalia. Sic* Or. II. 52. *praeftantia* fortunae, *cum fc. eft major aliena.*

PRAESTARE. Planc. 1. fin omnia *praeftitero*: h. e. *ineffe demonftravero.* **pro* praebere. Pif. 32. Senatui fententiam *praeftare.* fc. *dicendo.* *aliquem praeftare *dicuntur, qui fpondent pro eo, qualis fit, aut futurus fit, aut, ut talis fit, qualis debet, aut qualem alii volunt, efficit.* Q. Fr. I. 1. §. 3. effe circumfpiciendum diligenter, ut in hac cuftodia provinciae non *te unum*, fed omnes *miniftros* imperii tui *fociis praeftare* videare. ibid. 4. hos his finibus *praeftabis*, quos ante praefcripfi, quos vero - - horum non modo facta, fed etiam dicta *praeftanda* funt. *ad Att. VI. 2. nec fatis eft, *fe* quemque *praeftare. ibid. quem* ego *praeftare* non poteram. Q. Fr. III. 8. Meffalam Caefari *praeftabo*: h. e. *certo fcio, eum, ut Caefar optat, Confulem fore.* Legg. I. 4. jus civile eatenus exercuerunt, quoad *populum praeftare* voluerunt. *intell. tutum, a periculo in caufis forenfibus, confilium, formulas actionum dando, cavendo, etc. fed mihi locus fufpectus eft. Interpretationem Davifii non admittunt verba, et loca allata funt ab hoc aliena, nec contextus patitur. Idem de Turnebiana cenfendum. An fcripfit:* quoad populo probare potuerunt: *vid. init. capitis: f.* q. populo probari voluerunt? **Similiter* res *dicuntur* praeftari, *cum aliquis fidem facit, eas non eventuras, aut ita, ut volumus, vel earum periculum et culpam fufcipit.* ad Div. I. 4. a vi *praeftare* nihil poffum. *ib.* VII. 17. ultima tibi jucunda et honefta *praeftabo.* Or. I. 24. culpam *praeftare.* Mur. 1. periculum judicii *praeftare.* *ad Att. X. 11. de re numaria, cupit tibi *praeftare*, fc. *fidem folvere*, quod debet.

PRAESTITUERE. *praefcribere.* Caecin. 3. Praetor non *praeftituit* petitori, qua actione uti velit. *Att. XIII. 47. diem *praeftituere: einen Termin fetzen.*

PRAESTRINGERE. *hebetare.* Vatin. 10. *praeftringit* oculos fplendor ejus. in Caecil. 14. *praeftringere* aciem ingenii. *Nonnumquam permutatur cum* perftringere, *v. in h. v. item cum* praeftinguere, *quod Lambinus femper illi verbo fubftituendum cenfet. v. Drakenb. ad Silium I.* 358.

PRAESUL. *praefultor.* Divin. I. 26. II. 66. *v. Vorft. ad Val. I.* 7.

PRAESUMTIO. πρόληψις, *notio infita.* Div. II. 53.

PRAETENDERE. *praetexere.* Vatin. 6. hominis doctiffimi nomen tuis immanibus moribus *praetendere.*

PRAETER. *nifi.* Manil. 23. non locupletari *praeter* paucos. *v. Graev.*

PRAETERIRI. *repulfam in petitione honorum ferre.* Vatin. 16. quos omnes fcimus aedilitate *praeteritos* Confules factos effe. Planc. 3. populus folet nonnunquam dignos

PRAETORIUM. *tabernaculum Praetoris in caſtris.* Div. I. 33. cum Sulla in agro Nolano ante *praetorium* immolaret. Balb. 17. Imperatorum *praetoria. Sic et dicuntur* in Legg. Cod. Theod. * *aedes in provinciis, in quibus magiſtratus provincialis habitabat.* Verr. IV. 28. ut id in *praetorium* inferrent: *alio loco autem docet Cicero,* praetorium *fuiſſe regiam Syracuſis: ſed de hoc verbo eruditiſſime ſcripſit Perizon. Diſſ. de Praetorio et ejus apologiis contra Ulr. Huberum edita Franeek.* 1690. Verr. V. 72. *mentio ſit* praetorii, *in cujus celeberrimo loco Caſtoris templum ſit, unde Hotomannus colligebat, locum in foro fuiſſe, quod praetorium diceretur; ſed illud templum in fori parte celeberrima fuit. v.* Verr. I. 49. 50. *Itaque vocabulum plane eſt ab hoc loco alienum. Lambinus legebat:* urbis, *Perizon.* Praetoribus, *Graev. optime* populi R. *aut* fori.

PRAETORIUS. Quir. p. R. 7. Praetorii, *qui Praetores fuere.* * Verr. I. 52. *praetoria* turba, *qualis ſc. confluere ad Praetorem urbanum ſolet.* Cohors *praetoria. v. Cohors.* * exceptiones *praetoriae,* Inv. II. 19. i. e. *ex edictis Praetorum inſtitutae. Sic et* jus *praetorium dicitur. v. Jus n.* 7.

PRAEVARICARI. de re aliqua. Cluent. 62.

PRAEVARICATIO et PRAEVARICATOR. *quid ſit?* Part. 36. Div. II. 43. quod Diogenes Chaldaeis, quaſi quadam *praevaricatione,* concedit.

PRAEVERTERE. *vincere.* Sull. 16. nemo me unquam tenuiſſima ſuſpicione perſtrinxit, quem non *praeverterim.*

PRAGMATICUS. *juris peritus, oratorum miniſter.* Or. I. 59. *v. Ind. Gr.* * *politicus, prudens.* Att. II. 20. homines *pragmatici,* cavere jubent, et vetant credere. *ibid.* XIV. 3. ſi quid *pragmaticum* habes, ſcribe: i. e. *quod ad recte agendum proſit.*

PRECE. Inv. I. 16. *prece* humili. Att. XI. 15. cum magna *prece* ad aliquem ſcribere.

PREHENDERE. *pro* capere. Flacc. 33. locum *prehendere.*

PREMERE. *contemnere.* Tuſc. IV. 28. humana omnia *premens. v. Dav.* * *urgere aliquem interrogando, objiciendo.* Verr. I. 53. ut cum a me *premeretur,* omnia potius reſponderet, *etc.* Div. II. 20. quod intelligeres fore, ut a me *premerere,* cum ex te cauſas exquirerem, etc. * *immorari alicui rei, urgere aliquid.* Tuſc. I. 36. *premere* argumentum. * *nocere.* Or. II. 75. *premere* cauſam. * *aſſiduum alicubi eſſe.* Planc. 27. *premere* forum. * *vexare.* Tuſc. I. 7. quoniam me verbo *premis.*

PRENDERE. *rogare.* ad Div. VIII. 11. renunciatum nobis erat, eum diutius dicturum. *prendimus* eum: non fecit.

PRENSARE. *de petentibus magiſtratum.* Or. I. 24. Att. I. 1.

PRESSE. *de voce ſignificat leniter, ſuaviter, non vaſte.* Off. I. 37. *preſſe* loqui et leniter. cf. Or. III. 12. Or. 55. * *de ſermone autem, ſignificat ſubtiliter, accurate.* Tuſc. IV. 7. eas definiunt *preſſius.* Fin. IV. 10. agamus *preſſius.* Or. 8. *preſſius* disputat. cf. Brut. 9. 55. Acad. IV. 34. Or. 33. Acad. IV. 9. ad locum *preſſius* accedere: *accuratius et ſubtilius tractandum.*

PRESSUS. *de voce eſt* 1) *obſcurus.* Sen. p. R. 6. *preſſa* vox et temulenta. Tuſc. I. 44. *preſſi* ac flebiles modi. 2) *bene expreſſus.* Nat. D. II. 59. lingua ſonos vocis diſtinctos et *preſſos* efficit. * *de oratione autem,* 1) *brevis, et opponitur luxurianti.* Or. II. 23. oratio *preſſior.* 2) *tenuis, ſubtilis, acutus.* Or. 5. ſubtili quadam et *preſſa* oratione limati. Or. II. 13. *preſſus* verbis. Brut. 55. cavenda eſt *preſſo* oratori inopia et jejunitas: amplo *etc.*

PRESSUS, *ûs.* Or. III. 11. lenitas vocis atque ipſe oris *preſſus* ac ſonus. *eſt oris conformatio in* pro-

Div. I. 40. *item magistratibus.* Catil. III. 6. in *privato* P. Lentulo. Catil. I. 2. P. Scipio Pontifex max. privatus *vocatur. ubi v. Muretus. Apud Livium tamen V.* 52. sacerdotes Flaminesque *opponuntur* privatis. *Muretus autem male etiam magistratus provinciales privatis annumerat, deceptus loco* Phil. XI. 8. *v. Arntzenius ad Plin. Pan.* 7. *Nec qui cum imperio est, privatus est, ut etiam Sigonio visum. Liv. XXXVIII.* 5. *triumphantem opponit privato, quia in triumpho cum imperio est.* *judicia privata Rosc. C. 6. *quae sunt causarum privatarum. v. Causa.*

PRIVILEGIUM. Dom. 17. vetant leges sacratae, vetant XII Tabulae, leges privis hominibus irrogari: id est enim *privilegium.* cf. Brut. 21. Sen. p. R. 11. Sext. 30. Legg. III. 4. 19. *etc.*

PRO. *exquisite et antique dicitur in hac forma:* Verr. I. 45. *pro praede* litis vindiciarum. *vid. Praes.*

PROAGORUS. *nomen summi magistratus in quibusdam Siciliae civitatibus.* Verr. IV. 23. *ubi v. Intt.*

PROAVUS. *pro abavo est* ad Div. III. 11. *ubi v. Manutius. et* Fin. III. 12. *add. Sigon. ad Liv. IV.* 48.

PROBABILIS. *qui placet, probatur.* Or. I. 28. discipulus *probabilis.* cf. II. 36.

PROBARE. *cum dativo personae, efficere quocunque modo, ut aliquid alicui - rectum, verum, justum, etc. videatur.* Tusc. II. 10. mihi non *probant* mediocritates suas. Balb. 20. possumusne tibi *probare* auctorem exempli Marium? Sull. 1. Quint. 30. *probare* causam alicui. Mil. 24. quod acu punctum videtur, *probari* pro ictu gladiatoris. Verr. V. 30. quem pro illo *probare* velles. cf. in Caecil. 6. Caecin. 21. Verr. III. 91. *etc.* **examinare, perspicere.* Agr. II. 34. *probare* hostias. *v. Probatio.*

PROBATIO. *examen, inspectio, exploratio. die Besichtigung.* Font. 4. falsum est - - et ob *probationem* (operum), quod multa improbata sunt. Verr. I. 54. *probatio* futura est tua. *qui locus est classicus.* Off. I. 40. athletarum *probatio. v. Drakenb. ad Liv. IV.* 22. * *In sensu philosophico, opponitur* perceptioni. Acad. IV. 31.

PROBITAS. de modestia, Or. I. 26. *probitatis* commendatio. *de qua vi verbi v. Pearcius ad Offic. II.* 20.

PROCEDERE. *oriri.* Div. I. 39. posteaquam philosophia *processit,* nemo philosophus aliter sensit.

PROCERITAS. de pedibus, qui longis syllabis constant, Or. 63.

PROCERIUS. *adverb. longius.* Or. III. 59. *procerius* projectum brachium, quasi quoddam telum orationis. *Sic* procerae palmae *ap. Catullum.*

PROCESSUS. *profectus.* Brut. 78. tantos *processus* faciebat, ut evolare, non excurrere videretur. **gradus.* Brut. 65. *processus* dicendi. *v. Gradus.*

PROCINCTUS. Or. I. 53. Nat. D. II. 3. testamenta in *procinctu. Sunt militaria, quae fiunt ante, quam ad proelium itur, tum enim miles est in procinctu.*

PROCLAMATOR. *rabula.* Or. I. 46.

PROCLINATUS. *inclinatus.* Att. X. 8. *proclinata* jam re.

PROCLIVITAS. *quid sit?* Tuscul. IV. 12.

PROCONSUL. *hac forma, uno verbo, est aliquot locis apud Ciceronem: ut Vatin.* 5. *et alibi, quam scripturam late defendit Manut. ad Epist. ad Div. I.* 1. *adde nostra ad Tacitum. Atque etiam apud Livium saepe in omnibus libris est, ut XXXVII.* 46. *XXXIX.* 29. *adde dicta Gesnero V. Cel. in Thesauro. Saepius tamen Cicero habet alteram formam* Pro Consule, *in Verrinis et alibi.* **Proprie autem* Pro Consul *est, qui non Consul, tamen cum imperio consulari exercitum, aut provinciam cum exercitu obtinet.* *Sed*

homine ad perniciem *profligata* et perdita. * *vexare*, *perdere*. Or. III. 1. cum suis consiliis remp. *profligasset*.

PROFLUENS. *copiosus*. Or. II. 38. *profluens* genus orationis. cf. III. 7. *Sic* profluenter *est* Tuscul. V. 18. *pro copiose*.

PROFUNDERE. Orat. II. 21. *in vitibus de sarmentis luxuriantibus: hinc de oratore, qui vires suas omnes simul ostendit.* ib. 78. *profundere* se universum. *Simile illud* Att. VII. 3. si totum se ille in me *profudisset*, h. e. *largissime me liberalitate sua et amore complexus esset.*

PROGRESSUS. Nat. D. I. 6. tantos *progressus* habebat in Stoicis. Acad. IV. 28. in primo *progressu*, i. e. *principio*, *prima parte*.

PROJECTUS. Verr. IV. 10. urbs *projecta* in altum: *in longi isthmi, s. linguae in mare porrectae, extremo sita. Hinc* * Clu. 65. *projecta* atque eminens audacia. * *desertus*. Att. III. 19. a consiliariis meis proditus ac *projectus*. conf. IV. 5. * *ejectus*. Phil. XII. 8. ad saxa *projectus*.

PROJICERE. Att. IX. 6. ne me *projiciam*: h. e. *periculum subeam*. * Coel. 9. si qui testes se in judicium *projecerint*: h. e. *ultro se obtulerint*.

PROLABI. Caecin. 35. longius *prolapsus* sum, sc. *dicendo*. Font. 9. verbum a cupiditate *prolapsum*.

PROLAESIO. Coel. 17. *sed Graev. malebat*: prolapsio.

PROLATUS. *ampliatus*, *dilatus*. Brut. 22. res *prolata*. Mur. 13. *prolatis* rebus: h. e. *in justitio, vel propter ferias, vel aliis de causis. v. Manut.* cf. Att. XIV. 5. Q. Fr. III. 8. * *divulgatus*. Attic. X. 8. rumor de aliquo *prolatus*.

PROLATIO. *commemoratio*. Or. 34. *prolatio* exemplorum. * *dilatio*. Rab. Perd. 3. *prolatio* judicii. * *continuatio*. ad Div. V. 16. *prolatio* temporum perditorum. * Att. VII. 12. *prolatio* rerum, *est justitium*.

PROLECTARE. *allicere*. Flacc. 8.

PROMITTERE ad aliquem. sc. *venturum*, *apud eum coenandi causa*. Or. II. 7. *praedicere*, *de re mala*. ad Div. VI. 1.

PROMERITUS. *in malam partem*. Inv. II. 28.

PROMOTUM. *προηγμένον*. Fin. III. 16. *v. Argum. hujus libri.*

PROMULGATIO. *est legis, cum scripta proponitur ante comitia.* ad Div. I. 5. nefaria *promulgatio*. cf. Legg. III. 19.

PROMTUS. *conspicuus*, *non occultatus*. Planc. 14. vultu *promtum* habuit et lingua dolorem. Rosc. Am. 43. *promtum* et propositum est: h. e. *apertum*, *ut intelligi possit facile*. Or. III. 57. eminentia et *promta*.

PRONUNCIARE. *promittere*. Cluent. 29. quam pro reo *pronunciasset* pecuniam. *v. Graev.* cf. Planc. 18. * pronunciare *dicuntur magistratus edictis*. Verr. III. 20. * *Consules* pronunciant sententias, ad Div. I. 2. *cum a Senatoribus quae sententiae dictae sint, breviter dicunt, et deinde in eas discessionem fieri jubent.*

PRONUNCIATIO. *enunciatio*. Fat. 11. * *dicitur etiam de judicibus*. Cluent. 20.

PRONUNCIATOR rerum gestarum. *de historico*. Brut. 83.

PRONUS. Tusc. I. 18. nil habet *proni*. i. e. *quod ad infera nitatur*, *feratur*.

PROPAGARE. *continuare*. Prov. Cons. 8. *propagatur* impunitas. cf. Cat. II. 5. Dom. 33. *Sic* propagatio *pro continuatione*, ad Div. V. 15. Tusc. I. 35. Dom. 33. *et* propagator provinciae, Att. VIII. 3. *qui facit, ut aliquis diutius provinciam obtineat. Quomodo differat a* prorogare, *v. in h. v.* * *cum dativo*. Sext. 48. *propagantur* posteritati.

PROPE. Verr. V. 36. nec quicquam *propius* factum est. *Servius ad Virg. Aen. VIII. 78. interpretatur* citius: *non satis accurate. Sensus est: perparum abfuit, quin fieret.*

fieret. *Verr. V. 2. tam *prope ab* provincia.

PROPEMODUM. Off. II. 8. *extr.* utrisque est *propemodum* comparanda: i. e. *prope ad eundem modum, ut vidit Pearcius. Sed exemplum aliud desidero.*

PROPENDERE. *praeponderare.* Tusc. V. 31.

PROPENSE. ad Div. XII. 15. i. e. *lubenti animo.*

PROPIOR. *similior.* Verr. IV. 50.

PROPONERE. *de praemiis et poenis.* Verr. V. 58. III. 79. ordo senatorius industriae *propositus est.* **publice legendum affigere.* Att. II. 21. locus, ubi edicta *proponuntur.* Quint. 15. *proponere* libellos. **praeficere.* Sext. 65. ut consilium Senatus reipubl. *proponerent.* **de scopo, summa rei.* Fin. V. 6. quod *propositum* sit arti. cf. Coel. 3. **de philosophis, cum ponunt, de quo dicant.* Tusc. V. 4. sic *est propositum*, de quo disputaremus. *Sic est etiam* Fat. 2. *ubi male reprehenditur a Davisio.* **commemorare.* Lig. 11. possum notissimos viros *proponere.* **item de majori syllogismi.* Inv. I. 39. quatuor partibus constat argumentatio: cum aut *proponimus*, aut assumimus, etc. cf. Fat. 11. *extr. ubi male Davisius* positum *legi vult. Hinc in universum* Or. II. 53. *sumtiones*, proposita. *Att. V. 10. nihil erat *propositum* ad scribendum: h. e. *nulla a te data occasio.*

PROPORTIO. *Sic est* de Univ. c. 4. *v. Not. ad Verr. IV.* 21.

PROPOSITUS. *v. Proponere.* **paratus.* Verr. V. 13. mulier *proposita* omnibus. *propositum *est* θέσις. Top. 21. Partit. 3. *Sed* Fin. II. 22. *est* προηγμένον. Or. III. 28. quaestio infinita et quasi *proposita.* **de consilio.* Coel. 3. nihil habet *propositi.*

PROPOSITIO. *consilium.* Tusc. III. 18. *propositio* hujus vitae, et cogitatio. **major syllogismi.* Inv. I. 34. 35. 36.

PROPRIE. Or. II. 14. *proprie* dicere de unoquoque: h. e. *uti cuique convenit.* Sext. 16. *proprie* suscipere causam: h. e. *tamquam nostra esset. Sic explica* Sext. 41. quis umquam tam *proprie (sic leg. non* promte *cum Graevio)* reip. causa. *Att. V. 2. cetera universe mandavi, illud *proprie*, i. e. *nominatim et separatim.*

PROPRIUS. ad Div. II. 17. quod *meum* erat *proprium. Sed scr. proprie. v. Not.* ad Div. IX. 5. N. D. I. 23.

PROPUGNARE. Tusc. V. 27. *propugnare pro* patre suo.

PROROGARE. *differre.* Verr. I. 38. diem *prorogare*: *sic* prorogatio diei, Att. XIII. 43. *Sed* prorogare *est proprie populi, per legem alicui magistratum, imperium, provinciam continuantis: semperque dicitur, ubi continuatio fit saltem decreto aliquo, ut Senatus.* Propagare *autem continuationem quamcunque, et quacunque de causa notat. Sed inconstantia librariorum hoc discrimen non accurate servavit. Vid. Perizon. An. Hist. c.* 6. *Drakenb. ad Liv. XLII.* 30. *Graev. ad Cic. ad Att. V.* 17. *Oudendorp. V. C. ad Sueton. Aug.* 23.

PROROGATIO. *dilatio.* ad Att. l. c. **latior extensio.* Mur. 23. *prorogatio* legis Maniliae, *sc. ut, quod in ea statutum esset, etiam in alio genere valeret. v. Not. ad h. l.*

PROSCRIBERE. *publice scriptum proponere, inprimis de rebus venalibus; unde* venalis *et* proscriptus *junguntur* Agr. III. 4. Quint. 4. auctionem *proscribere.* Verr. I. 45. *proscribere* diem. cf. Quint. 6. Att. XVI. 4. IV. 3. 2. XII. 49. *Sic.*

PROSCRIPTIO. *venditio.* Catil. II. 10. vadimoniis, judiciis, *proscriptionibus* bonorum defatigati. cf. Flacc. 30.

PROSPECTUS. *conspectus.* Verr. I. 47. in *prospectum* populi R. produxit.

PRO-

PROSTARE. *venalem esse.* Quint. 31. vox ejus in praeconio quaestu *prostitit.*

PROTERRERE. Caecin. 9. ferro *proterrui*; *in fugam conjeci terrore ferri. Ex hoc loco habet* Aquila Rom. de figuris, *sed misere corruptum.*

PROTINUS. *deinceps, postea.* Inv. II. 2. qui *protinus* ab hac disciplina sunt profecti.

PROVIDERE. *cavere.* Phil. II. 8. multa vita excedens *providit.* cf. Rabir. Post. 1.

PROVINCIALES delectus. *v. Delectus.*

PROVOCATOR. *gladiator, qui componitur cum Samnite, ut videtur Lipsio Saturn. II.* 11. *quamquam non satis sibi liquere fatetur.* Sext. 64.

PROXIMARE. N. D. II. 44.

PROXIME. *cum acc.* Mil. 22. *proxime Deos* accessit. Att. I. 14. *proxime* Pompejum. *Sic etiam Livius dixit, XXX.* 10. *et alibi. v. Drakenb. ad II.* 41. *XXI.* 1. *Muret. Var. Lect. XIX.* 17. ad Div. IX. 13. *proxime atque* ille. *Sed v. Not.*

PROXIMUS. *cum acc. ex* Att. I. 9. *(immo* 14.*) profert Heins. ad Ovid. A. A. I.* 139. *Sed ibi est adverbium.* **advocatus, adjutor ac minister actoris in judicio.* Verr. II. 44. V. 63. *ubi v. Graev.* *Verr. IV. 8. religioni suae - - *proximus* fuit: i. e. *servans religionis.*

PSEUDOTHYRON. Sen. p. R. 6. *pseudothyro* intromissae voluptates: *de scortis masculis.*

PSYCHOMANTIUM. *locus, ubi manes evocantur.* Tusc. I. 48. venisse in *psychomantium.* conf. Div. I. 58.

PUBLICARE. *publicum facere.* Agr. II. 21. privata *publicare.* cf. Dom. 8.

PUBLICE. *reipubl. nomine in caussis publicis, ad Senatum.* ad Div. XV. 1. *publice* scribere. in Caecil. 1. *publice* venire. cf. Rosc. A. 39. Verr. II. 47. III. 73.

PUBLICUS. Balb. 15. publica, *dicuntur vectigalia.* Prov. Cons. 5. *publicani dicuntur* frui publico. cf. Rabir. Post. 2.

PUERITIA. *de juvene, qui jam caussas in foro agebat.* Coel. c. 1.

PUGIUNCULUS. Orat. 67. *de membris orationis parvis, quae dictionem membratim fusam efficiunt.*

PULCHER. Mur. 12. ne *pulchrum* se ac beatum putet.

PULLUS. Verr. IV. 25. tunica *pulla*, *est hominum tenuiorum. v. Lips. Elect. I.* 13.

PULEGIUM. ad Div. XVI. 23. *pulegium* sermonis. h. e. *suavitas.*

PULLARIUS. *qui pullos in cavea auspiciorum caussa habet et curat. etc.* Div. I. 25.

PULPA. *sensu obsceno.* ad Div. IX. 22. *de scorto et ejus partibus obscenis, natibus, etc.*

PULSARE. N. D. I. 41. *pulsatur* atomorum incursione. *v. Pellere.* ib. II. 23. ea vitia naturam vehementius *pulsant.*

PULSATIO. *verberatio.* Her. II. 26.

PULSUS. *de visis.* Div. II. 61. *pulsus* adventitius. cf. c. 69.

PULVINAR. *lectus Deo in templo positus, et ipsum templum.* Harusp. R. 3. pulvinaribus stuprum intulit. Dom. 53. aram *et* aediculam *et pulvinar* dedicasset. cf. Catil. III. 10. **epulum in pulvinaribus.* Tusc. IV. 2.

PULVIS. *exercitationi opponitur.* Or. I. 34. Brut. 9. Tusc. II. 15. *Tusc. V. 23. homo *a pulvere* et radio, *est mathematicus, qui figuras in pulvere describit.*

PUNCTUM. *suffragium, quia sc. in comitiis suffragia singulorum punctis in tabulis notabantur.* Planc. 22. nonnullas tribus *punctis* paene totidem tulerunt. cf. Mur. 34. Tusc. II. 26. *hinc* Or. II. 41. *puncta* argumentorum.

PUNIRE. Harusp. R. 8. domum a judicibus *puniendam* putaret. *Graev. post Fabrum:* muniendam; *sed recta est vulgata.* Punire domum *est poenam repetere ob* vio-

explicari putabam posse: quadrigariis, post certamen et victoriam invaluisse, ut liceret, per urbem vagari, praemiola petere, atque per jocum, si quid possent, auferre, eaque licentia eos deinde esse abusos.

QUADRINGENARIUS. Att. VI. 1. *quadringenariae* cohortes, *dicuntur, quae quadringentos milites habent.*

QUADRUM. Or. 61. sententias redigere in *quadrum*: h. e. *numerosis periodis complecti.* cf. ib. 70.

QUADRUPLATOR. *delator, calumniator: nomen inde ductum, quidam existimant, quod quartam partem ejus pecuniae accipiebat, de qua delatio erat, aut multae, quae damnato irrogabatur: alii aliunde:* in Caecil. 7. *ubi v. Ascon.* Verr. II. 7. 8. *quadruplatorum* deterrimus. *iidem dicuntur* c. 9. calumniatores. *add. Gronov. de Sest. p.* 271.

QUAERERE. *vocabulum philosophorum, pro* quaestionem ponere. *Nam solebant ita postulare materiam disserendi:* num quis quid quaerit? Or. I. 22. * *de quaestione per tormenta.* Rosc. A. 21. *quaerere* ex aliquo. *ib.* 41. *quaerere* in aliquem. * *de quaestione rei capitalis.* Act. I. Verr. 8. *quaerere* de repetundis. * *deliberare, excogitare.* Phil. IX. 1. honores *quaerere* alicui. * *lucrari.* Cluent. 26. jam diu nihil *quaesierat.* cf. Rab. Post. 14. * *desiderare: vermissen.* Verr. III. 18. *quaerere* multitudinem jugerum. * *postulare, opus habere.* Verr. I. 10. quod oratoris eloquentiam *quaereret.* cf. Verr. V. 27. * *formula:* si quaeris *vel* quaeritis, *eleganter dicitur pro ut verum dicam, ut* Or. II. 62.

QUAESITOR. *est Praetor, qui quaestioni capitali praeest.* Act. I. Verr. 10. Catil. IV. 5. *de iis v. Sigon. de Judic. II.* 4. *adde supra dicta in Praetor.*

QUAESTIO. *in rhetoricis quid sit?* Inv. I. 6. Or. II. 19. * *materia quaecunque, de qua quaeritur.* Or. 10. sustinere *quaestionem* tantam non possim. Att. XIII. 19. omnis Academica *quaestio.* * *cogitatio occupata in re aliqua, doctrina, etc.* Or. III. 23. ipsa tractatio, (ut philosophiae) et *quaestio* quotidie ex se gignit aliquid. Tusc. I. 11. *quaestio* animorum, i. e. *de animis hominum.* * *tormenta ad veritatem exquirendam adhibita.* Rosc. A. 41. in *quaestionem* dari. *Sic et* Cluent. 64. *ubi et est* in quaestionem ferre, *pro offerre, ut servum: hinc etiam de iis dicitur, quae tormentis expressa sunt.* Cluent. 65. tabellae *quaestionis. ib.* 66. *quaestio* ficta. *it. de advocatis, quibus praesentibus quaestio habita est.* Cluent. 63. *quaestio* dimissa est: *quod eodem modo dicitur, ut* consilium dimissum est. *ibid. quaestionem* conscribere. i. e. *in literas referre, quid dixerint, de quibus quaestio habita est.* * *judicium in causa capitali.* Act. I. Verr. 10. *quaestioni* praeesse. Mil. 5. *quaestio* nova: h. e. *nova lege constituta.* Rab. Post. 6. *quaestione* alligari. *id fit, cum lex facta est, ex qua accusari in causa publica possumus.* Brut. 27. *quaestiones* perpetuae. *Is locus est classicus. De* quaestionibus perpetuis *tirones haec teneant: Ante L. Pisonis tempora causae publicae agebantur apud populum in comitiis, unde* judicia populi *dicebantur, cum nullae leges essent, ex quibus apud magistratum reus agi aliquis de crimine publico posset: de quibus judiciis v. Sigon. de Judic. L. III. 1. sq. A. U. autem DCIV. Censorino et Manilio Coss. Tribunus plebis L. Piso primus legem de repetundis tulit, quam deinde aliae leges de criminibus publicis secutae sunt, quibus cautum erat, uti ad quaesitorem aliquem, cui ea quaestio obtigisset, hae causae per judices selectos agerentur. Et quoniam quotannis creabantur, quibus hae quaestiones mandarentur, adeoque semper essent, qui eas exercerent, propterea*

 per-

*ad Plaut. Moſtell. I. 3. 87. *abl.* qui. Attic. XIII. 23. habere, *qui* utar. *Graev. laudat Gron. Sestert. II. 7.* *quod, *v. Infra.*

QUIESCERE. Acad. IV. 29. *v.* *Ἡσυχάζειν in Ind. Gr.* *Tuſc. V. 27. in rep. *quieſcere.* i. e. *nullos magiſtratus capeſſere.*

QUIN. *pro quare non.* Quint. 9. cauſae nihil erat, *quin* ſecus judicaret de ſe. *et ſic ſaepe in hac oratione eſt. v. Hotom. in Not.*

QUINCUNX. Cato 17. directi in *quincuncem* ordines. *hoc quid ſit, ſatis expoſitum eſt in Lex. Fabri.*

QUIPPE. *reſpondentis eſt, et affirmantis, pro* recte. Fin. IV. 3.

QUIRITARE. ad Div. X. 32. et illo miſero *quiritanti,* Civis Rom. ſum, etc. *proprium eſt in hac re verbum: de quo egit late Schwarz. ad Plin. Pan. 29. p. 99.*

QUISQUE. *antique pro* qui, Legg. II. *ſaepe. add. Gronov. ad Liv. I. 24.*

QUISQUIS. *pro quisque.* Cluent. 19. ut *quicquid* apprehenderam. cf. ad Div. VI. 1.

QUOD. *quoad, quantum.* Domit. 13. *quod* in te eſt. Roſc. A. 34. *quod* ſalva fide etc. Attic. XII. 48. *quod* licebit. *ubi v. Graev.* ad Div. I. 1. *quod* commodo rem facere poſſis. *de quo loco, et uſu hujus particulae v. Gron. ad Liv. XXVI. 32.* *ab initio periodi ſaepe ponitur pro:* in quo, in qua re, ad id quod attinet, *uti etiam in illo* quod ſi. *Sed ſemper refertur ad antecedens aliquid, et transitioni ſervit.* Verr. I. 46. *quod* vos oblitos eſſe non arbitror, quae multitudo etc. *ib.* IV. 56. *quod* tamen nemo ſuſpicari debet, tam eſſe me cupidum, etc. Caecin. 25. *quod* vobis venire in mentem profecto neceſſe eſt; nihil eſſe etc. Coel. 32. *quod* cum vobis hujus adoleſcentiam propoſueritis. Nat. D. II. 9. *quod* quidem Cleanthes docet, - - quanta vis inſit, etc. *Manutius ad Div. VIII. 14. in his* quod *putat dici pro* ſed. *J. Fr. Gronov. ad Liv. XXXVIII. 9.* quod *πλεονάζειν, et ſic alii. Nobiscum facit Perizon. ad Sanct. Minerv. IV. 5. 9. add. quos laudat Burm. ad Virg. Aen. II. 141. et Drakenb. ad Liv. XXXII. 37. XLI. 10.* *pro* ut *dici putat Pearcius* Orat. II. 1. *ſed locus ille eſt ſine dubio corruptus, et ceteris locis allatis nil conficitur.*

QUOMODO. *pro quocumquemodo* ad Div. V. 20. *quomodo* potuiſſem, te conveniſſem.

QUONIAM. Verr. I. 9. non *quoniam* hoc ſit neceſſe, *pro non quo h. ſ. n.*

QUOTENUS. Att. XII. 33. neſcio *quotenorum* jugerum.

QUOTIDIANUS. *vulgaris.* Orat. I. 23. loquacitas *quotidiana.* *Caecin. 32. vis *quotidiana. v. Vis. ib.* 31. interdictum *quotidianum, quod eſt de vi quotidiana.*

R.

RABERE. *furere.* Div. I. 31.

RADIX. Coel. 6. niſi vitiorum immanitas quibusdam facilitatis et patientiae *radicibus* niteretur. Att. X. 11. haec ſuas radices habet: i. e. *ſuapte natura talis eſt.* *ad Div. VI. 6. Pompejus eo robore viret, iis *radicibus.*

RAMUS. Tuſc. III. 6. *ramos* amputare miſeriarum.

RAPAX. *in bonam partem eſt appetens, alliciens.* Lael. 14. nihil *rapacius* ſimilium ſui, quam natura.

RAPERE. Attic. V. 21. *rapit* hominem Poſtumius Romam: *int. in jus.* Fin. III. 5. ipſae res verba *rapiunt*: h. e. *verba ſponte occurrunt cum rebus.* Planc. 12. *raptam* eſſe mimulam: *int. de ſcena.*

RAPTARE. Sext. 69. *raptata* conjux, *ſc. cum ignominiae cauſa duceretur ad tabulam Valeriam, ut ſcribit ad Div. XIV. 2.*

RATUS. *certus.* Top. 14. *rata* concluſio. Fin. II. 7. δόξας maxime *ratas.* *Tuſc. I. 39. pro *rata* parte, *pro quo et dicitur* pro portione.

receptis, concedunt tamen aliquid emtori, etc. *quam significationem egregie illustravit Gron. ad Senec. Consf. ad Marc. c.* 10. *cf. Gellium XVII.* 11. * *gladiatores* recipere ferrum *dicuntur, cum se jugulari ab adversario patiuntur.* Sext. 37. Tusc. II. 17.

RECIPROCARE. *in dialecticis est, convertere enunciationem.* Div. I. 6. si quidem ista sic *reciprocantur.*

RECOGITARE. Q. Fr. II. 2. *recogitare* de re aliqua.

RECOGNITIO. *recordatio, quae fit alio narrante, monstrante.* Verr. IV. 50. in *recognitione* scelerum suorum.

RECOGNOSCERE. *in memoriam revocare.* Verr. II. 6. cum istius furtum *recognosceret.*

RECOLLIGERE. *pro reconciliare.* ad Att. I. 5.

RECONCILIARE in gratiam, Dom. 50.

RECONCINNARE. Q. Fr. II. 6.

RECONDITUS. *subtilis, non vulgaris.* Brut. 79. *reconditae* exquisitaeque sententiae. *ibid.* 76. ad Div. XV. 21. *reconditae* literae. Acad. IV. 4. *reconditiora* desidero. *v. Interior.* * Quint. 19. fuit enim natura tristi et *recondita*: h. e. *solitudinis amante, s. etiam cogitata celante, quo sensu de Tiberio dicitur ap. Tacitum.*

RECREARE. Att. II. 23. ambulare *recreandae* voculae causa. Nat. Deor. II. 4. *recreare* iterum Consules. Tusc. I. 24. Catil. III. 4. *recreare* se.

RECTE. Verr. III. 98. *recte* vendere: h. e. *bono pretio.* Fin. I. 5. *recte* ferri, *de motu perpendiculari, pro* recta ferri. Top. 4. *recte* accipere, i. e. *jure, legibus, ut emtione, testamento.*

RECTIO. Fin. IV. 22. *rectiones* rerumpubl.

RECTUS. Rabir. Post. 17. *rectis oculis* urbem intueri: i. e. *sine pudore ac dolore, quo exules solent et foro ejecti. De hac loquendi forma v. Bentlej. ad Horat. Carm. I.* 3. Br. 75. Caesaris Commentarii nudi sunt et *recti.* rectum *dicitur de subtili et elegante genere orationis, in quo hoc tantum spectatur, ut nil vitii insit. v. Gronov. ad Sen. Ep.* 100.

RECUPERATOR. *est judex in causa privata, ad quem de re pecuniaria, aut possessione quacunque, certatur.* in Caec. 17. Caecin. 1. *et ibi Hotomannus: Quod autem contra hanc definitionem affert Hotomannus, recuperatores etiam de injuriis cognovisse; non tam de facto, quam de aestimatione injuriae pecuniaria judicabant. Sic ap. Tacit. A. I.* 74. *absoluto judicio de repetundis ad recuperatores itum. ubi v. Gron. v. Salmas. Mod. usur. pag.* 794. *et Budaeus ad Pandect. p.* 376. *Fuisse autem e Centumviris recuperatores, inde patet, quod quae causae apud recuperatores actae sunt, apud Ciceronem* Or. I. 38. centumvirales *dicuntur. Itaque judices provinciales, qui* recuperatores *dicuntur, ut* Verr. III. 13. 50. *judicant ea, quae Romae Centumviri, ut bene monet Nordkerk. de lege Petron.* §. 18.

RECUPERATORIUM judicium, Verr. III. 11.

RECUSARE. Offic. III. 23. *recusavit, ne* diceret, *pro recusavit* dicere. Caecin. 28. 29. *est verbum juris.*

RECUSATIO. Inv. I. 5. *opponitur petitioni judiciali.*

REDEMTIO. Act. I. Verr. 6. *redemtio* judicii. Pis. 36. *redemtiones* reorum. *Sunt corruptiones judicum, quas quis pro pecunia suscepit: et redemtio judicii s. rei fit, si quis pollicetur pecunia accepta, se judices corrupturum, operam suam in corrumpendis judicibus vendit.*

REDDERE. *pro relinquere, cedere.* Verr. II. 37. item Sull. 30. non modo nihil mihi assumo, sed etiam *reddo* ac remitto.

REDEMTOR. *manceps. vid. Redimere.* Verr. I. 56. qui a vetere *redemtore* acceperit.

refertur: ubi v. Graevius. * *instaurare.* Flacc. 1. *referre* Valeriae gentis laudem. in Caecil. 21. *referre* inſtitutum. *ibid.* conſuetudo repetita ac *relata.* Dom. 29. ſacramentum *referre*: i. e. *iterum ad judices deferre.* * *reddere.* Verr. III. 96. *referre* judicia ad equeſtrem ordinem. * *in rationibus ſaepe dicitur elliptice, pro referre in tabulas rationum.* Flacc. 19. operi publico *referunt*: h. e. *pecuniam in rationes referunt, tumquam conſumtam in opere aliquo publico.* * *item de SCtis, pro referre in tabulas publicas, tabularium, quod erat ad aerarium.* ad Div. XII. 1. SCta *referuntur.* cf. Roſc. Com. 19. Phil. V. 4. *de rationibus, cum ad aerarium deponuntur.* Verr. I. 30. III. 71. *item de aliis rebus, quarum memoria literis publicis mandatur; regiſtriren.* Sull. 14. me aliter, ac dictum eſt, in tabulas publicas *retuliſſe. ib.* qui his hominibus ad vere *referendum* fidem defuiſſe putet. * *recedere.* Nat. D. III. 14. cum ſe ſol *referat.* * referre *dicitur etiam* ad aliquem, *qui ei aliquid deliberandum, examinandum, judicandum, decernendum, jubendumve proponit.* Tuſcul. I. 16. ad oculos omnia *referre.* Phil. II. 6. ecquid ad eum de rep. *retuliſti*? Quint. 16. ad ſe ipſum aliquid *referre.* Catil. I. 8. *referre* ad Senatum. Manil. 19. *Cicero Praetor dicit*, ſe ad Senatum relaturum de re aliqua, *quod erat Conſulum. Eſt autem de egreſſione relationis intelligendum, ut vidit Graevius: cum Senatores jus haberent, non ſolum ſententiam dicendi de eo, de quo interrogati eſſent, ſed etiam de alia re, de qua relatum a Coſſ. non eſſet.* * Cluent. 49. *referre* ad populum. *pro quo Graevius* perferre *mavult: male mea ſententia. Nam primo exempla allata huc non quadrant: deinde ex analogia linguae* referre ad populum *aeque dici poteſt, ac ferre: tertio ſic eſt etiam* Dom. 19. quot modis doceo, legem iſtam, quam vocas, non eſſe legem? quid ſi etiam pluribus de rebus uno ſortitu *retuliſti. quem locum Graevius intactum reliquit. Manutius tamen hic quoque malebat:* tuliſti. *Formulae in SCtis, ut* ad Div. VIII. 8. ad Senatum populumque referre, *nihil proſunt, quia per σύλληψιν de utroque referre dici poteſt. Sed aliunde firmari ea forma poteſt*, ut ſe tueri utcunque *poſſit. Dukerus ad Liv. VIII. 37. e Valerio M. affert (IX. 10. 1.)*: M. Flavius ad populum de Tuſculanis *retulit, ubi tamen Perizonius malebat* tulit. *Sed* retulit *eſt tamen etiam apud Florum III. 21. 9. Livius XXXII.* 20. cum *referant* magiſtratus: *intell. ad concilium. ibid.* 22. *relaturos* ſe de ſocietate, *int. ad concionem. In quibusdam talibus* referre *poſitum videri poteſt pro* deferre: *cujus generis ipſius exempla ſunt apud Liv. XXXIX.* 44. *in omnibus libris. add. XXXVII.* 57. *XLIV.* 4. *et ibi Drakenb. Refer huc, quae idem Graevius dixit pro defendenda formula*: ferre ſententiam, *ubi de Senatoribus ſermo eſt. Verr. II.* 3. *Quir. p. R. 10. *ſententiam* ſimpliciter *referre. Merito dubitant de hac ſcriptura viri docti, et aut* ferre, *ut Hotom. et Graev., aut* efferre, *ut Manut., ſcribendum cenſent. v. Notam ad h. l.* * Dom. 29. rem judicatam *referre, ſc. in judicium, ut de ea iterum judicetur.* * Nat. D. I. 12. *referre* in *numero Deorum.* * Verr. I. 7. veſtra dignitas mihi *fructum* diligentiae *refert.*

REFERTUS. *copioſus, abundans rebus bonis.* Mur. 9. *referta* Aſia et delicata. * *cum Genit.* Font. 1. *referta negotiatorum* provincia. cf. Planc. 41. Att. VIII. 1.

REFERVERE. *fervere.* Roſc. Com. 6. *refervens* crimen.

REFERVESCERE. *deferveſcere.* Brut. 91. contentio nimia vocis conciderat, et quaſi *referverat* oratio.

REJECTANEUS. Fin. IV. 26. non appello mala, ſed *rejectanea.* *v. Rejectus.*

REJECTIO judicum, Act. I. Verr. 3. Sull. 33. *v. Rejicere.*

REJECTUS. Acad. I. 10. Fin. III. 16. etc. rejecta, *ſunt Stoicorum ἀποπροηγμένα.* *Roſc. A. 29. *rejectus* a ceteris ſuſpicionibus: h. e. *ceteris ſuſpic., quas attulerat, rejectis et improbatis.*

REJICERE. *absterrere.* Top. 1. a libris te *rejecit* obſcuritas. * *differre.* Q. Fr. II. 3. legationes in Idus Febr. *rejiciebantur.* * *ad alterius arbitrium et judicium delatum velle.* Verr. III. 60. Romam *rejicias* cauſam. ad Div. X. 16. nihil huc *rejicias.* * *repudiare, non accipere.* Att. VIII. 11. eum *a* me Capuam *rejiciebam.* * *forenſe eſt:* rejicere judices. *Nempe cum prima judicum ſortitio a Praetore facta eſt, utraque pars habet poteſtatem rejiciundi judices ex eo numero, quos putet aut inimicos ſibi, aut cupidos, aut non ſatis integros eſſe.* Verr. II. 13. cum alternae civitates *rejectae* ſunt: h. e. *alternis, nempe ab utraque parte. Sic* Vat. 11. alterna conſilia *rejicere.* Verr. III. 60. *rejiciendi* poteſtatem facere. *Hinc ſit, ut conſequens pro antecedente dicatur, ſive pro tota actione judicum, ſorte et rejectione deligendorum.* Verr. III. 59. praeterea Syracuſis, multi equites Rom. viri primarii, ex qua copia *recuperatores rejici* oporteret, qui aliter judicare non poſſent. *ibid.* 29. recuperatores *rejice*, quod adverſus edictum feceris. *ubi fruſtra Graevius ſuſpicatur:* recipe. *Non magis recte ſollicitat locum* Verr. III. 11. quid Praetor? jubet recuperatores *rejicere.* Decurias Scribamus; quas decurias? de cohorte mea *rejicies*, inquit. *v. Not.*

RELATIO. Inv. II. 23. *relatio* criminis, *eſt, cum reus in accuſatorem conjicit crimen, ſive illud ipſum, ſive aliud.* Piſon. 13. Conſulis *relatio*; *int. ad Senatum.* cf. ad Div. VIII. 1.

RELATOR. *qui ad Senatum refert.* Att. VIII. 15.

RELICTIO reip. Att. XVI. 7.

RELIGIO. *definitio religionis adverſus Deum eſt* Inv. II. 2. *ſacra, genus ſacrorum.* Dom. 41. *religiones* ſuscipere, *eſt ſacra nova inſtituere, ſive ſacrum aliquid efficere. ib.* 47. dare huic *religioni* (*ſc. huic modo ſacrandarum aedium privatarum*) aditum. cf. Phil. I. 6. * *ſanctitas loci.* Dom. 39. inferre *religionem* - - eripere *religionem.* * *res quaecunque, quae ad religionem pertinet: ſic* Verr. II. 51. lex de *religione*, *eſt de ſacerdotio; item* religiones *dicuntur de auſpiciis, prodigiis, etc. quae dubitationem agendi afferunt, aut impediunt aliquid.* Dom. 54. cum ejus dedicationem fictis *religionibus* impedirent. ad Div. X. 12. oblata Cornuto *religio* eſt, admonitu pullariorum. cf. Agrar. I. 2. * *culpa, quae contrahitur, ſi religiones violantur.* Nat. D. II. 4. *religio* haeret in republica. Caecin. 4. *religione* ſolvi. * *ſuperſtitio.* Div. II. 54. *religiones* ſuscipere. *ibid. religiones* deponere. Dom. 49. homo *religionibus* deditus. * *obligatio quaecunque ad aliquid omittendum, cujus reſpectu rebus quaedam ſanctitas ineſt, propter quam eas violare nefas eſt: unde et pro dubitatione, ſcrupulo - - in rebus agendis.* Verr. I. 15. ſi nullam *religionem* ſors habet. in Caecil. 14. *religio* ſortis. Verrin. III. 58. *religio* ſocietatis. Roſc. A. 24. magnam *religionem* poſſidet paternus ſanguis. Inv. II. 30. foedus *ſummae religionis.* Att. XII. 36. poſteritas habet *religionem.* Catil. III. 6. ut, quae *religio* C. Mario non fuerat, ea nos *religione* in privato P. Lentulo puniendo liberaremur. *cf. n.* 3. Nat. D. II. 4. rem *in religionem veniſſe* populo: *das Volk habe ſich ein Gewiſſen darüber gemacht. v. Gron. ad Liv. X.* 37. *extr.* * *ſumma in quacunque re diligentia, ne quid mi-*

REMOTUS. Fin. III. 16. remota, *sunt ἀποπροηγμένα Stoicorum.*

REMOVERE. *sine* ab. Or. 2. nec se artibus suis *removerunt.*

REMUNERARE. Sen. p. R. 12.

REMUS. Tusc. IV. 5. Dialecticorum *remis* orationem propellere, *est initium facere a subtili et dialectica disputandi ratione. v. Remigare.*

RENOVARE. *reficere, recreare.* Sext. 69. *renovare* rempubl. * *repetere.* Div. II. 2. studia haec *renovare* coepimus.

RENOVATIO. Att. VI. 1. *renovatio* singulorum annorum: *est genus anatocismi, de quo supra in Anatocismus dictum.* * *repetitio.* Brut. 71. laudandus maxime est, qui hoc tempore consoletur se, cum conscientia optimae mentis, tum etiam usurpatione et *renovatione* doctrinae.

RENUERE. *cum dat.* Rab. Post. 13. *renuentes* huic crimini.

RENUNCIARE. Verr. I. 54. *renunciat* illam decisionem: h. e. *nunciat illam pactionem, quam fecissent, ratam non esse, improbari ab eo, cujus in ea re voluntas maxime spectanda sit; nostri: wieder aufsagen.* * *prodere dicendo.* Act. I. Verr. 6. *renunciata* est tota conductio judicii.

RENUNCIATIO. *Rapport, Registratur.* Verr. I. 34. rem gestam renunciarat, - - *renunciationem*que ejus, quae erat in publicas literas relata, tolli jusserat.

REPANDUS. *incurvus, inflexus.* Nat. D. I. 30. calcei *repandi* Junonis: *quorum sc. speciem conspicere licet in nummis, qui Junonem referunt, et in Gorianis Monumentis in Museo Etrusco.*

REPASTINATIO. Cato 15. *genus operis rustici, cum vineae veteres refodiuntur.*

REPELLERE. Flacc. 2. ex urbe *repulit*: *nisi legendum* depulit.

REPENTINUS. *subito ortus, novus.* Verr. III. 75. *repentinae* rationes. Brut. 69. *repentini* homines et ignoti.

REPETERE. *vindicare sibi ereptum aliquid et injuriam factam judicio persequi.* in Caecil. 5. *repetere* jus suum. *ibid.* pecuniam ex lege *repetere.* Mur. 2. res *repetere.* Sext. 26. nullis *repetitis* rebus: *int. per feciales; de qua repetitione vid. Liv. I. 32.* * *initium facere.* Tusc. I. 48. *repetunt* ab Erechtheo. cf. Or. I. 20.

REPETUNDAE. in Caecil. 4. de pecuniis *repetundis* nomen alicujus deferre. *v. in Ind. Legg. de Repetundis.*

REPLICARE. *evolvendo cognoscere, repetere.* Sull. 4. *replicare* memoriam annalium. Legg. III. 14. *replicare* memoriam temporum.

REPLICATIO. *conversio.* Nat. D. I. 13. *replicatio* mundi.

REPONERE. *restituere.* Att. XIII. 12. Catulo et Lucullo alibi *reponemus*: *int. quod hic ablatum est.*

REPOSCERE. *poscere.* Verr. III. 1. qui ab altero vitae rationem *reposcunt.*

REPREHENDERE. *revocare.* Verr. III. 20. quod erat prudentia praetermissum, id, quaestu ac tempore admonitus, *reprehendisti.* * *refellere.* Coel. 27. quem quomodo *reprehenderent.* * *corrigere, emendare.* Dom. 33. si se collegisset, temeritatem atque injuriam suam restitutione mea *reprehendisset.* * Verr. III. 96. si Senatores judicarent, hoc genus pecuniae per injuriam cogendae non posse *reprehendi*: h. e. *ita accusari, ut reus damnaretur.*

REPREHENSIO. Or. III. 25. *sine reprehensione.* i. e. *ut se nunquam revocet, coërceat intra fines, corrigat, etc.*

REPRAESENTARE. *est proprie, in re pecuniaria, pecuniam statim solvere, atque adeo praenumerare, ante diem solvere.* Att. XII. 25. dum a Fabia *repraesentabimus.* *ib.* 29. si qua etiam jactura facienda sit in *repraesentan-*

RESCRIPTUS. Tusc. IV. 2. cantus fuisse *rescriptos* vocum sonis. *Si sana lectio est, de quo dubitant viri docti, v. Buher. ad h. l. sensus hic est: cantuum illorum certos modos factos esse, signisque expressos, quod nos vocamus componiren. J. Fr. Gronovius corr.* descriptos: *alius* notis *pro* sonis.

RESECARE. Tusc. IV. 21. *resecanda* esse, evelli penitus non posse.

RESERVARE. *servare, retinere.* Cluent. 70. nihil ad similitudinem hominis *reservarit.* ad Div. V. 4. ne, cum velis revocare tempus omnium *reservandorum*, cum, qui servetur, non erit, non possis. *v. Not.* *Q. Fr. III. 1. Minucio me - - *reservabam*: h. e. *exspectabam Minucium, - - ut per eum scriberem, quae scire te vellem.*

RESIDUUS. Verr. III. 97. quid potest esse in calamitate *residui*: h. e. *quae calamitas est reliqua.* Cluent. 34. de pecuniis *residuis* reus. Residuae pecuniae *sunt eae, quae magistratibus ex aerario datae sunt, ut in re publica consumerentur, ab iis autem oppressae, et in rem suam conversae sunt.*

RESIGNARE. Arch. 5. fidem tabularum *resignasset*: h. e. *corrumpendo sustulisset. ita et Servius ad Virgil. Aen. IV.* 244. *Burmannus ibi non audiendus de loco Ciceronis, quem non inspexerat.*

RESILIRE. Rosc. Amer. 29. *resilit* crimen ab eo: h. e. *non haeret, falso in eum conferri intelligitur. v. Haerere.*

RESIPERE. *pro respirare, recipere se.* Sext. 37.

RESISTERE. *consistere, subsistere.* Mur. 39. ubi lapsi *resisteremus.* Tusc. V. 28. *resistet* extra fores. *v. de hac notione Schwarz. ad Plin. Pan. c.* 10. ad Att. II. 2. negavit, se unquam cum Curione *restitisse*, sc. *colloquendi causa: nunquam se cum C. locutum.*

RESONARE. Tusc. III. 2. laus virtuti *resonat*, tanquam imago (*sc. vocis*). *Nam echo imago vocis Latinis vocatur. Lambinus adeo addebat* voci: *quod non opus esse videtur. Ceterae emendationes nihili sunt.* Nat. D. II. 57. in fidibus testudine *resonatur*: h. e. *testudinis durities repellit et auget sonum fidium.* Div. II. 14. nervos in fidibus alios aliis *resonare.*

RESPECTARE. *desiderare, exspectare.* Planc. 18. *respectare* munus par ab aliquo. *Lambinus autem corrigit* exspectare.

RESPECTUS. *perfugium.* Phil. X. 4. *respectus* pulcherrimus et praesidium firmissimum reip. Phil. XI. 11. non ut *respectum* haberemus ex acie. *aliter interpretantur viri docti, ut Schottus Nod. Cic. I.* 15. *et alii: sed aberrant a Ciceronis mente.* *actus respiciendi.* Div. I. 32. fugientibus miserabilem *respectum* incendiorum. *reverentia.* Phil. V. 18. sed cum *respectum* ad Senatum et ad bonos non haberet, etc. *De hac significatione vid. Schott. l. c.*

RESPICERE. *succurrere.* ad Div. X. 11. si modo rempubl. *respicere* velit. cf. Att. VII. 1. *ad Div. X. 24. si Caesar se *respexerit*: h. e. *ad salubriora consilia redierit, salutis publicae atque adeo suae rationem habuerit. Nam antea dixerat, Caesarem ad mala consilia et reip. minus salutaria se contulisse.*

RESPIRARE. Quint. 11. quem nunc *respirare* libere non sinis: h. e. *omni ratione vexas.* *intermitti.* Phil. VIII. 7. oppugnatio *respiravit.*

RESPIRATIO. *exhalatio.* Nat. D. II. 10. aër oritur ex *respiratione* aquarum.

RESPIRITUS. Nat. D. II. 55. quae se in *respiritu* dilatant.

RESPONDERE. *est eorum, qui consuluntur, ut JCtorum, Pontificum, conjectorum, hariolorum.* Legg. II. 12. *respondendi* juris facultas. Or. I. 45. in jure *respondendo. In quo animadvertenda*

adminiſtrari non poterat: h. e. *exactio et ſolutio tributi.* Milon. 15. *reipubl.* partem ſuscipere, *de caede Clodii.* Balb. 20. a *republ.* bene gerenda: h. e. *a fortibus viris civitate donandis.* Phil. V. 16. *respubl.* ſaepe bene geſta: v. c. *reſtitutione Sext. Pompeji, bello civili extinguendo. cf. de altera et tertia ſignificatione Gronov. ad Liv. VIII.* 31. *Piſ. 32. Caeſarem non eadem *de republ. ſenſiſſe,* quae me ſcio. Verr. I. 14. *quod de republ. ſenſit. Haec formula capienda eſt de partibus, quas quis in republ. ſequitur, utrum ſcil. popularis ſit, an cum optimatibus faciat.* *Mur. 11. *republica* perfrui poſſumus: h. e. *omnibus commodis, quae jure, lege, etc. civis Romani ſunt.* cf. Dom. 57.

RESPUERE. Sull. 24. cujus aures unquam hoc *reſpuerunt*: h. e. *non probarunt, non verum putarunt.*

RESTARE. Verr. III. 89. placet, ſocios tractari, *quod reſtat,* ut per haec tempora tractatos videtis. *int. temporis, eſtque in poſterum.*

RESTILLARE. Att. IX. 7. literae mihi quiddam quaſi animulae *reſtillarunt.*

RESTINGUERE. Sext. 21. animos hominum ſenſusque morte *reſtingui.*

RESTIPULARI. Roſc. Com. 13. *eſt viciſſim ab eo aliquid ſtipulari, qui a nobis aliquid ſtipulatus eſt.* v. c. *in ſponſione, quam Quintius cum Naevio facit, hic ſtipulatur a Quintio: ſpondesne, te tantam ſummam pecuniae daturum, tamquam poenae loco, ſi bona tua ex edicto poſſedi? Quintius reſpondet: ſpondeo: ſed deinde ſibi et Quintius ſimiliter a Naevio ſtipulatur: ſpondesne, te etc. ſi non poſſediſti? hoc eſt, reſtipulari.*

RESTIPULATIO. *fit, cum reſtipulamur.* Roſc. C. 13.

RESTITUO. *eſt verbum juris,* 1) *cum aliquem reduco in eum locum, fundum, aedes, unde vi dejeci.* Caecin. 13. 22. vim factam *reſtituere.* 2) *cum is, qui reſtituere jubetur a Praetore, negat, ſe dejeciſſe: nam id facit, cum dixit:* reſtitui. *quoniam enim eum non dejecit, et manſit in poſſeſſione is, qui reſtitui jubetur, idem eſt, ac ſi dejectus ante, poſt reſtitutus eſſet.* Caecin. 19. 29. 32. *Verr. II. 26. judicia *reſtituta* ſunt: h. e. *res judicatae ſublatae, et ii, qui judicio damnati erant, in integrum reſtituti ſunt.* *Attic. XV. 4. neſcio quid ab eo literarum, ut me ſibi *reſtituerem*: h. e. *ſibi iterum amicus fierem.*

RESTRICTE. Legg. II. 18. cetera non tam *reſtricte* praefinio.

RESTRICTUS. *parcus.* Planc. 21. *reſtrictos* et tenaces fuiſſe.

RETENTIO. Attic. XIII. 21. Carneades *retentionem* aurigae ſimilem facit ἐποχῇ. Acad. IV. 25. *retentio* aſſenſionum. **deductio de pecunia ſolvenda.* Attic. XIII. 23. iſta *retentione* omnes ait uti Trebatius. cf. *ib.* 25.

RETEXERE. *retractare, mutare.* Phil. II. 13. itaque jam *retexam* orationem meam. etc. ad Div. XI. 28. id nunc commutem, meque ipſe *retexam.* **irritum reddere, abolere.* Verr. II. 26. omnia erant Metelli ejusmodi, ut totam praeturam Verris *retexere* videretur: *ſc. rebus judicatis infirmandis, cenſu aliter habendo, decumis aliter vendendis.* ad Div. XI. 14. novi timores *retexunt* ſuperiora. *ubi v. Graev.*

RETICENTER. Att. X. 6.

RETICERE. *non reſpondere, de reo.* Verr. I. 1. ſi *reticeat,* ſi abſit. **tacere.* Or. III. 25.

RETICULUM. Verr. V. 11. *reticulum* ſibi ad nares admovere: *ſc. floribus fartum folliculum. v. Athenaeus IV. 12. et ibi Caſaubonus, qui hunc locum commemorare non neglexit.*

RETINERE. ad Diverſ. V. 12. quae hominum animos vehementer in legendo *retinere* poſſit. ad Div. I. 7. virum excellentem, nonnihil

RHETORICA. Fin. II. 6. *rhetorica* philoſophorum - - *rhetorica* forenſi.

RICINIUM. Legg. II. 23. *Eſt pallium mulierum, quo in adverſis rebus et luctibus utuntur. vid. Ferrar. de Re veſt. I. 25. Ruben. I. 7. Salm. ad Vop. Aurelian.* 45. *p.* 541.

RIDICULUS. *qui dicteria jacit, aut jacere poteſt.* Verr. I. 46. *ridiculi* e dolore reperiebantur: h. e. *dolor ad jocandum incitabat, dicteria ſubjiciebat.* * *facetus. ibid.* alii frigidiores erant, ſed, quia ſtomachabantur, *ridiculi* videbantur eſſe.

RIGIDUS. Brut. 18. ſigna *rigida*, *opponuntur mollibus, elaboratioribus.*

RIVALITAS. Tuſc. IV. 26.

RITE. *jure.* Nat. D. I. 19.

ROBUR. *lectus durus, ex ligno duriori, tamquam ilice.* Mur. 35. qui quotidianis epulis in *robore* accumbunt. * Cluent. 56. *robora* populi Romani, *dicuntur equites juſti, etc.*

ROBUSTUS. *magnus.* Phil. V. 11. *robuſtius* fit malum. Planc. 8. *robuſta* frequentia. Div. I. 18. res vetuſtate *robuſta*, i. e. *firmata.*

ROGARE. *in petitionibus eſt amicorum candidati, qui populum pro eo prenſant.* Planc. 13. neque enim ego ſic *rogabam*, ut petere viderer, quia familiaris eſſet meus, - - ſed ut quaſi parenti. *deinde vero etiam candidati: de quo cum dicitur, in deteriorem partem accipitur. Nam* petere *proprium eſt verbum, quo utuntur, cum prenſatur populus:* rogare *autem, cum unus hac poteſtate eſt, ut magiſtratus tribuat, cui velit, adeoque ab eo candidatus magiſtratum petit.* Phil. II. 30. *extr.* in proximum annum conſulatum *peteres*, vel potius *rogares*; is per municipia coloniasque Galliae, a quo nos tum, cum conſulatus *petebatur*, non *rogabatur*, conſulatum *petere* ſolebamus. *rogare *eſt porro magiſtratuum, cum ferunt ad populum legem, aut comitiis creandorum magiſtratuum praeſunt.* Muren. 1. quibus conſulatus, me *rogante (quippe Conſule illius anni et comitia habente Conſulum)* datus eſſet. Att. IX. 15. ut Conſules *roget* Praetor, vel Dictatorem dicat, quorum neutrum jus eſt. Sext. 26. Piſoni provincia *rogata* eſt. Legg. II. 12. lex jure *rogata. v. Lex.* Jure *autem* rogatur *lex, cum in ea ferenda nihil ſit contra leges de auſpiciis aliasque.* * *pro* interrogare *de teſtibus.* Vat. 1. *rogandum* ut religioſum teſtem.

ROGATIO. *prenſatio in comitiis.* Planc. 10. *rogatio* ſemper eſt gratioſiſſima. * *lex.* Sull. 22. *rogatio* Caecilia.

ROGATIUNCULA. Dom. 20. ea te ex una *rogatiuncula* feciſſe.

ROGATOR. *in comitiis* eſt 1) *magiſtratus, qui comitiis praeeſt. v. Rogare.* Nat. D. II. 4. *rogatorem* comitiorum juſtum non fuiſſe. 2) *amici candidati, aut ejus, ad quem lex pertinet, qui ſingulos cives ſuffragia ferentes rogant, quem ſuffragio ſuo creatum velint, quid de lege fieri velint, idque ex veteri inſtituto, quo ſuffragia voce dabantur: poſt, tabellis inductis, manſit nomen rogatorum.* Sen. p. R. 11. quando illa dignitate *rogatores*, diribitores, cuſtodesque vidiſtis. Piſ. 15. vos *rogatores*, vos cuſtodes fuiſſe tabularum. Div. II. 35. *rogator* centuriae.

ROSA. Fin. II. 20. potans *in roſa* Thorius. *v. In.*

ROTA fortunae. Piſ. 10.

ROTUNDUS. *in oratione eſt de periodis et collocatione verborum.* Brut. 78. *rotunda* conſtructio verborum. Or. 13. Theodorus *(ita legendum, non* Thucydides*)* praefractior, nec ſatis *rotundus. Ducitur metaphora a globo aut cylindro tereti, in quo nihil aſperi, nihil eminentiae, nihil lacunarum, ut adeo facile vel leviter impulſus procurrat.* oratio rotunda *ergo eſt ita collocata et ſtructa, ut nulla aſperitas,*

S.

crearetur. Instituta autem res est etiam propter inopiam aerarii, auctore Varrone, ut id inde aliquem reditum haberet. Differt a sponsione sacramentum in eo, quod in sponsione non deponitur pecunia, sed tantum promittitur. v. Hotomann. ad Or. pro Quintio c. 8. pro eadem re habet Facciolatus V. Cel. ad hanc Orationem. vid. Indicem in Sponsio. ad Div. VII. 32. *sacramento* contendere. *hinc ipsa petitio sacramentum dicitur, quae sacramento interposito sit.* Caecin. 33. non posse nostrum *sacramentum justum* judicari. Dom. 29. si Decemviri *sacramentum* in libertatem injustum judicassent. Or. I. 10. justo *sacramento* contendere. cf. Mil. 27.

SACRARE. *sacrum et inviolabile efficere.* Balb. 14. sanctiones *sacrandae* sunt, aut genere ipso, aut obtestatione et consecratione legis, aut poena.

SACRATUS. leges *sacratae. v. Ind. Legg.*

SACROSANCTUS. *inviolabilis ita, ut, qui violare audeat, sacer sit.* Balb. 14. *sacrosanctum* nihil esse potest, nisi quod populus plebsve sanxisset.

SAECULUM. *de tempore longo et diuturno.* Off. II. 21. nae, illi multa *saecula* exspectanda fuere.

SAGA. Div. I. 31. *sagae* anus, quia multa scire volunt.

SAGAX. Div. I. 31. *sagaces* dicti sunt canes.

SAGINA. *largitiones in plebem, inprimis frumenti.* Flacc. 7. qui multitudinem non auctoritate, sed *sagina* tenebat.

SAGIRE. Div. I. 31. *sagire est* sentire acute.

SAGUM. *est vestis militaris, qua etiam omnes cives Rom. in urbe utebantur ex SCto in tumultu. v. Tumultus.* Phil. XIV. 1. ad *saga* ire.

SAL et sales *dicuntur de utroque genere facetiarum, et eo, quod est in singulis verbis, quae dicteria dicuntur, et quod est sussum aequabiliter per totam orationem.* vid. Or. 26. *init.* Or. II. 54. ars *salis.*

SALEBRAE. *asperitates viarum proprie: in oratione salebrae sunt in collatione verborum, cum aspere verba concurrunt.* vid. Or. 12. *in philosophia autem sunt difficultates, ex quibus non facile quis se expediat.* Fin. II. 10. haec sunt contraria *(repugnantia)*; hic si definire vel dividere didicisset, - - nunquam in tantas *salebras* incidisset. cf. V. 28.

SALINAE. *sales, facetiae.* ad Div. VII. 32. non satis diligenter a te possessionem *salinarum* mearum defendi. *Sed per jocum ista dicuntur.*

SALSUS. *venustus, lepidus.* Att. XVI. 12. *de libris:* negotia *salsa.* Nat. D. I. 28. hoc ipsum *(naevum in articulo habere) salsum* illi et venustum videbatur.

SALTARE. Mur. 6. nemo *saltat* sobrius. [p. Reg. Dejot. 9. R.] *v. Saltator.* *Or. 67. numerosam comprehensionem perverse fugiens Hegesias, *saltat*, incidens particulas: h. e. *semper incise et membratim dicens, nunquam longiori et numerosa periodo utens, quo quasi mollius salientem orationem efficit.*

SALTATOR. *in convicii loco dicitur* Mur. 6. Sen. p. R. 6. [p. Reg. Dejot. 10. R.] Off. I. 42. *ad h. l. Graev. multis disputat in hanc sententiam, saltationem non omnem fuisse turpem, sed histrionicam modo et scenicam. Itaque* saltatorem *esse* histrionem, *qui carmina saltet, quod erat Romae in primis pantomimorum, qui nonnisi saltando fabulas exhibebant, ut jam docuit erudite Salmas. ad Vopisc. Aurelian. 7. p. 433. et Carin. p. 830. s. Saltationem aliquam autem fuisse honestam, ex multis rebus intelligi posse, tamquam quod in pompis sacris fuerit usurpata, etc. Neque tamen mihi videtur tota illa disputatione vulgarem sententiam satis confutare, quae saltare turpe fuisse Ro-*

Romae cenſet. Scilicet, qui huic ſunt addicti, non negant, honeſtum fuiſſe, in ſacris ludis et pompis ad praeſcriptos caerimoniis modos ſaltare: de his ſaltationibus non eſt ſermo: ſed an extra hoc genus ſacrum, v. c. in conviviis, honeſtum fuerit ſaltare: quod mihi non videtur. Nam diſerte Cicero pro Muren. 6. nemo *ſaltat* ſobrius, niſi qui forte inſanit: neque in ſolitudine, neque in convivio moderato atque honeſto: tempeſtivi convivii, amoeni loci, multarum deliciarum comes eſt extrema *ſaltatio. Utinam dixiſſet Graevius, ubi locus fuerit ſaltationi praeterquam in ſacris. Si non in ſolitudine, non in convivio honeſtum eſt ſaltare: ubi tandem eſt?* Off. III. 19. dares hanc vim M. Craſſo - - in foro; mihi crede, *ſaltaret. Eſtne hoc: hiſtrionem, pantomimum ageret? ſi non per ſe indignum honeſto et gravi homine eſſet ſaltare, quomodo hoc dicere potuiſſet? ſenſus eſt, omnia indigniſſima hereditatis cauſa faceret Craſſus, et quod etiam domi turpe eſt, id vel in foro faceret, ut ſaltaret. Denique pantomimorum ſaltatio ſub Caeſaribus demum inventa eſt.*

SALTATORIUS. Piſ. 10. *ſaltatorius* orbis. *v. Orbis.*

SALTUS. *paſcua.* Quint. 6. *extr.* Quintius interea de *ſaltu* agroque communi detruditur: *idem ante dixerat c.* 3. pecuaria res ampla et ruſtica. *Hoc ſenſu verbum hoc crebro eſt ap. Ciceronem. v. Feſtus in h. v. Res optime cognoſci poteſt e Varron. R. R. L. II. Etiam in legibus Caeſarum ſic* ſaltus *occurrunt. vid. Gloſſarium Nomic. Cod. Theod.*

SALUS. *res, a qua ſalus pendet.* in Caecil. 21. Verr. I. 1. nulla *ſalus* major reipubl. reperiri poteſt. *v. Summus.* **inſolentius dicitur* Verr. II. 6. juris, libertatis, rerum fortunarumque ſuarum *ſalutem* in iſtius damnatione conſiſtere. *Verr. III. 57. quo ex judicio ſi ulla *ſalus* ſervare poſſet. *Div. I. 47. adhibitato *Salutis* augurio. *Fuit autem* Salutis augurium *genus auſpicii, quo tamquam conſulebant Deos, an ſibi liceret, ſalutem populi ab ipſis petere: quod fieri non licebat, niſi ubi aves addixiſſent. Eo die autem id augurium agebatur, quo nullus motus eſſet militaris, neque contra hoſtem, neque ab hoſte. Itaque in bellis civilibus et gravioribus aliis non agebatur. Haec Dio tradit L. XXXVII. quem ad h. l. laudat Daviſius. De hoc augurio v. Politian. Miſc.* 13. *Torrent. et Caſaubon. ad Sueton. Auguſt.* 31. *Lipſ. ad Tacit. A. XII.* 23.

SALUTARITER. *tuto.* ad Div. X. 23. vel ut celeriter accidere, vel *ſalutariter* recipere me poſſem.

SAMNITES. Sext. 64. *genus gladiatorum, quod nomen traxit ab armatura Samnitica, quam deſcribit Liv. IX.* 40. *Ante Romanos jam Campani contumeliae cauſa gladiatores Samniticis armis habituque pugnare inſtituerant: quos imitati ſunt Romani. Liv. ibid. cf. de hoc genere gladiatorum Lipſ. Saturnal. II.* 11.

SANCIRE. *firmum reddere, ut* poſſeſſionem, Agr. III. 1. 2. 3. **cavere.* Legg. III. 20. vis capite, avaritia multa *ſanciatur.* Off. III. 17. *lege ſancire ſic dicitur.* Planc. 19. poena *ſancire aliquid.*

SANCTIO. *eſt caput legis, quod poenam continet, qua tamquam ſanctae et inviolabiles leges fiunt.* Verr. IV. 66. Balb. 14.

SANCTITAS. *jus inviolabilitatis.* Sext. 37. fretus *ſanctitate* tribunatus. ad Div. X. 4. *ſanctitas* patriae. *Sic Liv. XLIV.* 29. *ſanctitatem* templi inſulaeque *de jure aſyli dixit.*

SANCTE. Rabir. Poſt. 4. *ſanctius* judicata *dicuntur, quae legibus novis ſeverius conſtituuntur.*

SANCTUS. *inviolabilis.* Legg. III. 3. Tribuni pl. *ſancti* ſunto. Fin. III. 20. amores *ſancti. v. Amor.*

SANE. *cum adj.* Heren. IV. 49. *ſane* magna cicatrix. *ex Graeco δή.*

SAN-

SANGUEN. Fin. V. 11.

SANGUIS. *caedes.* Rosc. A. 4. quotidianus *sanguis.* * *pecunia, cum de privatis, aerarium, cum de rep. dicitur.* Sext. 36. *sanguis* reip. cf. Dom. 47. *hinc eleganter plebecula, in quam propter frumentarias largitiones pecunia ex aerario impenditur*, hirudo aerarii *dicitur. v. Hirudo.*

SANNIO. *scurra.* Or. II. 61. ad Div. IX, 16. *extr.*

SAPERE. Div. I. 58. qui sibi semitam non *sapiunt*: *e poëta; i. e. nesciunt, non vident.* Fin. II. 8. non sequitur, ut, cui cor *sapiat*, ei non *sapiat* palatus: *i. e. non sentiat recte in cibo, non judicet recte de saporibus.* ad Div. I. 10. ubi solus *sapere* videare: *est jocus ex ambiguo; scribitur enim de JCto, quorum scientia dicebatur sapientia. v. Sapientia.*

SAPIENS. *de JCto.* Lael. 2. Balb. 15.

SAPIENTIA. Or. III. 15. *quid Graecis sit? ib.* II. 1. *sapientia* omnis, *est eruditio.* * *Juris scientia hinc* ad Div. I. 10. *jocus, ad Valerium JCtum:* ubi audacia licet pro *sapientia* uti. * Tusc. III. 18. *in plurali*, sapientiae.

SAPOR. *intelligentia.* Sen. p. R. 6. homo sine sensu, sine *sapore.* Brut. 46. *sapor* vernaculus: *est venustas, elegantia vernacula.*

SARISSA. Herenn. IV. 32. ut si quis Macedonas appellarit hoc modo: non tam cito *sarissae* Graecia potiti sunt. *ex quo patet, fuisse telum aut hastam Macedonum.*

SARTUS. Verrin. I. 40. 49. *sarta* tecta exigere. *Sarta tecta sunt opera publica, in primis templa, quae a Censoribus locantur, ut aut nova aedificentur, aut sarciantur, si quid in iis aut vitii est, aut melius aliquid novumve extruendum esse videtur. Ubi autem opus a redemtore ex lege censoria traditur Censoribus, Censores* exigere *dicuntur* sarta tecta: h. e. *inspicere, si opus e lege locationis factum sit.* Graeci ῥάπτειν οἰκοδομὴν et ὑποῤῥάπτειν *dicunt. v. Salmas. ad Vopisc. Aurelian.* 35. *T. II. p.* 509. *cf.* ad Div. XIII. 11. *hinc metaphorice est ib.* 50. *sartum* et tectum ab omni incommodo praestare.

SATIETAS. Orat. III. 25. ea, quae leviter voluptate sensum movent, facillime *fugiunt satietatem. Cogitabam legendum effugiunt. Syllaba prima potuit intercidere, quod ex veteri scribendi ratione in MSS. hae duae literae semel scriptae essent, bis legendae, cujus rei negligentia saepe in errorem induxit librarios et vitiosam scripturam effecit. Sed nihil definio.* Mur. 9. *satietatem* sui superare, *est efficere, ne homines nostri satietas capiat.*

SATIS. *cum nomin. vel acc.* Att. XII. 50. *satis* consilium. Brut. 48. *satis* veterator. *vid. Davis. ad Legg. I.* 10. *Burmann. ad Virg. Aen. III.* 348. *et quos ipse laudat ad Ovid. Her. XI.* 36. Quint. 13. judicatum solvi *satis accipere. respondet* τῷ satis dare, *de quo mox.* Verr. I. 45. *satis accipere* pro praede. * Herenn. IV. 43. quid est, quod a me *satis* ei *persolvi* possit?

SATISDARE. *est datis praedibus cavere alicui, aut sponsoribus, in re pecuniaria.* ad Div. XIII. 28. fr. quid *satisdandum* erit. cf. Rosc. C. 12. Quint. 7. etc. judicatum solvi *satisdare, est datis praedibus cavere alicui et polliceri, quod judices judicaverint solvendum esse petitori, solutum iri. Ex ea autem oratione intelligitur, honestum fuisse interdum satisdare, nempe cum pecunia, hereditas, etc. peteretur*, vid. c. 28. *extr. minus autem honestum interdum fuisse, juberi a Praetore satisdare; ex c.* 8. 9. *intelligi potest. Nam jubebantur ex jure praetorio satisdare petitori ii, qui vadimonium deseruissent, quorumque bona XXX dies ex edicto possessa essent. Itaque recusabat procurator Quintii ejusque amici reliqui, hoc nomine satisdare pro Quintio absente, quod si id facerent,*

pitum faciebant, uti docet antiqua statua, in qua occurrit scabillum, confirmatque Rubenius de Re vest. II. 17. Auctores in Fabri Lexico commemorati scabillorum rationem perspectam non habuere. Rectiora tradidit ante Rubenium etiam Salmasius ad Vopisc. Carum c. 19. p. 838. s. T. II. Adde inprimis Explication de divers Monumens singuliers p. 47. s. ubi monumentum vetus illustratur, in quo scabilla spectantur. Ab his scabillis operae scabillares *ap. Fabrettum in Inscription. p.* 603. 660.

SCALMUS. *est proprie lignum, cui remus adligatur, unde deinde pro remo ponitur: tot enim sunt remi, quot scalmi.* Att. XVI. 3. tribus actuariolis, decem *scalmis.* Or. I. 38. navis duorum *scalmorum.* Brut. 53. ut Crassus ab adolescente delicato, qui in littore ambulans *scalmum* reperisset, ob eamque rem navem aedificare concupivisset, exorsus est: similiter Scaevola ex uno *scalmo captionis,* centumvirale judicium hereditatis effecit.

SCAMMONEA. Div. I. 18. quid *Scammonea* radix ad purgandum possit.

SCAPHIUM. Verr. IV. 17. *poculum in hemisphaerii similitudinem rotundum: ut ap. Plautum in Sticho V. 4. 11. et Bacchid. I. 1. 37. quo loco tamen quidam de matula capiunt, etsi de convivio sermo est. Nam* scaphium *est hemisphaerium. Sic etiam scaphia dicebantur vasa ex aere rotunda, quae horologiis inserviebant, ut auctor est Marcianus Capella, de quo vid. Salmas. ad Solin. p.* 443. *b. quidam tamen a similitudine cymbae dictum volunt.*

SCATURIO. *meditor, molior.* ad Div. VIII. 4. totus, ut nunc est, hoc *scaturit.*

SCENA. Planc. 21. quae si minus in *scena* sunt, at certe cum sunt prolata, laudantur: h. e. *si minus per se sunt illustria, et in oculos incurrunt.* * ad Brut. Ep. 5. *scenae* servire: h. e. *tempori.* Or. II. 83. maxima oratori *scena* est concio. i. e. *ubi maxime eloquentiam ostendere potest.* ibid. III. 45. neque verba ex aliquo genere ad usum quotidianum, ex alio ad *scenam* et pompam sumuntur: i. e. *ad ornatum.*

SCENICI. Planc. 11. Verr. III. 79. *Sunt histriones, mimi, et actores omnes.*

SCHEDA. Att. I. 17. enitere, ne qua *scheda* depereat. Scheda *est plagula chartae ex scapo revulsa, quibus committebant veteres, quicquid subito commentabantur, ut emendatum postea in mundiorem chartam scriberetur, ut docet Salmas. ad Vopisc. Firmum c. 3. T. II. p.* 701.

SCHOLA. *disputatio.* Pis. 25. vertes te ad alteram *scholam. ibid.* 27. ubi sunt vestrae *scholae.* Tusc. III. 34. separatim sunt certae *scholae*, de exsilio. *ib.* I. 4. *scholas* Graecorum more habere. Fin. II. 1. *scholam* explicare.

SCIENTIA. *cum* de. Sull. 13. cujus *scientiam de omnibus* constat fuisse.

SCILICET. *scito, scias licet.* Q. Fr. II. 8. illud *scilicet*: coenabis, cum veneris. ad Div. IX. 6. est igitur adventus *scilicet* Caesaris in expectatione. *ib.* 21. privatas causas et eas tenues, agimus subtilius; capitis aut famae scilicet ornatius. *v. Gronov. Obs. III.* 9.

SCINDERE. Attic. III. 15. ne *scindam* ipse dolorem meum: h. e. *renovem: sed Graevius putat, Ciceronem scripsisse;* rescindam. XIII. 33. ego ita egi, ut non *scinderem* penulam: h. e. *non vehementius invitavi et rogavi, ut manerent.*

SCIO. *de formula:* haud scio an, *v. Haud; exempla alia sunt* Or. I. 62. 60. II. 17. Verr. I. 15. Acad. IV. 25. Legg. I. 6. **cum* de. Or. I. 14. *extr.* diserte possit, *de* quo *sciat*, dicere.

SCISCERE. *est proprie in legibus jubendis, et quidem plebejis.* Planc. 14. *scivit* legem primus. cf. Dom. 30. etc. *unde* plebisci-

SCRI-

SCRIPTITARE. *multum commentari.* Or. I. 33.

SCRIPTOR. *de ſcriba.* Or. I. 50. * ad Div. II. 4. domeſticarum rerum *ſcriptores* et nuncii. i. e. *qui tibi ſcribant de rebus dom. ſ. per literas nuncient.*

SCRIPTUM. Or. I. 31. *ſcripti* interpretatio. Caecin. 23. ſequi *ſcriptum (literas et verba)* calumniatoris eſſe. *Opponitur* ſententiae.

SCRIPTORUM *ludus.* Or. I. 50. duodecim *ſcriptis* ludere. Fr. Hortenſii *ap. Nonium in Scripta. Nominativum faciunt* ſcriptum, *ut ſit areola lineis circumſcripta, ut Salmaſius, Gesnerus, alii: recte: nam et diminutivum* ſcriptulum *eſt: vid. Heinſ. ad Ovid. A. A. II.* 204. *III.* 363. *et* trames ſcriptorum *dicitur, quem calculi decurrunt. Aliter ſentire video Pearcium ad hunc locum, qui nominativum facit* ſcriptus*: ut intelligatur lapis, calculus. In quo tamen Feſti auctoritate abuſus eſt, nam* ſcriptus lapis *Feſti huc non pertinet. Neque id adeo ignorare Pearcius potuiſſet, ſi Feſtum ipſe inſpexiſſet. Tolerabilius foret, ſi intelligeretur* locus. *Ceterum de hoc ludo, qui eſt idem aut ſimillimus ei, qui hodie* Schachicus *dicitur, ut patet ex inſigni Ovidii loco Art. Am. II.* 207. *Graecis recentioribus* ζατρίκιος, *diverſus eſt a ludo aleae, in quo praeter calculos etiam teſſeris opus, qui a ludo ſcriptorum exulant, in quo uno ingenio et arte opus eſt. vid. praeter ceteros eruditiſſime disputantem Salmaſ. ad Vopiſc. Proculum c.* 13. *T. II. Hiſt. Aug. p.* 736. *ſqq. et Hydeum de Nerdiludio p.* 8. *J. Fr. Gronovius Sest. III.* 15. *ludum duodecim ſcriptorum diſtinguit a ludo latrunculorum; idemque facit Heinſius ad Ovid. l. c.* 204. *putans, de ludo duodecim ſcriptorum agi his:* ſeu ludet, numerosque manu jactabit eburnos, (h. e. *teſſeras*) tu male jactato, tu male jacta dato. *Sed ibi ſermo de ludo* Aus und Ein *ſ.* Trictrac, *ubi teſſeris opus. Id minus recte fieri, contra Caſaubonum demonſtrat l. c. Salmaſius, contra cujus argumenta nihil Gronovius affert. Putat nempe, ludum duodecim ſcriptorum eſſe eum, quem nos vocamus* Aus und Ein, *in quo etiam teſſeris opus. Sed quomodo is duodecim ſcriptorum ludus eſſe poteſt, cum ipſe fateatur, in illo ludo* Aus und Ein *utrumque ludentium quindecim calculos adhibuiſſe, qui in duodecim areolis locum non habent. Burm. ad Ovid. l. c. III.* 363. *putat, nobis rationem iſtius ludi non ſatis perſpectam eſſe, quem vide. Ceterum* ſcriptorum *dicendum eſſe, non* ſcruporum, *defendunt praeter hos Burmann. ad Quintil. XI.* 2. *Victor. V. L. V.* 13. *Gronov. l. c.*

SCRIPTURA. *commentatio oratoris.* Or. I. 33. * *ita ut* ſcriptum, *de literis ac verbis legis, teſtamenti, edicti.* ad Her. I. 4. etc. *hinc* ſcriptura ſuperior et inferior, i. e. *antecedentia et conſequentia.* Inv. II. 4. * *vectigal aerarii e paſcuis.* Verr. II. 70. *ſcriptura* Siciliae. ad Div. XIII. 65. in *ſcriptura* pro magiſtro dat operas. *vid. in Ind. Hiſt. Alabarches. Sed aperienda eſt clarius hujus verbi vis. Nempe vectigal hoc* ſcriptura *propterea dicitur, mea ſententia, quia, qui in paſcuis publicis paſcere vellent, nomina ſua deferebant et ſubſcribebant apud eum, cui ejus rei cura data erat, h. e. ut e Varr. R. R. II.* 1. 16. *diſcimus, apud publicanum: et pro ſingulis pecoribus certam pecuniam ſolvebant. Nam ita etiam in agris publicis decumanis obtinuit.* Verr. III. 52. numerus aratorum quotannis apud magiſtratus publice *ſubſcribitur,* etc. *acceſſit deinde decumarum vectigal, cum ante, auctore Plinio, unum e paſcuis fuiſſet: retinuit antiquum illud vectigal nomen ſuum, et novo aliud datum eſt, etſi proprie in hoc novum aeque atque in illud vetus conveniebat.*

SCRI-

Verr. I. 23. *ad quem locum Asconius a sequendo spem verbum hoc ducit, in qua sententia est etiam Nonius:* secare, sequi, unde et sectatores bonorum *sectores* dicti sunt. *Verrius autem sectionem bonorum, persecutionem interpretatur, unde et* sectores *dictos ait*, qui emta sua persequuntur: *cujus sententiam probat Salmas. Mod. usur. c.* 18. *p.* 830. *Qui redemerat sectionem, inquit, vel praedae, vel omnium bonorum proscripti damnative, cum universa ejus bona, quaecunque in re aut jure consisterent, accepisset, ubicunque essent reperienda, ea persequebatur, etc. Mihi si luberet,* sectorem *a* sequi *repetere, aliam rationem redderem. Nempe olim in republica libera, cum nondum proscriptio esset audita, sectores tantum erant redemtores praedae. Itaque qui hoc genere quaestus ducebantur,* sectabantur *exercitus ad omnes urbes, quas obsidebant, ut iis expugnatis sectiones praedarum emerent: de quo genere hominum non semel est apud Livium,* v. c. *X.* 17. 6. *Similes iis ex parte sunt, et in re minori, aut in partibus faciunt, quod illi in majori, aut universa, s. in privata praeda, quod illi in publica et aerario inferenda, lixae, qui et ipsi exercitus sequebantur, ut cibis vendendis, et praeda a militibus singulis emenda lucrum facerent, unde Livius V.* 8. *minus militum periit, quia praeter aegros*, lixarum in modum, *omnes per agros vicinasque urbes* negotiabantur. *Caesar B. G. VI.* 38. *etiam mercatores commemorat, qui exercitum sequebantur, et sub vallo tendebant. Sed illud hic relinquitur dubii, quod, hac ratione probata, etiam lixae et mercatores reliqui sectores dici possent. Itaque rectiorem puto vulgarem sententiam, quae a* secando *ducit hoc verbum, et sectores a secandis bonis dictos censet, quod sectores universa bona, universam praedam, hanc ob causam redimebant, ut iis per partes vendendis lucrum facerent, quemadmodum ipse Asconius tradit. Homines adeo* secari *dicebantur, quorum bona auctione distrahebantur. Id nomen deinde mansit etiam, cum aliquis emeret proscripti bona, ut retineret ipse. Idque adeo confirmari puto etiam loco Ciceronis* Rosc. A. 29. iidem erant *sectores bonorum et collorum.*

SECTIO. *redemtio praedae universae, aut bonorum proscripti damnative omnium.* Phil. II. 26. nemo fuit, qui ad illud *sectionis* scelus auderet accedere. cf. c. 29. * *bona ipsa, quae venduntur, redimuntur.* Inv. I. 45. cujus praedae *sectio* non venierit. *ex* Agrar. I. *ap. Gell. XIII.* 24. *hoc fragmentum est:* praedam, manubias, *sectionem*, castra denique Cn. Pompeji, sedente Imperatore, Xviri vendent. *Ex quo loco intelligitur, eam tantum praedae partem* sectionem *esse appellatam, quae ad publicum pertineret, quemadmodum etiam Romae sectio est tantum eorum bonorum, quae aerario inferenda sunt. Nam* praeda *est* militum, manubiae Imperatoris *ergo* populi.

SECUNDAE. *int. partes. verbum scenae, in qua primae, secundae, et tertiae partes sunt: unde ad alia traducitur.* Brut. 69. fuit Crasso quasi *secundarum.*

SECUNDUS. Tusc. II. 1. *secundo* populo id facit: h. e. *probante et favente populo.*

SECUNDUM. *ex praescripto alterius.* Acad. I. 10. *secundum* naturam. * *ex commodo sententiaque alterius.* Att. IV. 2. loco sententiam rogatus, multa *secundum* causam nostram disputavit. *Unde et in jure* secundum aliquem *dicitur decerni, cum causam obtinet.* Verr. I. 44. **secundum* mancipium, *quomodo capiendum sit, utrum* praeter, *an* ex lege mancipii, *disputatur. vid. Satisdatio.* * *prope, juxta.* Attic. VIII. 19. si Caesar *se-*

ſecundum mare ad me ire coepiſſet. cf. XVI. 8.

SECURIS. *plaga.* Planc. 29. gravem infligere *ſecurim* reipubl. Mur. 24. quam te *ſecurim* putas injeciſſe petitioni tuae. *pro quo eſt* c. 23. *plaga* injecta eſt petitioni tuae. * Q. Fr. II. 11. *ſecuris* Tenedica. *v. Ind. Geogr. Securis conſpicitur in numis Tenediorum, quorum exempla et nunc reperiuntur in Cimeliarchiis. v. Stephani Lexic. Gr. in Πέλεκυς.*

SECUTOR. Att. VII. 14. *ſecutorum* in ludo Iↄↄ fuerunt. Secutor *eſt gladiator, qui componitur cum retiario, ut putat Lipſ. Saturn. II.* 7. 8. *ubi pro* Iↄↄ *reponendum cenſet* cIↄ cIↄ, *quod ille numerus major fide videtur. Salmaſ. ad Lamprid. Comm.* 15. *p.* 515. *T. I. Hiſt. Aug.* ſecutores *dictos putat gladiatores, qui forte victis ſufficerentur, et victoribus compararentur. Gr.* ἔφεδροι.

SED. *eleganter adhibetur ut* igitur, *de quo ſupra, poſt parentheſin, inprimis longiorem.* Off. I. 30. *ſed* ſi quis eſt. Or. II. 90. *ſed* tamen etc. Or. III. 12. etc.

SEDECULA. Att. IV. 10. *alii* ſedicula *malunt. v. Lexic. Fabr.*

SEDERE. *commorari.* ad Div. XVI. 7. venti ſi eſſent, nos Corcyrae non *ſederemus.* Sext. 23. *ſedens* Imperator ad portas. * *nihil agere, quieſcere.* Att. IX. 12. ego ipſe *ſedeo.* coner illuc ire, ut inſanus? etc. IX. 8. nos *ſedentes* in Italia, ſc. *medii, neutrius partis et nihil agentes.* Fr. Agr. 1. *ex Gell. XIII.* 24. praedam, manubias, ſectionem, caſtra denique Cn. Pompeji, *ſedente* Imperatore, Decemviri vendent. * ſedere *dicuntur, qui in tabernis, aut locis publicis, merces vendunt.* Verrin. III. 62. Albam Aemilium, *ſedentem* in faucibus macelli. * ſedentes *opponuntur* dicentibus, *cum in Senatu, tum in judiciis.* ad Div. V. 2. *ſedens* iis aſſenſi. Roſc. A. 1. cum tot ſummi oratores, hominesque nobiliſſimi *ſedeant*, ego potiſſimum ſurrexerim. * *de magiſtratibus dicitur, cum pro roſtris, in ſuggeſtu ſedent in ſella curuli, aliis dicentibus, legem ferentibus, ſuadentibus; aut in tribunali vel jus dicunt, vel quaeſtioni praeſunt.* Sen. p. R. 5. quo *ſedente* legem Trib. pl. tulit. Sext. 15. *ſedentibus* Conſulibus. Brut. 43. Scaevola Tribuno in roſtris *ſedente*, ſuaſit Serviliam legem Craſſus. * *item de judicibus et conſiliariis judicis Praetorisve, et advocatis partium.* Or. I. 36. nonne, nobis *ſedentibus* in tribunali Q. Pompeji Praetoris urbani, familiaris noſtri, etc. Roſc. C. 4. *ſedere* in conſilio. Cluent. 38. *ſedere* in aliquem. *ibid.* 37. paucos dies ex ſubſortitione *ſedere.* ad Div. I. 9. *ſedente* Cn. Pompejo. Or. II. 47. cum C. Marius moerorem orationis meae praeſens ac *ſedens* multum lacrimis ſuis adjuvaret, - - atque ipſum advocatum, ad communem Imperatorum fortunam defendendam invocarem.

SEDES. *certus locus, ubi ſit caput rei, belli, etc.* Att. VIII. 3. nulla *ſedes*, quo concurrant, qui remp. defenſam velint. Coel. 13. nullum eſt fundamentum horum criminum, nulla *ſedes*: h. e. *crimen demonſtrari non poteſt.*

SEDUCERE. ad Diverſ. I. 9. ſaepe eum in Senatu, modo ſevere *ſeducerent*, *ſc. tanquam ſi qua de re gravi cum eo colloqui et deliberare vellent, aut cum eo communicare et conſulere.* conf. Att. V. 21. Or. I. 56.

SEDUCTIO. Mur. 24. *ſeductiones* teſtium, ſeceſſionem ſubſcriptorum animadvertebant. *vid. Seducere.*

SEGES. Milon. 13. quid enim odiſſet Clodium Milo, *ſegetem* ac materiam ſuae gloriae?

SEGNITIA. Brut. 81. vir ſine arrogantia gravis, et ſine *ſegnitia* verecundus.

SEJUGATUS. *diſtinctus.* Div. I. 32. humani animi partem, quae ſenſum, motum - - habeat, non eſſe ab actione corporis *ſejugatam.*

SE-

SEJUNCTUS. *distinctus.* Or. 20. *sejunctus* igitur orator a philosophorum eloquentia, - - explicandus est nobis, qualis futurus sit.

SEJUNGERE. *discernere.* Or. II. 25. ut possis liberalitatem à largitione *sejungere.* Tusc. IV. 13. *sejungere* cogitatione morbum ab aegrotatione. * *avocare.* Fin. I. 20. animus a spe *sejungi* non potest. * *abstinere.* Coel. 3. *sejungere* se a libertate verborum.

SELECTUS. Verr. II. 13. judices *selecti, sunt, qui judicia publica exercent.* Cluent. 43. Praetores urbani debent optimum quemque in *selectos judices (h. e. decurias eorum)* referre. *Nam in judiciis sedent sorte quaesitoris, nec* selecti *ab hac sortitione dicuntur, ut quibusdam placet. Asconius quidem ad Act. I. in Verrem c. 6. ad sortitionem refert hoc nomen: sed haud dubie erravit; cum Cicero diserte lectionem judicum Praetori urbano tribuat l. c. a quo post ad Imperatores translata est, quos decurias ordinasse, praeter Suetonium, multis locis, docet Plin. XXXIII. 1. fuitque ea lectio pars actus rerum, cujus apud Suetonium frequens mentio. Sub Caesaribus selectos judices paulo aliter, et arctiori quodam sensu dictos patet ex eodem Plinio.*

SELECTIO. *delectus.* Fin. III. 6. ut eam rerum *selectione* exspoliarent. *opponitur* rejectioni.

SELLULARIUS. Fragm. incert. de plebeja fece *sellulariorum. Ita dicuntur, qui Graece βάναυσοι appellantur: h. e. opificia tractantes, quae* artes sellulariae *dicuntur. cf. Sella.*

SELLA. *simpliciter pro* sella curuli: *junguntur interdum* sella ac tribunal, *quia Praetores sedent in sella curuli, posita in tribunali.* Verr. II. 38. III. 59. Verrin. I. 46. * *sedes magistri.* ad Div. IX. 18. *sella* tibi erit in ludo, tamquam hypodidascalo, proxima. * *sedes opificum.* Catil. IV. 8. qui non ipsum illum *sellae* atque operis et quaestus quotidiani locum salvum velint.

SEMINARIUM. Pis. 40. *Macedonia dicitur:* triumphorum fons et *seminarium.*

SEMINATOR. *auctor.* Nat. D. III. 26. Qui versus *seminator* omnium malorum.

SEMIS. *dimidius as. item de genere usurarum, quae* semisses *dicuntur, cum sc. pro centenis assibus solvitur usurae loco singulis mensibus dimidius as, adeoque in annum seni pro centenis.* ad Div. V. 6. omnino *semissibus* magna copia est. *v. Gron. Sestert. IV.* 11. *p.* 331. *etc.*

SEMUNCIA. *dimidia uncia. v. As.* Verr. IV. 23. *semuncia* auri.

SENATUS. ad Div. V. 2. *Senati* consultum. in Caecil. 5. quod beneficio *Senati* juris habui, etc. Harusp. R. 1. *Senatus* datus, *dicitur, cum aliquis, v. c. Legatus, Haruspex, etc. in Senatum admittitur, exponendi causa, quae velit.*

SENEX. *maturus, virilis.* Brut. 43. *senior* oratio, quam illa aetas ferebat. * *antiquus.* Legg. II. 4. haec vis est *senior,* quam aetas populorum. * *de* senibus coëmtionalibus et ad coëmtiones *supra dictum est.*

SENSUS. *judicium.* ad Divers. XI. 10. a certo *sensu* et vero judicare. *ibid.* I. 9. sed etiam *sensu* jam tabellaque docuerunt. *vid. Gron. Obs. I.* 4. *p.* 329. et *Not.* * sensus de republ. *significat partes, vel optimatium, vel popularium.* ad Div. I. 8. quam sit difficile, *sensum in republ.* deponere. *ib.* XII. 15. *sensibus in rep.* conjunctissimus. Marcell. 6. nostri *sensus* congruebant. * Dom. 36. *communem* naturae *sensum* repudiare. Sensus communis *continetur* 1) *notionibus insitis, et naturali facultate intelligendi, judicandi, ratiocinandi, recti et boni cognoscendi, etc.* Or. III. 50. omnes tacito quodam *sensu,* sine ulla arte, aut ratione, quae sint in artibus ac rationibus recta et prava, dijudicant: idque cum faciunt in pictu-

SE-

SEPARATIO. a definitione, Inv. II. 18. *cum demonstramus, definitionem non cadere in rem, ei non convenire.* *pro divisione,* Or. III. 33. *pr.*

SEPARATUS. Inv. I. 18. exordium *separatum* est, quod non ex ipsa causa ductum est. etc. *ibid.* 36. *separatum* quiddam est *extra* assumtionem approbatio. Q. Fr. I. 1. §. 15. si mihi quicquam esset abs te *separatum*: h. e. *proprium, nisi mea tua, et tua mea putarem.* *Inv. II. 51. *separatius* ad finem adjungentur. i. e. *magis proprie.*

SEPELIRE. Legg. II. 23. in urbe ne *sepelito*, neve urito, - - quod autem addit, neve urito, indicat, non, qui uratur, *sepeliri*, sed qui humetur. *Sed ut* humare, *(v. Humatus,) ita* sepelire *ad combustionem, et quodcunque genus amovendi mortui, traductum. Cuper. Obs. I. 7.* *tropice.* Tusc. II. 13. *extr.* aut amittenda fortitudo, aut *sepeliendus* dolor.

SEPIA. *piscis atro sanguine.* Nat. D. II. 50. atramenti effusione *sepiae* se tutantur.

SEPIMENTUM. Legg. I. 23. atque haec omnia quasi *sepimento* quodam vallabit disserendi scientia.

SEPIRE. Or. I. 31. *sepire* memoria. *ib.* II. 34. cogitatione *sepire.*

SEPOSITUS. Or. III. 22. tempus *sepositum* ad discendum.

SEPTEMVIR. *magistratus extraordinarius agris dividendis ab Antonio creatus.* Att. XV. 25. *et in Philippicis passim.*

SEPTENARIUS. *versus jambicus septem pedum.* Tusc. I. 44.

SEPTENTRIO. Att. IX. 6. ex ea die fuere *septentriones venti.* *v. de hac forma Gronov. ad Liv. XXXVII. 12. add. Menken. Obs. L. L. h. v.*

SEPTUM. Mil. 13. *extr. locus in Campo Martio, qui et* Ovile *dicitur, in quem coibant in comitiis, qui suffragii jus habebant: quod ei nomen etiam post sublata comitia populi mansit, ut e Suetonio aliisque notum est.* cf. Att. IV. 16.

SEQUESTER. *est interpres et internuncius, quo ad rem aliquam transigendam utimur, apud quem in corruptionibus judicum aut comitiorum pecunia deponitur. Itaque sequester est in conviciis, pro corruptore, etc.* Coel. 7. crimen *sequestrium.* Planc. 16. cujus tu tribus venditorem, corruptorem, *sequestrem* Plancium fuisse clamitas. cf. Act. I. Verr. 12. Cluent. 8. Verr. II. 44. is est C. Claudius, qui in Sicilia *sequester* istius, interpres, confector negotiorum, prope collega Timarchidi numerabatur. cf. ad Div. VIII. 7.

SEQUI. *prosequi, expetere.* Off. I. 31. nec quicquam *sequi*, quod assequi nequeas. * sequi aliquid *dicuntur, qui locum adeunt, ut ibi aliqua re utantur, fruantur, non, qui adeunt simpliciter, ut visum Drakenb. ad Sil. II.* 86. Legg. II. 1. praesertim hoc anni tempore hanc amoenitatem loci *sequor.* Nat. D. II. 56. *secutae sunt* nares vicinitatem oris. *add.* Att. X. 18. * *innuit causam, propter quam aliquid fit.* Rosc. A. 1. ut adsint propterea, quod officium *sequuntur.* Planc. 15. *secutus* editicios judices. Off. I. 11. credo aliquid *secutos*: h. e. *gravi de causa fecisse.* * *accommodare se alicui rei, spectare aliquid.* ad Div. IX. 5. diem *sequar.* Act. I. Verr. 7. non crimina, non testes, non existimationem pop. Rom. *sequentur.* * *in computationibus est pro vulgari* ponere. Verr. III. 49. *sequi* minimum. *das kleinste angeben oder annehmen.* * *in jure* liberi *dicuntur* patrem sequi, *cum post divortium apud eum remanent, et cum eo sunt.* Top. 4.

SERERE. *instituere.* Legg. I. 6. *serendi* sunt mores.

SERIES disputationum, Or. II. 16. *est dialectica ratio disserendi de rebus philosophicis. Sed saepissime* series *dicitur simpliciter de ordine rerum ejusmodi, cum altera alteri apta et colligata est.* Acad. IV. 7. Fat. 9. Legg. I. 19. etc.

quatuor asses: *ut denarius, qui quatuor sestertios aequabat, primo decem, post sedecim asses habuit:*

SESTERTIUM *autem, in quo intelligendum est* pondo, *aequabat* mille sestertiorum numorum *summam. Nam quoniam singuli asses sunt ad libram argenti, ut unum ad mille: h. e. quoniam una libra argenti aequat mille assium summam, sestertium pondus: h. e. duae librae cum dimidia, etiam bis mille et quingentos asses aequarint necesse est. Teneant autem tirones hoc: Cum sic dicitur:* quadraginta millia HS, *aut simili modo in aliis numeris, capiendum est de numis sestertiis, et HS. est genitivus pluralis. Pro eo dici etiam potest* quadraginta sestertia. *Sed cum dicitur* v. c. quadragies sestertium, *primo* sestertium *est nominativus aut accusativus singularis numeri; deinde est compendiaria locutio, pro* quadragies centena millia sestertiûm. *Nam* decies sestertium *dicebant pro* decies centena millia sestertiorum, *et sic in reliquis. Ergo* quadragies sestertium *idem est, quod* quadragies centena millia sestertiorum numorum s. quater millies mille sestertii numi. *Haec late et erudite demonstravit Gronov. de Sestert. L. I. inpr. c. 4. Exempla utriusque nominis et formarum loquendi afferre, quoniam saepe in Ciceronis libris occurrunt, nihil attinet.*

SEVERE. Off. II. 2. *severe* et honeste: *de philosophis, qui utilitatem ab honestate non sejungunt. Contrarium est* molliter, remisse: *ubi v.*

SEVERITAS. *justitia judicum in pronunciando.* in Caecil. 3. *severitas* judiciorum. cf. Rosc. A. 3. etc. * Catil. IV. 4. versari in *severitate, dicuntur, qui severam sententiam dicunt.*

SEVERUS. *justus.* Rosc. A. 5. acria ac *severa* judicia. Act. I. Verr. 10. familia tum *ad* ceteras res, tum *ad* judicandum *severissima.*

SEVOCARE. Nat. D. III. 8. *sevocare* mentem ab oculis. * *distinguere.* Or. 20. ab his non multo secus, quam a poëtis haec eloquentia, quam quaerimus, *sevocanda* est.

SEXCENTENI. *profertur e* Verr. V. 25. *sed ibi legendum* sexceni. *adde etiam Drakenb. ad Liv. XLV.* 16.

SEXCENTI. *de magno, sed incerto numero.* Att. XIV. 12. *sexcenta* similia. cf. Rosc. A. 32. etc.

SEXTANS. *duae unciae, quae sextam assis partem conficiunt, unde pro sexta hereditatis parte.* ad Div. XIII. 29. in *sextante* esse. *v. As.*

SEXTULA. *Sexta pars unciae.* Caecin. 6. duae *sextulae. ibid. sextulam* adspersit.

SI. Or. 24. *si* aliquid. cf. Att. III. 14. XIII. 13. 17. Fat. 19. Prov. Cons. 20. Catil. IV. 10. *si* aliquando. * si quae *pro* si qua. Att. IV. 2. ad Div. V. 8. 12. Or. II. 72. 75. Coel. 20. Legg. II. 5. * *habet et vim interrogandi, ut* Top. 22. *si* expetendae divitiae, *si* fugienda paupertas.

SIBILUS. ad Div. VIII. 2. *sibilus* rudentum.

SIC. *propterea.* ad Div. XIII. 70. quia non est obscura tua in me benevolentia. *Sic* fit, etc. **Multis modis exquisite dicitur ut* ita: *ubi vide.* Att. VI. 1. *Sic* contendi, *non sequente* ut: *id est pro* hoc.

SICCITAS. *tenuitas orationis.* Brut. 82. *siccitas* orationis. cf. Nat. D. II. 1. * Tusc. V. 34. *siccitas,* quae consequitur continentiam in victu. Cato 10. summam in eo esse corporis *siccitatem. Sed ibi Dukerus ad Liv. Epit. L. rescribi vult* firmitatem. *Diodorus Sicul. ap. Photium appellat εὐτονίαν. Ego vero non putem necesse esse.* Siccitas *est salubritas: nam corpora sicca saluberrima et firmissima sunt, et siccitas, ut e loco Ciceronis et Xenoph. Cyropaed. I. 2. patet,*

patet, oritur e continentia et labore et exercitationibus. Sed utrumque addit Cicero; adde dicta in Siccus.

SICCUS. *dicitur de ſano corpore, in quo nihil vitioſi humoris, quod non pituitoſum, non mucoſum, etc. unde ad orationem ſubtilem traducitur, cujus maximum ornamentum eſt vitiorum abſentia.* Brut. 55. nihil erat in ejus oratione, niſi ſincerum, nihil niſi *ſiccum* atque ſanum. Opt. gen. d. 3. ſed quatenus valuerunt, ſani et *ſicci* tantum habeantur. **ſobrius.* Agr. I. 1. ſicci *opponuntur* vinolentis*:* utrum eſſe vobis conſilia *ſiccorum*, an vinolentorum ſomnia videntur.

SIGILLATUS. *caelatus: de quo ſupra.* Verr. IV. 14. ſcyphi *ſigillati.*

SIGILLUM. *ſignum, ſimulacrum.* Nat. D. I. 30. Epicureos novi omnia *ſigilla* numerantes. Att. I. 8. putealia *ſigilla.*

SIGNATUS. *de aere aut argento, eſt, quae* pecunia *dicitur.* Verr. V. 25. argentum factum atque *ſignatum.*

SIGNARE. *notam facere, qua agnoſcere et ab aliis diſcernere poſſis.* Acad. IV. 12. nihil ita *ſignari* a vero poſſe, ut non eodem modo poſſit a falſo.

SIGNIFER. *in re militari eſt, qui ſignum militare portat.* Div. I. 35. *ſignifer* primi haſtati, *unde pro duce et principe alicujus rei.* Att. II. 1. te *ſignifero* ac principe. Sull. 12. *ſignifer* juventutis. **orbis ſignifer eſt Zodiacus, qui ſic dicitur a duodecim ſignis, hoc eſt, ſideribus, certorum animantium aliarumque rerum ſpeciem et figuram efficientibus.* Div. II. 42. Nat. D. II. 20.

SIGNIFICARE. Or. I. 26. *ſignificare* inter ſe, *dicuntur, qui ſibi annuunt, etc. * obiter aliquid dicere, ut tantum moneas alterum.* ad Div. X. 3. quare modum faciam. Nunc tantum *ſignificandum* putavi. ** cum praepoſ.* ex. Har. R. 2. *ex* aliquo monſtro *ſignificatum.* Att. XVI. 7. quod *ex* iis verbis a te *ſignificari* putem.

SIGNIFICATIO. Sext. 49. populi judiciis et omni *ſignificatione* florebant: *intell. voluntatis, amoris, etc. quae ſit plauſu, etc.* cf. c. 59. Phil. X. 2. * ſignificationes Deorum *ſunt omina, prodigia, ut* Catil. II. 13. *et alibi.*

SIGNUM. Fin. V. 21. fures rerum *ſigna* commutant. * *in re militari.* Att. IX. 10. *ſub ſigno* habere. *de militibus jam lectis.* **ſimulacrum, proprie quidem ſolidum e lapide, ligno, etc. ſed tamen et de imagine picta apud Plaut. Epid. V. 1. 18. quia ſc. eſt ſignum ejus rei, cujus ſpeciem exhibet.* Fin. IV. 13. debet inſtitutum illud, quaſi *ſignum*, abſolvere. *Hinc* ſidera *dicuntur* ſigna, Milon. 30. etc. *quia et ipſa ſpeciem corporum quorundam praeferunt, aut praeferre putantur, indeque nomina ſortita ſunt. Hinc intellige illum elegantem locum:* Nat. D. I. 9. Deus mundum *ſignis* et luminibus tamquam Aedilis ornavit. *Scilicet, Aediles, cum munera edunt, ſignis ornant forum et plateas, per quas pompa ducitur, unde* forum ornatum *in Verrina prima dicitur. Mundus autem Dei* munus *dicitur. v. Munus. Sidera ergo etiam hoc nomine eleganter ſigna dicuntur.* Coel. 5. *ſigna* virtutum non *expreſſa*, ſed *adumbrata. Nempe vera et perfecta virtus eſt ſignum expreſſum: h. e. abſolutum, elaboratum; naturalis autem illa materia virtutis, quam Cicero vocat, hoc eſt, impetus naturales, ex quibus vera virtus exiſtere poteſt, item ſimulata virtus, eſt ſignum adumbratum.* *Marcell. 1. ad bene de omni republ. ſperandum, quaſi *ſignum* aliquod ſuſtuliſti. *Ductum eſt e re militari, et a ſigno, quod in caſtris in praetorio attollitur atque proponitur, etc.*

SILENTIUM. Prov. Conſ. 12. illa res egi *ſilentio.* i. e. *nemine interpellante, aut reclamante.*

SI-

SILEX. Tusc. III. 6. non e *silice* nati sumus.

SILLUS. Att. XVI. 11. sine *sillo* Luciliano. Silli *sunt versus salibus referti, similes satirae Latinorum, ut docet Casaubonus de Sat. II. 2. Satiras autem Lucilium scripsisse, notum est. Sed Codd. et vett. Edd. habent* vallo *aut* ullo, *quorum illud servat Graeviana. Graevius volebat* sale.

SILVA, in aedibus urbanis, Verr. I. 19. *est viridarium, ut Asc. interpretatur.* [*v. Nep. Attic.* 13. R.]

SILUS. *qui nasum eminentem et repandum habet.* Nat. D. I. 29.

SIMILE. *similitudo*, ὁμοίωσις. Or. II. 78. eos ipsos, unde hoc *simile* ducat, illas primas hastas ita jactare leniter, etc. *Sic est et* Fin. III. 15. 16.

SIMILITUDO. *imitatio.* Or. II. 23. quod velint, sine cujusquam *similitudine*, consequantur. * *uniformitas.* Inv. I. 41. *similitudo* satietatis mater. * Or. II. 17. *similitudini* relinquere *dicitur, quod quis non distincte et separatim explicat, sed ex iis rebus, quae explicatae sunt, et quibuscum similitudinem habet, quale sit, cognoscendum relinquit.*

SIMPLEX. *unus.* Inv. II. 1. nihil *simplici* in genere omni ex parte perfectum natura expolivit. itaque, tamquam ceteris non sit habitura, quod largiatur, si *uni* cuncta concesserit, aliud alii commodi muneratur. * Cato 21. cum *simplex* animi natura esset. *Hoc et similibus locis utantur ii, qui demonstrare suscipiunt, veteres philosophos quosdam immaterialitatem animi, quam dicunt, probasse. Id fit, quia simplicitatis verbo nostri philosophi de immaterialitate utuntur, unde veteres eandem vim huic verbo subjecisse credunt: in quo falluntur. Nam veteres* simplex *opponunt* mixto, *et ex diversis generibus elementorum concreto, non ei, quod partes habet.* Nat. D. III. 14. etenim aut *simplex* est natura animantis, ut vel terrena sit, vel animalis, vel humida, quod quale sit, ne intelligi quidem potest: aut concretum ex pluribus naturis, etc. *Et in genere* simplex *in omnibus rebus opponitur ei, quod est ex pluribus disparibus et dissimilibus. Atque hanc ipsam ob caussam homines candidi et sinceri dicuntur.* simplices, *quia idem dicunt, idem cogitant, etc. quod qui non faciunt,* multiplices *dicuntur. v. Multiplex.* * *rectus, directus.* Nat. D. II. 57. *de auditu:* flexuosum iter habet, ne quid intrare posset, si *simplex et rectum* pateret. *Sic ap. Plinium VIII.* 16. villus simplex *opponitur* crispioribus jubis. * *sine conditione et adjunctione.* Inv. II. 57. esse quasdam cum adjunctione necessitudines, quasdam *simplices* et absolutas. * Sull. 3. *simplex* officium. i. e. *unum idemque, non varium.*

SIMPLICITER. *clare, ut ab omnibus intelligi possit.* Or. II. 16. qui leges, qui jura, qui civitates constituerunt, locuti sunt *simpliciter*, et splendide. * *sine dissimulatione et tergiversatione.* Or. III. 17. *simpliciter* defendere aliquid. * *sine respectu ad hominum potentiam, gratiam, periculum, etc.* Quir. p. R. 10. in sententia *simpliciter* referenda. * *seorsim, sigillatim.* Invent. II. 33. *quaedam* genera caussarum *simpliciter* et ex sua vi considerantur, quaedam autem, si aliud aliquod controversiae genus assumunt. * *per se.* Top. 22. cum autem, quale sit, quaeritur, aut *simpliciter* quaeritur, aut comparate.

SIMPULUM. *vas parvum, simile cyatho, quo in sacrificiis vinum libant:* Har. Resp. 11. si Aedilis verbo aut *simpulo* aberravit. *Hinc proverbium,* Legg. III. 16. excitabat enim fluctus in *simpulo*, ut dicitur, Gratidius, quos post filius ejus Marius in Aegeo excitavit mari.

SIMUL. *pro* simulac. Tusc. IV. 6. *simul* objecta species est. * Simulac primum *pleonastice* est

Verrin. I. 18. *ſimulac primum* ei occaſio viſa eſt. *add.* Phil. IV. 1.

SIMULACRUM. *ſpecies, umbra.* Rabir. Poſt. 15. *ſimulacrum* priſtinae dignitatis. Fin. V. 15. virtutum *ſimulacra.* Off. I. 15. in quibus praeclare agitur, ſi ſunt *ſimulacra* virtutis. * Nat. D. II. 30. *ſimulacra* Democriti. *v. Ind. Gr. Εἴδωλον.*

SIMULATIO. *nomen, praetextus.* ad Div. XI. 13. *ſimulatione* reipublicae. Sull. 19. *ſimulatione* Fauſti gladiatores emtos. *ſc. hoc praetextu, quaſi emerentur Fauſto.* Agr. II. 6. *ſimulatione* ac nomine legis agrariae.

SIMULATOR. *εἴρων. vid. Ind. Gr.* Off. I. 30.

SIMULATUS. *per imitationem factus.* N. D. II. 35. haec *ſimulata, opponuntur iis, quae ſunt a natura perfecta.* [*Virg. Aen. IV.* 512. latices *ſimulati* Averni. R.]

SIN. *cum* autem Tuſc. III. 9. *ſin autem* caderet. *ſic et* Att. X. 6.

SINCERUS. *verus, incorruptus, rectus.* ad Div. XV. 6. judicium *ſincerum* ac ſubtile.

SINGULARIS. Inv. II. 3. *ſingulare* vitium: *quod eſt alicui proprium.* Att. VII. 7. *ſingulares* ſunt boni viri: *einzelne giebt es.*

SINISTER. Div. II. 39. *Latinis quae* ſiniſtra *dicantur in auſpiciis? Nempe ea, quae Graecis* dextra: *quamquam Latini ſaepe, Graecorum conſuetudinem ſecuti,* ſiniſtra *in malam partem dixere. Cauſa eſt, quia Augur ſedet ore ad meridiem verſo; unde orientem a ſiniſtris habet, quae plaga felix putabatur.*

SINUS. Verr. I. 50. negotium ſibi *in ſinum* delatum: i. e. *ſua ſponte ſibi et commode accidiſſe. ibid.* 10. ex *ſinu* noſtro apponere *dicimur teſtes calumniatores, ſubornatos a nobis eosque amicos noſtros, et noſtris commodis ſtudentes.* Tuſc. III. 21. in *ſinu* gaudere: h. e. *ſecum, privatim.* Q. Fr. II. 13. in *ſinu* eſſe: h. e. *amari.*

SIPARIUM. *velum, quod ſcenae obtenditur, aulaeum.* Prov. Conſ. 6. Piſo cum Graecis jam in exoſtra helluatur, cum ante poſt *ſiparium* ſolebat: h. e. *clam, occulte.*

SIPHON. Fin. II. 8. vinum, hir, *ſiphon,* cui nihil demſit. *Eſt fiſtula, qua utimur ad eliciendum e pleno dolio vinum, fere guſtandi cauſa. Videndus Scaliger ad Varron. p.* 182.

SISTERE. *omiſſo* ſe *(v. Gron. ad Liv. IV.* 12.) *ſignificat erigere ſe, recreari, ſalvum eſſe atque incolumem.* Verr. III. 96. qui remp. *ſiſtere* negat poſſe, ni ad equeſtrem ordinem judicia referantur. * *de obeuntibus vadimonium.* Quint. 7. *ſiſtere* vadimonium. *ibid.* ut Idibus Sept. P. Quintium *ſiſti* Sext. Alphenus promitteret.

SITELLA. *vas, in quod tabellae a ſuffragia ferentibus conjiciuntur.* Nat. D. I. 38. Ti. Gracchum cum videor concionantem in Capitolio videre de M. Octavio deferentem *ſitellam.* cf. Fr. Cornel. 1. *et Interpr. ad Liv. XXV.* 3.

SITTYBAE. Att. IV. 5. *vid. Ind. Graec.*

SITIENTER. *cupide.* Tuſcul. IV. 17. *ſitienter* expetere.

SITIRE. *cupidum eſſe.* Planc. 5. *ſitientem* me virtutis tuae deſeruiſti. Q. Fr. III. 5. *ſitire* honores. * *deficere.* Q. Fr. III. 1. ipſi fontes jam *ſitiunt.*

SITUS. Legg. II. 22. *ſiti* dicuntur ii, qui conditi ſunt.

SOCCUS. *indumentum pedum Graecum, ut* calceus *Romanum: unde* pallium *et* ſoccus *junguntur.* Rabir. Poſt. 10. P. Rutilius *ſoccos* habuit et *pallium.* Orat. III. 32. *pallium,* quo amictus, *ſoccos,* quibus indutus eſſet.

SOCIALIS. *ad ſocios pertinens populi Rom. eorumque injurias vindicandas.* in Caecil. 5. haec lex *ſocialis* eſt: hoc jus nationum exterarum. Verrin. II. 6. in hac quaeſtione de pecuniis repetundis, quae ſociorum cauſa conſtituta eſt, lege judi-

judicioque *fociali*, fociorum querimonias audire oporteret.

SOCIETAS. *συμπάθεια.* Div. II. 71. nulla naturae *focietas* cum fomniis. * *de publicanis fimpliciter dicitur. cf. Socius.* ad Diverf. XIII. 9. *focietas* Bithynica. Planc. 13. *focietatum* maximarum auctor, plurimarum magifter. Muren. 33. quid fi omnes *focietates* obviam venerunt, quarum e numero multi hic fedent judices. * Rofc. Com. 6. *focietatis* judicium, *eft, quod et* pro focio *dicitur; vid. Socius.* * Quint. 4. *focietatem* fibi debere. Rofc. Am. 43. fub quo nomine tota *focietas* ftatuitur. Quint. 3. magna fide *focietatem* gerere. * ad Div. XII. 28. *focietatem reip. confervandae* mecum renovas.

SOCIUS. *de publicanis fimpliciter, et adjecto vectigalis nomine, quod redemerunt.* Planc. 9. *fociis* unice diligebatur. cf. Verr. II. 20. Div. XIII. 9. *focii* Bithyniae. *ibid.* 65. *focii* fcripturae. * arbitrium *pro focio* Quint. 3. *eft, in quo quis a focio injuriam et fraudem factam perfequitur: hinc* Flacc. 18. *pro focio* damnari, *cum quis fraudis in focium convincitur.*

SODALIS. *eft collega, non in quocumque collegio, nam* fodalitas *a* collegio *diferte diftinguitur Brut.* 46. *fed in eo, quod facrorum caufa in honorem alicujus Dei conftitutum eft, cujus membra una epulantur, quales funt ἑταιρεῖαι Graecorum.* Coel. 11. *fodalis* in Lupercis. Cato 13. primum habui *fodales* femper. fodalitates autem me Quaeftore conftitutae funt, facris Idaeis Magnae Matris acceptis. epulabar igitur cum *fodalibus* omnino modice. *De his fodalibus et fodalitatibus v. Budaeum ad Pandect. p. m.* 299. *f. Salmaf. ad Jus Attic. et Rom. c.* 4. * Verr. I. 37. Quaeftor *appellatur* fodalis Legati. Or. II. 49. Quaeftor *appellatur* fodalis Praetoris. * *focius.* Verr. I. 36. *fodalis* iftius erat in hoc morbo et cupiditate. * fodales *dicuntur etiam, qui coëunt, ut magiftratum alicui injuftis modis conficiant. v. Sodalitas.* Coel. 7. crimen *fodalium*: *unde verbum criminofum eft.* Planc. 19.

SODALITAS. *collegium fodalium. v. Sodalis.* Cato 13. *fodalitates* autem me Quaeftore conftitutae funt. Brut. 46. homo fumma nobilitate, cognatione, *fodalitate*, collegio. * *coitio.* Planc. 15. per hanc confenfionem, quae honefte magis quam vere, *fodalitas* nominaretur. *Nempe illa confenfio, ut recte Graevius, coitio erat epulis et largitionibus contractorum civium, ambitus caufa, ut per eos tribus corrumperentur: hoc genus confenfionis turpe eft, fodalitas autem honefta. Itaque honeftum nomen rei turpi tribuitur.* cf. ad Qu. Fr. II. 3. * *neceffitudo inter Quaeftorem et Legatum.* Verr. I. 37. abs te officia *fodalitatis* flagitet.

SODALITIUM. *fodalitas, coitio.* Planc. 15. Lex Licinia, quae eft de *fodalitiis. v. Ind. Legg. et Budaeum l. c.* * *convivium fodalium.* Herenn. IV. 51. venit in aedes quasdam, in quibus *fodalitium* erat eodem die futurum.

SOL. Brut. 9. procefferat in *folem* et pulverem, non ut e militari tabernaculo, fed ut e Theophrafti umbraculis: *de* umbra *et* umbraculis *fuo loco:* fol, *cum* umbrae *opponitur, fignificat, in re militari, pugnas, praelia vera, quae opponuntur exercitationibus militaribus: in oratoria autem, orationes in foro, aut concionibus, quae opponuntur declamationibus, h. e. orationibus, quae de rebus fictis exercitationis caufa habentur in fchola.* * Mur. 14. cedat umbra *foli*, h. e. *jurisprudentia rei militari.*

SOLARIUM. *horologium, proprie, quod folis radiis tempus metitur, fed deinde etiam, quod aqua idem facit. Utrumque genus exprimitur* Nat. D. II. 34. *folarium* vel defcriptum *(fc. lineis)*, vel

vel ex aqua, quo horae declarantur. Solarium *Romae fuit in foro. Hinc quoniam in foro homines urbani circa meridiem conveniebant, partim negotiorum, inprimis pecuniariorum, partim otii fallendi cauſa, ut mercatores in emporiis, in fora ſua, quas burſas vocant, et Lipſiae nobiles aliique, tempore mercatus, in Compluvium aedium Aurobacenſium; hinc ergo inter modos vitae ſuaviter eleganterque transigendae refertur* ad ſolarium venire. Quint. 18. vixit ſemper inculte atque horride; natura triſti ac recondita fuit: *non ad ſolarium*, non in campo, non in conviviis verſatus eſt. ad Herenn. IV. 10. ita petulans es atque acer, ut ne *ad ſolarium* quidem idoneus, ut mihi videtur, ſed penes ſcenam et in ejusmodi locis exercitus ſis. *Reſpicitur ad eos homines, qui aſſidui in foro ad ſolarium pro roſtris erant, qui fere erant homines urbani, h. e. ſalibus abundantes et dicteriis alios inceſſentes, ſcurrae, v. Gronov. de Sest. IV. 9. p.* 318. *ſq. Ne ad ſolarium quidem idoneus ergo eſt, nimis ſcurrilis et mimicus, ita in dicteriis impudens et acer, ut mimi et hiſtriones in ſcena. Sed illud* ſolarium in foro *ad uſus communes fuit* aquarium. *Nam Plinius* ſub tecto ſtetiſſe *ait VII. extr.* et aqua diviſiſſe noctis atque diei horas, dedicatumque fuiſſe ab Scipione Naſica a. U. DXCV. *cui conſentit Cenſorinus c.* 23.

SOLEAE. *ſunt calcei mulierum, et hominum molliorum, unde Clodio et Verri objiciuntur.* Har. Reſp. 21. *ſoleae* muliebres. *cf. Soleatus. Gell. XIII.* 20. **compedes.* Herenn. I. 13. Malleolus judicatus eſt, matrem necaſſe. ei damnato - - *ſoleae* ligneae pedibus inductae ſunt, et in carcerem ductus eſt. cf. Inv. II. 50.

SOLEATUS. Verr. V. 33. ſtetit *ſoleatus* Praetor populi Romani cum pallio purpureo, etc. Piſon. 6. neſcio, quo e gurguſtio te prodire, involuto capite, *ſoleatum*; *quorum utrumque erat indicio, Piſonem potaſſe. Nam in conviviis ſoleati erant, et caput tegebant. v. Abram. ad h. l.*

SOLIDUS. *integer, cui nil detractum eſt.* Rabir. Poſt. 17. *ſolidum* ſuum cuique ſolvere. Att. VI. 1. uſura *ſolida.* **opponitur etiam* inani. Piſon. 25. quibus ex rebus nihil eſt, quod *ſolidum* tenere poſſis. **porro* adumbrato, *petita a ſtatuis metaphora, pro perfectus, perſpicuus.* Tuſc. III. 2. *ſolida* res et expreſſa, non adumbrata. Planc. 12. *ſolida* indicia et expreſſa. Or. III. 26. *ſolida* ſuavitas, *eſt ea, quae ex aſſatis carnibus aliisque cibis ſolidioribus percipitur.* **verus.* Fin. I. 21. *ſolida* utilitas. *Planc. 8. *ſolidam* frequentiam praebuerunt: h. e. *veram et magnam.*

SOLISTIMUS. Div. I. 15. ad Div. VI. 6. tripudium *ſoliſtimum, dicitur in augurali diſciplina, cum pulli e cavea emiſſi ita avide paſcuntur, ut offa ex ore in terram cadat.*

SOLITARIUS. *unicus.* Inv. I. 44. *ſolitarium* ac rarum judicatum.

SOLITUDO. *dicitur de iis, qui potentes amicos non habent.* Quint. 1. *de viduis.* Caecin. 5. *de pueris patre privatis.* Dom. 36. *de iis, quorum domus non celebratur.* Or. I. 45. *de homine nihili, inutili.* Att. XII. 8.

SOLIVAGUS. *ſolitudinem ſequens, extra ſocietatem vivens.* Tuſc. V. 13. beſtiae *ſolivagae*, congregatae. Off. I. 44. niſi ea virtus, quae conſtat ex hominibus tuendis, id eſt, ex ſocietate generis humani, attingat cognitionem rerum, *ſolivaga* cognitio et jejuna videatur.

SOLIUM. *eſt ſella excavata, et propterea commodior, qua patres familias omnes utebantur, et feminae in conviviis. Inprimis autem JCti ſolebant, cum domi de jure reſpondebant, in ſolio ſedere.* Legg. I. 3. more patrio, ſedens in *ſolio* conſulentibus reſponderem. Or. II. 55. in rutis caeſis

ſolium

folium paternum recepisse, *nempe Bruti patris JCti.* Or. II. 33. a subselliis in otium *foliumque* se contulerit: h. e. *desierit, causas in foro agere, et contra de jure responderit.* * *Diis etiam in templis sellae positae sunt, quae* folia *dicebantur.* Har. R. 27. Deorum ignes, *folia,* mensas, etc. *v. Graev. ad h. l.* * Pis. 27. bibitur usque eo, dum de *folio* ministretur. *Graevius* folium *h. l. putat esse lectum, vel sellam, ubi hospes Piso sederit solus, ut sit hic sensus: bibitur, quamdiu hospes convivis propinat. Sed neque commodus est hic sensus, neque verba eum patiuntur. Nam primo, hic sensus si esset, intemperantia in bibendo non appareret: deinde* usque eo dum *cum conjunctivo non potest significare* quamdiu. *Si* solium *est a Ciceronis manu, putem esse* dolium. *Nam* solium *etiam in balneis est vas aquarium, quod et* labrum *dicitur. Sed mihi placet Augustini emendatio, qui legebat,* de dolio. *Bibitur tamdiu, donec vinum defusum et vetustum non suppetat amplius, sed etiam vinum recens, doliare, ministretur.* Solium *et* dolium *confunduntur in libris scriptis. vid. Pamel. ad Cypriani Ep. 76. n. 42. Harduin. ad Plin. XXXV.* 12. De dolio bibere *autem dicitur in contemtum. v. Dolium.*

SOLOECISMUS. ad Herenn. IV. 12. *quid sit?*

SOLSTITIUM, *media aestas, longissima dies.* Nat. D. II. 19. posset - - solis accessus discessusque *solstitiis* brumisque cognosci. *Sic semper solstitium antiquiores dixerunt, ut esset unum solstitium, ut bene monet Victorius ad Varr. R. R. I.* 46. *Apud Plinium autem est* solstitium aestivum *II.* 103. *et ap. Macrob. Sat. I.* 21. *Idem tamen Plinius alias utitur more Ciceroniano, ut l. c. ubi* solstitia *opponit* brumae: *et IV.* 5. *est* oriens brumalis et solstitialis.

SOLUM. *area, in qua aedificatur.* Brut. 74. *solum* et quasi fundamentum oratoris vides locutionem emendatam et latinam. cf. Or. III. 37. * *pavimentum.* Parad. 6. aurata tecta et *sola* marmorea in villis facere. * Nat. D. I. 23. quodcumque *in solum* venit, ut dicitur, effingis et efficis. ad Div. IX. 26. loquor, quod *in solum*: *int. venit: proverbium de rebus, quas temere ac fortuito, ut casus fert, arbitratu nostro, non ratione, facimus. v. Manut. ad l. c.* * Att. IX. 9. sciebam enim, te, quoto anno, et quantum in *solo*, solere quaerere: *int. haberent.* in solo habere *dicitur de praediis, ut* in numis habere, *de pecunia. Hinc* Balb. 5. *sola* terrarum ultimarum. *ubi v. Not.*

SOLUM. *adv. Post* non solum *pro* sed etiam *simpliciter* etiam. Off. I. 22. haec quidem res *non solum* ex domestica est disciplina: attingit *etiam* bellicam. *add. Drakenb. ad Liv. XXII.* 25.

SOLVO. ab alio solvere *significat, non ex arca sua solvere, sed per attributionem, delegationem, scripturam; aut numis alterius.* Caec. 6. *solvitur a* Caesennia. cf. Att. VII. 18. *ibid.* V. 21. homines non modo non recusare, sed etiam hoc dicere, *se a me solvere.* quod enim Praetori dare consuessent, quoniam ego non acceperam, *se a me* quodammodo *dare.* * *solvere fidem*, ad Div. X. 23. *pro persolvere, praestare: alia exempla v. ap. Burman. ad Ovid. Metam. XI.* 135. * *solvi* pro *liberari ab obligatione aliqua, Dispensation bekommen.* Agr. II. 36. *solvi* legibus *opponitur:* teneri legibus. *In quo est etiam constructio cum genitivo apud Ciceronem* Sext. 7. solvi legum: *per graecismum: de quo vid. Broukhus. ad Tibull. I.* 8. 40. * *refellere.* Fin. I. 7. qua via captiosa *solvantur.* * *nautae dicuntur* solvere, *cum ancoras tollunt, et navigant.* Att. I. 10. *solvere* ancoras. Muren. 2. portu *solves.* Div. I. 16. *solvere* imperat. ad Div. XVI. 9. nos eo die coenati *solvimus.*

SO-

tur. Att. IX. 11. omnium turpiſſimus et *ſordidiſſimus.*

SORITES. Acad. IV. 16. 29. *v. Ind. Graec.*

SORS. Div. II. 33. *ſortes,* quae *ducuntur*, non quae vaticinatione *funduntur*, quae oracula verius dicimus. cf. I. 16. * *munus quodcunque ſorte delatum, ut provinciae, ſi eas magiſtratus ſortiti ſunt, quaeſturae, munus ſcribarum, etc.* Planc. 27. numquam ex urbe afuit, niſi *ſorte.* cf. Act. I. Verr. 8. in Caecil. 14. Catil. IV. 7. ad Div. II. 19. etc. * *ſortes aequare eſt* pro Cornel. *et* Div. I. 18. *Eadem forma eſt apud Plautum Caſin. II.* 6. *ubi in ſortitione Stalino dicit uxori*: uxor aequa : *int.* ſortes : *qui locus eſt claſſicus : ad quem adeo videndi interpretes. Pronum eſt, intelligere, pares facere, ut nihil interſit, nec fraus fieri poſſit in educendo: Sed Patricius ad Cornelianae Fragm. putat eſſe, movenda urna confundere ac miſcere. Id quomodo fieri potuerit, ubi urna plena eſſet aquae, ut in ſortitione Plautina, et quare id dicatur,* aequare ſortes, *non ſatis video. Nam Stalino jubet ſortes aequare jam dejectas in urnam cum aqua. Non ſatis puto intelligi, ut nunc eſt, quid ſit, ſortes aequare.*

SORTILEGUS. *qui per ſortes futura praedicit.* Div. I. 58.

SORTITIO. Planc. 22. *ſortitio* aedilitia, *fit, cum competitores aedilitatis pares ſuffragiis ſunt. De ea vid. Geſnerum V. Cel. ad Varr. R. R. III. ult.* Phil. II. 33. *ſortitio* praerogativae. *vid. Praerogativa.* ad Q. Fr. II. 1. *ſortitio* judicum. Cluent. 46. ut *ſortitione* in quosdam animadverteretur.

SORTITO. *per ſortitionem.* ad Div. VIII. 8. eos *ſortito* in provincias mitti placere. Verr. II. 51. lex Jovis ſacerdotem *ſortito* capi jubet.

SORTITUS. Dom. 19. quid ſi etiam de pluribus rebus uno *ſortitu* retuliſti. *Quid in rogatione ferenda ſortitio ſit, nemo interpretum demonſtravit. Manutius adeo ſuſpectum habet de mendo locum, et reponendum cenſet* ſcitu. *Sed non magis* ſcitus *ad legis rogatorem refertur, quam* ſortitus. *Non nego,* ſcitu *poſſe dici, pro rogatione accepta, poſito conſequente pro antecedente. Verum ita etiam* ſortitus *de omni rogatione, cum accepta, tum antiquata, dici poteſt. Nam rogatione facta et tabellis ſuffragiorum distributis fit ſortitio tribuum, qua praerogativa definitur. Senſus igitur eſt : Cum plures leges tuleris, de iis tantum ſemel et ſimul ſuffragia ferri juſſiſti, contra legem Caeciliam. Sic video accepiſſe etiam Ferratium Epiſtol. in Or. Cicer. p.* 356.

SOTER. Verr. II. 63. itaque eum non ſolum patronum iſtius inſulae, ſed etiam *ſotera* inſcriptum vidi Syracuſis. Hoc quantum eſt, ita magnum, ut latino uno verbo exprimi non poſſit. Is eſt nimirum *Soter*, qui ſalutem dedit. *De hoc cognomine, quod crebro in numis Jovi, Neptuno, Aeſculapio, Dioſcuris, Herculi, Medicis, Regibus et Caeſaribus tribuitur, et ſaepe Evergetae jungitur, vid. Spanhem. de Uſu et Praeſt. numiſm. Diſſ. VII. p.*416. *ſ. Diſſ. XII. p.* 500. *Verbum* Salvator, *quo Graecum commode interpretantur, Ciceronis aetate nondum uſitatum fuit. De eo vid. praeter Cellar. in Lex. Fabri, Cel. Heumannum ad Sammarthani Elogia p.* 239. *Verum quaeri poteſt, cur Cicero neget, latino uno verbo reddi poſſe, cum* Servator *latine dicatur, idque verbum ſine dubio reſpondeat graeco. Nam in numis, et lapidibus, qui Graecis* Soteres *dicuntur, Latinis ſunt* Servatores. Jupiter *quidem* Servator *ap. Plin. XXXIV.* 8. *eſt* Jupiter σωτήρ. *Scilicet,* Servator *eſt* σωτήρ, *quatenus a malis et periculis liberat: ut Plinius loc. cit. Peuceſten vocat Alexandri* Servatorem, *quia morti eripuit ; non autem, quatenus* σωτὴρ

idem

idem est εὐεργέτης, qui nos commodis auget et ornat. Nam Soter *est idem, qui* Evergeta, *aut paullo plus, et interdum alterum pro altero ponitur. Sic v. c. Polyb. L. V. p.* 500. *commemorat, Antigonum Tutorem non solum vivum esse* Evergetam *appellatum, sed etiam* Sotera *post mortem. Adde Dion. Cass. L. LII. pag.* 493. *ubi Maecenas ait, Patris et Soteris nomen accepturum Augustum ex imperio justo, aequo, leni.*

SPARGERE. Catil. II. 10. qui sicas vibrare, qui *spargere* venena didicerunt.

SPARUS. Mil. 24. *genus teli, de quo videndus Abramius ad h. l.*

SPATIUM. *locus, ubi currendo, et bigis, quadrigis, etc. agendis exercentur homines: curriculum.* Or. 3. Fin. V. 1. *spatia* Academiae. Rabir. Perd. 2. qui me ex constituto *spatio* defensionis in semihorae curriculum coëgisti. Or. III. 2. o! fragilem fortunam, et inanes saepe contentiones! quae in medio *spatio* saepe franguntur et corruunt, et ante in ipso cursu obruuntur, etc. Brut. 90. Hortensium in *spatio* consecuti sumus.

SPECIES. Top. 7. in divisione formae sunt, quas Graeci *ἰδέας* vocant, nostri, - - *species* appellant: non pessime id quidem, sed inutiliter ad casus mutandos. Nolim enim, ne si latine quidem dici possit, *specierum* et *speciebus* dicere. *Or. 1. quae sit optima *species* et quasi figura dicendi. *Hanc quoque* speciem *e Graecorum ἰδέᾳ transtulit. ibid.* 3. *species*, - - effigies. i. e. *exemplar, - - imago ad exemplar expressa.* *Acad. I. 8. mentem solam censebant idoneam, cui crederetur, quia sola cerneret id, quod semper esset, simplex, et uniusmodi, et tale, quale esset. hanc illi *ideam* appellabant, jam a Platone ita nominatam: nos recte *speciem* possumus dicere. *De hac specie v.* Or. 2. 3. **externus apparatus, ornatus, dignitas, quae in oculos cadit inprimis.* Agr. II. 13. *species* tyrannorum. *ubi vid. Graev.* Or. I. 29. haec, quae sunt in *specie* posita, in te divina sunt: *de dotibus oratoris externis corporis.* Or. II. 72. adhibere quandam in dicendo *speciem* atque pompam. Pis. 11. fuit pompa, fuit *species*, incessus saltem Seplasia dignus. *ibid.* magnum nomen est, magna *species*, magna dignitas, magna majestas Consulis. Brut. 62. magis *specie* et motu atque ipso amictu capiebat homines, quam dicendi copia. **opinio orta ex eo, quod esse videtur tale, quale non est.* Marc. 6. *specie* reipubl. lapsi. Tusc. II. 23. doloris *speciem* ferre non possunt. **Sed dicitur etiam saepissime de eo ipso, quod videtur esse tale, quale non est.* Nat. D. I. 2. *species* fictae simulationis. Planc. 12. signa probitatis non fucata forensi *specie.* *Tusc. IV. 14. Or. III. 25. prima *specie, quod vulgo dicimus,* primo adspectu. **simulacrum.* Div. I. 12. *species* ex aere vetus. *ibid.* 36. hanc *speciem* Praxiteles caelavit argento.

SPECILLUM. Nat. D. III. 22. Aesculapiorum primus, - - qui *specillum* invenisse, et primus vulnus obligasse dicitur. *Est instrumentum chirurgicum, Gr. μήλη. vid. Ind. Gr. Μηλῶσαι.*

SPECIMEN. *exemplum.* Legg. III. 3. ceteris *specimen* esto. Pis. 39. *specimen* innocentiae. Tusc. I. 14. num dubitas, quin *specimen* virtutis capi debeat ex optima quaque natura.

SPECTACULUM. *locus, unde spectatur.* Mur. 34. at *spectacula* sunt tributim data. conf. Sext. 58. *Liv. I.* 35. *ad Att. 2. homini nostra incommoda *spectaculo* esse nollem.

SPECTARE. *judicare.* Rosc. C. 10. nemo illum ex trunco corporis *spectabat.* Att. XII. 39. ex meo otio tuum *specto.* **sequi aliquid, cupere.* Vatin. 10. ad imperatorias laudes a puero *spectaras.* **operam dare.* ad Div. V. 8. ut primum

fo-

forum attigi, *spectavi* semper, ut tibi quam maxime possem esse conjunctus. * Or. II. 40. si barbarorum est, in diem vivere; nostra consilia *in* sempiternum tempus *spectare* debent.

SPECTATIO. *exploratio numorum, an genuini sint et probi, nec ne.* Verr. III. 77. deductiones certis nominibus fiebant pro *spectatione* et collybo. *v. Hotom. ad h. l. Budaeum ad Pandect. p.* 187. *Graevium ad Flor. II. 7. unde pro quovis experimento ponitur: conf. Spectatus.*

SPECTATUS. *de metallis, quae aut igni, aut lapide Lydio explorantur: item de numis, qui spectari dicuntur, cum explorantur, probi sint, nec ne.* Off. II. 11. hunc igni *spectatum* arbitrantur. *cf. Spectatio. Hinc* spectatum *dicitur, quicquid certis experimentis, quale sit, cognitum est.* in Caecil. 4. *spectata* fides. Or. I. 27. ceterarum artium homines nobiles et *spectati.*

SPECTIO. *dicitur de iis, qui servant de coelo.* Phil. II. 32. nos Augures nunciationem solum habemus, Consules et reliqui magistratus etiam *spectionem.*

SPECTRUM. *εἴδωλον Epicureorum.* ad Div. XV. 16. 19. *sed ex priori loco intelligi potest, hanc Catianam interpretationem verbi Graeci Ciceronem non probasse.*

SPECULA. Act. I. in Verr. 16. homines in *speculis* sunt. Dejot. 8. Regem semper in *speculis* fuisse: h. e. *omnes actiones tuas observasse.*

SPECULUM. Fin. II. 10. infantes, pueri et bestiae, quae Epicurus putat esse *specula* naturae.

SPECUS. *aquaeductus.* Att. XV. 26. *specus* subterranei in extremo fundo. *v. Victorium ad h. l.*

SPERO. *de re mala.* Or. III. 13. *extr.* quoniam haec satis *spero* vobis molesta et putida videri.

SPES. Verr. III. 18. agri Leontini antea *spes* haec erat, ut cum obsitum vidisses, annonae caritatem non vererere. Rosc. A. 50. major *spes* emtionis, de *securitate retinendi ejus, quod emeris.* Verrin. II. 22. quo quidem tempore *spem* maximam reliquorum peccatorum nactus est: h. e. *impunitatis spem.* * Att. III. 23. si est aliquid *in spe.*

SPICUM. *spica.* Cato 15. fundit frugem *spici.* Nat. D. II. 42. *spicum* illustre tenens splendenti corpore virgo.

SPINA. *in scribendo dicuntur spinae de nimis subtili et Dialecticorum jejuno disserendi genere.* Fin. IV. 28. *spinae* disserendi. Tuscul. IV. 5. *spinae* partiendi et definiendi.

SPINOSUS. *subtilis.* Fin. III. 1. subtile ac *spinosum* disserendi genus. Tusc. I. 8. haec enim *spinosiora* prius me, ut confitear, cogunt, quam ut assentiar.

SPIRITUS. *aër.* Catil. I. 6. *spiritus* coeli. * *contentio, animositas.* Verr. I. 30. quid ego nunc in alteram actionem Cn. Dolabellae *spiritus*, quid hujus lacrimas et concursiones proferam. * *superbia, insolentia.* Verr. III. 9. illos ejus *spiritus* Sicilienses quos fuisse putetis? Sull. 9. *spiritus* attulerunt res gestae. Flacc. 22. remittere *spiritus. Simili sensu dicitur* flatus. *v. Heins. ad Ovid. Art. Am. I.* 715.

SPISSE. *tarde, cum difficultate.* Brut. 36. *spisse* atque vix ad Antonium Crassumque pervenimus.

SPISSUS. *tardus, difficilis.* Att. X. 18. omnia adhuc tarda et *spissa.* Qu. Fr. II. 14. *spissum* sane opus et operosum. Or. III. 36. si est *spissius. ibid.* II. 53. in utroque genere principia tarda, et exitus *spissi* et producti esse debent.

SPLENDESCERE. Cato 9. canorum in voce *splendescit* etiam in senectute.

SPLENDIDE. *clare, perspicue.* Or. II. 16. qui leges, qui jura - - constituerunt, locuti sunt simpliciter et *splendide.*

SPLENDIDUS. *de hominibus in magna dignitate positis, gratia, divi-*

divitiis, genere florentibus. Lael. 6. ſecundas res *ſplendidiores* facit amicitia. Coel. 2. pater parum *ſplendidus.* Verr. II. 28. *ſplendidus* eques. **excellens, cujus vis et praeſtantia ferit oculos omnium.* Off. III. 5. *ſplendidiſſimum* ingenium. **ornatus.* Brut. 20. *ſplendidior* conſuetudo loquendi. Brut. 55. dicendi genus *ſplendidius* et magnificentius. **honeſtus.* Fin. II. 21. disputatio *ſplendida* et certamen honeſtum. Roſc. Am. 49. *ſplendidior* cauſa nobilium fuit. **bene, clare ſonans, amplum et eundem tamen jucundum ſonum habens.* Brut. 55. vox cum magna, tum ſuavis et *ſplendida*, *opponitur* fuſcae. Or. 49. *ſplendidis* nominibus illuminatus eſt verſus, ſed proximus inquinatus, inſuaviſſima litera finitus. *De ſingulis generibus cf. Splendor.*

SPLENDOR. *claritas cum ſuavitate efficit* ſplendorem in voce. Brut. 68. *ſic eſt etiam capiendus* ſplendor verborum Orat. 49. *nempe de verbis ample ſuaviterque ſonantibus.* **in oratione* ſplendor, *eſt ornatus in elocutione.* Or. III. 31. 36. Inv. I. 18. exordium debet habere *ſplendoris* et feſtivitatis et concinnitudinis minimum. **ſplendor hominis, exiſtit ex gratia, amicorum potentium, clientium, deductorum, ſalutatorum copia.* Att. IV. 1. *ſplendor* forenſis. Quint. 22. *ſplendor* et gratia. Brut. 48. vitae *ſplendor.* **omnis dignitas, quae ex quacumque re exiſtit, inprimis ex virtute, ut in his:* ad Div. I. 7. ut eos non tam conſtantia in rep. noſtra delectet, quam *ſplendor* offendat. Planc. 12. hunc tu vitae *ſplendorem* maculis adſpergis. Cluent. 16. *ſplendor* municipum, *hominum ſc. honeſtorum.* Roſc. C. 5. *ſplendor* advocationis: *de ea eſt* Lig. 11. videsne hunc *ſplendorem, ſc. advocatorum.* **proprius autem eſt* ſplendor *equitum, unde proprie* ſplendidi, *ut de plebe homines,* honeſti *dicuntur, et Senatui* auctoritas *tribuitur.* Roſc. Am. 48. *ſplendor* equeſter. Sext. 65. auctoritatem Senatus *ſplendore* proximorum ordinum confirmari. cf. ad Div. I. 3. etc. **de magnitudine animi.* Brut. 77. animi *ſplendor.*

SPONDALIA. Or. II. 46. cum ex perſona hiſtrionis oculi ardere viderentur, *ſpondalia* illa dicentis, etc. Spondalia *erant carmina, quae inter ſacrificia adhiberi ſolebant, adhibitis etiam tibicinibus, ne ſacrificans aliquid male ominatum audire poſſet. Conſtabant autem maxime eo pede, qui Spondeus ab illa ipſa re dicitur, propter gravitatem.* Spondalia *autem eſt lectio Gruteriana: Turnebus* Spondialia, *Salmaſius recte* Spondaulia *legendum cenſet, ut jam notatum eſt in Lexico Fabri. v. Burman. ſec. T. II. Siculorum Dorvillii p.* 572.

SPONDERE. *proprie eſt* dicere, *ut ex compoſito* reſpondere *intelligitur: deinde in ſtipulationibus ſignificat* promittere. *Nam qui ſtipulatur, interrogat:* ſpondesne? *v. c. hanc pecuniam ſolutum iri; alter reſpondet:* ſpondeo: h. e. *promitto.* Roſc. Com. 5. ſtipulatus es? ubi? quo die? quo tempore? quo praeſente? quis *ſpopondiſſe* me dicit? nemo. Verr. V. 54. ut aliquando *ſpondere* ſe diceret: *ſc. is, qui juſſus erat, HS. duobus millibus ſponſionem facere cum Lictore ſuo, ni furtis quaeſtum faceret. v. Sponſio.* *ſpondere pro aliquo, *eſt fidem ſuam interponere pro aliquo in re pecuniaria. Nam ſi quis pecuniam mutuam petebat, cui tuto credi non poſſe videbatur, petebat creditor ab eo, ut aliquem daret, qui ſolutum iri promitteret:* h. e. ſponderet. Att. XII. 15. ſcire velim, quando dicat *ſpopondiſſe*, et pro patre, anne pro filio? *ibid.* 18. pro Cornificio abhinc amplius annis XXV *ſpopondiſti.* ad Brut. Ep. 18. magis enim illum, pro quo *ſpopondi*, quam me obligavi, etc. *De verbo hoc longa et docta disputatio eſt apud Salmaſ. Mod. uſur. c.* 16.

SPON-

SPONSALIA. *dicuntur, cum pater se filiam alicui daturum spondet.* Att. VI. 6. factis *sponsalibus.* * *convivium, quod praebetur, cum sponsalia fiunt.* ad Q. Fr. II. 6. ad VIII. Id. Apr. *sponsalia* Crassipedi dedi, cui convivio Quintus tuus defuit.

SPONSIO. *est proprie promissio ejus rei, quam alter stipulatur. v. Spondere. In controversiis privatis, ne calumniis impune quis alterum vexaret, aut solebat certam pecuniam deponere petitor, quae sacramentum dicebatur, de quo supra, aut tantum spondebat, se aliquam pecuniae summam daturum, ni vinceret, stipulante eo, unde petebatur. Cum autem spoponderat petitor, idem stipulabatur ab eo, unde petebatur, et hic eodem modo spondebat. Et hinc dicebatur is, qui litem intendebat,* sponsionem facere. Quint. 8. 26. Verr. III. 62. Caecin. 8. Rosc. Com. 4. 5. Off. III. 19. *vid. Hotom. ad pro Quint.* 8. *et* sponsio *dicitur pro causa, quae agitur, s. judicio, quod intenditur, agitur, sponsione interposita, s. actione, quae fit sponsione interposita.* Caec. 16. *sponsionem* optime facere posse, *dicitur de eo, qui justam causam habet. Hinc et aliae formulae.* Verr. III. 57. *sponsione* lacessere. Caecin. 32. *sponsione* certare. *ib.* 31. condemnari *sponsionis.* Quint. 26. *sponsione* vincere. Caecin. 31. *sponsionem* vincere. *vid. Vincere.* Verr. III. 62. *sponsiones* prohibitae judicari. * Legg. II. 16. voti *sponsio*, qua obligamur Deo.

SPONSOR. *qui pro altero spondet.* ad Div. V. 18. *sponsores* pro Pompejo. *ibid.* VII. 5. *sponsor* humanitatis tuae. cf. Att. XIII. 10. XVI. 5. I. 8. 10. XV. 5. XVI. 14. *Hinc junguntur* creditores et sponsores, *quod, qui pro altero in re pecuniaria spoponderunt, in eodem periculo sunt, quo creditores.* Quint. 23.

SPONSUM. *sponsio.* Quint. 9. *ex sponso* egit.

SPONTE sua. *sua natura, per se.* Tusc. IV. 15. *sua sponte* laudabilis virtus. Verr. I. 42. *sua sponte* squalidior. * sua sponte *facere dicitur etiam, qui primus facit, ut auctor rei dici possit.* Verr. I. 43. quod *sua sponte* instituisset, id neminem metuisse, ne quis reperiretur, qui istius institutum sequi vellet.

SPORTELLA. *est obsonium, cibus, qui opponitur cenae justae, vel rectae.* ad Div. IX. 20. dediscendae tibi sunt *sportellae* et artolagani tui: h. e. *non, ut soles, placentis et similibus cibis levioribus nos excipere debes, post quos manus non lavantur, sed justis conviviis. v. Lex. Fabr. in Sportula n.* 2.

SPUTATILICUS. *sputo conspuendus; h. e. contemnendus.* Br. 74. Sisenna defendens dixit, quaedam ejus *sputatilica* esse crimina.

SQUALERE. *de lugentibus, quibus et* sordes *tribuuntur.* Sext. 14. *squalebat* civitas.

SQUALIDUS. *de rebus subtilibus, qualia sunt Dialecticorum praecepta, aut quae ex iis subtilius disputantur.* Or. 32. sed quia haec sua sponte *squalidiora* sunt, adhibendus erit in his explicandis quidam orationis nitor. *Sic etiam dicitur adverbium* squalide. Fin. IV. 3. sed vos *squalidius*: *(sc. definitis, partimini)* illorum vides, quam niteat oratio.

SQUALOR. *de lugentibus.* ad Div. V. 1. in luctu et *squalore* sum. Verr. V. 48. *extr.* adspicite *squalorem* sordesque sociorum. *it. de supplicantibus.* Planc. 8. quam nunc multitudinem videtis in *squalore* et luctu supplicem vobis.

SQUILLA. *piscis, qui et pinnoteres dicitur.* v. Nat. D. II. 48. Fin. II. 8.

STABILIS. Fin. II. 23. voluptas *stabilis* Epicureorum, *quid sit?*

STARE. *in re militari significat primo simpliciter, in acie esse; unde formulae:* cum aliquo stare, a partibus alicujus stare, etc. Brut. 79. nemo *contra* civium per-

perditorum popularem turbulentamque dementiam *a* Senatu et a bonorum causa *stetit* constantius: *sed etiam manere in acie, opponiturque τῷ* fugere. Tusc. II. 23. ut enim fit in praelio, ut ignavus miles ac timidus, abjecto scuto fugiat, - - ob eamque causam pereat nonnunquam etiam integro corpore, cum ei, qui *steterit*, nihil tale evenerit. * stare *porro dicuntur, qui locum in republ. dignitatem, fortunas obtinent et tuentur.* ad Div. VII. 2. eorum auxilio, qui me *stante*, *stare* non poterant. * *item, qui constantes sunt in re aliqua, qui a sententia suscepta, promissis, etc. non recedunt.* Att. VII. 15. omnes cupiebant, Caesarem *stare* conditionibus iis, quas tulisset. ad Div. IX. 2. modo nobis *stet* illud, una vivere in studiis. Att. II. 4. si in eo non *stat*. * stare *dicitur, quod decretum est et constitutum.* Att. III. 13. neque adhuc *stabat*, quo potissimum etc. * stare *etiam dicuntur, qui habent, unde vivant, vitam transigant.* Flacc. 6. qui domi *stare* non poterant, largo ac liberali viatico commoveret. Stare non posse; *qui ob aes alienum fugere, et cedere foro coguntur.* Pis. 6. egere, foris esse Gabinium, sine provincia *stare non posse. Sic est etiam ap. Sueton. Othon.* 5. * Fin. II. 10. voluptas *stans* et movens, *quid sit? v. ibid.* 23. * stare *etiam est pro* dicere; *quia stantes dicebant.* Har. R. 4. cum mihi *stanti* minaretur. Marcell. 11. non est *stantibus* necesse omnibus dicere. Or. 63. me *stante* etc. *hinc illud intellige* ad Div. I. 4. cum in Senatu pulcherrime *staremus*, quod jam illam sententiam Bibuli fregeramus, etc. * Rab. Perd. 10. in fide *stare*.

STATARIUS. *est actor, qui sedatius agit, neque in scena discurrit: unde ipsae fabulae* statariae *dicuntur, quae sedatiores sunt: quibus opponuntur* motoriae, *in quibus multa negotia, cursus, etc. hinc ad oratorem transfertur, qui minus vehementer dicit et agit.* Brut. 30. 68. *cf. Gronov. Obs. IV.* 7.

STATASSARE. Legg. II. 11. vincendi atque potiundi *statassandique* cognomina Statoris et Invicti Jovis. *Sed hanc vocem ex corruptione ortam, omnes fatentur. vid. Gruterus, Turnebus et Gronov. ad h. l.*

STATIO. *locus, ubi naves stare possunt, sed minus tuto quam in portu, unde a Virgilio* malefida *dicitur.* ad Div. XII. 15. urbs, portus, *statio*, quae extra urbem est. * *custodia, excubiae.* Cato 20. de *statione* vitae injussu Imperatoris decedere. * *deversorium.* Attic. VI. 9. *extr.* in arce Athenis *statio* mea nunc placet.

STATIVA. Agr. II. 15. agros, urbes, *stativa*, portus, totam denique Bithyniam vendituri sunt. *Interpretes superiores stationes navium esse putant. Graevius autem* stagna *interpretatur, quae vox adeo in Pithoeano et Erfurtens. Codd. reperitur pro* stativa. *Nam* stativas aquas *esse stagna, ut auctor est Varro ap. Nonium in* Putei. *Ut adeo* stativa *sint stagna et lacus piscosi, qui care venduntur. Mihi autem prior interpretatio magis placet. Nam primo* urbem, portum, et stationem *jungi, ex* ad Div. XII. 15. *ante vidimus in* Statio. *Deinde etsi* stativae aquae *dici possunt, tamen non propterea etiam* stativa stagna; *in quo esset puerilis tautologia. Si quis autem probaret lectionem Pithoeani et Erfurt. Codd. non haberem magnopere, quod dicerem contra.*

STATOR. *minister magistratus, apparitor, tabellarius: a stando.* ad Div. II. 17. literas a te mihi *stator* tuus reddidit. cf. II. 19. X. 21. * *sed cognomen Jovis est a sistendo, auctore Livio I.* 12. *Cicero videtur ducere a statuendo, Catil. I.* 13. *Seneca a stando: sed, ut vere pronunciat Gron. de Senecae etymologia Obs. IV.* 14. *ita etiam Ciceroniana illa est lusus*

lusus in verbo, proposito ejus serviens.

STATUS. *adj. certus, definitus.* Har. R. 92. *statae* sollemnesque cerimoniae. Offic. I. 12. *status* dies cum hoste.

STATUS. *subst. ap. rhetores quid sit? unde dicatur? nempe e re gladiatoria. vid.* Top. 25. status *in re gladiatoria idem est, qui* gradus, *de quo supra: unde hac formulae:* Or. 37. dejicere de *statu* adversarios: h. e. *vincere advers.* Caecin. 15. vis, quae formidine animum perterritum loco saepe et certo de *statu* demovet: h. e. *ita perturbat, ut propositum persequi, et constantiam retinere non possit. v. P. Faber ad h. l. et Passeratius.* Cluent. 38. de *statu* suo declinare: h. e. *constantia.* Verr. II. 4. deducerent de vitae meae *statu*: h. e. *de vitae ratione, quam inieram, et in qua permanere decreveram, nempe ut defenderem reos, non accusarem quemquam.* Dom. 18. *status* (reip.) conversio. *Et quoniam e statu maxime spectantur gladiatores, iique et milites, quamdiu statum obtinent, tamdiu salvi sunt; propterea status dicitur de commoda rerum conditione et salute.* Sext. 1. offerre salutem in discrimen pro *statu civitatis.* Sull. 22. *status reip.* maxime judicatis rebus continetur. Tusc. III. 7. et quemadmodum oculus conturbatus - - et reliquae partes totumve corpus *statu* cum est motum, deest officio suo et muneri. *Dicitur tamen etiam pro conditione et ratione alicujus rei simpliciter.* ad Div. IX. 6. sed hoc viderint ii, qui nulla sibi subsidia ad omnes *vitae status (np. et secundos et adversos)* paraverunt. *Porro, quoniam in statu militum inest firmitas et constantia, propterea* statui *opponitur et* interitus. Fin. III. 5. *Agr. I. 1. urbes pacatae, agri sociorum, *regum status* Decemviris donabantur. **Est etiam verbum juris, quo conditio hominum civilis significatur, ratione libertatis, utrum nempe aliquis servus an liber, porro liber, utrum ingenuus an libertinus, libertini denique, utrum cives Romani, an Latini, an dedititii: de quo est in Digestis* de statu hominum. *Sed significat ap. Ciceronem etiam conditionem civilem hanc, qua quis est aut plebejus, aut patricius.* Legg. I. 7. quod in civitatibus ratione quadam, de qua dicetur idoneo loco, agnationibus familiarum distinguuntur *status*, etc. *Nam omnes agnati sunt ejusdem familiae, adeoque etiam omnes aut plebeji aut patricii. v. c. in gente Claudia agnationibus distinguuntur familiarum status ita, ut omnes Marcellorum agnati sint plebeji, quod ea familia plebeja est, omnes autem Appiorum et Pulcrorum agnati patricii, quia haec familia patricia est. Itaque in gentibus in plures familias distributis, easque et plebejas et patricias, cum primum scio, cujus sit agnatus, intelligo, patriciusne sit, an plebejus.* *Agr. II. 1. *status* Regum *dicitur Decemviris donari,* i. e. *conditio, jus, opes.*

STELLATUS. *in stellas relatus.* Tusc. V. 3. *stellatus* Cepheus traditur cum uxore.

STERILITAS. *de eo, quod non vitio, sed natura sua parere non potest.* Div. I. 18. mula peperit: fetus extitit in *sterilitate* naturae.

STERTERE. *negligentem esse in re aliqua, non facere, quae debebas.* Attic. IV. 3. Marcellus candidatus ita *stertebat*, ut ego vicinus audirem.

STIGMATIAS. *servus fugitivus, notis in fronte compunctus, quae stigmata dicuntur.* Off. II. 7.

STILLA. *gutta.* Fin. III. 14. interit magnitudine maris Aegaei *stilla* muriae.

STILUS. *dicendi genus.* Brut. 45. *stilus* Atticus. *ibid.* c. 26. idem sonus est orationis, et idem *stilus.* * *exercitatio scribendi.* Or. II. 23. in summa ubertate inest luxuries quaedam, quae *stilo* depascenda est.

STIMULARE. *angere, inquietum reddere.* Att. IX. 15. congreſſus hujus *ſtimulat. ibid.* XII. 13. me haec ſolitudo minus *ſtimulat.* cf. XIII. 28. * *impellere.* ad Div. III. 12. nam ut antea ſimultas me *ſtimulabat*, ut caverem.

STIMULUS. Tuſcul. II. 27. *ſtimuli* doloris.

STINGUERE. *exſtinguere.* in Arat. *bis.*

STIPATIO. *comitatus.* Sull. 23. Autronii concurſatio, *ſtipatio.*

STIPENDIARIUS. Verr. III. 6. Inter Siciliam ceterasque provincias in agrorum vectigalium ratione hoc intereſt, quod ceteris aut *vectigal* impoſitum eſt *certum*, quod *ſtipendiarium* dicitur, ut Hiſpanis et plerisque Poenorum, aut cenſoria locatio conſtituta, ut Aſiae lege Sempronia: Siciliam ſic in amicitiam fidemque recepimus, ut eodem jure eſſent, quo fuiſſent, etc. Balb. 9. nam et *ſtipendiarios* ex Africa, Sicilia, Sardinia, ceteris provinciis, multos civitate donatos videmus. etc. *Ex loco altero intelligitur,* ſtipendiarios *eſſe, qui certam quotannis pecuniae ſummam ſolvunt, quaecunque frugum ſive ubertas ſive caritas ſit, cum reliqui tantum decumas aut alia vectigalia dent, quae incerta ſunt, modo majora, modo minora, pro frugum copia aut inopia, etc. hosque eſſe aequiori jure, quam ſtipendiarios. vid. Hotom. ad Verr. III.* 6. *Lipſ. Magnit. Urb. Rom. II. 2. Cujac. Obſ. VII. 3. 4. Aequiori autem illo jure utuntur ſocii, iniquiori altero bello et vi victi; unde* in Caecil. 3. *junguntur* ſocii ſtipendiariique pop. R. *Sed exoritur difficultas quaedam ex duobus illis locis. Nam in primo Siculi a ſtipendiariis diſtinguuntur, in altero iis adnumerantur. Ea videtur ſic tolli poſſe. Non omnes ejusdem provinciae civitates eodem jure erant: ſed aliae ſociae, quod ſe ſponte in fidem Rom. contuliſſent, aut non diu repugnaſſent; aliae non item, quae hoſtiliter ad extremum ſe geſſiſſent. Aliae liberae, aliae non item: aliae immunes, aliae vectigales et decumanae, aliae ſtipendiariae. Jam cum in Sicilia quoque urbes eſſent vi victae, ut Syracuſae; eſt fortaſſe, ut hae ſtipendiariae fuerint: nam Syracuſas, et quae, his expugnatis, metu ſe dedidiſſent, durius habitas eſſe, locupletes auctores affert Sigon. A. J. Provinc. I. 3. quamquam ex Verr. III.* 6. *colligi poſſe videtur, etiam vi victas tantum vectigales fuiſſe. Si brevius te expedire vis,* ſtipendiarios *confundi cum* vectigalibus *credas. Certe Aſcon. ad Div. in Caecil. l. c. ſtipendiarios interpretatur, quibus vectigal impoſitum eſt. Burm. de Vectigal. p. 2. laudat de hac re Cujacium l. c. ſed ibi nihil de hac confuſione.*

STIPENDIUM. *eſſe mercedem militum, et vectigal certum populorum bello victorum, ſatis notum eſt. A priori ſignificatione oritur illa, cum ſtipendia dicuntur anni militiae.* Manil. 9. qui *ſtipendiis* confectis erant: h. e. *emeriti, qui legitimos annos militarem operam reipubl. praeſtiterant: hinc eleganter* Cato 14. emerita *ſtipendia* libidinis, etc. *de ſenibus dicit; quem modum loquendi rariorem eſſe, recte obſervat Facciolatus, V. C. cum* emeritos milites *proprie dicamus,* non emerita ſtipendia. *Dicitur et de pecunia, quae magiſtratibus provinc. decernitur, ut* ad Div. VIII. 4. *ſtipendium* Pompeji.

STIPES. *homo ſtupidus, qui ſc. propter ſtuporem mutus eſt.* Har. R. 3. *ſtipes* ille, qui, quorum hominum eſſet, neſciremus. conf. Sen. p. Red. 6.

STIPS. *numuli, qui a ſacerdotibus corrogantur Diis, aut certe in honorem Deorum dantur.* Legg. II. 9. praeter Idaeae matris famulos, eosque juſtis diebus, ne quis *ſtipem* cogito. *ibid.* 16. *ſtipem* ſuſtulimus, niſi eam, quam ad paucos dies propriam Idaeae matris ex-

excepimus. Implet enim ſuperſtitione animos et exhaurit domos. *De ſtipe matris Idaeae vid. Turneb. ad h. l. de more ſtipis colligendae Diis in univerſum autem Cuper. Obſ. III. 4.*

STIPULARI. *eſt interrogare alterum ſolemni formula, an velit nobis aliquid polliceri, praeſtare, etc. v. c.* Spondesne? te *etc. reſpondet ergo* τῷ ſpondere: *qui interrogat, poſtulat,* ſtipulatur: *qui reſpondet, pollicetur, jubet, etc.* ſpondet. *v. Spondeo.* Roſc. Com. 5. reliquum eſt, ut *ſtipulatum* ſe *eſſe dicat. - - ſtipulatus es?* ubi? quo praeſente? *cf. Stipulatio.*

STIPULATIO. *eſt interrogatio ex formula ſolemni, qua poſtulamus, aliquem ſpondere, fidejubere, polliceri, dare, etc. quam ubi ſecuta eſt ſponſio, fidejuſſio, etc. obligatio oritur.* Roſc. C. 12. cur tam imperite facit, ut nec Roſcium *ſtipulatione* alliget, etc. Caecin. 18. *ſtipulationes* infirmare aut convellere. Att. XVI. 11. etſi *ſtipulationes* nondum legeram. Legg. II. 21. ut ea pecunia ex *ſtipulatione* debeatur. *De ſtipulationibus vid. Salmaſ. Mod. uſur. c. 16. Formulas ſtipulationum habes ap. Varr. R. R. II. 2, 6. 5. 5, 11.*

STIPULATIUNCULA. Or. I. 38. *ſtipulatiuncula* decipi.

STIPULATUS. *adject. paſſive.* Roſc. C. 5. pecunia *ſtipulata.*

STIRPS. *principium rei, fundamentum.* Coel. 32. firmata jam *ſtirpe* virtutis. Legg. I. 6. repetam *ſtirpem* juris a natura. Fin. IV. 2. differo eam partem, quae eſt quaſi *ſtirps* hujus quaeſtionis. **familia, diſtinguitur a gente.* Or. I. 39. Marcelli, ab liberti filio, *ſtirpe* Claudii ejusdem nominis, hereditatem gente ad ſe rediſſe, dicebant. *v. Gens.*

STOLA. Phil. II. 18. ſumſiſti togam virilem, quam ſtatim muliebrem *ſtolam* reddidiſti. *quam quam ibi Graevius habet:* togam. *Sed in* ſtola *melior eſt oppoſitio. ibid. ſtolam* dare *de ſponſo.*

STOLIDUS. *iners, nihil agens, ut terra, lignum.* Top. 14. nihil agens, et quodammodo *ſtolidum.*

STOMACHUS. *os et aditus ventriculi.* Nat. D. II. 45. linguam autem ad radices ejus haerens excipit *ſtomachus,* quo primum illabuntur ea, quae accepta ſunt ore, etc. **ingenium hominis cujusque, aut animus in rebus aut probandis aut faſtidiendis.* ad Div. II. 16. noſti enim *ſtomachi* mei, cujus tu ſimilem quondam habebas, in hominum inſolentium indignitate faſtidium. ad Div. VII. 1. ludi apparatiſſimi, ſed non tui *ſtomachi. ibid.* VIII. 13. *ſtomacho* eſt Pompejus M. nunc ita languenti, ut vix, quod ſibi placeat, reperiat. *ibid.* IX. 2. conſuetudo diuturna callum jam obduxit *ſtomacho* meo.

STRAGULA veſtis. Roſc. Am. 46. *eſt, qua lecti ſternuntur: periſtroma.*

STRAGULUM. *idem.* Tuſc. V. 21. collocari juſſit hominem in aureo lecto, ſtrato pulcherrimo, textili *ſtragulo,* magnificis operibus picto. *Ceterum, ut hoc obiter moneam, in h. l. legendum cenſeo:* pulcherrime. *Lectus aureus ſtratus erat pulcherrime, nempe ſtragulo textili eoque picto. Sic* Phil. II. 27. lectus *ſtratus* conchyliato periſtromate.

STRANGURIA. *difficultas et dolor in urina mittenda.* Tuſc. II. 19.

STRATUM. *laudatur* e Tuſc. V. 21. *ſed vid. Stragulum.*

STRENUUS. Phil. II. 32. celeriter iſti et rediſti, ut cognoſceret te, ſi minus fortem, attamen *ſtrenuum.*

STRICTIM. *obiter, breviter.* Or. I. 35. *ſtrictim* adſpicere. Coel. 7. *ſtrictim* ponere. Att. II. 1. *ſtrictim* attingere librum.

STRUERE. Or. III. 31. *ſtruere* verba. *v. Structura, Structus.* **parare.* Att. IX. 10. bellum *ſtrui* exiſtimo. *ibid.* V. 21. me ipſum mihi ſollicitudinem *ſtruere* cogor. etc.

STUDERE. *quid ſit, ex notione* ſtudii *intelligetur planius, et notiſſimae ſunt hujus verbi ſignificationes. Unum locum afferemus, in quo eſt pro: familiarem eſſe alicui.* Coel. 4. multi boni adoleſcentes *ſtuduerunt* illi homini nequam. *ſc. Clodio.* **pro favere alicui. ibid. ſtudere* petenti. *ſc. Conſulatum.* * *cum acc.* eſt Or. in Sen. p. Red. 6. cum vero *literas ſtudere* incipit. *v. Not.* * Planc. 36. auxilia *ſtudentia* atque incitata.

STUDIOSE. *ſaepe et cum voluptate quadam.* in Caecil. 12. libenter *ſtudioſe*que audire. Tuſc. V. 20. *ſtudioſe* id factitabat, *ſcil. pila ludere.* ad Att. II. 20. literae *ſtudioſe* ſcriptae, *ſunt commendatitiae.*

STUDIOSUS. *tiro artis alicujus, qui adhuc diſcit.* Opt. g. d. 5. putavi mihi ſuſcipiendum laborem, utilem *ſtudioſis,* mihi quidem ipſi non neceſſarium. *item, qui diſcit literas, ut* Tuſc. I. 3. Galbam, Africanum, Laelium, doctos fuiſſe, traditum eſt, *ſtudioſum* autem eum, qui iis aetate anteibat, Catonem.

STUDIUM. Inv. I. 25. *ſtudium* eſt animi aſſidua et vehemens ad aliquam rem applicata magna cum voluntate occupatio; ut philoſophiae, poëtices, literarum. *Hinc ſtudium pro genere aliquo artis et diſciplinae.* Or. I. 11. ſint hae res in aliis quibusdam *ſtudiis. item pro ſecta aliqua philoſophorum.* Muren. 36. eodem ex *ſtudio* eruditus; *de philoſophia Stoica. ubi v. Graevius.* cf. c. 31. *Nam in univerſum eſt pro ea cupiditate, amore, odio partium, quam nos vocamus die Parteylichkeit.* Flacc. 10. ſine ullo *ſtudio* dicere. *ib. ſtudium* teſtium. ad Div. I. 7. *ſtudium* iratorum hominum. *Item pro favore in comitiis, ſpectaculis.* Agr. II. 7. *ſtudio* et ſuffragio ſuo. Roſc. C. 10. *de actore:* quod *ſtudium* et quem favorem ſecum in ſcenam attulit. *item pro quacunque cupiditate alicujus rei videndae, audiendae, etc.* in Caecil. 13. jam nunc mente et cogitatione proſpicio, quae tum *ſtudia* hominum, qui concurſus futuri ſunt. **propenſiones naturales dicuntur* Coel. 5. *ſtudia* naturae. **vitae etiam genera, quae quis amplexus eſt, ut vita ruſtica,* etc. ſtudia *dicuntur.* Roſc. Am. 16. *Tuſc. II. 15. *e poëta:* quibus militia *in ſtudio* eſt.

STULTITIA. *ignorantia, inſcitia.* Or. I. 36. turpi tutelae judicio atque omni moleſtia, *ſtultitia* adverſarii liberaretur. *ibid.* 27. oratoris peccatum, *ſtultitiae* peccatum videtur.

STUPIDUS. *qui attentione tanta aliquid et admiratione ſpectat, auditve, ut immobilis et ſine ſenſu eſſe videatur.* Paradox. 5. Echionis tabula te *ſtupidum* detinet aut ſignum Polycleti.

STUPOR. ἀναισθησία. Tuſc. III. 6. *ſtupor* in corpore. Phil. II. 45. ut quidam morbo aliquo et ſenſus *ſtupore* ſuavitatem cibi non ſentiunt. **tarditas mentis in aſſequendo, intelligendo, etc. item cum ipſum communem naturae ſenſum repudiamus, ut faciunt tardi, quos communi ſenſu carere dicunt.* Dom. 36.

SUAVITAS. Or. III. 26. *ſuavitas* auſtera et ſolida, non dulcis et decocta. **eſt hominis commodi, qui nemini moleſtus eſt, nemini nocere vult.* ad Div. V. 20. quod ſi mihi expenſa iſta HS. centum tuliſſes, tamen, quae tua eſt *ſuavitas,* quique in me amor, nolles a me hoc tempore aeſtimationem accipere. nam numeratum ſi cuperem, non erat.

SUB. *ſub* manu. *v. Manus. ſub* praecone. *v. Subjicere.* **poſt.* ad Div.

Div. X. 16. *ſub* eas literas ſtatim recitatae ſunt tuae. *ibid.* VIII. 4. cum Gallia coactus eſſet Pompejus, dicere, ſe legionem abducturum, ſed non ſtatim *ſub* mentionem et convicium obtrectatorum.

SUBACTIO. Or. II. 30. *ſubactio* autem eſt uſus, auditio, lectio, literae.

SUBACTUS. *de terra ſaepe arata, culta.* Cato 17. humus *ſubacta* atque pura. *ibid.* 15. cum terra gremio mollito ac *ſubacto* ſemen ſparſum excepit. *Deinde transfertur eleganter ad ingenium.* Or. II. 30. *ſubacto* mihi ingenio opus eſt, ut agro non ſemel arato, ſed novato atque iterato. *vid. Subactio.* **exercitus, vexatus.* Tuſc. III. 28. *ſubactus* miſeriis.

SUBDERE. *ſubſtituere.* Dom. 32. quis in meum locum judicem *ſubdidit.* cf. ad Div. X. 21.

SUBDITUS. Verr. I. 5. *ſubditi* in eorum locum.

SUBDUCTIO. Or. II. 30. ſtatim occurrit naturali quadam prudentia, non his *ſubductionibus*, quas iſti docent, quid faciat cauſam. Subductiones *ſunt artificia, quibus commentaturi utuntur in cogitando, cum quaerunt, quid faciat cauſam, quid veniat in judicium. Nam* ſubducere *de cogitationibus et meditationibus dici, notum eſt.* v. Att. V. 21. ad Div. I. 9.

SUBDUCTUS. *de navibus dicitur, quae hiberno tempore e mari extractae ſunt: eique opponitur* deductus. Offic. III. 11. claſſem Lacedaemoniorum, quae *ſubducta* eſſet ad Gytheum, clam poſſe incendi.

SUBJECTIO. *in rhetoricis quid?* Herenn. IV. 23. * *ibid.* II. 19. brevi *ſubjectione*, i. e. *expoſitione ſubjecta, addita.*

SUBJECTOR. *falſarius.* Catil. II. 4. quis teſtamentorum *ſubjector.* etc.

SUBJECTUS. Or. I. 12. verborum ſonitus inanis, nulla *ſubjecta* ſententia et ſcientia: h. e. *cujus nullus ſenſus ineſt.* *ibid.* 46. omnis haec antiquitatis memoria et juris publici auctoritas, et regendae reipubl. ratio et ſcientia, tanquam aliqua materies, iis oratoribus, qui verſantur in republica, *ſubjecta* eſſe debent: h. e. *in promtu, nota.* Partit. 11. hujus igitur materiae *ad* argumentum *ſubjectae*: h. e. *aptae, paratae.*

SUBJICERE. *de ſpeciebus ratione generis.* Tuſc. IV. 7. perturbationibus *ſubjiciuntur* partes ejusdem generis plures. Or. I. 12. partes autem ſunt, quae generibus iis, ex quibus emanant, *ſubjiciuntur.* **de ſententia, quae ineſt verbis.* Fin. II. 15. ſub hac voce, quae ſit *ſubjicienda* ſententia. *ibid.* 2. quae res huic voci *ſubjiciatur.* **monere aliquem de re, cujus oblitus eſt, cujus recordari nequit.* Verr. V. 10. cupio mihi ab illo *ſubjici*, ſi quid praetereo. **obnoxium reddere.* Planc. 23. *ſubjicere* fortunas innocentium fictis auditionibus. *ibid.* ſcelus dicendo *ſubjicere* odio civium. * Dom. 20. ut Rex Cyprius cum bonis omnibus *ſub* praecone *ſubjiceretur.* Quint. 15. cujus non modo fortunae, ſed etiam victus veſtitusque neceſſarius *ſub* praecone *ſubjectus eſt. Ratio loquendi inde ducta eſt, quod praeco ſtare ſolebat in lapide, ut ab omnibus conſpici poſſet. v. Lapis.* **in manus dare, porrigere.* Arch. 10. quem nos in concione vidimus, cum ei libellum malus poëta de populo *ſubjeciſſet*, etc. * Legg. II. 18. ſi ad terram tuendam ferroque *ſubjiciendam* ſuperſtitionis aliquid acceſſerit. *Manutius repoſuit:* ſubigendam, *ex libro antiquo, probantibus Lambino, Daviſio.* Subigere *uſitatius eſt in hac re, ſed nec* ſubjicere *eſt abſurdum, quod in multis loquendi formis eſt, in quibus et* ſubigere *dicitur.*

SUBITUS. *extemporalis.* Or. I. 33. *ſubita* et fortuita oratio. *ibid.* exer-

exercitationes *ſubitae.* *ad Div. XIII. 2. propter opera inſtituta multa multorum, *ſubitum* eſt ei, remigrare Kal. Quint.

SUBJUNGERE. *ſubjicere.* Verr. I. 21. multas urbes *ſubjunxit* ſub imperium pop. R. Orat. I. 50. ſi jam omnes artes *ſubjungere* velimus oratori: h. e. *ei ineſſe debere, ſtatuere.* **de ordine, ſerie.* Har. R. 17. haec eſſe *ſubjuncta,* i. e. *ſequi.*

SUBLATE. *elate, jactanter.* Dom. 36. nihil de me unquam dixi *ſublatius*, aſciſcendae laudis cauſa potius, quam criminis depellendi. **de genere dicendi ſublimi.* Brut. 55. *ſublate* ampleque dicere.

SUBLATIO. *de magnitudine animi.* Fin. II. 4. *ſublatio animi.*

SUBLEVARE. *eſt proprie ſuſtinere, erigere.* Att. X. 4. qui nos ſtratos ad pedes ne *ſublevabat* quidem. Herenn. IV. 51. *ſublevare* mentum ſiniſtra. **hinc eſt pro juvare.* ad Div. V. 1. quem familiae noſtrae dignitas debebat *ſublevare.* Or. II. 40. quae non ſua vi, ſed extranea *ſublevantur.* **conſolari.* Attic. II. 18. hic ſtatus una omnium voce gemitur, neque verbo cujusquam *ſublevatur.* **defendere.* Muren. 4. ut meum laborem hominum periculis *ſublevandis* jure impertiam. Tuſc. IV. 37. in quo *ſublevatus* a Socrate. **minuere, aliqua re efficere, ne noceat, quod nocere poſſet.* ad Div. VIII. 3. *ſublevare* odia. Act. I. Verr. 16. non gratia, non cognatione, non aliis recte factis tot tantaque ejus vitia *ſublevata* eſſe exiſtimabuntur. Petit. Conſ. 1. nominis novitatem dicendi gloria *ſublevabis.* **infirmare.* in Caecil. 4. *ſublevabis* cauſam inimici. *Coel. 29. *ſublevare* quaeſtionem, i. e. *impedire, tollere, ut ne haberi, ſc. poſſit, v. c. de ſervo, cum manumittitur. Sed v. Not.*

SUBLIGACULUM. *tegumentum pudendorum.* Off. I. 35. ſcenicorum mos tantam habuit a vetere diſciplina verecundiam, ut in ſcena ſine *ſubligaculo* prodeat nemo.

SUBMISSIO orationis. Or. 25. *de tenui genere.*

SUBMISSUS orator. *ibid.* 24. *ibid.* 23. *ſubmiſſa* leniter dicere: i. e. *tenuia leni voce.*

SUBMITTERE. *allegare ad aliquem.* Verr. III. 28. *ſubmittebat* Timarchidem. cf. I. 41. **de voce.* in Caecil. 15. cum poſſit aliquanto clarius dicere, quam ipſe primarum, multum *ſubmittere* videmus. *Male ergo Sylvius ad Orat. pro Sulla* 10. *negat, bene dici* ſubmiſſa voce: *male aſſentitur Burmann. ad Ovid. Met. VI.* 90. **de ſupplicantibus.* Planc. 10. tribubus me *ſubmiſi* et ſupplicavi. **de animo.* ad Div. XI. 13. periculo nulli *ſubmittere* animum. **de ſucceſſore dato.* Prov. Conſ. 4. huic vos non *ſubmittetis*: i. e. *ſucceſſorem mittetis.*

SUBMOVERE. *abſterrere.* Roſc. A. 25. *ſummoveri* maleficio. **eſt hoc verbum inprimis de Lictoribus uſitatum:* Quint. 8. jubet, (Praetor) advocatos noſtros acerrime *ſubmoveri.*

SUBNIXUS. *habitus arrogantis in inceſſu.* Or. I. 58. qui ejus artis arrogantia *ſubnixi* ambulant. *Sic eſt apud Liv. XXVI.* 13. Non video Appium Claudium et Qu. Fullonem victoria inſolenti *ſubnixos*, etc. *cf. Gell. Noct. Att. XVII.* 2.

SUBORNARE. *ornare, juvare.* ad Div. X. 23. tu, mi Cicero, quod adhuc feciſti, idem praeſta, ut nos vigilanter nervoſeque *ſubornes.* Phil. XIII. 16. Brutum pecunia *ſubornaſtis.* Legg. I. 22. quemadmodum homo *ſubornatus* a natura in vitam venit: *ubi Daviſ. laudavit Gronov. ad Senec. Ep.* 24.

SUBROGARE. *Conſulem, aut alium magiſtratum, in locum mortui rogare. Eſt magiſtratus habentis comitia: populus autem* ſufficit. Brut. Ep. 5. ſtatim Panſa collegam ſibi *ſubrogaſſet. Dicitur tamen*

vocati; certe ſubſellia patronorum et judicum ita magna, ut etiam alii honeſtiores homines in iis locum haberent. Brut. 84. volo hoc oratori contingat, ut, cum auditum ſit, eum eſſe dicturum, locus in *ſubſelliis* occupetur, compleatur tribunal, gratioſi ſcribae ſint in dando, et cedendo loco. **Sed* ſubſellia *ſunt etiam ſedes Senatorum.* Catil. I. 7. adventu tuo iſta *ſubſellia* vacua facta ſunt. cf. Phil. II. 8. V. 7. *Hinc illud capiendum* ad Div. III. 9. longi *ſubſellii* judicatio et mora auferet tibi unum diem et item alterum. Judicatio longi ſubſellii, *eſt tarditas Senatus in decernendo triumpho. Nam quod Graevius de judiciariis ſubſelliis interpretatur, errat: cum de triumpho ſermo ſit, quem qui meruerit, judicatur non a judicibus, ſed a Senatu.* *Subſellia *etiam ſunt in theatris, circis, etc.* Fr. Cornel. I. P. Africanus ille ſuperior, non ſolum a ſapientiſſimis hominibus, qui tum erant, verum etiam a ſe ipſo ſaepe accuſatus eſt, quod, cum Conſul eſſet cum Ti. Longo, paſſus eſſet, tum primum a populari conſeſſu ſenatoria *ſubſellia* ſeparari.

SUBSEQUI. *paullo minus eſt, quam*, exprimere: *imitari.* ad Div. III. 1. mirifice ipſe ſermone ſuo *ſubſecutus eſt* literarum tuarum humanitatem. Or. III. 59. manus minus arguta, digitus *ſubſequens* verba, non exprimens. Partit. 7. actio facit et dilucidam orationem, et illuſtrem, et probabilem, et ſuavem, non verbis, ſed varietate vocum, motu corporis, vultu, quae plurimum valebunt, ſi cum orationis genere conſentient, ejusque vim et varietatem *ſubſequentur.*

SUBSIDIUM. Catil. II. 5. *ſubſidia* induſtriae, atque inſtrumenta virtutis: *de patientia in frigore, fame, ſiti, vigiliis perferendis.* Cluent. 11. *ſubſidium* generis; *de filio.*

SUBSIGNARE. *ſubſcribere.* Flacc. 32. illud quaero, ſintne iſta praedia cenſui cenſendo: habeant jus civile: ſint nec ne ſint mancipi: *ſubſignari* apud aerarium, apud Cenſorem poſſint. *Nempe* ſubſignari *praedia dicuntur, cum in cenſum deferuntur: h. e. ſub nomine civis R. in tabulis cenſoriis ſcribuntur. Ceterum hic locus confirmat Salmaſii disputationem de Mod. uſur. c. 11. cujus haec eſt ſumma*, ſubſignare *eſſe* ſubſcribere, *et differre a* ſignare.

SUBSISTERE. *ſuſtinere, tolerare.* ad Div. XI. 10. non, ſi Varronis theſauros haberem, *ſubſiſtere* ſumtui poſſem. *v. Gronov. et Drakenb. ad Liv. XXVII. 7.*

SUBSORTIRI. Act. I. in Verr. 10. *ſubſortiemur* etiam in Metelli locum. *v. Subſortitio.*

SUBSORTITIO. *eſt altera ſortitio judicum, qua ſcilicet ſupplentur judices poſt priorem Praetoris aut judicis quaeſtionis ſortitionem rejecti ab accuſatore et reo.* Verr. I. 61. nam de *ſubſortitione* illa Juniana judicum nihil dico. **catalogus judicum ſubſortitione delectorum.* Cluent. 33. quod Verres *ſubſortitionem* ejus in eo codice non haberet, qui tum interlitus proferebatur.

SUBSTITUO. Div. II. 2. philoſophiam pro reip. procuratione nobis *ſubſtitutam* putabamus.

SUBTILIS. *Dialecticis regulis conſentiens. Philoſophi igitur proprie ſubtiles, et quicunque artis ac diſciplinae praecepta via et ratione ad praeſcriptum regularum dialecticarum tradunt.* Or. I. 23. ſi minus illa *ſubtili* definitione, at hac vulgari opinione eſſe ars videtur. Att. V. 14. *ſubtiliores* literae. **hinc de dicentibus et ſcribentibus. v. Subtilitas.* Or. I. 39. *ſubtilis* oratione. *ibid.* III. 43. *ſubtiles* ſumus. Brut. 9. Lyſias egregie *ſubtilis* ſcriptor atque elegans. *De ſubtili oratione v.* Or. 23. 24. *ſ.* Att. V. 14. literae plenae pulveris et feſtinationis, reliquae *ſubtiliores* erunt. *Or. I. 5. *ſubtilis* venuſtas. *Eſt ea, quae non*

non eminet uno aliquo loco, ut lumina verborum et ſententiarum, ſed quae per totam orationem aequabiliter fuſa, non niſi ab intelligentibus et peritis intelligitur: qualis eſt Socratica venuſtas et urbanitas, in Platonicis et Xenophonteis dialogis.

SUBTILITER. *ex praeſcripto Dialectices.* Tuſc. V. 32. non *ſubtiliter* nimis diviſit genera, etc. Legg. I. 4. *ſubtilius* de jure civili ſcripſit, quam ceteri. * *hinc pro* accurate. N. D. II. 58. oculi multa cernunt *ſubtilius.* Or. II. 10. vim oratoris exprimere *ſubtiliter* viſus eſt. Lael. 2. qui iſta *ſubtilius* quaerunt. Or. I. 21. *ſubtiliter* perſequi. Att. I. 13. haec ad te ſcribam alias *ſubtilius.* Acad. IV. 11. impreſſa *ſubtiliter,* ſc. *in mente et animo. Dicitur tamen et in partem deteriorem.* Caecin. 20. verba *ſubtiliter* exquirere, i. e. *ad proprietatem grammaticam, etymologiam, et ea ad vivum reſecare.*

SUBTILITAS. *eſt virtus orationis, quae eſt primo perſpicua, atque adeo ad docendum apta, deinde ſine vitio ſententiarum et verborum: quae omnia via et ratione, ut Dialectica jubet, docet: in qua nihil ſuperfluum, nihil curtum, nihil falſum, omnia recta, ſed non magnopere ornata.* vid. Orat. 23. 24. *ſ.* Or. I. 15. *ſubtilitas* diſſerendi, *eſt ipſa Dialectica.* Tuſc. III. 23. a *ſubtilitate* diſputandi orationem ad exempla traducimus. ad Div. IV. 4. *ſubtilitas* ſcriptorum tuorum. Or. 23. *ſubtilitas* orationis. Or. II. 7. *ſubtilitas* linguae. Brut. 84. *ſubtilitas* minuta. * ad Qu. Fr. II. 10. *ſubtilitas* veteris urbanitatis. *v. Subtilis venuſtas.*

SUCCEDERE. ad Div. XVI. 21. cum omnia mihi velles *ſucceſſa.*

SUCCIDIA. *caro ſuilla fumo durata.* Cato 16. hortum ipſi agricolae *ſuccidiam* alteram appellant.

SUCCINCTUS. Agrar. II. 32. Carthago *ſuccincta* portubus.

SUCCLAMARE. *acclamare.* ad Div. XI. 13. *ſucclamatum* eſt frequenter a militibus.

SUCCONES. Att. VII. 13. Oppios enim de Velia *ſuccones* dicis. *Boſius et Popma hoc verbum Ciceronem putant duxiſſe a* ſucco, *luſiſſeque in eo, quod, quemadmodum Atticus argentarios ſeu foeneratores acerbos luſu quodam Opios ἀπὸ τοῦ ὀποῦ dixiſſet, ita ipſe latine* ſuccones *a* ſucco. *Manutius autem* et *Gronovius* ſalacones *legendum cenſent.*

SUCCRESCERE. Or. III. *ult.* non enim ille mediocris orator veſtrae quaſi *ſuccreſcit* aetati. *Sic dixit et Livius X.* 13. *add. Scheff. ad Juſtin. XI.* 9.

SUCCURRERE. Rabir. Perd. 1. *ſuccurrere* ſaluti communi.

SUCCUS. *in oratione dicitur de ſententia.* Or. II. 22. omnes etiam tum retinebant illum Pericli *ſuccum,* ſed erant paullo uberiore filo. *ibid.* III. 25. ornatur oratio genere primum, et quaſi colore quodam et *ſucco* ſuo. nam ut gravis, ut ſuavis, ut erudita, ut liberalis ſit, etc. non eſt ſingulorum articulorum: in toto ſpectantur haec corpore.

SUCCUSSUS. Tuſc. II. 21. pedetentim ite, ne *ſucculſu* arripiat major dolor.

SUCULAE. Nat. D. II. 43. hyades a pluendo: ὕειν enim eſt pluere. Noſtri imperite *ſuculas,* quaſi a ſuibus eſſent, non ab imbribus nominatae.

SUDARE. *laborare, angi, de iis, qui, quomodo perficiant, quod volunt, aut quomodo ſe ex difficultate aliqua expediant, non ſatis reperiunt.* ad Div. III. 12. vides *ſudare* me, jam dudum laborantem, quomodo ea tuear, quae mihi tuenda ſunt, et te non offendam. Phil. II. 34. apparet, eſſe commotum: *ſudat,* pallet.

SUFFARRANEUS. *Fragm. incert. p.* 109. *ap. Plin. H. N. VII.* 43. P. Ventidium Mulionem caſtren-

ſtrenſem *ſuffarraneum* fuiſſe. *Sed viris doctis, Turnebo, Harduino, aliisque haec vox ſuſpecta eſt. Si eſt a Cicerone ac Plinio, ſignificat hominem, qui frumentum ſubvehit in caſtra.*

SUFFICERE. *in locum alterius creare: de magiſtratibus, inprimis Conſulibus, qui in locum mortui Conſulis, aut de ambitu damnati, etc. creantur: de Conſule eſt* Muren. 38. nam, *ne ſufficiatur* Conſul, non timent: *de magiſtratu provinciali* ad Diverſ. V. 10. ſi Appii os haberem, in cujus locum *ſuffectus* ſum. **inficere, imbuere, praeparandi cauſa. Fragm. Hortenſii ap. Nonium:* qui combibi purpuram volunt, *ſufficiunt* prius lanam medicamentis quibusdam. *v. Gron. Diatr. in Statium* p. 59.

SUFFLATUS. *inflatus, tumidus, de orationis vitio.* Herenn. IV. 10. gravi figurae, quae laudanda eſt, propinqua eſt: ea, quae recte videbitur appellari, ſi *ſufflata* nominabitur.

SUFFOCARE. Att. IX. 7. *ſuffocare* urbem et Italiam fame.

SUFFRAGARI. *laudare, favere.* Legg. I. 1. videris fratrem laudando *ſuffragari* tibi. ad Div. XII. 17. *ſuffragari* libro. Dom. 10. ſi ejus dignitati *ſuffragatus* viderer. ad Div. XII. 14. *ſuffragari* laudi alicujus. **inprimis autem in petitionibus magiſtratuum ſuffragari dicuntur, qui candidatos gratia ſua in petitione juvant.* Muren. 34. ſi nihil erit, praeter ipſorum ſuffragium, tenue eſt: ſi, ut *ſuffragantur*, nihil valent gratia. Off. I. 39. domus *ſuffragata* eſt domino, homini novo. Sull. 24. cum Catilinae *ſuffragaretur*, Planc. 1. memoriam meorum temporum ei *ſuffragari* videbam. **cum de legibus dicitur, eſt ſuadere.* Verr. V. 69. legi *ſuffragari*, *opponitur τῷ* adverſari. **hinc pro* juvare. in Caecil. 7. Hortenſius tibi *ſuffragatur*. ad Brut. Ep. 10. nec deſtiti, accuſare ejus neceſſarios, qui ejus cupiditati *ſuffragarentur*. ad Div. XII. 14. natura *ſuffragante*, videris res maximas conſecutus. *Dicitur tamen etiam pro ſuffragium ferre.* Legg. II. 15. *extr.*

SUFFRAGATIO. *commendatio, etc. v. Suffragari.* Muren. 19. *ſuffragationem* urbanam militari anteponis. *e rebus et meritis urbanis commendationem.* Planc. 6. ſublata ſunt ſtudia, extinctae *ſuffragationes.*

SUFFRAGATOR. *qui nos in petendis honoribus gratia ſua juvat.* Muren. 7. 21.

SUFFRAGATORIUS. *ſuffragationis cauſa comparatus.* Petit. Conſul. 7. brevis et *ſuffragatoria* amicitia.

SUFFUSUS. ad Div. I. 9. novi animum tuum, tum mihi amiciſſimum, tum nulla in ceteros malevolentia *ſuffuſum.*

SUGERE. Tuſc. III. 1. *ſuximus* errorem cum lacte nutricis.

SUGGERERE. Phil. II. 27. damna aleatoria *ſuggerebantur*: h. e. *accedebant ſubinde.*

SUGGESTUM. *locus editus, ex quo conciones habentur.* Tuſc. V. 20. cum in communibus *ſuggeſtis* conſiſtere non auderet, concionari ex turri alta ſolebat. **Athenis etiam reos de cauſa capitis e ſuggeſto cauſam dixiſſe, patet ex* Div. I. 54. neque illud *ſuggeſtum*, in quo cauſam dixerat, aſcendenti ſignum ſibi ullum, quod conſueſſet adeo, quaſi mali alicujus impendentis, datum.

SUM. eſſe cum viro *dicuntur uxores.* Quint. 24. Roſcii *ſoror eſt* cum P. Quintio. *Att. XI. 4. ſi modo *futuri* ſumus, *ſc. ſalvi, vivi.* **de pretio rerum, vendi, venalem eſſe.* Verr. III. 75. *eſt* modius HS. duobus. *v. Gron. Seſt. IV.* 1. **JCtis* eſſe *dicuntur res, quas corporales vocant,* non eſſe *incorporales.* Topic. 5. *Eſſe* ea dico, quae cerni tangive poſſunt, ut fundum, aedes, etc. *non eſſe* rurſus ea dico, quae tangi demonſtra-

ſtrarive non poſſunt, cerni tamen animo atque intelligi poſſunt, ut ſi uſucapionem, ſi tutelam, ſi gentem definias. *vid. Cajus Inſtitut. II.* 1. * Roſc. A. 40. maleficiis, quae in illo conſtat *eſſe*. Brut. 62. cui *Titius* nomen *eſt*.

SUMERE. *in re pecuniaria eſt verſuram facere.* Att. XIII. 6. quam pecuniam tutor *ſumſerat* in Achaja. * *emere, comparare.* ad Div. VII. 23. *tanti* iſta quatuor aut quinque *ſumſiſti. Graeci pariter ſic dicunt τὸ λαμβάνειν.* * *ſuſcipere.* Vatin. 11. *ſumere* inimicitias. Att. V. 1. ex ratione *ſumta* offenſio. * *praemiſſae ſyllogiſmi dicuntur* ſumi. Fin. III. 8. quod efficiebatur ex duobus, quae *erant ſumta*. Acad. IV. 21. ſi a me *ſumſero*, et, quae tu mihi das, accepero; *meam ſententiam veram judicem.*

SUMMA. Rabir. Poſt. 4. *ſumma* litium: *de aeſtimatione litis, de qua ſupra.* * Tuſcul. III. 23. haec oratio de ipſa *ſumma* mali nihil detrahit. * Att. XV. 1. ad *ſummam*: h. e. *ut brevi me expediam. v. Not. Graev.* * *id, quo tota res redit, quo tota continetur, quemadmodum in rationibus ſumma omnia nomina continet.* ad Div. X. 25. cujus ſententiae haec eſt *ſumma*. *ibid.* VI. 7. cujus *ſumma* eſt criminis, quod armatus adverſario maledixi. Att. X. 5. ſermo eandem fere habuit *ſummam*. * Summa reipublicae *eſt res, a qua ſalus univerſae reipublicae pendet.* Verr. II. 10. pertinet hoc ad *ſummam reipublicae*. Catil. III. 6. conſului Senatum, de *ſumma reipublicae* quid fieri placeret. *Sermo eſt de conjuratione Catilinaria, et ſociis Catilinae puniendis. Graevius ibi repoſuit:* de ſumma republica*: ſed et illud rectum eſſe, multis exemplis demonſtrari poteſt, et hodie conſtat inter doctos.* Inv. I. 16. ea, quae dicturi erimus, - - ad *ſummam reipublicae* pertinere. ad Div. XIII. 68. ego ad te, de *reipubl. ſumma* quid ſentiam, non ſaepe ſcribam, propter periculum ejusmodi literarum. *etc. Haec quoque ratio elegans eſt* Planc. 22. denunciaſti, quid *de ſumma reipublicae* ſentires: *pro, utrum popularis eſſes, an optimatibus faveres.* ad Brut. Epiſt. poſter. 7. voluntas mea de *ſumma reip.* ſemper eadem fuit, quae tua. *Item* ſumma reip. *dicitur pro republica univerſa* Dom. 1. quod vos Pontifices eosdem et religionibus Deorum immortalium et *ſummae reipubl.* praeeſſe voluerunt; ut ampliſſimi cives remp. bene gerendo, Pontifices religiones ſapienter interpretando, rempubl. conſervarent. * Summa rerum *dicitur de ſummo imperio in republ.* Roſc. A. 32. dum is in aliis rebus erat occupatus, qui *ſummam rerum* adminiſtrabat. * ſumma philoſophiae *eſt univerſa philoſophia, aut, quod eſt in philoſophia praecipuum.* Fin. II. 27. quoniam omnis *ſumma philoſophiae* ad beate vivendum refertur, idque unum expetentes homines ſe ad hoc ſtudium contulerunt. * *Sic* ſumma hominis *eſt, quod in homine principatum obtinet.* Fin. V. 14. *in homine* autem *ſumma* omnis animi *eſt*, et in animo, rationis. *Item* Fin. II. 31. quamquam ea epiſtola cum *ſumma ejus philoſophi* nullo modo congruebat: h. e. *cum praecipua ejus ſententia, quae et in ipſa philoſophia univerſa principatum tenet, nempe cum ſententia ejus de ſummo bono.* * *Summa* rationis, Or. II. 18. *eſt concluſio ratiocinationis.* * Q. Fr. III. 5. in omni *ſumma*, ut mones, valde me ad otium pacemque converto: h. e. *in omni re hoc ſummum duco, hoc inprimis ago, ut me ad pacem convertam.*

SUMMANUS. Att. X. 1. niſi forte iſte *Summanus* ei poteſt perſuadere. *Sermo eſt de Caeſare. Sed alii habent* ſummarius*: alii aliter legendum cenſent: tamquam*, nummarius*; quia in eadem Epiſtola paullo ante* emtus pa-

pacificator *dicitur. Sic* numarii judices *sunt in Cluentiana, h. e. pecunia emti et corrupti. De* Summano Jove *v. Ind. Hist.*

SUMME. Quint. 19. *summe* constat officium. *ibid. summe* concupiscere. *ibid. summe* petere.

SUMMISSIO orationis, Or. 25. *est tenuitas; ut et summisse dicere est tenuiter.*

SUMMUS. Arch. 8. *summi* homines, *de eruditis.* * omnia summa facere, *est facere, quantum possis.* Att. XV. 13. sese de attributione *omnia summa* fecisse. Or. II. 20. sin videbitur, cum *omnia summa* fecerit, tamen ad mediocres oratores esse venturus: *ubi frustra Jac. Gronov. et Pearcius rescribunt* summe; *cum vulgatum eandem vim habeat, et elegantius sit. Nempe Pearcius non capiebat hujus formulae vim, qui ita interpretabatur,* ut summa omnia facere *esset, esse perfectum in iis rebus, quas quis aggreditur: quod est falsum. Librarii ex* summa *fecerunt* summe, *quod hujus formulae vim non assequebantur. * Inprimis autem eleganter jungitur* summa *substantivis ita, ut significetur id, a quo tota res, quae substantivo indicatur, pendet.* Inv. I. 14. ex hac deductione rationis illa *summa* nascitur *controversia*, quam judicationem appellamus. *nempe judicatio totam causam continet.* Verr. I. 15. *summae* rei *causaeque* nocere. Dom. 2. summa religio, *est res, a qua omnis religio pendet.* Att. I. 1. Caecin. 2. *summa* existimatio. ad Div. X. 8. cura *reipublicae summae* defendendae. cf. ad Div. XI. 13. Rosc. Am. 51. *nempe* summa respubl. *est salus universae reipublicae, et id, a quo ea pendet.* Catil. I. 5. *summa salus* periclitatur. conf. Catil. IV. 10. Act. I. in Verr. 1. *summum* reipublicae *tempus, est, quo omnis reipubl. salus in periculo est. v. de hac forma loquendi Gronov. ad Liv. XXVI.* 9. *XXXIII.* 45. *XXXVI.* 50. *summum jus. *v. Jus.*

SUMMUTARE. Or. 27. hanc hypallagen rhetores dicunt, quia verba quasi *summutantur* verbis, i. e. *permutantur. Verbum factum ad imitationem graeci.*

SUMTIO. *praemissa syllogismi.* Div. II. 53. sed demus tibi istas duas *sumtiones*, ea, quae *λήμματα* dicunt Dialectici.

SUMTUARIUS. Att. XIII. 6. lex *sumtuaria. v. Ind. Legg.*

SUPELLEX. Or. 24. *supellex* est enim quodammodo oratoris, quae est in ornamentis, alia rerum, alia verborum.

SUPER. *praeterea.* Legg. II. 21. *super* dicebant. *v. Burm. ad Phaedr. III.* 11. *ad Sueton. Caes.* 28. *sed Lambinus et Turnebus legebant:* superiores, *probante Davisio.*

SUPERARE. *redundare. superesse.* Or. II. 19. in quo deesse aliquam partem et *superare* mendosum est. Fin. V. 15. de eo, quod ipsis *superat*, aliis gratificari. *add.* ad Div. VIII. 5. *extr.*

SUPERBILOQUENTIA. Tusc. IV. 16.

SUPERBIRE. *superbe facere.* Acad. IV. 29. si habes, quod liqueat, neque respondes, *superbis. Nam superbiae tribuitur, si quis non respondet roganti. v. ad Div. I. ult.*

SUPERBUS. *cui non facile satisfieri potest, fastidiosus.* Or. 44. aurium judicium est *superbissimum.*

SUPERFICIES. Att. IV. 2. *superficiem* aedium Consules aestimarunt: h. e. *aream, ut Ep.* 1. *dicit.*

SUPERIOR. de loco superiore *est de tribunali et sella curuli.* Verr. II. 42. ipse in Sicilia saepe, et palam *de loco superiore* dixerat. * *de suggesto in concione populi.* Verr. I. 5. hanc ego causam cum agam beneficio populi Rom. *de loco superiore.* ad Div. III. 8. sermones *ex superiore* et ex aequo *loco* habiti. * Verr. III. 18. annus

supe-

absurda etiam haec ratio videtur, si dicamus, Ciceronem hanc supplicationem invidiose ita interpretari, quasi Caesari decreta sit, ut ei supplicetur, tamquam Deo, cum tantum honoris causa, ut aliis, ut Imperatoribus, ut mortuis, Arrio, etc. decreta esset. Agebantur autem, credo, in his supplicationibus gratiae Diis, pro beneficiis, quae ipsi per mortuum illum reipubl. tribuissent.

SUPPLICARE. Fin. V. 25. tu, Piso, hodie ita ista *(nempe Peripatetica)* nosse visus es, ut, si copia tui semper nobis fieret, non multum Graecis *supplicandum* putarem.

SUPPLOSIO. *fit, cum pede solum percutimus: id fit ab oratore, et est pars actionis oratoriae, qua in πάθεσι interdum utuntur.* Or. III. 59. *ibid.* I. 53. etc.

SUPPONERE. *substituere.* Rosc. A. 38. operae nostrae vicaria fides amicorum *supponitur. vid. de hac vi verbi Burm. ad Ovid. Her. IX.* 18. **In libris de Inventione interdum dicitur pro afferre, commemorare, ut* II. 37. rationibus et infirmationibus rationum *supponendis,* ad judicationem *pervenire.*

SUPPRESSIO. Cluent. 25. *suppressiones* judiciales *sunt, cum quis pecuniam apud se depositam, ut judicibus solvat, sibi servat, avertit, negatque, se eam accepisse.*

SUPPRESSUS. Or. 25. ut voce, sic etiam oratione *suppressior* : *de genere dicendi tenui.*

SUPPRIMERE. Clu. 24. *supprimere* pecuniam. *v. Suppressio.*

SUPPUDET. *duobus modis dicitur: nempe primo, vulgari illo, cum nos pudet, aliquid fecisse, alicujus vitii, etc. deinde, cum veremur aliquem, neque audemus, in ejus conspectum venire, propter culpae alicujus conscientiam.* ad Div. IX. 1. *suppudebat me* librorum, etc.

SURGERE. *oriri.* ad Div. VIII. 8. fama *surrexit.* **est oratoris incipientis dicere, unde est pro* dicere. Rosc. Am. 1. cum tot summi oratores *sedeant*, ego potissimum *surrexerim.* **est etiam proficiscentium.* Att. XVI. 13. VI. Idus, cum ante lucem de Sinuessano *surrexissem,* venissemque. **sed inprimis venustus locus est ex hoc verbo* Verr. I. 40. Nam ut Praetor factus est, qui auspicato a Chelidone *surrexisset*, sortem nactus est urbanae provinciae. *Ludit nempe in ambiguitate verbi* surgere; *quod est non modo lectum relinquentis, sed etiam in auspicando, cum magistratus, oblato auspicio fausto, e tabernaculo surgit, et ex templo statim abit, ne faustum auspicium alio infausto turbetur: de quo ritu e Dionysii L. II. v. Casaub. ad Sueton. Aug.* 95. *Jam eo facetius hoc dicitur a Cicerone, quod Chelidonis meretricis, qua cum eum cubuisse ea nocte fingit, nomen est hirundinis, avis urbanae, quae commode sane posset praeturam urbanam portendere, ut monuit jam Asconius ad h. l.*

SURREPTUS. *malis artibus et clanculum ablatus.* Att. X. 4. ex SCto *surrepto*: h. e. *quod per infrequentiam Senatus captatam callide factum esset. v. Gronov. ad Liv. XXXIX.* 5. *Sic Phil. XIV. 3. Parma *surrepta opponitur* urbi *captae per vim et arma.*

SURRIPI. *eleganter dicitur de reo, cum clandestinis largitionibus aliisque malis artibus efficitur, ut absolvatur.* Verr. I. 4. ne actor quidem est is, cui reus tam nocens - - occulte *surripi*, aut impune eripi possit. Sic Act. I. in Verr. 2. *opponuntur sibi* surripere *et* rapere.

SUSCEPTUS. *de laboribus, quos sponte nostra facimus: opponitur ei* receptus, *quod dicitur de rebus, quas aliorum rogatu jussuve facimus.* Or. II. 24. in quo est illa magna offensio vel negligentiae, *susceptis* rebus, vel perfidiae, *receptis.* **conceptus.* Manil. 3. macula *suscepta*: *sed Graevius lau-*

SUSTENTARE. *dicitur ut* fustinere, *pro* differre. ad Div. XIII. 64. *fustentes* rem, dum Nero veniat. Qu. Fr. II. 7. aedificationem *fustentare.*

SUSTENTATIO. *dilatio.* Inv. II. 49. utrum habeat aliquam moram et *fustentationem.*

SUSTINERE. *retinere currentem vel praecipitem, etc.* Tufc. IV. 18. ut, fi poffe putet eum, qui fe e Leucata praecipitaverit, *fustinere* fe, cum velit. cf. Or. 37. Att. X. 21. **fustinere* remos, *eft attollere, non remigare: hinc ad varia transfertur.* Acad. IV. 21. 31. *fustinere* affenfionem. Lael. 17. *fustinere* impetum benevolentiae. ad Div. VI. 7. *fustinui* me. **Hinc etiam pro* differre *dicitur.* Att. XII. 51. *fustinenda* eft folutio nominis Caerelliani. *v. plura apud Burm. ad Ovid. Her. I.* 114. **manere alicubi.* Att. X. 2. *fustinui* me in Arcano fratris, dum etc. **alere.* Att. II. 16. qui ager non amplius hominum quinque millia *fustinere* poteft. cf. Cat. IV. 8. **defendere.* Verr. V. 39. hoc crimen *fustinere* fe nullo modo poffe. **parem effe alicui viribus, etc.* ad Div. XI. 13. hoftes ipfi adhuc fatis arroganter *fustinebant.* Sen. p. Red. 4. *fustinere* nomen confulatus. **dignum effe aliqua re.* Lael. 20. tantum cuique tribuendum, quantum ille, quem diligas, *fustinere* poffit. *ad Div. XI. 13. cum *fustinere* eos *(rogantes)* non poffet: h. e. *neceffario rogata faceret, negare nullo modo poffet.* *ad Div. I. 9. fronte atque vultu, quibus fimulatio facillime *fustinetur.* **conftare, contineri.* Q. Fr. I. 1. §. 7. varietas negotiorum tota jurisdictione *fustinetur.*

SUUS. Legg. II. 10. *fui* Dii *funt patrii, quos jam majores coluerunt, et opponuntur peregrinis et novis, quorum cultus aut nondum, aut nuper demum receptus eft.* **fautor, amicus.* Quint. 7. Alphenus utebatur populo *fuo. e ludis inprimis gladiatoriis fumtum eft, et de favore dicitur, de quo fupra. Populus favebat Alpheno, optabat, ut Alpheno res fuccederet, et, fi qua petitio ei fucceffferat, laetabatur.* *Agr. II. 1. petere confulatum anno *fuo*: h. e. *eo, quo per legem annalem primum eum petere licet.* Lael. 3. factus eft Conful bis. primum ante tempus, iterum fibi, *fuo* tempore, reip. paene fero. *Fin. IV. 4. is poterit femper effe in disputando *fuus. de eo dicitur, qui artem disferendi, h. e. Dialecticam, didicit, et femper reperire poteft, quid et quomodo dicendum fit, neque opus habet, confidere dictatis magiftri, et memoriae: quod qui faciunt, ubi eos memoria aut dictata deftituunt, in disputando haereant neceffe eft.* **faepe* fuus *etiam eft pro demonftrativo* ejus. Inv. II. 17. hunc pater *fuus* confilium plebis habentem de templo deduxit. *vid. Sanctii Minerv. II. 12. et ibi Perizon.*

SYNGRAPHA. *literae, quibus creditor fibi cavet a debitore, ut poffit docere, fibi pecuniam ab eo deberi, fi forte infitiari velit, eaeque a teftibus obfignatae in templis, aut apud amicum communem, aut apud argentarium, deponuntur, exemplis earum creditori et debitori datis.* Verr. I. 36. pecunias occuparat apud populos et *fyngraphas* fecerat. *de creditore; ad quem locum vid. Hotom.* Dom. 50. fi tuus fcriptor non *fyngraphas* cum Byzantiis exulibus et legatis regiis faceret: *nempe ejus pecuniae, quam pollicebantur dare: fic* Har. R. 16. qui cum Hermacho Chio *fyngraphas* fecit. etc. ad Div. VII. 17. tamquam *fyngrapham* ad Imperatorem - - attuliffes: fic pecunia ablata domum redire properabas. Har. R. 13. unde tibi folvat, quod per *fyngrapham* credidifti. Muren. 17. tamquam ex *fyngrapha* agere cum populo: h. e. *tamquam debitum poftulare, quemadmodum pecunia debita ex fyngrapha poftulatur.* Att. V. 21. ex *fyngrapha* jus dici

 cum

transgreſſus eſſet Conſul. * *Metaphorice eleganter eſt* Or. III. 20. collocare *tabernaculum* vitae ſuae in philoſophia.

TABERNARIUS. *nomen opiſicum et eorum, qui in tabernis merces, cibos, vinum, etc. venales habent, qui ſunt de infima plebe homines.* ad Div. VIII. 6. niſi cum *tabernariis* et aquariis pugnarem. *ubi Manutius de iis tantum capi vult, in quorum tabernas homines cibi gratia veniunt; quem vide* Domo 5. Clodius concitator *tabernariorum. v. Taberna.* Flacc. 8. opifices et *tabernarios*, atque illam omnem fecem civitatum, quid eſt negotii concitare.

TABESCERE. Catil. II. 4. *tabeſcere* deſiderio. Att. III. 25. in hac calamitate *tabeſcendum* eſt. Nat. D. II. 10. humor *tabeſcit* calore. i. e. *liqueſit.* Att. II. 14. otium, quo nunc *tabeſcimus.*

TABIFICUS. Tuſcul. IV. 16. *tabificae* mentis perturbationes.

TABULA. *omne genus inſtrumenti, ſive ex aere facti, ſive cerati, in quo aliquid ſcribitur; (quamquam Liv. I. 24.* tabulam *et* ceram *diſtinguit, et de aeneis tantum dicit): et ipſe Cicero in Verrinis ſaepe commemorat* tabulas et literas; *ſed aliis locis etiam literas tabularum nomine comprehendit. vid. Sigon. de Judic. II. 16. quemadmodum interdum literarum nomine* tabulas, *ut* in Caecil. 9. Tabulas *ergo Cicero dicit* 1) *codices acceptorum et expenſorum.* Roſc. C. 1. qui in judicio ſuo ſuis *tabulis*, teſtibus, uti conatur. Verr. II. 7. multorum *tabulis* vobis ſatisfactum eſt. *ibid.* 74. 76. *et ſic eſt pluribus locis. Sic cape in Verrinis, ubi a literis diſtinguuntur, v. c.* II. 74. *coll.* 76. *dicuntur* tabulae ſocietatis *honeſte removeri non potuiſſe*, literas *autem, h. e. parvos rationum libellos, potuiſſe, et remotas eſſe. Etiam Codices rationum publicarum dicuntur* tabulae publicae. Verr. I. 21. Roſc. Am. 44. *Hinc* 2) tabulae novae *dicuntur, cum nomina in tabulis expenſorum mutantur, h. e. aut plane delentur, ut creditores debitoribus omne debitum condonent, (ut Pearcius accipit* Off. II. 13. *quod tamen non patitur locus Ciceronis c.* 24. *ubi a Caeſare victore novas tabulas factas docet,) aut pars de ſumma demitur; quod publica auctoritate interdum factum eſt: ut, cum, ut eſt apud Salluſt. Catil.* 33. *argentum aere ſolvi juberetur, h. e. ſeſtertii pro denariis, quarta pars debiti quinque et viginti pro centenis: quod cum eſſet juſſum, omnes omnium tabulae mutandae et aliter ſcribendae erant. Hinc Graecis* novae tabulae *dicuntur* χρεῶν ἀποκοπαί. tabulae novae *ap. Ciceronem ſaepe commemorantur*, v. c. Catil. II. 8. Phil. VI. 4. Att. V. 21. *ibid.* XIV. 21. maxime autem exſpecto, ecquid Dolabella tinniat, *(h. e. ſolvat)* an in meo nomine *tabulas novas* fecerit: h. e. *ſolvere nolit, quod debet.* 3) tabulae *etiam ſunt* Piſ. 15. ſ. in comitiis, *intelliguntur que eae, in quibus, poſt ſuffragiorum diremtionem, ſuffragia punctis notantur, ut recte explicat Gesnerus ad Varr. R. R. III.* 5. *extr.* 4) *Codices, in quibus memoria rerum publice, tanquam in cenſu, judiciis, actarum perſcribitur, et omne genus codicis cerati.* Verr. II. 42. ut *tabulas* publicas corrumpere auderes. *Sermo eſt de codice, in quo ſcripta erant nomina de crimine delatorum, qui et* commentarius Praetoris *dicitur: cujusmodi codicis mentio eſt* Cluent. 33. 5) *SCta, leges, etc. in aere ſcriptae, item pactiones, ſyngraphae, etc.* Piſ. 15. Phil. I. 1. ne qua *tabula* illius decreti Caeſaris figeretur. Or. I. 13. Phil. II. 36. toto Capitolio *tabulae* figebantur. ad Q. Fr. II. 6. Racilius tabulam proſcripſit, ſe familiam Catonianam venditurum. 6) de *tabula proſcriptionis.* Roſc. Am. 9. de *tabulis* eximere no-

ſitum ſex puncta habet, unde ſenio *dicitur, reliqua latera tribus et quatuor punctis notantur. Luditur talis quatuor,* Div. I. 13. *teſſeris autem tribus. Concutiuntur in fritillo, et inde per pyrgum ſeu turriculam (etiam phimus, orca dicitur) in tabulam mittuntur luſoriam ſ. talariam. Optimus jactus eſt* Venerius, *cum omnes tali latus aliud ostendunt; peſſimus, cum omnes idem, qui* Canis *dicitur. In reliquis jactibus numerus punctorum valet. Ceterum, ut in noſtris ludis eſt, non easdem leges videntur omnes ſervaſſe, ſed de quibus convenerat inter ludentes. Cum talus caderet in caput, hoc eſt, in latus, quod erat in latitudinem, et nullis punctis notatum, jactus repetendus erat. In hoc jactu dicitur* talus rectus cadere, rectus aſſiſtere. Fin. III. 16. *Qui de hoc ludo ſcripſerunt, commemorare nihil attinet, cum laudentur a multis, ut Fabricio Bibliogr. Antiqu. p.* 640. *Pitiſco ad Sueton. Aug.* 71. *et in Lexic. in* Talus: *propter brevitatem commendandus Caſaubon. ad Sueton. loc. cit. adde et Heinſ. ad Ovid. loc. cit.*

TAM. *cum ſuperlativo.* Phil. XII. 5. veſtris *tam* graviſſimis tamque multis judiciis, *ad quem locum Graevius laudat* e Lael. 23. *init. tam* maxime. *ſed* tam *non eſt in Gruteriana, nec in Graeviana: deletum quippe a doctis viris, qui hunc modum loquendi non concoquebant. Defendit tamen Aldus Manutius ad eum locum. Voſſius Analog. c.* 17. *ad quem Graevius nos amandavit, antiquum eſſe modum loquendi, recte dicit, quo ſuperlativus pro poſitivo ponatur, quo nihil eſt Latinis uſitatius.* Verr. II. 66. maxime remotiſſimi: *pro* remoti. *Inprimis hic modus loquendi rurſus coepit frequentari ſeculo argenteo. Tacit. A.* 53. nulla *tam intima* cauſa. *vid. Indic. Sueton. in* Tam. *Sic etiam videtur junctum eſſe* tam *comparativo pro poſitivo, ſi locus ſanus eſt* Dejot. 3. per iſtam dexteram, non *tam* in bellis et proeliis, quam in promiſſis et fide *firmiorem.* **non* tam *ſequente, ſed* tantum, Fin. I. 1. *ubi Daviſius correxit* tum.

TAMEN. *ſaltem.* Roſc. Am. 3. videntur illi nonnihil *tamen* in deferendo nomine ſecuti. **non diſerte ſemper praecedit* etſi, *ſed aut latet in alio aliquo verbo, aut eſt ellipſis antecedentis.* Roſc. Am. 18. cum apud majores noſtros ſummi viri, - - qui omni tempore ad gubernacula reip. ſedere debebant, *tamen* in agris quoque colendis aliquantum operae temporisque conſumſerint. etſi *latet in* qui omni. *In illo autem* ad Div. IX. 19. *tamen* non diſcedis a malitia; *manifeſte totum antecedens omittitur ex uſu loquendi, qui etiam in noſtro ſermone obtinet: de quo uſu verbi vid. Gronov. ad Liv. XXIII.* 19. **pro* igitur *poſt parentheſin, ut* Brut. 26. Acad. IV. 6. *ubi vid. Not. noſtram et ad Catil. III.* 10.

TAMENETSI. ad Div. IV. 13. *quod et* Quint. 21. *repoſuit Graevius.*

TANGERE. *accipere.* Roſc. C. 12. ego Roſcium, ſi quid communi nomine *tetigit*, confiteor praeſtare debere ſocietati. ad Div. II. 17. de praeda mea, praeter Quaeſtores urbanos, h. e. populum Rom. teruncium nec attigit quisquam, nec *tacturus eſt.* Agrar. II. 25. idcirco agros nominare non poſſum, quia *tangam* nullum ab invito. **occidere.* Att. XV. 11. quemquam praeterea oportuiſſe *tangi.*

TANQUAM. *pro* ſicut, *ſequente* ſic, Tuſc. V. 5.

TANTUM. *formula,* tantum quod, *duobus modis dicitur, pro* vix, modo: ad Div. VII. 23. *tantum quod* ex Arpinati veneram. cf. Att. XV. 13. *v. Graev. ad Luciani Soloeciſtam p.* 729. *Gronov. ad Liv. XXXIII.* 5. 2. *hoc unum tantum deerat, quod etc. nihil de-*

ſit apud Plautum, pro quo poſt dictum ſit tempori.

TEMPLUM. *locus ab Auguribus certo ritu captus, ut in eo augurium agatur: ſic fere definit Varro L. L. VI. p. m.* 66. 67. *De ritu capiendi vid. Livius I.* 18. *de formulis, quibus capiebatur, vid. Briſſon. de Formul. L. I. non enim iisdem verbis concipiebatur usquequaque, ut ait Varro l. c. qui et ipſe unam attulit, ſed hodie in libris inſigniter corruptam, ideoque varie a doctis tentatam. v. Scaliger ad h. l. Sic cape hoc verbum* Legg. II. 9. Augures *templa* effata et liberata habento. *conf. Effari.* **quoniam autem templum hoc Augurum erat ſpatium coeli in omnes partes, quousque proſpici poterat, hinc, in primis poëtis, de coelo dicitur.* Somn. Scip. 3. Deus is, cujus eſt *templum* hoc omne, quod conſpicis. Div. I. 20. coeli caerula *templa.* **deinde, quoniam hic locus inauguratus et ſanctus eſt, propterea omnis locus inauguratus templum dicitur.* Milon. 1. praeſidia, quae *pro* omnibus *templis* videtis. *Sic locus pro roſtris, ubi conciones habebantur, templum dicitur.* Verr. III. 96. qui quotidie *templum* teneret. Vatin. 10. in roſtris, in illo, inquam, inaugurato *templo* ac loco. cf. Sext. 35. *item curia.* Dom. 51. ſi ſedem ipſam, ac *templum* publici conſilii religione concordiae devinxiſſet. cf. c. 53. *v. inpr. Manut. ad Sext.* 29. * *Sunt etiam* Acheruſia templa, Tuſc. I. 21. *ſc. quia ibi Pluto habitat.*

TEMPORI. *mature.* Sext. 37. cur tam *tempori* exclamarit. *conf. Temperius.*

TEMPUS. *eleganter et crebro dicitur de ſtatu cujusque, et conditione, quam certo tempore obtinemus, aut obtinuimus, aut obtinebimus, et quidem in utramque partem.* ad Q. Fr. I. 1. ſi quem forte *(provincialem hominem)* cognoſti amantiorem tui, quam *temporis*: h. e. *praeturae, ſi quem vides tui amantem videri velle, idque tua cauſa potius, quam quia jam es Praetor.* ad Div. X. 1. quae ſi ad tuum *tempus* deducitur: h. e. *ad conſulatum tuum.* in Caecil. 2. *tempus* neceſſariorum meorum, *de Siculis magna multiplicique injuria affectis, et Verrem accuſare inſtituentibus.* Arch. 6. ab nullius umquam me *tempore*, aut commodo, aut otium meum abstraxit, etc. *de reis: quo ſenſu eſt ſaepiſſime apud Ciceronem; pro quo etiam dicit* periculum; *de quo ſupra.* Manil. 1. omne meum tempus amicorum *temporibus* transmittendum putavi. - - meus labor in privatorum *periculis* caſte integreque verſatus. Verr. III. 61. *utrumque jungitur:* ex *tempore periculi* tui conſtitutum crimen. ad Div. I. 9. ſcripſi tres libros verſibus de *temporibus* meis: h. e. *de utraque fortuna, conſulatu et exilio. Et exilium quidem ſuum totumque illum caſum et periculum a Clodio ſaepe* tempus ſuum *poſtulat: v. c.* Sext. 58. *tempori meo* defuerunt, etc. ad Div. VI. 6. magna *temporum* noſtrorum varietas. *ibid.* rerum hoc natura et *temporum civilium* ratio non patietur. *nempe* tempora civilia *ſunt ſtatus et converſiones civitatum. Sed in univerſum teneant tirones, in hujusmodi locis, ubi ex vicinia verborum et contextu intelligitur, ſermonem eſſe de ſtatu cujusdam rei aut hominis, et conditione*, temporis *verbum, quod eſt generis nomen, interpretandum eſſe, in noſtro quidem ſermone, verbo formae; quod niſi facere poſſis, non ſatis te vim verbi capere ſcias.* **ſed dicitur etiam de tempore, quo quid actum eſt, aut agitur, aut agendum eſt; et de re, quae tempore quodam acta eſt,* ad Div. I. 7. *tempus* Caninianum. Dom. 51. *tempus* illud erat tranquillum, etc. *tuum* porro *tempus* libertate populi Rom. oppreſſa, Senatus auctoritate deleta: *pro, quo tu tempore*

ſignum Concordiae dedicare volebas. Ligar. 2. haec duo *tempora* carent crimine: etc. **opportunitas temporis*. Roſc. Amer. 10. *tempore* pugnare: *unde pro tempore opportuno dicitur*. ad Qu. Fr. I. 2. ſed *tempore* ipſo de epiſtolis. *ad tempus *eſt, quod fit, quia tempus poſtulat*. Planc. 30. ne proferre videar *ad tempus*. cf. ad Div. X. 9. Coel. 6. *Sic fere capiendum eſt etiam* Off. I. 8. *extr.* **eodem ſenſu dicitur etiam* ex tempore. Verr. III. 20. *ex tempore* naſcebantur edicta. *ibid.* 71. nihil *ex tempore* dicit. cf. 75. 61. Flacc. 15. ſolere ſuos cives ceterosque Graecos *ex tempore*, quod opus ſit, obſignare: *quod ibidem etiam dicitur:* temporis cauſa. *Sic et eſt* Rab. Poſt. 13. *ubi additur*, nunc tempus nullum eſt*: i. e. nunc nihil eſt, propter quod id faciant. Aliter autem eſt haec forma* Attic. X. 1. *ex tempore* futura conjicis; *nempe pro*, ex praeſenti tempore. *Catil. I. 6. nihil moliris, quod mihi latere valeat *in tempore. Graevius interpretatur:* tempeſtive; *neque dubito, hoc ſignificare* in tempore *poſſe; ſed quid eſt: nihil mihi latet tempeſtive? non eſt profecto conveniens huic loco ſententia. Neque Ciceronianum puto:* latere valet, *pro* poteſt. **In ſingulari pro parte capitis, de qua pluralem modo dici Grammatici praecipiunt.* Herenn. IV. 55. et dubitanti Graccho - - *tempus* percutit. *Similiter dixit Catullus in Nupt. Jul. et Manl.* 159. tempus tremulum.

TENACITAS. Nat. D. II. 47. quaedam animalia unguium *tenacitate* cibum arripiunt.

TENDICULAE. Caecin. 23. aucupia verborum et literarum *tendiculae*: *ſunt interpretum legis aut edicti, cum in literis et verbis calumniantur et literam nimis contra verum et aequum urgent.*

TENDERE. *offerre, porrigere.* Or. I. 40. opem amicis et prope cunctis civibus lucem ingenii et conſilii ſui porrigentem atque *tendentem*. **contendere, pugnare.* Fin. II. 5. quid ergo *tendit*? *v. Daviſ. ad h. l. Hoc ſenſu Livio in primis uſitatum. v. Gron. ad XXIII.* 14. *XXXII.* 32.

TENEBRAE. *perturbatio reipubl., bellum civile.* Roſc. Am. 32. qui, tamquam ſi offuſa reip. ſempiterna nox eſſet, ita ruebant in *tenebris*, omniaque miſcebant. Sen. p. R. 3. ex ſuperioris anni caligine et *tenebris*. Dom. 10. quae tu in illis reipubl. *tenebris* - - conſtituiſti: *ibid.* 44. illis tantis *tenebris*. cf. ad Div. XII. 13. *Att. VII. 11. quaeſo, quid agitur? mihi enim *tenebrae* ſunt. *tenebrae *ſunt etiam hominum abjectorum et humilium et pravorum.* Sen. p. R. 14. mens oppleta ſordibus ac *tenebris*: *unde* Piſon. 16. tenebras *appellat hujusmodi hominem.* *tenebrae *ſunt etiam hominis, ita in anguſtias redacti, ut aeſtuet, neſciatque, quid agat.* in Caecil. 14. qui tibi aeſtus, qui error, qui *tenebrae* erunt. **de vehementi animi commotione, triſtitia, etc.* Tuſc. III. 34. ſi quid *tenebrarum* obſudit exilium.

TENEBRICOSUS. *cui tenebrae offuſae ſunt, ut videre verum non poſſit.* Acad. IV. 23. eſſe ſenſus quidem non obſcuros dicit, nec *tenebricoſos*, ſic enim appellat eos - - Chius Metrodorus. *Vatin. 5. *tenebricoſiſſimum* illud tempus ineuntis aetatis tuae patiar latere: h. e. *quo adhuc obſcurus et ſordidus, abjectus homo eras; ut ex ſequentibus intelligitur.*

TENEBRICUS. Tuſc. II. 9. *tenebrica* plaga.

TENER. *de omnibus rebus dicitur, de quibus* mollis *dici ſolet.* Or. III. 45. nihil eſt tam *tenerum* neque tam flexibile, - - quam oratio. *nempe* oratio tenera *eſt, quatenus variis modis collocatione et numero formari poteſt, ut cera, vox, etc. cf. Flexibilis: ſed aliter dicitur* tenera oratio, Brut. 9.

Pha-

Phalereus primus inflexit orationem, et eam mollem *teneramque* reddidit: *nempe de eo genere, quod nitidum, γλαφυρόν dicitur, in quo nulli nervi, nulla asperitas judicialis, nulli aculei; sed quod totum ad delectationem comparatum est.* * Div. I. 31. poëma *tenerum* et moratum et molle: h. e. *quod propter mores, planissime expressos, multum suavitatis habet.* * *qui facile sensu alicujus rei commovetur.* ad Div. V. 21. *teneriore* animo esse. Tusc. III. 6. est in animis *tenerum* quiddam atque molle, quod aegritudine, quasi tempestate quatiatur. * Att. VI. 2. insula tenera *dicitur Cyprus, propter mollitiem incolarum.*

TENERE. *tangere.* Har. R. 11. terram *tenere* non potuit. *sic recte interpretatur Graevius, quem vide.* * *sustinere, ne labatur res et intereat.* Or. III. 45. terra *tenetur* nutu suo. Nat. D. II. 54. vita tribus rebus *tenetur.* * *in potestate sua habere, regere.* Sext. 19. *tenere* remp. *unde* qui tenent, *dicitur, omisso reipubl. verbo,* Att. II. 18. VII. 12. Mur. 38. totam remp. in hac causa *tenetis* et gubernatis. ad Div. XI. 16. cum equitum centurias *teneas*, in quibus regnas. Att. X. 11. ego meum facile *teneo.* * *continere, reprimere.* Fin. II. 7. *tenere* se non potuit. cf. Acad. IV. 4. Verr. III. 1. *tenere* cupiditates. * *consequi, quod velis, conficere rem.* ad Div. I. 1. res aliter *teneri* non potest. Sext. 32. res jam manibus *tenetur.* Agr. II. 17. qui per cursum rectum regnum *tenere* non potuerunt: *sumta a navigatione formula, in qua nautae dicuntur* portum *tenere, ut* ad Div. I. 9. * *assequi, intelligere.* Sext. 10. reconditos sensus alicujus *tenere.* * *uti.* Tusc. IV. 3. quia nihil prolatum erat melius, id, quod erat, *tenebant.* Flacc. 23. jam id videro; sed primum illud *tenebo.* * *retinere, obtinere, tueri.* Muren. 28. *tenebatur* opera illius imperium. Att. XIII. 48. *tenere* hereditatem. Verr. III. 75. *tenere* pecuniam publ. *ibid.* 73. quod pretium constituisset, id civitatibus auferre: quod a populo Rom. accepisset, *tenere.* Act. I. Verr. 8. sed nos non *tenebimus* judicia diutius. ad Q. Fr. II. 6. vix *tenebat, sc. familiam gladiatorum, quia alere non poterat: simile est* tenere matrimonium alicujus. Coel. 14. * *quemadmodum* retineri *dicuntur homines in legendo, audiendo, etc. sic* tenere *etiam, quae delectant, et faciunt, ut audire, legere, videre, etc. velimus.* Or. 62. *teneri* ab oratore. Coel. 11. ingenio alicujus *teneri*: h. e. *audire aliquem libenter, quod ingeniose dicit.* ad Div. VII. 20. a quo etiam advenae *teneri* solent. * *retinere, morari, non dimittere.* ad Div. X. 31. *tenuit* tabellarios. ad Q. Fr. II. 1. se Senatum negavit *tenere.* ad Div. XI. 16. non *tenebo* te pluribus. Verr. I. 13. ne diutius *teneam.* * *reticere.* Or. II. 54. ea, quae occurrant, cum falsissime dici possint, *tenere.* * *capere, captum tenere in re aliqua, ut se expedire non possit.* Quint. 20. hic te, inquit, *teneo. formula, qua utimur, cum quis dixit aliquid, quo convinci res, de qua agitur, potest.* Nat. D. I. 26. in Nausiphane *tenetur*: h. e. *se explicare non potest, ut dicat, cum a se non auditum.* * teneri *dicuntur, quae deprehenduntur, et qui in re aliqua, crimine, deprehenduntur; qui, quoniam rem negare non possunt, atque adeo convicti sunt, propterea* teneri *dicuntur, qui convicti sunt alicujus criminis, et se expedire non possunt.* Verr. II. 40. *teneri* in maleficio. *add.* III. 76. 89. Caecin. 2. facile *tenerentur* testibus. *ib.* I. 1. manifesto *tenetur.* Flacc. 16. in minimis rebus saepe res magnas vidi deprehendi ac *teneri.* Cluent. 30. tenentur uno in loco HS. IↃↃXL: *tenentur* apud judicem. *ibid.* 44. argumento crimen *tenetur.* Nat. D. III. 30. dolus *tenetur* tum, etc. * *vincere,*

cau-

a membris corporis humani ſucculentis, et hinc teretibus, quae in primis pulchra ſunt: unde teretia brachia, teretes cervices laudantur. teres *igitur* oratio *eſt, quae habet copiam rerum et verborum, et ornamentorum, neque tamen nimiam, ne tumor conſequatur, quo accedente, ut membrum in corpore, ſic oratio tumida et deformis ſit.* *Or. 9. Opt. gen. d. 4. aures *teretes, dicuntur acutae, ad judicandum de oratione apta.*

TERGIVERSATIO. *pro cunctatione quavis*, Mil. 20.

TERMINARE. Offic. III. 33. bona voluptate *terminare*: h. e. *in voluptate finem bonorum, ſummum bonum ponere.*

TERMINATIO. *finis.* Fin. V. 19. *terminatio* rerum expetendarum. Or. 53. *terminatio* aurium, i. e. *menſura.*

TERMINATUS. *numeroſe cadens.* Or. 5. oratio *terminata.*

TERRIPAVIUM *et*

TERRIPUDIUM. *quid ſit?* v. Div. II. 34.

TERRITORIUM. *ager urbi attributus.* Phil. II. 40. aratri vomere portam Capuae paene perſtrinxiſti, ut florentis coloniae *territorium* minueretur. *v. inpr. Salmaſ. ad Pollionis XXX tyr. p.* 317.

TERUNCIUS. *int. numus, fuit olim quadrans, qui tres aſſis uncias continebat.* ad Div. II. 17. Att. VII. 2. *hinc quoniam tota hereditas aſſe ſignificatur,* ex teruncio heres Att. VII. 2. *eſſet, qui quartam partem accipit, ex vetere vi teruncii. Sed conſtat, Ciceronis aetate teruncii illam ſignificationem, qua quadrantem valebat in ratione denariaria, abolitam fuiſſe, et in ſeſtertiaria, quae invaluerat, ratione fuiſſe quadrageſimam partem ſeſtertii, ut ante denarii. Seſtertii autem tum quatuor aſſibus erant. heres ergo* ex teruncio *eſt heres* ex uncia et quinque ſcriptulis*: niſi tamen in re hereditaria manſit vetus ratio loquendi. Et illud* ad Div. II. 17. *teruncium* non attigit quisquam, *eſt forma loquendi, ex antiquis temporibus reliqua, qua ſignificatur, nullam, nec minimam partem quemquam cepiſſe. v. Gronov. Sest. II.* 1.

TESQUA. Fragm. incert. p. 108. *e Feſto: loca aſpera et difficilia, quem vide.*

TESSERULA. Or. III. 43. *eſt lapillus in pavimento, unde opus teſſellatum, quod idem eſt cum vermiculato: de quo infra. Salmaſ. ad Solin. p.* 854. *add. Caſaub. ad Sueton. Caeſ.* 47.

TESTA. *tegula, imbrex.* Dom. 23. neque illa manus copiae Catilinae caementis ac *teſtis* tectorum meorum ſe famem ſuam expleturas putaverunt.

TESTAMENTARIUS. *ſubjector teſtamenti, falſarii genus.* Off. III. 17. Sext. 17. *Verr. I. 42. lex *teſtamentaria. v. Ind. Legg. Lex Cornelia.*

TESTARI. *de factis, pro* teſtatum facere. Sull. 14. niſi publicis monimentis *teſtatus eſſem.*

TESTES. *teſticuli,* ad Div. IX. 22.

TESTICULI. Herenn. III. 21. *pro ſcroto, crumena ſcortea, e pelle teſticulorum arietinorum, quam reus fingitur tenere medio, ſc. digito, ad ſignificandam hereditatem, cujus cauſa veneno hominem occidiſſe arguitur. Ita recte interpretatus eſt Politianus Miſcell. c.* 62. *Sic ap. Varr. R. R. III.* 17. veſica *pro crumena e veſica: quo genere etiam hodie utuntur plebeji. v. ibi Gesnerus.*

TESTIFICARI. *teſtibus adhibitis tabulas et ſyngraphas facere, teſtibus confirmare, teſtatum facere.* Quint. 6. *teſtificatur,* Quintium non ſtitiſſe. Tuſc. V. 11. *teſtificaris,* quid dixerim. Cluent. 51. voluit *teſtificari,* etc. *vid. Hotomann. ad Quint.* 6. *Silvium*

ad

lis fuerit, colligi poteſt e Plin. XXXIII. 9.

THREX. Provinc. Conſ. 4. *genus gladiatoris, dictum ab armis thracicis, de quibus ſtatim dictum. v. de hoc genere Lipſ. Saturnal. II. 9.*

TIBICEN. Mur. 12. quid huic tam loquaciter litigioſo reſponderet ille, unde petebatur, non habebat. *Transit* idem JCtus *tibicinis latini modo.* etc. *ſenſus eſt: JCtus componit non modo formulam, qua petitor utatur, ſed etiam ei, a quo petitur. Simili ſenſu eadem formula uſus eſt Quintil. Inſtit. Or. VII. 1. de eo, qui petitoris et deſenſoris cauſam agit, aut ſaltem pro utraque parte probationes invenit. Unde autem ducta ſit haec formula, non convenit inter interpretes. Camerarius, Sylvius, Turnebus, aliique capiunt de tibicine, qui in ſacrificiis praecinebat, (neque enim ullum ſacrificium ſine tibicine, v. Dom. 47. Liv. IX. 30.) eumque putant a ſiniſtris tibiis ad dextras transiiſſe. Sed recte monuit Graevius, de hoc more nusquam aliquid legi. Immo vero ex monumentis priſcis, in quibus ſacrificia exhibentur cum tibicine, cernitur, in ſacrificiis tibicinem unam tantum tibiam inflare. Transitus tibicinis a dextris tibiis ad ſiniſtras porro ſit, ut a ſono graviori ad acutiorem cantus traducatur: dextrarum enim tibiarum gravis, ſiniſtrarum acutus eſt ſonus; ut ostendit Salmaſ. ad Vopiſc. Carin. c. 19. p. 826. et ad Solin. p. 84. ſqq. ubi accurate de tibiis dextris et ſiniſtris, paribus et imparibus egit. Ea mutatione ſoni in ſacrificiis non eſt opus, ubi maximam partem propterea adhibetur tibicen, ut in aurem ſacrificantis canat, ne quid audire poſſit, quod ſacra turbet. vid. Spondalia. Tibiae porro in ſacris dicuntur* praecentoriae, incentivae. Solin. 11. *Eae ſunt dextrae, ut ad eum locum ostendit Salmaſius, et ad Vopiſcum l. c. p. 827. a. Nullae igitur in ſacris ſiniſtrae tibiae, nullus a dextris ad ſiniſtras transitus. Ferratius in Epiſt. in Or. Cicer. p. 432. putat, alludi ad ſacrificia in monte Albano, ubi credibile ſit, unum eundemque tibicinem in omnibus ſacrificiis praecinuiſſe, et ab uno ad alterum transiſſe. Sed ea mera et leviſſima conjectura eſt. Niſi igitur cum Manutio velimus dicere, ignorari, unde haec dicendi ratio ducta ſit, probanda erit cum Cel. Gesnero ad Quintil. l. c. (Cel. Burmannus enim ibid. poſuit tantum, quid de ea ſentiat, non dixit) valde veroſimilis Graevii τοῦ πάνυ ſententia, qui ductam hanc rationem e ſcena dicit, in qua tibicen hiſtrionum actionem moderabatur, adeoque, ut JCtus ab petitore ad eum, unde petebatur, ſic ab uno hiſtrione ad alterum ſe convertebat, et unumquemque cantu tibiae juvabat. vid. Liv. VII. 2. et ibi Gronov. Salmaſ. ll. cc.*

TINNIO. *ſolvo pecuniam.* Att. XIV. 21. ſi quid Dolabella *tinniat.*

TITUBANTER. *cum dubitatione, ita, ut intelligatur, aliquem non ſatis confidere rei, non ſatis certo rem ſcire.* Coel. 7. poſuiſtis enim, atque id *titubanter* et ſtrictim.

TITUBARE. ad Div. XII. 10. ſi quid forte *titubatum* eſt, ut in bello. *εὐφημία, pro,* ſi calamitas accepta.

TOGA. *eſt Romanorum propria veſtis, (v. Togatus) et pacis inſigne, ut ait Cicero in Piſon.* 30. Att. V. 20. *puram togam* jubeor dare. cf. VII. 8. V. 20. etc. *Eſt eadem, quae* virilis *dicitur,* Phil. II. 18. *nam toga virilis erat tota alba, ingenuorum autem puerorum et puellarum limbo purpureo circumdata. v. Praetexta.* Verrin. I. 44. eripies igitur pupillae *togam praetextam. Toga autem pura*

pura pueris dabatur in foro a Praetore, ad quem a parentibus et amicis deducebantur: et tum dicebantur forum attingere. *Sed etiam* toga *simpliciter dicitur pro virili, et pura, cum opponitur* praetextae*:* pueri *togam* sumentes, *praetextam* deponebant. Vatin. 12. *toga* pulla, *est atra, insigne luctus, de qua vid. ut et de toga, ejusque colore in universum, praeter scriptores de Re vestiar. Lips. Elect. I. 13. Manut. Quaesit. per Epist. III.* 1.

TOGATA. *int. fabula,* Sext. 55. *est, quae agitur ab actoribus togatis; in qua adeo Romanorum hominum facta et mores exprimuntur: ei opponitur* Graeca, *quae* palliata *dicitur. Graecis enim ita proprium pallium, ut toga Romanis. vid. Pallium. cf. Rutgers. Var. Lect. IV.* 19.

TOGATUS. *pro* cive Romano; *quod civibus Rom. toga propria. Itaque togati opponuntur Graecis.* Rosc. Am. 46. ipse vero *(libertus Chrysogonus)* quemadmodum passim per forum volitet cum caterva *togatorum*, videtis. *Indignum enim, libertum deduci a civibus Romanis, tamquam clientibus. vid. Hotom. ad h. l. qui male huc refert salutatores Martialis; nam salutatores* togati *dicti demum, cum toga vulgo in usu esse desiisset sub Caesaribus, de quo vid. Ferrar. R. vest. I.* 33. *Ciceronis autem temporibus toga erat communis omnibus civibus, et omni tempore gestabatur cum in urbe, tum extra urbem.* Verr. I. 29. *togati* creditores Graecorum. Or. I. 24. petam, ne has meas ineptias *(praecepta de arte dicendi)* efferatis: quamquam moderabor ipse, ne, ut quidam magister atque artifex, sed quasi unus e *togatorum* numero, atque ex usu forensi homo mediocris etc. *nempe magistros rhetorices se profitebantur Graeci: his opponuntur togati. Cave putes* togatum *poni pro patrono causarum, quod nominis causidicis sub Imperatoribus interdum tribui videmus, quod, cum non esset amplius vulgo in usu toga, tamen causidici in togis causas agebant. vid. Ferrar. l. c.* Verr. II. 62. quos produxero, qui ex Sicilia testes sunt, sive *togatum* velis, sive Siculum. *In quo loco librarii interpretamentum reposuerant:* civem Rom. *quod deinde Cujacius sustulit. v. Gruter. ad h. l.* **pro* Latino. *nam Latini quoque toga utebantur, quod aut civitate post bellum Latinum donati, aut certe socii pop. Rom. essent, et Rom. legibus uterentur.* Orat. III. 11. nostri minus student literis, quam *Latini:* tamen ex istis, quos nostis, urbanis, in quibus minimum est literarum, nemo est, quin literatissimum *togatorum* omnium, Q. Valerium Soranum, lenitate vocis facile vincat. *Etiam Gallia Cisalpina a togae usu* Togata *dicitur* Phil. VIII. 9. * togati *etiam opponuntur armatis, et ad pugnandum aptis, in quo toga impedimento est.* Caecin. 15. advocatio *togatorum.* *Off. I. 23. qui *togati* reipublicae praesunt, *opponuntur Imperatoribus.*

TOGULA. Att. I. 18. Pompejus *togulam* illam *pictam* silentio tuetur suam. Toga picta, *int. acu, est triumphantium et thensas ducentium vestis, quae et* Jovis toga *dicitur, quia sumebatur e Capitolio, ut et* palmata tunica, *quae et ipsa* Jovis tunica *dicitur. Erant enim in templis plurimae Deorum pretiosae vestes, quibus diebus festis ornarentur, ut hodie Mariae in templis Romanensium, sic Deorum statuae. Primus Gordianus propriam habuit togam pictam tunicamque palmatam. vid. Ruben. R. vest. I.* 21.

TOLLERE. *suscipere.* Verr. III. 1. quid oneris *tollant.* *tolli alicunde *dicuntur, qui locum aliquem relinquunt.* Quint. 3. *tollitur* ab atriis Liciniis. * ad Q. Fr. II. 10. ut te proficiscens non *tollerem, int.*

int. in rhedam, aut lecticam, comitem itineris ſumere. Horat. Serm. II. 6. 42. quem *tollere* rheda etc. * *laudare.* ad Div. XI. 20. quod diceret, ſe, dixiſſe, laudandum adoleſcentem, ornandum, *tollendum*: ſe non eſſe commiſſurum, ut tolli poſſit. *nempe ambigue dictum erat τὸ* tollendum, *quod ſignificare poterat, laudandum et interficiendum. vid. Manut. ad h. l.* Att. II. 25. *tollere* alicujus laudes in aſtra. Or. III. 26. *tollere* altius dicendo. * Nat. D. III. 33. at Phalaris, at Apollodorus poenas *ſustulit*: h. e. *dedit, ſolvit.* * liberos tollere, *eſt agnoſcere natos pro ſuis liberis, et educare: unde deinde dicitur pro, creare liberos.* Div. I. 21. puerum, Priamo, qui foret poſt illa natus, temperaret *tollere.* * *tollere* diem. Legg. III. 18. *quod alias dicitur* eximere dicendo. * *negare.* N. D. I. 30. verbis reliquiſſe Deos, re *ſustuliſſe.* ibid. 31. *tollamus* omnia, quae aut hiſtoria, aut ratio nova affert. *et ſimiliter pluribus locis.*

TOPIARIA. *eſt ars non modo herbis, hedera, aliisque, areolas hortorum veſtiendi et ornandi, ſed etiam ex fruticibus et virgultis, ut buxo, myrto, acantho, aliisque, flectendo, tondendo, varia horti ornamenta conficiendi.* ad Qu. Fr. III, 1. *topiariam* facere videntur. *Hinc dicitur*

TOPIARIUS. *ibid. topiarium* laudavi: *quamquam alii h. l. neutro genere dictum de opere topiario putant. v. viros doct. ad Plin. III. 19. Salmaſ. ad Spartian. Hadr. c.* 10. *pag.* 89. *Chriſtius in Villatico pag.* 96. *Lauben, bedeckte Gänge.* topiariorum *non ſemel mentio in Lapidibus ap. Gruter. p. DCLI.* 8. 9. *etc.*

TOPICE. Top. 2. *eſt ars inveniendi rhetorum, quam, auctore Ariſtotele, explicavit Cicero in Topicis.*

TOREUMA. Verr. II. 52. *toreumata* ſane nota ac pretioſa auferuntur. *ibid.* IV. 18. habere eum perbona *toreumata*; in his pocula duo quaedam -- Mentoris manu ſummo artificio facta. Piſ. 27. *toreuma* nullum. Toreuma *poculum, auro argentove caelatum eſſe, multis disputat Salmaſius ad Solin. p.* 735. *ſqq. nec fieri torno, ut quidam exiſtimant, ſed caelo. tornus τορνεύεται, caelum τορεύεται; unde caelatores τορευταί, tornatores τορνευταί. cf. Bentlej. ad Horat. Art. Poët. v.* 441. *Sed tamen Cicero Verr. II.* 52. *diſerte diſtinguit* toreumata *et* opera caelata: *fuitque Mentor ſculptor, non caelator. Vide, an ſint ſculptilia e ligno, ebore, etc. quae fiunt ſcalpello: quale fuit Virgilianum in Eclogis poculum, Mentoris manu factum. Ovid. Met. X.* 248. ſculpſit ebur.

TORMENTUM. *cruciatus.* ad Div. VI. 7. *tormentum* caecae ſuſpicionis. * Tuſc. V. 1. quod etſi probatu difficile eſt, propter tam varia et tam multa *tormenta* fortunae: *ſc. quibus expoſita eſt virtus, ut in Ep. ad Div. dicit, omnibus fortunae telis eſſe expoſitam vitam noſtram. Hinc machinae nomen ponitur, qua tela conjiciuntur.*

TORMINOSI. *qui?* Tuſcul. IV. 12.

TORNARE. *rotundum facere.* Univ. 6. Deus mundum ita *tornavit*, ut nihil fieri poſſit rotundius.

TORPEDO. *piſcis genus.* Nat. D. II. 50. *torpedines* torpore ſe tutantur: *unde ſc. et nomen duxerunt.*

TORQUERE. *convertere.* Inv. I. 21. quod uterque *torquere* ad ſuae cauſae commodum debet. Legg. I. 10. opinionum vanitas imbecillitatem animorum *torquet* et flectit, quocumque coepit. Coel. 6. huc et illuc *torquere* et flectere ſuam naturam; *de homine omnium obſequi ſtudiis volente, et, prout res et locus poſtulat, ita mores et vitam inſtituente.* * *excutere, accurate explorare.* P. Sull. 28.

* *eft*

* *est etiam verbum scenicum: nam actores dicuntur* personas tractare. Rosc. Com. 7. cujus *personam* praeclare Roscius in scena *tractare* consuevit. * tractari in re aliqua *dicuntur, qui in ea saepe multumque versantur.* Arch. 2. et in ejusmodi persona, quae propter otium ac studium, minime in judiciis periculisque *tractata est. Burmannus ad Ovid. Rem. A.* 381. *male probat Passeratii interpretationem: e formula illa, cum poëtae* personam aliquam tractare *dicuntur. Nam hoc est inducere agentem, loquentem, quod h. l. non convenit.*

TRACTATIO. Or. 35. *tractatio* rerum efficit admirabiliorem orationem. nam ipsae quidem res in perfacili cognitione versantur. *nempe tractatio est modus et ratio, qua res ab oratore dicuntur et ornantur.* Or. III. 23. *tractatio* (rerum) ex se gignit aliquid, quod etc.

TRACTATUS, *ûs.* Or. III. 23. *tractatu* ipsarum artium delectari. *est de iis, qui nihil aliud agunt, de professoribus earum.*

TRACTATUS. *adj. versatus. v. Tractare, extr.* **considerando et discendo cognitus.* Or. 33. orator habeat omnes philosophiae notos et *tractatos* locos. cf. Or. III. 14. * *actus, gestus.* Herenn. IV. 24. vita honeste *tractata.* * *compositus, factus.* Or. 67. incisim et membratim *tractata* oratio: *nisi scribendum* tracta.

TRACTUS, *ûs.* Or. II. 13. *tractu* orationis levi et aequabili perpolivit opus. *aliter est* tractus verborum Or. II. 50. *de pronunciatione tarda.* * Div. II. 46. plus terrarum situs, quam lunae *tractus*, ad nascendum valere. Lunae tractum *recte vir doctus in Obs. Misc. a Cel. Dorvillio curatis, Vol. III. pag.* 17. *interpretatur cursum, motum et omnem faciem lunae cum spatio, quod percurrit. Sic* siderum tractus *est ap. Manil. I.* 532. *III.* 360. *quod de ortu et progressione eorum intelligit Cortius ad Sallust. Jugurth. p.* 634. *Nempe si ita Cicero scripsit, ita capiendum: sed in* Tactus *ostendimus, meliorem nobis videri lectionem,* tactus lunae: *ubi vid.*

TRACTUS. *adj. inceptus, initium habens.* Brut. 6. ab isto initio *tractus* sermo. Nat. D. II. 55. venae a corde *tractae* et profectae in omne corpus ducuntur. * *saepe dilatus.* Milon. 9. comitia *tracta.* * *lenis, sine asperitate.* Or. II. 15. *tractum* genus orationis. Or. 20. in historia *tracta* quaedam, et fluens, expeditior, non haec contorta et acris oratio.

TRADERE. *commendare.* Verr. III. 12. non a patre isti *traditi.* ad Div. V. 5. totum hominem tibi *trado* de manu in manum, ut ajunt. * tradere se alicui *etiam dicuntur, qui ab eo in arte aliqua erudiri volunt.* Phil. II. 2. te in disciplinam meam *tradideras.* Brut. 89. cum Philo Romam venisset, totum ei me *tradidi*, admirabili quodam ad philosophiam studio concitatus. Inv. I. 3. *traderent* se *in* studium quietum. **est etiam verbum juris in abalienationibus, ut* traditio Top. 5. *extr. Hinc eleganter* ad Quir. p. R. 6. cum duo Consules emti pactione provinciarum auctores se inimicis reip. *tradidissent.*

TRADITIO. *verbum juris, de abalienatione rerum mancipi, quae fit per nexum.* Top. 5. *extr.* abalienatio est ejus rei, quae mancipi est, aut *traditio* alteri nexu, aut in jure cessio.

TRADUCERE. Brut. 53. *traducere* a severitate *in* hilaritatem. Verr. II. 78. ab ejus infamia - - vestros animos *in* aliam partem - - *traducat.* **sustinere, exsequi.* Attic. V. 9. summa abstinentia munus hoc extraordinarium *traducemus.* * traducere equum *dicuntur equites, cum in transvectione a Censore, non ademto equo, transeunt.*

cerem, ut legere et intelligere possent eorum scripta, e. c. latine vertendo.

TRANSIRE. ad Div. IX. 1. facile me, quae impendeant, *transiturum.*

TRANSIGERE. *de scribentibus et dicentibus, cum alicujus rei explicationem aut argumentum absolverunt.* Inv. I. 25. ut prima quaeque pars, ut posita est in partitione, sic ordine *transigatur.* Orat. 40. ut proponat, quid dicturus sit, ut, cum *transegerit* jam aliquid, definiat.

TRANSITARE. Att. V. 21. est *transitans, sed e correctione Manutii.*

TRANSITIO. Nat. D. I. 18. doceat, eam esse vim et naturam Deorum, ut -- imaginibus, similitudine et *transitione* perceptis, cernatur. cf. *ibid.* 37. 39. *hoc est illud, quod est apud Diog. Laërt. L. X. Sect.* 139. τοὺς θεοὺς λόγῳ θεωρητοὺς εἶναι, -- οὓς δὲ, κατὰ ὁμοειδίαν ἐκ τῆς συνεχοῦς ἐπιῤῥύσεως τῶν ὁμοίων εἰδώλων ἐπὶ τὸ αὐτό. *v. ap. Ciceronem ibid. c.* 38. *init.*

TRANSLATIO. Inv. I. 8. actio *translationis* et commutationis indigere videtur. *v. Translativus.* Verr. IV. 42. nomen suum isti ad *translationem criminis* commodaturum: h. e. *passurum, ut crimen suum Verres in ipsum transferre possit.*

TRANSLATIVUS. Invent. I. 8. *translativa* constitutio, *quid sit?*

TRANSMITTERE. *committere, attribuere.* Manil. 14. quis dubitat, quin hoc tantum bellum Pompejo *transmittendum* sit? **tribuere. ibid.* 1. tempus amicorum temporibus *transmittere.* **mare transire.* Att. VIII. 5. Lentulum ante *transmissurum.* Fin. V. 29. maria *transmisit.*

TRANSSCRIBERE. Nat. D. III. 30. *transscribere* tabulas publicas: *describere corrumpendi causa: ut* Cluent. 24.

TRAPEZOPHOROS. ad Div. VII. 23. *signum, quod mensam fert.*

TREVIRI. *v. Triumviri.*

TRIBUARIUS. *ad tribus pertinens.* Planc. 15. quod judiciorum genus si est aequum nulla in re, nisi hac *tribuaria. ibid.* 19. haesitantem te in hoc sodalitiorum *tribuario* crimine. Res tribuaria *et* crimen tribuarium *dicitur, quo objecta est Plancio tribuum corruptio.*

TRIBUERE. *distribuere.* Or. 33. ut in eas partes *tribuatur* oratio. ad Div. XIII. 70. *tribuere* in vulgus. conf. Invent. I. 5. 55. Tuscul. II. 21. **imponere, mandare.* Or. III. 36. plus attulisti, quam tibi *est tributum* a nobis. *tribui *dicuntur, quae habemus, etiam non accepta.* Legg. I. 3. si mihi ullum *tribueretur* tempus vacuum. * in Pison. 27. *tribuit* se comitem, *pro praebuit, dedit: sed Lambinus et Graevius corrigunt* praebuit.

TRIBUNAL. *est suggestum, in quo ponitur sella magistratus, jus dicentis, aut judicium, sive in urbe, sive in provincia, exercentis, in castris autem Imperatoris judicantis. Primo suggestum fuisse, non sellam, uti nonnulli interpretantur, patet ex eo, quod distinguuntur* tribunal *et* sella. Verr. II. 38. Praetor *de sella ac tribunali* pronunciat. *et sic est saepissime. In urbe ligneum et mobile fuisse, patet ex* Vatin. 9. feceris ante rostra pontem, *continuatis tribunalibus*, per quem Consul -- non in carcerem, sed ad supplicium et ad necem duceretur: *deinde ex Sueton. Caes.* 84. *ubi Caesaris corpus in foro combustum dicitur congestis subselliis ac tribunalibus, quod etiam in corpore Clodii factum est. Praetores Romae et in provincia in tribunali sedisse jus dicentes aut ju-*

judicia exercentes, ex pluribus Ciceronis locis, quos partim protulimus, partim proferemus, patet; de Imperatoribus in caſtris juvat unum locum afferre ex Liv. XXVIII 27. ubi Imperator Scipio dicit: Albium et Atrium ſediſſe in tribunali P. Scipionis. *Sed hoc erat plerumque e ceſpite congeſto, ut demonſtravit Lipſius ad Tacit. Annal. I. 16. vid. tamen inprimis Spanhem. de Uſ. et Pr. N. Disſ. XIII. p. 628. In tribunali autem, quoniam ſatis amplum erat, una cum Praetore urbano ſedebant, quos ſibi in conſilium advocaverat.* Orat. I. 37. nobis *in tribunali* Q. Pompeji Praetoris urbani ſedentibus etc. *conf. Sueton. Tib. 33. in tribunali autem Quaeſitoris, cum cauſa ageretur, amici ejus, qui cuperent audire oratores cauſam agentes.* Brut. 84. volo hoc oratori contingat, ut, cum auditum ſit, eum eſſe dicturum, locus in ſubſelliis occupetur, *compleatur tribunal*, gratioſi ſcribae ſint, in dando et cedendo loco. * *Ceterum, quod ad figuram attinet tribunalis, ex numis patet, fuiſſe quadratam. Hanc figuram ergo tribuemus militaribus, forenſibus. Sed Vitruvius V. 1. formam ſemicircularem facit, nempe lapideorum et perpetuorum, quae in baſilicis erant; de iis enim ibi ſermo, non de omnibus: atque id ſubjecta a Vitruvio ratio docet. Sed quod de his Vitruvius dicit, male quidam ad univerſa transtulere.*

TRIBUNITIUS. Act. I. Verr. 16. Lex *tribunitia. v. Ind. Legg.*

TRIBUNUS. *tria genera Tribunorum ſunt apud Ciceronem.* 1) Tribuni plebis, *de quorum inſtitutione, cauſis, juribus tirones cognoſcant ex Liv. II. 33. conf. Ind. Legg. in* Leges ſacratae. *Sublata eſt tribunitia poteſtas poſtea, re et nomine, ad tempus, cum Decemviri legibus ferundis conſtituti eſſent. Liv. III. 32. reſtituta ibid. 54. ſublata iterum re, nomine relicto, a Sulla Dictatore. Cic. Legg. III. 9. Caeſ. Bell. Civ. I. 5. In quo tamen ſcrupulum injicit locus Ciceronis Verrin. I. 60. de quo vid. Ind. Legg. in Lege Cornelia tribunitia: reſtituta iterum a Cn. Pompejo. Eorum poteſtas antiquiſſima et prima fuit interceſſio contra decreta Senatus et magiſtratuum; ſed ea poſtea aucta. Poſt tempora Sullae et Ciceronis aetate, quae huc inprimis pertinet, Senatores Tribuni fuere, in Senatu ſedere, ad Senatum referre potuere, (v. ad Div. I. 1.) edicere, ut Senatus conveniret, ibid. XI. 6. etc. conf. Lipſ. Elect. II. 13. Torrent. ad Sueton. Aug.* 10. 2) Tribuni militares. ad Qu. Fr. II. 14. *ſunt autem Tribuni militum in legionibus, ut Praefecti in turmis, ſubjecti Legato, ut ipſis Centuriones, v. ad Div. XV. 4. Creati ſunt modo a populo, modo ab Imperatoribus. Ab his creatos docet locus* ad Qu. Fr. II. 15. M. Curtio *tribunatum* a Caeſare petivi, (nam Domitius ſe derideri putaſſet, ſi eſſet a me rogatus. hoc enim eſt ejus quotidianum: ſe ne *Tribunum mil.* quidem facere. etiam in Senatu luſit Appium collegam, propterea iſſe ad Caeſarem, ut aliquem *tribunatum* auferret,) ſed in alterum annum. *A populo creatos innuitur* Act. 1. Verr. 10. tres hi homines veteres *Tribuni militares* ſunt deſignati, ex Kal. Jan. non judicabunt. *De hac re adſcribam tironum cauſa locum Aſconii ad l. c. Tribunorum mil. duo genera ſunt: primum eorum, qui* Rufuli *dicuntur, de quibus Feſtus in h. v.; hi in exercitu creari ſolent: alii ſunt* Comitiati, *qui Romae comitiis deſignantur. Sed de hac re vid. e Livio aliisque erudite disputantem Lipſium Milit. Rom. II. 9. In eo variatum eſſe, ut mox Tribuni a populo, mox ab Imperatore crearentur, mox univerſi, mox pro parte, locis plurimis Livii patet. v. XXVII. 36. XLII. 31. XLIII. 12. XLIV. 21.* 3) Tribuni aerarii. Planc.

Planc. 8. *sunt ordinis plebeji: itaque cum lege Aurelia judicia cum omnibus ordinibus communicata essent, de plebe judicarunt Tribuni aerarii.* ad Q. Fr. II. 16. 6. Att. I. 16. *Per eos militibus pecunia stipendiorum numerabatur, ut est auctor Festus. In eorum nomine facete ludit* Cic. Att. l. c. *ubi de judicio Clodiano: Tribuni* non tam aerati, *(h. e. divites)* quam, ut appellantur, *aerarii*: h. e. *aere corrupti.*

TRIBUS. *sunt partes populi, in quas descriptus est pro loco et regione, quam habitant cives Rom. ex instituto Romuli. v. inprimis Sigonium, de tribubus accurate disputantem et Ant. Jur. Civ. R. L. I. 3. * Ciceronis tempore XXXV tribus fuere, quarum nomina v. supra post Indic. Histor. Mutata est aliquantum ratio tribuum, cum Q. Fabius M. fecem urbanam omnem in quatuor urbanas tribus conjecit. v. Ind. Hist. in Q. Fabius: a quo tempore honestius fuit, in tribu rusticana esse, quam in urbana, et nota censoria, e rusticana in urbanam conjici.* Cluent. 43. *tribu* moveri. *A tribubus dicuntur comitia tributa, de quibus v. Comitia. Sed sit tamen non semel apud Ciceronem mentio tribuum in comitiis centuriatis*, v. c. Agr. II. 2. me non extrema *tribus* suffragiorum, sed primi illi vestri concursus -- Consulem declaravere. *Id quale sit, tironum causa verbis J. Fr. Gronovii docebimus ex Observ. L. IV. c.* 1. *p.* 5. Multitudine civium in immensum aucta, unaquaque in tribu permulti erant diversarum, imo omnium classium cives, jamque singulae classes in unaquaque tribu plures faciebant centurias tam juniorum, quam seniorum. Hinc Cicero in Or. pro Plancio *centuriam* vocat *unius tribus partem.* Ergo comitiis centuriatis ex tribubus XXXV sorte una tribus excernebatur, ex cujus centuriis primae classis, quod quaereretur praerogativa, centuria ipsa quoque haec tribus jam praerogativae nomen acquisierat: deinde quot illius sorte ductae etiam praerogativae tribus essent centuriae primae classis, tot rursum sortes conjiciebantur in sitellam, numero, ut videtur, aliquo notatae, quo prima juniorum, vel seniorum secunda, tertia et deinceps centuriae distinguerentur: tum quam centuriam designans sors excidisset, ea erat praerogativa centuria. Hinc factum, ut, quemadmodum ob centuriam praerogativam etiam tribus, in qua continebatur, praerogativae nomine gaudebat, sic etiam tribus nomen daretur illi centuriae, atque adeo promiscue interdum haec duo vocabula *centuriae* et *tribus* hac in re comitiali usurparentur. *Haec ille. Apud Florum etiam extra rem comitialem* tribus *pro* centuria equitum *dici, viderunt viri docti I.* 1. 5. *ubi v. Duker. Ex quo intelligitur, eo tempore centuriam et tribum promiscue dictas. Ceterum illam rationem, centuriae praerogativae sorte capiendae, quam Gronovius explicat, apparet, de tribubus rusticanis tantum accipiendam esse, quod in tribubus urbanis eo tempore primae classis centuriae esse non potuerunt: quod vir magnus monere praetermisit, scilicet, ut opinor, quia etiam non monitis in mentem debebat venire.*

TRIBUTARIUS. Verr. IV. 66. multum apud illum recentes nuncios multum tabulas non commendaticias, sed *tributarias* valuisse. *Facete* tributariae *dicuntur literae, quibus pecunia promissa erat, aut quibuscum una pecunia missa.*

TRIBUTIM. *per tribus, in tribus.* Att. XIV. 15. Scaurus in populo *tributim* domi suae satisfecerat. Muren. 32. si gladiatoribus *(h. e. in ludis gladiatoriis)* vulgo locus *tributim* esset datus. cf. 34. Flacc. 7. *tributim* et *centuriatim* descriptis ordinibus, classibus, etc.

TRIBUTIO. *distributio. (v. Tribuere.)* Nat. D. I. 19. *tributio* aequabilis.

TRIBUTUM. *quomodo a* vectigali *differat, et* tributarii ſtipendiariique *a* vectigalibus, *v. in Stipendiarius. Sed omnis pecunia collata a pluribus in medium, quam collectam dicimus, appellatur tributum.* Verr. III. 42. Imacharenſes *tributum facere* coëgiſti, ut Apronio darent HS. XX millia. *vulg.* ferre. ad Div. III. 7. querebare, quod Legatos *tributa exigere* vetarem: i. e. *collectam facere.*

TRICAE. Att. X. 8. domeſticae *tricae, ſunt difficultates rei familiaris.*

TRICARI. *tergiverſari, moras facere.* Att. XV. 13. Dolabella ſcripſit, ſeſe de attributione omnia ſumma feciſſe: Vectenum accuſat: *tricatur* ſcilicet. *ibid.* XIV. 19. Publilius tecum *tricatus eſt.* i. e. *non clare locutus eſt et mentem aperuit.*

TRIENS. *tertia pars hereditatis: eſt enim proprie tertia pars aſſis.* Att. VII. 8. Dolabellam video Liviae teſtamento eſſe in *triente.*

TRIERARCHUS. Verr. I. 20. etc. *eſt Praefectus triremis, quem creat civitas, quae navem ſuo ſumtu aedificatam praebet. Alio ſenſu eſt apud oratores Graecos, v. c. Demoſthenem de Coron.* 30. *nempe ibi ſignificat eum, qui aut ſolus ſuo ſumtu triremem aedificat, inſtruit, ac deinde ei etiam praeeſt, aut aliquid confert ad triremem aedificandam, unde* συντελής *dicitur.*

TRIETERIDES. *ſunt ſolennia Bacchi, a numero annorum, poſt quos celebrabantur.* Nat. D. III. 23. *trieterides* a Dionyſio quinto conſtitutae putantur.

TRINUNDINUM ſ. trinum nundinum. *ternae nundinae, quibus, cum cives ex agris in urbem confluerent, ut fructus agrorum et alias merces ruſticas venderent, lex in comitiis ferenda promulgabatur, ut eam etiam atque etiam conſiderare cives poſſent, et candidati magiſtratuum petebant. Ternae autem nundinae cum diebus interjectis conficiunt ſummam ſeptemdecim dierum, non, ut quidam docti viri exiſtimarunt, ſeptem et viginti. Numerandorum dierum enim initium ſit a nundinis primis, et deſinit in tertiis: nundinae autem ſecundae more latino bis numerantur, ut idem dies ſit nonus a primis nundinis, et primus in altera enneade dierum. Clare Varro R. R. II. 1. ſeptem tantum dies binis nundinis interjectos dicit.* ad Div. XVI. 12. ſe praeſentem *trinum nundinum* petiturum. Dom. 16. quod in ceteris legibus *trinum nundinum* eſſe oportet, id in adoptione ſatis eſt, eſſe trium horarum. *Scil. adoptio ſit per legem curiatam, adeoque ad eam quoque trino nundino opus eſt.* Phil. V. 3. ubi promulgatio *trinundinum. Haec commate in quibusdam edd. diſtinguuntur; neque id abſurdum eſſe dixerim: ſed poteſt etiam abeſſe diſtinctio, ut ſit ellipſis praepoſitionis* per, *ut in illo ad Div. XVI.* 12. *et alibi.*

TRIPUDIUM. *quid ſit, docet Cicero* Div. I. 15. quia, cum pulli paſcuntur, neceſſe eſt, aliquid ex ore cadere, et terram pavire, terripavium primo, poſt terripudium dictum eſt; hoc quidem jam *tripudium* dicitur: cum igitur offa cecidit ex ore pulli, tum auſpicanti *tripudium ſoliſtimum* nunciant. cf. Div. II. 8. ad Div. VI. 6.

TRISTIS. *ſeverus, juſtus.* Act. I. Verr. 10. *triſtis* judex. Coel. 6. *triſtis*, opponitur *remiſſo.* Quint. 18. natura *triſti* ac recondita fuit. Brut. 30. *triſte* ac ſeverum dicendi genus.

TRISTIUS. Cato 19. adoleſcentes gravius aegrotant, *triſtius* curan-

rantur: h. e. *acerbioribus, molestioribusque remediis.*

TRISTITIA. *ſeveritas.* Or. I. 7. *triſtitia* ſermonis. * *opponitur elegantiae et ſuavitati in oratione.* Fin. IV. 28. horridiores evadunt, aſperiores, duriores, et oratione et moribus. quam illorum *triſtitiam* atque aſperitatem fugiens Panaetius, nec acerbitatem ſententiarum, nec disſerendi ſpinae probavit. * Offic. I. 12. *cum dixiſſet, hoſtem, h. e. peregrinum, veteribus dictum eſſe, qui perduellis appellandus erat, addit:* lenitate verbi *triſtitiam* rei mitigante.

TRITONES piſcinarum, Att. II. 9. *ſunt, quos alibi* piſcinarios *vocat: ita appellat, quod ſaepe piſcinas illas viſebant et ibi ludebant vocandis mullis*, etc.

TRIUMPHALIS. in Piſon. 19. provincia, quae fuerit ex omnibus una maxime *triumphalis*: h. e. *quae maxime materiam belli triumpho digni gerendi habet, et ex qua adeo plerique Proconſules redeuntes triumphavere.*

TRIUMPHUS. Phil. XIV. 8. *triumphum pugnae* egit.

TRIUMVIR. Or. 46. *Triumviri* capitales. cf. ad Div. VII. 13. *ſunt Praefecti carcerum, (v. Liv. XXXII. 26. extr.) quibus ſuppliciorum a damnatis ſumendorum cura mandari ſolet. De iis lege Lipſium ad Tacit. Annal. V.* 9: *et quos laudat praeterea Cortius ad Salluſt. Catil.* 55. * ad Div. VII. 13. *Treviri* (Triumviri) auro, argento, aere, *int. flando feriundo. Dicti etiam* monetales, *v. Pompon. Orig. Jur.* §. 30. *de ſcriptura*: Treviri, *agunt viri docti ad Liv. XL.* 29. * Cluent. 13. ante pedes Q. Manilii, qui tum erat *Triumvir*, conſtituunt. *intellige de magiſtratu municipali. Municipiorum enim magiſtratus a numero appellantur, qui non idem in omnibus municipiis fuit.* * Treviri epulones *ſunt* Or. III. 19. *de quorum origine et jure praetextae v. Liv. XXXII.* 42.

TRIUMVIRATUS. Brut. 31. *de Q. Aelio Tuberone:* qui quidem *in triumviratu* judicaverit, contra P. Africani, avunculi ſui, teſtimonium, vacationem Augures, quo minus judiciis operam darent, non habere. *Qui fuerit hic triumviratus, non vidi, qui explicaret, praeter Corradum, ad h. l. p.* 217. *qui Tuberonem non Triumvirum agrarium, ſed monetalem aut capitalem putat fuiſſe. Quod probari non poteſt. Nam talis Triumvir quomodo tale quid judicare potuiſſet? Mihi autem non eſt dubium, quin ſermo ſit, non de triumviratu Tuberonis, qui nullus fuit, ſed de tempore triumviratus agrarii, qui fuit illius temporibus ex lege agraria Sempronia C. Gracchi. Nam cum a Triumviris agrariis M. Fulvio Flacco, C. Graccho et C. Carbone, dum agros dividerent, graves ſeditiones excitatae eſſent, ex ſententia P. Africani Senatus judicia cauſarum agrariarum a IIIviris, tamquam ſuſpectis, ad Conſulem C. Sempronium aliosque judices transferre voluit. v. Pigh. ad an.* 624. *In qua re, cum de judicibus, qui cum Sempronio judicarent, ageretur, potuit incidere, aut incidit potius illa de vacationibus Augurum quaeſtio.*

TROCHAEUS. *vulgo dicitur pes una longa et altera brevi: ſed apud Ciceronem eſt pes tribus brevibus ſyllabis, qui et* tribrachys *dicitur: quem nos autem vulgo trochaeum dicimus, choreus a Cicerone dicitur.* Or. 57. contra accidere in ſpondeo et *trochaeo*, quo alter e longis conſtaret, alter e brevibus fieret. - - *trochaeum*, qui eſt eodem ſpatio, quo choreus, cordacem appellat, quia contractio et brevitas dignitatem non habeat.

TROPAEA. Arch. 7. noſtra ſunt *tropaea. Intelligenda quaevis victoriarum monumenta, poſita in*

Phil. V. 19. vacationem militiae ipfis, liberisque eorum effe placere: extra *tumultum* Gallicum Italicumque. Rofc. Am. 6. *tumultus* proximus, *dicitur bellum Civile Sullanum. In bello autem Italico Gallicove fubito edici folebat tumultus, quod erat fummi periculi et celerrime depellendi indicium, et hanc habebat vim, ut faga fumerentur, juftitium effet, fine delectu milites fierent interdum, et vacationes nullae effent.* Sull. 11. meis confiliis, meis laboribus, - - fine *tumultu*, fine dilectu, fine armis, fine exercitu, quinque hominibus comprehenfis atque confeffis, etc. Phil. V. 12. *tumultum* decerni, juftitium edici, faga fumi dico oportere, dilectum haberi fine vacationibus in urbe et in Italia, praeterea Gallia tota. Muren. 10. fimulatque increpuit fufpicio *tumultus*, artes illico noftrae *(np. eloquentia et juris fcientia)* conticefcunt. *v. Serv. ad Aen. VIII.* 1. *cf. Budaeum ad Pandect. p. m.* 194.

TUNICATUS. Agr. II. 34. qui metus erat *tunicatorum* illorum: h. e. *de infima plebe hominum, qui tunica fine toga utebantur; unde etiam* tunicatus popellus *ap. Horatium. Sed de hac re et tunica in genere neceffaria tironibus tradita funt in Lexico Fabri: et noti funt de Re veftiaria fcriptores. * In exercitationibus campeftribus, uti, praeter campeftre, etiam tunica, modeftiae fignum in juvenibus.* Lael. 5. uteremur ludo campeftri *tunicati. ubi v. Graev.*

TURBARE. *bellum movere.* Sull. 20. fi in Hifpania *turbatum* effet. * *corrumpere.* Verr. III. 94. *turbare* reliquas fpes. * *tumultuari.* Fin. I. 10. id ne ferae quidem faciunt, ut ita ruant atque *turbent*, ut, earum motus atque impetus quo pertineat, non intelligatur. * *moleftiam alicui mala fide fallaciterque agendo creare.* Q. Fr. III. 1. ne quid ille *turbet.*

TURBO. Sext. 11. illi duo reip. *turbines. de Gabinio et Pifone.* Dom. 53. tu, procella patriae, *turbo* ac tempeftas pacis atque otii.

TURBULENTE. *animo perturbato.* Tufc. IV. 28. *turbulente* humana pati.

TURGESCERE. *perturbatum effe.* Tufc. III. 9. animus fapientis nunquam *turgefcit*, nunquam tumet. *Ductum videtur e Plauto, apud quem* turgere *fic dicitur, Cafin. II.* 5. 17.

TURMALIS. Or. II. 65. *turmales* ftatuae. *Ita facete Africanus major Corinthiis, ftatuum pollicentibus, dicebat equeftres ftatuas, quod eam ponere volebant, ubi jam multae aliorum Imperatorum effent.*

TURPIFICATUS. Offic. III. 29. *turpificati* animi foeditas.

TURPIS. *infuavis.* Or. 47. quid, fi etiam *abfugit, (np. pro* aufugit*) turpe* vifum eft.

TUTELA. Flacc. 34. *tutela* legitima. Rofc. Am. 6. Or. I. 36. *tutelae* judicium; *quo quis accufatur, quafi tutoris officium male praeftiterit, et pupillum fraudarit: etiam alibi* tutela *dicitur, ut* majeftas *pro crimine violatae tutelae*, v. c. Off. III. 15.

TYPUS. *effigies, ut clypeus.* Att. I. 10. praeterea *typos* tibi mando, quos in tectorio atrioli poffem includere.

TYROTARICHUS. ad Div. IX. 16. Att. IV. 8. etc. *genus cibi e cafeo et falfamentis, ut notatio verbi docet: fed accedebant etiam aliae res, ut Apicius docet, apud quem eft ratio* patellae tyrotarichae *conficiendae, de Art. coquin. IV.* 2. *quae apud Ciceronem* patina tyrotarichi *dicitur.*

U. V.

VACARE. Tufc. II. 26. amplitudinem animi - - omnium rerum pulcherrimam, eoque pulchriorem, fi *vacet* populo: h. e. *ut poft dicit.*

laretur, et promitteretur. 3) *ipsa dies, qua praesentia postulata et promissa est: der Termin.* Cato 7. meminere *vadimonia* constituta. Quint. 5. cum *vadimonia* dilata essent. conf. ad Div. II. 8. Quint. 16. ad *vadimonium* venire. *ibid.* deserere *vadimonium.* obire *vadimonium. De vadimonio longa est disputatio ap. Salmas. Mod. usur. c.* 16. *(in qua tamen non omnia vera, tamquam, quod p.* 696. *dicit,* vadimonium promittere *fuisse tantum sponsorum, cum de reo sit diserte apud Cicer. Quint.* 6. se jam non vadari amplius, neque *vadimonium promittere.) cf. Budaeum ad Pand. p. m.* 40. *sqq.*

VAFER. *peritus, acutus, honesto sensu:* Nat. D. I. 15. somniorum *vaferrimus* interpres. *Sic Ovid. Her. XX.* 30. juris vafer: *estque proprium JCtorum. vid. Horat. Sat. I.* 3. 130. *et ibi Acro.*

VAGARI. Offic. II. 2. *de Academicis:* non enim sumus ii, quorum animus *vagetur* errore: h. e. *nesciat, quid statuat, quid decernat.* *Or. I. 48. ne oratio *vagari* cogatur, de *λογομαχοῦσι dicitur, nulla proposita rei, de qua agitur, definitione, s. de iis, qui nesciunt via et ratione, initio a definitionibus facto, disputare.* *Or. III. 44. *vagari* verba, *et* 49. *vagari* oratio *dicitur, cum verba non sunt ita juncta, neque ipsae sententiae periodis comprehensae, ut numerus existat.* *Tusc. III. 6. deinde *vagabimur* nostro instituto: h. e. *latius et copiosius disseremus de re.* *Marcell. 9. *vagabitur* nomen tuum longe atque late, certam quidem sedem non habebit.

VAGINA. Cato 15. viriditas herbescens culmo erecta geniculato, *vaginis* jam quasi pubescens includitur.

VAGUS. Brut. 31. *vagum* dicendi genus. h. e. *copiosum. conf. Vagari.* *Or. II. 16. *vaga* quaestio *est, quae in genere versatur, non certis personis et temporibus adstricta.* **incertus.* Nat. D. II. 1. et de Diis habere non errantem et *vagam*, ut Academici, sed, ut nostri, stabilem certamque sententiam. **de oratione non composita, nec numerosa.* Orat. 23. solutum quiddam sit, nec *vagum* tamen, ut ingredi libere, non ut licenter errare videatur.

VALDE. Att. XI. 15. neque *valde* opinio *est. Sed lectio est suspecta. v. Not.*

VALLUM s. VALLUS. *munimentum circa castra, quod sit palis, qui et valli dicuntur: unde elegantes dicendi rationes.* N. D. II. 57. munitae sunt palpebrae tamquam *vallo* pilorum. *Ceterum quod Victorius Var. Lect. XXII.* 16. *ex hoc loco corrigit Xenophontem Mem. Socr. I.* 4. 6. *id improbavimus ad eum locum.* Cato 15. fundit frugem spici, ordine structum, et contra avium minorum morsus munitur *vallo* aristarum. *Utrum hi ablativi sint a* vallum, *an* vallus, *disputat, et pro ultimo stat Gronov. Obs. III.* 18. *quem sequitur, et bis* vallus *pro* vallum *recipit ap. Ovidium Heinsius A. I.* 14. 15. *Met. VIII.* 286. *Mihi utrumque rectum videtur. Nam, quod Gronovius ipse negare non audet, vallum est a palis dictum, qui et valli sunt: deinde vallum pro pluribus palis dicitur Floro II.* 18. ferre *plenius vallum* jubebantur, qui arma nescirent: *ad quem locum Dukerus mihi videtur errare, qui* hoc vallum *dicit insolentius dici pro* hic vallus. *Est enim apud Liv. VIII.* 38. *ad quem locum vid. etiam Drakenb. Ceterum* valli Romani *brevem et accuratam descriptionem legant tirones ap. Liv. XXXIII.* 5. *Att. XVI. 11. sine *vallo* Luciliano. i. e. *sine exceptione: ut bene Corradus. Lucilius dicebat, se nolle ab omnibus legi.* Persium non curo legere, D. Laelium volo. *Igitur dicit,*

se

magnifice dicere. *Orat. I. 2. ac ne forte cum aliis ſtudiis, quae reconditis in artibus, atque *in* quadam *varietate literarum* verſentur, etc. *ibid.* 3. in philoſophia difficile eſt, enumerare, quot viri, quanta ſcientia, quantaque *in* ſuis *ſtudiis varietate* et copia fuerint: *ibid.* III. 21. nam neque ſine forenſibus nervis ſatis vehemens et gravis, nec ſine *varietate doctrinae* ſatis politus et ſapiens orator eſſe poteſt. *Nempe copia literarum* varietas *dicitur, quia e variis artibus liberalibus oritur. Craſſus oratorem negabat eſſe perfectum poſſe, niſi qui omnibus artibus et literis eruditus ſit.* * *inconſtantia, infidelitas.* ad Div. X. 18. non ullam rem aliam extimeſcens, quam eandem *varietatem* atque infidelitatem exercitus. *Verr. III. 3. *varietas* decretorum: *cum in iisdem cauſis non idem decernitur.* *Sext. 34. ſine ulla *varietate* discesſio *eſt, cum in eandem omnes omnino ſententiam discedunt.* cf. Catil. III. 6. *Dom. 5. frumentum in alias terras, credo, propter *varietatem venditorum* miſerant. *Graevius negat, quid ſit* varietas venditorum, *intelligi poſſe. Itaque acute ſuſpicatur:* propter avaritiam venditorum, *nempe, ut pluris venderent frumentum. quae fere cauſa eſt, quare aliorſum ruſtici frumentum vehant. Mihi videbatur aliquando,* varietas venditorum *eſſe diverſitas pretii, quam frumento ſtatuunt venditores, cum alii majoris, alii minoris vendere volunt, eamque ob cauſam, h. e. propterea, quod incertum apud ſe eſt pretium, aliorſum mittunt ruſtici frumentum, ubi certum pretium fore ſperant. Eſt proverbium apud Latinos de oleariis in velabro, qui inter ſe ex compoſito conſentire in pretio olei ſolebant, neque alius alio majoris aut minoris vendere.* * varietas rerum *dicitur de rebus adverſis.* ad Div. XV. 7. in omni *rerum mearum varietate* amantiſſimum mei cognovi. *Sed* Dom. 86. cum a tot *rerum* tanta *varietate* divellerer, *eſt pro: a tot ac tantis tamque variis rebus.* * ad Div. VI. 2. in *varietate* adhuc eſt verſata cauſa tua.

VARIUS. Fin. II. 3. *quid proprie ſignificet? cf. Varietas.* Verr. V. 19. an hoc probabis, in aequa cauſa populorum ſine pretio *varium jus* et disparem conditionem fuiſſe. Agr. II. 29. fructibus *varius* ager: cui opponitur certa fides ſegetis, *apud Horatium.* Varietas agrorum *oritur ex varietate tempeſtatum, quae contra in nonnullis regionibus certae ſunt ita ac ſtabiles, ut raro aliter accidant.*

VAS. *dis. obſes, qui cavet populo in cauſa capitis, quae nempe vel maxime ad populum et rempubl. ſpectat, unde cauſa publica dicitur. conf. Gronov. Obſ. II.* 8. ad Brut. 18. me pro adoleſcentulo *vadem* accepit respublica. Tuſcul. V. 22. quorum cum alterum *vadem* mortis accepiſſet: alter ut *vadem* ſuum liberaret, praeſto fuiſſet ad horam morti deſtinatam. *De quaeſtione: an vades ſint etiam rerum privatarum? lege in primis Salmaſ. Mod. uſur. cap.* 16. *p.* 698. *ſqq. p.* 731. *ſqq. qui ita eſſe multis disputat. Negat autem et impugnat hanc Salmaſii disputationem Gronov. Obſ. III.* 13. *(unde translata ſunt, quae ibi disputantur in hanc rem, in Notas ad Liv. III.* 13.*) putatque, ex veterum accurate loquentium conſuetudine, vades ſemper dictos in cauſis capitis. Mihi, ſi judicium meum licet interponere, ita videtur:* Vas *et* praes *antiquiſſimis temporibus de cauſis privatis dicebantur: quod loci Varronis, aliique, a Salmaſio allati, plane conficiunt. Poſtea autem, cum etiam in cauſis publicis, nempe in cauſis capitis, vades, Liv. l. c. et in cauſis pecuniae publicae praedes adhiberi coepti eſſent, qui populo caverent, ſenſim mutata eſt dicendi ratio, et* va-

vades praedesque de publicis cauſis ab accurate loquentibus dicti, praeterquam, quod in lite vindiciarum praedes manſerunt: itaque apud Ciceronem, Livium, aliosque ſimiles reperimus. Neque tamen propterea ita antiqua ſignificatio obliterata fuit, ut non interdum ea homines in ſcribendo uterentur. Itaque etiam Horatius Serm. I. 1. in cauſa privata vades commemorat. ad Q. Fr. I. 1. ſit annulus tuus tanquam *vas aliquod, ubi vas ſit ut Graecum σκεῦος, ſupellex, inſtrumentum: ſed Longus de annulis c. 4. e Mſ. Bibl. Ambroſ. corrigi volebat* vas aliquis.

VASARIUM. Piſ. 35. *pecunia, quae ex aerario magiſtratibus in provincias euntibus dabatur, ad comparanda vaſa, quibus opus haberent. Vaſa autem hic ſumuntur latius, pro eo, quod Galli dicunt* meubles*; ſed in itinere in provinciam, in militia,* vaſa *dicuntur, in urbe* ſupellex. *v. Salmaſ. Mod. uſur. c. 3. p.* 84. *et ad Jus Att. p.* 455. *De vaſario conſ. Cic. Verr. IV.* 5. *et ibi Intt.*

VASCULARII. Verr. IV. 24. *ſunt artifices, qui ex auro argentove vaſa conficiunt, ſed ſine cruſtis et emblematis, qui apud nos Goldſchmide vocantur. vid. Salmaſ. ad Solin. p.* 736. *Eorum ſaepe mentio eſt in Lapidibus. Exempla Indices Gruteriani, Reineſiani, aliique ſuppeditabunt.*

VASTARE. *inane facere.* Sext. 24. lex erat lata, *vaſtato* et relicto foro: *expulſi erant enim vi operarum Clodianarum honeſti cives, ne legem impedirent.* * Vaſtari *etiam dicuntur, quae horrida fiunt incultu.* Nat. D. II. 39. non patiuntur terram ſtirpium aſperitate *vaſtari*: *verwildern. Nonius in hoc loco legit* vaſteſcere*: quod probat Lambinus temere.*

VASTE. Orat. III. 12. ex quo ſic locutum eſſe ejus patrem judico, non *vaſte*, - - ſed preſſe. Vaſte *eſt nimis diducto ore, ruſtico more, aſpere. cf. Preſſe.*

VASTITAS. Piſ. 33. efficere *vaſtitatem, dicitur morbus, ex quo multi moriuntur.*

VASTUS. *aſper, durus.* Orat. 45. quomodo enim veſter axilla ala factus eſt, niſi fuga literae *vaſtioris. ib.* I. 25. ita vultu motuque corporis *vaſti* atque agreſtes. *v. Alb. Rubenius ad Liv. XXIV.* 43.

VATICINARI. *delirare, inſanire.* ad Div. II. 16. ſed ego fortaſſe *vaticinor*, et haec omnia meliores habebunt exitus. Sext. 10. qui haec dicerent, *vaticinari* atque inſanire dicebant.

UBI. *pro* a quo. Flacc. 20. *ubi* nihil poſſent diſcere. Or. II. 14. *ubi* ſunt, qui Antonium Graece negant ſcire, i. e. *errant, qui negant: eleganter.*

VECTIGAL. *proprie eſt pecunia, quae pro vectura ſolvenda eſt: ſed deinde in genere dictum eſt pro omni reditu publico e decumis, ſcriptura et portorio; de quibus ſuis locis dictum eſt. De vectigalibus populi Rom. extat doctus cel. P. Burmanni liber, de hoc argumento conſulendus.* Attic. V. 21. *vectigal* praetorium, *eſt pecunia, quam provinciarum civitates dare Praetori ſolent, et a Praetoribus, ſalva lege de repetundis, accipi poteſt. Quo nomine autem acceperint Praetores eam pecuniam, de eo ſic ſtatuunt viri docti, ut dicant, provinciales hanc pecuniam Praetori dediſſe, ut milites in hiberna recipere cogerentur. v. Intt. ad h. l. et Burm. l. c. c.* 12. *p.* 212. *qui hoc onus, poſtea* Epidemeticum *dictum, e Codice Juſtiniani docet. Locus, ad quem reſpicit, eſt L. XII. tit.* 40. *ubi videndus eſt Cujacius, qui haec Epidemetica Nov.* 129. 134. *et ultima tit. c. lege abrogata docet. Ego autem locis veterum auctorum inductus arbi-*

arbitror, non solum hiberna, sed etiam alias res pecunia redemtas esse, et gratiae causa plus datum pecuniae, quam necesse esset. Nempe provinciales, inprimis remotiores, ut vecturae molestia liberarentur, redimebant frumentum in cellam, quod inde aestimatum *dicebatur. v. Verr. III.* 81. *sq. conf. in Pison.* 35. *In Cod. Theod.* aerariae annonae: *v. Gloss. Nomic. Gothofr. Deinde provinciales, ut auctor est Cicero ad Att. V.* 16. *debebant dare foenum, ligna et similia ad necessitatem. Pro his, credo, etiam a nonnullis, remotioribus in primis civitatibus pecunia dabatur. Fuerunt forte etiam tum alia ejus generis: nam postea fuisse, e Codic. Theodos. L. VII. non uno titulo et Cod. Justin. L. XII. tit.* 37. *sqq. intelligitur.* Optimum fuerit, intelligere sumtus, quos in cultum Praetorum factos ait *Liv. XXXII.* 27. *de M. Catone, Sardiniae Praetore:* sumtus, quos in cultum Praetorum facere socii soliti erant, circumcisi aut sublati. * *Huic vectigali simile fuit* vectigal aediliciorum *ad Q. Fr. I.* 1. 9. *quod jam breviter definitum est supra in* Aedilicius. *Sed usi sumus vocabulo* pecuniae: *auctoribus viris doctissimis, Manutio ad l. c. Bulengero, Turnebo, aliis: quod negat Cel. Burmannus l. c. rectum esse, neque hos recte veterum aedilium mores considerasse, qui primo (Verr. IV.* 3.*) commodato acceperint ornamenta ludorum a provincialibus, deinde donare res, et bestias venari ad spectacula coëgerint. Loci Ciceronis ad Div. II.* 11. *VIII.* 9. *Att. V. ult. VI.* 1. *quos affert in hanc rem, omnes sunt de bestiis, pantheris; sed eas non imperabat provinciae civitatibus Coelius Aedilis, sed Ciceronem rogabat, ut sibi mitteret, quod putabat civitates facile venaturas, si intellexissent Ciceroni gratum se facturas. Neque tamen hoc factum postea negem; quamquam saepe, in primis in Symmachi Epistolis, legerim, bestias magistratibus, hominibus privatis, a civitatibus esse aut sponte, amoris et gratiae causa, aut rogatu datas, nihil de imperatis. Quare vero de pecunia dubitetur a Burmanno, non video. Audiamus ipsum Ciceronem; res erit confecta.* Quantum vero est illud beneficium tuum, quod iniquo et gravi *vectigali aediliciorum*, magnis nostris simultatibus, Asiam liberasti? enimvero, si unus homo nobilis queritur palam, te, quod edixeris, *ne ad ludos pecuniae decernerentur (intell.* a civitatibus*)* HS. CC sibi eripuisse, quanta tandem pecunia penderetur, si omnium nomine, quicumque Romae ludos facerent, quod erat jam institutum, erogaretur? *Perantiquam autem consuetudinem fuisse, ut ProC. et ProPraetores a provincialibus exigerent pecuniam ad ludos, frustraque saepe SCtis coërcitam, patet e Livio XL.* 44. **Hinc etiam de reditibus privatorum hominum dicitur, ut in illo:* Parad. 6. magnum *vectigal* parsimonia. *ibid.* ex meo tenui *vectigali.* cf. ad Att. XII. 20. etc.

VECTIGALIS. *e vectigalibus redacta.* Verr. I. 35. *vectigalis* pecunia populi Rom. * vectigales populi *quomodo a stipendiariis s. tributariis differant, dictum est in* Stipendiarius.

VEHEMENS. *severus.* Sull. 1. praecipitante republ. *vehementem* me fuisse atque fortem; conservata mitem ac misericordem faterentur. Verr. II. 61. fuit in decumis *(sc. exigendis) vehementior.*

VEHERE. *passive, de vectore.* Brut. 97. adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis *vehentem. Laudatus est jam in Lexico Fabri hic locus, sed male* Orat. *pro* Brut. *positus est, allatus etiam Gron. ad Liv. II.* 19. *sic etiam, ut recte Gronovius monet,* vectores *pro epibatis, h. e. iis, qui vehuntur, cum sint proprie, qui* ve-

vehunt, vid. v. c. Cic. Sext. 64. *ſic etiam* praetervehens *pro* praetervectus *eſt ap. Sueton. Caeſ.* 39.

VEHICULUM. Piſ. 25. neglectis *vehiculis* triumphalibus. *Gronoviana* ferculis: *id probabat Abramius.* Vehiculis *autem, praeter novitias edd. quasdam, omnes veteres cum MSS. habent, probante P. Victorio, Grutero, etc. Ratio mutandi fuit, quod ferculorum frequentior in hac re mentio. Ferculorum autem nomine Abramius contineri dicit vehicula cum ſpoliis; quod eſt falſum. In pompis, cum triumphalibus, tum circenſibus, debent discerni vehiculum, ferculum, et tertio ſpolia aut ſimulacra, quae vehuntur. Itaque diſtingui reperies* thenſam *et* ferculum. *Eſt autem in pompa circenſi thenſa, quod in triumpho vehiculum Sueton. Caeſ.* 76. thenſam et ferculum circenſi pompa. Ferculum *ſufficiebat, aut* thenſa, *ut ſaepe unum ponitur, ſed plenius et accuratius dicere volebat. ſic in triumpho* vehiculum *et* ferculum *promiſcue dici poteſt.* Vehiculum *et* thenſa *eſt currus,* ferculum *eſt machina impoſita, ſeu pulpitum, in quo ſimulacra aut ſpolia reponuntur. Ita Feſtus et Aſcon. v. Torrent. ad l. c. Scheffer de Re vehic. II.* 24.

VEL. *exempli cauſa, ut unum hoc afferam.* ad Div. II. 13. *vel* quas proxime acceperam. *ibid.* IV. 27. amoris tui, quoquo me verto veſtigia. *Vel* proxime de Tigellio. **partim.* ad Div. XV. 1. quae ad me delata ſunt, ad vos ſcribenda putavi: *vel* quod tanta res erat, *vel* quod *etc.*

VELABRUM. *planities inter Capitolium, Palatinum, et Aventinum.* ad Brut. 15. Larentiae ad aram in *velabro* ſacrificium Pontifices facere ſolent. *De velabro v. Donat. Rom. V. et R. II.* 15. 27.

VELATUS. Dom. 47. Nat. D. II. 3. capite *velato. In primo loco eſt de dedicante, in altero de Decio, ſe devovente. Itaque non eodem modo accipiendum illud* velare. *Nam dedicantis velamen idem eſt, quod ſacrificantis, quod quale ſit, e Monumentis antiquis apparet, nempe ejusmodi, quod caput, praeter os, totum operit; unde* amictus *appellatur Virgil. Aeneid. III.* 405. *v. hoc velaminis genus in Monumentis et Numis ap. Guther. Jur. Pont. II.* 14. *III.* 6. *IV.* 6. *Hujus velationis cauſam Servius facit hanc ad l. c. Plutarch. Quaeſt. Rom. T. II. p.* 266. *ne inter ſacrificandum verbum male ominatum, temere emiſſum, ad aures ſacrificantis accideret, et ſacra turbaret. In devotione autem velamen (Liv. VIII.* 9.) *idem eſt, quod ſupplicum, hoſtiarum, nempe, ut eſt apud Livium* 1. 32. *filum lanae, vitta, infula. cf. Sueton. Calig.* 6.

VELIFICARI. *proprie eſt vela facere ita, ut vento inflari poſſint, vela ad ventum excipiendum convertere. hinc* mutare velificationem ad Div. I. 9. *proprie eſt, vela alio convertere, quia ventus mutatus eſt. Sed quoniam* ventus *et* aura *dicuntur metaphorice, (v. Aura)* velificari *etiam ſic dicitur; nempe, ut ſit, facere aliquid, quod ad honores, quos cupias, conſequendos proſit.* Agr. I. 9. quod ſi quis veſtrum ſpe ducitur, ſe poſſe turbulenta ratione honori *velificari* ſuo. *Hinc eſt pro* gratificari. ad Div. VIII. 10. diligenter et caute perſcribas, ne aut *velificatus* alicui dicaris, etc.

VELITARI. *eſt pugnare velitum more, de quibus mox: hinc, quia velites levioribus armis pugnant, de leviori dicitur concertatione.* Quint. 22. haec eſt iniqua certatio, non illa, qua tu contra Alphenum *velitabaris. Nempe Alphenus, qui ſe procuratorem Quintii profeſſus erat, tantum impedierat auctionem bonorum Quintii, a Naevio proſcriptam; judicium accipere voluerat, etc. haec pugna erat levior, non pertine-*

tinebat ad caput. ſed Naevius deinde Quintii caput petebat, cum ejus bona ſibi ex edicto poſſeſſa diceret.

VELITES. *quod genus militum ſit, notum eſt; nempe quod ante juſtam aciem telis, haſtis pugnat, leviter armatum. De iis, eorum origine, abrogatione, etc. v. Lipſium de Milit. R. III.* 1. *Salmaſ. R. mil.* 16. *Eleganter in hac voce ludit Cicero ad Div. IX.* 20. me autem a te ut ſcurram *velitem* malis oneratum eſſe, non moleſte tuli. *Eſt autem luſus in his verbis multiplex, quem interpretes non plene aſſecuti videntur. Gronovius vidit primo, ludi in voce* malis, *quae et poma ſignificat, quae Ciceroni donarat Paetus, et maledicta, convicia. Manutius porro monuit, reſpici ad morem militarem, quo velites in itinere portabant ſarcinas militum. hinc verbum* onerare. *Sed hoc neſcio an cuiquam probet: nam nihil de ea re proditum invenio. Calones id feciſſe ſcio, de velitibus nihil hujusmodi legi. Valeſius denique, ut ex ejus Notis ad Ammianum V.* 9. *commemorat ad h. l. Graevius, monuit,* ſcurras *eſſe paraſitos, qui exercitum ſequantur, et jocis in conviviis milites delectent: quod, quamquam non negem, etiam in exercitibus ſcurras fuiſſe, tamen locus Plautinus non conficit, in quo ſcurra eſt* urbanus, *qui opponitur militi, v. Gronov. Seſtert. IV.* 9. *p.* 319. *neque ratio eſt, quare hic caſtrenſes potius, quam urbanos ſcurras intelligere velimus. Quicquid ſit, nemo horum plane explicavit hunc luſum. Videamus, an nos id praeſtare poſſimus, et ſimul exemplum demus explicandorum hujusmodi locorum. Miſit Paetus Ciceroni poma, quae et* mala *dicuntur. Hoc verbum ambiguum eſt, adeoque joco aptum. Sed ut ambiguitas ſervaretur, adhibendum erat etiam verbum huic rei accommodatum: hinc dixit:* malis me onerasti. *pro* malis me donaſti. *Formula:* malis onerare, *ſignificare poteſt, maledicta plurima in aliquem conjicere, (nam etiam* maledictis aliquem onerare *dicimus) et plurima poma in aliquem conjicere. Utrumque accidere ſolet ſcurris et paraſitis in locupletiorum conviviis, hoc in primis, appoſita menſa ſecunda. Hinc Ciceroni veniebat in mentem, ſcribere:* multis malis me tamquam ſcurram oneraſti. *Sed id ſit inprimis tum, cum paraſitus eſt impudentior, et dicteriis convivas ſaepius laceſſit. Et quia dicimus:* jacere dicta, *tamquam tela et jacula; deinde* velitari *et* velitatio *in dicteriis jaciendis dicitur, ut ap. Gell. VI.* 11. neque in maledictis adverſus impudentes et improbos *velitandum: cf. Plaut. Aſin. II.* 2. 41. *propterea eleganter dixit,* ſe tamquam velitem ſcurram, h. e. *qui ultro et crebrius impudentiusque maledictis velitatus ſit adverſus Paetum,* malis oneratum eſſe: id ſe autem non moleſte tuliſſe, *quia aequum ſcil. ſit, ut eſt apud Phaedrum, ſua exempla aequo animo pati.*

VELIVOLANS navis, Divin. I. 31. *e Poëta.*

VELLE. Att. VI. 3. *num quid vellem,* rogavit. *Eſt formula peregre abeuntium, qua ſua officia, in mandatis literisve perferendis, alicui deferunt.*

VELLERE. *pro* revellere. Verr. IV. 24. ex patellis quae *vellerat, ſc. ſigilla.*

VELLICARE. *ſermonibus malevolis carpere et perſtringere.* Balb. 26. *vellicaret* in circulis Cornelium.

VELUM. Or. 23. *vela* dare. Tuſc. IV. 4. *vela* facere. *ibid.* 5. *vela* orationis pandere. *Hae formulae omnes ſignificant, latius et copioſius, quam Dialectici ſolent, diſputare.* *Or. II. 44. ſi ſe dant,

VE-

VENIA. Or. II. 48. vix ut mihi tenuis quaedam daretur *venia* excuſationis, quod tamen eum defenderem, qui mihi Quaeſtor fuiſſet. *Sed eſt* veniam dare *etiam ſimpliciter pro* rogata facere. ad Q. Fr. III. 1. tibi petenti *veniam* non *dedit.* cf. Att. V. *ult.* **obſequi, cedere.* Rab. Poſt. 12. auctoritati ejus *veniam dedi.*

VENIRE. Att. XIV. 1. *in ſermonem* ſe poſt Idus Martias, praeterquam Lepidi, *veniſſe* neminis. Tuſc. II. 19. *venit* Epicurus, homo minime malus, - - tantum monet, quantum intelligit: neglige, inquit, dolorem. Verr. V. 6. *eſt pro* evenire: haec ubi *veniunt. Sed v. Not. et Div. II.* 51.

VENTILARE, *vento faciendo excitare, v. c. ignem: deinde metaphorice, commovere animos, irritare: nam et* ventus *ſic dicitur, ut mox demonſtrabitur.* Flacc. 23. cujus lingua, quaſi flabello ſeditionis, *ventilata* eſt concio. *De hoc verbo laudat Drakenborch. ad Sil. XVII.* 705. *diſputationem Gothofredi ad Cod. Theod. L. V. de malef. et mathemat. ſed in ea nihil ad locum Silii facit. Eſt ad L. IX. tit.* 16. *l.* 5. *T. III. p.* 132. *ed. Ritter. Sic verbum* ventilare *etiam laudatur in Lexic. Fabri, Cod. Juſt. L. VI. eod. tit. Ceterum Gothofredus etiam l. c. verbum* ventilare *in loco Ciceroniano interpretatur, impellere et agitare, atque hinc fortaſſe explicari legem putat poſſe, in qua ventilare de maleficis et mathematicis dicitur. Neque mihi dubium eſt, quin ibi* ventilare *ſit referendum,* ad vitas inſontium, *et ſignificet* vexare. *Nam quod in priore parte disputationis de praeſtigiis magicis in ciendis manibus interpretatur, poteſt forte* ventilare *de iis propter geſticulationes dici, ſed non dicuntur magi h. l.* ventilando ciere manes, *verum* manibus accitis ventilare: *quid igitur, niſi* vitas hominum? *Accedit illud, quod praeſtigiae et magicae artes, ut ex L. IX. intelligitur, non propter ſe, ſed propter noxam prohibitae ſunt: nam in ea lege uſus innoxius permittitur. conf. Cod. Juſtin. l. c. L. IV.* Ventilare *autem pro* vexare *apud poſterioris aevi ſcriptores non raro dicitur. vid. Freſne in Gloſſario Lat. in v. Ventilare. Sed haec obiter dicta ſunto.*

VENTITARE. *de diſcentibus, magiſtrum frequenter adeuntibus.* Legg. I. 4. juri ſtudere te memini, cum ipſe etiam ad Scaevolam *ventitarem.*

VENTRICULUS. Nat. D. II. 55. *ventriculus* cordis: *eſt cavitas, quo ſanguis concipitur.*

VENTOSUS. *inanis, levis, vanus.* ad Div. XI. 9. rogo te, ad hominem *ventoſiſſimum* Lepidum mittas. Phil. XI. 7. imperium extraordinarium eſt populare et *ventoſum*, non gravitatis noſtrae, non hujus ordinis.

VENTUS. *venti quoniam in mari duplex vis eſt: altera, qua propellit naves et celerius in portum defert; altera, qua mare commovet et perturbat: hinc etiam metaphorice duobus modis dicitur. Primo* ventus *dicitur, ut* aura popularis, *pro* plauſu populari, *quatenus is ad honores conſequendos valet, atque adeo pro omnibus rebus, quatenus hanc vim habent. Locus claſſicus eſt* Cluent. 47. verum omnes intelligimus, in iſtis ſubſcriptionibus cenſoriis *ventum* quendam popularem eſſe quaeſitum. *idem paullo poſt ſic expreſſit:* res enim indicat, nihil Cenſores habuiſſe cogniti, nihil comperti: ex tota ſubſcriptione *rumorem* quendam et *plauſum popularem* eſſe quaeſitum. *hoc idem eſt, quod c.* 28. *dixit:* oblatam ſibi facultatem putavit, ut ex invidia ſenatoria poſſet *creſcere.* ad Div. II. 6. *cum commemoraſſet, quibus ſubſidiis Milo eſſet ad conſulatum petendum inſtructus, bo-*

 no-

norum studium e tribunatu, propter causam Ciceronis, vulgi propter munera in aedilitate, suffragia juventutis et gratiosorum, Ciceronis suffragationem, haec petitionis subsidia ventos *appellat:* dux et auctor nobis opus est, et eorum *ventorum*, quos proposui, moderator quidam et gubernator. **deinde* ventus *dicitur de rebus ad commovendas conciones populi et seditiones idoneis, de invidia alicui apud populum facta.* Sull. 14. *ventus* in optimum quemque excitatus. *Sic capio locum* Cluent. 18. Quintius, homo maxime popularis, qui omnes rumorum et concionum *ventos* colligere consuesset: *non, sc. de plausu, ut Sylvius, nec de rebus, quae in concionibus dicuntur et aguntur solis, ut Graevius: quamquam non sunt ab hoc vento excludendae; iis enim utuntur homines populares ad conciones incitandas, et hinc Gron. Sest. IV. 9. per haec verba interpretatur* hominem concionalem *ap. Liv. III. ult. sed de rebus quibuscunque, ad incitandos homines, plebejos, in primisque conciones, idoneis. Hujusmodi ergo res studiose captabat popularis homo, quibus conciones commovere, et ita aliis invidiam faciendo ipse crescere posset. Neque vero* ventus, *quem Quintius eo tempore collegerat, et quo de agitur, erat res in concione acta, sed in judicio, verum valde accommodata, ad populum contra judicia senatoria incitandum. Atque hanc interpretationem ipsius comparationis ratio confirmat.* vid. Cluent. 40. *extr.* ** Est etiam pro* fama, *quatenus aliquam similitudinem cum vento habet.* ad Div. VIII. 8. magna illico *fama* surrexit, et de damnatione ferventer loqui est coeptum. quo *vento* projicitur Appius minor, ut indicet, etc. **fortuna.* Att. II. 1. Caesarem, cujus nunc *venti* valde sunt secundi, meliorem reddo. ad Div. XII. 25. quicunque *venti* erunt, ars certe nostra non aberit.

VENUSTAS. *jocus, facetiae, dicteria.* Flacc. 31. ne tum quidem hominum *venustatem* et facetias perspicere potuisti. *Sic* Dom. 34. sermo urbanus et *venustus.* *Off. I. 36. *venustatem* muliebrem dicere debemus, dignitatem virilem pulchritudinem.

VERBENA. Verr. IV. 50. sacerdotes cum infulis et *verbenis* praesto mihi fuerunt. *De variis significationibus hujus verbi videndus, quem alii jam laudarunt, Servius ad Virg. Eclog. VIII.* 65. *Aen. XII.* 120. *Hic intelligendi sunt* rami olivae, *de quibus dici verbenas auctor est Servius ll. cc. Ad Aen. III. 24. myrtus inter verbenas ab eo ponitur. Ovid. A. A. II.* 401. *inducit Chrysen cum lauro et vittis. Nempe sacerdotes habitu supplicum praesto fuere Ciceroni, ut ex infulis apparet. Supplices autem praeferre* εἰρεσιώνας, *ramos olivae, tralatitium est.*

VERBERARE. Phil. VIII. 7. *verberare* oppidum tormentis. *ad Div. XVI. 26. *verberavi* te cogitationis convicio. *Sic et* verbera *poëtis dicta. v. Broukh. ad Propert. I.* 3. 18. ** vexare, negotium facessere.* Orat. III. 21. vulgaris orator, si minus erit doctus, attamen in dicendo exercitatus, hac ipsa exercitatione communi istos quidem nostros *verberabit*, neque se ab iis contemni ac despici sinet.

VERBERATIO. ad Div. XVI. 27. mirificam *verberationem* cessationis mihi dedisti.

VERBUM. *verba* facere *tribus modis est apud Ciceronem. Primus est, cum de oratore dicitur; qui est vulgatissimus. Alter de magistratu referente ad Senatum; estque verbum solenne in SCtis, pro quo Graeci dicunt* εἰπεῖν. ad Diverf. VIII. 8. quod M. Marcellus Consul V. F. *(verba fecit)* de

de provinciis confularibus. *vid. Briffon. de Formul. L. II. p.* 193. *Graecum* εἰπεῖν *de relatione ad populum eft in pfephifmatibus. vid. v. c. Demofth. de Coron. c.* 9. *Tertius eft de recitante formulam dedicationis.* Dom. 46. fi is Q. Caepionis, inimici fui, poftem aedium tenuiffet, et pauca *verba feciffet*, aedes Caepionis effent dedicatae. * Dom. 52. verba *cadunt, de eo, qui verbum prae perturbatione animi proloqui nullum poteft, aut obmutefcit.* * Tufc. II. 12. *verbo* de fententia deftitit: h. e. *paucis monitus, facile ceffit.* * Att. XVI. 11. fuavium *meis verbis* des. * verba *vocat etiam formulam, quam Praetor praefcribit judicibus, ut ex ea judicent.* Quint. 20. judicium accepit *in verba*, etc. *et fic faepe.*

VERE. *fine disfimulatione.* Or. II. 86. fi *vere* agere volueris, omnia tibi relinquo: fin disfimulare, etc.

VEREOR. *cum genitivo.* Att. VIII. 4. *veritus* teftimonii tui. *ubi tamen edd. pr. habent* teftimonium. *v. Not.*

VERGERE. *niti, tendere.* Nat. D. II. 45. omnibus partibus terrae in medium *vergentibus.* **fpectare.* Phil. XI. 11. Bruti auxilium ad Italiam *vergere*, quam ad Afiam maluiffemus.

VERIDICUS. *verus.* Flacc. 32. *veridicae* caufae inimicitiarum. Div. I. 45. *veridicae* voces ex occulto miffae. *Non ergo poëtis proprium hoc vocabulum.*

VERISIMILIS. *fequente* ut. Verr. IV. 6. *verifimile* non eft, *ut* ille homo *etc. Sic et eft* Rofc. Am. 41. Sull. 20. Verr. IV. 6. Sext. 36. *v. Not. ad locum primum.*

VERITAS. *ante, quam, quae de hoc verbo e Cicerone dicere conftitui, proferam, tironum caufa, dicere attinet, quid interfit inter* veritatem *et* verum. *Nam homines noftri, germanica ratione decepti, faepe* veritatem *dicunt, ubi* verum *dicere debebant: tamquam:* veritates novas invenire; veritatem dicere, etc. *Regula ergo haec eft:* Veritas *dicitur, ut philofophi loquuntur, abstracte, h. e. de vero, quatenus cogitatione fejungitur a rebus, factis, dictis, quibus ineft. Sic Latine dicitur:* amans veritatis, ftudium veritatis, inveftigatio veritatis, veritas in puteo latet, *etc. quae omnia funt Ciceroniana: nam in his non agitur de certo facto, dicto, etc. quod verum fit, fed de vero per fe. In his omnibus autem et* veritas *et* verum *recte dicitur.* Verum *autem etiam concrete dicitur, h. e. cum vox germanica die Wahrheit fignificat verum factum, dictum, etc. in quibus nunquam* veritas *dicitur, fed femper* verum; *ut,* verum dicere, verum narrare, *etc. Neque turbare quemquam debent exempla, in quibus aliter effe videtur, ut* Inv. I. 36. quae perfpicuam omnibus continet *veritatem* affumtio, nihil indiget approbationis. *Nam in his quoque verbis* veritas *abstracte dicitur hoc fenfu: cujus affumtionis veritas omnibus apparet.* * Veritas *interdum eft* neceffitas *et opponitur cafui fortuito.* Div. I. 13. num *cafu* factum effe poteft, quod omnes numeros *veritatis* habet. Nat. D. I. 20. aeterna *veritas.* * *certitudo.* Nat. D. I. 22. perfuaderi mihi non folum *opinione*, fed etiam ad *veritatem* plane velim. * *aequitas, juftitia.* Act. I. Verr. 1. *veritas* judiciorum. ad Div. VIII. 6. fi ad fummam *veritatem* jus legitimum exegeris. * *Sic interpretantur enim v. c. locum* Muren. 29. paullo afperior ac durior, quam *veritas* aut natura patiatur. *male. nam in hoc, et fimilibus locis,* veritas *eleganter dicitur de re ipfa, vera rei ratione: duriorem ergo dicit effe Catonem, quam res ipfa, vera rei ratio, patiatur. Sic* ad Div. VI. 1. quam *veritas* et ratio praefcribit. *v. Graev. ad h. l.* Parad. 5. *extr.* ratio et *veritas* ipfa convincit. *Sic adjectivo*

positum, in quo profecto est quaedam cum vermiculis similitudo, eorumque motu. Sic vermina *dicebantur dolores, qui Graece* στρόφοι, *post tormina dicebantur, a minuto motu, quasi a vermibus corpus scinderetur, ut auctor est Festus. Ceterum de operibus vermiculatis v. Casaub. ad Sueton. Caes.* 46. *Scalig. ad Manilium p.* 411. *Ciampin. Oper. musiv. c.* 10. *sq. Sponii Miscell. Erud. Ant. Sect. II. artic.* 8.

VERNACULUS. *est proprie domi natus, a verna, qui est servus domi natus; unde quicquid domesticum, domo allatum dicitur, id etiam vernaculum dici potest.* Or. III. 24. *Crassus de aedilitate sua:* opus est rebus exquisitis undique, et collectis, arcessitis, comportatis, ut tibi, Caesar, faciendum est ad annum; ut ego in aedilitate laboravi, quod quotidianis et *vernaculis* rebus satisfacere me posse huic populo non putabam. Verr. III. 61. crimen domesticum et *vernaculum*: *h. e. fictum ab accusatore.* * *hinc* vernaculum *dicitur pro nativo, genuino, urbi Romanae proprio.* Div. IX. 15. imago *vernaculae* festivitatis. Brut. 46. Tincam non minus multa ridicule dicentem, Granius obruebat nescio quo sapore *vernaculo.*

VERO. *est affirmantis, pro* recte, *item concedentis.* Div. I. 47. *vero*, mea puella, cedo tibi sedes meas. Muren. 31. in sententia permaneto. *Vero*: nisi sententiam alia vicerit melior. Legg. I. 23. *vero* facis et merito. *et vero *est* atque adeo. Att. XVI. 17. quod saepe praesens et illi ostendisti, *et vero* etiam mihi. Muren. 22. qui et per se, et per suos, *et vero* etiam per alienos defendatur. * ad Div. IV. 6. ego *vero*, Servi, vellem, etc. ad Q. Fr. II. 9. quod me admones de nostra Urania, -- ego *vero* memini. *Caveant tirones, ne putent,* vero *jungi posse* τῷ ego *aut alii pronomini ab initio, nisi aliquid praecesserit, ad quod referatur. Inservit enim hoc* vero *responsionibus.*

VERRUNCARE. *vertere, ut* averruncare *est avertere.* Div. I. 2. haec bene *verruncent* populo: *laudant viri docti Gronov. ad Liv. XXIX.* 27. *qui ibi hanc formam loquendi Livio restituit.*

VERSARE. Coel. 6. *versare* suam naturam: *int. in omnes partes, prout opus, ut recte maleve facias.* Verr. I. 51. *versare* se, *est hominis anxie, quid agat, quaerentis.* Or. 9. causas *versare* in judiciis, *de oratore, qui vario et multiplici copiosoque dicendi genere agere causas potest. Opponitur enim historico, qui res gestas narrat, non ornat et auget. Unde autem sic dicatur, docet locus* Or. 40. *versare* saepe multis modis eandem rem. *Sed* Fin. IV. 20. verba versare, *dicitur de eo, qui, cum obtinere aliquid non potest, in verbis quaedam mutat,* * *decipere.* Lael. 26. hodie me *versaris* atque luseris lautissime. *v. Graev. ad h. l.*

VERSARI. Tusc. I. 44. haec *versantur* in errore. ad Div. XIII. 10. *versatur* in hoc studio nostro *cum ingenio.* Verr. II. 76. haerere homo, *versari*, rubere: *de eo, qui nescit, quid agat.* * Arch. 9. bellum in magna varietate *versatum.*

VERSICULUS. Mil. 26. Legg. II. 6. unus *versiculus* Senatus, *est illa formula: videant Coss., ne quid detrimenti capiat resp.*

VERSURA. *est sumtio pecuniae mutuae: unde duae formae loquendi; quarum alteram et nunc quidam male intelligunt. Prima est* Coel. 6. Font. 1. Verr. II. 76. Flacc. 20. *versuram facere* ab aliquo, *quae significat simpliciter, pecuniam ab aliquo sumere mutuam. altera est* Att. V. 1. *versura* facta *solvere.* Tusc. I. 42. sine *versura* *dissolvere*: h. e. *debitum solvere, ita,*

tando. cf. Gron. Obs. III. 4. * *contumelia afficere.* Vat. 1. *vexatum* dimittere.

VEXILLUM. *velum purpureum, quod est apud ducem, et ab eo proponitur ad signum futurae pugnae dandum. cf. Lips. de Milit. R. IV.* 12. *sed proponebatur etiam vexillum in delectu militari habendo: hinc illa:* Att. X. 15. *vexillo* opus est; convolabunt. Phil. I. 11. num quando civibus perditis *vexillum*, quo concurrant, desuturum putatis? *cf. Lips. l. c. I.* 3. *et Reines. ad Inscript. p.* 340. *ubi memoratur* vexillum rubeum in arce positum *delectus causa. Etiam in coloniis deducendis vexillum tollebatur et praeferebatur.* Att. II. 32. *vexillum* coloniae. Phil. II. 40. Casilinum coloniam deduxisti, - - ut *vexillum* tolleres, et aratrum circumduceres. *ubi vid. Abramius.*

VIA. Prov. Cons. 2. *via* militaris; *est via lata et strata, per quam Imperatores ducunt exercitus ad mare, ut navibus trajiciantur, aut in provincias. vid. Hotomann. ad h. l. inprimisque Bergierius de Viis Rom. publicis, III.* 54. * *methodus.* Orat. I. 19. dicendi ratio ac *via.* Fin. II. 1. *via* et ratione disputare. N. D. II. 22. *via* progredi. **hinc* Div. II. 1. *vias* optimarum *artium* tradere, *pro ipsis artibus, quae via et ratione traduntur.* * *ratio et modus et occasio alicujus rei consequendae, perficiendaeve.* Verr. III. 94. auctoritate *viam* patefacere illustrem. ad Div. IV. 13. omnes *vias* persequar, quibus putabo, ad id, quod volumus, pervenire posse. ad Q. Fr. I. 1. omnes *vias pecuniae* norunt. Joseph. Ant. VI. 1. 2. μηχανὴν καὶ πόρον τῆς ἀπαλλαγῆς ἐζήτουν. **elegans est illud* ad Att. II. 19. ego autem neque pugno cum illa causa, - - neque approbo, - - utor *via*: h. e. *arte aliqua medium teneo, ut neque improbem, neque probare videar.*

VIATICUM, *pecunia, quae ex aerario datur ad magistratibus provincialibus, Quaestoribus, Legatis, instrumenta itineris comparanda, ut tabernacula, mulos, etc. dabatur autem pecunia redemtoribus, qui haec viae instrumenta curarent.* ad Div. XII. 3. *v. Sigon. Ant. Jur. Provinc. III.* 11. *Casaub. ad Theophr. c.* 11.

VIATOR. *minister magistratuum, quo utuntur ad homines arcessendos.* Cato 16. a villa in Senatum arcessebantur et Curius et ceteri senes: ex quo, qui eos arcessebant, *viatores* dicti sunt. *quae fere ad verbum repetiit Columell. R. R. praef. h. l. et Plin. H. N. XVIII.* 3. cf. Vatin. 7. Font. 13. *v. Sigon. Ant. Jur. C. R. II.* 15. *et Burm. ad Petron. c.* 97. Viatorum decuriae *occurrunt in Inscriptione ap. Murator. T. I. p.* 581.

VIBRARE. *proprie est cum magna vi et celeritate projicere, et contorquere.* Or. II. 80. atque ejusmodi debet esse prolusio, non ut Samnitum, qui *vibrant* hastas ante pugnam, quibus in pugnando nihil utuntur. * *hinc, ut* contortum, *sic* vibrans *passive (v. Heins. ad Sil. I.* 539.) *per metaphoram dicitur pro incitatus, vehemens.* Brut. 95. *vibrans* et incitata oratio. Orat. 70. *extr.* Demosthenis non tam *vibrarent* fulmina illa, nisi numeris contorta ferrentur. * *est etiam pro* micare. Acad. IV. 33. mare cum a sole collucet et albescit, et *vibrat*; *nempe propter illas celeres agitationes aquae et tremores; nam et micare est proprie de celeri et tremulo motu, qui est in luce. vid. Drakenb. ad Sil. IV.* 156.

VICANUS. *qui in vico habitat.* Flacc. 3. Timolites *vicanus. v. Graev. ad h. l. Sed* Div. I. 58. *vicani* haruspices, *sunt qui in vicis versantur, eosque pervagantur, quaestus causa, ut in circis astrologi.*

VICARIUS. *servus servi lautioris, de peculio emtus, unde et*

pe-

care. Verr. II. 61. alio loco de - - *videro.* * *consilio aliquo uti, sequi aliquid.* Flacc. 14. *vidit* aliud. * *curare, et variis quidem modis.* Att. XIV. 11. haec fortuna *viderit.* *ib.* X. 7. cum Philotimo *videbis.* *ib.* V. 1. ut prandium nobis *videret.* Tusc. III. 19. aliquid *videamus* et cibi. Quint. 17. *viderint* ista officia boni viri. * *imperativus et conjunctivus ponitur pro vereor: quae est elegans ratio, sub specie dubitationis, et judicium alteri relinquendi, suam sententiam dicendi.* Rosc. A. 48. *videant,* ne sit etc. Tusc. II. 18. *vide,* ne non sit hoc proprium nomen virtuti. Div. II. 4. *vide,* ne nulla sit divinatio. cf. ad Div. XI. 12. XVI. 26. *reperitur tamen etiam participium sic:* Offic. I. 19. itaque *videndum* est, ne non satis sit id, *etc.* ad Divers. XIV. 14. *videndum* est, ut honeste vos esse possitis. * *cavere.* Offic. I. 20. quamobrem et haec *videnda,* et fugienda pecuniae cupiditas: *ubi v. Graev.* * *elegans etiam est haec formula* in Pis. 25. quin tu me *vides*? *eo fere sensu, quo nostri dicunt: da lobe ich mich doch.*

VIDERI. *est verbum solenne in SCtis, decretis Pontificum, sententiis judicum.* Dom. 53. cum P. Scaevola, Pontif. M. pro collegio respondit, sacrum non *videri.* *vid. Manut. ad Verr. V.* 6. * *cum accusativo.* Tuscul. V. 5. non mihi *videtur* satis posse *virtutem*: *ubi v. Davis.* Off. III. 17. quae vult *videri,* se esse virtutem. * *passive.* Tusc. III. 29. opinio mali, quo *viso* et persuaso. * videri *etiam interdum, ut Graecorum* δοκεῖν, *dicitur in aliis rebus de eo, quod certum esse scimus.* Nat. D. I. 21. saepe enim de L. Crasso, familiare illo tuo, *videor audisse,* cum te togatis omnibus sine dubio anteferret.

VIGERE. *inclarescere.* Tusc. II. 2. in ipsa Graecia philosophia tanto in honore nunquam fuisset, nisi doctissimorum contentionibus dissensionibusque *viguisset.* * *laudari, probari.* ad Div. VIII. 1. tui politici libri omnibus *vigent.*

VIGILARE. ad Q. Fr. II. 15. viatores, si serius, quam voluerunt, forte surrexerint: properando etiam citius, quam si de multa nocte *vigilassent,* perveniunt, quo volunt. *Malaspina putat positum pro* evigilassent, *et sic dici hoc verbum posse putat. Sed Burm. ad Sueton. Aug.* 78. *mavult corrigi* evigilassent*: quod mihi verba* de multa nocte *vix videntur pati.*

VILITAS. Verr. III. 93. annus est *in vilitate*; *int. annonae.*

VINARIUM. Font. 5. *vinarium* crimen.

VINCERE. *ostendere aliquid ita, ut probes, ut obtineas.* Cluent. 44. *vince,* virum bonum fuisse Oppianicum. * *eleganter de eo, cui quid in auctione addicitur, sive qui plus licendo accipit, quod vult: sic passim est in* Epist. ad Attic. *ut* XIII. 29. Othonem *vincas* volo. cf. 33. * *causam in judicio obtinere. in quo est duplex forma: altera certa et usitatissima:* Rosc. Com. 18. *vicisset* judicio. Quint. 27. ego sponsione *vicerim*; *altera insolens atque hanc ob causam in dubium vocata:* Verr. I. 53. *vincere* judicium. Caecin. 31. *vincere* sponsionem. *ubi vid. Passerat. et Graev. Similiter Ovid. Her. XVI.* 76. *dixit:* non omnes *causam vincere* posse suam*: ubi Heinsius corrigebat* causa*: dubitante Burmanno, et afferente* vincere bellum *e Vell. II.* 55. *add. Virg. Aen. X.* 370. devicta bella. *Etiam Graeci utroque modo dicunt,* νικᾶν μάχην *et* μάχῃ. *v. Albertum V. Cel. Obs. ad Nov. T. p.* 242. *Simile etiam illud est, quod Latine dicitur* certare sponsione *(v. Sponsio) et* certare multam *ap. Liv. XXV.* 3. *ab hac autem verbi significatione dicuntur* vinci, *qui causa cadunt seu condemnantur.* Verr. I. 4. reus tam nocens, tam perditus, tam *victus.*

VIN-

VINCIRE. Att. VII. 18. *vinciri* praeſidiis. * Orat. 13. verba *vincire.* Orat. 50. ſententias *vincire. Hoc quid ſit, tironum cauſa dicendum eſt; in quo breviter repetemus, quae olim de hac re ex inſtituto in proluſione aliqua diximus pluribus.* Vincire *autem eſt, ita verba et ſententias ſibi jungere, ut ex pluribus propemodum vel unum verbum, vel una ſententia facta videatur. Quod ad* verba *attinet, res eo redit, ut extremae et primae verborum literae ſint ejusmodi, ut in pronunciando verba in unam vocem coaleſcere poſſint, quia, ut Dionyſius ait, non eſt αἰσθητὸς χρόνος μεταξὺ τῶν ὀνομάτων, de Structur. Orat. S.* 23. *a quo deinde* leniter fluere *oratio* et laevis *eſſe dicitur. Exemplo eſſe poſſunt verſiculi Sapphus apud eundem Dionyſium: ποικιλόφρον etc. nam in iis omnia verba, quia aut alterum in vocali deſinit, alterum a conſona incipit, aut contra, coëunt tanquam in unam vocem. In duobus autem διὸς δολοπλόκε eae conſonae concurrunt, quarum concurſus nihil aſperitatis habet; quod ex eo judicatur, quod easdem in eodem verbo occurrere videmus, ut in διόςδοτος. Ex Ciceronis innumerabilibus ponamus hoc unum ex Roſc. Am.* 24. haec ſunt impiis aſſiduae *etc. In hoc genere autem illa cautio eſt, ne nimis ea res ſtudioſe aut frequenter fiat, ut Cicero recte praecipit* Or. 44. nam eſſet cum infinitus tum puerilis labor. *Sed ad vincienda verba etiam hoc pertinet, cum ita collocantur, ut numeroſe volvatur et cadat oratio; quod genus orationis* aptum *vocatur, cui* ſolutum *et* diffluens *opponitur. Atque de hoc poſteriori genere,* vincire verba *eſt apud Ciceronem l. c. qui eſt locus de hoc genere praeſtantiſſimus; agit enim de hoc orationis genere a c.* 50. *usque ad* 71. *Sed* ſententiae *etiam* vinciuntur, *quam Dionyſius vocat κώλων ἁρμογήν, et δευτέραν τῆς συνθετικῆς ἐπιστήμης θεωρίαν facit, in primisque neceſſarium eſſe dicit, τὰ κῶλα ἁρμόσαι πρὸς ἄλληλα, ὡς οἰκεῖα φαίνεσθαι καὶ φίλα. l. c. Sect.* 7. *Id autem fit artificio periodico, quo plures ſententiae una periodo comprehenduntur ita, ut ſuspenſa ſit ab initio ejus usque ad finem oratio, atque ita e pluribus enunciationibus propemodum una fiat. Exemplum ſit hoc Verr. I.* 41. tutores, pecuniam Praetori ſi pupillae nomine darent, praeſertim grandem, quemadmodum in rationem inducerent, quemadmodum ſine periculo dare poſſent, non videbant. *In hac autem collocatione ſententiarum, qua vinciuntur, reſpiciunt Latini plerumque ad rerum naturam, ut, quae natura et cogitatione priora ſint, ea etiam loco priora fiant, tamquam ut cauſa, ratio, conditio priores ſint effectu, etc. Ex hac autem ratione vinciendarum ſententiarum vel maxime exiſtit numerus oratorius. Sed haec pro hujus loci ratione ſufficiant. Plura qui volet, adeat illam proluſionem noſtram.*

VINCTUS. *numeroſus.* Or. 57. poëma eſt nimis *vinctum,* ut de induſtria factum appareat: ſermo vulgi eſt nimis diſſolutus. * *non liber, impeditus.* ad Div. VI. 7. tot malis cum *vinctum* tum fractum ſtudium ſcribendi.

VINCULUM. *per metaphoram eleganter dicitur omnis cauſa, propter quam aliquid faciendum aut omittendum eſt, propter quam aliquis amandus; item res, qua aliquid conſervatur, fundamentum, fons, etc.* ad Div. XV. 11. tum accedit *vinculum* maximum: h. e. *maxima cauſa, propter quam te amare debeo. Itaque Cicero alicubi dicit:* cum eo mihi omnes cauſae, Quint. 15. *cum alibi dicat:* omnia vincula. Ligar. 7. magnum *vinculum,* quod iisdem ſtudiis ſemper uſi ſumus. Muren. 31.

31. aliquo tecum *vinculo* reip. esse conjunctum: h. e. *caussa ab ipsa rep. suppeditata.* Fin. III. 20. et quomodo hominum inter homines juris esse *vincula* putant, *(h. e. caussas idoneas, propter quas societatem inter se colant)* sic homini nihil juris esse cum bestiis. Caecin. 25. *jus civile dicitur* vinculum judiciorum, *quod eo judicia nituntur.* Cluent. 53. *vinculum* dignitatis, *quod conservat dignitatem, sive, ut post dicit, fundamentum et fons dignitatis.* Balb. 15. *vinculum* religionis. Tusc. V. 28. nulla te *vincula* impediunt ullius certae disciplinae. ad Div. X. 6. *vincula temporum* te cum illis conjunxerunt. Or. 23. *vincula* numerorum. *vid. Vinctus, Vincire.*

VINDEMIOLA. ad Att. I. 10. *de pecunia collecta paullatim et comparsa.*

VINDICARE. *punire.* Verr. V. 50. vehementer *vindicare* in cives. Offic. I. 30. qui T. Gracchi perditos conatus *vindicavit.* * *vindicias agere.* Or. I. 10. agerent tecum lege - - *vindicarent*que ornati homines, - - quibuscum tibi justo sacramento contendere non liceret. * *defendere.* Flacc. 17. *vindicetis* civem ab ignotissimo Phryge; *sc. rejiciendo ejus testimonium.* ad Div. XII. 16. turpitudo personae ejus, in quam liberius invehimur, nos *vindicabit.* * Rabir. Post. 9. perpetienda illa fuerunt, ut aliquando se *ad* suos *vindicaret*: *Manutius interpretatur, ut aliquando ad suos tamquam e servitute regia in libertatem redire posset. Graevius autem latinum hoc esse, et intelligi posse negat, legitque:* ut se aliquando et suos vindicaret, *nempe a damnis fortunarum. Mihi autem et lectio recepta, et Manutiana interpretatio probatur. Exempla hujus constructionis sunt apud Gronov. ad Liv. XLIV.* 14.

VINDICIAE. *est controversia forensis, de possessione alicujus rei, quam nostram esse dicimus, cum alius teneat.* Verr. I. 45. pro praede litis *vindiciarum* satis dare. Mil. 27. injustae *vindiciae.*

VINDICTA. Rabir. Perd. 5. una *vindicta* liberavit. Top. 2. *vindicta* liber factus. *ad q. l. Boëthius dicit, esse virgulam, quam lictor manu mittendi servi capiti imponens, cum in libertatem vindicabat, quaedam verba solennia dicens. Scholiastes autem Persii ad Sat.* 5. *a Praetore capiti impositam dicit. Et hoc verius. Sic etiam Graeci JCti tradunt. v. Casaub. ad Pers. p.* 417. *formula erat: hunc ego hominem liberum et civem Rom. esse ajo; ut Graeci tradunt. Latini autem sic: ajo te liberum more Quiritium. vid. Viros doctos ad Caji Instit. I.* 1. 1. *in Schultingii Jurispr. ante-Justin. p.* 11. 12. *ed. Lips.*

VIR. *de marito est* ad Div. VIII. 7.

VIRGETUM. *hortus, arboretum.* Legg. II. 8. sacerdotes vineta *virgeta*que et salutem populi auguranto. *v. Turneb. ad h. l.*

VIRGINES. *simpliciter* Vestales virgines *dicuntur.* Catil. III. 4. post absolutionem *virginum.*

VIRGULA. Offic. I. 44. si omnia nobis - - quasi *virgula divina*, ut ajunt, suppeditarentur: i. e. *citra opem humanam. Ductum proverbium videtur Erasmo a* virga Palladis, *cujus toties mentio apud Homerum. Nota est etiam ex Virgilio* virga Circes, *et ejus vis.*

VIRIDITAS. Tusc. III. 31. malum quandam habet *viriditatem.* Lael. 3. senectus aufert eam *viriditatem*, in qua etiam tunc erat Scipio. *Est e Graeco. Graeci enim χλωρόν dicunt omne, quod est*

tandorum animorum. harum partium tertia *vim* desiderat. ad Div. XV. 21. *de Calvo*: multae erant et reconditae literae: *vis* non erat. * vis *etiam eleganter tribuitur iis, qui ulciscuntur injurias sibi factas, aut qui sibi injuriam fieri non sinunt.* Dom. 55. magna *vis* est cum in Deorum numine, tum in ipsa republica, *etc.* Rosc. Am. 24. Magnam *vim* possidet paternus maternusque sanguis: *nisi pro sanctitate malis accipere.* **significatio verbi.* Tuscul. III. 5. verbi *vis*. et sic saepe. **servit etiam periphrasi, ut* vis Deorum *pro* Diis.

VISCERA. *caro. nam quicquid sub corio est, ut Servius ait,* viscera *dicunt.* Nat. D. II. 63. *viscera* boum, conf. Tusc. II. 8. et 14. **pecuniae, res familiaris.* Dom. 47. extruxit villam *visceribus* aerarii. ad Q. Fr. I. 3. cum de *visceribus* tuis et filii tui satis facturus sis. *Or. II. 78. *viscera* causae. **intimus animi sensus, memoria.* Att. VI. 1. ἐγκελεύσματα tua mihi in *visceribus* haerent.

VISCERATIO. *est distributio carnis crudae inter plebejos: genus largitionis, apud Romanos usitatum. Graeci:* κρεῶν διανομὴν *vertunt.* Offic. II. 16. *vid. Intt. ad Sueton. Caes. 37. In inscriptione apud Murat. T. II. p. DCX.* visceratio *in feriis latinis fieri solita vocatur diserte* carnium distributio.

VISENDUS. *visu dignus.* Vatin. 13. ornatu *visendo.*

VISIO. *vox philosophica, idem significans, quod* visum, *de quo mox.* Tusc. II. 18. *visio* falsa doloris et species. Acad. IV. 11. *visio* veri falsique communis a quibusdam putatur.

VISUM. *species alicujus rei in animo impressa, impulsio oblata extrinsecus,* φαντασία. Tusc. I. 41. *visa* somniorum. Acad. I. 11. *et pluribus aliis locis. nam in Academicis multa est de visis disputatio. De* visis somniorum *adeundus Macrobius in Somn. Scip. I. 3. In Tusc. saepe visa dicuntur de rebus opinatis, inprimis e sensu.*

[VISUS. Nat. Deor. I. 5. *visum* habent insignem et illustrem.]

VITA. Lael. 6. vita vitalis. *Est de graeco* βίος βιωτός, *ut monuit Facciolatus ad h. l.* *Div. I. 39. hac de re communis *vita* dubitavit. *Cl. Wopkenius putat, hic esse* vitam *pro hominibus, ut est apud Plinium H. N. VIII.* 16. vita non decrevit: *ubi Harduinus recte intelligit, homines non decreverunt. et ap. Phaedr. prol. L. I: ubi vid. Burmann. quem etiam reprehendit Wopkenius, quod negavit, Ciceronem et aequales hoc sensu verbo eo usos. In quo ei injuriam facit. Nam, re satis ponderata, mihi etiam sic, ut Cel. Burmanno, videtur. In loco proposito non hoc dicit Cicero: dubitaverunt homines, sed de hac re in vita communi dubitatur, videtur repugnare moribus, vitae communi, ut est Muren.* 35. sed hanc orationem usus, *vita*, mores, civitas ipsa *respuit. Eodem modo caeteras auctoritates dissolvere possem, si opus videretur.* Vita occidens *v. c. est finis vitae, ut* dies occidens, *finis dici, non* sol *occid.* *Flacc. 19. in *vita*: i. e. *quoad vivit vel vixit.*

VITIARE. Att. IV. 9. num censum impediant Tribuni diebus *vitiandis*: h. e. *servando de coelo, obnunciando efficere, ut iis nihil publici negotii geri possit.*

VITIOSITAS. Tuscul. IV. 15. *vitiositas* est contraria virtutis; sic enim malo, quam malitiam appellare eam, quam Graeci κακίαν appellant: nam malitia certi cujusdam vitii nomen est, *vitiositas* omnium.

VITIOSUS. *vitio creatus.* Phil. V. 3. collega, quem ipse fecit sua nunciatione *vitiosum. ibid.* II. 33. quamdiu tu voles, *vitiosus* Consul Dolabella: rursus, cum voles, salvis auspiciis, creatus. **contra auspicia et religionem factus.* Div. I. 16. sinistra dum non exquirimus, in dira et *vitiosa* incurrimus. Legg. II. 8. quaeque Augur in-

umbilicos legere confueſſe. *v. Salmaſ. ad Solin. p.* 496.

UMBRA. *comes.* Mur. 6. ſaltatio eſt *umbra* luxuriae. * umbra *dicitur pro loco umbroſo, in quo cujuscunque generis exercitationes habentur, in quibus non ſerio res agitur, neque de vita pugnatur. Hinc* umbra *opponitur* ſoli*: h. e. verae pugnae, in bello, aut verae contentioni in judiciis. vid. Sol. Sed deinde de omnibus iis rebus dicitur, quae domi et in umbra fiunt, in quibusque nulla magna eſt contentio: tamquam de jurisprudentia.* Muren. 14. cedat *umbra* ſoli: h. e. *militari rei philoſophia et ceterae artes, in quibus otium et tranquillitas eſt. vid. Umbratilis.* *Orat. III. 26. habeat tamen illa in dicendo admiratio ac ſumma laus *(h. e. genus magnificum) umbram* aliquam et receſſum, quo magis id, quod erit illuminatum, extare atque eminere videatur: h. e. *ſint loci aliqui in oratione magnifica vacui ab ornamentis et quaſi figurarum troporumque coloribus.*

UMBRACULUM. *ſchola.* Brut. 9. *vid. Sol.* Legg. III. 6. Demetrius mirabiliter doctrinam *ex umbraculis* eruditorum otioque non modo in pulverem atque ſolem, ſed in ipſum diſcrimen aciemque perduxit: h. e. *uſus eſt ad rempublicam adminiſtrandam, ut ap. Rom. Cato, Cicero, alii.*

UMBRATILIS. *otioſus, lenis, non aſper.* Tuſc. II. 11. vita *umbratilis* et delicata. Orat. 19. *umbratilis* eſt oratio philoſophorum et mollis.

UNCIA. *aſſis duodecima pars, deinde etiam hereditatis. (v. As.)* Att. XIII. 48. mortuus eſt Babullius. Caeſar opinor ex *uncia.* ib. VII. 2. *eſt etiam in Gruteriana:* ex unciis. *Sed in Graeviana rectius receptum:* ex teruncio. ad Q. Fr. III. 6. quas enim tabulas ſe putavit obſignare, in quibus *in unciis* firmiſſimum tenuerat, etc. *v. Manut. ad h. l.*

UNCTUS. Att. XII. 6. nitidus *unctus*que ſol, *opponitur* aſſo, *de quo ſupra.* **elegans, ſplendidus.* Brut. 20. jam enim erat *unctior* quaedam ſplendidiorque conſuetudo loquendi.

UNCUS. *inſtrumentum, quo perduelles ad ſcalas Gemonias trahebantur.* Phil. I. 2. *uncus* impactus eſt illi fugitivo. Rabir. Perd. 5. vindicare a verberibus, ab *unco. ubi v. Hotoman.*

UNDE. *a quo, a qua, a quibus.* Orat. I. 15. quam ille ipſe, *unde* cognovit. Verr. III. 70. apud eas ſocietates, *unde* erat attributa. *ſed nil frequentius his exemplis. vid. Gronov. Obſ. L. IV. p.* 174.

UNGUIS. Dom. 5. tu in hoc ulcere tanquam *unguis* exiſteres: h. e. *augeres malum, acerbius efficeres.*

UNGULA. Tuſc. II. 24. toto corpore atque omnibus *ungulis*, ut dicitur, contentione vocis aſſerunt. *Bentlejus poſt Lambinum legebat* unguiculis*: quod* ungulis *hominibus non conveniret. Sed in proverbiis haec non nimis ſubtiliter judicanda. v. Obſ. Miſcell. quae cura Cel. Dorvillii prodierunt. T. I. p.* 410.

UNICUS. *pro* unus *eſt* Roſc. Am. 14. *extr.* Coel. 32. Verr. I. 41. *ſi tamen lectio ſana eſt.* * *excellens, ſingularis.* Quint. 12. ut aut ſumma negligentia tibi obſtiterit, aut *unica* liberalitas. Cato 17. in quem illud elogium *unicum. v. collecta Heinſio ad Ovid. Met. III.* 434.

UNIVERSE. Att. V. 2. cetera *univerſe* mandavi: illud proprie.

UNIVERSITAS. Nat. Deor. I. 43. univerſitas rerum, *eſt totus mundus, ut* II. 65. *univerſitas* generis humani, *totum genus humanum.*

UNIVERSUS. Or. III. 27. loci, qui - - quia de re *univerſa* tractari ſolent, communes nominati ſunt: h. e. *de genere.* * *communis omnibus.* Off. I. 31. ſic eſt faciendum, ut contra *univerſam naturam* nihil contendamus: ea tamen conſervata, *propriam* naturam ſequamur. *c.* 30. communem *dixerat.*

VOLUNTAS. *in oratore est de genere orationis, quod sequitur: προαίρεσις.* Or. II. 23. naturis differunt: *voluntate* autem similes sunt. *ibid.* 22. ex quorum scriptis, cujusque aetatis, quae dicendi ratio *voluntas*que fuerit, intelligi potest. * Agr. I. 9. in alia *voluntate* esse: *aliud probare.* ad Div. IX. 6. haec in *voluntate* fuerunt: i. e. *in potestate nostra.* * *preces.* ad Div. VI. 6. Caesar cedit justis et officio incensis, nec inanibus aut ambitiosis *voluntatibus.*

VOLUPTARIUS. *suavis.* Att. XII. 25. *voluptariae* possessiones: *ut* horti. Or. III. 17. *voluptariae* disputationes: h. e. *de voluptate et pro voluptate.* Fin. V. 25. voluptarii *philosophi; de Epicureis.*

VOLUPTATES. *de spectaculis.* Muren. 35. adhibendis *voluptatibus*, etc. *Hoc sensu posteriori aevo in primis dici coeptum frequenter, ut dudum observarunt viri docti.*

VOLUTATUS. *versatus diligenter.* Orat. III. 10. *volutatus* in veteribus scriptis. ad Q. Fr. II. 13. ad Callisthenem et ad Philistum redeo, in quibus te video *volutatum.*

VOLUTATIO. Pis. 34. scelera tua non vestigiis odorantes ingressus tuos, sed totis *volutationibus* corporis et cubilibus persecuti sumus.

VOMERE. Dejot. 7. te *vomere* post coenam velle. *v. Ind. Graec. in 'Εμετική.*

VORARE. Att. IV. 11. nos hic *voramus* literas cum Dionysio. *cf. Helluari.*

VOTUM. ad Div. VI. 7. victoriae suae *vota* facerent. Tusc. V. 1. si virtus - - famula fortunae est, nec tantarum virium, ut se ipsa tueatur: vereor, ne non tam virtutis fiducia nitendum nobis ad spem beate vivendi, quam *vota facienda.*

VOTIVUS. Att. IV. 2. XV. 8. 11. *votiva* legatio: *quae voti suscepti et persolvendi causa petitur; genus liberae legationis. v. Legatio.* Act. I. Verr. 10. *votivi* ludi: *qui fiunt ex voto, ab Imperatore aliquo suscepto.*

VOX. Legg. II. 7. leges legum *voce* proponam. *Ursinus interpretatur, verbis solennibus et propriis legibus, ut* vox *sit pro* verbo, *additque duo exempla e Cicerone: sed neutrum huc facit, nec hic locus ejusmodi est, ut vocis vocabulum non proprie explicari possit. Est enim prosopopoeia, ut in illo:* patriae vox; Catil. I. *et alibi: neque tamen qua sensum falsa est interpretatio.*

URBANITAS. *virtus ingenii animique, qua eleganter possumus, ut homines in urbe liberaliter educati, de omnibus rebus judicare, neque aliquid inepti et absurdi dicimus et facimus, sed potius venuste et cum specie quadam liberali: estque hoc genus urbanitatis per totam vitam, orationem moresque fusum.* ad Div. III. 7. etiamne tu has ineptias, homo summa prudentia, - - addo *urbanitate*, quae est virtus, ut Stoici rectissime putant. *Nempe Stoici ἀστεῖον opponunt ἀμαθεῖ, ut ad h. l. ex Plutarch. de legend. Poëtis ostendit Victorius. ibid.* VII. 3. vides enim exaruisse jam veterem *urbanitatem*, ut Pomponius noster suo jure possit: nisi nos pauci retineamus gloriam antiquam Atticam. *vid. Vavass. Ludicr. dict. S. III. c. 7. p. 333. edit. Lips. conf. Urbanus.* **facultas jaciendorum dictorum, apophthegmatum, lepos, ut Sallustius in Sempronia appellat.* ad Divers. VII. 32. *urbanitatis* possessionem, amabo, quibusvis interdictis defendamus. Rosc. Am. 41. *urbanitas* servorum: *quamquam haec etiam ad primum genus fortasse referri potest.* * *ipsa dicteria.* Coel. 3. contumelia si facetius jactatur, *urbanitas* nominatur. Fin. II. 3. in quantas hominum facetorum *urbanitates* incurratis. Or. I. 5. celeritas et brevitas respondendi et la-

ris ſpatium, *idque lege definitum*, *ſine controverſia*, *poſſedimus*. Caecin. 26. *uſucapio* fundi, hoc eſt, finis ſollicitudinis ac periculi litium, non a patre relinquitur, ſed a legibus. Legg. I. 21. *uſucapionem* XII tabulae inter quinque pedes eſſe voluerunt. etc.

USURA. *uſus rei*, *item*, *quod pro uſu datur*. ad Div. VI. 12. *uſura* falſi gaudii frui. Agr. III. 1. parvam exigui temporis *uſuram* bonae de me opinionis poſtulo. Tuſc. I. 39. natura dedit *uſuram* vitae, tamquam pecuniae, nulla praeſtituta die. *Elegans eſt illud de Stoicis*, *qui poſt mortem corporis ſuperſtitem animum dicunt*, *ſed non in aeternum*, *ibid*. 31. *extr*. Stoici autem *uſuram* nobis largiuntur, tamquam cornicibus; diu manſuros, ajunt, animos, ſemper negant.

USURPARE. *pro eo*, *quod vulgo dicunt*, *exercere*, *tamquam jus*, *etc*. Agrar. II. 7. paucas tribus ad *uſurpandam* libertatem vocare: h. e. *ad exercendum jus ſuffragii*. Verr. V. 20. jure quotannis *uſurpatum* ac ſemper retentum, etc. **vocare*, *dicere*. Offic. II. 11. C. Laelius is, qui ſapiens *uſurpatur*. Phil. II. 28. at quam crebro *uſurpat*: et Conſul, et Antonius.

USURPATIO. Verr. V. 64. *uſurpatio* civitatis, *eſt*, *cum ſe quis civem dicit*. Agrar. II. 12. *uſurpatio* vetuſtatis, *de comitiis curiatis*, *dicis cauſa per* 30 *Lictores habitis*. *Conf*. *Gronov*. *Obſ*. *I*. 25.

USUS. *poſſeſſio rei non interrupta per certum ac legibus definitum temporis ſpatium*, *qua res noſtra fit*, *ut nemo amplius nobis de ea litem movere poſſit*. Har. R. 14. mortales nihil a Diis immortalibus *uſu* capere poſſunt. Caecin. 19. auctoritatem fundi et *uſum* lex jubet eſſe biennium.

UT. *utut*, Verr. I. 2. *ut* hoc eſſet judicatum. Planc. 4. *ut* fueris dignior. *cf*. *Gronov*. *Obſerv*. *III*. 6. **poſito*, *fac*. ad Div. I. 9. *ut* jam ſit in iis culpa, qui me non defenderunt, non minor eſt in iis, qui reliquerunt. ad Att. VII. 13. qui, *ut* nihil aliud, hoc tamen profecit. **eleganter dicitur etiam cum ſuperlativo*, *ſequente* ita. Offic. I. 5. *ut* quisque maxime perſpicit, - - *ita* ſapientiſſimus haberi ſolet. **pro* cur. Mil. 13. *extr*. erat, *ut* odiſſet.

UTENS. *qui ſumtum facit de pecunia ſua*. Offic. II. 20. ſac magnitudinem divitiarum juvare. *Utentior* ſane ſit, honeſtior autem quomodo? *v*. *Uti*.

UTENSILE. Oecon. 1. reliqua *utenſilia*, quibus aut alitur hominum genus, aut etiam excolitur. Utenſilia *h*. *l*. *ſunt neceſſaria victui*, *non ſupellex*, *ut recte monuit et pluribus exemplis demonſtravit Gronov*. *Sestert*. *p*. 105. *conf*. *nos ad Tacit*. *A*. *I*. 70. *perſpicuus inprimis eſt locus Varr*. *R*. *R*. *I*. 2. 6. quid in Italia *utenſile* non modo non naſcitur, ſed etiam non egregium ſit?

UTER. *pro* utervis. Offic. III. 23. Sibine *uter* capiat, an alter cedat alteri. *ubi vid*. *F*. *Fabricius*.

UTI. *de rebus et pecunia*, *qua impendia ſuſtinemus*. Att. XIII. 23. magis doleo, me non habere, cui tradam, quam habere, qui *utar*. *ib*. XI. 11. ut ſit, qui *utamur*. *v*. *Gronov*. *Sestert*. *p*. 105. **opus habere*. ad Div. V. 20. qui ambitione nihil *uterer*. *Tuſc. IV. 18. aemulatio autem dupliciter illa quidem dicitur. nam aemulatio virtutis imitatio dicitur: ſed ea nihil hoc loco *utimur*: h. e. *huc non pertinet*: *de ea nunc non agitur*.

UTILIS. Div. VIII. 13. quibus adhuc ſibi parum *utilis* fuit: i. e. *nocuit*. *De hujus λιτότητος vi cf*. *Clark*. *ad Homer*. *Iliad*. *β*. v. 269.

UTRUM. *ſequente* aut. *pro* an *eſt* Verr. II. 69. *non ſequente* an, vel ſimili particula, *pro* num. Verr. V. 16. quaeram, *utrum* emeris et quomodo et quanti emeris. *item* Verr. II. 69. V. 16. Flacc. 10.

VULGARIS. Offic. I. 16. *vulgaris* liberalitas; *quae ad omnes per-*

INDEX GRAECO-LATINUS

CONTINENS

GRAECA IN CICERONIS LIBRIS OCCURRENTIA

ET

EORUM INTERPRETATIONES

ADSPERSIS SUBINDE ANIMADVERSIONIBUS.

A.

Ἀβδηριτικὸν, *Abderiticum, ſtultum*, quod Abderitae ſtupidi putabantur, ad Att. VII. 7.

Ἀβλάβεια, *abstinentia, innocentia, frugalitas*, Tuſc. Qu. III. 8.

Ἀγέλαστος, *expers riſus.* Fin. V. 30. ita dictus eſt M. Craſſus, qui ſemel in tota vita riſiſſe dicebatur.

Ἀγοητεύτως, *ſincere, ſine praeſtigiis et fuco*, ad Att. XII. 3.

Ἄγραφον, *non ſcriptum*, ad Att. VI. 1.

Ἀγὼν, *certamen, contentio*, ad Att. XIV. 7. I. 16. eſt ſtudium contentionis, quod in oratione adhibetur, unde ipſae orationes in cauſis veris, et quidem in primis in forenſibus, *ἀγῶνες* dicuntur, et declamationibus umbraticis opponuntur, vid. v. c. Longin. *περὶ ὕψους*, S. XI. 1. plura apud Creſoll. Theatr. Rhet. III. 17. Spanhem. ad Julian. Or. I. p. 11. 12. 13. Olear. ad Philoſtr. Vit. Sophiſt. L. XXII. §. I. n. 4.

Ἀδέσποτοι, *ſine auctore*, ad Div. XV. 17. de rumoribus, qui unde et a quo capite fluxerint, ignoratur.

Ἀδεῶς, *ſecure, ſine ullo periculi metu aut ſuſpicione; large, copioſe. bibit et edit ἀδεῶς*, ad Att. XIII. 52.

Ἄδηλα, *incerta*, Acad. Qu. II. 17.

Ἀδημονῶν, *moerens, ſollicitudinis plenus*, ad Att. IX. 13.

Ἀδιαφορία, ad Att. II. 17. cum omnia, quae accidunt, ſive ſecunda, ſive adverſa, nihil valent ad animum noſtrum commovendum. Ea Cicero dicit ſe uti in republica. Sed Acad. Qu. II. 42. eſt Ari-

 ſtonis

ſtonis ſummum bonum, cum in neutram partem movemur in rebus mediis, h. e. quae nec honeſtae, nec turpes, ſenſu Stoico, ſunt.

Ἀδιάφορον, quod neque eſt bonum, neque malum: indifferens cum aeſtimatione mediocri, Fin. III. 16.

Ἀδικαίαρχοι, injuſti magiſtratus, ad Att. II. 12. Vox ficta, ludendi cauſa, e nomine Dicaearchi, quem Atticus ſcripſerat a ſe amari. Eum civem haud paullo meliorem dicit, quam ipſos Romanos *ἀδικαιάρχους*, Caeſarem et reliquos.

Ἀδιόρθωτα, incorrecta, inchoata, imperfecta, ad Att. XIII. 21.

Ἀδόλεσχος, valde loquax, garrulus, ad Att. XVI. 11.

Ἀδύνατον, quod fieri non poteſt, ad Att. I. 1.

Ἀδωροδόκητον, integrum et incorruptum a largitione, ad Att. V. 20.

Ἀζηλοτύπητον, ſine invidia, ad Att. XIII. 19.

Ἀθαμβία, animus terrore liber, Fin. V. 29.

Ἀθέτησις, improbatio, rejectio, ad Att. VI. 9.

Αἱ γὰρ τῶν τυράννων δεήσεις, inquit *Πλάτων*, *οἶσθ᾽, ὅτι μεμιγμέναι ἀνάγκαις: tyrannorum preces*, inquit Plato, (Ep. 7. ad Dionis propinquos) *permiſtae ſunt, ut ſcis, neceſſitatibus*, ad Att. IX. 13. quae rogant, neceſſario facienda ſunt: eorum preces ſunt imperia.

Αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους, vereor Trojanos et Trojanas peplos trahentes, ad Att. II. 5. et aliis locis, ex Hom. Iliad. Ζ′. v. 442. et Χ′. v. 105.

Αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ᾽ ὑποδέχθαι, veriti ſunt quidem recuſare, timuerunt autem ſuscipere, ad Att. VI. 1. XVI. 11. ex Homer. Iliad. Η′. v. 93.

Αἰὲν ἀριστεύειν, καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων, ſemper fortiter agere, et aliis praeſtare, ad Div. XIII. 15. ad Qu. Fr. III. 5. ex Hom. Iliad. Η′. v. 208.

Αἴκε δύνηαι, ſi modo poſſis, ad Att. XIII. 12. ex Heſiod. Op. et D. v. 350.

Αἵρεσις, ſecta, ad Div. XV. 16.

Αἰσχρὸν σιωπᾶν. Integer ſenarius ſic habet: *αἰσχρὸν σιωπᾶν, Ἰσοκράτην τ᾽ ἐᾶν λέγειν: Turpe eſt tacere, et ſinere Iſocratem loqui*, ad Att. VI. 8. Cum Iſocrates ſcholas rhetoricas aperuiſſet, et magna hominum multitudo eas frequentaret, Ariſtoteles aemulatione commotus et ipſe rhetoricen docuit. Eodem modo Cicero, cum Bibulus triumphum peteret, turpe eſſe putabat, ſi non et ipſe peteret.

Αἰσχροῦ φαντασία, turpitudinis imago, ſpecies, cum venit in mentem, turpiter nos facturos, aut feciſſe, ad Att. IX. 6.

Ἀκαδημικὴ, ſc. *σύνταξις*, ad Att. XIII. 12. vid. Ep. 16. h. l. ubi eſt *Academice σύνταξις*. Sermo eſt de libris Ciceronis Academicis, quorum primo duo erant, alter Catuli, alter Luculli nomine, quod in iis hi duo de Academica philoſophia disputantes inducebantur. Jam nobiles illi quidem erant, ſed in iis C. et L. acutius, quam pro perſonis ſuis, disputabant. Itaque Cicero hanc *σύνταξιν* immutavit et e duobus quatuor libros fecit, Catuli et Luculli nominibus ſublatis, eosque Varroni inſcripſit. In iis Varroni Antiochi partes dedit, ſibi ſumſit Philonis. hoc eſt, quod Cicero dicit: *ἀκα-*

ἀκαδημικὴν ad Varronem transferamus, et Ep. 16. *academicen σύνταξιν ad Varronem totam traduximus.* conf. Argum. Quaest. Acad. I.

"*Ακαιρος*, *intempestivus*, ad Att. IX. 4.

'*Ακατάληπτον*, *quod comprehendi non potest*, *incomprehensibile*, Acad. II. 6.

'*Ακαταληψία*, *opinio Academicorum*, *qui nihil comprehendi posse dicebant*, ad Att. XIII. 19.

'*Ακενόσπουδος*, *abhorrens a studio rerum inanium*, ad Div. XV. 17.

'*Ακεραίως*, *sincere*, ad Att. XV. 21.

'*Ακήδεια*, *contemtus*, *quod curae et studio nemini esset*, ad Att. IV. 18.

'*Ακηδία*, *torpedo cum moestitia*, ad Att. XII. 45.

'*Ακίνδυνα*, *periculo carentia*, ad Att. XIII. 19.

'*Ακίνδυνα μὲν, χρονιώτερα δὲ*, *periculi quidem expertia*, *sed diuturniora*, h. e. vitae quidem periculum abesse, sed diuturniorem morbum fore; de Tirone aegrotante.

'*Ακκιζόμεθα*, *dissimulamus cupiditatem nostram*, ad Att. II. 19. cum videri velimus, non cupere nos, et tamen vehementer cupimus, hoc enim est ἀκκίζεσθαι, unde ἀκκισμὸς, *accismus.* Exemplo esse potest accismus Tiberii Neronis Vell. II. 23. Tacit. Ann. I. 3. et 11.

'*Ακοινώνητον*, *alienum a familiari consuetudine*, ad Att. VI. 3.

'*Ακοινωνήτως*, *minime familiariter*, ad Att. VI. 1.

'*Ακολακεύτως*, *citra assentationem*, ad Att. XIII. 51.

'*Ακολασία*, *licentia nimia*, ad Att. XIV. 11.

"*Ακουσμα*, ad Att. XII. 4. quidquid ad aures (convivarum) suaviter deliniendas, aut oblectandas comparatum est. *Non assequor*, inquit, *ut scribam*, *quod tui convivae*, *non modo libenter*, *sed aequo animo legere possint*, *si velim gravitatem ejus constantiamque laudare*; *hoc ipsum ἄκουσμα sit.* Sic ap. Xenoph. ἀπομνημον. L. II. c. 1. virtus voluptati dicit: τοῦ δὲ πάντων ἥδιστον ἀκούσματος, ἐπαίνου ἑαυτῆς, ἀνήκοος εἶ. Haec ἀκούσματα, quae et ἀκροάματα dicuntur, erant *recitationes anagnostarum*, *symphoniaci pueri*, γελωτοποιοὶ, etc.

'*Ακραὲς*, *liquidum*, *non turbidum*, *non perturbatum*, ad Att. X. 17.

'*Ακρόαμα*, *vid. in* "*Ακουσμα*, pro Arch. c. 9. pro *anagnoste* est apud Nepotem in vita Attici c. 14.

'*Ακροστιχὶς*, *genus versus Sibyllini*, *cum deinceps e primis versuum literis aliquid connectitur.* ut in quibusdam Ennianis.

'*Ακροτελεύτιον*, *clausula*, *v. c. carminis*, *h. l. epistolae. Vox Thucydidea II.* 35. *quam et habet Pollux II.* 16. ad Att. V. 21.

'*Ακρωτηρίων οὔρια*, *signa secundae tempestatis ex vexillis in fastigiis* (ἀκρωτηρίοις) *navium et domorum*, ad Att. V. 12. *οὔρια* sunt signa bonae tempestatis instantis; a quibus etiam Jupiter Urius, de quo vid. Graev. ad Verr. IV. 51.

'*Ακύθηρον*, *invenustum*, ad Div. VII. 32.

"*Ακυρον*, *ineptum*, ad Div. XVI. 17.

"*Αλη*.

"Ἄλλο πρόβλημα, *alia quaestio*, ad Att. VI. 5.

"Ἄλλοις ἐν ἐσθλοῖς τὸν δ' ἀπωθοῦνται ψόγον, *aliis bonis rebus augendis hanc maculam eluunt*, ad Att. XIV. 22. senarius poetae nescio cujus.

'Ἀλογηθῇ, *negligatur*, ad Att. XII. 3.

'Ἀλογίστως, *inconsiderate*, *stulte*, ad Att. IX. 10.

'Ἀλόγως, *sine ratione*, *temere*, ad Att. XII. 35. XIII. 48.

"Ἅμα πρόσω, καὶ ὀπίσω, *simul a fronte et a tergo*, ad Div. XIII. 15. Homer. Iliad. *A*. 343.

'Ἀμαλθεία, *Amalthea*, ad Att. I. 16.

'Ἀμαλθεῖον, *Amaltheum*, ad Att. I. 16. Est praedium Attici, cui nomen imposuit ab 'Ἀμαλθείᾳ. *Amalthea* in fabulis quae sit, notum est, sed l. c. est gymnasium, aut diaeta praedii Epirotici. L. II. Ep. 1. Cicero dicit: *Amalthea mea te exspectat*. Eam fuisse gymnasium in Arpinati, ut Corradus ait, verosimile est, aut diaetam, quam imitaturus Atticum Cicero extruxerat. In hac Amalthea J. Fr. Gronovius putabat posuisse Atticum imagines virorum illustrium, a quibus, ut ab Amalthea Jupiter, ita imperium Romanum, tamquam nutritum, ad tantam magnitudinem pervenisset: his adjecisse versus, qui facta eorum et magistratus continerent, de quibus Nepos vit. Att. c. 18.

"Ἄμβροτος, *immortalis*, *divinus*, ad Att. XVI. 5.

"Ἄμεμπτα, *non accusanda*, ad Att. VII. 1.

'Ἀμεταμέλητος, *non poenitendus*, ad Att. VII. 3. XIII. 52.

'Ἀμηχανία, *inopia consilii*, ad Att. XV. 29.

"Ἄμορφον, ἀντιπολιτευομένου χρεωφιλέτην etc. *deforme et turpe est ejus, qui contrariae sit in republica factionis, debitorem esse*, ad Att. VII. 8.

"Ἄμπνευμα σεμνὸν 'Ἀλφειοῦ, *respiratio veneranda Alphaei*, ad Att. XII. 5. sunt Pindari verba Nem. I. 1. sic appellat Arethusam, διὰ τὸ ἀποῤῥῶγα καὶ οἷον στόμα τὴν 'Ἀρέθουσαν κρήνην τοῦ 'Ἀλφειοῦ εἶναι, ut ait Scholiastes.

'Ἀμφιβολία, *ambigue dictum*, ad Div. VII. 32.

'Ἀμφιλαφία, ad Qu. Fr. II. 6. et 15. mihi videtur esse cautionis genus, cum eam rationem tenemus, ut ad utrumque parati simus, ut quodcunque acciderit, eo recte uti possimus; ut duarum rerum simul rationem habeamus, quarum una videtur cum altera non satis consistere posse. *Desidero quodammodo*, ait, *ἀμφιλαφίαν tuam*; quam? *ut advenientem excipiam libenter, latentem non excitem*.

'Ἀμύμων, *reprehensionis expers*, ad Att. XVI. 5.

'Ἀναθεώρησις, *animadversio*, *consideratio*, ad Att. XIV. 15. et 16.

'Ἀναλογία, *comparatio*, *proportio*, quam vulgo dicimus, cum olim *proportio* esset tantum *ratio*, ad Att. VI. 2. de Univ. 4. v. Varr. L. L. IX. p. 135. ed. Steph.

'Ἀναντιφωνησία, *taciturnitas in respondendo*, *cum alicui nihil respondemus*, *quam Cicero Verr. I.* 31. taciturnitatem *ipse vocat*.

'Ἀναντιφώνητον, *sine responsione*, ad Att. VI. 1.

'Ἀναπάντητον, *remotum ab omni occursu*, ad Att. IX. 1.

'Ἀνα-

Ἀπάντησις, occurſus, obviam itio, ad Att. VIII. 16. IX. 7.

Ἅπαξ θανεῖν, ſemel mori, ad Qu. Fr. I. 2. Ex Aeſchyl. Prometh. vinct. 749. *κρεῖσσον γὰρ εἰσάπαξ θανεῖν ἢ τὰς ἁπάσας ἡμέρας πάσχειν κακῶς.*

Ἀπαῤῥησίαστον, minime liberum, impeditum et reprehendendi licentia carens, ad Att. IX. 2.

Ἀπειρία, Fin. I. 6. vocabulum Epicureum, quod *infinitionem* interpretatur Cicero. Epicurus autem ita appellabat infinitum illud ſpatium, in quo atomi ex opinione ejus ab aeterno movebantur, ex quarum fortuita concurſione hoc univerſum extiterit.

Ἀπόγραφα, deſcripta ex aliorum libris, ad Att. XII. 52. ſic appellat libros ſuos latinos de philoſophia e Graecis hauſtos et paene deſcriptos.

Ἀπόδειξις, argumenti concluſio, Acad. II. 8.

Ἀποδυτήριον, locus, ubi lavaturi veſtimenta deponebant in balneis, ad Qu. Fr. III. 1. 3. v. Gesnerum V. Cel. ad Varr. R. R. II. 1. et qui ibi laudantur.

Ἀποθέωσις, conſecratio, per quam in numerum Deorum veniunt, ad Att. I. 16. XII. 12. et 36.

Ἀποκαρτερῶν, Hegeſiae liber ita dictus. Tuſc. I. 35. *ἀποκαρτερεῖν* dicuntur, qui inedia mortem ſibi voluntariam conſciſcunt, ut Atticus fecit apud Nepotem. Hegeſias itaque Cyrenaicus librum ſuum, in quo de morte contemnenda ita ſcripſerat, ut eo lecto multi ſibi mortem conſciſcerent, inſcripſit *ἀποκαρτεροῦντα*, quod in eo quidam inducebatur, qui, cum vellet e vita per inediam diſcedere, et ab amicis revocaretur, iis reſpondens vitae humanae incommoda enumerat.

Ἀπολιτικώτατον, civilis gubernationis maxime expertem, reip. gerendae inſcium, ad Att. VIII. 16.

Ἀπολογισμὸν συντάξομαι, defenſionem componam, ad Att. XVI. 7.

Ἀποπροηγμένον, rejectum. Stoici cum nollent boni malique loco ponere quicquam praeter virtutem et turpitudinem, ceteras res, quibus non poteſt eodem modo animus humanus moveri, tanquam valetudinem rectam, morbum, dolorem, voluntatem, vitam, mortem, divitias, paupertatem, etc. diſtribuebant in *προηγμένα*, et *ἀποπροηγμένα*, h. e. dignas, quae deligerentur, vel repudiarentur, ut v. c. valetudo recta *προηγμένον* eſſet, morbus *ἀποπροηγμένον*, ad Div. IX. 7. Fin. III. 15.

Ἀπορία, dubitatio, ad Att. VII. 21. XV. 4. XVI. 8. VII. 12.

Ἀπορῶ, dubito, ad Att. VII. 11. IX. 13.

Ἀποσπασμάτια, fragmenta, ad Att. II. 1.

Ἀπότευγμα, ſpei fruſtratio, infelix ſucceſſus, ad Div. IX. 21. ad Att. XIII. 27. ad Qu. Fr. III. 2.

Ἀποτόμως, acerbe, aſpere, ad Att. X. 11. ductum a medicis, qui ſecant et urunt, et *ἀπότομοι* dicuntur. v. Cuperus Obſ. II. 17.

Ἀπότριψαι, abstergito, ad Att. VII. 5.

Ἀποφατικὰ, negantia, contraria ajentibus, iis opponuntur *καταφατικά.* Top. 11.

Ἀποφθέγματα, facete dicta, ad Div. IX. 16. Off. I. 29.

Ἀπρα-

ipſum ἀρχέτυπον, crebris locis inculcatum et refectum. Sed L. XII. 5. ἀρχέτυπα *Nicaſionum*, ſive, ut J. F. Gronovio recte placebat, νεοεικοστώνων, ſunt *tabulae eorum, qui recens mancipes ſunt facti*, ſive *redemerunt vicesſimas*, ſimiles his, quas quivis pater familias diligens conficiebat.

Ἀρχὴ, *initium*, ad Att. X. 10.

Ἀσαφέστερος, *obſcurior in ſcribendo*, ad Att. XIII. 25.

Ἀσελγὴς, *laſcivus*, *delicatus*, ad Att. II. 12.

Ἀσμενέστατα, *libentiſſime*, ad Att. XIII. 22.

Ἀσμένιστον, *gratiſſimum*, *libentiſſimum*, ad Att. IX. 2. et 10. [Scribendum eſt ἀσμενιστόν, *gratum*, *acceptum*; adj. verb. ἀσμενίζω. R.]

Ἄσπονδος, *implacabilis*, ad Att. IX. 10.

Ἀστρατήγητος, *ignarus artis imperatoriae*, ad Att. VII. 18.

Ἀστρατηγικώτατος, *artis imperatoriae maxime ignarus*, ad Att. VIII. 16.

Ἀσφαλὲς, *tutum*, ad Att. XVI. 5.

Ἀσφάλεια, *ſecuritas*; *tutum praeſidium adverſus vitae pericula*, ad Att. II. 19. XVI. 8.

Ἀσώματος, *ſine corpore*, *corporis expers*, Nat. Deor. I. 12.

Ἀταραξία, *ſtatus mentis perturbatione vacuus*, ad Div. XV. 19.

Ἄτεχνοι, *artis expertes*, Top. 4.

Ἀτισία, *defectus ſolutionis*, *cum quis ſolvendo non eſt*, Att. XIV. 19.

Ἀτοπώτατον, *abſurdiſſimum*, *alieniſſimo loco poſitum*, ad Att. XV. 26.

Ἀτριψία, *ruditas in aliquo genere*, ad Att. XIII. 16.

Ἀττικισμὸς, *Atticiſmus*, *ſive orationis lepos*, ad Att. IV. 17.

Ἀττικώτατα, *quae maxime ſunt Attica*, ad Att. XV. 1.

Ἀττικώτερα, *magis Attica*, ad Att. I. 13.

Ἄτυφον, *ſine ambitione*, *ſine faſtu*, ad Att. VI. 9.

Αὐθεντικῶς, *cum auctoritate*, *certo auctore*, ad Att. IX. 14. X. 9.

Αὐθωρεὶ, *illa ipſa hora*, ad Att. II. 13.

Αὔξησις, *amplificatio*, Or. 36.

Αὐτίκα γάρ τοι ἔπειτα μεθ' Ἕκτορα πότμος ἕτοιμος, *ſtatim enim tibi deinde poſt Hectorem mors parata*, ad Att. IX. 5.

Αὐτίκα τεθναίην, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἑταίρῳ
Κτεινομένῳ ἐπαμῦναι, *utinam ſtatim moriar*, *cum non potui ſocio, cum interficeretur*, *opem ferre*, ad Att. IX. 5. uterque verſus eſt ex Hom. Il. Σ. v. 98. 99.

Αὐτονομία, *facultas eſt libertas, ſuis utendi legibus*, ad Att. VI. 1. et 2.

Αὐτόχθων, *nativus et indigena*, ad Att. VII. 2. opponuntur αὐτόχθονες iis, qui per coloniam in regionem aliunde ducti ſunt.

Αὐτῷ τῷ μέτρῳ, καὶ λώϊον, *eadem menſura*, *et melius*, ad Att. XIII. 12. ex Heſiod. Oper. et D. v. 350.

Ἄφατα, ἀδιήγητα, *non dicenda*, *non narranda*, ad Att. XIII. 9. XV. 19.

Γεω-

Γεωμετρικῶς, non minus certa ratione, quam qua Geometrae utuntur, ad Att. XII. 5. γεωμετρικῶς dicitur Atticus Ciceronem *refellisse*, in eo, quod Cicero ſcripſerat, Fannium, qui hiſtoriam ſcripſit, Laelii generum fuiſſe.

Γῆν πρὸ γῆς cogitare dicitur, qui ſolum vertere, et ex alia terra in aliam, et quidem ſemper proximam quamque, fugere cogitat, v. Manut. ad h. l. qui ex Aeſchylo haec verba deſumta putat, ad Att. XIV. 10.

Γλαῦκ' εἰς 'Αθήνας, noctuam Athenas (ſc. porto vel mitto), ad Div. VI. 3. IX. 3. ad Qu. Fr. II. 15.

Γλισχρῶς, parce, tenuiter, ad Att. XVI. 1.

Γλυκύπικρον, dulce amarum, ad Att. V. 21.

Γνῶθι, πῶς ἄλλῳ κέχρηται, noſce, quemadmodum alio uſus fuerit. Explora prius, quam cum aliquo amicitiam facias, fidemque habeas, quomodo ſe erga alios amicos geſſerit; qua fide in alios fuerit. ex Epicharmo.

Γνῶθι σεαυτὸν, noſce te ipſum, ad Qu. Fr. III. 6.

Γοητεία, praeſtigiae, malitioſae blanditiae, ad Att. IX. 13.

Γόνυ κνήμης, genu tibia, ſc. propius eſt, ad Div. XVI. 23. proverbium, quod eam vim habet, quam Terentianum illud: *Proximus ſum egomet mihi.* Noſtri: *Das Hemd iſt mir näher als der Rock.* v. Theocrit. Idyll. XVI. 18.

Γοργεῖα γυμνὰ, larvae nudae, ad Att. IV. 16. de accuſatoribus Gabinii, qui abſolutus erat, quod, quemadmodum nudae et inanes larvae terrent illae quidem, ſed veri damni afferre nihil poſſunt, ita Gabinium accuſatores terruerant, nihil ei nocuerant.

Γυμνασιώδη, apta gymnaſio, ad Att. I. 6.

Δ.

Δαίμονες, genus Deorum, quod Latine *Lares* dici poſſe putat Cicero, de Univ. 11. v. Ind. Lat. in *Lares*.

Δεδῆχθαι, morſum eſſe, ad Att. XIII. 20.

Δεινὸς ἀνὴρ, τάχα κεν καὶ ἀναίτιον αἰτιόῳτο, vehemens vir, et qui vel inſontem accuſare audeat, Att. XIII. 25. ex Homer. Iliad. *Λ*. v. 653.

Δέῤῥεις, pelles, involucra, ad Att. IV. 17.

Δεύτεραι φροντίδες, poſteriores cogitationes, ad Qu. Fr. III. 1. 6. ex Euripidis Hippolyto 436.

Δημήτηρ, Ceres, nominata, quaſi *Γημήτηρ*, terra mater, Nat. D. II. 26.

Δῆμοι, ad Att. VII. 3. *Loca.* Nam Latinis *loca* ſunt *χῶροι, χωρία*, v. Salmaſ. ad Solin. p. m. 690. Verti etiam poteſt: *populi, pagi.* Nam δῆμοι *'Αττικῆς, Populi Atticae*, de quibus extat *Meurſii* libellus, nihil ſunt, niſi *pagi, (Cantons)* in quos Attica erat deſcripta, et a quibus Athenienſes, ut Romani a tribubus, nominabantur. Nam ut Romani v. c. dicebant: *Q. Verres Romilia*; ſic Graeci: *Δημοσθένης Παιανιεύς.* Cicero dicit, ſe ſcripſiſſe *in Piraeeum*; idque ſibi vitioſum viſum non eſſe, quod de Piraeeo dixiſſet, non ut de *oppido*, ſed ut de *loco*, h. e. *pago, regione.* ſic Terentium dixiſſe *e Sunio.* Sunium aeque eſſe oppidum ac Piraeeum. Itaque ſi δῆμοι ſint oppida, ne-

ribus locis. Eſchenbach. de notis crit. p. 247. 248. Montfaucon. Palaeogr. gr. p. 352. Troz. ad Hugonem de Orig. ſcrib. p. 280.

Διφθερίαι, *libri, e membranis facti*, ad Att. XIII. 24. Sic interpretatur bene Victorius, qui *διφθέρας* ex h. l. laudat, ad Varron. R. R. II. extr.

Δίχα μοι νόος, ἀτρέκειαν εἰπεῖν, ambigit animus ad verum dicendum, ad Att. XIII. 38. e Pindari carmine deperdito.

Διψῶσα κρήνη, aridus vel ſiticuloſus fons, "in quo nihil eſt aquae, ad Att. XII. 5. ita appellatur, cujus eſt res anguſta domi, qui in anguſtiis eſt rei familiaris.

Δόγματα, decreta philoſophica, placita, Acad. II. 9.

Δολιχὸν πλόον ὁρμαίνοντες, longam navigationem molientes, ad Att. XVI. 13. ex Hom. Odyſſ. Γ. v. 169.

Δρομόθεν, ex curſu, ad Att. XI. 6. Sed haec lectio eſt a Boſio effcta e lectione Cod. Cruſelliani: *dromo te nunc.* Tunſtallus in Epiſt. ad Midleton. p. 158. reſcribit: *Δρόμῳ te nunc* (ſc. fer) *ad Oppium.*

Δυσδιάγνωστον, difficile dijudicatu, ad Att. V. 4.

Δυσεντερία, inteſtinorum morbus, ad Div. VII. 26.

Δυσεξίμητα, quae ita demerſa ſunt et abdita, ut vix e profundo educi poſſint, ab *ἐξιμᾶν, proferre e profundo*, ad Att. V. 10.

Δυσουρία, urinae difficultas, ad Att. X. 10.

Δυσουρικὰ, καὶ δυσεντερικὰ πάθη, urinae et inteſtinorum morbi, ad Div. VII. 26.

Δύσχρηστα, incommoda, ad Att. VII. 5.

Δυσχρηστήματα, incommoda, Fin. III. 21.

Δυσχρηστία, difficultas verſurae faciendae, ſeu *mutuo ſumendae pecuniae*, ad Att. XVI. 7.

Δυσωπία, verecundia, ad Att. XIII. 33. XVI. 15. cum veremur, alicui aliquid poſtulanti, petenti, etc. negare.

E.

Ἐὰν διαμείνῃ, ſi permanſeris, ad Att. XV. 12.

Ἔα πάσας, mitte omnes, ad Qu. Fr. II. 10. Manutius negat, ſe locum intelligere. Lambinus autem omiſſum dicit: *μελεδῶνας, curas, a μελεδώνη.*

Ἐατέον, relinquere oportet, ad Att. I. 16.

Ἑαυτὸν τιμωρούμενος, ſeipſum puniens. ſenex Terentianus. Tuſc. III. 27.

Ἐβδελυττόμην, abominabar, ad Att. XV. 29.

Ἐγγήραμα, ſenectutis requies, delectatio, occupatio, ad Att. XII. 25. 30.

Ἐγκελεύσματα, hortationes, ad Att. VI. 1.

Ἐγκωμιαστικὰ, ad res laudandas comparata, ad Att. I. 19. de verbo *ἐγκώμιον* et hinc ductis vid. doctam diſputatiunculam III. Spanh. ad Or. I. Juliani f. 5 - 8.

viris debeat. An cum bene meritis et amicis una ſubeunda ſint pericula in rebus, quae pertinent ad rempublicam, etiam ſi illi minus recte de ſumma rerum conſuluiſſe videantur. Utrum de patria bene meritus, ob eamque cauſam graviſſima quaeque paſſus, et invidia oppreſſus, ultro pro patria discrimen ſubire debeat: aut permittendum ei, ut ſui ipſius interdum et cariſſimarum perſonarum rationem habeat, dimiſſis adverſus potentes concertationibus pro republica. ad Att. IX. 4. ſunt θέσεις (vid. in h. v.) in quibus tractandis otium conſumebat Cicero, ut animum parumper ab aegritudine abduceret.

Εἴρων, *ſimulator, disſimulator:* ita dictus Socrates, quod redarguendorum Sophiſtarum cauſa ſimulabat, ſe omnia neſcire, etiam cum recte ſciret. De verbo εἰρωνείᾳ vid. Theophraſt. Char. c. I. et ibi ὁ πάνυ Caſaubonus. Or. II. 67. Brut. 87. Off. I. 30.

Εἰρωνεία, *disſimulatio, cavillatio*, ad Att. XVI. 11. Acad. II. 5.

Εἰρωνεύεσθαι, *disſimulare, disſimulanter loqui*, ad Div. IV. 4.

Εἷς ἐμοὶ μύριοι, *unus mihi decem millia, unus mihi inſtar multorum millium*, ad Att. XVI. 11.

Εἷς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης, *unum augurium optimum, pugnare pro patria*, ad Att. II. 3. ex Hom. Iliad. *M.* v. 243.

Ἐκβολὴ λόγου, *digreſſio*, e Thucyd. I. 97. ad Att. VII. 1.

Ἐκμαγεῖον, ad Att. X. 1. hanc vocem in Ciceronem intruſit Boſius e veſtigiis Codicis MS. Sed neque in Gronoviana, neque in Graeviana ſervata eſt. de voce Ἐκμαγεῖον v. Voſſ. ad Catull. p. 97.

Ἐκτενέστερον, *prolixius et largius in officiis promittendis, et benevolentia ſignificanda*, ad Att. XIII. 9. utrumque eſt de ſermone, qui amoris officiique plane inſignem atque inuſitatam ſignificationem habet. Nam ἐκτενὴς et ἐκτένεια inſigne et incredibile quoddam ſtudium, ardoremque in re aliquā ſignificant. Et hanc vim habent in omnibus locis, quibus ſacri ſcriptores uſi ſunt. Luc. XXII. 44. Act. XII. 5. XVI. 7. 1 Petr. I. 22. IV. 8.

Ἐκτένεια, *prolixa et larga ſtudii et voluntatis declaratio*, ad Att. X. 17.

Ἐκτρόποιμος, *remota a via*, ad Att. XII. 12. monumentum filiae Tulliae extruere volebat. huic ἀποθεώσει non ſatis aptam putabat inſulam; quam in Arpino fluvius Fibrenus efficiebat, (de Leg. II. 1.) quod iſte locus nimis eſſet a via regia remotus, adeoque non eſſet in conſpectu, celebrarique poſſet. Nam hanc ipſam ob cauſam ad vias celeberrimas monumenta ſolebant extruere Romani, ut eo facilius memoria hominum propagaretur ad poſteros, et a quam plurimis conſpicerentur: Unde verba: *Siſte gratum viator:* quibus hodie uti non licet, cum monumenta hujusmodi locis clauſis et ſeptis, non in via ſint: ut merito rideatur etiam doctorum hominum in ea re indocta κακοζηλία.

Ἐκφώνησις, ὑπέρευ, *exclamatio, recte, egregie!* ad Att. X. 1.

Ἔκχυσις, *effuſio*, ſc. *radiorum*, ad Att. II. 3. Veteres enim putabant viſionem fieri radiorum ex oculis emiſſione.

drum ap. Musaeum v. 246. Nam *μυχὸς* dicitur cujusque rei intimum. vid. Spanh. ad Julian. Or. I. p. 68.

Ἐν δυνάμει, *cum vi et efficacia*, ad Att. IX. 6. rogat me paucis quidem verbis, sed *ἐν δυνάμει*, sed iis, quae magnam vim habent; adhibet *πειθανάγκας*, ut tyrannorum preces appellat, IX. 13. quibus non possum resistere. Idem *ἐν δυνάμει* aliquoties occurrit apud auctores sacros, sed alio sensu, hebraico scilicet.

Ἐνεπερπερευσάμην, *venditavi me*, ad Att. I. 14. Unus omnino hic locus profani scriptoris est, in quo hoc verbum occurrat. Simplex est apud Paullum ad Corinth. I. c. 13. 5. Ex latino fonte ductum esse, non omnes concedunt: quam vim habeat, ex hoc Ciceronis loco facile intelligitur. Dicit, *reduci Pompejo, novo auditori, me omni modo jactavi et venditavi, nullo genere praecipuo ornamentorum neglecto, quae numquam ita se mihi obtulerunt, ut nunc.* Hic sensus loco Paullino egregie convenit, et plus apud nos valere debet Ciceronis, quam eorum auctoritas, qui diu post vixerunt.

Ἐν ἐπιτομῇ, *summatim*, ad Att. V. 20.

Ἐνερευθέστερος, *rubicundior*, ad Att. XII. 4.

Ἐνθουσιασμὸς, *afflatus divinus*, ad Qu. Fr. III. 4.

Ἐνθύμημα, Top. 13. est conclusio e contrariis, fere per interrogationem, ut *cur optas, quod habes?*

Ἔννοια, *notio, intelligentia*, Top. 7. Acad. II. 7. Fin. III. 6. Tusc. I. 24. *ἔννοιαι* sunt primo, *notiones rerum in animis natura insitae et consignatae* Tuscul. I. 24. unde *κοιναὶ ἔννοιαι* notiones, hanc ipsam ob caussam communes, quia natura insitae sunt. aliud genus est *ἐννοιῶν*, de quo Acad. II. 10. et 7. Top. 7. hae sunt *notitiae rerum, e visis extrinsecus arreptis et inter se comparatis constitutae, quae et προλήψεις vocantur.* Porro de Fin. III. 6. *ἔννοια* Stoica est *intelligentia vel notio*, qua videmus rerum agendarum ordinem et quasi concordiam, quam ubi homo cepit, multo, ut ajunt, pluris ea aestimat, quam, quae primum dilexerat, etc.

Ἐν ὁμοπλοίᾳ, *in societate navigandi*, ad Att. XVI. 1.

Ἐν παρέργῳ, *obiter*, ad Qu. Fr. III. 9.

Ἐν παρόδῳ, *in transitu*, *obiter*, ad Att. V. 20.

Ἐν πολιτικῷ, *in eo genere, quod ad reipublicae moderationem spectat*, ad Att. XVI. 15.

Ἐνσχολάζω σοι, *otium consumo in opera tibi navanda*, ad Att. VII. 11.

Ἐντάφιον, de hoc verbo vid. praeter alios Periz. ad Aelian. V. H. I. 16. qui docet, *ἐντάφιον* esse quodcunque ornamentum mortui, quum in atrio exponitur, sepelitur: unde *ἐνταφιάζειν* dicitur tota illa cura, quae ornando, condiendo condendoque mortuo adhibetur. v. Cuper. Observ. II. 9. Hoc loco, ipse J. Fr. Gronovius interpretatur *sepultura*. Horti illi, inquit, erunt non modo requies senectutis: seu *ἐγγήραμα*, ut tu aliquando scripsisti, sed *ἐντάφιον* adeo, *requies mortui.* Non absurde, qua sensum; modo verbum graecum eum pateretur. Constat, Graecorum more non mortuos solum magnificis vestibus ornatos, sed saepe etiam *morituros*. Hinc Apollodorus Socratis discipulus Socrati offerebat magnificam vestem,

 qua

'Εξ-

Ἐξαιρέσιμοι. Verr. II. 52. Ita dicebantur apud Graecos ceteros et Siculos dies, qui menſibus eximebantur interdum, ut cum ſolis lunaeque ratione congruerent; iis opponuntur intercalares, *ἐμβόλιμοι*, de iis multa Scaliger, Petavius; quos, ſi lubet, vide.

Ἐξακανθίζειν, ad Att. VI. 6. eſt proprie *ſpinas vellere et colligere*. h. l. ſpinae ſunt Dolabellae, cui Tulliam deſponderat, vitia, quae non vult ab Attico ex ejus vita ſuperiori colligi ſibique objici.

Ἐξ ἄστεως ἑπταλόφου τειχῶν παρέδωκεν etc. *Ex urbis ſepticollis moenibus* (i. e. Roma) *Camillo edidit* (Philotimus libertus uxoris meae) *rationes XXIV minarum, et XLVIII minarum aeris alieni*, (ab uxore ſc. contracti) *ſeque debere XXIV minas ex bonis Crotoniaticis* (h. e. Milonis) *et Cherſoniticis*, (h. e. in Cherſoneſo exactis) *et quamvis ex hereditatibus, quas adierit, redegerit bis ſexcentas et quadragenas, ſe tamen aeris illius alieni ne obolum quidem disſolviſſe, cum jam debeantur a Kal. ſecundi menſis: libertum autem ejus, qui idem, quod Cononis pater* (Timotheus) *nomen habebat, nihil curaſſe. Primum igitur hoc, omnia ut ſerventur: alterum, ut ne uſuras quidem negligas, qua debentur ex die ſupra poſito. Per eos dies, quibus illum pertuli, magno in timore fui. Venerat enim explorandi cauſa, atque aliquid ſperabat: qua fruſtratus abiit temere; ſic fatus: Turpe eſt, diu manere etc.* ex Hom. Iliad. *B*. 298. ad Att. VI. 5.

Ἐξ ἀφαιρέσεως, ad Att. VI. 1. *ἀφαίρεσις* ſignificat in re ruſtica et medica inutilium detractionem et ablationem. *τῶν αὔων ἀφαίρεσις*, aridarum frondium reſectio, eſt apud Theophraſtum et alios, vid. Salmaſ. ad Solin. p. m. 412. Sic medici *ἀφαίρεσιν* vocant, cum aliquid *materiae demitur* corpori. Curationis genus eſt. *Omne enim auxilium*, ut Celſus ait II. 9. in fin. *aut demit aliquam materiam, aut adjicit, aut evocat, aut reprimit, aut refrigerat, aut calefacit, ſimulque aut durat aut mollit.* In eo autem genere, quod in detractione eſt, ponitur primo loco *ſanguinis detractio*, a qua et Celſus initium facit. *ſanguis* autem eleganter apud Latinos dicitur *pecunia*, de quo aliquoties Graevius ad Ciceronem. Cicero ergo, cum dicere vellet, ab Appio provinciam exhauſtam eſſe, eleganter et lepide dixit: *Appius ἐξ ἀφαιρέσεως provinciam curavit, ſanguinem miſit, quicquid potuit detraxit, mihi tradidit enectam. Itaque προσανατρεφομένην a me non libenter videt. προσανατρέφειν* eſt contrarium detractionis. plane huc pertinet locus Ariſtoph. in Ranis jam a Victorio ad h. l. allatus v. 972. de fabula ſua:

Ἴσχνανα μὲν πρώτιστον αὐτὴν, καὶ τὸ βάρος ἀφεῖλον
Ἐπυλλίοις καὶ περιπάτοις, καὶ τευτλίοισι μικροῖς
Χυλὸν διδοὺς στωμυλμάτων, ἀπὸ βιβλίων, ἀπ' ἠθῶν·
Εἶτ' ἀνέτρεφον μονῳδίαις, Κηφισοφῶντα μιγνύς.

Poëta jam ante Ranas produxerat in ſcenam, ſed infelici ſucceſſu, itaque eas a ſe dicit immutatas *demtis* (*ἴσχνανα*) nonnullis, et contra aliis *additis* (*ἀνέτρεφον*).

Ἐξοχὴ, *excellentia*, ad Att. IV. 15.

Ἐξωτερικὸν, *populariter ſcriptum*, Fin. V. 5.

Ἐξωτερικοί, *rudes*, *qui philoſophiam nondum didicere*, ad Att. IV. 16. vide ſupra in *Ἀριστοτ. ἐξωτερ.*

Ἐπαγγέλλομαι, ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ, *denuncio, me eum virum ulturum, quicunque moleſtus mihi fuerit*, ad Att. II. 9. *ἐπαγγέλλομαι* eſt Ciceronis, verſus Hom. Il. *Ω*. 369.

Ἐπ-

'*Ἐπι-*

'Επίσκοπος, *ſpeculator*, *cuſtos*, ad Att. VII. 11.

'Επισταθμία, *hoſpitii procuratio*, ad Att. XIII. 52.

'Επὶ σχολῆς, *in otio*, ad Att. II. 5.

'Επίτευγμα, *expeditae rei adeptio*, *proſper ſucceſſus*, ad Att. XIII. 27. Opponitur *ἀπότευγμα*.

'Επίτηκτα, *fluxa*, *non diuturna*, *quae facile intereunt aut interire poſſunt*, ad Att. VII. 1.

'Επιφωνήματα, *acclamationes*, *laudes*, ad Att. I. 9. v. *'Επισημασία*.

'Επιχαρμεῖον, *Epicharmi ſcitum*, *dictum*, Pet. Conſ. 10.

'Επιχειρήματα, *argumentationes*. Rhetorum inprimis graves et ornatae. ad Att. II. 2.

'Επιχρονία ἐποχὴ, *diuturna dubitatio*, ad Att. VI. 9.

"Επος, *carmen heroicum*, ad Qu. Fr. III. 9.

'Εποχὴ, *aſſenſionis retentio*, ad Att. VI. 6. VII. 9. XIII. 21. XV. 21. Acad. II. 18. et 48.

'Επταμηνιαῖος, *ſeptimeſtris*, ad Att. X. 8.

"Ερανος, *collatio*, *pecunia*, *quam ab amicis*, *propinquis*, *ſumtus faciendi cauſa*, *petimus*, ad Att. XII. 5. vid. praeter alios de hoc verbo Caſaubon. ad Theophraſt. c. 15.

"Εργον, *opus*, ad Att. XIII. 25.

'Εργῶδες, *laborioſum*, ad Att. XV. 19.

"Ερδοι τις, *ſenarius integer*, ſic apud Ariſtophanem in Veſpis v. 1422.

"Ερδοι τις ἣν ἕκαστος εἰδείη τέχνην,

Quam quisque norit artem, *in ea ſe exerceat*, ad Att. V. 10.

'Ερμαῖον, *lucrum inſperatum*, ad Att. XIII. 19. dictum a Mercurio, unde illud: *Κοινὸς Ἑρμῆς*, uſurpatum, cum quis in itinere reperiſſet, et comes ejus particeps eſſe vellet.

'Εσοφίζετο, *cavillabatur*, *malitioſe cogitabat*, ad Att. II. 16.

'Εστία, *Veſta*, Nat. Deor. II. 27.

"Εσπετε νῦν μοι, *Μοῦσαι*, *ὅπως δὴ πρῶτον πῦρ ἔμπεσε*, *pracite nunc mihi*, *Muſae*, *quomodo ignis primum illapſus eſt*, ad Att. I. 16. ex Homer. Iliad. *II.* v. 113.

"Εστω ὄψις μὲν, *ἡ ά*, *τὸ δὲ ὁρώμενον*, *β'. γ'*, *ἀκτῖνες δὲ δ' καὶ ε'*, *ſit viſus a*, *quod autem videtur b. g*, *radii vero d et c*, ad Att. II. 3. Sermo de feneſtris, unde proſpectus in viridarium patet. Eas anguſtiores fecerat architectus, reprehendente Attico, cui his verbis reſpondetur. Cicero et architectus putabant, viſionem fieri radiorum *ἐκχύσει* ex oculis et cum re aſpectabili conjunctione, Atticus autem *εἰδώλων* incurſione, (v. ad *Εἴδωλον*) adeoque putabat, anguſtis feneſtris *εἴδωλα* non poſſe commode ad oculos per feneſtram venire. Cicero autem reſpondet, ita, ex architecti opinione de *ἐκχύσει*, meliorem proſpectum effici. Nam *ἔστω* etc. *vides* cetera, i. e. intelligis, effici ita ab oculo ad objectum figuram coni, cujus faſtigium in oculo ſpectantis ſive ad feneſtram terminetur: cujus faſtigium quo eſt acutius, baſis latior, eo jucundius ſpectaculum exhibebit.

'Εταῖρος, *ſodalis*, ad Att. IX. 5.

"Ετι ἐῶμεν; adhucne ſinimus? ad Att. XVI. 1.

'Ετυμολογία, *veriloquium*, Top. 8.

"Ετυ-

(nam ita legendum esse, mihi non dubium videtur, etsi Tollius retinet σαφήνειαν) proprie εὐπινὲς et εὐπίνεια, item πίνος est palaestritarum, qui oleo, quo ungi solent, nitidum corpus sibi efficiunt: deinde ad alias res traducitur, ut, πιναροὶ λίθοι, lapides, qui *caesi* et *politi* sunt. Sic etiam πίνος orationis et εὐπινὲς nitor, elegantia, venustas est. de his verbis vide Salmas. ad Solin. p. m. 142. et multis aliis locis, Victorium ad l. c., Pearcium ad Longinum l. c.

Εὐπινῶς, venuste, nitide, eleganter, ad Att. XV. 17.

Εὔπιστος, homo exploratae fidei, cui tuto credi potest, ad Att. XI. 25.

Εὔπολιν τὸν τῆς ἀρχαίας, Eupolim illum, veteris scil. comoediae poëtam, ad Att. VI. 1. de distinctione comoediae in veterem, mediam et novam egerunt scriptores de re poëtica, tamquam *Scaliger*, ex recentissimis *Brumoi* Théatre des Grecs Tom. V. p. 198. ed. Batav. item Interpretes ad illud Horatii:

Eupolis atque Cratinus, Aristophanesque Poëtae
et quorum Comoedia prisca virorum est.

de Eupoli vid. Indic. Nominum.

Εὐπόριστος, parabilis, ad Att. VII. 1.

Εὐριπίδου· μισῶ σοφιστὴν, ὅστις οὐχ αὑτῷ σοφός.
Euripidis: Sapientem odi, qui sibi ipse non sapit. ad Div. XIII. 15. Manutio videtur esse e Medea.

Εὐρίπιστα, mobilia tamquam Euripus, vel facilia ad excitandum et impellendum, ad Att. XIV. 5. notum proverbium. ἄνθρωπος Εὔριπος.

Εὐστομάχως, bono stomacho, fortiter, ad Att. IX. 5.

Εὐταξία, ordinis conservatio, Off. I. 40.

Εὐτραπελία, ad Div. VII. 32. Aristoteles in Ethicis interpretatur: πεπαιδευμένην ὕβριν, cum conviciamur aut perstringimus homines ingeniosa aliqua ratione. Unde *Eutrapeli* dicti. Nam hic Volumnius, ad quem utitur hoc verbo Cicero, *Eutrapelus* dictus est propter εὐτραπελίαν. Sed hunc ipsum hominem Plutarchus in Bruto vocat μῖμον, quem locum Victorius ad h. l. attulit; ex quo intelligitur, εὐτραπελίαν esse urbanitatem in sensu deteriori, de qua v. Gronov. de Sestert. p. 318. 319. quae mimicam facetiam, ridiculam illam quidem, sed non magni faciendam aut nimis ingeniosam. Itaque Cicero in hac epistola ad Volumnium, qui κατ' ἐξοχὴν, uti diximus, Eutrapelus dictus est, tamen ut parum argutum hominem ridet: *In possessione*, inquit, *salinarum mearum neminem timeo praeter te. Putas te rideri? nunc demum intelligo te sapere.* Recte ergo Paullus prohibet εὐτραπελίαν, h. e. mimicam et scurrilem facetiam. Ceterum non dubito, quin hoc verbum interdum etiam bonum sensum habeat, inprimis apud veteres Atticos. vid. Vavassor de ludrica dictione p. 282. ed. Lips.

Εὐχρηστήματα, commoda, Fin. III. 21.

Ἔφοδος, insinuatio; pars orationis, qua nobis aditum vel ad animos audientium vel ad causam ipsam munimus, ad Her. I. 4.

Ἕωλος, obsoletus, non recens, ad Div. IX. 2. ad Att. XIII. 21.

Z.

Z.

Ζηλοτυπεῖ, *invide fert*, ad Att. XIII. 18.

Ζηλοτυπεῖν, *invide ferre*, *invidere*, *ibid.*

Ζηλοτυπεῖσθαι, *ei invideri*, *quod in meis libris loquens inducatur*, ad Att. XIII. 13.

Ζηλοτυπία, *obtrectatio*, *dolor ex eo*, *cum quis conſequitur id*, *quod ipſi cupiebamus*, ad Att. X. 8. vid. Cic. Tuſc. IV. 8. et ibi Davilius.

Ζήτημα, *quaeſtio*, ſc. de qua disputatur, ad Div. IX. 26. ad Att. VII. 3.

Ζωδιακὸς, *orbis ſignifer*, Div. II. 42.

Ζώσης φωνῆς, *integer locus ita concipiendus*: *Ζώσης φωνῆς μείζων ἐνέργειά ἐστιν, ἢ ἀφώνων διδασκάλων*, *vivae vocis major eſt vis et efficacitas*, *quam mutorum doctorum*, ad Att. II. 12.

H.

Ἡγεμονικὸν, *principatus*, *id quod in quoque genere eſt praeſtantiſſimum*, ſic in homine ratio eſt *τὸ ἡγεμονικὸν*, quod quaſi principatum in homine obtinet. In univerſo autem Deus, auctor mundi. Stoici ſic appellabant naturam, quae univerſum continet, illudque tuetur, de Nat. D. II. 11.

Ἡ δεῦρ' ὁδὸς σοὶ τί δύναται νῦν, θεόπροπε, *iter huc ſusceptum*, *cui tibi uſui nunc eſt*, *age dic*, *vates*, ad Att. XV. 11. XVI. 6. Senarius poëtae veteris, neſcio cujus. Valckenario V. C. videtur eſſe Sophoclis. Diatribe de Fragm. Eurip. p. 192.

Ἡδονὴ, *voluptas*, *item laetitia*, *quaſi geſtientis animi elatio voluptaria*, ad Div. XV. 19. Fin. II. 3. III. 10.

Ἠθικὸν, *ad mores accommodatum*, Or. 37.

Ἦθος, *mos*, Fat. 1.

Ἦθος διδαχῇ ἁλωτὸν, *ingenium*, *quod diſciplina ſubigi et domari poſſit*. ad Att. X. 12. ed. Graevii.

Ἤθους ἐπιμελητέον, *moribus adhibenda eſt diligentia*, ad Att. X. 10.

Ἡλίου ἀνάθημα, *ſolis donum*, ad Att. I. 1. Si locus ſanus eſt, haec, auctoribus doctis hominibus, ſententia eſt; tua Hermathena gymnaſio noſtro tantum ſplendoris et ornamenti affert, ut gymnaſium noſtrum nobis pulcherrimum videatur. Sed non negabo, mihi *totum* illud huic interpretationi, atque adeo lectioni non ſatis conſentire videri. Si dixiſſet: gymnaſium mihi videtur pulcherrimum *ἡλίου ἀνάθημα*, concederem. Nunc cum dicit *totum*, manifeſtum mihi eſſe videtur, ludi in *totum gymnaſium* et *ἀνάθημα*. Hermathena ſi *ἀνάθημα* appellaretur, nil mirum eſſet: ſed illius tantam pulchritudinem dicit, ut longe gymnaſio ipſi praeferenda ſit, et totum potius gymnaſium, quam ſtatua illa, *ἀνάθημα* putandum ſit. Itaque aut probandam cenſeo lectionem, quam in MSto invenit Graevius: *ejus ἀνάθημα*, aut, quae propius accedit ad *ἡλίου*, Caſauboni conjecturam: *illius ἀνάθημα*.

Ἦμαθ' ὀπωρινῷ, ὅτε λαβρότατον χέει ὕδωρ
Ζεὺς, ὅτε δή ῥ' ἄνδρεσσι κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ,
Οἳ βίῃ εἰν ἀγορῇ σκολιὰς κρίνωσι θέμιστας,
Ἐκ δὲ δίκην ἐλάσωσι, θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγοντες.

Dic

Die autumnali cum abundantissimam effundit aquam Jupiter hominibus iratus, qui per vim in foro obliquas pronunciant sententias, Justitiam autem expellunt, Deorum iram non curantes. ad Qu. Fr. III. 7. ex Homer. Iliad. *II.* 385.

'Ημερολεγδὸν, *ut quaeque singulis diebus acciderunt*, ad Att. IV. 15.

'Ηπόρησας, *dubitasti*, ad Att. VI. 1.

'Ηρακλείδειον, *iis simile, quae Heraclides Ponticus scripsit: praeclarum aliquid de republica, sc. quod quasi Heraclidis opus videatur.* ad Att. XV. 4. et 13. et 29. XVI. 2.

"Ηρως, *heros*, ad Att. VII. 13. XIV. 4. XV. 12.

'Ηρώδης, *Herodes*, philosophus Atheniensis, de quo vide Ind. Nomin. ad Att. II. 2.

'Ησίτησας, *a cibo abstinuisti*, ad Att. XIV. 5.

"Η σκολιᾶς ἀπάτας, supple ex Platone L. II. de Republ. τεῖχος ἀναβάς, *an obliquae et versutae fraudis conscenso muro*, ad Att. XIII. 38.

'Ησυχάζειν, *quiescere.* Hoc verbo utebantur Stoici, cum dicerent, in sorite esse in tempore subsistendum, v. c. si quaereretur: triane multa sint? post, an quatuor, et sic porro, desinendum esse paullo ante, quam ad multa perventum sit. Acad. II. 29.

'Ηυτόκησεν, *feliciter peperit*, ad Att. X. 18.

Θ.

Θεῖοι, *patrui*, ad Att. II. 2. *nimis severi.* Horat.: Ne sis patruus mihi.

Θεοφάνης, *Theophanes*, ad Att. II. 5. vid. Indic. Nominum.

Θεοφράστου περὶ φιλοτιμίας, *Theophrasti scriptum de studio honorum*, ad Att. II. 3. vid. Indic. Nom.

Θέρμος, *lupinus*, ad Att. I. 1. si locus est sanus, de quo dubitant docti homines, ludit Cicero in nomine Thermi et suo. Ciceronis nomen est a cicere, et θέρμοι sunt lupini, quae sunt duo genera leguminis.

Θέσεις, *propositiones, quaestiones universales, de quibus cogitari disputarique potest in utramque partem.* Exempla hujusmodi thesium vid. l. c. ad Att. IX. 4. et 9.

Θέσις, *universi generis quaestio, infinita quaestio, propositum*, Or. 36. Top. 21.

Θετικὰ, *quaestionibus philosophicis referta, apta*, Parad. Praef.

Θετικώτερον, ad Qu. Fr. III. 3. *subtilius*, φιλολογώτερον, magis ex arte disserendi dialectica.

Θεωρήματα, *percepta*, Fat. 6. ubi vide.

Θεωρία, ad Att. XII. 6. Est scriptio aut disputatio de re aliqua subtilior. Tenuis θεωρία est libellus, qui exponit de re tenui, tamquam grammatica aut geographica, etc.

Θορυβοποιεῖ, *tumultum excitat*, ad Div. XVI. 23.

Θυμικώτερον, *stomachosius, iracundius*, ad Att. X. 11.

I.

K.

Κατ'

Κατ' εἰδώλων ἐμπτώσεις, *per ſimulacrorum inlapſus*, ad Att. II. 3. vid. *Ἔστω ὄψις* etc.

Κατ' εἰδώλων φαντασίας, *ſecundum ſpectrorum viſiones*, ad Div. XV. 16. v. *Εἴδωλον*.

Κατ' ὀπώρην τρύξ, *per autumnum fex*, ad Att. II. 12. de re incerta et adhuc fluctuante dicitur; ducto proverbio a fece, quae auctumnali tempore adhuc fluctuat et natat in vino, nec dum deſedit. Hinc addit Cicero: *quae ſi deſederit, magis erunt judicata, quae ſcribam.*

Κατάβασις, *deſcenſus*, ad Att. XIII. 31. et 32. Eſt liber Dicaearchi, de deſcenſu in antrum Trophonii.

Καταβίωσις, *vitae ad exitum perductio*, *reliquus vitae curſus vel decurſus*, ad Att. XIII. 1.

Κατὰ Διόδωρον κρίνειν, *ſecundum Diodorum*, vel, *ex Diodori ſententia judicare*, ad Div. IX. 4. vid. *Diodorus* in Indic. Nom.

Κατακλεὶς, *clauſula*, ſc. ſermonis Caeſariani, ad Att. IX. 18.

Κατὰ λεπτὸν, *minutatim*, ad Att. II. 18.

Κατάληπτον, *comprehenſibile*, Acad. I. 11.

Κατάληψις, *comprehenſio*, *cognitio*, *perceptio*, Acad. II. 6. et 47. Fin. III. 5. dicitur, cum res ita cognoſcimus, ut, quales ſint, certo ſciamus, ſine erroris periculo, unde verbum ductum ſit, v. Acad. IV. 47.

Κατὰ μίτον, *ſingula quaeque*, *tamquam telae licia*, *percurrendo*, ad Att. XIV. 16. idem quod *κατὰ λεπτὸν*.

Κατάστασις, *contentio*, ad Att. II. 3. Tunſtallus Epiſt. ad Midleton. p. 103. cum Turnebo legendum cenſet *κατακλεὶς*.

Κατὰ τὸ πρακτικὸν quaerere, eſt, cum non quaerimus, ut ſciamus, de quo quaerimus, ſed ut ex re cognita comparare actiones noſtras poſſimus. Itaque addit: *non me abs te κατὰ πρακτικὸν quaerere, quod geſtiat animus, aliquid agere in republica, etc.* ad Att. II. 7.

Κατὰ τὸ κηδεμονικὸν, *cum accuratione et ſedulitate*, ad Att. II. 17.

Κατάχρησις, *abuſio*, Or. 27. figura rhetorum.

Κατὰ Χρύσιππον δυνατὸν, *ſecundum Chryſippum fieri poteſt*, ad Div. IX. 4. vid. *Chryſippus* in Indic. Nomin.

Κατηγορήματα, *quae dicuntur de quodam*, Tuſc. IV. 9. eſt vocabulum dialecticum, quod de iis rebus dicitur, quae de aliquo dici poſſunt, ut, *habere divitias*, *capere honores*.

Κατήχησις, *inſtitutio*, ad Att. XV. 12.

Κατόρθωμα, Fin. III. 14. *κατορθώματα*, *recta*, *recte facta*, Fin. III. 7. Off. I. 3. ubi *κατορθωμάτων* definitio traditur.

Κατόρθωσις, *recta affectio*. Fin. III. 14. ut *κατόρθωμα*, *rectum factum*.

Καχέκτης, ad Att. I. 14. medicis *καχέκτης* eſt, cujus corporis habitus vitioſus eſt, cujus corpus etſi plenum, tamen iners, pallidum, lividum eſt. Voluntate autem *καχέκτης*, qui prava amat, bona odit, qui pravo animo eſt.

Κῶλα, *membra orationis*, ſenſu rhetorico, Brut. 44. Or. 62.

Κωμικὸς μάρτυς, *comicus teſtis*, *teſtis eo nomine occurrens ſaepe in Comoediis*, ad Div. II. 13.

Κορυκαῖοι, *Corycaei*, ad Att. X. 28. Corycaei fuerunt populi Pamphyliae, dicti a promontorio Coryco. Ad id cum appuliſſent piratae, ne ab ipſis male tractarentur, in ceteras ſtationes navium portusque ſe mutatis veſtibus contulerunt, et quae ibi audierant, ad piratas retulerunt, ut nomina navigantium, et quorſum navigare conſtituiſſent, ſcirent. Hinc proverbium in eos ductum, qui ſubauſcultant, quae dicuntur, ut ea ad alios deferant. vid. Suidas in *Κωρυκαῖος*, et proverbiorum collectores.

Κωφὸν πρόσωπον, *muta perſona*, ad Att. XIII. 19.

Λ.

Λακωνισμὸς, *Laconica brevitas*, ad Div. XI. 25.

Λαλαγεῦσα, *ſupple ὄρνις*, ſive *χελιδὼν*, *garriens avis*, *ſive hirundo*, ad Att. IX. 18. X. 2.

Λαμπρὰ, *ſplendida*, ad Att. V. 20.

Λάπισμα, *falſa quaedam ostentatio*, ad Att. IX. 13. vid. *Ἐλάπιζεν*.

Λαχεῖν, *nanciſci*, *forte adipiſci*, ad Att. XV. 9.

Λεληθότως, *ſenſim*, *latenter*, *clam*, ad Div. IX. 2. ad Att. VI. 5.

Λέσχη, *confabulatio*, ad Att. XII. 1. de *λέσχαις* vid. Graev. Lect. Heſiod. c. 11.

Λήκυθοι, *ampullae*, *pigmenta*, *quibus ornatior ſit oratio*, ad Att. I. 14. *Λήκυθοι*, quid ſint, non conſentiunt docti homines. interpretatio ea, quae *vas pictorium* facit, (vid. v. c. Gesner. ad Plin. Ep. I. 2.) vera illa quidem eſt, neque tamen propterea illa altera falſa, quae vas unguentarium facit, *μυροθήκιον*, cum Pollux VI. 19. diſerte *λήκυθον* inter *τὰ τῶν μύρων ἀγγεῖα* referat. atque hoc ſenſu paſſim eſt apud graecos auctores, ut ap. Ariſtophan. Plut. 811. vid. Corrad. ad h. l. et Eſchenb. de Unct. c. 4.

Λήμματα, *ſumtiones Dialecticorum*, Div. II. 53.

Λῆρος πολὺς, *nugae multae*, ad Att. XIV. 21. XVI. 1.

Λῆψις, *correptio*, *impetus*, ad Att. VII. 7. Verbum medicum, ut *ἐπίληψις*, ſignificatque *acceſſionem febris*, ut Cicero vocat, initiumque paroxyſmi. vid. Cuperi Obſerv. II. 15.

Λιτότης, *mediocritas*, *tenuitas*ve, qua in cibo et potu utimur, cum pretioſos cibos, nimiamque copiam, a menſis amovemus; quod ex lege ſumtuaria fiebat, ad Div. VII. 26.

Λογικὴ, *philoſophiae pars quaerendi ac diſſerendi*, *quae et Dialectica dicitur*, Fin. I. 7.

Λογικώτερα, ad Att. XIII. 19. ſunt diſputationes ſubtiliores, quales ſunt eorum, qui, cum philoſophiae ſe paene totos tradiderint, de philoſophia diſputant. Subtilitas autem iſta cernitur in definiendo et argumentando, quarum rerum artem tradit *λογικὴ* ſeu *διαλεκτικὴ*. Sic Cicero Tuſc. IV. 14. cum *παθῶν* definitiones et distributiones in formas attuliſſet: *Habes ea*, *quae de perturbationibus enucleate disputant Stoici*, *quae* logica *appellant*, *quia diſſeruntur ſubtilius*.

Μετ' ἀμύμονα, ad Att. XVI. 5. respicitur Iliad. *B*. 674. ubi Nireus formosissimus dicitur, *μέτ' ἀμύμονα Πηλειῶνα*, h. e. *post Achillem pulchrum*. Atticus enim scripserat, Cornelium Nepotem esse optimum scriptorem, *μετ' ἀμύμονα*, sc. Ciceronem.

Μετέωρος, *incerti et dubii animi: ancipitis curae*, ad Att. V. 11. XV. 14.

Μετεωρότερον, *suspensiore animo*, ad Att. XVI. 5.

Μὴ γὰρ αὐτοῖς, *neque enim ipsis* (sc. delector) ad Att. XIII. 20.

Μηδὲ σωθείην ὑπόγε τοιούτου, *ne salvus quidem fiam ab hoc*, ad Att. XVI. 15.

Μηδὲ δίκην, supplementum hoc integrum versum exhibebit: *δικάσῃς, πρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς*: *neque causam judicaris prius, quam quid uterque dicat, audieris*, ad Att. VII. 8. Versus, qui falso Hesiodo adscribebatur, Phocylidisque esse putabatur.

Μηδὲν αὐτοῖς, supplent: *μέλει*, *nihil ipsis curae est*, alii aliud, ad Att. VI. 1.

Μὴ μὰν ἀσπουδεί γε καὶ ἀκλειῶς ἀπολοίμην,
'Αλλὰ μέγα ῥέξας τι καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Ne ignaviter et inglorie peream: sed magno aliquo facinore edito, quod audiatur a posteris. ad Div. XIII. 15. ad Att. X. 1. ex Hom. Iliad. X. v. 304. 305.

Μή μοι γοργείην κεφαλὴν δεινοῖο πελώρου, *et mihi Gorgoneum caput horrendi et gravis monstri*, ad Att. IX. 7. ex Hom. Odyss. *Λ*. v. 633.

Μὴ πολιτεύεσθαι, *abstinendum administratione reipublicae*, ad Att. XIV. 21.

Μήπω μέγαν εἴπῃς, πρὶν τελευτήσαντ' ἴδῃς, *neminem magnum dixeris, priusquam mortuum videris*, ad Att. IV. 8. Senarius Sophoclis apud Stobaeum cap. 93.

Μιᾶς κόρδου, ad Att. XIII. 42. vid. *'Ιλιὰς κόρδου*.

Μισάνθρωπος, *osor generis humani*, Tusc. IV. 11.

Μισογυνεία, *odium mulierum*, Tusc. IV. 11.

Μνημονικά, *ars memoriae*, de qua noti sunt Quinctiliani loci, ad Herenn. III. 17.

Μνημονικὸν ἁμάρτημα, *lapsus memoriae*, ad Att. XIV. 5.

Μουσοπάτακτος, *a Musis percussus*, *Musarum amore captus*, *poëta*, ad Qu. Fr. II. 10.

Μυροθήκιον, *unguenti et pigmentorum arcula*, ad Att. II. 1.

Μυστικώτερα, *secretiora*, ad Att. IV. 2.

Μυστικώτερον, *secretius*, ad Att. VI. 4.

Μῶμος, ad Att. V. 20. *Μώμῳ satisfacere*, est talem se praestare, ut Momus, qui, quod reprehendat, quamvis quaerat, tamen non habeat.

N.

Νεκρομαντεία, *per mortuos divinatio*, Tusc. I. 16. v. Davis.

Νεκυία, Tusc. I. 16. ad Att. IX. 10. 11. et 18. *Νεκυία* Homeri, Tusc. I. 16. est Odyss. *Λ*. qui liber sic etiam aliis vocatur, tamquam Longino *περὶ ὕψους*, Sect. IX. Nomen ab argumento traxit, quod in eo

 Ulys-

Ξ.

O.

discernerent. vid. Menag. ad Laërt. III. 66. p. 162. Eſchenbach. de Not. crit. pag. 232. ſqq. et alii.

Ὁ γναφεὺς ἀνθρακεὺς, fullo carbonarius, ad Att. XV. 5. fullones e veſtibus ſordidis candidas faciunt; carbonarii autem nigri et ſordidi ſunt. Si igitur fullo idem ſit carbonarius, fruſtra in veſtibus purgandis laborabit. Hinc proverbium eſt *γναφεὺς ἀνθρακεὺς* in eum, qui, quod melius reddere conatur, deterius facit.

Ὁ δὲ μαίνεται οὐκ ἔτ' ἀνεκτῶς, hic autem inſanit ſic, ut ferri amplius non poſſit, ad Qu. Fr. III. 9. verſus Homeri de Cyclope Polyphemo Odyſſ. *I.* 350.

Σὺ δὲ μαίνεαι οὐκ ἔτ' ἀνεκτῶς.

Ὁ δὲ οὐκ ἐμπάζετο μύθων, hic vero non curabat, quae dicebantur, ad Att. IV. 7. ex Homer. Odyſſ. *A.* 271. 305.

Ὁδοῦ πάρεργον, praeter propoſitum, obiter dictum, digreſſio, ad Att. V. 21. VII. 1.

Οἵα γ' ἡ δέσποινα; hoc proverbium ap. Platonem, Polit. VIII. p. 723. eſt integrum: *οἵα γ' ἡ δέσποινα, τοία δὲ καὶ ἡ κύων: qualis hera, talis et canis*, ad Att. V. 11.

Οἰκεῖον, proprium, accommodatum ad naturam, ad Att. I. 10. Acad. II. 12.

Οἰκοδεσποτικὰ, patris familias officio convenientia, ad Att. XII. 44.

Οἰκονομία; diſpoſitio, ordo, ad Att. VI. 1.

Οἶκος φίλος: ſupple, *οἶκος ἄριστος*, ad Att. XV. 25. vid. ſupra ad *Εἴη μ. φ. οἶ.*

Οἱ μὲν παρ' οὐδέν εἰσιν, οἷς δὲ οὐδὲν μέλει, alii quidem prope nihil ſunt; aliis autem nihil curae eſt, ad Att. I. 20. Verſus Rhintonis, de quo in Indice Hiſtor.

Οἱ περὶ αὐτὸν, qui circa ipſum erant, ipſius familiares, ad Att. XIII. 52.

Οἴχεται, ratio quidem hercle apparet, argentum οἴχεται, diſparet, evaneſcit, ad Att. VI. 1. in Piſ. 25.

Ὁμοειδὴς, ejusdem generis et formae, ad Att. II. 6.

Ὁμολογία, convenientia, Fin. III. 6.

Ὁμολογουμένως τυραννίδα συσκευάζεται, procul dubio, manifeſte, tyrannidem affectat, ad Att. II. 17.

Ὁμοπλοία, ſocietas navigandi, ad Att. XVI. 4.

Ὀξύπεινος, famelicus, cibi avidiſſimus, ad Att. II. 12. IV. 13.

Ὀπαδοὶ, aſſeclae aliorum in militia, ad Att. IV. 6. opponuntur *ταγοῖς* ducibus.

Ὁ πλοῦς ὡραῖος, navigatio tempeſtiva, ad Att. IX. 7. Corradus laudat Pollucem I. 9. *περὶ εὐπλοίας.* de voce *ὡραῖος*, tempeſtivus, vid. Graevii Lect. Heſiod. c. 2.

Ὀπούντιοι; Σιπούντιοι, Opuntii, Sipuntii, ad Att. VI. 2. vid. Indic. Geogr.

Ὄργανον, inſtrumentum, ad Div. XI. 14. Capio autem de inſtrumento muſico, ob verbum *frigere*, quod dicitur de muſicis, cum non audiuntur cum favore. Brut. 50.

Ὀρθὰν τὰν ναῦν, rectam navem, ad Qu. Fr. I. 2. haec verba ſunt e graeca ſententia: *εὖ ἴσθι, Ποσειδᾶν, ὅτι ὀρθὰν τὰν ναῦν καταδύσω*, quae

apparet, cum res procul ſunt, et cum prope cernuntur, ad Att. XIII. 10. Senſus eſt: non poſſum eo, quo ante, vultu intueri, tibi gratificari, cum didicerim, qui ſis.

Οὕτω πού τῶν πρόσθεν ἐπευθόμεθα κλέα ἀνδρῶν, ſane eorum, qui ante nos vixerunt, virorum, audiebamus laudes, ad Att. VII. 11. Hom. Iliad. *I.* v. 520.

Οὐχ ὁσίη φθιμένοισιν. Hexameter integer ſic ſe habet: *οὐχ ὁσίη φθιμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι, fas non eſt, viris mortuis inſultare*, ad Att. IV. 7. Homericus verſus eſt ex Odyſſ. *X.* 412. Sed apud Homerum eſt *καταμένοισιν*, eodem ſenſu. Cum verba memoriter laudantur, facile hujusmodi quid mutatur. Laudavit hunc verſum etiam Plin. Ep. IX. 1.

'Οφιοῦχος, anguitenens, Arat. Fragm. Sidus.

'Οψιμαθεῖς, ſero diſcentes, ſeri ſtudiorum, ut Horat. appellat, ad Div. IX. 10.

Π.

Πάθος, affectus, ad Att. XII. 3.

Πάθη, perturbationes, motus animi turbati, Fin. III. 120. Tuſc. III. 4. IV. 5. Off. II. 5. etc.

Παθητικὸν, ad animos commovendos accommodatum, Or. 37.

Παῖδες παίδων, nati natorum, poſteri, ad Att. XVI. 11.

Παιδεία Κύρου, inſtitutio Cyri, ad Div. IX. 25. Opus notum Xenophontis.

Παλιγγενεσία, ſtatus noſtri inſtauratio, ad Att. VI. 6. Ita appellat ſtatum dignitatemque, quam revocatus ab exilio recuperarat, proconſulari etiam imperio ſuſcepto. Sic Joſepho XI. 3. 9. *παλιγγενεσία τῆς πατρίδος* dicta. Vix dubito, quin ita capienda ſit haec vox ap. Matth. XIX. 28. *παλιγγενεσία* Chriſti, quam ipſe ita explicat: *ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ*, eſt inſtauratio et recuperatio priſtinae majeſtatis, quae ei contigit, cum a morte in vitam revocatus et in coelum ſublatus eſſet. Hoc igitur tempore diſcipuli Chriſti Spiritu S. repleti auctoritatem conſecuti ſunt, quid credendum ſit nec ne, quid bonum, juſtum, Deo probatum, nec ne, decernendi. Qui huc *παλιγγενεσίαν* Pythag. aut Stoicam vocant, nil vident. De reditu tamen in vitam etiam dixit Philo de Cherubin. p. 127. ubi v. Mangeus.

Παλινῳδία, retractatio, ad Att. II. 9. IV. 5. VII. 7.

Πάλτος, Paltus, Syriae oppidum, ad Div. XII. 13.

Παναιτίου περὶ προνοίας, Panaetii de providentia liber, ad Att. XIII. 8. de Panaetio vid. Indic. Hiſt.

Πανήγυρις, conventus univerſae gentis, civitatis etc. ſaltem admodum frequens, ut in ſpectaculis, ad Att. I. 14.

Πανικὰ, panici, ſive ſubiti inanesque terrores, ad Att. V. 20. ad Div. XVI. 23. *πανικὸν*, ad Att. XIV. 3. XVI. 1.

Πάντα περὶ πάντων, omnia de omnibus, ad Div. XII. 20. ad Att. XV. 17. i. e. accurate et copioſe de omnibus.

Παντοίης ἀρετῆς μιμνήσκεο, omnis virtutis memor ſis, omnem virtutem exprome, ad Att. I. 15. Homer. Iliad. *X.* v. 268.

Πάνυ

Παρ-

Παριστορῆσαι, *obiter ſcire*, ad Att. VI. 1.

Παροινικῶς, *inſolenter*, *contumelioſe*, ad Att. X. 10. Victorius malebat *τυραννικῶς*. Sed illud eodem redit, et bene convenit in Antonium, cui vinolentiam in Philippicis exprobrat.

Παρονομασία, *verbi parva immutatio*, *in litera poſita*, de Or. II. 63.

Παῤῥησία, *loquendi libertas*, ad Att. I. 16.

Πάρωρα πλευτέον, *intempeſtive navigandum*, ad Att. X. 12. v. Tunſtall. Ep. Crit. p. 155.

Πάσχω τι, *patior aliquid*, *angor*, ad Att. XV. 20.

Πατρίδα ἐμὴν μᾶλλον φιλῶν, *patriam meam magis amans*, ad Div. XII. 14.

Πειθανάγκη, *ſuaſio violenta*, *dicitur de eorum conſiliis precibusque, quibus neceſſario paremus*, ad Att. IX. 13. e Platone.

Πειθὼ, *Suada Dea*, Brut. 15.

Πειράζεσθαι παραλύσει, *tentari paralyſi*, *infeſtari ſideratione*, *ſeu reſolutione nervorum*, ad Att. XVI. 7.

Πειρήνη, *Pirene*, *ſive fons uberrimus*, *qualis fuit Pirene*, *prope Corinthum*, *Muſis ſacer*, ad Att. XII. 5.

Πελληναῖοι, *Pellenaei*, *Dicaearchi liber de populis Pellenaeis*, *qui nomen habent ab antiqua Achajae civitate Pellene*, ad Att. II. 2.

Πεντέλοιπος, *qui de quinis ſupereſt*, ad Att. XIV. 21. XV. 2. Ita vocare Hirtium videtur, qui de quinque Caeſarianis reſtabat unus, quem ad optimates traducere poſſet: quamquam alii aliter.

Πεπινωμέναι, *nitide et eleganter ſcriptae*, ad Att. XIV. 7.

Πεπινομένως, *docte et perpolite*, ad Att. XV. 16. vid. *Εὔπινές*.

Πεπλογραφία, *pepli deſcriptio*, ad Att. XVI. 11. *Πεπλογραφία* Varronis, eſt liber ejus, quo virorum illuſtrium laudes deſcripſerat. Occaſionem titulo dedit mos notus Athenienſium, peplum Minervae conſecrandi. in quo, praeter ipſius res fortiter geſtas, etiam virorum fortium acu pictae eſſent, auctoribus Ariſtophane, Suida et aliis. Praeter interpretes, vide inprimis Meurſium in Panathenaicis c. 17. nam in his peplum illud deferebatur in Minervae aedem. Utrum vero liber Varronis hoc ipſo titulo extiterit, adeoque diverſus ſit a libro *hebdomadum*, qui doctorum virorum imagines continebat, (v. Voſſ. de Hiſt. lat. I. 12.) nec ne, id, quod Popmae placebat, haud improbabili conjectura, nunc non definire licet. Ariſtoteles etiam *Peplum* inſcripſit libellum, qui epitaphia heroum continebat, cujus fragmentum a Cantero Baſil. 1564. in 4. primum editum habemus. In hoc peplo etiam genealogias Homericorum principum fuiſſe docet Canterus in praefatione. conf. Fabricii Biblioth. Graec. L. III. c. 6. Vol. II. p. 160. ſeqq.

Περὶ δυνατῶν, *de iis*, *quae fieri poſſunt*, *ſ. de poſſibilibus*, ad Div. IX. 4. Fat. 9.

Περὶ κοιλιολυσίαν γίνεσθαι, *in alvo ſolvenda occupatum eſſe*, ad Att. X. 13.

Περὶ μικρὰ σπουδάζειν, *in parvis rebus multum laborare*, ad Att. XIII. 21.

Περίοδοι ἢ καμπαὶ, *ἐνθυμήματα*, *ἢ κατασκευαὶ*, *ambitus verborum*, *aut flexus clauſularum*, *aut argumenta rhetorum*, *aut confirmationes*, ad Att. I. 14. *περίοδοι* quae ſint, dicere nihil attinet. *καμπαὶ* ſunt,

Πλοῦς, *navigatio*, ad Att. XV. 21.

Πλούτων, *Pluto*, *Dis*, Nat. Deor. II. 26.

Ποῖ ταῦτ' ἄρ' ἀποσκήψει; quorſum haec tandem erumpent? ad Att. XII. 5.

Ποιητικὰ, *efficientia*, Fin. III. 16.

Ποιότης, *qualitas*, Acad. I. 7. *ubi vid.* Nat. Deor. II. 37.

Πολίπορθος, *urbium everſor*, *ſive vaſtator*, ad Div. X. 13. epitheton Ulyſſis apud Homerum.

Πολιτεία, *respublica*, ad Att. II. 1.

Πολιτεία, *libri de republica*, ad Att. IV. 16.

Πολιτεῖαι, *civitatum gubernandarum rationes*, ad Div. IX. 2. ſcribere et legere *πολιτείας*, eſt libros de legibus, de republica, ſcribere et legere, ut ipſe l. c. interpretatur Cicero.

Πολιτεύεσθαι, *adminiſtrare rempublicam*, *verſari in republica*, ad Div. VII. 12. ad Att. XIV. 6.

Πολίτευμα, *factum in republica gerenda*, ut *πολιτεία*, ad Att. VI. 1. IX. 7.

Πολιτεύομαι, *reipublicae operam navo*, ad Att. II. 6.

Πολιτευτέον, *reipublicae danda opera: verſandum in republica*, ad Att. II. 6. X. 1.

Πολιτικὰ, *de republica*, ad Qu. Fr. II. 13.

Πολιτικὴ, *de civium officio in rempublicam*, ad Att. IX. 18.

Πολιτικοὶ, *reipublicae moderatores*, *reipublicae dediti*, ad Att. XII. 23. et 51. II. 12. IX. 10.

Πολιτικὸν, *quod eſt ex uſu reipublicae*, ad Att. IX. 11.

Πολιτικὸν σκέμμα, *conſideratio ad ſtatum reipublicae pertinens*, ad Att. VII. 8.

Πολιτικὸς σύλλογος, *conventus et ſermo de ratione reipublicae gerendae*, ad Att. XIII. 10.

Πολιτικὸς ἀνὴρ οὐδ' ὄναρ, *reipublicae deditus vir ne in ſomnio quidem*, ad Att. I. 18.

Πολιτικῶς, *ut virum reipublicae deditum decet*, *convenienter reipublicae*, ad Att. IV. 8. VII. 8. et 13.

Πολιτικώτερα, *accuratius disputata de republica*, ad Att. XIII. 10. XIV. 6. et 14.

Πολιτικώτερος, *reipublicae peritior*, ad Att. V. 12.

Πολιτικώτερον, *accommodatius ad rationem reipublicae adminiſtrandae*, ad Div. II. 8.

Πολλὰ δ' ἐν μεταιχμίῳ Νότος κυλίνδει κύματ' εὐρείης ἁλὸς, *multos autem in medio Auſter volvit fluctus lati maris*, ad Att. VI. 3. hemiſtichium cum ſenario integro veteris tragici.

Πολλὰ χαίρειν τῷ καλῷ, *multam ſalutem honeſto*, *vale dicere honeſto*, ad Att. VIII. 8.

Πολλοὶ μαθηταὶ κρείττονες διδασκάλων, *multi diſcipuli praeſtantiores magiſtris*, ad Div. IX. 7. ſenarius notus.

Πολλοῦ γε καὶ δεῖ, *multum quidem abeſt*, ad Att. VI. 1. Verba, quibus crebro Demoſthenes utitur.

Πολυ-

L.

L. II. v. 67. Ex his intelligi facile poteſt, quomodo Carneadi in mentem venerit, ut huic προβολῇ compararet ἐποχὴν ſuam, *retentionem aſſenſus.*

Προηγμένον, *productum, promotum, praepoſitum, praecipuum,* Fin. III. 15. v. Argum. L. III. de Fin.

Προθεσπίζω, *praeſagio,* ad Att. VIII. 11.

Προκοπὴ, *progreſſus in literis,* ad Att. XV. 16. de verbo προκόπτειν v. Cellar. Diſſ. de Vigiliis et Lucubrat. Vett. §. 19.

Προλεγόμενα, *quae praefari ſolemus, antequam diſputationem aliquam explicandam ſuſcipimus,* ad Div. IX. 18.

Προλήψεις, *notitiae rerum inſitae,* Acad. II. 10.

Πρόληψις, *notio, anticipatio, antecepta animo rei quaedam informatio, praenotio, praeſumtio,* Top. 7. ubi eſt rei intelligibilis modo, Platonico more, quod Plato rerum inviſibilium notiones a natura impreſſas animo dicebat, quae evolvantur, ſ. ut Cicero dicit, enodentur per definitiones. item de notione vulgari, adumbrata ſenſu et uſu, non explicata accurate ſcholae modo. v. et Partit. Or. 36. Nat. D. I. 17.

Πρόνοια, *providentia,* Nat. D. II. 22. et 29.

Προοίμιον, *principium, praefatio,* Her. I. 4.

Πρόπλασμα, *periculum elaborandi operis, rudis informatio operis; ſpecimen, ex quo de toto opere, quale futurum ſit, judicari poteſt,* ad Att. XII. 41. *nos dicimus ein Modell, formam operis* dicit Cicero in Epp. ad Div. inprimis ſtatuariorum proprium eſt.

Προπύλαιον, *veſtibulum,* ad Att. VI. 1.

Πρόπυλον, *idem,* ad Att. VI. 6.

Προσανατρεφομένη, *recreata,* ad Att. VI. 1. proprie de eo, qui poſt morbum corpus recipit. v. Ἐξ ἀφαιρέσεως.

Πρόσθε λέων ὄπιθεν δὲ, Homericus verſus integre ſic habet: πρόσθε λέων, ὄπιθεν δὲ δράκων, μέσση δὲ χίμαιρα, *ante leo, a tergoque draco, medio ipſa capella.* ad Att. II. 16. Chimaerae deſcriptio ex Iliad. Z. v. 181.

Πρὸς ἴσον ὅμοιονque, *ad aequalem ſimilemque,* ad Att. XIII. 51.

Πρόςληψις, *aſſumtio ſyllogiſmi,* de Div. II. 53.

Πρόςνευσις, *aſſenſus,* ad Att. V. 4.

Πρὸς τὸ ἀσφαλὲς, *ad id, quod tutum ſit,* ad Att. VII. 13.

Πρὸς τὸ πρότερον, *ad prius,* ad Att. I. 16.

Πρὸς τοῦθ᾽ ὅ,τι χρὴ, καὶ παλαμάσθων, καὶ παντ᾽ ἐπ᾽ ἐμοὶ τεκταινέσθων. τὸ γὰρ εὖ μετ᾽ ἐμοῦ, *adverſus hoc, quod oportet et decet facere, et machinentur et ſtruant quidvis in me. Juſtitia enim a me ſtat.* ad Att. VIII. 8. Verba ſunt Ariſtophanis Acharnenſibus v. 659. ſed paullum mutata, quod tamen negat Victorius, qui haec verba etiam ap. Clement. Alex. L. VI. p. 670. reperiri monet, et ap. Suidam, v. not. ejus ad Epp. V. 14.

Προσφώνησις, *nuncupatio,* ad Att. XIII. 12.

Προσφωνοῦμεν, *nuncupamus, dicamus,* ad Att. XV. 13.

Προσφωνῶ, *nuncupo, dico,* ad Att. VI. 11.

Πρόσωπον πόλεως, *facies civitatis,* ad Div. XV. 17.

Σ.

Σεμνότερός τις καὶ πολιτικώτερος, *gravior auctoritateque pollentior, et rebus civilibus tractandis accommodatior*, ad Att. II. 1.

Σῆμα δέ τοι ἐρέω, *ſignum autem tibi dicam*, ad Att. IV. 15. Homer. Iliad. Ψ. v. 326.

Σηστιωδέστερον, *magis Seſtii more*, ad Att. VII. 17. h. e. magis inſulſum et frigidum, ut facile ex ipſo loco intelligi poteſt, ad Diverſ. VII. 32. *ut ego diſceſſerim, omnia omnium dicta, in his etiam Seſtiana, in me conferri.*

Σκάφος, *navigium*, ad Att. VII. 3.

Σκέμμα magnum, *res magna conſideratione digna, etiam atque etiam conſideranda*, ad Att. VII. 21.

Σκέψαι, *conſidera*, ad Att. XII. 3.

Σκήπτομαι, *tergiverſor, moras necto excuſando, dubitando*, ad Att. XVI. 9.

Σκήψεις et *ἀναβολαὶ*, *excuſationes, atque dilationes*, ad Att. I. 12.

Σκιαμαχίαι, *umbratiles pugnae, ſimulacra pugnarum*, ad Div. XI. 14.

Σκολιὰ, *obliqua, tortuoſa, h. e. fraudes, doli, ſimulationes*, ad Att. XIII. 39.

Σκολιᾶς ἀπάτας, *verſutae fraudis*: ſupple: *murum adſcenſurum*. ad Att. XIII. 41. v. *Πότερον δίκας* etc.

Σκοπὸς, *ſcopus, ultimum, finis*, ad Att. II. 18.

Σκοτεινὸς, *tenebroſus*, Fin. II. 5.

Σκυλμὸς, *vexatio, moleſtia*, ad Att. IV. 13.

Σκυτάλη Λακωνικὴ, *Scytale Laconica*, (brevis epiſtola, quales occultis gravibusque de rebus Lacedaemonii ad imperatores ſuos in loris ſcriptas mittere ſolebant) ad Att. X. 10. Scytalae deſcriptionem accuratam pete ex Gellio XVII. 9. conf. Schol. Thucyd. I. 131. etc.

Σόλοικα, *olentia vitium*, ad Att. I. 19.

Σόλοικον, *abſurdum*, ad Att. XIV. 6.

Σοφία, *ſapientia*, Off. I. 43.

Σοφοὶ, *ſapientes*, Tuſc. V. 3.

Σοφιστεύειν, *rei oratoriae operam dare*, libros oratorios ſcribere, ad Att. II. 9.

Σοφιστεύω, *fictas cauſas*, *θέσεις*, *commentor.*

Σπάρταν ἔλαχες, ταύταν κόσμει, *Spartam ſortitus es, hanc orna*, ad Att. IV. 6.

Σπείσασθαι, *inducias facere, paciſci*, ad Att. XV. 29. proprie eſt *libare*; ſed quia in foederibus *σπονδαὶ*, *libationes*, adhibebantur, propterea ipſum *foedus* et *foedus facere σπονδὴ et σπείσασθαι* dicitur.

Σπονδειάζων, verſus ſpondaicus, h. e. *quinta ſede ſpondaeum habens pro dactylo*, ad Att. VII. 2.

Σπουδάζειν, *ſerio agere*, ad Att. XV. 29.

Σπουδαῖον οὐδὲν, *ſerium nihil*, aut quod alicujus pretii ſit, ut de republ., ad Att. XIII. 52.

Σπουδαιότερον, *gravius et magis ſerium*, ad Att. V. 3.

mutatio in *fittybis.* Ex *σιλλύβους* autem manifeftum eft librarios fecisse *συλλάβους*, deceptos *indices* voce. Nam *indices* eos, quos vulgo vocamus, h. e. *Catalogus*, *Regifter*, *συλλάβους* dici posse, notissimum eft. De his dici putabant, neque intelligebant, de longe aliis indicibus, h. e. de iis, qui indicarent libri auctorem atque adeo inscriptionem et argumentum, fermonem esse. Erat praeterea ignota iis vox *σίλλυβος*, ut corruptam lectionem, et in *συλλάβοις* mutandam cenferent.

Σύλλογος, *conventus*, ad Att. XIII. 32.

Συμβίωσις, *convictus*, ad Att. XIII. 23.

Συμβιώτης, *convictor*, *conviva*, ad Div. IX. 10.

Σύμβολον, *nota*, Top. 8.

Συμβουλευτικὸν, *confilii plenum*, *ad deliberationem aptum*, ad Att. XII. 40.

Συμπάθεια, *confenfus naturae*, *convenientia et conjunctio naturae*, ad Att. IV. 17. Ea qualis fit, docetur de Divin. L. II. 6.

Συμπάθεια, *animi commotio ex commiferatione*, *doloris confenfus*, ad Att. IV. 15. V. 18. X. 1. Nat. D. III. 11. Div. II. 60.

Συμπαθῶς, *cum animi commoti fignificatione*, ad Att. V. 11. XII. 44.

Συμπάσχω, *una afficior*, ad Att. XII. 11.

Συμπόσια, *compotationes*, ad Div. IX. 24. ad Att. II. 12.

Συμφιλοδοξοῦσιν, *fimul gloriae meae ferviunt*, ad Att. V. 17.

Συμφιλολογεῖν, *de literis disputare*, ad Div. XVI. 21. v. *Φιλολογεῖν*.

Συναγωγή, *collectio*, *volumen*, ad Att. IX. 13. XVI. 5.

Σύνδειπνα, *concoenationes*, ad Div. IX. 24.

Σύνδειπνοι Σοφοκλεῦς, ad Q. Fr. II. 15. *Σύνδειπνοι Σοφοκλεῦς* qui dicantur, non convenit inter interpretes. Alii Fabulam Sophoclis *Συνδείπνους* dictam intelligunt, a Quinto converfam latine, improbante Manutio, qui negat, eam Ciceronem tam ruftice improbaturum fuisse. Sed inprimis repugnat verbum *actum*, quod indicat, huic Fabulae, de qua dicitur, Quintum interfuisse. Itaque Manutius putat, capienda verba esse de convivio, perquam fimili convivio in Fabula aliqua Sophoclis, cui interfuerit Quintus, et in quo quid fibi acciderit, commemorarit fratri. Sed hujusmodi convivium non aptum videtur Sophocleae Tragoediae. Mihi in mentem venerunt *Σοφοκλεῖς* Pliniani Ep. II. 16. *laudicoeni*, parafiti, qui coenulae caufa, quamvis indignos laudant, et ab iis acta et dicta omnia *σοφῶς* dicta et acta clamant. v. auctores laudatos Intt. ad Plinium. Fuisse ergo videtur in convivio, in eoque habuisse *συνδείπνους* parafitos, aut parafiticis certe moribus. Hos quemadmodum, quam lepide et feftive vexarit, commemoraverat fratri. Itaque fatendum esse, refpondet, lepide ab eo acta nullam Fabulam, (frequentes enim occurrunt in Comicorum Fabulis parafiti) fed rem fibi nihilo minus non probari, velle fe, factum non esse aut dictum, quod factum dictumque fcripsisset.

Συνδιημερεύωμεν, *fimul diem conteramus*, ad Att. VIII. 9.

Σὺν θεῷ τοι λέγω, *Diis juvantibus dico*, ad Att. X. 10. Manutius haec diftinguit fic: *σὺν θεῷ. Τοὶ λέγω.* ut illa cum fuperioribus conjungantur, hoc fit: *tibi dico.* Doricum illud *τοι* arguit, esse particulam noti tum verficuli.

T.

ad Att. VI. 5. XV. 17. ſic objurgabat Philotimus Ciceronem, de rationibus turbatis querentem, volebatque, Ciceronem, ex eo proverbio, rationibus editis contentum eſſe.

Τὰ μὲν οὖν καθ' ἡμᾶς τάδε, quae igitur ad nos pertinent, haec ſunt, ad Div. XVI. 21.

Ταξιάρχης, ordinis ductor, Centurio, ad Att. XVI. 11. v. Perizon. ad Aelian. V. H. II. 44. Spanhem. ad Julian. Or. I. p. 256. Cave autem putes proprie Muſtelam ſive Centurionem, ſive Tribunum mil. dici. *Ταξιάρχης* dicitur, quia erat princeps gladiatorum Antonii, quod clariſſime patet ex loco huic parallelo, Phil. II. 41. *praeſertim cum duos ſecum Anagninos haberet, quorum alter gladiatorum eſt princeps, alter poculorum.*

Τὰ ὅλα, tota, univerſa, ad Att. XIII. 40.

Τὰ ὄνεια, ea, quae ſunt ex uſu, ad Att. X. 18.

Τὰ περὶ τοῦ καθήκοντος, quae de officiis ſunt, libri de officiis, ad Att. XV. 13. XVI. 11.

Τὰς τῶν κρατούντων. Euripidis verſus integer ſic habet: *τὰς τῶν κρατούντων ἀμαθίας φέρειν χρεὼν, dominantium ſtultitias ferre oportet*, ad Att. II. 25. ex Phoeniſſis v. 396.

Τὰ τῶν φίλων κοινὰ καὶ φιλίαν ἰσότητα, amicorum communia omnia: et amicitiam eſſe aequalitatem, Leg. I. 12.

Ταὐτόματον ἡμῶν. Verſus integer ſic habet: *Ταὐτόματον ἡμῶν καλλίω βουλεύεται, caſus melius, quam nos, conſulit*, ad Att. I. 12. Verſus Menandri, ut placet Lambino. Et ſunt perſimiles Menandri de caſu verſus et ſententiae in Fragm. p. 100. 106. ed. Cler.

Τέθριππα, quadrigae, ad Att. V. 21. Inter divinos honores eſſe quadrigas, ſatis conſtat. Itaque in numis conſecratorum reperiuntur, et in aliorum quoque, interdum fornicibus impoſitae. v. Meukenii Diſſ. de Conſecratione Auguſtorum et Auguſtarum e numis. Cum ergo invaluiſſet, ut provinciales magiſtratibus divinos honores tribuerent, templa aedificarent, etiam quadrigas aeneas marmoreasve poſuerunt, vel in faſtigiis templorum, ut ap. Liv. XXXV. 41. vel in fornicibus.

Τεκμηριῶδες, ſignum ejusmodi, ut dubitari non poſſit, ad Att. VII. 4.

Τέκνον ἐμὸν, οὔτοι δέδοται πολεμήϊα ἔργα, Ἀλλὰ σύγ' ἱμερόεντα μετέρχεο ἔργα λόγοιο, non tibi, nata mea, data ſunt opera bellica, verum tu placida perſequere munera eloquentiae. ad Att. XIV. 13. Homer. Iliad. *Ε*. v. 428. pro *γάμοιο* Cicero ſcripſit *λόγοιο*, ut ad ſe accommodaret *ῥῆσιν*.

Τελικὰ, ad ultimum pertinentia, Fin. III. 16.

Τέλος, ſumma rerum, finis; quod ad nullam aliam rem, ad ipſam autem omnia referuntur, ad Att. XII. 6. Fin. I. 13. III. 7.

Τέμπη, loca amoeniſſima Reatinorum, ad Att. IV. 15. v. quae ad h. l. e Luca Holſtenio affert Graevius.

Τέρας, monſtrum, prodigium, ad Att. VIII. 9.

Τεχνολογία, tractatio artis, disputatio de praeceptis artis, ad Att. IV. 16.

veretur, ne Atticus fibi laudanti fuperiorum temporum res geftas, in libro de confulatu et aliis, occinat illud: *Τίς πατέρ' αἰνήσει;* etc. Adeone ab ingenio et fuperiorum temporum confuetudine defcivifti, ut fola illa, quae olim gefferis, laudes, quafi nunc nihil laudabile facias.

Τὸ ἄμεινον καὶ τὸ χεῖρον ἐν ἀφανεῖ ἔτι προεώρα μάλιστα, quid melius, et deterius, in obfcuro adhuc providebat maxime, ad Att. X. 1. Sunt verba Thucydidis de Themiftocle I. 138.

Τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ, juftitia et veritas a me ftat; ad Att. VI. 1. ex Ariftophanis Acharn. 660.

Τὸ ἐπὶ τῇ φακῇ μύρον, in lente unguentum, ad Att. I. 19. proverbium de rebus bonis in re vili confumtis. *μύρον* eft legatio, *φακῇ* lens, eft Lentulus Clodianus. In eo ergo legationem male collocatam dicit.

Τοιαῦτα ὁ τλήμων πόλεμος ἐξεργάζεται, talia aerumnofum bellum efficit, ad Qu. Fr. II. 14. verfus ex Euripidis Supplicibus v. 119.

Τοῖς ἀπαντῶσιν, obviam prodeuntibus, ad Att. VII. 5.

Τὸ καλὸν δι' αὑτὸ αἱρετὸν, honeftum propter fe ipfum expetendum, ad Div. XV. 17. et 19.

Τὸ καλὸν, honeftum, ad Att. VIII. 8.

Τὸ μέλλον καραδοκήσεις, quod futurum eft, exfpectabis, ad Att. IX. 10.

Τὸν θεωρητικὸν, qui in rerum contemplatione occupatur, ad Att. II. 16.

Τὸ νεμεσᾶν, intereft *τοῦ φθονεῖν, indignatio differt ab invidia,* ad Att. V. 19.

Τὸν πρακτικὸν βίον, vitam, quae in rebus agendis verfatur, ad Att. II. 16.

Τὸν τῦφον μου πρὸς θεῶν τροποφόρησον, infolenti et vanae ambitioni meae, per Deos, indulge, ad Att. XIII. 29. v. *Τετυφῶσθαι.*

Τὸ παραδοξότατον, inopinatiffimum, ad Att. VI. 1.

Τοποθεσία, loci defcriptio, ad Att. I. 13. et 16.

Τὸ συνέχον, quod conjunctum eft, proximum, ad Att. IX. 7.

Τότε μοι χάνοι εὐρεῖα χθὼν, tunc tellus mihi lata dehifcat, ad Att. IX. 9. ad Qu. Fr. III. 9. ex Homer. Iliad. *Δ.* v. 182.

Τοὐμὸν ὄνειρον ἐμοὶ, fupple. *λέγεις.* eftque proverbium: *meum fomnium mihi narras,* ad Att. VI. 9. h. e. rem narras, quam te melius novi; locos veterum, qui hoc proverbio ufi funt, vide apud Erafm. in Adagiis.

Τοῦτο δὲ μυῖα ὅση; hoc vero quantula mufca? ad Att. XII. 51. Si vera lectio effet, contemtum rei fignificarent ifta verba, ut vidit Bofius. Sed fateor, mihi magis placere alteram lectionem, quam Victorius, Junius aliique probant, et fervat Graeviana: *Τοῦτο δὲ μηλώσῃ, fed hoc tu videris;* quod proverbialiter dici videtur, cum oftendere quis vult, alium fe melius rem explorare et dijudicare poffe. *μηλοῦν* eft a *μήλη*, quod eft inftrumentum chirurgicum, quo folent vulnera, quam profunda fint, et quid in iis lateat, quod extrahendum fit, perfcrutari. Etym. M. *μήλη ἰατρική· δι' ἧς ψηλαφᾶται τὰ πονούμενα· μηλοῦν γὰρ τὸ ψηλαφᾶν λέγεται.* conf. Suidas in *Μήλη, Μηλοῦν, Μηλῶσαι*, et ibi Kufterus.

Υ.

ventus inest. Nota sunt *ova ὑπηνέμια*, de quibus vid. Cerda ad Virgil. Georg. II. 273. Sed quidquid sit, mihi *ὑπηνέμιος* non videtur commode jungi *nauseae*. Graeci enim semper dicunt de iis rebus, quae speciem aliquam habent, sed vi destituuntur, semperque in deteriorem partem adhibent. Itaque mihi videbatur interpungendum esse post *ὑπηνέμιος*, ita: *Tua tamen ὑπηνέμιος. Nausea jamne plane abiit?* Monebat etiam illud: *tamen*, quod ad antecedentia relationem habet, nempe ad haec: *itaque γῆν πρὸ γῆς cogito. Tua tamen*, intellige *terra*, ὑπηνέμιος est. Atticus erat in Graecia, et habebat praedia in Epiro. Eo invitaverat Ciceronem, eo etiam ire Cicero cogitabat interdum. v. Phil. I. et II. et Ep. 13. h. l. Sed dubitabat tamen. Cogito quidem de mutanda terra, sed tuam tamen *ὑπηνέμιον* esse arbitror. *ὑπηνέμιος* idem h. l. est, quod *ὑπήνεμος*, nisi fortasse *ὑπήνεμος* legendum, h. e. vento exposita, aperta, in loco aperto posita, quales sunt *nidi ὑπήνεμοι*, non in terra, aut cava arbore positi, sed in libero aëre, ubi non sunt pulli a vi tempestatis, ventorumque tuti. Itaque *tua tamen ὑπηνέμιος*, mihi videbatur hanc vim habere: sed etiam Graecia, in quam ire volebam, non esse mihi tuta satis videtur; ibi quoque obnoxius esse videor hostibus meis. Haec mihi in mentem de hoc loco veniebant. Recte an secus, doctiores viderint.

Ὑπηρεσία, ministerium, officiorum praestatio, ad Att. XI. 13.

Ὑπόθεσις, argumentum sermonis, disputationis, etc., ad Att. IV. 5. XV. 1. ad Qu. Fr. III. 3. Top. 21. ad Att. I. 14. XII. 45. XV. 22. ad Qu. Fr. II. 15.

Ὑποθῆκαι, pignora, ad Div. XIII. 52. v. Graev. ad h. l. qui docet e Salmasio, hypothecas et pignora, quae hodie JCti distinguunt, apud veteres eandem vim habuisse.

Ὑποθῆκαι, praecepta, monita, ad Att. II. 17.

Ὑποκορίζομαι, leniori vocabulo appello, ad Att. IX. 10.

Ὑπομεμψίμοιρος, subquerulus, ad Att. VI. 1.

Ὑπόμνημα, commentarius, ad Att. II. 1. XV. 23. XVI. 14.

Ὑπομνηματισμὸς, ad Div. XIII. 1. ad Att. V. 11. Ita vocabant Areopagitae decreta sua. Nomen inde ductum, quod in tabulas memoriae causa referebantur.

Ὑποσόλοικα, subabsurda, ad Att. XIV. 21. II. 10.

Ὑπόστασις nostra, *status noster*, ad Att. II. 3.

Ὑπὸ τὴν διάληψιν, sub ipsam accessionem febris, ad Att. IX. 2. v. Not.

Ὑπὸ τὴν λῆψιν, sub accessionem febris, ad Att. IX. 10. utrumque egregie illustravit Cuperus Obs. II. 15.

Ὕπουλον, subdolum, ad Att. X. 11.

Ὑπώπιον, macula, ad Att. I. 20. proprie est *vulnus in facie*. Egregia est de hoc verbo et de *ὑπωπιάζειν* dissertatiuncula in L. Bosii Exercitationibus in N. T. in Ep. 1. ad Corinth. cap. IX. 27.

Ὕστερον πρότερον, Ὁμηρικῶς, ordine praepostero, cum primo loco, quod posterius est, secundo, quod prius, effertur, Homerice, ad Att. I. 16.

Φ.

Φιλολογώτερα, *eruditiora, ſubtiliora*, ad Att. XIII. 12. φιλόλογος eſt proprie ſtudioſus disputationum eruditarum de ſtudiis doctrinae, unde φιλόλογα ſunt res, de quibus disputatur; φιλολογία disputatio ipſa, quae et συζήτησις dicitur. v. ad Div. XVI. 21. et συμφιλολογεῖν ibidem, una disputare, disputationi intereſſe. Item ſic *philologus* ad Att. XIII. 12. 29. Sed inſcitia noſtrorum hominum, ita, ut humanitatis, humaniorum literarum, literarumque nomina reſtrinxit ad certa quaedam artium genera (v. Proluſionem noſtram de finibus humaniorum literarum regundis) et a philologia ſejunxit philoſophiam, in quam vel maxime convenit, ut ex Ciceronis locis, in primis XIII. 12. intelligi poteſt, item e Tuſc. Sed haec ſunt φιλολογώτερα, *ſubtiliora.* Sed XV. 16. *philologa* non ſunt *erudita*, verum *probabilia*, quae disputari probabiliter poſſint.

Φιλόπατρις, *patriae amans*, ad Att. II. 1. IX. 10.

Φιλοπροσηνέστατα, *benigniſſime et ſuaviſſime*, ad Att. V. 9.

Φιλορήτορ, *ſtudioſus artis dicendi*, ad Att. I. 13.

Φιλοσοφεῖν, *philoſophari*, ad Att. II. 5.

Φιλοσοφητέον, *philoſophandum*, ad Att. I. 16.

Φιλοσοφούμεθα, *philoſophamur*, ad Att. XV. 13.

Φιλοσοφούμενα, *quae a philoſophis tractantur, libri philoſophici*, ad Div. XI. 27.

Φιλοσοφῶμεν, *philoſophemur*, ad Att. II. 13.

Φιλοσόφως, *philoſophice*, ad Att. XIII. 20.

Φιλοσοφώτερον διευκρινήσομεν, *magis philoſophice et ſubtiliter, i. e. accuratius examinabimus et discutiemus*, ad Att. VII. 8.

Φιλοστοργώτερον, *amantius*, ad Att. XIII. 9.

Φιλοστόργως, *peramanter*, ad Att. XV. 17.

Φιλοτέχνημα, *opus ſtudioſe elaboratum*, ad Att. XIII. 40.

Φιλοτιμία, hoc loco, *Philotimi actio*, ad Att. VII. 1.

Φιλοφρόνως, *humaniter, amanter*, ad Att. XV. 15.

Φλιοῦς, Ὀποῦς, Σιποῦς, *Phlius, Opus, Sipus*, ad Att. VI. 2. nomina oppidorum.

Φλυαρὸς, *garrulus*, ad Div. XV. 18.

Φοβερὸν ἦν, *formidabile erat*, ad Att. XIII. 37.

Φρόνησις, *prudentia*, Off. I. 43.

Φυράτης, *conturbator*, ad Att. VII. 1. Ita dicitur Philotimus libertus, qui ἐπεφυράκει in rationibus bonorum T. Milonis, h. e. qui rationes ita conturbaverat, ut facile intelligeretur, nequam eſſe hominem, et fraudibus uti.

Φυρμὸς πολὺς, *conturbatio multa*, ad Att. XIV. 5. Antonius aleator Phil. II. omnia nobis conturbat, cum Caeſarianis non reſiſtit, ſed iis potius favet.

Φυσᾷ γὰρ οὐ σμικροῖσιν αὐλίσκοις ἔτι, ἀλλ' ἀγρίαις φύσαισι φορβειᾶς ἄτερ, ad Att. II. 16. Horum Sophocleorum verſuum, quos et Dionyſius Longinus περὶ ὕψους Sect. 3. commemoravit, interpretatio non eadem eſt, neque omnes verum ſenſum adſecuti ſunt. φορβειὰ quid ſit, docuere Salmaſ. ad Solin. p. m. 585. 586. ubi etiam de hoc loco disputavit, et Interpretes ad Longinum l. c. nempe capiſtrum, quo tibi-

Ω.

INDEX

INDEX SIGNORUM.

In Indicibus digerendis commoditas poſtulavit, ut per omnia Ciceronis opera quibusdam uteremur notis, quae ordine hae ſunt: ubi duo ſunt numeri, primo ſignantes librum, ſecundo caput Gruterianae diſtinctionis; id quod et in praecedente Indice obſervatum.

Her. I. 1.	ad Herennium liber primus, caput primum.
Her. II. 1.	ad Herennium liber ſecundus, caput primum.
Her. III. 1.	ad Herennium liber tertius, caput primum.
Her. IV. 1.	ad Herennium liber quartus, caput primum.
Inv. I. 1.	de Inventione liber primus, caput primum.
Inv. II. 1.	de Inventione liber ſecundus, caput primum.
Or. I. 1.	de Oratore liber primus, caput primum.
Or. II. 1.	de Oratore liber ſecundus, caput primum.
Or. III. 1.	de Oratore liber tertius, caput primum.
Brut.	Brutus ſeu de claris Oratoribus.
Or. cum uno numero.	Orator ad M. Brutum.
Top.	Topica.
Partit.	Partitiones oratoriae.
Opt. gen. or.	Fragmentum de optimo genere Oratorum.
Quint.	Oratio pro Quintio.
Roſc. Amer.	Oratio pro Roſcio Amerino.
Roſc. Com.	Oratio pro Roſcio Comoedo.
Div. cum uno numero.	Divinatio in Q. Caecilium, ſ. in Caecil.
Act. I. Verr.	Actio prima in Verrem.
Verr. I.	Actionis ſecundae in Verrem liber primus.
Verr. II.	Actionis ſecundae in Verrem liber ſecundus.
Verr. III.	Actionis ſecundae in Verrem liber tertius.
Verr. IV.	Actionis ſecundae in Verrem liber quartus.
Verr. V.	Actionis ſecundae in Verrem liber quintus.
Font.	Oratio pro M. Fontejo.
Caecin.	Oratio pro Caecina.
Manil.	Oratio pro lege Manilia.
Cluent.	Oratio pro Cluentio.
Cor. Frag. I.	Orationis pro C. Cornelio fragmentum primum.
Tog. cand.	Orationis in toga candida fragmentum.
Agr. I.	Agraria prima in Rullum.
Agr. II.	Agraria ſecunda in Rullum.
Agr. III.	Agraria tertia in Rullum.
C. Rab. ſ. Rab. Perd.	Oratio pro C. Rabirio perduellionis reo.

Cat. I.	Oratio prima in Catilinam.
Cat. II.	Oratio ſecunda in Catilinam.
Cat. III.	Oratio tertia in Catilinam.
Cat. IV.	Oratio quarta in Catilinam.
Muren.	Oratio pro L. Murena.
Flacc.	Oratio pro L. Flacco.
Sull.	Oratio pro P. Sulla.
Arch.	Oratio pro P. Licinio Archia.
ad Quir. p. Red.	Oratio poſt reditum ad Quirites.
in Sen. p. Red.	Oratio poſt reditum in Senatu.
Dom.	Oratio pro Domo.
Har. reſp.	Oratio de Haruſpicum reſponſis.
Planc.	Oratio pro Plancio.
Sext.	Oratio pro Sextio.
Vat.	Oratio in Vatinium.
Coel.	Oratio pro Coelio.
Prov. Conſ.	Oratio de provinciis conſularibus.
Balb.	Oratio pro L. Cornelio Balbo.
Piſ.	Oratio in Piſonem.
Scaur. Fr.	Orationis pro M. Aemilio Scauro fragmentum.
Mil.	Oratio pro T. Annio Milone.
Rab. Poſt.	Oratio pro Rabirio Poſthumo.
Marcell.	Oratio pro M. Marcello.
Ligar.	Oratio pro Q. Ligario.
Dejot.	Oratio pro rege Dejotaro.
Phil. I.	Oratio in Antonium Philippica prima.
Phil. II.	- - - - Philippica ſecunda.
Phil. III.	- - - - Philippica tertia.
Phil. IV.	- - - - Philippica quarta.
Phil. V.	- - - - Philippica quinta.
Phil. VI.	- - - - Philippica ſexta.
Phil. VII.	- - - - Philippica ſeptima.
Phil. VIII.	- - - - Philippica octava.
Phil. IX.	- - - - Philippica nona.
Phil. X.	- - - - Philippica decima.
Phil. XI.	- - - - Philippica undecima.
Phil. XII.	- - - - Philippica duodecima.
Phil. XIII.	- - - - Philippica tertia decima.
Phil. XIV.	- - - - Philippica quarta decima.
ad Div. I. ſ. Ep. I.	Liber primus Epiſtolarum, quae vulgo ad familiares dicuntur.
ad Div. II. ſ. Ep. II.	Liber ſecundus Epiſtolarum; et ſic ad XVI.
Att. I.	Liber primus Epiſtolarum ad Atticum.
Att. II.	Liber ſecundus Epiſtolarum ad Atticum; et ſic ad XVI.
Qu. Fr. I. 1. 1.	Liber primus Epiſtolarum ad Quintum Fratrem, epiſtola prima, caput primum.
Qu. Fr. II.	Liber ſecundus Epiſtolarum ad Quintum.
Qu. Fr. III.	Liber tertius Epiſtolarum ad Quintum.
Brut. Ep. I.	Liber Epiſtolarum ad Brutum, epiſtola prima.
Brut. Ger. Ep. I. 1.	Liber Epiſtolarum ad Brutum a Germanis inventus, epiſtola prima.

Acad. I. 1.	Academicarum Quaeſtionum liber primus, caput primum.
Acad. IV. 1.	Academicarum Quaeſtionum liber quartus; caput primum.
Fin. I. 1.	Liber primus de Finibus, caput primum.
Fin. II. 1.	Liber ſecundus.
Fin. III. 1.	Liber tertius.
Fin. IV. 1.	Liber quartus.
Fin. V. 1.	Liber quintus.
Tuſc. I. 1.	Tuſculanarum Quaeſtionum liber primus, caput primum.
Tuſc. II. 1.	Tuſculanarum Quaeſtionum liber ſecundus.
Tuſc. III. 1.	Tuſculanarum Quaeſtionum liber tertius.
Tuſc. IV. 1.	Tuſculanarum Quaeſtionum liber quartus.
Tuſc. V. 1.	Tuſculanarum Quaeſtionum liber quintus.
Nat. D. I. 1.	Liber primus de natura Deorum, caput primum.
Nat. D. II. 1.	Liber ſecundus.
Nat. D. III. 1.	Liber tertius.
Div. I. 1.	Liber primus de Divinatione, caput primum.
Div. II. 1.	Liber ſecundus.
Fat. 1.	De Fato caput primum.
Leg. I. 1.	Liber primus de Legibus, caput primum.
Leg. II. 1.	Liber ſecundus.
Off. I. 1.	Liber primus de Officiis, caput primum.
Off. II. 1.	Liber ſecundus.
Off. III. 1.	Liber tertius.
Sen. 1.	de Senectute caput primum.
Amic. 1.	de Amicitia caput primum.
Parad. I. 1.	Paradoxon primum, caput primum.
Somn. Sc.	Somnium Scipionis.
Univ.	de Univerſo.
Petit.	de Petitione Conſulatus.
Fr. Arat.	Fragmenta Phaenomenῶν Arati.
Fr. Ep.	Fragmenta ex Epiſtolis.
Fr. Acad.	Fragmenta Academicorum ad Varronem.
Fr. de Republ.	Fragmenta ſex de Republica librorum.